

Uhokri Gannasan

Palikúr New Testament

This Bible is copyrighted by Wycliffe Bible Translators (Wycliffe.org) and is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible is available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

Matews.....	4
Markus	51
Lúkas	81
João.....	129
Átus.....	164
Romanus.....	209
1 Koríntyus.....	231
2 Koríntyus.....	252
Gálatas	266
Efésyus	275
Filipénses	283
Kolosénses.....	288
1 Tessalonisenses	293
2 Tessalonisenses	298
1 Timótyu	301
2 Timótyu	308
Titu.....	313
Filemoh	316
Ebréws.....	318
Tiyagu.....	335
1 Pedru.....	341
2 Pedru.....	347
1 João.....	351
2 João.....	357
3 João.....	358
Judas	359
Apokalípsi	361

Matews

Inin kagta awahkiska gapit amekene Matews. Ig pahapwi gaytakkis Kiyapwiye Jesus giwatnipwi. Pitatye ig la-dwan.

Inin gikagtan akki wotwiy ku samah Kiyapwiye Jesus giwewni ay amadga inin. In akki wotwiy ku pariye ig awna ku pariye ig keh.

In akki wotwiy ku ig Kiyapwiye Jesus ig kagikiythanisima, ignewa ukiparawiy.

Jesus Cristo Gig Gahawkripwi

Lk 3.23

¹ Inin kagta akki Kiyapwiye Jesus Cristo gahawkripwi. Ig Kiyapwiye Jesus ig amekene Davi ghihiwi, igme amekene Davi amekene Abrawh ghihiwi.

² Igme amekene Abrawh gikamkayh amekene Izaki, igme amekene Izaki gikamkayh amekene Jakó, igme amekene Jakó gikamkayh amekene Judá gikakkis gisamwipwi.

³ Igme amekene Judá gikamkayh amekene Peres gikak amekene Zera, ginagkis guw Tamar. Igme amekene Peres gikamkayh amekene Esroh, igme amekene Esroh gikamkayh amekene Araawh.

⁴ Igme amekene Araawh gikamkayh amekene Aminadabi, igme amekene Aminadabi gikamkayh amekene Nasoh, igme amekene Nasoh gikamkayh amekene Salmoh.

⁵ Igme amekene Salmoh gikamkayh amekene Boaz, ginag guw Rabi. Igme amekene Boaz gikamkayh amekene Obedi, ginag guw Ruti. Igme amekene Obedi gikamkayh amekene Jessé.

⁶ Igme amekene Jessé gikamkayh ukiparawiy amekene Davi. Igme amekene Davi xuwehe amekene Uriyas gihayo. Ayge nikwe egkis kakamkayh amekene Salomawh.

⁷ Igme amekene Salomawh gikamkayh amekene Robawh, igme amekene Robawh gikamkayh amekene Abiyas, igme amekene Abiyas gikamkayh amekene Asa.

⁸ Igme amekene Asa gikamkayh amekene Josafá, igme amekene Josafá gikamkayh amekene Jorawh, igme amekene Jorawh gikamkayh amekene Uzias.

⁹ Igme amekene Uzias gikamkayh amekene Jotawh, igme amekene Jotawh gikamkayh amekene Akaz, igme amekene Akaz gikamkayh amekene Ezekiyas.

¹⁰ Igme amekene Ezekiyas gikamkayh amekene Manassés, igme amekene Manassés gikamkayh amekene Amoh, igme amekene Amoh gikamkayh amekene Josiyas.

¹¹ Igme amekene Josiyas gikamkayh amekene Jekoniyas, gikakkis gisamwipwi. Igkis ay amadga inin apim ini hawkri ku aysaw hiyeg israelyenepwi waxepka ta apitit paytwempu Babilônia.

¹² Ayteke ariwnteke ini ku samah igkis waxepka ta apitit Babilônia, igme amekene Jekoniyas kakamkayh amekene Salatiyew, igme amekene Salatiyew gikamkayh amekene Zorobabew.

¹³ Igme amekene Zorobabew gikamkayh amekene Abiyúdi, igme amekene Abiyúdi gikamkayh amekene Eliyakh, igme amekene Eliyakh gikamkayh amekene Azor.

¹⁴ Igme amekene Azor gikamkayh amekene Sadoki, igme amekene Sadoki gikamkayh amekene Akih, igme amekene Akih gikamkayh amekene Eliyúdi.

¹⁵ Igme amekene Eliyúdi gikamkayh amekene Eleazar, igme amekene Eleazar gikamkayh amekene Matah, igme amekene Matah gikamkayh amekene Jakó.

¹⁶ Igme amekene Jakó gikamkayh amekene José. Igme amekene José ig kiyapuno Mahi gugihgi. Egme Kiyapwiye Jesus ginag. Igme Kiyapwiye Jesus iggi Cristo ig Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiy.

¹⁷ Giwenketeke amekene Abrawh he danuha git amekene Davi ig Kiyapwiye Cristo kadahan madikawku akak paxnika gawnakis (14) gikebyikis gahawkripwi. Ayteke giwenketeke amekene Davi he ignes amekene negben kamaxwika waxepka ta apitit paytwempu Babilônia, ig kadahan madikawku akak paxnika gawnakis (14) gikebyikis gahawkripwi akiw. Ayteke ariwnteke ku samah ignes amekene negben waxepka ta apitit paytwempu Babilônia he danuha git Kiyapwiye Cristo ig kadahan madikawku akak paxnika gawnakis (14) gikebyikis gahawkripwi akiw.

Jesus Cristo Giwaypuka

Lk 1.26

¹⁸ Kuri nah akkite yit ku samah ig Kiyapwiye Jesus Cristo giwaypuka. Ginag kiyapuno Mahi eg kuwis ahebet gunetni gikak amekene José. Henneme apit egkis hamah, eg kuwis biyuhkisno giwntak Uhokri Gitip.

¹⁹ Eg gubetki ig amekene José ig waditye awayg. Nikwe ig awna:

—Eg Mahi biyuhkisno. Ke nuthube eg mehe gumun. Ku henne nikwe amawka nah maytepru. Henneme nah ka muwaka marakwig giwtrikkis hiyeg. Ka sam. Nah mayteprute monye kahadbe hiyeg ka hiyak.

²⁰ Ig ipegminene gihiyakemni henne, pahaye adahan pahapwi ahj Uhokri giwatni hiyapkiswa git garisunawak. Ig ahj awna git:

—Kiyapwiye José, pis ku pariye amekene Davi gihiwhi, pis ka muwaka apis maripkaw gukak kiyapuno Mahi mmanawa eg biyuhkisno giwntak Uhokri Gitip.

²¹ Nore pihayo pamakutaknek eg sarayh guwenyannek pahapwi bakimni awayg. Pis sarayh gukamkayh giw Jesus, inakni giw “Amnihkeputne”, mmanawa ig amnih madikte gihiyegapunek. Ig keh igkis isamtaw ariw gipathawnikis. ²² Ini madikte danuh henne kahadbe in kahayak ku samah Uhokri awna minikwak gipititak gawnepe. Igme gawnepe awna:

²³ “Aysawnemenek pahapu himano eggu biyuhkisnek eg sarayh gukamkayh awayg, ig kanumkanek Emanuel.”

Inakni giw wownaprikwiw, “Uhokri ay ukakwiw”.

²⁴ Ig amekene José timapni henne, ig kannikaw ig ihe inakni ahj giwn. Ig maripkew gukak kiyapuno Mahi.

²⁵ Henneme apit eg pamakutak ig ka hamah gukak. Eg pamakuteke, eg sarayh gukamkayh, igme amekene José sarayh giw Jesus.

Kannuhwenepwi Amin Warukma Iggkis Ayta Kiyatha Jesus

2 Ig Kiyapwiye Jesus amadga wayk apit paytwempu Belém ayhté apit waxri Judeyamnaw. Ig waypuka apim ini ku aysaw amekene Erodís kumadukene madikte hiyeg ayge. Apim ini hawkri awaykemni kannuhwenepwi amin warukma igkis ayta wahamapriktak ta apitit paytwempu Jerusalém.

² Iggkis danuh atere, igkis ayá hiyeg:

—Kineyki ig bakimni nukune ku pariye humawnek judeyenepwi gikiparakis? Usuh kuwis hiyá giwarukma pes wahamapriktak. Usuh ayta adahan usuh gikiythetni.

³ Ig amekene Erodís timé gakkis, ig wadisase ganmap akak inakni giwnkis. Mmanawa ig ka muwaka nawenéwa hiyeg kumaduka gihiyegapu giwenyan. Madikte paytwempuyenepwi ayge Jerusalém igkis hiyapni henne ku samah gikiparakis Erodís wadisasew, nikwe igkis madikte wadisasew hawwata awaku igkis apisasew gibohri.

⁴ Ayteke nikwe ig amekene Erodís pahadguhe madikte muwpeg kiyatyepwi payak gikakkis nerras kannuhkeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan. Ig awna gitkis:

—Kineyki ner pahapwi ku pariye Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiw kineyki ig waypuka amadgat wayknek?

⁵ Iggkisme kaytwa giwn:

—Ig amadgat wayk apit paytwempu Belém ay apit Judeyamnaw. Uhokri gannasan ta git gawnepe minikwak in awna:

⁶ “Yis hiyeg belémyenepwi ayge apit waxri Judeyamnaw, aysawnemenek yiwetri kiyathakanek gapitkis kaayhsima ikiparat apitnenepwi Judeyamnaw. Mmanawa pahapwi ikiparat pes yibetitaknek ku pa-

riye gikapriwtenkis madikte nuhiyegapu israelyenepwi.”

⁷ Ig amekene Erodís timapni henne, ig awna:

—Nah kiniste nerras kannuhwenepwi amin warukma adahan nah giwmasepten ner bakimni.

Ig watihpigkis monye adahan igkis ayta kinetihwa gikak. Iggkisme danuh atere, igme ayaprikis:

—Aysewneneki ig warukma hiyapkiswa yit?

Iggkisme akki git.

⁸ Ayteke pisenwa ig awahkiswigkis ta apitit ini paytwempu Belém. Ig awna ta gitkis:

—Ataknabay ta apitit Belém. Ipegpanabay ner bakimni kabayhtiwa. Ku aysaw yis utipri, uyay wasapanaw numinhu. Nah muwekekere nah atere kiyatig hawwata ke yistabe.

⁹ Pisenwa gitimpankis inakni giwn, igkis tipik. Ayteke igkis apigku ahin, igkis hiyá ig warukma akiw, igwata warukma ku pariye igkis hiyap ayhté wahamapriktak. Ig tipik gapitkigempikis he danuhe apitmin ini iwetrit ku kineyki ig bakimni msakwa.

¹⁰ Iggkis hiyá ig warukma henne, igkis kaayhsima baktek ginaktinkis.

¹¹ Ayteke igkis danuh atere, igkis pareke agikut ini payt. Ayge igkis hiyá ig bakimni gukak ginag kiyapuno Mahi. Iggkis hiyapni henne, igkis paberetusaw. Iggkis kiyatig. Ayteke igkis woka gisakolakis igkis kakanhaw git karukri wahano akak imihgi akak ah adidkan imihnepye kewye “miha”.

¹² Ayteke ig Uhokri awna ta gitkis garisunawakis adahan igkis ka diyuh ta git amekene Erodís. Ayge nikwe igkis diyuhe ta gipinwatkis apigku nawenéwa ahin.

José Bisik Gukak Mahi Ta Apitit Ejitumnaw

¹³ Ayteke ewka giwenkis pahapwi ahj Uhokri giwatni hiyapkiswa ta git amekene José garisunawak. Ig awna git:

—Kannikaw kuri. Ahegbetawnabay adahan yis bisike ta apitit Ejitumnaw. Msakwanabay ayge juktah ku aysaw nah akka pit adahan yis diyuh akiw. Mmanawa kiyapwiye Erodís gipegepten bakimni adahan giwmep-ten.

¹⁴ Ig amekene José timapni henne, ig kannikaw kibentenwa ig iwé bakimni gukak ginag. Egkis pese nikwenéwa tiyegim. Egkis tipikwiye ta apitit Ejitumnaw.

¹⁵ Egkis danuh atere, egkis msekwe ayge juktah amekene Erodís miyapi. Madikte ini danuh henne kahadbe in kahayak ku samah Uhokri awna minikwak gipitimpi gawnepe. Ig awna:

“Nah humak nukamkayh pes apititak Ejitumnawtak.”

Hennawatbaki ig awna.

Erodís Umahkis Bakimnay

¹⁶ Ig amekene Erodís hiyapni henne ku ig kiniswika gapitkis nerras kannuhwenepwi amin warukma, ig kaayhsima dagawne. Ayteke nikwe ig awahkise gisuwta-
tapu adahan igkis umahape madikte bakimnay awayg

ayge apit paytwempu Belém, aranwa paytwempu. Ig umahkise madikte bakimnay awayg adahan pikana kamukri gawkis han buttit juktah nopsanyu bakimni, pakeku akak ku samah nerras kannuhwenepwi amin warukma akki git ku kabet ig warukma hiyapkiswa ta gitkis.

¹⁷ Metakwa in kahayak ku samah Uhokri gawnepe amekene Jeremías awna minikwak. Ig awna:

¹⁸ "Timapnay kabimanka aman apititak paytwempu Rama kennesa ahumwa Belém. Kaayhsima tihaki kaayhsima kadniki ayge. Tinogben tihanos ke amakano Rakewbe eg tihano aharit gukamkayupwibe. Yuma hiyeg hiyá gaydhakkis mmanawa gukamkayhkis yuma akiw."

Hennawatbaki ig amekene Jeremías awna.

José Diyuh Gukak Mahi Apititak Ejitumnaw

¹⁹ Ayteke ariwnteke amekene Erodís gimiremni, pahapwi ah Uhokri giwatni hiyapkiswa ta git amekene José garisunawak ayhté Ejitumnaw.

²⁰ Ig awna git:

—Ahegbetawnaba. Iwepnaba bakimni gukak ginag adahan yis diyuh ta apitit israelyenepwi giwaxrikis. Nerras ku pariye umehkerepye bakimni igkis kuwis miyarap.

²¹ Ig amekene José timapni henne, ig kannikaw ig iwé bakimni gukak ginag. Egkis diyuhe ta apitit israelyenepwi giwaxrikis.

²² Egkis danuh atere, ig amekene José timé amekene Arkilaw gak ku ig kumadukene Judeyamnaw giwenyan gig amekene Erodís. Nikwe ig apise msakwa ayge. Ayteke ig Uhokri akki git garisunawak adahan egkis ka atak atere akiw. Ayge nikwe egkis tipik ta apitit waxri Galiléyamnaw.

²³ Egkis danuh atere ta apitit paytwempu Nazaré. Ayge egkis msekwe. In danuh henne kahadbe in kahayak ku samah Uhokri gawnepepu awna minikwak. Igkis awna:

"Ig Cristo kanumkanek nazareyene."

João Batista Keh Hiyeg Ahegbet Gapit Jesus Gaytni

Mk 1.1; Lk 3.1; Jo 1.19

3 Apim ini hawkri ku samah ig Kiyapwiye Jesus ayge apit Nazaré, amekene João Batista pes ta amadgat amatap ayhté Judeyamnaw. Ayge ig ekkene giwsapan Uhokri.

² Ig awna ta gitkis hiyeg:

—Wagesnabay yihiyakemni ariw yitaraksan mmanawa ahawkanaprik Uhokri gikumadukan kuwis danuh.

Hennawatbaki ig amekene João Batista awna ta gitkis hiyeg.

³ Minikwak Uhokri gawnepe amekene Isaías ig kine-tihwa gimin ig amekene João Batista. Ig tamak inakni giwn amadga gikagtan. Ig awna:

"Pahapwi kinetihwanek amadga amatap. Ig awnanek: 'Ahegbetawnabay gapit Ukiparawiy gaytni. Ig nemnik ig. Wadithanabay yihiyakemni gidahan ma-

rihwakam yis kawih gidahan Uhokri gikumadukan.'"

Hennawatbaki ig Uhokri gawnepe awna minikwak.

⁴ Ig amekene João Batista madiptiye. Gikawihni kewa amekene Eliyas gikawihni. Ig kasimsapu akak "kamelu" asipri. Ig kakabutikpu akak pak amar. Gimaname tanan akak ahayak anunu.

⁵ Kaayhsima hiyeg danuh atere gimkanit amekene João Batista adahan igkis timepnes ginetni. Igkis danuh apititak paytwempu Jerusalém. Igkis danuh apititak madikte waxri Judeyamnaw. Igkis danuh apititak waxri muwwapu aranwa warik Jordawh.

⁶ Ayge igkis ekkepyes gitaraksankis ta git amekene João Batista. Igme kayweprikis apigku eggu warik Jordawh adahan ekkene ku igkis amepene ini ku Uhokri bayahminigkis ariw gitaraksankis.

⁷ Kaayhsima farisewkis gikakkis kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis hawwata ayta kaywasewpiye ta git amekene João Batista. Ig hiyapni henne, ig awna ta gitkis:

—Yis kaybunyune hiyeg pahaywitniyepwi! Uhokri ka batek akak yihiyakemni kane kibeynema. Mmah yitneki yikewpen keh ig hiyapyi ke wotbe yis kibeynepwibe hiyeg giwtrik? ⁸ Kawa. Ini yikewpen ka kinisri. Amawka ku yis inyerwa wages yihiyakemni ariw yitaraksan. Kapusanabay wew wadit. Ini yiwewni waditye ininewa arakak ku yis inyerwa wages yihiyakemni. ⁹ Ka yi muwaka awna: "Wixwiw judeyenepwi wixwiw amekene Abrawh ghihiwhipwi. Amun ini wixwiw kuwis Uhokri ghihiyegapu. Ayge nikwe ig Uhokri ka aminama ariw utaraksanwiw. Ig hiyapwiw kewa kibeynepwibe giwtrik." Ka ik adahan yis awna inakni henne. In ka ariknawnama ku wixwiw amekene Abrawh ghihiwhipwi. Ka innema keh wixwiw isamtaw. Ik adahan Uhokri keh no tip humaw amekene Abrawh ghihiwhipwi. ¹⁰ Ahawkanaprik kabá danuh adahan Uhokri ipuke hiyeg patahwape hampa arimkanit biyukwiki. Pahapwi ku pariye kane wew wadit amadga hawkri iggi kewa pahakti amutribeku pariye sarayh guw kane kabaynoma guw. Igme Uhokri ig kewa pahapwi awaygbe ku pariye kuwis ahegbet akak gimegwan adahan ig ahukepten eggu ah kane kabaynoma. Ku pariye gamutra sarayh guw kane kabaynoma guw, eggu ig ihukapepru ig padakapepru ariwtrikut tiket bukahapepru.

¹¹ Ayteke ig amekene João Batista awna gitkis madikte hiyeg. Giwn:

—Ku aysaw nah kaywepyi nah kawihkis un ta yipitit adahan yis wageswiye yihiyakemni ariw yitaraksan. Henneme pahapwi nemnikumpiye nuhapuh butte ku pariye kaywepyi akak igyerwa Uhokri Gitip adahan ig kawihkis gidahanwa ghihiyakemni akak gannu ta yipitit. Yaytakme ig kawihkis tiket ta yipitit. Ig ner kaayhsima pi kiyatte mpiyhan. Nah yuma nukiythansima gitiput adahan nah ayapig hiyuh gikasotni. ¹² Aysawnememek ig ibekhe hiyegnek hawwata ku samah wis ibekhe amutri ayak akak amar. Ig ahegbet ibekhepye hiyeg kuwis ke pahapwibe awayg akak huw ay giwaku adahan ig mihikohbetene amutri ayak ariw amar. Ig iba-

khanek ku pariye kibeynepwi akak ku pariye kane kibeynepwima. Ku samah wis bayah amutri ayak agiku payt, amarme wis bukehpi, hawwata ner nemnikumpiye ig bayah hiyeg ku pariye kibeynepwi agiku gipin. Iignesme ku pariye kane kibeynepwima igkis bukehpi-kanek ariwtrikut eggu tiket ku pariye kane awakti.

Hennawatbaki ig amekene João Batista awna.

Jesus Kaywepka

Mk 1.9; Lk 3.21; Jo 1.32

¹³ Abetnewa ini hawkri ig Kiyapwiye Jesus pes apititak Galiléyamnaw ta apigkut warik Jordawh. Ig danuh atere git amekene João Batista, ig awna git:

—Uyá kaywepun.

¹⁴ Igme amekene João Batista kaytwa giwn:

—Kawk, Kiyapwiye. Pis yuma pipathawni. Ka ik adahan nah kaywap. Pis kis adahan kaywepun.

¹⁵ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ka sam. Uyá keh ku samah nuwnhu pit. In wadit pis kaywepun mmanawa hennewa Wigwiw gimawkan. Ig amekene João Batista timapni henne, ig ihe giwn.

¹⁶ Ig kaywepri, igme Kiyapwiye Jesus iyak ahakwatak un, en woke. Ig hiyá Uhokri Gitip muhuke ta gipitit, gihipak ke pahapu tukwabe.

¹⁷ Ayteke pahá ikupimnat awna aytontak inugiktak. In awna:

—Pisnewa nukamkayh nubetki. Nah batek pikak ka-ayhsima.

Wapitye Gikiparadkis Gihikekten Jesus

Lk 4.1; Mk 1.12; Eb 2.18, 4.15

4 Aynewa ig Uhokri Gitip awahkise Kiyapwiye Jesus ta amadgat pahayku amatap. Ig awahkisri atere adahan wapitye gikiparadkis gihikekten adahan hiyá ba hiyá igma taraksasepri.

² Ayge amadga amatap ig Kiyapwiye Jesus maxhaw adahan paxnika madikwa (40) hawkri. Ayteke nikwe ig matipwe.

³ Ig wapitye gikiparadkis hiyapni henne, ig danuh atere git. Ig awna git:

—Ku pis Uhokri gikamkayh, asá awna ta gut no tip adahan eg wageswa bugut pidahan.

⁴ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Kawk. Mmanawa Uhokri gannasan awna:

“Hiyeg ka aymahwa akak bugutwonama henneme ignes aymahwa akak madikte yuwit ku pariye pes gibiyaptak Uhokri.”

⁵ Ayteke ig wapitye gikiparadkis ig waxe Kiyapwiye Jesus ta apitit paytwempu Jerusalém. Ayge ig waxwig ta inut apuhekut ini legis kewye Uhokri Gipin.

⁶ Ig awna ta git:

—Ku pis Uhokri gikamkayh, asá watiswa ayteke inutak. Mmanawa Uhokri gannasan minikweknene awna:

“Uhokri apuriwkispi ta gitkis ahj adahan igkis amapap amadga giwakkis marihwa pikugku ka tes apit tip.”

⁷ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Kawk. Mmanawa Uhokri gannasan hawwata awna:

“Ka yi muwaka hikek Kiyapwiye yiwohkiga baki igyerwatma ay yikak.”

⁸ Ayteke ig wapitye gikiparadkis gihikekten akiw. Ig waxepri ta apitit pahá waxri imuwadnene. Ayge ig akki git madikte gikumadukan amedgene inin akak madikte igiska.

⁹ Ig awna git:

—Ku pis paberetusaw ntiput adahan pis kiyathan, nah ikí madikte ini ta piwakuit.

¹⁰ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Satanás, su higihwa ayteke. Mmanawa Uhokri gannasan awna:

“Kiyathanaba ignewa Kiyapwiye piwohkiga. Keh-naba ignewa gibetki.”

¹¹ Ig wapitye gikiparadkis timapni henne, ig tipik giw. Ayteke ahj danuh atere, igkis ikene Kiyapwiye Jesus gawaygyi. Pisenwa ig tipik ta gipinwat.

Jesus Kapusa Gannipwi Ayhté Galiléyamnaw

Mk 1.14; Lk 4.14

¹² Ayteke ig Kiyapwiye Jesus timé amekene João Batista gak ku ig paraksepka. Ig timapni henne, ig tipik ta apitit Galiléyamnaw ta apitit paytwempu Nazaré ku kinney ig aymuhwa.

¹³ Ayteke ig pes apititak ini paytwempu Nazaré, ig tipik msakwa apit paytwempu Kafarnawh. In Kafarnawh in akigbimna mahakwa Galiléya ayhté apit waxri Zebulomnaw akak Naftalimnaw.

¹⁴ Ku samah ig msakwa ayge, metakwa in kahayak ku samah Uhokri gawnepe amekene Isaías awna minikwak. Giwn:

¹⁵ “Kaayhsima kabayka ayge Zebulomnaw akak Naftalimnaw ayge ayegbi parawhokwa akak warik Jordawh, ini waxri ku pariye hiyeg kane judeyene-pwima giwaxrikis Galiléyamnaw. Kaayhsima kabayka ayge. ¹⁶ Nerras hiyeg ayge ku pariye abetnene-pwi amisnapyi ignes hiyanek nopsad kabutniki. Ini kabutniki uguhpigkisnek nerras ku pariye abetnene-pwi miyaka amisnapyi.”

Hennawatbaki ig amekene Isaías awna.

¹⁷ Ig Kiyapwiye Jesus msekwepi ayge Kafarnawh, ig kapusa akki Uhokri giwn ta gitkis hiyeg. Ig awna:

—Wagesnabay yihiyakemni ariw yitaraksan. Ahawkanaprik Uhokri gikumadukan kuwis danuh.

Jesus Kaniy Gikannuhnipwi Pitatyepwi

Mk 1.16; Lk 5.1

¹⁸ Ig waywe akigbimna mahakwa Galiléya. Ayge ig hiyá piyana gikebyikis awaykemni. Igkis kiyapwiye Simawh Pedru gikak gisamwi kiyapwiye André. Igkis ipuhtyakeputnepwi. Igkis ayge ipuhtyanes akak tagamayah.

¹⁹ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna ta gitkis:

—Ba yi aya wew nukakhu. Nah keh yis humaw ipuhtyakeputne hiyeg. Ku samah yis utí im, nah keh yis utí hiyeg ndahan.

²⁰ Igkis timapni henne, aynewa igkis ikise gitagmay-ak. Igkis tipik gikak adahan igkis humewnes gikan-nuhnipwi.

²¹ Ayteke ig wew aynessa akiw, ig hiyá piyana gikeby-ikis akiw. Igkis amekene Tiyagumni gikak gisamwi kiy-apwiye João, ku pariye amekene Zebedew gikamkay-upwi. Igkis amadga pahamku umuh gikak gigkis. Igkis kehepenes gitagmayakis ayge. Ig Kiyapwiye Jesus hiy-apni henne, ig humekwigkis ta gimkanit.

²² Aynewa igkis ikise gihmunkis gikak gigkis. Igkis tipik gikak Kiyapwiye Jesus adahan igkis hawwata humewnes gikannuhnipwi.

Jesus Makniwa Kaayhsima Hiyeg Akiw

Mk 3.7; Lk 6.17

²³ Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus wew muw-wapu Galiléyamnaw. Ig kannuheke agiku judeyene-pwi gileglisakis muw-wapu ayge. Ig ekkene inakni kibeyne inetit amin ku samah Uhokri kumaduka hiyeg. Ig makniwene hiyeg ariw madikte karaytpiyene ariw madikte mabimnakatru.

²⁴ Madikte hiyeg kinetni gak muw-wapu Síriyamnaw. Ayteke nikwe igkis waxe git madikte kakahribdapye, nerras ku pariye akak karayt, akak kayahwaki, nerras ku pariye wapityewnapye, nuwiskewenpiye, datpuwapye. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig makniwape-prikis madikte.

²⁵ Kaayhsima hiyeg kabubuknene kurukehe gihapu butte. Igkis danuh atere apititak Galiléyamnaw, apititak Dekápolis, apititak paytwempu Jerusalém, apititak Judéyamnaw, apititak waxri pahambaktak ariw warik Jordawh.

Jesus Akki Ku Pariye Hiyeg Utí Kabaykanek

Lk 6.20

5 Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne ku samah nerras hiyeg kabubuknenes ayge, ig wagehe ta apitit pahá waxri imuhgipitnene. Ayge ig batahkiswa adahan gikannuhtenkis. Igkisme gikannuhnipwi atere pahadguhwa ta ganwat.

² Igme gikannuhtenkis. Ig awna gitkis:

³ —Kaayhsima kabayka ay gidahankisnek hiyeg ku pariye ikewnepwi yumanene gawaygyikis giwntekneswatma. Ayge nikwe ignes kawih Uhokri gikumadukannek.

⁴ —Kaayhsima kabayka ay gidahankisnek hiyeg ku pariye kadniyepwi adahan gipathawnikis. Ayge nikwe Uhokri aydaptihgikisnek.

⁵ —Kaayhsima kabayka ay gidahankisnek hiyeg ku pariye tuwatasaw gitiput Uhokri. Ayge nikwe ig Uhokri kumadukasa madikte hiyeg amadga hawkri ta gitkisnek.

⁶ —Kaayhsima kabayka ay gidahankisnek hiyeg ku pariye mpiksewnepwi adahan igkis wew wadit. Ayge nikwe ig Uhokri ikí gitkisnek ini ku kaharit igkis mpik-saw.

⁷ —Kaayhsima kabayka ay gidahankisnek hiyeg ku pariye amnihpiyes hiyeg. Ayge nikwe ig Uhokri amnih-gikis hawwatanek.

⁸ —Kaayhsima kabayka ay gidahankisnek hiyeg ku pariye barewbetyepwi gihiyakemnikis. Ayge nikwe igkis hiyap Uhokrinek.

⁹ —Kaayhsima kabayka ay gidahankisnek hiyeg ku pariye kabeywotepye hiyeg. Ayge nikwe ig Uhokri k-anumrikis gikamkayhnek mmanawa gihiyakemnikis ke-wa gidahanbe.

¹⁰ —Kaayhsima kabayka ay gidahankisnek hiyeg ku pariye hiyapkiska mbeyne gitkis apatra ku samah igkis kehne kabayka. Ayge nikwe igkis kawih Uhokri gikumadukannek.

¹¹ —Kaayhsima kabayka ay yidahannek ku aysaw hiyeg arewatay apatra ku samah yis nuhiyegapu. Ku aysaw igkis hiyapkis mbeyne yit nupatra, ku aysaw igkis patehepyes yi akak wasaymkanen nupatra, ka sam. Yis utí ayge kaayhsima kabayka nikwe. ¹² Bateknabay yinaktin apim ini ku aysaw yis hiyepne mbeyne nupatra. Bateknay kaayhsima mmanawa yis utí yitiwni kibeynewanek ayhté inugik. Mmanawa hennewa Uhokri gawnepepu pitatyepwi igkis hiyapkiska mbeyne ta gitkis.

Abektey Ariwntak Pam, Abukri

Mk 9.50; Lk 14.34

¹³ —Nah kehte yidahan abektey ariwntak pam. Pam muwakapka adahan kibeyhene im. Yis humaw kewa pambe ay gibetkis hiyeg amedgene inin adahan yihiyakemni kibeyhene gihiyakemnikis. Henneme ku pam biyukse aketri, wis ka hiyá wisma kabayhin akiw. In ka kawih adahan ariknawnama akiw. In he kawih adahan padekwiki adahan hiyeg ka aminama niw akiw, ignes sibuh ta nibetit. Yis hawwata ku yis biyuksa yabay, yis ka kawih adahan ariknawnama akiw. ¹⁴ Hawwata akiw yis humaw kewa pahá abukribe ay gibetkis hiyeg amedgenepwi hawkri adahan yihiyakemni uguhne gihiyakemnikis. Ku samah wis ka hiyá gayamka pahá paytwempu ku pariye apitnene pahá waxri imuwadnene hawwata wis ka muwaka ayam uhiyakemni ku pariye ke wotbe kabutennene. ¹⁵ Wis ka hakis lalamp adahan wis asabkeptenma anapi suwyeg. Kawa. Wis ikigu ta inut akekrit adahan eg uguhno madikte hiyeg ku pariye agiku payt. ¹⁶ Yis hawwata amawka yis ka sabuk yihiyakemni ku pariye ke wotbe kabutennene. Amawka yis keh kabayka gikakkis hiyeg kahadbe ignes hiyá in yabay igkis kabayha Wigwiw inugikyene.

Amawka Yis Pi Waditte Giwkis Farisewkis

Lk 16.16

¹⁷ —Nawenétke yis yipewkan ku nah ayta pisenwehpiye gikak amekene Moís gikumadukan akak Uhokri gawnepepu ginethnikis. Bawa kawa. Nah ka ayta pisenwehpiyema akak inakni giwnkis henneme nah ayta adahan nah kehne madikte ku pariye igkis ayá wotwiw, adahan nah akkamnih yit ku pariye inyerwatnene Uhokri gimawkan ku aysaw ig ikí inakni giwnkis gitkis.

¹⁸ Hennewatbaki in. Yuma pahatnama yuwit atiksak ay amadga amekene Moís gikumadukan yuma pahatnama mpiyene. Ku samah en akak waxri aynete, inakni giwn ka mpiya aynesnima he danuhe amaksemni haw-kri. ¹⁹ Ku pahapwi taraksa amekene Moís gikumadukan pahatwowa, ku ig kannuh hiyeg adahan ignes taraksin, iggi yuma gikiythaninek abet Uhokri gikumadukan. Henneme ku pahapwi igyerwa ihpene amekene Moís gikumadukan, ku ig kannuh hiyeg adahan ignes ihapni, iggi kagikiythanisima abet Uhokri gikumadukan. ²⁰ Hennewatbaki in. Amawka ku yis wew pi wadite giwkis nerras farisewkis, giwkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan. Ku ka hennema, yis ka kawihiti Uhokri gikumadukan.

Ka Muwaka Dagawnaw Gikak Pahapwi

Rom 12.19; Ef 4.26; 1 Tim 2.8; Tiyagu 1.19

²¹ —Yikannuhten akki yit ku ig amekene Moís awna ta gitkis amekenegben, giwn: “Ka yi muwaka umah hiyeg. Ku pahapwi umah pahapwi, nikwe ig tarakse. Iggi kis adahan hiyaptigi hiyapkis mbeyne git apatra ini gitaraksan.” ²² Nahme awna yit, ku pahapwi he dagawne git gikebyi, nikwe ig tarakse. Iggi kis adahan hiyaptigi hiyapkis mbeyne git apatra ini gitaraksan. Hawwata akiw ku pahapwi awna gimin gikebyi: “Ner yuma gihiyakemni”, ay amun ini ig hawwata tarakse. Iggi kis adahan uwewkistenwiw hiyapkis mbeyne git apatra ini gitaraksan. Hawwata akiw ku pahapwi awna gimin gikebyi: “Ner ka kabay. Kuri ig tipik ariwtrikut tiket.” iggi hawwata ig kis adahan ig tipik ariwtrikut tiket ayge amun ini iwetrit ku kiney kaneayhsima kayahwaki.

Amawka Pis Wadithebdih Pitaraksan Kibentenwa

Lk 12.57

²³ —Nikwe apim ini ku samah pis kakanhewne git Uhokri agiku kakanhewket, ku pahaye adahan tuguh abet pihiyakemni ku pis tarakse gikak pikebyi, ²⁴ amawka ku pis ikis pikan ayge, pis atak gimkat pikebyi pisenwate apit pis kakanhaw git Uhokri. Pis danuh atere, pis wadithebdih pihiyakemni gikak pikebyi. Ayteke nikwe hiyawa pis diyuh kakanhaw git Uhokri. ²⁵ Amawka ku pis wadithebdih madikte pitaraksan ku akak inin kibentenwa. Aysawnemenek pis ka kahawkannek. Amadga inin ku pahapwi taraksa gikak pahapwi ig mpiksaw adahan wadithebdihpin kibentenwa. Ku iggi gipetunya waxepri ta git hiyaptigi adahan ig kamiyepri atere, ayge apigku ahin apit igkis danuh atere ig mpiksaw wadithebdih ini gitaraksan gikak. Ku ig ka wadithebdihni, iggi gipetunya kamiyepri ta git hiyaptigi, igme hiyaptigi awahkis giwatni, igme giwatni paraksepri ta arikut parakset. ²⁶ Ku ig paraksepka atere, ig ka pes ayteke juktah ku aysaw ig katiwnih madikte gimatiwnihni. Pis hawwata. Amawka ku pis wadithebdih pitaraksan pisenwate akak inin kahadbe aysawnemenek pis ka paraksepka gapit Uhokri. Hennewatbaki in.

Ka Muwaka Powkemnihwa

²⁷ —Yikannuhten hawwata akki yit ku amekene Moís awna: “Ka yi muwaka powkemnihwa.” ²⁸ Nahme awna yit, ku pahapwi he ipegpiyene gumkat pahapu tino adahan ig kiyakan ta gupitit, amun ini nikwe ig kuwis powkemnihwe gukak apit giyakni.

Pi Kabayte Pis Hiyá Mbeyne Ay Mpinekata Pis Hiyá Mbeyne Ayhté Abet Tiket

Mt 18.8; Mk 9.43

²⁹ —Battukawnaba adahan pis apuriw pihiyakemni adahan pis ka taraksa. Ku pis me tarakset awaku ku samah pis ipeg gumkat no tino akak piwtyak, pi kabayte pis wareke piwtyak pis padekwinn mpinekata pis tarakse. Aysawnemenek pis katiwnih pitaraksannek. Pi kabayte pis biyukse piwtyak mpinekata pis biyukse pipit pahapwite amun ini iwetrit ku kiney kaneayhsima kayahwaki. ³⁰ Hawwata akiw ku pis me tarakset akak piwak, pi kabayte pis bukihpinn padekwinn mpinekata pis tarakse. Mmanawa pi kabayte pis biyukse piwak pahambakya mpinekata pis biyukse pipit pahapwite amun ini iwetrit ku kiney kaneayhsima kayahwaki.

Maytwawka

Mt 19.1; Mk 10.1; Lk 16.18

³¹ —Nerras yikannuhten hawwata awna: “Ku pahapwi maytwekere gihayo, hiyawa ig ikí gut ini kagta adahan maytwawka.” ³² Nahme awna yit, ku pahapwi mayta gihayo waditnepyenen eg ka powkemniyobe giwtrik Uhokri ku aysaw eg maripkaw akiw. Hawwata akiw ner awayg ku pariye maripkaw gukak no tino ay amun ini nikwe giwtrik Uhokri ig kuwis powkemnihwe gukak.

Amawka Pis Ka Awna Yuwit Kiniskama

Tiyagu 5.12

³³ —Nerras yikannuhten hawwata akki yit ku amekene Moís awna gitkis amekenegben, giwn: “Ku pis kanum Uhokri pitemwera adahan ig timá piwn ku in ka kiniskama, nikwe pugamawka hennewa pis ka kinis.” Ayteke igkis yikannuhten idis gihiyakemnikis atere, igkis awna: “Henneme ku pis kanum inugik pitemwera, ku pis kanum waxri pitemwera, nikwe ka sam pis kinis.” ³⁴ Nahme awna yit: “Ka ba yi kanum Uhokri yitemwera. Iné kawnata kanum inugik yitemwera mmanawa in Uhokri giwetri. ³⁵ Iné kawnata kanum inin waxri adug yitemwera mmanawa in Uhokri gikugkapta. Iné kawnata kanum Jerusalém yitemwera mmanawa in paytwempu gidahan Ukiparawiy detye. ³⁶ Iné pitew ka kanum mmanawa ka pisma kumaduka pitew. Pis ka hiyá pisma wages pahatnama pisemnu iné seye iné pohe. ³⁷ Amawka pis ka awnati adahan kinisaka. Apuriwnaba madikte piwn ku pariye pis awnakere. Amawka ku piswa humaw pitemwera adahan pipit. Ku pis awna: “Ihi”, amawka ku inakni piwn hennewa “ihi”. Ku

pis awna: “Kawa”, amawka ku inakni piwn hennewa “kawa”. Ku pis muwaka adahan pis awna yuwit mpiya inakni, in awaku pis mbeyepye pihiyakemni.

Ka Muwaka Diyuhkis Hiyeg

Lk 6.29

³⁸ —Yikannuhten hawwata akki yit ku amekene Moís awna: “Ku pahapwi patukwika giwtyak, amawka ku ig diyuhkiska hawwata patukwika giwtyak. Ku pahapwi dunihpika gaybu, amawka ku ig diyuhkiska hawwata dunihpika gaybu.” Bawa ig amekene Moís awna inakni henne he adahan ig mpithene pahapwi adahan ig ka diyuhkiska mpiyname ahawna gitaraksan. Henneme yikannuhten idis gidahankiswa gihiyakemnikis atere, igkis awna: “Inakni giwn awna ku pugamawka wis diyuhkis pahapwi.” ³⁹ Nahme awna yit, ku pahapwi tarakse pikak, ka muwaka diyuhkisri. Ku pahapwi biyuhpokap, pi kabayte pis wages pahambakya adahan ig biyuhpokap pegbakte mpinekata pis diyuhkisri. ⁴⁰ Ku pahapwi wasaymapihpep git hiyaptigi adahan ig xuwehe pisimsa, uyá ikepni git payak akak pidagmanpit akiw. ⁴¹ Ku pahapwi suwtat mpiksaptihpi adahan pis hiyuh gisakola piyawakad, hiyuhniba pi piyawakte akiw gapiyukan mpiya ku samah gayapni pit. ⁴² Ku pahapwi makehe arikna pit, ikepni ba git. Ku pahapwi sunepkere arikna pit, sunapkisniba git.

Bateknabay Gikakkis Yipetunyapu

Lk 6.27, 32; Lk 23.34; Át 7.60; Rom 12.14

⁴³ —Yikannuhten akki yit ku amekene Moís awna: “Bateknabay gikakkis hiyeg.” Ayteke igkis idis gidahankiswa gihiyakemnikis atere, igkis awna: “Henneme amiyhanay yipetunyapu.” ⁴⁴ Nahme awna yit, ka ba yi amiyha yipetunyapu henneme bateknabay gikakkis. Piriyepekawnabay gidahankis nerras ku pariye hiyapkis mbeyne yit. ⁴⁵ Kahadbe yis humaw Wigwiw inugikyene gikamkayupwi, awaku yihiyakemni kewa gidahanbe, mmanawa ig Uhokri kabutni kamuw ta gipititkis hiyeg mbayape payak gikakkis hiyeg kibeynepwi. Ig waykkis muwok ta gipititkis hiyeg wadityepwi payak gikakkis hiyeg kane wadityepwima. ⁴⁶ Amnihnabay yipetunyapu. Ku yis amnih nerrasnen ku pariye yamnihten nawenépwime yis ka amnihgikis mmah yis yipewkan Uhokri ikí yit kabayka adahan ini? Kawa. Mmanawa madikte hiyeg kuwis kehni henne. Juktah hiyeg kakehniye keh. ⁴⁷ Hawwata ku yis aytnih yikagmadapunen nawenépwime yis ka aytnihgikis, nikwe yis ka keh kabaytema giwkis madikte hiyeg. Hawwata hiyeg kane Uhokriyanpuma aytnih gikagmadapukis. ⁴⁸ Amawka ku wis amnih hiyeg apigkutaprik ku samah Wigwiw inugikyene amnihpigkis.

Ka Muwaka Amnih Hiyeg Akakma Piwanti

6 —Apuriwnabay ba yihiyakemni kibeynewatma. Araytak hiyeg keh kabayka ariwtrik hiyeg kahadbe igkis ikaka ku igkis kibeynepwi hiyeg. Amawka yis ka keh henne. Ku yis keh kabayka kahadbe hiyeg ikiyyi ku

yis kibeynepwi hiyeg, nikwe yis ka utí kabayka giwntak Wigwiw inugikyene. ² Ku aysaw pis amnih pahapwi, ka ba kinetihwa nimin kema nerrasma hiyapkisnepwi gabaykis. Igkis gibetkikis kinetihwa amin gabaykis ay agiku leglis hawwata ay apigku ahin. Igkis amnih hiyeg kahadbekam igkis ikaka ku igkis kibeynepwi hiyeg. Ku igkis ikaka henne, amun ini igkis kuwis utí kabayka ay amadga inin. Yuma akiw gidahankis ayhté inugik. Hennenawatbaki igkis. ³ Pisme ku aysaw pis amnih pahapwi, amawka pis amnihgi aparayewa ariw hiyeg marihwa pis ka humaw kawantipyema akak ini pamnihra. Juktah ka muwaka kinetihwa nimin git pikagmada kibeyne. ⁴ Ku pis amnih pahapwi aparayewa ariw hiyeg ku kiney ignewa Wigwiw hiyapi, nikwe ig Wigwiw ikí kabayka ta pitnek.

Ka Muwaka Piriyepekaw Akakma Piwanti

⁵ —Hawwata akiw ku aysaw pis piriyepekaw, ka ba piriyepekaw kema nerrasma hiyapkisnepwi gabaykis. Igkis batek piriyepekaw agiku leglis, hawwata wadé atusik ahin kahadbe igkis hiyapka gapitkis hiyeg, igkis ikaka ku igkis kibeynepwi hiyeg. Ku igkis ikaka henne, amun ini nikwe igkis kuwis utí kabayka ay amadga inin. Yuma akiw gidahankis ayhté inugik. Hennenawatbaki igkis. ⁶ Pisme ku aysaw pis piriyepekaw amawka pis piriyepekaw aparayewa ariw hiyeg marihwa pis ka humaw kawantipyema akak ini pipigyepkawni. Parak ta agikut pahayku xam sabuk lappot. Ayge pis piriyepekaw ta git Wigwiw ku kiney ignewa hiyapi. Ayge nikwe ignewa timá piwn ig ikí kabayka ta pitnek. ⁷ Ku aysaw yis piriyepekaw, ka ba yi diyuhpinaw kibereputnema amin yuwit arakembet akiw ku pariye he waditnepyenen kema nerrasma kane Uhokriyanpuma. Ignes gipewkankiskam ku amawka igkis piriyepekaw kihhaw akak kibite yuwit kahadbe giwohkigakis timap giwnkis. ⁸ Yisme ka ba yi piriyepekaw henne kema igkisma. Mmanawa apit yis ayá arikna git Wigwiw, ayipa ig kuwis hiyak ku pariye yimawkanitnene git.

Amawka Yis Piriyepekaw Han

Lk 11.1

⁹ —Ku aysaw yis piriyepekaw, awnanay han: “Wighu inugikyene, usuh kabayhap. Pis kapikiythanisima. ¹⁰ Usuh kaayhsima muwaka pikumadukan danuh atan amadgat inin. Wighu, umawkan pibetki kehka ay amadga inin hawwata ku samah in kehka ayge inugik. ¹¹ Iknaba wothu umana takunipti. ¹² Bayahminaba usuh ariw utaraksan hawwata ku samah usuh bayahmina ku pariye hiyeg taraksapye ukakhu. ¹³ Iknaba wothu wawaygyi adahan usuh ka isaksewpima arit mbayka. Apuriwnaba usuh ariw ini mbeyepyenen wapitye gikumadukan. Usuh kabayhap, Kiyapwiye. Pisnewa kumaduka adahan apanenekwa. Pisnewa kapidatnisima adahan apanenekwa apanenekwa. Ameh.” Hennenawatbaki yis piriyepekaw. ¹⁴ Mmanawa ku yis bayahmina pahapwi ariw gitaraksan yikak, nikwe hawwata Wigwiw inugikyene bayahminay ariw yitaraksan gikak. ¹⁵ Henneme ku

yis ka bayahmina pahapwi ariw gitaraksan, nikwe Wigwiy kawnata bayahminay ariw yitaraksan.

Ka Muwaka Maxhaw Akakma Piwanti

¹⁶ —Ku aysaw yis maxhaw adahan yis gikiyetni Uho-kri, ka yi muwaka maxhaw kema nerrasma hiyapkisnepwi gabaykis. Igkis gibetkikis waywe bibapyi gihepkakis. Igkis aseneweke gihepkakis kahadbe hiyeg hiyak ku igkis maxhewnes kahadbekam igkis ikaka ku igkis kibeynepwi hiyeg. Ku igkis ikaka henne, amun ini igkis kuwis utí kabayka ay amadga inin. Yuma akiw gidahankis ayhté inugik. Hennewatbaki igkis. ¹⁷ Pisme ku aysaw pis maxhaw amawka pis maxhaw ayamaw marihwa pis ka humaw kawaytipyema akak ini pimaxhawni. Sukuhapa pihepka barewap akuypa pisemnu kabayhtiwa ¹⁸ kahadbe hiyeg ka hiyak ba pis maxhew-nema. Ayge pis maxhewne gidahannen Wigwiy. Ignewa Wigwiy hiyapi ku samah pis kiyenri nikwe ig ikí kabayka ta pit.

Igiska Ayhté Inugik

Lk 12.33; 2 Tim 4.8; 1 Ped 1.4; Eb 10.34; Apok 7.15, 21.1, 22.1

¹⁹ —Aharitnabay akebyi ini kabayka. Ka ba yi bayah igiska ay amadga inin ku kiney madikte ewkaki mehwa, ay ku kiney masumsu kagehbeta Kamis, ay ku kiney sipari tihebdi, ay ku kiney amepwapye danuh kidis wewkanbet. ²⁰ Henneme bayahkisnabay yidahan igiska ayhté inugik ku kiney yumanene ewkaki mehwa, iné masumsu kawnata kagehbeta Kamis, iné amepwapye kawnata danuh atere adahan igkis kidisnes wewkanbet. ²¹ Ku pis apanenekwa ipegminenekwa pihiyakemni amin arikna amadgaya inin, amun ini pidahan igiska ay amadga inin. Henneme ku pis apanenekwa ipegminenekwa pihiyakemni amin arikna inugikyene, amun ini pis kadahan igiska ayhté inugik.

Ku Uhiyakemni Kabay, In Kewa Pahá Abukribe Kabutennene Ay Upit

Lk 11.34

²² —Wowtyak kewa pahá abukribe adahan upit. Ku wowtyak makniw, nikwe in ke wotbe upit ay abet kabutnikibe. Uhiyakemni hawwata. Ku in makniw, ayge nikwe in ke wotbe uhiyakemni ay abet kabutnikibe. ²³ Hawwata akiw ku wowtyak ka makniwnama, nikwe in ke wotbe upit ay abet amisnapyibe. Uhiyakemni hawwata. Ku wis ipegminene uhiyakemni amin ini msanpiki patehwepye amadgaya inin, ayge in ke wotbe uhiyakemni ay abet amisnapyadbe adahan wis ka hiyak ku pariye hiyakemniki inyerwatnene.

Aharitnay In Kit Uhokri Gikumadukan

Lk 16.13, 12.22; Fil 4.6; Eb 13.15; 1 Ped 5.7

²⁴ —Pahapwi ibukti ka ik adahan kakiparahaw gitkis gikipara piyamatema. Waké ig piyana gikebyikis gikiparabe, ig pi batektekam gikak pahapwi mpiy giw pahapwi. Ig miniwkam giw pahapwi adahan ig kannipwiye gidahan pahapwiwa. Wixwiy hawwata akiw. Ku

wixwiy mpiksewne aharit igiska amadgaya inin adahan upitwiy, ka ik adahan wixwiy mpiksaw keh Uhokri gibetki nikwenéwatma. Amawka wixwiy kaniy pahapwiwa adahan wixwiy kakiparahaw git. ²⁵ Inneki keh nah awna yit, ka yi muwaka kiyimwihwa amin ariknawnama ku pariye muwekne yit, iné amin yaxni iné amin yihigpan adahan yih adehetni, iné amin yikawihni adahan yipit. Ku yis hiyá ig Uhokri kuwis ikí udehetniwiy, umanawiykata akiw ig ka ikí wotwiy akiw? Ku yis hiyá ig kuwis keh upitwiy, ukawihniwiykata akiw ig ka ikí wotwiy? ²⁶ Ipegmay norras kuhipra amarape. Egkis ka mutuh ariknawnama, egkis kawnata taris ariknawnama iné egkis kawnata bayah ariknawnama agiku payt. Henneme Wigwiy inugikyene ikí gumanakis takunipti. Yis kaayhsima pi kapigte git Uhokri mpiy kuhipra. Ig ikí yit hawwata. ²⁷ Ka ik adahan wis kiyabwih udehetni akak ku samah wis kiyimwihwa nikak. Wis kiyimwihwa nikak waditnepyenen. ²⁸ Mmahki nikwe yis kiyimwihwa amin yikawihni? Ipegmay ku samah ipuwiti gubereswankis. Egres ipuwiti ka kannipwi adahan gupitkis. Egkis kawnata paduk gukawihnikis. ²⁹ Henneme egkis kagubereswankissima. Juktah amekene Salomawh gibereswan ka mataka gubereswankis. Hennewatbaki in. ³⁰ Egkis ipuwiti he ewwaktinen egkis waditnepyenen. Ku apim ini egkis ay amadga inin. Takuwanekme egkis yuma akiw egkis bukehpika. Yis kaayhsima pi kapigte git Uhokri mpiy ipuwiti. Ku yis hiyá ig Uhokri ikí gubereswankis, yiskata akiw ig ka ikí yit yikawihni akiw? Mmahki yis ka kamaxwa ta gipitit Uhokri? ³¹ Ka yi muwaka kiyimwihwa. Ka yi muwaka amtaw: "Kit wis utí umana kuri? Kit wis utí uhigpan? Kit wis utí ukawihni?" ³² Ku yis amtaw henne, yis humaw kewa hiyegbe ku pariye kane Uhokriyanpuma. Igres apanenekwa wakaymni henne. Wigwiy inugikyene ig hiyak madikte ku pariye yimawkanitnene. ³³ Aharitnabay kawih in kit Uhokri gikumadukan akak gihiyakemni kibeyne hiyakemniki. Ayge nikwe ig ikí yit madikte ku pariye yimawkanitnene. ³⁴ Ka yi muwaka kiyimwihwa akak ku pariye nemnikumpiye yit takuwanek. Ig Uhokri hiyak nikak takuwanek. Ikeypi ig apuriwiyi ku apim inin.

Ka Ba Yi Ikiy Pahapwi Ku Ig Ka Kibeynema

Lk 6.37, 41; Rom 2.1, 14.1; 1 Kor 4.5; Tiyagu 4.11

7 —Ka yi muwaka ikiy pahapwi ku ig ka kibeynema kahadbe ig Uhokri kawnata ikayi ku yis kawnata kibeynema. ² Ku wis ikiy pahapwi ku ig kibeyne hiyeg, hawwata ig Uhokri ikiy wis ku wis kibeynewata. Henneme ku wis ikiy pahapwi ku ig ka kibeynema hiyeg, nikwe ig Uhokri ikiy wis ku wis kawnata kibeynema. ³ Mmahki pis apuriw pikebyi gitaraksan? Pis ke wotbe kiyimwihwa akak pahá iget nopsehsabe ay giwtrik pikebyi. Pisme ka hiyaknima ba pahat ahadma nopsad-minnene ay piwtrik. ⁴ Ku aysaw ini ahad ay piwtrik, pis ka hiyá pisma awna ta git pikebyi: "Isaksanate nah wih ini iget piwtriktak." ⁵ Pis ikewne ke wotbe pis kibeynebe hiyeg bawa pis pi mbayte giw pikebyi. Asá

hiyak akak pidahan kit pihiyakemni taraksepye. Ayge nikwe ik adahan pis hyiak akak pikebyi gitaraksan.

Gaytakkis Hiyeg Kote Ikte Adahan Iignes Pukuha Kibeyne Hiyakemniki
Mt 9.16; 1 Kor 2.14

⁶—Ku samah in ka kis adahan wis ikí kibeynewa axka ta git pahapwi pewru, in kawnata kis adahan wis akka kibeynewa hyiakemniki ta git pahapwi ku pariye kotenene ikte adahan ig pukuha inakni hyiakemniki. Ku wis akki kibeyne hyiakemniki git akebyi ner hiyeg, in ke wotbe wis padekne akabdatbe ta gitiput pahapwi pakirbe. Pakir ka hyiak ku pariye barewka. Nawenétke ig sibuhbetepni, ayteke ig wageswa kagehpew.

Amawka Wis Ka Miniw Ariw Upigyepkawni

Mt 15.22; Mk 11.24; Jo 14.13; Lk 11.9, 18.1; Rom 12.12; Ef 6.18; 1 Tess 5.17

⁷—Apanenekwa ayepnenekwa ta git Uhokri. Igme ikí yit ku pariye yayapni git. Ku ig ka ikí yit nikwenéwatma apim ini, ka sam. Ikawnay kewa pahapwibe ku pariye ipegpene pahá arikna juktah ig utipni. Ayge nikwe yis utinek ku pariye yimawkan. Ikawnay kewa pahapwibe ku pariye tetesnene anume ku pahapwi gilappota juktah igme woka ta git. Ayge nikwe ig Uhokri kaytwa yiwnek. ⁸Mmanawa ku wis ayá kabayka git, ikaka wotnek. Ku wis ipegpene ku pariye umawkan git, wis utipni. Ku wis awna git, kaytwaka wownnek. ⁹Ig ka kiniswi. Nah kehte abektey. Yis awaykemni, ku pahapwi yikamkayh ayá bugut yit, yis ka ikí tipma git. Yuma pahapwinama awayg kinis gikamkayh henne. ¹⁰Hawwata akiw ku yikamkayh ayá im yit, yis kawnata ikí kaybunema git. ¹¹Ku yis hiyá yis taraksapye ikí kibeyne arikna gitkis yikamkayupwi, igkata akiw Wigwiy inugikyene? Ig ikí kibeynewa arikna ta gitkis nerras ku pariye ayá git. ¹²Amawka yis kabay gikak pahapwi hawwata ku samah yis muwaka pahapwi kabay yikak. Inakni yuwit in huwase amekene Moís gikumadukan akak Uhokri gawnepepu pitatyepwi giwnkis madikte.

Pitahra Ahin

Lk 13.24; Fil 3.19, 20

¹³—Ay pitahra akebyi ahin adahan uhiyakemni. Ig Uhokri gihiyakemni kewa pahatra ahin mahamwisniyebe ku pariye mahiko wis wew apigku. Henneme paraknabay atere apigkut ini ahin. Mmanawa ku yis ka wew gikakma Uhokri gihiyakemni, in ke wotbe yis apigku pahatra ahin nopsad pugubrad ku pariye tipikwiye arimkat iwetrit ku kiney kaneayhsima hyiapka mbeyne ayge. Kaayhsima hiyeg tipikwiye atere. ¹⁴Henneme ini ahin nopsehsa mahamwisnene in tipikwiye arimkat kabayka dehetniki. Ka kiyesradima hiyeg utipni.

Pirikna Amutri

Jo 13.35, 15.4; Rom 6.19, 8.4; Gál 5.19; Tiyagu 3.11; 1 Jo 2.3, 3.6, 4.4

¹⁵—Pukuhpawwabay gapitkis hiyeg ku pariye ikawnamahkis ke wotbe igkis Uhokri gawnepepube bawa

igkis ka giwntakma Uhokri. Igkis hyiapkiswa yit huwi-pegepye kewa muttuhbe, henneme abet gihiyakemnikis igkis kewa axtigibe. ¹⁶Nah akkite yit ku samah yis hyiak baki igkis giwntakwatma Uhokri. Ku yis hiyá ku igkis ka kehnema Uhokri gibetki, nikwe yis hyiakrikis ku igkis ka giwntakma Uhokri. Ku wis hiyá pahakti amutri eg ka sarayh guw kabaynopwima, nikwe wis hyiak ku eg amutri kane kabaynoma. Ke puduku akatbe ke ipeybe egkis ka sarayh guwkis kabaynopwima kema “uvama” kema “figuma”. ¹⁷Ku pariye ah akat kabaynowa, eg sarayh guw kabaynopwi guw. Egme ah akat ku pariye kane kabaynoma, guw kawnata kabaynopwima. ¹⁸Pahakti ah akat ku pariye kabaynowa ka ik adahan eg sarayh guw mbeyepyoma guw. Iné pahakti ah akat ku pariye kane kabaynoma ka ik adahan eg sarayh guw kabaynopwima guw. ¹⁹Madikte ah akat ku pariye ka sarayh guwkis kabaynopwima, egnis ihukapepkanek egkis padakapepka ariwtrikut tiket adahan egkis bukahapepka. ²⁰Hawwata yis hyiak ku pariye hiyeg ka kibeynepwima akak ini mбайka ku pariye pes giwntakkis.

Hiyawa Pahapwi Keh Annut Henneme Ku Ig Ka Keh Uhokri Gibetki Ig Biyukenek

Lk 6.46, 13.25; 2 Kor 11.13, 13.5; 2 Ped 2.1; 1 Jo 2.3, 5.12

²¹—Ay hiyeg ku pariye awna nuthu: “Kiyapwiye, pis nukipara”, henneme waditnepyenen. Igkis ka kawih nukumadukan ayhté inugik. Ignewa ku pariye keh Wigwiy inugikyene gibetki, ignewa kawih. ²²Aysawnemene apim ini ku aysaw Uhokri hiyepne hiyeg ba ignes kibeynepwiwatma, ayge apim ini kaayhsima hiyeg awna nuthunek: “Kiyapwiye, Kiyapwiye, ka ba pis hyiak usuh? Minikwak usuh ekkene Uhokri gihiyakemni piwaprik, usuh pekkis kaayhsima wapitye piwaprik, usuh keh kaayhsima annut piwaprik.” ²³Nahme kaytwa giwnkisnek: “Nah ka hiyakiwa ku pariye yis. Higiwhanabay aytekihan, yis taraksapye.”

Piyana Hiyeg Paytya

Lk 6.47

²⁴—Ku pahapwi hiyeg timá nuwnhu, ku ig ihpene nuwnhu, iggi kewa pahapwi awayg hyiakemniyebe ku pariye mutuhne gipinbe akigbimna warik amadga kayhap. Ig tabirase gipin awaku ta abetit tip. ²⁵Ayteke ariwnteke ini muwok wayk kihhaw. Warik digise. Mayg kamayghaw huwit ta apitit gipin. Henneme gipin ka haku hmanawa awaku mituw kabayhtiwa ta wari-kwit abet tip. ²⁶Henneme ku pahapwi hiyeg timá nuwnhu henneme ku ig ka ihpin, iggi kewa pahapwi awayg mahiyakemniyebe ku pariye tabirase gipin awaku ta abetit kayh. ²⁷Ayteke muwok wayk kihhaw. Warik digise. Mayg kamayghaw huwit ta apitit gipin. Pahaye adahan gipin hakuhe pahatte.

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna.

Jesus Kannuhekne Akak Madikte Gikiythani

Mk 1.22

²⁸ Pisenwa inakni gawnhan nerras hiyeg kabubukne ne ayge igkis wakaymibdi gidahan ku samah gikan-nuhakni.

²⁹ Mmanawa ig ka kannuhak kema nerras kannuhe-keputnepwima amin amekene Moís gikumadukan. Henneme ig kannuhekne ayge akak madikte gikiythani.

Jesus Makniwa Awayg Apxusakare Apit Busukne

Mk 1.40; Lk 5.12

8 Ayteke ig Kiyapwiye Jesus muhuke apititak ini waxri. Ku samah ig waywe, hiyeg kuruwnene gihapu butte.

² Ayge pahapwi awayg apxusakare apit busukne ig danuh atere git. Ig paberetusaw ta gitiput. Ig awna git: —Kiyapwiye, uyá amnihun. Ku pis muwaka piyihun, pis hiyá numakniwka.

³ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig sarayh giwak ta gipitit. Ig daxwig atere. Ig awna git: —Ihi. Nah muwaka. Pis makniw.

Aynewa gibuskana miypi.

⁴ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna git:

—Ataybiswanaba nuthu. Ka ba kinetihwa ta arit hiyeg apigkuya ahin amin ku samah pis makniw. Su atak wadé gimkanit muwpeg. Akka pipit ta git kahadbe ig iwasap ig hiyá ku pis makniw. Ayteke pis keh ofan gidahan Uhokri ku samah amekene Moís ayá wot minikwak, adahan arekhetni ta gitkis hiyeg ku pis inyerwa makniw.

Igme timapni henne, ig tipik.

Jesus Makniwa Pahapwi Suwtat Gibuk

Lk 7.1

⁵ Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus danuh atere paytwempu Kafarnawh. Ayge pahapwi romayene suwtat gikiparakis ig danuh atere git. Ig amnihswe git. Ig awna git:

⁶ —Kiyapwiye, uyá amnihun. Nubukhu ig kakahriye harihte ayhté nupineku. Ig dathupye. Ig kaayhsima kayak.

⁷ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Nah atere piyihgi.

⁸ Igme suwtat gikiparakis kaytwa giwn:

—Kawa, Kiyapwiye. Nah patehwepye hiyeg. Nah yuma nukiythanisima pitiput adahan pis parak nupinekut. Kiyapwiye, pis karayt akipara. Ku pis he awnepi ay-tontak piyawakad, ikeypi. Nubukhu makniwnek. ⁹ Nah hiyak mmanawa nah hawwata nah kikipara. Nah hawwata nah kumaduka nawenépwi suwtat akiw. Ku nah awna ta git pahapwi: “Su tipik”, ig iha nuwnhu ig tipik. Ku nah awna ta git pahapwiwa akiw: “Ba ayta”, ig iha nuwnhu ig ayta. Ku nah kawatni nubukhu, ig hawwata ig iha nuwnhu.

¹⁰ Ig Kiyapwiye Jesus timapni inakni henne, ig wakaymni kaayhsima. Ig awna ta gitkis nerras ku pariye kaneayhsima gihapu butte. Giwn:

—Ner suwtat kane israelyenema ig pi kamaxwate ta nupitit mpiya madikte nukebyupwi israelyenepwi. Nah ka hiyapti pahapwinama israelyene gikamaxwan kema nerma. Hennewatbaki in. ¹¹ Aysawnemenek kaayhsima hiyeg kane israelyenepwima wahamapriktak upitkiy-apriktak ignes kawih Uhokri gikumadukannek. Hennewatbaki in. Ayge igkis darihwaknek ayhté inugik gikak amekene Arawh, gikak amekene Izaki, gikak amekene Jakó. ¹² Igneme nerras israelyenepwi ku kadahan ig Uhokri ahegbete ini gikumadukan pitatye, igkis ka darihninek. Igkis ipukapepkanek ta kabaywakat ta abetit amisnapyad. Ayge hiyeg tihebdinek ignes kagah gaybukis.

¹³ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta git ner suwtat gikiparakis. Giwn:

—Hiyawa pis diyuhe pipinwate. Ku samah pis kama-xwa nupitit adahan nah piyihgi hennewa in humaw. Pase ig awna inakni, aynewa gibuk makniw.

Jesus Makniwa Pedru Gimatru

Mk 1.29; Lk 4.38

¹⁴ Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus danuh ta gipinekut kiyapwiye Pedru. Ayge ig uté kiyapwiye Pedru gimatru egme harit akak nawwaki.

¹⁵ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig atere gut. Ig sumuhe guwak. Aynewa gunawan mpiye guw. Ayteke eg kannikaw, eg kuwegwano gidahan.

Jesus Makniwa Kakahribdapye

Mk 1.32; Lk 4.40

¹⁶ Ayteke msanpi, kaayhsima hiyeg danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis waxe git hiyeg wapityewnapye. Igme pekkis wapitye gipititakkis akak gibiyenwa. Apim ini ig makniwe madikte hiyeg ku pariye kakahribdapye.

¹⁷ In danuh henne kahadbe in kahayak ku samah Uhokri gawnepe amekene Isafas awna minikwak. Ig awna:

“Ig kayak ukayhawniwi. Ig wiwh ukahriwi upititakwi.”

Hiyeg Kote Ahegbete Adahan Wewnes Gikak Jesus

Lk 9.57, 14.26

¹⁸ Kaayhsima hiyeg ayge kabubukne ganwa Kiyapwiye Jesus. Ig hiyapni henne, ig awna ta gitkis gikan-nuhnipwi. Giwn:

—Uyay manuke ta pahambakaytak mahakwa.

Igkisme kaytwa giwn:

—Uyay.

¹⁹ Igkis tipikwiyes, igme pahapwi kannuhekeputne amin amekene Moís gikumadukan ig danuh atere git. Ig awna git:

—Kiyapwiye, nah tipik pikak ku kitwiye pis.

²⁰ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ba pis ahegbetnama adahan pis hiyepne mbeyne payak nukakhu? Puwikne kadahan giwetriki agiku miyokwiye. Kuhipra kadahan guwetriki apew ah. Nahme ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah yuma nuwetri adahan nah mayekne.

²¹ Ayteke pahapwiwa Jesus gikannuhni akiw ig danuh atere git. Ig awna git:

—Kiyapwiye, nah muwaka wew pikak henneme gita nighu miyapinate. Ku aysaw ig miyapi nah apuhpig, ni-
kwe nah tipik pihapti.

²² Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ka sam pis ayta kurinewa. Hiyawa pis isaksa pahapwi ku pariye kuwis ke wotbe ig miyapyebe giw Uhokri, isaksig adahan iggi apuhe giyaki miyapiye.

Jesus Msak Mayg Akak Paraw

Mk 4.35; Lk 8.22

²³ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus katapte ta muhumdat. Gikannuhniw tipik gihapti. Igkis tarekwe ayteke.

²⁴ Igkis ku ayhte pakwa amadga mahakwa, pahaye adahan mayg kannikaw gimkanitkis, kaayhsima paraw katapte amadgat gihmunkis. Gihmunkis me buwisemet. Henneme ig Kiyapwiye Jesus himeke ayge gimadgakis.

²⁵ Igkis gikannuhniw hiyapni henne, igkis atere wadiswig. Igkis awna git:

—Kiyapwiye, uyá amnih usuh. Wixwiw me biyukapmet.

²⁶ Igme kaytwa giwnkis:

—Yis awaykemni apisatrupye! Mmahki yis ba yapisa tugun? Uhokri ik adahan yis kamaxwa ta gipitit.

Ayteke ig kannikaw ig himehe mayg akak paraw. Aynewa madikte kariswehwe.

²⁷ Igkis gikannuhniw hiyapni henne, igkis wakaymnibdi gidahan. Igkis awna:

—Pariyeneki ner hiyeg? Juktah mayg akak paraw iha giwn.

Jesus Awahkis Wapityempu Ta Gipuritkis Pakirempu

Mk 5.1; Lk 8.26

²⁸ Ayteke pisenwa igkis hamah pahambakat igkis minahwa atere apitit giwaxriki hiyeg gadarayenepwi. Ayge piyana awaykemni wapityewnape atere patipteke Kiyapwiye Jesus. Igkis pes abetitak imewti. Igkis kagamabyankissima. Ka ik adahan hiyeg wew atere ku kiney igkis msakwa.

²⁹ Igkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus, igkis kabi-man git. Igkis awna:

—Pis Uhokri gikamkayh. Pariye pikehni ukakhu ku apim inin? Mmah pis ayta womkat adahan hiyapkisne mbeyne wothu? Kote uhawkanaprikma adahan usuh hiyapkiska mbeyne wothu.

³⁰ Ayge pahabunene pakirempu axwenekis ayge piyawakte giwkis aynessa.

³¹ Ayteke nikwe nerras wapityempu amnihswe ta git Kiyapwiye Jesus. Igkis ayá git:

—Ku pis pekkis usuh gipititakkis awaykemni, uyá awahkis usuh tahhan gipuritkis pakirempu.

³² Igme Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis:

—Tipiknay atere.

Ayteke nikwe igkis pesbetwikis gipititakkis nerras awaykemni. Igkis pareke ta gipititkis ignes pakirempu. Igkisime pakirempu sigisbetwikis ta asebrikute. Igkis tubohbetwikis ta ahakwate mahakwa. Ayge igkis aniksewbet ahakwa un.

³³ Pakirempu gikapriwtenkis igkis hiyapni henne, igkis sigisbet kibentenwa ta paytwempuit. Igkis danuh atere, igkis kinetihwa amin gipigkis ku samah arikna danuhe gitkis. Hawwata igkis kinetihwa giminkis nerras awaykemni wapityewnape.

³⁴ Nerras hiyeg paytwempuyenepwi igkis timapni henne, igkis pes apititak paytwempu adahan patiptaka Kiyapwiye Jesus. Igkis danuh atere git, igkis awna git:

—Su tipik aytekihan apititak uwaxri.

Jesus Makniwa Pahapwi Awayg Miyapupye

Mk 2.1; Lk 5.17

9 Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig katapte muhumdat. Ig manuke mahakwa ig diyuhe ta apitit paytwempu Kafarnawh ku kiney ig msakwa.

² Ayteke hiyeg danuh atere, igkis waxe pahapwi awayg miyapupye ta gimkat Kiyapwiye Jesus. Ig harit amadga gisipamna. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne ku samah gikamaxwankis ta gipitit, ig awna ta git awayg miyapupye. Giwn:

—Ka ba barukinama, nukebyi. Nah bayahminap ariw pitaraksan gikak Uhokri.

³ Apiminewa ini kaayhsima kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis ayge. Gaytakis timapni inakni Kiyapwiye Jesus giwn, igkis awna gimin ginaktinkis. Giwnkis:

—Ner awayg ikewne ke wotbe ig Uhokri baw a ig ka Uhokri. Ig miyathene Uhokri ku samah ig awna inakni henne.

⁴ Ig Kiyapwiye Jesus hiyakni henne ku samah gihiyakemnikis, ig awna ta gitkis:

—Mmahkay yis ipegminene yihiyakemni amin mbeye hiyakemniki henne? ⁵ Mmah yipewkan ku in mahiko ndahan nah bayahminig ariw gitaraksan? Ku yis hiyá nah hiyá gikankasak nah keh ig wew akiw, ininkata akiw nah ka dat adahan nah bayahminig ariw gitaraksan? ⁶ Nah hiyapkiste yit ku nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nahnewa detye amadga inin adahan nah bayahminene hiyeg ariw gitaraksan-kis gikak Uhokri.

Ayteke ig awna ta git ner awayg miyapupye. Giwn:

—Kannikaw kuri. Kidisnaba pispamna. Hiyawa pis diyuhe pipinwate.

⁷ Aynewa ig awayg kannikaw. Ig tipik gipinwate.

⁸ Madikte hiyeg kabubuknene ayge igkis hiyapni henne, igkis wakaymnibdi. Igkis awna:

—Kibeyne, Uhokri, ku samah pis iké pannu henne ta git pahapwi amadgaya inin.

Jesus Kaniy Matews

Mk 2.13; Lk 5.27

⁹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus tipik. Ig waywe apigku ahin, ig hiyapun nah Matews, nah betnene agiku payt ahiwket karukri. Nah ladwan, nah ahiwne karukri gidahan gupelma. Igme awna nuthu:

—Ba ayta wew nukakhu adahan pis humewne nukannuhni.

Nah timapni henne, nah kannikew, nah tipik gikak.

Jesus Ayta Humekwiye Hiyeg Taraksapye Ta Git

Mk 2.15; Lk 5.29

¹⁰ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus danuh ta nupinekut. Ayge ig axne nukakhu. Kaayhsima ladwan danuh atere payak gikakkis hiyeg akiw ku pariye ikaka kane kibeynepwima hiyeg. Igkis hawwata ax gikak Kiyapwiye Jesus gikakkis gikannuhnipwi.

¹¹ Nerras farisewkis hiyapni henne, igkis awna ta gitkis gikannuhnipwi. Giwnkis:

—Mmahki ner yikannuhten axne darihwekne gikakkis ladwan gikakkis hiyeg akiw kane kibeynepwima hiyeg? Waké ig kibeyne hiyegbe, ig ka axkam gikakkis gikebyikis nerras hiyeg.

¹² Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig kaytwa giwnkis. Ig awna ta gitkis:

—Hiyeg kane kibeynepwima ignes kewa hiyeg kakahribdapyebe. Igkis muwaka pahapwi ayta amnihgikis. Ignisme hiyeg makniwepwi igkis ka muwaka mekseh. Igkisme hiyeg kakahribdapye igkis muwaka mekseh. ¹³ Ataknabay ipegboha Uhokri gannasan minikweknene marihwa yis pukuha inin ku samah nah darihwekne gikakkis hiyeg kane kibeynepwima. Mmanawa ig Uhokri gannasan awna:

“Nah ka muwaka yis he kakanhawnen nuthu. Nah pi muwakate yis amnih hiyeg.”

Mmanawa nah ka ayta adahan nah humeknema ku pariye hiyeg wadityepwi kuwis adahan ignes wageswiyes gihiyakemnikis. Nah ayta adahanikwa nah humekwiye nerras ku pariye taraksapye adahan ignesnewa wageswiyes gihiyakemnikis.

Amawka Wixwiy Maxhaw Inyerwa Apititak Uyakniwiy

Mk 2.18; Lk 5.33

¹⁴ Ayteke amekene João Batista gikannuhnipwi igkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis awna git:

—Kiyapwiye, usuh maxhaw adahan kiyene Uhokri. Kibereput usuh maxhaw adahan usuh piriyepekewne. Igkisme farisewkis hawwata akiw igkis maxhaw henne. Pisme pikannuhnipwi ka maxhaw. Mmahki igkis ka maxhaw henne? Mmahki igkis ka kiyatha Uhokri kema nerrasma?

¹⁵ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Igis ka maxhaw adahan nukiyetni mmanawa nah kupiknene ay gikakkis. Nah kehte abektey akak pahapwi awayg maripkewpiye. Ku aysaw ig maripkewpiye nikwe gikagmadapu ayta iwasa gimaripekawni. Ku samah ig ayge gikakkis abet ini fet ba igkis kadni giharit?

Ba igkis maxhaw? Kawa. Henneme aysawnemenek ku aysaw nah iwepka giwkis nukannuhnipwi, apim ini nikwe igkis maxhawnek.

Nuhiyakemni Ka Kis Gikakkisma Hiyeg Kuwisnene Dehe Gihiyakemnikis

Mk 2.21; Lk 5.36

¹⁶ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus keh nawenéwa abektey akiw. Giwn:

—Ka kis adahan wis kahapa simis mugumugupiye akak nukune kamis mmanawa kamis nukune ku pariye kote sukuate in ik adahan tariswa mmanawa in kote dahwate kema mugumugupiyema. Ku pahapwi kahapa gisimsa mugumugupiye akak nukune kamis, in tariswa. Gisimsa sigka pi kiyeste akiw. ¹⁷ Kawmata kis adahan wis katiyha win nukune agikut pakir amar ayipwipye ipatmakupye. Mmanawa ku aysaw ini win tukurwa in kiyasihwa akiw, in pakir amar ka ahwa payak nikak. In bekwe awaku. Ayge nikwe ini win dimuke. Hawwata ini pakir amar ka kabay akiw. Amawka wis katiyha win nukune ta agikut pakir amar ku pariye mti-betnene. Ayge nikwe win atiy msakwa kabayhtiwa payak akak win. Nuhiyakemni kis gikakkis hiyeg ku pariye kote dahhate gihiyakemnikis.

Leglis Akipara Amnihsa Git Jesus

Mk 5.21; Lk 8.40

¹⁸ Ig Kiyapwiye Jesus awnempiye inakni yuwit henne, pahapwi awayg leglis akipara danuh atere git. Ig paberepusaw ta gitiput Kiyapwiye Jesus, ig awna git:

—Kiyapwiye, uyá amnihun. Nukamkayh kuhwekwa eg biyuke. Ba ayta sarayh piwak ta gupitit kahadbe eg kannikaw ariw gumirotni.

¹⁹ Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig kannikaw ig tipik gihapti ner awayg. Usuhme gikannuhnipwi tipik gihapti.

Pahapu Tino Makniw Ariw Guminewkan

Mk 5.25; Lk 8.43

²⁰ Ku samah gitepkemni, pahapu tino danuh gihapu butte. Eg kuwis hiyá mbeyne akak guminewkan adahan kaayhsima kamukri kuwis, madikawkubu akebyi akak pikana arawna (12). Eg danuh atere giharaptak, eg dax gikanwapta akigbimna.

²¹ Mmanawa eg awna gunaktin:

—Ku nah he daxpi gisimsa, ikeypi, nah makniw.

²² Igme Kiyapwiye Jesus wigestaw ig hiyapru. Ig awna gut:

—Ka ba barukinama, nukebyi. Pis makniw mmanawa pis kamaxwa ta nupitit.

Aynewa eg tino makniw.

Jesus Kannikasa Jayru Gikamkayh

Mk 5.38; Lk 8.51

²³ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus danuh atere gipinekut ner awayg leglis akipara. Ayge ig hiyá kaayhsima hiyeg agighenes kadukmanes adahan igkis ekkenes gikadnikis.

²⁴ Ig hiyapni henne, ig awna gitkis nerras hiyeg:
—Ayguhwanabay aytekihan. No bakimni ka miyó. Hi-mak eg.

Igkisme hiyaraptihpig.

²⁵ Igkis pesantenwa, igme Kiyapwiye Jesus parak ta agikut xam. Ayge ig sumuhe no bakimni guwaku. Ay-newa eg kannikew.

²⁶ Ayteke inetit amin ini gannu ibekhewpi muwwapu kiw paytwempu.

Jesus Makniwa Piyana Motapye

²⁷ Pisenwa ig Kiyapwiye Jesus tipik ayteke. Ayge apig-ku ahin piyana gikebyikis motapye waywe gihapu but-te. Igkis amnihswenes git. Igkis awna:

—Kiyapwiye Jesus, pis ukipara hawwata ke amekene Davibe. Uyá amnih usuh.

²⁸ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus pareke ta paytrikut. Ner-ras piyananene motapye hiyapni henne, igkis pareke atere git. Igme Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis:

—Ba yis kamaxwa nupitit ku nah detye keh yis hiyap? Igkisme kaytwa giwn:

—Ihi, Kiyapwiye. Usuh kamaxwa pipitit.

²⁹ Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig dax giwtyak-kis. Ig awna ta gitkis:

—Ku samah yis kamaxwa nupitit hennewa in hu-maw.

³⁰ Aynewa giwtyakkis hiyap. Ig Kiyapwiye Jesus hiyap-ni henne, ig awna ta gitkis:

—Ka ba yi kinetihwa amin ini nannuh ta gitkis hiyeg.

³¹ Henneme igkis ka iha giwn, igkis tipik kinetihwa amin ku pariye Kiyapwiye Jesus keh gidahankis. Igkis kinetihwa muwwapu kiw paytwempu.

Jesus Makniwa Pahapwi Awayg Monpiye

Lk 11.14

³² Igkis pesantenwa paytrikutak, hiyeg waxe ta git Kiyapwiye Jesus pahapwi awayg monpiye. Ig monpi awaku wapitye ay gipit.

³³ Igme hiyapni henne, ig pekkise ner wapitye gipit-itak. Pase ig wapitye pes ayteke gipititak ner awayg, ig awayg kapusaw awna. Nerras hiyeg kabubknene ay-ge igkis hiyapni henne, igkis wakaymnibdi kaayhsima. Igkis awna:

—Usuh kote hiyapte akebyi ini ay Israelyamnaw.

³⁴ Igkisme nerras farisewkis ayge igkis awna:

—Ig ipuke wapitye gipititak ner awayg akak wapitye gikiparadkis gannu ay gipit.

Jesus Kayah Adahan Amnihkerepye Hiyeg

Mk 6.34

³⁵ Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus mpiye muwwapu apuriw paytwempu nopsadmin, apuriw paytwempu nopsanyupnene akiw. Ayge ig kannuhek-ne agiku judeyenepwi gileglisakis. Ig ekkene inakni ki-beyne inetit gimin Uhokri gikumadukan. Ig makniwe-ne hiyeg ariw madikte karaytpiyene, ariw madikte ma-bimnaktru.

³⁶ Apim ini ig sarayh gipegyi ta gimkatkis hiyeg kabu-buknekis ayge. Ig kayah apit giyakni. Ig kayah gida-hankis ku samah igkis kiymare ginaktinkis, igkis yuma gawaygyikis. Igkis ayge kewa muttuhbe ku pariye yumanene gikiparakis gikapriwtenkis.

³⁷ Ig hiyapni henne, ig awna ta wothu gikannuhni-pwi:

—Kaayhsima hiyeg kuwis ahegbet adahan igkis ka-maxwepyes ta nupitit. Ta nuthu igkis kewa pahak was-be ipatrik ahegbet adahan tariswiki. Henneme ka kiy-esradima hiyeg akki ndahan nuhiyakemni gitkis. ³⁸ Pi-riyepkawnabay ta git Kiyapwiye was akipara adahan ig kawatni hiyeg adahan ignes kinetihwenes gitkis nu-minhu.

Jesus Awahkis Giwatnipwi Muwwapu

Mk 6.7; Lk 9.1

10 Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus pahad-guhe usuh giwatnipwi madikawkunene ukebyi akak piyana wawna (12). Ayge ig iké kumadukaki wo-thu adahan usuhme pekkiswiye wapitye gipititakkis hiyeg adahan usuh makniwene hiyeg ariw madikte ka-raytpiyene ariw madikte mabimnaktru.

² Nah akkite wowhu yit:

Pitayte kiyapwiye Simawh kewye Pedru gikak gisam-wi kiyapwiye André.

Ayteke amekene Tiyagumni gikak gisamwi kiyapwiye João ku pariye amekene Zebedew gikamkayupwi.

³ Ayteke kiyapwiye Filip gikak kiyapwiye Bartolomew.

Ayteke kiyapwiye Tomé nukakhu nah Matews nah la-dwan.

Ayteke kiyapwiye Tiyagu, ku pariye amekene Alfew gikamkayh, gikak ⁴ kiyapwiye Tadew.

Ayteke kiyapwiye Simawh Zeloti gikak Judas Iskariy-otismin ner kamaykistinene Kiyapwiye Jesus.

⁵ Ig Kiyapwiye Jesus wawahkiswitni usuh muwwapu usuh madikawkunene ukebyi akak piyana wawna (12). Ig awna wothu:

—Ka yi muwaka atak ta apitit hiyeg kane judeyene-pwima giwaxrikis iné ka yi muwaka atak ta apitit pay-twempu gidahankis hiyeg samariyenepwi. ⁶ Henneme ataknay ta gitkis nerras uyakipwi israelyenepwi. Igkis kewa muttuh biyukapyebe nuthu. ⁷ Ataknabay, akka-nay ku ahawkanaprik Uhokri gikumadukan kuwis danuh. ⁸ Makniwanabay hiyeg kakahribdapye. Kannika-sanabay hiyeg miyarapye. Makniwanabay hiyeg axpu-sakare apit busukne. Peckisnabay wapitye gipititakkis hiyeg. Nah ikene ini yannu he nukannenwa yuma atiwni. Kuri yisme amnih hiyeg hawwata yuma atiwni.

⁹ Ataknay hennen yiwakyékata. Ka yi muwaka atak akak pahamkunama karukri agiku yipusra, iné karukri wahano kuwikwiye, iné karukri wahano seyeno, iné ka-rukri kuriwra. ¹⁰ Yis kawnata muwaka atak akak yisako-la adahan yiwewni. Yis kawnata muwaka atak akak pi-kanama yisimsa iné akak yikasotni, yasuga. Kis adahan yis utí yimawkanitnene giwntakkis nerras ku pariye yis amnih. ¹¹ Ku pariye paytwempu yis danuh arit, ipegpa-nay pahapwi ku pariye kibeyne awayg ayge. Msakwa-

nay ayge gimun he ku aysaw yis pes ayteke paytwemputak. ¹² Ku aysaw yis pitatye parak gipinekut, awnana y ta gitkis hiyeg aygnenepwi, "Uhokri gabay yikaknek." ¹³ Ku igkis hiyeg amapay kabayhtiwa, hennewa ig Uhokri gabay msakwa gikakkis. Henneme ku igkis ka amapay nikwe Uhokri gabay ka msakwa gikakkis. ¹⁴ Ku igkis hiyeg ka amapay, ku igkis ka timepkere yiwn, nikwe pase yis pes ayteke agikutak gipinkis apititak inere paytwempu, yis sassah yikugku ariw apathawni. Ini arekhetni ku samah gitaraksankis. ¹⁵ Aysawnemenek apim ini ku aysaw hiyeg katiwnipwe apatra gitaraksankisnek, nerras hiyeg apitya inere paytwempu ignes pi hiyapte mbeyne mpiya nerras hiyeg mbeyepye gihiyakemnikis apitya paytwempu Sodoma akak Gomoha. Henneki igkisnek hiyá mbeynenek.

Aysawnemenek Yis Hiyapkiska Mbeyne Yitnek

Mt 24.9; Mk 13.9; Lk 21.12; 1 Ped 4.12

¹⁶ —Nah awahkisyi ta gipuriwkis hiyeg ke wotbe nah awahkiswiyebe muttuh ta gibeitkis axtigibe. Nikwe msakwanabay ahegbetnenekwa gapitkis hiyeg ke pahapwi kaybunebe ig ahegbetnenekwa adahan hiyeg ka sibuhgi. Henneme ikawnabay tuwatapye ayge gibetkis ke pahapu tukwabe. ¹⁷ Msakwanay ahegbet gapitkis hiyeg mmanawa aysawnemenek igkis kama-xweyne waxepyi ta gipetunatkis hiyeg giwewkistenkisnek. Hawwata igkis biyuhyinek agiku gileglisakis. ¹⁸ Apim ini yis kamiyepkanek ta gitkis hiyaptigi ta gitkis ikiparat. Yis waxepka ta gipetunatkis apatra ku samah yis nuhiyegapu. Ka sam. Ini humaw yihawkanaprik adahan yis kehne temwe ndahan ay giwtrikkis. Ayge yis kehne temwe ndahan giwtrikkis hiyeg judeyenepwi giwtrikkis hiyeg kane judeyenepwima.

Uhokri Gitip Iki Yit Yuwit Adahan Yis Awna

Mk 13.11; Lk 12.11, 21.13

¹⁹ —Ku aysaw hiyeg kamiyepyi ta gipetunatkis hiyaptigi apatra ku samah yis nuhiyegapu, ka yi muwaka ipegmina yihiyakemni adahan ku pariye yis awna gitkis apim ini hawkri. Mmanawa apiminewa ini yuwit ikaka yit adahan yis awna gitkis apim ini. ²⁰ Ayge nikwe ka yisnama awnene henneme Wigwiw Gitip ignewa awnene ay yipititak. ²¹ Apim ini hawkri ignespeke pakebyekne kamaykisegbet adahan miyaka. Igneme igti kamaykis gikamkayhkis. Igneme ikamkayit hawwata kapetunsa gigkis gukakkis ginagkis. Igkis kamaykiswigkis adahan miyaka. ²² Ayge madikte hiyeg amiyhepyi awaku ku samah yis nuhiyegapu. Ka sam. Ku yis ka ahkiswa nuwhu juktah amaksemni hawkri, yis isamtawnek. ²³ Ku aysaw yis hiyapkiska mbeyne yit ay apit pahá paytwempu, highwanay ayteke ta apitit nawenéwa paytwempu akiw. Apit yis muwwapwise paytwempu ay Israelyamnaw, nah danuh akiw nah ku pariye wage-swe awayg amadgaya inin. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in. ²⁴ Yuma pahapwinama hiyeg pi kiyatte giw gikannuhten. Yuma pahapwinama ibukti pi kiyatte giw gikipara. ²⁵ Ku pahapwi mataka gikannuhten gikiythani gikipara gikiythani, ikeypi. Ku yis hiyá

nah yikipara kanumka wapityeyan, yiskata nuhiyegapu akiw? Yis hawwata kanumka wapityeyannek.

Mmahki Yis Apis Gibohrikis Hiyeg Gibohrime Uhokri Yis Ka Apis?

Lk 12.2

²⁶ —Henneme ka yi muwaka apis gibohrikis hiyeg amadgayapu inin. Gitkis gikehnikis mbayka ka kahayak. Henneme aysawnemenek madikte ku pariye ayempiki ini kahayak kabayhtiwanek. Madikte ku pariye awastepka, aysawnemenek in mawasaptihpikanek. ²⁷ Nuhiyakemni hawwata akiw. Ku pariye nah akki yit yisyékata, yisme akkin ta gitkis madikte hiyeg. Ku pariye nah akki yit kabayanesa yisme akkin gipuriwkis hiyeg akak madikte yihawna. ²⁸ Ka yi muwaka apis gibohrikis nerras ku pariye umehpiye upitwiw, utipwiyme igkis ka hiyá ariwmhak. Henneme apisnay gibohri Uhokri ku pariye hiyá ariwmhak upitwiw payak akak utipwiw ayhté amun ini iwetrit ku kiney kaneayhsima kayahwaki. Apisnay gibohgi iggi. ²⁹ Ig hiyá womhakwiw, ig hawwata hiyá ukapriwkay. Ka ba yis hiyá ku samah ig apuriw madikte kuhipra? Egkis ka ariknawnama egkis piyukka piyana gukebyikis adahan pahamkuwa kirehka henneme Wigwiw apuriwgukis. Yuma pahapuna ma tuguw waygboit ku ka igma Uhokri isaksepru adahan eg tuguhe waygboit. ³⁰ Ku yis hiyá ig apuriw kuhipra, wixwiykata akiw ig ka hiyá ukapriwkay hawwata akiw? Yuma aynesnima ig ka hiyakma. Juktah usemnu ig kuwis pukuh madikte. ³¹ Ka yi muwaka apis. Wixwiw pi kapigte git Uhokri mpiy madikte kuhipra. Ig apuriw-wiy hawwata.

Kehwabay Temwe Ndahan

Lk 12.8; 2 Tim 1.8

³² —Ku pahapwi keh temwe ndahan ta gitkis hiyeg ay amadga inin, aysawnemenek nah hawwata nah keh temwe gidahannek ta git Wigwiw ayhté inugik. ³³ Henneme ku pahapwi wihwe nuwhu ay gimunkis hiyeg amadga inin, nah hawwata aysawnemenek nah wihwe giwnek ayhté inugik gimun Wigwiw.

Hiyeg Kapetunsaynek

Lk 12.51

³⁴ —Ka yi muwaka ikiy ku nah ku samah nah danuh atan nah keh madikte hiyeg amadga inin pasamrak pawtak apim inin. Kawa. Apim inin hiyeg kerye yikaknek nupatra. ³⁵ Ikamkayti kapetunsa gigkis gukakkis gunagkisnek awaku ku samah egkis kamaxwenes nupitit. Ihinyot kapetunsa gumatrukisnek awaku ku samah eg gumatrukis kamaxwanos nupitit. ³⁶ Awayg gimunyapu igkiswa humaw gipetunypunek.

Amawka Wis Umahkis Uhiyakemni Amadgaya Inin

Mk 8.34; Lk 9.24, 14.26; Jo 12.26; Rom 15.1; 1 Kor 10.23; Gál 5.24; Fil 2.4; 1 Ped 4.1; Apok 12.11

³⁷ —Ku pahapwi pi batekte gikak gig gukak ginag mapiyan, iggi ka kis adahan ig awna ku ig nuhiyega. Ku pahapwi pi batekte gikak gikamkayh mapiyan, ig

kawnata kis adahan ig awna ku ig nuhiyega. ³⁸ Amawka ku nuhiyegapu umahkis gihiyakemnikis amedgene inin ke wotbe igkis daddahkiswinbe ta aminat ahbe, igkis ka ik adahan igkis keh nibetki akiw. Ku pahapwi ka umahkis gihiyakemni henne hawwata ke nahbe, iggi ka kis adahan ig awna ku ig nuhiyega. ³⁹ Pahapwi ku pariye darihkerepye giwskawni amadgaya inin, iggi biyuk akak giwskawni giwntak Uhokri. Henneme pahapwi ku pariye miyeh gidahanwa giwskawni amadgatak inin ndahan, iggi darih giwskawni giwntak Uhokri.

Amapanabay Uhokri Gawnepe Kabayhtiwa

Mt 25.34; Mk 9.41; Jo 13.20; Eb 13.2; 3 Jo 5

⁴⁰ —Ku pahapwi amapay, amun ini nikwe in ke wotbe ig kuwis amapan hawwata. Ku pahapwi namerepten, amun ini nikwe in ke wotbe ig kuwis amapa ku pariye nawahkisten atan amadgat inin hawwata. ⁴¹ Ku pahapwi amapa pahapwi Uhokri gawnepe awaku ig Uhokri gawnepe, iggi utí inwata kabayka ku pariye Uhokri gawnepe utinek. Hawwata akiw ku pahapwi amapa pahapwi awayg kibeyne awaku ig kibeyne hiyeg, iggi utí inwata kabayka ku pariye awayg kibeyne utinek. ⁴² Hawwata akiw ku pahapwi amnih pahapwi nukannuhni yumahwatnene gikiythani awaku ig nukannuhni, ku ig he ikí aynessa un kisepye ta git, ayge nikwe ig utí gitiwninek. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

11 Pisenwa inakni gawnhan ig Kiyapwiye Jesus awahkise usuh giwatnipwi muwwapu usuh madikawkunene ukebyi gikakkis piyana wawna (12). Ayteke nikwe ig tipik uhapu ta apitit mpuse paytwempu adahan ig kannuhekne adahan ig ekkene Uhokri giwn ta gitkis hiyeg aygnenepwi.

João Batista Ayá Jesus, “Mmah Pisnewa?”

Lk 7.18

² Apim ini ig amekene João Batista ig ayge agiku parakset. Ayge ig kinetni Cristo gak ku ig kehne kaayhsima annut. Ig timapni henne, ig awahkise gikannuhnipwi atere gimin Kiyapwiye Jesus.

³ Igkisme tipik danuh atere git, igkis awna git:

—Kiyapwiye João Batista awna wothu ku pahapwi nemnikumpiye gihapu butte. Kame pisenema aytniye? Ba kaw? Ba usuh wahap pahapwi nawenéwa ku pariye nemnikumpiye gihapu butte akiw?

⁴ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Ataknabay akka ta git kiyapwiye João Batista ini anut ku pariye yis timap yis hiyap ku apim inin. ⁵ Yis hiyá motapye hiyap, miyapupyewew. Yis hiyá xpusakare apit busukne miypit, mataybapye timap, miyapye kannikaw. Yis hiyá nerras ku pariye kane hiyak kabayka, ku apim inin igkis ekkepka kabayka gitkis. ⁶ Ku pariye hiyeg ka tukuhun igkis utí kabayka nuwntaknek.

Jesus Kabayha João Batista

Lk 7.24

⁷ Igkis amekene João Batista giwatnipwi timapni henne, igkis diyuhe gimkat. Igkis tipikanten, ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis nerras hiyeg kabubuknene ayge. Ig kinetihwa gimin amekene João Batista. Ig awna:

—Yis kuwis atak iwasa kiyapwiye João Batista ta amadgat amatap. Ku samah yis atere, mmahpa yipewkan yis utipri ayge? Mmah yipewkankama ku yis utipri yuma gidatni ke pahat sipapabe ku pariye mtibetnepye ayge? Kawa. Yis hiyak ku ig ka wagekiswa gimun. ⁸ Mmahpa yipewkan yis utipri ayge? Mmah yipewkankama ku yis utipri akak gisimsa kibeyne mtibete? Kawa. Hiyeg ku pariye kasimsapu mtibete ku pariye igisapye ignes ka msakwa amadga amatap. Igkis msakwa agiku ikiparat gipin barewyewatnene. ⁹ Ba yis yipewkan ku yis utipri Uhokri gawnepe ayge? Hennewa. Ignewa Uhokri gawnepe yis utí. Henneme ig mpiybeta Uhokri gawnepepu pitatyepwi mmanawa ig ekkene ku Uhokri gikumadukan kuwis ahawkanaprik.

¹⁰ Mmanawa ig kiyapwiye João Batista ignewa ku kamin Uhokri gannasan minikweknene kinetihwa. Inakni gannasan akki wot ku pariye Uhokri awna ta git gikamkayh. Giwn:

“Nah awahkiste pahapwi nuwatni papitkiya adahan ig ahegbetene madikte papit.”

Hennebaki inakni yuwit awna gimin kiyapwiye João Batista. ¹¹ Yuma pahapwinama awayg waypuka amadga inin kabaytema giw kiyapwiye João Batista. Henneme pahapwi ku pariye kuwis kawih Uhokri gikumadukan iggi pi kabayte giw kiyapwiye João Batista. Hiyawa ig pahapwi yuma gikiythani giwtrikkis hiyeg amedgene inin henneme ig pi kabayte giw mmanawa ginetni pi kabaytenene akiw. ¹² Igme kiyapwiye João Batista ginetni kabayhtiwa. Kibeyne, ku samah ig kapusa akka adawnhan Uhokri gikumadukan juktah kupiknene, kaayhsima hiyeg mpiksewne kawih ini gikumadukan. Igkis mpiksaw niharit akak madikte gidatnikis. ¹³ Ig kiyapwiye João Batista pi kabayte giwkwis Uhokri gawnepepu pitatyepwi. Mmanawa Uhokri gawnepepu pitatyepwi igkis madikte awnanekwiye ku aysawnemenek Uhokri gikumadukan danuhnek. Amekene Moís gikumadukan akki inaknipahwata. Kurime ig kiyapwiye João Batista ekkene ku gikumadukan ahawkanaprik kuwis danuh.

João Batista Ke Amekene Eliyasbe

Mt 17.12; Mk 9.13

¹⁴ —Igkisme nerras Uhokri gawnepepu pitatyepwi awna: “Aysawnemenek pahapwi awayg kewa amekene Eliyasbe ig danuhnek adahan ig ekkepwe adawnhan Uhokri gikumadukan.” Kuri nah akkite yit ku pariye nerawayg. Henneme nah ka hiyak ba yis amapa nuwnhu. Ignewa kiyapwiye João Batista. ¹⁵ Yis ku pariye katayebnene, ataybiswanabay nuthu. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki ig ke amekene Eliyasbe.

Hiyeg Ka Amepekere Iné João Batista Iné Jesus

Lk 7:31

¹⁶ —Mmah nuwnhu kuri adahan nah akki yit ku samah hiyeg gihiyakemnikis amadgaya inin? Gihiyakemnikis ke bakimnaybe nopsahyumni gihiyakemnikisbe. Nah akkite yit abektey akak ku bakimnay arehwene hi-giwmadga. Ig Uhokri ig kewa bakimnaybe ku pariye wakaymni giminkis gidahewektenkis. Igkis bakimnay kabiman ta gitkis gidahewektenkis. ¹⁷ Igkis awna gitkis: “Usuh agighene usuh kayepne yisme ka kaykere ukakhu. Yisme ka batekkere payak ukakhu. Ayteke ni-kwe usuh wages warehwan adahan apuhekwiyeye usuh tihene. Yisme kawmata tihkere payak ukakhu. Mmahki yis ka amepkere uhiyakemni?” Ihanabay inakni nuwnhu. Hennawatbaki ig Uhokri. Hiyeg amedgenepwi inin ka amepkere pahapwinama Uhokri giwatni ku pariye gawahkisni giminkis. ¹⁸ Mmanawa ig kiyapwiye João Batista danuh atan, ig maxhewne ig ka higap win. Igneme hiyeg ka amapig. Igkis awna: “Ig wapitye gipit.” ¹⁹ Nahme nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, nah danuh atan nah ka hennema. Nah ka maxhaw nah higap win. Henneme kawmata hiyeg amapan. Igkis awna: “Ka ba yis hiyá ner awayg kayhiye kahigpepepe? Ig gibetki darihwak gikakkis laddwan gikakkis hiyeg kane kibeynepwima akiw. Ig kawmata kibeynema hiyeg.” Ka sam. Ku pariye hiyeg keh-nepwi hiyakemni ignesnewa ka mahikoh Uhokri gihiyakemni. Igkis amapinnek.

Jesus Wakaymni Adahan Ku Samah Hiyeg Ka Wageskere Gihiyakemnikis

Mt 12:38; Lk 10.13, 11.29

²⁰ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus kapusa wakaymni gidahankis hiyeg apitnenepwi madikte paytwempu ku kinney ig keh kaayhsima gannu. Ig kagiwakemnisima awaku ku samah igkis ka wageskere gihiyakemnikis.

²¹ Ig awna:

—Akayih. Aysawnemenek kaayhsima mbayka ay yidahannek yis hiyeg paytwempuyenepwi Korazih. Hawwata kaayhsima mbayka yidahanwata yis paytwempuyenepwi Betsayda. Mmahkay yis ka wageskere yihiyakemni? Waké nah kehbe inwata nannuh ayhté paytwempu Tiru akak Sidoh ku samah nah keh ayge yibet, nikwekam igkis paytwempuyenepwi mbayapye igkis ayipakam kayah gitaraksankis, ayipa igkis wages gihiyakemnikiskam. Igkis kawihminawkam akak sak kasiwboye, igkis padakkam tiket ahewra gitewharitkis adahan arekhetni giwakemnikis. ²² Nikwe aysawnemenek apim ini ku aysaw madikte hiyeg katiwnipwe apatra gitaraksankisnek, yis pi hiyapte mbeyne mpiya nerras paytwempuyenepwi Tiru akak Sidoh. Henneki yisnek hiyá mbeynenek. ²³ Ya yis hiyeg apitya paytwempu Kafarnawh. Yis ikawnamah pi apitminté hiyeg madikte. Henneme yis tukuhpikanek ta warikwit arimkat ini iwetrit ku kinney kaneayhsima kayahwaki. Waké nah kehbe inwata nannuh ayhté paytwempu Sodoma ku samah nah keh ayge yibet, nikwekam ignes pay-

twempuyenepwi mbayapye ignes ayipa wages gihiyakemnikiskam. Ini paytwempu kupiknene aykam. ²⁴ Nikwe aysawnemenek apim ini ku aysaw hiyeg katiwnipwe apatra gitaraksankisnek, yis pi hiyapte mbeyne mpiya nerras paytwempuyenepwi Sodoma. Henneki yisnek hiyá mbeynenek.

Uhokri Akki Gihiyakemni Ta Gitkis Hiyeg Kene Bakimnaybe

Mt 18.2, 19.14, 21.15; Lk 10.21; 1 Ped 2.2

²⁵ Pisenwa gawnhan inakni ig Kiyapwiye Jesus piriyepekaw ta git Uhokri. Ig awna:

—Kibeyne, Nighu. Pis en akipara. Pis waxri akipara. Nah kabayhap awaku ku samah pis ka akki pihiyakemni ta gitkis hiyeg hiyakemniyepwi. Gitkisme hiyeg kene bakimnaybe yumanene gihiyakemnikis giwntekneswa, pis akki pihiyakemni ta gitkis. ²⁶ Hennewa Nighu, mmanawa innewa ku pariye pimawkan.

²⁷ Ayteke ig awna ta gitkis hiyeg ayge. Giwn:

—Ig Wigwiw kuwis ekke nuthu madikte gihiyakemni. Yuma hiyeg nuhiyekten nah Uhokri gikamkayh. Ignewa Wigwiw ig pahapa nuhiyekten. Hawwata akiw yuma hiyeg gihiyekten Wigwiw. Nahnewa gikamkayh gihiyekten. Ku karit nah muwaka akkig, ignes hawwata hiyakri.

Wewwabay Pahamteke Gikak Jesus

²⁸ Ayteke ig awna akiw:

—Aytinabay numkanit, yis ku pariye mpiksewnepwi ke pahapwibe hiyuhne giheypi mapiy gidatni. Ba yi ayta mayuwase yiheypi nuthu. Nah keh yis mayak ta nupitit. ²⁹ Wewwabay pahamteke nukakhu ke piyana pakbe ku pariye pahadguhka akak ah dahak gibitamnakis adahan igkis hiyuhnes awiyka payak. Kannuhwanabay nuthu. Mmanawa nah hiyeg tuwatpiye, nah ikaw warikapte giwkis madikte hiyeg. Ku yis kannuhwa henne nuthu, nikwe yis utí mayakka abet yihiyakemni. ³⁰ Ku pahapwi wew pahamteke nukakhu, iggi ka mpiksaw mpiyinepepeyema akiw. Heggehege giheypi.

Jesus Samdi Akipara

Mk 2.23; Lk 6.1

12 Pisenwa inakni gawnhan, ig Kiyapwiye Jesus tipik mpiye amadgew pahak was abet samdi. Usuh gikannuhnipwi tipik gihapti. Usuh matipwe. Nikwe usuh matise fahhin ariw, usuh axwig.

² Nerrasme farisewkis hiyapni henne, igkis awna ta git Kiyapwiye Jesus:

—Ipeg nerras pikannuhnipwi. Igkis ka iha amekene Moís gikumadukan. Igkis kannipwiye abet samdi.

³ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Mmah yis kote ipegbohate Uhokri gannasan ku kinney in kinetihwa amin ku pariye amekene Davi gikeni? Minikwak ig matipwe payak gikakkis gihaptiyepwi. ⁴ Nikwe ig pareke ta agikut ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ayge ig ax ini bugut ku pariye ekkepka ta gipetunat Uhokri. Hawwata ig ikepni ta gitkis gihaptiyepwi.

Amekene Moís gikumadukan awna ku muwpeggenwa kis adahan ignes axne ini bugut. Igkisme axni henne me igkis ka taraksa mmanawa ig muwpeg amnihpigikis. ⁵ Hawwata akiw, mmah yis kote ipegbohate amekene Moís gikumadukan ku kiney in kinetihwa amin ku samah muwpegpiyene agiku Uhokri Gipin ignes kannipanene abet samdi? Henneme igkis ka taraksa mmanawa amawka ku igkis keh henne adahan kiyathene Uhokri Gipin. ⁶ Timapnay nuwnhu yit. Ay pahapwi yibet ku pariye pi kiyatte giw Uhokri Gipin. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki ig. ⁷ Uhokri gannasan minikwekene awna:

“Nah ka muwaka yis he kakanhawnen nuthu. Nah pi muwakate yis amnih hiyeg.”

Waké yis pukahabe inakni yuwit, nikwekam yis ka ikiy kam ku nerras nukannuhnipwi ku igkis ka kibeynepwima. Igkis ka keh mbaynama. ⁸ Mmanawa nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nahnewa samdi akipara.

Jesus Makniwa Pahapwi Awayg Kidubetwiye Giwak

Mk 3.1; Lk 6.6

⁹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus tipik lammisya agiku judeyenepwi gileglisakis.

¹⁰ Ayge pahapwi awayg kidubetwiye giwak. Igkisme nerras hiyeg ayge hiyapni henne, igkis awna git Kiyapwiye Jesus:

—Ba amekene Moís gikumadukan isaksa adahan wis piyihak samdi abet?

Igkis awna inakni henne adahan gihikekten marihwa igkis hiyá ba ig taraksa amekene Moís gikumadukan. Igkis muwaka utí gitaraksan adahan igkis gikamyeh-pitni.

¹¹ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Ku pahapwi yipig muttuh wiwhe agikut miyokwiye mihad abet samdi, mmah ka yisma kahgi ayteke abetnewa ini samdi? ¹² Ku ka sam wis amnih muttuh abet samdi, kawmata sam wis amnih hiyeg abet samdi. Hiyeg kaayhsima pi kapigte git Uhokri ariw muttuh. Amekene Moís gikumadukan isaksa adahan wis keh kabayka abet samdi.

¹³ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta git ner awayg kidubetwiye giwak. Giwn:

—Taraknaba piwak.

Igme tareke giwak. Aynewa giwak makniw hawwata ku samah giwak pahambakya.

¹⁴ Igkisme nerras farisewkis hiyapni henne, gitkis ig Kiyapwiye Jesus ig taraksepye hiyeg. Nikwe igkis pes ayteke, igkis ahegbete ginetnikis adahan igkis giwma-septen.

Jesus Hiyeg Tuwatpiye

Mt 11.29; Lk 22.25; Jo 13.1; Fil 2.5

¹⁵ Igme Kiyapwiye Jesus hiyak ku pariye gikehnikis. Ig hiyapni henne, ig tipik ariwntak ini iwetrit. Kaayhsima hiyeg kuruwne gihapu butte. Ayge ig makniw madikte ku pariye kakahribdapye.

¹⁶ Henneme ig awna ta gitkis:

—Ka yi muwaka keh yiwanti nukakhu.

¹⁷ Inakni giwn danuh henne kahadbe in kahayak ku samah Uhokri gawnepe amekene Isaías awna. Ig awna:

¹⁸ “Uhokri awna: ‘Ipegay nubukhu nukanyan.

Ignewa nah batek gikak. Ig keh nah batek kaayhsima. Nah kawihkis nutiphu ta gipititnek. Ayge nikwe ig ekkene nuhiyakemni waditye ta gitkis madikte hiyeg. ¹⁹ Henneme ig ka kabayhaknaw ta gitkis hiyeg. Ig ka kabiman adahan kehne giwanti. Ig ikaw tuwatapye giwtrikkis hiyeg. ²⁰ Ig amnih ku pariye hiyeg yumanene gawaygyikis. Ku ig hiyá pahapwi hiyeg kene yakkot patukwiyebe, ig ka akiwpi atere akiw. Ku ig hiyá pahapwi hiyeg kene lalampbe igiyihpisa, ig kawmata akiwpi atere akiw. Aysawnemenek ig wanegbete gihawkankis gipetunyapu madikte awaku ku samah ig kibeyne hiyeg. ²¹ Ayge nikwe muwwapu hiyeg kamaxwenekwiye ta gipititnek.’” Hennewatbaki ig amekene Isaías awna.

Jesus Ka Piyihak Gikakma Wapitye Gannu

Mk 3.20; Lk 11.14

²² Ayteke hiyeg waxe pahapwi awayg motpiye monpiye ta git Kiyapwiye Jesus. Ig kadahan wapitye ay gipit. Igme Kiyapwiye Jesus piyihpig. Ig keh ig awna. Ig keh ig hiyap.

²³ Nerras hiyeg hiyapni henne, igkis wakaymnbdi. Igkis kinetihwa pawtak. Igkis awna:

—Mmah ig ukiparawiy hawwata ke amekene Davibe? Ignewatbaki.

²⁴ Igkisme nerras farisewkis timapni henne, igkis awna:

—Kawa. Ig pekkis wapitye gipititak ner awayg akak wapitye gikiparadkis gannu ay gipit. Igwa Belzebu ay gipit.

²⁵ Igme Kiyapwiye Jesus hiyak ku pariye abet gihiyakemnikis. Nikwe ig awna ta gitkis:

—Ku hiyeg apitya pahanene waxri ku ignesweke kerbetkis, igkis madikekenek. Paytwempuyenepwi hawwata, ku ignesweke kerbetkis, igkis ka ayipwi akiw. Pa-kebyekne hawwata, ku ignesweke kerbetkis, ignes kawmata ayipwi akiw. ²⁶ Wapitye hawwata. Waké ig Satanás pekkis gihiyegapu wapitye gipititakkis hiyeg, amun ini nikwe gikakwakam ig kerye. Waké ig keh hennebe, ig pisenwakam akak gikumadukan. ²⁷ Mmah nikwe yis awna numinhu ku nah pekkis wapitye gikak Belzebu gannu ay nupithu? Ya yis yikannuhnipwi? Igkis hawwata pekkis wapitye gipititakkis hiyeg. Pariye iki gidahankis gannukis? Waké nah pekkis wapitye gikak Belzebu gannube, nikwekam ignes yikannuhnipwi nopinawatkam. Igkisnewa arakak ku yis ka awna wadit.

²⁸ Ka ba yis hiyaknima ku nah pekkis wapitye gipititakkis hiyeg akak Uhokri Gitip gannu ay nupithu? Inineki arakak ku Uhokri gikumadukan kuwis danuh. ²⁹ Nah kehte abektey akak pahapwi ku pariye parekkere ta gipinekut pahapwi hiyeg detye adahan ig kidisne gewkanbet atere. Apit ig parak atere amawka ku ig wanakminanete ner hiyeg detye. Pisenwa nikwe ik adahan ig

parak atere kidis ku pariye ay gimun. Hennewa nah keh gikak wapitye gikiparadkis. Inneki keh nah detye adahan nah wanegbeta gihawkankis ku pariye wapitye kapinawnene ay gipitkis hiyeg.

Ka Ik Adahan Wis Msakwa Hennenwatma

Lk 11.23

³⁰ —Mmahkay yis ka amapan? Ku pahapwi ka amapan, amun ini nikwe ig kuwis kapetunsepun. Ku pahapwi ka darihwak nukakhu, amun ini nikwe ig kuwis si-guhen. Ka ik adahan yis msakwa hennenwatma.

Ku Yis Ka Kiyatha Uhokri Gitip, Yis Ka Bayahminaka

Mk 3.28; Lk 12.10

³¹ —Ik adahan Uhokri bayahmina hiyeg ariw madikte gitaraksankis ariw madikte miyathaki. Henneme ku ignes ka kiyatha Uhokri Gitip, nikwe ig ka hiyá igma bayahminigkis ariw ini gitaraksankis. Hennewatbaki in. ³² Ku pahapwi ka kiyathan nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, ka sam. Nawenétke kuwewane-ig Uhokri Gitip dax apit giyakni adahan ig kiyathan. Ayge nikwe ig Uhokri bayahminig ariw ini gitaraksan ku samah pitatye ig ka kiyathan. Henneme ku pahapwi ka kiyatha Uhokri Gitip, nikwe ka ik adahan ig Gitip dax apit giyakni adahan ig wagese gihiyakemni. Ayge nikwe kawnata ik adahan ig Uhokri bayahminig ariw ini gitaraksan. Iné ku apim inin, iné aysawnemene-kiw. Ini gitaraksan nidukwenewa.

Ku Pariye Ay Abet Uhiyakemni Innewa Wis Awnin

Lk 6.43

³³ —Ku yis hiyá nah keh kabayka, nikwe yis hiyak ku nah kibeyne hiyeg. In ke ahbe akat. Ku pariye ah akat kabaynowa, eg sarayh guw kabaynopwi guw. Egme ah akat ku pariye kane kabaynoma, guw kawnata kabaynopwima. Ku wis hiyá pahakti amutri sarayh guw kabaynopwi, nikwe wis hiyak ku eg amutri kabaynowa. ³⁴ Yis kaybunyune hiyeg pahaywitniyepwi! Yis ka ik adahan awna kibeyne yuwit mmanawa yihiyakemni mbeyepyenen. Mmanawa ku pariye ay abet uhiyakemni innewa wis awnin. ³⁵ Ku pariye kibeynewa hiyeg iggi ipegminenekwa gihiyakemni adahan kabaykanenwa. Nikwe he kabaykanen pes giwntak. Igme ku pariye mbeyepye hiyeg iggi ipegminenekwa gihiyakemni adahan mbaykanenwa. Nikwe he mbaykanen pes giwnktak. ³⁶ Aysawnemene apim ini ku aysaw Uhokri gihiyetnikis hiyeg ba ignes kibeynepiwatma, apim ini ig keh igkis akkamnih madikte ginetnikis ku pariye tuguh gibiygikutkis. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in. ³⁷ Ku ig hiyá yis awna kibeyne yuwit, nikwe ig hiyá yis kibeynepwi hiyeg. Henneme ku ig hiyá yis awna mbeyepye yuwit, nikwe ig hiyá yis ka kibeynepwima hiyeg.

Jesus Wakaymni Adahan Ku Samah Hiyeg Ka Amapig

Mk 8.11; Lk 11.29

³⁸ Igkis kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan gikakkis farisewkis igkis timapni inakni henne, igkis awna git:

—Kiyapwiye, uyá keh annut wowtrik adahan arekhetni pidatni wothu kahadbe usuh hiyakpi ba pis ayta giwntakwatma Uhokri.

³⁹ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Aa, yis hiyeg amadgaya hawkri. Yis mbeyepye yihiyakemni. Yis kuwis isahkiswe giw Uhokri kuwis. Inneki keh yis kehkis annut nuthu adahan arekhetni ndatni yit. Pahatwowa annut akkaka yitnek, ini annut hawwata ke Uhokri gawnepe amekene Jonas gannube. ⁴⁰ Minikwak ig amekene Jonas msekwe mpana hawkri im gayhgiku henneme ig ka miyá. In humaw arekhetni gitkis nerras hiyeg apitnenepwi paytwempu Nínive ku ig inyerwa ekkene Uhokri giwn. Nah hawwata nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, nah msakwanek mpana hawkri waykiku. Inenewa humaw arekhetni ndatni yitnek. ⁴¹ Aysawnemene ku aysaw Uhokri gihiyetnikis hiyeg ba ignes kibeynewatma, kayhsima hiyeg ayge hiyekepyi ku yis mbeyepye yihiyakemni. Apim ini nerras hiyeg apitya paytwempu Nínive, igkis hiyekepyinek ay gipetun Uhokri ku yis mbeyepye yihiyakemni. Mmanawa minikwak igkis ihe amekene Jonas giwn igkis wages gihiyakemnikis. Yisme ka iha nuwnhu. Hiyawa nah pi kiyatte giw amekene Jonas, henneme yis ka iha nuwnhu. ⁴² Hawwata akiw no tino ku pariye gikiparakis amekenegben tiwgikyene-pwi eggu hawwata hiyekepyi ayge gipetun Uhokri ku yis mbeyepye yihiyakemni. Eg kane Uhokriyanma eg msakwa piyawakad, hiyaksa eg ayta atan adahan timapno amekene Salomawh giwn awaku ig kagihiyakemnisima. Yisme ka timepkere nuwnhu. Hiyawa nah pi hiyakemnite giw amekene Salomawh, henneme yis ka timepkere nuwnhu.

Wapitye Diyuh Ta Gipitit Pahapwi

Lk 11.24

⁴³ —Yis kewa pahapwi awaygbe ku pariye wapitye pes gipititak. Ig wapitye pes, ig wewpari ku kiney yumanene un. Ig ipegpene pahayku mayekket henneme ig ka utí. ⁴⁴ Ig hiyapni henne, ig awna gitwa: “Nah diyuhpita ta nupinwat, ta gipitit ner awayg ku kitak nah pes.” Ig tipik. Ig danuh atere, ig utí gipin miyakegik, barewagik, ahegbet adahan pahapwi parak atere. ⁴⁵ Ig hiyapni henne, ig tipik, ig iwé ntewnehker gikebyikis wapityempu akiw ku pariye pi mbaytenene gihiyakemnikis giw. Ayteke nikwe igkis diyuh atere msakwa ayge gipit ner awayg. Nikwe ner awayg giwskawni pi mbayte ariw pitatye. Yis hiyeg amadgaya inin yis kewa ner awaygbe. Yis kuwis wageswiye yihiyakemni kameki yis amapanme. Yihiyakemni mbeyepye. Nikwe aysawnemene in danuh ta yit hawwata ku samah in danuh ta git ner awayg. Yiwskawni pi mbaytenek ariw pitatye.

Jesus Kakebyuhwa Ta Gitkis Hiyeg Ihpene-pwi Giwn

Mk 3.31; Lk 8.19; Eb 2.11

⁴⁶ Ku samah ig Kiyapwiye Jesus awnempiyé inakni yuwit, ginag gikakkis gisamwipwi egkis danuh atere. Egkis msekwe kabaywak. Aytontak kabaywaktak egkis wasapanaw gimin Kiyapwiye Jesus ku egkis kinetihwekepye gikak.

⁴⁷ Pahapwi hiyeg ayge hiyapni henne, ig awna git:

—Kiyapwiye, pinag ay kabaywak gikakkis pisamwipwi. Egkis muwaka kinetihwekepye pikak.

⁴⁸ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Pariyeki nnaghu? Pariyeki nusamwipwi? Nah akkite pit.

⁴⁹ Ig tarak giwak ta gimkatkis nerras hiyeg gikannuhnipwi ayge. Ig awna git:

—Ipeg ayta. Norrasnewa ku pariye nnaghu. Nerrasnewa ku pariye nukebyupwi. ⁵⁰ Mmanawa ku pariye hiyeg kehnepwi Wigwiy inugikyene gibetki, ignes nah ikiyigkis ke nukebyupwibe, egnahme tinogben nah ikiyugkis ke nnaghube.

Yuwit Patuwesbuhka Amin Amutri

Mk 4.1; Lk 8.4

13 Abetnewa ini hawkri ig Kiyapwiye Jesus pes paytrikutak. Ig tipik mahakwakigbit. Ayge ig batah-kiswa adahan ig kannuhkekne.

² Ayteke kaayhsima hiyeg pahadguhwa atere git. Igkis kiyaran ganwa. Ba akebentenwa hiyeg ayge. Ig hiyapni henne, ig katapte muhumdat adahan igkis ka dehegbetig. Ayge ig batahkiswe. Ig gikannuhtenkis hiyeg ayteke gumadgatak umuh. Igkisme hiyeg msekwe tabirbet waxrihbak.

³ Ayteke ig kinetihwa ta gitkis akak kaayhsima yuwit patuwesbuhka. Ig awna gitkis:

—Minikwak pahapwi awayg tipik giwasra amedgete adahan ig sessehne gamutra ayak. ⁴ Ig sessehne gamutra ayak, gaytakkis tuguhe apigku ahin ku kiney wayk adani. Ayteke nikwe kuhipra ayta axahpeprukis. ⁵ Gaytakkisme gamutra ayak tuguhe abetit tipebdi ku kiney ka kiyesradima wayk. Egkis gamutra ayak hiyenpiwatka kibenentwa mmanawa egkis ka mutuhwa mihadima awaku wayk ka kahogbi. ⁶ Kamuw inutpi, awehe gamutra. Aynewa egkis huruhurup mmanawa gahampabet he inuwew. ⁷ Gaytakkisme gamutra ayak tuguhe apuwit pudukupwi. Egnahme pudukupwi hiyenpi payak akak gamutra. Egkis tuwathe gamutra juktah egkis miyorap. ⁸ Gaytakkisme gamutra ayak tuguhe abetit kibeyne wayk. Ayge egkis hiyan. Egkis aymuhwa juktah egkis kew. Egkis sarayh kaayhsima guwkis. Gaytakkis kew sah gukebyikis (100). Gaytakkisme kew puguhkuna madikwa gukebyikis (60). Gaytakkisme kew mpana madikwa gukebyikis (30).

⁹ Pisenwa inakni gawnhan, ig Kiyapwiye Jesus awna akiw. Giwn:

—Yis ku pariye katayebnene, ataybiswanabay numkat.

Hiyeg Ka Pukuha Yuwit Patuwesbuhka

Mk 4.10; Lk 8.9

¹⁰ Ayteke ariwnteke ini usuh Kiyapwiye Jesus gikan-nuhnipwi usuh atere git, usuh ayapri:

—Mmahki pis kinetihwa ta gitkis hiyeg akak patuwesbuhka yuwit?

¹¹ Igme kaytwa wownhu:

—Hiyeg amedgenepwi inin kote hiyakte ku samah Uhokri gikumadukan. Yisme ig Uhokri akkamnihni ta yitnek. Igkisme ka akkaka ta gitkis. Ta gitkis nah awna patuwesbuhkanen yuwit. ¹² Mmanawa ku pahapwi darih nuhiyakemni kabayhtiwa, nikwe ig Uhokri akki git pi kiyeste akiw kahadbe ig darih nuhiyakemni kaayhsima. Henneme ku pahapwi ka darih nuhiyakemni kiyesradima, nikwe ini nuhiyakemni wiwhpika abetitak gihiyakemni. ¹³ Nah awna patuwesbuhka yuwit ta gitkis hiyeg awaku igkis hiyá nannuh, nuhiyakemnime igkis ka hiyepkere. Igkis timap nuwnhu, nuhiyakemnime igkis ka ihpekere igkis ka pukuhpakere. ¹⁴ Metakwa in kahayak ku samah Uhokri gawnepe amekene Isaías awna giminkis minikwak. Ig awna:

“Yis ataybiswa git Uhokri giwn kabayhtiwa henneme yis ka pukuhpin. Yis iki yitew arimkanit giwn kabayhtiwa henneme ka paduk ta yitiwigikut. ¹⁵ Hiyeg amadgaya inin pet gihiyakemnikis. Pet gitaybikis. Manan giwtyakkis. Waké ka hennema, ikkam adahan giwtyakkis hiyap ku pariye inyerwatnene, ikkam adahan gitaybikis timap ku pariye hiyakemniki inyerwatnene, ikkam adahan gihiyakemnikis pukuhpin. Ayge nikwe igkis wageskam gihiyakemnikiskam ta numkat, nahme makniwigikiskam.”

Hennawatbaki ig Uhokri gawnepe awna. ¹⁶ Yisme nukannuhnipwi yis ka hennema. Yis kayibunugasima mmanawa yiwtyak hiyap ku pariye hiyakemniki inyerwatnene, yitaybi timap ku pariye hiyakemniki inyerwatnene. ¹⁷ Minikwak kaayhsima hiyeg Uhokri gawnepepu, kaayhsima hiyeg kibeynepwi igkis kaayhsima hiyepkere ini nannuh ku pariye yis hiyap ku apim inin. Igkis kaayhsima timepkere inakni nuwnhu ku pariye pis timap ku apim inin. Hennawatbaki igkis. Henneme igkis ka hiyapni, igkis ka timapni.

Jesus Akkamnih Inakni Giwn Amin Amutri

Mk 4.14; Lk 8.11

¹⁸ —Kuri nah akkamnihte yit inakni nuwnhu patuwesbuhka gimin ner amutripotne. ¹⁹ Ku pahapwi timá nuwnhu amin Uhokri gikumadukan henneme ku ig ka pukuhpin, ayteke nikwe ner mbeyepye gihiyakemni ig Satanás ig danuh atere git. Ig wiwhpiye inakni nuwnhu abetitak gihiyakemni. Ayge nikwe inakni nuwnhu humaw kewa no amutri ayakbe ku pariye tuguhe apigkut ahin. ²⁰ Egnahme no amutri ayak ku pariye tuguhe ta abetit tipebdi inebaki arakak gidahan pahapwi ku pariye timá nuwnhu ig amapin kibentenwa akak madikte gibetki. ²¹ Henneme ig ka kamax inakni nuwnhu kabayhtiwatma abet gihiyakemni. In humaw kewa pahakti amutribu ku pariye yumanano guhampabet eg

ka dep miyó. Ig batek akak nuwnhu adahan aynessa hawkri. Ayteke pase ig hiyá mbeyne nipatra, aynewa ig miniwpi niw. Ku aysaw hiyeg mahipwihpig nipatra, ig diyuhkiswe butte. ²² Egnahme no amutri ayak ku pariye tuguhe ta abetit pudukupwi, innabaki arakak gidahan pahapwi ku pariye timá Uhokri giwn ig amapin. Henneme ig pi ikatuswete adahan arikna amadgaya inin. Ig kinikiswe arit igiska amadgaya inin. Ayge nikwe Uhokri giwn mpithaka abet gihiyakemni. Ig ka kanuhwa keh Uhokri gibetki. Amun ini nikwe ig awayg humaw waditnepyenen kewa pahakti amutribi ku pariye kane kew. ²³ Egnahme no amutri ayak ku pariye tuguhe ta abetit waxri kibeyne waxri innabaki arakak gidahan pahapwi ku pariye timá nuwnhu ig pukuhpini, ig amapin. Ig keh Uhokri gibetki nikwe. Gaytakkis hiyeg keh Uhokri gibetki kabayhtiwa. Ighes humaw kewa amutribi ku pariye kew sah gukebyikis (100). Gaytakkis hiyeg humaw kewa amutribi ku pariye kew puguhkuna madikwa gukebyikis (60). Gaytakkisme humaw kewa amutribi ku pariye kew mpana madikwa gukebyikis (30).

Yuwit Patuwesbuhka Amin Ipey

²⁴ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna nawenéwa yuwit patuwesbuhka akiw. Giwn:

—Nah akkite yit pahat abektey amin ku samah Uhokri gikumadukan. Minikwak pahapwi awayg sassah kibeyne amutri ayak amadga giwasra, fahhin ayak. ²⁵ Ayteke ariwnteki ini ku aysaw madikte hiyeg himegbet, pahapwi gipetunya ig danuh atere. Ig danuh atere, ig sessehe ipey ayak ta abetit no fahhin ayak. Pisenwa ig tipik. ²⁶ Ayteke madikte no amutri ayak hiyan. No amutri fahhin eg kew payebitak akak no ipey. Ayge nikwe metakwa no ipey kahayak. ²⁷ Ayteke ner was akipara gibukpig hiyapni henne, igkis tipik danuh ta git gikiparakis. Ighis awna git: “Kiyapwiye, mmah ahinyan no ipey ay? Mmah pis ka sassah kibeynewatma fahhin ayak?” ²⁸ Igme kaytwa giwnkis: “Nupetunya gannip.” Igkis ayapri: “Mmah usuh keh gukak no ipey kuri? Ba pis muwaka usuh atak warekwig?” ²⁹ Igme kaytwa giwnkis: “Kawa. Nawenétke yis warekwiye ipey, yis wareke payak akak fahhin. ³⁰ Isaksanabay no fahhin akak ipey aymuhwa payebitak. Ayteke ku aysaw ahawkanaprik danuh adahan hiwhpiki, nikwe apim ini nah awna gitkis nuhiyegapu: ‘Pitaye madipwisnay ipey apuritak fahhin. Wanakinpinwi adahan padekwiki abetit tiket. Ayteke pisenwa, uyá hiwh fahhin ewkni ta agikut fahhin apin.’”

Yuwit Patuwesbuhka Amin “Mostad” Ayak

Mk 4.30; Lk 13.18

³¹ Ayteke ariwnteki ini ig Kiyapwiye Jesus kinetihwa gitkis akak nawenéwa yuwit patuwesbuhka. Giwn:

—Uhokri gikumadukan aymuhwa amadga inin ke amutri “mostadbe”. Ku aysaw pahapwi iwé pahow “mostad” ayak, ig mutuhgu amadga giwasra, eg nopsesniyo. ³² Eg pi isite ayak ariw madikte amadga inin. Henneme ku aysaw eg hiyan, eg pi wadiswete ariw

madikte ipeybet. Eg aymuhwa kaaramusima ke ahbe akatbe. Juktah ik adahan kuhipra ayta kibhaw gupewit.

Yuwit Patuwesbuhka Amin Bugut Abusan

Lk 13.20

³³ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna nawenéwa yuwit patuwesbuhka akiw ta gitkis:

—Uhokri gikumadukan keh hiyeg gihiyakemnikis aymuhwa hawwata ku samah bugut abusan tukurasa bugut. Ku pahapu tino iwé aynessa bugut abusan eg wagesbetepni ta abetit mpana bom fahhin, ayge nikwe madikte in tukurpi.

Jesus Awna Yuwit Patuwesbuhkanen

Mk 4.33

³⁴ Ig Kiyapwiye Jesus kinetihwa ta gitkis nerras hiyeg akak yuwit patuwesbuhkanen. Ig ka awnati ariknawnama ta gitkis huwewe. Ig he kinetihwa akak yuwit patuwesbuhkanen.

³⁵ Ig awna henne kahadbe in kahayak ku samah Uhokri gawnepe awna minikwak. Igme awna:

“Nah awnate yuwit patuwesbuhka ta gitkis. Nah akkite gitkis hiyakemniki ku pariye hiyeg kotenene hiyakte ku samah akapuska hawkri.”

Jesus Akkamnih Inakni Giwn Amin Ipey

³⁶ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus pes gibetitakkis nerras hiyeg. Ig pareke paytrikute. Usuh gikannuhnipwi hiyapni henne, usuh danuh atere git. Usuh awna git:

—Uyá akkamnih wothu inakni yuwit patuwesbuhka amin ipey amadga was.

³⁷ Igme kaytwa wownhu. Ig awna:

—Ner awayg ku pariye sessehe kibeyne amutri ayak, ignebaki arakak numinhu nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin. ³⁸ Inme giwasra, innabaki arakak adahan inin hawkri. Egnahme kibeyne amutri ayak, egnabaki arakak gidahankis hiyeg ku pariye kawih Uhokri gikumadukan. Egnahme ipey, egnabaki arakak gidahankis hiyeg ku pariye kawih wapitye gihiyakemni. ³⁹ Nerme ipetunyati ku pariye sessehe ipey ayak, ignebaki arakak gidahan wapitye gikiparadkis. Inme ahawkanaprik adahan hiwhpiki, innabaki arakak adahan amaksemni hawkri. Nerrasme hiwhkeputnepwi, ignesbaki arakak gidahankis ahj. ⁴⁰ Ku samah ipey madipwiska in bukahka abet tiket, innabaki arakak adahan ku pariye danuh amaksemni hawkri. ⁴¹ Apim ini nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah awahkis nuwatnipwi ahj adahan igkis wiwhpiyes ariwntak Uhokri gikumadukan madikte patahwaki payak gikakkis madikte hiyeg patahwapye. ⁴² Ayteke nikwe igkis padekwigkis ta abetit tiket. Ayge hiyeg tihebdi ignes kagah gaybukis. ⁴³ Ighesme hiyeg kibeynepwi igkis kabutenne ke kamuwbe ayhté gimun Wigwiy gikumadukan. Yis ku pariye katayebnene, ataybiswanabay numkat.

Yuwit Patuwesbuhka Amin Igiska Ayempika

⁴⁴ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna wothu nawenéwa yuwit patuwesbuhka akiw. Ig awna:

—Uhokri gikumadukan pi kabayte ariw madikte we-wkanbet. In kewa pahat igiskabe ayempikanbe amadga pahak was. Pahaye adahan pahapwi awayg utepni. Ig hiyapni henne, ig higihpin akiw. Ig ba gibetkitenwa nikak keh ig piyuk madikte gewkanbet. Ayteke nikwe ig isime ini was akak akakurapig.

Yuwit Patuwesbuhka Amin Akabdat Kanegubewisima

⁴⁵ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna nawenéwa yuwit patuwesbuhka. Ig awna:

—Hawwata akiw Uhokri gikumadukan kewa pahatwi akabdatbe kanegubewisima. Nah kehte abektey gikak pahapwi isimkeputne ig mpiksaw kaayhsima aharitne akabdat ku pariye kanegubewikissima, ig hiyá ba ig utí. ⁴⁶ Pahaye adahan ig utí pahatwi akabdat pi barewtenano ku pariye kanegutiwnisima. Ig hiyapni henne, ig piyuk madikte gewkanbet, ig isime no akabdat akak akakurapig.

Yuwit Patuwesbuhka Amin Tagamayh

⁴⁷ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna nawenéwa yuwit patuwesbuhka akiw. Ig awna:

—Nah akkite yit nawenéwa abektey akiw amin ku samah Uhokri gikumadukan. In kewa pahak tagamayhbe. Ku aysaw in subukka ahakwat mahakwa, in kamax arakembete im. ⁴⁸ Pase in kipun, igkis ipuhtyakeputnepwi inú ta ihapkat. Ayteke igkis bat nihumwa. Igkis kaniybete ku pariye kibeyne im, igkis darihapeprikis agiku gipanyakis. Inme im ku pariye kane kibeynepwima, igkis padakapeprikis. ⁴⁹ Innebaki arakak adahan ku pariye danuh amaksemni hawkrinek. Apim ini ahj atak muwwapu igkis kaniybete hiyeg ku pariye kane kibeynepwima gibetakkis hiyeg kibeynepwi. ⁵⁰ Ayteke nikwe igkis padekwigkis ta abetit tiket. Ayge hiyeg tihebdi ignes kagah gaybukis.

Jesus Gikumadukan In Nukune Igiska

⁵¹ Pisenwa ig Kiyapwiye Jesus ayá usuh gikannuhni-pwi:

—Ba yis pukuha inakni yuwit?

Usuhme kaytwa giwn:

—Ihi. Usuh pukuhipin.

⁵² Ayteke nikwe ig awna wothu:

—Amekene Moís gikumadukan ini igiska ayipwipye. Mpuse kannuhekeputne amin amekene Moís gikumadukan, ku ig kannuhwa nuthu amin ndahan nukumadukan hawwata, nikwe ig igisye abet gihiyakemni. Ig kagibunugasima ke pahapwi payt akiparabe ku pariye kadahan igiska nukune akak igiska ayipwipye ay gipineku.

Nazaréyenepwi Ka Kiyatha Jesus

Mk 6.1; Lk 4.16

⁵³ Pisenwa gawnhan inakni yuwit patuwesbuhka, ig Kiyapwiye Jesus tipik ayteke.

⁵⁴ Ig diyuhe ta apitit giwaxri Galiléyamnaw. Ayge ig kannuhne hiyeg agiku judeyenepwi gileglisakis. Nerras timepneepwi giwn ayge igkis wakaymnibdi gidahan. Igkis awna:

—Kitak ig utí ini hiyakemniki? Kitak ig utí ini gannu?

⁵⁵ Ka ba pis hiyá ku ner he aheputnemen gikamkayh? Ka ba nernama kinagniyo kiyapuno Mahi? Ka ba Tiyagu gikak José, Simawh, Judas ka ba igkisnama gisamwipwi? ⁵⁶ Ba gisamrupwi ka ba egkisnama msakwa ay ubetwi? Mmahki ig awna inakni henne?

⁵⁷ Ayge nikwe igkis kiyimwihwe gikak Kiyapwiye Jesus, igkis tukuhwepwa giw. Igme hiyapni henne, ig awna ta gitkis:

—Madikte hiyeg kiyathenekwiye pahapwi ku pariye Uhokri gawnepe. Ignese hiyegipiyene ku pariye apitya giwaxriwa gikakkis gimunyapu ignes ka kiyatig.

⁵⁸ Ayge nikwe ig ka keh kibitema annut ayge awaku yumahwa gikamaxwankis ta gipitit.

João Batista Umehpika

Mk 6.14

14 Apim ini hawkri ner hiyaptigi amekene Erodís ig timé Kiyapwiye Jesus gak.

² Ig timapni henne, ig awna ta gitkis gihiyegapu:

—Ke nuthube ignewa amekene João Batistamni. Ig kuwis kannikaw akiw ariw gimiremni. Innebaki keh ig kagannusima keh annut.

³ Ig awna inakni henne mmanawa ignewa kamaykistinene amekene João Batista. Ig wanakkisri, ig sarayhkisri agikut paraksetek. Ig keh henne gupatra amakano Erodías ku pariye gegni Filip gihayo.

⁴ Mmanawa minikwak ig amekene João Batista himahgi. Ig awna git:

—Pis ka keh wadit ku samah pis kamax pegni gihayo adahan pis maripkaw gukak. Ka hennema Uhokri ayá wotwiy.

⁵ Ayge nikwe ig amekene Erodís aharitne giwmasepten. Henneme ig apisemun gibohrikis nerras judeyenepwi awaku igkis ikiy amekene João Batista ku ig Uhokri gawnepe.

⁶ Apim ini ig amekene Erodís keh gipetra adahan ku samah ig amadga wayk. Ayge abet ini fet eg amakano Erodías gukamkayh himano eg kayno eg pahapo gidahankis gawnasanpu. Eg keh ig amekene Erodís bateg ginaktin mpiynepepe.

⁷ Ig ba gibetkitenwa gukak keh ig awna ta gut, giwn:

—Uhokri timá nuwnhu ku nah awna pit. Nah ikaksa pit madikte ku pariye payapni nuthu.

⁸ Egme kaytwa giwn ku samah gunag kuwis akki gut. Eg ayá git:

—Uyá ikí nuthu João Batista gitew. Ikepni nuthu pisenwate amadga pahak miruk.

⁹ Ig hiyaptigi hiyapni henne, ig wakaymni mmanawa ig ka ihpekere inakni guwn. Henneme kuwis ig ikaksin gut giwtrikneswa gawnasanpu. Ayteke nikwe ig awna ta git pahapwi gisuwtata:

—Asá ikepni gut. ¹⁰ Su atak bukih João Batista gibita ayhté parakseket. Ewknaba gitew atan.

¹¹ Ayteke nikwe gitew ewkka atere amadga pahak miruk, in ikepka ta gut no himano. Egme ewkwini ta gut gunag.

¹² Ayteke ig amekene João Batista gikannuhnipwi danuh atere. Iggis iwé gipit, igkis apuhpig. Pisenwa igkis tipik iké Kiyapwiye Jesus ginetni.

Jesus Ikí Im Ta Gitkis Hiyeg

Mk 6.30; Lk 9.10; Jo 6.1

¹³ Ig Kiyapwiye Jesus timapni inakni ginetikis henne, ig tipikwiye muhumdakew. Usuh tipik gihapti. Usuh manukwiye ta apitit pahá iwetrit ku kiney yumanene hiyeg. Henneme pase hiyeg timé gak ku ig kuwis tipik, igkis mpiye akigbimnew mahakwa adahan igkis tipikwiyes gihapti. Iggis pesbetwikis apititak madikte paytwempu ayge.

¹⁴ Igme Kiyapwiye Jesus sarayhwe atere waxrihpakat. Ayge ig hiyá kaayhsima hiyeg kabubuknekis. Iggis kit danuh giw atere. Ig hiyapni henne, ig kayah gidahan-kis. Ig amnihpigkis ig makniwe madikte hiyeg kakahribdapye.

¹⁵ Ayteke ariwnteke ini tepti kamuw, usuh gikannuhnipwi danukwa atere git. Usuh awna git:

—Kiyapwiye, kuwis aygete kuwis. Inin iwetrit yuma hiyeg msekwene ay. Wani nerras hiyeg tipik ta paytwempuit adahan igkis isimwi gimanakis atere.

¹⁶ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa wownhu:

—Kawa. Ka muwaka igkis tipik. Yisnewa ikí axka ta gitkis apim inin.

¹⁷ Usuhme awna ta git:

—Usuh kadahan pohowkubuwa akebyi bugut akak piyanmowa im masaraku.

¹⁸ Igme Kiyapwiye Jesus awna ta wothu:

—Ewkninay aya.

¹⁹ Usuh ewkwini git, ig keh nerras pahabunene hiyeg batahkiswa abet ini pamatka ayge. Ku aysaw kuwis igkis batebdebdihpikis, ig iwé ini pohowkubunene bugut akak piyananene im. Ig sarayh gipegyi ta inut, ig kabayha Uhokri adahan ini. Ayteke ig sigkabdihapepni. Ig ikepni ta wothu gikannuhnipwi. Usuhme gikannuhnipwi ibekhepni gipurikis nerras hiyeg.

²⁰ Iggis madikte ax kabihribdape. Ka semeweknama gimanakis. Kaayhsima asemne msekwe. Pisenwa nikwe usuh ahiwapemni, usuh kipunse madikawku akebyi panye akak pisaya arawna (12) akak asemne gimanakis.

²¹ Iggis nerras hiyeg kaayhsima gikebyikis. Awaykemninen pukahka kabá danuh pohowku mil (5.000) gikebyikis. Ayge hawwata kaayhsima tinogben gikakkis gukamkayhkis henneme egkis ka pukahka.

Jesus Waywe Ahakwew Un

Mk 6.45; Jo 6.15

²² Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus awna ta wothu usuh gikannuhnipwi. Giwn:

—Kataptanabay amadgat wahmunwiye. Manukwinay pitati tahhan pahambakat. Kuwewanek nah aterenek.

Usuh timapni henne, usuh tipikwiye. Igme msekwe ayge adahan ig ekkewpiye ta gitkis nerras hiyeg.

²³ Pisenwa gekkewpen, ig awna:

—Nah ta piriyepkawte.

Ig wagehe apitit pahá waxri imuwadnene adahan ig piriyepkewne atere. Msanpi gaw, adukwenewa ig ayge pahapo.

²⁴ Nikwenéwa apim ini no wahmun piyawakte ariw waxri. Eg padekwika apit paraw mmanawa mayg ayt-nipa gutiput.

²⁵ Kabeyweke ig Kiyapwiye Jesus aytweni ta womkanit, ig waywe ahakwew un.

²⁶ Usuh hiyapni henne, usuh apisasew gibohri. Usuh awna:

—Ner anmapti.

Ayge usuh kabimanape akak wapisni.

²⁷ Igme awna ta wothu:

—Kibowkahwanabay. Nahnewa ay. Ka yi muwaka apis.

²⁸ Ayge nikwe ig kiyapwiye Pedru awna git:

—Kiyapwiye, ku inyerwa pisnewa, uyá isaksan nah atak ta pimkat ahakwew un.

²⁹ Igme kaytwa giwn:

—Ba aya.

Igme kiyapwiye Pedru timapni henne, ig sarayhwe amadgatak umuh. Ig kapusa wew ahakwew un ta gimkat Kiyapwiye Jesus.

³⁰ Pahaye adahan ig kayah mayg ahawna. Ig apisasew. Aynewa ig kapusa buwise ahakwa un. Ig hiyapni henne, ig kabiman:

—Kiyapwiye, amnihnan!

³¹ Aynewa ig Kiyapwiye Jesus tarak giwak ig sumuhpig. Ig awna git:

—Awayg apisatrupye. Uhokri ik adahan pis kamaxwa ta gipitit. Mmahki pis pukahpaw?

³² Ayteke igkis katapte amadgat wahmun. Aynewa mayg msekwe.

³³ Usuhme amadgayapu umuh usuh hiyapni henne, usuh kabayhig. Usuh awna:

—Pis igyerwa Uhokri gikamkayh.

Jesus Makniwa Hiyeg Kakahribdapye Ayhté Jenesarém-naw

Mk 6.53

³⁴ Usuh manuke mahakwa, usuh danuh ta apitit Jenesarém-naw.

³⁵ Pase nerras hiyeg ayge murotpi git Kiyapwiye Jesus, igkis wasapanaw giminkis hiyeg muwwapu giwaxrikis. Ayteke nikwe igkis waxape madikte hiyeg kakahribdapye ta gimkat Kiyapwiye Jesus.

³⁶ Igkis amnihswe ta git adahan ig isaksa nerras kahribdapye adahan igkis dax he gikanwaptanen akig-bimnanenwa. Igme isakseprakis. Madikte hiyeg ku pariye daxni igkis makniw.

Jesus Gihiyakemni Kabayte Mpiy Amekenegben Gihiyakemnikis

Mt 5.21; Mk 7.1

15 Ayteke gaytakkis farisewkis gikakkis gaytakkis kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus ayton-tak Jerusalémtak. Igkis danuh atere, igkis ayá git:

²—Mmahki pikannuhnipwi ka iha amekenegben gihiyakemnikis? Igkis ka sukokaw apit igkis ax ku samah amekenegben sukokaw adahan ignes barewpit giwtrik Uhokri.

³Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis: —Mmahki yiswa ka iha igwa Uhokri gikumadukan? Mmanawa yis pi ihpate amekenegben gihiyakemnikis awenyan igwa Uhokri gikumadukan. ⁴Nah akkite yit ku samah. Ig Uhokri awna:

“Kiyatha pig, kiyatha pinag.”

Hawwata akiw ig awna:

“Ku pahapwi miyatha gig, miyatha ginag, pugamawka ig umehpika.”

Hennawatbaki ig Uhokri awna. ⁵Yisme awna: “Ku pahapwi ik adahan ig amnih gigkis henneme ku ig awna ta gutkis: ‘Ka hiyá naha amnihyi akak ini newkanbet mmanawa nah kuwis ikaksa ku nah kawih madikte newkanbet gidahannen Uhokri.’ ⁶Ku pahapwi awna inakni henne, nikwe ka sam ig ka amnih gig adahan ig kiyatig. Kawmata sam ig ka amnih ginag.” Ku aysaw yis iha inakni giwnkis amekenegben henne, amun ini nikwe yis kuwis ikene amekenegben gihiyakemnikis pi kabayte mpiy igwa Uhokri gikumadukan. Mmanawa yis isiy hiyeg ka kiyatha gigkis. ⁷Yis ikawnamah ke wotbe yis kibeynepwibe hiyeg bawa yis pi mbayte giwkis nawenépwi hiyeg. Minikwak amekene Isaiás kuwis kinetihwa yimin. Ig ekkene Uhokri giwn, ig awna:

⁸“Nerras hiyeg kiyathan ay ginumbukisnen bawa gihiyakemnikisme piyawakad nuwlu. ⁹Igkis kiyathan waditnepyenen. Igkis kannuhnekne amin hiyegnen gihiyakemnikis amadgaya inin ke wotbe in nuhiyakemnibe.”

Ku Pariye Ay Abet Uhiyakemni Inneki Keh Wis Patehwepye

Mk 7.14

¹⁰ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus pahadguhe madikte hiyeg ayge ta gimkanit. Ig awna ta gitkis:

—Ataybiswanabay numkanit. Pukuhapnabay nuwnhu. ¹¹Ku pariye arikna wis ikí ubiygikut ka innema keh wis patehwepye giwtrik Uhokri. Henneme ku pariye mbyaka pes ubiyaptak inneki keh wis patehwepye giwtrik Uhokri.

¹² Ayteke ariwnteke ini usuh gikannuhnipwi danukwa kennesa ta gihumwat. Usuh awna git:

—Ka ba pis hiyá ku nerras farisewkis dagawne apatra inakni piwn?

¹³ Igme kaytwa wownhu akak patuwesbuhka yuwit:

—Nerras farisewkis igkis kewa ipeybe mutuhkabe ay abet amutri ku pariye kabaynopwi. Ka sam. Madikte amutri ku pariye Wigwiy inugikyene ka mutuh, aysaw-nemenek in warekwikanek. ¹⁴Ka ba yi ipegmina yihiyakemni giminkis nerras farisewkis. Gitkis hiyeg kewa motapyebe abet gihiyakemnikis, igkisme gihuwntentekis. Bawa igkisnewa ku pariye kene motapyebe abet gihiyakemnikis. Ka ik adahan pahapwi awayg motpiye huwitha giyaki motpiye. Ku ig huwitig, igkis piyamate tuguhenek.

¹⁵ Igme kiyapwiye Pedru timapni henne, ig awna git:

—Uyá akkamnih wothu inakni yuwit patuwesbuhka amin ku pariye keh hiyeg patehwepye giwtrik Uhokri.

¹⁶ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Mmah yis kupiknene ka pukuha nuwnhu? ¹⁷Ka ba yis hiyá ku pariye arikna wis ikí ubiygikut in ka parak abetit uhiyakemni in he mpiya ta wayhgikut, kuwewa akiw wis ahinaprikuhpin? ¹⁸Henneme ku pariye mbyaka pes ubiyaptak, in ayta abetitak uhiyakemni. Inneba-ki ik adahan keh wis patehwepye giwtrik Uhokri.

¹⁹ Mmanawa abetitak uhiyakemni ayteke pes mbeyepye hiyakemniki, umahaka, powkemniki, mehka imunti, amepwiki, wasaymka, miyathaka. ²⁰Innebaki ku pariye keh wis patehwepye. Henneme ku wis ax ka sukokaw, ka innema keh wis patehwepye giwtrik Uhokri.

Jesus Amnih Pahapu Tino Kane Judeyanoma

Mk 7.24

²¹ Ayteke pisenwa ig Kiyapwiye Jesus tipik ayteke. Usuh tipik gihapti. Usuh danuh ta apitit ini waxri ku kiney paytwempu Tiru akak paytwempu Sidoh msakwa.

²² Ayge pahapu tino kane judeyanoma ku pariye apitya ini waxri eg danuh atere git. Eg kanaáhyano. Eg amnihswe ta git. Eg awna:

—Kiyapwiye, pis ukipara hawwata ke amekene Davide. Uyá amnihun. Nukamkayh hiyapno kaayhsima mbeyne awaku eg wapityewniyepo.

²³ Igme Kiyapwiye Jesus ka kaytwa guwn akak pahatnama yuwit. Ayteke nikwe usuh gikannuhnipwi awna git:

—Higihkisnig ayteke, Kiyapwiye. Eg makekempi uhapu butte eg awnihnen akak guhawna.

²⁴ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa wownhu:

—Nah awahkiska adahan gamnihtenkis igkisnewa israelyenepwi. Ignis kewa mutuhbe biyukapyebe nuthu. Kote nuhawkanaprikte adahan nah amnihne hiyeg ku pariye kane judeyenepwima.

²⁵ Henneme eg danukwa kennesa atere git, eg pabe- retusaw ta gikimpuit. Eg awna git:

—Kiyapwiye, uyá amnihun.

²⁶ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa guwn:

—Ka kis adahan nah hiyak pikak kuri pis kane judeyanoma. Ku nah hiyak pikak kuri, in ke wotbe nah iwe-

pyebe nukamkayupwi gimanakis nah padekwin ta gitkis pewru.

²⁷ Egme kaytwa giwn:

—Hennewa, Kiyapwiye. Henneme juktah pewruyan ax aredbidbi tuguhapye amadgatak gikiparakis gaxten.

²⁸ Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna gut:

—Kiyapuno, pis kaayhsima pikamaxwan. In danuh ta pit ku samah payapni nuthu.

Ig awna inakni, aynewa gukamkayh makniw.

Jesus Makniwa Kaayhsima Hiyeg

²⁹ Pisenwa ig Kiyapwiye Jesus tipik ayteke. Ig mpiya akigbimnew mahakwa Galiléya. Ayteke ig wagehe ta apitit pahá waxri imuhgipitnene. Ayge ig batahkiwe.

³⁰ Nikwe kaayhsima hiyeg danuh atere gimkat. Igkis waxe kaayhsima kakahribdapye ta git. Igkis waxe miyapupye gikakkis kidubetapye, motapye, monapye, kaayhsima nawenéwa kakahrapye akiw. Igkis sarayhpigkis gikimpuit Kiyapwiye Jesus, igme makniwigkis.

³¹ Nerras hiyeg hiyapni henne ku samah monapye awna, kidubetapye wadithaw, miyapupye wew, motapye hiyap, igkis hiyapni henne, igkis wakaymnibdi. Igkis awna:

—Uwohkiyawiy wixwiy israelyenepwi ig kagabayisima kagidatnisima!

Jesus Ikí Im Ta Gitkis Hiyeg Akiw

Mk 8.1

³² Ayteke ig Kiyapwiye Jesus pahadguh usuh gikanuhnipwi ta gimkanit. Ig awna wothu:

—Nerras hiyeg kuwis msekwe ay ukak mpana hawkri. Gimanakis madike kuwis. Nah wakaymni gidahankis. Nah ka muwaka awahkiswigkis ta gipinwatkis akakma matipwa. Nawenétke gaytakkis tuguhenek pakwa ahin awaku mabimnaki.

³³ Usuhme gikannuhnipwi ayapri:

—Mmah awitwak wotwiy bugut gidahankis ay amadga inin amatap? Igkis kaneayhsima hiyeg.

³⁴ Igme Kiyapwiye Jesus ayá usuh:

—Aysaw akebyi bugut yis kadahan?

Usuhme kaytwa giwn:

—Usuh kadahan ntewnehkerbu akebyi akak aynessa im nopsanyopwi masaraku.

³⁵ Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus keh nerras hiyeg batahkiwa waygboit.

³⁶ Ku aysaw kuwis igkis batebdebdihpikis, ig iwé ini ntewnehkerbunene bugut akak ini im. Ig kabayha Uhokri adahan ini. Ayteke ig sigkabdihapepni. Ig ikepni ta wothu usuh gikannuhnipwi. Usuhme ibekhepni ta gipuriwkis nerras hiyeg.

³⁷ Igkisme ax kabihribdape. Ka semeweknama gimanakis. Kaayhsima asemne msekwe. Pisenwa nikwe usuh ahiwapemni, usuh kipunse ntewnehker akebyi panye akak asemne gimanakis.

³⁸ Igkis kaayhsima hiyeg. Awaykemninen pukahka kabá danuh paxnika mil (4.000) gikebyikis. Kaayhsima tinogben ayge hawwata gikakkis gukamkayhkis.

³⁹ Pisenwa nikwe ig awahkiswigkis tipik tahhan gupinwatkis. Ayteke ig katapte muhumdakata ig tipik ta apitit Magadamnaw.

Farisewkis Kehkis Annut Ta Git Jesus

Mt 12.39; Mk 8.11; Lk 12.54

16 Ig danuh atere, gaytakkis nerras farisewkis gaytakkis nerras sadusewkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus adahan gihikekten. Igkis kehkis git annut inugikteke adahan arekhetni gidatni gitkis kahadbe igkis hiyakri ba ig ayta giwntakwatma Uhokri.

² Igme Kiyapwiye Jesus awna gitkis:

—Ku yis hiyá en duruweh wahanbuku kamuw, yis yibetki awna: “Takuwanek barewye hawkri, mmanawa en duruweh.” ³ Hawwata akiw ku yis hiyá en duruweh hawkanawa yis yibetki awna: “Muwokad nemnik, mmanawa en duruweh, ukuhne katamnaw.” Yis pukuha en kabayhtiwa. Henneme yis ka hiyá yisma pukuha ku pariye Uhokri gikehni ku apim inin hawkri.

⁴ Ayteke ig awna akiw:

—Aa, yis hiyeg amadgaya hawkri. Yis mbeyepye yihiyakemni. Yis kuwis isahkiswe giw Uhokri kuwis. Inneki keh yis kehkis annut nuthu adahan arekhetni ndatni yit. Pahatwowa annut akkaka yitnek, iní annut hawwata ke Uhokri gawnepe amekene Jonas gannube ku samah ig wiwhpika abetitak miyaka abet amamnam hawkri.

Ig awna inakni, ig tipik ikiswigkis. Usuh tipik gihapti.

Farisewkis Gihiyakemnikis Kewa Bugut Abusanbe

Mk 8.14

⁵ Usuh manuke danuh pahambakat mahakwa. Henneme usuh miyehe ewk bugut ayta uhapti.

⁶ Usuh danuh atere, ig Kiyapwiye Jesus awna ta wothu:

—Apuriwnabay, pukuhpawnabay abohri ini bugut abusan gidahankis nerras farisewkis gikakkis nerras sadusewkis.

⁷ Usuh timapni henne, usuh kinetihwa pawtak amin inakni giwn. Usuh awna:

—Ig awna inakni awaku wixwiy ka ewk bugut ayta uhaptiwiy.

⁸ Igme Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna wothu:

—Mmahpaki yis yipewkan ku nah awna inakni awaku yis yuma yibuguta? Yis hiyeg apisatrupye. ⁹ Mmah yis kote pukuhpate ku nah ka kiyimwihwa aharit naxni? Mmah yis kuwis miyehe ku samah nah ibakhase pohowkunene bugut gipuriwkis pohowku mil (5.000) gikebyikis hiyeg? Mmah yis hawwata miyehe ku samah yis kipunse kaayhsima panye akak ini bugut asemne? ¹⁰ Hawwata akiw mmah yis kuwis miyehe ku samah nah ibakhase ntewnehkernene bugut gipuriwkis paxnika mil (4.000) gikebyikis hiyeg? Mmah yis kuwis miyehe ku samah yis kipunse kaayhsima panye akak ini bugut asemne? ¹¹ Mmah yis ka pukuha ku nah ka kinetihwa amin bugutma? Pukuhpawnabay abohri ini

bugut abusan gidahankis nerras farisewkis nerras sadusewkis.

¹² Usuh timapni henne, metakwa usuh pukuhe ku ig ka kinetihwa amin bugut abusan bawa ig kinetihwa amin nerras farisewkis nerras sadusewkis gihiyakemnikis mbeyepye adahan usuh ka ikaw hawwata kema igkisma. Mmanawa gihiyakemnikis ik adahan wagesbeta uhiyakemni monye hawwata ku samah bugut abusan tukurasa bugut.

Pedru Ikiy Jesus Ku Ig Uhokri Gikanyan Adahan Ukumaduketniwi
Mk 8.27; Lk 9.18

¹³ Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus danuh ta apitit waxri kennesa amun paytwempu kewye “Sesaréya gidahan Kiyapwiye Filip”. Ayge ig ayá usuh gikannuhnipwi. Giwn:

—Pariyeki gipewkankis nerras hiyeg ikanhu nah kuri, nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin?

¹⁴ Usuhme kaytwa giwn:

—Gaytakkis hiyeg ikapi ku pis amekene João Bati-stamni kannikaw akiw. Gaytakkisme ikapi ku pis amekene Eliyas. Igkisme gaytakkis hiyeg ikapi ku pis amekene Jeremiyas, ku kaw k pis pahapwi akiw gaytakkis Uhokri gawnepepu pitatyepwi.

¹⁵ Igme Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna wothu:

—Ya yis. Mmahpa yis ikanhu kuri?

¹⁶ Igme kiyapwiye Simawh Pedru kaytwa giwn:

—Pis Cristo pis Uhokri gikanyan adahan ukumaduketni. Pis Uhokri dehetniye gikamkayh.

¹⁷ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Simawh, pis ku pariye kiyapwiye João gikamkayh, pis kapibunugasima. Mmanawa ka hiyegima amadgaya ininma akki pit inakni. Ignewa Wigwiw inugikyene ku pariye ekkepni pit. ¹⁸ Pisme kuwis akki ku pariylene nah, kuri nahme akkite ku pariylene pis. Pis Pedru. Inakni piw “tip nopsadnano”. Ku samah pis kinetihwa inakni numinhu pis humaw nuthu kewa pahow tipbe ku pariye kabayno adahan eg humaw payt akamaxten. Nuhiyegapu hawwata igkis kewa kaayhsima tipbe ku pariye nah ahegpin adahan nah kehne pahá leglis gukakkis adahan Uhokri kapinnene ayge. Pisme humaw kewa ini payt akamaxtenbe. Igkisme nuhiyegapu humaw kewa pahá payt tiptiyebe kaawinisima ku pariye ka hakuh. Mbayapye akak miyaka in ka hiyá gisamanakis adahan wanegbetene gihawkankis. ¹⁹ Hawwata akiw pis humaw kewa ini payt akapriwtenbe. Ku aysaw payt akipara tipikwiye ig ikí payt arakapig ta giwakuit payt akapriwten. Nah hawwata aysawnemenek nah keh pis humaw giwewkistenkis nerras ku pariye kumadukasewnepwi ta git Uhokri. Apim ini pis awna nuwn-takwa. Ku pariye pis wanegbete ahawkan ay amadga inin, ayta inugiktak hawwata wanegbetnata nihawkan. Hawwata akiw ku pariye pis wategbete ahawkan ay amadga inin, ayta inugiktak hawwata wategbetnata nihawkan.

²⁰ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta wothu:

—Ka yi muwaka kinetihwa ta gitkis hiyeg ku nahne-wa ku pariye Uhokri gikanyan adahan yikumaduketni.

Jesus Kinetihwa Amin Gimiremni

Mk 8.31; Lk 9.22

²¹ Ayteke ariwnteke ini han pitatit, ig Kiyapwiye Jesus kapusa akkamnih wothu huwewe amin ku pariye nemnikumpiye gimkanit. Ig awna wothu:

—Amawka nah danuh atere Jerusalém, nah hiyá mbeyne kaayhsima aygenek ay giwakukis nerras uwewkistenwiw gikakkis muwpeg kiyatyepwi, gikakkis nerras kannuhekeputnepwi. Ayteke nah umehpikanek. Henneme amamnam hawkri nah kannikasaka ariw numiremnik.

Pedru Mpithepye Jesus Ariw Gimiremni

Mk 8.32

²² Igme kiyapwiye Pedru timapni henne, ig wewkiswa gikak atakesa aynessa adahan ig awnene git. Ig awna:

—Kiyapwiye, ka muwaka awna inakni henne. Uhokri ka isaksati ini mbayka adahan in danuh ta pit.

²³ Ig awna inakni henne, igme Kiyapwiye Jesus wage-se giduha gimkat kiyapwiye Pedru, ig awna git:

—Pes ayteke, Satanás. Simawh, pis ka awna inakni akakma Uhokri gihiyakemni. Pis awna akak gihiyakemnikis hiyeg amadgaya inin. Ku samah pis kinetihwa inakni numinhu pis mpithan adahan nah ka keh Uhokri gibetki. Amun ini pis humaw nuthu kewa pahow tipbe ku pariye ik adahan nah tes nipitit nah tuguhe dunib-dipinek.

Amawka Wixwy Miyeh Upitwi

Mt 10.37; Mk 8.34; Lk 9.23, 14.25; Jo 12.26; Rom 15.1; 1 Kor 10.23; Gál 5.24; Fil 2.4; 1 Ped 4.1; Apok 12.11

²⁴ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta wothu madikte usuh gikannuhnipwi. Giwn:

—Ku pahapwi wageswekerepye nuhiyega, amawka ku ig ikise gidahan gibetki. Amawka ku ig umahkise gihiyakemni amadgaya inin ke wotbe ig daddahkiswinbe ta aminat ahbe. Amawka ku ig ikaw hawwata ke nahbe. ²⁵ Mmanawa pahapwi ku pariye kiyé gipitnen, iggi biyuknek giw Uhokri adahan apanenekwa. Pahapwime ku pariye miyehe gipitwa ndahan, iggi aymuhwanek gimun Uhokri adahan apanenekwa. ²⁶ Ku pahapwi dar-rih madikte igiska amadgaya inin henneme ku ig biy-uke giw Uhokri, amun ini nikwe ini igiska waditnepy-enen gidahan. Yuma ariknawnama igiska ik adahan kawenyene pahapwi gidehetni akiw. ²⁷ Mmanawa aysawnemenek nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah aytanek gikakkis nuhiyegapu ahj gikak Wigwiw gikiythani. Nah danuh atan, nah ikí madikte hiyeg gitiwnikis pakekunawa akak ku samah gikehnikis ay amadga inin. ²⁸ Kennesa ndawnhan adahan nah yikumaduketni, nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin. Yaytak ku pariye ay ku akak inin, apit yis miyá yis hiyapnik. Ihanabay inakni nuwnhu. Henne-watbaki in.

Jesus Uniyehwa Ghipak

Mk 9.2; Lk 9.28

17 Ayteke ariwnteke ini puguhkuna hawkri, ig Kiyapwiye Jesus iwé kiyapwiye Pedru gikak amekene Tiya gumni gikak gisamwi kiyapwiye João adahan igkis tipik gihapti. Igkis wagehe ta apitit pahá waxri imuwadnene. Igkiswonakis ayge.

² Ayge gimunkis ig uniyehwe ghipak nawenéwa akiw. Gihepka amuwe ke kamuwbe, gisimsa wageswe barewe ke kabutnikibe kaahawnasima.

³ Ayteke pahaye adahan amekene Moís gikak amekene Eliyas igkis hiyapkiswe atere gitkis. Igkis ayge kinetihwenes gikak Kiyapwiye Jesus.

⁴ Igme kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig awna ta git Kiyapwiye Jesus. Giwn:

—Kiyapwiye, kibeynekata wixwi ay kabubuk apim inin. Uyay msakwa ay. Ku pis muwaka, nah keh mpana paybtetyanyupwi ay. Pahá pidahan, paháme gidahan kiyapwiye Moís, paháme gidahan kiyapwiye Eliyas.

⁵ Ku samah ig awnempiye inakni yuwit henne, pahaye adahan pahá ukuhne kaneamuwyisima biyuhe ta gipititkis. Ayteke pahá ikupimnat awna gitkis ayontak abetitak ini ukuhne. In awna:

—Ner nukamkayh nubetki. Ig keh nah batek kaayhsima. Ataybiswanabay git.

⁶ Igkisme gikannuhnipwi timapni inakni henne, igkis tuguhkiswa mabuw ta waygboit, igkis wakaymnibdi mpiynepepe.

⁷ Igme Kiyapwiye Jesus atere gitkis, ig daxrikis. Ig awna gitkis:

—Kannikawnay. Ka yi muwaka apis.

⁸ Igkisme sarayh gipegyikis atere, igkis iwasa. Yumehe nerras piyanenene gikebyikis. Igwo Kiyapwiye Jesus msekwe ayge gimunkis.

⁹ Ayteke nikwe igkis muhuke apititak ini waxri imuwadnene. Igkis muhukempi, ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis. Giwn:

—Ka ba yi kinetihwa ta gitkis hiyeg aynesnima amin ku pariye yihiyan ku apim inin. Ka yi muwaka kinetihwa nimin he ku aysawnemenek nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah kannikew ariw numiremnik. Ariwnteke ini nikwe ik adahan yis kinetihwa nimin.

João Batista Kewa Amekene Eliyasbe

Mt 11.13; Mk 9.11

¹⁰ Igkisme ayapri:

—Kiyapwiye, ku pis Cristo, ku pis Uhokri gikanyan adahan ukumaduketni, mmahki nerras kannuhekeputnepwi awna: “Amawka ku amekene Eliyas ig kit danuh atan giw Cristo?”

¹¹ Igme kaytwa giwnkis:

—Hennewa in. Pahapwi kene amekene Eliyasbe ig kit ayta adahan ahegbetepye madikte napithu. ¹² Ihanabay inakni nuwnhu. Ayipa ig kuwis danuh atan. Henneme ig mahikohpika. Hiyeg ay arewha git ku samah gimawkanitnenes. Nah hawwata akiw, nah ku pariye

wageswe awayg amadgaya inin, aysawnemenek nah hawwata hiyá mbeyne ay giwakukis.

¹³ Igkis gikannuhnipwi timapni henne, metakwa igkis pukuha ku ig kinetihwene gimin amekene João Batista ku ignewa ku pariye ner pahapwi kene amekene Eliyasbe.

Jesus Pekkis Wapitye Gipititak Pahapwi Bakimni

Mk 9.14; Lk 9.37

¹⁴ Ayteke ariwnteke ini igkis diyuhe ta gitkis nerras hiyeg kabubuknene. Igkis danuh atere, pahapwi awayg danukwa kennesa git Kiyapwiye Jesus. Ig pabereetusaw gikimpuit. Ig awna git:

¹⁵ —Kiyapwiye, uyá amnih nukamkayh. Ig nuwiskewenpiye. Ig hiyá mbeyne kaayhsima mmanawa kibereput ig tuguh ta abetit tiket ig tuboh ta ahakwat un.

¹⁶ Kuwis nah waxepri ta gitkis pikannuhnipwi henneme igkis ka hiyá gimakniwak.

¹⁷ Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna git:

—Aa, yis hiyeg taraksapye amadgayapu inin. Mmahki yis kane kamaxwa aynesnima gipitit Uhokri? Aysaw akebyi hawkri yimawkan nah msakwa ay yikak nah kiyaknihwa yikak juktah yis kamaxwa gipitit Uhokri? Kuri waxwa pikamkayh ayta numkanit.

¹⁸ Igme ihe giwn. Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus hi-mehe ner wapitye. Igme wapitye pese gipititak. Aynewa ig bakimni makniw.

¹⁹ Ayteke ariwnteke ini usuh gikannuhnipwi atere git Kiyapwiye Jesus usuhwo. Usuh ayapri:

—Ya usuh? Mmahki usuh ka hiyá apukwak ner wapitye?

²⁰ Igme kaytwa wownhu:

—Awaku yis ka kamaxwa gipitit Uhokri kiyesradima. Ihanabay inakni nuwnhu. Waké yis kamaxwa gipitit aynesnibe akiw, nikwekam madikte yayapni humaw yitkam. Hiyawa yikamaxwan nopsesniyene ayesri ke pahow amutriben ayakbe ke “mostad” ayakbe, hiyawa in aynessanen henneme yayapni humaw yitkamnek. Yis ikkam adahan yis awna ta arit inin waxri imuwadnene: “Waxri, pis highiwa ayteke. Su tahhan atere.” Pase yis awna inakni, in highiwakam ayteke. Yuma ariknawna mahikokam yidahan. ²¹ Henneme akebyi ner wapitye yis ka hiyá gipukwak hennentima kema inima. Amawka ku yis piriyepekaw kaayhsima. Amawka ku yis kiyé Uhokri akak yimaxhawni.

Jesus Kinetihwa Akiw Amin Gimiremni

Mk 9.30; Lk 9.43

²² Ayteke ariwnteke ini usuh gikannuhnipwi pahadguhwa atere git ayhté Galiléyamnaw. Ayge ig Kiyapwiye Jesus awna ta wothu:

—Aysawnemenek nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah kamaykisiwikanek ta gitkis hiyeg amadgayapu inin. ²³ Apim ini igkis nuwmepten. Henneme amamnam hawkri nah kannikaw akiw ariwntak numiremnik.

Usuhme gikannuhnipwi timapni henne, usuh msekwe barukibet.

Jesus Katiwnih Uhokri Gipin

²⁴ Ayteke ariwnteke ini usuh tipik gihapti Kiyapwiye Jesus, usuh danuh ta apitit paytwempu Kafarnawh. Ayge hiyeg patiptak kiyapwiye Pedru. Igkis ahiwkeputnepwi karukri adahan ini leglis kewye Uhokri Gipin. Igkis danuh ta git kiyapwiye Pedru, igkis ayapri:

—Mmah pikannuhten mmah ig ka katiwnih Uhokri Gipin?

²⁵ Igme kiyapwiye Pedru kaytwa giwnkis:

—Ihi. Ig katiwnih.

Ayteke ig tipik kinetihwa gikak Kiyapwiye Jesus. Ig pareke atere paytrikut. Henneme apit ig awna, ig kit Kiyapwiye Jesus awna git. Giwn:

—Simawh, mmahki pipewkan? Kitki gupelma amadgaya inin ayá karukri adahan katiwnih ladwan? Ba ig ayá gitkis gihiyegapu? Ba kaww ba ig ayá gitkis nawenépwinen?

²⁶ Igme kiyapwiye Pedru kaytwa giwn:

—Ig ayá ta gitkis nawenépwinen.

Igme Kiyapwiye Jesus awna:

—Nikwe Uhokri gikamkayupwi ka muwaka katiwnih adahan parak ta gipinekut Uhokri. Nahnewa Uhokri gikamkayh. Nah ka kis adahan nah katiwnihni. ²⁷ Henneme ka sam. Uyay ka kiyimwih nerras ahiwkeputnepwi karukri. Ku wis ka katiwnih Uhokri Gipin, gitkis wis ka kiyatin. Uyay ka kiyimwihgikis henne. Ataknaba ta ihapkat. Padaknaba pipuh ahakwat un. Pitatye pis ipuha im, pis woka gibiy. Ayge pis utinek pahamku kirehka. Akak no pis katiwnih ndahan, pidahan.

Hiyeg Tuwatapye Igenesnewa Kiyatye Giwtrik Uhokri

Mk 9.33; Lk 9.46; Fil 2.3; 1 Ped 3.4, 5.5

18 Apiminewa ini usuh gikannuhnipwi pahadguhwa atere git Kiyapwiye Jesus, usuh ayapri:

—Pariye hiyeg pi kiyatte abet Uhokri gikumadukan?

² Ig timapni henne, ig humeke pahapwi bakimni ayta gimkat. Ig tabirasig wowtriknewa.

³ Ayteke ig awna wothu:

—Ku yis ka wages yihiyakemni adahan yis ikaw kewa bakimnaybe, yis ka kawihiti Uhokri gikumadukan. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in. ⁴ Henneme ku pahapwi yaytak ikaw ke wotbe ig yumahbe gikiythanibe ke ner bakimnibe, ignewa ku pariye pi kiyattenene hiyeg abet Uhokri gikumadukan. ⁵ Hawwata akiw ku pahapwi amnih pahapwi bakimni kene nerbe ndahan, amun ini nikwe in ke wotbe ig kuwis amnihun. ⁶ Henneme ku pahapwi taraksase pahapwi bakimni nopsesniye ku pariye kamaxwene nupitit, iggi katiwnihninek. Ig utinek mbayka pi mbayte akiw giw pahapwi ku pariye wanekwika gibitamna akak pahow tip nopsadnano adahan ig padekwika gamihawnite parawhokwa ig aniksew.

Ku Pahapwi Taraksase Pahapwi Iggi Utí Mbeynenek

Lk 17.1; Rom 1.32; 1 Kor 9.12; 2 Ped 2.1, 18

⁷ —Akayih. Hiyeg amadgaya inin hiyá mbeyne kaayhsimanek awaku ba akebentenwa gitaraksaseptenkis ay amadgapu inin. Ka sam. Pugamawka hiyeg kataraksasepten. Henneme ku pahapwi hiyeg taraksase pahapwi, ig katiwnihninek, ig hiyá mbeyne kaayhsimanek.

Pi Kabayte Pis Hiyá Mbeyne Ay Mpinekata Pis Hiyá Mbeyne Ayhté Abet Tiket

Mt 5.29; Mk 9.43

⁸ —Battukawnaba adahan pis apuriw pihiyakemni adahan pis ka taraksa. Ku pis me taraksemet akak piwak akak pikugku, pi kabayte pis bukihpín padekwin mpinekata pis tarakse. Mmanawa aysawnemenek pis katiwnih pitaraksannek. Pi kabayte pis aymuhwa gimun Uhokri mawokuh yumanene pikugku mpinekata pis padekwika piwoknamte piwak pegbakte pikugku ta abetit eggu tiket dehetniki. ⁹ Ku pis me taraksemet awaku pis ipeg arimkat ku pariye arikna kane kabay, pi kabayte pis wareke piwtyak pis padekwin mpinekata pis tarakse. Mmanawa pi kabayte pis aymuhwa gimun Uhokri mowtíh mpinekata pis padekwika pegbakte piwtyak ta arimkanit ini iwetrit ku kiney kaneayhsima kayahwaki abet tiket.

Patuwesbuhka Yuwit Amin Muttuh Biyukwiye

Lk 15.4

¹⁰ —Apuriwnabay ku samah yihiyakemni. Ka yi muwaka ikaw kabaytema giw pahapwinama bakimni. Ayhté inugik ahj gidahankis apanenekwa tabirbet ay gipetun Wigwiw inugikyene adahan igkis ekkenes git nerras ku pariye kane kiyatha gapuriwnikis bakimnay. Hennewatbaki igkis. ¹¹ Igkis bakimnay kagipigikissima nuthu kewa muttuh biyukapyebe. ¹² Ku pahapwi kadhahan kaayhsima gipig muttuh, madikawku madikwa (100) gikebyikis, ku pahapwiwa gipig kiduhe hampa arimkanit biyukwiki, pariye yipewkan ig awayg keh? Ig ikise gipig akebyupwi (99) ayge apit waxribdi, ig ta ipegepye gipig ku pariye kiduhe hampa arimkanit biyukwiki. ¹³ Ku ig utepri, ig pi batekte akak ku samah gipig biyukwiye ay gimun akiw mpiya ku samah ig batek akak nerras gipig akebyupwi (99) ku pariye ka kiduhati hampa arimkanit biyukwiki. Hennewatbaki ig batek. ¹⁴ Ig Wigwiw inugikyene hawwata ig ka hiyepkere pahapwinama bakimni biyuk.

Ku Pahapwi Tarakse Pikak, Akkanaba Gitaraksan Git

Lk 17.3; Gál 6.1; 2 Tess 3.15

¹⁵ —Ku pikebyi tarakse pikak, amawka pis ta akka gitaraksan git. Ka ba akkin ta gitkis nawenépwiya hiyeg. Henneme pis akkin ta git ig pahapo. Ku ig ihe piwn ku ig awna: “Hennewa nah tarakse”, nikwe apim ini yis wadithebdih yihawkan. ¹⁶ Henneme ku ig ka timepkere piwn, pis ataknaba kinetihwa gikak pahaynewata akiw. Pis iwá ba pahapwi ba piyana hiyeg adahan igkis ateknes pihapti adahan igkis payapetni ekkenes gitaraksan

git adahan igkis pitemwera. Mmanawa Uhokri gannasan awna:

“Ku piyana utemwera ku giwnkis tuguh hehpekwiye, nikwe ik adahan wis iha inakni giwnkis.”

¹⁷ Henneme ku ig ner pahapwi kawmata timepkere giwnkis, nikwe pis akka gitaraksan ay gipetunkis madikte Uhokri gihiyegapu adahan igkisme ikenes gihiyakmni. Ku ig kawmata timepkere giwnkis, nikwe hiyawa pis keh gikak ku samah pis keh gikakkis hiyeg kane Uhokriyanpuma gikakkis hiyeg kane kibeynepwima.

Ku Pariye Yis Wanegbeta Ahawkan, Ayta Inugiktak Wanegbetnata Nihawkan

Mt 16.19; Jo 20.23

¹⁸ —Ku pariye yis wanegbeta ahawkan ay amadga inin, ayta inugiktak hawwata wanegbetnata nihawkan. Hawwata akiw ku pariye yis wategbeta ahawkan ay amadga inin, ayta inugiktak hawwata wategbetnata nihawkan. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in. ¹⁹ Hawwata akiw ku piyanmowa hiyeg tuguhkis gihiyakemnikis hehpekwiye adahan ku pariye gayapnikis git Uhokri, nikwe ig Wigwiy inugikyene keh ku samah gayapnikis git. ²⁰ Mmanawa ku kiney hiyeg pahadgupu nuwaprik, ba piyanmowa gikebyikis ba mpanmowa gikebyikis, amun ini nah ayge gikakkis.

Amawka Wis Bayahmina Hiyeg Ariw Gitaraksankis Ukak Kibereput

Mt 6.14; Lk 17.4; Ef 4.32; Kol 3.13

²¹ Ayteke ig kiyapwiye Pedru danukwa atere git Kiyapwiye Jesus. Ig ayapri:

—Kiyapwiye, aysawput amawka nah bayahmina nukemyi ariw gitaraksan nukakhu? Ba ntewnehkerput?

²² Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Kawa. Ka ntewnehkerputnama. Amawka pis bayahminig ariw gitaraksan pikak kibereput mpiya ku pariye pis hiyá apuka, ntewnehker madikwaput ntewnehkerput akiw.

Yuwit Patuwesbuhka Amin Pahapwi Ku Pariye Ka Bayahmina Pahapwi

²³ —Nah akkite pit abektey amin ku samah Uhokri gikumadukan. Minikwak pahapwi ikiparat iwasepye gihiyegapu gimatiwnihnikis git. ²⁴ Pase ig kapusa, pahapwi awayg waxepka atere git ku pariye matiwnihpig kaayhsima karukri, madikawku mil (10.000) kirehka nopsadnano karukri wahano seyno. ²⁵ Ig ner awayg yumahwa gikakura kiyesradima adahan ig katiwnihpiye ini gimatiwnihni git. Igme gikipara hiyapni henne, ig gipiyukiswitni adahan bukitka payak gukak gihayo gikakkis gikamkayupwi payak akak madikte gewkanbet adahan katiwnihkiswiye ini gimatiwnihni git. ²⁶ Igme ner awayg paberetusaw gikimpuit gikipara. Ig amnihswe git. Giwn: “Uyá amnih kiyaknihwa nukakhu. Nah katiwnih madikte numatiwnihni pitnek.” ²⁷ Igme gikipara hiyapni henne, ig amnihpig. Ig hiyak ku ig ka

hiyá asamanak diyuhkis gikakura awenyan. Nikwe ig bayahminig ariw madikte gimatiwnihni git. Ig isahki-swig tipik. ²⁸ Igme ner gihiyega apigkune ahin, ig pa-tiptak gikak pahapwi awayg igwata ihiyegat. Igme ner awayg matiwnihpig aynessa karukri, sah (100) kirehka nopsesniyo karukri wahano seyno. Igme hiyapni henne, ig kamaxwig ig pidikwig gibitamna. Ig awna git: “Katiwnih pimatiwnihni nuthu kuri.” ²⁹ Igme ner awayg hiyapni henne, ig paberetusaw ta gikimpuit. Ig amnihswe git. Giwn: “Uyá amnih kiyaknihwa nukakhu. Nah katiwnihpepnek.” ³⁰ Igme ka kiyaknihwa gikak aynesni-ma. Ig padakkiswig agikut paraksetek he ku aysaw ig katiwnih gimatiwnihnik. ³¹ Nerrasme hiyeg igwata ihiyegat ignes hiyapni henne, igkis wakaymni-bdi ka-ayhsima. Nikwe igkis tipik ta git gikiparakis. Igkis danuh atere, igkis kinetihwa madikte git. ³² Ig gikiparakis timapni henne, ig watiha ner gihiyega. Ku aysaw ig danuh atere, ig awna git. Giwn: “Pis mbeyepye hiyeg! Nah kuwis bayahminig ariw madikte pimatiwnihni nuthu. He pamnihkanen nah amnihpep awaku pis amnihswa nuthu. ³³ Mmahki pis ka amnih piyaki hiyeg hawwata ku samah nah amnihpep? Kiskama pis bayahminig.” ³⁴ Ayteke ig gikipara kaayhsima dagawne git. Ig ikaksig ta agikut paraksetek adahan ig hiyepne mbeyne juktah ku aysaw ig katiwnih gimatiwnihni git madikte. ³⁵ Hennewa Wigwiy inugikyene keh gikakkis madikte hiyeg. Ku yis ka bayahmina yiyaki hiyeg ariw gitaraksankis yikak apititakma yiyakni, ayge nikwe ig Uhokri keh yikak hawwata ke ner ikiparatbe.

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna git.

Maytwawka

Mt 5.31; Mk 10.1; Lk 16.18; 1 Kor 7.10

¹⁹ Pisenwa inakni gawnhan, ig Kiyapwiye Jesus tipik apititak Galiléyamnawtak. Usuh tipik gihapti. Usuh diyuh ta apitit Judeyamnaw pahambakaytak warik Jordawh.

² Ig Kiyapwiye Jesus danuh atere, kaayhsima hiyeg makeke gihapu butte. Ayge ig piyihpigkis.

³ Ayteke gaytakkis farisewkis danuh atere git. Igkis ayaptig adahan gihikekten ba ig awna yuwit taraksetbetnama. Igkis ayapri:

—Ba wadit adahan wis isaksa pahapwi mayta gihayo, ku aysaw ig maytwekerepye?

⁴ Igme kaytwa giwnkis:

—Mmah yis kote ipegbohate Uhokri gannasan minikweknene? In awna:

“Humawkariwka ig Uhokri keh hiyeg humaw awayg gukak tino.”

⁵ Ayteke nikwe ig Uhokri awna:

“Ku aysaw pahapwi awayg maripkaw, ig tipik giwig gukak ginag. Ig hamah gukak gihayo. Amun ini nikwe egkis piyamate humaw pahapwiwa gupitkis pawtak.”

⁶ Ayge nikwe ke wotbe egkis pahapwiwatbe. Amawka ku hiyeg amadgaya inin ka ibakhasa ku pariye Uhokri hamahkise pawtak.

⁷ Igkisme ayapri:

—Mmahki nikwe ig amekene Moís awna:

“Ku pahapwi maytepye gihayo, amawka ig ikí gut pahak kagta ku pariye awna: ‘Pis ka nuhayama akiw’. Ayteke nikwe hiyawa ig maytepru.”

⁸ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Ig amekene Moís isaksa yis mayte yihayo awaku yis yidahniskata ihpa Uhokri giwn. Henneme minikwak humawkariwka ka hennema. ⁹ Kurime nikwe nahme awna yit, ku pahapwi mayta gihayo waditnepyenen eg ka powkemnihwa, ku ig maripkaw gukak pahapuwa tino akiw, amun ini nikwe giwtrik Uhokri ig kuwis powkemnihwe gukak.

¹⁰ Usuh gikannuhnipwi timapni inakni giwn henne, usuh awna git:

—Ku wixwiy awaykemni ku ka hiyá wixwiyma mayta uhayoyi henne, nikwe pi kabayte wixwiy ka maripkaw.

¹¹ Igme kaytwa wownhu:

—Hennewa. Henneme ka madiktema awayg amapa inakni yiwn. Igeneswa ku pariye ikaka ta gipititkis adahan igkis msakwa mahayo, igkis amapin. ¹² Ay arakembet ku pariye mpitha pahapwi adahan ig ka daxtasaw gut tino. Gaytakkis hiyeg aytniyewa gitkis henne. Gaytakkisme hiwhka gapitkis hiyeg adahan igkis ka hamah gukak tino. Gaytakkisme giwntekneswa msakwa mahayo adahan igkis ekkene Uhokri gikumadukan. Ku pahapwi amapin, hiyawa ig amapin.

Jesus Kiyé Uhokri Gidahankis Bakimnay

Mk 10.13; Lk 18.15

¹³ Ayteke hiyeg danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis waxe gikamkayhkis ta git adahan igme sarayh giwak ta gipititkis adahan ig kiyene Uhokri gidahankis. Usuhme gikannuhnipwi hiyapni henne, usuh awna gitkis adahan igkis ka ayta sigimwihgi.

¹⁴ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna wothu:

—Isaksanabay bakimnay ites aytnite numkanit. Ka yi muwaka mpitha bakimnay. Mmanawa ku pariye hiyeg gihiyakemnikis kene bakimnibe ignesnewa ku pariye kawih Uhokri gikumadukan.

¹⁵ Ayteke nikwe ig sarayh giwak ta gipititkis. Ig kiyé Uhokri gidahankis. Pisenwa ig tipik.

Mahiko Hiyeg Igisapye Isamtaw

Mt 13.22; Mk 10.17; Lk 12.15, 18.18; 1 Tim 6.6; Tiyagu 5.1

¹⁶ Apim ini pahapwi awayg takwaye danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Ig ayapri:

—Kiyapwiye, uyá akki nuthu. Pariye kabayka nah keh kuri adahan nah utí dehetniki gimun Uhokri adahan apanenekwa?

¹⁷ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Mmahki pis ayapun amin kabayka? Ay pahapwinen ku pariye keh kabayka. Ignewa Uhokri. Ku pis muwaka utí dehetniki gimun Uhokri, ihpanaba Uhokri gikumadukan.

¹⁸ Igme awayg ayapri:

—Pariyeki ini gikumadukan?

Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ka muwaka umah hiyeg. Ka muwaka powkemnihwa. Ka muwaka amepwi. Ka muwaka wasaymhaw.

¹⁹ Kiyatha pig. Kiyatha pinag. Batek gikakkis piyakipwi hiyeg hawwata ku samah pis batek akak pipit.

²⁰ Igme takwaye awna git:

—Nah kuwis ihpa madikte. Pariye muwaka nuthu akiw adahan nah keh?

²¹ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ku pis muwaka keh apigkutaprik ku samah Uhokri gimawkan, su tipik piyuk pewkanbet madikte. Ayteke nikwe pis ikí akakurapig ta gitkis madiptapye. Ayge nikwe pis utí kaayhsima igiska ayhté inugiknek. Ayteke pisenwa papiykan pewkanbet pis ayta wew nukakhu.

²² Igme takwaye timapni henne, ig wakaymni ig barukiswe kaayhsima mmanawa ig kaayhsima gewkanbet ay gimun. Ig apise ku nawenétke ig biyuk akak ini gewkanbet. Aydyé ig tipik.

²³ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna wothu gikannuhnipwi. Giwn:

—Kaayhsima mahiko adahan hiyeg igisapye kawih Uhokri gikumadukan. Hennewatbaki in. ²⁴ Nah awna inakni pahaynewata akiw. Ku yis hiyá ku mahiko adahan pahapwi puwikne “kamelu” parak mapiya apuriku pahat kakus amiyokni, in pi mahikote akiw adahan pahapwi igisye parak ku kiney Uhokri gikumadukan.

²⁵ Usuh timapni henne, usuh wakaymnibdi mpiynepepye. Usuh awna:

—Ta wothu ku pahapwi igisye, in arakak ku ig kibeyne giwtrik Uhokri mmanawa ig kabunuga gikak Uhokri. Ku mahiko henne adahan igisapye danuh git Uhokri, nikwe yuma hiyeg amadga wayk danuhne git Uhokri.

²⁶ Igme Kiyapwiye Jesus sarayh gipeggyi ta womkanit. Ig awna ta wothu:

—Madikte hiyeg ka hiyá ignesma danuh git Uhokri ku ka igma Uhokri amnihgikis. Henneme madikte arikna ka mahikonama gidahan Uhokri.

Ku Pahapwi Ikise Madikte Giharit Jesus, Ig Utí Nikwe Kaayhsima Akiw

Mk 10.28; Lk 18.28

²⁷ Igme kiyapwiye Pedru awna git:

—Usuh kuwis ikise madikte wewkanbet adahan usuh wewne pikak. Pariye usuh utí nikwe?

²⁸ Igme Kiyapwiye Jesus awna wothu:

—Aysawnemenek abet nukune hawkri nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah bat akak madikte nukiythani amadga nepwi kiyatyto ku kiney adahan nah hiyekne gikakkis hiyeg. Apim ini yis ku pariye wewnepwi nukakhu yis hawwata batebdeweknene amadga yepwi kiyatyto madikawku akebyi akak pisaya arawna (12) adahan yis hiyekne gikakkis nerras hiyegipiyenepwi israelyenepwi madikawkunene gikebyikis gikakkis piyana gawnakis (12). Ihanabay nuwnhu. Hennewatbaki in. ²⁹ Madikte hiyeg ku pariye ikiswiye gipinkis, gikakkis gikebyupwi, gigkis, ginagkis, gikamkayhkis, giwasrakis, ku igkis ikiswiye madikte adahan igkis ayta nuharit, igkis utí nikwe pi kibite akiw, madikawku

madikwa gukebyikis (100) akiw. Hawwata igkis aymuh-wanek gimun Uhokri adahan apanenekwa. ³⁰ Henne-me ka yi muwaka ikaw kiyatte mpiy pahapwi awaku ini. Mmanawa aysawnemenek kaayhsima hiyeg ku pariye ikaka pi kiyatte mpiy pahapwi, aysawnemenek ignes ka mpiya pahapwinama hiyeg. Hawwata akiw kaayhsima hiyeg ku pariye ikaka yumanene gikiythanikis ay amadga inin, aysawnemenek yuma hiyeg pi kiyatte mpiyigkis.

Was Akipara Katiwnih Gihiyegapu Hehpekiwiye Gitiwnikis

20 —Nah akkite yit nawenéwa abektey amin ku samah Uhokri gikumadukan. Minikwak pahapwi was akipara tipik hawkanawa adahan ipegpene hiyeg adahan igkis kannipwiyes amadga giwasra. ² Ig uté hiyeg, ig awna gitkis: “Uyay kannipwi ndahan mataytak. Nah katiwnihpey ku samah hiyeg gibetratunkis katiwnih. Nah ikí yit pahamku karukri seyno yitiwni. Ba kabay yit?” Igkisme kaytwa giwn: “Ihi, in kabayhtiwa wothu.” Ayteke nikwe ig awahkiswigkis ta wasamdat. ³ Ariwnteke ini inute kamuw, ig tipik danuhpene ta higiwkat. Ayge ig utí hiyeg he tabirenen. ⁴ Ig hiyapni henne, ig awna ta gitkis: “Yis hawwata ik adahan kannipwi amadga nuwasra. Su yi atak atere. Nah ikí yitiwni ku samah in kabay nuthu.” Igkisme tipik wasemdekte. ⁵ Ariwnteke ini puwipka abet, ig ner was akipara keh hawwata akiw. Ariwnteke ini daraka kamuw, ig keh hanapawata akiw. ⁶ Ayteke ariwnteke ini arimkat aygetwiki, ig tipik ta higiwkat akiw. Ayge ig uté nawenépwi hiyeg akiw, igkis he tabirnene ayge. Ig hiyapni henne, ig ayaprikis: “Mmahki yis he tabirenen ay amadga higiw mataytak?” ⁷ Igkisme kaytwa giwn: “Awaku yuma hiyeg ikí wannipwi.” Igme hiyapni henne, ig awna gitkis: “Yis hawwata ik adahan kannipwi amadga nuwasra. Su yi atak atere.” ⁸ Ayteke ariwnteke ini aygete kuwis, ig was akipara awna ta git akapriwten karukri. Giwn: “Watihanaba madikte nuhiyegapu. Katiwnihnikis. Katiwnihnaba igkis kit nerras ku pariye parak buttit abet annipwit he pis danuhe ta gitkis nerras pitatyepwi parak.” ⁹ Igme akapriwten karukri timapni henne, ig ihe giwn. Ig watihe gihiyegapu. Igkisme danuh atere, igme gikatiwnihpitnikis. Nerras ku pariye parak arimkat aygetwiki igkis daxnekwiye pahamku karukri seyno. Henne ig katiwnihape madikte gikipara gihiyegapu. ¹⁰ Ayteke metakwa nerras ku pariye kit parak abet annipwit igkis danuh atere adahan daxwiyes gikakurakis. Gipewkankiskam igkis dax pi kiyeste gitiwnikiskam. Henneme igkis dax hawwata pahamku karukri seyno. ¹¹ Igkis hiyapni henne, igkis awnebdí ta git ner gikiparakis. ¹² Giwnkis: “Kiyapwiye, pis ka keh wadit ukakhu. Nerras buttitwiyeypwi igkis kannipwiye pahaywowa ler. Usuhme kannipwiye mataytak abet kamuw awahni. Henneme pis katiwnihpigkis hawwata ku samah pis katiwnih usuh.” ¹³ Igme kaytwa pahapwi giwn: “Nukagmada, nah ka kinispi. Wis kuwis ahegbete unetní adahan nah katiwnihpi pahamku karukri seyno. ¹⁴ Amerepnaba pitiwni adahan pis

diyuh ta pipinwat. Nahwa muwaka katiwnih nerras buttitwiyeypwi hawwata ku samah nah katiwnihpi. ¹⁵ Nukakura ndahanwa adahan nah keh nikak ku samah numawkan. Ka muwaka dagawnaw adahan ini ku nah kehne kabayka gidahankis.”

¹⁶ Ayteke pisenwa gawnhan inakni yuwit, ig Kiyapwiye Jesus awna:

—Inaknibaki arakak adahan ku samah aysawnemenek kaayhsima hiyeg ku pariye ikaka yumanene gikiythanikis ay amadga inin, aysawnemenek yuma hiyeg pi kiyatte mpiyigkis. Hawwata akiw kaayhsima hiyeg ku pariye ikaka pi kiyatte mpiy pahapwi, aysawnemenek ignes ka mpiya pahapwinama hiyeg.

Jesus Kinetihwa Akiw Amin Gimiremni

Mk 10.32; Lk 18.31

¹⁷ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus ay apigku ahin tipikwiye arimkat paytwempu Jerusalém, ig pahadguhe usuh giwatnipwi (12) ta git usuhwo.

¹⁸ Ayge ig awna ta wothu:

—Kuri wixwiy wagehe ta arimkanit Jerusalém. Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah kamaykiskikanek ayge ta gitkis muwpeg kiyatyepwi ta gitkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan. Ayge nikwe igkis ikaksepun adahanikwa miyaka. ¹⁹ Apim ini igkis ikepun ta giwakuikis hiyeg kane judeyenepwima. Igkisme mahipwihpennek igkis biptepun akak tigay. Pisenwa nikwe igkis deddephen aminat ahnek. Henneme amamnam hawkrinek nah kannikaw akiw.

Tiyagu Gikak João Ikewkere Gapitminkis Hiyeg

Mk 10.35; Lk 22.24

²⁰ Ayteke ig amekene Zebedew gihayo eg danukwa atere git Kiyapwiye Jesus. Eg ayta payak gikakkis gukamkayupwi ig amekene Tiyagumni gikak kiyapwiye João. Eg paberetusaw gikimpuit Kiyapwiye Jesus, eg awna git:

—Kiyapwiye, uyá amnihun keh ku samah numawkan pit.

²¹ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa guwn:

—Pariye ki pimawkan nuthu?

Egme kaytwa giwn:

—Aysawnemenek apim ini ku aysaw pis kumadukenenek, uyá amnih isaksa nerras nukamkayupwi piyana gikebyikis adahan igkis bat ayge pihumwa ay amun ini iwetrit ku pariye pi kiyattenene. Numawkan pahapwi bat kihehaptak, pahapwime bat patuwanaptak.

²² Igme Kiyapwiye Jesus awna gitkis gukamkayupwi:

—Yis ka hiyak ku pariye yayapni. Aysawnemenek nah hiyá mbeyene kaayhsimanek. In ke nuthube nah higá higapka kaneatipinisima agikutak pahow goblé. Ba yis ik adahan yis higá agikutak no goblé hawwata ke nahbe?

Igkisme kaytwa giwn:

—Ihi. Usuh ik adahan amapin hawwata ke pisbe.

²³ Igme Kiyapwiye Jesus awna gitkis:

—Aysawnemenek yis higá ini nuhigpannek agikutak nugobla. Yis hiyá mbeyne kaayhsimanek. Henneme ka nawhma batahkis hiyeg ayge nuhumwa iné kihehaptak iné patuwanaptak. Ini iwetrit kanenikiythanisima ini gidahankis nerras ku kadahan Wigwiw kuwis ahgebetin.

²⁴ Usuh Jesus giwatnipwi asemne madikawkunene ukebyi, usuh timapni henne, usuh hahhayruke gikak-kis nerras piyananene gikebyikis amekene Tiyagumni gikak kiyapwiye João.

Amawka Wixwiw Ikaw Tuwatapye Ke Ibuktibe

Mk 9.35; Jo 13.12; Lk 14.10, 18.13, 22.25; Rom 12.3, 10, 16; Ef 4.2; Fil 2.3; Tiyagu 4.6; 1 Ped 5.3

²⁵ Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig pahadguhe usuh madikte git. Ig awna wothu:

—Ka yi muwaka ikaw gapitminama pahapwi. Yis kuwis hiyak nerras ikiparat amadgayapu inin gihiyakemnikis, ku samah igkis ikaw gapitminkis gihiyegapukis, igkis kabukhewpi gitkis. ²⁶ Yisme ka hennema. Yidahan nawenéwa. Ku pahapwi yaytak humewkere yapitmin madikte, amawka ig ka kabukhaw yit. Amawka ku ig ikaw ke wotbe ignewa yibukbe. ²⁷ Ku pahapwi yaytak humewkere kiyatye hiyeg giwtrik Uhokri, amawka ku ig ikaw ke wotbe ig yumahbe gikiythanibe ay amadga inin. ²⁸ Amawka ku yis ikaw hawwata ke nahbe. Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah ka ayta adahanma hiyeg keh kabayka ndahan henneme nah ayta adahanikwa nah kehne kabayka gidahankis hiyeg. Hawwata akiw nah ayta adahan nah umahkiswa gidukwenaprikkis hiyeg kahadbe ignes isamtaw.

Jesus Makniwa Piyana Motapye

²⁹ Ku samah usuh peswiye apititak paytwempu Jerikó, kaayhsima hiyeg makeke gihapu Kiyapwiye Jesus.

³⁰ Apiminewa ini piyana gikebyikis motapye bat ayge ahinmu. Igkis kinetni Kiyapwiye Jesus gak ku ig mpiyepye. Igkis timapni henne, igkis kabiman git:

—Kiyapwiye, pis ukipara hawwata ke amekene Davibe. Uyá amnih usuh.

³¹ Nerras hiyeg ku pariye pahabunene ayge igkis timapni henne, igkis himehpigkis. Igkis awna ta gitkis:

—Ka yi muwaka kabiman henne.

Igkisme pi kabimenpipa akiw. Igkis awna:

—Kiyapwiye, pis ukipara hawwata ke amekene Davibe. Uyá amnih usuh.

³² Ig Kiyapwiye Jesus timapni inakni gabimankis henne, ig msekwe. Ig watihpigkis ayta git. Igkisme danuh atere, ig ayaprikis:

—Pariye yimawkan nuthu?

³³ Igkisme kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, usuh muwaka usuh hiyap akiw.

³⁴ Igme Kiyapwiye Jesus amnihpigkis. Ig dax giwtyak-kis, aynewa igkis hiyap. Ayteke igkis makekwepi gihapu butte.

Jesus Parak Ta Apitit Jerusalém

Mk 11.1; Lk 19.28; Jo 12.12

21 Ayteke usuh tipikiwe akiw. Usuh kennesmin udawnhan arimkanit paytwempu Jerusalém, usuh danuh ta apitit pahá paytwempu nopsanyunen kewye Betfajé ayge apit ini waxri imuhgipitnene kewye Olipegpit. Ayge ig Kiyapwiye Jesus awahkisiwe piyana giwatnipwi adahan igkis ta sunepnes gidahan kaway.

² Ig awna gitkis:

—Ataknabay apitit ini paytwempu nopsanyu paham-bakaytak. Parakantenwa yis hiyá pahapu kaway “jumenta”. Ayge eg wanak payak akak gukamkayh. Watakngkis waxwanigkis atan nuthu. ³ Ku hiyeg ayge awna yit: “Mmeneki yis dax?” yisme kaytwa giwnkis: “Kiyapwiye muwakaprukis. Ig ka ayipwihwa, ig diyuhki-swigkis atanewa akiwnek.”

⁴ Ini danuh henne kahadbe in kahayak ku samah Uhokri gawnepe awna minikwak. Ig awna:

⁵ “Awnanabay ta gitkis hiyeg siyawhyenepwi: ‘Sarayhnay yipegyi. Yikipara nemnik. Ig ayta yimkat. Ig ikewpi ke wotbe ig yumahbe gikiythanibe. Mmanawa ig ka kaniy kaway barewyema adahan giwewki-sten henneme ig bat giduhyamadga pahapwi ku pariye pi mbaytenene ariw madikte ig nopsesnene kawayan ig kaway ibukti gukamkayh.’”

⁶ Ayteke nikwe igkis giwatnipwi tipik. Igkis ihe Kiyapwiye Jesus giwn.

⁷ Pisenwa igkis diyuhe waxe no kaway payak akak gukamkayh ta gimkanit Kiyapwiye Jesus. Igkis danuh atere, igkis amboha gidagmanpitkis ta giduhyamadgatkis. Pisenwa ig Kiyapwiye Jesus sarayhwe giduhyamadgat ner kawayan.

⁸ Kaayhsima hiyeg hiyapni henne, igkis awna:

—Uyay amapig kabayhtiwa. Uyay barewha ahin gapit pitati.

Igkis awasaprike ahin akak gidagmanpitkis. Gaytak-kisme ihuk ahamna ke kariktimnabe. Igkis awasaprike ahin nikak.

⁹ Nerras hiyeg kabubuknene gapitkig gikakkis nerras buttitiwepwi igkis kabiman:

—Kibeyne gidahan Kiyapwiye Jesus, ig ukiparawiy hawwata ke amekene Davibe. Uhokri gabay gikaknek ner ku pariye ayta giwaprik Uhokri. Kibeyne gidahan Uhokri!

¹⁰ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus parak apurit paytwempu Jerusalém. Madikte paytwempuyenepwi ayge igkis hiyapni henne, igkis wakaymnbdi. Igkis ayá:

—Pariyenekig ner hiyeg?

¹¹ Nerras hiyeg ku pariye kabubuknene ganwa igkis kaytwa giwnkis:

—Ner Uhokri gawnepe Kiyapwiye Jesus. Ig ariwntak paytwempu Nazaré ayhté Galiléyamaw.

Jesus Ipukwape Piyuknepwi Agikutak Uhokri Gipin

Mk 11.15; Lk 19.45

¹² Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus pareke ta agikut ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ayge ig ipukwape

madikte nerras ku pariye piyuknepwi kakanhawka pu-wikne kuhipra gikakkis nerras ku pariye isimnepwi ayge. Ig tukupye gaxtenkis nerras ku pariye uniyeke-putnepwi karukri. Ig tukupye gepwikis nerras ku pariye piyuknepwi tukwa.

¹³ Pisenwa ig awna ta gitkis:

—Uhokri gannasan minikweknene awna:

“Inin nupinhu in piriyepkewket.”

Yisme kehne Gipin humaw amepwiyeke.

¹⁴ Ayteke ariwnteke ini hiyeg motapye danuh atere git ayge agiku ini leglis. Hawwata akiw hiyeg miyapupye danuh atere git. Ig hiyapni henne, ig piyihpigkis.

¹⁵ Igkisme nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras kannuheckeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis hiyapni henne, igkis ka batek. Igkis hiyá ig keh kibeyne annut. Igkis hiyá madikte bakimnay ayge ignes kabimenenes. Giwnkis:

—Kibeyne gidahan Kiyapwiye Jesus. Ig ukiparawiy hawwata ke amekene Davibe.

Igkisme timapni inakni henne, igkis dagawnhewbet.

¹⁶ Ayge nikwe igkis awna ta git Kiyapwiye Jesus:

—Ka ba pis timá inakni giwnkis?

Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Ihi, nah timá. Mmah yis ka ipegbohata Uhokri gannasan minikweknene ku kiney in awna:

“Pis keh juktah bakimnay nopsanyopwinene bakimnay nukupisniye ignes kabayhap kabayhtiwa.”

¹⁷ Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus ikiswigkis. Ig pes apuritak paytwempu Jerusalém. Ig danuh ta apitit paytwempu Betâniya. Ayge ig mpiyase mtiyka.

Jesus Huruhuse Pahakti Ah Adahan Arekhetni Ku Wis Akak Ukehbetannenwa, Wis Ka Hiyá Wisma Keh Uhokri Gibetki

Mk 11.12

¹⁸ Hewke akiw ig Kiyapwiye Jesus diyuhpiye ta arimkat paytwempu Jerusalém akiw. Ig matipwe.

¹⁹ Ig hiyá pahakti ah akat ayge akigbimna ahin. No ah akat kewyo “figeyra”. Ig hiyapni henne, ig atere iwawene guw. Henneme ig danuh atere yuma guwisima. Ig utí he gapannenwa. Nikwe ig awna ta gut no ah akat. Giwn:

—Pis ka takunima kew akiw.

Aynewa eg huruhurup.

²⁰ Usuh gikannuhnipwi hiyapni henne, usuh wakaym-nibdi kaayhsima. Usuh awna:

—Mmahki no ah akat huruhurup henne pahaye adahan?

Ku Wis Kamaxwa Gipitit Uhokri Madikte Wayapni Git Humaw Wot

Mt 17.20; Mk 11.20; Jo 14.13; Tiyagu 1.6; 1 Jo 3.22

²¹ Igme Kiyapwiye Jesus awna wothu:

—Ku yis ayá git Uhokri akak madikte yikamaxwan, ku yis hiyak ku inyerwa in yayapni git ku in humaw, nikwe madikte yayapni git humaw yitnek. Ik adahan yis keh mpiy ku pariye nah keh gukak no ah akat. Ik adahan yis awna ta arit inin waxri imuwadnene: “Waxri, pis ti-

pik ayteke. Su padakwa ta ahakwat parawhokwate.” Pase yis awna inakni in higinwanek ayteke. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in. ²² Ku yis kamaxwa ta gipitit Uhokri, madikte yayapni git humaw yitnek.

Kariwntak Jesus Utí Gikumadukan?

Mk 11.27; Lk 20.1

²³ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus tipik pareke Uhokri Gipinekut. Ku samah ig kannuheckne ayge, nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis judeyenepwi giwewkistenkis igkis patiptakig atere. Igkis ayapri:

—Mmahki pis keh ini ku pariye pikehni ay? Kariwntak pis utí pikumadukan adahan pis keh henne?

²⁴ Igme kaytwa giwnkis:

—Nah hawwata ayapyi pahat ayapka. Ku yis akkam-nihni nuthu, nikwe nah hawwata akkamnih yit ku kariwntak nah utí nukumadukan adahan nah keh henne.

²⁵ Uyay akki nuthu. Kariwntak amekene João Batistamni utí gikumadukan adahan ig kaywa hiyeg? Ba giwn-takwatma Uhokri? Ba kaw, ba he giwntakkisnenwatma hiyeg amadgayapu inin?

Igkis timapni henne, igkis kinetihwa pawtak adahan ahegbetepyes ginetnikis. Ayge igkis awna:

—Ku wixwiw kaytwa giwn ku ig amekene João Batistamni utí gikumadukan giwntakwa Uhokri, nikwe ig awne wotwiw: “Mmahki nikwe yis ka iha giwn?” ²⁶ Henneme ku wixwiw kaytwa giwn ku ig utí gikumadukan he giwntakkisnen hiyeg amadgayapu inin, nikwe madikte nerras hiyeg ay hahhayruke ukakwiw. Mmanawa gitkis nerras hiyeg ig amekene João Batistamni ignewa Uhokri gawnepe.

²⁷ Ayteke nikwe igkis kaytwa giwn Kiyapwiye Jesus:

—Usuh ka hiyak ku kariwntak ig utí gikumadukan. Ayge nikwe igme Kiyapwiye Jesus awna gitkis:

—Ku samah yis ka akki nuthu, nikwe nah kawmata akki ta yit ku kariwntak nah utí nukumadukan adahan nah kehne ini ku pariye nukehni ay.

Pahapwi Iha Gig Giwn, Pahapwime Ka Iha

²⁸ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna gitkis akiw. Giwn:

—Kuri numawkan yis wategbeta nuwnhu. Minikwak pahapwi awayg ig kakamkayh piyana gikebyikis. Pahay hawkri ig danuh ta git gikamkayh eggutye, ig awna git: “Nukamkayh, ku apim inin su atak kannipwi amadga uwasra.” ²⁹ Igme gikamkayh kaytwa giwn: “Nah ka atekkere.” Henneme ayteke ig ipegminene gihiyakemni, ig awna: “Ka sam. Nah atakte.” Ig tipik ta giwasraketis. ³⁰ Igme gig atak ta git gikamkayh buttitye. Ig danuh atere, ig awna git inwata yuwit. Igme gikamkayh kaytwa giwn: “Ihi, Pa. Nah atak.” Bawa ig ka atak. ³¹ Kuri nah ayapyi. Pariyepa gaytakkis igkis piyananene gikebyikis kehe gig gibetki?

Igkis judeyenepwi giwewkistenkis kaytwa giwn:

—Ner gikamkayh eggutye.

Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus wategbeta inakni yuwit patuwesbuhka gidahankis. Ig awna:

—Kaayhsima hiyeg ku pariye yis ikiy kane kibeynepwima kaayhsima tinogben powkempnyo egkis kit

kawih Uhokri gikumadukan yiw. Ihanabay inakni nuwnhu. ³² Mmanawa kuwis ig amekene João Bati-stamni danuh ta yit. Ig akki yit kibeyne ahin adahan yis danuh ta git Uhokri henneme yis ka iha giwn. Nerra-sme hiyeg ku pariye yis ikiy kane kibeynepwima gukakkis norras tinogben powkemnapyo egkis ihe giwn. Hiyawa yis kuwis hiyá ku samah egkis wages guhiyakemnikis henneme yis kupiknene ka wageskere yidahan yihiyakemni adahan yis iha giwn. Yis awna: “Usuh iha giwn.” Bawa yis ka ihpin.

Yuwit Patuwesbuhka Amin Akapriwten Was Kane Kibeynepwima
Mk 12.1; Lk 20.9

³³ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna pahat yuwit patuwesbuhka akiw. Ig awna:

—Ataybiswanabay. Timapnabay nawenéwa yuwit patuwesbuhka akiw. Minikwak pahapwi awayg mutuhe giwasra. Giwasra “uvapunen”. Ayteke ig kiyaraniwhe ini giwasra. Ayteke ig atikeku pahow tip nopsadminano adahan kumuktet adahan wiwhne “uva” araku. Pisenwa nikwe ig keh apuriwket imuwad. Ayteke ig ibekhe giwasra pabakak gikakkis nerras ku pariye giwasra akapriwten. Pisenwa ig tipik ta apitit nawenéwa waxri akiw. ³⁴ Ku aysaw danuh apatyaprik amutri, ig awahkise gihiyegapu ta giminkis nerras akapriwten was adahan igkis iwepye gamutra guw adahan ewkwiye ta git. ³⁵ Igkisme akapriwten was igkis kamaxe gihiyegapu. Igkis bipte pahapwi. Pahapwime igkis umehé. Pahapwime akiw igkis padakte akak tip. ³⁶ Ig was akipara hiyapni henne, ig awahkis gihiyegapu nawenéwpi akiw atere pi kibite giwkis nerras pitatyepwi. Igkisme akapriwten keh hawwata gikakkis akiw. ³⁷ Ayteke nikwe ig was akipara awahkise igwa gikamkayh ta giminkis. Ig awna: “Nawenétke ner nukamkayh igkis kiyatha.” ³⁸ Henneme nerras akapriwten was pase igkis hiyé gikamkayh ig nemnik, igkis amiyhepri. Igkis kine-tihwa pawtak, igkis awna: “Nernewa was akipara gikamkayh. Uyay umehpig mpinekata kuwewanek ini was msekwe madikte gidahan. Pi kabayte wixwiyy umehpig adahan was msekwe udahanwiyy.” ³⁹ Ayteke nikwe igkis kamaxwig igkis tukuhtepri ayteke amadgatak giwasra, igkis umehpig.

⁴⁰ Pisenwa gawnhan inakni yuwit patuwesbuka, ig Kiyapwiye Jesus awna gitkis:

—Kuri uyay akki nuthu. Ku aysaw ig was akipara danuh atere, pariye yipewkan ig keh gikakkis nerras akapriwten was?

⁴¹ Igkisme kaytwa giwn:

—Ig umahkise nerras akapriwten giwasra awaku igkis mbeyepye gihiyakemnikis. Pisenwa nikwe ig ibakha giwasra pabakak gikakkis nawenéwpiwa akapriwten akiw. Ig ikepni giwakuitkis hiyeg ku pariye iké gamutra guw ta git ku aysaw danuh apatyaprik gamutra.

⁴² Igme Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis:

—Mmah yis ka ipegbohato Uhokri gannasan mini-kweknene ku samah in kinetihwa amin inakniwata hiyakemniki? In awna:

“Hiyeg kehne pahá payt tiptiye, igkis tukuhe pahow tip. Gipewkankiskam ku eggu tip ka kawihkam. Bawa eg tip eggu pi awaygtenano ariw madikte. Eg humaw adahan payt akoksa. Igwa Uhokri ikaksig henne. In kabayhtiwa wotwiyy ig keh henne.”

Hennawatbaki ig Uhokri gannasan awna. ⁴³ Inneki keh nah awna yit ku Uhokri gikumadukan iwepka yiwnek yis hiyeg judeyenepwi, in ikepka ta gitkis nawenéwpi hiyegipiyenepwi akiw ku pariye ikewnepwi Uhokriyanbetnewa. ⁴⁴ Mmanawa ig Uhokri gannasan awna:

“Ku pariye hiyeg teswiye ta gupitit no tip igkis tuguhe dunibdiwarumpikisnek. Egme no tip ku eg tuguhe ta gipititkis hiyeg, batewbetwarumpi igkis.”

⁴⁵ Nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras fari-sewkis igkis timapni inakni yuwit patuwesbuhka henne, igkis pukuhe ku ig awna inakni yuwit giminkis ku samah igkis tukuhtepri.

⁴⁶ Ayge nikwe igkis mpiksaw giharit adahan gikamawitni. Henneme igkis apisemun gibohrikis nerras hiyeg kabubuknene ayge awaku ignes hiyeg ikiy Kiyapwiye Jesus ku ig Uhokri gawnepe.

Wixwiyy Axnek Git Uhokri
Lk 14.16

22 Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna nawenéwa yuwit patuwesbuhka ta gitkis akiw. Ig awna:

² —Nah akkite yit ku samah Uhokri gikumadukan. Ig Uhokri kewa pahapwi ikiparatbe ku pariye kehne fet adahan maripkawka gidahan gikamkayh. ³ Ig awahkis gibukpig tahhan watiha gawnasanpu. Igkisme gawnasanpu ka ayta fetya gikak. ⁴ Igme ikiparat hiyapni henne, ig awahkis nawenéwa gibukpig giminkis akiw. Ig awna gitkis: “Su yi atak akkanay ta gitkis nawnasanpu ku nah kuwis ahgebet madikte axka. Nah kuwis umahkise nupighu pak. Nah kuwis umahkise pak akamkayupwi ku pariye aynengarudi. Madikte kuwis ahgebet. Wani igkis ayta ax nukakhu.” ⁵ Igkisme gibukpig atere uteprikis. Igkis akki gitkis inakni gikiparakis giwn. Igkisme gawnasanpu ka aminama giwkis. Igkis tipik kannipwiyekwiye. Pahapwi tipik ta giwasrakat, pahapwime tipik kannipwiye piyukket. ⁶ Igkisme gasemnekis kamaxe gibukpig. Igkis arewhe gitkis. Igkis umehpigkis. ⁷ Ayteke ig ner ikiparat hiyapni henne, ig dagawne. Nikwe ig awahkise gisuwtatapu giminkis nerras umehkeputnepwi. Ignese umahapeprikis, igkis bukahape gipinkis. ⁸ Ayteke nikwe ig ikiparat awna ta gitkis gibukpig: “Fet kuwis ahgebet henneme nawnasanpu ka kis adahan igkis ax nukakhu.” ⁹ Su yi atak wew ta apigkut madikte ahin nopsad. Ayge yis awnase madikte hiyeg ku pariye yiwitwan ayge adahan ignes fetya nukakhu.” ¹⁰ Igkisme gibukpig ihe giwn. Igkis tipik atere apigkute ahin. Igkis pahadguhape madikte hiyeg ku pariye giwitwankis ayge, hiyeg ku pariye ikakane kibeynepwima payebitak gikakkis kiyeg ku pariye ikakka kibeynepwi. Ayge nikwe fet apin kipun akak hiyeg.

Ku Pariye Patehwepye Iggi Ka Hiyá Igma Parak Ta Git Uhokri

Gál 5.1; 1 Kor 6.9; Ef 5.5; Apok 21.8, 27, 22.15

¹¹ —Ayteke nikwe gipin kipun kuwis, ig ner ikiparat pareke atere adahan iwasepye gawnasanpu. Ayge ig hiyá pahapwi awayg ku pariye ka amapa ini simis barewbetye adahan ig kawihni abet maripkawka. ¹² Ig hiyapni henne, ig ayapri: “Nukagmada, pis yuma pisimsa barewbetye adahan pis fetya adahan maripkawka. Mmah piperekepni atan?” Igme ner awayg ig ka ik adahan ig kaytwa pahatnama yuwit. ¹³ Nikwe ner ikiparat awna ta gitkis gibukpig. Ig awna: “Asá wanakminanay giwan payak akak gibagwan. Ayteke yis padekwig ta kabaywakat ta abetit amisnapyad. Ayge hiyeg tihebdi ignes kagah gaybukis.” ¹⁴ Mmanawa ig Uhokri awnasa kaayhsima hiyeg adahan ignes danuh ta git henneme ig kaniy ka kiyesradima adahan ignes msa-kwa ay gimun.

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna.

Ikinay Git Uhokri Madikte Ku Pariye Kawih Gidahan

Mk 12.13; Lk 20.20; Rom 12.1

¹⁵ Ayteke ariwnteke ini igkis farisewkis tipik ahegbete ginetnikis adahan igkis hiyá ba igkis keh Kiyapwiye Jesus awna yuwit taraksebetnama adahan igkis gimetkepen.

¹⁶ Ayteke nikwe igkis awahkise gikannuhnipwi payak gikakkis amekene Erodís gihiyegapu gimin Kiyapwiye Jesus. Igkisme danuh atere, igkis awna git:

—Kiyapwiye, usuh hiyak ku pis waditye hiyeg. Pis ka awna mpusema yuwit gidahankis hiyeg. Pis awna pahatwowa yuwit gitkis madikte hiyeg. Hiyawa hiyeg gihiyakemnikis nawenéwa ariw pidahan, henneme in ka sam ta pit. Pis awna pahatwowa yuwit. Pis akki Uhokriyerwa gihiyakemni gitkis. ¹⁷ Ayge nikwe usuh muwaka hiyak pahat hiyakemniki. Uyá akki wothu. Ig kiyapwiye Sésar nerras romayenepwi gikiparakis ig mpiksaptih wixwiye judeyenepwi adahan wixwiye katiwnihgi. Ba wadit adahan wixwiye katiwnihgi? Ba ka wadit?

¹⁸ Igme Kiyapwiye Jesus hiyak ku gihiyakemnikis mbeyepye igkis awna inakni adahan gikinsepten. Ig hiyapni henne, ig kaytwa giwnkis:

—Yis ikawnamah ke wotbe yis kibeynepwibe hiyegbe bawa yis pi mbayte giwkis nawenépwi hiyeg! Mmahki yis ayta nuhikekten henne? ¹⁹ Akkanay nuthu pahamku karukri ku pariye wis kawih adahan katiwnih kiyapwiye Sésar.

Igkisme timapni henne, igkis iwé pahamku karukri igkis ewkwig ta git.

²⁰ Ayteke nikwe ig ayaprikis:

—Pariyepa kahehpakye gumadga no kirehka? Pariyepa kewe ay gumadga?

²¹ Igkisme kaytwa giwn:

—Inin kiyapwiye Sésar giw. Inin ahehpakti kiyapwiye Sésar gahehpak.

Igme kaytwa giwnkis:

—Nikwe no karukri kawih gidahan kiyapwiye Sésar. Hiyawa wixwiye ikepru git. Henneme amawka ku wixwiye iki ta git Uhokri madikte ku pariye kawih gidahan Uhokri.

²² Igkis timapni inakni giwn henne, igkis wakaymnibdi kaayhsima. Ayteke nikwe igkis maytepri. Igkis tipik.

Wixwiye Kannikaw Ariw Umiremniwiye

Mk 12.18; Lk 20.27; Jo 5.21, 6.39, 11.23; Rom 8.10; 1 Kor 6.14, 15.12; 1 Tess 4.16; Apok 20.4

²³ Apiminewa ini nawenépwi hiyeg danuh atere git Kiyapwiye Jesus akiw. Igkis sadusewkis. Gitkis sadusewkis hiyeg miyá ignes pisenwe gihawkankis igkis ka kannikaw akiw.

²⁴ Igkis danuh atere, igkis awna git:

—Kiyapwiye, amekene Moís awna:

“Ku pahapwi hiyeg miyá guw gihayo, ku ig yuma gikamkayh gukak eggu gihayo, amawka gikebyi maripkaw gukak eggu giwgun marihwa eg kakamkayh hawwata ke wotbe ignebe gikebyibe kakamkayh gukakbe.”

Hennewatbaki ig amekene Moís gikumadukan awna.

²⁵ Boh. Minikwak ntewnheker gikebyikis ay ukakhu. Ig eggutye maripkew gukak pahapu tino. Ayteke ig miyap kawke ig kakamkayh gukak. Ig ikise gihayo ay giwaku gisamwi. ²⁶ Ayteke nikwe ig gisamwi gipun maripkew gukak eggu giwgun. Ig hawwata ig miyap guw. Ig kawmata kakamkayh gukak. Ayteke nikwe ig gisamwikis gimamnamkis ig hawwata ig maripkew gukakwata akiw. Henne madikte nerras ntewnheknene gikebyikis miyarapwata. ²⁷ Pisenwa egme hawwata eg miyop. ²⁸ Kuri, Kiyapwiye, usuh ayapi. Aysawnemenek apim ini ku aysaw hiyeg kannikaw ariw gimiremnikis, pariye pahki gibetitakkis nerras ntewnheknene gikebyikis darihgu? Mmanawa igkis madikte maripkewnekwiye gukak.

²⁹ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Yis tarakse mmanawa yis ka pukuhpwa Uhokri gannasan minikweknene iné yis kawmata hiyak ku samah Uhokri gidatni. ³⁰ Aysawnemenek apim ini ku aysaw hiyeg kannikawbet ariw gimiremnikis, ayge ignes ka maripkaw akiw. Igkis msakwa hennep ke ahjbe. ³¹ Kuri uyay kinetihwa amin wixwiye hiyá ba hiyeg kannikaw ariw gimiremnikis. Mmah yis kote ipegbohate ku pariye Uhokri awna ta yit? ³² Ig awna:

“Nahnawa kuri Abrawh giwohkiga, nahnawa kuri

Izaki giwohkiga, nahnawa kuri Jakó giwohkiga.”

Inakni yuwit akki wot ku igkis gidukweneswa igkis ipeg. Ig Uhokri kawki miyarapyema giwohkigakisma. Ig hiyeg ipegnene giwohkigakis.

³³ Nerras hiyeg kabubuknene ayge igkis timapni inakni yuwit henne, igkis wakaymnibdi kaayhsima.

Uhokri Gikumadukan Adahan Wis Batek Gikak Uhokri Mpiyepupe, Inakni Pi Kabayte Ariw Madikte Kumadukaki

Mt 10.37; Mk 12.28; Lk 10.25; Jo 21.24; 1 Jo 2.15, 5.3; Apok 2.4

³⁴ Ayteke nerras farisewkis timé Kiyapwiye Jesus gak ku ig mateke nerras sadusewkis akak giwn. Igkis ti-mapni henne, igkis pahadguhwe atere git.

³⁵ Ayge pahapwi gaytakkis, ig kannuhekeputne amin amekene Moís gikumadukan, ig ayapri pahat ayapka adahan gihikekten.

³⁶ Ig awna:

—Kiyapwiye, pariyepa Uhokri gikumadukan pi kabayte ariw madikte kumadukaki?

³⁷ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Nah akkite yit ku pariye gikumadukan pi kabaytenene.

“Batek gikak Kiyapwiye Uhokri akak madikte piyakni. Batek gikak akak madikte pibetki. Batek gikak abet madikte pihiyakemni.”

³⁸ Inakni gikumadukan pi kiyatte pi kabayte ariw madikte kumadukaki. ³⁹ Ayteke ariwnteknewa inakni yuwit ay pahat gikumadukan akiw ku pariye pi kabayte ariw madikte kumadukaki.

“Batek gikakkis piyakipwi hiyeg hawwata ku samah pis batek akak pipit.”

⁴⁰ Mmanawa inakni pitenemnene gikumadukan huwase amekene Moís gikumadukan akak Uhokri gawnepepu giwnkis madikte.

Cristo Ignewa Amekene Davi Gikipara

Mk 12.35; Lk 20.41

⁴¹ Ku samah igkis farisewkis pahadgupu ayge, ig Kiyapwiye Jesus ayaprikis:

⁴² —Mmahki yipewkan gimin Cristo, ig Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwi? Pariyeki gihawkri?

Igkisme kaytwa giwn:

—Ig Cristo ig kahawkriye amekene Davi.

⁴³ Igme Kiyapwiye Jesus ayaprikis:

—Henneme igwa amekene Davi kanumri “nukipara”. Inakni yuwit ikepka git gapit Uhokri Gitip minikwak. Apim ini ig awna:

⁴⁴ “Ukiparawiy Uhokri awna ta git nukipara Cristo.

Giwn: ‘Batnaba ay nuhumwa kihahaptak amun inin iwetrit kiyatye ku samah nah sibuhkisnete pipetunyapu pit.’ ”

⁴⁵ Ka ba yis hiyá igwa amekene Davi ka kanumri Cristo “nuhiwhi”? Ig kanumri “nukipara”. Ig Cristo ka he gihiwhinenwatma. Ig hawwata ig gikipara.

⁴⁶ Nerras hiyeg timepnepi ayge igkis ka hiyá adiyasak ginetni aynesnima. Ariwntak ini igkis ka kibowka ayapri akiw.

Farisewkis Ikaw Kibeyne He Kiniseknene

Mk 12.38; Lk 11.46

23 Ayteke ig Kiyapwiye Jesus kinetihwa akiw gitkis nerras hiyeg pahabunene gikakkis gikannuhni-pwi. Ig awna gitkis:

² —Nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan gikakkis nerras farisewkis igkis kadahan gikumadukan adahan akkamnih yit amekene Moís gikumadukan. ³ Ayge nikwe amawka yis ihpa giwnkis. Amawka yis keh ku samah igkis awna yit adahan ku pariye amawka yis keh. Henneme ka ba yi ahehpa gikahnikis. Mmanawa igkis ekkenes amekene Moís gikumadukan henneme igkis ka keh ku samah in awna.

⁴ Igkis mpiksaptih hiyeg adahan ignes iha kumadukaki ku pariye mahikonene adahan ignes iha, igkisme ka ihpin aynesnima. Igkis ikaw ke pahapwibe ku pariye mpiksaptih gikebyi adahan ig hiyuh awiyka giduhyamadga henneme igwa ka hiyuhkere ini awiyka, iné ig ka daxkere akak pahatnama giwak. ⁵ Madikte kabayka ku pariye igkis keh igkis kehpin adahan igkis hiyapka gapitkis hiyeg adahan igkis ikaka ku igkis kibeynepwi hiyeg. Igkis tamak kaayhsima yuwit ariwntak Uhokri giwn amadga kagta igkis wanakni ay giwanminkis ay gidepakis adahan arekhetni ku igkis ka miyeh Uhokri gihiyakemni. Bawa waditnepyenen. Igkis kawihni he arekhetninen ku igkis kibeyne hiyeg. Hawwata akiw igkis ba gibetkatunkis wewnamahkis agiku gibereswetnikis. ⁶ Hawwata igkis batek bat amadga epti kiyatyo abet fet. Hawwata igkis batek bat amadga epti ku pariye pi kiyattenene agiku leglis. ⁷ Hawwata igkis batek hiyeg aytihgikis higiwmadga akak kiyathaki. Gitkis ka kis adahan hiyeg kanumrikis giwaprikis. Igkis pi baktekte hiyeg kanumrikis “kiyapwiye nukannuhten”.

⁸ Yisme amawka yis ka kanumkiswa ku yis hiyeg gikanuhtenkis ke wotbe yis gapitminkisbe. Mmanawa wixwiw madikte hehpekwiye ukiythaniwiye ke wotbe wixwiwweke pakebyeknebe. Wixwiw kadahan pahapwiwa ukannuhtenwiye. Ig ayhté inugik. ⁹ Iné ka yi muwaka kihaw git pahapwinama hiyeg amadgaya inin adahan yis kanumri “nighu” mmanawa wixwiw madikte pahapwiwa Wigwiw inugikyene. ¹⁰ Iné ka yi muwaka kanumkiswa ku yis hiyeg giwewkistenkis. Mmanawa wixwiw madikte pahapwiwa uwewkistenwiye. Ignewa Cristo ku pariye Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiye.

¹¹ Ku pariye yayat yapitmin madikte amawka ku ig ka kabukhaw yit. Amawka ku ig ikaw ke wotbe ig yibukbe.

¹² Ku pahapwi ikewkere pi kiyatte mpiye pahapwi, iggi Uhokri wiwhe gikiythani gipititaknek. Henneme ku pahapwi ikewpiye ke wotbe ig yumahbe gikiythanibe, iggi Uhokri ikí gikiythani ta gipititnek.

Farisewkis Utí Mbeyne Kaayhsimanek

Lk 11.39

¹³ —Akayih. Aysawnemenek yis kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan yis farisewkis, yis hiyá mbeyne kaayhsimanek. Yis ikewne ke wotbe yis kibeynepwibe hiyeg bawa yis pi mbayte giwkis nawenépwi hiyeg. Yis kannuhwa gimin Uhokri giwn, yis ik adahan yis wokase Uhokri gikumadukan ta gitkis hiyeg henneme yis sabukwin giwkis. Yis ka ihpin iné yis ka isaksa nawenépwi hiyeg adahan ignes ihpin.

¹⁴ —Akayih. Yis kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan yis farisewkis, aysawnemenek yis

hiyá mbeyne kaayhsimanek. Yis ikewnepwi ke wotbe yis kibeynepwibe hiyeg bawa yis pi mbayte giwkis nawenépwi hiyeg. Yis wiwh madankunopwi gupinkis guwkis payak akak gewkanbetkis henneme yis priyepkaw kiyabawkad marihwa hiyeg ikiyyi ku yis kibeynepwi hiyeg. Aysawnemenek Uhokri hiyapkis mbeyne kaayhsima yitnek apatra ini yihiyakemni. Apim ini yis pi hiyapte mbeyne ariw nawenépwi hiyeg taraksapye.

¹⁵ —Akayih. Yis kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan yis farisewkis, aysawnemenek yis hiyá mbeyne kaayhsimanek. Yis ikewne ke wotbe yis kibeynepwibe hiyeg bawa yis pi mbayte giwkis nawenépwi hiyeg. Yis keh yiwewpan muwwapu ahakwew parawhokwa amadga wayk adahan yis yipewkan woges hiyeg gidahan Uhokri. Henneme ku aysaw yis utí pahapwi yis wages gihiyakemni pi mbayte ariw yidahan yihiyakemni juktah ig humaw ke wapityeyanbe mapiy yis pimapat akiw.

¹⁶ —Akayih. Yis hiyapkiska mbeyne yit kaayhsimanek apatra ku samah yis ikewne hiyeg gihuwntentekis bawa yis motapye abet yihiyakemni awaku yis he aharitnemen gikakurakis. Nah akkite yit ku samah. Yis awna: “Ku pahapwi kanum Uhokri Gipin gitemwera ku giwn ka kiniskama, wis ka hiyá ba inyerwatma git.” Henneme ku pahapwi kakanhaw karukri wahano adahan Uhokri Gipin, ku ig kanum no karukri wahano gitemwera, nikwe ini arekhetni ku hennewa ig ka kinis.”

¹⁷ Yis madikte motapye abet yihiyakemni. Yis ka hiyak hawkri aynesnima. Ka ba yis hiyá ku Uhokri Gipin pi kiyatte ariw no karukri wahano agikunano Gipin? Innewa Gipin ikene akiythani arit no karukri wahano.

¹⁸ Hawwata yis awna: “Ku pahapwi kanum ini kakanhawket gidahan Uhokri in gitemwera ku giwn ka kiniskama, wis ka hiyak ba inyerwatma git. Henneme ku pahapwi kakanhaw puwikne ta git Uhokri amadga ini kakanhawket ku ig kanum ini gikan gitemwera, nikwe ini arekhetni ku hennewa ig ka kinis.” ¹⁹ Yis madikte motapye abet yihiyakemni. Mmahkay yis pi kiyathate hiyeg gikankis mapiy ini kakanhawket gidahan Uhokri ku pariye ikene akiythani arit gikankis? ²⁰ Ku pahapwi kanum ini kakanhawket gitemwera nikwe pugamawka hennewa ig ka kinis. Mmanawa amun ini, in kakanhawket humaw gitemwera payak akak madikte ku pariye ay nimadga. ²¹ Hawwata akiw, ku pahapwi kanum Uhokri Gipin gitemwera nikwe pugamawka hennewa ig ka kinis. Mmanawa amun ini, ig Uhokri Gipin humaw gitemwera payak gikak Uhokri ku pariye kapine ayge. ²² Hawwata akiw, ku pahapwi kanum inugik gitemwera nikwe pugamawka hennewa ig ka kinis. Mmanawa amun ini, in Uhokri giwetri humaw gitemwera payak gikak Uhokri ku pariye aygnene.

²³ —Akayih. Yis kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan, yis farisewkis, aysawnemenek yis hiyá mbeyne kaayhsimanek. Yis ikewne ke wotbe yis kibeynepwibe hiyeg bawa yis pi mbayte giwkis nawenépwi hiyeg. Yis keh ofan gidahan Uhokri ariwntak madikte yamutra juktah madikte nopsanyupwinene yamutrebdi. Yis wiwh pahakti ariwntak mpuse gaytak-

kis madikawku adahan yis kakanhaw git Uhokri. In kabay, henneme yis ka iha nawenéwatma Uhokri gikumadukan ku pariye pi kabaytenene. Yis ka keh wadit gikakkis yiyakipwi hiyeg. Yis yumahwa amnihka ay apit yiyakni. Yis yumahwa yikamaxwan gipitit Uhokri. In kabay yis keh ofan gidahan Uhokri henneme kiskama yis wew akak inakni gihiyakemni madikte. ²⁴ Yis ikewne hiyeg gihuwntentekis bawa yis motapye abet yihiyakemni. Yis kewa pahapwi awaygbe ku pariye hiyá pahapwi yu nopsehsa ay ahakwa gihigpan ig wiwhpin akak madikte gasana. Henneme ig ka aminama ariw pahapwi puwiknad “kamelu” aygwata ahakwa gihigpan. Ig dakerepri pahapwite. Hennewatbaki yis. Mmanawa yis ka aminama ariw yitaraksan ku pariye pi mbaytenene.

²⁵ —Akayih. Yis kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan yis farisewkis, aysawnemenek yis hiyá mbeyne kaayhsimanek. Yis ikewne ke wotbe yis kibeynepwibe hiyeg bawa yis pi mbayte giwkis nawenépwi hiyeg. Yis barewagikape yigobla akak yimewkan adahan in barewagikape giwtrik Uhokri. Ayteke yis kipunsin akak ariknebdí ku pariye yamepwi ku pariye yimirihwan. ²⁶ Yis farisewkis yis motapye abet yihiyakemni. Amawka pitatye yis wiwh ini patahwaki arikutak yigobla amadgatak yimewkan. Ku yis wiwhpin madikte ayteke, ayge nikwe in barewagikape giwtrik Uhokri.

²⁷ —Akayih. Yis kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan yis farisewkis, aysawnemenek yis hiyá mbeyne kaayhsimanek. Yis ikewne ke wotbe yis kibeynepwibe hiyeg bawa yis pi mbayte giwkis nawenépwi hiyeg. Yis kewa imewtibe ku pariye tamakka seyne. In barewye awkinenwa nipitiw henneme miy-kahriki ayge agiku. ²⁸ Yis ikewne ke wotbe yis kibeynepwibe ta gitkis hiyeg bawa ay apit yiyakni yis kipun akak kiniska akak patahwaki.

²⁹ —Akayih. Yis kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan yis farisewkis, aysawnemenek yis hiyá mbeyne kaayhsimanek. Yis ikewne ke wotbe yis kibeynepwibe hiyeg bawa yis pi mbayte giwkis nawenépwi hiyeg. Yis keh barewye payt adahan gimewkis Uhokri gawnepepu pitatyepwi, yis barewha gimewkis hiyeg kibeynepwi. ³⁰ Yis awna: “Waké usuh aybe minikwak ku samah wahawkripwi aynete amadga hawkri, usuh ka kehkam ku samah gikehnikis, usuh ka umahkam Uhokri gawnepepu.” ³¹ Bawa nuthu ku samah yis awna inakni, yis ekkewne ku yis gihiwipwikis nerras ku pariye umahape Uhokri gawnepepu. Yis humaw hawwata giwetniswata. ³² Kuri hiyawa yisme senwape ini mbayka ku pariye yahawkripwi gikehnikis. ³³ Yis kaybunyune hiyeg pahaywitniyepwi hawwata ke yahawkripwibe! Yis ikaksaka adahanikwa ini iwetrit ku kiney kaneayhsima kayahwaki. Yuma ariknawnama hiyá yimaptanka ariw ini mbeyne. ³⁴ Aysawnemenek nah awahkis yimin nawenépwi nawnepepu nah awahkis yimin hiyeg hiyakemniyepwi nah awahkis yimin kannuhekeputnepwi amin Uhokri gihiyakemni. Gaytakkis yis umehpigkisnek. Gaytakkisme yis deddehpig-

kisnek aminat ah. Gaytakkisme akiw yis bipteprikisnek akak tigay ay agiku yileglisa, yis haraksapeprikis apititak pahá paytwempu ta apitit nawenéwa paytwempu akiw. ³⁵ Nikwe ig Uhokri diyuhkis gimigkis ta yipititnek. Ig diyuhkis gimigkis madikte hiyeg kibeynepwi ku pariye umehpika amadga inin. Ig diyuhkis ta yipititnek gimigkis madikte gawnepepu giwenketeke amekene Abew gimig he danuhe git amekene Zakariyas gimig. Ig amekene Zakariyas iggi ner amekene Barakiyas gikamkayh ku pariye umehpika ayegbi Uhokri Gipin akak kakanhawket. ³⁶ Hennewa ig diyuhkis gimigkis ta yipititwa yis ku pariye amedgenepwi hawkri ku akak inin. Ihanabay nuwnhu. Hennewatbaki ku samah nah awna yit.

Jesus Kadni Gidahankis Jerusalémyenepwi

Mk 10.13, 13.34

³⁷ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna akiw. Giwn: —Aa, yis jerusalémyenepwi, yis jerusalémyenepwi, yis umahape Uhokri gawnepepu. Yis padakte madikte hiyeg ku pariye Uhokri gawahkisni yimin. Bawa kaayhsima hawkri nah muwaka kapigsay ke pahapu takarakbe awahpusano gukamkayh anapi guhanpi, hiyaksa yisme ka muwaka henne. ³⁸ Aysawnemenek yiwetri msekwe inworenek. Uhokri ka apuriwni akiw. ³⁹ Yis ka takunima hiyapun akiw juktah ku aysawnemenek metakwa yis ahegbet adahan amapan, yis awna nuthu: “Kibeyne pis danuh. Pis ayta giwntakwa Uhokri.” Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

Kaayhsima Mbayka Nemnikumpiye

Mk 13.1; Lk 21.5; 1 Tim 4.1; 2 Tim 3.1; Apok 6.1

24 Pisenwa inakni gawnhan, ig Kiyapwiye Jesus tipikwiye adahan gipeswen ayteke agikutak Uhokri Gipin. Ig pesante, usuh gikannuhnipwi pahadguhwe ta gihumwat. Usuh kapusa kinetihwa pawtak amin ini leglis Uhokri Gipin ku samah in barewyewa paytwempu.

² Igme Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna wothu:

—Mmah yis hiyá ini paytwempu? Aysawnemenek yis hiyapni madikte mehpikekanek. In hirohe madikte waygboitenek. Iné pahow tip ka msakwanek papitmintak akak guyaki tip akiw. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

³ Ayteke ig tipik ig danuh atere apitit ini waxri imuhgipitnene Olipegpit. Ayge ig batahkiswe asebhá. Ayteke usuh gikannuhnipwi danuh atere git usuhwo. Usuh awna git:

—Kiyapwiye, uyá akki wothu ku pariye nemnikumpiye amadga inin. Kabetpahki inere Uhokri Gipin mehpikekanek? Pariye danuh adahan arekhetni ku aysaw ahawkanaprik danuh adahan pidawnhan adahan ukumaduketni? Pariye danuh adahan arekhetni amaksemni hawkri?

⁴ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa wownhu akak kiyabawkad yuwit. Ig awna ta wothu:

—Ka yi muwaka kinikiswa ta gitkis hiyeg. ⁵ Mmanawa aysawnemenek kaayhsima hiyeg kahayaknek nuwaprik ke wotbe igkis ayta nuwntakbe. Igkis awnanek: “Nahnewa Cristo, nah Uhokri gikanyan adahan yikumaduketni.” Apim ini igkis kinisnes hiyeg kaayhsimaneke. ⁶ Ayge apim ini yis timá kutimniki kennesa. Hawwata yis timá arak kutimniki piyawakad. Henneme ka yi muwaka wadisasaw. Amawka ku ini kutimniki danuh henneme kote danuhte amaksemni hawkri. ⁷ Mmanawa aysawnemenek pahabunene hiyegipiyenepwi kerbetpikisnek gikakkis nawenéwa hiyegipiyenepwi akiw. Gupelma kerbetpikis igkisweke gupelma. Apim inin hawkri kaayhsima mihetniki danuh muwwapunek. ⁸ Henneme ininewa akapuska mbeyne. In ke pahapu tinobe ku aysaw eg kapusa kayah gukamkayh adahan eg pamakutekwiyo. In he akapuskanen.

Aysawnemenek Jesus Gihiyegapu Hiyapkiska Mbeyne Gitkisnek

Mt 10.19; Mk 13.9; Lk 21.12; 2 Tim 3.1

⁹ —Apim ini yis kamaxwikaneke yis iwepkanek adahan yis hiyapkiska mbeyne yitnek. Hawwata yis umehpikekanek. Ayge madikte hiyegipiyenepwi amiyhepyi awaku ku samah yis nuhiyegapu. ¹⁰ Apim ini kaayhsima hiyeg isahkiswe giw Uhokrinek. Igkis kamaykisak pawtak. Igkis amiyhak pawtak. ¹¹ Ayge nikwe kaayhsima hiyeg kahayaknek ku pariye ikawnamahkis Uhokri gawnepepu. Bawa igkis ka giwntakwatma Uhokri. Henneme igkis kinis kaayhsima hiyegnek. ¹² Apim ini mbeyepye mbayka wagehnene arimkat pi mbaytenene akiw. In keh kabá madikte hiyeg ka amnihak akiw. ¹³ Ka sam. Ku yis ka isahkiswa nuwnhu juktah amaksemni hawkri, yis isamtawnek. ¹⁴ Aysawnemenek ini kibeyne inetit amin Uhokri gikumadukan in ekkepka gipuriwkis madikte hiyeg amadgayapu inin, kahadbe madikte hiyegipiyenepwi timapni. Ayteke ariwnteke ini amaksemni hawkri danuhnek.

Apit Amaksemni Hawkri Kaayhsima Mbeyne

Mk 13.14; Lk 21.20; 2 Tess 2.3; Apok 6.1

¹⁵ —Aysawnemenek hiyeg amedgenepwi inin igkis hiyá ini ku pariye Uhokri gawnepe amekene Daniel kinetihwa nimin. Igkis hiyanek pahapwi aseneweknepye umehkeputne, ig tabirnene ay agiku Uhokri giwetri. Yis ku pariye ipegohepye inakni yuwit, ku aysaw in kahayaknek metakwa yis pukuhipinnek. ¹⁶ Pase hiyeg hiyá in danuh amawka igkis tipik kibentenwa. Amawka ku pariye msekwenepwi ay Judeyamnaw amawka igkis bisike ta ahaprikute apuheku ini waxribdi. ¹⁷ Ku pahapwi ay gipin higiwmadga, ig ka muwaka diyuh ta gipinnek adahan iwepye gewkanbet adahan ig bisikwiye. ¹⁸ Ku pahapwi ayhté amadga giwasra, ig kawnata muwaka diyuh ta gipinwat adahan iwepye gikawihni adahan bisikwiye. ¹⁹ Akayih. Kaayhsima mahikoriki apim ini hawkri gudahankis tinogben ku pariye biyuhkisnopwi gudahankis tinogben ku pariye sukkisanyopwi. Kaayhsima mahiko adahan egkis bisik. ²⁰ Piriyepekawnay

adahan in ka danuh yit abetma kamukrima iné abetma samdi. ²¹ Mmanawa apim ini hawkri yis hiyá mbeyne kaayhsimanek. Ku samah akapuska hawkri yumah-te mbeyne kema inima. Ariwntak ini akiw, yuma mbeyne akiw kema inima. ²² Waké Uhokri ka matkuh ini hawkri, yumakam pahapwinama bisikne ariw miyaka. Henneme kibeyne, ig matkuh ini hawkri gidahankis gihiyegapu gikanyanpu.

Kinisekeputnepwi Keh Annut Ke Wotbe Iggis Cristobe
2 Tess 2.3; Apok 13.1; Mt 7.21, 24.5; Mk 13.21; Ex 7.11, 22, 8.7

²³ —Apim ini gaytakkis hiyeg awnanek: “Kuwis Cristo ay kuwis.” Gaytakkisme awnanek: “Ig ayhtéhan nawenéwa paytwempu.” Ku pahapwi awna yit inakni henne, ka yi muwaka iha giwn. ²⁴ Mmanawa apim ini kinisekeputnepwi kahayaknek. Gaytakkis awnanek: “Nahnewa Cristo.” Bawa waditnepyenen. Gaytakkisme ikawnamah Uhokri gawnepepu bawa ignes ka giwntakma Uhokri. Iggis keh kaayhsima annut ku pariye keh hiyeg wakaymni ke wotbe in arekhetnibe Uhokri gidatni. Akak ini annut igkis hiyá ba igkis hiyá gikinsakkis Uhokri gikanyanpu.

Jesus Gaytni Kahayak Wotwiynek Kabayhtiwa
Mk 13.21; Lk 17.21, 21.25; Át 1.11; 1 Tess 4.15; 2 Tess 1.5

²⁵ —Kuri nah kuwis akkamnihi yit madikte ku pariye nemnikumpiye. ²⁶ Ayge nikwe ku hiyeg awna ta yit: “Ig ayhté amadga amatap,” ka ba yi iha inakni giwnkis. Ka ba yi ipegpan atere. Ku hiyeg awna ta yit: “Ig ay agiku xam,” kawmata ba yi iha giwnkis. ²⁷ Ku aysaw nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin ku aysaw nah ayta, in naytni kahayak yit kabayhtiwanek. In kahayak kabayhtiwa ke ugugunebe ku pariye hamahwa muwapu wahamarapriktak juktah in danuh upitkiyapriktak. ²⁸ Ku kiney wis hiyá isuw ugewwé, wis hiyakni kuwis ku arikna miyapwiye ayge. Hawwata naytninek yis hiyapni huwewehe. Apim ini metakwa yis hiyakninek.

Jesus Gidawnhan Atan

Mk 13.24; Lk 21.25; 1 Tess 1.7; 2 Ped 3.10; Apok 1.7, 19.11

²⁹ —Aynewa ariwnteke ini mbeye hawkri, kamuw msanpinek, kayg ka kabutni akiwnek, warukma akak warapyu tuguhenek inugiktak. Madikte agikunene hawkri, apim ini in ayguhwebdinek ariw niwetri. ³⁰ Ayteke nikwe pahat arakak ndahan, nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, in kahayaknek ayhté inugik. Madikte hiyegipiyenepwi amadga inin ignes hiyapni henne, igkis kayah gitaraksankis igkis tihenesnek. Ayteke igkis hiyapunnek, nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin. Nah ayta abetimpi ukuhne inugikyene akak madikte ndatni akak madikte nukiythani kabutennene. ³¹ Ayteke nah agighase tohompét. Akak ini nah awahkisnek nuhiyegapu ahj ayta pahadguhiyeg Uhokri gikanyanpu muwapu amadgatak hawkri. Iggis pahadguhpigkisnek ariwntak wahamatak, ariwntak tiwigiktak, ariwntak imekaptak, ariwntak upitkiyapriktak, juktah danuhe amaksemni waxri.

Yuwit Patuwesbuhka Amin “Figeyra” Akat

Mk 13.28; Lk 21.29

³² —Ipegpay ta gumkat no ah akat “figeyra”. Kannuhwanay gut. Ku aysaw gutawna imihwa akiw, ku aysaw eg kapanhaw akiw, wis hiyakni ku guhawkanaprik kenesa danuh nikwe adahan eg kew. ³³ Hawwata aysaw-nemenek ku aysaw yis hiyá madikte ini mbeyne danuh, metakwa yis hiyakni kuri ku nuhawkanaprik kenesa danuh kuwis. Nah kennesawa ndawnhan ke wotbe nah kuwis anumeku parekettebe. ³⁴ Hiyeg ku pariye amedgenepwi inin apim ini hawkri, apit ignes madikte miyarap ayipa inakni madikte danuh gitkisnek ku samah nuwnhu. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in. ³⁵ En biyuke, waxri biyuke henneme nuwnhu ka biyuk.

Yuma Hiyeg Ahiyekten Ku Kapim Jesus Danuh Atan Akiw

Mk 13.32; Lk 12.37, 17.26; Át 1.6; 1 Tess 5.2; 2 Ped 3.3

³⁶ —Henneme nah danuh pahaye adahan. Yuma hiyeg ahiyekten ku kapim nah diyuh. Iné ahj inugikyenepwi ka hiyak. Iné nahwa Uhokri gikamkayh nah kawmata hiyak. Ignewa Wigwiy hiyak. ³⁷ Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, ku aysaw nah danuh atan akiw, hiyeg gihyakemnikis hawwata ke hiyeg gihyakemnikisbe minikwakbe ku kapim amekene Noé amadga inin. ³⁸ Mmanawa apim ini hawkri apit un digisase waxri ignes ka aminama giw Uhokri. Iggis axnes, higeppnes, maripkewnes, ku samah inpawa gikehnikis juktah ku aysaw ini hawkri danuh adahan ig amekene Noé katapta ta amadgat ginawya. ³⁹ Iggis ka pukuhpawnama aynesnima apit ku pariye me danuhmet juktah un digisase waxri in aniksaseprikis madikte. Ndawnhan henne, nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin. ⁴⁰ Apim ini hawkri ndawnhan piyana gikebyikis awaykemni ay amadga giwasrakis. Pahapwi iwepka, pahapwime ikiswika. ⁴¹ Hawwata akiw piyana gukebyikis tinogben kukwanos payak. Pahapu iwepka, pahapume ikiswika. ⁴² Pukuhpawnbabay nikwe. Mmanawa yis ka hiyaknima ku kabet nah yikipara danuh. ⁴³ Msakwanabay ahegbet takunipti. Waké pahapwi payt akipara hiyaknibe ku kabet amepye danuhbe gipinekut, ig pukuhpawnakam adahan ig mpithig marihwa ig ka parak amepye atere. ⁴⁴ Yisme kawmata hiyaknima ku kabet nah danuh, nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin. Nah danuh pahaye adahan. Amawka ku yis ahegbet takunipti.

Ikawnabay Ke Kibeynebe Ibuktibe Gidahan Uhokri

Lk 12.42

⁴⁵ —Ikawnabay ke kibeynebe ibuktibe. Ku pahapwi ibukti hiyakemniye, ku ig kis adahan gikipara ipeg ta gipitit, nikwe ku gikipara tipikwiye, apit gitepkemni igme apuriwkis gibukpig nawenépwi ta git. Pisenwa nikwe ig tipik. Igme gibuk msekwe. Ig ikene gimanakis mpuse hawkri. ⁴⁶ Ku aysaw ner gikipara diyuh atere akiw, ku ig utí ig gibuk apuriwnene gibukpig kabayhti-

wa, nikwe ig ikí git kaayhsima kabayka. ⁴⁷ Juktah ig apuriwkis madikte gewkanbet ta giwakuít ner gibuk. Ihanabay nuwnhu. Hennewatbaki ig keh. Nah hawwata nah keh yikak. ⁴⁸ Henneme ku ner gibuk mbeyepye gihiyakemni, ku ig ka apuriw giwukpig kabayhtiwatma, ig ner ka utí kabayka. Kawa. Nawenétke ig ipegminene gihiyakemni, ig awna: "Nukipara ka ayta kibentenwatma. Ig ayipwihwe kaayhsima akiw." ⁴⁹ Ayge nikwe ig kapusa biyuh giyakipwi ibukti, ig kayhsaw amin axka higapka, ig urukihwene gikakkis hiyeg urukihwatrupye. ⁵⁰ Ayteke ku aysaw ig ka wahapnigma pahaye adahan ig gikipara danuhnek. Ig danuh ku aysaw gibuk ka iknima adahan ig danuh. ⁵¹ Ayge nikwe ig katiwnise gitaraksan ta git gibuknek. Ig sarayhkiswig ta arimkanit ini iwetrit gidahankis nerras ku pariye ikawnamahkis ke wotbe ignes kibeynepwibe hiyeg bawa igkis pi mbayte giwkis nawenépwi hiyeg. Ayge hiyeg tihebdi. Ignis kagah gaybukis.

Yuwit Patuwesbuhka Guminkis Madikawku Himanopwiyo

25 —Nah akkíte yit nawenéwa abektey akiw amin ku samah Uhokri gikumadukan. Minikwak madikawku gukebyikis himanopwiyo. Egkis iwé gulalampakis, egkis tipik adahan patiptekene pahapwi awayg ku pariye maripkewpiye gukak pahapu gukagmadakis. ² Pohowku gukebyikis ka hiyak hawkri. Pohowkume gukebyikis hiyak hawkri. ³ Norras ku pariye kane hiyak hawkri egkis iwé gulalampakis henneme egkis ka iw ayak adahan egkis kipunsin. ⁴ Norrasme ku pariye hiyaknopwi hawkri egkis iwé ayak adahan kipunsene gulalampakis. ⁵ Igme ner awayg ku pariye guwhpankis ig ayipwihwe. Nikwe norras himanopwiyo egkis isepwe he egkis himeke. ⁶ Pawka mtipka egkis timá kabimankaman. Pahapwi hiyeg awna gutkis: "Kuwis ig danuh. Kannikawnay. Su yi atak patiptakig." ⁷ Egkis timapni henne, egkis kannikewbet. Egkis ahegbetepyo gulalampakis amexa. ⁸ Ayge nikwe norras himanopwiyo ku pariye kane hiyak hawkri egkis awna ta gutkis norras ku pariye hiyaknopwi hawkri. Guwnkis: "Iká wothu ulalampa ayak. Ulalampa me makere araku." ⁹ Egkisme kaytwa guwnkis: "Kawa. Udahan ka ik udahanwiw wixwiw madiktema. Su yi atak ta gitkis piyuknepwi adahan yis isim yidahan." ¹⁰ Egkisme timapni henne, egkis tipik isim gudahankis. Ewka guwenkis ner awayg danuh atere. Norras himanopwiyo ku pariye ahegbet gidahan gidawnhan egkis tipik gihapti ta abetit fet adahan maripkawka. Egkis pareke atere. Ayteke pisenwa fet akipara sabukkise lappot awaku kuwis mpiya ahawkanaprik adahan hiyeg parak atere. ¹¹ Ayteke ariwnteke ini norras isimnopwi gulalampakis ayak egkis danuh atere, lappot kuwis sabuke. Egkis hiyapni henne, egkis awna ta git ner awayg ku pariye maripkewpiye. Egkis awna: "Kiyapwiye, uyá woka lappot udahan." ¹² Igme kaytwa guwnkis: "Nah ka hiyakyi ku pariye yis. Hennewatbaki ka ba nah hiyakiwa." ¹³ Aysawnemenek nah hawwata nah ayta ke ner awayg maripkewpiyebe. Msakwanabay ahegbet takunipti

adahan yis tipikwiye nukakhu mmanawa yis ka hiyaknima ku kabet nah danuh atan. Yis kawnata hiyaknima ku kiney kamuw nah danuh.

Mpana Ibukti Kawih Karukri Gidahan Gikiparakis

Lk 19.11

¹⁴ —Nah akkíte yit ku samah yis msakwa ahegbet adahan ndawnhan. In ke wotbe pahapwi awaygbe kehne giwewpan ta apitit pahá waxri piyawakad. Apit gitepkemni ig pahadguh giwukpig, ig apuriwkise gewkanbet gitkis. ¹⁵ Ig ikí mpuse giwakuítkis pakeku akak ku samah gannukis. Ig iké pohowkumku mil (5.000) karukri ta giwakuít pahapwi. Giwakuítme pahapwi ig iké mmukna mil (2.000) karukri. Giwakuítme pahapwi akiw ig iké pahamku mil (1.000) karukri. Ayteke ig tipik. ¹⁶ Ner gibuk ku pariye ikepka giwakuít pohowkumkunano mil (5.000) karukri, ig tipik kibentenwa ig kannipwiye gukak no karukri adahan eg kiyasihwa. Metakwa ig dax pohowkumku mil (5.000) karukri akiw. ¹⁷ Igme ner ku pariye darih mmuknanano mil (2.000) karukri ig hawwata kawihe no karukri ku pariye ikepka giwakuít ig dax mmukna mil (2.000) karukri akiw. ¹⁸ Igme ner gibuk ku pariye ikepka giwakuít pahamkunano mil (1.000) karukri ig tipik ig atik pahayku miyokwiye abet wayk, ig ayeme gikipara gikakura. ¹⁹ Ayteke ariwnteke ini kibite hawkri akiw ig gikiparakis diyuhe atere. Ayge ig iwasa ku samah igkis kannipwiyes gukak no karukri ba kuwisma eg kiyestenma. ²⁰ Igme gibuk ku pariye ikepka giwakuít pohowkumkunano mil (5.000) karukri ig danuh atere git. Ig iké git pohowkumku mil (5.000) akiw. Ig awna: "Kiyapwiye, pis ikise nuwakuit pohowkumku mil (5.000) karukri. Ahah, nah kuwis utí pohowkumku mil (5.000) akiw pidahan." ²¹ Igme gikipara timapni henne, ig awna git: "Kibeyne. Pis kibeyne awayg. Pis ik adahan nah ipeg ta pipitit. Pis kuwis kannuh kawih aynessa arikna kabayhtiwa ndahan. Kuri nikwe nah ikí piwakuit pi kibite arikna akiw. Hiyawa pis batek payak nukakhu." ²² Ayteke igme gibuk ku pariye ikepka giwakuít mmuknanano mil (2.000) karukri ig danuh atere git. Ig awna git: "Kiyapwiye, pis ikise nuwakuit mmukna mil (2.000) karukri. Ahah, nah kuwis uté mmukna mil (2.000) akiw pidahan." ²³ Igme gikipara timapni hene, ig awna git: "Kibeyne. Pis kibeyne awayg. Pis hawwata ik adahan nah ipeg ta pipitit. Pis kuwis kannuh kawih aynessa arikna kabayhtiwa ndahan. Kuri nikwe nah ikí piwakuit pi kibite arikna akiw. Hiyawa pis batek payak nukakhu." ²⁴ Ayteke nikwe igme ner gibuk ku pariye ikepka giwakuít pahamkunano mil (1.000) karukri ig danuh atere git. Ig awna git: "Kiyapwiye, nah he msekewpi akak no karukri awaku nah hiyakni ku pis pi kannuhte nuwuh. Pis kapannusima. Ku kiney pis ka mutuh ariknawnama, hiyawa kuwewane pis atere iwé kaayhsima amutri ariw ayteke. Ku kiney pis ka sassah aynessnima amutri ayak, hiyawa kuwewane pis atere iwé kaayhsima amutri ariw ayteke. ²⁵ Nah marenpi pibohri. Nikwe nah tipik nah ayeme pikakura abet wayk. Ahah pikakura." ²⁶ Igme gikipara timapni henne, ig awna git: "Pis mbeyepye pihiyakemni!

Pis mabipwipye hiyeg. Pis kuwis hiyakni ku kiney nah ka mutuh ariknawnama, hiyawa kuwewanek nah atere iwé kaayhsima amutri ariw ayteke. Pis kuwis hiyakni ku kiney nah ka sassah amutri ayak, hiyawa kuwewanek nah atere iwé kaayhsima amutri ariw ayteke. ²⁷ Nikwe kiskama pis kawihpinkam ndahan ini ku pariye nah ikise ay piwaku. Kiskama pis ikí nukakura agikut payt abeyheki karukri adahan ignes hiyeg ayge sunapis eggu nukakura ta gitkis nawenépwi hiyeg kahadbe ku aysaw nah danuh atere, igkis diyuhkis nukakurakam apitminakama nuthu.” ²⁸ Ayteke ig awna ta gitkis nerras hiyeg ayge gihumwa: “Iwepnay giw no karukri pahamkunano mil (1.000) adahan yis ikí ta git ner ku pariye kuwisnene kadahan madikawkumku mil (10.000). ²⁹ Mmanawa ku pariye darih kiyeste, iggi ikakka git pi kiyeste akiw. Henneme ku pariye ka darih kiyestema, nikwe iwepka giw ini ku pariye ig kuwis kadahan. ³⁰ Ipukenabay ner awayg mabipwipye ta kabaywakat ta abetit amisnapyad. Ayge hiyeg tihebdi ignes gahay gaybukis.”

Yuwit Patuwesbuhka Giminkis Muttuh Gikak Kabrit

Mt 13.36, 47, 22.13; Apok 20.11

³¹ —Aysawnemenek nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah danuh atan akak madikte nukiythani akak madikte ahj. Pisenwa nah bat amadga nepwi kiyatyo adahan nah hiyekne gikakkis hiyeg. ³² Apim ini madikte hiyeg amadgayapu hawkri pahadguhwa ta nupetunatnek. Ayge nah ibekheprikis pahabu han, pahabu han. Nah ibakhigkis hawwata ku samah pahapwi muttuhtupne ibekhe gipigpu muttuh giwkis gipigpu kabrit. ³³ Nerras hiyeg ku pariye kene muttuhbe, ku pariye kibeynepwi hiyeg, nah ikigikis aytak kihehapriktak. Nerrasme ku pariye kene kabritbe, ku pariye kane kibeynepwima, nah ikigikis aytak patuwenapriktak. ³⁴ Ayteke nah yikipara nah awna ta gitkis nerras ku pariye aytak kihehapriktak. Nah awna gitkis: “Aytinay numkat. Ig Wigwiw kabayhay. Ku apim inin yis darih ini Uhokri gikumadukan ku pariye kuwis ahegbet yidahan ku samah akapuska hawkri. ³⁵ Ig Uhokri kabayhay mmanawa nah minikwak nah matipwepye, yisme ikapun. Nah arabyupye un, yisme ikapun. Nah ka yihiyaknima, yisme amapan ta yipinekut. ³⁶ Nah yuma nukawihni, yisme ikí nukawihni. Nah kakahriye, yisme hiyak nukakhu. Nah agiku parakseket, yisme iwasapun atere.” ³⁷ Apim ini nerras hiyeg kibeynepwi timapni henne, igkis kaytwa nuwnhunek: “Kiyapwiye, kineyki usuh hiyapi pis matipwepye, usuh ikapi? Kineyki usuh hiyapi arabyupye un, usuh ikapi? ³⁸ Kineyki usuh hiyapi pis ka uhiyaknima, usuh amapap ta upinekut? Kineyki usuh hiyapi yuma pikawihni, usuh ikí pikawihni? ³⁹ Kineyki usuh hiyapi kakahriye, agiku parakseket usuh iwasap atere?” ⁴⁰ Nahme yikipara kaytwa giwnkis: “Minikwak ku aysaw yis amnih pahapwi nukebyi ku pariye yumanene gikiythanisima, amun ini nikwe yis kuwis amnihpen.” ⁴¹ Ayteke pisenwa nnetni gikakkis nah awnanek ta gitkis nerras aytak patuwenapriktak. Nah awna: “Higihwanabay aytekihan. Yis ikak-

saka adahanikwa biyukwiki. Su yi tipik ta abetit no tiket dehetniki ku pariye ahegbetaki gidahankis wapityempu payak gikak gikiparadkis. Su yi tipik atere. ⁴² Yis ikaksaka adahanikwa biyukwiki mmanawa nah minikak nah matipwepye yisme ka ikapun, nah arabyupye un yisme kawnata ikapun, ⁴³ nah ka yihiyaknima yisme ka amapan ta yipinekut, nah yuma nukawihni yisme ka ikí nukawihni, nah kakahriye, agiku parakseket yisme ka iwasapun.” ⁴⁴ Apim ini nerras hiyeg kane kibeynepwima igkis timapni henne, igkis kaytwa nuwnhu: “Kiyapwiye, kineyki usuh hiyapi matipwepye, pis arabyupye un, pis ka uhiyaknima, pis yuma pikawihni, pis kakahriye, pis agiku parakseket usuhme ka amnihpi?” ⁴⁵ Ayge nikwe nah yikipara kaytwa giwnkisnek: “Ku samah yis ka amnih pahapwinama nukebyi ku pariye yumanene gikiythani, amun ini nikwe yis kawnata amnihun.” ⁴⁶ Ayteke nikwe igkis ipukepka hampa arimkanit biyukwiki adahan apanenekwa. Nerrasme kibeynepwi igkis aymuhwa adahan apanenekwa ay gimun Uhokri.

Jesus Gipetunyapu Ahegbetepye Ginetnikis Adahan Giwmasepten Jesus

Mk 14.1; Lk 22.2; Jo 11.47

26 Pisenwa gawnhan inakni, ig Kiyapwiye Jesus awna ta wothu gikannuhni piwakiw. Giwn:

² —Yis hiyakni ku pineme hawkri msekwe adahan upetrawiy adahan wixwiw hiyeg judeyenepwi axne muttuhyan arih. Wixwiw axni adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri umahkise muttuhyan gidukwena-prikkis amekenegben adahan ig giwiwhkiswitnikis giwawakutakkis gipetunyapukis. Ayge abet ini fet nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah kamaxwikane adahan nah deddehpika aminat ah.

³ Apimwata ini ku samah ig Kiyapwiye Jesus awnempiye inakni yuwit, nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis igkis pahadguhwa gipinekut ner muwpegpiyene gikiparakis kewye Kayfás.

⁴ Ayge igkis ahegbetepye ginetnikis igkiswonas. Igkis awna:

—Amawka ku wixwiw umahkise Jesus. Uyay kamayki-swig ku aysaw ig ka wahapnima.

⁵ Henneme igkis awna:

—Ka ik adahan wixwiw kamayki-swig abet fet. Nawenétke hiyeg fetyapu hahhayruke ukakwiye nek gipatra.

Pahapu Tino Imiha Jesus

Mk 14.3; Jo 12.1

⁶ Igme Kiyapwiye Jesus msekwe ay nipit paytwempu Betâniya ayge gipineku kiyapwiye Simawh. Igme kiyapwiye Simawh minikwak ig axpusakare apit busukne.

⁷ Ayteke nikwe pahapu tino danuh atere git. Eg ayta akak imihgi agiku pahá atiy kehka tip seyno. Ini imihgi kanitiwnisima. Eg tino danukwa kennesa git Kiyapwiye Jesus ku samah ig aynete axne. Ayteke eg dimuke ini imihgi gitewhait.

⁸ Usuhme gikannuhnipwi hiyapni henne, usuh dagawne. Usuh awna:

—Mmahki ini imihgi he sarayhkanen waditnepyenen henne? ⁹ Waké in ka sarayhkama henne, ikkam adahan in piyukwika adahan kaayhsima karukri. Ikkam adahan akakurapig ibekhepka gipuriwkis madiptapye.

¹⁰ Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna wothu:

—Mmah yis mbayha no tino gutew henne? Ka ba yis hiyá eg kehno kaayhsima kabayka nukakhu? ¹¹ Hiyawa apanenekwa yis keh kabayka gidahankis madiptapye. Henneme nahme ka msakwa yibet apanenekwatma adahan yis kehne kabayka nukakhu. ¹² Eg imihapun adahan nahgebetepeten adahan nah apuhpiki. ¹³ Aysawnemenek hiyeg ekkene kibeyne inetit numinhu muwwapu amadga inin. Amun ini ginetnikis ignes kinetihwanek amin inin kabayka ku pariye eg keh nukakhu. In gukehni msakwa akiwka akiwkanek. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

Judas Iskariyotis Ahegbetepye Ginetni Adahan Kamaykis Jesus

Mk 14.10; Lk 22.3

¹⁴ Igme pahapwi waytakhu usuh giwatnipwi, ig Judas Iskariyotismín, ig timapni henne, ig awna ginaktin:

—Kuri nah kamaykiswigte.

Ig tipik ta gimkanitkis nerras muwpeg kiyatyepwi.

¹⁵ Ig danuh atere, ig awna gitkis:

—Aysamuk yis katiwnihun adahan nah ikepri ta yiwakuit?

Igkis timapni henne, igkis katiwnihpig mpanamku madikwa (30) karukri wahano seyno.

¹⁶ Ayteke ariwnteke ini ig gihapu Kiyapwiye Jesus adahan ig hiyá ku aysaw gihawkan danuh kabayhtiwa adahan ig kamaykiswig.

Iwetrit Ahegbet Adahan Jesus Fetya Gikakkis Giwatnipwi

Mk 14.12; Lk 22.7

¹⁷ Ayteke ariwnteke ini pitatye hawkri danuh adahan ini fet adahan hiyeg axne muttuhyan arih akak bugut miyegbiye adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri umahkis muttuhyan gidukwenaprikkis gihiyegapu. Ayge nikwe gaytakkis Kiyapwiye Jesus gikannuhnipwi danuh ta git. Igkis ayapri:

—Kiyapwiye, kineypa pimawkan adahan usuh ahegbeta pahapwi muttuhyan adahan waxniwiw abet upe-trawiy?

¹⁸ Igme kaytwa giwnkis:

—Ataknay ta paytwempuit Jerusalém. Ayge yis patip-tak gikak pahapwi awaygnek. Awnanay ta git ku yikan-nuhten awna: “Nuhawkanaprik me danuhmet. Nupewkan nah axne muttuhyan arih ay pipinnek payak gikakkis nukannuhnipwi.”

¹⁹ Igkisme gikannuhnipwi timapni henne, igkis ihe giwn. Ayge nikwe igkis tipik ahegbeta madikte adahan usuh fetya axne muttuhyan arih. Pisenwa igkis diyuhe ta git Kiyapwiye Jesus.

Jesus Akki Ku Pariye Gikamaykiswitni

Mk 14.17; Lk 22.21; Jo 13.21

²⁰ Aygete usuh atere fetya. Usuh danuh atere, ig Kiyapwiye Jesus bat aranwa axtet ukakhu usuh giwatnipwi madikawkunene ukebyi gikakkis piyana wawna (12).

²¹ Ku samah usuh aynete axne, ig Kiyapwiye Jesus awna wothu:

—Pahapwi yaytak ay iggi kamaykiswennek ta gitkis nupetunyapu. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

²² Usuhme giwatnipwi timapni henne, usuh wakaym-nibdi kaayhsima. Usuh awnebdi pahapwimpi:

—Kiyapwiye, ku ka nawhnama kamaykiswep?

²³ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa wownhu:

—Ner ku pariye mehbetene bugut nukakhu amadga paheknene miruk ignewatbaki nukamay kiswitni.

²⁴ Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah umahkiswenek ku samah Uhokri gannasan minikwek-nene kinetihwa numinhu. Amawka ku nah miyá henneme ner ku pariye nuwmasepten nah ku pariye ware-swe awayg amadgaya inin iggi hiyá mbeyne kaayhsimanek nupatra. Ka kiskama ner awayg humaw amadga wayk.

²⁵ Ayteke ig Judas Iskariyotismín ner kamaykistinene Kiyapwiye Jesus ig awna ta git:

—Kiyapwiye, ku ka nawhnama kamaykiswep?

Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Hennewa ku samah pis awna.

Jesus Kiyekiswa Gitkis Giwatnipwi

Mk 14.22; Lk 22.15; 1 Kor 11.23

²⁶ Ku samah usuh axnenete ayge, ig Kiyapwiye Jesus iwé pahak bugut. Ig kabayha Uhokri. Ig sigkebdih ini bugut, ig ibekhepni upuriw usuh giwatnipwi. Ig awna wothu:

—Ahah. Inin bugut inin nihhu yidahan. Amapanay inin bugut, axnay niwntak.

²⁷ Pisenwa gibakhan ini bugut, ig iwé pohow goblé.

Ig kabayha Uhokri. Ig ikepni upuriw. Ig awna wothu:

—Higapnay niwntak, yis madikte. ²⁸ Mmanawa inin win in numighu yidahan. Ig Uhokri ahegbeta ginetni nukunewa akiw gikakkis hiyeg adahan ku samah ignes humaw gihiyegapu. Nahme pahapwiwa nah sukase numighunek gidahankis kaayhsima hiyeg kahadbe ini gahegbetawni in humaw kahadbe Uhokri bayahminig-kis ariw gitaraksankis. ²⁹ Kuri nah ka takunima higá win ay amadga inin akiw. Awetupye nah higá win juktah ayhté gimun Wigwiw gikumadukan nah higá nukunewa win yikak akiw. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

³⁰ Ayteke pisenwa uhigpan usuh pak apat. Ayteke usuh peswiye ta apitit ini waxri imuhgipitnene kewye Olikepigit.

Jesus Akki Git Pedru Ku Igme Wihwepye Giw

Mk 14.27; Lk 22.31; Jo 13.36

³¹ Ayge ig Kiyapwiye Jesus awna ta wothu:

—Ku apim inin tiyegim yis madikte ikiswennek awa-ku ini mbayka ku pariye me danuhmet nuthu. Mmana-wa Uhokri gannasan minikweknene kinetihwa henne. In awna:

“Nah umahkis ner muttuhputne. Ayge nikwe gi-pigpu muttuh madikte ibekhwet.”

³² Apim ini nah umehpikanek henneme nah kannikaw akiwnek. Ayteke ariwnteke nukankawni nah tipik pitati yapit ta apitit Galiléyamnaw.

³³ Igme kiyapwiye Pedru timapni henne, ig awna git:

—Hiyawa madikte hiyeg ikiswep awaku ini mbayka ku pariye me danuhmet pit, nawhme ka ikispiti.

³⁴ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ku apim inin mtipka pis wihwe nuwhunek. Apit tarakak awna pahaywowa gawnhan pisme ayipa wihwe nuwhunek mpamaput. Ihanaba inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

³⁵ Igme kiyapwiye Pedru kaytwa giwn:

—Hiyawa nah umahkiswe payak pikak henneme nah ka wihwa piw.

Usuhme gikannuhnipwi usuh madikte awnenekwiye hennep.

Jesus Piriyepekaw Ayge Jetsêmani

Mk 14.32; Lk 22.40

³⁶ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus tipik ta apitit pahá iwetrit kewye Jetsêmani. Usuh gikannuhnipwi tipike gihapti. Usuh danuh atere, ig awna wothu:

—Batnay ay in. Nahme tahhan piriyepekewne.

³⁷ Ig iwé kiyapwiye Pedru gikakkis kiyapwiye Zebedew gikamkayupwi piyananene gikebyikis igkis atak gihapti. Iggisme wewkiswe ataresa, ayge igme kapusa wakaymni. Ig kayah apititak giyakni. Ig ka daykiswekere arit ini patahwaki ku pariye me danuhmet git.

³⁸ Ig awna gitkis:

—Nah wakaymni mpiynepepye apit nuyakni. Ini nupewkan umehpen pahayewpi. Nah tahhan piriyepekawte. Yisme msakwa aynewa. Msakwanay apuriw adahan yis piriyepekaw payak nukakhu.

³⁹ Ayteke ig wewkiswe ataresa aynessa. Ig mabukwa ta waygboit. Ig piriyepekaw ta git Uhokri. Ig awna:

—Nighu, ba hiyá pisma mpitha ini mbeyne danuh nuthu? Ku pis mpithekere, uyá amnihun mpithin ndahan. Henneme ku in pimawkanwa in danuh nuthu, ka sam in danuh nuthu. Nah ka kehkere ndahan nubetki. Henneme nah kehkere pidahanwa pibetki.

⁴⁰ Ayteke pisenwa gipigyepkawni ig diyuhe ta gitkis gikannuhnipwi. Ig uteprikis himekweke. Ig hiyapni henne, ig awna ta git kiyapwiye Pedru:

—Mmah yis ka hiyá yisma msakwa apuriw nukakhu aynesnima? ⁴¹ Apuriwnabay piriyepekawnabay marihwa yis ka isaksaw arit mbayka. Yitip ka isaksawkere arit mbayka henneme yipit amadgaya inin ik adahan isak-

saw arit mbayka mmanawa yis yuma yawaygyisima nitiput.

⁴² Pisenwa gawnhan inakni, ig diyuhe aterewata akiw. Ig piriyepekaw ta git Uhokri akiw. Ig awna:

—Nighu, ku pis ka mpitha ini mbeyne ndahan, ku in pimawkanwa in danuh nuthu, ka sam. Hiyawa pis keh ku samah pibetki nukakhu.

⁴³ Pisenwa ig diyuhe akiw. Ig uté gikannuhnipwi himekweke mmanawa igkis isepwe kaayhsima.

⁴⁴ Ayteke ig diyuhe aterewata akiw. Ig piriyepekaw amamnaput akiw. Ig piriyepekaw inwata piriyepekawka.

⁴⁵ Pisenwa ig diyuhe akiw ta gitkis gikannuhnipwi. Ig awna gitkis:

—Mmahkay yis he himeknenenwa? Mmahkay yis he mayeknenenwa? Sarayhnay yipegyi atere. Kuwis danuh nuhawanaprik. Kuri nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah me ikepkamet giwakitkis hiyeg taraksapye. ⁴⁶ Kannikawnay. Uyay patiptakigkis. Ipegnay atere. Ig nukamaykiswitni nemnik.

Jesus Kamaxwika

Mk 14.43; Lk 22.47; Jo 18.3

⁴⁷ Ku samah ig awnempiye inakni yuwit, igme Judas Iskariyotismen danuh atere. Ig pahapwi waytak usuh giwatnipwi. Ig danuh atere akak pahabunad hiyeg. Iggisme danuh atere akak giponyagakis akak gasugakis. Iggkis iwatit gidahankis nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis.

⁴⁸ Ig Judas Iskariyotismen ku pariye kamaykistinene Kiyapwiye Jesus, ig ayipa ahegbet ginetni gikakkis adahan ku samah ig ekkepye Kiyapwiye Jesus ta gitkis. Ig awna gitkis:

—Ku yis hiyá nah aympoka pahapwi, ignewatbaki Jesus. Kamaxnig.

⁴⁹ Ayteke nikwe ig Judas Iskariyotismen tipik wadé gimkat Kiyapwiye Jesus. Ig danuh atere, ig awna git:

—Uhokri gabay pikaknek, Kiyapwiye.

Akak ini ig aympokig.

⁵⁰ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Nukagmada, hiyawa pis keh ku pariye pis kehkere nukakhu.

Nerras pahabunene hiyeg igkis hiyapni henne, igkis sigise gimin, igkis kamaxwig, igkis sumuhpig.

Pedru Ihuk Pahapwi Awayg Gitaybi

Mk 14.47; Lk 22.50; Jo 18.10

⁵¹ Aynewa pahapwi waytak usuh ku pariye aygnenepwi gikak Kiyapwiye Jesus ig kehe giponyaga. Ig huwipwihe pahapwi ibukti gidahan ner muwpegpiyene gikiparakis. Ig ihuke gitaybi.

⁵² Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna git:

—Paris piponyaga ta pibutikminat. Mmanawa madikte hiyeg ku pariye umeheke akak ponya, akakwata ponya ignes umehpika. ⁵³ Ka ba pis hiyaknima ku ik adahan nah ayá ahj git Nighu adahan numaptenten igme awahkis numkanit kibentenwa kaayhsima ahj?

⁵⁴ Henneme waké nah keh hennebe, nikwekam madik-

te ka kahayak apigkutaprikma ku samah Uhokri gannasan minikweknene kinetihwa numinhu.

⁵⁵ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis nerras pahabunene hiyeg. Ig awna:

—Mmahkay yis ayta akak madikte yiponyaga akak madikte yasuga? Mmahkay yis ayta nukamaxwitni ayamaw ke wotbe nah amepyebe? Takunipti nah bat ayge yikak yikannuhten agiku Uhokri Gipin. Henneme yis ka kibowka kamaxun ayge. ⁵⁶ Ka sam. Madikte ini danuh henne kahadbe in kahayak apigkutaprik ku samah Uhokri gawnepepu pitatyepwi kinetihwa amadga Uhokri gannasan.

Usuh gikannuhnipwi timapni henne, usuh madikte tipikbet giw. Usuh ikiswig pahapo.

Jesus Ay Gipetun Muwpegpiyene Gikiparakis

Mk 14.55; Lk 22.66; Jo 18.12

⁵⁷ Ayteke nikwe nerras ku pariye gikamaxwitnipwi Kiyapwiye Jesus igkis waxwig ta gipinekut amekene Kayfás ku pariye muwpegpiyene gikiparakis. Ayge nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan gikakkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis ignes kuwis pahadgupu ayge.

⁵⁸ Ig kiyapwiye Pedru hiyapni henne ku samah ig iwepka atere, ig makeke gihapu butte henneme ig piyawakte giw aynessa. Ig danuh ta arimkanit muwpegpiyene gikiparakis gipinbukut. Ig pareke atere, ig batahkiswe payak gikakkis nerras apuriwnepwi Uhokri Gipin. Ig hiyepkerepye ku pariye danuh ta git Kiyapwiye Jesus.

⁵⁹ Apimwata ini nerras muwpeg kiyatyepwi igkis pahadgupu gikakkis madikte judeyenepwi gikiparakis ku samah igkis kehnes gipandukawnikis. Igkis aharitnes ba igkis utí Kiyapwiye Jesus gikehni mbaynama ku pariye ik adahan igkis giwmasepten. Inneki keh igkis aharitnes ba igkis utí hiyeg ku pariye gikamyehpitnipwi he wasaymkanen. Amawka igkis utí gikamyehpitnipwi ku pariye giwnkis tugh hehpekwiye.

⁶⁰ Henneme igkis ka utí. Hiyawa kaayhsima hiyeg kamiyhepri akak gikehbetankisnen henneme giwnkis ka tugh hehpekwiyema. Ayteke piyana gikebyikis kannikaw adahan kamiyepri akiw.

⁶¹ Igkis awna:

—Ner awayg awna: “Ik adahan nah mehbete ini leglis Uhokri Gipin. Ayteke amamnam hawkri nah kannikasin akiw.”

⁶² Igme muwpegpiyene gikiparakis ig timapni henne, ig kannikaw. Ig awna git Kiyapwiye Jesus:

—Mmahki pis ka kaytwa giwnkis? Mmah hennematma ku samah igkis awna pimin?

⁶³ Igme Kiyapwiye Jesus tinwo. Igme muwpegpiyene gikiparakis ig awna git akiw. Giwn:

—Giwaprik Uhokri dehetniye nah ayá pit. Ku pis Cristo, ku pis Uhokri gikanyan adahan ukumaduketni, ku pis Uhokri gikamkayh, asá akkaw wothu.

⁶⁴ Igme kaytwa giwn:

—Nahnawa ku samah pis awna. Kuri yis betnene ayge adahan yis hiyekne nukakhu. Henneme aysawne-

menek yis hiyapunnek, nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, yis hiyapun nah bat ayge gihumwa Uhokri detye ay amun ini iwetrit ku pariye kanenikiythanisima kihehaptak. Yis hiyapunnek nah muhuk abetimpi ukuhne inugiktak. Apim ini nahme hiyekne yikak nikwe. Hennesseebaki nah.

⁶⁵ Ig muwpegpiyene gikiparakis timapni henne, ig sigke gisimsa adahan arekhetni gidagonyi apatra ku samah Kiyapwiye Jesus awna gitkis inakni yuwit. Ig awna:

—Ig ikewne ke wotbe ig Uhokri gikamkayhbe. Ig makuksene Uhokri. Pariyeki umawkanwiw akiw? Wixwiw ka muwaka hiyeg akki wotwiw ariknawnama Jesus gitaraksan akiw. Kuwis ig makukse Uhokri ay wotrikwiw. Yis kuwis timapni akakwa yitaybi. ⁶⁶ Uyay katiwnise ini gitaraksan git. Mmani yit?

Igkisme kaytwa giwn:

—Pugamawka ig umehpika.

⁶⁷ Ayge nikwe igkis tupestepri. Igkis biptepri. Gaytakisme biyuhpokepri. Igkis awna git:

⁶⁸ —Aa, pis Uhokri gikanyanad adahan ukumaduketni, ku pis Uhokri gawnepe, asá akki wot ku pariye piyuhatepten.

Pedru Wihwa Giw Jesus

Mk 14.66; Lk 22.55; Jo 18.15

⁶⁹ Apimwata ini ig kiyapwiye Pedru bat ayge paytbuhku. Ayteke pahapu tino bukitwiyo danuh atere git. Eg awna git:

—Pis hawwata wew gikak Jesus galiléyene.

⁷⁰ Igme wihwe giw giwtrikneswa madikte hiyeg. Ig awna gut:

—Nah ka hiyakwa inakni yuwit ku kamin pis awna.

⁷¹ Ayteke ig pes ta anumekut pesket. Ayge pahapuwa tino bukitwiyo hiyapri akiw. Eg hiyapni henne, eg awna ta gitkis hiyeg ku pariye ay kennesa guhumwa. Eg awna:

—Nernewa wew gikak Jesus nazaréyene.

⁷² Igme wihwe giw akiw. Ig awna:

—Uhokri timá nuwnhu. Nah kawa hiyakriwa ner awayg.

⁷³ Ayteke ariwneteke ini ayiptenesa akiw, nerras hiyeg ku pariye ayge kennesa guhumwa igkis danukwa atere gimkat kiyapwiye Pedru. Igkis awna git:

—Hennewa. Pisnewa pahapwi gaytakkis Jesus gikannuhnipwi mmanawa pis awna ke nerras galiléyenepwi-be. Pikupimna akki wothu.

⁷⁴ Igme timapni henne, ig awna akak ghawna. Giwn:

—Ku nah ka awna inyerwatma yuwit, hiyawa Uhokri hiyapki mbeyne nuthu. Nah ka hiyakriwa ner awayg. Nikwenéwa pahapwi takarak awna.

⁷⁵ Igme kiyapwiye Pedru timapni henne, ig kiyé inakni ku pariye Kiyapwiye Jesus giwn kuhwekwa ta git amin “Apat takarak awna pahaywowa gawnhan, pisme ayipa wihwe nuwhunek mpamaput.” Ig kiyé inakni giwn nikwe, ig pese. Ig kiyemna gitaraksan mpiynepepye. Ig biyuk gikan. Ig tihene ayge.

Jesus Waxepka Ta Gipetunat Pilatus

Mk 15.1; Lk 23.1; Jo 18.28

27 Hewke nikwe hawkanawa nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis igkis ahegbete ginetnikis adahan giwmasepten Kiyapwiye Jesus.

² Ayteke nikwe igkis wanakminasepri. Igkis waxepri ta gimkanit ner hiyaptigi romayene ig amekene Pilatus. Igkis danuh atere, igkis ikepri ta giwakuit.

Judas Iskariyotis Umehwe

Át 1.18

³ Igme Judas Iskariyotism in ig ner kamaykistinene Kiyapwiye Jesus, ig hiyapni henne ku samah igkis kuwis ahegbete ginetnikis adahan giwmasepten Kiyapwiye Jesus, ig kayah gitaraksan. Ayge nikwe ig atere gitkis nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis. Ig diyuhkise gitkis no mpanamkunano madikwa (30) karukri wahano seyno.

⁴ Ig awna gitkis:

—Nah tarakse. Nah kamaykise yit pahapwi waditye ku pariye kane keh mbayka.

Igkisme kaytwa giwn:

—Ka sam. Piswa hiyak nikak.

⁵ Igme Judas Iskariyotism in timapni henne, ig padeke gikakura ta waygboit ayge agiku Uhokri Gipin. Ayteke ig tipik. Ig awna:

—Nah umehwepete.

Ayteke nikwe ig iwé kawawta, ig waneke gibita, ig watiswe inutak, ig umehwe kuwigihwe.

⁶ Igkisme muwpeg kiyatyepwi hiyapni henne, igkis ahiwe no karukri wahano seyno. Igkis awna:

—Amekene Moís gikumadukan ka isaksa wixwiw kawi no karukri gidahan Uhokri Gipin awaku no karukri kuwis katiwnih adahan giwmasepten pahapwi.

⁷ Nikwe igkis ahegbete ginetnikis adahan isimpiye pahá waxri git pahapwi batekereputne adahan apuheket gidahankis hiyeg nawwotunyepwi.

⁸ Inneki keh ku akak inin hiyeg kaywa ini waxri, “Waxri Migatapta”.

⁹ Metakwa in kahayak ku samah Uhokri gawnepe amekene Jeremías giwn minikwak. Ig awna:

“Igkis israelyenepwi ahegbete ginetnikis adahan igkis katiwnih mpanamku madikwa (30) karukri wahano seyno gidahan. Ayteke igkis iwé no karukri,

¹⁰ igkis kawihpig adahan isimpiye pahapwi batekereputne giwaxri. In tugh apigkutapriknawa ku samah Uhokri gakkan nuthu.”

Jesus Ay Gipetun Pilatus

Mk 15.2; Lk 23.3; Jo 18.28

¹¹ Igme Kiyapwiye Jesus ikepka ta giwakuit ner hiyaptigi romayene ig amekene Pilatus. Igme ayapri:

—Mmah pis judeyenepwi gikiparakis?

Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Hennewa ku samah pis awna.

¹² Henneme ku aysaw nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis kamiyepri atere, ig ka kaytwa giwnkis pahatnama yuwit.

¹³ Ig amekene Pilatus hiyapni henne, ig ayapri:

—Ka ba pis timá ku samah igkis kamiyep ku pis keh mbayka kaayhsima?

¹⁴ Kameki ig Kiyapwiye Jesus kaytwame giwnkis. Ig ka diyuhkis ginetnikis akak pahatnama yuwit. Igme hiyaptigi hiyapni henne, ig wakaymni kaayhsima.

Jesus Daddahkiswika

Mk 15.6; Lk 23.13; Jo 18.39

¹⁵ Apim ini ahawkanaprik adahan hiyeg judeyenepwi gipetrakis. Abet ini gipetrakis ig hiyaptigi gibetki isahkis pahapwi awayg ku pariye paraksepkare ayge. Mpu-se kamukri ig isahkiswiye apim ini pahapwi ku pariye hiyeg fetyapu isahkiskere.

¹⁶ Apim ini hawkri ayge pahapwi awayg agiku paraksetek ku pariye hiyakan muwwapu. Giw Bahabás.

¹⁷ Ayge nikwe igkis hiyeg fetyapu pahadgupu atere, ig amekene Pilatus ayaprikis:

—Pariye yimawkan nah isahkis yidahan? Ba Bahabás? Ba kaw? Ba Jesus ku pariye ikawparinene Cristo, Uhokri gikanyan adahan yikumaduketni?

¹⁸ Ig awna inakni mmanawa ig hiyak kabayhtiwa ku nerras muwpegpu iké Kiyapwiye Jesus ta giwakuit he apatranen ku samah igkis atihapnig.

¹⁹ Hawwata akiw amun ini ku samah ig amekene Pilatus betnene amadga gepwi adahan ku kiney ig hiyekne gikakkis hiyeg, atere gihayo wasapanaw gimin. Guwn:

—Ka ba keh ariknawnama gikak ner awayg waditye awaku nah kuwis hiyá mbeyne kaayhsima gipatra abet narisun.

²⁰ Igkisme nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis igkis wagese nerras fetyapu gihiyakemnikis kahadbe ignes isahkisase Bahabás, igme Kiyapwiye Jesus igkis giwmasepten.

²¹ Igme hiyaptigi awna ta gitkis nerras fetyapu akiw. Giwn:

—Pariyepahki gaytakkis nerras piyananene gikebyikis, pariyepahki yimawkan nah isahkisase yidahan?

Igkisme kaytwa giwn:

—Isahkis Bahabás.

²² Igme amekene Pilatus timapni henne, ig ayaprikis:

—Mmah nah keh nikwe gikak Jesus ku pariye yis katum Cristo, Uhokri gikanyan adahan yikumaduketni?

Igkisme madikte kaytwa giwn:

—Uyá daddahkiswig!

²³ Igme timapni henne, ig ayaprikis:

—Mmahki? Pariye mbayka gikehni?

Igkisme kabiman pi kihhawnate akiw. Igkis awna:

—Daddahkisnig!

Pilatus Sukokew Ariw Jesus Gimiremni

²⁴ Igme amekene Pilatus hiyapni henne ku ig ka ik adahan ig wages nerras hiyeg gihiyakemnikis, ig hiyapni ku igkis me dakuhwemet ig matiwniswe. Ayge ni-

kwe ig iwé un, ig sukokew giwtrikneswa adahan wihwene ariw Kiyapwiye Jesus gimiremni. Ig awna gitkis: —Ner awayg gimiremni ka nuhawanaprikma. Ka nahma umahkiswig. Yiswa hiyak nikak.

²⁵ Igkisme madikte hiyeg kaytwa giwn:

—Ka sam. Usuhwa umahkiswig. Ku usuh tarakse hiyawa usuhwa katiwnihpin payak gikakkis ukamkayupwi.

²⁶ Ayteke nikwe ig amekene Pilatus isahkisase Bahabás gidahankis. Henneme ig biyuhkise Kiyapwiye Jesus akak tigay. Ayteke ig ikepri ta giwakuwitkis gisuwtatapu adahan igkisme gideddehpitni.

Jesus Mahipwihka Gapitkis Suwtat

Mk 15.16; Jo 19.2

²⁷ Ayge nikwe igkis gisuwtatapu waxe Kiyapwiye Jesus ta gipinbukut hiyaptigi. Ayge igkis pahadguhe madikte suwtatpiyene ta ganwat adahan gimahipwihpitni. Igkis awna gitkis:

²⁸ —Uyay arehwa gikak. Uyay kawihkis gikawihni ta gipitit kewa ukiparawiybe ku samah ig kawih dagam duruweh akak gisuwpren karukri wahano.

Ayteke nikwe igkis wiwhe gisimsa, igkis kadagmanepri akak pahak dagam duruweh.

²⁹ Ayteke igkis imepe puduku, igkis keh gisuwpren nikak. Igkis kawihkisni ta gitewharit. Ayteke igkis iki pahat yakkot akat ta giwakuuit kihehaptak ke wotbe in ikiparat gasugabe. Pisenwa igkis paberetusaw gitiput. Igkis mahipwihpig. Igkis awna git:

—Aa, kiyapwiyad, kibeyne pis ay kuri. Pis judeyene-pwi gikiparadkis.

³⁰ Ayteke igkis tupestepri. Igkis xuwehe ini yakkot akat ayta giwakutak. Igkis biyuhpig gitewha nikak.

³¹ Pisenwa gimiytankis igkis wiwhe ini dagam gipititak, igkis kawihkise git gisimsa ku pariye gikawhan. Ayteke nikwe igkis tipikepri apititak ini paytwempu adahan gideddehpitni.

Simawh Ayapa Jesus Hiyuh Giyakni

Mk 15.21; Lk 23.26; Jo 19.17

³² Apigku ahin igkis patipteke gikak pahapwi awayg sireneyene kewye Simawh. Igkis hiyapni henne, igkis mpiksaptihpig adahan ig gayapetni Kiyapwiye Jesus hiyuhne giyakni. Igme ihe giwnkis.

Jesus Deddehpika Aminat Giyakni

Mk 15.22; Lk 23.33; Jo 19.18

³³ Ayteke igkis danuh ta apitit pahá waxri imuhgipitnene kewye Gówgota. Inakni wownaprikwiw “Waxri Hiyeg Gaptiwpitwiye”.

³⁴ Ayge igkis suwtat akaka git Kiyapwiye Jesus win adahan gihigpan. In wageska akak ipeyti tagetreni gih kewye “few”. Henneme pase ig ewhin ig ka higapni. Ayteke igkis deddehpig ta aminat giyakni.

³⁵ Pisenwa gidaddahnkis, igkis arehwa akak tip adahan hiyá ku pariye kabunuganen ig darihpiye Kiyapwiye Jesus gikawihni. Henne igkis ibekhepyes gikawihni pawtak.

³⁶ Ariwnteke ini igkis batahkiswe ayge, igkis apuriwgi.

³⁷ Ayge amin giyakni apitmin gitew pahak kagta dadahka atere adahan arekhetni ku pariye gikehntnene ta gitkis hiyeg. Amadga ini kagta awna, “Ig Jesus Ig Judeyene-pwi Gikiparakis”.

³⁸ Hawwata akiw igkis deddehe piyana amepwapye ta aminat giyaknikiswa payak gikak Kiyapwiye Jesus. Pahapwi daddahka kihehaptak pahapwime patuwana-patak.

Jesus Mahipwihka Ayge Amin Giyakni

Mk 15.29; Lk 23.35

³⁹ Kaayhsima hiyeg mapiya awpre. Ayge igkis mahipwihpig. Igkis sassah gitewkis adahan arekhetni ku samah igkis ka batek gikak. Igkis awna git:

⁴⁰ —Kineyka kuri ku samah pis awna: “Nah mehbete Uhokri Gipin. Ayteke amamnam hawkri nah kannikasin akiw.” Asá amnih pipit kuri. Ku pis igyerwa Uhokri gikamkayh, nikwe muhuk ayteke kuri aminatak piyakni.

⁴¹ Nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan gikakkis nerras judeyene-pwi giwewkistenkis igkis hawwata igkis mahipwihpig. Igkis kinetihwa pawtak. Igkis awna:

⁴² —Kuwis ig amnihe nawenépwi hiyeg, kuri gipitme ig ka hiyá aramnihka. Ku igyerwa hiyeg israelyene-pwi gikiparakis, hiyawa ig muhuk ayteke aminatak giyakni. Ku wixwiw hiyá ig muhuk ayteke, nikwe wixwiw iha giwn. ⁴³ Ig awna ku ig kamaxwa ta gipitit Uhokri. Ig ikawpari Uhokri gikamkayh. Ku hennawatma Uhokri kapigsanig, wixwiw hiyá ba Uhokri amnihgi. Hennawatbaki igkis awna.

⁴⁴ Nerras amepwapye ku pariye daddahka ayge gihumwa Kiyapwiye Jesus igkis hawwata mahipwihpig akak inwata yuwit.

Jesus Miyap

Mk 15.33; Lk 23.44; Jo 19.28

⁴⁵ Ayteke puwipka danuh. Pahaye adahan kamuw abutni ka kabutni akiw. Hawkri msanpi juktah daraka kamuw in kapusa kabutni akiw.

⁴⁶ Apim ini daraka kamuw, ig Kiyapwiye Jesus kabiman akak gihawna giwnaprik. Ig awna:

—“Eli, Eli, lemá sabaktâni?”

Inakni wownaprikwiw: “Nuwohkiga, nuwohkiga, mmah pis ikiswen?”

⁴⁷ Gaytakkis hiyeg ku pariye tabirbetnene ayge igkis timapni henne, igkis timá tarakise. Igkis awna:

—Ner awayg ig humekne amekene Elias.

⁴⁸ Pahapwime gaytakkis ig timapni gabiman henne, ig muwaka adahan gamnihten. Ig sigise kibentenwa ig iwé pahá arikna ku pariye mtibetnene. Ig subukwin ahakwat win suwiwewe adahan anugasene. Ig iké aki-surik pahat yakkot akat. Ig tarekwin ta gimkat Kiyapwiye Jesus kahadbe gipewkan ig susni.

⁴⁹ Henneme nawenépwi hiyeg ayge igkis hiyapni henne, igkis awna git:

—Miniw giw. Uyay hiyá ba ig amekene Eliyas danuh-watma adahan gamnihten.

⁵⁰ Igme Kiyapwiye Jesus kabiman akak gihawna akiw. Giyakek madike. Ig miyap.

⁵¹ Nikwenéwa apim ini, ini kamis amaptenten Uhokri giwskeki ku pariye ayge agikunene Uhokri Gipin, in sigke pabakak. Nikwenéwa ku aysaw ig miyap amun ini in sigka aytá inutak danuhte ta warikwit. In woka ahin ta agikut Uhokri giwskeki. Ayge apim ini wayk segke. Tip bekhewbet.

⁵² Amun ini kaayhsima imewti woke. Ayteke ariwntak Kiyapwiye Jesus gikankawni, kaayhsima Uhokriyanpu miyarapye igkis kannikew, igkis pese apititak ini gimewkis. Igkis tipik ta apitit Jerusalém ini paytwempu gidahan Uhokri. Ayge kaayhsima hiyeg hiyaprikis.

⁵⁴ Ig Kiyapwiye Jesus miyapi, pahapwi romayene suwtat gikiparakis gikakkis nerras gisuwtatapu ku pariye gikapriwten, igkis hiyapni ini sagkaki akak madikte akiw ku pariye danuh apim ini, igkis wakaymnibdi mpiynepepye. Igkis awna:

—Inyerwa ner awayg Uhokri gikamkayh.

⁵⁵ Aygwata kaayhsima kiyapunogben egkis hawwata ipegbet atere. Egkis norras ku pariye danuhpanopwi payak gikak Kiyapwiye Jesus apititak Galiléyamnaw. Egkis ku pariye hiyaknopwi gikak.

⁵⁶ Eg kiyapuno Mahi Madalena eg pahapu gaytakkis. Hawwata pahapuwa Mahi akiw eg pahapu gaytakkis. Eg ginagkis kiyapwiye Tiyagu gikak kiyapwiye José. Hawwata kiyapuno Salomé ku pariye kiyapwiye Zebedew gikamkayupwi ginagkis eg pahapu gaytakkis.

Jesus Apuhpika

Mk 15.42; Lk 23.50; Jo 19.38

⁵⁷ Aygete pahapwi awayg igisye danuh atere. Ig ariwntak paytwempu Arimatéya. Giw José. Ig hawwata Kiyapwiye Jesus gikannuhni.

⁵⁸ Ig hiyapni henne ku samah ayipa gimiremni, ig tipik ta gimkat amekene Pilatus, ig awna git:

—Kiyapwiye, uyá amnihun isaksan adahan nah atere iwepye amekenemni Jesusmin gipit.

Igme amekene Pilatus timapni henne, ig awna ta gitkis gisuwtatapu:

—Wani ikepka git kiyapwiye José.

⁵⁹ Igme kiyapwiye José hiyapni henne, ig tipik. Ig danuh atere, ig wiwhe gipit aminatak giyakni. Ayteke ig awasmepri akak pahak dagam seyne barewbetye.

⁶⁰ Pisenwa ig sarayhe gipit ta agikut pahayku imewti nukune ku pariye ayipa ig atikkis gidahanwa agiku tip amiyokni. Ayteke ig wagesmine pahow tipad adahan gisabwatip. Pisenwa ig tipik.

⁶¹ Apim ini kiyapuno Mahi Madalena gukak no pahapuwa Mahi akiw, egkis batnano ayge apitkig gimew.

Suwtat Apuriw Jesus Gimew

⁶² Ayteke amapya ini hawkri ku kabet judeyenepwi ahegbetaw adahan kiyathene samdi, nerras muwpeg

kiyatypewi gikakkis nerras farisewkis igkis tipik ta git amekene Pilatus. Hiyawa apim inin samdi, henneme igkisnewa atak atere.

⁶³ Igkis danuh atere, igkis awna git:

—Kiyapwiye, usuh kiyé ku pariye ner kinisekeputne awna ku samah ig aytehte ay ukakhu. Ig awna:

“Amamnam hawkri ariwntak numiremni, nah kannikaw akiwnek.” ⁶⁴ Nikwe uyá awahkis suwtat atere adahan ignes apuriwnes gimew he ku aysaw mpiya mpapna hawkri. Ayge nikwe ik adahan igkis mpitha gikan-nuhnipwi adahan igkis ka ayta kidis gap adahan igkis ka awna ta gitkis hiyeg: “Ig kuwis kannikaw ariw gimiremni.” Ku igkis awna inakni, ik adahan igkis kinis kaayhsima hiyeg. Ayge nikwe igkis pi kiniste hiyeg mpiya ku samah Jesus kiniswigkis pitatye.

⁶⁵ Igme amekene Pilatus timapni henne, ig awna ta gitkis:

—Iwapnay nusuwtatapu. Hiyawa yis atere apuriwkis gimew ta gitkis. Apuriwkisni kabayhtiwa ku samah yimawkan.

⁶⁶ Igkisme timapni henne, igkis tipik. Igkis mpiyase pahat kuwawta apitmin gimew asabwat kahadbe in ka woka. Hawwata igkis ikise apuriwnepwi ayge adahan nimaptenten.

Jesus Kannikew

Mk 16.1; Lk 24.1; Jo 20.1

28 Ariwnteke ini, samdi kuwis mpiye kuwis, paka abet kabeyweke, eg kiyapuno Mahi Madalena gukak no pahapuwa Mahi akiw egkis tipikwiyo adahan iwasano gimew.

² Pahaye adahan wayk segke kihhaw mmanawa pahapwi ahj Uhokri giwatni muhuke inugiktak. Ig danuh atere arit gimew. Ig woke asabwat. Ayteke ig batahki-swe atere guhamadgat asabwatip.

³ Gihipak urupari ke ugugunebe. Ig kasimsapu akak simis seyne. Nisisina ke laglasbe.

⁴ Nerras apuriwnepwi gimew igkis hiyapni henne, igkis apisasew. Igkis segke. Igkis miyarasaw.

⁵ Ayteke norras tinogben danuh atere. Igme ner ahj awna ta gutkis:

—Ka yi muwaka apis. Nah hiyakni ku yis ipegepye Kiyapwiye Jesus ku pariye kuwis deddehpika. ⁶ Ig yuma ay. Ig kuwis kannikew ku samah gikaksan yit. Ba yi ayta atan iwasa gidukwen.

Egkis timapni henne, egkis pareke atere agikut gimew. Egkis iwasa gidukwen.

⁷ Ayteke ig ahj awna gutkis:

—Kuri tipiknay kibentenwa. Ataknabay ta gitkis gikannuhnipwi. Akkanay gitkis ku ig kuwis kannikew ariw gimiremni. Awnanay gitkis: “Kuri ig tipik pitati yapit ta apitit Galiléyamnaw. Ayge yis hiyaprinek.” Hennenatbaki in ku samah nah awna yit.

⁸ Egkis hiyapni henne, egkis pese kibentenwa agikut gimew. Egkis apise henneme egkis hawwata batek gunaktinkis. Egkis sigise ta gimkatkis Kiyapwiye Jesus gikannuhnipwi adahan akkano inakni ahj ginetni ta gitkis.

⁹ Egkis apigku ahin, pahaye adahan igwa Kiyapwiye Jesus patiptakigkis. Ig awna gutkis:

—Uhokri gabay yikaknek.

Egkisme danukwa atere git. Egkis paberetusaw gikimpuwit. Egkis sumuh gikugku. Egkis kabayhig.

¹⁰ Igme Kiyapwiye Jesus awna ta gutkis:

—Ka yi muwaka apis. Su yi atak kinetihwa ta gitkis nukebyupwi adahan igkis atak ta apitit Galiléyamaw. Ayge igkis hiyapunnek.

Egkis timapni henne, egkis tipik.

Apuriwnepwi Imewti Wasaymhew Gidahan Jesus Gikankawni

¹¹ Apimwata ini gaytakkis nerras suwtat ku pariye apuriwnepwi gimew igkis danuh ta apitit paytwempu Jerusalém. Igkis atak ta gitkis nerras muwpeg kiyatyepwi. Igkis danuh atere, igkis akki gitkis madikte ku pariye danuh.

¹² Igkis muwpeg kiyatyepwi timapni henne, igkis pahadguhwa gikakkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis. Ayge igkis ahegbete ginetnikis. Pisenwa gahegbetankis ginetnikis, igkis iwé kaayhsima karukri, igkis ikepni ta gitkis nerras suwtat.

¹³ Igkis awna gitkis:

—Uyá kinetihwa gitkis hiyeg ku gikannuhnipwi danuh tiyegim igkis kidise gap apim ini ku samah yis hi-megbetnene. ¹⁴ Ku ner hiyaptigi timé yak, ku yis ka apuriw kabayhtiwatma, ka sam. Usuh atere git, usuh

awnamnihyi. Usuh wadithebdih yihawkan gikak adahan ig ka hiyapkis mbeyne yit apatra yis himeke.

¹⁵ Igkisme hiyapni henne, igkis amere gikakurakis.

Igkis ihe inakni giwnkis. Inneki keh juktah kupiknene akak inin kaayhsima judeyenepwi kinetihwenene inakni inetit.

Jesus Hiyapkiswa Ta Gitkis Giwatnipwi

Mk 16.14; Lk 24.36; Jo 20.19; Át 1.6

¹⁶ Usuhme giwatnipwi madikawkunene ukebyi gikak pahapwi wawna (11) usuh tipik ta apitit Galiléyamaw. Usuh wagehe apitit pahá waxri imuwadnene ku kiney Kiyapwiye Jesus wasapanaw uminhu adahan usuh patiptakig.

¹⁷ Usuh danuh atere, usuh utepri ayge. Usuh hiyapni henne, usuh kabayhig. Henneme waytakhu pukuhpaw gibohri.

¹⁸ Igme Kiyapwiye Jesus danukwa kennesa wothu, ig awna wothu:

—Madikte kumadukaki ikaka nuthu adahan nah kumadukene madikte inugiyenepwi madikte amedgenepwi inin. ¹⁹ Ataknabay ta gitkis madikte hiyegipiyenepwi. Kinetihwanabay gitkis adahan igkis humaw nukannuhnipwi. Kaywepnigkis ahakwat un giwaprik Wigwiw giwaprik gikamkayh giwaprik Gitip adahan arekhetni ku igkis ikewnepwi wothu. ²⁰ Kannuhnigkis adahan igkis ihpa madikte nuwnhu ku pariye nah kuwis awna yit. Ayge amun ini nah ayge yikak apanenekwa juktah amaksemni hawkri.

Markus

Inin kagta awahkiska gapit amekene João Markus. Ig pahapwi inetitkekne gidahan Kiyapwiye Jesus. Ig ekke ginetni muwwapu gikak gikebyihwan amekene Barnabé. Ig amekene Markus ig amekene Pedru gikannuhni. Amadgatak inin gikagtan ig akki wotwiw madikte ku pariye amekene Pedru gakkan git gimin Kiyapwiye Jesus. Inin gikagtan akki wotwiw ku ig Kiyapwiye Jesus kagidatnisima, ignewa wayapetniwiw.

1 Inineki kibeyne inetit gidahan Kiyapwiye Jesus Cristo ku pariye Uhokri gikamkayh.

João Batista Keh Hiyeg Ahegbet Gapit Jesus Gaytni
Mt 3.1, 11.10; Lk 3.1; Jo 1.19

² Minikwak Uhokri gawnepe amekene Isaías ig takamadga gikagtan ku pariye Uhokri awna ta git gikamkayh. Giwn:

“Nah awahkiste pahapwi nuwatni papitkiya adahan ig ahegbetene madikte papit. ³ Ig ner pahapwi kinetihwanek ta gitkis hiyeg amadga amatap. Ig awnanek: ‘Ahegbetawnabay gapit Ukiparawiy gaytni. Ig nemnik ig. Wadithanabay yihiyakemni gidahan marihwakam yis kawih gidahan Uhokri gikumadukan. Yihiyakemni kewa pahatra ahinbe mbeyepy-ebe. Ka ik adahan Ukiparawiy sibuhaprik atere. Wadithaprikanabay ini ku kiney kiduwapriknene.’ ”

Hennawatbaki ig Uhokri gawnepe awna minikwak.

⁴ Ayteke ariwnteke ini kibite kamukri akiw, ig amekene João Batista danuh atere amadgat amatap. Ig awna ta gitkis hiyeg:

—Wagesnabay yihiyakemni. Kewpinabay ta ahakwat un adahan ekkene ku yis amepene ini ku Uhokri bayahminay ariw yitaraksan.

Hennawatbaki ig amekene João Batista awna.

⁵ Kaayhsima hiyeg danuh atere gimkanit amekene João Batista adahan igkis ihpene inakni giwn. Iggkis danuh apititak madikte waxri Judeyamnaw. Iggkis danuh apititak paytwempu Jerusalém. Iggkis danuh atere, igkis ekkepye gitaraksankis ta git amekene João Batista. Igme kayweprikis apigku eggu warik Jordawh adahan igkis amepene ini ku Uhokri bayahminigkis ariw gitaraksankis.

⁶ Ig amekene João Batista madiptiye. Ig kasimsapu akak “kamelu” asipri. Ig kakabutikpu akak pak amar. Gimaname tanan akak ahayak anunu.

⁷ Ig awna ta gitkis hiyeg. Giwn:

—Pahapwi nemnikumpiye nuhapuh butte ku pariye kaayhsima pi kiyatte mpiyhan. Nah yuma nukiythanisma gitiput adahan nah paberetusaw gitiput adahan nah ayapig wiwh gikasotni gikugkuptak. ⁸ Ku aysaw nah kaywepyi nah kawihkis un ta yipitit. Igme kaywepiynek gikak igyerwa Uhokri Gitip adahan ig kawihkis gidahanwa gihiyakemni akak gannu ta yipitit.

Jesus Kaywepka

Mt 3.13; Lk 3.21; Jo 1.32

⁹ Abetnewa ini hawkri ig Kiyapwiye Jesus pes apititak paytwempu Nazaré ayhté apit Galiléyamnaw. Ig danuh atere git amekene João Batista. Igme amekene João Batista kaywepri apigku eggu warik Jordawh.

¹⁰ Igme Kiyapwiye Jesus iyak ahakwatak un, aynewa ig hiyá en woke. Ig hiyá Uhokri Gitip muhuke ta gipitit, ghipak ke pahapu tukwabe.

¹¹ Ayteke pahá ikupimnat awna aytontak inugiktak. In awna:

—Pisnewa nukamkayh nubetki. Nah batek pikak kayhsima.

Wapitye Gikiparadkis Gihikekten Jesus

Mt 4.1; Lk 4.1; Eb 2.18, 4.15

¹² Aynewa ig Uhokri Gitip awahkise Kiyapwiye Jesus ta amadgat amatap.

¹³ Ayge ig msakwa pahapo adahan paxnika madikwa (40) hawkri. He puwiknenen ayge. Ig awahkiska atere adahan wapitye gikiparadkis Satanás gihikekten adahan hiyá ba hiyá igma taraksasepri. Ayteke ahj danuh atere, igkis ikenes Kiyapwiye Jesus gawaygyi. Pisenwa ig tipik ta gipinwat.

Jesus Kapusa Gannipwi Ayhté Galiléyamnaw

Mt 4.12; Lk 4.14

¹⁴ Ayteke ariwnteke ini ku samah amekene João Batista paraksepka gapit amekene Erodís, ig Kiyapwiye Jesus tipik ta apitit Galiléyamnaw. Ig danuh atere, ig kapusa akki Uhokri ginetni amin gikumadukan.

¹⁵ Ig kinetihwa ta gitkis madikte hiyeg. Giwn:

—Ahawkanaprik Uhokri gikumadukan kuwis danuh. Wagesnabay yihiyakemni ariw yipathawni. Ihanabay inakni kibeyne inetit.

Jesus Kaniy Gikannuhniwi Pitatyepwi

Mt 4.18; Lk 5.1

¹⁶ Ig waywe akigbimna mahakwa Galiléya. Ayge ig hiyá kiyapwiye Simawh Pedru gikak gisamwi kiyapwiye André. Iggkisme ipuhtyakeputnepwi. Iggkis ayge ipuhtyanenes akak tagamayh.

¹⁷ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna ta gitkis:

—Ba yi ayta wew nukakhu. Nah keh yis humaw ipuhtyakeputne hiyeg. Ku samah yis utí im, nah keh yis utí hiyeg ndahan.

¹⁸ Igkis timapni henne, aynewa igkis ikise gitagmayakis. Igkis tipik gikak adahan igkis humewnes gikan-nuhnipwi.

¹⁹ Ayteke ig wew aynessa akiw, ig hiyá amekene Tiyagumni gikak gisamwi kiyapwiye João, ku pariye amekene Zebedew gikamkayupwi. Igkis ayge amadga gihmunkis. Igkis kehepenes gitagmayakis ayge.

²⁰ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig humekwigkis ta gimkanit. Igkisme ikise gigkis amadga gihmunkis gikakkis gihiyegapu. Igkis tipik gikak Kiyapwiye Jesus adahan igkis hawwata humewnes gikannuhnipwi.

Jesus Kannuhak Piyihak

Mt 4.13, 7.28; Lk 4.31, 6.17

²¹ Ayteke ariwnteke ini igkis danuh atere paytwempu Kafarnawh. Samdi abet ig Kiyapwiye Jesus lammisya agiku judeyenepwi gileglisakis adahan ig kannuhekne ayge.

²² Iignes hiyeg aygnenepwi wakaymnibdi gidahan ku samah gikannuhakni. Mmanawa ig ka kannuhak kema nerras kannuhekeputnepwima amin amekene Moís gikumadukan. Henneme ig kannuhekne ayge akak madikte gikiythani.

²³ Ayge agiku ini gileglisakis pahapwi awayg wapityewnipye mbeyepye.

²⁴ Ig kabiman git:

—Jesus nazaréyene, ka ba kiyimwih usuh. Pariye pi-kehni ukakhu? Mmah pis ayta pisenwepye uhawkan ku apim inin? Nah hiyaknap ku pis Uhokri gikanyan barewpitye.

²⁵ Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig himehe ner wapitye. Ig awna git:

—Tinwohaw. Asá pes ayteke gipititak ner awayg.

²⁶ Aynewa ig wapitye nuwiswig. Ig kabiman kihhaw. Ayteke ig pese gipititak.

²⁷ Madikte hiyeg hiyapni henne, igkis wakaymnibdi. Igkis kinetihwenes pawtak. Igkis awna:

—Mmah awitwak git inakni hiyakemniki nukune? Ig pekkis wapityempu akak madikte gikiythani. Juktah igkis wapityempu iha giwn.

²⁸ Ayteke nikwe inakni inetit gidahan Kiyapwiye Jesus ibekhwepi muwwapu apit ini waxri Galiléyamnaw.

Jesus Makniwa Pedru Gimatru

Mt 8.14; Lk 4.38

²⁹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus pese agikutak ini leglis payak gikak amekene Tiyagumni gikak kiyapwiye João. Igkis tipik. Igkis danuh ta gipinekutkis kiyapwiye Simawh Pedru gikak kiyapwiye André.

³⁰ Ayge igkis uté kiyapwiye Simawh Pedru gimatru egme harit akak nawwaki. Nerras hiyeg ayge amnih-swe git Kiyapwiye Jesus gudahan.

³¹ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig atere gut. Ig sumuh guwak. Ig kannikasepru. Aynewa gunawan mpiye guw. Ayteke nikwe eg kuwegwano gidahankis.

Jesus Makniwa Kakahribdapye

Mt 8.16; Lk 4.40

³² Ayteke msanpi, wahanbuku kamuw, kaayhsima hiyeg danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis waxe git kaayhsima hiyeg kakahribdapye gikakkis hiyeg wapityewnapye.

³³ Kaayhsima hiyeg ayta iwasapri apititak ini paytwempu. Igkis pahadgupu anumeku payt alappota.

³⁴ Igme makniwe kaayhsima hiyeg ku pariye kakahribdapye akak arakembetnene karayt. Hawwata ig pekkise kaayhsima wapitye gipititakkis hiyeg. Ig ka isaksa ignes wapitye adahan igkis awna awaku igkis hiyaknig ku pariye ig.

Jesus Tipik Muwwapu

Lk 4.42

³⁵ Hewke kabeyweke ig Kiyapwiye Jesus kannikaw, ig tipik aparayewa ku kiney yumanene hiyeg. Ayge ig piriyepekwe.

³⁶ Igme kiyapwiye Simawh Pedru gikakkis nerras hiyeg ku pariye ayge gikak igkis ipegepri.

³⁷ Ayteke igkis utepri. Igkis awna ta git:

—Kaayhsima hiyeg piperepten.

³⁸ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Uyay tipik tahhan apitit nawenépwi paytwempu akiw adahan nah ekkene Uhokri giwn aygwata. Adahanikwa ini nah awahkiska atan.

³⁹ Ayteke nikwe ig wew muwwapu Galiléyamnaw. Ayge ig ekkene Uhokri giwn agiku judeyenepwi gileglisakis. Hawwata ig pekkis wapitye gipititakkis hiyeg.

Jesus Makniwa Pahapwi Ku Pariye Apxusakare Apit Busukne

Mt 8.1; Lk 5.12

⁴⁰ Apim ini pahapwi awayg danuh atere git. Ig apxusakare apit busukne. Ig paberetusaw ta gitiput. Ig amnihswene git. Ig awna:

—Kiyapwiye, uyá amnihun. Ku pis muwaka piyihun pis hiyá numakniwka.

⁴¹ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig kayah gidahan. Ig sarayh giwak ta gipitit. Ig daxwig atere. Ig awna git:

—Ihi. Nah muwaka. Pis makniw.

⁴² Aynewa gibuskana miypi. Ig barewpit msekwe.

⁴³ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna git:

⁴⁴ —Ataybiswanaba nuthu. Ka ba kinetihwa ta arit hiyeg apigkuya ahin amin ku samah pis makniw. Su atak wadé gimkanit muwpeg. Akkanaba pipit ta git kahadbe ig iwasap ig hiyá ku pis makniw. Ayteke pis keh ofan gidahan Uhokri adahan ig wiwhpiye pipathawni ku samah amekene Moís ayá wot minikwak, adahan arekhetni ta gitkis hiyeg ku pis inyerwa makniw.

Pisenwa ig awahkiswig tipik.

⁴⁵ Igme timapni henne, ig tipik. Ig ekkewpiye muwwapu ku samah ig makniw kuwis. Inakni ginetni ibekhwepi, nikwe ka ik adahan Kiyapwiye Jesus danuh ta apitit pahanama paytwempu. Henneme ig msakwa

aparayewa ariw paytwempu ku kiney yumanene hiyeg. Ayge kaayhsima hiyeg danuh atere git. Igkis pes apititak madikte waxri.

Jesus Makniwa Pahapwi Awayg Miyapupye

Mt 9.1; Lk 5.17

² Ayteke ariwnteke aynessa hawkri akiw, ig Kiyapwiye Jesus diyuhe ta apitit paytwempu Kafar-nawh. Ayge nikwe hiyeg kinetni gak ku ig ay gipineku.

² Ayteke nikwe kaayhsima hiyeg pahadguhwa atere. Igkis ba gikebentenkis yuma iwetrit gidahankis iné agiku payt iné anume ku alappota. Igme Kiyapwiye Jesus ayge ekkene Uhokri giwn ta gitkis.

³ Apim ini paxnika gikebyikis hiyeg danuh atere, igkis ayta waxwenes pahapwi awayg miyapupye ta gimkat Kiyapwiye Jesus.

⁴ Igkis ka hiyá igkisma danuh ta gipetunat Kiyapwiye Jesus awaku ba akebentenwa hiyeg ayge. Igkis hiyapni henne, igkis hiyak ku pariye igkis keh. Igkis wagehe ta inut ta amadgat payt ahigwi. Ayge igkis wiwhe apettak payt. Igkis keh pahayku miyokwiye gipitmin Kiyapwiye Jesus. Pisenwa igkis wiwhkise ner miyapupye agiku miyokwiye peyeke akak gisipamna.

⁵ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne ku samah gikamaxwankis ta gipitit, ig awna ta git awayg miyapupye. Giwn:

—Nukebyi, nah bayahminap ariw pitaraksan gikak Uhokri.

⁶ Apiminewa ini kaayhsima kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis batebdebdihpi ayge. Gaytakkis timapni inakni Kiyapwiye Jesus giwn, igkis awna gimin apit giyaknikis. Giwnkis:

⁷ —Mmahki ner awayg awna inakni henne? Yuma pahapwinama hiyeg hiyá ubayamnihkawiy ariw utarak-sanwiw gikak Uhokri. He ignenwa Uhokri hiyá ubayamnihkawiy. Ig miyathene Uhokri ku samah ig awna inakni henne.

⁸ Igme Kiyapwiye Jesus kateksan apit giyakni ku igkis pukuhpaw gibohri. Ig hiyapni henne, ig awna ta gitkis:

—Mmahkay yis pukuhpaw nubohri henne? ⁹ Mmah yipewkan ku in mahiko ndahan nah bayahmina ig awayg miyapupye ariw gitaraksan? Ku yis hiyá nah hiyá gikankasak nah keh ig kidis gisipamna ig wew akiw, ininkata akiw nah ka dat adahan nah bayahminig ariw gitaraksan? ¹⁰ Nah hiyapkiste yit ku nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nahnewa detye amadga inin adahan nah bayahminene hiyeg ariw gitaraksankis gikak Uhokri.

Ayteke ig awna ta git ner awayg miyapupye. Giwn:

¹¹ —Kannikaw. Kidis pisipamna. Hiyawa pis diyuhe pipinwate.

¹² Aynewa ig awayg kannikaw, ig iwé gisipamna. Ig tipik wew giwtrikneswa hiyeg. Igkisme hiyapni henne, igkis wakaymnibdi. Igkis kabayha Uhokri. Igkis awna:

—Usuh ka hiyapni akebyi ini. Kabahte usuh ka ihpin.

Jesus Kaniy Matews

Mt 9.9; Lk 5.27

¹³ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus pese paytrikutak. Ig tipik ta mahakwa akigbite. Kaayhsima hiyeg pahadguhwa atere ganwat. Ig hiyapni henne, ig gikannuhtenkis ayge.

¹⁴ Ayteke ariwnteke ini ig tipik waywe apigku ahin. Ayge ig hiyá kiyapwiye Levi, ku pariye amekene Alfew gikamkayh. Igme betnene agiku payt ahiwket karukri. Ig ladwan, ig ahiwne karukri gidahan gupelma. Igme awna git:

—Ba ayta wew nukakhu adahan pis humewne nukannuhni.

Igme timapni henne, ig kannikew, ig tipik gikak.

Jesus Ayta Humekwiye Hiyeg Taraksapye Ta Git

Mt 9.10; Lk 5.29

¹⁵ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus danuh ta gipinekut kiyapwiye Levi. Ayge ig axne gikak. Kaayhsima ladwan danuh atere payak gikakkis hiyeg akiw ku pariye ikaka kane kibeynepwima hiyeg. Igkis hawwata ax gikak Kiyapwiye Jesus gikakkis gikannuhnipwi. Igkis kaayhsima hiyeg. Igkis gibetkikis wew gikak.

¹⁶ Nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan ku pariye farisewkis igkis hiyapni henne ku ig axne gikakkis ladwan gikakkis hiyeg ku pariye ikaka kane kibeynepwima hiyeg, igkis hiyapni henne, igkis awna ta gitkis gikannuhnipwi. Giwnkis:

—Mmahka ig axne darihwekne gikakkis ladwan gikakkis hiyeg kane kibeynepwima hiyeg? Waké ig kibeyne hiyegbe, ig ka axkam gikakkis gikebyikis nerras hiyeg.

¹⁷ Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig kaytwa giwnkis. Ig awna ta gitkis:

—Hiyeg kane kibeynepwima ignes kewa hiyeg kakahribdapyebe. Igkis muwaka pahapwi ayta amnihgikis. Ignemes hiyeg makniwyepwi igkis ka muwaka mekseh. Ignemes hiyeg kakahribdapyebe igkis muwaka mekseh. Nah ka ayta adahan nah humeknema ku pariye hiyeg kibeynepwi kuwis adahan ignes wageswiyes gihiyakemnikis. Henneme nah ayta adahanikwa nah humekwiye nerras ku pariye taraksapye adahan ignes wageswiyes gihiyakemnikis.

Amawka Wixwiw Maxhaw Inyerwa Apititak Uyakniwiw

Mt 9.14; Lk 5.33

¹⁸ Apim ini amekene João Batista gikannuhnipwi igkis maxhewnes adahan igkis kiyenes Uhokri adahan igkis priyepkewnes. Nerras farisewkis hawwata igkis maxhewnes. Ayteke nikwe hiyeg danuh ta git Kiyapwiye Jesus. Igkis awna git:

—Kiyapwiye João Batista gikannuhnipwi igkis maxhaw adahan igkis kiyenes Uhokri. Kibereput igkis maxhaw adahan igkis priyepkewnes. Igkisme farisewkis gikannuhnipwi igkis hawwata akiw igkis maxhaw. Pisme pikannuhnipwi ka maxhaw. Mmahki igkis ka kiy-

atha Uhokri kema nerrasma? Mmah igkis ka kibeyne-watma hiyeg kema nerrasma?

¹⁹ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Igis ka maxhaw adahan nukiyetni mmanawa nah kupiknene ay gikakkis. Nah kehte abektey akak pahapwi awayg maripkewpiye. Ku aysaw ig maripkewpiye nikwe gikagmadapu ayta iwasa gimaripekawni. Ku samah ig ayge gikakkis abet ini fet ba igkis maxhaw? Kaw. Apim ini ku samah igkis kadahan ner awayg maripkewpiye ayge gikakkis igkis ka maxhaw. ²⁰ Henneme aysawnemenek ku aysaw nah iwepka giwkisnek nu-kannuhnipwi, apim ini nikwe igkis maxhawnek.

Jesus Gihiyakemni Ka Kis Gikakkisma Hiyeg Kuwisnene Dehe Gihiyakemnkis

Mt 9.16; Lk 5.36

²¹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus keh nawenéwa abektey akiw. Ig awna:

—Ka kis adahan wis kahapa simis mugumugupiye akak nukune kamis mmanawa kamis nukune ku pariye kote sukuhte in ik adahan tariswa mmanawa in kote dahwate kema mugumugupiyema. Ku pahapwi kahapa gisimsa mugumugupiye akak nukune kamis, in tariswa. Gisimsa sigka pi kiyeste akiw. ²² Kawnata kis adahan wis katiyha win nukune agikut pakir amar ayipwipye ipatmakupye. Mmanawa ku aysaw ini win tukurwa in kiyeshwa akiw, in pakir amar ka ahwa payak nikak. In bekwe awaku. Ayge nikwe ini win biyuke payak akak atiy. Amawka wis katiyha win nukune ta agikut pakir amar ku pariye mtibetnene. Nuhiyakemni kis gikakkis hiyeg ku pariye kote dahhate gihiyakemnikis.

Jesus Samdi Akipara

Mt 12.1; Lk 6.1

²³ Ayteke samdi abet ig Kiyapwiye Jesus tipik mpiye amadgew pahak was. Igkis gikannuhnipwi tipik gihapti. Igkis waywe ayge, igkis matise fahhin ariw, igkis axwig.

²⁴ Nerrasme farisewkis hiyapni henne, igkis awna ta git Kiyapwiye Jesus:

—Ipeg nerras pikannuhnipwi. Mmahki igkis ka iha amekene Moís gikumadukan? Mmahki igkis kannipwiye abet samdi?

²⁵ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Mmah yis kote ipegbohate Uhokri gannasan minikweknene ku kiney in kinetihwa amin ku pariye amekene Davi gikehni? Minikwak ig matipwe payak gikakkis gihaptiyepwi. Igkis yuma ariknawnama gimunkis. ²⁶ Nikwe ig pareke ta agikut Uhokri Gipin apim ini ku aysaw amekene Abiyatar muwpegpiyene gikiparakis. Ayge ig ax ini bugut ku pariye ekkepka ta gipetunat Uhokri. Hawwata ig ikepni ta gitkis gihaptiyepwi. Amekene Moís gikumadukan awna ku muwpegnenwa kis adahan ignes axnes ini bugut. Igkisme axni henneme igkis ka taraksa mmanawa ig muwpeg amnihpigkis.

²⁷ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis akiw. Giwn:

—Samdi humaw gidahankis hiyeg. Hiyeg ka humaw adahanma samdi. ²⁸ Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nahnewa samdi akipara.

Jesus Makniwa Pahapwi Awayg Kidubetwiye Giwak

Mt 12.9; Lk 6.6

³ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus tipik lammisya agiku judeyenepwi gileglisakis. Ayge pahapwi awayg kidubetwiye giwak.

² Igkisme nerras hiyeg ayge apuriw Kiyapwiye Jesus kabayhtiwa adahan igkis hiyá ba ig piyihgi abet samdi. Mmanawa igkis muwaka utí gitaraksan gikak amekene Moís gikumadukan adahan igkis gikamyehpitni.

³ Igme Kiyapwiye Jesus awna ta git ner awayg kidubetwiye giwak. Giwn:

—Ba ayta atan.

⁴ Ayteke nikwe ig awna ta gitkis hiyeg. Giwn:

—Pariye amekene Moís gikumadukan ayá wotwiye adahan ku pariye wixwiye keh abet samdi? Ba adahan wixwiye kehne kabayka, ba kawka, ba adahan wixwiye kehne mbayka? Ba adahan wixwiye amnihne hiyeg, ba kawka, ba adahan wixwiye umahkisne hiyeg?

Igkisme timapni henne, igkis tinwopu.

⁵ Igme ipegpusa madikte hiyeg ayge. Ig ka batek ku samah gihiyakemnikis. Ig wakaymni ku samah igkis ka amnihkere ner awayg. Ayteke nikwe ig awna ta git ner awayg kidubetwiye giwak. Giwn:

—Taraknaba piwak.

Igme tareke giwak. Aynewa giwak makniw.

⁶ Igkisme nerras farisewkis hiyapni henne, ku Kiyapwiye Jesus piyihpig abet samdi, igkis awna:

—Aa. Ig ka kiyatha samdi. Ik adahan ig taraksase kaayhsima hiyeg. Pugamawka ig umehpika.

Nikwe igkis pes ayteke, igkis ahegbete ginetnikis gikakkis amekene Erodís gihiyegapu adahan igkis giwmasepten Kiyapwiye Jesus.

Jesus Makniwa Kaayhsima Hiyeg Akiw

Mt 4.23; Lk 6.17

⁷ Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig tipik akigbite mahakwa. Gikannuhnipwi tipik gihapti. Hawwata akiw pahabunene hiyeg aytontak Galiléyamnawtak igkis kuruwkehe gihapu butte payak gikakkis hiyeg aytontak Judeyamnawtak, ⁸ aytontak Jerusalémtak, aytontak Idumeyamnawtak, aytontak warik Jordawh, aytontak paytwemputak Tiru akak Sidoh. Igkis kaayhsima hiyeg. Igkis kuwis timé gak ku samah ig keh kaayhsima annut. Nikwe igkis tipik iwasapri.

⁹ Igme Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis gikannuhnipwi. Giwn:

—Kaayhsima hiyeg ay. Ik adahan igkis dehekwen. Ahegbetnabay ndahan umuh.

¹⁰ Mmanawa ig makniwenene kaayhsima hiyeg. Ayge nikwe madikte hiyeg ku pariye kakahrapye igkis mpiksewnekwiyes adahan gidaxten.

¹¹ Nerrasme ku pariye wapityewnapye, pase igkis hiyapri igkis tuguhkiswa mabuw gitiput. Igkis kabiman git:

—Pisnewa Uhokri gikamkayh.

¹² Igme timapni henne, ig awna ta gitkis:

—Ka ba yi akkan ku pariye nah.

Jesus Awahkis Giwatnipwi Muwwapu

Mt 10.1; Lk 9.1

¹³ Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus wagehe ta apitit pahá waxri imuwadnene. Ayge ig pahadguhe ku pariye hiyeg ig muwaka.

¹⁴ Iggisme danuh atere git. Ayge nikwe ig kaniybete gaytakkis madikawku gikebyikis gikakkis piyana gawnakis (12) adahan igkis wewnes gikak. Hawwata adahan igkis awahkiska adahan igkis ekkenes ginetni muwwapu.

¹⁵ Apim ini ig iké kumadukaki gitkis adahan igkisme pekkiswiyes wapitye gipititakkis hiyeg.

¹⁶ Nah akkite yit giwkis nerras madikawkunene gikebyikis gikakkis piyana gawnakis (12):

kiyapwiye Simawh ku pariye ig kuwis sarayh giw Pedru,

¹⁷ amekene Tiyagumni,

gisamwi kiyapwiye João. Iggis amekene Zebedew gikamkayupwi. Igme Kiyapwiye Jesus sarayh giwkis “Boanerjes”. Inakni wownaprikwi “Diridriyan”,

¹⁸ kiyapwiye André,

kiyapwiye Filip,

kiyapwiye Bartolomew,

kiyapwiye Matews,

kiyapwiye Tomé,

kiyapwiye Tiyagu ku pariye amekene Alfew gikamkayh,

kiyapwiye Tadew,

kiyapwiye Simawh Zeloti,

¹⁹ Judas Iskariyotismen ner kamaykistinene Kiyapwiye Jesus.

Hiyeg Ikiy Ku Jesus Biyukse Gihiyakemni

²⁰ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus tipik ta gipinwate. Ayge nikwe nerras hiyeg pahadguhwa atere git akiw. Apim ini ig Kiyapwiye Jesus gikakkis gikannuhipwi igkis ka kahawkan adahan igkis ax awaku ba gikebentenkis hiyeg.

²¹ Ku aysaw gikebyupwi timé gak henne, igkis tipik iwepri mmanawa hiyeg kinetihwene gimin ku ig kuwis biyukse gihiyakemni.

Jesus Ka Piyihak Gikakma Wapitye Gannu

Mt 12.22; Lk 11.14

²² Apim ini nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis ayta apititak Jerusalém, igkis danuh atere ku kiney Kiyapwiye Jesus piyihne hiyeg. Iggis awna ta gitkis hiyeg:

—Ig pekkis wapitye gipititakkis hiyeg akak wapitye gikiparadkis gannu ay gipit. Igwa Belzebu ay gipit.

²³ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig pahadguhe nerras hiyeg ta gimkanit. Ig kinetihwa ta gitkis akak yuwit patuwesbuhka. Ig awna:

—Ig Satanás ka hiyá igma pekkis gidahanwa gihiyegapu wapitye gipititakkis hiyeg. ²⁴ Ku hiyeg apitya pahane waxri ku igkisweke kerbetpikis, igkis ka ayipwi akiw. ²⁵ Pakebyekne hawwata, ku igkisweke kerbetpikis, igkis kawnata ayipwi akiw. ²⁶ Wapitye hawwata. Waké ig Satanás siguh gidahanwa gihiyegapu wapitye, ig ka ayipwikam. Ig pisenwakam akak gikumadukan. ²⁷ Nah kehte abektey akak pahapwi ku pariye parakkere ta gipinekut pahapwi hiyeg detye adahan ig kidisne gewkanbet atere. Apit ig parak atere amawka ku ig wanakminanete ner hiyeg detye. Pisenwa nikwe ik adahan ig parak atere kidis ku pariye ay gimun. Hennewa nah keh gikak wapitye gikiparadkis.

Ku Yis Ka Kiyatha Uhokri Gitip, Yis Ka Bayahminaka

Mt 12.31; Lk 12.10; 1 Jo 5.16

²⁸ —Ik adahan Uhokri bayahmina hiyeg ariw madikte gitaraksankis ariw madikte miyathaki. ²⁹ Henneme ku ignes ka kiyatha Uhokri Gitip, nikwe ka hiyá igma bayahminigkis ariw ini gitaraksankis. Mmanawa ku pahapwi ka kiyatha Uhokri Gitip, nikwe ka ik adahan ig Gitip dax apit giyakni adahan ig wages gihiyakemni. Nikwe ig ner msakwa akak ini gitaraksan adahan apanenewa. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

³⁰ Ig Kiyapwiye Jesus awna inakni mmanawa igkis kinetihwa gimin ku wapitye ay gipit.

Jesus Kakebyuhwa Ta Gitkis Hiyeg Iphenenpwi Giwn

Mt 12.46; Lk 8.19; Eb 2.11

³¹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus ginag gikakkis gisamwipwi egkis danuh atere. Egkis msekwe kabaywak. Ay tontak kabaywaktak egkis wasapanaw gimin Kiyapwiye Jesus adahan ig ayta gumkatkis.

³² Ayge kaayhsima hiyeg batebdebdihpikis ganwa. Iggis hiyapni henne, igkis awna git:

—Kiyapwiye, pinag ay kabaywak gikakkis pisamwipwi. Egkis watihap.

³³ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Pariyeki nnaghu? Pariyeki nusamwipwi? Nah akkite yit.

³⁴ Ayteke ig ipegpusa nerras hiyeg batebdebdihpi ayge ganwa. Pisenwa ig awna:

—Ipegnay ayta. Norrasnewa ku pariye nnaghu. Nerrasnewa ku pariye nukebyupwi. ³⁵ Mmanawa ku pariye hiyeg kehnepwi Uhokri gibetki, ignes nah ikiygikis ke nukebyupwibe, egnesme tinogben nah ikiygukis ke nnaghube.

Yuwit Patuwesbuhka Amin Amutri

Mt 13.1; Lk 8.4

4 Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus tipik mahakwakigbit. Ig danuh atere, ig gikannuhtenkis hiyeg akiw. Kaayhsima hiyeg kiyaran ganwa. Ig hiyapni henne ig sarayhwa muhumdakad adahan igkis ka dehegbetig. Ayge ig batahkiswe. Ig gikannuhtenkis hiyeg ayteke gumadgatak umuh. Iggisme hiyeg msekwe tabirbet waxrihbak.

² Ayteke ig kinetihwa ta gitkis akak kaayhsima yuwit patuwesbuhka. Ig gikannuhtenkis, ig awna gitkis:

³ —Ataybiswanabay nuthu. Minikwak pahapwi awayg tipik giwasra amedgete adahan ig sessehne gamutra ayak. ⁴ Ig sessehne gamutra ayak, gaytakkis tuguhe apigku ahin ku kiney wayk adani. Ayteke nikwe kuhipra ayta axahpeprukis. ⁵ Gaytakkisme gamutra ayak tuguhe abetit tipebdi ku kiney ka kiyesradima wayk. Egnese gamutra ayak hiyenpiwatka kibenentwa mmanawa egkis ka mutuhwa mihadima awaku wayk ka kahogbi. ⁶ Kamuw inutpi, awehe gamutra. Aynewa egnese huruhurup mmanawa gahampabet he inuwew. ⁷ Gaytakkisme gamutra ayak tuguhe apuwit pudukupwi. Egnese pudukupwi hiyenpi payebitak akak gamutra. Egkis tuwathe gamutra juktah egkis miyorap. Nikwe egkis gamutra ka sarayh guwkis aynesnima. ⁸ Gaytakkisme gamutra ayak tuguhe abetit kibeyne wayk. Ayge egkis hiyan. Egkis gamutra aymuhwa juktah egkis kew. Egkis sarayh kaayhsima guwkis. Gaytakkis kew mpana madikwa gukebyikis (30). Gaytakkisme kew puguhkuna madikwa gukebyikis (60). Gaytakkisme kew sah gukebyikis (100).

⁹ Pisenwa inakni gawnhan, ig Kiyapwiye Jesus awna akiw. Giwn:

—Yis ku pariye katayebnene, ataybiswanabay numkanit.

Hiyeg Ka Pukuha Yuwit Patuwesbuhka

Mt 13.10; Lk 8.9

¹⁰ Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus igwo gikakkis giwatnipwi gikakkis aynessa hiyeg ayge ganwa akiw. Apim ini igkis hiyeg ayapri:

—Kaminki pis awna inakni yuwit patuwesbuhka?

¹¹ Igme kaytwa giwnkis:

—Hiyeg amadgayapu inin ignese kote hiyakte ku samah Uhokri gikumadukan. Yisme Uhokri akkamnihni ta yitnek. Igkisme ku akkaka ta gitkis. Ta gitkis nah awna patuwesbuhkanen yuwit. ¹² Hiyawa igkis iki gitewkis nimkanit kabayhtiwa henneme ka paduk ta gitwigikutkis. Hiyawa igkis ataybiswa nit kabayhtiwa henneme igkis ka pukuhipin. Ayge nikwe igkis ka wages gihiyakemnikis adahan igkis bayahminaka ariw gitaraksan-kis.

Jesus Akkamnih Giwn Amin Amutri

Mt 13.18; Lk 8.11

¹³ Ayteke ig awna gitkis:

—Mmah yis ka pukuhi inakni nuwnhu patuwesbuhka ku pariye kane mahikonene? Mmah nikwe apukapka yit madikte nuwnhu ku pariye pi mahikotenene? Ka sam. Nah akkamnihte yit inakni nuwnhu. ¹⁴ Ner awayg ku pariye sessehne gamutra ignebaki arakak gidahan pahapwi ku pariye ekkene Uhokri giwn ta gitkis hiyeg. ¹⁵ Gaytakkis hiyeg ku pariye timap inakni giwn ignese ke innebe ahinbe. Pase igkis timap Uhokri giwn aynewa ig Satanás danuh atere gitkis. Ig wiwhpiye inakni giwn abetitak gihiyakemnikis. ¹⁶ Egnese no amutri ayak ku pariye tuguhe ta abetit tipebdi inebaki arakak gida-

hankis hiyeg ku pariye timá nuwnhu igkis amapin kibentenwa akak madikte gibetkikis. ¹⁷ Henneme igkis ka kamax inakni nuwnhu kabayhtiawatma abet gihiyakemnikis. In humaw kewa pahakti amutribu ku pariye yumanano guhampabet eg ka dep miyó. Igkis batek akak nuwnhu adahan aynessa hawkri. Ayteke pase igkis hiyá mbejne nipatra, aynewa igkis miniwpi niw. Ku aysaw hiyeg mahipwihpigkis nipatra, igkis diyuhkiswe butte. ¹⁸ Egnese no amutri ayak ku pariye tuguhe ta abetit pudukupwi, inebaki arakak gidahankis hiyeg ku pariye timá Uhokri giwn igkis amapin. ¹⁹ Henneme igkis pi ikatuswete adahan arikna amadgaya inin. Igkis kinikiswe arit igiska amadgaya inin. Igkis miyarhaw aharit arakembet arikna mapiy giw Uhokri. Ayge nikwe Uhokri giwn mpithaka abet gihiyakemnikis. Igkis ka kannuhwa keh Uhokri gibetki. Amun ini nikwe igkis hiyeg humaw waditnepnyenen ke pahakti amutribu ku pariye kane kew. ²⁰ Egnese no amutri ayak ku pariye tuguhe ta abetit waxri kibeyne waxri, inebaki arakak gidahankis hiyeg ku pariye timá nuwnhu, igkis amapin. Igkis keh Uhokri gibetki nikwe. Gaytakkis hiyeg keh Uhokri gibetki kabayhtiwa. Ignese humaw kewa amutribu ku pariye kew mpana madikwa gukebyikis (30). Gaytakkisme hiyeg humaw kewa amutribu ku pariye kew puguhkuna madikwa gukebyikis (60). Gaytakkisme hiyeg humaw kewa amutribu ku pariye kew sah gukebyikis (100).

Wis Ka Hakis Lalamp Adahan Asabkeptenma

Mt 5.15; Lk 8.16

²¹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna gitkis akak nawenewa yuwit patuwesbuhka akiw. Giwn:

—Nuwnhu kewa pahow lalampbe adahan in uguhne hiyeg gihiyakemnikis. Wis ka hakis lalamp adahan wis asabkeptenma anapi suwyeg. Iné wis ka hakisru adahan wis ayempitnima ta anapit payt abukapayni. Kawawa. Wis ikigu ta inut akekrit. ²² Aysawnemenek madikte ku pariye ayempiki in kahayaknek. Inakni nuwnhu patuwesbuhka aysawnemenek in kahayak kabayhtiwane. ²³ Yis ku pariye katayebnene, ataybiswanabay numkanit.

²⁴ Ayteke ig awna ta gitkis:

—Ikinay yitew ta nuthu kabayhtiwa. Ku yis pi ikte yitew ta nuthu, yis pi darihte nuhiyakemni akiw. Yis darihni mpiynepepye akiw. ²⁵ Mmanawa ku pahapwi darih nuhiyakemni kabayhtiwa, nikwe ig Uhokri akki git pi kiyeste akiw. Henneme ku pahapwi ka darih nuhiyakemni kiyesradima, nikwe ini nuhiyakemni wiwhpikane abetitak gihiyakemni.

Yuwit Patuwesbuhka Amin Ku Samah Amutri Ayak Hiyeg Monye

²⁶ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna nawenewa yuwit patuwesbuhka akiw. Giwn:

—Nah akkite yit pahat abektey amin ku samah Uhokri gikumadukan. Minikwak pahapwi awayg mutuhe gamutra ayak amadga giwasra. ²⁷ Ayteke egnese gamutra hiyan, egkis aymuhwa takunipti, ig ka hiyak ku sa-

mah. Ku samah ig himeknete egkis aymuhwa. Ku samah ig ipegnete egkis aymuhwa hawwata. ²⁸ Egkis aymuhwa guwntekneswa abetidak wayk. Pitatye gapan-kis tarakwa, ayteke egkis kapuwri, pisenwa egkis sarayh guwkis. ²⁹ Ayteke ku aysaw gupatyaprikkis danuh, aynewa ig awayg ig iwé gikawaga, ig hiwhpigkis.

Yuwit Patuwesbuhka Amin "Mostad" Ayak

Mt 13.31; Lk 13.18

³⁰ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis hiyeg akiw. Giwn:

—Mmah nuwnhu kuri adahan nah akki yit ku samah Uhokri gikumadukan? Pariye yuwit patuwesbuhka ik adahan nah kawih? ³¹ Uhokri gikumadukan aymuhwa amadga inin ke amutri "mostadbe". Ku aysaw "mostad" ayak mutuhka abetit wayk eg nopsesniyo. ³² Eg pi isite ayak ariw madikte amadga inin. Henneme ku aysaw eg hiyan, eg pi wadiswete ariw madikte ipeybet. Gutawna humaw nopsad. Juktah ik adahan kuhipra kibhaw ta gupewit abet gupan gumisnapiy.

Jesus Awna Yuwit Patuwesbuhkanen

Mt 13.34

³³ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus akki Uhokri giwn ta gitkis nerras hiyeg akak kaayhsima yuwit patuwesbuhka akiw. Ig akkin gitkis madikte ku pariye igkis ik adahan amapin.

³⁴ Ig ka awnati ariknawnama ta gitkis huwewe. Ig he kinetihwa akak yuwit patuwesbuhkanen. Henneme ku aysaw igwo gikakkis gikannuhnipwi ig akkamnihni madikte gitkis.

Jesus Msak Mayg Akak Paraw

Mt 8.23; Lk 8.22

³⁵ Abetnewa ini hawkri aygete kuwis, ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis gikannuhnipwi. Giwn:

—Uyay manuke ta pahambakaytak mahakwa. Igkisime kaytwa giwn:

—Uyay.

³⁶ Igkis ekkewpiyes gitkis madikte hiyeg aygnenepwi. Ayteke igkis iwepri payak gikakkis amadga umuh mmanawa igme kuwis ayge gumadga. Hawwata akiw nawenépwi hiyeg gihmunkis ayge gikak.

³⁷ Igkis ku ayhté pakwa amadga mahakwa, pahaye adahan mayg kannikaw gimkanitkis, kaayhsima paraw katapte amadgat gihmunkis. Gihmunkis me buwise-met.

³⁸ Henneme ig Kiyapwiye Jesus abugik umuh, ig himeke ayge abet itiwepwit. Igkis gikannuhnipwi hiyapni henne, igkis atere wadiswig. Igkis awna git:

—Kiyapwiye, uyá amnih usuh. Mmah pis ka amina-ma usuh? Wixwiy me biyukapmet.

³⁹ Igme wadise, ig himehe mayg, ig awna ta arit paraw. Giwn:

—Asá msakwa. Tinwohaw.

Aynewa mayg tinwohew. Paraw mapawanew.

⁴⁰ Nikwe ig kaytwa giwnkis:

—Awaykemni apisatrupye! Mmahki yis ba yapisa tun-gun? Mmahki yis ka kamaxwa ta gipitit Uhokri?

⁴¹ Igkis gikannuhnipwi hiyapni henne, igkis wakaym-nibdi gidahan. Igkis kinetihwa pawtak. Igkis awna:

—Pariyeneki ner hiyeg? Juktah mayg akak paraw iha giwn.

Jesus Awahkis Wapityempu Ta Gipuritkis Pakirempu

Mt 8.28; Lk 8.26

5 Ayteke pisenwa igkis hamah pahambakat igkis minahwa atere apitit giwaxrikis hiyeg gadaray-enepwi.

² Igme Kiyapwiye Jesus sarayhwe waxrit. Ayge pahapwi awayg wapityewniye atere patiptakig. Ig pes abetitak imewti.

³ Ig awayg msakwa ayge apuheket. Hiyeg ka hiyá giwankaminka juktah akak xen.

⁴ Mmanawa takunipti igkis wanakminape gibagwan akak giwan akak sipari akak xen henneme ig matisbetepni madikte. Yuma pahapwinama hiyeg hiyá gisamanak.

⁵ Mataytak, hewke tiyegim ig wewpari muwwapu apuheketiw, muwwapu waxribdiw. Apanenekwa ig kabiman, ig huwipwihtewpi akak tip.

⁶ Pase ig hiyé Kiyapwiye Jesus piyawakad, ig sigise atere gimin, ig paberetusaw ta gitiput.

⁷ Ig kabiman git akak gihawna. Giwn:

—Aa, Kiyapwiye Jesus. Pis Uhokri gikamkayh inugiky-ene. Pariye pimawkan ta nuthu ku apim inin? Uyá amnihun gidahan Uhokri. Ka ba hiyapkis mbeyne nuthu.

⁸ Ig awna inakni yuwit henne mmanawa ig Kiyapwiye Jesus kuwis pekkiswiye ner wapitye mbeyepye ayta gipititak.

⁹ Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus ayapri:

—Mmah piw?

Igme kaytwa giwn:

—Nuwhu "Pibohram". Mmanawa usuh wapityempu kaayhsima ay gipit.

¹⁰ Ayteke ig amnihswa ta git Kiyapwiye Jesus akiw. Ig awna ta git:

—Ka ba arewepma wothu awahkiswima usuh piyawakad ariwntak inin iwetrit.

¹¹ Ayge pahabunene pakirempu axwenekis apit pahá waxri imuwadnene.

¹² Igkis wapityempu hiyapni henne, igkis ayá git Kiyapwiye Jesus:

—Uyá awahkis usuh tahhan gipititkis pakirempu.

Isaksanaba usuh parak ta gipititkis.

¹³ Igme Kiyapwiye Jesus isakseprakis. Ayteke nikwe nerras wapityempu mbeyepye igkis pesbetwikis gipititak ner awayg. Igkis pareke ta gipititkis ignes pakirempu. Nerras pibohramnene pakir igkis piyana mil (2.000) gikebyikis. Igkisime wapityempu parekwigkis, igkisime pakirempu sigisbetwikis ta asebrikute. Igkis tubohbetwikis ta ahakwate mahakwa. Ayge igkis aniksewbet ahakwa mahakwa.

¹⁴ Pakirempu gikapriwtenkis igkis hiyapni henne, igkis sigisbet kibentenwa ta paytwempuit. Igkis danuh

atere, igkis kinetihwa nimin muwwapu paytwempuriw muwwapu iwetrit aranwa paytwempu. Nerras hiyeg paytwempuyenepwi timapni henne, igkis tipik atere adahan igkis hiyepnes ku pariye danuh.

¹⁵ Igkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus, igkis uté ner awayg ku pariye kuwisnene makniw ariw wapityempu. Igme bat ayge. Ig kasimsapu kuri. Gihiyakemni diyuh adukwenewa akiw.

¹⁶ Igkis hiyapni henne, igkis apisasew. Nerras ku pariye hiyepnepwi madikte ku pariye kehka gikak ner awayg igkis kinetihwa ta gitkis nerras hiyeg amin madikte ku pariye danuh ta git ner awayg gikakkis nerras pakirempu.

¹⁷ Igkis timapni henne, igkis awna git Kiyapwiye Jesus:

—Su tipik aytekihan apititak uwaxri.

¹⁸ Igme katapte amadgat gihmun. Igme ner awayg ku pariye kuwisnene makniw ariw wapityempu, ig awna ta git:

—Nah ataka pihapti.

¹⁹ Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Pi kabayte pis msakwa ay. Su ataknate ta pipinwat ta gitkis pikebyupwi. Kinetihwanaba gitkis amin madikte ku samah Uhokri keh pikak ku samah ig amnihpep.

²⁰ Igme awayg timapni henne, ig tipik ta apitit paytwempu Dekápolis. Ig danuh atere ig kapusa kinetihwa ta gitkis madikte hiyeg aygnenepwi amin ku samah Kiyapwiye Jesus keh gikak. Igkisme wakaymnibdi kaahsima.

Jayru Amnihsa Git Jesus

Mt 9.18; Lk 8.40

²¹ Igme Kiyapwiye Jesus manuke pahambakat mahakwa akiw amadga umuh. Ig danuh atere, ig utí kaahsima hiyeg pahadgupu adahan igkis patiptakig ayge akigbimna mahakwa.

²² Ayteke pahapwi awayg danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Giw Jayru. Ig leglis akipara, judeyenepwi gileglisalis. Ig hiyapri, ig paberetusaw ta gikimpuit.

²³ Ig awna git:

—Kiyapwiye, uyá amnihun. Nukamkayh mihenapyo pahayempi guyekwin. Ba ayta sarayh piwak ta gupitit kahadbe eg makniw eg ka miyó.

²⁴ Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig tipik gihapti. Kaahsima hiyeg tipik gihapti. Ig waywe dahebdi gikakkis.

Pahapu Tino Makniw Ariw Guminewkan

Mt 9.20; Lk 8.43

²⁵ Ayge nikwe pahapu tino danuh gihapu butte. Eg kuwis hiyá mbeyne akak guminewkan adahan kaahsima kamukri, madikawkubu akebyi akak pikana arawna (12).

²⁶ Eg hiyá mbeyne ay giwakukis kaahsima mekseh kuwis. Eg sarayhe gukakura madikte adahan gikatiw-nihpitnikis. Henneme eg kote makniwte. Guwskawni pi mbayte ariw pitatyé.

²⁷ Eg kinetni Kiyapwiye Jesus gak. Nikwe eg danuh atere giharaptak gibetimpikis nerras hiyeg, adahan eg dax gisimsa.

²⁸ Mmanawa eg awna gunaktin:

—Ku nah he daxpi gisimsa, ikeypi, nah makniw.

²⁹ Eg danuh atere, eg daxwin. Aynewa guminewkan matiswe. Eg kayak ku eg kuwis makniw ariw gukahri.

³⁰ Igme Kiyapwiye Jesus kayak ku gidatni pes aynes-sa ku samah ig makniwepu. Ig hiyapni henne, ig wagestaw ayge gibetkis hiyeg. Ig awna:

—Pariye dax nukawihni?

³¹ Igkisme gikannuhnipwi awna git:

—Kiyapwiye, ka ba pis hiyá kaahsima hiyeg daykeg-betpi pikak? Mmahki pis awna: “Pariye daxwen”?

³² Igme ipepari gupegepten gidaxten gikawihni.

³³ Eg tino hiyapni henne ku eg makniw kuwis, eg danukwa atere git. Eg apisasew. Eg serke. Eg paberetusaw ta gitiput. Eg akki git makisute.

³⁴ Igme awna gut:

—Nukebyi, pis makniw mmanawa pis kamaxwa ta nupitit. Hiyawa pis diyuhe pipinwate akak kabayka. Pis makniw ariw pikahri.

Jesus Kannikasa Jayru Gikamkayh

Mt 9.23; Lk 8.51

³⁵ Ku samah ig Kiyapwiye Jesus awnempiyé inakni yuwit henne, aynessa hiyeg danuh atere. Igkis ayta gipinwatak ner leglis akipara. Igkis atere ewk inetit git. Igkis awna git:

—Pikamkayh ayipa miyop. Ka muwaka wewkis ukan-nuhtenwiw waditnepyenen.

³⁶ Igme Kiyapwiye Jesus ka aminama ariw inakni giwnkis. Ig awna ta git leglis akipara. Giwn:

—Ka muwaka apis. Kamaxwanaba ta nupitit.

³⁷ Ig ka isaksa pahapwinama hiyeg tipik gihapti.

Ignesnenwa kiyapwiye Pedru gikak amekene Tiyagumni gikak kiyapwiye João ku pariye amekene Tiyagumni gisamwi igkiswonas tipik gihapti.

³⁸ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus danuh atere gipinekut ner awayg leglis akipara. Ayge ig hiyá kaahsima hiyeg kadukman. Igkis tihenekwiyes, igkis kadniyes guharit no bakimni kaahsima.

³⁹ Ig hiyapni henne, ig parak atere, ig awna gitkis nerras hiyeg:

—Mmahki yis kadukman? Mmahki yis tih? No bakimni ka miyó. Himak eg.

⁴⁰ Igkisme hiyaraptihpig. Igme pekkiswigkis madikte. Ayteke ig iwé no bakimni gig gukak gunag payak gikak nerras gihaptiyepwi igkis parak ta agikut xam ku kiney eg haritminano.

⁴¹ Ayge ig sumuh no bakimni guwaku. Ig awna ta gut:

—“Talita, kumi.”

Inakni wownaprikwiw “Mim, kannikaw”.

⁴² Aynewa eg kannikew eg wew. Mmanawa gaw madikawkubu kamukri akak pikana arawna (12). Igkis madikte wakaymnibdikis kaahsima.

⁴³ Igme Kiyapwiye Jesus awna gitkis:

—Ka muwaka akkin ta gitkis hiyeg. Ikanay gut aynes-gumana.

Nazaréyenepwi Ka Kiyatha Jesus

Mt 13.53; Lk 4.16

6 Pisenwa gawnhan inakni yuwit patuwesbuhka, ig Kiyapwiye Jesus tipik ayteke. Ig diyuhe ta apitit giwaxri Galiléyamnaw. Gikannuhnipwi igkis tipik gihapti.

² Iggkis danuh atere. Ayteke abet samdi ig kapusa kannuhak agiku judeyenepwi gileglisakis. Nerras timepnepwi giwn ayge igkis wakaymnibdi gimin. Iggkis awna:

—Kariwntak ner awayg utí inakni giwn? Kariwntak ig utí ini hiyakemniki? Kariwntak ig utí ini gannu? ³ Ka ba pis hiyá ku ner he aheputnemen gikamkayh? Ka ba nernema kinagniyo kiyapuno Mahi? Ka ba Tiyagu gikak José, Judas, Simawh, ka ba igkisnema gisamwipwi? Ba gisamrupwi ka ba egkisnema msakwa ay ubetwiy?

Ayge nikwe igkis kiyimwih gikak Kiyapwiye Jesus, igkis tukuhwepwa giw.

⁴ Igme hiyapni henne, ig awna ta gitkis:

—Madikte hiyeg kiyathenekwiye pahapwi ku pariye Uhokri gawnepe. Igneshewa gikebyupwi gikakkis gimunyapu gikakkis hiyegipiyene ku pariye apitya giwaxriwa ignes ka kiyatig.

⁵ Ayge nikwe ig ka keh kibitema annut ayge awaku yumahwa gikamaxwankis ta gipitit. Ig he sarayh giwak ta gipititkis aynessa hiyeg kakahribdapye ayge igkis makniw.

⁶ Ig wakaymni kaayhsima adahan ku samah igkis ka kamaxwa ta gipitit.

Jesus Awahkis Giwatnipwi Muwwapu

Mt 10.1; Lk 9.1

Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus mpiye muwwapu apuriw madikte paytwempu. Ig kannuhne hiyeg ayge.

⁷ Ayteke pisenwa ig pahadguhe giwatnipwi madikaw-kunene gikebyikis gikakkis piyana gawnakis (12) ta gimkanit. Ayge ig gawahkiswitnikis muwwapu. Nikwe ig gibekheptenkis piyenmempí adahan igkis atak apitit mpuse paytwempu. Ayteke ig iké kumadukaki gitkis adahan igkisme pekkiswiyes wapitye gipititakkis hiyeg.

⁸ Ig awna gitkis:

—Ataknay hennen yiwakyékata. Ataknay inenewa akak yasuranenwa. Ka yi muwaka atak akak yimana, iné akak yisakola adahan yiwewni, iné akak karukri agiku yipusra. ⁹ Ik adahan yis kawih yikasotni henneme ka yi muwaka atak akak pikanama yisimsa.

¹⁰ Ayteke ig awna ta gitkis akiw:

—Ku aysaw yis danuh ta apitit pahá paytwempu, msakwanabay pahaygiknene ku kiney yis amapaka he ku aysaw yis pes ayteke paytwemputak. ¹¹ Henneme ku ignes hiyeg aygnenepwi ku igkis ka amapay, ku igkis ka timepkere yiwn, nikwe pase yis pes ayteke, yis sassah yikugku ariw apathawni. Ini arekhetni ku samah gitaraksankis.

¹² Pisenwa inakni gawnhan, igkisme tipikbet muwwapu. Iggkis kinetihwenes ta gitkis hiyeg adahan igkisme wages gihiyakemnikis ariw gitaraksankis.

¹³ Apim ini igkis pekkis wapityempu kaayhsima gipititakkis hiyeg. Hawwata igkis huk ah ariw ariy ta gitewharitikis hiyeg kakahribdapye adahan makniweprikis.

João Batista Umehpika

Mt 14.1

¹⁴ Apim ini hawkri ner hiyaptigi amekene Erodís ig timé gak Kiyapwiye Jesus, mmanawa giw Kiyapwiye Jesus hiyakkan muwwapu. Ig timap gaytakkis hiyeg awna:

—Ke wothube ignewa amekene João Batistamni. Ig kannikaw akiw ariw gimiremni. Inneki keh ig kagannusima keh annut.

¹⁵ Gaytakkisme hiyeg awna:

—Ke wothube ignewa amekene Eliyas.

Gaytakkisme awna:

—Ke wothube ignewa pahapwi gawnepe Uhokri. Mmanawa ig kewa Uhokri gawnepepu pitatyepwibe.

¹⁶ Igme amekene Erodís ku samah ig timé Kiyapwiye Jesus gak, ig awna:

—Ke nuthube ignewa amekene João Batistamni. Nah bukihikise gibita baki ig kannikawatma akiw.

¹⁷ Ig awna inakni henne mmanawa ignewa kamaykistinene amekene João Batista. Ig wanakkisri, ig sarayhkisri agikut paraksetek. Ig keh henne gupatra amakano Erodías, ku pariye gegni Filip gihayo mmanawa ig powkemnihwa gukak.

¹⁸ Apim ini ig amekene João Batista himahgi. Ig awna git:

—Pis ka keh wadit ku samah pis powkemnihwe gukak piwgun. Ka hennema Uhokri ayá wotwiy.

¹⁹ Ayteke nikwe egme amakano Erodías kanaktin gikak amekene João Batista. Eg aharitno giwmasepten. Henneme eg ka hiyá gisamanak.

²⁰ Mmanawa ig amekene Erodís apisemun gibohri amekene João Batista awaku ig hiyakni ku ig waditye hiyeg, ig hiyakni ku ig Uhokri gihiyega. Ayge nikwe ig apuriwkisri agiku paraksetek. Ku aysaw ig timá amekene João Batista kinetihwa git, ig mategbet gihiyakemni henneme ig batek timap giwn.

²¹ Egme amakano Erodías guhawkanaprik danuh adahan eg giwmasepten. In danuh ku aysaw ig amekene Erodís keh gipetra adahan ku samah ig amadga wayk. Apim ini ig awnase kaayhsima hiyeg kiyatyepwi atere. Ig awnasa gihiyegapu ku pariye apuriw gupelma gidahan. Ig awnasa gisuwtatapu gikiparakis. Hawwata akiw ig awnasa madikte nerras galiléyenepwi ku pariye pi kiyattenene ayge.

²² Iggkis madikte danuh atere, igkis fetya ayge. Abet ini fet eg amakano Erodías gukamkayh himano eg kayno eg pahapo gidahankis gawnasanpu. Eg keh ig amekene Erodís batek ginaktin mpiynepepye payak gikakkis gawnasanpu. Pisenwa nikwe ig awna ta gut:

—Hiyawa pis ayá nuthu madikte ku pariye pimawkan nuthu. Nah ikaksa pit madikte. ²³ Uhokri timá nuwnhu

ku nah awna pit. Nah ikaksa pit madikte ku pariye pay-apni nuthu. Juktah abusku nukumadukan.

²⁴ Egme himano timapni henne, eg pes ta gut gunag. Eg danuh atere, eg ayapru:

—Pagiye nayapni kuri?

Egme gunag kaytwa guwn:

—Ayá João Batista gitew.

²⁵ Egme himano diyuhe kibentenwa ta git amekene Erodís. Eg awna git:

—Nah muwaka pis ikí nuthu João Batista gitew. Uyá ikepni nuthu pisenwate amadga pahak miguk.

²⁶ Igme amekene Erodís timapni henne, ig wakaymni mpiynepepye mmanawa ig ka ihpekere inakni guwn. Henneme kuwis ig ikaksin gut giwtrikneswa gawna-sanpu. Nikwe ig ka muwaka kaytwin “Kawk”.

²⁷ Ayteke nikwe ig awahkis pahapwi gisuwtata. Ig awna git:

—Su atak bukih João Batista gibita. Ayta ewk gitew atan.

Igme suwtat tipik ig bukihe amekene João Batista gibita ayge agiku parakseket.

²⁸ Ayteke nikwe ig aytwe ewk gitew atere amadga pahak miruk. Ig ikepni ta gut no himano. Egme ewkwin ta gut gunag.

²⁹ Ayteke ku aysaw ig amekene João Batista gikan-nuhnipwi timé gak, igkis danuh atere, igkis iwé gipit, igkis apuhpig agiku gimew.

Jesus Ikí Im Ta Gitkis Hiyeg

Mt 14.13; Lk 9.10; Jo 6.1

³⁰ Ig Kiyapwiye Jesus giwatnipwi igkis pisenwa gannipwikis, igkis diyuhe ta gimkanit. Igkis akki git madikte ku pariye gikehnitnenkis madikte ku pariye gakkankis gitkis hiyeg.

³¹ Ayteke ariwnteke ini igme Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis:

—Uyay higihwa aynessa ta apitit pahá iwetrit ku kiney yumanene hiyeg. Ayge wixwiw mayak aynessa.

Ig awna inakni henne, awaku gaxnikiswa igkis ka hiyá igkisma mmanawa kaayhsima hiyeg danuhpene git pawenyaneke.

³² Ayteke nikwe igkis tipik igkiswonas. Igkis tipik muhumdakew ta apitit pahá iwetrit ku kiney yumanene hiyeg.

³³ Henneme kaayhsima hiyeg ayge gihyepetnikis ku samah gitepkemnikis atere. Igkis hiyapni henne, igkis sigis atere waxriw. Igkis pesbetwikis apititak madikte paytwempu ayge. Igkis kit danuh atere giw Kiyapwiye Jesus.

³⁴ Igme Kiyapwiye Jesus sarayhwe atere waxrihbatat. Ayge ig hiyá madikte nerras hiyeg kabubuknekis. Ig hiyapni henne, ig kayah gidahankis. Ig amnihpigkis awaku igkis ayge kewa muttuhiyenebe ku pariye yumanene gikiparakis gikapriwtenkis. Ayge nikwe ig kinetihwa gitkis amin kaayhsima hiyakemniki.

³⁵ Ayteke ariwnteke ini, tepti kamuw, igkis gikannuhnipwi danukwa atere git. Igkis awna:

—Kiyapwiye, kuwis aygete kuwis. Inin iwetrit yuma hiyeg msekwene ay. ³⁶ Wani nerras hiyeg tipik adahan igkis isim gimanakis. Ik adahan gaytakkis atak ta gitkis was akipara. Gaytakkisme atak tahhan paytwempuit adahan igkis isim gimanakis atere.

³⁷ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Kawa. Yisnewa ikí axka ta gitkis apim inin.

Igkisme awna ta git:

—Mmah pimawkan usuh atak isim bugut adahan gaxnikis? Amawka usuh sarayh kaayhsima karukri mmukna sah (200) karukri. Usuh yuma ukakura akebyi ini.

³⁸ Igme Kiyapwiye Jesus ayaprikis:

—Aysaw akebyi bugut yis kadahan? Su yi iwasa.

Igkisme tipik iwasa. Ayteke igkis diyuh akiw, igkis kaytwa giwn:

—Usuh kadahan pohowkubu akebyi bugut akak piyana akebyi im masaraku.

³⁹ Igme Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis madikte hiyeg:

—Batnabay kabubuk ay abet ini pamatka mtibetnene.

⁴⁰ Igkisme batahkiwebdi atere. Igkis ahewga adahan pohowkutra madikwa (50) gikebyikis, adahan madikawkut madikwa (100) gikebyikis.

⁴¹ Ku aysaw igkis kuwis batebdebdihpikis, ig iwé ini pohowkubunene bugut akak piyananene im. Ig sarayh gipegyi ta inut, ig kabayha Uhokri adahan ini. Ayteke ig sigkebdihe ini bugut. Ig ikepni ta gitkis gikannuhnipwi kahadbe igkisme ibekhepni ta gipuriwkis nerras hiyeg. Hawwata ig ibakhase ini piyananene im ta gipuriwkis madikte hiyeg.

⁴² Igkis madikte ax kabihribdape.

⁴³ Ka semeweknama gimanakis. Kaayhsima asemne msekwe. Pisenwa nikwe, igkis gikannuhnipwi ahiwapemni, igkis kipunse kaayhsima panye akak asemne gimanakis, madikawku akebyi panye akak pisaya arawna (12).

⁴⁴ Igkis nerras hiyeg kaayhsima gikebyikis. Awaykenninen pukuhka kabá danuh pohowku mil (5.000) gikebyikis.

Jesus Waywe Ahakwew Un

Mt 14.22; Jo 6.15

⁴⁵ Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis gikannuhnipwi. Giwn:

—Kataptanabay amadgat wahmunwiw. Manukwinay pitati tahhan pahambakat ta apitit paytwempu Betsayda. Kuwewanek nah aterenek.

Igkis timapni henne, igkis tipik.

⁴⁶ Igme msekwe ayge adahan ig ekkewpiye ta gitkis nerras hiyeg.

Pisenwa gekkewpen, ig wagehe apitit pahá waxri imuwadnene adahan ig piriyepekewne atere.

⁴⁷ Msanpi gaw, no gihmunkis ayhté pakwa mahakwa. Igme adukwenewa ig ayge pahapo.

⁴⁸ Ig hiyá ku igkis mpiksewnes puwehnes mmanawa mayg aytnipa gitiputkis. Ayteke nikwe kabeyweke ig

Kiyapwiye Jesus aytweni ta gimkanitkis, ig waywe aha-kwew un. Ig gimapiyeptenkis.

⁴⁹ Igkisme hiyapni henne ku samah ig waywe aha-kwew un, igkis ikiygi ku ig anmapti. Ayge igkis kabimbet akak gapisnikis.

⁵⁰ Igkis madikte hiyapri. Igkis apisasew kaayhsima. Igme awna ta gitkis. Giwn:

—Kibowkahwanabay. Nahnewa ay. Ka yi muwaka apis.

⁵¹ Ayteke ig katapte amadgat gihmunkis. Ig msakwa ayge gikakkis. Aynewa mayg msekwe. Igkisme amadgaya umuh igkis hiyapni henne, igkis wakaymnibdi gidahan mpiyepupe.

⁵² Mmanawa igkis ka pukuha ini gannu akak ini bu-gut. Igkis pet gihyakemnikis.

Jesus Makniwa Hiyeg Kakahribdapye Ayhté Jenesarém-

naw
Mt 14.34

⁵³ Igkis manuke mahakwa, igkis danuh ta apitit Jenesarémnaw. Ayge igkis minahwa ihapkat.

⁵⁴ Pase igkis katapte muhumdak, nerras hiyeg ayge murotpi git Kiyapwiye Jesus.

⁵⁵ Igkis wasapanaw giminkis hiyeg muwwapu giwaxrikis. Ayteke nikwe igkis waxwape madikte hiyeg kakahribdapye ta gimkat amadga gisipamnakis. Igkis waxwigkis muwwapu ku kit igkis timé gak ku ig ayge.

⁵⁶ Ku kitwiye ig danuh, atere igkis amnihswe ta git adahan ig isiy nerras kakahribdapye adahan igkis dax he gikanwaptanen akigbimna. Igme isakseprakis. Madikte hiyeg ku pariye daxni igkis makniw.

Jesus Gihyakemni Kabayte Mpiy Amekenegben Gihyakemnikis

Mt 5.21, 15.1

7 Ayteke gaytakkis nerras farisewkis gikakkis gaytakkis kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis danuh atere aytontak apititak Jerusalém. Igkis pahadguhwa ta git Kiyapwiye Jesus.

² Igkis ayge gikak, igkis hiyá ku Kiyapwiye Jesus gikannuhnipwi ka sukokaw apit igkis ax kema amekenegbenma adahan igkis humaw barewpit giwtrik Uhokri. Igkis hiyapni henne, gitkis gikannuhnipwi ax akak giwakukis patehwepye giwtrik Uhokri.

³ Mmanawa nerras fareswkis akak madikte judeyene-pwi giwewkistenkis akiw, igkis kiyatha amekenegben gihyakemnikis, igkis sukokaw kabayhtiwa apit igkis ax. Ku igkis ka sukokaw henne, igkis ka ax. Ta gitkis ini keh igkis humaw barewpit giwtrik Uhokri.

⁴ Hawwata akiw ku aysaw igkis diyuh ariwntak im gapikekri igkis sakta gimanakis akak un adahan in barewbet giwtrik Uhokri. Ku igkis ka saktin henne, igkis ka axni. Igkis hawwata kiyatha kaayhsima amekenegben gihyakemnikis akiw kewa inibe. Juktah igkis sukuheku gigoblakis akak gisuwyegakis akak gikarapakis kehka kuriwra adahan in barewegkape giwtrik Uhokri. Igkis sukuhekuni kabayhtiwa ku samah amekenegben gihyakemnikis.

⁵ Ayteke nikwe nerras farisewkis gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis ayá Kiyapwiye Jesus:

—Mmahki pikannuhnipwi ka iha amekenegben gihyakemnikis? Apit igkis ax igkis ka sukokaw kabayhti-watma kema igkisma. Igkis ax akak giwakukis patehwepye giwtrik Uhokri.

⁶ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Yis farisewkis ikewne ke wotbe yis kibeynepwibe hiyeg bawa yis pi mbayte giwkis nawenépwi hiyeg. Minikwak amekene Isaías kuwis kinetihwa yimin. Ig ekkene Uhokri giwn, ig awna:

“Nerras hiyeg kiyathan ay ginumbukisnen bawa gihyakemnikisme piyawakad nuwhu. ⁷ Igkis kiyathan waditnepyenen. Igkis kannuheknes amin hiyegnen gihyakemnikis amadgaya inin ke wotbe in nuhiyakemnibe.”

⁸ Inakni yuwit kinetihwa yimin. Mmanawa yis kuwis miyehe Uhokri gikumadukan henneme yis kiyene kabayhtiwa hiyeg gihyakemnikis amadgaya inin.

⁹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna gitkis akiw. Ig awna:

—Yis kayannusima mayte Uhokri gikumadukan adahan yis pi ihpate giwnkis amekenegben awenyan igwa Uhokri gikumadukan. ¹⁰ Nah akkite yit ku samah. Ig amekene Moís awna:

“Kiyatha pig, kiyatha pinag.”

Hawwata akiw ig awna:

“Ku pahapwi miyatha gig, miyatha ginag, pugamawka ig umehpika.”

Hennewatbaki ig Uhokri awna. ¹¹ Yisme awna: “Ku pahapwi ik adahan ig amnih gig gukak ginag henneme ku ig awna ta gutkis: ‘Nah ka hiyá nahma amnihyi akak ini newkanbet mmanawa in “Korbah”. Inakni yuwit akki ku nah kuwis ikakse ku nah kawih madikte newkanbet gidahannen Uhokri.’ ¹² Ku pahapwi awna inakni henne, nikwe yis ka isaksig adahan ig ayapa gig gukak ginag. ¹³ Ku aysaw yis iha inakni giwnkis amekenegben ku kamin yis kannuhne hiyeg, amun ini nikwe yis kuwis ikene amekenegben gihyakemnikis pi kabayte mpiy Uhokri gikumadukan. Mmanawa yis mpitha hiyeg adahan ignes ka kiyatha gigkis. Yis keh arakembet akebyi ini.

Ku Pariye Ay Abet Uhiyakemni Inneki Keh Wis Patehwepye

Mt 15.10

¹⁴ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus pahadguhe madikte hiyeg ayge ta gimkanit akiw. Ig awna ta gitkis:

—Ataybiswanabay numkanit. Pukuhpanabay nuwnhu. ¹⁵ Ku pariye arikna wis ikí ubiygikuk ka innema keh wis patehwepye giwtrik Uhokri. Henneme ku pariye mbayka pes ubiyaptak inneki keh wis patehwepye giwtrik Uhokri. ¹⁶ Ku yis katayebnene, ataybiswanabay nu-thu.

¹⁷ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus pes gibetitakkis nerras hiyeg. Ig pareke paytrikut. Igkis gikannuhnipwi hiyapni henne, igkis danuh atere git. Igkis ayapri:

—Uyá akkamnih wothe inakni yuwit patuwesbuhka amin ku pariye keh hiyeg patehwepye giwtrik Uhokri.

¹⁸ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Mmah yis kawmata pukuha nuwnhu? Ka ba yis hiyá ku pariye arikna wis ikí ubiygikut ka innema keh wis patehwepye giwtrik Uhokri ¹⁹ awaku in ka parak abetit uhiyakemni in he mpiya ta wayhgikut, kuwewa akiw wis ahinaprikupin?

Akak inakni yuwit ig akki ku madikte axkaritnenepwi kabay giwtrik Uhokri.

²⁰ Ayteke ig awna:

—Henneme ku pariye mbayka pes ubiyaptak, in ayta abetitak uhiyakemni. Innebaki ik adahan keh wis patehwepye giwtrik Uhokri. ²¹ Mmanawa abetitak uhiyakemni ayteke pes mbeyepye hiyakemniki, mehka imunti, amepwiki, umahaka, powkemniki, ²² miyarhawka, mbayka, kinisaka, meksaki, atihpaki, miyathaka, kawataniki, puwpuki. ²³ Madikte ini mbayka pes abetitak hiyeg gihyakemnikis. Innebaki ku pariye keh wis patehwepye.

Jesus Amnih Pahapu Tino Kane Judeyanoma

Mt 15.21

²⁴ Ayteke pisenwa ig Kiyapwiye Jesus kannikaw ig tipik ta apitit ini waxri ku kiney paytwempu Tiru akak paytwempu Sidoh msakwa. Ig danuh atere, ig pareke paytrikut. Ig ka muwaka hiyeg hiyakni ku ig ayge henneme ig ka hiyá igma ayamwa giwkis.

²⁵ Ayteke pahapu tino kane judeyanoma eg timé gak ku ig msakwa ayge. Gukamkayesa wapityewnipyo. Eg hiyapni henne, eg tipik danuh atere git, eg paberetusaw ta gikimpuit.

²⁶ Eg tino eg grésiyano. Eg amadga wayk ayhté Siru-fenísiyamnaw. Eg danuh atere, eg amnihswe ta git. Eg awna:

—Kiyapwiye, uyá amnihun. Pekkisnaba ner wapitye ayteke gupititak nukamkayh.

²⁷ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa guwn:

—Kote ikte. Amawka ku nah amnih nukamkayupwi judeyenepwi pitatye. Ka kis adahan nah hiyak pikak kuri pis kane judeyanoma. Ku nah hiyak pikak kuri in ke wotbe nah iwepyebe nukamkayupwi gimanakis nah padekwin ta gitkis pewru.

²⁸ Egme kaytwa giwn:

—Hennewa, Kiyapwiye. Henneme juktah pewruyan ku pariye msakwa anapi gikiparakis gaxten ignes ax aredbidbi tuguhapye giwntakkis gikamkayupwi.

²⁹ Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna gut:

—Kiyapuno, inakni pikaytwan kabayhtiwa. Kuri nikwe hiyawa pis diyuhe pipinwat akak kabayka. Ner wapitye ayipa pese gupititak pikamkayh.

³⁰ Eg timapni henne, eg tipik ta gupinekut. Eg danuh atere, eg uté gukamkayh mayakno amadga gulita. Ayipa ner wapitye kuwis pese gupititak.

Jesus Makniwa Pahapwi Awayg Mataybipyé, Monpiye

³¹ Pisenwa ig Kiyapwiye Jesus tipik apititak ini waxri ayge ahumwa paytwempu Tiru. Ig tipik apuriw pay-

twempu Sidoh, apuriw ini waxri ku kiney paytwempu Dekápolis. Ayteke ig danuh ta akigbimnat mahakwa Galiléya.

³² Nikwe kaayhsima hiyeg danuh atere gimkat. Igkis waxe ta git pahapwi awayg mataybipyé, monpiye. Igkis awna git:

—Kiyapwiye, uyá amnihgi sarayh piwak ta gipitit kahadbe ig makniw.

³³ Igme Kiyapwiye Jesus iwepri aparayewa giwkis neras hiyeg, igwo. Ayge ig idis pahat giwak ta gitaybikut ner awayg. Ayteke ig tupes, ig dax ta ginenboit ner awayg akak gaybi.

³⁴ Pisenwa ig sarayh gipegyi ta inugikut, ig kahhekana. Ig awna git:

—“Éfata”.

Inakni wownaprikwiw “turuh”.

³⁵ Aynewa ner awayg gitaybi turuhe. Ginen isehe. Ig awna kabayhtiwa.

³⁶ Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis neras hiyeg. Giwn:

—Ka yi muwaka kinetihwa ta gitkis hiyeg amin ku pariye nukhehni gikak ner awayg.

Henneme ku samah ig pi awnepa inakni henne ta gitkis hiyeg, igkis pi awnepa akiw.

³⁷ Igkis wakaymnibdi gidahan mpiynepepye. Igkis awna:

—Ig keh madikte kabayhtiwa. Juktah ig keh mataybipyé timap, monpiye awna.

Jesus Ikí Im Ta Gitkis Hiyeg Akiw

Mt 15.32

8 Ayteke abetnewa ini hawkri kaayhsima hiyeg pahadguhwe atere git Kiyapwiye Jesus akiw. Ku samah igkis ayge timepne giwn, apim ini gimanakis madike. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig pahadguh gikannuhnipwi ta gimkanit. Ig awna gitkis:

² —Nerras hiyeg kuwis msekwe ay ukakwiw mpana hawkri. Gimanakis madike kuwis. Nah wakaymni gidahankis. ³ Nah ka muwaka awahkisrikis ta gipinwatkis akakma matipwa. Nawenétke igkis tuguhenek pakwa ahin awaku mabimnaki. Mmanawa gaytakkis ayta ay-tontak piyawakad.

⁴ Igkisme gikannuhnipwi ayapri:

—Mmah awitwak wotwiw bugut gidahankis ay amadga inin amatap?

⁵ Igme Kiyapwiye Jesus ayaprikis:

—Aysaw akebyi bugut yis kadahan?

Igkisme kaytwa giwn:

—Usuh kadahan ntewnehkerbu akebyi.

⁶ Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus keh nerras hiyeg batahkiswa waygboit. Ku aysaw kuwis igkis batebdeb-dihpikis, ig iwé ini ntewnehkerbunene bugut, ig kabayha Uhokri adahan ini. Ayteke ig sigkabdhapepni, ig ikepni ta gitkis gikannuhnipwi. Igkisme ibekhepni ta gipuriwkis nerras hiyeg.

⁷ Igkis kadahan aynessa im nopsanyopwi masaraku hawwata. Igme Kiyapwiye Jesus kabayha Uhokri adahan ini. Ayteke ig ibakhasin ta gitkis gikannuhnipwi.

⁸ Igenesme nerras hiyeg ax kabihribdape. Ka seme-weknama gimanakis. Kaayhsima asemne msekwe. Pisenwa nikwe igkisme Jesus gikannuhnipwi ahiwapepni. Igkis kipunse ntewenker akebyi panye akak asemne gimanakis.

⁹ Igkis nerras hiyeg kaayhsima gikebyikis. Kabá danuh paxnika mil (4.000) gikebyikis. Pisenwa nikwe ig awahkiswigkis diyuh tahhan gipinwatkis.

¹⁰ Ayteke ig katapte muhumdakak gikakkis gikannuhnipwi, ig tipik ta apitit Dalmanutamnaw.

Farisewkis Kehkis Annut Ta Git Jesus

Mt 12.39, 16.1; Lk 12.54

¹¹ Ig danuh atere, gaytakkis nerras farisewkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus adahan gihikekten. Igkis kehkis git annut inugikteke adahan arekhetni gidatni gitkis kahadbe igkis hiyakri ba ig ayta giwntakwatma Uhokri.

¹² Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig kahhekana apititak giyakni, ig awna gitkis:

—Aa, yis hiyeg amadgayapu hawkri. Mmahkay yis kehkis annut nuthu adahan arekhetni ndatni yit? Nah ka keh pahatnama annut yidahan. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

¹³ Ig awna inakni, ig tipik ikiswigkis. Ig katapta muhumdakak akiw, ig tipik pahambakat mahakwa.

Farisewkis Gihiyakemnikis Kewa Bugut Abusanbe

Mt 16.5

¹⁴ Igkisme Kiyapwiye Jesus gikannuhnipwi tipik ghapti. Henneme igkis miyehe ewk bugut ayta ghaptikis. Pahatwowa bugut ayge amadga gihmunkis.

¹⁵ Ayge ig Kiyapwiye Jesus kapusa ikí gihiyakemnikis. Ig awna ta gitkis:

—Apuriwnabay, pukuhpawnabay abohri ini bugut abusan gidahankis nerras farisewkis. Pukuhpawnabay hawwata abohri ini bugut abusan gidahan ner ikiparat Erodos.

¹⁶ Igkisme timapni henne, igkis kinetihwa pawtak amin inakni giwn. Igkis awna:

—Ig awna inakni awaku wixwiy ka ewk bugut ayta uhaptiwiy.

¹⁷ Igme Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna gitkis:

—Mmahpaki yis yipewkan ku nah awna inakni awaku yis yuma yibuguta? Mmah yis kote pukuhpate ku nah ka kiyimwihwa aharit naxni? Mmah yihiyakemni pet?

¹⁸ Yis kowtyak henneme yis ka hiyap ku pariye inyerwatnene. Yis kataybi henneme yis ka timap ku pariye hiyakemniki inyerwatnene. Mmah yis kuwis miyehe

¹⁹ ku samah nah kuwis ibakhase pohowkunene bugut gipuriwkis pohowku mil (5,000) gikebyikis hiyeg? Aysaw akebyi panye yis kipunse akak ini bugut asemne apim ini?

Igkisme kaytwa giwn:

—Usuh kipunse madikawku akebyi panye akak pi-saya arawna (12).

²⁰ Igme awna:

—Hawwata akiw ini ntewnekerbunene bugut ku pariye nah ibakhase gipuriwkis paxnika mil (4,000) gikebyikis hiyeg. Aysaw akebyi panye yis kipunse akak ini bugut asemne apim ini?

Igkisme kaytwa giwn:

—Usuh kipunse ntewneker akebyi panye.

²¹ Igme awna gitkis:

—Mmah yis kote pukuhte inakni nuwnhu?

Ig awna inakni awaku farisewkis gihiyakemnikis ik adahan wagesbeta uhiyakemni monye hawwata ku samah bugut abusan tukurusa bugut.

Jesus Makniwa Pahapwi Motpiye

²² Ayteke pisenwa igkis danuh ta apitit paytwempu Betsayda. Ayge hiyeg waxe pahapwi motpiye ta git Kiyapwiye Jesus. Igkis ayá git:

—Kiyapwiye, uyá amnihgi sarayh piwak ta gipitit kahadbe ig makniw.

²³ Igme Kiyapwiye Jesus sumuh ner motpiye giwaku, ig itukepri aparayewa ariw paytwempu. Igkis danuh atere, ig tupes ig manotig akak gaybi. Ayteke ig sarayh giwak ta gipitit. Pisenwa ig ayapri:

—Mmani? Ba pis hiyap?

²⁴ Igme kannikase gitew, ig ipeg. Ig awna:

—Nah hiyá hiyeg henneme nah hiyaprikis hennenwa ke ahapwibe akat waywempi.

²⁵ Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig daxe giwtyak akiw. Ayteke ig awayg padukise gipegyi kabayhtiwa. Ig makniw. Ig hiyap madikte huwewe.

²⁶ Igme Kiyapwiye Jesus awahkiswig diyuh wadé gipinwat. Ig awna git:

—Ka ba mpiya apuriw paytwempu.

Igme tipik.

Pedru Ikiy Jesus Ku Ig Uhokri Gikanyan Adahan Ukumaduketniwiy

Mt 16.13; Lk 9.18

²⁷ Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus tipik gikakkis gikannuhnipwi. Igkis danuh ta apitit waxri kennesa amun paytwempu kewye “Sesaréya gidahan Kiyapwiye Filip”. Ayge apigku ahin ig ayá gikannuhnipwi. Giwn:

—Pariyeki gipewkankis nerras hiyeg ikanhu nah kuri?

²⁸ Igkisme kaytwa giwn:

—Gaytakkis hiyeg ikapi ku pis amekene João Bati-stamni kannikaw akiw. Gaytakkisme ikapi ku pis amekene Eliyas. Igkisme gaytakkis hiyeg ikapi ku pis pahapwi gaytakkis Uhokri gawnepepu pitatyepwi.

²⁹ Igme Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna gitkis:

—Ya yis. Mmahpa yis ikanhu kuri?

Igme kiyapwiye Simawh Pedru kaytwa giwn:

—Pis Cristo pis Uhokri gikanyan adahan ukumaduketni.

³⁰ Igme Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis:

—Hennewa. Henneme ka yi muwaka akka inakni ta gitkis hiyeg kuri.

Pedru Mpithepye Jesus Ariw Gimiremni

Mt 16.21

³¹ Ayteke ariwnteke ini, ig Kiyapwiye Jesus kapusa akkamnih gitkis gikannuhnipwi huwewe amin ku pariye nemnikumpiye git. Ig awna gitkis:

—Nah ku pariye wageswe hiyeg amadgaya inin amawka ku nah hiyá mbeyne kaayhsimanek ay amadga inin. Aysawnemenek nerras uwewkistenwiw gikak-kis muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras kannuhekeputnepwi, igkis madikte tukuhtepunnek. Ayteke nah umehpikanek. Henneme abet amamnam hawkri ariwntak numiremni nah kannikaw akiwnek.

³² Ig akkamnih inakni gitkis huwewe. Igme kiyapwiye Pedru timapni henne, ig wewkiswa gikak atakesa aynessa adahan ig awnene gikak. Ig awna:

—Kiyapwiye, ka muwaka awna inakni henne.

³³ Ig awna inakni henne, igme Kiyapwiye Jesus wagese giduha gimkat, gihepka hampa gimkatkis gikannuhnipwi. Ig himehe kiyapwiye Pedru. Ig awna git:

—Pes ayteke, Satanás. Pedru, pis ka awna inakni akakma Uhokri gihiyakemni. Pis awna akak gihiyakemnikis hiyeg amadgayapu inin.

Amawka Wixwiw Miyeh Upitwiw Amadgaya Inin

Mt 10.37; Mt 16.24; Lk 9.23, 14.25; Jo 12.26

³⁴ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus pahadguhe kaayhsima hiyeg gikakkis gikannuhnipwi. Ig awna ta gitkis:

—Ku pahapwi humewkerepye nuhiyega, amawka ku ig ikise gidahan gibetki. Amawka ku ig umahkise gihiyakemni amadgaya inin ke wotbe ig daddahkiswinbe ta aminat ah. Amawka ku ig ikaw hawwata ke nahbe.

³⁵ Mmanawa pahapwi ku pariye kiyé gipitnen, iggi biyuknek giw Uhokri adahan apanenekwa. Pahapwime ku pariye miyehe gipitwa ndahan adahan ig ekkene nnetni gitkis hiyeg, iggi aymuhwanek gimun Uhokri adahan apanenekwa. ³⁶ Ku pahapwi darih madikte igiska amadgaya inin henneme ku ig biyuke giw Uhokri, amun ini nikwe ini igiska waditnepyenen gidahan.

³⁷ Yuma ariknawnama igiska ik adahan kawenyana pahapwi gaymuhwan gimun Uhokri akiw. ³⁸ Mmanawa aysawnemenek nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah aytanek gikak Wigwiw gikiythani gikakkis ahj barewpityepwi. Apim ini nah marekepwe gikakkis hiyeg ku pariye marekepwepye nukakhu gikakkis hiyeg ku pariye marekepwepye akki nuwnhu ta gitkis hiyeg. Hiyeg amedgenepwi inin igkis kuwis isahkiswe giw Uhokri. Igkis mbeyepye gihiyakemnikis. Ka yi muwaka mará gibohrikis.

⁹ Ayteke ig awna ta gitkis akiw. Giwn:

—Kennesa gidawnhan Uhokri gikumadukan akak madikte nikiythani. Yaytak ku pariye ay ku akak inin, apit yis miyá yis hiyapnemek. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

Jesus Uniyehwa Ghipak

Mt 17.1; Lk 9.28

² Ayteke ariwnteke ini puguhkuna hawkri, ig Kiyapwiye Jesus iwé kiyapwiye Pedru gikak amekene Tiyagumni, gikak kiyapwiye João adahan igkis tipik gihapiti. Igkis wagehe ta apitit pahá waxri imuwadnene. Igki swonakis ayge. Ayge gimunkis ig uniyehwe ghipak nawnéwa akiw. Gihepka amuwe ke kamuwbe.

³ Gisimsa wageswe barewbet tigigihwe. Yuma usukeperma amadga inin hiyá asukak seyne kema inima.

⁴ Ayteke pahaye adahan amekene Eliyas gikak amekene Moís igkis hiyapkiswe atere gitkis. Igkis ayge kinetihwenes gikak Kiyapwiye Jesus.

⁵ Igme kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig awna ta git Kiyapwiye Jesus. Giwn:

—Kiyapwiye, kibeynekata wixwiw ay kabubuk apim inin. Uyay msakwa ay. Usuh kehbetate mpana paytbe tyanyupwi ay. Pahá pidahan, paháme gidahan kiyapwiye Moís, paháme gidahan kiyapwiye Eliyas.

⁶ Ig he awnepyenen mmanawa ig ka hiyak ku samahpa ig awna. Mmanawa igkis kagiwakemnikissima.

⁷ Pahaye adahan pahá ukuhne biyuhe ta gipititkis. Ayteke pahá ikupimnat awna gitkis aytontak abetitak ini ukuhne. In awna:

—Ner nukamkayh nubetki. Ataybiswanabay git.

⁸ Igkisme sarayh gipegyikis atere, igkis iwasa. Yumehe nerras piyananene gikebyikis. Igwo Kiyapwiye Jesus msekwe ayge gimunkis.

⁹ Ayteke nikwe igkis muhuke apititak ini waxri imuwadnene. Igkis muhukempi, ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis. Giwn:

—Ka ba yi kinetihwa ta gitkis hiyeg aynesnima amin ku pariye yihiyan ku apim inin. Ka yi muwaka kinetihwa nimin he ku aysawnemenek nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah kannikaw ariw numiremnik. Ariwnteke ini nikwe ik adahan yis kinetihwa nimin.

¹⁰ Igkisme timapni henne, igkis iha giwn igkis ka kinetihwa nimin ta gitkis hiyeg. Henneme igkisweke ayá pawtak:

—Mmahki ig awna inakni yuwit henne ku ig kannikaw ariw gimiremnik?

João Batista Kewa Amekene Eliyasbe

Mt 11.13, 17.10

¹¹ Ayteke igkis ayá Kiyapwiye Jesus:

—Kiyapwiye, ku pis Cristo, ku pis Uhokri gikanyan adahan ukumaduketni, mmahki nerras kannuhekeputnepwi awna: "Amawka ku amekene Eliyas ig kit danuh atan giw Cristo?"

¹² Igme kaytwa giwnkis:

—Hennewa in. Pahapwi kene amekene Eliyasbe ig kit ayta adahan ahegbetepye madikte napithu. Hawwata inakni Uhokri gannasan minikwekenene kinetihwa nu-minhu nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin. In awna ku amawka nah hiyá kaayhsima mbeyne, ku amawka nah mahipwihpika. ¹³ Ku samah in kinetihwa

numinhu hennewa in danuh nuthunek hawwata ku samah in kuwis danuh ta git ner ku pariye kene amekene Eliyasbe. Mmanawa ig ner kuwis danuh atan amadgat inin. Igneme hiyeg ay arewha git ku samah gimawkanitnened. Ku samah Uhokri gannasan minikweknene kinetihwa gidahan, hennewatmeki in danuhpuwa git.

Jesus Pekkis Wapitye Gipititak Pahapwi Bakimni

Mt 17.14; Lk 9.37

¹⁴ Ayteke ariwnteke ini igkis danuh atere gitkis gikanuhnipwi asemne. Igkis hiyá kaayhsima hiyeg kabubknene ganwakis. Igkis hiyá kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis piledukewnes gikakkis ayge.

¹⁵ Igneme hiyeg pase igkis hiyé Kiyapwiye Jesus igkis batek ginaktinkis, igkis sigisbetkis ta gimkanit. Igkis aytinihi atere.

¹⁶ Igme ayaprikis:

—Pariye yinetni gikakkis nerras kannuhekeputnepwi ayge?

¹⁷ Pahapwi gaytakkis nerras hiyeg kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, uyá amnihun. Nah waxe nukamkayh ta pit. Ig wapityewnipye. Pahapwi wapitye keh ig monpi.

¹⁸ Ku samah ig wapitye parekwig ig padekwig ta waygboit. Igme bakimni kahawyo gibiy. Ig kagah gaybu. Ig datpup. Nah kuwis ayá gitkis pikannuhnipwi adahan igkis pekkis ner wapitye gipititak henneme igkis ka hiyá gisamanak.

¹⁹ Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna git:

—Aa, hiyeg taraksapye amadgayapu inin. Mmahki yis kane kamaxwa aynesnima gipitit Uhokri? Aysaw akebyi hawkri yimawkan nah msakwa ay yikak nah kiyaknihwa yikak juktah yis kamaxwa gipitit Uhokri? Kuri waxwa pikamkayh ayta numkanit.

²⁰ Ayteke nikwe igkis hiyeg waxepri ta gimkat. Pase ig wapitye hiyé Kiyapwiye Jesus, aynewa ig nuwise bakimni kaahawnasima akiw. Igme bakimni tuguhe waygboit, ig wagesminew, ihawyot pese gibiyaptak.

²¹ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig ayá gig:

—Aysaw akebyi hawkri ariwntak ku samah ig utí ini? Giwn:

—Ku samah ig bakimnite ig utí ini. Akaknewa ig ay-muhwe. ²² Ig wapitye kuwis tughkisiwig kibereput ta abetit tiket, ig tubohkisiwig ahakwat un adahan giwmasepten. Kiyapwiye, ku pis hiyá wayapak uyá amnih usuh, ayapa usuh.

²³ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Mmahki pis awna inakni yuwit, “ku nah hiyá yayapak”? Nah hiyá gayapakkis madikte hiyeg ku pariye kamaxwa ta nupitit. Madikte arikna ka mahikonama ndahan.

²⁴ Igme bakimni gig timapni henne, ig awna:

—Nah kamaxwa ta pipitit. Uyá ayapan keh nah pi kamaxwate pipitit akiw.

²⁵ Nikwenéwa kaayhsima hiyeg kapusa pahadguhwa atere gitkis. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig himehe ner wapitye kibentenwa. Ig awna git:

—Pis monpiki akipara, pis mataybiki akipara, nahne-
wa awna pit, asá pes ayteke gipititak bakimni. Ka ba parak gipitit akiw.

²⁶ Igme wapitye kabiman. Ig nuwise ner bakimni kaayhsima akiw. Pisenwa ig pese gipititak. Igme bakimni msekwe harit kewa miyapiyebe. Nerras hiyeg hiyapni henne, kabá madikte awna:

—Ig kuwis miyap.

²⁷ Henneme ig Kiyapwiye Jesus sumuhe giwaku, ig kannikasig. Igme bakimni kannikaw ig tabira ayge.

²⁸ Pisenwa ig Kiyapwiye Jesus tipik pareke paytrikute. Gikannuhnipwi atak gihapti igkiswonas. Igkis ayapri:

—Ya usuh? Mmahki usuh ka hiyá apukwak ner wapitye?

²⁹ Igme kaytwa gitkis:

—Akebyi ner wapitye yis ka hiyá gipukwak hennenti-
ma kema inima. Amawka ku yis priyepkaw kaayhsima.

Jesus Kinetihwa Akiw Amin Gimiremni

Mt 17.22; Lk 9.43

³⁰ Ayteke ariwnteke ini igkis tipik ayteke, igkis waywe awmte apuriw Galiléyamnaw. Ig Kiyapwiye Jesus ka muwaka hiyeg hiyakni ku ig ayge.

³¹ Mmanawa ig kannuhne igkiswonas gikannuhnipwi. Ayge ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis:

—Aysawnemenek nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah kamaykisiwikaneke ta gitkis hiyeg amadgayapu inin. Apim ini igkisme nuwmepten. Henneme amamnam hawkri ariwntak numiremni nah kannikaw akiwnek.

³² Igkisme gikannuhnipwi timá inakni henne, igkis ka pukuha inakni giwn. Henneme igkis marenpi gibohri adahan igkis ayapri amin ku samah inakni giwn.

Hiyeg Tuwatapye Ignesehwa Kiyatye Giwtrik Uhokri

Mt 18.1; Lk 9.46

³³ Ayteke igkis danuh ta apitit paytwempu Kafar-nawh. Ayge nikwe igkis pareke ta paytrikute. Ayge ig Kiyapwiye Jesus ayaprikis:

—Mmah yinetni kaksá apigku ahin?

³⁴ Igkisme ka kaytwa giwn. Mmanawa apigku ahin igkis mapihpak amin ku pariye gaytakkis pi kiyattenene giwkis.

³⁵ Igme Kiyapwiye Jesus hiyakni henne, ig batahkiswa atere, ig pahadguh giwatnipwi (12) ta gipetunat. Ig awna gitkis:

—Ku pahapwi ikewkerepye kiyatye hiyeg giwtrik Uhokri, amawka ku ig ka ikaw henne. Amawka ku ig ikaw ke wotbe ig yumahbe gikiythanibe. Amawka ig ikaw kewa ibuktibe gidahankis madikte hiyeg.

³⁶ Ig awna inakni henne, ig muwaka akki gitkis adahan ku samahpa igkis ikaw kewa ibuktibe gidahankis hiyeg. Nikwe ig iwé pahapwi bakimni. Ig tabirasig giwtrikneswa. Ig ugisiwig ayge, ig awna ta gitkis:

³⁷ —Ku pahapwi amnih pahapwi bakimni kene nerbe ndahan, amun ini nikwe in ke wotbe ig kuwis amnihun. Ku pahapwi hiyeg amnihun, amun ini nikwe in ke

wotbe ig kuwis amnih ku pariye nawahkisten atan amadgat inin.

Ku Pariye Ka Siguhwi, Iggi Udahan

Lk 9.49

³⁸ Ayteke ig kiyapwiye João awna git:

—Kiyapwiye, usuh hiyá pahapwi awayg ig pekkis wapitye piwaprik. Usuh hiyapni henne, usuh awna git: “Ka ba pekkis wapitye giwaprik Kiyapwiye Jesus.” Usuh mpithepri henne awaku ig ka wew ukakwi.

³⁹ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ka yi muwaka awna git henne, mmanawa pahapwi ku pariye kehne annut nuwaprik iggi ka hiyá igma aynewatma awna mbayka numinhu. ⁴⁰ Mmanawa pahapwi ku pariye ka siguhwi, iggi udahan. ⁴¹ Ku pahapwi amnihyi awaku yis Cristo gihiyegapu, ku ig he ikí aynessa un kisepye ta yit, ayge nikwe ig utí gitiwninek. Ihanabay nuwnhu. Hennewatbaki in.

Ku Pahapwi Taraksase Pahapwi, Iggi Utí Mbeynenek

Mt 18.6, 21; Lk 17.1

⁴² —Hawwata akiw ku pahapwi taraksase pahapwi bakimni nopsesniye ku pariye kamaxwene nupitit, iggi katiwnihninek. Ig utinek mbayka pi mbayte akiw giw pahapwi ku pariye wanekwika gibitamna akak pahow tip nopsadminnano adahan ig padekwika parawhokwate. Hennewatbaki in.

Pi Kabayte Wis Hiyá Mbeyne Ay Mpinekata Wis Hiyá Mbeyne Ayhté Abet Tiket

Mt 18.8

⁴³ —Battukawnaba adahan pis apuriw pihiyakemni ba in kabayhtiwatma adahan pis ka taraksa. Ku pis hiyá pis me taraksemet akak piwak, pi kabayte pis bukihpín mpinekata pis tarakse. Mmanawa aysawnemenek pis katiwnipwenek apatra pitaraksan. Pi kabayte pis aymuhwa gimun Uhokri mawokuh mpinekata pis padekwika piwoknamte piwak ta arimkanit ini iwetrit ku kiney kaneayhsima kayahwaki, ta ariwtrikut eggu tiket ku pariye kane awakti. ⁴⁴ Ayge miykehriki apanenekwa. Ayge akatwa kewa tiketbe ahaksan apanenekwa. ⁴⁵ Nikwe battukawnaba adahan pis apuriw pihiyakemni adahan pis ka taraksa. Ku pis hiyá pis me taraksemet akak pikugku, pi kabayte pis bukihpín mpinekata pis tarakse. Mmanawa aysawnemenek pis katiwnipwenek apatra pitaraksan. Pi kabayte pis aymuhwa gimun Uhokri yuma pikugku mpinekata pis padekwika pek-bakte pikugku ta arimkanit ini iwetrit ku kiney kaneayhsima kayahwaki. ⁴⁶ Ayge miykehriki apanenekwa. Ayge akatwa kewa tiketbe ahaksan apanenekwa. ⁴⁷ Ku pis hiyá pis me taraksemet awaku pis ipeg arimkat ku pariye arikna kane kabay, pi kabayte pis wareke piwtyak mpinekata pis tarakse. Mmanawa pi kabayte pis aymuhwa gimun Uhokri gikumadukan mowti h mpinekata pis padekwika pegbakte piwtyak ta arimkanit ini iwetrit ku kiney kaneayhsima kayahwaki. ⁴⁸ Ayge miykehriki apanenekwa. Ayge akatwa kewa tiketbe ahaksan apanenekwa. ⁴⁹ Ka muwaka apis adahan ku pis

hiyá mbeyne ay amadga inin. Ku wis hiyá mbeyne in katiw ke wotbe tiketbe hakiswew, henneme in ik adahan in kabayha uhiyakemni. In kabayha uhiyakemni ku samah pam kabayha im. Madikte hiyeg pemehepkanek akak ini tiket. ⁵⁰ Nikwe battukawnay adahan yis apuriw yihiyakemni ba in kabayhtiwatma adahan yis ka taraksa adahan yis ka humaw kema pamma biyuk-sa niketri. Pam kabay, henneme ku in biyukse niketri, wis ka hiyá wisma kabayhin akiw.

Maytwawka

Mt 5.31, 19.1; Lk 16.18

10 Pisenwa ig Kiyapwiye Jesus kannikaw ig pes ay-tontak ta apitit Judeyamnaw pahambakatak warik Jordawh. Ig danuh atere, kaayhsima hiyeg pahadguhwa ta gimkanit akiw. Ayge ig kannuhpigkis ku samah inpawa ig keh.

² Ayteke gaytakkis farisewkis danuh atere git. Igkis ayaptig adahan gihikekten ba ig awna yuwit taraksebetnama. Igkis ayapri:

—Ba wadit adahan wis isaksa pahapwi adahan ig mayta gihayo?

³ Igme kaytwa giwnkis:

—Mmahpa amekene Moís gikumadukan akki ta yit?

⁴ Igkisme kaytwa giwn:

—Amekene Moís isaksa pahapwi adahan ig mayta gihayo. Ig awna:

“Ku pahapwi maytepye gihayo, amawka ig ikí gut pahak kagta ku pariye awna: ‘Pis ka nuhayama akiw’. Ayteke nikwe hiyawa ig maytepru.”

⁵ Igme Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis:

—Ig amekene Moís tameke inakni gikumadukan yidahan awaku yis yidahniskata ihpa Uhokri giwn.

⁶ Henneme minikwak humawkariwka ka hennema.

“Humawkariwka ig Uhokri keh hiyeg humaw awayg gukak tino. ⁷ Ku aysaw pahapwi awayg maripkaw, ig tipik giw gig gukak ginag. Ig hamah gukak gihayo. ⁸ Amun ini nikwe egkis piyamate humaw ke wotbe egkis pahapwiwatbe gupitkis pawtak.”

Ayge nikwe ke wotbe egkis pahapwiwatbe. ⁹ Amawka ku hiyeg amadgaya inin ka ibakhasa ku pariye Uhokri hamahkise pawtak.

¹⁰ Pisenwa inakni gawnhan, ig Kiyapwiye Jesus tipik ta paytrikute. Ayge agiku payt igkisme gikannuhnipwi ayapri akiw adahan maytwawka.

¹¹ Igme awna ta gitkis:

—Ku pahapwi mayta gihayo, ku ig maripkaw gukak pahapuwa tino akiw, ay amun ini nikwe giwtrik Uhokri ig kuwis powkemnihwe gukak.

¹² Hawwata akiw ku eg tino mayta gugihgi, ku eg maripkaw gikak pahapwiwa awayg akiw, ay amun ini nikwe giwtrik Uhokri eg kuwis powkemnihwe gikak.

Jesus Kiyé Uhokri Gidahankis Bakimnay

Mt 19.13; Lk 18.15

¹³ Ayteke hiyeg danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis waxe gikamkaykis ta git adahan ig sarayh giwak ta gi-

pititkis adahan ig kiyene Uhokri gidahankis. Igkisme gikannuhnipwi hiyapni henne, igkis awna gitkis adahan igkis ka ayta sigimwihgi.

¹⁴ Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig ka batek. Ig himehe gikannuhnipwi ayge. Ig awna gitkis:

—Isaksanabay bakimnay ites aytnite numkanit. Ka yi muwaka mpitha bakimnay. Mmanawa ku pariye hiyeg gihiyakemnikis kene bakimnibe ignesnewa ku pariye kawih Uhokri gikumadukan. ¹⁵ Ku pahapwi ka iha Uhokri gikumadukan kema bakimnima, iggi ka kawih Uhokri gikumadukan. Ihanabay inakni nuwnhu. Henne-watbaki in.

¹⁶ Ayteke nikwe ig ahiwape bakimnay, ig ugiswigkis. Ig sarayh giwak ta gipititkis. Ig kiyé Uhokri gidahankis.

Mahiko Hiyeg Igisapye Isamtaw
Mt 19.16; Lk 18.18; 1 Tim 6.6; Tiyagu 5.1

¹⁷ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus tipikwiye. Ku aysaw ig apigku ahin, pahapwi awayg sigis ta gitiput, ig pabere-tusaw ta gikimpuit. Ig ayapri:

—Kiyapwiye, pis kibeynewa hiyeg. Uyá akki nuthu. Pariye nah keh kuri adahan nah aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa?

¹⁸ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Mmah pis kanumun ku nah kibeyne hiyeg? Yuma pahapwinama hiyeg amadgaya inin kibeyne. Uhokri ignewa ku pariye kibeyne hiyeg. ¹⁹ Pis kuwis hiyak ku pariye amawka pis keh adahan pis aymuhwa gimun Uhokri, mmanawa pis hiyak amekene Moís gikumadukan kuwis. Inakni gikumadukan awna:

“Ka muwaka umah hiyeg. Ka muwaka powkemnih-wa. Ka muwaka amepwi. Ka muwaka wasaymhaw. Ka muwaka kinis. Kiyatha pig. Kiyatha pinag.”

²⁰ Igme awayg awna git:

—Kiyapwiye, ku samah nah takwa nah iha madikte.

²¹ Igme Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig sarayh gi-peggi gimkat kagibetkisasi. Ig kaytwa giwn:

—Pehete muwak pit ku pariye pis kote ihapte. Amawka pis batek gikak Uhokri mpiya madikte pewkanbet. Ataknaba piyuk pewkanbet madikte. Ayteke nikwe pis ikí akakurapig ta gitkis madiptapye. Ayge nikwe pis utí kaayhsima igiska ayhté inugiknek. Ayteke pisenwa papiykan pewkanbet pis ayta wew nukakhu.

²² Igme awayg timapni henne, ig wakaymni adahan ku samah inakni giwn. Ig barukiswe kaayhsima mmanawa ig kaayhsima gewkanbet ay gimun. Ig apise ku nawenétke ig biyuk akak ini gewkanbet. Aydyé ig tipik.

²³ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig ipegpusa nerras hiyeg ayge. Ayteke ig awna ta gitkis gikannuhni-pwi. Giwn:

—Kaayhsima mahiko adahan hiyeg igisapye kawih Uhokri gikumadukan.

²⁴ Igkisme gikannuhnipwi wakaymni adahan inakni giwn. Igme Kiyapwiye Jesus awna gitkis akiw. Giwn:

—Nukeyupwi, kaayhsima mahiko kawih Uhokri gikumadukan gidahan pahapwi ku pariye ipegnene ta apitit igiska. ²⁵ Ku yis hiyá ku mahiko adahan pahapwi puwikne “kamelu” parak mapiya apuriku pahat kakus

amiyokni, in pi mahikote akiw adahan pahapwi igisye parak ku kiney Uhokri gikumadukan.

²⁶ Igkis timapni henne, igkis wakaymni bdi mpiynepe-pye. Igkis awna ta git:

—Ta wothu ku pahapwi igisye, in arakak ku ig kibeyne giwtrik Uhokri mmanawa ig kabunuga gikak Uhokri. Ku mahiko henne adahan igisapye danuh git Uhokri, nikwe yuma hiyeg amadga wayk danuhne git Uhokri.

²⁷ Igme Kiyapwiye Jesus sarayh gipeggi ta gimkanitkis. Ig awna ta gitkis:

—Madikte hiyeg ka hiyá ignesma danuh git Uhokri ku ka igma Uhokri amnihgikis. Henneme madikte arikan na mahikonama gidahan Uhokri.

Ku Pahapwi Ikise Madikte Giharit Jesus, Ig Utí Nikwe Kaayhsima Akiw
Mt 18.27; Lk 18.28

²⁸ Igme kiyapwiye Pedru awna git:

—Usuh kuwis ikise madikte wewkanbet adahan usuh wewne pikak.

²⁹ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ku pahapwi ikisiwiye gipin, gikak gikebyupwi, ginag, gig, gikamkayupwi, giwasra, ku ig ikisiwiye madikte adahan ig ayta nuharit, adahan ig tahhan ekkene nnetni, ³⁰ ig ner utí nikwe pi kibite akiw, madikawku madikwa gukebyikis (100) akiw kuri amadga inin haw-kri. Ig utí madikawku madikwa (100) gipin, madikawku madikwa (100) gikebyupwi, madikawku madikwa (100) ginag, madikawku madikwa (100) gikamkayupwi, madikawku madikwa (100) giwasra, henneme ig hawwata ig hiyá mbeyne kaayhsima ndahan. Hawwata akiw aysawnemenek ayhté inugik ig aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Ihanabay inakni nuwnhu. Henne-watbaki ig utinek. ³¹ Henneme ka yi muwaka ikaw kiyatte mpiy pahapwi awaku ini. Mmanawa aysawnemenek kaayhsima hiyeg ku pariye ikaka pi kiyatte mpiy pahapwi, aysawnemenek ignes ka mpiya pahapwinama hiyeg Hawwata akiw kaayhsima hiyeg ku pariye ikaka yumanene gikiythanikis ay amadga inin, aysawnemenek yuma hiyeg pi kiyatte mpiyigkis.

Jesus Kinetihwa Akiw Amin Gimiremni
Mt 20.17; Lk 18.31

³² Ayteke igkis ay apigku ahin tipikwiyes arimkat paytwempu Jerusalém, ig Kiyapwiye Jesus wew pitati gapitkigkis gikannuhnipwi. Igkisme wakaymni bdi ku samah ig atere kuri. Igkisme gihaptiyepwikis igkis apisasew gikak. Ayteke ig pahadguh giwatnipwi (12) ta git akiw, ig akkamnih gitkis amin ku pariye nemnikumpiye git.

³³ Ig awna gitkis:

—Kuri wixwiy wagehe ta arimkanit Jerusalém. Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah kamaykisiwikaneke ayge ta gitkis muwpeg kiyatyepwi ta gitkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan. Ayge apim ini igkis ikaksepu adahanikwa miyaka. Igkis ikepu ta giwakuikis hiyeg ku pariye ka-

ne judeyenepwima. ³⁴ Igkisme mahipwihpennek, igkis tupestepun, igkis biptepun akak tigay. Pisenwa nikwe igkis umehpen. Henneme amamnam hawkri ariwntak numiremni nah kannikaw akiwnek.

Tiyagu Gikak João Ikewkere Gapitminkis Hiyeg

Mt 20.20; Lk 22.24

³⁵ Ayteke ig amekene Tiyagumni gikak kiyapwiye João, ku pariye amekene Zebedew gukamkayupwi, igkis danukwa atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis ayá git:

—Kiyapwiye, usuh muwaka pis ikí wot ku pariye way-apni pit.

³⁶ Igme Kiyapwiye Jesus ayaprikis:

—Pariyeki pimawkan nuthu?

³⁷ Igkis kaytwa giwn:

—Aysawnemenek apim ini ku aysaw pis kumadukenenek akak madikte pikiythani, uyá amnih isiy usuh adahan usuh bat ayge pihumwa ay amun ini iwetrit ku pariye kanenikithanisima. Umawkan pahapwi bat kihehaptak, pahapwime bat patuwanaptak.

³⁸ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Yis ka hiyak ku pariye yayapni nuthu. Aysawnemenek nah hiyá mbeyne kaayhsimanek. In ke nuthube nah higá higapka kaneatipinisima agikutak pahow goblé. Ba yis ik adahan yis higá agikutak no goblé hawwata ke nahbe? Ba yis ik adahan yis amapa inwata mbeyne ku pariye kawihkiska ta nupitit?

³⁹ Igkisme kaytwa giwn:

—Ihi. Usuh ik adahan amapin hawwata ke pisbe.

Igme Kiyapwiye Jesus awna gitkis:

—Aysawnemenek yis higá ini nuhigpannek agikutak nugobla. Yis amapa inwata mbeyne ku pariye kawihkiska ta nupitit. ⁴⁰ Henneme ka nawhma batahkis hiyeg ayge nuhumwa iné kihehaptak iné patuwanaptak. Ini iwetrit kanenikiythanisima ini gidahankis hiyeg ku kadahan Wigwiw kuwis ahagbetin.

⁴¹ Igkisme Jesus giwatnipwi asemne madikawkunene gikebyikis, igkis timapni henne, igkis hahhayruke gikakkis amekene Tiyagumni gikak kiyapwiye João.

Amawka Wixwiw Ikaw Tuwatapye Ke Ibuktibe

Mt 20.25; Mk 9.35; Lk 22.25; Jo 13.12; Rom 12.3, 10, 16; Ef 4.2; Fil 2.3; Tiyagu 4.6; 1 Ped 5.3

⁴² Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig pahadguh-pigkis git. Ig awna gitkis:

—Ka yi muwaka ikaw gapitminnama pahapwi. Yis kuwis hiyak nerras ku pariye ikewnenepwi ikiparat amadgaya inin gihiyakemnikis, yis hiyak ku samah igkis ikaw gapitminkis gihiyegapukis, igkis kabukhewpi gitkis.

⁴³ Yisme ka hennema. Yidahan nawenéwa. Ku pahapwi yaytak humewkere yapitmin madikte giwtrik Uhokri, amawka ig ka kabukhaw yit. Amawka ku ig ikaw ke wotbe igwa yibukbe. ⁴⁴ Ku pahapwi yaytak humewkere kiyatyé hiyeg giwtrik Uhokri, amawka ku ig ikaw ke wotbe ig yumahbe gikiythanibe ay amadga inin.

⁴⁵ Amawka ku yis ikaw hawwata ke nahbe. Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah ka ayta adahanma hiyeg kehne kabayka nukakhu henneme nah

ayta adahanikwa nah kehne kabayka gikakkis. Hawwata akiw nah ayta adahan nah umahkiswa gidukwena-prikkis hiyeg kahadbe ignes isamtaw.

Jesus Makniwa Motpiye Bartimew

Lk 18.35

⁴⁶ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus gikakkis gikannuhnipwi igkis danuh ta apitit paytwempu Jerikó. Igkis mpiye niyegbiw. Ku samah igkis peswiyes apititak ini paytwempu, kaayhsima hiyeg makeke gihapukis butte. Apiminewa ini pahapwi motpiye bat ayge ahinmu. Giw Bartimew. Ig amekene Timew gikamkayh. Ig makehpene karukri gitkis hiyeg.

⁴⁷ Ig kinetni gak Kiyapwiye Jesus nazaréyene ku ig mpiyepye. Ig timapni henne, ig kapusa kabiman git:

—Kiyapwiye, pis ukipara hawwata ke amekene Davibe. Uyá amnihun.

⁴⁸ Kaayhsima gaytakkis nerras hiyeg igkis timapni henne, igkis himehpig. Igkis awna ta git:

—Ka muwaka kabiman henne.

Igme pi kabimenpipa akiw. Ig awna:

—Kiyapwiye, pis ukipara hawwata ke amekene Davibe, uyá amnihun.

⁴⁹ Ig Kiyapwiye Jesus timapni inakni gabiman henne, ig msekwe. Ig awna:

—Wani ig ayta nuthu.

Igkisme humak ner motipye. Igkis awna git:

—Ka ba barukinama. Asá kannikaw. Ig humakpi.

⁵⁰ Igme timapni henne, ig padeke gidagmanpit. Ig kannikaw kibentenwa. Ig danuh atere git Kiyapwiye Jesus.

⁵¹ Ig danuh atere git, igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Pariye pimawkan nuthu?

Igme ner motipye kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, nah muwaka nah hiyap akiw.

⁵² Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Nukebyi, pikamaxwan nupitit keh pis makniw. Hiyawa pis diyuhe pipinwate.

Aynewa ig hiyap. Ayteke ig makekwepi gihapu apigku ahin.

Jesus Parak Ta Apitit Jerusalém

Mt 21.1; Lk 19.28; Jo 12.12

11 Ayteke igkis tipikwiye akiw. Igkis kennesmin gidawnhankis arimkanit paytwempu Jerusalém, igkis danuh ta apitit pisaya paytwempu ku pariye nopsanyupwinen kewye Betfajé akak Betâniya ayge apit ini waxri imuhgipitnene kewye Olipegit. Ayge ig Kiyapwiye Jesus awahkiswiye piyana gikebyikis giwatnipwi adahan igkis ta sunepnes gidahan kaway.

² Ig awna gitkis:

—Ataknabay apitit ini paytwempu nopsanyu pahambakaytak. Parakantenwa yis hiyá pahapwi kawayyan “jumentinyu”. Ayge ig wanak. Hiyeg kote batte giduhyamadgat. Watakniw waxwanig atan nuthu. ³ Ku hiyeg ayge awna yit: “Mmeneki yis dax?”, yisme kaytwa giwnkis: “Kiyapwiye muwakapri. Ig ka ayipwihwa, ig diyuhkiswig atanewa akiwnek.”

⁴ Ayteke nikwe igkis giwatnipwi tipik danuh ta apitit paytwempu. Ayge igkis uté pahapwi kawayyan apigku ahin. Ig wanakka anumeku pahá lappot. Iggkis atere watekwig.

⁵ Iggnes hiyeg aygnenepwi hiyapni henne, igkis ay-aprikis:

—Mmeneki yis dax yis watak ner kawayyan?

⁶ Iggkisme akkamnih gitkis inakni yuwit ku samah Kiyapwiye Jesus awna. Nikwe igkis isaksigkis adahan igkis tipik.

⁷ Ayteke igkis diyuhe waxe ner kawayyan ta gimkanit Kiyapwiye Jesus. Iggkis danuh atere, igkis amboha gidagmanpitkis ta giduhyamadgat. Pisenwa ig Kiyapwiye Jesus sarayhwe giduhyamadgat ner kawayyan.

⁸ Kaayhsima hiyeg ayge igkis hiyapni henne, igkis barewha ahin gapit pitati. Iggkis awasaprike ahin akak gidagmanpitkis. Gaytakkisme ihuk ahamna ke kariktimnabe amadgatak giwasrakis. Iggkis awasaprike ahin nikak.

⁹ Ayteke ku pariye hiyeg kabubuknene gapitkig gikakkis nerras buttitwiyeypwi igkis kabiman:

—Kibeyne gidahan Uhokri! Uhokri gabay gikaknek ner ku pariye ayta giwaprik Uhokri. ¹⁰ Uhokri gabay gikaknek. Ig ayta kumadukawiy atan hawwata ku samah amekene Davi gikumadukan. Kibeyne gidahan Uhokri!

¹¹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus parak apurit paytwempu Jerusalém. Ayteke ig parak ta agikut ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ig ipegpusa madikte. Ayteke ig pes, ig tipik ta apitit paytwempu Betâniya gikakkis giwatnipwi mmanawa kuwis aygete.

Jesus Huruhusa Ah Akat Adahan Arekhetni Ku Wis Akak Ukehbetannenwa, Wis Ka Hiyá Wisma Keh Uhokri Gibetki

Mt 21.18

¹² Hewke akiw ig Kiyapwiye Jesus pes apititak paytwempu Betâniya gikakkis gikannuhnipwi. Ig matipwe.

¹³ Ig hiyá pahakti ah akat piyawakte aynessa. No ah akat kewyo “figeyra”. Nikwe ig atere iwasene guw. Ig danuh atere, ig ka utí pahownama guw. Ig utí he gappannenwa ayge mmanawa guhawkanaprik kote danuhte adahan eg kew.

¹⁴ Ig hiyapni henne, ig awna ta gut no ah akat. Giwn:

—Kuri hiyeg ka takunima ax piw akiw.

Iggkisme gikannuhnipwi timá inakni giwn ayge.

Jesus Pekkis Piyuknepwi Agikutak Uhokri Gipin

Mt 21.12; Lk 19.45

¹⁵ Ayteke ariwnteke ini igkis danuh ta apitit paytwempu Jerusalém. Ig Kiyapwiye Jesus pareke ta agikut ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ayge ig uté hiyeg ku pariye piyuknepwi puwikne adahan hiyeg kakanhewnes ta git Uhokri. Ig hiyapni henne, ig ipukwapeprikis. Hawwata ig ipukwape hiyeg ku pariye isimnepwi ayge. Ig tuku-hape gaxtenkis hiyeg ku pariye uniyekputnepwi karukri. Ig tuku-hape gepwikis hiyeg ku pariye piyuknepwi tukwa.

¹⁶ Ig mpithe hiyeg mpiya agiku Uhokri Gipin hiyuwe akak arikna.

¹⁷ Ayteke ig kannuhhekne ayge. Ig awna ta gitkis hiyeg:

—Uhokri gannasan minikweknene awna:

“Inin nupinhu in piriyepekewket adahan madikte hiyegipiyenepwi amadga wayk.”

Yisme kehne Gipin humaw amepwiyekeket.

¹⁸ Iggkisme nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis timapni henne, igkis ipegminene gihiyakemnikis, igkis awna:

—Mmenepri wixwiw hiyá giwmepka kuri?

Iggkis apisemun gibohri awaku madikte hiyeg ayge wakaymnibdi adahan gikannuhhakni.

¹⁹ Aygete kuwis ig Kiyapwiye Jesus tipik apititak paytwempu gikakkis gikannuhnipwi.

Ku Wis Kamaxwa Gipitit Uhokri, Madikte Wayapni Git Humaw Wotnek

Mt 17.20, 21.18; Mk 11.13; Jo 14.13; Tiyagu 1.6; 1 Jo 3.22

²⁰ Hewke akiw ig Kiyapwiye Jesus diyuhpiye ta arimkat paytwempu Jerusalém akiw gikakkis gikannuhnipwi. Ku aysaw igkis apigku ahin, igkis hiyá no ah akat kewyo “figeyra”, eg kuwis huruhurup madikte payak akak guhampabet.

²¹ Igme kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig kiyé inakni ku pariye Kiyapwiye Jesus awna ta gut no ah akat. Nikwe ig awna ta git:

—Kiyapwiye, ipeg gumkat no ah akat ku pariye pis awna gukak. Eg kuwis huruhurup.

²² Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Kamaxwanabay ta gipitit Uhokri. ²³ Ku yis awna ta arit inin waxri imuwadnene: “Waxri, pis highiwa ayteke. Su tipik ta ahakwat parawhokwate.” Ku yis ayá git Uhokri akak madikte yikamaxwan, ku yis hiyak ku iny-erwa in yayapni git ku in humaw, nikwe madikte yayapni git humaw yitnek. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennenwatbaki in humaw. ²⁴ Inneki keh nah awna yit: “Ihpanay ku yis kuwis darihe ku pariye yayapni git Uhokri. Nikwe in humaw yitnek. ²⁵ Ku aysaw yis piriyepekewne, bayahminabay ku pariye hiyeg tarakse yikak. Ku yis bayahminigkis ariw gitaraksankis yikak, nikwe Wigwiw inugikyene ig hawwata bayahminay ariw yitaraksan gikak. ²⁶ Henneme ku yis ka bayahminigkis ariw gitaraksankis, nikwe Wigwiw inugikyene kawmata bayahminay ariw yitaraksan.

Kariwntak Jesus Utí Gikumadukan?

Mt 21.23; Lk 20.1

²⁷ Pisenwa inakni gawnhan igkis danuh ta apitit paytwempu Jerusalém. Igme Kiyapwiye Jesus tipik parekwiye agikut ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ku samah ig waywe ayge, nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis judeyenepwi giwewkistenkis igkis patiptakig atere.

²⁸ Iggkis ayapri:

—Mmahki pis keh ini ku pariye pikehni ay? Kariwntak pis utí pikumadukan adahan pis keh henne?

²⁹ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Nah hawwata ayapyi pahat ayapka. Ku yis akkam-nihni nuthu, nikwe nah hawwata akkamnih yit ku kariwntak nah utí nukumadukan adahan nah keh henne. ³⁰ Uyay akki nuthu. Kariwntak amekene João Batistamni utí gikumadukan adahan ig kaywa hiyeg? Ba giwntakwatma Uhokri? Ba kaw, ba he giwntakkisnenwatma hiyeg amadgayapu inin?

³¹ Igkis timapni henne, igkis kinetihwa pawtak adahan ahegbetepyes ginetrnikis. Ayge igkis awna:

³² —Ku wixwiw kaytwa giwn ku ig amekene João Batistamni utí gikumadukan giwntakwa Uhokri, nikwe ig awne wotwiw: “Mmahki nikwe yis ka iha giwn?” Henne me ku wixwiw kaytwa giwn ku ig utí gikumadukan he giwntakkisnen hiyeg amadgayapu inin, nikwe madikte nerras hiyeg ay hahhayruke ukakwiwnek.

Igkis pukuhpaw gibohrikis nerras hiyeg kabubuknene ayge mmanawa gitkis nerras hiyeg ig amekene João Batista ignewa Uhokri gawnepe.

³³ Ayteke nikwe igkis kaytwa giwn Kiyapwiye Jesus:

—Usuh ka hiyak ku kariwntak ig utí gikumadukan.

Ayge nikwe igme Kiyapwiye Jesus awna gitkis:

—Ku samah yis ka akki nuthu, nikwe nah kawmata akki ta yit ku kariwntak nah utí nukumadukan adahan nah kehne ini ku pariye nukehni ay.

Yuwit Patuwesbuhka Amin Akapriwten Was Kane Kibeynepwima

Mt 21.33; Lk 20.9

12 Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna pahat yuwit patuwesbuhka ta gitkis. Ig awna:

—Minikwak pahapwi awayg mutuhe giwasra. Giwasra “uwapunen”. Ayteke ig kiyaraniwhe ini giwasra. Ayteke ig atikeku pahow tip nopsadminano adahan kumuktet adahan wiwhne “uva” araku. Ayteke ig keh apuriwket imuwad. Pisenwa nikwe ig ibekhe giwasra pabakak gikakkis hiyeg ku pariye giwasra akapriwten. Pisenwa ig tipik ta apitit nawenéwa waxri akiw. ² Ku ay saw danuh apatyaprik amutri, ig awahkise pahapwi gihiyega ta giminkis nerras akapriwten was adahan igme iwepye abusku gamutra guw amadgatak giwasra adahan ewkwiye ta git. ³ Igkisme akapriwten was igkis kamaxe gihiyega. Igkis biptepri. Ayteke igkis awahkisiw hennen. Igme tipik danuh ta git gikipara yuma ariknawnama giwaku. ⁴ Ig was akipara hiyapni henne, ig awahkis pahapwiwa gihiyega atere akiw. Igme danuh atere, igkisme akapriwten was huwipwihe gitew. Igkis mahipwihpig. Pisenwa igkis awahkisiw tipik.

⁵ Ayteke igme gikipara awahkis pahapwiwa gihiyega akiw atere giminkis. Igme danuh atere, igkisme umehpig. Kaayhsima nawenépwi gihiyegapu awahkiska giminkis. Igkis akapriwten was bipte gaytakkis, gaytakkisme igkis umehpe. ⁶ Pahapwi msekwe adahan ig was akipara awahkisiwye atere giminkis, iggi gikamkayh gibetki. Ig hiyapni henne, ig awna: “Nawenétke ner nukamkayh igkis kiyatha.” Nikwe ig awahkisiw atere giminkis. ⁷ Henneme ig gikamkayh danuh atere, nerras akapriwten was amiyhepri. Igkis kinetihwa pawtak, ig-

kis awna: “Nernewa was akipara gikamkayh. Uyay umehpig mpinekata kuwewanek ini was msekwe madikte gidahan. Pi kabayte wixwiw umehpig adahan ini was msekwe udahanwiw.” ⁸ Ayteke nikwe igkis kama-xwig igkis umehpig igkis padekwig ayteke amadgatak giwasra.

⁹ Pisenwa gawnhan inakni yuwit patuwesbuhka, ig Kiyapwiye Jesus awna gitkis:

—Kuri uyay akki nuthu. Pariye yipewkan ig was akipara keh gikakkis nerras akapriwten giwasra? Nah akkite yit. Ig ayta pisenwa gikakkisnek. Pisenwa ig ibakha giwasra pabakak gikakkis nawenépwiwa hiyeg akiw.

¹⁰ Mmah yis kote ipegbohate Uhokri gannasan minikweknene ku samah in kinetihwa amin inakniwata hiyakemniki? In awna:

“Hiyeg kehne payt tiptiye, igkis tukuhe pahow tip.

Gipewkankiskam ku eggu tip ka kawihkam. Bawa

eggu tip pi awaygtenano ariw madikte. Eg humaw

adahan payt akoksa. ¹¹ Igwa Uhokri ikaksig henne.

In kabayhtiwa wotwiw eg humaw henne.”

Hennawatbaki ig Uhokri gannasan awna.

¹² Nerras judeyenepwi giwewkistenkis timapni inakni yuwit patuwesbuhka henne, igkis pukuhe ku ig awna inakni yuwit giminkis ku samah igkis tukuhpri. Ayge nikwe igkis mpiksaw giharit adahan gikamaxwitni. Henneme igkis apisemun gibohrikis nerras hiyeg kabubuknene ayge awaku ignes hiyeg kiyathe Kiyapwiye Jesus.

Ikinay Git Uhokri Madikte Ku Pariye Kawih Gidahan

Mt 22.15; Lk 20.20; Rom 12.1

¹³ Ayteke ariwnteke ini igkis farisewkis kiyatyepwi awahkise gaytakkis farisewkis payak gikakkis amekene Erodus gihiyegapu adahan igkis hiyá ba igkis keh Kiyapwiye Jesus awna yuwit taraksebetnama adahan igkis gimetkepen.

¹⁴ Igkisme danuh atere, igkis awna git:

—Kiyapwiye, usuh hiyakpi ku pis waditye hiyeg. Pis ka awna mpusema yuwit gidahankis hiyeg. Pis awna pahatwowa yuwit ta gitkis madikte hiyeg. Hiyawa hiyeg gihiyakemnikis nawenéwa ariw pidahan, henneme in ka sam ta pit. Pis awna pahatwowa yuwit. Pis akki Uhokriyerwa gihiyakemni gitkis. Kiyapwiye, usuh muwaka hiyak pahat hiyakemniki. Ig kiyapwiye Sésar nerras romayenepwi gikiparakis ig mpiksaptih wixwiw judeyenepwi adahan wixwiw katiwnihgi. ¹⁵ Ba wadit adahan wixwiw katiwnihgi? Ba ka wadit? Ba amawka ku wixwiw katiwnihgi? Ba kaw, ba wixwiw ka muwaka?

Igme Kiyapwiye Jesus kuwis hiyakni ku gihiyakemnikis piputnambet igkis awna inakni adahan gikinsepten. Ig hiyapni henne, ig kaytwa giwnkis:

—Mmahki yis ayta nuhikekten henne? Ewkny nuthu pahamku karukri adahan nah guhiyepetni.

¹⁶ Igkisme timapni henne, igkis iwé pahamku karukri igkis ewkwig ta git. Ayteke nikwe ig ayaprikis:

—Pariyepa kahehpakye gumadga no karukri? Pariyepa kewye ay gumadga?

Igkisme kaytwa giwn:

—Inin kiyapwiye Sésar giw. Inin ahehpakti kiyapwiye Sésar gahehpak.

¹⁷ Igme kaytwa giwnkis:

—Nikwe no karukri kawih gidahan kiyapwiye Sésar. Hiyawa wixwiw ikepru git. Henneme amawka ku wixwiw iki ta git Uhokri madikte ku pariye kawih gidahan Uhokri.

Igkis timapni inakni giwn henne, igkis wakaymnibdi kaayhsima.

Wixwiw Kannikaw Ariw Umiremniwiynek

Mt 22.23; Lk 20.27; Jo 5.21, 6.39; Rom 8.10; 1 Kor 6.14, 15.12; 1 Tess 4.16; Apok 20.4

¹⁸ Ayteke ariwnteke ini nawenépwi hiyeg danuh atere git Kiyapwiye Jesus akiw. Igkis sadusewkis. Gitkis sadusewkis hiyeg miyá ignes pisenwe gihawkankis ignes ka kannikaw akiw. Igkis sadusewkis danuh atere, igkis awna git:

¹⁹ —Kiyapwiye, amekene Moís tamakkis gikumadukan amadga kagta udahanwiw. Inakni gikumadukan awna:

“Ku pahapwi hiyeg miyá guw gihayo, ku ig yuma gikamkayh gukak eggu gihayo, amawka gikebyi maripkaw gukak eggu giwgun marihwa eg kakamkayh hawwata ke wotbe ignebe gikebyibe kakamkayh gukakbe.”

Hennawatbaki ig amekene Moís gikumadukan awna.

²⁰ Boh. Minikwak ntewnheker gikebyikis. Ig eggutye maripkew gukak pahapu tino. Ayteke ig miyap kawke ig kakamkayh gukak. ²¹ Ayteke nikwe ig gisamwi gipun maripkew gukak eggu giwgun. Ig hawwata ig miyap guw. Ig kawmata kakamkayh gukak. Ayteke nikwe ig gisamwikis gimamnamkis ig hawwata ig maripkew gukakwata akiw. ²² Henne madikte nerras ntewnhekerne gikebyikis miyarapwata. Igkis yuma pahapwinama kakamkayh gukak. Pisenwa egme hawwata eg miyop. ²³ Kuri, Kiyapwiye, usuh ayapi. Aysawnemenek apim ini ku aysaw hiyeg kannikaw ariw gimiremnikis, pariye pahki gibetitakkis nerras ntewnhekernene gikebyikis darihgu? Mmanawa igkis ntewnhekernene gikebyikis maripkewnekiwiye gukak.

²⁴ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Mmahkay yis tarakse? Yis tarakse mmanawa yis ka pukuha Uhokri gannasan minikweknene iné yis kawmata hiyak ku samah Uhokri gidatni. ²⁵ Aysawnemenek apim ini ku aysaw hiyeg kannikawbet ariw gimiremnikis, ayge ignes ka maripkaw akiw. Igkis msakwa hennep ke ahjbe. ²⁶ Kuri uyay kinetihwa amin wixwiw hiyá ba hiyeg kannikaw ariw gimiremnikis. Mmah yis kote ipegbohate amadgatak amekene Moís gikagtan, ay abet inakni yuwit adahan tiket apuwpi ewwakti ku samah Uhokri awna ta git? Ig awna:

“Nahnawa kuri Abrawh giwohkiga, nahnawa kuri Izaki giwohkiga, nahnawa kuri Jakó giwohkiga.”

²⁷ Inakni yuwit akki wot huwewe ku igkis gidukwenswa igkis ipeg. Ig Uhokri kawki miyarapyema giwohki-gakisma. Ig hiyeg ipegnene giwohki-gakis. Yis tarakse

kaayhsima ku samah yis awna ku hiyeg miyá ignes pisenwa gihawkankis.

Uhokri Gikumadukan Adahan Wis Batek Gikak Uhokri Mpiynepepye In Pi Kabayte Ariw Madikte Kumadukaki

Mt 10.37, 22.34; Lk 10.25; Jo 21.24; 1 Jo 2.15, 5.3; Apok 2.4

²⁸ Ayteke ariwnteke ini pahapwi kannuhekeputne amin amekene Moís gikumadukan danuh atere, ig timepne ginethnikis ayge. Ig timapni henne ku samah Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis kabayhtiwa, ig ayapri: —Kiyapwiye, pariye Uhokri gikumadukan pi kabayte ariw madikte kumadukaki?

²⁹ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Nah akkite pit ku pariye gikumadukan pi kabaytenene ariw madikte kumadukaki.

“Ataybiswanabay numkanit, yis Israelyenepwi. Uki-parawiy Uhokri ig pahapwiwa ukiparawiy. ³⁰ Uyay batek gikak Kiyapwiye Uhokri akak madikte yiyakni. Bateknay gikak akak madikte yibetki. Bateknay gikak abet madikte yihiyakemni. Bateknay gikak akak madikte yidatni.”

³¹ Ayteke ariwnteknewa inakni yuwit ay pahat gikumadukan akiw ku pariye pi kiyatte pi kabayte ariw madikte kumadukaki.

“Batek gikakkis piyakiw hiyeg hawwata ku samah pis batek akak pipit.”

Yuma nawenéwa gikumadukan pi kiyatte pi kabayte ariw inakni pitenemnene gikumadukan.

³² Ner kannuhekeputne timapni henne, ig awna git:

—Hennewa, Kiyapwiye. Pis awna wadit ku ig Uhokri ig pahapwiwa ukiparawiy. Ignewa Uhokri. Yuma pahapwinama kema igma. ³³ Amawka wixwiw batek gikak akak madikte uyakniwiw. Amawka wixwiw batek gikak abet madikte uhiyakemniwiw. Amawka wixwiw batek gikak akak madikte udatniwiw. Hawwata amawka wixwiw batek gikakkis uyakiw hiyeg hawwata ku samah wixwiw batek akak upitwiw. Pi kabayte wixwiw ihpa inakni gikumadukan ariw wixwiw kakanhaw akak puwikne ta git Uhokri. Ku wis ihpin, in pi kabayte git ariw madikte kakanhawka.

³⁴ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne ku samah ig kaytwa giwn akak gihiyakemni, ig awna git:

—Pis kennesa git Uhokri gikumadukan.

Ariwnteke ini yuma pahapwinama kibowkaye ayapri akiw.

Cristo Ignewa Amekene Davi Gikipara

Mt 22.41; Lk 20.41

³⁵ Ayteke ku samah ig Kiyapwiye Jesus kannuhekne ayge agiku Uhokri Gipin, ig ayá hiyeg ayge:

—Mmahki nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan kanumri Uhokri gikanyan adahan ukumaduketni, Cristo, mmahki igkis kanumri “amekene Davi gihwihi”? Mmahki igkis ka kanumri “amekene Davi gikipara”? ³⁶ Igwa amekene Davi kanumri “nukipara”. Inakni yuwit ikepka git gapit Uhokri Gitip minikwak. Giwn:

“Ukiparawiy Uhokri awna ta git nukipara Cristo. Giwn: ‘Batnaba ay nuhumwa kihehaptak amun inin iwetrit kiyatye ku samah nah sibuhkisnete pipetuny-apu pit.’”

³⁷ Ka ba yis hiyá igwa amekene Davi ka kanum Cristo “nuhiwhi”? Kawa. Ig kanumri “nukipara”. Ig Cristo ig ka he gihiwhinenwatma. Ig hawwata ig gikipara.

Nerras hiyeg kabubuknene ayge igkis timapni hene, igkis bateke inakni giwn.

Farisewkis Ikaw Kibeyne He Kiniseknenen

Mt 23.1; Lk 11.46

³⁸ Ayteke ariwnteke ini ku aysaw ig Kiyapwiye Jesus kannuhekne, ig awna gitkis:

—Pukuhpawnbabay adahan yis ka iwí gihiyakemnikis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan. Igkis ba gibetkatunkis wewnamahkis agiku gibereswetnikis. Igkis batek hiyeg aytningikis higiwmadga akak kiyathaki. ³⁹ Igkis batek bat amadga epti ku pariye pi kiyattenene agiku leglis. Hawwata igkis batek bat amadga epti kiyatyo abet fet. ⁴⁰ Bawa igkis wihwpiyes madankunopwi gupinkis guwkis payak akak gewkanbetkis akak kiniska, henneme igkis piriyepkaw kiyabawkad marihwa hiyeg ikiygikis ku igkis kibeynepwi hiyeg. Aysawnemenek igkis katiwnipwenek apatra ini gihiyakemnikis. Apim ini igkis pi hiyapte mbeyne ariw nawenépwi hiyeg taraksapye.

Madankuno Gukan Pi Kahayakte Gipetunat Uhokri

Lk 21.1

⁴¹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus bat kennesa arit karukri atiy ayge agiku ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ayge ig apuriwne hiyeg kehnepwí ofan gidahan Uhokri. Kaayhsima hiyeg igisapye mpiye awpre, igkis ikenes kaayhsima karukri ta agikut atiy.

⁴² Egme pahapu madankuno madiptipyo danuh atere, eg ikano mmukna kirehka ta agikut no karukri atiy, aynessawa karukri.

⁴³ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig pahadguh gikannuhnipwi ta gimkat. Ig awna ta gitkis:

—No eg madankuno madiptipyo gukan pi kahayakte ta gipetunat Uhokri ariw gikankis madikte nerras hiyeg. Ihanabay inakni nuwnhu. Henneswatbaki in.

⁴⁴ Mmanawa igkis kakanhaw akak gikakurakis asemne. Egme kakanhaw akak madikte gudahan gukakura. Yuma ariknawnama eg darih adahan isimno ku pariye gumawkanitnene.

Uhokri Gipin Mehpikanek

Mt 24.1; Lk 21.5, 20

13 Pisenwa inakni gawnhan, ig Kiyapwiye Jesus tipikwiye adahan gipeswen ayteke agikutak Uhokri Gipin. Ig pesante, pahapwi gikannuhni awna git:

—Kiyapwiye, ipegnamu in Uhokri Gipin barewyewa paytwempu. Ipegnamu ini paytwempu ayaranwa kehka akak nopsadmin tip, barewyopwinen tip.

² Igme awna git:

—Mmah yis hiyá ini paytwempu? Aysawnemenek yis hiyapni madikte mehpikanek. In hirohe madikte waygboitenek. Iné pahow tip ka msakwanek papitmintak akak guyaki tip akiw.

Kaayhsima Mbayka Nemnikumpiye

Mt 24.3; Lk 21.7; 1 Tim 4.1; 2 Tim 3.1; Apok 6.1

³ Ayteke ig tipik, ig danuh atere apitit waxri imuhgipitnene kewye Olipegpit. Ayge ig batahkiwe asebhá, ig pitatki ariw Uhokri Gipin. Igme kiyapwiye Pedru gikakkis amekene Tiyagumni, kiyapwiye João, kiyapwiye Andre, igkis danuh atere git igkiswonakis. Igkis ayapri:

⁴ —Kiyapwiye, kabepahki inakni piwn kahayaknek? Pariye danuh adahan arekhetni ku madikte inakni pinetni kennesa adawnhannek?

⁵ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis akak kiyabawkad yuwit. Ig awna:

—Ka yi muwaka kinikiswa ta gitkis hiyeg. ⁶ Mmanawa aysawnemenek kaayhsima hiyeg kahayaknek nuwaprik ke wotbe ignes ayta nuwntakbe. Igkis awnanek: “Nahnewa Cristo, nah Uhokri gikanyan adahan yikumaduketni.” Apim ini igkis kinisnes hiyeg kaayhsimane. ⁷ Ayge apim ini yis timá kutimniki kennesa. Hawwata yis timá arak kutimniki piyawakad, henneme ka yi muwaka apis. Amawka ku ini kutimniki danuh henneme kote danuhte amaksemni hawkri. ⁸ Mmanawa aysawnemenek pahabunene hiyegipiyenepwi kerbetpikisnek gikakkis nawenéwa hiyegipiyenepwi akiw. Gupelma kerbetpikis igkisweke gupelma. Apim ini hawkri kaayhsima sagkaki muwwapu waxribdiw. Hawwata kaayhsima mihetniki danuh muwwapunek. Henneswa ini-newa akapuska mbeyne. In ke pahapu tinobe ku aysaw eg kapusa kayah gukamkayh adahan eg pamakutekwiyo. In he akapuskanen.

Aysawnemenek Jesus Gihiyegapu Hiyapkiska Mbeyne Gitkisnek

Mt 10.19, 24.9; Lk 21.12; 2 Tim 3.1

⁹ —Msakwanabay ahegbet apit ku pariye danuh ta yitnek apim ini hawkri. Mmanawa apim ini yis kama-xwikaneke yis waxepka ta gipetunatkis hiyeg giwewki-stenkisnek. Hawwata yis biptepkanek agiku leglis. Apim ini yis kamiyepkanek ta gitkis hiyaptigi ta gitkis ikiparat. Yis waxepka ta gipetunatkis apatra ku samah yis nuhiyegapu. Ka sam. Ini humaw yihawkanaprik adahan yis kehne temwe ndahan giwtrikkis. ¹⁰ Amawka ini kibeyne inetit gimin Uhokri gikumadukan amawka in ekkepka gipuriwkis madikte hiyegipiyenepwi ay amadga inin.

Uhokri Gitip Ikí Yit Yuwit Adahan Yis Awna

Mt 10.19; Lk 12.11, 21.13

¹¹ —Apim ini ku aysaw yis kamaxwika, ku aysaw yis kamiyepka ta gitkis hiyaptigi, ka yi muwaka ipegmina yihiyakemni adahan ku pariye yis awna gitkis apim ini hawkri. Henneswa awnanay ku pariye yuwit ikakka yit apim ini. Ayge nikwe ka yisnama awnene henneme Uhokri Gitip ignewa awnene ay yipitak.

Aysawnemenek Igneseke Pakebyekne Kamaykisegbet

Lk 21.16

¹²—Apim ini hawkri igneseke pakebyekne kamaykisegbet adahan miyaka. Igneseke igti kamaykis gikamkayhkis. Igneseke ikamkayit hawwata kapetunsa gigkis gukakkis ginagkis. Igkis kamaykiswigkis adahan miyaka. ¹³ Ayge madikte hiyeg amiyhepyinek awaku ku samah yis nuhiyegapu. Ka sam. Ku yis ka isahkiswa nuwhu juktah amaksemni hawkri, yis isamtawnek.

Apit Amaksemni Hawkri Danuh, Kaayhsima Mbeyne- nek

Mt 24.15; Lk 21.20; 2 Tess 2.3; Apok 6.1, 13.14

¹⁴—Aysawnemenek hiyeg amedgenepwi inin igkis hiyanek pahapwi aseneweknepye umehekeputne, ig tabirnene ay ku kiney kane kis adahan ig msakwa. Yis ku pariye ipegohepye inakni yuwit, ku aysaw in kahayaknek metakwa yis pukuhipnek. Pase hiyeg hiyá in danuh amawka ignes tipik kibentenwa. Amawka ku pariye msekwepwi ay Judéyamnaw amawka igkis bisike ta ahaprikute apuheku ini waxribdi. ¹⁵ Ku pahapwi ay gipin higiwmadga, ig ka muwaka diyuh ta gipinekut adahan iwepye gewkanbet adahan ig bisikwiye. ¹⁶ Ku pahapwi ayhté amadga giwasra, ig kawmata muwaka diyuh ta gipinwat adahan iwepye gikawihni adahan ig bisikwiye. ¹⁷ Akayih. Kaayhsima mahikoriki apim ini hawkri gudahankis tinogben ku pariye biyuhkispnopwi gudahankis tinogben ku pariye sukkisanyopwi. Kaayhsima mahiko adahan egkis bisik. ¹⁸ Piriyepekawnay adahan in ka danuh yit abetma kamukrima iné abetma samdi. ¹⁹ Mmanawa apim ini hawkri yis hiyá mbeyne kaayhsimanek. Ku samah akapuska hawkri yumahte mbeyne kema inima. Ariwntak ini akiw, yuma mbeyne akiw kema inima. ²⁰ Waké Uhokri ka matkuh ini hawkribe, yumakam pahapwinama bisikne ariw miyaka. Henneme kibeyne, ig matkuh ini hawkri gidahankis gihiyegapu gikanyanpu.

Kinisekeputnepwi Keh Annut Ke Wotbe Igneseke Cristobe

2 Tess 2.3; Apok 13.1; Mt 7.21, 24.5, 23; Ex 7.11, 22, 8.7

²¹—Apim ini gaytakkis hiyeg awnanek: “Kuwis Cristo ay kuwis.” Gaytakkisme awnanek: “Ig ayhtéhan nawenéwa paytwempu.” Ku pahapwi awna yit inakni henne, ka yi muwaka iha inakni giwn. ²² Mmanawa apim ini kinisekeputnepwi kahayaknek. Gaytakkis awna: “Nahnewa Cristo.” Bawa waditnepyenen. Gaytakkisme ikawnamah ke wotbe igneseke Uhokri gawnepepube bawa igkis ka giwntakma Uhokri. Igkis keh kaayhsima annut ku pariye keh hiyeg wakaymni ke wotbe in arekhetnibe Uhokri gidatni. Akak ini annut igkis hiyá ba igkis hiyá gikinsakkis Uhokri gikanyanpu. ²³ Kuri nah kuwis akkamnih yit madikte ku pariye nemnikumpiye. Ka ba yi kinikiswa ta gitkis hiyeg.

Jesus Gidawnhan Atan

Mt 24.29; Lk 21.25; 1 Tess 1.7; 2 Ped 3.10; Apok 1.7, 19.11

²⁴—Apim ini hawkri ariwnteke ini mbeyne hawkri, kamuw msanpinek, kayg ka kabutni akiwnek, ²⁵ warukma akak warapyu tuguhenek inugiktak. Madikte agikune hawkri, apim ini in ayguhwebdinek ariw niwetri. ²⁶ Ayteke nikwe hiyeg hiyapun nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin. Nah ayta abetimpi ukuhne akak madikte ndatni akak madikte nukiythani kabutennene. ²⁷ Nah awahkisnek nuhiyegapu ahj ayta pahadguhpiye Uhokri gikanyanpu muwwapu amadgatak hawkri. Igkis pahadguhpigkisnek ariwntak wahamatak, ariwntak tiwigiktak, ariwntak imekaptak, ariwntak upitkiyaprik-tak, juktah danuhe amaksemni waxri.

Yuwit Patuwesbuhka Amin “Figeyra” Akat

Mt 24.32; Lk 21.29

²⁸—Ipegnay ta gumkat no ah akat “figeyra”. Kannuhwanay gut. Ku aysaw gutawna imihwa akiw, ku aysaw eg kapanhaw akiw, wis hiyakni ku guhawkanaprik kennesa danuh nikwe adahan eg kew. ²⁹ Hawwata aysawnemenek ku aysaw yis hiyá ini mbeyne danuh, metakwa yis hiyakni kuri ku nuhawkanaprik kennesa danuh kuwis. Nah kennesawa ndawnhan ke wotbe nah kuwis anumeku pareksetbe. ³⁰ Hiyeg ku pariye amedgenepwi inin apim ini hawkri, apit igneseke madikte miyarap, ayipa inakni madikte danuh gitkisnek ku samah nuwnhu. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in. ³¹ En biyuke, waxri biyuke, henneme nuwnhu ka biyuk.

Yuma Hiyeg Ahiyekten Ku Kapim Jesus Danuh Atan Akiw

Mt 24.36; Lk 12.37, 17.26; Át 1.6; 1 Tess 5.2; 2 Ped 3.3

³²—Henneme nah danuh pahaye adahan. Yuma hiyeg ahiyekten ku kapim nah danuh. Iné ahj inugikyepwi ka hiyak. Iné nahwa Uhokri gikamkayh nah kawmata hiyak. Ignewa Wigwiw hiyak. ³³ Msakwanabay ahegbet napithu takunipti. Pukuhpawnabay. Mmanawa yis ka hiyaknima ku kabet nuhawkanaprik danuh. ³⁴ Ndawnhan kewa pahapwi awayg gidawnhanbe. Ig awayg tipik danuhpene aparayewa ariw giwaxrí. Apit gitepkemni ig apuriwkise gipin gitkis gihiyegapu. Ig iké gannipwikis ta giwakuikis. Ig awna ta git ner pahapwi ku pariye apuriwne lappot. Giwn: “Msakwanabay ahegbet takunipti.” ³⁵ Msakwanabay ahegbet takunipti nikwe. Mmanawa yis ka hiyaknima ku kabet nah yiki-para danuh. Yis ka hiyak ba aygetema, yis ka hiyak ba pabuskak mtipkama, yis ka hiyak ba kabeywekema. ³⁶ Pukuhpawnabay nawenétke nah danuh atan akiw nah utepyi ke wotbe yis himeknebe yis ka ahegbetnama. ³⁷ Ku pariye nah awna yit, nah awna ta gitkis madikte hiyeg. Nah awna: “Msakwanabay ahegbet apane-
nekwa.”

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna.

Jesus Gipetunyapu Ahegbetepye Ginetnikis Adahan Giwmasepten Jesus
Mt 26.1; Lk 22.2; Jo 11.47

14 Pineme hawkri msekwe adahan judeyepwi gipetrakis adahan igkis axnes muttuhyan arih akak bugut miyegbiye. Igkis axni adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri umahkise muttuhyan gidukwenaprikkis gihiyegapu. Ayge nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Móis gikumadukan igkis awna:

—Amawka ku wixwiw umahkis Jesus. Uyay kamaykisiw. Henneme ka ariwtrikma hiyeg. ² Ka ik adahan wiwxiw kamaykisiw abet fet. Nawenétke hiyeg fetyapu hahhayruke ukakwiynek gipatra.

Pahapu Tino Imiha Jesus
Mt 26.6; Jo 12.1

³ Igme Kiyapwiye Jesus msekwe ay nipit paytwempu Betâniya ayge gipineku kiyapwiye Simawh. Igme kiyapwiye Simawh minikwak ig axpusakarete apit busukne. Ku samah ig Kiyapwiye Jesus bat ayge aranwa axtet, pahapu tino danuh atere git. Eg ayta akak imihgi agiku pahá atiy kehka tip seyeno. Ini imihgi kehka akak “nardu” inyekata. In kanitiwnisima. Eg tino danukwa kennesa git, eg duni abita ini imihgi atiy, eg dimukwin ta gitewharit Kiyapwiye Jesus.

⁴ Henneme gaytakkis hiyeg axnenepwi hiyapni henne, igkis dagawne. Igkis awna:

—Mmahka ini imihgi he sarayhkanen waditnepyenen henne? ⁵ Waké in ka sarayhkama henne, ikkam adahan in piyukwika adahan kaayhsima karukri, mpiya mpanamku sah (300) karukri. Ikkam adahan akakurapig ibekhepka gipuriwkis madiptape.

Igkis awnebdi gumin ayge.

⁶ Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gitkis: —Maytwangu. Mmah yis mbayha no tino gutew henne? Ka ba yis hiyá eg kehno kaayhsima kabayka nukakhu? ⁷ Hiyawa apanenekwa yis keh kabayka gidahan-kis madiptape ku samah yimawkan awaku igkis ay yibet apanenekwa. Henneme nahme ka msakwa yibet apanenekwatma adahan yis kehne kabayka nukakhu.

⁸ Eg keh ku pariye eg hiyá asamanak. Eg imihapun adahan nahegbetepeten adahan nah apuhpiki. ⁹ Aysaw-nemenek hiyeg ekkenes kibeyne inetit numinhu muw-wapu amadga inin. Amun ini ginetnikis ignes kinetih-wanek amin inin kabayka ku pariye eg keh nukakhu. In gukehni msakwa akiwka akiwkanek. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in msakwa.

Judas Iskariyotis Ahegbetepye Ginetni Adahan Kamaykis Jesus
Mt 26.14; Lk 22.3

¹⁰ Igme pahapwi gaytakkis giwatnipwi, ig Judas Iskariyotismis, ig timapni henne, ig awna ginaktin:

—Kuri nah kamaykisiwge.

Ig tipik ta gimkanitkis nerras muwpeg kiyatyepwi. Ig danuh atere, ig kinetihwa gikakkis adahan ig kamaykisiwepye Kiyapwiye Jesus ta gitkis.

¹¹ Igkisme timapni henne, igkis batek ginaktinkis kaayhsima. Igkis awna git:

—Ku pis kamaykis Jesus ta wothu, usuh katiwnihpi.

Ayteke nikwe ig gihapu Kiyapwiye Jesus adahan ig hiyá ku aysaw gihawkan danuh kabayhtiwa adahan ig kamaykisiwge.

Iwetrit Ahegbet Adahan Jesus Fetya Gikakkis Giwatnipwi
Mt 26.17; Lk 22.7

¹² Ayteke ariwnteke ini danuh ahawkanaprik adahan ini fet adahan hiyeg axne bugut miyegbiye. Abet pitatye hawkri abet ini fet ignes judeyepwi umah muttuhyan adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri umahkis muttuhyan gidukwenaprikkis amekenegben adahan ig giwiwhkiswitnikis giwakutakkis hiyeg ejituyepwi. Ayge nikwe gaytakkis Kiyapwiye Jesus gikan-nuhnipwi ayapri:

—Kiyapwiye, kineypa pimawkan adahan usuh ahegbeta pahapwi muttuhyan adahan waxniwiy abet upe-trawiy?

¹³ Igme kaytwa giwnkis:

—Yis piyana yikebyi, ataknabay ta paytwempuit Jerusalém. Ayge pahapwi awayg patiptak yikaknek. Ig hiyuwe akak kaggap un atiy. ¹⁴ Makekwepnay gihapu. Ku kiney ig parak agikut payt, yis parak aterewata. Awnanay ta git payt akipara ku yikannuhten awna: “Kineypa xam adahan nah fetya axne muttuhyan arih gikakkis nukannuhnipwi?” ¹⁵ Ayge nikwe ig akki ta yitnek pahayku xam nopsadnene ayhté payt apahnap inuteknene. Arikna ayge madikte ahegbet kuwis. Ahegbetanabay umanawiy ayge adahan wixwiw fetya.

¹⁶ Ignes piyananene timapni henne, igkis tipik ta paytwempuit. Igkis danuh atere, igkis utí madikte ku samah ig Kiyapwiye Jesus akkamnih gitkis. Ayge nikwe igkis ahegbete madikte adahan igkis fetya. Pisenwa igkis diyuhe ta git Kiyapwiye Jesus.

Jesus Akki Ku Pariye Gikamaykisiwiti
Mt 26.20; Lk 22.21; Jo 13.21

¹⁷ Aygete ig Kiyapwiye Jesus atere fetya gikakkis giwatnipwi madikawkunene gikebyikis gikakkis piyana gawnakis (12).

¹⁸ Ku samah igkis ayge axne aranwa axtet, ig Kiyapwiye Jesus awna gitkis:

—Pahapwi yayat ku pariye axne ay nukakhu iggi kamaykisennek ta gitkis nupetunyapu. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

¹⁹ Igkisme giwatnipwi timapni henne, igkis wakaym-nibdi. Igkis awnebdi pahapwimpi:

—Kiyapwiye, ku ka nawhnama kamaykisiwep?

²⁰ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Pahapwi yayat yis nuwatnipwi ku pariye mehbetene bugut nukakhu amadga paheknene miruk, ignewatbaki nukamaykisiwiti. ²¹ Nah ku pariye wageswe

awayg amadgaya inin nah umahkiswenek ku samah Uhokri gannasan minikweknene awna numinhu. Amawka ku nah miyá henneme ner ku pariye nuwma-septen nah ku pariye wareswe awayg amadgaya inin ig hiyá mbeyne kaayhsimanek nupatra. Ka kiskama ner awayg humaw amadga wayk.

Jesus Kiyekiswa Gitkis Giwatnipwi

Mt 26.26; Lk 22.15; 1 Kor 11.23

²² Ku samah igkis axnes ayge, ig Kiyapwiye Jesus iwé pahak bugut. Ig kabayha Uhokri. Ayteke ig sigkebdih ini bugut, ig ibekhepni gipuriwkis giwatnipwi. Ig awna gitkis:

—Ahah. Inin bugut in nihhu yidahan. Amapanay inin bugut, axnay niwntak.

²³ Pisenwa gibakkan ini bugut, ig iwé pohow goblé. Ig kabayha Uhokri. Ig ikepru gipuriwkis giwatnipwi. Ig kisme higá agikutak no goblé.

²⁴ Igme awna ta gitkis:

—Inin win in numighu yidahan. Ig Uhokri ahegbete ginetni nukunewa akiw gikakkis hiyeg adahan ku samah ignes humaw gihiyegapu. Nahme pahapwiwa nah sukase numighunek gidahankis kaayhsima hiyeg kahadbe ini gahegbetawni in humaw. ²⁵ Kuri nah ka takunima higá win ay amadga inin akiw. Awetupye nah higá win juktah ayhté gimun Uhokri gikumadukan nah higá nukunewa win yikak akiw. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

²⁶ Ayteke pisenwa gihigpankis igkis pak apat. Ayteke igkis peswiyes ta apitit ini waxri imuhgipitnene kewye Olipegpit.

Jesus Akki Git Pedru Ku Igme Wihwepye Giw

Mt 26.31; Lk 22.31; Jo 13.37

²⁷ Ayge ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis:

—Ku apim inin yis madikte ikiswennnek. Mmanawa Uhokri gannasan minikweknene kinetihwa henne. In awna:

“Nah umahkis ner muttuhputne. Ayge nikwe gipigpu muttuh madikte ibekhewbet.

²⁸ Apim ini nah umehpikanek henneme nah kannikaw akiwnek. Ayteke ariwnteke nukankawni nah tipik pitati yapit ta apitit Galiléyamnaw.

²⁹ Igme kiyapwiye Pedru timapni henne, ig awna git:

—Hiyawa madikte hiyeg ikiswep awaku ini mbayka ku pariye me danuhmet pit, nawhme ka ikispiti.

³⁰ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ku apim inin mtipka pis wihwe nuwhunek. Apit tarakak awna pimapat gawnhan pisme ayipa wihwe nuwhunek mpamaput. Ihanaba inakni nuwnhu. Hennewatbaki pis wihwe nuwhunek.

³¹ Igme kiyapwiye Pedru kaytwa giwn:

—Hiyawa nah umahkiswe payak pikak henneme nah ka wihwa piw.

Igkisme gikannuhnipwi igkis madikte awnenekwiye hennep.

Jesus Piriyepekaw Ayge Jetsêmani

Mt 26.36; Lk 22.40

³² Ayteke ig Kiyapwiye Jesus gikakkis gikannuhnipwi igkis tipik ta apitit pahá iwetrit kewye Jetsêmani. Ig awna gitkis:

—Batnay ay in. Nahme tahhan piriyepekawne.

³³ Ig iwé kiyapwiye Pedru gikak amekene Tiyagumni gikak kiyapwiye João. Igkisme wewkiswe ataresa, ayge igme kapusa wakaymni. Ig kayah apititak giyakni. Ig ka daykiswekere arit ini patahwaki ku pariye me danuhmet git.

³⁴ Ig awna gitkis:

—Nah wakaymni mpiynepepye apit nuyakni. Ini nu-pewkan umehpen pahayewpi. Nah tahhan piriyepekawte. Yisme msakwa aynewa. Msakwanay apuriw adahan yis piriyepekaw payak nukakhu.

³⁵ Ayteke ig wewkiswe ataresa aynessa. Ig tuguhki-swa mabuw ta waygboit. Ig piriyepekaw ta git Uhokri. Ig hiyá ba hiyá amaptanka ini mbeyne.

³⁶ Ig awna:

—Pa, Nighu, madikte arikna ka mahikonama pidahan. Ik adahan pis mpitha ini mbeyne danuh nuthu. Ku pis mpithekere, uyá amnihun mpithin ndahan. Henneme ku in pimawkanwa in danuh nuthu, ka sam in danuh nuthu. Nah ka kehkere ndahan nubetki. Henneme nah kehkere pidahanwa pibetki.

³⁷ Pisenwa gipigyepkawni ig diyuhe ta gitkis gikannuhnipwi. Ig uteprikis himekweke. Ig hiyapni henne, ig awna ta git kiyapwiye Pedru:

—Simawh, mmahki pis himeke? Mmah yis ka hiyá yisma msakwa apuriw nukakhu aynesnima? ³⁸ Apuriw-nabay piriyepekawnay marihwa yis ka isaksaw arit mbayka. Yitip ka isaksawkere arit mbayka henneme yipit amadgaya inin ik adahan isaksaw arit mbayka mmanawa yis yuma yawaygisima nitiput.

³⁹ Pisenwa gawnhan inakni, ig diyuhe aterewata akiw. Ig piriyepekaw inwata piriyepekawka ta git Uhokri.

⁴⁰ Pisenwa ig diyuhe akiw. Ig uté gikannuhnipwi himekweke mmanawa igkis isepwe kaayhsima. Igkisme hiyapni henne, igkis marekepwe. Igkis ka hiyak ku samah igkis diyuhkis giwn.

⁴¹ Ayteke ig diyuhe ig piriyepekaw ta git Uhokri akiw. Ayteke pisenwa gipigyepkawni ig diyuhe amamnamput ta gitkis nerras mpemnenene gikebyikis. Ig awna ta gitkis:

—Mmahpaki yipewkan yis he himeknennenwa? Mmahpaki yipewkan yis he mayeknenenwa? Ikeypi. Kuwis danuh nuhawanaprik. Kuri nah ku pariye wareswe awayg amadgaya inin nah me ikepkamet giwaukitkis hiyeg taraksapye. ⁴² Kannikawnay. Uyay patipta-kigkis. Ipegmay atere. Ig nukamaykiswitni nemnik.

Jesus Kamaxwika

Mt 26.47; Lk 22.47; Jo 18.3

⁴³ Ku samah ig awnempiye inakni yuwit, igme Judas Iskariyotismis in danuh atere. Ig pahapwi gaytakkis giwatnipwi. Ig danuh atere akak pahabunad hiyeg. Igki-

sme danuh atere akak giponyagakis akak gasugakis. Igkis iwatit gidahankis nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan gikakkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis.

⁴⁴ Ig Judas Iskariyotismín, ku pariye kamaykistinene Kiyapwiye Jesus, ig ayipa ahegbet ginetni gikakkis adahan ku samah ig ekkepye Kiyapwiye Jesus ta gitkis. Ig awna gitkis:

—Ku yis hiyá nah aypoka pahapwi, ignewatbaki Jesus. Kamaxnigbay, iwepnigbay. Apuriwnigbay kabayhtiwa.

⁴⁵ Ayteke nikwe ig Judas Iskariyotismín tipik wadé gimkat Kiyapwiye Jesus. Ig danuh atere, ig awna git:

—Aa, Kiyapwiye.

Akak ini ig aypokig.

⁴⁶ Nerras pahabunene hiyeg igkis hiyapni henne, igkis sigise gimin, igkis kamaxwig, igkis sumuhpig.

⁴⁷ Aynewa pahapwi gaytakkis nerras ku pariye aygnepwi gikak Kiyapwiye Jesus ig kehe giponyaga. Ig huwipwihe pahapwi ibukti gidahan ner muwpegpiyene gikiparakis. Ig ihuke gitaybi.

⁴⁸ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gitkis nerras hiyeg. Giwn:

—Mmahkay yis ayta akak madikte yiponyaga akak madikte yasuga? Mmahkay yis ayta nukamaxwitni ayamaw ke wotbe nah amepyebe? ⁴⁹ Takunipti nah ayge yikak yikannuhten agiku Uhokri Gipin. Henneme yis ka kibowka kamaxun ayge. Ka sam. Amawka ku ini danuh nuthu ku samah Uhokri gannasan minikweknene kintihwa numinhu.

⁵⁰ Igkis gikannuhnipwi timapni henne, igkis madikte tipikbet giw. Igkis ikiswig pahapo. Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus tipik gikakkis ignes hiyeg.

⁵¹ Pahapwi awayg takwaye makekwepi gihapu Kiyapwiye Jesus. Ig he kanuktwepi akak gidagmanpit. Ku samah ig waywempiye gihapu atere, ignes hiyeg wageswe gipitit adahan gikamaxwitni.

⁵² Ig hiyapni henne, ig he pitukminew ariw gidagmanpit. Ig bisike makawihan.

Jesus Ay Gipetun Muwpegpiyene Gikiparakis

Mt 26.57; Lk 22.66; Jo 18.12

⁵³ Ayteke ariwnteke ini ignes hiyeg waxe Kiyapwiye Jesus ta gipinekut ner muwpegpiyene gikiparakis. Ayge madikte muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan gikakkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis igkis kuwis pahadgupu ayge.

⁵⁴ Ig kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig makeke gihapu butte henneme ig piyawakte giw aynessa. Ig wadite ta arimkanit muwpegpiyene gikiparakis gipinbukut. Ig pareke atere, ig batahkiwe payak gikakkis nerras apuriwnepwi Uhokri Gipin. Ig awahpusewne ayge ahumwa tiket.

⁵⁵ Apimwata ini nerras muwpeg kiyatyepwi igkis pahadgupu gikakkis madikte judeyenepwi gikiparakis ku samah igkis kehnes gipandukawnikis. Igkis aharitnes

ba igkis utí Kiyapwiye Jesus gikehni mbaynama ku pariye ik adahan igkis giwmasepten. Inneki keh igkis aharitnes ba igkis utí hiyeg ku pariye gikamyehpitnipwi. Amawka igkis utí gikamyehpitnipwi ku pariye giwnkis tuguh hehpekwiye. Henneme igkis ka utí.

⁵⁶ Hiyawa kaayhsima hiyeg kamiyepri akak gikehbetankisnen henneme giwnkis ka tuguh hehpekwiyema.

⁵⁷ Ayteke gaytakkis nerras hiyeg kannikaw akiw adahan igkis kamiyepri atere akak gikehbetankisnen. Igkis awna:

⁵⁸ —Usuh timá ner awayg awna: “Nah mehbetenek ini leglis Uhokri Gipin ku pariye hiyeg amadgaya inin gikehnikis. Ayteke adahan mpana hawkri nah kannikase nawenéwa akiw ku pariye ka hiyeg amadgaya inin gikehnikisma.”

⁵⁹ Juktah inakni ginetnikis ka tuguh hehpekwiyema.

⁶⁰ Igme muwpegpiyene gikiparakis ig timapni henne, ig kannikaw ayge gibetkis madikte hiyeg. Ig awna git Kiyapwiye Jesus:

—Mmahki pis ka kaytwa giwnkis? Mmah hennewatma ku samah igkis awna pimin?

⁶¹ Igme Kiyapwiye Jesus tinwo, ig ka kaytwa giwn. Igme muwpegpiyene gikiparakis ig ayapri:

—Mmah pisnewa Cristo? Mmah pisnewa Uhokri gikanyan adahan ukumaduketni? Mmah pisnewa Uhokri gikamkay?

⁶² Igme kaytwa giwn:

—Nahnewa. Kuri yis betnene ayge adahan yis hiyekne nukakhu. Henneme aysawnemenek yis hiyapunnek, nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, yis hiyapun nah bat ayge gihumwa Uhokri detye ay amun ini iwetrit ku pariye kanenikiythanisima kihehaptak. Yis hiyapunnek nah muhuk abetimpi ukuhne inugiktak. Apim ini nah hiyekne yikak nikwe.

⁶³ Ig muwpegpiyene gikiparakis timapni henne, ig sigke gisimsa adahan arekhetni gidagoni apatra ku samah ig Kiyapwiye Jesus awna gitkis inakni yuwit. Ig awna:

—Pariyeki umawkanwiy akiw? Wixwiy ka muwaka hiyeg akki wotwiy ariknawnama Jesus gitaraksan akiw.

⁶⁴ Kuwis ig makukse Uhokri ay wowtrikwiy. Yis kuwis timapni akakwa yitaybi. Uyay katiwnise ini gitaraksan git. Mmani yit?

Igkisme kaytwa giwn:

—Pugamawka ig umehpika.

Hiyeg Biyuh Jesus

Mt 26.67; Lk 22.62

⁶⁵ Ayge nikwe gaytakkis nerras hiyeg tupestepri. Gaytakkisme wanakotepri igkis biyuhpokepri. Igkis awna git:

—Ku pis Uhokri gawnepe, asá akki wot ku pariye pi-biyuhatepten.

Ayteke nerras apuriwnepwi Uhokri Gipin igkis iwepri igkis biptepri.

Pedru Wihwa Giw Jesus

Mt 26.69; Lk 22.55; Jo 18.15

⁶⁶ Apimwata ini ig kiyapwiye Pedru bat ayge paytbuhku. Ayteke pahapu tino ku pariye ibukti gidahan ner muwpegpiyene gikiparakis eg danuh atere git.

⁶⁷ Eg hiyá kiyapwiye Pedru ayge ig awahpusewne aranwa tiket. Eg sarayh gupegyi ta gimkat, eg murotpi git. Ayteke eg awna git:

—Pis hawwata wew gikak Jesus nazaréyne.

⁶⁸ Igme wihwe giw. Ig awna gut:

—Nah ka hiyakwa inakni yuwit ku kamin pis awna. Nah ka pukuhpawa inakni piwn.

Ayteke ig pes ta anumekut pesket. Nikwenéwa pahapwi takarak awna.

⁶⁹ Ayge eg tino bukitwiyo hiyapri akiw. Eg hiyapni henne, eg awna ta gitkis hiyeg ku pariye ay kennesa guhumwa. Guwn:

—Nernewa awayg pahapwi gaytakkis Jesus gikan-nuhnipwi.

⁷⁰ Henneme igme wihwe giw akiw. Ayteke ariwnteke ini ayiptenesa akiw nerras hiyeg ku pariye ayge kennesa gihumwa awna ta git. Giwnkis:

—Hennewa. Pisnewa pahapwi gaytakkis Jesus gikan-nuhnipwi mmanawa pis hiyeg galiléyene hawwata ke igkisbe.

⁷¹ Ig timapni henne, ig awna akak madikte gawaygyi. Giwn:

—Ku nah ka awna inyerwatma yuwit, hiyawa Uhokri hiyapkis mbeyne nuthu. Nah kawa hiyakriwa ner awayg ku kamin yis awna.

⁷² Nikwenéwa pahapwi takarak awna apeynepye akiw. Igme kiyapwiye Pedru timapni henne, ig kiyé inakni ku pariye Kiyapwiye Jesus giwn kuhwekwa ta git amin “Apit takarak awna pimapat gawnhan, pisme ayipa wihwe nuwhunek mpamapat.” Ig kiyé inakni giwn nikwe, ig biyuk gikan. Ig tihene ayge mpiynepepye.

Jesus Ay Gipetun Pilatus

Mt 27.1, 11; Lk 23.1; Jo 18.28

15 Hewke nikwe hawkanawa nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras judeyenepwi giwewki-stenkis gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis keh gipandukawnikis. Ayge igkis ahgebetete ginetnikis kabayhtiwa. Ayteke nikwe igkis wanakminase Kiyapwiye Jesus. Igkis waxepri ta gimkanit ner hiyaptigi romayene ig amekene Pilatus. Igkis danuh atere, igkis ikepri ta giwakuit.

² Ayge nikwe ig amekene Pilatus ayapri:

—Mmah pis hiyeg judeyenepwi gikiparakis?

Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Hennewa ku samah pis awna.

³ Ayteke nerras muwpeg kiyatyepwi igkis kamiyepri ku ig keh mbayka kaayhsima.

⁴ Ig amekene Pilatus hiyapni henne, ig ayapri:

—Ka ba pis timap ku samah igkis kamiyep ku pis keh mbayka kaayhsima? Mmah pis yumawatma pikay-twanwatma?

⁵ Kameki ig Kiyapwiye Jesus kaytwame giwnkis. Igme amekene Pilatus hiyapni henne, ig wakaymni kaayhsima.

Jesus Daddahkiswika

Mt 27.15; Lk 23.13; Jo 18.39

⁶ Apim ini ahawkanaprik danuh adahan hiyeg judeyenepwi gipetrakis. Abet ini gipetrakis ig hiyaptigi gibetki isahkis pahapwi awayg ku pariye paraksepikare ayge. Mpuse kamukri ig isahkiswiye apim ini pahapwi ku pariye hiyeg fetyapu isahkiskere.

⁷ Ayge pahapwi awayg agiku paraksekete payak gikak-kis nawenépwi ku pariye hahhayruke gikak gupelma. Ig umehe pahapwi. Giw Bahabás.

⁸ Ayge nikwe kaayhsima hiyeg fetyapu pahadguhwa atere git amekene Pilatus. Igkis ayá git:

—Uyá isahkis udahan pahapwi paraksepikatinene ku samah inpawa pis keh apim inin.

⁹ Igme amekene Pilatus kaytwa giwnkis:

—Ba yis muwaka nah isahkis yidahan ner ikawparinene yikipara judeyenepwi?

¹⁰ Ig awna inakni mmanawa ig hiyakni kabayhtiwa ku nerras muwpegpu iké Kiyapwiye Jesus ta giwakuit he apatranen ku samah igkis atihapnig. Gipewkankam ku igkisme hiyeg fetyapu muwaka adahan gamnihten.

¹¹ Henneme nerras muwpeg kiyatyepwi wagese nerras fetyapu gihiyakemnikis kahadbe igkis isahkisase Bahabás mpinekata igkis isahkisase Kiyapwiye Jesus. Nikwe igkis hiyeg awna ta git amekene Pilatus:

—Isahkis udahan Bahabás.

¹² Igme amekene Pilatus ayaprikis akiw:

—Mmah nah keh nikwe gikak ner awayg ku pariye yis kanum judeyenepwi gikiparakis?

¹³ Igkisme madikte kabimanape. Igkis awna:

—Uyá daddahkiswig udahan!

¹⁴ Igme timapni henne, ig ayaprikis:

—Mmahki? Pariye mbayka gikehni?

Igkisme kabiman pi kihhawnate akiw.

—Daddahkisnig!

¹⁵ Igme amekene Pilatus hiyapni henne, ig kehpiye nerras hiyeg gibetkikis. Ayteke nikwe ig isahkisase Bahabás gidahankis. Igme Kiyapwiye Jesus ig biyuhkise-pri akak tigay. Ayteke ig ikepri ta giwakuwitkis gisuwtatapu adahan igkisme gideddehpitni.

Jesus Mahipwihka Gapitkis Suwtat

Mt 27.27; Jo 19.2

¹⁶ Ayge nikwe igkis gisuwtatapu waxe Kiyapwiye Jesus ta gipinbukut hiyaptigi. Ini iwetrit giwnaprikkis romayenepwi kewye “Pretóriu”. Ayge igkis pahadguhe madikte suwtat ta ganwat adahan gimahipwihpitni. Igkis awna gitkis:

—Uyay arehwa gikak. Uyay kawihkis gikawihni ta gipitit kewa pahapwi ikiparatbe ku samah ig kawih dagam duruweh akak gisuwpren karukri wahano.

¹⁷ Ayteke nikwe igkis kadagmanepri akak pahak dagam duruweh. Ayteke igkis imepe puduku, igkis keh gisuwpren nikak. Igkis kawihkisni ta gitewharit.

¹⁸ Ayteke igkis mahipwihpig. Igkis awna git:
—Aa, Kiyapwiyad, kibeyne pis ay kuri. Pis judeyene-
pwi gikiparadkis.

¹⁹ Ayteke igkis biyuhpig gitewha akak pahat yakkot
akat, igkis tupestepri. Igkis paberetusaw gitiput ke
wotbe igkis kiyatigbe.

²⁰ Pisenwa gimiytankis igkis wiwhe ini dagam gipiti-
tak, igkis kawihkise git gisimsa ku pariye gikawhan.
Ayteke nikwe igkis tipikepri apititak paytwempu ada-
han gideddehpitni.

Simawh Ayapa Jesus Hiyuh Giyakni

Mt 27.32; Lk 23.26; Jo 19.17

²¹ Ku aysaw igkis apigku ahin igkis patipteke gikak
pahapwi awayg sireneyene kewye Simawh. Ignewa
gigkis kiyapwiye Alixandre gikak kiyapwiye Rufu. Ig
gaytni powkete. Igkisme nerras suwtat mpiksaptihpig
adahan ig gayapetni Kiyapwiye Jesus hiyuhne giyakni.
Igme ihe giwnkis.

Jesus Deddehpika Aminat Giyakni

Mt 27.33; Lk 23.33; Jo 19.18

²² Ayteke igkis waxe Kiyapwiye Jesus ta apitit pahá
waxri imuhgipitnene kewye Gówgota. Inakni wowna-
prikwiw “Waxri Hiyeg Gaptiwpitwiye”.

²³ Ayge igkis suwtat akaka win git Kiyapwiye Jesus. In
wageska akak ipeyti tagetreni gih kewye “miha”. Igme
hiyapni henne, ig ka higapni.

²⁴ Ayteke igkis deddehpig ta aminat giyakni. Pisenwa
gidaddahnikis, igkis arehwa akak tip adahan hiyá ku
pariye kabunuganen adahan ig darihpiye Kiyapwiye Je-
sus gikawihni. Henne igkis ibekhepyes gikawihni paw-
tak.

²⁵ Igkis daddahgi kamuw kabá puwip.

²⁶ Ayge amin giyakni apitmin gitew pahak kagta dad-
dahka atere adahan arekhetni ku pariye gikehntitnene
ta gitkis hiyeg. Amadga ini kagta awna: “Judeyenepwi
Gikiparakis”.

²⁷ Hawwata akiw igkis deddehe piyana gikebyikis
amepwapye ta aminat giyawnikiswa payak gikak Kiy-
apwiye Jesus. Pahapwi daddahka kihehaptak pahapwi-
me patuwanaptak.

²⁸ Hennewa in danuh ku samah Uhokri gannasan mi-
nikweknene awna. In awna:

“Ig ikakanek ke wotbe ig kakehniyebe.”

Jesus Mahipwihka Ayge Amin Giyakni

Mt 27.39; Lk 23.35

²⁹ Kaayhsima hiyeg mapiya awpre. Ayge igkis mahi-
pwhpig. Igkis sassah gitewkis adahan arekhetni ku sa-
mah igkis ka batek gikak. Igkis awna git:

—Kineyka kuri ku samah pis awna: “Nah mehbete
Uhokri Gipin. Amamnam hawkri nah kannikasin akiw.”

³⁰ Asá amnih pipit kuri. Ku pis igyerwa Uhokri gikam-
kayh, nikwe muhuk ayteke kuri aminatak piyakni.

³¹ Nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras kannu-
hekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan

hawwata igkis mahipwihpig. Igkis kinetihwa pawtak.
Igis awna:

—Kuwis ig amnihe nawenépwi hiyeg, kuri gipitme ig
ka hiyá aramnihka. ³² Ku ig Cristo, ku ig Uhokri gikany-
an adahan ukumaduketniwiy, ku igyerwa hiyeg israely-
enepwi gikiparakis, hiyawa ig muhuk ayteke aminatak
giyakni. Ku wixwiw hiyá ig muhuk ayteke, nikwe wixwiw
iha giwn.

Hawwata akiw nerras amepwapye ku pariye daddah-
ka ayge gihumwa Kiyapwiye Jesus igkis hawwata ma-
hipwihpig.

Jesus Miyap

Mt 27.45; Lk 23.44; Jo 19.28

³³ Ayteke puwipka danuh. Pahaye adahan kamuw
abutni ka kabutni akiw. Hawkri msanpi muwwapu juk-
tah daraka kamuw in kapusa kabutni akiw.

³⁴ Apim ini daraka kamuw, ig Kiyapwiye Jesus kabi-
man akak gihawna giwnaprik. Ig awna:
—“Eloí, Eloí, lemá sabaktâni?”

Inakni wownaprikwiw: “Nuwohkiga, nuwohkiga
mmah pis ikiswen?”

³⁵ Gaytakkis hiyeg ku pariye tabirbetnene ayge igkis
timapni henne, igkis timá tarakise. Igkis awna:

—Atabiswanabay. Ner awayg ig humekne amekene
Eliyas.

³⁶ Pahapwime gaytakkis ig timapni gabiman henne,
ig muwaka adahan gamnihten. Ig sigise kibentenwa ig
iwé pahá arikna ku pariye mtibetnene. Ig subukwin
ahakwat win suwiyweye adahan anugasene. Ig iké aki-
surik pahat yakkot akat. Ig tarekwin ta gimkat Kiy-
apwiye Jesus kahadbe gipewkan ig susni. Henneme
nawenépwi hiyeg ayge igkis hiyapni henne, igkis awna
git:

—Miniw giw. Uyay hiyá ba ig amekene Eliyas danuh-
watma adahan giwiwhpitni aytekihan.

³⁷ Igme Kiyapwiye Jesus kabiman akak gihawna akiw.
Giyakek madike. Ig miyap.

³⁸ Nikwenéwa apim ini, ini Kamis amaptenten Uhokri
giwskeki barewpitye ku pariye agikunene Uhokri Gi-
pin, in sigke pabakak. Nikwenéwa ku aysaw ig miyá,
amun ini in sigka aytá inutak danuhte ta warikwit. In
woka ahin ta agikut Uhokri giwskeki.

³⁹ Ig Kiyapwiye Jesus miyapi, pahapwi romayene suw-
tat gikiparakis ig tabir ayge gipetunat. Ig hiyapni hen-
ne ku samah gimiremni, ig awna:

—Inyerwa ner awayg Uhokri gikamkayh.

⁴⁰ Aygwata kiyapunogben egkis hawwata ipegbet
ater. Ayge eg kiyapuno Mahi Madalena eg pahapu
gaytakkis, hawwata pahapuwa Mahi akiw eg pahapu
gaytakkis. Eg ginagkis kiyapwiye Tiyagu gikak kiy-
apwiye José. Hawwata kiyapuno Salomé pahapu gay-
takkis.

⁴¹ Egkis norras ku pariye danuhpanopwi payak gikak
Kiyapwiye Jesus apititak Galiléyamnaw. Egkis ku pariye
hiyaknopwi gikak. Hawwata akiw kaayhsima nawe-
népwi kiyapunogben ayge ku pariye danuhpanopwi
payak gikak arimkanit paytwempu Jerusalém.

Jesus Apuhpika

Mt 27.57; Lk 23.50; Jo 19.38

⁴² Aygete pahapwi awayg kewye José arimatéyene danuh atere. Ig pahapwi gaytakkis nerras judeyepwpi giwewkistenkis. Ig kiyatyé hiyeg. Ig wahepnenekwa Uhokri gikumadukan ku aysaw in danuh. Ig hiyapni henne ku samah takuwa samdi, kuwis ahawkanaprik danuh adahan ahegbetaw adahan mayekne abet samdi, ig kibowkahwa ig tipik ta gimkat amekene Pilatus. Ig danuh atere git, ig awna ta git:

—Kiyapwiye, uyá amnihun isaksan adahan nah iwe-pye amekene Jesusmin gipit.

⁴⁴ Ig amekene Pilatus timapni henne, ig wakaymni adahan ku samah ig Kiyapwiye Jesus ayipa gimiremni. Ig watihe ner suwtat gikiparakis, ig ayapri:

—Mmah ayipte Jesus gimiremni?

⁴⁵ Igme suwtat gikiparakis kaytwa giwn:

—Ihi. Ayipa gimiremni.

Igme amekene Pilatus timapni henne, ig awna ta git:

—Wani ikepka ta git kiyapwiye José.

⁴⁶ Igme kiyapwiye José timapni henne, ig tipik. Ig isime pahak dagam seyne barewbetye. Ayteke ig tipik wiwhe Kiyapwiye Jesus gipit aminatak giyakni. Ayteke ig awasminepri akak ini dagam. Pisenwa ig sarayhe gipit ta agikut pahayku imewti ku pariye atikka agiku tip amiyokni. Ayteke ig wagesmine pahow tipad adahan gisabwatip.

⁴⁷ Egme Mahi Madalena gukak no Mahi ku pariye Kiyapwiye José ginag, egkis hiyá ku kiney gipit sarayhpika.

Jesus Kannikew

Mt 28.1; Lk 24.1; Jo 20.1

16 Ariwnteke ini, samdi kuwis mpiye kuwis, eg kiyapuno Mahi Madalena gukakkis eg kiyapuno Mahi kiyapwiye Tiyagu ginag, egwata kiyapuno Salomé egkis isime imihgi adahan gimihetni Kiyapwiye Jesus gipit adahan ig apuhpiki.

² Paka abet kabeyweke, pesantene kamuw, egkis tipikwiyos ta arimkanit gimew.

³ Ayge apigku ahin egkis kinetihwa pawtak, egkis awna:

—Pariyepa hiyeg adahan wiwhne udahan no tip ku pariye asabwat gimew?

⁴ Ayteke egkis sarayh gupegyikis atere egkis hiyá ku no asabwatip ayipa wiwhpika. No tip kanopsimahad.

⁵ Egkis hiyapni henne, egkis parak aterenewa agikut gimew. Ayge egkis hiyá pahapwi takwaye inugikyene bat ayge kihhaprik. Igme kasimsapu simis seyne. Egkis hiyapni henne, egkis wadisasew egkis apisasew.

⁶ Igme awna ta gutkis:

—Ka yi muwaka apis. Yis ipegepye Kiyapwiye Jesus nazaréyene ku pariye kuwis deddehpika. Ig yuma ay. Ig kuwis kannikew. Hiyawa yis iwasa gidukwen ay ku kiney igkis sarayhpig.

Egkis iwasa gidukwen.

⁷ Ayteke ig ahj awna gutkis:

—Kuri ataknabay ta gitkis gikannuhnipwi, hawwata ta git kiyapwiye Pedru. Awnanay gitkis: “Ig Kiyapwiye Jesus tipik pitati yapit ta apitit Galiléyamnaw. Ayge yis hiyaprinek ku samah ig kuwis akki yit.”

⁸ Egkis hiyapni henne, egkis pese kibentenwa agikutak gimew. Egkis wakaymni kaayhsima juktah egkis segke awaku ku samah egkis wadisasew. Egkis ka awna git pahapwinama hiyeg apigkuya ahin awaku gapi-snikis.

Jesus Hiyapkiswa Gut Mahi Madalena

Mt 28.9; Jo 20.11

⁹ Ig Kiyapwiye Jesus kannikaw hawkanawa paka abet. Ig hiyapkiswa pitatyé ta gut kiyapuno Mahi Madalena. Eg no ku kapititak minikwak ig ipuk kaayhsima wapi-tye gupititak, ntewnehker gikebyikis. Ayge ig hiyapkiswa gut.

¹⁰ Eg hiyapni henne, eg tipik ta gitkis nerras ku pariye wewnenepwi gikak. Eg danuh atere gitkis, eg uteprikis kabubuk kadnyekis ayge. Igkis tihenekis. Eg awna gitkis:

¹¹ —Kiyapwiye Jesus ipeg akiw. Ig hiyapkiswe nuthu. Igkisme timapni gunetni henne, igkis ka iha inakni guwn.

Jesus Hiyapkiswa Ta Gitkis Piyana Gikannuhnipwi

Lk 24.13

¹² Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus hiyapkiswe nawenéwa gihapak ta gitkis piyana gikebyikis gikannuhnipwi, apim ini ku aysaw igkis waywepnene ta amatmadgetwiye.

¹³ Igkis hiyapni henne, igkis diyuhe ta apitit paytwempu Jerusalém. Igkis danuh atere, igkis akkin ta gitkis gikannuhnipwi asemne. Henneme igkis kawmata iha inakni giwnkis.

Jesus Hiyapkiswa Ta Gitkis Giwatnipwi

Mt 28.16; Lk 24.36; Jo 20.19; Át 1.6

¹⁴ Ariwnteke ini ig hiyapkiswa ta gitkis giwatnipwi madikawkunene gikebyikis gikak pahapwi gawnakis (11). Igkis axnes, ig hiyapkiswe atere. Ig himehpgikis atere. Ig awna gitkis:

—Yidaniskata yis ihpa giwnkis nerras ku pariye nuhiypetnipwi ku nah kuwis kannikaw.

¹⁵ Ayteke ig awna gitkis:

—Ataknabay muwwapu amadgat hawkri. Akkanabay ini kibeyne inetit numinhu ta gitkis madikte hiyeg.

¹⁶ Ku pariye hiyeg iha inakni yinetni, ig kewpiye, iggi isamtawnek. Igme ku pariye ka iha yinetni, iggi biyuknek giw Uhokri. ¹⁷ Igkisme ku pariye ihpenepwi nuwnhu, Uhokri ikí gannu ta gipitkisnek adahan igkis kehnnes annut. Apim ini igkis pekkis wapitye gipititakkis hiyeg nuwaprik. Igkis awna agiku nawenéwa yuwit.

¹⁸ Ku igkis sumuhe kaybunepa, ig ka kehgikis ariknawnama. Ku igkis higá ipeyti pahaywitniyepa in kawmata kehrikis ariknawnama. Ku aysaw igkis sarayh giwakkis ta gipititkis hiyeg kakahribdapye, ignes makniwnek.

Jesus Iwepka Ta Inugikut

Lk 24.50; Át 1.9

¹⁹ Pisenwa inakni gawnhan, ig Kiyapwiye Jesus iwepka ta inugikut. Ayge ig batahkiswe adahan ig kumadu-

kene gihumwa Uhokri ay amun ini iwetrit ku pariye kanenikiythanisima kihehaptak.

²⁰ Igkisme giwatnipwi tipik ekkene inakni kibeyne inetit muwwapu. Igme Uhokri ikí ini gannukis adahan igkis kehnes annut kahadbe hiyeg iha inakni giwnkis.

Lúkas

Inin kagta awahkiska gapit amekene Lúkas. Ig mekseh. Ig wew muwwapu gihapti Uhokri giwatni amekene Pol. Inin gikagtan akki wotwiy ku samah Kiyapwiye Jesus giwewni ay amadga inin. In akki wotwiy ku pariye ig awna ku pariye ig keh.

In akki wotwiy ku ig Kiyapwiye Jesus igyerwa hiyeg amadgaya inin. In akki wotwiy ku ig kagamnihrasima, ignewa wamnihtenwiy.

¹ Kiyapwiye Teófilu, kuwis kaayhsima hiyeg mpik-saw adahan igkis tameknes amadga kagta adahan igkis ekkenes inakni inetit ku pariye danuh ta wotwiy apim inin hawkri.

² Inakni inetit ekkepka wotwiy gapitkis hiyeg ku pariye hiyapni akakwa giwtyakkis ku samah akapuska, ayteke igkis ekkepni muwwapu.

³ Nah kuwis kinetihwa kabayhtiwa gikakkis nerras ku pariye atiwkeknepwí inakni inetit. Inneki keh nah nupewkan kabay adahan nah tamak inakni inetit pehempti amadga kagta pidahan, kiyapwiye.

⁴ Nah tamak inakni inetit kahadbe pis hiyakni kabayhtiwa ku inakni inetit ku pariye pikannuhwan kuwis ku in inyerwatnene.

Ahj Akki João Batista Giwaypuka Ta Git Zakarías

⁵ Minikwak ku samah amekene Erodís kumadukene-te ay Judeyamnow, pahapwi awayg ig judeyenepwi gi-muwpegakis giw Zakarías. Ig pahapwi gaytakkis amekene Abiyas gihiyegapu ku pariye kannipwiyes agiku ini leglis kewye Uhokri Gipin. Gihayo eg amekene Agawh gihiwí. Guw Isabel.

⁶ Egkis piyamate wadityekwi yokis giwtrik Uhokri. Egkis ka taraksa Uhokri gikumadukan aynesnima.

⁷ Egkis yuma gukamkayhkis mmanawa amakano Isabel eg ka keh bakimni. Egkis kuwis kiyaparapyo kuwis.

⁸ Apim ini hawkri ig amekene Zakarías gihawkana-prik danuh adahan ig kehne gannipwi agiku Uhokri Gipin awaku ku samah ig muwpeg.

⁹ Ayteke nikwe nerras muwpegpiyene ibekhe gannipwikis ku samah igkis inpawa igkis keh. Apim ini ig amekene Zakarías kaniyka adahan ig parak agikut Uhokri giwskekri adahan ig bukehne iyayrti imihnepye gipetunat Uhokri. Nikwe ig pareke atere.

¹⁰ Madikte hiyeg msekwe kabubuk ayhté kabaywak. Ayge igkis priyepkewnekwiyes ku samah ig aynete agiku payt bukehne ini iyayrti imihnepye.

¹¹ Pahaye adahan pahapwi ahj Uhokri giwatni hiyap-kiswe ta git amekene Zakarías. Ig tabir kihheptak ini priyepkewket adahan bukehne iyayrti imihnepye.

¹² Ig amekene Zakarías hiyapni henne, pahaye adahan ig kawadsan ig apisasew kaayhsima.

¹³ Igme ahj awna git:

—Kiyapwiye Zakarías, ka muwaka apis. Uhokri kuwis timá pipigyepkawni. Kuwewanek pihayo kiyapuno Isabel kakamkayhnek. Pis sarayh giw João. ¹⁴ Ayge pis kaayhsima batek pinaktinnek. Hawwata kaayhsima hiyeg batek ginaktinkisnek ku samah ig amadga wayk. ¹⁵ Ig humaw kiyatye hiyegnek giwtrik Uhokri. Ig ka higgapti win. Ig kawmata higapti higapka ku pariye katiwye. Ig gitiphaw Uhokrinek ku samah ig ay gutunrik ginag. ¹⁶ Aysawnemenek ig keh kaayhsima israelyenepwi wages gihyakemnikis gidahan Kiyapwiye Uwohki-gawiy. ¹⁷ Ig ayta gapitkiya Ukiparawiynek. Apim ini ig gitiphewne Uhokri ke amekene Eliyasbe. Gannu hawwata ke gidahanbe. Apim ini ig keh igti kabeywotpi gikakkis gikamkayupwi akiw. Ig keh hiyeg kane ihpenepwima wages gihyakemnikis adahan kibeyne hiyakemniki. Ayge nikwe ig keh igkis waditha gihyakemnikis marihwa igkis ahegbet gidahan Ukiparawiy gayt-ni.

¹⁸ Ig amekene Zakarías timapni henne, ig awna git ahj:

—Mmah ahiyaka nuthu ku inakni piwn inyerwa kahayak? Nah ka iha inakni kabayhtiwatma mmanawa nah kuwis kiyaparepye kuwis. Nuhaya hawwata kiyaparapyo.

¹⁹ Igme ahj awna git:

—Nah Gabriyew, nah apanenekwa nah msakwa gimun Uhokri. Nah awahkiska atan pimin adahan nah kinetihwa pikak adahan nah ekkene inakni inetit ta pit. ²⁰ Pisme ka iha inakni nnetni. Apatra ini pis mataybinek pis monpinek. Pis ka awna pahatnama yuwitnek nekwanek inakni nuwnhu kahayak ta pitnek. Mmanawa inyerwa in kahayak apim ini ku aysaw ahawkanaprik danuh.

²¹ Igkis kinetihwenes ayge, nerras hiyeg ayhté kabaywak igkis wahepnes amekene Zakarías adahan ig pes. Igkis wakaymnbdi awaku ku samah ig ayipwihwe mpiyeppepye ayhté agiku Uhokri giwskekri.

²² Ayteke metakwa ig pes agikutak ini payt. Ig mpik-saw adahan ig awna gitkis nerras hiyeg henneme ka ik adahan ig awna. Igkis hiyapni henne, igkis awna:

—Ba ig kamapti ayge agiku Uhokri giwskekri?

Igme msekwe ahehwapwi akak giwaknenwa. Ig ka ik adahan ig awna.

²³ Ariwnteke ini gannipwi pisenwa. Nikwe ig tipik danuh ta gipinekut.

²⁴ Awenketeke ini gihayo amakano Isabel biyuhkise. Eg hiyapni henne, eg kapigse gukamkayh, eg ka pes paytrikutak adahan pohowku kayg. Eg awna:

²⁵ —Kiyapwiye Uhokri kagabayisima nukakhu. Kibeyne, ig amnihpen. Ig keh nah ka maraka nupithu akiw giwtrikkis hiyeg.

Ahj Akki Jesus Giwaypuka Ta Gut Mahi

²⁶ Eg amakano Isabel biyuhkis adahan puguhkuna kayg gaw, nikwe ner ahj Gabriyew awahkiska gapit Uhokri ta apitit pahá paytwempu kewye Nazaré ku pariye aynene apit waxri Galiléyamnaw.

²⁷ Ig awahkiska gumin pahapu himano guw Mahi ku pariye kuwis ahegbet gunetni gikak pahapwi awayg. Ig awayg giw José. Ig amekene Davi ghihiwi.

²⁸ Ig ahj danuh atere ta gupinekut kiyapuno Mahi. Ig awna gut:

—Ba pi ay? Uhokri kabayhap. Ig ay pikak.

²⁹ Eg timapni henne, eg wakaymni. Eg awna:

—Mmahki ner awna nuthu inakni henne?

³⁰ Igme ahj awna gut:

—Ka muwaka apis, kiyapuno Mahi. Pis kabunuga gikak Uhokri. ³¹ Pis biyuhkisnek. Pis sarayhnek pikamkayh awayg. Pis sarayh giw Jesus. ³² Ig humaw kiyatye hiyegnek. Ig kanumka Uhokri inugikyene gikamkayh. Kiyapwiye Uhokri keh ig kumaduka hiyeg hawwata ke gahawkribe amekene Davibe. ³³ Ig kumadukanek amekene Jakó ghihiwhipwi akiwka akiwkanek. Gikumadukan yuma amaksemninek.

³⁴ Eg kiyapuno Mahi timapni henne, eg kaytwa giwn: —Mmahki ini danuh nuthu? Nah kote wewte gikak pahapwinama awayg.

³⁵ Igme ahj kaytwa guwn:

—Ig Uhokri Gitip ig muhuksa ta pipititnek. Ig gidatni parakpinek. Ayge nikwe pis sarayh pikamkayh, ig barewpityenek. Ig Uhokriwa gikamkayh. ³⁶ Ku pis hiyap pikebyi kiyapuno Isabel kuwis biyuhkisno, pis hawwatanek. Eg kiyaparupyo, eg kanumka manpigpiyo henneme gubiyuhkisni puguhkuna kayg gaw kuwis. ³⁷ Ig Uhokri detye adahan ig keh madikte. Madikte arikna ka mahikonama gidahan.

³⁸ Eg kiyapuno Mahi timapni henne, eg awna git:

—Nop nah ay. Nah Uhokri gibuk. Hiyawa ig keh ku samah piwn ta nupitit.

Ig ahj timapni henne, ig tipik.

Mahi Gukak Isabel

³⁹ Ariwnteke ini eg kiyapuno Mahi ahegbetewpi, eg tipik kibentenwa ta apitit pahá paytwempu ku pariye aynene apit waxribdi ay Judeyamnaw.

⁴⁰ Eg danuh atere, eg pareke gipinekut amekene Zakariyas. Ayge eg uté amakano Isabel. Eg awna gut:

—Ba pi ay?

⁴¹ Pase eg amakano Isabel timé inakni guwn henne, gukamkayh mukuse ay gunaktin. Ayge amun ini eg kawihipika gapit Uhokri Gitip.

⁴² Nikwe eg awna gut kiyapuno Mahi akak madikte guwakemni. Guwn:

—Pis pi kabunugate gikak Uhokri ariw madikte tinogben. Pikamkayh hawwata kagibunugasima. ⁴³ Pis kiyathan ku samah pis ayta danuhpano nuthu mmanawa pis Ukiparawiy ginag. ⁴⁴ Pase nah timé piwn, nukamkayh mukuse ay nnaktin akak batekka. ⁴⁵ Pis utí kabaykanek kaayhsima awaku ku samah pis ihe Kiyapwiye Uhokri giwn pit. Mmanawa ig keh madikte ku pariye ig wasapanaw pimin.

Mahi Kabayha Uhokri

⁴⁶ Egme kiyapuno Mahi awna:

—Nah kabayha Uhokri apititakwa nuyakni. ⁴⁷ Nah kaayhsima batek ku samah ig amnihpen. ⁴⁸ Mmanawa ig kiyenhu nah gibuk yumanano nukiythani. Akiwka akiwkanek madikte hiyeg kinetihwa numinhunek ku samah nah kabunuga gikak Uhokri. ⁴⁹ Ig detyewa. Ig keh kibeyne annut ndahan. Ig barewpitye. ⁵⁰ Akiwka akiwkanek ig kagamnihrasima gikakkis madikte hiyeg ku pariye apisnepwi gibohri. ⁵¹ Ig kagannusima. Akak giwannen ig pasuhape ku pariye hiyeg kane kumadukasewkere ta git. ⁵² Ig wiwhe gikiythanikis gipititakkis hiyeg ku pariye detyepwi. Iignesme ku pariye yumane ne gikiythanikis ig ikí gikiythanikis ta gipititkis. ⁵³ Ig ikí kaayhsima kabayka ta gitkis hiyeg ku pariye kayehnepwi ku pariye gimawkanitnenedes giwntak Uhokri. Henneme ig ka ikí ariknawnama ta gitkis hiyeg ku pariye ikewnenepwi ku yuma arikna muwekne gitkis. ⁵⁴ Kibeyne. Ig parak abet uhawkanwiy wixwiy ghiyegapu israelyenepwi. Ig ka miyeh giwn ku samah ig awna minikwak: "Nah amnihgikisnek." ⁵⁵ Ku samah ig awna inakni ta git amekene Arawh gikakkis ghihiwhipwi, ku pariye wahawkripwiy, hennewa ig amnihwiy adahan apanenekwa.

Hennewatbaki eg kiyapuno Mahi awna.

⁵⁶ Pisenwa nikwe ariwnteke ini eg kiyapuno Mahi msekwe gumun amakano Isabel. Eg mpiyase mpana kayg ayge. Ayteke eg diyuhe ta gupinwat.

João Batista Giwaypuka

⁵⁷ Ariwnteke ini eg amakano Isabel guhawkanaprik danuh. Eg pamakuteke. Eg sarayh gukamkayh ig awayg.

⁵⁸ Guhumwayepwi gukakkis gukebyupwi egkis timé gak inakni ku samah Uhokri amnihpig egkis iwasapru atere. Egkis batekyokis payak gukak.

⁵⁹ Ariwnteke ini pahay paka akiw nikwe hiyeg danuh atere adahan hiwhpiye gukamkayh gipit ku samah judeyenepwi ghihyakemnikis. Igkis sarayhpiye ig bakimni giw giwaprik gig amekene Zakariyas.

⁶⁰ Egme ginag awna:

—Kawa. Amawka wis sarayh giw João.

⁶¹ Igkisme kaytwa guwn:

—Mmahki? Yuma pahapwinama pikebyi giw henne.

⁶² Ayteke igkis ipeg ta gimkat gig igkis barasepri adahan igme akki ku samah gimawkan giw.

⁶³ Igme ayá kagta gitkis. Ayge amadga ini kagta ig tak: “Giw João.” Nerras hiyeg hiyapni henne, igkis wakaymnibdi kaayhsima.

⁶⁴ Aynewa ig amekene Zakariyas gibiy ik adahan ig awna akiw. Ig awna, ig kibeyhene Uhokri.

⁶⁵ Madikte msekwenepwi ayge igkis timé inakni gak henne, igkis wakaymnibdi gidahan kaayhsima. Inakni inetit gimin ibekhewpi muwwapu apitiw ini waxribdi ayge Judeyamnaw.

⁶⁶ Madikte hiyeg ku pariye timé gak igkis ipegmine-nekwa gihiyakemnikis gimin. Igkis awna:

—Pariye ner bakimni ig humawnek? Mmanawa in kahayak huwewe wotwiw ku Uhokri ay gikak.

Zakariyas Awna Yuwit Ku Pariye Pes Giwntak Uhokri

⁶⁷ Igme bakimni gig amekene Zakariyas, Uhokri Gitip kawihpig, ig awna yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri. Giwn:

⁶⁸ —Kibeyne gidahan Uhokri, ku pariye uwohkigawiy wixwiw israelyenepwi. Ig kuwis parak abet uhawkanwiw wixwiw gihiyegapu. Kuri ig keh wixwiw isamtaw. ⁶⁹ Ig kuwis awahkise uminwiw pahapwi wamnihtenwiw de-tye. Iggi gihiwahi amekene Davi ku pariye gibuk Uhokri. ⁷⁰ Ig Uhokri keh gawnepepu pitatyepwi kinetihwa gidahan henne minikwak. ⁷¹ Ig awna ku ig keh wixwiw isamtaw giwkis upetunyapuwiy giwkis madikte ku pariye wamiyetnipwi. ⁷² Ig awna gitkis wahawkripwiw amekenegben: “Nah amnihyinek. Nah ka miyeh ku samah nah ikaksin yit.” ⁷³ Mmanawa ig ikakse minikwak git wahawkriwiw amekene Abrawh ⁷⁴ ku ig wiwhpewiy giwaktakkis upetunyapuwiy kahadbe wixwiw ka apisnema kawohkigahaw ta git Uhokri ⁷⁵ adahan wixwiw wew waditye barewpitye giwtrik Uhokri madikte ku samah wowskawniwiw amadga hawkri. ⁷⁶ Pis nukamkayh, pis kanumkanek Uhokri inugikyene gawnepe mmanawa pis danuh gapitkiya Ukiparawiynek adahan pis ahegbetepye madikte apit gaytni. ⁷⁷ Pis akkinnek gitkis gihiyegapu ku igkis isamtaw awaku ku samah Uhokri bayahminigkis ariw gipathawnikis. ⁷⁸ Mmanawa ig Uhokri kagamnihrasima ukakwiw. Inneki keh ig paraksa abet uhawkanwiw pahapwi kabutennene inutak ⁷⁹ adahan ig uguhne gihiyakemnikis hiyeg ku pariye abetnenepwi amisnapyi abetnenepwi apiskarad abohri miyaka. Iggi keh wixwiw msakwa abet pasamrakanek. Hennesatbaki ig amekene Zakariyas awna.

⁸⁰ Ayteke ariwnteke ini ig bakimni aymuhwa. Ig kawih Uhokri gihiyakemni kabayhtiwa. Ayteke barew gikipari kuwis ig tipik msekwe amadga amatap ku kiney yumanene hiyeg msakwa. Ayge ig msakwa juktah ku aysaw gihawkanaprik danuh adahan ig ekkene Uhokri gihiyakemni ta gitkis hiyeg israelyenepwi.

Jesus Giwaypuka

Mt 1.18

2 Apim ini hawkri minikwak amekene Sésar Awgu-stu wasapanaw giminkis madikte hiyeg adahan igkis tamakkiswiyes giwkis ku aysaw gikebyikis.

² In pitatye akapuska ig tamakkis giwkis gitkis. Ig keh henne apim ini hawkri ku aysaw amekene Kirinu ku-madukene hiyeg ayge Síriyamnaw.

³ Ayge nikwe madikte hiyeg atak ta apitit giwaxrikis ku kiney igkis waypuka adahan igkis tamakkiswiyes giwkis atere.

⁴ Ig amekene José tipikwata adahan ig tamakkiswiye giw. Ig tipik apititak paytwempu Nazaré ku pariye ay-nene Galiléyamnaw. Ig tipik ta apitit Judeyamnaw ta apitit pahá paytwempu kewye Belém ku kiney amekene Davi ig waypuka. Ig atak atere awaku ig amekene Davi gihiwahi.

⁵ Ig atak tamakkiswiye giw gukak kiyapuno Mahi ku kakak ig kuwis ahegbet ginetni. Egme biyuhkisno giwntak Uhokri Gitip.

⁶ Egkis danuh atere, eg kiyapuno Mahi gukaygaprik danuh adahan eg pamakutekwiyo.

⁷ Henneme yuma iwetrit ayge gudahan agiku payt danuhpenepwi gipinkis. Ayteke nikwe egkis uté pahá payt pak apin. Ayge eg sarayhe gukamkayh guhimnatine. Eg awasamkuhpig akak giybet. Eg haritasig ta amadgat pak amanaratiy.

Ahj Hiyapkiswa Ta Gitkis Muttuhputnepwi

⁸ Aygenewa apit ini waxri pahabu muttuhputne ayge amatmadga. Igkis ayge apuriwnes gipigkis muttuh hewke tiyegim.

⁹ Pahaye adahan pahapwi ahj Uhokri giwatni hiyapki-swe ta gitkis. Uhokri gibusni uguhpigkis. Igkis hiyapni henne, igkis apisasew kaayhsima.

¹⁰ Igme ahj awna gitkis:

—Ka yi muwaka apis. Timapnabay nuwnhu. Nah ewk yit kibeyne inetit. Kaayhsima batekka ay gidahankis madikte hiyeg. ¹¹ Mmanawa ku apim inin yamnihten amadgat wayk kuwis. Ig waypuka apit ini paytwempu ku kiney amekene Davi waypuka. Iggi Ukiparawiy Cristo, ig Uhokri gikanyan adahan yikumaduketni. ¹² Nah akkrite yit ku samah yis hiyakri. Yis utiprinek awasamuk akak giybet ig harit amadga pak amanaratiy.

¹³ Pisenwa ner ahj giwn, pahaye adahan kaayhsima ahj inugiyenepwi hiyapki-swe ayge gihumwa. Igkis kibeyhenes Uhokri. Igkis awna:

¹⁴ —Kibeyne gidahan Uhokri ay inugik. Batekka ay gidahankis hiyeg ku pariye Uhokri gibetkipu ay amadga hawkri.

¹⁵ Pisenwa gibetkikis igkis tipik ta inugikut akiw. Igkis muttuhputnepwi hiyapni henne, igkis kinetihwa pawtak. Igkis awna:

—Uyay atak ta apitit paytwempu Belém. Uyay iwaso ini ku pariye danuh wotwiw, ku pariye Uhokri akki wotwiw ku apim inin.

¹⁶ Igkis tipik kibentenwa. Igkis danuh atere, igkis ipegpig. Metakwa igkis uté kiyapuno Mahi gikak amekene José. Ayge igkis hiyá ner bakimni harit amadga pak amanaratiy.

¹⁷ Igkis hiyapni henne, igkis akki ta gitkis madikte hiyeg ku pariye nerras ahj kinetihwa gitkis gimin ner bakimni.

¹⁸ Igkis hiyeg timé nerras muttuhputnepwi awna inakni, igkis wakaymnibdi kaayhsima.

¹⁹ Egme kiyapuno Mahi darihe inakni inetit ay gutiwgik. Eg takunipti ipegminano guhiyakemni nimin.

²⁰ Igkisme muttuhputnepwi igkis diyuhe akiw. Igkis kibeyhenes Uhokri. Igkis awna:

—Uhokri kagabayisima ukakwiw. Kibeyne adahan madikte ku pariye hiyapkiska wotwiw ku apim inin. In inyerwa ku samah ner ahj gakkan wotwiw.

Sarayhka Giw Jesus

²¹ Ariwnteke ini pahay paka akiw, ahawkanaprik danuh adahan hiwhpika bakimni gipit. Ayge gipit hiwhpika. Nikwe ig sarayhka giw Jesus ku samah ner ahj kinetihwa gimin apim ini apit ginag biyuhkisri.

Mahi Gikak José Gekkepten Gukamkayhki Ta Git Uhokri

²² Ariwnteke ini ahawkanaprik danuh adahan eg kiyapuno Mahi makniw ariw ku samah eg pamakutak. Egkis hiyapni henne, egkis wiwhkiswiwiyos gupathawnikis ku samah amekene Moís gikumadukan awna. Nikwe egkis tipik atere ta apitit paytwempu Jerusalém. Egkis waxe gukamkayhki atere adahan egkis gekkepten ta git Uhokri.

²³ Mmanawa Uhokri gikumadukan awna:

“Madikte tinogben guhimnatinekis awayg igkis gidahanwa Uhokri.”

²⁴ Egkis danuh atere, egkis keh ofan gidahan Uhokri adahan ig wiwhpiye gupathawnikis. Mmanawa Uhokri gikumadukan awna adahan hiyeg keh ofan gidahan Uhokri piyana akebyi ugus ku kawka piyana akebyi tukwayan.

Simeyawh Kinetihwa Gimin Jesus

²⁵ Ayge apit ini paytwempu Jerusalém pahapwi awayg giw Simeyawh. Ig kibeyne awayg. Ig waditye. Ig wahepnenekwa ner pahapwi ku pariye nemnikumpiye adahan ikepye gawaygyikis gihiyegapu israelyenepwi. Ig Uhokri Gitip aynene gipit.

²⁶ Ig Uhokri Gitip kuwis akki git ku nekwa ig miyá ku ig hiyapwa Cristo ay amadga inin.

²⁷ Apim ini hawkri ig Uhokri Gitip awahkiswig parak ta agikut ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ig danuh atere. Ayteke Kiyapwiye Jesus ginag gikak amekene José egkis hawwata danuh atere. Egkis waxe Kiyapwiye Jesus atere adahan egkis gekkepten ta git Uhokri ku samah gikumadukan awna.

²⁸ Ig amekene Simeyawh hiyapni henne, ig iwé bakimni ta giwanmakut. Ig kabayha Uhokri. Ig awna:

²⁹ —Kuri Kiyapwiye, nah ahegbet adahan nah miyá akak madikte nubetki. Hiyawa pis iwepun nah pibuk amadgatak inin. Mmanawa kuwis in danuh ku samah pis awna nuthu minikwak. ³⁰ Kuwis nah hiyá wamnihtenhu akakwa nuwtyak. Nah hiyá ner ku pariye pis ³¹ ahegbete adahan gamnihtenkis madikte hiyegipiyenepwi amadga inin hawkri. ³² Ig humawnek kewa pahá abukribe adahan ig uguhne gihiyakemnikis nerras hiyeg kane judeyenepwima. Ig humawnek pihiyegapu israelyenepwi gikiythanikisnek.

³³ Eg ginag gikak amekene José egkis timapni henne, egkis wakaymni adahan inakni yuwit ku pariye ig amekene Simeyawh awna gimin bakimni.

³⁴ Ayteke ig amekene Simeyawh kiyé Uhokri gudahankis. Pisenwa ig awna ta gut Kiyapwiye Jesus ginag: —Kibeyne. Uhokri ikiswanaw gidahan ner pikamkayh adahan ig humaw arekhetni Uhokri gihiyakemni ta gitkis hiyeg israelyenepwi. Aysawnememek kaayhsima hiyeg tukuwepwa giw pikamkayhnek. Amun ini nikwe igkis biyukapnek. Henneme kaayhsima hiyeg akiw kamaxwepyes ta gipititnek. Igkis danuh ta git Uhokrinek. ³⁵ Mmanawa ig hiyapkisnek ku pariye hiyakemniki ayemewnene ay apit hiyeg giyaknikis. Pisme kiyapun, pis kayahnek apit piyakni kaayhsima.

Ana Kinetihwa Gimin Jesus

³⁶ Ku samah ig awnempiye inakni yuwit, pahapu tino danuh atere. Guw Ana. Eg pahapu Uhokri gawnepe. Eg amekene Fanuwew gikamkayh, eg aseryano. Eg kiyaparupyo kuwis. Eg kighgup adahan ntewnehkerbu kamukri.

³⁷ Ayteke eg madankup adahan kaayhsima kamukri akiw, ntewnehkerbu akak pahak arawna madikwa akebyi akak paxkabu akiw (84). Eg msakwa ayge agiku ini leglis kewye Uhokri Gipin. Apanenekwa eg maxhawno adahan eg kiyeno Uhokri gihiyakemni. Apanenekwa eg piriyepekawno ta git Uhokri. Apanenekwa eg kibeyhepri.

³⁸ Eg danuh atere, eg uteprikis ayge. Eg hiyapni henne, eg kabayha Uhokri. Han pitatit eg kinetihwano gimin Kiyapwiye Jesus ta gitkis nerras jerusalémyenepwi ku pariye wahepnenepwi gamnihtenkis.

³⁹ Egme kiyapuno Mahi gikak amekene José egkis pisenwa akak madikte ku pariye Uhokri gimawkan ta gutkis, egkis tipik. Egkis diyuhe ta apitit guwaxrikis Galiléyamnaw ta apitit ini paytwempu Nazaré.

⁴⁰ Ayteke ariwnteke ini ig bakimni ig aymuhwe. Ig kawih Uhokri gihiyakemni kabayhtiwa. Ig humaw hiyakemniye hiyeg. Ig Uhokri kagibetkisima gikak.

Jesus Barew Gitakwayisa

⁴¹ Mpuse pahak kamukri hiyeg judeyenepwi fetya adahan ignes kiyenes ku samah minikwak Uhokri wiwhkiswiye amekenegben giwakutakkis hiyeg ejituyenepwi. Kiyapwiye Jesus ginag gikak amekene José egkis inpawa atak ta apitit paytwempu Jerusalém adahan egkis mpiyasa ini fet atere.

⁴² Ig Kiyapwiye Jesus barew gitakwayisa kuwis madi-kawkubu kamukri akak pikana arawna (12) gaw kuwis, egkis tipik gikak Kiyapwiye Jesus ta apitit Jerusalém ku samah inpawa egkis keh.

⁴³ Amapyah fet ig Kiyapwiye Jesus ginag gikak amekene José egkis diyuhpiyokis akiw. Igme Kiyapwiye Jesus msekwe ayge Jerusalém egkis ka hiyaknima.

⁴⁴ Egkis gupewkankiskam ku ig ayge gibetkis nerras ku pariye diyuhpiyepwi. Nikwe egkis wewnokis pahay hawkri. Ayteke egkis ipegepri gupuriwkis gukebyupwikis gupuriwkis guhiyaknipukis.

⁴⁵ Henneme egkis ka utipri. Ayteke nikwe egkis diyuhe ta apitit Jerusalém. Egkis danuh atere, egkis ipegepri muwwapu akiw.

⁴⁶ Amamnam hawkri egkis utepri ayhté agiku ini leglis kewe Uhokri Gipin. Ig betnene ayge giyegbikis pahabu kannuhekeputnepwi. Ig timepne giwnkis ig gayapminetnikis ayge.

⁴⁷ Madikte timepnepwí ayge igkis wakaymnibdi awaku ku samah ig kaytwa giwnkis akak kibeyne hiyakemniki.

⁴⁸ Eg ginag gikak amekene José egkis hiyapri ayge, egkis wakaymni. Eg ginag awna git:

—Bakimni, mmahka pis arehwa ukakhu henne? Nah gikak pig usuh kaayhsima kiyimwih unaktin pikak adahan pipegepten muwwapu.

⁴⁹ Igme kaytwa guwn:

—Mmahki yis ipegepan muwwapu? Mmah yis ka hiyaknima ku nah nubetki msakwa ay gipineku Nighu?

⁵⁰ Egkisme ka pukuha inakni giwn.

⁵¹ Ayteke ig tipik guhaptikis ta apitit paytwempu Nazaré. Ayge ig kumadukasewne ta gutkis. Egme kiyapuno Mahi darih inakni giwn ay gutiwgik. Eg takunipti ipegminano guhiyakemni nimin.

⁵² Igme bakimni aymuhwe hiyakemniye. Mpuse hawka ig imuw. Uhokri batek gikak kaayhsima. Hawwata madikte hiyeg hawwata igkis batek gikak.

João Batista Keh Hiyeg Ahegbet Gapit Jesus Gaytni

Mt 3.1; Mk 1.1; Jo 1.19

3 Ayteke ariwnteke ini kibite kamukri akiw, Uhokri wasapanaw gimin amekene João Batista, ig ku pariye amekene Zakariyas gikamkayh. Apim ini hawkri amekene Tibériyu Sésar kumadukene madikte hiyeg romayenepwi. Ayipa ig kumadukigkis adahan kibite kamukri, madikawkubu akebyi akak pohowkubu arawna (15). Igme amekene Pônsiyu Pilatus kumadukene hiyeg ay apit Judeyamnaw. Igme amekene Erodus kumadukene hiyeg ay apit Galiléyamnaw. Igme gegni amekene Filip kumadukene hiyeg ay apit Ituréyamnaw akak Tirakoniteyamnaw. Igme amekene Lisânyas ig kumadukene hiyeg ay apit Abileneyamnaw.

² Igme amekene Anás gikak amekene Kayfás igkis kumadukenes judeyenepwi gimuwpegapukis. Igme amekene João Batista, ku pariye amekene Zakariyas gikamkayh, ig ayhté amadga amatap. Apim ini ig Uhokri wasapanaw gimin adahan ig tipik ekkene giwn.

³ Ig timapni henne, ig tipik. Ig ekkene giwsapan Uhokri muwwapu aranwa warik Jordawh. Ig awna ta gitkis hiyeg:

—Wagesnabay yihiyakemni ariw yitaraksan. Kewpinabay ta ahakwat un adahan yis amepene ini ku Uhokri bayahminay ariw yitaraksan.

Hennewatbaki ig amekene João Batista awna.

⁴ Minikwak Uhokri gawnepe amekene Isafas ig kine-tihwa gimin ig amekene João Batista. Ig tamak inakni giwn amadga kagta. Ig awna:

“Pahapwi kinetihwanek ta gitkis hiyeg amadga amatap. Ig awnanek: ‘Ahegbetawnabay gapit Ukiparawiy gaytni. Ig nemnik ig. Wadithanabay yihiyakemni gidahan kahadbekam yis kawih gidahan Uhokri gikumadukan. ⁵ Yihiyakemni kewa pahatra ahinbe mbeyepyebé. Ka ik adahan ig Ukiparawiy sibuhaprik atere. Kipuhaprikanabay ini ku kiney duwihaprikapniye. Kiguknabay ku kiney ini imuhgipitapniye. Waditaprikanabay ini ku kiney kiduwaprikne-nye. Ahegapanabay ini ku kiney duwidamniye. ⁶ Ayge nikwe madikte hiyeg hiyaknek ku samah Uhokri amnih hiyeg.’”

Hennewatbaki ig Uhokri gawnepe awna minikwak.

⁷ Kaayhsima hiyeg ayta kaywasewpiye ta git amekene João Batista. Igme awna ta gitkis:

—Yis kaybunyune hiyeg pahaywitniyepwi. Uhokri ka batek akak yihiyakemni kane kibeynema. Mmah yitneki yikewpen keh ig hiyapyi ke wotbe yis kibeynepwibe hiyeg giwtrik? ⁸ Kawa. Ini yikewpen ka kinisri. Amawka ku yis inyerwa wages yihiyakemni ariw yitaraksan. Kapananabay wew wadit. Ini yiwewni waditye ininewa arekhetni ku yis inyerwa wages yihiyakemni. Hawwata akiw, ka yi muwaka awna: “Wixwiy hiyeg judeyenepwi wixwiy amekene Abrawh gihiwhipwi. Amun ini wixwiy kuwis Uhokri gihiyegapu. Ayge nikwe ig Uhokri ka aminama ariw utaraksanwi. Ig hiyapwiye kewa kibeynepwibe giwtrik.” Ka ik adahan yis awna inakni henne. In ka ariknawnama ku wixwiy amekene Abrawh gihiwhipwi. ⁹ Ahawkanaprik kabá danuh adahan Uhokri ipuke hiyeg patahwapye hampa arimkanit biyukwiki. Pahapwi ku pariye kane wew wadit amadga hawkri iggi kewa pahakti amutribe ku pariye sarayh guw kane kabaynopwima. Igme Uhokri ig kewa pahapwi awaygbe ku pariye kuwis ahegbet akak gimegwan adahan ahukepten eggu ah kane kabaynoma. Ku pariye gamutra ka sarayh guw kabayno guw, eggu ig ihukapepru ig padakapepru ariwtrikut tiket bukahapepru.

¹⁰ Igkis hiyeg timapni henne, igkis awna git:

—Mmahpa usuh keh adahan usuh wew wadit?

¹¹ Igme kaytwa giwnkis:

—Amnihaknay pawtak. Ku pahapwi yaytak kasimsa pikana akebyi, amawka ku ig ikí pahak ta git pahapwi ku pariye yumanene gisimsa. Ku pahapwi yaytak kamana, amawka ku ig ikí git pahapwi ku pariye yumanene gimana.

Hennewatbaki ig amekene João Batista awna.

¹² Ayteke awaykemni ladwan danuh atere adahan igkis kaywasewpiyes ta git amekene João Batista. Igkis awna git:

—Kiyapwiye, mmah usuh keh?

¹³ Igme kaytwa giwnkis:

—Ka ba yi kinis hiyeg akiw. Ka yi muwaka ayá karukri mpiyepepyema mpiya ku pariye gupelma ayá adahanma yis msekwe akak asemne.

¹⁴ Hawwata akiw suwtat danuh atere git amekene João Batista. Igkis awna git:

—Ya usuh, mmah usuh keh?

Igme kaytwa giwnkis:

—Ka ba yi mpiksaptih hiyeg ikí karukri yit. Hawwata akiw ka ba yi ayá yitiwni git pahapwi adahan yis ka kamiyig ta git yikipara. Yis kuwis katiwnihka gapit yikipara. Ikeypi. Ka yi muwaka aharit akiw.

¹⁵ Madikte hiyeg ayge igkis wahepnenekwa gaytni Cristo ig Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwi. Igkis kapusa pukuhepwe gibohri amekene João Batista ku nawenétke ignewa ku pariye Cristo.

¹⁶ Ig amekene João Batista hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Ku aysaw nah kaywepyi, nah kawihkis un ta yipitit. Henneme pahapwi nemnikumpiye nuhapuh butte ku pariye kaywepyi akak igyerwa Uhokri Gitip adahan ig kawihkis gidahanwa gihiyakemni akak gannu ta yipitit Yaytakme ig kawihkis tiket ta yipititnek. Ig ner kaayhsima pi kiyatte mpiyhan. Nah yuma nukiythansima giti-put adahan nah ayapig wiwh gikasotni gikugkuptak.

¹⁷ Aysawnemenek ig ibekhe hiyegnek hawwata ku samah wis ibekhe amutri ayak akak amar. Ig ahegbet ibekhepye hiyeg kuwis ke pahapwibe awayg akak pahak huw ay giwaku ig ahegbet adahan ig mihikobete- ne amutri ayak ariw amar. Ig ibakhanek ku pariye kibeynepwi hiyeg akak ku pariye kane kibeynepwima hiyeg. Hawwata akiw, ku samah wis bayah amutri ayak agiku payt, amarme wis bukehpi, hawwata ner nemnikumpiye ig bayah hiyeg ku pariye kibeynepwi agiku gipin. Nerrasme ku pariye kane kibeynepwima, igkis bukehpihanek ariwtrik eggu tiket ku pariye kane awak- ti.

¹⁸ Hennewatbaki ig amekene João Batista awna. Ig ikenenekwa hiyeg gihiyakemnikis akak inakni yuwit akak kaayhsima yuwit akiw ku samah ig ayge ekkene Uhokri ginetni gitkis.

¹⁹ Hawwata akiw ig awna gimin amekene Erodís apa- tra ku samah igme powkemnihwe gukak giwgun ama- kano Erodíyas, ig keh kaayhsima mbayka akiw.

²⁰ Ig amekene Erodís hiyapni henne, ig sarayhki- amekene João Batista ta agikut parakseket. Henne ig kiyesihe gitaraksan akiw.

Jesus Kaywepka

Mt 3.13; Mk 1.9; Jo 1.32

²¹ Apim ini hawkri ku samah ig amekene João Batista kote sarayhkahte agikut parakseket, ig ekkene Uhokri ginetni, ayge ig kaywe kaayhsima hiyeg. Ig Kiyapwiye

Jesus ig hawwata kewpi aygwata. Pisenwa gikewpen ig piriyepekewne ayge. Pahaye adahan en woke.

²² Ayteke Uhokri Gitip muhuke ta gipitit, ghipak ke pahapu tukwabe. Ayteke pahá ikupimnat awna ayton- tak inugiktak. In awna:

—Pisnewa nukamkayh nubetki. Nah batek pikak ka- ayhsima.

Jesus Cristo Ginag Gahawkripwi

Mt 1.1

²³ Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus kapusa gannipwi gidahan Uhokri. Apim ini ig kadahan mpanabu madi- kwa kamukri (30) gaw. Gitkis hiyeg ig amekene José gi- kamkayh. Gahawkri giw amekene Elí.

²⁴ Igme amekene Elí gig amekene Matati. Ig ameke- ne Matati gig amekene Levi. Igme amekene Levi gig amekene Mawki. Igme amekene Mawki gig amekene Janay. Igme amekene Janay gig amekene José.

²⁵ Igme amekene José gig amekene Matatiyas. Igme amekene Matatiyas gig amekene Amós. Igme ameke- ne Amós gig amekene Nawh. Igme amekene Nawh gig amekene Eslí. Igme amekene Eslí gig amekene Na- gay.

²⁶ Igme amekene Nagay gig amekene Máati. Igme amekene Máati gig amekene Matatiyas. Igme ameke- ne Matatiyas gig amekene Semey. Igme amekene Se- mey gig amekene José. Igme amekene José gig ame- kene Joda.

²⁷ Igme amekene Joda gig amekene Joanah. Igme amekene Joanah gig amekene Resa. Igme amekene Resa gig amekene Zorobabew. Igme Zorobabew gig amekene Salatiyew. Igme amekene Salatiyew gig ame- kene Neri.

²⁸ Igme amekene Neri gig amekene Mewki. Igme amekene Mewki gig amekene Adi. Igme amekene Adi gig amekene Kosah. Igme amekene Kosah gig ameke- ne Ewmadoh. Igme amekene Ewmadoh gig amekene Er.

²⁹ Igme amekene Er gig amekene Josuwé. Igme ame- kene Josuwé gig amekene Eliyézer. Igme amekene Eliyézer gig amekene Jorih. Igme amekene Jorih gig amekene Matati. Igme amekene Matati gig amekene Levi.

³⁰ Igme amekene Levi gig amekene Simeyawh. Igme amekene Simeyawh gig amekene Judá. Igme amekene Judá gig amekene José. Igme amekene José gig ame- kene Jonah. Igme amekene Jonah gig amekene Eliy- akih.

³¹ Igme amekene Eliyakh gig amekene Meleá. Igme amekene Meleá gig amekene Mena. Igme amekene Mena gig amekene Matata. Igme amekene Matata gig amekene Natah. Igme amekene Natah gig amekene Davi.

³² Igme amekene Davi gig amekene Jessé. Igme amekene Jessé gig amekene Obedi. Igme amekene Obedi gig amekene Boaz. Igme amekene Boaz gig amekene Sala. Igme amekene Sala gig amekene Na- ssah.

³³ Igme amekene Nassoh gig amekene Aminadabi. Igme amekene Aminadabi gig amekene Admih. Igme amekene Admih gig amekene Arni. Igme amekene Arni gig amekene Esroh. Igme amekene Esroh gig amekene Peres. Igme amekene Peres gig amekene Judá.

³⁴ Igme amekene Judá gig amekene Jakó. Igme amekene Jakó gig amekene Izaki. Igme amekene Izaki gig amekene Abrawh. Igme amekene Abrawh gig amekene Tera. Igme amekene Tera gig amekene Nakor.

³⁵ Igme amekene Nakor gig amekene Seruki. Igme amekene Seruki gig amekene Ragaú. Igme amekene Ragaú gig amekene Faleki. Igme amekene Faleki gig amekene Éber. Igme amekene Éber gig amekene Sala.

³⁶ Igme amekene Sala gig amekene Kaynah. Igme amekene Kaynah gig amekene Arfaxadi. Igme amekene Arfaxadi gig amekene Seh. Igme amekene Seh gig amekene Noé. Igme amekene Noé gig amekene Lameki.

³⁷ Igme amekene Lameki gig amekene Metusaléh. Igme amekene Metusaléh gig amekene Enoki. Igme amekene Enoki gig amekene Jareti. Igme amekene Jareti gig amekene Malelew. Igme amekene Malelew gig amekene Kaynah.

³⁸ Igme amekene Kaynah gig amekene Enos. Igme amekene Enos gig amekene Seti. Igme amekene Seti gig amekene Adawh. Igme amekene Adawh gig Uhokri.

Wapitye Gikiparadkis Gihikekten Jesus

Mt 4.1; Mk 1.12; Eb 2.18, 4.15

4 Ig Kiyapwiye Jesus tipik ariwntak eggu warik Jordawh ig gitiphewne Uhokri. Ig danuh ta amadgat amatap. Ayge ig Uhokri Gitip gihuwntent.

² Igme wapitye gikiparadkis gihikekten adahan hiyá ba hiyá igma taraksasepri. Ig Kiyapwiye Jesus msekwe ayge adahan paxnika madikwa (40) hawkri. Abet ini hawkri ig maxhewne. Ayteke nikwe ig matipwe.

³ Igme wapitye gikiparadkis hiyapni henne, ig danuh atere. Ig awna git:

—Ku pis Uhokri gikamkayh, asá awna ta gut no tip adahan eg wageswa bugut pidahan.

⁴ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Kawk. Mmanawa Uhokri gannasan awna:

“Hiyeg ka aymahwa akak bugutwonama. Ay pahat arikna pi muwakte ariw axka.”

⁵ Ayteke ig wapitye gikiparadkis ig waxe Kiyapwiye Jesus ta apitit pahá iwetrit imuwadnene. Ayge ig ekke git madikte gikumadukan amedgene inin. Ig akkin git pahatyamin.

⁶ Ig awna git:

—Nah ikí madikte ini nukumadukan ta piwakuit. Nah ikí pit igiska madikte. In kuwis ikaki nuwakuit. In ndahan nah ikí ku karit nah ikekere. ⁷ Ku pis paberetusaw ntiput adahan pis kiyathan, nah ikí madikte ini ta piwakuit.

⁸ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Kawk. Mmanawa Uhokri gannasan awna:

“Kiyathanaba ignewa Kiyapwiye piwohkiga. Keh-naba ignewa gibetki.”

⁹ Ayteke ig wapitye gikiparadkis ig waxe Kiyapwiye Jesus ta apitit paytwempu Jerusalém. Ig waxwig ta inut apuhekut ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ayge ig awna git:

—Ku pis Uhokri gikamkayh, asá watiswa ayteke inutak. ¹⁰ Mmanawa Uhokri gannasan awna:

“Uhokri apuriwkispi ta gitkis ahj ¹¹ adahan igkis amapap amadga giwakkis marihwa pikugku ka tes apit tip.”

¹² Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Kawk. Mmanawa hawwata Uhokri gannasan awna:

“Ka yi muwaka hikek Kiyapwiye yiwohkiga baki igyerwatma ay yikak.”

¹³ Ayteke ig wapitye gikiparadkis ig awna arakembet yuwit akiw adahan ig taraksase Kiyapwiye Jesus. Henneme ig ka hiyá gisamanak. Ayteke ig hiyapni henne, ig tipik giw. Henneme ig wahepnenekwa ku aysaw ig kawetri akiw adahan ig gihikekten akiw.

Jesus Kapusa Gannipwi Apit Galiléyamnaw

Mt 4.12; Mk 1.14

¹⁴ Pisenwa ig Kiyapwiye Jesus tipik ig diyuhe ta apitit Galiléyamnaw akak Uhokri Gitip gannu ay gipit. Inetit gidahan ibekhewpi muwwapu ayge.

¹⁵ Ig kannuhekne agiku kaayhsima judeyenepwi gileglisakis. Apim ini madikte hiyeg kabayhig.

¹⁶ Ayteke ig danuh ta apitit paytwempu Nazaré ku kinney ig aymuhwa. Samdi abet ig lammisya agiku leglis ayge ku samah inpawa ig keh. Ayge ig kannikaw ig tabira gipetunkis hiyeg adahan ig ipegbohene Uhokri gannasan minikweknene ta gitkis.

¹⁷ Ikaki ta git pahak kagta Uhokri gannasan git gawnepe amekene Isafas. Ig wokapni ig uté ini iwetrit ku kinney in awna:

¹⁸ “Uhokri kuwis kawihkiswen gikak Gitip. Ig kaniy-pen adahan nah ekkene kabayka ta gitkis hiyeg ku pariye kane hiyak kabayka. Ig awahkisun adahan nah ikene gawaygyikis ta gitkis hiyeg ku pariye yumanene gawaygyikis. Ig awahkisun adahan nah watakinapepe hiyeg ku pariye wanamnampepe. Ig awahkisun adahan nah keh motapye hiyá. Ig awahkisun adahan nah woka kabayka gidahankis hiyeg ku pariye hiyepne mbeyne. ¹⁹ Ig awahkisun adahan nah ekkene ku Uhokri gihawkanaprik kuwis danuh adahan ig amnihpiye hiyeg.”

²⁰ Pisenwa gipegbohan inakni yuwit, ig Kiyapwiye Jesus sabuk ini kagta ig diyuhkisni ta git kagta akapriwntent. Ayteke ig bat ayge gipetunkis hiyeg adahan ig gikannuhtenkis. Igkisme madikte ipeg ta gimkat.

²¹ Ig awna ta gitkis hiyeg:

—Ku apim inin inakni yuwit Uhokri gannasan minikweknene metakwa in kahayak amun ini ku aysaw yis timapni.

Nazaréyenepwi Ka Kiyatha Jesus

Mt 13.53; Mk 6.1

²² Igkis hiyeg timapni henne, igkis wakaymnibdi gimin. Igkis awna:

—Inakni kibeyne yuwit. Mmahki ig awna inakni yuwit henne? Ka ba yis hiyá ku ner amekene Josénen gikamkayh?

²³ Ig hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Ay pahat yuwit patuwesbuhka ku pariye wis inpa-wa awna ku aysaw wis pukuhpaw gibohri pahapwi. Wis awna: “Ku pis igyerwa piyihekeputne, asá piyih pipit kite.” Ku apim inin yis awnanek inakni yuwit nuthu. Yis awna: “Usuh timé pak ku pis keh kaayhsima annut ayhté Kafarnawh ku pariye hiyeg amadgaya inin ka hiyá nikehka. Ku inyerwa pis keh annut ayge, uyá akki wothu pannu ay apit inin piwaxri ku kiney pis aymuh-wa.”

²⁴ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna akiw. Giwn:

—Yuma pahapwinama Uhokri gawnepe kiyathaka gapitkis hiyegipiyene ku pariye apitya giwaxriwa. Hennenawt baki in. ²⁵ Henna in ku samah minikwak ku kapim Uhokri gawnepe amekene Eliyas ay amadga inin. Apim ini muwok ka wayk adahan mpanabu kamukri akak abusku. Nikwe mihetniki danuh atere. Kaayhsima madankunopwi judeyanopwi ayge apit Judeyamnaw.

²⁶ Ig amekene Eliyas ig hiyeg judeyene henneme ig ka awahkiska guminkisma norras ku pariye apitya giwaxriwa adahan ig gamnihpitnikis. Kawa. Ig awahkiska gumin pahapu madankuno ku pariye apitya paytwempu Sarepta kennesa arimkat paytwempu Sidoh.

²⁷ Hawwata akiw ariwnteke ini, ku kapim Uhokri gawnepe amekene Elisew ay amadga inin, ayge Judeyamnaw kaayhsima hiyeg xpusakare apit busukne. Kameki ig makniwigkisme. Igme pahapwi kane judeyenema giw Naamah, ku pariye apitya Síramnaw, ignewa ku pariye makniwhka.

²⁸ Igkis hiyeg agikunepwi ini leglis igkis timapni inakni yuwit henne, igkis kaayhsima dagawne git Kiyapwiye Jesus ku samah ig kinetihwa amin ku samah Uhokri pi kapigsate hiyeg kane judeyenepwima giwkis hiyeg judeyenepwi.

²⁹ Igkis awna:

—Uyay umehpig!

Ini paytwempu ay apit pahá waxri imuhgipitnene. Ayteke nikwe igkis ipukepri apititak paytwempu. Igkis waxepri ta arit kasebapawnene kahadbe igkis tukuhpig ayteke.

³⁰ Igme hiyapni henne, ig mpiye gipuriwkis. Ig tipik giwkis.

Jesus Pekkis Wapitye Gipititak Pahapwi

Mk 1.21

³¹ Ig danuh ta apitit paytwempu Kafarnawh ayhté Galiléyamnaw. Ayge ig kannuhne hiyeg abet samdi, abet ini hawkri ku pariye hiyeg judeyenepwi kiyatha.

³² Nerras hiyeg aygnenepwi wakaymnibdi gidahan ku samah gikannuhakni. Mmanawa ig kinetihwene akak madikte gikiythani.

³³ Ayge agiku ini leglis pahapwi awayg wapityewni-pye mbeyepye. Ig kabiman kihhaw. Ig awna git:

³⁴ —Aa, Jesus nazaréyene, ka ba kiyimwih usuh. Pariye pikehni ukakhu? Mmah pis ayta pisenwepye uhawkan ku apim inin? Nah hiyaknap ku pis Uhokri gikanyan barewpitye.

³⁵ Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig himehe ner wapitye. Ig awna git:

—Tinwohaw. Asá pes ayteke gipititak ner awayg.

Aynewa ig wapitye nuwiswig. Ig keh ig tuguhe gibe-kis hiyeg. Ayteke ig pese gipititak. Ig ka keh mbayna-ma gikak aynesnima.

³⁶ Madikte hiyeg hiyapni henne, igkis wakaymnibdi. Igkis kinetihwenes pawtak. Igkis awna:

—Mmah awitwak git inakni giwn? Ig pekkis wapityempu akak madikte gikiythani akak gidatni. Igkisme pes.

³⁷ Ariwnteke ini, inetit gimin Kiyapwiye Jesus ibekhwepi muwwapu apitiw ini waxri.

Jesus Makniwa Simawh Pedru Gimatru

Mt 8.14; Mk 1.29

³⁸ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus kannikaw pese agikutak ini leglis, ig tipik. Ig danuh ta gipinekut kiyapwiye Simawh Pedru. Ig uté kiyapwiye Simawh Pedru gimatru ayge. Eg nawepyo kaayhsima. Ayteke nerras hiyeg ayge amnihswe git Kiyapwiye Jesus gudahan.

³⁹ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig atere tabir guhumwa. Ig himehe gunawan. Kibentenwa mpiye guw. Aynewa eg kannikaw eg kuwegwano gidahankis.

Jesus Makniwa Hiyeg Kakahribdapye

Mt 8.16; Mk 1.32

⁴⁰ Ayteke wahanbuku kamuw madikte hiyeg ku pariye kadahan hiyeg kakahriye ay gipinekukis igkis waxeprikis ta gimkat Kiyapwiye Jesus. Ignahme arakembete gikahrikis. Ig hiyapni henne, ig sarayh giwak ta gipititkis. Ig makniwapeprikis.

⁴¹ Hawwata akiw wapitye pes gipititakkis kaayhsima hiyeg. Igkis kabiman. Igkis awna git:

—Pis Uhokri gikamkayh.

Igme himahgikis. Ig ka isaksigkis adahan igkis awna awaku igkis hiyaknig ku ig Cristo.

Jesus Tipik Muwwapu

Mk 1.35

⁴² Ayteke hewke ig Kiyapwiye Jesus tipik. Ig tipik aparayewa ku kiney yumanene hiyeg. Igkisme hiyeg ipegepri. Igkis danuh atere git. Igkis awna git:

—Uyá ka muwaka tipik wowhu.

⁴³ Igme kaytwa giwnkis:

—Kawk. Pugamawka nah akki Uhokri ginetni amin gikumadukan ayhté apit nawenépwi paytwempu akiw. Adahanikwa ini nah awahkiska atan.

⁴⁴ Ayteke nikwe ig tipik ekkene Uhokri giwn agiku judeyepwi gileglisakis muwwapu Judeyamnaw.

Jesus Kaniy Gikannuhnipwi Pitatyepwi

Mt 4.18; Mk 1.16

5 Apim ini hawkri ig Kiyapwiye Jesus tabirnene akigbimna mahakwa kewye Jenesaré. Hiyeg kabu-buknene kiyaran ganwa timepne Uhokri giwn. Kabá igkis dehegbetig.

² Ayteke ig hiyá mmukna umuh ayge akigbimna mahakwa. Umuh akipara ayipa katapta ihapkat. Iggkis ayge sukubetene gitagmayakis.

³ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig sarayhwa ta amadgat pahamku umuh, kiyapwiye Simawh Pedru gihmun. Ig awna git kiyapwiye Simawh Pedru. Giwn:

—Uyá amnihun sarayhwa atan amadgat pihmun adahan pis tukupwa ayteke aynessa.

Igme kiyapwiye Simawh Pedru timapni henne, ig sarayhwe muhumdakak ig tukupwa ayteke. Igme Kiyapwiye Jesus batahkiwe gumadga no umuh. Ig gikan-nuhtenkis hiyeg ayteke gumadgatak.

⁴ Pisenwa gikannuhakni ig awna git kiyapwiye Simawh Pedru:

—Tarakwanabay ta pawkat. Subuknabay yitagmaya ayge adahan yis kamaxne im.

⁵ Igme kiyapwiye Simawh Pedru kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, usuh subukmina hewke tiyegim kuwis. Yuma ukamaxnihusima. Henneme ku pis muwaka, nah ta subukminate utagmaya akiw.

⁶ Iggkis subukmine gitagmayakis. Ayge nikwe igkis kamax kaayhsima im. Gitagmayakis kabá sigkebdi awaku im gawini.

⁷ Iggkis hiyapni henne, igkis barasa gipemkiyapukis ayta gimkatkis adahan ignesme gayapetnikis. Iggkisme danuh atere, igkis kipunse mmuknamte umuh akak im. Egnese umuh kipunpepye akak im. Ekkis kabá digise.

⁸ Ig kiyapwiye Simawh Pedru hiyapni henne, ig tuguhkiswa mabuw gipetunat Kiyapwiye Jesus. Ig awna git:

—Ayguhwanaba nuwntak, Kiyapwiye, mmanawa nah patehwepye hiyeg. Nah yuma nukiythanisima pitiput.

⁹ Ig kaayhsima wakaymni awaku ku samah igkis kamax kaayhsima im. Gihiyegapu hawwata wakaymnibdi.

¹⁰ Gipemkiyapu amekene Tiyagumni gikak kiyapwiye João ku pariye amekene Zebedew gikamkayupwi, igkis hawwata wakaymni. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna git kiyapwiye Simawh Pedru:

—Ka muwaka apis. Ku samah pis utí im, han pitatit nah keh pis utí hiyeg ndahan.

¹¹ Iggkis hiyapni henne, pase igkis danuh ihapkat igkis ikise madikte gewkanbetkis. Iggkis tipik wew gikak Kiyapwiye Jesus adahan igkis humewnes gikannuhnipwi.

Jesus Makniwa Awayg Apxusakare Apit Busukne

Mt 8.1; Mk 1.40

¹² Ariwnteke ini ku samah ig Kiyapwiye Jesus apitnnete pahá paytwempu, pahapwi awayg ayge ig apxusakare apit busukne pahapwite. Ig hiyá Kiyapwiye Jesus. Ig danuh atere git. Ig mabukwa ta gitiput adahan ig amnihsuene git. Ig awna git:

—Kiyapwiye, uyá amnihun. Ku pis muwaka piyihun, pis hiyá numakniwka.

¹³ Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig sarayh giwak ta gipitit. Ig daxwig atere. Ig awna git:

—Ihi. Nah muwaka. Pis makniw.

Aynewa gibuskana miypi.

¹⁴ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna git:

—Ka ba kinetihwa ta arit hiyeg apigkuya ahin amin ku samah pis makniw. Su atak wadé gimkanit muwpeg. Akkanaba pipit ta git kahadbe ig iwasap ig hiyá ku pis makniw. Ayteke pis keh ofan gidahan Uhokri adahan ig wiwhpiye pipathawni ku samah amekene Moís awna minikwak adahan arekhetni ta gitkis hiyeg ku pis inyerwa makniw.

Igme timapni inakni henne, ig tipik.

¹⁵ Bawkata inakni inetit gimin Kiyapwiye Jesus ibekhwepi muwwapu. Kaayhsima hiyeg pahadguhwa atere git adahan igkis timepnes giwn, adahan ig makniwigkis ariw gikahrikis.

¹⁶ Kibereput ig highiwa piyawakad ku kiney yumane-ne hiyeg adahan ig piriyepekewne git Uhokri.

Jesus Makniwa Pahapwi Awayg Miyapupyepye

Mt 9.1; Mk 2.1

¹⁷ Apim ini hawkri ig Kiyapwiye Jesus kannuhne hiyeg. Kaayhsima farisewkis gikakkis kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis batebdebdih ayge ganwa. Iggkis pes apititak madikte paytwempu aytontak Galiléyamnawtak, aytontak Judeyamnawtak, aytontak Jerusalémtak. Ig Kiyapwiye Jesus kannuhekne ayge, Uhokri gidatni ay gipit adahan ig piyihékne.

¹⁸ Ayteke awaykemni danuh atere, igkis ayta waxwenes pahapwi awayg miyapupyepye ta gimkat Kiyapwiye Jesus. Iggkis waxwig amadga gisipamna. Iggkis ipegpa ahin adahan igkis waxepri atere marihwa igkis dikugisri ta gipetunat Kiyapwiye Jesus.

¹⁹ Henneme igkis ka hiyá igkisma utí ahin awaku ba akebentenwa hiyeg ayge. Iggkis hiyapni henne, igkis wagehe ta inut ta amadgat payt ahigwi. Ayge igkis wiwhe apettak payt. Iggkis keh pahayku miyokwiye ayge. Pisenwa igkis wiwhkise ner miyapupyepye agiku miyokwiye peyeke akak gisipamna. Iggkis wiwhkiswig ta gibeitkis hiyeg wadé gipetunat Kiyapwiye Jesus.

²⁰ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne ku samah gikamaxwankis ta gipitit, ig awna ta git awayg miyapupyepye. Giwn:

—Nukebyi, nah bayahminap ariw pitaraksan gikak Uhokri.

²¹ Nerras farisewkis gikakkis nerras kannuhekeput-nepwi igkis timapni inakni giwn henne, igkis kinetihwa gimin pawtak. Giwnkis:

—Pariyenekig ner awayg? Yuma pahapwinama hiyeg hiyá ubayamnihkawiy ariw utaraksanwiw gikak Uhokri. He ignewa Uhokri hiyá ubayamnihkawiy. Ig ner miyathene Uhokri ku samah ig awna inakni henne.

²² Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne ku samah gihiyakemnikis, ig awna ta gitkis:

—Mmahkay yis pukuhpaw nubohri henne? ²³ Mmah yipewkan ku in mahiko ndahan nah bayahminig ariw gitaraksan? Ku yis hiyá nah hiyá gikankasak nah keh ig wew akiw, ininkata akiw nah ka dat adahan nah bayahminig ariw gitaraksan? ²⁴ Nah hiyapkiste yit ku nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, nahnewa de-tye amadga inin adahan nah bayahminene hiyeg ariw gitaraksankis gikak Uhokri.

Ayteke ig awna ta git ner awayg miyapupye. Giwn:

—Kannikaw. Kidis pisipamna. Hiyawa pis diyuhe pinwate.

²⁵ Aynewa ig awayg kannikaw giwtrikneswa hiyeg. Ig iwé gisipamna ig tipik gipinwate. Ig kibeyhene Uhokri.

²⁶ Madikte hiyeg hiyapni henne, igkis wakaymnibdi. Igkis kabayha Uhokri akak madikte gapisnikis. Igkis awna:

—Usuh ka hiyapti akebyi ini. Kabahte usuh ka ihpin.

Jesus Kaniy Levi

Mt 9.9; Mk 2.13

²⁷ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus pese paytrikutak. Ig waywe apigku ahin, ig hiyá pahapwi ladwan giw Levi, igme betnene agiku payt ahiwket karukri. Ig ahiwene karukri gidahan gupelma. Igme awna git:

—Ba ayta wew nukakhu adahan pis humewne nukannuhni.

²⁸ Igme kiyapwiye Levi timapni henne, ig ikise madikte gewkanbet, ig kannikew ig tipik gikak.

Jesus Ayta Humekwiye Hiyeg Taraksapye Ta Git

Mt 9.10; Mk 2.15

²⁹ Ayteke ariwnteke ini ig kiyapwiye Levi keh axka agiku gipin adahan ig kiyathene Kiyapwiye Jesus. Ayge kaayhsima ladwan gikakkis nawenépwi hiyeg akiw ku pariye ikaka kane kibeynepwima hiyeg igkis ahégiw payak gikakkis.

³⁰ Nerras farisewkis gikakkis nerras kannuhekeput-nepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis hiyapni henne, igkis himehe Kiyapwiye Jesus gikannuhnipwi. Igkis awna gitkis:

—Mmahkay yis axne yis darihwekne gikakkis ladwan gikakkis hiyeg akiw kane kibeynepwima hiyeg? Waké yis kibeynebe hiyeg, yis ka axkam gikakkis gikebyikis nerras hiyeg.

³¹ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig kaytwa giwnkis. Ig awna ta gitkis:

—Hiyeg kane kibeynepwima ignes kewa hiyeg kakahribdapyebe. Igkis muwaka pahapwi ayta amnihgikis. Igneme hiyeg makniwyepwi igkis ka muwaka

mekseh. Igneme hiyeg kakahribdapye igkis muwaka mekseh. ³² Nah ka ayta adahan nah humeknema ku pariye hiyeg kibeynepwi kuwis adahan igkis wageswiyes gihiyakemnikis. Nah ayta adahanikwa nah humekwiye nerras ku pariye taraksapye adahan ignesnewa wageswiyes gihiyakemnikis.

Amawka Wixwiw Maxhaw Inyerwa Apititak Uyakniwiw

Mt 9.14; Mk 2.18

³³ Ayteke hiyeg awna ta git Kiyapwiye Jesus:

—Kiyapwiye João Batista gikannuhnipwi maxhaw adahan igkis kiyenes Uhokri adahan igkis piriyepekwenes. Kibereput igkis maxhaw. Igkisme farisewkis gikannuhnipwi hawwata akiw igkis maxhaw henne. Pisime pikannuhnipwi ka maxhaw henne. Igkis ax takunipti. Mmahki igkis ka kiyatha Uhokri hawwata kema nerrasma?

³⁴ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Igis ka maxhaw adahan nukiyetni mmanawa nah kupiknene ay gikakkis. Nah kehte abektey akak pahapwi awayg maripkewpiye. Ku aysaw ig maripkewpiye, gikagmadapu ayta iwasa gimaripkawni. Ku samah ig ayge gikakkis abet ini fet ba igkis maxhaw? Kawa.

³⁵ Henneme aysawnemenek ku aysaw nah iwepka giwkis nukannuhnipwi, apim ini nikwe igkis maxhawnek.

Jesus Gihiyakemni Ka Kis Gikakkisma Hiyeg Kuwisnene Dehe Gihiyakemnikis

Mt 9.16; Mk 2.21

³⁶ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna pahat yuwit patuwesbuhka gitkis akiw. Giwn:

—Ka kis adahan wis iw kamisbet ariwntak pahak simis nukune adahan wis kahapa simis mugumugupiye nikak. Ku pahapwi kahapa gisimsa mugumugupiye akak ahap ariwntak gisimsa nukune, nikwe gisimsa nukune mbeye kuwis sigke kuwis. Inme gisimsa mugumugupiye hawwata mbeye mmanawa ahap ariwntak gisimsa nukune ka kis akak gisimsa mugumugupiye. ³⁷ Kawnata kis adahan wis katiyha win nukune agikut pakir amar ayipwipye ipatmakupye. Mmanawa ku aysaw ini win tukurwa in kiyasihwa akiw, nikwe in pakir amar ka ahwa payak nikak. In bekwe awaku. Ayge ini win dimuke, in pakir amar ka kabay akiw.

³⁸ Amawka wis katiyha win nukune ta agikut pakir amar nukune ku pariye mtibetnene. ³⁹ Henneme ku pahapwi kuwis higap win ayipwipye, ig ka batek akak win nukune akiw. Ig awna: “Ku pariye ayipwipye in pi kabayte.” Hawwata hiyeg ka batek akak hiyakemniki nukunema. Igneme batek akak hiyakemniki ayipwipye.

Jesus Samdi Akipara

Mt 12.1; Mk 2.23

6 Ayteke samdi abet ig Kiyapwiye Jesus tipik mpiye amadgew pahak was gikakkis gikannuhnipwi. Igkisme gikannuhnipwi matise fahhin ariw ayge igkis mariste amar igkis axwig.

² Nerras farisewkis hiyapni henne, igkis awna ta gitkis:

—Mmahkay yis ka iha amekene Moís gikumadukan? Yis kannipwiye abet samdi.

³ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Mmah yis kote ipegbohate Uhokri gannasan mini-kweknene amin ku pariye amekene Davi gikehni? Minikwak ig matipwe payak gikakkis gihaptiyepwi. ⁴ Nikwe ig pareke ta agikut Uhokri Gipin. Ayge ig iwé ini bugut ku pariye ekkepka ta gipetunat Uhokri, ig axwin. Hawwata ig ikepni ta gitkis gihaptiyepwi. Amekene Moís gikumadukan awna ku muwpegnenwa kis adahan igkis axnes ini bugut. Igekisme axni henneme igkis ka taraksa mmanawa ig muwpeg amnihpigkis.

⁵ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis akiw. Giwn:

—Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nahnewa samdi akipara.

Jesus Makniwa Pahapwi Awayg Kidubetwiye Giwak

Mt 12.9; Mk 3.1

⁶ Ariwnteke ini abet nawenéwa samdi akiw ig Kiyapwiye Jesus lammisya agiku judeyenepwi gileglisakis. Ayge ig kannuhne hiyeg. Pahapwi awayg ayge kidubetwiye giwak kihehaptak.

⁷ Igekisme nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan gikakkis nerras farisewkis igkis apuriw Kiyapwiye Jesus kabayhtiwa adahan igkis hiyá ba ig piyihak abet samdi. Mmanawa igkis muwaka utí gitaraksan gikak amekene Moís gikumadukan adahan igkis gikamyehpitni.

⁸ Igme Kiyapwiye Jesus hiyak ku pariye abet gihiyakemnikis. Ig hiyapni henne, ig awna ta git ner awayg kidubetwiye giwak. Giwn:

—Kannikaw. Ba ayta idiswa atan.

Igme timapni henne, ig kannikew ig idiswe atere.

⁹ Ayteke nikwe igme Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis hiyeg. Giwn:

—Pariye amekene Moís gikumadukan ayá wotwiye adahan ku pariye wixwiye keh abet samdi? Ba adahan wixwiye kehne kabayka ba kaw, ba adahan wixwiye kehne mbayka? Ba adahan wixwiye amnihne hiyeg ba kaw, ba adahan wixwiye umahkisne hiyeg?

¹⁰ Ig awna inakni, ig ipegpusa madikte hiyeg ayge. Ayteke ig awna ta git ner awayg kidubetwiye giwak. Giwn:

—Taraknaba piwak.

Igme tareke giwak. Aynewa giwak makniw.

¹¹ Nerras hiyeg gipetunyapu hiyapni henne, igkis kaayhsima dagawne. Gitkis ig taraksepye hiyeg. Nikwe igkis ahegbete ginetnikis pawtak adahan ku samah igkis keh gikak Kiyapwiye Jesus.

Jesus Kaniybeta Giwatnipwi (12)

Mk 3.13

¹² Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus tipik ta apitit pahá waxri imuwadnene adahan ig piriyepekwe. Hewke tiyegim ig piriyepekwe git Uhokri ayge.

¹³ Hewke akiw ig pahadguhe gikannuhnipwi. Igekisme danuh atere git. Ayge nikwe ig kaniybeta gaytakkis

madikawku gikebyikis gikakkis piyana gawnakis (12).

Ig awna gitkis:

—Kuri yisnewa nuwatnipwi.

¹⁴ Ig kaniy:

Kiyapwiye Simawh ku pariye ig kuwis sarayh giw Pedru,

Kiyapwiye Simawh gisamwi kiyapwiye André, amekene Tiya Gumni,

Kiyapwiye João,

Kiyapwiye Filip,

Kiyapwiye Bartolomew,

¹⁵ Kiyapwiye Matews,

Kiyapwiye Tomé,

Kiyapwiye Tiya Gu, ku pariye amekene Alfew gikamkayh,

Kiyapwiye Simawh Zeloti,

¹⁶ Kiyapwiye Judas ku pariye kiyapwiye Tiya Gu gisamwi,

Judas Iskariyotismen ner kamaykistinene Kiyapwiye Jesus.

Jesus Makniwa Kaayhsima Hiyeg Akiw

Mt 4.23; Mk 3.7

¹⁷ Pisenwa igkis muhuke payak gikak Kiyapwiye Jesus. Ig Kiyapwiye Jesus msakwa amun asababan. Kaayhsima gikannuhnipwi ayge ganwa. Ayteke pahabunene hiyeg kabubuknene danuh atere git. Igekis ayta aytontak Judeyamnawtak, aytontak Jerusalémtak, aytontak akigbimnatak parawhokwa ku kiney paytwempu Tiru akak Sidoh.

¹⁸ Igekis ayta timepne Kiyapwiye Jesus giwn. Igekis ayta adahan ig makniwgikis ariw gikahrikis. Nerras ku pariye kiyimwihpika gapit wapitye igkis hawwata danuh atere. Igme Kiyapwiye Jesus makniwapeprikis.

¹⁹ Madikte hiyeg ayge mpiksewnekwiye adahan gidaxten mmanawa Uhokri gidatni pes gipititak in keh igkis makniw.

Jesus Akki Ku Pariye Hiyeg Utí Kabaykanek

Mt 5.1

²⁰ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus sarayh gipegyi ta gimkatkis gikannuhnipwi. Ig awna gitkis:

—Kaayhsima kabayka ay yidahannek yis ku pariye ikewnenepwi yumanene yawaygyi yiwnteknewatma. Ayge nikwe yis kawih Uhokri gikumadukannek.

²¹ —Kaayhsima kabayka ay yidahannek yis ku pariye kayak ku pariye yimawkanitnene giwntak Uhokri kuri akak inin ku samah yis aynete amadga inin. Ayge nikwe ig iki yitnek madikte ku pariye yis aharit.

—Kaayhsima kabayka ay yidahannek yis ku pariye sukanepwi yikantak gidahan Uhokri kuri akak inin ku samah yis aynete amadga inin. Ayge nikwe yis batekyenek.

²² —Kaayhsima kabayka ay yidahannek ku aysaw hiyeg yamiyhetni apatra ku samah yis nuhiyegapu nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin. Ku aysaw igkis tukuhwe yiw, ku aysaw igkis arewatay, ku aysaw igkis mbayha yiw nupatra, ka sam. Yis utí kaayhsima kabay-

ka nikwe. ²³ Bateknabay yinaktin apim ini ku aysaw yis hiyepne mbeyne nupatra. Bateknay kaayhsima mmanawa yis utí yitiwni kibeynewanek ayhté inugik. Mmanawa hennewa ignes Uhokri gawnepepu pitatyepwi hiyapkinska mbeyne ta gitkis gapitkis amekenegben.

Jesus Akki Ku Pariye Hiyeg Utí Mbaykanek

²⁴ —Henneme, akayih, kaayhsima mbayka ay yidahannek yis ku pariye ikewnepwi yuma arikna muwekne yit ku samah yis aynete amadga inin. Yis ka utí ariknawnama akiw ariw ku pariye yis kuwisnene kadahan.

²⁵ —Akayih. Kaayhsima mbayka ay yidahannek yis ku pariye ka kayah yimawkanitnene giwntak Uhokri kuri akak inin ku samah yis aynete amadga inin. Aysawnemenek yis kayahninek.

—Akayih. Kaayhsima mbayka ay yidahannek yis ku pariye batekyepwi kuri akak inin ku samah yis aynete amadga inin. Aysawnemenek yis ka batek akiw. Yis suka yikantaknek.

²⁶ —Akayih. Kaayhsima mbayka ay yidahannek ku aysaw hiyeg madikte kabayha yiw. Mmanawa hiyeg amadga inin ka hiyak hawkri. Igkis kewa hiyeg amekenegbenbe. Mmanawa igkis amekenegben kabayha giwkis hiyeg ku pariye ikawnamahkis ke wotbe ignes Uhokri gawnepepube bawa ignes ka giwntakma Uhokri.

Bateknabay Gikakkis Yipetunyapu

Mt 5.38, 43; Lk 23.34; Át 7.60; Rom 12.14

²⁷ —Yisme ku pariye timepnepwi nuwnhu, amawka ku yihiyakemni nawénewa ariw nerras gihiyakemnikis. Ka ba yi amiyha yipetunyapu henneme bateknabay gikakkis yipetunyapu. Amnihnabay nerras yamiyhetnippi. ²⁸ Kabayhanabay hiyeg ku pariye ibitehepyi. Piriyepekawnabay gidahankis hiyeg ku pariye mahipwihpey. ²⁹ Ku pahapwi biyuhpokap, pi kabayte pis wages pahambakya adahan ig biyuhpokap pegbakte mpinekata pis dagawne git. Ku pahapwi xuwehe pidagmanpit, ka muwaka kapigsa pisimsa git. ³⁰ Ku pahapwi makehe arikna pit, ikepriba git. Ku pahapwi xuwehe pewkanbet, ka muwaka puwimahgi adahan ig diyuhkisni pit. ³¹ Amawka yis kabay gikakkis madikte hiyeg hawwata ku samah yis muwaka igkis kabay yikak. ³² Ku yis amnih nerrasnen ku pariye yamnihten nawenépwiime yis ka amnihgikis, mmah yis yipewkan Uhokri kabayhay adahan ini? Kawa. Ig ka kabayhay adahan inima. Mmanawa madikte hiyeg kehni henne. Juktah hiyeg taraksapye amnih hiyeg ku pariye gamnihtenkis. ³³ Hawwata ku yis keh kabayka gikakkisnen hiyeg ku pariye keh kabayka yikak, nawenépwiime yis ka keh kabayka gikakkis, mmah yis yipewkan Uhokri kabayhay adahan ini? Kawa. Ig ka kabayhay adahan inima. Mmanawa madikte hiyeg kuwis kehni henne. Juktah taraksapye keh. ³⁴ Hawwata ku yis sunapkis gitkisnen hiyeg ku pariye diyuhkis yiwak gitkisme nawenépwi yis ka sunapkis gitkis mmah yis yipewkan Uhokri kabayhay adahan ini? Kawa. Juktah taraksapye sunapkis ta gitkis hiyeg taraksapye ku pariye diyuhkis giwakkis. ³⁵ Ka ba yi keh-

ni henne. Bateknabay gikakkis yipetunyapu. Amnihnabay madikte hiyeg. Sunapkisnabay gitkis ka wahá awenyan. Ayge nikwe Uhokri katiwnihyi kabayhtiwaneke. Yis humaw Uhokri inugikyene gikamkayupwi awaku yihiyakemni kewa gidahanbe mmanawa ig amnihne hiyeg kane kibeynepwima ku pariye kane kabayhig. ³⁶ Amnihnabay hiyeg hawwata ku samah ig Wigwiw amnihpigkis.

Ka Ba Yi Ikiy Pahapwi Ku Ig Ka Kibeynema

Mt 7.1; Rom 2.1, 14.1; 1 Kor 4.5; Tiyagu 4.11

³⁷ —Ka ba yi ikiy pahapwi ku ig ka kibeynema. Ayge nikwe Uhokri kawnata ikayi ku yis kawnata kibeynema. Ka ba yi awna gimin pahapwi ku ig ka wadityema. Ayge nikwe ig Uhokri kawnata awna yimin ku yis kawnata wadityema. Bayahminabay hiyeg ariw gitaraksankis yikak. Ayge nikwe ig Uhokri bayahminay ariw yitaraksan hawwata. ³⁸ Ikinabay ta gitkis hiyeg. Ayge nikwe ig Uhokri ikí yit hawwata. Ig kipunsay akak kabayka mpiynepepey juktah yis ka ikwa adahan amapin akiw. Ig ke wotbe ig kurukwin ig sassahni juktah in hehbetwi. Ku yis ikí kaayhsima gitkis hiyeg, ayge nikwe ig Uhokri diyuhkis yit kaayhsima kabayka akiw.

³⁹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna pahat yuwit patuwesbuhka ta gitkis. Giwn:

—Hiyeg amedgenepwi inin ka hiyak hawkri. Ka ba yi kannuhwa gitkis. Ignis kewa motapyebe abet gihiyakemnikis. Ka ik adahan pahapwi awayg motpiye huwita giyaki motpiye. Ku ig huwitig, igkis piyamate tu-guhenek. ⁴⁰ Kannuhwanay giwntak ignewa Uhokri. Yuma hiyeg pi kannuhte giw gikannuhten. Henneme ku aysaw ig kuwis kannuhwa git, ig matak gikannuhten gihiyakemni. ⁴¹ Mmahki pis apuriw pikebyi gitaraksan? Pis ke wotbe kiyimwihwa akak pahá iget nopseh-sabe ay giwtrik pikebyi. Pisme ka hiyaknima ba pahat ahadma nopsadminnene ay piwtrik. ⁴² Ku aysaw pis ka hiyaknima ba ini ahadma ay piwtrik, pis ka hiyá pisma awna ta git pikebyi: “Nukebyi, isaksanate nah wihw ini iget piwtriktak.” Amun ini pis ikawpari ke wotbe pis kibeynebe hiyeg bawa pis mbayte giw pikebyi. Asá hiyak akak pidahan kit pihiyakemni tarakseppe. Ayge nikwe ik adahan pis hiyak akak pikebyi gitaraksan.

Pirikna Amutri

Mt 7.16, 12.33

⁴³ —Ku uhiyakemni kibeyne, nikwe kabaykanen pes wowntak. Uhiyakemni ke ahbe akat. Ah akat ku pariye kabaynowa ka sarayh guw mbeyepyoma guw. Iné ah akat ku pariye kane kabaynoma ka sarayh guw kabaynopwima guw. ⁴⁴ Ku wis hiyá pahakti amutri eg ka sarayh guw kabaynopwima, nikwe in huwewe wot ku eg amutri kane kabaynoma. Ke puduku akatbe ke ipeybe egkis ka sarayh guwkis kabaynopwima kema “figuma” kema “uvama”. ⁴⁵ Ke wixwiye hiyegbe. Ku pariye kibeynema hiyeg iggi ipegminene gihiyakemni adahan kabaykanenwa. Nikwe he kabaykanen pes giwntak. Pahapwime ku pariye mbeyeppe hiyeg iggi ipegminene gihiyakemni adahan mbaykanenwa. Nikwe he mbay-

kanen pes giwntak. Mmanawa ku pariye ay apit uyakni, innewa wis awnin. ⁴⁶ Henneme ku yis awna ku nah yikipara, nikwe amawka ku yis ihpene nuwnhu.

Piyana Hiyeg Paytya

Mt 7.24

⁴⁷ —Ku pahapwi hiyeg ayta numkat, ku ig timá nuwnhu, ku ig ihpene nuwnhu, nah akkrite yit ku samah ner gihiyakemni. ⁴⁸ Ig kewa pahapwi awaygbe mutuhne gipinbe akigbimna warik amadga kayhap. Ig atik ta warikwit juktah ig danuh arit tip. Ayge abetit no tip ig tabirase gipin awaku. Ayteke ariwnteke ini warik digise in huwit ta apitit gipin. Henneme gipin ka hakuh mmanawa awaku mituw kabayhtiwa ta warikwit abet tip.

⁴⁹ Henneme ku pahapwi hiyeg timá nuwnhu, henneme ku ig ka ihpin, iggi kewa pahapwi awaygbe ku pariye ka mutuh gipin awaku mihadima ta warikwit. Ayteke warik digise in huwit ta apitit gipin. Pahaye adahan gipin hakuhe. In mehwe madikte.

Jesus Makniwa Pahapwi Suwtat Gibuk

Mt 8.5

7 Pisenwa gawnhan ta gitkis ignes hiyeg, ig Kiyapwiye Jesus tipik. Ig danuh atere paytwempu Kafarnawh.

² Pahapwi romayene suwtat gikiparakis ayge ig kadhahan pahapwi gibuk gibetki. Ner gibuk kakahrip ig me miyapimet.

³ Ig timá Kiyapwiye Jesus gak. Ayteke nikwe ig awahkis gaytakkis judeyenepwi giwewkistenkis atere gimin adahan igkisme amnihsa git marihwa ig makniwa gibuk.

⁴ Igkis tipik danuh atere, igkis amnihswe ta git Kiyapwiye Jesus akak madikte giwakemnikis. Igkis awna git:

—Uyá amnih ner suwtat gikiparakis. Ig muwaka adahan pis amnihgi. Ig kibeyne hiyeg. ⁵ Ig batek ukakwiwixwiy hiyeg judeyenepwi. Ig kuwis kehkis pahá paytleglis udahanwiw.

⁶ Igme Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig tipik gikakkis. Kennesmin gidawnhan arimkanit gipin, ner suwtat gikiparakis awahkise gikagmadapu atere gimin. Igkisme danuh atere, igkis awna git:

—Kiyapwiye, ner suwtat gikiparakis wasapanaw pimin. Giwn ku ig ka muwaka adahan ig mpithebdihihawkan. Ig awna ku ig patehwepye hiyeg. Ig yuma gikiythanisima pitiput adahan pis parak gipinekut. ⁷ Iné ig ka kis ayta kinetihwa pikak. Kiyapwiye, ig hiyakni ku pis karayt akipara. Ku pis he awnepi aytonak piyawakad, ikeypi. Gibuk makniwnek. ⁸ Ig hiyakni mmanawa ig hawwata ig kakipara. Ig kumaduka nawenépwi suwtat akiw hawwata. Ku ig awna ta git pahapwi: “Su tipik”, igme iha giwn ig tipik. Ku ig awna ta git pahapwiwa akiw: “Ba ayta”, igme iha giwn ig ayta. Ku ig kawatni gibuk, igme hawwata ig iha giwn. Hennewatbaki ig suwtat gikiparakis awna.

⁹ Ig Kiyapwiye Jesus timapni inakni giwnkis henne, ig wakaymni kaayhsima. Ig wigestaw, ig awna ta gitkis nerras ku pariye kaneayhsima gihapu butte. Giwn:

—Ner suwtat kane israelyenema ig pi kamaxwate ta nupitit mpiya madikte nukebyupwi israelyenepwi. Nah ka hiyapti pahapwinama israelyene gikamaxwan kema nerma. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

Ayteke ig awna ta gitkis ner suwtat gikiparakis giwatnipwi. Giwn:

—Hiyawa yis diyuhe git.

¹⁰ Ayteke nikwe igkis diyuhe git. Igkis danuh atere gipinekut, igkis uté gibuk makniw kuwis.

Jesus Kannikasa Pahapu Madankuno Gukamkayh

¹¹ Hewke nikwe ig Kiyapwiye Jesus tipik apitite pahá paytwempu kewye Nayh gikakkis gikannuhnipwi. Kaayhsima hiyeg akiw tipikwiye gihaptikis.

¹² Igkis danuh atere kennesa anumekut ini paytwempu alappota, ig sarayh gipegyi, ig hiyá pahabune hiyeg. Igkis apuhkwiwepwi. Igkis apuhpiye pahapwi awayg miyapiye. Ig pahapu madankuno gukamkayh, ig pahapwiwatnen. Kaayhsima hiyeg paytwempuyene-pwi ayge gukak. Eg tihano kaayhsima.

¹³ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig kaayhsima ig kayah gudahan. Ig awna gut:

—Ka muwaka tih.

¹⁴ Ayteke ig danukwa kennesa arimkat ner awayg gitiy, ig dax ini gitiy. Igkisme ku pariye gihiyetnipwi igkis msekwe. Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna:

—Awayg, nah awna pit. Kannikaw.

¹⁵ Aynewa ig awayg kannikew, ig kapusa awna. Ayteke ig Kiyapwiye Jesus ekkepri ta gut ginag.

¹⁶ Madikte hiyeg hiyapni henne, igkis apisasew. Igkis kibeyhenes Uhokri. Igkis awna:

—Kibeyne. Pahapwi Uhokri gawnepe kuwis kahayak ubetwiy. Kuri Uhokri parak abet uhawkanwiwixwiy gihiyegapu.

¹⁷ Aynewa inakni inetit gidahan Kiyapwiye Jesus ibekhwepi muwwapu apuriw Judeyamnow muwwapu aranwew madikte waxri.

João Batista Ayá Jesus: “Mmah pisnewa?”

Mt 11.2

¹⁸ Apim ini amekene João Batista gikannuhnipwi igkis akki git madikte ku pariye Kiyapwiye Jesus gikehni. Ig amekene João Batista timapni henne, ig humeke piyana gikebyikis gikannuhnipwi ta gimkat.

¹⁹ Igkisme danuh atere, igme awna gitkis:

—Su iwasa Kiyapwiye Jesus baki ignewatma ner ku pariye nemnikumpiye nuhapuh butte. Ba kawak, ba wixwiy wahap pahapwi nawenéwa ku pariye nemnikumpiye nuhapuh butte akiw?

²⁰ Igkisme tipik nikwe, igkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis awna git:

—Kiyapwiye João Batista awahkise usuh atan pimin, Kiyapwiye. Ig hiyakni ku pahapwi nemnikumpiye gihapu butte. Kame pispinema aytniye? Ba kawak? Ba usuh

wahap pahapwi nawenéwa ku pariye nemnikumpiye gihapu butte akiw?

Hennawatbaki igkis awna git.

²¹ Abetnewa ini hawkri ku samah igkis ayge ig Kiyapwiye Jesus piyihe kaayhsima hiyeg kakahribdapye, ig mpiyasa gikayhawnikis, ig pekkis wapitye gipititak-kis hiyeg, ig keh kaayhsima motapye hiyap.

²² Pisenwa ig kaytwa giwnkis:

—Hiyawa yis diyuhe akki git kiyapwiye João Batista ini annut ku pariye yis timap ku pariye yis hiyap ku apim inin. Yis hiyá motapye hiyap, miyapupye wew. Yis hiyá hiyeg xpusakare apit busukne ignes miypit. Yis hiyá mataybapye timap. Yis hiyá miyarapye kannikaw. Yis hiyá hiyeg ku pariye kane hiyak kabayka, ku apim inin ignes ekkepka kabayka gitkis. ²³ Ku pariye hiyeg ka tukuhun ignes utí kabayka nuwntaknek.

Jesus Kabayha João Batista

Mt 11.7

²⁴ Igkis amekene João Batista giwatnipwi timapni henne, igkis diyuhe gimkat. Igkis tipikanten, ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis nerras hiyeg kabubuknene ayge. Ig kinetihwa gimin amekene João Batista. Ig awna:

—Yis kuwis atak iwasa kiyapwiye João Batista ta amadgat amatap. Ku samah yis atere, mmahpa yipewkan yis utipri ayge? Mmah yipewkankama ku yis utipri yuma gidatni ke pahat sipapabe ku pariye mtibetnepye ayge? Kawa. Yis hiyakni ku ig ka wagekiswa gimin. ²⁵ Mmahpa yipewkan yis utipri ayge? Mmah yipewkankama ku yis utipri akak gisimsa kibeyne mtibete? Kawa. Hiyeg ku pariye kasimsapu mtibete ku pariye igisapye ignes ka msakwa amadga amatap. Igkis msakwa agiku ikiparat gipin barewyewatnene. ²⁶ Ba yipewkan ku yis utipri Uhokri gawnepe ayge? Hennewa. Ignewa Uhokri gawnepe yis utí. Henneme ig mpiyabeta Uhokri gawnepepu pitatyepwi mmanawa ig ekkene ku Uhokri gikumadukan kuwis ahawkanaprik.

²⁷ Mmanawa ig kiyapwiye João Batista ignewa ku kamin Uhokri gannasan minikweknene kinetihwa. Inakni gannasan akki wot ku pariye Uhokri awna ta git gikamkayh. Giwn:

“Nah awahkiste pahapwi nuwatni papitkiya adahan ig ahegbetene madikte papit.”

Hennawatbaki inakni yuwit awna gimin kiyapwiye João Batista. ²⁸ Yuma pahapwinama awayg waypuka amadga inin kabaytema giw. Henneme pahapwi ku pariye kuwis kawih Uhokri gikumadukan iggi pi kabayte giw kiyapwiye João Batista. Hiyawa ig pahapwi yuma gikiythani giwtrikkis hiyeg amedgenepwi inin henneme ig pi kabayte giw mmanawa ginetni pi kabaytenene akiw.

²⁹ Igme kiyapwiye João Batista ginetni kabayhtiwa. Kibeyne, madikte hiyeg ataybiswa git kiyapwiye João Batista, juktah ladwan igkis ataybiswa git. Igkis amere inakni Uhokri gihiyakemni waditnene mmanawa igkis kaywasew ta git kiyapwiye João Batista. ³⁰ Igkisme nerras farisewkis gikakkis nerras kannuhekeputnepwi gimin amekene Moís gikumadukan igkis tukuhe ku pa-

riye Uhokri ikiswanaw gidahankis mmanawa igkis ka kaywasaw ta git kiyapwiye João Batista.

Hiyeg Ka Amepekere Iné João Batista Iné Jesus

Mt 11.16

³¹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna akiw. Giwn:

—Mmah nuwnhu kuri adahan nah akki yit ku samah hiyeg gihiyakemnikis amadgayapu inin? Mmahpa gihiyakemnikis? ³² Gihiyakemnikis ke bakimnaybe nopsahyumni gihiyakemnikis. Nah akkite yit abektey akak ku bakimnay arehwene ay amadga higiw. Ig Uhokri humaw kewa bakimnaybe ku pariye wakaymni gimin-kis gidahewektenkis. Igkis bakimnay kabiman gitkis gidahewektenkis. Igkis awna gitkis: “Usuh agighene usuh kayepne yisme ka kaykere ukakhu, yis ka batekere payak ukakhu. Ayteke nikwe usuh wages warehwan adahan apuhekwiye usuh tihene. Yisme kawnata tihkere payak ukakhu. Mmahki yis ka amepkere uhiyakemni?” Ihanabay inakni nuwnhu. Hennawatbaki ig Uhokri. Hiyeg amedgenepwi inin igkis ka amepkere pahapwinama Uhokri giwatni ku pariye gawahkisni gimin-kis. ³³ Mmanawa ig kiyapwiye João Batista danuh atan, ig maxhewne ig ka higap win. Igneme hiyeg ka amapig. Igkis awna: “Ig wapitye gipit.” ³⁴ Nahme nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, nah danuh atan nah ka hennema. Nah ka maxhaw, nah higap win. Kawnata hiyeg amapan. Igkis awna: “Ka ba yis hiyá ner awayg kayhpiye kahigpekepye? Ig gibetki darihwak gikakkis ladwan gikakkis hiyeg kane kibeynepwima akiw. Ig kawnata kibeynema.” ³⁵ Ka sam igkis awna numinhu henne. Ku pariye hiyeg hiyeknepwi hiyakemniki ignesnewa ka mahikoh Uhokri gihiyakemni ignes amapinnek.

Pahapu Tino Imiha Jesus

³⁶ Ayteke ariwnteke ini pahapwi farisew danuh atere. Ig awna git Kiyapwiye Jesus:

—Uyá atak ax nukakhu kuwewanek.

Igme Kiyapwiye Jesus ihe giwn. Ig tipik atere gipinekut. Ig danuh atere, ig batahkwisa ahumwa axtet.

³⁷ Ayge apit ini paytwempu pahapu tino powkemni-pyo. Eg timé Kiyapwiye Jesus gak ku ig ayge axne gimin ner farisew. Eg hiyapni henne, eg iwé imihgi agiku pahá atiy kehka tip seyeno, eg tipik. Eg danuh atere git Kiyapwiye Jesus.

³⁸ Eg paberetusaw ta gikimpuit. Eg biyuk gukan, eg suke gukantak ayge. Ig Kiyapwiye Jesus gikugku sabapti awaku no tino gukantak. Ayge eg manpusano gikugku akak gusemnu, eg aympoka gikugku. Ayteke eg imihpni akak ini imihgi.

³⁹ Ner farisew ku pariye gawnesetni Kiyapwiye Jesus atere ig hiyapni henne, ig awna abetpi gihiyakemni. Giwn:

—Mmahki ig isaksa no tino powkemni-pyo daxtig? Waké igyerwa Uhokri gawnepebe, nikwekam ku samah ig hiyapru, ig hiyakkam ku samah guhiyakemni mbeyepye.

⁴⁰ Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig kaytwa giwn. Ig awna git:

—Kiyapwiye Simawh, nah muwaka akka pit arikna.

Igme kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, uyá akki nuthu.

⁴¹ Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Minikwak piyana awaykemni matiwnih karukri ta git pahapwi awayg. Pahapwi matiwnih pohowku sah (500) karukri git. Pahapwime matiwnih pohowku madi-kwa (50) karukri git. ⁴² Igkis piyamate yuma ariknawna ma adahan igkis diyuhkisiwiyes gikakura awenyan. Ig awayg hiyapni henne, ig bayahminigkis ariw gimatiwnihnikis igkis piyamate. Kuri, uyá akki nuthu. Pariye pi batekte gikak ner awayg gaytakkis nerras piyananene gikebyikis?

⁴³ Igme kiyapwiye Simawh kaytwa giwn:

—Ke nuthube ner awayg ku pariye gimatiwnihni pi kiyestenene.

Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Hennewa. Piwnapriknawa.

⁴⁴ Ayteke ig ipeg gumkat no tino. Ig awna git kiyapwiye Simawh:

—Ba pis hiyá no tino? Ku aysaw nah parak pipinekut pis ka ikí un aynesnima nuthu adahan nah sukuhkugewne. Egme no tino eg sukuhkugan akak gukantak, eg manpuse nukugku akak gusemnu. ⁴⁵ Pisme pis ka aytnihun akak aympokakima. Egme no tino ku samah nah parak atan eg ka matiswa aympoka nukugku.

⁴⁶ Pisme pis ka amapan pipinekut akak ariknawnama ntewharit iné akak iyti. Egme no tino ikí imihgi kaneatiwnisima ta nukugkuprikut. ⁴⁷ Nah kuwis bayahminepru ariw kaneayhsima gutaraksan. Inneki keh eg batek nukakhu mpiynepepye. Henneme ku pariye hiyeg bayahminaka ariw aynessawa gitaraksan, iggi batek gikak gibayhamnihten aynessawa.

⁴⁸ Ayteke ig awna ta gut no tino. Giwn:

—Nah bayahminap ariw madikte pitaraksan gikak Uhokri.

⁴⁹ Nerras hiyeg ganwayepwi igkis timapni henne, igkis awna gimin ginaktinpinas. Giwnkis:

—Pariyenekig ner hiyeg? Mmahkama juktah utaraksan gikak Uhokri ig bayahminaw ariw?

⁵⁰ Igme awna ta gut no tino:

—Pis isamtaw awaku ku samah pis kamaxwa ta nupitit. Hiyawa pis tipik akak kabayka.

Tinogben Gihaptiyopwi Jesus

8 Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus mpiye muwwapu apuriw paytwempu nopsadmin apuriw paytwempu nopsanyupnene akiw. Ayge ig kinetihwene gimin Uhokri gikumadukan. Iggisme giwatnipwi madikawkunene gikebyikis gikakkis piyana gawnakis (12) igkis atak gihapti.

² Tinogben danuhpanos payak gikak hawwata. Egkis hiyeg ku kapititak ig kuwis pekkis wapitye gukakkis hiyeg ku pariye ig makniwe ariw gukahrikis. Pahapu tino ayge gaytakkis ku kapititak minikwak ig pekkis ka-

ayhsima wapityempu, ntewnehker gikebyikis wapitye. Guw Mahi Madalena.

³ Hawwata pahapu tino guw Joana gaytakkis. Eg gu-gihgi kiyapwiye Kuza ku pariye apuriwne amekene Erodís gewkanbet. Hawwata kiyapuno Susana ayge gukakkis kaayhsima nawenópwi tinogben ayge akiw. Egkis ku pariye hiyak gikak Kiyapwiye Jesus gikakkis gi-watnipwi, egkis ku pariye katiwnih gimawkanitnenes akak gudahankiswa gukakurakis.

Yuwit Patuwesbuhka Amin Amutri

Mt 13.1; Mk 4.1

⁴ Kaayhsima hiyeg pahadguhwa atere git Kiyapwiye Jesus. Iggis danuhpenes atere git apititak madikte paytwempu. Ig hiyapni henne, ig kinetihwa ta gitkis akak pahat yuwit patuwesbuhka. Giwn:

⁵ —Minikwak pahapwi awayg tipik giwasra amedgete adahan ig sessehne gamutra ayak. Ig sessehne gamutra ayak, gaytakkis tuguhe apigku ahin ku kiney wayk adani. Egnés sibuhapepka atere. Hawwata akiw kuhipra ayta axapeprukis. ⁶ Gaytakkisme gamutra ayak tuguhe abetit tipebdi. Egnés hiyenpiwatka kibenentwa henneme aynewa egkis huruhurup. Mmanawa wayk ka anugbetnama akak un. ⁷ Gaytakkisme gamutra ayak tuguhe apuwit pudukupwi. Egnés pudukupwi hiyenpi payebitak akak gamutra. Egkis tuwathe gamutra juktah egkis miyorap. ⁸ Gaytakkisme gamutra ayak tuguhe abetit kibeyne wayk. Ayge egkis hiyan. Egkis gamutra aymuhwa juktah egkis kew. Egkis sarayh kaayhsima guwkis, sah gukebyikis (100).

Pisenwa inakni gawnhan, ig Kiyapwiye Jesus awna akiw. Giwn:

—Yis ku pariye katayebnene, ataybiswanabay numkanit.

Hiyeg Ka Pukuha Yuwit Patuwesbuhka

Mt 13.10; Mk 4.10

⁹ Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus gikannuhni-pwi igkis ayapri:

—Kaminki pis awna inakni yuwit patuwesbuhka?

¹⁰ Igme kaytwa giwnkis:

—Hiyeg amedgenepwi inin kote hiyakte ku samah Uhokri gikumadukan. Yisme Uhokri akkamnihni ta yitnek. Iggisme ka akkaka ta gitkis. Ta gitkis nah awna patuwesbuhkanen yuwit. Hiyawa igkis ikí gitewkis nimanit kabayhtiwa henneme ka paduk ta abetit gihiyakemnikis. Hiyawa igkis ataybiswa nit kabayhtiwa henneme igkis ka pukuhipin.

Jesus Akkamnih Giwn Amin Amutri

Mt 13.18; Mk 4.14

¹¹ —Kuri nah akkamnihte yit inakni nuwnhu patuwesbuhka gimin ner amutripitne. No amutri ayak egnésbaki arakak gidahan Uhokri giwn. ¹² Gaytakkis hiyeg kewa inibe ahinbe. Ignés timá nuwnhu ayteke wapitye danuh atere gitkis. Ig wiwhpiye nuwnhu abetit gihiyakemnikis marihwa igkis ka iha inakni nuwnhu kahadbe igkis ka isamtaw. ¹³ Egnésme no amutri

ayak ku pariye tuguhe ta abetit tipebdi egnesbaki arakak gidahankis hiyeg ku pariye timá nuwnhu ignes amapin akak madikte gibetkikis, henneme igkis ka kamax inakni nuwnhu kabayhtiwatma abet gihiyakemnikis. In humaw kewa pahakti amutribe ku pariye yumanano guhampabet eg ka dep miyó. Iggis batek akak nuwnhu adahan aynessa hawkri. Ayteke pase igkis hiyá mbeyne, aynewa igkis miniw ariw nuwnhu.

¹⁴ Egneme no amutri ayak ku pariye tuguhe ta abetit pudukupwi, egnesbaki arakak gidahankis hiyeg ku pariye timá Uhokri giwn ignes amapin. Henneme kibeye kibeye igkis pi ikatuswate adahan arikna amadgaya inin. Iggis kinikiswe arit igiska arit batekka amadgaya inin. Ayge nikwe igkis ka kannuhwa keh Uhokri gibetki. Amun ini nikwe igkis humaw waditnepyenen kewa pahakti amutribe ku pariye sarayh guw henneme eg kigise madikte. ¹⁵ Egneme no amutri ayak ku pariye tuguhe ta abetit waxri kibeyne waxri egnesbaki arakak gidahankis hiyeg ku pariye timá nuwnhu ignes kamaxni kabayhtiwa. Gihiyakemnikis inyerwa kibeynewa. Iggis ka isahkiswa nuwhu aynesnima. Ayge nikwe igkis keh Uhokri gibetki kabayhtiwa. Amun ini nikwe igkis humaw kewa pahakti amutribe ku pariye kew kabayhtiwa.

Wis Ka Hakis Lalamp Adahan Asabkeptenma

Mk 4.21

¹⁶ Ayteke ig awna gitkis akak pahat yuwit patuwesbuhka akiw. Giwn:

—Nuwnhu kewa pahow lalampbe adahan uguhne hiyeg gihiyakemnikis. Wis ka hakis lalamp adahan wis asabkeptenma anapi suwyeg. Iné wis kawnata hakisru adahan ayempitnima ta anapit payt abukapayni. Kawawa. Wis ikigu ta inut akekrit adahan eg uguhno madikte hiyeg ku pariye parekwiye ta upinekut. ¹⁷ Aysawne-menek madikte ku pariye ayempiki ini kahayaknek. Inakni nuwnhu patuwesbuhka in ke wotbe in awastepkabe henneme aysawne-menek in mawasaptihpikanek, in kahayak kabayhtiwane. ¹⁸ Ikinay yitew ta nuthu kabayhtiwa. Ku pahapwi darih nuhiyakemni kabayhtiwa, nikwe ig Uhokri akki git pi kiyeste akiw. Henneme ku pahapwi ka darih nuhiyakemni kiyesradima, nikwe ini nuhiyakemni wiwhpikanek abetitak gihiyakemni.

Jesus Kakebyuhwa Ta Gitkis Hiyeg Ihpene-pwi Giwn

Mt 12.46; Mk 3.31; Eb 2.11

¹⁹ Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus ginag gikakkis gisamwipwi egkis danuh atere. Henneme egkis ka ik adahan danuh kennesnima ta git Kiyapwiye Jesus awaku ba akebentenwa hiyeg ayge.

²⁰ Pahapwi hiyeg ayge hiyapni henne, ig awna ta git:
—Kiyapwiye, pinag ay kabaywak gikakkis pisamwipwi. Egkis ayta danuhpanokis pit.

²¹ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn, ig awna gitkis madikte hiyeg ayge. Giwn:

—Ku pariye timepne-pwi Uhokri giwn, ku pariye ihpene-pwi inakni giwn, egnes nah ikiygukis ke nnaghube, ignesme awaykemni nah ikiygukis ke nukebyupwibe.

Jesus Msak Mayg Akak Paraw

Mt 8.23; Mk 4.35

²² Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus katapta ta muhumdatat payak gikakkis gikannuhnipwi. Ig awna gitkis:

—Uyay manuke ta pahambakaytak mahakwa.

Iggisme kaytwa giwn:

—Uyay.

Iggis tarekwe ayteke.

²³ Iggis tipikwiyes, ig Kiyapwiye Jesus himeke. Ku aysaw igkis ayhté pakwa amadga mahakwa, pahaye adahan mayg kannikew gimkanitkis. Gihmunkis me buwisemet. Iggis hiyepnes mbeyne kaayhsima.

²⁴ Iggis gikannuhnipwi hiyapni henne, igkis atere wadise Kiyapwiye Jesus. Iggis awna git:

—Kiyapwiye. Kiyapwiye. Wixwiy me biyukapmet!

Ig timapni henne, ig kannikaw ig himehe mayg akak paraw. Aynewa madikte kariswehwe. Paraw mapawanew.

²⁵ Pisenwa ig awna gitkis gikannuhnipwi. Giwn:

—Mmahki yis ka kamaxwa ta gipitit Uhokri?

Iggisme apisasew, igkis wakaymnibdi gidahan. Iggis kinetihwa pawtak. Iggis awna:

—Pariyeneki ner hiyeg? Ig kumaduka juktah mayg akak paraw. Juktah mayg akak paraw iha giwn.

Jesus Awahkis Wapityempu Ta Gibetitkis Pakirempu

Mt 8.28; Mk 5.1

²⁶ Ayteke pisenwa igkis hamah ta pahambakat ariw Galiléyamnaw. Iggis minahwa atere apit hiyeg jerasayenepwi giwaxrikis.

²⁷ Igme Kiyapwiye Jesus sarayhwe waxrit. Ayge pahapwi awayg paytwempuyene atere patiptakig. Ig wapi-tyewni-pye. Kaayhsima hawkri ig wew makawihan. Ig yuma gipin. Ig msakwa abet imewtinen ayge apuhet.

²⁸ Pase ig hiyé Kiyapwiye Jesus, ig kabiman, ig padakwa ta gitiput. Ig awna git akak madikte gihawna.

Giwn:

—Aa, Jesus! Pis Uhokri gikamkayh inugikyene. Pariye pimawkan ta nuthu ku apim inin? Uyá amnihun. Ka ba hiyapkis mbeyne nuthu.

²⁹ Ig awna inakni yuwit henne mmanawa ig Kiyapwiye Jesus kuwis pekkiswiye ner wapitye mbeyepye ayta gipititak. Kaayhsima hawkri kuwis ig wapitye keh ig awayg nuwiskewempiye. Ig awayg wanakminepka inpawa kuwis. Gibagwan akak giwan wanakminepka akak xen akak sipari. Henneme ig matisbetepni madikte. Ayteke ner wapitye keh ig sigis ta abetit imewti.

³⁰ Ig amnihswene atere git Kiyapwiye Jesus, igme ayapri:

—Mmah piw?

Igme kaytwa giwn:

—Nuwhu “Pibohram”.

Ig awna inakni yuwit awaku kaayhsima wapityempu ay gipit.

³¹ Ayteke nerras wapityempu amnihswa git Kiyapwiye Jesus akiw. Igkis awna git:

—Ka ba arewepma wothu awahkiswima usuh ta arimkat miyarapye giwetriki.

³² Ayge pahabunene pakirempu axwenekis apit pahá waxri imuwadnene. Igkis wapityempu hiyapni henne, igkis ayá git Kiyapwiye Jesus:

—Uyá awahkis usuh tahhan gipuritkis pakirempu. Isaksanaba usuh parak atere gipititkis.

Igme Kiyapwiye Jesus isakseprakis.

³³ Ayteke nikwe igkis wapityempu pesbetwikis gipititak ner awayg. Igkis pareke ta gipititkis ignes pakirempu. Igkisme pakirempu sigisbetwikis ta asebrükute. Igkis tubohbetwikis ta ahakwate mahakwa. Ayge igkis aniksewbet.

³⁴ Pakirempu gikapriwtenkis igkis hiyapni henne, igkis sigisbet kibentenwa ta paytwempuit. Igkis danuh atere, igkis kinetihwa amin muwwapu paytwempuriw muwwapu iwetrit aranwa paytwempu.

³⁵ Nerras hiyeg paytwempuyenepwi igkis timapni henne, igkis tipik atere adahan igkis hiyepne ku pariye danuh. Igkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus, igkis uté ner awayg ku kapititak wapityempu pesbetwikis. Igme bat ayge gikimpu Kiyapwiye Jesus. Ig kasimsapu kuri. Gihiyakemni diyuh adukwenewa akiw. Igkis hiyapni henne, igkis apisasew.

³⁶ Nerras ku pariye hiyepnepwi madikte ku pariye kehka gikak ner awayg igkis kinetihwa ta gitkis nerras hiyeg amin ku samah ig makniw ariw wapityempu.

³⁷ Nerras jerasayenepwi timapni henne, igkis madikte ayá git Kiyapwiye Jesus adahan ig tipik ayteke mmanawa igkis apisasew gibohri kaayhsima.

Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig katapte amadgat gihmun adahan ig diyuhpiye ta pahambakat akiw.

³⁸ Igme ner awayg ku pariye kuwisnene makniw ariw wapityempu, ig awna git Kiyapwiye Jesus:

—Nah ataka pihapti.

Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Pi kabayte pis msakwa ay. ³⁹ Su ataknate ta pipinwat. Kinetihwanaba gitkis pikebyupwi amin madikte ku samah Uhokri keh pikak.

Igme awayg timapni henne, ig tipik ta paytwempuit. Ig danuh atere, ig kinetihwa gitkis madikte hiyeg aygnenepwi amin ku samah Kiyapwiye Jesus keh gikak.

Jayru Amnihswa Git Jesus

Mt 9.18; Mk 5.21

⁴⁰ Igme Kiyapwiye Jesus manuke pahambatak mahakwa akiw. Ig danuh atere, ig utí kaayhsima hiyeg pahadgupu adahan igkis patiptakig mmanawa igkis giwhpetni ayge.

⁴¹ Ayteke pahapwi awayg danuh atere. Giw Jayru. Ig pahapwi leglis akipara, judeyenepwi gileglisakis. Ig danuh atere, ig mabukwe ta gitiput Kiyapwiye Jesus, ig awna git:

—Kiyapwiye, uyá amnihun. Uyá atak ta nupinekut.

⁴² Nukamkayh pahapuwá tino. Eg madikawkubu kamu-

kri gaw akak pikana arawna (12). Kuri eg mihenapyo pahayempi guyekwin.

Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig tipik gihapti. Ig waywe dehebdi akak hiyeg.

Pahapu Tino Makniw Ariw Guminewkan

Mt 9.20; Mk 5.25

⁴³ Ayge nikwe pahapu tino danuh gihapu butte. Eg kuwis hiyá mbeyne akak guminewkan adahan kaayhsima kamukri kuwis, madikawkubu akebyi akak pikana arawna (12). Yuma hiyeg hiyá gusamanak adahan gumakniwetni.

⁴⁴ Eg danuh atere giharaptak, eg dax gikanwapta akigbimna. Aynewa guminewkan matiswe.

⁴⁵ Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus awna:

—Pariye daxwen?

Madikte gikannuhnipwi wihwebdipkis niw. Ayteke kiyapwiye Pedru awna git:

—Kiyapwiye, ka ba pis hiyá kaayhsima hiyeg daykegetbetpi pikak?

⁴⁶ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Kawa. Pahapwi hiyeg daxwen. Nah kayah ndatni pes aynessa adahan nah makniwa pahapu.

⁴⁷ Eg tino hiyapni henne ku eg hiyekepka kuwis, eg segke, eg mabukwe ta gitiput, eg ekkew ta git. Ayge giwtrikkis ignes hiyeg eg kinetihwa amin ku kawaku eg daxri. Eg kinetihwa amin ku samah eg daxwig aynewa eg makniw.

⁴⁸ Igme Kiyapwiye Jesus awna gut:

—Nukebyi, pis makniw mmanawa pis kamaxwa ta nupitit. Hiyawa pis tipik akak kabayka.

Jesus Kannikasa Jayru Gikamkayh

Mt 9.23; Mk 5.35

⁴⁹ Ku samah ig Kiyapwiye Jesus awnempiyé inakni yuwit henne, pahapwi awayg danuh atere. Ig ayta gipinwatak ner leglis akipara. Ig atere ewk inetit git. Giwn:

—Pikamkayh ayipa miyop. Ka muwaka wewkis ukanuhtenwiw waditnepyenen.

⁵⁰ Igme Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna ta git kiyapwiye Jayru. Giwn:

—Ka muwaka apis. Ku pis he kamaxwanen ta nupitit kuri, eg kannikaw akiwnek.

⁵¹ Ayteke igkis danuh atere gipinekut. Ig Kiyapwiye Jesus ka aympa pahapwinama hiyeg parak atere. Ignewa kiyapwiye Pedru gikakkis amekene Tiyagumni, kiyapwiye João ig aympigkis. Hawwata akiw ig aympa no bakimni gig gukak gunag.

⁵² Madikte hiyeg ayge tihenekwiyes, igkis kadniyes guharit kaayhsima. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna ta gitkis:

—Ka ba yí muwaka tih. No bakimni ka miyó. Himak eg.

⁵³ Igkisme hiyaraptihpig. Igkis hiyakni kabayhtiwa ku eg ayipa gumirromni.

⁵⁴ Igme atere sumuhe guwak. Ig awna gut akak madikte gawaygyi. Giwn:

—Mim, kannikaw.

⁵⁵ Ig awna inakni, aynewa ner awnparinene diyuhe ta gupitit. Aynewa eg kannikew. Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus awna gutkis adahan egkis ikapkisru.

⁵⁶ Eg gunag gikak gig egkis kagubetkikisima. Henne me ig Kiyapwiye Jesus ayá gutkis adahan egkis ka kine-tihwa amin ku pariye ig keh gudahankis.

Jesus Awahkis Giwatnipwi Muwwapu

Mt 10.5; Mk 6.7

⁹ Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus pahadguhe giwatnipwi madikawkunene gikebyikis gikakkis piyana gawnakis (12). Ayge ig iké gannukis ta gipititkis adahan igkisme makniwnes hiyeg ariw gikahrikis. Hawwata ig iké kumadukaki gitkis adahan igkis pekki-swiyes wapitye gipititakkis hiyeg.

² Ig gawahkiswitnikis muwwapu adahan igkis kine-tihwenes gimin Uhokri gikumadukan adahan igkis makniwenes hiyeg.

³ Ig awna ta gitkis:

—Ataknay hennen yiwakyékata. Ka yi muwaka atak akak yasuga, iné akak yisakola adahan yiwewni, iné akak yimana, iné akak yikakura. Yis kawmata muwaka atak akak pikanama yisimsa. ⁴ Ku aysaw yis danuh ta apitit pahá paytwempu, msakwanabay pahaygiknene ku kiney yis amapaka he ku aysaw yis pes ayteke paytwemputak. ⁵ Ku kit yis danuh, ku hiyeg aygnepwi ka amapay, nikwe pase yis pes ayteke apititak ini paytwempu, yis sassah yikugku ariw apathawni. Ini arekhetni ku samah gitaraksankis.

⁶ Pisenwa inakni gawnhan, igkisme tipik muwwapu paytwempuriw. Iggkis ekkenes Kiyapwiye Jesus ginetni. Iggkis makniwenes hiyeg muwwapu.

Erodis Ka Hiyak Ku Pariyene Jesus

Mt 14.1; Mk 6.14

⁷ Apim ini hawkri ner hiyaptigi amekene Erodis timé arak ini Kiyapwiye Jesus gannu. Ig kaayhsima kiyim-wihwa awaku ig ka hiyakri iggi hiyeg. Ig kiyimwihwa awaku gaytakkis hiyeg ikiygi ku ig Kiyapwiye Jesus ig amekene João Batista kannikaw akiw ariw gimiremni.

⁸ Gaytakkisme ikiygi ku ig amekene Eliyas kahayak atan amadga inin akiw. Gaytakkisme ikiygi ku ig pahapwi gaytakkis Uhokri gawnepepu pitatyepwi kannikaw akiw.

⁹ Igme amekene Erodis awna:

—Nahnewa bukihkise amekene João Batistamni gibita. Hiyaksa kuri nah timé Kiyapwiye Jesus gak ku ig kagannusima keh annut. Mmah ka ignewatma amekene João Batistamni? Pariyenekig?

Ayge nikwe ig kaayhsima patiptakere gikak Kiyapwiye Jesus.

Jesus Ikí Im Ta Gitkis Hiyeg

Mt 14.13; Mk 6.30; Jo 6.1

¹⁰ Ig Kiyapwiye Jesus giwatnipwi igkis pisenwa gannipwikis, igkis diyuhe ta gimkanit. Iggkis danuh atere, igkis akki git madikte ku pariye gikehnikis. Ayteke ariwn-

teke ini ig iweprikis adahan igkis tipikwiyes gihapti igkiswonas hampa arimkanit pahá paytwempu kewye Betsayda.

¹¹ Henneme pase hiyeg timé gak ku ig kuwis tipik, igkis harakseprikis. Iggkis danuh atere, ig amapigkis kabayhtiwa. Ig kinetihwa gitkis gimin Uhokri gikumadukan. Ig makniwe madikte hiyeg ku pariye amnihswe-nepwi git.

¹² Ayteke ariwnteke ini wahanbuku kamuw, igkis giwatnipwi danukwa atere git. Iggkis awna git:

—Kiyapwiye, inin iwetrit yuma hiyeg msekwene ay. Wani nerras hiyeg tipik adahan igkis ipegpa giwetriki-s adahan igkis isimwi gimanakis atere. Ik adahan gaytakkis atak ta gitkis was akipara. Gaytakkisme atak tahhan paytwempuit.

¹³ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Kawa. Yisnewa ikí axka ta gitkis apim inin.

Iggkisme awna git:

—Usuh kadahan pohowkubuwa akebyi bugut akak piyanmowa im masaraku. Amawka usuh tahhan isim kaayhsima akiw adahan in ik gidahankis madikte hiyeg.

¹⁴ Iggkis awna inakni henne mmanawa kaayhsima hiyeg ayge. Awaykemninen pukuhka kabá danuh pohowku mil (5,000) gikebyikis. Igme Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis gikannuhnipwi:

—Wani nerras bat adahan igkis ahewga adahan pohowkutru madikwa (50) gikebyikis.

¹⁵ Iggkisme ihe giwn. Iggkis keh madikte hiyeg bat.

¹⁶ Ku aysaw kuwis igkis batebdebdihpikis, ig Kiyapwiye Jesus iwé ini pohowkubunene bugut akak piyananene im. Ig sarayh gipeggi ta inut, ig kabayha Uhokri adahan ini. Ayteke ig sigkabdhapepni, ig ikepni ta gitkis gikannuhnipwi. Iggkisme ibekhepni ta gipuriwkis nerras hiyeg.

¹⁷ Ignesme madikte ax kabihribdape. Ka semeweknama gimanakis. Kaayhsima asemne msekwe. Pisenwa nikwe, igkis gikannuhnipwi ahiwapemni, igkis kipunse kaayhsima panye akak asemne gimanakis, madikawku akebyi panye akak pisaya arawna (12).

Pedru Ikiy Jesus Ku Ig Uhokri Gikanyan Adahan Ukumaduketniwi

Mt 16.13; Mk 8.27

¹⁸ Apim inin hawkri ig Kiyapwiye Jesus priyepkewne ig pahapo. Iggkisnewa gikannuhnipi ayge gikak. Ayge ig ayaprikis:

—Pariyeki gipewkankis hiyeg ikanhu nah kuri?

¹⁹ Iggkisme kaytwa giwn:

—Gaytakkis ikapi ku pis amekene João Batistamni. Gaytakkisme ikapi ku pis amekene Eliyas. Iggkisme gaytakkis hiyeg ikapi ku pis pahapwi gaytakkis Uhokri gawnepepu pitatyepwi kannikaw akiw.

²⁰ Igme Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna gitkis:

—Ya yis. Mmahpa yis ikanhu kuri?

Igme kiyapwiye Pedru kaytwa giwn:

—Pis Cristo, pis Uhokri gikanyan adahan ukumaduketni.

²¹ Igme Kiyapwiye Jesus awna gitkis:

—Hennewa. Henneme ka yi muwaka akka inakni ta gitkis hiyeg.

Jesus Kinetihwa Amin Gimiremni

Mt 16.21; Mk 8.31

²² Ayteke ig awna:

—Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin amawka ku nah hiyá mbeyne kaayhsimanek ay amadga inin. Aysawnemenek nerras uwewkistenwiw gikak-kis nerras muwpeg kiyatyepwi, nerras kannuhekeputnepwi, igkis madikte tukuhtepunnek. Ayteke nah umehpikanek. Henneme amamnam hawkri ariwntak numiremni nah kannikasaka akiwnek.

Amawka Wixwiw Miyeh Upitwiw

Mt 10.37, 16.24; Mk 8.34; Lk 14.25; Jo 12.26; Rom 15.1; 1 Kor 10.23; Gál 5.24; Fil 2.4; 1 Ped 4.1; Apok 12.11

²³ Ayteke ariwnteke ini ig awna ta gitkis madikte hiyeg. Giwn:

—Ku pahapwi humewkerepye nuhiyega, amawka ku ig ikise gidahan gibetki. Amawka ku ig umahkise gihiyakemni amadgaya inin takunipti ke wotbe ig daddahkiswinbe ta aminat ahbe. Amawka ku ig ikaw hawwata ke nahbe. ²⁴ Mmanawa pahapwi ku pariye kiyé gipitnen, iggi biyuknek giw Uhokri adahan apananekwa. Pahapwime ku pariye miyehe gipitwa ndahan, iggi ay-muhwanek gimun Uhokri adahan apananekwa. ²⁵ Ku pahapwi darih madikte igiska amadgaya inin, henneme ku ig biyuke giw Uhokri, nikwe ini igiska waditnepyenen gidahan. Ku ig kayehwene ayhté abet tiket, ini igiska waditnepyenenwa gidahan. ²⁶ Mmanawa aysawnemenek nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah aytanek akak madikte nukiythani, gikak Wigwiw gikiythani, gikakkis ahj barewpityepwi gikiythanikis. Apim ini nah marekepwe gikakkis hiyeg ku pariye marekepwepye nukakhu ku pariye marekepwepye akki nuwnhu ta gitkis hiyeg. ²⁷ Knessa gidawnhan Uhokri gikumadukan. Yaytak ku pariye ay ku akak inin, apit yis miyá yis hiyapninek. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

Jesus Uniyehwa Ghipak

Mt 17.1; Mk 9.2

²⁸ Ayteke ariwnteke ini pahay paka, ig Kiyapwiye Jesus iwé kiyapwiye Pedru gikak amekene Tiyagumni, gikak kiyapwiye João adahan igkis tipik gihapti. Ig awna gitkis:

—Uyay ta piriyepekaw.

Igkis wagehe apitit pahá waxri imuwadnene.

²⁹ Igkis danuh atere, ig Kiyapwiye Jesus kapusa piriyepekaw. Ayge ig uniyehwe ghipak nawenéwa akiw. Gimsa wageswe barewye tigigihwe.

³⁰ Ayteke pahaye adahan piyana gikebyikis awaykemni hiyapkiswe atere git. Igkis kinetihwa ayge gikak. Igkis amekene Moís gikak amekene Eliyas.

³¹ Igkis kabutenne. Igkis ayge kinetihwenes gikak Kiyapwiye Jesus amin ku samah gitepkemni amadgatak inin. Igkis kinetihwenes amin ku samah ig umahki-swanek ayhté Jerusalém kahadbe ig keh madikte ku samah Uhokri ikiswanaw gidahan.

³² Igkisme Pedru himekbetwikis ayge. Pahaye adahan igkis wadis igkis hiyá Kiyapwiye Jesus gibutni ku samah ig kabutenne. Igkis hiyá nerras piyananene awaykemni tabiwak ayge gikak Kiyapwiye Jesus.

³³ Ayteke ignes awaykemni tipikbetwikis giw. Ig kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig awna ta git Kiyapwiye Jesus. Giwn:

—Kiyapwiye, kibeynekata wixwiw ay kabubuk apim inin. Uyay msakwa ay. Usuh kehbetate mpana paytbetanyupwi ay. Paháme pidahan, paháme gidahan kiyapwiye Moís, paháme gidahan kiyapwiye Eliyas.

Ig he awnepinen mmanawa ig ka hiyak ku samahpa ig awna.

³⁴ Ku samah ig awnempiye inakni yuwit henne, pahá ukuhne biyuhe ta gipititkis. Ku samah in awasteprikis, igkis apisasewbdi kaayhsima.

³⁵ Ayteke pahá ikupimnat awna gitkis ayontak abetitak ini ukuhne. In awna:

—Ner nukamkayh nukanyan. Ataybiswanabay git.

³⁶ Pisenwa gitimankis inakni yuwit, igkis iwasa.

Yumehe nerras piyananene gikebyikis. Igwo Kiyapwiye Jesus msekwe ayge gimunkis. Ku samah in danuh gitkis, apim ini igkis ka kinetihwa ta gitkis hiyeg aynesnima nimin.

Jesus Pekkis Wapitye Gipititak Bakimni

Mt 17.14; Mk 9.14

³⁷ Hewke nikwe igkis muhuke apititak ini waxri imuwadnene. Igkis danuh ta amadgat asababan. Igkis uté hiyeg kabubuk patiptakigkis atere.

³⁸ Ayteke pahapwi hiyeg gaytakkis kabiman ta git Kiyapwiye Jesus. Ig awna git:

—Kiyapwiye, ba ayta amnihun iwasa ndahan nukamkayh ignewa nukamkayh pahapwiwa. ³⁹ Ig wapityewni-pye. Ku samah wapitye parekwiw ig kabiman, ig nuwiswiw juktah ig kahawyo gibiy. Ig ka kiberema ig isahkisri. Apit gipeswen ig nuwiswiw kaahawnasima. ⁴⁰ Nah kuwis amnihswe gitkis pikannuhnipwi ay adahan igkis pekkis ner wapitye gipititak henneme igkis ka hiyá asamanak.

⁴¹ Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna:

—Aa, hiyeg taraksapye amadgayapu inin. Mmahki yis kane kamaxwa aynesnima gipitit Uhokri? Aysaw akebyi hawkri yimawkan nah msakwa ay yikak nah kiyaknihwa yikak juktah yis kamaxwa gipitit Uhokri? Kuri waxwa pikamkayh ayta numkanit.

⁴² Ig bakimni kabá danuh atere, igme ner wapitye nuwiswiw akiw. Igme bakimni tuguhe ta waygboit kaahawnasima. Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig himehe ner wapitye. Ig pekkiswiw. Ig makniwe ner bakimni. Pisenwa ig ekkepri ta giwakuig gig.

⁴³ Madikte hiyeg hiyapni henne, igkis wakaymnibdi. Igkis awna:

—Uhokri kagannusima. Ig kagidatnisima.

Jesus Kinetihwa Akiw Amin Gimiremni

Mt 17.22; Mk 9.30

Henneme apiminewa ini hawkri ku samah madikte hiyeg wakaymibdi gidahan Kiyapwiye Jesus, ig awna gitkis gikannuhnipwi:

⁴⁴ —Ataybiswanabay nuthu kabayhtiwa. Aysawnemenek nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah kamaykiswikaneke ta gitkis hiyeg amadgayapu inin.

⁴⁵ Gikannuhnipwi timá inakni giwn, henneme igkis ka pukuhipin. Gihiyakemnikis sab adahan igkis ka pukuhipin. Igkisme marenpi gibohri adahan igkis ayapri amin ku samah inakni giwn.

Hiyeg Tuwatapye Igenesnewa Kiyatye Giwtrik Uhokri

Mt 18.1; Mk 9.33; Fil 2.3; 1 Ped 3.4, 5.5

⁴⁶ Ayteke igkis gikannuhnipwi kapusa mapihpak amin ku pariye gaytakkis pi kiyattenene giwkis.

⁴⁷ Ig Kiyapwiye Jesus hiyak ku pariye abet gihiyakemnikis. Ig hiyapni henne, ig iwé pahapwi bakimni. Ig kahgi ig tabirasig ta gihumwat.

⁴⁸ Ayteke ig awna gitkis gikannuhnipwi:

—Ku pahapwi amnih pahapwi bakimni kene nerbe ndahan, amun ini nikwe in ke wotbe ig kuwis amnihunbe. Ku pahapwi hiyeg amnihun, amun ini nikwe in ke wotbe ig kuwis amnih ku pariye nawahkisten atan amadgat inin. Mmanawa ku pahapwi yaytak ikaw ke wotbe ig yumahbe gikiythanibe, iggi kiyatye hiyeg giwtrik Uhokri.

Ku Pariye Hiyeg Ka Siguhwi, Iggi Udahan

Mk 9.38

⁴⁹ Ayteke kiyapwiye João awna git:

—Kiyapwiye, usuh hiyá pahapwi awayg ig pekkis wapitye gipititakkis hiyeg piwaprik. Usuhme awna git: “Ka ba pekkis wapitye giwaprik Kiyapwiye Jesus.” Usuh mpithepri henne awaku ig ka wew pikak kema usuhma.

⁵⁰ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ka yi muwaka awna git henne. Mmanawa pahapwi ku pariye ka siguhwi, iggi udahan.

Tiyagu Gikak João Ayepkere Tiket Inugiktak

⁵¹ Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus gihawkanaprik danuhemet adahan ig iwepka ta inugikut. Ayge nikwe ig ikaw adahanikwa. Ig tipikwiye ta arimkanit paytwempu Jerusalém.

⁵² Ig awahkis hiyeg pitati gapitkis adahan ipegpene giwetriki adahan igkis himekepyes. Igkisme tipik. Igkis danuh apitit pahá paytwempu gidahankis hiyeg samariyenepwi. Igkis ayapaptipwepye gitkis.

⁵³ Igkisme ka ikekere iwetrit gitkis awaku igkis hiyakni ku igkis tipikwiye apitit paytwempu Jerusalém. Igkisme hiyapni henne, igkis diyuhe ta git Kiyapwiye Jesus. Igkis danuh atere, igkis awna git:

—Nerras samariyenepwi ka ikekere iwetrit wotwiw.

⁵⁴ Igkisme gikannuhnipwi amekene Tiyagumni gikak kiyapwiye João, igkis timapni henne, igkis awna ta git Kiyapwiye Jesus:

—Kiyapwiye, uyay ayá tiket inugiktak adahan pisenwehe gihawkankis nerras hiyeg.

⁵⁵ Igme wigestaw ta gimkatkis ig awna gitkis:

—Ka yi muwaka awna inakni henne. Yis ka hiyak ku pariye kahiyakemniye yis awna inakni. ⁵⁶ Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah ka ayta adahan pisenwepye gikakkis hiyeg henneme adahan nah gamnihtenkis.

Ayteke nikwe igkis tipik ta apitit nawenéwa paytwempu akiw.

Hiyeg Kote Ahegbete Adahan Wewnes Gikak Jesus

Mt 8.18; Lk 14.26

⁵⁷ Ayteke ariwnteke ini ku aysaw igkis apigku ahin, pahapwi awayg danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Ig awna git:

—Kiyapwiye, nah wewkere pikak ku kitwiye pis.

⁵⁸ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ba pis ahegbetnama adahan pis hiyepne mbeyne payak nukakhu? Puwikne kadahan giwetriki agiku miyokwiye. Kuhipra kadahan guwetriki apew ah. Nahme ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah yuma nuwetri adahan nah mayekne.

⁵⁹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta git pahapwiwa nawenéwa awayg ayge. Giwn:

—Ba ayta wew nukakhu.

Igme awayg kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, ik adahan nah atak pihapti henneme git nighu miyapinate. Ku aysaw ig miyapi nah apuhpig nikwe nah tipik pihapti.

⁶⁰ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ka sam pis tipik nuhapti kurinewa. Hiyawa pis isaksa pahapwi ku pariye kuwis ke wotbe ig miyapyebe giw Uhokri, isaksig adahan iggi apuhe giyaki miyapiye. Pisme, pis tipik kinetihwene gimin Uhokri gikumadukan.

⁶¹ Ayteke pahapwiwa akiw awna git:

—Kiyapwiye, nah muwaka wew pikak henneme uyá isaksan adahan nah ekkewe ta gitkis nukebyupwi pitatye.

⁶² Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ku pahapwi isaksa arikna adahan in mpitebdih giwewni nukakhu, iggi ka kawih gidahan Uhokri gikumadukan. Ig kewa pahapwi awaygbe ku pariye wew han pitatit henneme ig ipegnene gihaprikut butte.

Jesus Awahkis Giwatnipwi Muwwapu

10 Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus kaniy nawenépwi hiyeg akiw adahan igkis humaw giwatnipwi. Igkis ntewnehker madikwa gikebyikis gikakkis piyana gawnakis (72). Ig gibekheptenkis piyemempi adahan igkis atak apitit mpuse paytwempu pitati gapit.

² Ig awna gitkis:

—Kaayhsima hiyeg kuwis ahegbet adahan igkis ka-maxwepyes ta nupitit. Ta nuthu igkis kewa pahak was-be ipatrik ahegbet adahan tariswiki. Henneme ka kiy-esradima hiyeg ekkene nuhiyakemni gitkis ndahan. Piriyepekawnabay ta git Kiyapwiye was akipara adahan ig kawatni hiyeg adahan ignes kinetihwenes gitkis numinhu. ³ Ataknabay kuri. Nah awahkisysi ta gipuriwkis hiyeg ke wotbe nah awahkiswiyebe muttuh ta gibetikis axtigibe. ⁴ Ka yi muwaka atak akak yikakura iné akak yisakola adahan yiwewni iné akak yikasotni. Tipiknabay waditwi ku kit nah awahkisysi. Ku yis patiptak akak hiyeg apigku ahin, ka yi muwaka kinetihwa gikak-kis. ⁵ Ku aysaw yis danuhanten ta gipinekut pahapwi hiyegnek, pitatye yis awna gitkis hiyeg aygnenepwi: “Uhokri gabay yikaknek.” ⁶ Ku ignes hiyeg amapay kabayhtiwa, hennewa Uhokri gabay msakwa gikakkis. Henneme ku igkis ka amapay, nikwe Uhokri gabay ka msakwa gikakkis. ⁷ Ku kiney yis amapaka, ayge yis msakwa pahaygiknene. Axnay, higapnay payak gikak-kis. Ka sam yis ax gihamadgakis mmanawa in kis adahan yis utí yimawkanitnene giwntakkis nerras ku pariye yis amnih. ⁸ Ku pariye paytwempu yis danuh arit, ku hiyeg aygnenepwi amapay kabayhtiwa, axnay ku pariye ikakka yit. ⁹ Makniwanabay hiyeg ayge ku pariye kakahrpye. Akkanabay gitkis hiyeg ku ahawkanaprik Uhokri gikumadukan kuwis danuh. ¹⁰ Henneme ku yis danuh arit pahá paytwempu ku kiney hiyeg aygnenepwi ka amapay, nikwe ku samah yis pesanten apigku gahinakis, awnanabay gitkis nerras hiyeg: ¹¹ “Juktah inin wayk atabdabni ay usuh ka daykiswekere arit ay-nesnima. Usuh sassah ukugku ariw apathawni adahan arekhetni ku samah yitaraksan. Henneme usuh ikene yinetni ku Uhokri gikumadukan ahawkanaprik kuwis danuh.” Henne yis awna gitkis. ¹² Aysawnemenek apim ini ku aysaw hiyeg katiwnipwe ta git Uhokri apatra gitaksankisnek, nerras hiyeg apitya ini paytwempu ignes pi hiyapte mbeyne mpiya nerras hiyeg mbay-apye apitya paytwempu Sodoma akak Gomoha. Henneki igkis hiyá mbeynenek.

Jesus Wakaymni Adahan Ku Samah Hiyeg Ka Wageskere Gihiyakemnikis

Mt 11.20, 12.38; Lk 11.29

¹³ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus kapusa wakaymni gidahankis hiyeg ku pariye ka wageskere gihiyakemnikis. Ig awna:

—Akayih. Kaayhsima mbayka ay yidahannek yis hiyeg paytwempuyenepwi Korazih. Hawwata kaayhsima mbayka ay yidahannek yis paytwempuyenepwi Bet-sayda. Mmahkay yis ka wageskere yihiyakemni? Waké nah kehbe inwata nannuh ayhté paytwempu Tiru akak Sidoh ku samah nah keh ayge yibet, nikwekam ignes paytwempuyenepwi mbayapye igkis ayipa igkis kayahkam gitaraksankis, ayipa igkis wages gihiyakemnikiskam. Igkis kawihminawkam akak sak kasiwboye igkis padakkam tiket ahewga gitewharitkis adahan arekhetni giwakemnikis. ¹⁴ Nikwe aysawnemenek apim ini ku aysaw hiyeg katiwnipwe ta git Uhokri apatra gitarak-

sankisnek, yis pi hiyapte mbeyne giwkis nerras paytwempuyenepwi Tiru akak Sidoh. ¹⁵ Ya yis hiyeg apitya paytwempu Kafarnawh. Yis ikewnenepwi pi apitminte giwkis madikte hiyeg. Henneme yis tukuhpikanek ta warikwit arimkat ini iwetrit ku kiney kaneayhsima kayahwaki.

¹⁶ Pisenwa inakni giwn, ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis nerras giwatnipwi:

—Ku pariye hiyeg iha yiwn, amun ini nikwe ignes kuwis iha nuwnhu. Igneme hiyeg ku pariye ka amapay, amun ini nikwe in ke wotbe igkis ka amapan. Ku pariye hiyeg kane amapan, amun ini ignes kawmata amapa ku pariye nawahkisten atan amadgat inin.

Pisenwa inakni gawnhan, igkis giwatnipwi tipikbet.

Bateknay Gikaknen Uhokri Gabay

¹⁷ Ayteke ariwnteke ini igkis giwatnipwi ntewnehkernene madikwa gikebyikis gikakkis piyana gawnakis (72) igkis diyuhe ta git Kiyapwiye Jesus akiw. Igkis batek ginaktinkis kaayhsima. Igkis awna git:

—Kiyapwiye, juktah wapityempu iha wownhu ku aysaw usuh pekkiswigkis piwaprik.

¹⁸ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Hennewa. Nah kuwis hiyá wapityempu gikiparadkis Satanás, ig tuguhe inugiktak. Ig tuguhe ke ugugunebe. ¹⁹ Kuri yis hiyak ku samah nah ikí yit kaayhsima kumadukaki. Yis ik adahan yis sibuh kaybune akak akuw. Nah keh yis pi datte giw ner nupetunya Satanás. Ig ka hiyá yisamanak. ²⁰ Yis batek awaku ku samah wapitye iha yiwn. Henneme kiskama adahan yis pi batekte adahan ku samah yiw tamakka amadga Uhokri gikagtan ayhté inugik adahan ku samah yis kuwis inugikyenepwi.

Uhokri Akki Gihiyakemni Ta Gitkis Hiyeg Kene Bakim-naybe

Mt 11.25

²¹ Ayteke Uhokri Gitip keh Kiyapwiye Jesus batek ginaktin mpiynepepye. Ig awna nikwe:

—Kibeyne, Nighu. Pis en akipara. Pis waxri akipara. Nah kabayhap awaku ku samah pis ka akki pihiyakemni gitkis hiyeg hiyakemniyepwi. Gitkisme hiyeg ku pariye kene bakimnaybe, yumanene gihiyakemnikis giwntekneswa, pis akki pihiyakemni ta gitkis. Hennewa Nighu, mmanawa innewa pimawkan.

²² Ayteke ig awna ta gitkis hiyeg ayge. Giwn:

—Nighu kuwis ekke nuthu madikte gihiyakemni. Yuma hiyeg nuhiyekten nah Uhokri gikamkayh. Ignewa Wigwiw igwa pahapa nuhiyekten. Hawwata akiw yuma hiyeg gihiyekten Wigwiw. Nahnewa gikamkayh gihiyekten. Ku karit nah muwaka akkig, ignes hawwata hiyakri.

Jesus Gikannuhnipwi Kabunuga

Mt 13.16

²³ Ayteke ig wagestaw gimkatkis gikannuhnipwi. Ig awna gitkisyékata:

—Yis kayibunugasima yis hiyá nannuh ku apim inin.
²⁴ Minikwak kaayhsima hiyeg Uhokri gawnepepu, kaayhsima hiyeg kiyatyepwi igkis kaayhsima hiyepkere ini nannuh ku pariye yis hiyap ku apim inin. Igkis kaayhsima timepkere inakni nuwnhu ku pariye yis timap ku apim inin. Hennawatbaki igkis. Henneme igkis ka hiyapni, igkis ka timapni.

Uhokri Gikumadukan Adahan Wis Batek Gikak Uhokri Mpiyeppeye, Inakni Pi Kabayte Ariw Madikte Kumadukaki

Mt 23.34; Mk 12.28

²⁵ Ayteke pahapwi kannuhekeputne amin amekene Moís gikumadukan ig kannikaw atere adahan ig gihekten Kiyapwiye Jesus. Ig awna git:

—Kiyapwiye, pariye nah keh kuri adahan nah aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa?

²⁶ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Pariye yuwit tamak amadga amekene Moís gikumadukan adahan ini? Pariye pis hiyap ayge nimadga?

²⁷ Igme kaytwa giwn:

—Amekene Moís gikumadukan awna:

“Bateknabay gikak Kiyapwiye Uhokri akak madikte yiyakni. Bateknay gikak akak madikte yibetki. Bateknay gikak akak madikte yidatni. Bateknay gikak abet madikte yihiyakemni. Hawwata akiw yis batek gikak-kis yiyakipwi hiyeg hawwata ku samah yis batek akak yipit.”

²⁸ Igme Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig kaytwa giwn:

—Piwnapriknawa. Ku pis keh henne, pis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa.

²⁹ Igme ner awayg wihwepye ariw ini ku samah ig ka batek gikakkis madiktema hiyeg. Nikwe ig awna git Kiyapwiye Jesus:

—Pariyepahki nuyakipwi hiyeg adahan nah batek gikakkis?

Awayg Samariyene Amnih Giyaki Hiyeg

³⁰ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn akak yuwit patuwesbuhka. Giwn:

—Minikwak pahapwi awayg pes apititak paytwempu Jerusalém. Ig tipik muhukwiye ta apitit paytwempu Jerikó. Pahaye adahan amepwapye patiptakig ayge apigku ahin. Igkis wadisasepri igkis wiwhminepri. Igkis kaayhsima biptepri. Ayteke igkis ikiswig harite kabá miyá. ³¹ Nikwenéwa pahapwi muwpeg waywe apigku inwata ahin. Ig danuh atere ku kiney ner awayg haritnene. Ig hiyapni henne, ig mpiye waywe awpre gihumwew. Ig ka amnihgi. ³² Ayteke ariwnteke ini pahapwi awayg ku pariye gayapetni muwpeg ig danuh atere. Ig hawwata hiyapri ayge. Ig mpiye hawwata waywe awpre gihumwew. Ig kawmata amnihgi. ³³ Ayteke ariwnteke ini pahapwi samariyene tipikwiye hawwata apigku ini ahin. Ig danuh atere gipaknit iggi awayg, ig hiyapni henne ku samah ig biptepka, ig kayah gidahan, ig amnihpig. Hiyeg samariyenepwi amiyhaw pawtak gikakkis hiyeg judeyenepwi henneme ³⁴ ig atere git, ig iwe-

pri, ig hapiywota gibuskana akak win akak tipigu. Ayteke ig wanakute gibuskana akak kamis. Pisenwa ig kidiswig ig batahkiswig ta aduhyamadgat gipig kaway. Ig waxwig ta agikut payt danuhpenepwi gipinkis. Ayge ig apuriwgi. ³⁵ Hewke akiw ig iw mmukna karukri ig iké ta git payt akipara. Ig awna git: “Uyá amnihun apuriw ndahan ner awayg. Ku pis sarayh mapiy no karukri, kuwewanek ndiyhepninek nah diyuhkis pikakura awenyan.”

³⁶ Pisenwa gawnhan inakni yuwit, ig Kiyapwiye Jesus awna ta git ner awayg:

—Kuri nah muwaka pis kaniy. Ku aysaw ner awayg patiptekwika gikakkan gapitkis amepwapye, pariye-epahki gaytakkis igkis mpananene awaykemni, pariye-epahki gaytakkis kayah gidahan giyaki hiyeg ke gipitbe?

³⁷ Igme kaytwa giwn:

—Nernewa ku pariye amnihpig, ignewa kayah gidahan ke gipitbe.

Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Amawka pis keh hawwata ke ignebe. Ku pis hiyá pahapwi piyaki hiyeg arikna muwak git, amawka pis amnihgi.

Mahi Gukak Marta

³⁸ Ayteke ariwnteke ini igkis Kiyapwiye Jesus tipik ayteke. Igkis danuh ta apitit pahá paytwempu. Ayge pahapu tino kewyo Marta eg amapa Kiyapwiye Jesus adahan ig msakwa ta gupinekut.

³⁹ Eg kadahan gusamru pahapu tino kewyo Mahi. Egme Mahi bat gipetun Kiyapwiye Jesus adahan eg timapno giwn.

⁴⁰ Egme Marta eg wagewgeswano egwa pahapo. Eg hiyapni henne, eg sigise gimin Kiyapwiye Jesus eg awna git:

—Kiyapwiye, uyá amnihun awahkis nusamru adahan eg ayapan wagewgeswano ay. Eg ikiswen nah pahapo adahan nah keh madikte inin annipwit.

⁴¹ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa guwn:

—Marta, Marta. Pis ikene pitew adahan arakembet annipwit. Pis kiyimwihwa nikak. ⁴² Henneme pahat arikna ay pi kabayte adahan wis keh. Eg Mahi kuwis kaniy ini ku pariye pi kabaytenene adahan eg keh. Eg timapno nuwnhu. Nah ka miniwkisru niw.

Amawka Wis Piriyepekaw Han

Mt 6.9

11 Apim ini hawkri ig Kiyapwiye Jesus piriyepekewne amun pahá iwetrit. Pisenwa gipigyepkawni, pahapwi gaytakkis gikannuhnipwi ayá git:

—Kiyapwiye, uyá kannuh usuh piriyepekaw ku samah amekene João Batistamni, ig kannuh gikannuhnipwi piriyepekaw.

² Igme kaytwa giwnkis:

—Ku aysaw yis piriyepekaw, awnanay han: “Wighu, usuh kabayhap. Pis kapikiythanisima. Usuh kaayhsima muwaka pikumadukan danuh atan amadgat inin. ³ Ik-naba wothu umana takunipti. ⁴ Bayahminaba usuh

ariw utaraksan mmanawa usuh hawwata bayahmina hiyeg ku pariye taraksapye ukakhu. Iknaba wothu waygyi adahan usuh ka isaksewpima arit mbayka." Hennebaki yis piriyepekaw.

Amawka Yis Ka Miniw Ariw Yipigyepkawni

Mt 7.7, 15.22; Mk 11.24; Lk 18.1; Jo 14.13; Rom 12.12; Ef 6.18; 1 Tess 5.17

⁵—Amawka ku yis ka miniw ariw yipigyepkawni. Nah akkrite abekthey yit akak ku pahapwi yaytak makehpene bugut ta git gikagmada. Ig atere git pakwak mtipka, ig ayá git: "Nukebyi, nah ayta sunepne mpana bugut pit ⁶ mmanawa pahapwi nukagmada danuhpene nuthu nah yuma arikawnama ay numunhu adahan nukan git." ⁷ Igme ner gikagmada ig timapni henne, ig kaytwa giwn agikutak gipin. Ig awna git: "Kuri nupewkan ka ik. Mmanawa lappot kuwis sabuke. Kuwis nah mayeke payak akak madikte nukamkayupwi. Nah ka hiyá nahma kannikaw adahan nah ikene pit." ⁸ Igme, ig ipeg gipitit gikagmada. Ig ka miniw ariw gayapni git juktah igme gikagmada kannikaw adahan ig ikene git. Hennawatbaki in. Ka innema ku samah ig gikagmada ma innema keh ig ikepni git, henneme ig ikepni git awaku ku samah ig ka miniw ariw gayapni git. Ig ikí git madikte ku pariye gayapni git. ⁹ Apanenekwa ayepne nekwa kabayka ta git Uhokri. Igme ikí yit ku pariye yayapni git. Ku ig ka ikí yit nikwenéwatma apim ini, ka sam. Ikawnay kewa pahapwibe ku pariye ipegpene arikna juktah ig utipni. Ayge nikwe yis utinek ku pariye yimawkan. Ikawnay kewa pahapwibe ku pariye tete snene anume ku pahapwi gilappota juktah igme woka ta git. Ayge nikwe ig Uhokri kaytwa yiwneek. ¹⁰ Mmanawa ku wis ayá kabayka git, ikaka wotnek. Ku wis ipegpene ku pariye umawkan git, wis utipninek. Ku wis awna git, ig kaytwa wownnek. ¹¹ Ig ka kiniswi. Nah kehte abekthey. Yis igti, ku pahapwi yikamkayh ayá im yit, yis ka ikí kaybunema git. Yuma pahapwinama awayg kinis gikamkayh henne. ¹² Hawwata akiw, ku yikamkayh ayá antyan yit, yis kawnata ikí akuwma git. ¹³ Ku hiyá yis taraksapye ikí kibeyne arikna gitkis yikamkayupwi, igkata akiw Wigwiw inugikyene? Ig ikí kibeynewa gikan wotwiw. Juktah ig ikí Gitip ta gipititkis ku pariye hiyeg ayá Gitip git.

Jesus Ka Piyihak Gikakma Wapitye Gannu

Mt 12.22; Mk 3.20

¹⁴ Apim ini hawkri ig Kiyapwiye Jesus pekkis pahapwi wapitye ku pariye keh pahapwi awayg monpi. Pase ig wapitye pes ayteke gipititak ner awayg, ig awayg kapusaw awna. Nerras hiyeg kabubuknene ayge igkis hiyapni henne, igkis wakaymnibdi kaayhsima.

¹⁵ Gaytakkisme awna:

—Ig pekkis ner wapitye gipititak ner awayg akak wapitye gikiparadkis gannu ay gipit. Igwa Belzebu ay gipit.

¹⁶ Gaytakkisme hiyeg gihikekten Kiyapwiye Jesus. Igkis kehkis git annut inugikteke adahan arekhetni gi-

datni gitkis kahadbe igkis hiyakri ba ig ayta giwnta kwatma Uhokri.

¹⁷ Igme Kiyapwiye Jesus hiyak ku pariye abet gihiyakemnikis. Nikwe ig awna gitkis:

—Ku hiyeg apitya pahanene waxri ku igkisweke kerbetpikis, igkis madikekenek. Pakebyekne hawwata, ku igkisweke kerbetpikis, igkis hawwata madikekenek.

¹⁸ Wapitye hawwata. Waké ig Satanás pekkis gihiyegapu wapitye gipititakkis hiyeg, amun ini nikwe gikakwakam ig kerye. Waké ig keh hennebe, ig pisenwakam akak gikumadukan. Mmah nikwe yis awna numinhu ku nah pekkis wapitye gikak Belzebu gannu ay nupithu? ¹⁹ Ya yis yikannuhnipwi? Igkis hawwata pekkis wapitye gipititakkis hiyeg. Pariye ikí gidahankis gannukis? Waké nah pekkis wapitye gikak Belzebu gannube, nikwekam ignes yikannuhnipwi hawwatakam. Iggisnewa arakak ku yis ka awna wadit. ²⁰ Ka ba yis hiyaknima ku nah pekkis wapitye gipititakkis hiyeg akak Uhokri gannu ay nupithu? Inineki arakak ku Uhokri gikumadukan kuwis danuh. ²¹ Ig wapitye gikiparadkis ig kewa pahapwi awayg detyebe ku pariye apuriw gipin akak madikte giyakok. Ayge nikwe ka ik adahan wis atere kidis gewkanbet. ²² Henneme ku pahapwi pi datte patipteke gikak atere, iggi wanegbete gihawkan, ig xuwehe giyakok giw ku kapitit ig ipeg. Ayteke ig kidise gewkanbet ku pariye ay gimun, ig tipik nikak, ig ibekhepni ta gipuriwkis gidahewektenpu. Hennewa nah wanegbete gihawkan ig wapitye gikiparadkis. Inneki keh nah detye adahan nah pekkis gihiyegapu gipititakkis hiyeg.

Ka Ik Adahan Wis Msakwa Hennenwatma

Mt 12.30

²³ —Mmahpaki yipewkan yis ka amapan? Ku pahapwi ka amapan, amun ini nikwe ig kuwis kapetunsepun. Ku pahapwi ka darihwak nukakhu, amun ini nikwe ig kuwis siguhpen. Ka ik adahan yis msakwa hennenwatma.

Wapitye Diyuh Ta Gipitit Pahapwi

Mt 12.43

²⁴ —Yis kewa pahapwi awaygbe ku pariye wapitye pes gipititak. Ig wapitye pes, ig wewpari ku kiney yumanene un. Ig ipegpene pahayku mayekket henne me ig ka utí. Ig hiyapni henne, ig awna gitwa: "Nah diyuhpita ta nupinwat, ta gipitit ner awayg ku kitak nah pes." ²⁵ Ig tipik. Ig danuh atere, ig utí gipin miyakegik, barewagik, ahegbet adahan pahapwi parak atere. ²⁶ Ig hiyapni henne, ig tipik, ig iwé ntewnehker gikebyikis wapityempu akiw ku pariye pi mbayte gihiyakemnikis giw. Ayteke nikwe igkis diyuh atere msakwa ayge gipit ner awayg. Nikwe ner awayg giwskawni pi mbayte ariw pitatye.

Kabayka Ay Gidahankis Ihpeneppi Uhokri Giwn

²⁷ Ig Kiyapwiye Jesus awna inakni yuwit, pahapu tino ayge gibetkis nerras hiyeg kabubuknene ayge eg kabayhig akak madikte gawaygyi. Eg awna git:

—No ku pariye pisayrhetni amadgat wayk, eg pisukisten, eggu kaayhsima gubunuga.

²⁸ Igme kaytwa guwn:

—Pi kabayte wis awna: “Ku pariye hiyeg timepnepwí Uhokri giwn, ihpenepwí Uhokri giwn ignesnewa kaayhsima gibunugakis.”

Jesus Wakaymni Adahan Ku Samah Hiyeg Ka Amapig

Mt 12.38

²⁹ Ayteke kaayhsima hiyeg akiw danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis kabubuk ganwa. Ayteke nikwe ig awna gitkis:

—Aa, yis hiyeg amadgayapu hawkri. Yis mbeyepye yihiyakemni. Inneki keh yis kehkis annut nuthu adahan arekhetni ndatni yit. Pahatwowa annut akkaka yitnek, ini annut ke Uhokri gawnepebe amekene Jonas gannu. ³⁰ Minikwak ku samah ig amekene Jonas wiwhpika abetitaq miyaka, in humaw arekhetni gitkis nerras hiyeg apitnenepwí paytwempu Nínive ku ig inyerwa ekkene Uhokri giwn. Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, nah hawwata. Ku aysaw nah wiwhpika abetitaq miyaka in humaw arekhetninek gitkis hiyeg ku akak inin ku nah inyerwa ekkene Uhokri giwn. ³¹ Aysawnemenek ku aysaw Uhokri gihiyepetnikis hiyeg ba ignes wadityewatma, kaayhsima hiyeg ayge hiyekepyi ku yis mbeyepye yihiyakemni. Apim ini no tino ku pariye gikiparakis amekenegben tiwgikyepwí eggu hiyekepyinek ay gipetun Uhokri ku yis mbeyepye yihiyakemni. Eg kane Uhokriyanma eg msakwa piyawakad, hiyaksa eg ayta atan adahan timapno amekene Salomawh giwn awaku ig kagihiyakemnisima. Yisme ka timapkere nuwnhu. Hiyawa nah pi hiyakemnite giw amekene Salomawh, henneme yis ka timepkere nuwnhu. ³² Hawwata akiw nerras hiyeg apitya paytwempu Nínive igkis hawwata hiyekepyinek ayge gipetun Uhokri ku yis mbeyepye yihiyakemni. Mmanawa minikwak igkis ihe amekene Jonas giwn, igkis wagese gihiyakemnikis. Yisme ka iha nuwnhu. Hiyawa nah pi kiyatte giw amekene Jonas, henneme yis ka iha nuwnhu.

Ku Uhiyakemni Kabay, In Ke Pahá Abukribe Kabutenne Ay Upit

Mt 5.15, 6.22

³³ —Wis ka hakis abukri adahan ayempitnima. Wis ka hakisru adahan wis asabkeptenma anapi suwyeg. Kawaw. Wis ikigu ta inut akekrit adahan eg uguhno madikte hiyeg ku pariye parekwiyes agikut payt. Uhiyakemni hawwata. ³⁴ Wowtyak kewa pahá abukribe adahan upit. Ku wowtyak makniw, nikwe in ke wotbe upit ay abet kabutnikibe. Uhiyakemni hawwata. Ku in makniw, ayge nikwe in ke wotbe uhiyakemni ay abet kabutnikibe. Hawwata akiw ku wowtyak ka makniwnama, nikwe in ke wotbe upit ay abet amisnapyibe. Uhiyakemni hawwata. Ku in patehwepye, ayge nikwe in ke wotbe in ay abet amisnapyibe. ³⁵ Apuriwnabay yihiyakemni nikwe adahan yis ka ipegminema yihiyakemni amin ini msanpiki patehwepye amadgaya inin. ³⁶ Ku kabutnikinen ay upit, ku yuma patahwaki aynesnima ay abet

uhiyakemni, ayge nikwe madikte uhawkan kabutenne wis hiyak huwewe ku pariye inyerwatnene ke wotbe pahapwi uguhnebe akak abukri apigku ahin pitati wapit.

Jesus Akki Farisewkis Gitaraksankis

Mt 23.1; Mk 12.38

³⁷ Ig Kiyapwiye Jesus kannuhekne ayge, pahapwi fari-sew danuh atere git. Ig awna git:

—Uyá atak ax nukakhu.

Igme Kiyapwiye Jesus ihe giwn. Ig tipik gihapti ta gipinekut. Ig danuh atere, ig batahkihsa ahumwa axtet.

³⁸ Ig farisew wakaymni gidahan ku samah apit ig ax ig ka sukokaw kabayhtiwatma ku samah amekenegben sukokaw adahan ignes barewpitye giwtrik Uhokri iné ig kawnata sukuheku gigobla iné ig kawnata sukohapa gimewkan adahan in barewagikape giwtrik Uhokri.

³⁹ Ig Kiyapwiye Jesus hiyá ku samah ig wakaymni henne, ig awna git:

—Yis farisewkis yis barewagikape yigobla akak yimewkan. Ku pariye awkinenewa yipitiw ini yis barewha. Abetme yihiyakemni yis patahwape. Yihiyakemni kipun akak amepwiki akak mbeyepye hiyakemniki. ⁴⁰ Yis yuma yihiyakemni. Ka ba yis hiyá ku Uhokri ku pariye keh upitwiw ig hawwata keh uhiyakemniwiw? ⁴¹ Waké yis ikibe yihiyakemni ta git Uhokri, waké yis amnihbe hiyeg yis kakanhawbe gitkis amadgatak yimewkan, nikwekam madikte yewkanbet barewagikapnekam giwtrik Uhokri.

Farisewkis Utí Mbeyne Kaayhsimanek

Mt 23.1; Mk 12.38

⁴² —Akayih. Aysawnemenek yis farisewkis yis hiyá mbeyne kaayhsimanek. Yis keh ofan gidahan Uhokri ariwntak madikte yamutra juktah madikte nopsanyupwinene yamutrebdi. Yis wiwh pahakti ariwntak mpuse gaytakkis madikawku adahan yis kakanhaw git Uhokri. Henneme yis ka keh wadit gikakkis yiyakipwi hiyeg. Yis yumahwa Uhokri gamnihra ay apit yiyakni. In kabay yis keh ofan gidahan Uhokri henneme kiskama yis wew akak inakni gihiyakemni madikte.

⁴³ —Akayih. Aysawnemenek yis farisewkis yis hiyá mbeyne kaayhsimanek apatra ku samah yis batek bat amadga epti pi kiyattenene agiku leglis. Yis batek hiyeg aytnihyi higiwmadga akak kiyathaki.

⁴⁴ —Akayih. Yis hiyá mbeyne kaayhsimanek apatra ku samah yis kewa imewtibe ku pariye kane hiyakka, hiyeg wew nipitiw ignes ka hiyak ba miyakahriki ayge agiku. Ku aysaw hiyeg kinetihwa yikak, igkis patahwa akak yihiyakemni igkis ka hiyaknima ku samah.

⁴⁵ Pahapwi gaytakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan, ig timapni inakni yuwit henne, ig awna ta git Kiyapwiye Jesus:

—Kiyapwiye, ku aysaw pis awna giminkis farisewkis henne, amun ini pis mahipwihwata usuh kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan.

⁴⁶ Igme kaytwa giwn:

—Akayih. Yis kannuhekeputnepwi yis hawwata hiyá mbeyne kaayhsimanek apatra ku samah yis mpiksaptih hiyeg adahan ignes iha kumadukaki ku pariye mahikonene adahan ignes iha, yisme ka ihpin aynesnima. Yis ikaw ke pahapwibe ku pariye mpiksaptih gikebyi adahan ig hiyuh awiyka henneme igwa ka hiyuhkere ini awiyka, iné ig ka daxkerepni akak pahatnama giwak.

⁴⁷ —Akayih. Aysawnemenek yis hiyá mbeyne kaayhsimanek. Yis keh barewye payt adahan gimewkis Uhokri gawnepepu pitatyepwi, nerras gawnepepu ku pariye igkisnewa yahawkripwi umehe. Yis ikaw ke wotbe yis kadniye giharitkisbe. ⁴⁸ Bawa nuthu ku samah yis barewha gimewkis ini arakak ku yis amapa ku samah yahawkripwi umehpigkis. Igkisme umehpigkis, yisme barewha gimewkis. Yihiyakemni hawwata ke igkisbe yahawkripwibe. ⁴⁹ Inneki keh ig Uhokri awna: “Nah awahkis nawenépwi nawnepepu akiw nah awahkis nawenépwi nuwatnipwi akiw atere giminkis nuhiyegapu. Gaytakkis umehpikanek. Gaytakkisme hiyapkiska mbeyne gitkis.” Ig awna inakni akak madikte gihiyakemni. ⁵⁰ Nikwe ig Uhokri diyuhkis gimigkisnek nerras gawnepepu madikte ku pariye umehpika ku samah akapuska hawkri. Ig diyuhkis gimigkis ta yipititnek yis ku pariye amedgenepwi hawkri ku akak inin. ⁵¹ Ig diyuhkis ta yipititnek gimigkis madikte gawnepepu giwenketeke amekene Abew gimig he danuhe git amekene Zakariyas gimig, ner ku pariye umehpika ayegbi kakanhewket akak Uhokri Gipin. Hennewa ta yipititwa ig diyuhkis gimigkis.

⁵² —Akayih. Yis kannuhekeputnepwi, yis hiyá mbeyne kaayhsimanek. Yis hiyapkiska yitnek apatra ku samah yis kannuhwa gimin Uhokri giwn, yis ik adahan yis wokase Uhokri gihiyakemni ta gitkis hiyeg henneme yis sabukwin giwkis. Yis ka ihpin iné yis kawmata isaksa nawenépwi hiyeg adahan ignes ihpin.

⁵³ Pisenwa inakni giwn ig Kiyapwiye Jesus tipik. Ig pesanten ayteke, nerras kannuhekeputnepwi gikakkis nerras farisewkis igkis kaayhsima dagawne git. Han pitatit igkis gihikekten akak ayapka ⁵⁴ adahan igkis hiyá ba igkis keh ig awna yuwit taraksebet adahan igkis gimetkepten.

Ka Ik Adahan Wis Ayam Uhiyakemni Amebyemni

Mt 10.26

12 Apim ini hawkri kaayhsima hiyeg pahadguhwa atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis hiyeg kabubuk ayge daykegbet. Apit ig kinetihwa gitkis, ig awna ta gitkis kit gikannuhnipwi. Giwn:

—Nerras farisewkis ikewnepwi ke wotbe ignes kibeynepwibe hiyeg bawa mbeye hiyakemniki ay gimunkis. Gihiyakemnikis amebyemni kewa bugut abusanbe. Pitatyte in ka kahayak henneme kuwewanek in kahayak ku in ayge abet bugut. Pukuhpawnabay adahan yis ka ikaw kema igkisma. ² Ka ik adahan wis ayam uhiyakemni amebyemni. Aysawnemenek in kahayaknek. Madikte ku pariye awastepka aysawnemenek in mawasaptihpikanek. ³ Madikte yuwit ku pariye yis awna

ayamaw ku pariye yis awna kabayanesa agiku mutkeg, aysawnemenek ini ekkepkaneke gipuriwkis hiyeg akak madikte nihawna.

Mmahki Yis Apis Gibohrikis Hiyeg Gibohrime Uhokri Yis Ka Apis?

Mt 10.28

⁴ —Ka yi muwaka apis gibohrikis hiyeg ku pariye wowmeptenwi henneme ariwntak ini igkis ka hiyá usamanakwiw akiw. Hennewatbaki in, nukagmadapu. ⁵ Nah akkite yit ku kabohri yis apis. Apisnay gibohri Uhokri ku pariye ka inenwatma hiyá wowmhakwiw henneme ariwntak ini ig ik adahan ig sarayhpewiy ta apit ini iwetrit ku kiney kaneayhsima kayahwaki. Apisnay gibohri iggi. ⁶ Ig hiyá wowmhakwiw, ig hawwata hiyá ukapriwkay. Ka ba yis hiyá ku samah ig apuriw madikte kuhipra? Egkis ka ariknawnama egkis piyukka pohowku gukebyikis adahan mmuknamawa kirehka. Henneme Uhokri ka miyeh adahan ig apuriwgukis. ⁷ Ku yis hiyá ig apuriw kuhipra, wixwiykata akiw ig ka hiyá ukapriwkay hawwata akiw? Yuma aynesnima ig ka hiyakma. Juktah usemnuwiw ig kuwis pukuw madikte. Ka yi muwaka apis. Wixwiw pi kapigte git Uhokri mpiy madikte kuhipra. Ig apuriwiy hawwata.

Kehnabay Temwe Ndahan

Mt 10.32; 2 Tim 1.8

⁸ —Ku pahapwi keh temwe ndahan ta gitkis hiyeg ay amadga inin, aysawnemenek nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah hawwata keh temwe gidahannek. Hennewatbaki nah keh temwe gidahan ayhtë inugik ta gitkis Uhokri giwatnipwi ahj. ⁹ Henneme ku pahapwi wihwe nuwhu ay gimunkis hiyeg amedgenepwi inin, nah hawwata aysawnemenek nah wihwe giwnek ayhtë inugik gimunkis Uhokri giwatnipwi ahj.

Ku Yis Ka Kiyatha Uhokri Gitip, Yis Ka Bayahminaka

Mt 12.31; Mk 3.28; 1 Jo 5.16

¹⁰ —Ku pahapwi ka kiyathan nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, ka sam. Nawenétke kuwewanek ig Uhokri Gitip dax apit giyakni adahan ig kiyathan. Ayge nikwe ik adahan Uhokri bayahminig ariw ini gitaraksan ku samah pitatyte ig ka kiyathan. Henneme ku pahapwi ka kiyatha Uhokri Gitip, nikwe ka ik adahan ig Gitip dax apit giyakni adahan ig wages gihiyakemni. Ayge nikwe kawmata ik adahan ig Uhokri bayahminig ariw ini gitaraksan.

Uhokri Gitip Ikí Yit Yuwit Adahan Yis Awna

Mt 10.19; Mk 13.11; Lk 21.13

¹¹ —Aysawnemenek yis kamiyepkanek abet pahadguhka agiku leglis. Hawwata akiw yis kamiyepkanek ta gitkis hiyaptigi ta gitkis yikiparapu. Yis waxepka ta gipetunatkis apatra ku samah yis nuhiyegapu. Ku aysaw yis kamiyepka henne, ka yi muwaka ipegmina yihiyakemni adahan ku pariye yis awna gitkis apim ini hawkri. ¹² Mmanawa apiminewa ini ig Uhokri Gitip ikí yit yuwit adahan yis awna gitkis apim ini.

Wewkanbet Ka Keh Wis Utí Dehetniki

¹³ Ayteke pahapwi awayg ayge ig awna git Kiyapwiye Jesus gibeitakkis nerras hiyeg kabubuknene ayge. Ig awna git:

—Kiyapwiye, nighu kuwis miyá. Negni darihe madikte gewkanbet. Uyá amnihun awna ta git adahan usuh ibekhegbet amin wighu gewkanbet.

¹⁴ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Awayg, nah ka ayta adahanma nah kehnama yis ibekhegbet amin yewkanbetma. Ka ininama nannipwi.

¹⁵ Ayteke ig awna ta gitkis nerras hiyeg:

—Hiyapnabay pukuhpawnabay abohri mpihpaka amin ewkaki mmanawa ku wis kadahan kaayhsima wewkanbet, ka innema keh wis utí dehetniki.

¹⁶ Ayteke ig awna pahat yuwit patuwesbuhka ta gitkis. Giwn:

—Minikwak pahapwi awayg igisye gamutrapwi kaayhsima kewpi. ¹⁷ Ig hiyapni henne, ig ipegminene gihiyakemni ig awna: “Mmahpa nah keh kuri? Nah yuma iwetrit adahan bayehne nahakapu ariw.” ¹⁸ Ig awna: “Nah hiyak ku samahpa nah keh. Nah hakuhkise abeyhekri nahakapu ariw. Nah kehkis pi kiyeste akiw. Atere nah bayahkis madikte nahakapu ariw, madikte newkanbet. ¹⁹ Pisenwa nah awna nnaktin: ‘Awayg, pis kadahan igiska kaayhsima kuri. Ik adahan kaayhsima kamukri. Hiyawa pis mayaksa pipit, hiyawa pis axne, hiyawa pis higezne, hiyawa pis batekye adahan kibite kamukri kuri.’” ²⁰ Henneme Uhokri awna git: “Pis mahayakempiye awayg. Ka ba pis hiyá ku apim inin mtipka pis umehpikanek? Madikte ini pewkanbet ku pariye pis darihe pidahan in msekwe gidahankis nawenépwi hiyeg.” ²¹ Henneki madikte hiyeg ku pariye kiyé gipitkisen igkis aharitne igiska amadgaya inin henneme igkis ka igisyema gikak Uhokri gihiyakemni. Henneki igkis biyuk akak madikte igiska.

Ka Yi Muwaka Wakaymni Aharit Ariknawnama Amadgaya Inin

Mt 6.25

²² Pisenwa gawnhan inakni yuwit, ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis gikannuhnipwi. Giwn:

—Inneki keh nah awna yit, ka yi muwaka kiyimwihwa amin ariknawnama ku pariye muwekne yit amadgaya inin, iné amin yaxni adahan yih adehetni, iné amin yikawihni adahan yipit. ²³ Ku yis hiyá ig Uhokri kuwis iki udehetniwiy, umanawiykata akiw ig ka iki wotwiy akiw? Ku yis hiyá ig kuwis keh upitwiy, ukawihniwiykata akiw ig ka iki wotwiy? ²⁴ Ipegmay gumkatkis norras yu. Egkis ka mutuh ariknawnama, egkis kawnata taris ariknawnama. Iné egkis kawnata bayah ariknawnama agiku kat iné agiku payt. Henneme Uhokri iki gumankis takunipti. Yis kaayhsima pi kapigte git Uhokri mpiy kuhipra. Ig iki yit hawwata. ²⁵ Ka ik adahan wis kiyabwih udehetni akak ku samah wis kiyimwihwa nikak. Wis kiyimwihwa nikak waditnepyenen. ²⁶ Ku wis kiyimwihwa aharit arikna nopsesniyenen, ka innema keh wis utí arikna. Hawwata madikte arikna hawwata akiw.

Wis kiyimwihwa nikak waditnepyenen. ²⁷ Ipegmay ku samah ipuwiti gubereswankis. Egnes ipuwiti ka kannipwi adahan gupitkis. Egkis kawnata paduk gukawihnikis. Henneme egkis kagubewisima. Juktah amekene Salomawh gibereswan ka mataka gubereswankis. Hennewatbaki in. ²⁸ Egkis ipuwiti he ewwaktinen. Egkis waditnepyenen. Ku apim inin egkis ay amadga inin. Takuwanekme egkis yuma akiw egkis bukehpika. Yis kaayhsima pi kapigte git Uhokri mpiy ipuwiti. Ku yis hiyá ig Uhokri iki gubereswankis, yiskata akiw ig ka iki yit yikawihni akiw? Mmahki yis ka kamaxwa ta gipitit Uhokri? ²⁹ Ka yi muwaka wakaymni aharit ariknawnama ku pariye muwekne yit amadgaya inin, iné aharit yaxni, iné aharit yihigpan, iné aharit yikawihni. Ka yi muwaka kiyimwihwa nimin. ³⁰ Ku yis kiyimwihwa nimin henne, nikwe yis humaw kewa hiyegbe ku pariye kane Uhokriyanpuma. Ignes apanenekwa wakaymni aharit ini. Yisme ka muwaka wakaymni henne. Wigwiy hiyak ku pariye yimawkanitnene. ³¹ Pi kabayte yis wakaymni giharit Uhokri gikumadukan. Ku yis keh henne, nikwe ig iki yit madikte ku pariye yimawkanitnene.

Igiska Ayhté Inugik

Mt 6.19; 2 Tim 4.8; 1 Ped 1.4; Eb 10.34; Apok 7.15, 21.1, 22.1

³² —Ka yi muwaka apis, nukamkayupwi. Wigwiy kawihkis gikumadukan ta yipititnek. Hennewa gimawkan. ³³ Hiyawa yis piyuk yewkanbet yis amnih hiyeg madiptapye akak akakurapig. Ayge nikwe yis utinek yewkanbet ku pariye kane madikti yiw. Yis kadahannek igiska ayhté inugik ku pariye dahwa adahan apanenekwa. Ayge yuma amepwapye danuh atere adahan ignes kidisnes yewkanbet. Iné masumsu ka kagehbeta Kamis. ³⁴ Ku pis apanenekwa ipegminenekwa pihiyakemni amin arikna amadgaya inin, amun ini pidahan igiska ay amadga inin. Henneme ku pis apanenekwa ipegminenekwa pihiyakemni amin arikna inugikyene, amun ini pis kadahan igiska ayhté inugik.

Msakwanabay Ahegbet Apit N Dawnhan

Mt 24.42; Mk 13.35; Lk 21.34; 1 Tess 5.4

³⁵ —Ahegbethawnabay, kasimsahawnay adahan yis ahegbet apit ndawnhan akak yilalampa kabutennene. ³⁶ Ikawnay ke hiyegbe ku pariye wahepnene gikiparakis gidawnhan ariwntak fet maripkawka. Igkis wahepnenes marihwa pase ku aysaw ig tes lappot igkis ahegbet adahan igkis wokenes lappot gidahan. ³⁷ Kaayhsima batekka ay gidahankisnek ibuktiyiyene ku pariye gikiparakis utiprikis ipegnenes kane himaknama. Apim inin igwa hiyak gikakkisnek. Ig kasimsahaw akak ibukti gisimsa. Ig awna gitkis adahan igkis axnes, igwa ikaprikis. Hennewatbaki nah keh yikaknek. ³⁸ Nawenétke nah ayipwite. Nawenétke pabuskak mtipka nah danuhnek, nawenétke kabeyweke nah danuhnek. Ku aysaw nah danuh atere, ku nah utipyi ipegnewa, ayge nikwe yis utí kaayhsima batekkanek. ³⁹ Msakwanabay ahegbet takunipti. Waké pahapwi payt akipara hiyaknibe ku kabet amepye danuhbe gipinekut, ig pukuhpawnakam adahan ig mpithig marihwa ig ka parak ame-

pwiye atere gipinekut. ⁴⁰ Yisme kawmata hiyaknima ku kabeta nah danuh, nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin. Nah danuh pahaye adahan. Amawka ku yis ahegbet takunipti.

Ikawnabay Ke Kibeynebe Ibuktibe Gidahan Uhokri

Mt 24.45

⁴¹ Igme kiyapwiye Pedru ayapri:

—Kiyapwiye, mmah pis awna inakni yuwit udahanenwa ba kawka ba gidahankis madikte hiyeg?

⁴² Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Nah awna gidahankis madikte hiyeg ku pariye ikewnepwi ke kibeynebe ibuktibe. Ku pahapwi ibukti hiyakemniye, ku ig kis adahan gikipara ipeg ta gipitit, nikwe ku gikipara tipikwiye, apit gitepkemni igme apuriwkis gibukpig nawenépwi ta git. Pisenwa nikwe ig tipik. Igme gibuk msekwe. Ig ikene gimanakis mpuse hawkri. ⁴³ Ku aysaw ner gikipara diyuh atere akiw, ku ig utí ig gibuk apuriwnene gibukpig kabayhtiwa, nikwe ig ikí git kaayhsima kabayka. ⁴⁴ Juktah ig apuriwkis madikte gewkanbet ta giwakuit ner gibuk. Hennewatbaki ig keh. Nah hawwata nah keh yikaknek. ⁴⁵ Henneme ku ner gibuk ka apuriw gibukpig kabayhtiwatma, ig ner ka utí kabayka. Kawa. Nawenétke ig ipegminene gihyakemni ig awna: “Nukipara ka ayta kibentenwatma. Ig ayipwihwe kaayhsima akiw.” Ayge nikwe ig kapausa biyuh gibukpig awaykemni akak gibukpig tinogben, ig kayhsaw amin axka higapka, ig urukihwene ayge. ⁴⁶ Ayteke ku aysaw ig ka wahapnigma, pahaye adahan ig gikipara danuhnek. Ig danuh ku aysaw gibuk ka iknima adahan ig danuh. Ayge nikwe ig katiwnise gitaraksan ta git gibuknek. Ig sarayhkiswig ta arimkanit ini iwetrit gidahankis hiyeg ku pariye kane ihpenepwima giwn. ⁴⁷ Ku pariye ibukti hiyak ku pariye gikipara gibetki, ku ig ka ahegbetaw apit gaytni, ku ig ka keh ku samah gikipara gimawkan, ayge nikwe kaayhsima mbeyne hiyakiska git. Mmanawa ku wis ikakka kaayhsima hiyakemniki ta wot, ayge nikwe wis muwakapka adahan wis wewne akak ini kaayhsima hiyakemniki. Hawwata ku wis ikakka kaayhsima annipwit ta uwakuit, ayge nikwe wis muwakapka adahan wis kehne ini kaayhsima annipwit.

Hiyeg Kapetunsaynek

Mt 10.34

⁴⁹ —Nah ayta atan adahan nah ke wotbe nah hakisne tiket ay amadga inin adahan in bukehne ku pariye kane kabay ay abet hiyeg gihyakemnikis. Waké nah ku wis hakisnibe, nah kaayhsima batekkam. ⁵⁰ Henneme amawka pitatye nah kaywepka akak mbeyne kaayhsima. Aa, nah kaayhsima kayah juktah in danuhe nuthu. ⁵¹ Yis hawwata hiyá mbeynenek. Ka yi muwaka ikiy ku nah ku samah nah danuh atan nah keh madikte hiyeg amadga inin pasamrak pawtak ku apim inin. Kawa. Ku apim inin hiyeg kapetunsaynek nupatra. ⁵² Han pitatit

igkisweke pakebyekne gihyakemnikis ibekhwet. Mpana siguhnan piyane batekye nukakhu. Ku kawka piyana siguhnan mpaname batekye nukakhu. ⁵³ Apim ini igti kapetunsa gikamkayhkisnek. Ikamkaytime kapetunsa gigkisnek. Inagti kapetunsa gukamkayhkisnek. Ikamkaytime kapetunsa gunagkisnek. Imatrut kapetunsa guhinyokisnek. Ihinyotme kapetunsa gumatrakisnek.

Hiyeg Ka Pukuha Uhokri Gikehni

Mt 16.2

⁵⁴ Hawwata akiw ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis nerras hiyeg kabubuknene ayge. Giwn:

—Ku aysaw yis hiyá ukhne katamnap upitkitak yis awna: “Muwok nemnik.” Hennewa in danuh. ⁵⁵ Hawwata akiw ku aysaw mayg paharapyenenwa kannikaw yis awna: “Kuri awahawka kabayhtiwa.” Hennewa in danuh. ⁵⁶ Yis ikawnamah ke wotbe yis hiyakemniyebe hiyeg bawa yis yuma yihyakemniwa. Yis pukuha en kabayhtiwa, yis pukuha waxri. Mmahki yis ka pukuha Uhokri ku pariye gikehni ku apim inin hawkri?

Amawka Yis Wadithebdih Yitaraksan Gikak Uhokri Kibentenwa

Mt 5.25

⁵⁷ —Ik adahan yis pukuha ku pariye wadit adahan yis keh gikak Uhokri. Ik adahan yiwnteknewa yis pukupin. Ku samah yis keh gikakkis hiyeg amadgayapu inin, amawka hawwata yis keh gikak Uhokri. ⁵⁸ Nah akkikte yit ku samah. Amadga inin ku pahapwi taraksa gikak pahapwi, ig mpiksaw adahan wadithebdihpin kibentenwa. Ku iggi gipetunya waxepri ta git hiyaptigi adahan ig kamiyepri atere, ayge apigku ahin apit igkis danuh atere ig mpiksaw wadithebdih ini gitaraksan gikak. Ku ig ka wadithebdihni, iggi gipetunya kamiyepri nek ta git hiyaptigi, igme hiyaptigi awahkis giwatni giparaksepten ta agikut parakseket. ⁵⁹ Ku ig paraksepka atere, ig ka pes ayteke juktah ku aysaw ig katiwnih madikte gimatiwnihni. Yis hawwata. Amawka ku yis wadithebdih yitaraksan gikak Uhokri pisenwate ku akak inin. Hennewatbaki in.

Ku Wis Ka Wages Uhiyakemni, Wis Biyuknek

13 Nikwenéwa nawenépwi hiyeg danuh atere akiw. Igkis ewk inetit atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis awna git:

—Kiyapwiye, ner hiyaptigi kiyapwiye Pilatus ig kuhwekwa ig umahkise gaytakkis galiléyenepwi. Igkis umehpika abetnewa ku aysaw igkis umehnes puwikne adahan igkis kakanhawnes ta git Uhokri. Gimigkis payebitak akak puwikne amig. In danuh gitkis awaku gitaraksankis.

² Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna ta gitkis hiyeg:

—Ka yi muwaka ikiy ku ini danuh gitkis nerras galiléyenepwi, ku ini arekhetnima ku igkis pi mbayte giwkis giyakikis galiléyenepwi. ³ Kawa. Yis hawwata tarak-

sapye. Ku yis ka wages yihiyakemni, yis hawwata yis biyuknek. ⁴ Ya nerras hiyeg madikawkunene gikebyikis gikakkis ntewnehker gikak pahapwi gawnakis akiw (18) ayhté paytwempu Siloé? Payt imuwad tiptiye hirohe ta gipititkis, umahapeprikis madikte. Ka yi muwaka ikiy ku ini arekhetnima ku igkis pi mbayte giwkis giyakikis Jerusalémyenepwi. ⁵ Kawa. Yis ka kabaytema giwkis. Ku yis ka wages yihiyakemni, yis hawwata yis biyuknek.

Uhokri Kagiyaknisima Ukak Adahan Wis Wages Uhiyakemni

Rom 2.4; 2 Ped 3.8

⁶ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus kinetihwa gitkis akak pahat yuwit patuwesbuhka. Ig awna:

—Uhokri kewa pahapwi awaygbe ig mutuhe pahakti ah akat amadga giwasra. Eg aymuhwe. Ahawkanaprik danuh adahan eg sarayh guw. Kibereput ig gukipara atere iwasene gamutra guw henneme ig ka utí. ⁷ Ig hiyapni henne, ig awna ta git giwasra akapriwten. Ig awna: “Mpanabu kamukri kuwis nah ayta iwasene namutra guw henneme yuma guwsima. Asá ihukepnig. Eg he mpithanano iwetrit adahan amutapta.” ⁸ Igme giwasra akapriwten kaytwa giwn: “Kiyapwiye, uyá wahá pahakwa kamukri akiw. Nah madipwiste ganwew. Pisenwa nah ikí kuwibri ta gukipuwit. ⁹ Nawenétke eg sarayh guw apim ini kamukri aytwenempiye. Ku kawnata, nikwe pis ihukiswig.”

Jesus Makniwa Pahapu Tino Buwibetnepyo

¹⁰ Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus kannuhne hiyeg agiku pahá leglis.

¹¹ Pahapu tino ayge ku pariye kakahriyo adahan kaayhsima kamukri, madikawkubu akebyi akak ntewnehkerbu akak pahak arawna akiw (18) awaku wapitye ay gupit. Ig keh eg buwibete msakwa. Eg ka hiyá egma wadithaptihwa kabayhtiwatma.

¹² Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig humakru ta gimkanit. Egme danuh atere git, igme awna gut:

—Kiyapuno, pis isamtaw ariw ini pikahri.

¹³ Ayteke ig sarayh giwak ta gupitit. Nikwenéwa eg wadithaptihwe. Eg hiyapni henne, eg kabayha Uhokri kaayhsima.

¹⁴ Leglis akipara ig hiyapni henne, ig kaayhsima dagawne awaku ig Kiyapwiye Jesus piyihak samdi abet. Ig awna ta gitkis hiyeg:

—Ay puguhkuna hawkri apim pahay paka adahan hiyeg kannipwiye. Abet inere hawkri hiyawa yis piyihkiswa. Abetme samdi ka yi muwaka piyihkiswa.

¹⁵ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Yis ikawnamah ke wotbe yis kibeynepwibe hiyeg bawa yihiyakemni pi mbayte giwkis nawenépwi hiyeg. Abetwa samdi yis wateknekwiye yipig pak, yipig kaway ariwntak gaxkegkis adahan yis waxwigkis arit un adahan igkis higepnes un ayge. ¹⁶ No tino kabayte ariw pak. Eg amekene Abrawh gihiwhi. Kuwis eg wanekwika gapit Satanás adahan kaayhsima kamukri, madikawkubu akebyi akak ntewnehkerbu akak pahak araw-

na (18) akiw. Mmah ka hiyá nahma watakru ariw ini mbayka samdi abet?

¹⁷ Ig awna inakni yuwit henne, madikte gipetunyapu marekepwe ku samah gihiyakemnikis ka wadit. Hennememe madikte hiyeg ku pariye kabubuknene ayge igkis batek ginaktinkis awaku ku samah ig keh ini kibeyne annut.

Yuwit Patuwesbuhka Amin “Mostad” Ayak

Mt 13.31; Mk 4.30

¹⁸ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis hiyeg akiw. Ig awna:

—Mmah nuwnhu kuri adahan nah akki yit ku samah Uhokri gikumadukan? ¹⁹ Uhokri gikumadukan aymuhwa amadga inin ke amutri “mostadbe”. Ku aysaw pahapwi iwé pahow “mostad” ayak, ig mutuhgu amadga giwasra, eg nopsesniyo. Hennememe eg hiyan eg aymuhwa kaaramusima ke ahbe akatbe. Juktah ik adahan kuhipra kibhaw gupewit.

Yuwit Patuwesbuhka Amin Bugut Abusan

Mt 13.33

²⁰ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna akiw. Giwn:

—Pariye yuwit patuwesbuhka akiw adahan nah akki yit ku samah Uhokri gikumadukan? ²¹ In keh hiyeg gihiyakemnikis aymuhwa hawwata ku samah bugut abusan tukurusa bugut. Ku pahapu tino iwé aynessawa bugut abusan, ku eg wagesbetepni ta abetit mpana bom fahhin, ayge nikwe madikte in tukurpi.

Mpiksawnay Kawih Uhokri Gikumadukan

Mt 7.13

²² Ayteke ig Kiyapwiye Jesus tipiknene ta arimkanit paytwempu Jerusalém. Ig mpiye muwwapu awpre apuriw madikte paytwempu nopsadmin hawwata apuriw paytwempu nopsanyupnene akiw. Ku kiw ig mpiye ig kannuhne hiyeg.

²³ Ayge pahapwi awna git:

—Kiyapwiye, mmah ka kiyesradima hiyeg isamtawnek?

Igme kaytwa giwn, ig awna gitkis hiyeg:

²⁴ —Parekkt ta agikut ku kiney Uhokri gikumadukan in kewa pahatra ahin mahamwisniyebe. Mpiksawnabay parak atere. Aysawnemenek hiyeg kaayhsima parekkere aterenek hennememe igkis ka hiyá igkisma parak. Hennemewatbaki in. ²⁵ Uhokri gikumadukan kewa pahá paytbe. Aysawnemenek ig payt akipara kannikawnek adahan ig sabukwiye alappota awaku kuwis mpiya ahawkanaprik adahan hiyeg parak atere. Apim ini yis humaw kewa hiyegbe ku pariye tabibetnene ay kabaywak. Yis tetesnenen anumeku gilappotanek. Yis kabiman git payt akiparanek: “Kiyapwiye, uyá woka lappot udahan.” Igme kaytwa giwn: “Nah ka hiyakiy ku pariylene yis.” ²⁶ Ayge nikwe yis kaytwa giwnnek: “Ka ba pis hiyak usuh, Kiyapwiye? Minikwak usuh axne pikak. Usuh higap payak pikak. Pis kannuhekne ay apit uwaxri.” ²⁷ Igme kaytwa giwnnek: “Kawa. Nah ka hiyakiywa ku pariye yis. Higiwanabay aytekihan, yis mbayapye.”

²⁸ Ayge nikwe yis tihebde nek. Apim ini yis hiyá amekene Abrawh gikak amekene Izaki gikak amekene Jakó igkis ayge ku kiney Uhokri gikumadukan. Yis hiyá madikte Uhokri gawnepepu ayge. Yis hiyapni henne ku samah yis ayhté kabaywak, ayge nikwe yis tihebde nek. Yis kagah yaybunek. ²⁹ Aysawnemenek kaayhsima hiyeg wahamapriktak, upitkiyapriktak, imekapriktak, tiwigikapriktak, igkis madikte ax numunhu ayge ku kiney Uhokri gikumadukan. ³⁰ Kaayhsima hiyeg ku pariye ikaka yumanene gikiythanikis ay amadga inin, ayge apim ini igkis kiyatyepwinen hiyeg. Hawwata akiw kaayhsima hiyeg ku pariye ikaka kiyatyepwi ay amadga inin, ayge apim ini igkis yuma gikiythanikis.

Jesus Kadni Gidahankis Jerusalémyenepwi

Mt 23.37

³¹ Apiminewa ini hawkri gaytakkis nerras farisewkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis awna git:

—Su tipik. Pes ayteke. Mmanawa kiyapwiye Erodís pihapu piwmepten.

³² Igme kaytwa giwnkis:

—Su yi atak awna ta git ner amepye kinisekatya ku nah ndukwenewa pekkisnene wapitye gipititakkis hiyeg, nah piyihknene ku apim inin takuwanek he nuhawaneprik danuh adahan nah pisenwe ini nannipwi.

³³ Ig ka hiyá igma pisenwa akak nannipwi. Henneme ahawkanaprik kabá danuh adahan in pisenwa. Nah tipiknene ku apim inin takuwanek hawkanek adahan nah danuh apitit paytwempu Jerusalém. Mmanawa ka kis adahan pahapwi Uhokri gawnepe miyá apit nawenéwa paytwempu ku ka Jerusaléma. ³⁴ Aa, yis Jerusalémyenepwi, yis Jerusalémyenepwi, yis umahape Uhokri gawnapewu. Yis padakte madikte hiyeg ku pariye Uhokri gawahkisni yimin. Bawa kaayhsima hawkri nah muwaka kapigsay ke pahapu takarakbe awahpusano gukamkayupwi anapi guhanpi. Hiyaksa yisme ka muwaka henne. ³⁵ Aysawnemenek yiwetri msekwe inworenenek. Uhokri ka apuriwni akiw. Yis ka takunima hiyapun akiw juktah ku aysawnemenek metakwa yis ahegbet adahan amapan, yis awna nuthu: “Kibeyne pis danuh. Pis ayta giwntakwa Uhokri.” Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

Jesus Makniwa Pahapwi Awayg Wagawgaptipye Samdi Abet

14 Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus tipik axne ta git pahapwi farisew. Igme pahapwi gaytakkis giwewkistenkis. Igme Kiyapwiye Jesus atak atere samdi abet. Ig danuh atere, hiyeg ayge apuriwgi kabayhtiwa ba ig piyihak abet samdi.

² Ayteke pahapwi awayg wagawgaptipye danuh atere git.

³ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna ta gitkis nerras farisewkis gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan. Giwn:

—Ba amekene Moís gikumadukan isaksaw adahan wis piyihak samdi abet?

⁴ Igkisme ka kaytwa giwn. Igkis tinwopu. Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus iwé ner awayg, ig makniwepri, ig awahkiswig adahan ig tipik gipinekute.

⁵ Ayteke ig awna ta gitkis nerras hiyeg aygnenepwi: —Ku yikamkayh wiwhe agikut pahayku unimna, ku yipig pak wiwhe agikut pahayku unimna, mmah ka yisma kahgi ayteke pisenwate? Hiyawa abet samdi henneme yis kahgi ayteke. Ku ka sam yis amnihpigkis henne abet samdi, kawmata sam adahan nah piyihkne abet samdi.

⁶ Igkis timapni henne, igkis ka hiyá igkisma diyuhkis ginetni.

Amawka Wis Ikaw Ke Wotbe Wis Yumahbe Ukiythanibe

⁷ Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus hiyá ku samah ner farisew gawnasanpu kaniyewkiye iwetrit kiyatye adahan igkis bat atere. Ig hiyapni henne, ig awna ta gitkis:

⁸ —Ku aysaw pis awnasaka adahan fetya, ku aysaw pis danuh atere, ka muwaka bat amadga iwetrit ku pariye pi kiyattenene. Ku nawenétke pahapwi awayg pi kiyatte mpiyap awnasaka atere. ⁹ Nawenétke ner pawanasetni awna pit: “Uyá higihwa ayteke. Ikinaba piwetri ta git ner.” Ayge nikwe pis marekepwe pis iwepye iwetrit ku pariye makiythanipye. ¹⁰ Ka ba kehni henne. Ku aysaw pis awnasaka adahan fetya, ku aysaw pis danuh atere, batnaba amadga iwetrit ku pariye makiythanipye. Ayge nikwe nawenétke fet akipara ayta awna pit: “Nukagmada, ba ayta bat amadga ini iwetrit ku pariye kiyatye.” Ayge nikwe pis utinek pikiythani ay gibetkis nerras hiyeg aygnenepwi. ¹¹ Ku pahapwi ikewkere kiyatte mpiye pahapwi, iggi Uhokri wiwhe gikiythani gipititaknek. Henneme ku pahapwi ikewpiye ke wotbe ig yumahbe gikiythanibe, iggi Uhokri ikí gikiythani ta gipititaknek.

Aysawnemenek Uhokri Diyuhkis Uwaknek

¹² Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta git ner fet akipara. Giwn:

—Ku aysaw pis keh axka puwipwak aygete, ka ba awnasa pikagmadapu iné pegnipwi iné pikebyupwi iné pi humwayepwi igisapye atere. Nawenétke igkis hawwata keh axka awnasap atere. Amun ini nikwe igkis kuwis diyuhkis piwak. ¹³ Ka ba kehni henne. Ku aysaw pis keh axka, pis awnasa hiyeg madiptapye, hiyeg wayak, hiyeg miyapuwapye, hiyeg motapye. ¹⁴ Ku pis awnasa akebyi nerras hiyeg, pis utí kabaykanek. Mmanawa igkis ka hiyá asamanak diyuhkis piwak. Ayge nikwe igwa Uhokri diyuhkis piwak giwenyankis aysawnemenek abet ini hawkri ku aysaw hiyeg kibeynepwi kannikasaka.

Wixwiy Axnek Git Uhokri

Mt 22.1

¹⁵ Pahapwi awayg ayge ig timapni inakni yuwit henne, ig awna git Kiyapwiye Jesus:

—Kaayhsima batekka ay gidahan ner ku pariye ax gimun Uhokri ayhté ku kiney gikumadukan.

¹⁶ Igme kaytwa giwn akak pahat yuwit patuwesbuhka. Ig awna:

—Uhokri kewa pahapwi awaygbe ku pariye kehne axka kiyesrad. Ig awnasa kaayhsima hiyeg adahan igkis ta axnes gikak. ¹⁷ Ayteke ku aysaw axka ahawkana-prik danuh, ig awahkis gibuk tahhan watihpigkis. Igme gibuk tipik uteprikis. Ig awna gitkis: “Barewbakay ayta ax. Madikte ahegbet kuwis.” ¹⁸ Henneme igkis madikte wihwenekwiye ariw. Pahapwi awna git: “Nah kuhwekwa nah isime pahak was. Amawka nah tipik iwasapni. Nah ka kahawkan adahan nah ax gikak.” ¹⁹ Pahapwime awna hawwata akiw: “Nah kuhwekwa nah isime madikawku gukebyikis pak. Nah atakte iwasaprukis. Nah ka kahawkan adahan nah ax gikak.” ²⁰ Pahapwime awna hawwata akiw: “Nah kuhwekwa nah kamaxe nuhaya. Nikwe nah ka hiyá nahma ax gikak.” ²¹ Ayteke ner gikub timapni henne, ig tipik diyuhe ta git gikipara. Ig akki git ku samah inakni giwnkis git. Ig gikipara timapni henne, ig ka batek. Nikwe ig awna ta git gibuk: “Su atak wew ta apigkut madikte ahin nopsad hawwata madikte ahin nopsesha. Pis ipegpa hiyeg madiptape, hiyeg wayak, hiyeg motape, hiyeg miyapupye. Pis waxwigkis ta numkanit.” ²² Ig gibuk timapni henne, ig tipik, ig ihe inakni giwn. Ayteke ig diyuh ta git gikipara akiw. Ig awna git: “Kiyapwiye, nah kuwis keh ku samah piwn nuthu. Henneme msekwe iwetrit adahan nawenépwi hiyeg akiw.” ²³ Ig gikipara timapni henne, ig awna git: “Pesnaba apuritak paytwempu adahan pis atak ta apigkut ahin piyawakad. Kinistigkis nerras hiyeg ayge adahan igkis ayta numkat. Numawkan nupinhu kipun akak hiyeg. ²⁴ Nerrasme pitatyepwi ku pariye nawnasanpu igkis biyuk. Igkis ka ax nukakhu.”

Amawka Wis Umahkis Uhiyakemni Amadgaya Inin

Mt 10.37; Mk 8.34; Lk 9.23; Jo 12.26

²⁵ Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus tipik. Ig waywe, kaayhsima hiyeg kuruw gihapu butte. Ig hiyapni henne, ig wagestaw, ig awna gitkis:

²⁶ —Ku pahapwi humewkerepeye nuhiyega, amawka ku ig wiwhe giyakni gipititak gig, gupititak ginag, gupititak gihayo, gipititakkis gikamkayupwi, gipititakkis gikebyupwi. Hawwata akiw amawka ig miyeh gipitwa ig miyeh. Ku ka hennema, ig ka hiyá igma kannuhwa nuthu. ²⁷ Amawka ku pariye nukannuhni amawka ku ig wew umahkisnene gihiyakemni amadgaya inin ke wotbe ig daddahkisni ta aminat ahbe. Ku pahapwi ka umahkis gihiyakemni henne hawwata ke nahbe, iggi ka hiyá igma humaw nukannuhni. ²⁸ Ipegminabay yihiyakemni adahan ba yis ahegbetnama adahan yis keh henne. Ku pahapwi yaytak kehne pahá payt nopsadmin, apit ig kapusa keh, ig bat ig ipegminene gihiyakemni ku aysamuk atiwni pes. Ig ipegminene gihiyakemni marihwa ig hiyak ba ig kadahanama karukri adahan ig pisenwa ini payt. ²⁹ Ku nawenétke ig kapusa keh payt henneme ig ka pisenwahni, ignesme hiyeg hiyá ig ka pisenwahni, igkis hiyaraptihpig, ³⁰ igkis aw-

na: “Ner awayg kapusa payt ig ka hiyá igma pisenwahni.” ³¹ Hawwata akiw ku pahapwi ikiparat kehne kerka gikak giyaki ikiparat, apit ig atak kerye gikak, ig batahkiswa adahan ig ipegminene gihiyakemni ba ig ik adahan ig patiptak gikak. Nawenétke ig kadahan madikawku mil (10.000) gikebyikis gisuwtatapu igme gipetunya ku pariye aytniye patiptak gikak ig kadahan pi-bohra gisuwtatapu pina madikwa mil (20.000) gikebyikis. ³² Ku ig ka ik adahan ig patiptak gikak gipetunya, ig wasapanaw gimin ku aysaw ig piyawakte giw. Ig ayá ta git adahan igkis keh pasamraki. ³³ Amawka yis hawwata ipegminenete yihiyakemni adahan ba yis ahegbetnama adahan humaw nukannuhni. Ku pahapwi humewkerepeye nukannuhni kibentenwa, henneme ku ig ka wiwh giyakni apititak madikte gewkanbet, ayge nikwe ig ka hiyá igma humaw nukannuhni. ³⁴ Ig humaw kewa pambe ku pariye biyukse aketribes. Pam kabay, henneme ku ini pam biyukse niketri, wis ka hiyá wisma kabayhin akiw. ³⁵ In ka kawih adahan ariknawnama akiw. Juktah in ka ik adahan kabayha wayk iné adahan wages akak kuwibri. Nikwe in padekwiki. Yis hawwata ku yis biyuksa yabay, yis kawinata kawih adahan ariknawnama akiw. Yis ku pariye katayebnene, ataybiswanabay numkanit.

Muttuh Biyukwiye

Mt 18.12

15 Kaayhsima hiyeg ladwan gikakkis nawenépwi hiyeg ku pariye ikaka kane kibeynepwima hiyeg igkis danuh atere adahan igkis timepnes giwn.

² Nerras farisewkis gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis hiyapni henne, igkis minimnihegbet gimin Kiyapwiye Jesus. Igkis awna:

—Ner hiyeg darihwak gikakkis hiyeg kane kibeynepwima.

³ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gitkis pahat yuwit patuwesbuhka. Giwn:

—Mmahkay yis asene nerras hiyeg? Igkis kaapigikis-sima nuthu. Igkis kewa muttuh biyukapeyebe nuthu.

⁴ Ku pahapwi yaytak kadahan kaayhsima gipig muttuh, sah (100) gikebyikis, ku pahapwi gaytakkis biyuke, nikwe ig ikise gipig akebyupwi (99) ayge amadga amatap, ig ta ipegepeye gipig biyukwiye. Ig ipegpig ipegpig juktah ku aysaw ig utepri. ⁵ Ig utepri, ig hiyuhpig ta giteyaminat mmanawa kaayhsima ig batek. ⁶ Ig tipik, ig danuh ta gipinwat. Ayge ig pahadguh gikagmadapu gikakkis gihumwayepwi. Ig awna gitkis: “Uyay batek payak nukakhu. Mmanawa nah kuwis uté nupighu biyukwiye.” ⁷ Hawwata akiw ayhté inugik kaayhsima batekka ayge ku aysaw pahapwi taraksepeye wages gihiyakemni. Ayge igkis pi batekte akak ku samah pahapwi taraksepeye wages gihiyakemni mpiya ku samah igkis batek gikakkis kabá sah (99) gikebyikis ikewnepwi waditye.

Karukri Biyukwiyo

⁸ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna pahat yuwit patuwesbuhka akiw adahan ekkene ku samah hiyeg kaapi-gikissima git. Ig awna:

—Ku pahapu tino yaytak kadahan madikawku karukri ku pahamku biyuke guw, eg hakis gulampra, eg sagahakuh gupin, eg ipegpig kabayhtiwa juktah ku aysaw eg utepru. ⁹ Ayteke ku aysaw eg utepru, eg humak gukagmadapu gikakkis guhumwayepwi. Eg awna gutkis: “Uyay batek payak nukakhu mmanawa kuwis nah uté nukakura biyukwiyo.” ¹⁰ Hawwata akiw kaayhsima batekka gimunkis Uhokri gihiyegapu ahj ku aysaw pahapwi taraksepye wages gihiyakemni.

Awayg Gikamkayh Biyukwiye

¹¹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna pahat yuwit patuwesbuhka akiw adahan ekkene ku samah hiyeg kaapi-gikissima git. Ig awna:

—Minikwak pahapwi awayg kakamkayh piyana gikebyikis. ¹² Pahay hawkri gikamkayh butye awna ta git gig: “Pa, nah muwaka pis ikí nuthu abusku pewkanbet ku pariye pis ikepye nuthu. Nah muwaka pis ikepni nuthu pisenwate.” Ig gig timapni henne, ig ibekhe gewkanbet gitkis gikamkayupwi. ¹³ Nikwenéwa gikamkayh butye piyuke gidahan gewkanbet madikte. Ig ahiw akakurapig madikte kuwis, ig awna: “Nah peste gipinekutak nighu.” Ig tipik ta apitit pahá waxri ku pariye piyawakad. Ig danuh atere ig mahayakemnihwenenwa sarayhnenenwa gikakura. ¹⁴ Ayteke gikakura madike kuwis, mihetniki biyuhe apitit ini waxri. Ig kamaxe matipwa kaayhsima nikwe. Ig yuma ariknawnama gimun. ¹⁵ Ig hiyapni henne, ig ayá gannipwi ta git pahapwi hiyeg aygnene apit ini waxri. Igme awahkiswig ta wasamdakat adahan igme apuriwne gipig pakirempu. ¹⁶ Ig danuh atere, ig matipwe mpiynepepye juktah ig axkere pakir gimanakis. Henneme ka ikaka git ariknawnama. ¹⁷ Amun ini ig ipegminene gihiyakemni ig hawkamnihwa ariw. Ig awna: “Nighu gibukpig kaayhsima axka gidahankis. Yuma ariknawnama muwekne gitkis. Nahme ay nah me miyapwa awaku matipwa. ¹⁸ Nah ta hikekwate atak git nighu. Nah kinetihwate gikak, nah awna git: ‘Pa, nah tarakse gikak Uhokri. Nah tarakse pikak hawwata. ¹⁹ Nah ka kis adahan pis kanumun pikamkayh akiw. Uyá amnihun amapan adahan nah humaw he pibuknenwa.’ ” ²⁰ Ig awna inakni, ig ahegbetewpi, ig tipikwiye ta gimkanit gig. Piyawak ig gig sarayh gipegyi, ig hiyá gikamkayh nemnik. Ig amnihpig kaayhsima. Ig kayah apit giyakni. Ig sigis piyawakad ta gitiput gikamkayh. Ig aytihpig akak madikte gibetki. Ig ugiswig. Ig ayhpokig. ²¹ Igme gikamkayh awna git: “Pa, nah tarakse gikak Uhokri. Nah tarakse pikak hawwata. Nah ka kis adahan pis kanumun pikamkayh akiw.” ²² Inme inakni gikamkayh giwn ka ariknawnama git gig. Nikwe ig awna ta gitkis gibukpig. Giwn: “Iwahawnay. Ewknabay ndagmanpit ku pariye pi barewtenene. Kawihkisninay ta gipitit. Kawihkisnay akawakti

ta giwakuit. Kawihkisnay kasapat ta gikugkuprikut. ²³ Ataknabay kamax ner pak akamkayh ku pariye ayngengarudi. Eggu yis umah adahan wixwiw fetya. Uyay batek. ²⁴ Mmanawa ner nukamkayh igte ke wotbe ig miyapyebe nuwku kuwisbe. Kurime ig ay numunhu akiw. Ig ke wotbe biyukwiyebe nuwhube. Kurime ig utepka akiw.” Ayteke nikwe igkis kapusa fetya. ²⁵ Nikwenéwa apim ini gikamkayh eggutye ayhté wasamdak. Ig tipikwiye ta gipinwat. Ig hiyukamin ta arimkat gipin kuwis, ig timá arigman ayteke gipinwatak. Ig timá hiyeg kaynekis ayteke. ²⁶ Ig timapni henne, ig humak pahapwi gig gibuk. Ig awna git: “Mmahkay ku apim inin?” ²⁷ Igme gibuk kaytwa giwn: “Awaku pisamwi diyuhe apim inin hawkri. Pig kaayhsima batek. Ig umahkis pak akamkayh aynengarudi awaku ku samah ig utí gikamkayh makniw akiw.” ²⁸ Ig eggutye timapni henne, ig dagawne. Ig awna: “Ku henne nikwe nah ka parak upinekut akiw.” Ig tabirne ayge kabaywak, igme gig pes atere ta gimkanit adahan ig kinistig atere. ²⁹ Igme kaytwa giwn: “Pa, pikehni ka wadit. Kaayhsima kamukri nah kannipwiye pidahan. Nah ka taraksa pahatnama pikumadukan. Hiyaksa pisme ka ikiwa nuthu pahapwinama kabritma adahan nah fetya gikakkis nukagmadapu. ³⁰ Igme pikamkayh ku pariye he sarayhpi-nen pikakura gukakkis tinogben powkemnapyo, pis umahkis pak akamkayh ku pariye aynengarudi gidahan. Mmahki inere?” ³¹ Igme gig hiyapni henne ku samah ner gihiyakemni henne, ig kaytwa giwn: “Nukamkayh, pis ay numunhu apanenekwa. Madikte ku pariye ndahan in pidahanwata. ³² Henneme in kabay adahan wixwiw fetya awaku ku samah pisamwi diyuhe wotwiw akiw. In kabay wixwiw batek gidahan mmanawa ner pisamwi igte ke wotbe ig miyapyebe wowiw kuwisbe. Kurime ig ay umunwiw akiw.”

Amawka Wixwiw Kawih Wewkanbetwiw Amadgaya Inin Gidahan Uhokri

16 Pisenwa gawnhan inakni yuwit henne, ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis gikannuhnipwi nawenéwa yuwit patuwesbuhka akiw. Ig awna:

—Minikwak pahapwi awayg igisyé kadahan pahapwi gihiyega, gewkanbet akapriwten. Pahay hawkri hiyeg danuh atere git igkis awna git: “Ner pihiyega pewkanbet akapriwten ig he padekbetepi pewkanbet akak pikakura.” ² Ig gikipara timapni henne, ig watiha ner gihiyega. Igme gihiyega danuh atere, igme gikipara awna git: “Mmahki nah timá mbeyepye pak henne? Asá tamak amadga kagta madikte ku pariye piwiwhni, madé aypekwiye amadga kagta. Ayteke pis tipik. Ka hiyá pisma apuriw newkanbet akiw.” ³ Igme ner awayg timapni henne, ig awna: “Mmah nah keh kuri? Nukipara ka muwakapun akiw adahan nah kannipwiye gidahan. Kitak nah utí numana? Nah yuma ndatni adahan nah kannipwiye awiyka. Nah marenpi adahan nah makehpene numana. ⁴ Aah, nah hiyak ku samah nah keh. Nah kawih nukipara gewkanbet ku pariye ay nuwakhu kahadbe ku aysaw nah ipukepka nah kakagmadapu ku pariye amapan gipinekutkis.” ⁵ Ayteke nikwe ig wa-

sapanaw giminkis nerras ku pariye matiwnihnepwi gikipara adahan igkis ayta git. Igkisme danuh atere, igme awna ta git pahapwi ku pariye kit danuh. Giwn: "Aysamuk pis matiwnih git nukipara?"⁶ Igme kaytwa giwn: "Nah matiwnih sah (100) bom diluy." Igme awna git: "Nobaki pikagtan adahan pimatwinihni. Batnaba atan. Hiyawa pis tamak nawenéwa kagta akiw kibentenwa adahan pimatwinihni inenewa abusku sah (50) bom."⁷ AYTEKE ig awna ta git pahapwi akiw. Giwn: "Ya pis? Aysamuk pis matiwnih?" Igme kaytwa giwn: "Nah matiwnih mil (1.000) sak fahhin." Igme awna git: "Nobaki pikagtan adahan pimatwinihni. Hiyawa pis tamak nawenéwa kagta akiw adahan pimatwinihni inenewa yuwit sah (800) sak."⁸ Ig ner awayg awna inakni henne, ig ka keh wadit. Henneme ig kannuh apuriw gipit adahan ku pariye nemnikumpiye gimkat. Hiyeg amadgayapu inin igkis pi kannuhte apuriw gipitkis adahan ku pariye nemnikumpiye gimkatkis mpiya nuhiyegapu ku pariye ay adahanikwa uguhne gihiyakemnikis. Igkis kannuh apuriw gipitkis adahan ku pariye nemnikumpiye gimkatkis amadga inin. Igkisme nuhiyegapu igkis ka kannuh kabayhtiwatma adahan ku samah igkis apuriw gipitkis adahan ku pariye nemnikumpiye gimkatkis ayhté inugik.⁹ Nah ayá yit nukannuhnipwi, kawih nabay yewkanbet amadgaya inin gidahankis yikagmadapu inugikyeneepwi kahadbe ku aysawnemenek in yewkanbet mpiye, igkis amapay ta gipinekutkis inugikut.¹⁰ Ku pahapwi kannuh kawih aynessa arikna kabayhtiwa gidahan Uhokri, nikwe ig hawwata kannuh kawih kaayhsima arikna kabayhtiwa gidahan Uhokri. Ku pahapwi ka kawih aynessa arikna wadit gidahan, ig kawnata hiyak akawahak arikna kiyesradima.¹¹ Yis hawwata. Ku yis ka kannuh kawih yewkanbet amadgaya inin wadit gidahan Uhokri, nikwe aysawnemenek yuma arikna inugikyene ikaka ta yiwakuit.¹² Henne watbaki in. Ku yis ka kannuh kawih Ukiparawiy gewkanbet wadit gidahan, nikwe aysawnemenek ig ka kawihkis yit ariknawnama yidahan.¹³ Pahapwi ibukti ka ik adahan kakiparahaw gitkis gikipara piyamatema nikwenéwatma. Waké ig piyana gikiparabe, ig pi batektekam gikak pahapwi mpiy pahapwi. Ig miniwkam giw pahapwi adahan ig kannipwiye gidahan pahapwiwa. Wixwiy hawwata akiw. Ka hiyá wixwiyma mpiksaw keh Uhokri gibetki nikwenéwatma ku samah wixwiy mpiksewne aharit igiska amadgaya inin udahanwiy. Amawka wixwiy kaniy pahapwiwa adahan wixwiy kakiparahaw git.

Ay Ku Pariye Hiyeg Ikiy Ku In Kibeyne Bawa In Aseneweke Git Uhokri

¹⁴ Nerras farisewkis timapni madikte inakni giwn henne, igkis mahipwihpig. Mmanawa igkis batek akak gewkanbetkis igkis ka biyuksakere gikakurakis gidahan Uhokri.

¹⁵ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gitkis: —Yis ikawnamah ke wotbe yis kibeynepwibe giwtrikis hiyeg henneme Uhokri hiyak ku pariye ay apit yiy-

akni. Ay ku pariye hiyeg ikiy ku in kibeyne bawa in aseneweke ta git Uhokri.

Amekene Moís Gikumadukan Ka Mpiya

Mt 5.18; Rom 7.7; 1 Kor 15.56; Gál 3.19

¹⁶ —Ig amekene Moís gikumadukan in yikannuhten gimin Uhokri. Iignes Uhokri gawnepepu pitatyepwi igkis hawwata yikannuhten he danuhe git amekene João Batistamni. Kurime usuhnewa ekkene ini kibeyne inetit ku Uhokri gikumadukan ahawkanaprik kuwis danuh. Kuri hiyeg mpiksewne kawih ini gikumadukan.

¹⁷ Henneme ig amekene Moís gikumadukan in ka mpiya. En akak waxri in mahiko adahan in mpiya. Henneme in pi mahikote adahan pahat yuwit atiksak ay amadga amekene Moís gikumadukan adahan in mpiya.

Maytwawka

Mt 5.31, 19.1; Mk 10.1

¹⁸ —Ku pahapwi awayg mayte gihayo, ku ig maripkaw gukak pahapwa tino akiw, amun ini nikwe giwtrik Uhokri ig kuwis powkemnihwe gukak. Hawwata akiw ku pahapwi awayg kamaxe pahapu tino ku pariye maytepyo gugihgi, ay amun ini nikwe giwtrik Uhokri ig kuwis powkemnihwe gukak.

Awayg Igisyey Ay Amun Miyarapye Giwetriki

¹⁹ AYTEKE ig Kiyapwiye Jesus kinetihwa gitkis akak pahat yuwit patuwesbuhka akiw. Ig awna:

—Minikwak pahapwi awayg igisyey. Ig bareswapu akak gibereswan kaatiwnisima. Ig fetya ig kehne batekka takunipti.²⁰ Hawwata akiw pahapwi awayg ayge madiptiye. Giw Lázaru. Ig busukpitwiye. Mpuse hawkri ig haritasepka apinumaprik ner igisyey gilappota.

²¹ Ig aharit ner igisyey gimana arebdi tuguhiye adahan gaxni. Ig hiyá kaayhsima mbeyne ayge juktah pewru ayta ewwa gibuskana.²² AYTEKE ariwnteke ini ig madiptiye miyap. Ahj ayta iwepri waxepri ta giwanmakut kiyapwiye Abrawh. AYTEKE ner igisyey ig hawwata ig miyap ig apuhpika.²³ Ig igisyey ayhté amun miyarapyey giwetriki, ig hiyepne kaayhsima kayahwaki ayge. Ig sarayh gipegyi, ig hiyá kiyapwiye Abrawh piyawakte, hawwata ig hiyá Lázaru ay giwanmaku.²⁴ Ig hiyapni henne, ig kabiman ta gimkanit. Ig awna: "Nighu Abrawh, uyá amnihun. Uyá awahkis Lázaru ayta nuthu. Wani ig idis giwak akisunen ta ahakwat un ig tikis ta nnamadgat adahan nah kisepye nnen. Mmanawa nah kayah kaayhsima abet eggu tiket."²⁵ Igme kiyapwiye Abrawh kaytwa giwn: "Nukebyi, kiyemnahaba ku samah pis amadgate hawkri pis hiyá kaayhsima kabayka. Igme Lázaru hiyá kaayhsima mbeyne ayge. Kurime ig aydhaka kaayhsima ay numunhu pisme ay hiyepne mbeyne abet kayahwaki apatra pitaraksan.

²⁶ Hawwata akiw uwetriwiy kuwis bekhepka udahanwiy kuwis. Yuma manukket adahan hiyeg danuhne atere pitiné adahan hiyeg ayge danuhne atan wothu."²⁷ Ig igisyey hiyapni henne, ig awna git: "Nighu, ku hen-

ne nikwe, nah ayá pit awahkisnig ta gipinekut nighu. ²⁸ Nah kadahan pohowku gikebyikis nukebyupwi ayge. Wani ig ik ndahan gihiyakemnikis kahadbekama igkis ka keh kema nahma marihwa igkis ka hiyá mbeyne ay abet inin kayahwaki hawwata kema nahma.” ²⁹ Igme kiyapwiye Abrawh kaytwa giwn: “Igkis kuwis ikaka gitkis gihiyakemnikis. Igkis kuwis kadahan Moís gikumadukan. Igkis kuwis kadahan Uhokri gawnepepu giwnkis. Hiyawa igkis timá inakni giwnkis.” ³⁰ Igme igisye awna: “Kawa, nighu Abrawh igkis ka timepkere inakni giwnkis. Henneme ku pahapwi miyapiye danuh atere gitkis, igkis iha giwnnek, igkis wages gihiyakemnikisnek.” ³¹ Igme kiyapwiye Abrawh awna git: “Ku igkis ka timepkere Moís giwn iné Uhokri gawnepepu giwnkis, nikwe hiyawa pahapwi kannikaw ariw gimiremni henneme igkis kawnata iha giwn.”

Ku Pahapwi Taraksase Pahapwi, Iggi Utí Mbeynenek

Mt 18.6, 21; Mk 9.42; Rom 1.32; 1 Kor 9.12; 2 Ped 2.1, 18

17 Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis giwatnipwi:

—Apanenekwa arikna danuh wot adahan utaraksasepten ay amadga inin. Henneme ku pahapwi hiyeg taraksase pahapwi, ig katiwnihninek, ig hiyá mbeyne kaayhsimanek. ² Ku ig taraksase pahapwi bakimni nopsesniye, ig utinek mbayka pi mbayte akiw giw pahapwi ku pariye wanekwika gibitamna akak pahow tip nopsadnano adahan ig padekwika parawhokwate.

Bayahminanay Ku Pariye Wages Gihiyakemni Ariw Gitaraksan

Mt 18.21

³ —Apuriwnabay ku samah yihiyakemni. Ku pikebyi tarakse pikak, amawka pis akka gitaraksan git. Ku ig awna: “Hennewa nah tarakse,” ku ig wages gihiyakemni, uyá bayahminig ariw ini gitaraksan. ⁴ Ku ig taraksa pikak ntewnehkerput abet pahaynene hawkri, henneme ku ig ayá padoh pit ntewnehkerput ig awna: “Nah wageste nuhiyakemni,” ayge nikwe amawka ku pis bayahminig kibereput henne ariw gitaraksan.

Waké Wis Kamaxwa Aynesnibe Akiw, Wayapni Humaw Wotkam

Mt 17.20, 21.21; Mk 11.23

⁵ Ayteke ariwnteke ini igkis giwatnipwi kinetihwenes gikak Kiyapwiye Jesus, igkis awna git:

—Kiyapwiye, uyá kiyesrih ukamaxwan ta gipitit Uhokri.

⁶ Igme awna gitkis:

—Waké yis kamaxwa gipitit aynesnibe akiw, madikte yayapni humaw yitkam. Hiyawa yikamaxwan nopsesniyene ayesri ke pahow amutribes ayakbe ke “mostad” ayakbe, hiyawa in aynessanen henneme yayapni humaw yitkamnek. Yis ikkam adahan yis awna ta gut no ah akat nopsadminnana: “Ah, pis higihwa ayteke payak akak pihampabet. Su mutuhwa ta parawhokwate.” Pase yis awna inakni, eg higihwakam ayteke.

Wixwiy Uhokri Gibukpig

⁷ —Ku pahapwi ibukti kewne gikipara giwasra, ku kawku ku ig apuriwne gipig muttuh, ku aysaw ner ibukti diyuh ayta wasamdeteke ig gikipara ka awna git: “Barewba ax.” ⁸ Kawa. Ig awna git: “Ba ayta sakahwa ndahan. Wihwa adahan pis ewk nuthu numana. Pis apuriwhun juktah ku aysaw nah pisenwa naxni nuhigpan. Ayteke butte pisme ax pisme higap.” ⁹ Ku ig gibuk iha inakni giwn, ig gikipara ka kabayha gibuk adahan ini gihpan mmanawa ig he kehnenenwa gannipwi. ¹⁰ Yis hawwata ku aysaw yis keh madikte ku pariye Uhokri ayá yit, amawka yis awna: “Usuh ka ariknawnama. Usuh he ibuktinen. Usuh he kehnenenwa ku pariye muwaka adahan usuh keh.”

Jesus Makniwa Madikawku Awaykemni Apxusakare Apit Busukne

¹¹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus tipik ta arimkat Jerusalelm. Ig mpiya ayegbiw Samariyamnaw akak Galiléyamnaw.

¹² Ig danuh ta apitit pahá paytwempu. Ayge ig patipitak gikakkis madikawku gikebyikis awaykemni ku pariye apxusakare apit busukne. Igkis tabirbet piyawakte aynessa.

¹³ Igkis kabiman ta git:

—Kiyapwiye Jesus, uyá amnih usuh.

¹⁴ Ig timapni henne, ig kaytwa giwnkis:

—Nah amnihyi. Su akki yipit ta gitkis muwpeg kahadbe igkis iwasapyi, igkis hiyá ku yis kuwis makniw.

Igkis timapni henne, igkis tipikwiye ta gitkis muwpeg. Ayge amun ini gitepkemnikis, pahaye adahan igkis makniwbet.

¹⁵ Pahapwi gaytakkis ig hiyapni ku ig makniw, ig diyuhe gimkanit Kiyapwiye Jesus. Ig kabayha Uhokri akak madikte giwakemni.

¹⁶ Ig danuh atere git Kiyapwiye Jesus, ig tuguhkiswa mabuw gitiput, ig kabayhig atere. Ner awayg ig ka judeyenema ig hiyeg samariyene.

¹⁷ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig wakaymni. Ig awna:

—Nah makniwe madikawku gikebyikis. Kineyki gikebyupwi? ¹⁸ Mmah nah ka hiyaprikis igkis ayta diyuh kabayha Uhokri? Ignewa ner hiyeg kane judeyenema iggi kabayha Uhokri ay.

¹⁹ Ayteke nikwe ig awna git:

—Kannikaw. Hiyawa pis tipik. Pikamaxwan keh pis makniw.

Uhokri Gikumadukan In Ay Upit

²⁰ Ayteke gaytakkis farisewkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis ayaypri:

—Kabet Uhokri gikumadukan danuh atan?

Igme kaytwa giwnkis:

—Wis ka hiyá wisma hiyá Uhokri gikumadukan akak wowtyak. ²¹ Wis ka hiyá wisma awna: “Ipeg ayta ku kiney Uhokri gikumadukan. Inin gikumadukan ayteki-

han." Iné wis kawnata hiyá wisma awna: "Inatra gikumadukan ayhtéhan nawenéwa paytwempu." Kawa. Mmanawa Uhokri gikumadukan in ay upit.

Jesus Gaytni Kahayak Wotwiynek Kabayhtiwa

Mt 24.23; Mk 13.21; Lk 21.25; 1 Tess 4.15; 2 Tess 1.5

²² Ayteke ig awna ta gitkis gikannuhnipwi. Giwn: —Aysawnemenek yis kaayhsima kadnibdi nuharit nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin. Apim ini yis hiyepkerepye nuhipak. Yis awnanek: "Waké ig danuh adahan pahaywowa hawkribe." Henneme yis ka hiyapun ayge. ²³ Apim ini pahapwi awna ta yitnek: "Kuwis Cristo ay kuwis." Pahapwime awnanek: "Ig ayhtéhan nawenéwa paytwempu." Ka ba yi iha inakni giwnkis. Ka yi muwaka ipegpan atere. ²⁴ Ku aysaw nuhawanaprik danuh adahan naytni nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin ini naytni kahayak yit kabayhtiwanek. In kahayak ke ugugunebe in kahayak hamahwa ta pahambakat. ²⁵ Henneme apit in danuh amawka nah hiyá mbeyne kaayhsima. Amawka ku nah tukuhpika gapitkis hiyeg amedgenepwi inin.

Yuma Hiyeg Ahiyekten Ku Kapim Jesus Danuh Atan Akiw

Mt 24.36; Mk 13.32; Át 1.6; 1 Tess 5.2; 2 Ped 3.3

²⁶ —Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, ku aysaw nah danuh atan akiw, hiyeg gihiyakemnikis hawwata ke hiyeg gihiyakemnikisbe minikwakbe ku kapim amekene Noé amadga inin. ²⁷ Apim ini igkis ka aminama giw Uhokri. Iggis axnes, higepnes, maripkewnes, ku samah inpawa gikehnikis juktah ku aysaw ini hawkri danuh adahan ig amekene Noé katapta ta amadgat ginawya. Ayteke un digisase waxri in aniksase nerras hiyeg madikte. ²⁸ Hawwata akiw ku aysaw nah danuh atan akiw, hiyeg gihiyakemnikis kewa hiyeg gihiyakemnikisbe minikwakbe ku kapim amekene Ló amadga inin. Apim ini igkis kawnata aminama giw Uhokri. Iggis axnes, higepnes, igkis piyuknes, isimwiri, igkis mutuhnes giwasrakis, igkis paytya. ²⁹ Henneme ku kapim ig amekene Ló pese apititak paytwempu Sodom, ayge nikwe tiket payebitak akak ini pusukempiye ku pariye bixiwanene arihri in tuguhe inugiktak. In tuguhe kaayhsima ke muwokbe waykempiyebe. In umahape nerras hiyeg madikte. ³⁰ Aysawnemenek in hawwata danuh ke minikwakbe, ku aysaw nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah hiyapkiswa akiw. ³¹ Apim ini yis ka muwaka wakaymni aharit yewkanbet amedgene inin. Ku pahapwi gipin higiwmadga, ig ka muwaka wakaymni aharit gewkanbet ku pariye agikunene gipin adahan ig diyuh iwepni. Ku pahapwi ayhté amadga giwasra ig kawnata muwaka diyuh ta gipinwat akiw. ³² Kiyemnahnbay gumini amekene Ló gihayo. Eg ka wiwh guyakni apititak paytwempu Sodom, eg biyuke. ³³ Pahapwi ku pariye ka wiwhkere giyakni apititak giwskawni amadgatak inin, iggi biyuk akak giwskawni giwntak Uhokri. Henneme pahapwi ku pariye miyeh gidahanwa giwskawni amadgatak inin, iggi darih giwskawni giwntak Uhokri. ³⁴ Hennewa nu-

kebyupwi. Apim ini hawkri ndawnhan, piyana gikebyikis awaykemni himeknes amadga pahak iwetrit tiyegim. Pahapwi iwepkanek, pahapwime ikiswika.

³⁵ Hawwata akiw piyana gukebyikis tinogben kukwanos payak. Pahapu iwepkanek, pahapume ikiswika.

³⁶ Hawwata akiw piyana gikebyikis awaykemni ay amadga giwasrakis. Pahapwi iwepkanek, pahapwime ikiswika.

³⁷ Iggis gikannuhnipwi timapni henne, igkis awna git Kiyapwiye Jesus:

—Kineykin danuh, Kiyapwiye?

Igme kaytwa giwnkis akak pahat yuwit patuwesbuhka. Ig awna:

—Ku kiney wis hiyá isuw ugewwé, wis hiyakni kuwis ku arikna miyapwiye ayge. Hawwata naytninek, yis hiyapni huwewehe. Apim ini metakwa yis hiyakninek.

Pahapu Madankuno Eg Amnihswanano Git Hiyaptigi Takunipti

18 Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna gitkis pahat yuwit patuwesbuhka adahan ig ikene gawaygyikis adahan igkis piriyepekaw takunipti, adahan igkis ka miniw ariw gipigyepkawnikis. Ig awna:

² —Minikwak pahapwi hiyaptigi msakwa apit pahá paytwempu. Ig ka hiyepkere ariknawnama, iné hiyeg iné Uhokri. ³ Hawwata pahapu madankuno ayge apit ini paytwempu. Takunipti eg atere git ner hiyaptigi eg awna git: "Uyá amnihun. Wadithebdih nuhawan gikak nupetunya." ⁴ Pitatye ig ka amnihgu. Henneme amaksemni ig awna gitwa: "Nah ka hiyepkere ariknawnama, iné hiyeg iné Uhokri. ⁵ Henneme no tino kaayhsima sigimwihun. Nikwe nah wadithebdih guhawan marihwa eg ka ayta kiyimwihun takuniptima."

⁶ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna gitkis gikannuhnipwi:

—Timapnay ku samah ner hiyaptigi ku pariye kane kibeynema ig iha guwn no ku pariye amnihsvano git takunipti. ⁷ Ku yis hiyá ig amnihgu, igkata Uhokri akiw ig ka amnih gihiyegapu ku pariye amnihswane git takunipti? Mmah ig ayipwihwa adahan ig amnihgikis?

⁸ Kawa. Ig amnihpigkis kibentenwa. Henneme ku aysaw nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, ku aysaw nah danuh atan akiw, ba nah utí hiyeg amadga inin ku pariye gidukweneswa kamewnene ta nupitit?

Ladwan Gayapni Humaw Git

⁹ Hawwata akiw ig Kiyapwiye Jesus awna pahat yuwit patuwesbuhka gidahankis hiyeg ku pariye ikawnamah wadityepwi ignes ikaw kabayte giw pahapwi.

¹⁰ Ig awna:

—Piyana gikebyikis awaykemni wagehe pareke ta agikut ini leglis kewye Uhokri Gipin adahan igkis piriyepekewnes atere. Pahapwi farisew. Pahapwime ladwan kinisekeputne. ¹¹ Ig farisew tabira ayge giwtrikkis hiyeg ig piriyepekaw gitwa. Ig awna: "Kibeyne Uhokri, nah ka keh mbayka kema nawenéwpi hiyegma. Nah ka amepyema, nah ka taraksa, nah ka powkemnihwa. Ki-

beyne, nah ka kema nerma ladwanma. ¹² Kibeyne nah maxhaw pimapat abet mpuse paka adahan nah pikiy-etni. Nah keh ofan pidahan. Nah wiwh pahá ariwntak mpuse araytak madikawku newkanbet adahan nah kakanhaw pit." Hennessee baki giwn ig awna. ¹³ Igme ner ladwan ig marenpi tabira giwtrikkis hiyeg, ig tabira piyawakte giwkis. Ig ka kibowka ipeg giwtrikut Uhokri adahan ig awna git. Ig msekwe baruki. Ig awna: "Uhokri, uyá amnihun nah taraksepye." ¹⁴ Ig ner awayg ignewa diyuhe gipinekut ig wadit giwtrik Uhokri. Nerme farisew ka hennema. Mmanawa ku pahapwi ikewkere kiyatte mpiye pahapwi, iggi Uhokri wiwhe gikiythani gipititaknek. Hennessee ku pahapwi ikewpiye ke wotbe ig yumahbe gikiythanibe, iggi Uhokri ikí gikiythani ta gipititnek.

Jesus Kiyé Uhokri Gidahankis Bakimnay

Mt 19.13; Mk 10.13

¹⁵ Ayteke hiyeg danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis waxe gikamkayhkis ta git adahan ig sarayh giwak gipititkis adahan ig kiyene Uhokri gidahankis. Juktah igkis ewk bakimnay nukupesniye git. Ignese gikannuhni-pwi hiyapni henne, igkis awna gitkis adahan igkis ka ayta sigimwihgi.

¹⁶ Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig waysase nerras bakimnay ta gimkanit. Ig awna gitkis gikannuh-nipwi:

—Isaksanabay bakimnay ites aytните numkanit. Ka yi muwaka mpitha bakimnay. Mmanawa ku pariye hiyeg gihiyakemnikis kene bakimnibe ignesnewa ku pariye kawih Uhokri gikumadukan. ¹⁷ Hennessee ku pahapwi ka iha giwn Uhokri gikumadukan kema pahapwi bakimnima, iggi ka kawih Uhokri gikumadukan. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennessee baki in.

Mahiko Hiyeg Igisapye Isamtaw

Mt 19.16; Mk 10.17; 1 Tim 6.6; Tiyagu 5.1

¹⁸ Ayteke pahapwi awayg kiyatye danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Ig awna git:

—Kiyapwiye, pis kibeynewa. Uyá akki nuthu. Pariye nah keh kuri adahan nah aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa?

¹⁹ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Mmah pis kanumun ku nah kibeyne? Yuma pahapwinama hiyeg amadgaya inin kibeyne. Uhokri ignewa ku pariye kibeyne hiyeg. ²⁰ Pis kuwis hiyak ku pariye amawka pis keh adahan pis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa, mmanawa pis hiyak amekene Moís gikumadukan kuwis. Inakni gikumadukan awna:

"Ka muwaka powkemniha. Ka muwaka umah hiyeg. Ka muwaka amepwi. Ka muwaka wasaym-haw. Kiyatha pig. Kiyatha pinag."

²¹ Igme awayg awna git:

—Kiyapwiye, ku samah nah takwa nah iha madikte inakni yuwit.

²² Igme Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna git:

—Pehete muwak pit ku pariye pis kote ihpate. Amawka pis batek gikak Uhokri mpiya madikte pew-

kanbet. Ataknaba piyuk pewkanbet madikte. Ayteke nikwe pis ikí akakurapig ta gitkis madiptapye. Ayge nikwe pis utí kaayhsima igiska ayhté inugiknek. Ayteke pisenwa papiykan pewkanbet pis ayta wew nukakhu.

²³ Igme awayg timapni henne, ig wakaymni ig barukiswe kaayhsima mmanawa kaayhsima igiska ay gi-mun. Ig apise ku nawenétke ig biyuk akak ini gewkanbet.

²⁴ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig ipeg ta gimkat ig awna ta gitkis hiyeg:

—Kaayhsima mahiko adahan hiyeg igisapye kawih Uhokri gikumadukan. ²⁵ Ku yis hiyá ku mahiko adahan pahapwi puwikne "kamelu" parak mapiya apuriku pahat kakus amiyokni, in pi mahikote akiw adahan pahapwi igisye parak ku kiney Uhokri gikumadukan.

²⁶ Igkis hiyeg timapni henne, igkis awna:

—Ta wothu ku pahapwi igisye, in arakak ku ig kibeyne giwtrik Uhokri mmanawa ig kabunuga gikak Uhokri. Ku mahiko henne adahan igisapye danuh git Uhokri, nikwe yuma hiyeg amadgaya inin danuhne git Uhokri.

²⁷ Igme Kiyapwiye Jesus awna gitkis:

—Madikte hiyeg ka hiyá ignesma danuh git Uhokri ku ka igma Uhokri amnihgikis. Mmanawa ku pariye hiyeg amadgaya inin ka hiyá akehka igme Uhokri hiyá nikehka.

Ku Pahapwi Ikise Madikte Giharit Jesus, Ig Utí Nikwe

Kaayhsima Akiw

Mt 19.27; Mk 10.28

²⁸ Igme kiyapwiye Pedru awna git:

—Usuh kuwis ikise madikte wewkanbet adahan usuh wewne pikak.

²⁹ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ku pahapwi ikisiye gipin gukak gihayo, gikeby-upwi, ginag, gig, gikamkayupwi, ku ig ikisiye madikte giharit Uhokri gikumadukan, ³⁰ ig utí nikwe kaayhsima akiw. Ig utí kuri amadga inin hawkri pi kibite gikeby-upwi akiw. Hawwata akiw aysawnemenek ayhté inugik ig aymuhwanek gimun Uhokri adahan apanenekwa. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennessee baki ig utinek.

Jesus Kinetihwa Akiw Amin Gimiremni

Mt 20.17; Mk 10.32

³¹ Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus pahadguh giwatnipwi (12) ta git, ig awna gitkis:

—Kuri wixwiy atak ta arimkanit Jerusalém. Ayge nah hiyá madikte mbayka danuh nuthu ku pariye Uhokri gawnepepu pitatyepwi kinetihwa numinhu nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin. ³² Nah kamayki-swikanek ta gitkis hiyeg kane judeyenepwima. Igkisme arewhe nuthunek. Apim ini igkis mahipwihpen, igkis tupestepun. ³³ Igkis bipstepun akak tigay. Pisenwa nikwe igkis umehpen. Hennessee amamnam hawkrinek nah kannikaw akiw.

³⁴ Igkis giwatnipwi timá inakni giwn henne, hennessee igkis ka pukuhpun. Gihiyakemnikis sab adahan igkis ka pukuhpun. Igkis ka hiyak ku kamin ig kinetihwa.

Jesus Makniwa Pahapwi Motpiye

Mk 10.46

³⁵ Ayteke igkis danuh apaknit paytwempu Jerikó. Api-minewa ini pahapwi motpiye bat ayge ahinmu. Ig ma-kehpenne karukri ta gitkis hiyeg.

³⁶ Pahaye adahan ig timá hiyeg kabaru mpiya. Ig awna:

—Mmahki igkis hiyeg mpiye kabaruhpad?

³⁷ Igkisme kaytwa giwn:

—Kiyapwiye Jesus nazaréyene iggi mpiyepye.

³⁸ Ig ner motpiye timapni henne, ig kabiman git Kiyapwiye Jesus:

—Kiyapwiye Jesus, pis ukipara hawwata ke amekene Davibe. Uyá amnihun.

³⁹ Nerras hiyeg ku pariye gapitkiya Kiyapwiye Jesus igkis timapni henne, igkis himehpig. Igkis awna ta git:

—Ka muwaka kabiman henne.

Igme pi kabimenpipa akiw. Ig awna:

—Kiyapwiye, pis ukipara hawwata ke amekene Davibe. Uyá amnihun.

⁴⁰ Ig Kiyapwiye Jesus timapni inakni gabiman henne, ig msekwe. Ig awna:

—Su iwapri. Waxwanig atan nuthu.

Igkisme ihe giwn. Ig ner motpiye danuh atere git, igme awna git:

⁴¹ —Pariye pimawkan nuthu?

Igme kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, nah muwaka nah hiyap akiw.

⁴² Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Kuri pis hiyap. Pikamaxwan nupitit keh pis makniw.

⁴³ Aynewa ig motpiye hiyap. Ayteke ig tipik makekwe-pi gihapu, ig kibeyhene Uhokri ayge. Madikte nerras hiyeg ayge igkis hiyapni henne, igkis kabayha Uhokri hawwata akiw.

Zakew

19 Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus danuh ta apitit paytwempu Jerikó. Ig mpiyepye ayeg-biw paytwempu.

² Ayge pahapwi awayg giw Zakew. Ig ladwan gikiparakis. Ig kaayhsima igisye.

³ Ig hiyepkerepye Kiyapwiye Jesus ku pariylene ig, henneme ig ka hiyá igma hiyapri awaku ig wakatésa. Kaayhsima hiyeg ayge kabubuk ganwa mpithe gipegyi.

⁴ Ig hiyapni henne, ig sigise bukihne Kiyapwiye Jesus apigku ini ahin ku kitwiye ig. Ig uté pahat ah akat ig wagehe apewit adahan ig hiyapri ayteke.

⁵ Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus danuh atere. Ig sarayh gipegyi ta inut, ig hiyá kiyapwiye Zakew ayge apew ah, ig awna git atere:

—Kiyapwiye Zakew. Uyá muhuk kibentenwa. Nah danuhpene ta pipinekut ku apim inin.

⁶ Igme kiyapwiye Zakew timapni henne, ig muhuke, ig amapig ta gipinekut akak madikte gibetki.

⁷ Nerras hiyeg hiyapni henne, igkis minimnihegbet gimin Kiyapwiye Jesus. Igkis awna:

—Ig darihwekne gikak pahapwi ku pariye kane ki-beynema.

⁸ Igme kiyapwiye Zakew tabir ayge giwtrikkis hiyeg, ig awna git Kiyapwiye Jesus:

—Kiyapwiye, nah kakanhawte ta gitkis madiptapye abusku newkanbet. Hawwata akiw ku nah katiwnihkis git pahapwi mpiynepepye, nah diyuhkis gikakura mapiy akiw paxkaput akiw.

⁹ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna:

—Ku apim inin ig kiyapwiye Zakew isamtaw payebitak gikakkis gimunyapu. Ig hawwata amekene Abranch gihwhi hawwata ke yisbe henneme pitatye ig ke wotbe ig biyukwiyebe giw Uhokri. ¹⁰ Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah ayta adahanikwa nah ipegepye hiyeg biyukapye adahan nah gamnihtenkis.

Mpana Ibukti Kawih Karukri Gidahan Gikiparakis

Mt 25.14

¹¹ Ayteke ig awna ta gitkis nerras timepnepwi pahat yuwit akiw patuwesbuhka yuwit. Ig awna inakni yuwit giminwa awaku ig kennesmin gidawnhan apitit Jerusalem nerras hiyeg gipewkankiskam ku pase ig danuh atere Uhokri gikumadukan kapusakam.

¹² Ig awna:

—Minikwak pahapwi awayg kiyatye tipikwiye ta apitit pahá waxri akiw ku pariye piyawakad. Ig atere adahan ig wageswepye ikiparat gidahankis hiyeg ayge ku kinney ig msakwa ayteke ig diyuh akiw. ¹³ Apit gitepkemni ig pahadguh gibukpig madikawku gikebyikis. Ig ikise mpuse giwakuittkis pahamku karukri nopsad karukri wahano seyno. Ig awna gitkis: “Kannipwinabay gukak no karukri juktah ku aysaw nah diyuh akiw.” Ayteke ig tipik. ¹⁴ Henneme gaytakkis hiyeg ku pariye msekwenepwi ayge ku kinney ig msakwa ignes amiyhepri. Pase ig tipik igkis wasapanaw gimin gikipara. Igkis awna git gikipara: “Usuh ka muwaka ner awayg humaw ukipara.” ¹⁵ Igme gikipara ka aminama ariw inakni giwnkis.

Ig ner awayg danuh atere, ig gikipara iké madikte hiyeg ku pariye msekwenepwi ayge ta giwakuitt adahan igme gikumaduketnikis ayge. Ig awayg hiyapni henne, ig diyuhe akiw. Ig danuh ta gipinwat, ig pahadguh nerras gibukpig ku kawakuit ig ikí karukri. Ig muwaka hiyak ku samah igkis kannipwiyes gukak no karukri ba kuwisma eg kiyestenma. ¹⁶ Igme ner pitatye gibuk danuh atere git, ig awna git: “Kiyapwiye, akak no karukri ku pariye pis ikise nuwakuit nah kuwis utí madikaw-kumku akiw pidahan.” ¹⁷ Igme gikipara timapni henne, ig awna git: “Kibeyne. Pis kibeyne awayg. Ku samah pis kuwis kannuh kawih aynessa arikna kabayhtiwa ndahan, kuri nikwe nah ikí ta piwakuit paytwempu madikawku akebyi.” ¹⁸ Ayteke ig ner apeynipye gibuk danuh atere. Ig awna git: “Kiyapwiye, akak no karukri ku pariye pis ikise nuwakuit nah kuwis utí pohowkumku akiw pidahan.” ¹⁹ Igme gikipara timapni henne, ig awna git: “Pis hawwata nah ikí ta piwakuit paytwempu pohowku akebyi.” ²⁰ Ayteke pahapwiwa gibuk akiw da-

nuh atere. Ig awna git: “Kiyapwiye, ahah pikakura. Nah he msekwepi gukak. Nah wanakamkuhpig abet kamisbet. ²¹ Nah ka kannipwi gukak no karukri pidahan awaku nah marenpi pibohri nah hiyakni ku pis pi kannuhte nuwuhu. Pis kapannusima. Ku kiney pis ka ikis ariknawnama, hiyawa kuwewanek pis atere iwé kaayhsima arikna ayteke. Ku kiney pis ka mutuh ariknawnama, hiyawa kuwewanek pis atere iwé kaayhsima amutri ariw ayteke.” ²² Igme gikipara kaytwa giwn: “Pis mbeyepye pihyakemni! Inakni piwn arekhetni ku samah pihyakemni ka wadit. Ku pis kuwis hiyakni ku nah kannanusima, mmahki nikwe pis ka battukaw kannipwi ndahan? Pis kuwis hiyakni ku kiney nah ka ikis ariknawnama, hiyawa kuwewanek nah iwé kaayhsima arikna ayteke. Pis kuwis hiyakni ku kiney nah ka mutuh ariknawnama, hiyawa kuwewanek nah iwé kaayhsima amutri ariw ayteke. ²³ Kiskama pis kawihpinkam ndahan ini ku pariye nah ikise ay piwaku. Mmah nikwe pis ka ikí nukakura ta agikut payt abeyheki karukri adahan ignes hiyeg ayge sunapkis ini nukakura ta gitkis nawenépwi hiyeg kahadbe ku aysaw nah danuh atere, ignes diyuhkis nukakurakam apitminakama ta nuthu?” ²⁴ Ayteke ig awna ta gitkis nerras hiyeg ayge gihumwa. Giwn: “Iwepnay giw no karukri pahamkunano adahan yis ikepni git ner ku pariye kuwisnene kadahan madikawumku gikakura.” ²⁵ Iggisme awna git: “Kiyapwiye, ig kuwis kadahan madikawumku gikakura kuwis. Ikeypi.” ²⁶ Igme gikiparakis kaytwa giwnkis, ig awna: “Ka sam. Ku pariye darih kaayhsima, iggi ikakka git pi kiyeste akiw. Henneme ku pariye ka darih kiyestema, nikwe in iwepka giw ini ku pariye ig kuwis kadahan. Hennewatbaki in iwepka.” ²⁷ Ayteke ariwnteke ini ig gikiparakis awna gitkis: “Kuri, su yis atak kamax nerras nupetunyapu ku pariye kane muwaka nah humaw gikiparakis. Waxnigkis ayta nuthu adahan yis pisenwa gikakkis ay nuwtrik.”

Jesus Parak Ta Apitit Jerusalém

Mt 21.1; Mk 11.1; Jo 12.12

²⁸ Pisenwa gawnhan inakni giwn, ig Kiyapwiye Jesus tipiknene akiw gapitkis pitati ta arimkanit Jerusalém.

²⁹ Ig danuh atere apitit ini waxri imuhgipitnene kewye Olipegpit. Ig kennesmin arit paytwempu ku pariye nopsanyupwinen kewye Betfajé akak Betániya. Ayge ig awahkis piyana giwatnipwi adahan igkis ta sunepnes gidahan pahapwi kaway.

³⁰ Ig awna gitkis:

—Ataknabay ta apitit ini paytwempu nopsanyupnene pahambakaytak. Parakantenwa yis hiyá pahapwi kawayyan “jumentinyu”. Ayge ig wanak. Hiyeg kote batte giduhyamadgat. Watakniw waxwanig atan nuthu. ³¹ Ku hiyeg ayge awna yit: “Mmeneki yis dax?” yisme kaytwa giwnkis: “Kiyapwiye muwakapri.”

³² Igkis giwatnipwi timapni henne, igkis tipik. Igkis danuh atere, igkis utí madikte ku samah ig Kiyapwiye Jesus akki gitkis.

³³ Ayteke nikwe igkis watekwiyes ner kawayyan. Igkis watekempiye, ignes akipara danuh atere. Igkis awna gitkis:

—Mmeneki yis dax yis watak upig kawayyan?

³⁴ Iggisme kaytwa giwnkis:

—Kiyapwiye muwakapri.

³⁵ Ayteke igkis diyuhe waxe ner kawayyan ta gimkat Kiyapwiye Jesus. Igkis danuh atere, igkis amboha gidagmanpitkis ta giduhyamadgat kawayyan. Ayteke igkis wagahkise Kiyapwiye Jesus ta giduhyamadgat.

³⁶ Ayteke nikwe ig tipikwiye. Nerras hiyeg ayge igkis hiyapni henne, igkis barewha ahin gapit pitati. Igkis awasaprike ahin akak gidagmanpitkis.

³⁷ Ig kennesmin gidawnhan ta apitit Jerusalém, igkis muhukwiyes aseb ini waxri imuhgipitnene Olipegpit. Apim ini madikte gikannuhnipwi kabubuknene ayge, igkis batek ginaktinkis. Igkis kapusa kabayha Uhokri akak madikte gibetkikis adahan madikte annut ku pariye igkis hiyá ig keh.

³⁸ Igkis awna:

—Uhokri gabay gikaknek ner Ukiparawiy ku pariye ayta giwaprik Uhokri. Batekka ayhté inugik. Kibeyne gidahan Uhokri!

³⁹ Nerras farisewkis ku pariye ayge gibetkis hiyeg igkis timapni henne, igkis awna ta git Kiyapwiye Jesus:

—Kiyapwiye, wani nerras pikannuhnipwi ka muwaka awna inakni henne.

⁴⁰ Igme kaytwa giwnkis:

—Amawka ku igkis awna inakni henne. Waké igkis ka awnabe henne, no tip kabimankama akak batekka giwenyankiskama. Hennewatbaki in.

Jesus Kadni Akiw Gidahankis Jerusalémyenepwi

⁴¹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus danuh kennesa arimkat paytwempu Jerusalém. Ig sarayh gipeggi atere, ig kadni gidahankis madikte hiyeg ayge. Ig biyuk gikan ig tihene ayge.

⁴² Ig awna:

—Aa, yis hiyeg paytwempuyenepwi. Nah kaayhsima muwaka yis hawwata kadahan batekka ku apim inin. Henneme ku apim inin yis ka hiyá ahiyaka ⁴³ Inneki keh aysawnemenek yis hiyá mbeyne kaayhsimanek. Yipetunyapu danuh atannek igkis kiyarewnihpey akak wayk atikka. Igkis mpithepyi muwwapu adahan yis ka pes. ⁴⁴ Apim ini igkis umehpey. Igkis mehe yipinne madikte. Igkis ka ikis pahownama tip papitmintak akak guyasi tip. Yis hiyá madikte ini mbeyne awaku yis mahikohpen apim ini ku aysaw nah danuh atan adahan yamnihten.

Jesus Pekkis Piyuknepwi Agikutak Uhokri Gipin

Mt 21.12; Mk 11.15

⁴⁵ Pisenwa gawnhan inakni yuwit ig tipik. Ig pareke ta agikut ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ayge ig uté hiyeg ku pariye piyuknepwi puwikne akak kuhipra adahan hiyeg kakanhewne ta git Uhokri. Ig hiyapni henne, ig ipukwapeprikis.

⁴⁶ Ig awna gitkis:

—Uhokri gannasan minikweknene awna:

“Inin nipinhu ini piriyepekewket.”

Yisme kehne gipin humaw amepwiyeket.

⁴⁷ Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus kannuhekne takunipti ayge agiku ini Uhokri Gipin. Nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan gikakkis awaykemi kiyatyepwi ayge Jerusalém igkis ipegminene gihiyakemnikis, igkis awna:

—Mmenepri wixwiw hiyá giwmepka kuri?

⁴⁸ Henneme igkis ka hiyá gisamanak. Mmanawa madikte hiyeg kiyatha Kiyapwiye Jesus, igkis ataybiswa git kabayhtiwa.

Kariwntak Jesus Utí Gikumadukan?

Mt 21.23; Mk 11.27

20 Apim ini hawkri ku samah Kiyapwiye Jesus kannuhekne ayge agiku leglis, ig ekkene Uhokri ginetni ayge, nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan gikakkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis igkis patiptakig atere.

² Igkis ayapri:

—Mmahka pis keh ini ku pariye pikehni ay? Kariwntak pis utí pikumadukan adahan pis keh henne?

³ Igme kaytwa giwnkis:

—Nah hawwata ayapyi pahat ayapka. Uyay akka nuthu. ⁴ Kariwntak amekene João Batistamni utí gikumadukan adahan ig kaywa hiyeg? Ba giwntakwatma Uhokri? Ba kawka ba he giwntakkisnenwatma hiyeg amadgayapu inin?

⁵ Igkis timapni henne, igkis kinetihwa pawtak adahan ahegbetepye ginetnikis. Ayge igkis awna:

—Ku wixwiw kaytwa giwn ku ig amekene João Batistamni utí gikumadukan giwntakwa Uhokri, nikwe ig awne wotwiw: “Mmahki nikwe yis ka iha giwn?” ⁶ Henneme ku wixwiw kaytwa giwn ku ig utí gikumadukan he giwntakkisnen hiyeg amadgayapu inin, nikwe madikte nerras hiyeg ay padaktepwiwnek. Mmanawa gitkis ig amekene João Batistamni ignewa Uhokri gawnepe.

⁷ Ayteke nikwe igkis kaytwa giwn Kiyapwiye Jesus:

—Usuh ka hiyak ku kariwntak ig utí gikumadukan.

⁸ Ayge nikwe igme Kiyapwiye Jesus awna gitkis:

—Ku samah yis ka akki nuthu, nikwe nah kawnta akki ta yit ku kariwntak nah utí nukumadukan adahan nah kehne ini ku pariye nukehni ay.

Was Akapriwten Kane Kibeynepwima

Mt 21.33; Mk 12.1

⁹ Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus kapusa awna pahat yuwit patuwesbuhka ta gitkis madikte hiyeg ayge. Ig awna:

—Minikwak pahapwi awayg mutuhe giwasra. Giwasra “uvapunen”. Ayteke ig ibekhe giwasra pabakak gikakkis hiyeg ku pariye nikapriwten. Pisenwa ig tipik ta apitit pahá waxri akiw. Ig atak adahan ayipwite. ¹⁰ Ku aysaw danuh apatyaprik amutri, ig awahkise pahapwi

gihiyega ta giminkis nerras akapriwten was adahan igme iwepye abusku gamutra guw amadgatak giwasra adahan ewkwiye ta git. Igkisme akapriwten was igkis kamaxe ner gihiyega. Igkis biptepri. Ayteke igkis awahkiswig hennen. Igme tipik danuh ta git gikipara yuma ariknawnama giwaku. ¹¹ Ig was akipara hiyapni henne, ig awahkise pahapwiwa gihiyega atere akiw. Igme danuh atere, igkis keh hawwata gikak akiw. Igkis biptepri, igkis mahipwihpig, igkis awahkiswig hennen yuma ariknawnama giwaku. ¹² Ayteke nikwe ig was akipara awahkis pahapwiwa gihiyega akiw atere giminkis. Igme danuh atere, igkis huwipwihpig, igkis padekwig. ¹³ Ig ner was akipara hiyapni henne, ig awna: “Mmah nah keh kuri? Aah, nah kuwis hiyak ku pariye nah keh kuri. Nah awahkiste nukamkayh nubetki atere giminkis. Nawenétke ner nukamkayh igkis kiyatha.” Nikwe ig awahkiswig atere giminkis. ¹⁴ Henneme nerras akapriwten was pase igkis hiyé gikamkayh ig nemnik, igkis amiyhepri. Igkis kinetihwa pawtak, igkis awna: “Nernewa was akipara gikamkayh. Uyay umehpig mpinekata kuwewanek ini was msekwe madikte gidahan. Pi kabayte wixwiw umehpig adahan ini was msekwe udahanwiw.” ¹⁵ Ayteke nikwe igkis tukuhpig ayteke amadgatak giwasra igkis umehpig.

Pisenwa gawnhan inakni yuwit patuwesbuhka, ig Kiyapwiye Jesus awna gitkis:

—Uyay akka nuthu. Pariye yipewkan ig was akipara keh gikakkis nerras akapriwten giwasra nikwe? ¹⁶ Nah akkrite yit. Ig ayta pisenwa gikakkisnek. Pisenwa nikwe ig ibakha giwasra pabakak gikakkis nawenépwi hiyeg akiw.

Igkis timapni henne, igkis awna:

—Gikak Uhokrinek in ka danuh.

¹⁷ Igme ipegkeke gikakkis, ig awna gitkis:

—Ka ba yis hiyá ku Uhokri gannasan minikweknene kinetihwa amin inakniwata hiyakemniki? In awna:

“Hiyeg kehne pahá payt tiptiye, igkis tukuhe pahow tip. Gipewkankiskam ku eggu tip ka kawihkam. Bawa eg tip eggu pi awaygtenano ariw madikte. Eg humaw adahan payt akoksa. ¹⁸ Ku pariye hiyeg teswiye ta gupitit no tip igkis tuguhe dunibdiwaruhpikisnek. Egme no tip ku eg tuguhe ta gipititkis hiyeg, bawebetwaruhpi igkis.”

Hennewatbaki ig Uhokri gannasan awna.

Ikinay Git Uhokri Madikte Ku Pariye Kawih Gidahan

Mt 22.15; Mk 12.13; Rom 12.1

¹⁹ Nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis timapni henne, igkis pukuhe ku ig Kiyapwiye Jesus awna inakni yuwit giminkis ku samah igkis tukuhpitpri. Ayge nikwe amun inakni igkis mpiksaw giharit adahan gikamaxwitni. Henneme igkis apisemun gibohrikis nerras hiyeg timepnepwu giwn ayge awaku ignes hiyeg kiyathe Kiyapwiye Jesus. Inneki keh igkis ikiswig. Igkis tipik.

²⁰ Henneme igkis apuriwgi kabayhtiwa. Igkis awahkis hiyeg yawayapu atere gimin adahan gayaminetni ke

wotbe igkis awna apititakwatbe giyaknikis bawa kawa igkis he kinisnenri. Igkis aharitnes adahan ig awna arikna taraksebet adahan igkis gimetkepten adahan igkis kamaykiswig ta git hiyaptigi.

²¹ Ayteke nikwe igkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus, igkis awna git:

—Kiyapwiye, usuh hiyakpi ku pis awna wadit pis kanuhak wadit. Pis ka awna mpusema yuwit gidahankis hiyeg. Pis awna pahatwowa yuwit ta gitkis madikte hiyeg. Hiyawa hiyeg gihiyakemnikis nawenéwa ariw pidahan henneme in ka sam ta pit. Pis awna pahatwowa yuwit. Pis akki Uhokrierwa gihiyakemni gitkis. ²² Kiyapwiye, usuh muwaka hiyak pahat hiyakemniki. Ig kiyapwiye Sésar nerras romayenepwi gikiparakis ig mpiksaptih wixwiw hiyeg judeyenepwi adahan wixwiw katiwnihgi. Ba wadit adahan wixwiw katiwnihgi? Ba ka wadit?

²³ Igme Kiyapwiye Jesus kuwis hiyakni ku igkis awna inakni adahan gikinsepten. Ig hiyapni henne, ig awna gitkis:

²⁴ —Uyay akka nuthu pahamku karukri.

Igkis timapni henne, igkis iwé pahamku karukri igkis ewkwiw ta git. Ayteke nikwe ig ayaprikis:

—Pariyepa kahehpakye gumadga no kirehka? Pariyepa kewe ay gumadga?

Igkisme kaytwa giwn:

—Inin kiyapwiye Sésar giw. Inin ahehpakti kiyapwiye Sésar gahehpak.

²⁵ Igme awna ta gitkis:

—Nikwe no karukri kawih gidahan kiyapwiye Sésar. Hiyawa wixwiw ikepru git. Henneme amawka ku wixwiw ikí ta git Uhokri madikte ku pariye kawih gidahan Uhokri.

²⁶ Nerras hiyeg ka hiyak gisamanak adahan igkis keh ig awna yuwit taraksebet adahan igkis matekepri ayge gibetkis hiyeg. Igkis timapni henne ku ig kaytwa giwnkis kabayhtiwa, igkis wakaymnibdi gidahan. Igkis he barukebdi msekwe.

Wixwiw Kannikaw Ariw Umiremniwiynek

Mt 22.23; Mk 12.18; Jo 5.21, 6.39; Rom 8.10; 1 Kor 6.14, 15.12; 1 Tess 4.16; Apok 20.4

²⁷ Ayteke ariwnteke ini nawenépwi hiyeg danuh atere git Kiyapwiye Jesus akiw. Igkis hiyeg sadusewkis. Gitkis sadusewkis hiyeg miyá ignes pisenwe gihawkankis ignes ka kannikaw akiw. Igkis danuh atere, igkis awna git:

²⁸ —Kiyapwiye, amekene Moís tamakkis gikumadukan amadga kagta udahanwiw. Inakni gikumadukan awna:

“Ku pahapwi hiyeg miyá guw gihayo, ku ig yuma gikamkayh gukak eggu gihayo, nikwe amawka gikebyi maripkaw gukak eggu giwgun marihwa eg kakamkayh hawwata ke wotbe ignebe gikebyibe kakamkayh gukakbe.”

Hennawatbaki ig amekene Moís gikumadukan awna.

²⁹ Boh. Minikwak ntewnehker gikebyikis. Ig eggutye maripkaw gukak pahapu tino. Ayteke ig miyap kawke

ig kakamkayh gukak. ³⁰ Ayteke nikwe ig gisamwi gipun maripkaw gukak eggu giwgun. Ig hawwata ig miyap guw. Ig kawmata kakamkayh gukak. ³¹ Ayteke nikwe ig gisamwikis gimamnamkis ig hawwata ig maripkaw gukakwata akiw. Henne madikte nerras ntewnehkernene gikebiyikis miyarapwata yuma pahapwinama kakamkayh gukak. ³² Pisenwa egme hawwata eg miyop.

³³ Kuri Kiyapwiye, usuh ayapi. Aysawnemenek apim ini ku aysaw hiyeg kannikaw ariw gimiremnikis, pariye gabetitakkis darihgu? Mmanawa igkis ntewnehkernene gikebyikis igkis madikte maripkewnekwiyes gukak.

³⁴ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Hiyeg amedgenepwi inin ignes maripkaw. ³⁵ Henneme ku pariye hiyeg ik adahan igkis kannikaw ariw gimiremnikis adahan igkis msakwa ayhté inugig, igkis ka maripkaw akiw ayge. ³⁶ Iné igkis kawmata miyá akiw. Igkis msakwa hennep ke ahjbe. Igkis Uhokri gikamkayupwi mmanawa igkis kannikaw ariw gimiremnikis. ³⁷ Kuri uyay kinetihwa amin wixwiw hiyá ba hiyeg kannikaw ariw gimiremnikis. Igwa amekene Moís akki wotwiw ku ignes kannikaw. Ig akki wotwiw huwewe abet inakni yuwit adahan tiket apuwpi ewwakti. Ayge abet inakni yuwit ig awna ku Kiyapwiye Uhokri ku ignewa kuri amekene Abrawh giwohkiga, ignewa kuri amekene Izaki giwohkiga, ignewa kuri amekene Jakó giwohkiga. ³⁸ Inakni yuwit akki wot ku igkis gidukweneswa igkis ipeg. Ig Uhokri kawki miyarapyema giwohkigakisma. Ig hiyeg ipegnene giwohkigakis. Wotwiw igkis miyarap. Gitme Uhokri gidukweneswa madikte hiyeg ipeg.

³⁹ Gaytakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis timapni henne, igkis awna git:

—Kiyapwiye, pis awna inakni kibeyne yuwit.

⁴⁰ Ariwnteke ini igkis ka kibowka ayapri akiw.

Cristo Ignewa Amekene Davi Gikipara

Mt 22.41; Mk 12.35

⁴¹ Ayteke igme Kiyapwiye Jesus ayaprikis:

—Mmahki hiyeg kanumri Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiy, Cristo, mmahki igkis kanumri “amekene Davi gihwhi”? Mmahki igkis ka kanumri “amekene Davi gikipara”? ⁴² Igwa amekene Davi tamak inakni henne amadga gikagtan apatkekne Salmus. Ig awna:

“Ukiparawiy Uhokri awna ta git nukipara Cristo.

Giwn: ‘Batnaba ay nuhumwa kihehaptak amun inin iwetrit kiyatye ⁴³ ku samah nah sibuhkisnete pipetunyapu pit.’”

⁴⁴ Ka ba yis hiyá ku igwa amekene Davi ka kanumri Cristo “nuhiwhi.” Kawa. Ig kamumri “nukipara”. Nikwe ig Cristo ka he gihwhinenwatma. Ig hawwata ig gikipara.

Ka Muwaka Ikaw Kibeyne He Kiniseknenen

Mt 23.1; Mk 12.38

⁴⁵ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus kinetihwa gikakkis gikanuhnipwi ay gitaybikis madikte hiyeg. Ig awna gitkis:

⁴⁶ —Pukuhpawnabay adahan yis ka iwí gihiyakemnikis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gi-

kumadukan. Iggis ba gibetkatunkis wewnamahkis agiku gibereswetnikis. Iggis batek hiyeg aytningikis highi-madga akak kiyathaki. Iggis batek bat amadga epti ku pariye pi kiyattanano agiku leglis. Iggis batek bat amadga epti kiyatyo abet fet.⁴⁷ Bawa iggis wiwhpiyes madankunopwi gupinkis guwkis payak akak gewkanbetkis akak kiniska. Henneme iggis piriyepekaw kiyabawkad marihwa hiyeg ikiyigkis ku iggis kibeynepwi hiyeg. Aysawnemenek iggis katiwnipwe apatra ini gihiyakemnikis. Apim ini iggis pi hiyapte mbeyne ariw nawenépwi hiyeg taraksapye.

Madankuno Gukan Pi Kahayakte Gipetunat Uhokri

Mk 12.41

21 Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus ayge apuriwne hiyeg kehnepi ofan gidahan Uhokri ayge agiku ini leglis kewe Uhokri Gipin. Ig hiyá kaayhsima igisapye mpiya awpre, iggis ikenes karukri ta agikut atiy.

² Ayteke ig hiyá pahapu madankuno danuh atere. Eg madiptipyo. Eg ikano mmukna kirehka ta agikut atiy, ayessawa karukri.

³ Ig hiyapni henne, ig awna:

—No eg madankuno madiptipyo gukan pi kahayakte ta gipetunat Uhokri ariw gikankis madikte nerras hiyeg. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.⁴ Mmanawa iggis kakanhaw akak gikakurakis asemne. Egme kakanhaw akak madikte gudahan gukakura. Yuma ariknawnama eg darih adahan isimno ku pariye gumawkanitnene.

Kaayhsima Mbayka Nemnikumpiye

Mt 24.1; Mk 13.1; 1 Tim 4.1; 2 Tim 3.1; Apok 6.1

⁵ Ayteke ariwnteke ini gaytakkis gikannuhnipwi kapusa kinetihwa pawtak amin ini leglis Uhokri Gipin ku samah in barewyewa paytwempu, in kehka akak barewyowinen tip, in bareswapu akak hiyeg gikankis. Igme Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna gitkis:

⁶ —Mmah yis hiyá ini paytwempu? Aysawnemenek yis hiyapni madikte mehpijanek. In hirohe madikte waygboitenek. Iné pahow tip ka msakwanek papitmin-tak akak guyaki tip akiw.

⁷ Iggis timapni henne, iggis ayapri:

—Kiyapwiye, kabetpahki inakni piwn kahayaknek? Pariye danuh adahan arekhetni ku in kennesa adawnhannek?

⁸ Igme kaytwa giwnkis:

—Ka yi muwaka kinikiswa ta gitkis hiyeg. Mmanawa aysawnemenek kaayhsima hiyeg kahayaknek nuwapike ke wotbe ignes ayta nuwnakbe. Iggis awnanek: “Nahnawa Cristo, nah Uhokri gikanyan adahan yikumaduketni.” Hawwata iggis awna: “Kuwis ahawkanaprik amaksempi hawkri.” Ka ba yi iha inakni giwnkis.⁹ Ku aysaw yis timé arak kutimniki akak kerka ka yi muwaka wadisaw. Amawka ku in kit danuh henneme kote danuhte amaksempi hawkri.

¹⁰ Ayteke ig awna gitkis:

—Aysawnemenek pahabunene hiyegipiyene kerbetpikisnek gikakkis nawenéwa hiyegipiyene akiw. Gupelma kerbetpikis iggisweke gupelma.¹¹ Apim ini kaayhsima sagkaki kaahawnasima muwwapu waxribdiw. Hawwata mbeyepye karayt biyuh muwwapunek. Hawwata kaayhsima mihetniki danuh muwwapunek. Hawwata akiw mbeyepye arikna humawnek amadga en. In keh hiyeg apis mpiyenepepye.

Jesus Gihiyegapu Hiyapkiska Mbeyne Gitkisnek

Mt 10.19, 24.9; Mk 13.9; 2 Tim 3.1

¹² —Henneme apit ini mbayka danuh, yis nuhiyegapu kamaxwika gapitkis hiyegnek yis hiyapkiska mbeyne yitnek. Apim ini yis kamiyepekanek agiku gileglisakis. Ayteke nikwe yis paraksepeka agikut parakseket. Hawwata akiw yis kamiyepekanek ta gitkis ikiparat ta gitkis hiyaptigi. Yis waxepka ta gipetunatkis apatra ku samah yis nuhiyegapu.

Uhokri Gitip Iki Yit Yuwit Adahan Yis Awna

Mt 10.19; Mk 13.11; Lk 12.11

¹³ —Ka sam. Ini humaw yihawkanaprik adahan yis kehne temwe ndahan.¹⁴ Ahegbetanabay yihiyakemni ku akak inin adahan yis ka ipegmina yihiyakemni adahan ku pariye yis awna gitkis apim ini hawkri.¹⁵ Nahwa iki yuwit yit adahan yis awna gitkis apim ini. Nahwa iki hiyakemniki yit. Ayge yipetunyapu ka hiyá asamanak adahan iggis diyuhkis yinetni. Iggis ka hiyá igkisma kaytwa yiwn apim ini hawkri.

Aysawnemenek Igneseke Pakebyekne Kamaykisegbet

Mk 13.12

¹⁶ —Apim ini hawkri yigwa kamaykiswey, yinagwa kamaykiswey, yikebyupwiwa kamaykiswey, yikagmadapuwa kamaykiswey. Juktah egkis umahkise yataknek.¹⁷ Ayge madikte hiyeg amiyhepyi awaku ku samah yis nuhiyegapu.¹⁸ Ka sam. Uhokri apuriwyi kabayhtiwa. Yisemnuwa ka matis.¹⁹ Ku yis ka isahkiswa nuwuh, yis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa.

Jerusalém Mehpijanek

Mt 24.15; Mk 13.14; Lk 23.28

²⁰ —Ku aysaw yis hiyá Jerusalém kiyaraniw akak suwtat, ini arekhetni ku ahawkanaprik kuwis danuh adahan in mehpija.²¹ Ku aysaw in danuh nikwe amawka hiyeg pese ayteke kibentenwa. Amawka ku pariye msekweneppi ay Judeyamaw amawka ku iggis bisike ahaprikute apuheku ini waxribdi. Iggisme ku pariye msekweneppi ay apit Jerusalém amawka iggis pes ayteke nipititak. Iggisme ku pariye msekweneppi aparayewa ariw ini paytwempu amawka iggis ka bisik atere nipitit.²² Mmanawa ahawkanaprik hiyeg jerusalémyeneppi katiwnipwe apatra gitaraksankis. Madikte in danuh ta gitkis ku samah Uhokri gannasan minikwek-nene awna. Metakwa in kahayak.²³ Akayih. Kaayhsima mahikoriki apim ini hawkri gudahankis tinogben biyuhkispwi hawwata gudahankis tinogben ku pariye

sukkisanyopwi. Kaayhsima mahiko adahan egnés bisik. Mmanawa kaayhsima mbyaka danuhnek ta apitit inin waxri. Hiyeg hiyá mbeyne kaayhsima aynek apatra gitaraksankis. ²⁴ Kaayhsima hiyeg gaytakkis igkis umehpikanek akak ponya. Kaayhsima hiyeg gaytakkis igkis kamaxapepka igkis waxapepka ta apitit mpuse waxri. Apim ini ignes hiyeg kane judeyenepwima igkis xuwehe hiyeg Jerusalémyenepwi giwaxrikis. Igkis msa-kwa ayge juktah ku aysaw gihawkanaprikis danuh adahan Uhokri pisenwa gikumadukankis ayge.

Jesus Gidawnhan Atan

Mt 24.29; Mk 13.24; 1 Tess 1.7; 2 Ped 3.10; Apok 1.7, 19.11

²⁵ —Ayteke ariwnteke ini, mbeye arikna humawnek agiku hawkri akak kamuw akak kayg akak warukma akak warapyu. Ayme amadga wayk madikte hiyegipiy-enepwi kiyimwih ginaktinkis awaku ku samah paraw bobo kiman mpiynepepe parawhokwa. ²⁶ Hiyeg nu-wiknawrumpi awaku gapisnikis abohri ku pariye me danuh gitkismet. Mmanawa madikte ku pariye agikunene hawkri, apim ini in ayguhwebdinek ariw niwetri. ²⁷ Ayge apim ini nikwe hiyeg hiyapunnek, nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin. Nah ayta abetimpi ukuhne akak madikte ndatni akak madikte nukiy-thani kabutennene. ²⁸ Yisme ku samah yis hiyá ini mbeyne danuh, ka yi muwaka apisasaw. Sarayhnay yipegyi ta inugikute adahan yis nuhiyepetni. Apim ini yamnihka humaw kibentenwa.

Yuwit Patuwesbuhka Amin “Figeyra” Akat

Mt 24.32; Mk 13.28

²⁹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna gitkis pahat yuwit patuwesbuhka. Ig awna:

—Ipegnay ta gumkat no ah akat “figeyra” akak arakembet ah akat akiw. ³⁰ Ku aysaw wis hiyá egnés kapanhaw akiw in arekhetni huwewe wot ku guhawkanaprikis kennesa danuh nikwe adahan egkis kew.

³¹ Hawwata aysawnemenek ku aysaw yis hiyá ini mbeyne danuh, metakwa yis hiyakni kuri ku Uhokri gikumadukan ahawkanaprik kennesa danuh kuwis.

³² Hiyeg ku pariye amedgenepwi inin apim ini hawkri, apit ignes madikte miyarap ayipa inakni madikte danuh gitkisnek ku samah nuwnhu. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in. ³³ En biyuke, waxri biyuke, henneme nuwnhu ka biyuk.

Msakwanabay Ahegbet Apanenekwa

Mt 24.42; Mk 13.35; Lk 12.35; 1 Tess 5.4

³⁴ —Msakwanabay ahegbet apanenekwa apit ini hawkri danuh. Ka yi muwaka ikatuswa arit amadgaya inin. Ka yi muwaka ikatuswa arit fet arit urukihwaki. Nawenétke pahaye adahan in hawkri danuh yis ka iknima. ³⁵ Ke pahapwi hiyegbe pahaye adahan ig sibuhe agiku tey ig ka hiyaknima. Pahaye adahan in dehekwi. Mmanawa hennewa in danuh ta gitkis madikte hiyeg amedgenepwi inin. ³⁶ Amawka yis apuriwnenekwa apanenekwa, yis ayepne yawaygyi ta git Uhokri adahan yis ka matakasaw arit madikte ini mbyaka ku

pariye nemnikumpiye. Amawka yis ayepne yawaygyi adahan yis yidukwenewa tabirnene amadga hawkri juktah ku aysaw nuhawkanaprik danuh nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin.

Mpuse Aygete Jesus Pes Paytwemputak

³⁷ Mpuse hewke ig Kiyapwiye Jesus kannuhekne ayge ini leglis kewye Uhokri Gipin. Mpuse aygete ig pes apuritik paytwempu Jerusalém. Ig mpiyesa mpuse mtiyka ta apitit ini waxri imuhgipitnene kewye Olipeg-pit.

³⁸ Hewkepye hiyeg danuhne atere agikut ini Uhokri Gipin adahan igkis timepnes Kiyapwiye Jesus giwn.

Judas Iskariyotis Ahegbetepye Ginetni Adahan Kamay-kis Jesus

Mt 26.14; Mk 14.10

22 Msekwe aynessa hawkri adahan judeyenepwi gipetrakis adahan igkis axnes muttuhyan arih akak bugut miyegbiye adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri umahkise muttuhyan gidukwenaprikis gihiyegapu.

² Nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis ipegminenes gihiyakemnikis adahan igkis hiyak ku samahpa igkis umahkise Kiyapwiye Jesus. Igkis apise nawenétke hiyeg fetyapu ayge hahhayruke gikakkis gipatra.

³ Ayteke ner wapitye gikiparadkis Satanás ig kawihé pahapwi gaytakkis Kiyapwiye Jesus giwatnipwi kewye Judas Iskariyotis.

⁴ Ayteke nikwe ig Judas Iskariyotism in tipik ta gimkatkis nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras apuriwnepwi Uhokri Gipin. Ig danuh atere, ig kinetihwa gikakkis adahan ig kamaykisiye Kiyapwiye Jesus ta gitkis.

⁵ Igkis timapni henne, igkis batek ginaktinkis kaayhsima. Igkis awna git:

—Ku pis kamaykis Jesus ta wothu, usuh katiwnihpi.

⁶ Igme kaytwa giwnkis:

—Ihi. In kabay nuthu.

Ayteke nikwe ig gihapu Kiyapwiye Jesus adahan ig hiyá ku aysaw gihawkan danuh kabayhtiwa adahan ig kamaykisiw aparayewa ariw hiyeg.

Iwetrit Ahegbet Adahan Jesus Fetya Gikakkis Giwatni-pwi

Mt 26.17; Mk 14.12

⁷ Ayteke ariwnteke ini, danuh ahawkanaprik adahan ini fet adahan hiyeg axnes bugut miyegbiye. Abet pitayte hawkri abet ini fet ignes judeyenepwi umah muttuhyan adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri umahkise muttuhyan gidukwenaprikis gihiyegapu.

⁸ Ayge nikwe ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis kiyapwiye Pedru gikak kiyapwiye João. Giwn:

—Ataknabay ahegbeta pahapwi muttuhyan adahan waxniwi abet upetrawiy.

⁹Igkisme ayapri:

—Kiyapwiye, kineypa pimawkan adahan usuh ahegbetin?

¹⁰Igme kaytwa giwnkis:

—Ku aysaw yis parakanten apitit paytwempu Jerusalém, ayge pahapwi awayg patiptak yikaknek. Ig hiyuwe akak kaggap un atiy. Makekwepnay gihapu. Ku kiney ig parak agikut payt, yis parak aterewata. ¹¹Awnanabay ta git payt akipara ku yikannuhten awna: “Kineypa xam adahan nah fetya axne muttuh arih gikakkis nukannuhnipwi?” ¹²Ayge nikwe ig akki ta yitnek pahayku xam nopsadnene ayhté payt apahnap inuteknene. Arikna ayge madikte ahegbet kuwis. Ahegbetanabay umanawiy ayge adahan wixwiy fetya.

¹³Igkis piyananene timapni henne, igkis tipik ta apitit paytwempu. Igkis danuh atere, igkis utí madikte ku samah Kiyapwiye Jesus akkamnih gitkis. Ayge nikwe igkis ahegbete madikte adahan igkis fetya axnes muttuhyan arih. Pisenwa igkis diyuhe ta git Kiyapwiye Jesus.

Jesus Kiyekiswa Gitkis Giwatnipwi

Mt 26.26; Mk 14.22; 1 Kor 11.23

¹⁴Ayteke ariwnteke ini ku aysaw ahawkanaprik danuh, igkis atere fetya. Ig Kiyapwiye Jesus bat ahumwa axtet gikakkis giwatnipwi.

¹⁵Ayge ig awna ta gitkis:

—Kennesa kuri adahan nah hiyapkiska mbeyne nuthu. Kibeyne, apit in danuh nuthu, nah kahawkan fetya ay yikak. Nah kaayhsima axkere inin muttuhyan arih yikak ku apim inin. ¹⁶Ig muttuhyan arakak ndahan. Ku samah ig umehpika gidukwenaprikkis amekenegben marihwa igkis isamtaw, hawwata nah umehpikanek. Apim ini nah inyerwa keh hiyeg isamtaw. Awetupye nah ax yikak henne akiw juktah ku aysaw madikte ini arakak inyerwa danuh abetnewa Uhokri gikumadukan. Hennawatbaki in.

¹⁷Ayteke ig iwé pahow goblé. Ig kabayha Uhokri. Ig awna gitkis:

—Amapanay inin win. Mpuse pahapwimpi higá niwn-tak. ¹⁸Kuri nah ka takunima higá win ay amadga inin akiw. Awetupye nah higá win ay juktah ku aysaw Uhokri gikumadukan danuh. Hennawatbaki in.

¹⁹Ayteke ig iwé pahak bugut. Ig kabayha Uhokri. Ig sigkebdih ini bugut ig ibekhepni ta gipurikwis giwatnipwi. Ig awna gitkis:

—Inin bugut in nihhu ku pariye nah sigkebdihkis yidahannek. Han pitatit yis axne bugut ke ininbe kiki-bereput adahan yis nukiyetnnek.

²⁰Ayteke ariwnteke ini pisenwa gaxnikis madikte gimanakis, ig iwé pahow goblé. Ig keh nikak hawwata ku samah ig keh akak bugut. Ig awna gitkis:

—No goblé eg Uhokri gahegbetawni nukunewa yidahan. Mmanawa ig Uhokri ahegbete ginetni nukunewa akiw gikakkis hiyeg adahan ku samah ignes humaw gihiyegapu. Nahme sukase numighu yidahan kahadbe ini gahegbetawni in humaw.

Jesus Akki Ku Pariye Gikamaykiswitni

Mt 26.21; Mk 14.18; Jo 13.18

²¹Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna:

—Pahapwi yaytak ay, giwak payak akak ndahan ay aduhyamadga axtet, iggi kamaykiswennek ta gitkis nupetunyapu. ²²Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah umahkiswanek ku samah Uhokri ikiswanaw ndahan. Amawka ku nah miyá henneme ner ku pariye nuwmasepten iggi hiyá mbeyne kaayhsimanek nupatra.

²³Igkis giwatnipwi timapni henne, igkis kinetihwa pawtak amin ku pariyea kehpiye ini gikak Kiyapwiye Jesus henne.

Ka Ba Yi Ikaw Gapitminnama Pahapwi

Mt 20.25; Mk 10.42; Rom 12.3, 10, 16; Ef 4.2; Fil 2.3; Tiyagu 4.6; 1 Ped 5.3

²⁴Hawwata akiw igkis kapusa mapihpak amin ku pariye gaytakkis pi kiyattenene giwkis.

²⁵Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Ka yi muwaka ikaw gapitminnama pahapwi. Ikiparat amadgayapu inin igkis ikaw gapitminkis gihiyegapukis. Igkis kabukhewpi gitkis. Henneme igkis kanumkiswa “Hiyeg gamnihtenkis”. ²⁶Yisme ka hennema. Yidahan nawenéwa. Yisme yidahan ku pariye yaytak yapitmin madikte amawka ku ig ka kabukhaw yit. Amawka ku ig ikaw ke wotbe igwa yibukbe. Ku pariye kumadukene amawka ku ig ikaw ke wotbe igwa kumadukakibe. ²⁷Uyay akki nuthu. Pariyepa pi kiyatte giwtrikkis hiyeg? Ba pahapwi ku pariye betnene ahumwa gaxten ig axne ayge? Ba ig pi kiyatte? Ba kawka ba ner gibuk ku pariye ewkne gimana git? Nah akkite yit ku pariye gaytakkis pi kiyatte. Ner ku pariye betnene ahumwa gaxten iggi pi kiyatte giwtrikkis hiyeg ay amadga inin. Nahme nah ka ikaw kema ner kiyatyema. Nah ikaw kewa pahapwi ibuktibe ay yibet. Amawka ku yis ikaw hawwata ke nahbe. ²⁸Yis kibeynepwi nuhiyegapu yis arehun kabayhtiwa abet mbeyne. Nikwe aysawnemenek yis hiyá kaayhsima kabaykanek. ²⁹Ku samah Nighu ikí kumadukaki nuthu, nah hawwata nah ikí yitnek. ³⁰Apim ini yis ax payak nukakhu yis higap payak nukakhu ayhté ku kiney nukumadukan. Hawwata yis batebdeweknene amadga yepwi kiyatyo adahan yis hiyekne gikakkis madikte israelyenepwi.

Jesus Akki Git Pedru Ku Igme Wihwepye Giw

Mt 26.31; Mk 14.27; Jo 13.36

³¹Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta git kiyapwiye Pedru. Giwn:

—Simawh, Simawh, ayipa ikepka kumadukaki git wapitye gikiparadkis Satanás adahan ig yihikekten. Ig kiyimwihyi kaayhsimanek adahan yipekiswitni nuwahu hawwata ke pahapwi awaygbe ku pariye sassah amutri guyak amadga huw adahan pekkiswiye gumar.

³²Henneme nah kuwis piriyepekaw pidahan adahan pis ka tuguhkis pikamaxwan. Kuwewanek ku aysaw pis diyuh ta nuthu akiw ikinaba pikebyupwi gawaygyikis.

³³ Igme kiyapwiye Pedru kaytwa giwn:
—Kiyapwiye, nah ka isahkiswekere piw. Hiyawa pis kamaxwika henneme nah ahegbet adahan nah kamaykiswa payak pikak. Hiyawa pis umehpika henneme nah ahegbet adahan nah umahkiswa payak pikak.

³⁴ Igme awna git:
—Ped, ku apim inin mtipka pis wihwe nuwhunek. Apit takarak awna pahaywowa gawnhan pisme ayipa wihwe nuwhunek mpamaput. Apim ini pis awna ku pis ka hiyakun. Hennewatbaki in.

Ahegbetawnabay Adahan Ntepkemni Yiw

³⁵ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis madikte giwatnipwi. Giwn:
—Ku samah nah awahkiswey kuhwekwa adahan yis ekkene nuwnhu ta gitkis hiyeg, nah awahkisiyika makakura, masakola, makasutni. Apim ini ba ay arikna muweke yit?

Igkisme kaytwa giwn:
—Kawa, Kiyapwiye. Yuma ariknawnama muwekne wothu.

³⁶ Igme awna gitkis:
—Kurime ka hennema akiw. Ku pariye kakakura kasakola amawka ig iwé gikakura ig iwé gisakola. Ku pariye yuma giponyaga amawka ig piyuk pahak gisimsa adahan ig isimne giponyaga akak eggu gisimsawen.
³⁷ Mmanawa kuwis ahawkanaprik danuh adahan nah ikaka ke wotbe nah kakehniyebe. Uhokri gannasan kinetihwa numinhu minikwak ku in danuh nuthu. Hennewatmeki in danuhnek. Mmanawa madikte ku pariye Uhokri gannasan ndahan in kabá makisu.

³⁸ Igkisme timapni henne, igkis awna:
—Kiyapwiye, mmukna gukebyikis ponya ay. Igme kaytwa giwnkis:
—Ikeypi.

Jesus Piriyepekaw Ayge Jetsêmani

Mt 26.36; Mk 14.32

³⁹ Pisenwa nikwe ig pes ayteke, ig tipik ta apitit ini waxri imuhgipitnene kewye Olipegpit ku samah inpa-wa ig keh. Igkisme gikannuhnipwi tipike gihapti.

⁴⁰ Ig danuh atere, ig awna gitkis:
—Piriyepekawnabay marihwa yis ka isaksaw arit mbayka.

⁴¹ Ayteke ig wewkiswe ataresa barew apiyukan. Ig paberetusaw ig piriyepekaw ta git Uhokri.

⁴² Ig awna:
—Nighu, ku pis mpithekere ini mbeyne ndahan, uyá amnihun mpithapni ndahan. Henneme ku in pimawkanwa in danuh nuthu, ka sam in danuh nuthu. Nah ka kehkere ndahan nubetki. Henneme nah kehkere pidahanwa pibetki.

⁴³ Pahaye adahan pahapwi ahj hiyapkiswe ta git atere, ig ikene gawaygyi git.

⁴⁴ Igme Kiyapwiye Jesus wakaymni mpiynepepye. Ig hiyapni henne, ig piriyepekaw pi kihhawnate akiw. Ig piriyepekaw ba ahawnapepye he giwnrapwi suke ke migatbe suruhpiyebe ta waygboit.

⁴⁵ Ayteke pisenwa gipigyepekawni ig kannikaw, ig diyuhe ta gitkis gikannuhnipwi. Ig uteprikis himekweke awaku igkis barukiswe.

⁴⁶ Ig hiyapni henne, ig awna gitkis:
—Mmahpaki yipewkan yis himegbet? Kannikawnay. Piriyepekawnabay marihwa yis ka isaksaw arit mbayka.

Jesus Kamaxwika

Mt 26.47; Mk 14.43; Jo 18.3

⁴⁷ Ku samah ig awnempiye inakni yuwit, pahabunad hiyegad danuh atere. Ner pahapwi gaytakkis giwatnipwi kewye Judas Iskariyotis ig wew pitatyempi gapitkis. Ig danuh atere, ig mpiye danukwa ta gihumwat Kiyapwiye Jesus adahan ig gaympoketni.

⁴⁸ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig wakaymni. Ig awna git:

—Judas, mmah pis kamaykisun akak aympokaki, nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin?

⁴⁹ Igkisme nerras ku pariye aynenepwi gikak Kiyapwiye Jesus igkis hiyapni henne, igkis hiyak ku pariye me danuhe git. Ayge nikwe igkis awna git:

—Kiyapwiye, ba pis muwaka usuh iw uponyaga adahan usuh kapetunsigkis?

Pedru Ihuke Pahapwi Awayg Gitaybi

Mt 26.51; Mk 14.47; Jo 18.10

⁵⁰ Aynewa pahapwi gaytakkis nuwipwihe pahapwi ibukti gidahan ner muwpegpiyene gikiparakis. Ig ihuke gitaybi kihehaptak.

⁵¹ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna git:
—Ka ba kehni henne.

Ayteke ig dax gitaybi adukwen, in humaw akiw.

⁵² Ayteke ig awna ta gitkis nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras apuriwnepwi Uhokri Gipin, nerras judeyenepwi giwewkistenkis ku pariye gikamaxwitni atere. Giwn:

—Mmahkay yis ayta akak madikte yiponyaga akak madikte yasuga? Mmahkay yis ayta nukamaxwitni ayamaw ke wotbe nah amepyebe? ⁵³ Takunipti nah ayge yikak yikannuhten agiku Uhokri Gipin. Henneme yis ka kibowka kamaxun ayge. Ka sam. Kuwis yihawkanaprik danuh adahan yis keh nukakhu ku samah amispayy akiparad gimawkan.

⁵⁴ Ayteke nikwe igkis kamaxe Kiyapwiye Jesus igkis waxepri ta gipinekut ner muwpegpiyene gikiparakis. Ig kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig makeke gihapu butte henneme ig piyawakte giw aynessa.

Pedru Wihwa Giw Jesus

Mt 26.69; Mk 14.66; Jo 18.15

⁵⁵ Igkis danuh atere gipinekut ner muwpegpiyene gikiparakis, nerras hiyeg hamehe tiket ayhtë gipinbuk. Igkis bat atere ahumwa eggu tiket. Ig kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig bat aterewata payak gikakkis.

⁵⁶ Ayteke pahapu tino bukitwiyo hiyapri ayge betne-ne abet tiket abutni. Eg ipegkak gikak, eg awna:

—Ner awayg hawwata wew gikak Jesus.

⁵⁷ Igme wihwe giw. Ig awna ta gut:

—Kiyapuno, nah kawa hiyakriwa ner awayg.

⁵⁸ Ayteke ariwnteke ini pahapwi hiyeg akiw hiyapri atere. Ig awna git:

—Pisnewa gaytakkis Jesus gikannuhnipwi.

Igme kaytwa giwn:

—Ka nawhnama.

⁵⁹ Ayteke ariwnteke ini ayiptenesa akiw, pahapwiwa awayg awna akiw:

—Hennewa. Ner awayg Jesus gikannuhni. Mmanawa ig hiyeg galiléyene hawwata ke Jesusbe.

⁶⁰ Igme kiyapwiye Pedru timapni henne, ig awna git:

—Nah ka hiyakwa inakni yuwit ku kamin pis awna.

Nikwenéwa ku samah ig awnempiye inakni yuwit, pahapwi takarak awna.

⁶¹ Apiminewa ini hawkri ig Kiyapwiye Jesus ipeganaw ta gimkanit kiyapwiye Pedru. Igme kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig kiyé inakni ku pariye Kiyapwiye Jesus giwn kuhwekwa ta git amin: “Apit takarak awna pahayowa gawnhan, pisme ayipa wihwe nuwhunek mpa-maput.”

⁶² Ig kiyé inakni giwn nikwe, ig pes ayteke. Ig kiyemna gitaraksan mpiynepepye. Ig biyuk gikan. Ig tihene ayge.

Hiyeg Biyuh Jesus

Mt 26.67; Mk 14.65

⁶³ Apimwata ini nerras hiyeg ku pariye Kiyapwiye Jesus ay giwakukis, igkis biptepri igkis hiyarapthipig.

⁶⁴ Ayteke igkis wanakotepri igkis biyuhpokepri. Igkis awna git:

—Ku pis Uhokri gawnepe, asá akki wot ku pariye pi-biyuhatepten.

⁶⁵ Ayteke igkis awna arakembet yuwit akiw adahan gimiytetni.

Jesus Ay Gipetun Muwpegpiyene Gikiparakis

Mt 26.57; Mk 14.55; Jo 18.12

⁶⁶ Hewke nikwe hawkanawa madikte judeyenepwi giwewkistenkis igkis keh gipandukawnikis. Igkis pahadguhwe payak gikakkis nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan. Ayteke igkis waxase Kiyapwiye Jesus ta gipetunatkis. Ig danuh atere, igkis awna ta git:

⁶⁷ —Ku pis Cristo, ku pis Uhokri gikanyan adahan ukumaduketni, asá akkaw wothu.

Igme kaytwa giwnkis:

—Ku nah akkaw yit, yis ka iha inakni nuwnhu. ⁶⁸ Waké nah ayapyibe amin inakniwata, yis ka kaytwakam.

⁶⁹ Kuri yis betnene ayge adahan yis hiyekne nukakhu. Henneme kuri aytekihan nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, nah bat ayge gihumwa Uhokri deteye ay amun ini iwetrit ku pariye kanenikiythanisima kihheptak. Apim ini nahme hiyekne yikak nikwe.

⁷⁰ Igkisme timapni henne, igkis awna payebitak:

—Mmah pis Uhokri gikamkayh nikwe?

Igme kaytwa giwnkis:

—Nahnewa ku samah yis awna.

⁷¹ Igkis timapni henne, igkis awna:

—Pariyeki umawkanwiw akiw? Wixwiw ka muwaka hiyeg akki wotwiw ariknawnama Jesus gitaraksan akiw. Kuwis ig taraksa ay wowtrikwiw. Ig makukse Uhokri ay wowtrikwiw. Uyay katiwnise ini gitaraksan git.

Jesus Ay Gipetun Pilatus

Mt 27.1, 11; Mk 15.1; Jo 18.28

²³ Ayteke nikwe igkis kannikawbet igkis waxe Kiyapwiye Jesus ta gipetunat ner hiyaptigi romayene ig amekene Pilatus.

² Igkis danuh atere, igkis kapusa kamiyepri ta git amekene Pilatus. Igkis awna ta git:

—Ig ner awayg mbeyhene uhiyegapu judeyenepwi gihiyakemnikis. Ig awna gitkis adahan igkis ka katiwnih gupelma. Ig ikawpari ke wotbe igwa ukiparabe, ke wotbe ig Cristo, ig Uhokri gikanyan adahan ukumaduketni.

³ Igme amekene Pilatus timapni henne, ig ayá Kiyapwiye Jesus:

—Mmah pis judeyenepwi gikiparakis?

Igme kaytwa giwn:

—Hennewa ku samah pis awna.

⁴ Ayteke pisenwa ginetni gikak Kiyapwiye Jesus, ig amekene Pilatus awna ta gitkis nerras muwpeg kiyatyepwi ayge gikakkis nerras hiyeg pahabunene. Giwn:

—Nah ka utí mbaynama gikehni.

⁵ Igkisme kaytwa giwn akak dagawnka. Igkis awna:

—Ig Jesus mategbetene hiyeg gihiyakemnikis muw-wapu Judeyamnaw muwwapu Galiléyamnaw he ig danuh atan apitit inin paytwempu.

⁶ Igme amekene Pilatus timapni henne, ig ayaprikis:

—Mmah ner Jesus, mmah ig hiyeg galiléyene?

⁷ Igkisme kaytwa giwn:

—Ihi. Ignewa.

Ig amekene Pilatus timapni henne, ig awna:

—Ignewa kiyapwiye Erodís kumaduka hiyeg galiléy- enepwi. Nah awahkiste Jesus atere gimin adahan igme hiyak gikak.

Ayteke nikwe ig awahkiswig atere gimin amekene Erodís. Apim ini hawkri ig amekene Erodís ayge apit ini paytwempu Jerusalém.

Jesus Ay Gipetun Erodís

⁸ Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus waxepka atere git. Ig amekene Erodís hiyapni henne, ig bateke gimin. Kibite hawkri kuwis ig hiyepkerepri mmanawa ig kinetni gak ig gipewkankam ig kehkis annut git adahan arekhetni gidatni.

⁹ Ayge nikwe ig ayaptig akak kibite ayapka. Igme Kiyapwiye Jesus ka kaytwa giwn.

¹⁰ Amun ini nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras kannuhekeputnepwi gimin amekene Moís gikumadukan igkis tabirbet ayge gimun amekene Erodís, igkis kamiye Kiyapwiye Jesus akak madikte gihawnakis.

¹¹ Ayteke nikwe ig amekene Erodís gikakkis gisuwtatapu igkis miyatepri igkis hiyapthipig. Pisenwa ig kadagmankisepri akak bareweye dagam ke wotbe ig iki-

paratbe ig awahkiswig diyuh ta gimin amekene Pilatus.

¹² Apim ini hawkri ig amekene Erodís kapuse pasamrak gikak amekene Pilatus. Apit ini igkis ka pasamrak, henneme apim ini igkis kapusa pasamrak.

Jesus Daddahkiswika

Mt 27.15; Mk 15.6; Jo 18.39

¹³ Ayteke ariwnteke ini ig amekene Pilatus watihe gitkis nerras muwpeg kiyatyepwi adahan igkis ayta git payak gikakkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis gikakkis madikte hiyeg.

¹⁴ Igkis danuh atere, ig awna gitkis:

—Yis waxe ner awayg nuthu, yis awna nuthu ku ig mbeyhene hiyeg gihiyakemnikis adahan igkis siguh gupelma. Boh. Nah kuwis hikekri baki inyerwatma ig keh henne. Nuthu ig ka keh ariknawnama mbayka ku kamin yis kinetihwa nuthu. ¹⁵ Ig kiyapwiye Erodís kawinata utí mbaynama gikehni. Inneki keh ig diyuhkiswig ta nuthu. Ka ik adahan nah umahkisri. ¹⁶ Nikwe nupewkan nah biyuhkiswig. Ayteke pisenwa nah isahkiswig.

¹⁷ Ig amekene Pilatus awna inakni mmanawa mpuse fet ig gibetki isahkis pahapwi awayg ku pariye paraksepikare ayge.

¹⁸ Igkisme nerras hiyeg timapni henne, madikte igkis kabiman. Igkis awna:

—Kawa! Ka isahkisri! Isahkis Bahabás udahan! Hennebaki igkis kabiman.

¹⁹ Ig Bahabás ig pahapwi ku pariye padekwika agikut parakseketa apatra ku samah ig hahhayruke gikak gupelma ayge apit ini paytwempu, ig umehe pahapwi.

²⁰ Igme amekene Pilatus isahkiskere Kiyapwiye Jesus. Ig kapusa kinetihwa gikakkis nerras hiyeg ²¹ henneme igkis kabiman, igkis awna:

—Daddahkisnig udahan! Daddahkisnig udahan!

²² Igme awna gitkis amamnaput:

—Mmahki? Pariye mbayka gikehni? Ka kis adahan nah umahkisri. Ig yuma mbaynama gikehni. Nah biyuhkiswig. Ayteke pisenwa nah isahkiswig.

²³ Igkisme timapni henne, igkis kabiman kihhaw:

—Daddahkisnig!

Pilatus Matiwniswa

Mt 23.8; 1 Ped 5.3

Ig timapni henne, ayge nikwe ig matiwniswe. ²⁴ Ig awna:

—Hennewa nikwe ku samah gimawkankis.

²⁵ Ayteke ig isahkisase ner gayaptenkis git, ner ku pariye paraksepikare apatra ig hahhayruke gikak gupelma ig umehe pahapwi. Henneme ig iké Kiyapwiye Jesus ta giwakitkis gisuwtatapu adahan igkisme keh gikak ku samah nerras hiyeg gimawkankis.

Simawh Ayapa Jesus Hiyuh Giyakni

Mt 27.32; Mk 15.21; Jo 19.17

²⁶ Ayteke nikwe igkis gisuwtatapu tipikepri apititak ini paytwempu. Apigkune ahin igkis patipteke gikak pahapwi awayg sireneyene kewye Simawh. Ig gaytni

powketeke. Igkis hiyapni henne, igkis mpiksaptihpig adahan ig wew gihapu Kiyapwiye Jesus adahan gayapetni hiyuhne giyakni. Igkis iké giyakni ta giteyapminat kiyapwiye Simawh. Ayteke pisenwa igkis tipikwiyes akiw.

Tinogben Tih Giharit Jesus

²⁷ Kaayhsima hiyeg kabubukne kuruw gihapu. Kaayhsima tinogben ayge. Egkis tihenekwiyes, egkis kadniyos giharit kaayhsima.

²⁸ Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig ipeganaw gumkatkis ig awna gutkis:

—Yis tinogben jerusalémyano, ka ba yi muwaka tih nuharit. Hiyawa yis tih henneme tihnay yiharitwa, giharitkis yikamkayh hawwata. ²⁹ Mmanawa awah hawkri nemnik. Apim ini hawkri hiyeg awnanek: “Norras ku pariye ka kehti bakimni egnés kaayhsima gubunugakis. Norras ku pariye yumanano gusarayhkis gukamayhkis amadgat wayk, yumanano gusukkisnikis egnés kaayhsima gubunugakis. Mmanawa kaayhsima mbeyne ay.” ³⁰ Apim ini ignés hiyeg apisnek mpiyeppe he igkis awna ta arit waxri imuwadnene: “Uyá tugu ta upitit. Ayam usuh.” ³¹ Hennewa awah hawkri nemnik mmanawa ku yis hiyá hiyeg keh mbeye hawkri nukakhu henne, yiskata akiw?

Ig Kiyapwiye Jesus awna inakni, ig tipikwiye akiw? Hawwata igkis keh yikaknek.

Jesus Deddehpika Aminat Giyakni

Mt 27.33; Mk 15.22; Jo 19.18

³² Ayge piyana gikebyikis awaykemni kakehniye igkis waxepka payak gikak Kiyapwiye Jesus adahan igkis umehpika payak gikak.

³³ Ayteke igkis danuh ta apitit pahá waxri imuhgipitnene kewye “Waxri Hiyeg Gaptiwipitwiye”. Ayge igkis deddehe Kiyapwiye Jesus ta aminat giyakni. Ayteke igkis deddehe nerras piyananene kakehniyepwi aminat nawenépwi iyaknit akiw. Pisenwa igkis tabirase giyaknikis ayge gihumwa Kiyapwiye Jesus, pahapwi tabirasa kihehaptak, pahapwime patuwanaptak.

³⁴ Apim ini ig Kiyapwiye Jesus piriyeypkaw. Ig awna: —Pa, uyá bayahminigkis nerras ariw inin gitaraksankis. Igkis ka hiyak ku pariye gikehnikis ku apim inin.

Ayteke nerras suwtat pisenwa gidaddahnikis, igkis arehwa akak tip adahan hiyá ku pariye kabunuganen iggi darih Kiyapwiye Jesus gikawihni. Henne igkis ibekhepyes gikawihni pawtak.

Jesus Mahipwihka Ayge Amin Giyakni

Mt 27.39; Mk 15.29

³⁵ Madikte hiyeg tabirbet ayge igkis msekwe ipegbet ta gimkat. Nerras judeyenepwi giwewkistenkis igkis ayge gibetkis. Ayge igkis mahipwihpig. Igkis kinetihwa pawtak. Igkis awna:

—Kuwis ig amnihe nawenépwi hiyeg. Ku ig igyerwa Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwi, hiyawa ig amnih gipit hawwata.

³⁶ Nerras suwtat ayge igkis hawwata mahipwihpig. Igkis danukwa kennesa git, igkis akaki win suwiyweye ta gimkanit. ³⁷ Igkis awna git:

—Ku pis igyerwa judeyenepwi gikiparakis, asá amnih pipit.

³⁸ Ayge amin giyakni apitmin gitew pahak kagta dadahka atere. Amadga ini kagta awna: “Ig Judeyenepwi Gikiparakis.”

Jesus Bayahmina Pahapwi Kakehniye Ayge Amin Giyakni

Mt 27.44; Mk 15.32

³⁹ Pahapwi gaytakkis nerras kakehniyepwi ku pariye daddahka ayge ig hawwata ig mahipwihpig. Ig awna git:

—Mmah pis ka Uhokri gikanyanma adahan ukumaduketni? Asá amnih pipit marihwa pis amnih usuh hawwata.

⁴⁰ Igme ner kakehniye pahapwiwa akiw ig timapni ner awayg giwn henne, ig himehpig. Ig awna git:

—Mmahki pis awna inakni henne? Mmah pis ka apis gibohri Uhokri? Wis ikaksaka adahan miyaka hawwata ke igbe. ⁴¹ Wis kis adahan miyá adahan katiwnihpiye utaraksan. Igme ner yuma mbaynama gikehni.

⁴² Ayteke ig awna ta git Kiyapwiye Jesus. Giwn:

—Kiyapwiye Jesus, kiyenanuhba aysawnemenek ku aysaw pis ayta kumaduka.

⁴³ Igme kaytwa giwn:

—Ku apim inin pis msakwa numunhu abet kabayka ayhté giwetrikis hiyeg kibeynepwi miyarapye. Ihanaba inakni nuwnhu. Hennenatbaki in.

Jesus Miyap

Mt 27.45; Mk 15.33; Jo 19.28

⁴⁴ Ayteke puwipka danuh. Pahaye adahan kamuw abutni ka kabutni akiw. Hawkri msanpi muwwapu juktah daraka kamuw in kapusa kabutni akiw.

⁴⁵ Nikwenéwa apim ini, ini kamis amaptenten Uhokri giwskekri barewpitye ku pariye agiku Uhokri Gipin in sigke pabakak. In woka ahin ta agikut ini Uhokri giwskekri.

⁴⁶ Nikwenéwa ig Kiyapwiye Jesus kabiman akak gi-hawna. Ig awna:

—Pa, nah ikí nanmaphu ta piwakuit kuri.

Pisenwa gawnhan inakni, giyakek madike. Ig miyap.

⁴⁷ Ayteke pahapwi romayene suwtat gikiparakis ig hiyapni madikte ku pariye danuh apim ini, ig kabayha Uhokri. Ig awna:

—Inyerwa ner awayg kibeyne hiyeg.

⁴⁸ Hawwata akiw madikte nerras hiyepnepwi ku pariye pahadgupu ayge igkis hiyapni madikte henne, igkis biyuhe gidukkis awaku giwakemnikis. Henne igkis tipik ta gipinwatkis.

⁴⁹ Igkisme nerras gidahewekten gukakkis norras kiyapunogben ku pariye danuhpanopwi payak gikak apititak Galiléyamnaw egkis tabirbet piyawakte aynessa. Egkis hiyap madikte.

Jesus Apuhpika

Mt 27.57; Mk 15.42; Jo 19.38

⁵⁰ Ayge pahapwi awayg giw José. Ig kibeyne hiyeg, waditye hiyeg. Ig pahapwi gaytakkis nerras judeyene-pwi giwewkistenkis, ⁵¹ henneme gihiyakemni ka pakekuma akak ku samah igkis keh gikak Kiyapwiye Jesus ku samah igkis ahegbet ginetnikis adahan giwmasepten. Ig kiyapwiye José ig ariwntak paytwempu Arimatéya ayge apit Judeyamnaw. Ig wahepnenekwa Uhokri gikumadukan ku aysaw in danuh.

⁵² Ig kiyapwiye José hiyapni henne ku samah ayipa Kiyapwiye Jesus gimiremni, ig awna:

—Nah apuhpigte.

Ig tipik ta gimkat amekene Pilatus. Ig danuh atere, ig awna ta git:

—Kiyapwiye, uyá amnihun isaksan adahan nah atere iwepye amekene Jesusmin gipit.

Igme amekene Pilatus kaytwa giwn:

—Bariká. Iwepnika.

⁵³ Ig kiyapwiye José timapni henne, ig tipik. Ig danuh atere, ig wiwhe Kiyapwiye Jesus gipit aminatak giyakni. Ayteke ig wanakminepri akak pahak dagam seyne barewbetye. Pisenwa ig sarayhe gipit agikut pahayku imewti agiku tip amiyokni ku pariye kote kawihkahte.

⁵⁴ Ig keh henne abet ini hawkri ku kabet hiyeg ahegbetaw adahan mayekne abet samdi.

⁵⁵ Norras tinogben ku pariye danuhpanopwi payak gikak Kiyapwiye Jesus apititak Galiléyamnaw egkis hiyapni henne, egkis wew gihapu kiyapwiye José butte. Egkis hiyá Kiyapwiye Jesus gimew egkis hiyá ku samah gipit sarayhpika ta agikut ini gimew.

⁵⁶ Ayteke ariwnteke ini egkis diyuhe gupinekutkis. Ayge egkis ahegbete imihgi akak pomad adahan gimihetni Kiyapwiye Jesus gipit adahan ig apuhpiki. Pisenwa egkis mayeke abet samdi ku samah amekene Moís gikumadukan awna.

Jesus Kannikew

Mt 28.1; Mk 16.1; Jo 20.1

24 Ayteke paka abet kabeyweke egkis tinogben tipikwiyos ta arimkanit Kiyapwiye Jesus gimew. Egkis iwé ini imihgi ku pariye gahegbetankis. Egkis tipik.

² Egkis danuh atere, egkis uté gimew asabwat ayipa wokepka.

³ Egkis hiyapni henne, egkis pareke aterenewa agikut gimew. Henneme egkis ka utí Kiyapwiye Jesus gipit ayge.

⁴ Egkis hiyapni henne, egkis wakaymnibdi kaayhsi-ma. Egkis awna:

—Kineypahki gipit?

Pahaye adahan egkis hiyá piyana awaykemni tabirwak ayge gumunkis. Igkis kasimsapu akak simis tigi-gihwe.

⁵ Egkis hiyapni henne, egkis apisasew, egkis pabere-tusaw mabuw ta gikimpuitkis. Ayteke nikwe nerras awaykemni awna ta gutkis:

—Kiyapwiye Jesus ipeg. Mmahki yis gipegepten ay agiku miyapiye giwetri? ⁶ Ig yuma ay. Ig kuwis kannikew. Kiyemnahnay giwn ku samah ig awna yit kuhwekwa ku samah ig aynete apit Galiléyamnaw. ⁷ Apim ini ig awna yit ku ig kamaykiswikaneke ta gitkis hiyeg ku pariye mbeyepenen gihiyakemnikis. Ig awna ku ig daddahkiswikaneke henneme amamnam hawkri ariwn-tak gimiremni ig kannikaw akiw.

⁸ Egkis timapni henne, egkis kiyé inakni giwn.

⁹ Ayteke nikwe egkis pese agikutak gimew egkis diyuhe ta gitkis Kiyapwiye Jesus giwatnipwi madikawkunenene gikebyikis gikak pahapwi gawna (11). Egkis danuh atere, egkis ekki gitkis madikte ku pariye danuh gutkis. Henne egkis akki ta gitkis madikte gikannuhni-pwi nawenépwi.

¹⁰ Eg kiyapuno Mahi Madalena gaytakkis norras tinogben gukak kiyapuno Joana gukak kiyapuno Mahi ku pariye kiyapwiye Tiyagu ginag gukakkis nawenó-pwiwa tinogben akiw. Egkis akki madikte ta gitkis Kiyapwiye Jesus giwatnipwi.

¹¹ Iggkisme timapni henne, igkis ka iha inakni gunetnikis. Gitkis he inetitapnen.

¹² Igme kiyapwiye Pedru kannikaw, ig sigise atere arimkanit Kiyapwiye Jesus gimew. Ig danuh atere, ig darakaw ig iwasa atere ta agikut. Ig hiyá he Kiyapwiye Jesus gidagmanpitnen in kihubete ayge agiku gimew. Yumahe gipit ayge. Ig hiyapni henne, ig tipik baruki.

Jesus Hiyapkiswa Ta Gitkis Piyana Gikannuhni-pwi

Mk 16.12

¹³ Nikwenéwa apim ini hawkri piyana gikebyikis gikannuhni-pwi igkis tipikwiyes ta arimkanit pahá paytwempu kewye Emaús. In msakwa piyawakte ariw Jerusalem. Wis danuh atere adahan pisaya ler.

¹⁴ Iggkis waywapi apigku ahin, igkis kinetihwenes amin ku pariye danuh git Kiyapwiye Jesus amakohnokwa.

¹⁵ Iggkis kinetihwenes ayge akak madikte giwakemnikis. Pahaye adahan igwa Kiyapwiye Jesus humewpi gi-hapukis butte. Ig waywe pahamteke gikakkis.

¹⁶ Iggkis hiyapni henne, igkis mahikohpig. Gihiyakemnikis ka ik adahan igkis hiyakri.

¹⁷ Igme Kiyapwiye Jesus ayaprikis:

—Pariye yinetni kuhwekwa ahinaprik?
Iggkisme msekwe barukibdi.

¹⁸ Pahapwi gaytakkis kewye Kilewpas, ig awna:

—Mmah pis nawwotunye arit Jerusalem? Mmah pis ka hiyak ku pariye danuh ayge apim inin hawkri?

¹⁹ Igme ayaprikis:

—Pariye danuh?

Iggkisme kaytwa giwn:

—Ku pariye danuh ta git amekene Jesusmin, ig nazaréyene. Ig Uhokri gawnepe. Ig keh kibeynenen annut. Ig awna kibeynenen yuwit. Uhokri ay gikak. Madikte hiyeg kiyatig. ²⁰ Henneme nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis uwewkistenwiw igkis kamaykiswig adahan ig ikaksaka adahanikwa miyaka. Ayteke igkis daddahki-swig. ²¹ Usuhme upewkankama ku ignewa ayta uwiwh-

pitniwiw giwakitakkis upetunyapuwiy wixwiw israely-enepwi. Ku apim inin kuwis amamnam hawkri ariwn-tak ku samah ini mbeyne danuh git. ²² Henneme ku apim inin aynessa waytakhu tinogben keh usuh wakaymni mpiynepepe. Kabeyweke egkis tipik arimkanit gimew. ²³ Egkis danuh atere, egkis ka utí gipit ayge. Ayteke nikwe egkis diyuh ta wothu. Egkis awna wothu ku egkis hiyá he ahjnenwa hiyapkiswa gutkis. Iggkisme awna gutkis ku ig Kiyapwiye Jesus kuwis ipeg akiw. ²⁴ Waytakhu timapni henne, igkis tipik iwasenes gimew. Iggkis danuh atere, igkis hiyá ku inyerwa ku samah norras tinogben awna. Henneme igkis ka hiyapri ayge.

²⁵ Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna gitkis:

—Mmahkay yis ka pukuhasaki? Mmahkay yis ka iha madikte ku pariye Uhokri gawnepepe pitatyepwi awna? ²⁶ Amawka ku Cristo hiyá madikte ini mbeyne ayteke nikwe Uhokri ikí gikiythani ta gipitit akiw ayhté inugik.

²⁷ Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus akkamnih madikte yuwit amadgatak Uhokri gannasan minikweknene ku pariye kinetihwa gimin. Ig kapusa ariwntak amekene Moís gikagtan, ig akkamnih madikte gannasankis Uhokri gawnepepe pitatyepwi ku samah in kinetihwa gimin.

²⁸ Ayteke ariwnteké ini igkis kennesmin gidawnhan-kis arimkanit ini paytwempu ku kitwiye igkis. Ig Kiyapwiye Jesus keh ke wotbe ig mapiyepni, ig tipiknene.

²⁹ Iggkisme kinistig adahan ig msakwa ayge gikakkis. Iggkis awna git:

—Uyá msakwanate ay ukakhu, mmanawa kuwis aygete, kabá msanpi.

Ig timapni henne, ig parak atere adahan ig msakwa gimunkis.

³⁰ Ig batahkiswe atere adahan axne gikakkis. Ig kidis bugut. Ig kabayha Uhokri. Ayteke ig sigkebdih ini bugut ig ibekhepni gipuriwkis.

³¹ Aynewa Uhokri woke gihiyakemnikis. Iggkis hiyakri ku ig Kiyapwiye Jesus. Aynewa akiw ig menwepi giwkis.

³² Iggkis hiyapni henne, igkis kinetihwa pawtak. Iggkis awna:

—Igneewa Kiyapwiye Jesus. Mmanawa ku samah ig kinetihwempiye ukak ig akkamnihpiye Uhokri gannasan wot, giwn dax ta apit uyakni.

³³ Ayteke nikwe igkis kannikaw igkis diyuhe tipik ta apitit paytwempu Jerusalem akiw. Iggkis danuh atere, igkis uté giwatnipwi madikawkunene gikebyikis gikak pahapwi gawna (11), ignes pahadgupunas gikakkis gikannuhni-pwi nawenépwi.

³⁴ Ku samah igkis danuhantenwa atere, ignes kit awna gitkis:

—Inyerwa Kiyapwiye Jesus kannikew. Ig kuwis hiyap-kiswe ta git Simawh Pedru.

³⁵ Nerras piyananene gikebyikis timapni henne, igkis akki gitkis ku pariye kuhwekwa danuh gitkis ahinaprik. Iggkis akki ku samah igkis hiyakri amun ku samah ig sigkebdihne bugut gidahankis.

Jesus Hiyapkiswa Ta Gitkis Giwatnipwi

Mt 28.16; Mk 16.14; Jo 20.19; Át 1.6

³⁶ Ku samah igkis awnempiye inakni yuwit, igwa Kiyapwiye Jesus hiyapkiswa tabir ayge gibetkis. Ig awna gitkis:

—Uhokri gabay yikaknek.

³⁷ Igkisme wakaymnibdi mpiynepepye igkis apisasew mpiynepepye. Gitkis igkis hiyá pahapwi anmapti.

³⁸ Ig hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Mmahki yis kiyimwihwa? Mmahki yis mategbeta yihiyakemni? ³⁹ Ipegnay ta nuwakuit ta nukugkuprikut adahan yis hiyak ku nahnewa ay in. Daxtanuy. Ayge nikwe yis ihpin. Mmanawa anmapti yuma gih yuma gapita kema nahma.

⁴⁰ Ig awna inakni, ig akki giwak gitkis akak gikugku adahan igkis hiyá pudubdu adukwen.

⁴¹ Igkis hiyapni henne, igkis batek mpiynepepye. Kabachte igkis ka ikwa adahan ihpin. Igkis wakaymnibdi mpiynepepye. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Ba yis kamananama adahan nah ax?

⁴² Igkis timapni henne, igkis ikí git im tepka.

⁴³ Igme iwepni, ig axni ay giwtrikneswa.

⁴⁴ Ayteke nikwe ig awna gitkis:

—Kuhwekwa ku samah nah aynete yikak, nah akki yit madikte ku pariye amekene Moís gikagtan kinetihwa numinhu, madikte ku pariye Uhokri gawnepepu pitatyepwi kinetihwa numinhu, madikte ku pariye kagta apatkekne Salmus kinetihwa numinhu. Nah awna yit

ku inyerwa in danuh nuthunek. Kuri, kibeyne, meta-kwa in kuwis kahayak.

⁴⁵ Ayteke nikwe ig woke gihiyakemnikis adahan metakwa igkis pukuha Uhokri gannasan gidahan.

⁴⁶ Ig awna gitkis:

—Uhokri gannasan minikweknene awna ku amawka nah hiyá mbeyne kaayhsima, amawka nah umehpika, henneme amamnam hawkri ariwntak numiremni nah kannikaw akiw. ⁴⁷ Hawwata akiw in awna ku amawka inetitkekne atak muwwapu nuwntak adahan ekkene nuwnhu ta gitkis madikte hiyegipiyenepwi. Igkis inetitkekne kinetihwa gitkis adahan ignes wages gihiyakemnikis marihwa Uhokri bayahminigkis ariw gitaraksankis. ⁴⁸ Yisnewa ku pariye inetitkekne ndahan adahan ekkene inakni yuwit ta gitkis. Pitatye yis kapusa akkin ay Jerusalém. ⁴⁹ Hawkuwanek nah kawihkis ntipuh ta yipititnek ku pariye Wigwiy gikaksan ta yit. Msakwanabay ay apit ini paytwempu Jerusalém juktah ku aysaw Uhokri gannu kawihkiska ta yipititnek.

Jesus Iwepka Ta Inugikut

Mk 16.19; Át 1.9

⁵⁰ Ayteke pisenwa inakni gawnhan, igkis pese. Ig Kiyapwiye Jesus waxeprikis kennesa arimkanit paytwempu Betâniya. Ayge ig awokasaw ta gimkanitkis. Ig sarayh kabayka ta gipititkis.

⁵¹ Hennewa ig tipik giwkis ig iwepka ta inugikut.

⁵² Igkis hiyapni henne, igkis kabayhig. Ayteke igkis diyuhe ta apitit Jerusalém akak madikte gibetkikis.

⁵³ Ariwnteke ini igkis takunipti agiku ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ayge igkis kibeyhenes Uhokri takunipti.

João

Inin kagta awahkiska gapit amekene João. Ig pahapwi gaytakkis Kiyapwiye Jesus giwatnipwi. Pitatye ig ipuhty-akeputne. Ignewa ku pariye Kiyapwiye Jesus pi batekte gikak ariw madikte giwatnipwi.

Inin gikagtan akki wotwiw ku samah Kiyapwiye Jesus giwewni ay amadga inin. In akki wotwiw ku pariye ig awna ku pariye ig keh.

In akki wotwiw ku ig Kiyapwiye Jesus igyerwa Uhokri gikamkayh, ignewa keh wixwiw aymuhwa gimun Uhokri adahan apananekwa.

Jesus Ignewa Uhokri

Mt 1.23; Jo 10.30, 20.28; Át 10.36; Rom 9.5; 2 Kor 4.4; Fil 2.6; Kol 2.9; Titu 2.13; Eb 1.2; 1 Jo 5.20; Apok 1.17

1 Minikwak apit hawkri humaw, ner ku pariye “Uhokri giwn” ayipa ig ay kuwis. Ig kanumka “Uhokri giwn” mmanawa ignewa ekkene wotwiw Uhokri ku samah gihiyakemni. Ig ay gikak Uhokri. Ig igyerwa Uhokri.

² Hennawatbaki ig ayipa ay gikak Uhokri ay minikwak apit hawkri humaw.

³ Madikte ariknebdí ay amadga hawkri in humaw giwntak Uhokri. Waké ka ignema, yuma ariknawnama humawkam ay amadga hawkrikam.

Jesus Uguhekeputne Uhiyakemniwiy

Jo 3.19, 8.12, 12.35; Ef 5.8; Rom 13.12; 1 Tess 5.5; 1 Jo 1.5, 2.9

⁴ Dehetniki pes giwntak. Ku samah kamuw abutni uguh hawkri in keh hiyeg hiyap, hawwata ig uguh hiyeg gihiyakemnikis, ig keh igkis hiyak ku pariye hiyakemniki inyerwatnene.

⁵ Hiyeg amedgenepwi inin gihiyakemnikis ke wotbe abet amisnapyibe. Igme uguh gihiyakemnikis adahan igkis hiyak ku pariye hiyakemniki inyerwatnene. Kibeyne, ku samah amisnapyi ka hiyá asamanak adahan msanpih kabutniki, kawmata hiyeg gimebyemnikis hiyá asamanak adahan mpitig.

⁶ Minikwak pahapwi awayg awahkiska uminwiw gapit Uhokri. Giw João Batista.

⁷ Ig awahkiska ayta ekkepye wotwiw Kiyapwiye Jesus, ku pariye uguhekeputne uhiyakemniwiy. Uhokri gi-mawkan madikte hiyeg kamaxwenekwiye ta gipitit Kiyapwiye Jesus awaku ku samah igkis timap giwn amekene João Batista.

⁸ Ka ignema amekene João Batista ka ignema uguhekeputne uhiyakemniwiy. Kawa. Ig he gekhetninen.

⁹ Igme ner ku pariye igyerwa kabutniki ahawkri ig uguh madikte hiyeg gihiyakemnikis.

Ku Pariye Amapa Jesus Igkis Humaw Uhokri Gikamkayupwi

Rom 8.14; Gál 3.26; Ef 1.5

Minikwak ig Kiyapwiye Jesus danuh atan amadgat inin hawkri.

¹⁰ Ig msakwa ay. Ignewa humawasa inin hawkri henneme hiyeg amedgenepwi inin hawkri igkis mahikohe ner ku pariye gihumtenkis.

¹¹ Ig ayta atan amadgat inin hawkri ku pariye gidahan gikehapan henneme igkis ku pariye gidahan gikehapan igkis ka amapig.

¹² Gaytakkisme amapig. Nikwe ta gitkis nerras ku pariye gamerepten, atere ig iké gawaygyikis adahan igkis humaw Uhokri gikamkayupwi. Mmanawa ku samah igkis kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus igkis humaw Uhokri gikamkayupwi.

¹³ Apim ini igkis waypuka igyerwa Uhokriyanpu. Ini giwaypukakis ka ariwntakma tino. Iné kawmata ariwntakma hiyeg gihiyakemnikis amadgaya inin. Iné kawmata akakma hiyeg gimapuswankis akak gikehbetankisma. Henneme giwntak ignewa Uhokri igkis waypuka.

Jesus Wageswe Awayg Amadgaya Inin

Mt 1.20; Rom 1.2; Fil 2.7; Kol 2.9; Eb 2.9, 4.15; 1 Jo 4.2

¹⁴ Kibeyne. Ig ner ku pariye “Uhokri giwn” ig wageswe hiyeg amadgaya inin. Ig ihtikekne. Ig ayta msakwa atan ubetwiw wixwiw amadgayapu inin. Ig kagabayisima. Ig awna hiyakemniki ku pariye inyerwatnene. Akakwa wowtyak usuh hiyap gikiythani nernewa Uhokri gikamkayh gikiythani.

¹⁵ Igme amekene João Batista akkig ta gitkis hiyeg. Ig awna:

—Ig Kiyapwiye Jesus igyerwa ner ku kamin nah kuwis kinetihwa yit. Nah kit danuh giw. Igme danuh nuhapuh butte. Henneme ig kaayhsima pi kiyatte mpiyhan mmanawa apit nah ay, ig ayipa ay kuwis.

Hennawatbaki ig amekene João Batista akkig.

¹⁶ Ig Kiyapwiye Jesus kagabayisima. Wixwiyme utí wabaywiw giwntak Kiyapwiye Jesus. Kibeyne, ig wagahkisnene wabaywiw adahan takunipti.

¹⁷ Minikwak amekene Moís ekkene Uhokri gikumadukan ta gitkis hiyeg. Kurinme ig Kiyapwiye Jesus Cristo

ig ekkene Uhokri gabay ta gitkis hiyeg. Ig akki gitkis ku pariye hiyakemniki inyerwatnene.

¹⁸ Yuma pahapwinama hiyeg amadgaya inin gihiyepetni Uhokri. Henneme igwa gibetki gikamkayh ignewa ku pariye akkamnihi wotwiw abet uhiyakemniwiw adahan wixwiw hiyakri.

João Batista Keh Hiyeg Ahegbet Gapit Jesus Gaytni

Mt 3.1; Mk 1.1; Lk 3.1

¹⁹ Judeyenepwi giwewkistenkis ayhtë Jerusalém igkis awahkise gaytakkis nerras muwpegpiyene gikakkis gayapetnikis ta gimin amekene João Batista. Igkis awna ta gitkis:

—Ataknabay ta git Kiyapwiye João Batista. Ayapnay ku pariye ig.

Igkis timapni henne, igkis tipik. Igkis danuh atere, igkis ayapri:

—Pariyekap? Ba pisnewa Cristo? Ba pisnewa Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiw?

²⁰ Igme kaytwa giwnkis huwewe. Ig awna:

—Kawa. Nah ka Cristoma.

²¹ Igkis timapni henne, igkis awna:

—Pariyekap nikwe? Ba pisnewa amekene Eliyas kanikaw akiw?

Igme kaytwa giwnkis:

—Kawa. Nah kawmata amekene Eliyasma.

Igkisme awna:

—Ba pisnewa ner Uhokri gawnepe ku kamin minikwak amekene Moís kinetihwa ku ig awahkiska atanek?

Igme kaytwa giwnkis:

—Kawa. Nah kawmata ignema.

²² Igkis timapni henne, igkis awna git:

—Pariyekap nikwe? Amawka usuh akkap ta gitkis wawahkisten. Uyá akki wothu ku pariye pis.

²³ Igme kaytwa giwnkis:

—Minikwak Uhokri gawnepe amekene Isafás kinetihwa gimin pahapwi ku pariye ayta gapitkiya Ukiparawiy adahan ahegbetepy madikte gapit. Ig awna ku ner pahapwi kinetihwanek ta gitkis hiyeg ay amadga amatap. Ayge ig awnenek: “Ahegbetawnabay gapit Ukiparawiy gaytni. Ig nemnik ig.” Nahnewa ner pahapwi ay kuri.

Hennawatbaki ig amekene João Batista awna.

²⁴ Nerras awaykemni ku pariye kinetihwene gikak amekene João Batista, igkis awahkiska gapitkis fari-sewkis.

²⁵ Ayge nikwe igkis ayapri:

—Ku pis ka Cristoma, ku pis ka amekene Eliyasma, ku pis ka Uhokri gawnepe, kariwntak pis utí pikumadukan adahan pis kaywa hiyeg?

²⁶ Igme kaytwa giwnkis:

—Nahwa kadahan ini nukumadukan adahan nah kaywene hiyeg ahakwat un. Henneme ay pahapwi ubetwiw ku pariye pi kiyatte mpiyhan. Yis ka hiyakri.

²⁷ Ig nemnikumpiye nuhapuh butte henneme ig ka-ayhsima pi kiyatte mpiyhan. Nah yuma nukiythanisima

gitiput adahan nah ayapig wiwh gikasotni gikugkuptak.

²⁸ Igkis kinetihwene inakni henne ayge paytwempu Betâniya. Ini paytwempu kennesa arimkat warik Jordawh. Ayge Jordawh ku kiney ig amekene João Batista kaywene hiyeg.

João Batista Akki Jesus

Mt 3.11; Mk 1.10; Lk 3.22

²⁹ Hewke akiw ig amekene João Batista hiyá Kiyapwiye Jesus mpiya gimuniw. Ig hiyapni henne, ig awna ta gitkis hiyeg:

—Ipegnay ner igyerwatnene muttuhyan giwntekne Uhokri. Wixwiw inpawa umah muttuhyan udukwenaprikwiw adahan igkis katiwnihiye udahanwiw utaraksanwiw. Igkis muttuhyan he arakaknen gidahan ner awayg. Igme igyerwa katiwnih gidahankis madikte hiyeg gitaraksankisnek. ³⁰ Ignewa ner ku pariye nah kinetihwa gimin ku ig nemnikumpiye nuhapuh butte henneme ig pi kiyatte mpiyhan mmanawa apit nah ay ig ayipa ay kuwis. ³¹ Pitatye nah ka hiyakri ba ig giwntakwatnama Uhokri. Kurime nah hiyak. Nah awahkiska ayta adahan nah gekkepten ta yit yis hiyeg israelyenepwi. Adahanikwa ini nah ayta kaywene hiyeg ahakwat un.

³² Apim ini ig amekene João Batista akkamnihe ku samah ig hiyá Uhokri Gitip ayta inugiktak, gihapak ke pahapu tukwabe, ig msakwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus.

³³ Giwn:

—Pitatye nah ka hiyakri ba ig giwntakwatma Uhokri. Henneme ig Uhokri ku pariye nawahkisten adahan nah kaywene hiyeg ahakwat un, ig akkig nuthu. Ig awna nuthu: “Ku pis hiyá ntiphu muhuk msakwa ta gipitit pahapwi, ignewatbaki ku pariye kaywa hiyeg gikak igyerwa ntiphu barewpitye adahan ig kawihkis ndahanwa nuhiyakemni ta gipititkis.” ³⁴ Ayteke nah hiyá ig Uhokri Gitip msakwa ta gipitit ner awayg. Inneki keh nah awna ku igyerwa Uhokri gikamkayh.

Hennawatbaki ig amekene João Batista awna.

João Batista Gikannuhniwi Pitatye Gihiyaknikis Jesus

³⁵ Hewke akiw ig amekene João Batista hiyá Kiyapwiye Jesus akiw. Apim ini ig tabirwak gikakkis gikanuhniwi piyana gikebyikis.

³⁶ Ayge ig hiyá Kiyapwiye Jesus mpiya. Ig ipegi atere gimkat. Ig awna:

—Ipegnay ner igyerwatnene muttuhyan giwntekne Uhokri. Ig umahkiswenek udukwenaprikwiw ke pahapwi muttuhyanbe adahan katiwnihiye udahanwiw utaraksanwiw.

³⁷ Igkis piyananene gikebyikis timapni henne, igkis tipik makekwepi gihapu Kiyapwiye Jesus.

³⁸ Igme Kiyapwiye Jesus wagestaw, ig hiyaprikis. Nikwe ig awna gitkis:

—Pariye yimawkan ayta nuhapuh butte?

Igkisme kaytwa giwn:

—Kiyapwiye “Rabi”, kineyki pipin?

Inakni yuwit “Rabi” wownaprikwiw “ukannuhten”.

³⁹ Igme kaytwa giwnkis:

—Ba yi ayta iwasa.

Igkis timapni henne, igkis tipik gihapti. Daraka kamuw igkis danuh ta gipinwat. Ayge igkis hiyak ku kiney ig msakwa. Nikwe igkis parak atere. Igkis msakwa gikak he aygete.

⁴⁰ Pahapwi gaytakkis nerras piyananene gikebyikis ku pariye ihe inakni amekene João Batista giwn, ig kewe ywe André. Ig kiyapwiye Simawh Pedru gisamwi.

⁴¹ Pisenwa ig tipik wadite gimkat gegni kiyapwiye Simawh. Ig danuh atere, ig awna git:

—Yey. Usuh kuwis patiptak gikak “Messiyas”.

Inakni “Messiyas” wownaprikwiw “Cristo”, inaknikok “Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiy”.

⁴² Ayteke ig waxe kiyapwiye Simawh ta git Kiyapwiye Jesus. Igkis danuh atere, ig Kiyapwiye Jesus murotpi git kiyapwiye Simawh. Ig awna git:

—Pis Simawh, ku pariye kiyapwiye João gikamkayh.

Inakni piw “tipisa”. Aysawnemenek pis nawenéwa piw akiw. Pis kanumkanek “Sefas”.

“Sefas” wownaprikwiw “Pedru”. Inakni giw “tip nopsadnano”.

Filip Gikak Natanael

⁴³ Hewke akiw ig Kiyapwiye Jesus tipikwiye ta apitit Galiléyamnaw. Ig danuh atere, ig uté pahapwi awayg kewe Filip. Ig awna git:

—Ba ayta wew nukakhu adahan pis humewne nukannuhni.

Igme kaytwa giwn:

—Uyá.

⁴⁴ Ig kiyapwiye Filip ariwntak paytwempu Betsayda, ku kiney kiyapwiye André gikak kiyapwiye Simawh msakwa.

⁴⁵ Ayteke ig kiyapwiye Filip tipik iwasa pahapwi gikagmada kewe Natanael. Ig danuh atere, ig awna git:

—Usuh kuwis patiptak gikak Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiy, ner ku pariye amekene Moís kinetihwa gimin, ner ku pariye Uhokri gawnepepu pitatyepwi kinetihwa gimin. Iggi Kiyapwiye Jesus nazaréyene, ku pariye kiyapwiye José gikamkayh.

⁴⁶ Igme kiyapwiye Natanael timapni henne, ig awna git:

—Mmah henne? Nah kabahte ka iha inakni piwn.

Yuma pahapwinama hiyeg nazaréyene kibeyne hiyeg.

Igme kiyapwiye Filip kaytwa giwn:

—Ba ayta iwasa.

Igkis tipik. Igkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus.

⁴⁷ Ig Kiyapwiye Jesus hiyaprikis ayta gimkanit. Ig awna:

—Oo. Nemnik pahapwi ku pariye igyerwa Uhokri gihyega israelyene. Ig ka batek kinis hiyeg kema amekene Jakóma.

⁴⁸ Ig kiyapwiye Natanael timapni henne, ig awna git:

—Mmah ahiyaka pit inakni? Pis ka hiyakun.

Igme kaytwa giwn:

—Apit Filip waxwep atan nah kuwis hiyak ku pariye ay abet pihiyakemni. Ku aysaw pis ayhté anapi no ah

akat kewe “figeyra”, nah kuwis hiyak ku pariye ay abet pihiyakemni.

⁴⁹ Igme kiyapwiye Natanael timapni henne, ig awna git:

—Kiyapwiye, nikwe pis Uhokri gikamkayh. Pis ukipara usuh hiyeg israelyenepwi.

⁵⁰ Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Kibeyne pis kamaxwa nupitit awaku nah awna inakni pahat yuwit pit. Aysawnemenek pis hiyá annut pi kabayte ariw ini. ⁵¹ Hennawatbaki pis hiyá. Aysawnemenek yis hiyanek en wokhaw hawwata ke amekene Jakóbe. Ayge yis hiyá Uhokri giwatnipwi ahj muhukempi numkanit nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin.

Pisenwa inakni giwn igkis tipik.

Jesus Wages Un Win

2 Igkis danuh atere Galiléyamnaw. Ariwnteke ini pina hawkri akiw pahapwi awayg ayge kehne fet adahan maripkawka apit pahá paytwempu kewe Kana. Ig Kiyapwiye Jesus ginag ayge iwasano ini maripkawka.

² Ig Kiyapwiye Jesus ukakhu usuh gikannuhnipwi usuh hawwata awnasaka atere. Nikwe usuh tipik danuh atere, usuh fetya ayge.

³ Pahaye adahan win makere. Ig Kiyapwiye Jesus ginag hiyapni henne, eg awna git gukamkayh. Guwn:

—Kuwis win makere.

⁴ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa guwn:

—Kiyapuno, ka muwaka kiyimwihwa nikak. Uhiyakemni ka patiptak mmanawa nah ka kiyimwihwa akak akebyi inin. Ka muwaka hiyak nikak. Nahwa hiyak nikak. Henneme kote danuhte nuhawkanaprik adahan nah ekkewne ku pariyene nah.

⁵ Eg ginag timapni henne, eg awna ta gitkis fet akipara gihiyegapu:

—Ku pariye ig awna yit, ihanabay inakni giwn.

⁶ Ayge puguhkuna akebyi daripwit tiptiye adahan sukokewket mmanawa hiyeg judeyenepwi sukokaw kibereput. Mpuse daripwit kawih adahan kabahkam sah (100) lit.

⁷ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gitkis nerras fet akipara gihiyegapu:

—Kipunsanabay no daripwit akak un.

Igkis timapni henne, igkis kipunsapemni kipunmadape.

⁸ Igme hiyapni henne, ig awna:

—Kapuknabay niwntak. Ewkwinay ta git fet akipara.

Igkisme iha giwn. Igkis ewkwin ta git ner fet akipara.

⁹ Igkis danuh atere git, ayipa ini un kuwis wageswe win. Igme fet akipara ig higepti ig ka hiyaknima ba in win unma. Igkisme gihigpan ig humak ner awayg ku pariye maripkewpiye.

¹⁰ Ig awna git:

—Madikte hiyeg ku aysaw ignes keh fet, igkis kapusa akak win kibeynawa. Ayteke ku aysaw hiyeg kuwis

ihuhpewne akak ini win ayipwipye, nikwe pes win ka kibeynema akiw kema pitatyema. Pisme ka keh henne. Pis darihe ini win ku pariye pi kabaytenene adahan kurinewa pis iki wothu.

Hennewatbaki ig fet akipara awna.

¹¹ Usuh gikannuhnipwi hiyapni henne ku samah ig Kiyapwiye Jesus keh ini kibeyne annut, usuh pi kama-xwate gipitit akiw mmanawa in hiyapkis wothu gikiythani. Ig keh ini annut apit paytwempu Kana ayge Galiléyamnaw. In pitatye annut ig keh ku pariye hiyeg amadgaya inin ka hiyá nikehka.

¹² Amapyaha ini fet ig Kiyapwiye Jesus tipik tahhan apitit paytwempu Kafarnawh. Ig tipik gukak ginag payak gikakkis gisamwipwi. Usuhme gikannuhnipwi hawwata tipik gihapti. Usuh mpiyasa aynessa hawkri ayge gikak.

Jesus Pekkis Piyuknepwi Agikutak Uhokri Gipin

Mt 21.12; Mk 11.15; Lk 19.45

¹³ Ayteke ahawkanaprik danuh adahan hiyeg judeyenepwi fetya adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri wiwhkiswiye amekenegben giwaktakkis hiyeg ejituyenepwi. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig tipik ta apitit paytwempu Jerusalém ku kiney gipetrakis.

¹⁴ Ig danuh atere, ig parak ta agikut ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ayge ig hiyá hiyeg batebdebdihpikis igkis piyuknes pak, muttuh, tukwa adahan hiyeg kakanhewne ta git Uhokri. Hawwata ig hiyá hiyeg uniyehkeptnepwi karukri ayge.

¹⁵ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig kehe pahat tiray akak kuwawta. Ig ipukeprikis madikte payak gikakkis muttuh gikakkis pak. Hawwata ig padakape nerras ku pariye uniyehkeputnepwi gikakurakis. Ig tukuphax gaxtenkis.

¹⁶ Ig awna ta gitkis nerras piyuknepwi tukwa. Giwn: —Iwapapemni madikte aytekihan. Inin payt ini Ni-ghu gipin. Ka yi muwaka keh in humaw pahayku piyukket.

¹⁷ Usuh gikannuhnipwi hiyapni henne, usuh kiyé pahat yuwit amadgatak Uhokri gannasan minikweknene. Inakni yuwit awna:

“Nah kiyatha Uhokri Gipin mpiynepepye. Nah ka hiyepkere ariknawnama patahwaki parak atere.”

Giwekistenkis Kehkis Annut Ta Git Jesus

¹⁸ Ayteke nerras judeyenepwi giwekistenkis ayge, igkis awna git Kiyapwiye Jesus:

—Mmahki pis keh ini ku pariye pikehni ay? Kitak pis utí pikumadukan adahan pis keh henne? Asá keh annut wowtrik adahan arekhetni pidatni wothu kahadbe usuh hiyakpi ba pis ayta giwntakwatma Uhokri.

¹⁹ Igme kaytwa giwnkis:

—Nah akkite yit pahatwowa annut. Hiyawa yis mehe inin Uhokri Gipin. Adahan mpana hawkri nah kannikasepni akiwnek.

²⁰ Igkisme kaytwa giwn:

—Usuh wagahkise inin payt abet kaayhsima kamu-kri, paxkabu madikwa akebyi akak puguhkunabu

awarna (46). Mmah ik adahan pis kannikasin adahan mpana hawkri? Ka ik.

²¹ Igkis ka pukuha inakni Kiyapwiye Jesus giwn patuwesbuhka. Bawa ig kinetihwa amin gipit ku pariye iny-erwa Uhokri Gipin.

²² Ariwntak ini ku aysaw ig kuwis kannikaw ariw gimiremni, apim ini usuh gikannuhnipwi kiyé inakni giwn. Inneki keh usuh iha madikte Uhokri gannasan minikweknene amin gikankawni. Hawwata apim ini usuh iha madikte Kiyapwiye Jesus giwn amin gikankawni.

Jesus Ka Kamaxwa Gipititkis Hiyeg

Jo 5.34, 41, 44; 2 Kor 6.8; Gál 1.10, 2.6

²³ Ayge Jerusalém abet ini fet adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri wiwhkiswiye amekenegben giwaktakkis hiyeg ejituyenepwi, ayge ig Kiyapwiye Jesus keh kaayhsima annut ku pariye hiyeg amadgayapu inin ka hiyá nikehka. Ini annut humaw arekhetni gidatni. Kaayhsima hiyeg hiyapni henne, igkis ihe ku ig Kiyapwiye Jesus igyerwa Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwi.

²⁴ Henneme ig ka kamaxwa ta gipititkis nerras hiyeg awaku ig hiyakni ku hiyeg gihiyakemnikis atekegbetwiye.

²⁵ Ig ka muwaka pahapwi adahan ekkene git ku samah hiyeg gihiyakemnikis amadgaya inin mmanawa ig kuwis hiyak kabayhtiwa ku samah gihiyakemnikis.

Amawka Uhiyakemni Waypuka Akiw

2 Kor 5.14; 1 Ped 1.22

3 Pahapwi awayg farisew ayge. Giw Nikodémus. Ig pahapwi gaytakkis hiyeg judeyenepwi giwewkistenkis.

² Pahay hawkri tiyegim ig tipik danuhpene ta git Kiyapwiye Jesus. Ig danuh atere, ig awna git:

—Kiyapwiye, usuh hiyakni ku Uhokri awahkispi adahan ukannuhten. Yuma pahapwinama awayg hiyá akehka akebyi ini annut ku pariye pis keh. Waké pis ka gikakma Uhokri, pis ka hiyakam nikehka.

³ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ku pahapwi ka waypuka nukunewa akiw, ig ka hiyá igma kawih Uhokri gikumadukan. Ihanaba inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

⁴ Igme kiyapwiye Nikodémus kaytwa giwn:

—Mmahpaki ig pahapwi waypuka akiw, ig ku kiyapwip? Ig ka hiyá igma diyuh gutunrikut ginag akiw adahan eg sarayhgi amadgat wayk akiw.

⁵ Igme Kiyapwiye Jesus awna:

—Pugamawka ku madikte hiyeg gitipkis waypuka giwntak Uhokri Gitip. Amawka ku gihiyakemnikis barewbethaki ke wotbe akak unbe. Ku ka hennema, igkis ka hiyá igkisma kawih Uhokri gikumadukan. Ihanaba inakni nuwnhu. Hennewatbaki in. ⁶ Ku pariye waypuka ariwntak amadgaya inin in amadgayawa inin. Inme utip waypuka akiw giwntak Uhokri Gitip. ⁷ Ka muwaka wakaymni adahan ku samah nah awna pit adahan hiyeg gitipkis waypuka nukunewa akiw. ⁸ Nah akkite pit abektey akak ke maygbe. Mayg he mapiyepyenen. Hiy-

eg timapni henneme igkis ka hiyak ku kitak in humaw. Iné igkis kawmata hiyak ku kitwiye in mpiye. Hawwata ig Uhokri Gitip keh hiyeg gitipkis waypuka igkis ka hiyak ku samah.

⁹ Ig kiyapwiye Nikodémus timapni henne, ig awna: —Mmah adawnhan inakni?

¹⁰ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Pis hiyeg isaelyenepwi gikannuhtenkis gimin Uhokri giwn. Mmah pis ka pukuha inakni nuwnhu? ¹¹ Usuh kinetihwa amin ku pariye usuh hiyak. Usuh ekkene ku pariye usuh hiyap. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in. Yisme judeyenepwi giwewkistenkis yis ka amapa wownhu. ¹² Nah kuwis kinetihwa yit amin ku pariye mpiya ay amadga inin henneme yis ka iha nuwnhu. Ku nah kinetihwa amin ku pariye mpiya ayhté inugik, yis kawmata iha nuwnhunek. ¹³ Yumahte hiyeg wagehe ta inugikut adahan ig diyuh akkamnihi ta gitkis hiyeg amedgenepwi inin. Nahnewa akkamnihi gitkis hiyeg mmanawa nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah ayta inugiktak, nah inugikyene.

Kamaxwenepwi Gipitit Jesus Aymuhwanek Gimun Uhokri

Jo 3.36, 6.40, 11.26, 20.31; 1 Jo 5.11; Apok 1.18

¹⁴ —Minikwak amekene Moís ayhté amadga amatap. Ayge ig keh pahapwi kaybune gahehpak akak kuwiwra. Ig ikepni ta inut amin pahat ah, adahan gihiyegapu ipeg atere kahadbe igkis makniw ariw ku samah igkis kagehpika gapit kaybune. Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin amawka ku nah hawwata ikepka ayhté inut amin pahat ah. ¹⁵ Kahadbe ku pariye hiyeg kamaxwepye ta nupitit igkis ka biyuk giw Uhokri, henneme igkis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa.

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna.

¹⁶ Mmanawa Uhokri batek gikakkis madikte hiyeg mpiynepepye. Inneki keh ig iké nernewa gikamkayh adahan ku pariye hiyeg kamaxwepye ta gipitit, ig ka biyuk giw Uhokri, henneme ig aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa.

¹⁷ Ig Uhokri awahkis gikamkayh atan kawki adahan gisayraptenkisma hiyeg henneme adahan gamnihtenkis.

¹⁸ Nikwe ku pariye hiyeg kamaxwenepwi ta gipitit gikamkayh, igkis ka sarayhkama hampa arimkanit biyukwiki. Igkisme ku pariye kane kamaxwa ta gipitit gikamkayh, igkis kuwis ikaksaka adahanikwa biyukwiki mmanawa igkis ka kamaxwa ta gipitit nernewa gikamkayh Uhokri.

Hiyeg Ka Muwaka Gipathawnikis Ekkepka Gitkis

Mt 13.14; Jo 7.7; Át 7.51; 2 Tess 2.10

¹⁹ Ig gikamkayh ayta uguhpiye hiyeg gihiyakemnikis adahan igkis hiyak gipathawnikis. Henneme hiyeg ka muwaka ig uguh gihiyakemnikis. Igkis ka muwaka gipathawnikis ekkepka gitkis. Igkis pi muwakate gihiyakemnikis msakwa ke wotbe abet amisnapyibe mmanawa gikehnikis kane kabay. Ayge nikwe igkis ipukep-

kanek hampa arimkanit biyukwiki ku kiney amisnapyad mtibetnene.

²⁰ Hiyeg taraksapye kawmata batek akak kabutniki amadgaya inin. Igkis ka peskere abetit kabutniki mmanawa igkis ka muwaka gitaraksankis hiyakan.

²¹ Henneme ku pariye hiyeg kibeyne hiyeg ig ka marakwa gipit. Ig pes abetite kabutniki adahan gikehni hiyakan mmanawa ignewa Uhokri keh ig humaw kibeyne hiyeg.

João Batista Inetitkekne Gidahan Jesus

²² Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus pes apititak Jerusalem. Usuh gikannuhtipwi peswata gihapti. Usuh danuh atere Judeyamnaw. Ayge usuh msakwa. Ig Kiyapwiye Jesus ig kaywaksene hiyeg ta wothu usuh gikannuhtipwi.

²³ Ig amekene João Batista ig hawwata kaywene hiyeg ayhté paytwempu Enoh, kennesa arimkat paytwempu Salih, awaku kaayhsima un ayge. Ayge hiyeg danuha git adahan ig kayweprikis.

²⁴ Ig kote paraksepkahte agikut parakseket.

²⁵ Ig kaywene hiyeg ayge, igkis gikannuhtipwi kabá piledukaw gikak pahapwi judeyene apatra kewpiki.

²⁶ Pisenwa nikwe igkis danukwa kennesa git amekene João Batista. Igkis awna git:

—Kiyapwiye, ner ku pariye ay pikak ayhté pahambak warik Jordawh ig hawwata kaywene hiyeg. Ig ner ku kamin pis kinetihwa kibeyne inetit. Ipeg kuri ku samah ig kaywene hiyeg ahakwat un hawwata ke pisbe. Mmahki henne? Kuri madikte hiyeg ka ayta pimkat akiw. Igkis atak ta gimkat Kiyapwiye Jesus adahan igkis kaywasewpiyes ta git.

²⁷ Igme amekene João Batista kaytwa giwnkis:

—Ka sam. Ka hiyá wisma keh ariknawnama ku ka ignema Uhokri ikí wot ayta inugiktak. ²⁸ Yiswa hiyak ku samah nah kuwis kinetihwa gimin. Nah awna ku nah ka Cristoma. Nah ay he adahan ahegbetepnyenen madikte gapit gaytni. ²⁹ Nah ay kewa pahapwi awaygbe ahegbetene inetit gidahan pahapwi ku pariye maripkewpiye gukak pahapu tino. No tino ka kamax iggi inetitkekne. Eg kamax iggi ku pariye maripkewkerepye gukak. Ner inetitkekne ig he tabir timepne giwn ner maripkewkerepye gukak no tino ku samah igme kinetihwene gut. Ig timapni henne, ig batek kaayhsima. Nah hawwata ku samah nah hiyá hiyeg timepne giwn Kiyapwiye Jesus nah batek kaayhsima. ³⁰ Amawka ku ig Kiyapwiye Jesus napitminan. Nahme amawka ku nah pi warikapte giw. ³¹ Ig ayta inugiktak. Inneki keh ig gapitminkis madikte hiyeg. Wixwiyme ariwntekne inin hawkri, wixwiw amadgayapu inin. Wixwiw he kinetihwa amin hiyakemniki amedgenen inin. Igme inugiktekne, ig gapitminkis madikte hiyeg. ³² Ig kinetihwa amin ku pariye ig hiyap ayhté inugik. Ig kinetihwa amin ku pariye ig timap ayge. Henneme ka kibitema hiyeg amepene giwn. ³³ Ignisme ku pariye amerepye giwn igkis hiyeke Uhokri ku ig igyerwatnene. ³⁴ Ig Kiyapwiye Jesus ig Uhokri gawahkisni uminwiw. Ig akki Uhokri giwn wotwiw akak madikte gikiythani giwntak Uhokri Gitip.

Mmanawa ig Uhokri kipunsig akak Gitip adahan apanenekwa wagehnenekwa. ³⁵ Ig batek gikak iggi gikamkayh. Ig ikí madikte kumadukaki ta git. ³⁶ Ku pahapwi kamaxwepye ta gipitit gikamkayh, iggi aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Henneme ku pahapwi ka kamaxwa ta gipitit gikamkayh, iggi ka aymuhwati gimun Uhokri. Ig patehwepye giwtrik Uhokri. Ig ka ik adahan ig darihwak gikak.

Hennewatbaki ig amekene João Batista awna.

Tino Samariyano Wages Guhiyakemni

⁴ Apim ini nerras farisewkis kinetni Kiyapwiye Jesus gak ku ig kaywa hiyeg pi kibite giw amekene João Batista. Igkis kinetni gak ku pi kibite hiyeg wageswepye gikannuhnipwi Kiyapwiye Jesus.

² Bawa ka ignema Kiyapwiye Jesus kaywene hiyeg henneme usuh gikannuhnipwi kayweprikis.

³ Ig Kiyapwiye Jesus timé gakkis nerras farisewkis ku igkis kinetni gak henne. Ayge nikwe ig pes apititak Judenamaw. Ig tipikwiye ta apitit Galiléyamnaw. Usuh gikannuhnipwi tipik gihapti.

⁴ Apim ini amawka ku ig mpiya apuriw Samariyamnaw.

⁵ Usuh ayge Samariyamnaw, ig danuh ta apitit pahá paytwempu kewye Sikar kennesa arimkat amekene Jakó giwaxri. Minikwak ig amekene Jakó kakanhawni ta git gikamkayh amekene José.

⁶ Amekene Jakó giwnpína ayge. Ig Kiyapwiye Jesus mabe awaku giwewni piyawakad. Nikwe ig batakwiswaranwa ini unipna.

⁷ Usuhme gikannuhnipwi atak paytwempuit adahan isimwiye umana. Igme Kiyapwiye Jesus msekwe ayge. Puwipka abet pahapu tino samariyano danuh atere kapukno guwnra. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gut:

—Uyá amnihun ikapun akak un.

⁹ Egme kaytwa giwn:

—Mmah pis kinetihwa nukakhu? Pis judeyene. Hiyeg judeyepwi gikakkis hiyeg samariyepwi igkis ka pasamrakti pawtak.

¹⁰ Igme kaytwa guwn:

—Waké pis hiyakbe ku pariye Uhokri ik adahan ikí pit, waké pis hiyakbe ku pariyene nah, nikwekam pis makahpawkam un nuthu. Nahme ikkam pit un ku pariye keh pis aymuhwa adahan apanenekwa.

¹¹ Egme no tino awna git:

—Kiyapwiye, pis yuma ariknawnama adahan pis kapukne piwnra. Inin unipna mihad. Nikwe kitak pis utí ini un ku pariye keh wis aymuhwa adahan apanenekwa? ¹² Mmah pis ik adahan ikí nuthu un ku pariye pi kabayte ariw wahawkriwiye amekene Jakó gidahan? Mmah pis pi kiyatte giw? Mmanawa igwa amekene Jakó iké wothu inin unipna. Igwa higap niwntak payak gikakkis gikamkayupwi madé akak gipigpu.

¹³ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa guwn:

—Ku pahapwi higá inin un, kuwewanek ig arabyu un akiwnek. ¹⁴ Henneme ku pahapwi higá un nuwntak, iggi ka arabyuti akiw. Ini un nuwntak humaw ke un ariw-

tyakbe kane makarati in padeknenekwa dehetniki adahan apanenekwa.

¹⁵ Egme no tino kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, uyá ik nuthu ariwntak piwnra adahan nah ka arabyu un akiw, adahan nah ka diyudyuka adahan nah kapuknana akiw.

¹⁶ Igme awna gut:

—Su ta iwá pigihgi ayta.

¹⁷ Egme kaytwa giwn:

—Nah yuma nugihgi.

Igme Kiyapwiye Jesus awna:

—Piwnapriknawa ku samah pis awna. Pis yuma pigihgi. ¹⁸ Mmanawa ayipa kuwis pis pohowku gikebyikis pigihgiwepwi. Igme ner pahapwinene ku kakak pis ay kuri, ig ka pigihgima. Hennewa piwnapriknawa.

¹⁹ Egme kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, kuri nah hiyakpi ku pis Uhokri gawnepe. ²⁰ Uyá akki nuthu nikwe adahan ku kiney wixwiye kiyé Uhokri. Madikte amekenegben samariyepwi igkis kiyé Uhokri ay apit inin waxri. Yisme yis hiyeg judeyepwi yis awna ku amawka hiyeg kiyé Uhokri ayhté apit paytwempu Jerusalém. Mmani pit? Pariye Uhokri akki pit adahan ku kiney wixwiye kiyegi?

²¹ Igme kaytwa guwn:

—Kiyapuno, ihanaba nuwnhu kuri nah awna pit. Aysawnemenek yis ka kiyé Wigwiye ay apit inin waxri, iné ayhté apit Jerusalém. ²² Yis hiyeg samariyepwi yis kiyé Uhokri kuri henneme yis ka hiyakri ku pariyene ig. Usuhme hiyeg judeyepwi usuh hiyaknig ku pariyene ig. Mmanawa ner ku pariye ayta gamnihtenkis madikte hiyeg ig ayta gibetitakkis hiyeg judeyepwi. ²³ Henneme kurinewa aysawnemenek madikte hiyeg ku pariye inyerwa kiyé Wigwiye, ignes kiyegi ay abet gihiyakemnikis. Ayge iwetrit adahan ku kiney wis inyerwa kiyene Wigwiye. Henne Wigwiye gimawkan adahan wis kiyegi. ²⁴ Mmanawa ig Uhokri yuma gipit kema hiyegma amadgaya inin adahan ig msakwa apit pahawo iwetrit. Ku pariye hiyeg kiyenepwi Uhokri amawka ignes kiyegi ay abet gihiyakemnikis. Amawka igkis kiyegi inyerwa.

²⁵ Egme tino kaytwa giwn:

—Nah hiyakni ku Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiye, ig Cristo, ig danuh atanek. Ayge nikwe ig akkamnih madikte wotwiye.

²⁶ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa guwn:

—Nahnawa ku pariye kinetihwene pikak nahnawa Cristo.

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna gut.

²⁷ Udiyhemni nikwe, usuh gikannuhnipwi danuh atere. Usuh wakaymnibdi ku samah ig kinetihwa gukak pahapu tino ku pariye samariyano. Henneme usuh marenpi gibohri adahan usuh ayapri ku pariye gimawkan ta gut. Nikwe usuh ka ayapri ku samah ig kinetihwa gukak.

²⁸ Ayteke eg tino ikise gunratiy ayge, eg sigise ta paytwempuit. Eg danuh atere, eg awna ta gitkis hiyeg aygnepwi:

²⁹ —Ba yi ayta iwasa pahapwi awayg ay. Ig akkamnih nuthu madikte ku pariye nukhehntnene. Mmah kawki nernema Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwi? ³⁰ Igkis timapni henne, igkis pes paytwemputak. Igkis tipikwiyes ta gimkanit Kiyapwiye Jesus.

Jesus Kehne Uhokri Gannipwi, In Kewa Gimana Git

³¹ Apimwata ini usuh gikannuhnipwi awna ta git Kiyapwiye Jesus:

—Kiyapwiye, ahah pimana. Uyá ax.

³² Igme awna wothu:

—Nah kamana ku pariye yis kane hiyak.

³³ Usuh timapni henne, usuhweke kinetihwa pawtak:

—Mmah nawenéwatma hiyeg kuwis ewk gimana git?

³⁴ Igme awna wothu:

—Nah kehne nawahkisten gibetki, ini ikí nawaygyi ke numanabe. Nah kehne gannipwi, ini kewa numanabe nuthu.

Hiyeg Kewa Wasbe Apatrik

Mt 9:38; Lk 10:2

³⁵ AYTEKE ig awna akiw. Giwn:

—Ta yit muwaka paxnika kayg adahan tariswiki was. Henneme nuthu ka hennema. Araytak ayipa ahegbet kuwis. Sarayhnay yipegyi ta gimkatkis nerras samariyenepwi aytniyepwi. Igkis kuwis ahegbet adahan kama-xwepye ta nupitit. Nuthu igkis kewa pahak wasbe ku pariye ipatrik ahegbet adahan tariswiki. Kuwis Uhokri giwn ke wotbe in mutuhkabe ay gibetkis. Kuri muwaka hiyeg kene tarisnepwibe. Ku pahapwi ekkene gitkis hiyeg adahan ku samah igkis kamaxwa ta nupitit ig ke wotbe tarisnebe hiyeg ndahan. ³⁶ Ku pahapwi hiyeg wagesne hiyeg henne ndahan, iggi katiwnihkanek. Hawwata nerras hiyeg ku pariye kamaxwa ta nupitit igkis aymuhwanek gimun Uhokri adahan apanenekwa. Ayge nikwe ig ner pahapwi bateke ginaktinnek payak gikakkis madikte nerras ku pariye kit kinetihwa numinhu ta gitkis. ³⁷ Hiyeg gibetkikis awna: “Mpuse wannipwi. Pahapwime gannipwi adahan mutuhne was, pahapwime gannipwi adahan tarisne was.” Inakni yuwit hawwata kawih yidahan. ³⁸ Nah kuwis awahkisiy adahan yis wagesne hiyeg ndahan. Henneme ka yisnema ku pariye ahegbete gihiyakemnikis adahan igkis kamaxwa nupitit. Inere nawenépwi hiyeg gannipwikis. In Uhokri gawnepepu pitatyepwi gannipwikis. Minikwak igkis kinetihwa gitkis hiyeg numinhu. Kuri yisme akki gitkis adahan ku samah igkis kamaxwa ta nupitit. Yisme ke pahapwibe ku pariye taris pahak was ku pariye nawenéwa hiyeg gamuthan.

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna.

Samariyenepwi Wages Gihiyakemnikis

³⁹ Ayipa kuwis kaayhsima nerras samariyenepwi paytwempuyenepwi igkis ihe ku ig Kiyapwiye Jesus iggi Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwi. Mmanawa igkis ihe guwn no tino ku pariye awna gitkis: “Ig akkamnih nuthu madikte ku pariye nukhehntnene.”

⁴⁰ AYTEKE nikwe igkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus, igkis awna git:

—Kiyapwiye, uyá msakwa ay umun adahan aynessa hawkri.

Igme kaytwa giwnkis:

—Ihkata nikwe.

Ig tipik gihaptikis, ig msekwe ayge gimunkis adahan pina hawkri.

⁴¹ Ayge nikwe kaayhsima hiyeg akiw kamaxwe ta gipitit Kiyapwiye Jesus awaku ku samah igkis timap giwn.

⁴² Apim ini igkis awna ta gut no tino:

—Kuri usuh kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus. Ka inenwatma awaku ku samah pis kinetihwa gimin, henneme awaku ku samah usuhwa timap giwn ku samah ig awna. Kuri usuh hiyakni ku ig igyerwa wamnihten-wiy, ig keh madikte hiyeg isamtawnek.

Jesus Makniwa Pahapwi Bakimni Akak Gibiyen

⁴³ Ariwnteke ini pina hawkri ig Kiyapwiye Jesus pes aYTEKE. Ig tahhan apitit Galiléyamnaw. Henneme ig ka atak ta apitit giwaxriwa Nazaré.

⁴⁴ Mmanawa ig Kiyapwiye Jesus gibetki awna:

—Yuma pahapwinama Uhokri gawnepe kiyathaka gapitkis hiyegipiyene ku pariye apitya giwaxriwa.

Hennewa in danuh ku samah inakni giwn.

⁴⁵ Ig danuh atere apitit Galiléyamnaw, igkis galiléyenepwi ayge amapig kabayhtiwa. Igkis amapig awaku ku samah igkis hiyá madikte gannu ku pariye ig keh abet fet ayhté paytwempu Jerusalém. Mmanawa igkis hawwata igkis fetya ayge.

⁴⁶ AYTEKE ariwnteke ini ig diyuhe ta apitit paytwempu Kana ku kiney kuhwekwa ig wages un win. Kennesa arimkat Kana pahá paytwempu akiw kewye Kafar-nawh. Ayge pahapwi awayg ku pariye kannipwiye gimun pahapwi hiyaptigi. Ig ner awayg gikamkayh kaayhsima ig kakahrip.

⁴⁷ Ig awayg kinetni Kiyapwiye Jesus gak ku ig danuh aytontak Judeyamnawtak ta apitit Galiléyamnaw. Ig timapni henne, ig tipik atere gimkat Kiyapwiye Jesus. Ig danuh atere, ig awna ta git:

—Kiyapwiye, uyá amnihun. Uyá atak nuhapti ta nupinwat adahan pis piyih nukamkayh. Ig me miyapimet.

⁴⁸ Igme Kiyapwiye Jesus awna:

—Mmah apit yis hiyeg iha nuwnhu, mmah amawka nah kehnewa annut?

⁴⁹ Igme awayg kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, uyá atak ta nupinwat marihwa nukamkayh ka miyá.

⁵⁰ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ka sam. Nah kuwis piyihpig. Ig pikamkayh makniw ig. Hiyawa pis diyuhe ta pipinwat.

Ig awayg timapni henne, ig kamaxwa apitit inakni giwn. Ig diyuhe gipinwat.

⁵¹ Hewke akiw ig kabá danuh gipinwat, ig patiptak gikakkis gihiyegapu. Igkisme awna git:

—Kiyapwiye, pikamkayh makniw kuwis.

⁵² Igme awna gitkis:

—Kiney kamuw ig makniw?

Igkisme kaytwa giwn:

—Amaka, daraka kamuw ig unirpu.

⁵³ Ig awayg timapni henne, ig awna:

—Nukamkayh kannikaw pakeku akak ku samah Kiyapwiye Jesus awna nuthu: “Pikamkayh makniw ig.”

Ig hiyapni henne, ig kamaxwe ta gipitit Kiyapwiye Jesus. Gimunyapu hawwata kamaxwe ta gipitit.

⁵⁴ Ini apeyni annut Kiyapwiye Jesus keh ayhtë apit Galiléyamnaw ku samah gidawnhan apititak Judeyamnaw.

Jesus Makniwa Pahapwi Awayg Ahumwa Awkepket

5 Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus diyuhe ta apitit paytwempu Jerusalém ku kiney hiyeg judeyene-pwi kehne fet adahan kiyene Uhokri.

² Ayge Jerusalém pahá awkepket kennesa ahumwa pahatra ahin ku kiw igkis paraksa muttuh ta apitit paytwempu. Ini awkepket kewye Betesda giwnaprikis judeyene-pwi. Ayge pohowku akebyi xam aranwa ini awkepket.

³ Ayge agiku ini xam kaayhsima hiyeg kakahribdapye dikugibdihipi. Gaytakkis motapye. Gaytakkisme dathupye. Gaytakkisme miyapupye.

⁴ Igkis ayge wahepnes un kasawkahwa. Inparinekwa pahapwi ahj dax un atere. Apim ini pahapwi ku pariye kit awke atere, ig makniw ariw madikte gikahri.

⁵ Ayge pahapwi awayg kakahriye. Ig kakahrip adahan kaayhsima kamukri, mpanabu madikwa akebyi akak ntewnehkerbu akak pahak arawna (38).

⁶ Ig Kiyapwiye Jesus danuh atere. Ig hiyá ner awayg dikugi ayge. Ig hiyakni ku ig ayge kaayhsima kamukri gaw. Ig hiyapni henne, ig ayapri:

—Ba pis makniwkere?

⁷ Igme awayg kaytwa giwn:

—Ihi, Kiyapwiye, nah muwaka makniw. Henneme yuma hiyeg nayapetni adahan ig subkun ahakwat un ku aysaw un kasawkahwa. Apit nah danuh atere, ayipa nawené kit hiyeg danuh nuwahu.

⁸ Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna git:

—Kannikaw kuri. Kidis pisipamna. Hiyawa pis wew.

⁹ Aynewa ig awayg makniw. Ig kidis gisipamna. Ig wew. Ig keh ini abet samdi.

¹⁰ Gaytakkis judeyene-pwi giwewkistenkis igkis hiyapni henne, igkis awna git ner awayg:

—Pis ka hiyá pisma hiyuh pisipamna. Ku apim inin samdi. Amekene Moís gikumadukan ka isaksa adahan wixwiy keh ariknawnama annipwit abet samdi.

¹¹ Igme awayg kaytwa giwnkis:

—Ner ku pariye makniwepun, iggi awna nuthu adahan nah kidis nusipamna adahan nah wew.

¹² Igkisme ayapri:

—Pariye hiyeg awna pit inakni?

¹³ Henneme ner awayg ka hiyakri ku pariye ig. Mmanawa kuwis ig Kiyapwiye Jesus parekwehe hiyeg ku pariye kabubuknene ayge.

¹⁴ Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus patiptak gikak ner awayg akiw ay agiku ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ig awna git:

—Kuwis pis makniw. Ka ba taraksa akiw. Ku pis taraksa, nawenétke pis utí mbeyne pi mbayte ariw inere akiw.

¹⁵ Ig ner awayg hiyapni henne, ig tipik gitkis nerras judeyene-pwi giwewkistenkis. Ig danuh atere, ig awna gitkis:

—Ner ku pariye makniwepun, giw Jesus.

Jesus Akkaw Ku Ignewa Uhokri

Jo 10.30; Apok 1.17

¹⁶ Igkis judeyene-pwi giwewkistenkis timapni henne ku Kiyapwiye Jesus piyih hiyeg abet samdi, igkis awna:

—Aa, ig kannipwiye abet samdi.

Ayteke nikwe igkis kapusa sigimwihpig awaku gitkis ig ka kiyatha samdi.

¹⁷ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Nighu kannipwiye apanenekwa. Ig ka mayakti ariw gikehni kabayka. Nah hawwata nah keh ke igbe.

¹⁸ Nerras judeyene-pwi giwewkistenkis hiyapni henne, igkis pi aharitte giwmasepten akiw. Igkis giwmasepten ka inenwatma awaku gitkis ig ka kiyatha samdi henneme hawwata awaku gitkis ig kinisekeputne. Mmanawa ig kighaw ta git Uhokri. Amun ini nikwe ig ekkewne ku igwata Uhokri. Gitkis ka hennema.

¹⁹ Igme Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis:

—Nah ka keh ariknawnama nuwnteknewatma. Nah keh inenewa ku pariye nah hiyá Nighu keh. Ku pariye Nighu keh, nah gikamkayh nah keh hawwata akiw. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in. ²⁰ Iggi Nighu bateke nukakhu nah gikamkayh. Ig akki nuthu madikte kabayka ku pariye ig keh adahan nahme keh hawwata akiw. Aysawnemenek ig keh nah keh annut pi datte akiw adahan yis wakaymni ndahan akiw. ²¹ Nighu kadahan gidatni adahan ig kannikasene miyapye adahan ig ikene dehetniki ta gipititkis. Nah gikamkayh, nah kadahanata ndatni adahan nah ikene dehetniki ta gipititkis nerras ku pariye numawkan. ²² Nighu ka humaw adahan hiyeg gihiyepetnikisma ba ignes kibeynewatma. Ig ikí ta nuwaku it nah gikamkayh adahan nahwa gihiyepetnikis ba igkis kibeynewatma. ²³ Ig keh henne marihwa madikte hiyeg kiyathan nah gikamkayh hawwata ku samah igkis kiyatha Nighu. Ku pahapwi ka kiyathan, amun ini nikwe iggi kawmata kiyatha Nighu ku pariye nawahkisten atan. ²⁴ Ku pahapwi timap nuwnhu, ku ig iha giwn nawahkisten, ignewa kuwis kadeheten adahan apanenekwa. Ig ka ipukepka-ti hampa arimkanit biyukwiki. Kawa. Ig kuwis pes abetitak miyaka ta abetit dehetniki adahan ig aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki ig. ²⁵ Kurinewa aysawnemenek hiyeg ku pariye yuma dehetniki ay gipitkis igkis timap nuwnhunek, nah Uhokri gikamkayh. Gaytakkis iha inakni nuwnhunek, igkis kadeheten nikwe. Hennewatbaki igkis kadehetenek. ²⁶ Nighu ignewa dehetniki akipara. Ig hawwata iké nuthu, nah gikamkayh adahan

nah humaw dehetnikiwata akipara. ²⁷ Ig hawwata ikí nuthu nukiythani adahan nah aysawnemenek nah gihiypetnikis hiyeg ba ignes kibeynepwiatma. Ig ikí nuthu mmanawa nah hawwata hiyeg amadgayawata inin ke igkisbe. ²⁸ Ka yi muwaka wakaymni amin inakni nuwnhu. Mmanawa aysawnemenek madikte apuhekeyenepwi timá nuwnhunek. ²⁹ Apim ini igkis pes ayteke apuhekettak. Gaytakkis ku pariye kibeynepwi igkis kannikaw adahan igkis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Gaytakkisme ku pariye kane kibeynepwima igkis kannikaw adahan igkis ipukepka hampa arimkanit biyukwiki. ³⁰ Apim ini nahnewa kaniy ku pariye hiyeg ipukepka hampa arimkanit biyukwiki. Nah ka keh henne nuwneteknewatma. Nah keh ku samah Nighu gakkan nuthu adahan nah keh. Ayge nah gihiypetnikisnek hiyeg ba ignes kibeynewatma apigkutaprik ku samah Nighu gibeiki. Nah gihiypetnikis wadit nah ka taraksa. Mmanawa nah ka keh he nubetkinen. Nah kehnenekwa ku pariye nawahkisten gibeiki.

Ay Kaayhsima Arakak Ku Jesus Igyerwa Uhokri

Jo 8.18; 1 Jo 5.6

³¹ —Waké nah pahapobe awna henne numinhu, nikwekam ik adahan yis ikiy he waditnepyenenkam. ³² Henneme Nighu hawwata akkan ku pariyene nah. Nah hiyakni ku inakni giwn inyerwa ku pariye ig awna numinhu. ³³ Yisme he aharitnen hiyeg giwnkis amadgayapu inin. Inneki keh yis awahkis hiyeg gimin Kiyapwiye João Batista adahan timepne ginetni. Hawwata ig awna inyerwa yuwit numinhu. ³⁴ Henneme ka sam nuthu ku pariye yuwit hiyeg amadgayapu inin awna numinhu. Hiyeg amadgayapu inin giwnkis in ka ariknawnama nuthu. Inenewa Uhokri giwn kibeyne nuthu. Henneme nah kinetihwa gimin Kiyapwiye João Batista giwn awaku in kibeyne ta yit. Nawenétke yis timapni, yis kamaxwa nipitit, yis isamtaw nikwe ariw yitaraksan. ³⁵ Ig kiyapwiye João Batista ig kewa pahá abukribe adahan uguhne yihiyakemni. Yis ayta ganwat ke yube ganwat pahá abukribe. Henneme yis ka iha giwn madiktema. ³⁶ Ig kiyapwiye João Batista akkan huwewe ku pariyene nah. Henneme ay arikna ku pariye akkan pi huwewete ku pariyene nah. Ini nannuh ku pariye Nighu ikí nuthu, in nannuh arekhetni ku Nighu iggi nawahkisten. ³⁷ Hawwata akiw ig Nighu nawahkisten igwa akkan ku pariyene nah. Henneme awetupye yis iha giwn. Nah kahayaksa yit igyerwa Uhokri henneme yis mahikohpig. ³⁸ Waké ig Uhokri giwn kuwis aybe apit yiyakni, nikwekam yis ihakam nuwnhu mmanawa nahnewa gawahkisni. Henneme yis ka ihpa nuwnhu. ³⁹ Ig Uhokri gannasan minikweknene hawwata akkan ku pariyene nah. Yis yibetki ipegboha inakni Uhokri gannasan mmanawa yipewkan ku yis ipegbohin kabayhtiwa, nikwe yis aymuhwanek gimun Uhokri adahan apanenekwa. Ka ba yis hiyá ku nahnewa ku pariye Uhokri gannasan kinetihwa numinhu? ⁴⁰ Yisme ka kamaxwekere nupitit kahadbe nah keh yis aymuhwa gimun Uhokri. ⁴¹ Hiyawa hiyeg amadgayapu inin ka batek nukakhu henneme in ka sam nuthu. Numawkan

ignewa Uhokri batek nukakhu. ⁴² Henneme nah hiyak ku yis ka batek gikak Uhokri apititakma yiyakni. ⁴³ Nah ayta yit giwntak Nighu. Hiyaksa yis ka amapan. Henneme waké pahapwi ay yibet amadgaya inin waké ig ayta yit giwneteknewatbe, nikwekam yis amapigkam kabayhtiwatkam. ⁴⁴ Yis timepkere hiyeg amadgayapu inin ignes kinetihwa yimin ku yis kibeynepwi hiyeg. Yis ka timepkere igwa Uhokri awna ku yis kibeynepwi hiyeg. Nikwe ka hiyá yisma kamaxwa ta nupitit. ⁴⁵ Mmah yipewkan nah kamiyepyi kuri ta git Uhokri? Kawa. Ka nawhma. Igwa amekene Moís kamiyepyinek, ig ner ku pariye yis kamaxwene ta apitit gikumadukan. ⁴⁶ Yis yipewkan yis ihpatrone amekene Moís gannasan bawa kawa. Waké yis ihpatrone giwnbe, yis hawwata ihpakam nuwnhu. Mmanawa ig kinetihwa numinhu. ⁴⁷ Ku samah yis ka iha inakni giwn amekene Moís yis kawna ta iha ndahan nuwnhu.

Jesus Ikí Im Ta Gitkis Hiyeg

Mt 14.13; Mk 6.30; Lk 9.10

6 Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus tipik manuke mahakwa Galiléya. In hawwata kewye mahakwa Tiberiyadis.

² Ig manuk mahakwa, pahabu hiyeg mpiye akigbimnema mahakwa adahan igkis haraksepri. Igkis atekker gihapti awaku igkis hiyá madikte gannu ku samah ig makniwe hiyeg.

³ Igme ig kit danuh giwkis. Ig wagah apitit pahá waxri imuwadnene. Ayge ig batahkiwa. Usuhme gikanunhipwi usuh batabdawak ayge gikak.

⁴ Kabá danuh ahawkanaprik adahan hiyeg judeyene-pwi gipetrakis adahan igkis axne muttuhyan arih. Igkis axni adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri umahkis muttuhyan gidukwenaprikkis amekenegben adahan ig giwiwhkiswitnikis giwakutakkis hiyeg ejituyenepwi.

⁵ Ig Kiyapwiye Jesus betnene ayge, ig sarayh gipegyi ta warikwit. Ig hiyá nerras pahabunene hiyeg kuruw nemnik gimkat. Ig hiyapni henne, ig awna ta git kiyapwiye Filip:

—Kit wixwiy isim im adahan gaxnikis?

⁶ Ig awna inakni henne git adahan gihikekten. Ig kuwis hiyak ku pariye ig keh.

⁷ Igme kiyapwiye Filip kaytwa giwn:

—Amawka wixwiy sarayh kaayhsima karukri mpiya mmukna sah (200) karukri. Metakwa nikwe igkis muwapwite ax aritnahyumni ariwntak.

⁸ Igme pahapwi waytakhu usuh gikannunhipwi kewye André, ku pariye kiyapwiye Simawh Pedru gisamwi, ig timapni henne, ig awna git Kiyapwiye Jesus:

⁹ —Ay pahapwi bakimni ay in. Ig kadahan pohowku akebyi bugut kehka akak fahhin kewye “sevada”. Hawwata ig kadahan piyana akebyi im nopsanyopwi masaraku. Henneme in ka ariknawnama awaku ba gikebentekis hiyeg.

¹⁰ Igme Kiyapwiye Jesus awna gitkis:

—Wani nerras hiyeg batahkiwa.

Ayge kaayhsima pamatka adahan igkis batene atere. Igkis hiyeg hiyapni henne, igkis batahkiswebdi atere. Igkis kaayhsima hiyeg. Awaykemninen pukuhka kabá danuh pohowku mil gikebyikis (5.000).

¹¹ Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus iwé ig bakimni gi-buguta. Ig kabayha Uhokri adahan ini bugut. Ayteke ig ibekhepni ta upuriw usuh gikannuhnipwi. Usuhme ibekhepni ta gipuriwkis nerras batebdebdihiye. Hawwata ku samah ig keh akak bugut ig keh akakwata im. Ig ibakhasepni. Iggkisme hiyeg kidis ku pariye gimaw-kankis niwntak.

¹² Igkis ax kabihribdape. Ka semeweknama gimanakis. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna wothu: —Ahiwnabay gimanakis asemne adahan yuma ayne-snima biyukne.

¹³ Usuhme ahiwapepni. Usuh kipunse kaayhsima panye, madikawku akebyi akak pisaya arawna (12) akak ini pohowkunene bugut asemne.

¹⁴ Nerras hiyeg hiyapni henne ku Kiyapwiye Jesus keh ini annut giwtrikkis, igkis awna:

—Igyerwa Uhokri gawnepe ku kamin amekene Moís kinetihwa minikwak ku ig aytanek amadgat inin.

¹⁵ Igkis gipewkankis igkis mpiksaptihpig adahan ig humaw gikiparakis. Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig tipik. Ig manuke ta apitit pahá waxri imuwadne-ne akiw, ig pahapo.

Jesus Waywe Ahakwew Un

Mt 14.22; Mk 6.45

¹⁶ Aygete kuwis, usuh gikannuhnipwi usuh muhuke ta akigbimnat mahakwa.

¹⁷ Usuh awna:

—Kuwis aygete. Uyay diyuh ta pahambakat ta apitit paytwempu Kafarnawh.

—Uyay.

Ayge usuh katapte amadgat wahmun. Msanpi wawhu, ig Kiyapwiye Jesus kote danuhte wothu. Usuh hiyapni henne, usuh tipik.

¹⁸ Pahaye adahan mayg kamayghaw. In kannikase paraw.

¹⁹ Usuh puwehnene atiput bobo piyawakad adahan pimapat sah (200) iwanti apiyukan. Pahaye adahan usuh hiyá Kiyapwiye Jesus waywe ahakwew un. Usuh ka hiyakri ku pariyene ig. Ig aytweni kennesa arimkat wahmun. Usuh hiyapni henne, usuh apisasew gibohri.

²⁰ Igme awna ta wothu:

—Nahnawa ay. Ka yi muwaka apis.

²¹ Usuh timapni inakni giwn henne, usuh batek kaayhsima. Usuh amapig amadgat wahmun. Aynewa wahmun danuh atere ku kit umawkan.

Hiyeg Ipegpa Jesus

²² Hewke akiw kaayhsima hiyeg msekwepye ayhté pahambak. Igkis hiyakni ku amaka pahamkunano umuh ayge. Igkis hiyá usuh gikannuhnipwi tipikwiye gumadga no umuh, igme Kiyapwiye Jesus ka atak uhapti. Nikwe gipewkankiskam ku Kiyapwiye Jesus msekwe ayge gimunkis. Bawa kawa. Ig ay ukakhu.

²³ Ayteke nawenépwi hiyeg danuh atere pahambakat amadga gihmunkis. Igkis ariwntak paytwempu Tiberiyades. Igkis danuh atere ku kiney amaka Kiyapwiye Jesus keh annut ig kabayha Uhokri adahan gimanakis, madikte hiyeg axnekwiye niwntak.

²⁴ Nerras hiyeg aygnepwi hiyapni henne ku Kiyapwiye Jesus yuma ayge akiw, iné usuh gikannuhnipwi yumanawata ayge, igkis awna:

—Kibeyne. Ay nawenéwa umuh akiw. Uyay ipegpa Kiyapwiye Jesus ta pahambakat paytwempu Kafarnawh.

—Uyay.

Igkis katapte amadgat gihmunkis nerras hiyeg danuhpenepwi.

²⁵ Igkis manuke mahakwa. Igkis danuh atere Kafarnawh. Ayge igkis uté Kiyapwiye Jesus. Igkis awna git:

—Kiyapwiye, aysaw pis danuh atan? Usuh pipegepten muwwapu.

²⁶ Igme awna gitkis:

—Yis ka ipegpan awakuma nannuh keh yis hiyak ku pariyene nah. Kawa. Yis ipegpan inenewa awaku ku samah yis axe yimana kabih. Ini yis aharit akiw.

Jesus Kewa Umanabe Ku Pariye Keh Wis Aymuhwa Adahan Apanenekwa

²⁷ Ayteke ig awna gitkis akiw:

—Ka yi muwaka mpiksaw aharit yimana ku pariye kane dehwepyema yimun. Mpiksaw nabay aharit ini yimana ku pariye dehwepye adahan apanenekwa, ku pariye keh yis aymuhwa adahan apanenekwa. Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nahnawa ikí yit akebyi ini yimana. Kuwis Wigwiw Uhokri ekke ku ig awahkisun adahanikwa ini.

²⁸ Igkis hiyeg timapni henne, igkis awna git:

—Mmahpa usuh keh nikwe adahan usuh kehne Uhokri gibetki?

²⁹ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Nah akkite yit ku pariye Uhokri gibetki. Gibetki ini adahan yis kamaxwa ta nupitit nah gawahkisni.

³⁰ Igkisme awna git:

—Akanaba pannu wothu akiw adahan arekhetni pidatni wothu adahan usuh kamaxwa ta pipitit. Ba pis ik adahan pis keh pahat annut ke amekene Moísbe?

³¹ Minikwak amekenegben ax gimanakis kewyo “mana” ayhté amadga amatap. Uhokri gannasan minikwekne-ne awna:

“Ig ikí gitkis gimanakis ayta inutak.”

Ba ik adahan pis hawwata ikí wothu umana ayta inutak?

³² Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Ka ignema amekene Moís ikí ini gimanakis inutak. Ig Nighu ignewa ikepni gitkis. Kurime ig akaka yit yimana ku pariye inyerwa inugiktak. Hennenwatbaki ig ikí. ³³ Ini yimana giwn tekne Uhokri in ayta inugiktak adahan hiyeg amedgenepwi inin aymuhwa adahan apanenekwa.

³⁴ Igkisme kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, iknaba wothu akebyi ini umana taku-nipti.

³⁵ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Nahnawa yimana ku pariye keh yis aymuhwa adahan apanenekwa. Ku pahapwi amapan, iggi bateknek ke pahapwibe ku pariye ax kabiha. Ig ka matipwati abet gihiyakemni akiw. Ku pahapwi kamaxwa ta nupitit, ig ka arabyuti abet gihiyakemni akiw. ³⁶ Hennewa in ku samah nah awna: “Yis kuwis hiyapun henneme yidukwenewa yis kote kamaxwate ta nupitit.” ³⁷ Ignesme ku pariye Uhokri gikan nuthu igkis kamaxwa ta nupititnek. Igkis ku pariye kamaxwa nupitit nah ka tukuhgikis aynesnima. ³⁸ Nah ayta atan inugiktak ka adahanma kehnama nubetki henneme adahan nah kehne nawahkisten gibetki. ³⁹ Nah akkite yit ku pariye nawahkisten gibetki. Iní gibetki adahan nah ka biyuksa pahapwinama ku pariye gikan nuthu henneme adahan nah kannikaseprikis madikte amaksemni hawkri. ⁴⁰ Iní gibetki adahan ku pariye hiyeg ipeg numkat ignes kamaxwepye nupitit nah gikamkayh, igkis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Iní gibetki adahan nah kannikaseprikis amaksemni hawkri.

⁴¹ Igkis judeyenepwi giwewkistenkis timapni henne, igkis minimnihegbet pawtak gimin Kiyapwiye Jesus mmanawa ig ikewne ku ignewa umana inugiktekne.

⁴² Igkis awna:

—Mmahki ig awna inakni yuwit henne? Ig ikawpari ku ig inugikyene. Ka ba pis hiyá ku ner he amekene Josénen gikamkayh? Usuh hiyak gig gukak ginag. Ig ka inugikyenema.

⁴³ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Ka ba yi minimni pawtak henne numinhu. ⁴⁴ Ka ik adahan pahapwinama hiyeg kamaxwa nupitit ku ka ignema Nighu nawahkisten kinistig ndahan. Ku pahapwi timá giwn, ku ig kamaxwa ta nupitit, nikwe nah kannikasepri amaksemni hawkri. ⁴⁵ In hawwata ku samah Uhokri gawnepepu pitatyepwi giwnkis. Igkis awna:

“Igwa Uhokri humaw gikannuhtenkis madikte hiyeg.”

Madikte hiyeg ku pariye timap Nighu giwn ku pariye iha inakni giwn, igkisnewa ku pariye kamaxwenepwi ta nupitit. ⁴⁶ Hiyeg amadgayapu inin ka hiyapti Nighu. Nahnawa gihiyetni mmanawa nah ayta giwntak. ⁴⁷ Ku pahapwi kamaxwa nupitit, nikwe ig aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. ⁴⁸ Nahnawa yimana ku pariye inyerwa keh yis aymuhwa. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki nah. ⁴⁹ Minikwak yahawkripwi amekenegben ax no gimanakis kewyo “mana” ayhté amadga amatap. Henneme igkis ka aymuhwa adahan apanenekwatma. Aysawnemenek ariwnteke ini igkis miyarap. ⁵⁰ Nahme kinetihwa amin nawenéwa yimana ariw ignes gimanakis. Ini yimana inugiktekne. Ku pahapwi ax ariwntak ini gimana, ig ka miyá adahan apanenekwatma. ⁵¹ Nahnawa ini yimana inugiktekne ku pariye inyerwa keh hiyeg aymuhwa. Ku pahapwi ax nuwntak, ig aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Ini yimana ku pariye nah akki yit, innekni nihhu

ku pariye nah sigkebdihkis gidahankis madikte hiyeg amedgenepwi inin kahadbe ignes aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa.

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna.

⁵² Igkis judeyenepwi giwewkistenkis timapni henne, igkis piledukewnes pawtak akak gihawnakis. Igkis awna:

—Mmahki akaka wotwiy gih adahan wixwiy ax?

⁵³ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Ku yis ka ax nihhu, nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, ku yis kawmata higap numighu, nikwe yis ka aymuhwa gimun Uhokri. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in. ⁵⁴ Henneme ku pahapwi ax nihhu, ku ig higap numighu, iggi aymuhwanek gimun Uhokri adahan apanenekwa. Nah kannikasepri amaksemni hawkri. ⁵⁵ Nihhu inyerwa keh hiyeg aymuhwa. Numighu hawwata akiw keh hiyeg aymuhwa akiw.

⁵⁶ Ku pahapwi ax nihhu, ku ig higap numighu, amun ini nikwe iggi humaw pahapwiwa nukakhu. Ig ay nupithu. Nahme ay gipit. ⁵⁷ Nighu ku pariye nawahkisten ig dehetniki akipara adahan apanenekwa. Nah utí nde-hetni giwntak. Hawwata ku pahapwi ax nuwntak, ig utí gidehetni nuwntak. ⁵⁸ Nah igyerwa yimana inugiktekne. Nah ka kema nerras amekenegben gimanakis ku pariye igkis ax henneme igkis miyarap. Ku pahapwi ax nuwntak, ig aymuhwa adahan apanenekwa.

⁵⁹ Inakni yuwit ig Kiyapwiye Jesus awna agiku judeyenepwi gileglisakis ayge Kafarnawh.

Kaayhsima Hiyeg Miniwpi Giw Jesus

⁶⁰ Kaayhsima gaytakkis nerras timepnepwi Kiyapwiye Jesus giwn igkis timapni inakni giwn henne, igkis awna:

—Inakni giwn mahiko. Mmahpaki wis pukuhpini?

⁶¹ Ig Kiyapwiye Jesus kateksan apit giyakni ku samah igkis minimnihegbet henne. Ig hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Mmah inakni nuwnhu mmah mahiko yit? ⁶² Henneme aysawnemenek in ka mahiko yit akiwnek. Ku aysaw yis hiyapun nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah diyuhe ta inugikut akiw, apim ini in ka mahiko yit. ⁶³ Ku wis ax ihti, ka innema keh wis aymuhwa adahan apanenekwa. Ignewa Uhokri Gitip ay upit, ignewa ku pariye keh wis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Kaksa nah awna yit patuwesbuhka yuwit giwntak Uhokri Gitip. Ku yis iha inakni nuwnhu, in keh yis aymuhwa adahan apanenekwa. ⁶⁴ Yaytakme ka iha nuwnhu.

Ig Kiyapwiye Jesus ayipa ig hiyakni kuwis ku pariye hiyeg ka iha giwn. Ig hawwata hiyak ku pariye gikamaykiswitni ta gitkis gipetunyapu.

⁶⁵ Nikwe ig awna:

—Ignewa Uhokri Gitip ku pariye keh wis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Inneki keh nah awna yit kaksa: “Ka ik adahan pahapwinama hiyeg kamaxwa nupitit ku ka ignema Nighu kinistig ndahan.”

⁶⁶ Apim ini kaayhsima gikannuhnipwi awna:

—Inakni giwn amin axne gih, inakni mahiko.

Ayge nikwe igkis tipik giw. Igkis ka wew gikak akiw.

Jesus Gikannuhnipwi Ka Miniw Giw

⁶⁷ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna ta wothu usuh gikannuhnipwi madikawkunene ukebyi akak piyana wawna (12). Giwn:

—Mmah yis hawwata tipikkere nuwahu?

⁶⁸ Igme kiyapwiye Simawh Pedru kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, karimkanitpa usuh tipik? Pisnewa awna yuwit ku pariye akki wothu adahan ku samah usuh ay-muhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. ⁶⁹ Usuh kamaxwa ta pipitit. Usuh hiyakni ku pis Uhokri giwatni barewpitye.

⁷⁰ Igme Kiyapwiye Jesus awna wothu:

—Nah kaniye yis madikawkunene yikebyi akak piyana yawna (12) adahan yis wewne nukakhu. Henneme ay pahapwi yaytak ig wapitye ay gipit.

⁷¹ Ig awna inakni gimin Judas Iskariyotismín, ku pariye amekene Simawh gikamkayh. Mmanawa ig Judas Iskariyotismín waytakhu usuh madikawkunene ukebyi akak piyananene wawna (12) henneme ig kamaykistinene Kiyapwiye Jesus ta gitkis gipetunyapu.

Jesus Mpiksaptihka Gapitkis Gisamwipwi

7 Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus muwaptise Galiléyamnaw. Ig ka atekere apitit Judeyamnaw mmanawa nerras judeyenepwi giwewkistenkis ipegpenene adahan giwmasepten. Awaku ini ig msakwa ayge Galiléyamnaw.

² Kabá danuh ahawkanaprik adahan hiyeg judeyenepwi gipetrakis adahan pahadguhwene adahan msakwa agiku paytbet.

³ Ayge nikwe Kiyapwiye Jesus gisamwipwi awna git:

—Uyay atak tahhan apitit Judeyamnaw ku kiney hiyeg pahadgupu. Ayge kibeyne iwetrit adahan pis keh annut kahadbe ku pariye timepnepwi piwn, igkis hiyá pannu. ⁴ Ku pis muwaka madikte hiyeg hiyakpi, amawka pis akkaw gitkis. Amawka pis ka msakwa ayamawnama ay. Ku pis inyerwa keh annut akak Uhokri gidatni, amawka pis akkaw gitkis madikte hiyeg.

⁵ Hennewatbaki igkis awna mmanawa igkispeke gisamwipwihwa ka iha giwn apim ini.

⁶ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Kote danuhte nuhawkanaprik adahan nah akkaw ta gitkis madikte hiyeg. Henneme ku aysaw yis atekkere, hiyawa yis atak. ⁷ Hiyeg amedgenepwi inin ka amiyhay. Nahme ignes amiyhnan. Igkis amiyhnan awaku ku samah nah ekkene gitkis gikehnikis mbeyepye. ⁸ Su yi atak fetya. Nahme kote atakte. Kote danuhte nuhawkanaprik adahan nah akkaw.

⁹ Ig Kiyapwiye Jesus awna inakni, gisamwipwi tipik fetya. Igme msekwe ayge Galiléyamnaw adahan aynessa hawkri akiw.

¹⁰ Ayteke ariwntak gisamwipwi gitepkemnikis ig hawwata ig tipik atere. Henneme ig ka tipik giwtrikkisma hiyeg. Ig tipik monye.

Hiyeg Gihiyakemnikis Gimin Jesus Ibekhewbet

Jo 7.11, 25, 40, 10.19

¹¹ Apimwata ini ayge abet fet nerras judeyenepwi giwewkistenkis ayá Kiyapwiye Jesus gak. Igkis awna:

—Kineykig?

¹² Ayge kaayhsima hiyeg minimnihegbet pawtak gimin Kiyapwiye Jesus. Gaytakkis awna:

—Ig kibeyne awayg.

Gaytakkisme awna:

—Kawa. Ig kinisne hiyeg.

¹³ Henneme igkis minimni giharaprikkis nerras giwewkistenkis. Mmanawa igkis apis gibohrikis mmanawa ignes ka batek gikak Kiyapwiye Jesus.

Jesus Kannuhekne Agiku Leglis

¹⁴ Pabuskak fet ig Kiyapwiye Jesus danuh atere. Ig pareke ta agikut ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ayge ig kannuhekne.

¹⁵ Nerras judeyenepwi giwewkistenkis hiyapni henne, igkis wakaymnibdi adahan gikannuhakni. Igkis awna:

—Kitak ner kanuhwa? Ig ka lekkolya gimin Uhokri giwn kema wixwiyma.

¹⁶ Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna gitkis:

—Nukannuhwan kawki nuwnteknewatma. In giwntak nawahkisten. ¹⁷ Ku pahapwi inyerwa kehkere Uhokri gibetki, iggi hiyaknek ku kitak nah utí nukannuhwan. Ig hiyak ba nah awna nuwnteknewatma ba kawka ba nah awna giwntak Uhokrima. ¹⁸ Pahapwi ku pariye awna he giwnteknewatnen, iggi aharitne hiyeg kiyathig. Nahme awna adahan hiyeg kiyatha nawahkisten. Nikwe nah awna yuwit ku pariye inyerwatnene, nah awna wadit. ¹⁹ Amekene Moís ikí wotwiy Uhokri gikumadukan henneme yuma pahapwinama yaytak ihpene inakni gikumadukan. Yis aharit nuwmepten. Mmahki?

²⁰ Igkisme kaytwa giwn:

—Pis puwpup. Pariyekama piharit piwmepten?

²¹ Igme kaytwa giwnkis:

—Yis madikte wakaymnibdi awaku nah makniwe pahapwi awayg abet samdi. Yit nah taraksepye awaku nah keh ini annut. Yit nah ka kiyatha samdi. ²² Henneme yis hawwata, yis kannipwiye abet samdi. Amekene Moís ikí wotwiy gikumadukan ku pariye ikaka git gapitkis gihawkripwi. Ini gikumadukan awna adahan wixwihiwh bakimnay awayg gipitkis adahan arakak ku igkis Uhokri gihiyegapu. Nikwe adahan pahay paka akiw ariwntak giwaypukakis yis hiwh gipitkis. Ku pahapwi amadga wayk abet samdi yis hiwh gipit abet samdi aytwenempiye. ²³ Hiyawa samdi abet, henneme yisnewa hiwh gipit kahadbe yis ihpene giwn amekene Moís gikumadukan. Mmah nikwe yis dagawne nuthu apatra ku samah nah makniwe pahapwi awayg pahapwite abet samdi? ²⁴ Mmahki yis ikanhu ku nah taraksepye? Ka yi muwaka ikiy pahapwi ku ig taraksepye kibentewatma. Hiyapnigte ba ig wadityewatma.

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna.

²⁵ Gaytakkis jerusalémyenepwi ayge igkis timapni henne, igkis kinetihwa pawtak. Iggis awna:

—Mmah ka ba nernema ku pariye uwewkistenwiw aharit giwmasepten? ²⁶ Ipegmay ku samah ig wewpari ay ubetwiw. Iggisme ka aritnama giw adahan kama-xwig. Nawenétke igkis pukuhpaw. Nawenétke igkis ikiy ku igyerwa Cristo, ig Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiw.

²⁷ Gaytakkisme kaytwa giwnkis:

—Kawa. Ka ignema. Mmanawa wixwiw hiyakri ku pariye ig. Igme Cristo, yuma hiyeg gihiyekten ku pariye ig.

²⁸ Igme Kiyapwiye Jesus kannuhekne ayge agiku leglis. Ig timapni inakni yuwit henne, ig awna gitkis hiyeg:

—Yis yipewkankam ku yis hiyakun ku pariye nah. Yipewkankam yis hiyak ku kitekne nah. Henneme nah ka ayta nuwnteknewatma. Yis ka hiyak ku pariye igyerwa nawahkisten atan. ²⁹ Nahme hiyaknig. Mmanawa nah ayta giwntak. Ignewa ku pariye nawahkisten atan.

³⁰ Iggis timapni henne, igkis atere gikamaxwitni. Henneme igkis ka hiyak ku samahpa gikamaxka gitkis mmanawa kote danuhte gihawkanaprik adahan ig kamaxka.

³¹ Apim ini kaayhsima gaytakkis nerras hiyeg iha ku ig Kiyapwiye Jesus ignewa Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiw. Iggis awna:

—Wixwiw hiyakni ku aysaw Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiw danuh atan, ig keh kaayhsima annut. Hiyá kuri ig ner awayg kehne kaayhsima annut. Ka ik adahan pahapwinama hiyeg keh pi kabayte akiw.

Sandagma Gikamaxwitni Jesus

³² Nerras farisewkis timé gakkis ku igkis hiyeg kinetihwa henne gimin Kiyapwiye Jesus. Nikwe igkis gikakkis nerras muwpeg kiyatyepwi igkis awahkis gisandagmakis atere git adahan gikamaxwitni.

³³ Iggisme gisandagmakis tipik danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Iggis timap ig kinetihwa gitkis hiyeg. Giwn:

—Nah ay yikak adahan aynessawa hawkri. Ayteke aysawnemenek nah diyuhe gimkat nawahkisten. ³⁴ Apim ini yis ipegpan henneme yis ka utipun. Ka ik adahan yis danuh atere ku kiney nah.

³⁵ Gaytakkis judeyenepwi giwewkistenkis ayge. Iggis timapni inakni giwn henne, igkis kinetihwa pawtak. Giwnkis:

—Kit ig atak adahan wixwiw ka utipri? Mmah ig atak ta gitkis nerras judeyenepwi ku pariye msakwa ayhté gibetkis grésiyenepwi adahan gikannuhtenkis atere?

³⁶ Mmahki ig awna inakni ku wixwiw ipegpig aysawnemenek henneme wixwiw ka utipri? Mmahki ig awna inakni ku ka ik adahan wixwiw danuh atere ku kiney ig?

Henne igkis wakaymnibdi ayge.

Uhokri Gitip Kewa Un Dehetnikibe

Jo 4.13; Apok 22.1

³⁷ Amaksemni fet abet ini hawkri ku pariye apitmin madikte hawkri adahan gipetrakis, ig Kiyapwiye Jesus tabir ayge agiku leglis. Ig awna ta gitkis hiyeg akak madikte gawaygyi. Giwn:

—Aytninabay numkanit. Yis ku pariye giharitwiye Uhokri kiyesrad ke pahapwi hiyeg arabyupyebe unbe, aytninabay numkanit. Nah kewa un dehetniki ahawkri-be yidahan. Higapnabay nuwntak takunipti. Kamaxwanabay nupitit takunipti. ³⁸ Yis ku pariye kamaxwenepwi nupitit, yis hawwata humawnek kewa un dehetniki ahawkribe gidahankis hiyeg. In ke wotbe kaayhsima un dehetniki pes yiwntaknek adahan ikene gidehetnikis kaayhsima hiyeg akiw. Hennewatbaki Uhokri gannasan minikweknene awna.

³⁹ Ig Kiyapwiye Jesus awna inakni adahan arakak ku samah kamaxwenepwi gipitit ignes gitiphaw Uhokri-nek. Henneme Gitip kote awahkiskahte mmanawa ig Kiyapwiye Jesus kote wagahte ku kiney gikiythani.

Hiyeg Gihiyakemnikis Gimin Jesus Ka Patiptak

Jo 7.11, 25, 10.19

⁴⁰ Kaayhsima gaytakkis nerras fetyapu igkis timapni inakni yuwit henne, igkis awna:

—Ig Uhokri gawnepe.

⁴¹ Gaytakkisme awna:

—Ignewa Cristo, ig Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiw.

Iggisme gaytakkis awna:

—Henneme ig galiléyene. Waké ig igyerwatbe Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiw, nikwekam ig ka ariwntakma Galiléyamnawkam. ⁴² Uhokri gannasan minikweknene awna ku Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiw ig amadga wayknek ayhté paytwempu Belém ayhté Judeyamnaw ku kiney amekene Davi amadga wayk.

⁴³ Henne igkis hiyeg ka tuguhsis gihiyakemnikis hehpekwiyema gimin Kiyapwiye Jesus.

⁴⁴ Gaytakkis nerras hiyeg aharitnes gikamaxwitni henneme yuma hiyeg gikamaxten.

Sandagma Ka Kamax Jesus

⁴⁵ Ayteke nikwe nerras muwpeg gisandagmakis diyuhe ta gitkis nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis farisewkis akiw. Iggis danuh atere, igkisme gikiparakis awna gitkis:

—Mmahki yis ka waxwa Jesus atan?

⁴⁶ Iggisme kaytwa giwnkis:

—Usuh ka timapti pahapwinama awayg awna ke inaknibe.

⁴⁷ Iggis farisewkis timapni henne, igkis awna gitkis:

—Mmah yispeke hawwata kinikiswe git? ⁴⁸ Ka ba yis hiyá usuh ka iha giwn? Iné ukiparawiy kawmata iha giwn. ⁴⁹ Nerras hiyegempu ku pariye ihepyé giwn igkis ka hiyak hawkri. Iggis ka hiyak ku pariye Uhokri giku-

madukan awna. Igkis ikaksaka adahanikwa biyukwiki.

Nikodémus Awna Gidahan Jesus

⁵⁰ Igme pahapwi awayg ayge ig timapni henne, ig kapusa awna gitkis. Giw kiyapwiye Nikodémus. Ig giyakikis farisewkis. Ig ner ku pariye kuhwekwa kinetihwa gikak Kiyapwiye Jesus. Giwn:

⁵¹ —Wixwiywa ka ihpenema Uhokri gikumadukan. Ig Uhokri gikumadukan ka isaksaw adahan wixwiy ikiy pahapwi ku ig taraksepye kibentenwa henne. Amawka ku wis timapanigte. Amawka ku wis hiyapnigte. Wixwiy kote kehte henne gikak Kiyapwiye Jesus.

⁵² Igkis timapni henne, igkis awna git:

—Mmahki pis awna inakni henne? Mmah pis galiléyene hawwata ke Jesusbe? Su atak ipegboha Uhokri gannasan minikweknene. In ka awna ku ig awahkis uminwiy pahapwinama gawnepe apititak Galiléyamaw.

⁵³ Igkis awna inakni, igkis tipik diyuhe mpuse gipinwatkis.

Jesus Isahkisase Pahapu Tino Ku Pariye Powkemnihwe Adahan Eg Ka Taraksa Akiw

8 Ig Kiyapwiye Jesus pisenwa gikannuhakni agikutak leglis, ig wagehe ta apitit ini waxri imuhgipitnene kewye Olipegpit. Ig danuh atere, ig msekwe ayge.

² Hewke hawkanawa ig diyuhe atere agikut leglis akiw. Ayge ig bat, ig kannuhne hiyeg.

³ Ayteke nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan ignes danuh atere payak gikakkis nerras farisewkis. Igkis waxe git pahapu tino ku pariye powkemnihwe. Igkis tabirasig ta gipetunat Kiyapwiye Jesus ayge giwtrikneswa hiyeg.

⁴ Ayteke igkis awna git:

—Kiyapwiye, no tino kamaxwika nikwenéwa ku samah eg powkemnihwe gikak pahapwi. ⁵ Amekene Moís gikumadukan awna adahan wixwiy padaktepru akak tip adahan guwmepten apatra ini gupowkemni. Pisme, mmah piwn adahan ku samah wixwiy keh gukak?

⁶ Igkis awna inakni adahan gihikekten Kiyapwiye Jesus, marihwa igkis hiyá ba ig taraksa amekene Moís gikumadukan. Igkis muwaka utí gitaraksan adahan igkis gikamyehpitni. Igme Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig mabukwe. Ig kapusa anniri waygbow akak giwak.

⁷ Igkisme kapusa ayaptepri akiw. Ayge nikwe ig kanikase gitew, ig awna gitkis:

—Ku pariye yaytak yumanene gitaraksan, hiyawa ig kit padakru.

⁸ Ayteke ig mabukwa akiw, ig kapusa anniri waygbow akiw.

⁹ Igkis timapni inakni giwn henne, igkis kayah gitaraksankis. Ayge nikwe igkis tipik pahapwimpi. Nerras ku pariye pi kiyaptenene igkis kit tipik. Ayteke nawenépwiye tipik butte. Juktah igkis ikise Kiyapwiye Jesus

ig pahapo gukak eggu tino ayge gikakkis nerras timepnepwi giwn.

¹⁰ Ayteke ig kannikase gitew, ig hiyá eggu tino gudukwenewa ayge gipetun. Ig awna gut:

—Kiyapuno, kineyki nerras pikamyehpitnipwi? Mmah yuma pahapwinama pipedketni?

¹¹ Egme kaytwa giwn:

—Yuma, Kiyapwiye.

Igme awna gut:

—Nah hawwata, nah kawnata padakpita. Hiyawa pis tipik diyuhe pipinwat. Henneme ka ba taraksa akiw.

Jesus Uguhekeputne Uhiyakemniwiy

Jo 1.4, 3.19, 12.34; Rom 13.12; Ef 5.8; 1 Tess 5.5; 1 Jo 1.5, 2.9

¹² Ayteke ig awna ta gitkis nerras hiyeg akiw. Giwn:

—Nah kewa pahá abukribe gidahankis madikte hiyeg amadgayapu inin. Ku pahapwi wew nukakhu, nah uguh gihyakemni kahadbe in ka msakwa ke wotbe abet amisnapyibe akiw. Ayge nikwe ik adahan ig hiyak ku pariye hiyakemniki inyerwatnene. Nikwe ig aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa.

¹³ Igkis farisewkis timapni henne ku samah ig awna inakni, igkis awna git:

—Pisnewa ekkewne pimin. Nikwe piwn he waditnepyenen.

¹⁴ Igme kaytwa giwnkis:

—Nuwnhu ka he waditnepyenenma. Hiyawa nah ekkewne numinhu henneme nuwnhu ka waditnepyenenma. Mmanawa nah hiyak ku pariyene nah. Nah hiyak ku kitwiye nah. ¹⁵ Yis yipewkan nuhiypetni ba nah kibeynewatma, bawa yiswa yikehbetan akak yidahanwa yihyakemni amadgaya inin. Nahme ku apim inin nah ka hiyá hiyeg ba ignes kibeynepwiwatma. ¹⁶ Henneme waké nah gihyepetnikisbe adahan ba ignes kibeynepwiwatma, nah hiyaprikiskam wadit. Mmanawa nah ka ikebdihenigkis akakma nuhiyakemninewatma henneme nah payak gikak Nighu nawahkisten usuh gihyepetnikis baki ignes kibeynepwiwatma. ¹⁷ Minikwak amekene Moís tamak amadga gikumadukan adahan ku piyana utemwera ku giwnkis tugh hehpekwiye, nikwe ik adahan wixwiy iha inakni giwnkis. ¹⁸ Ay piyana gikebyikis ntemwera adahan ekkene ku pariyene nah, nah gikak Nighu nawahkisten, usuhnewa ay.

¹⁹ Igkisme ayapri:

—Kineypa pig?

Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Yis ka hiyakun ku pariyene nah. Yis kawnata hiyakri ku pariyene Nighu. Waké yis hiyakbe ku pariyene nah, yis hiyaknikam ku pariyene Nighu.

²⁰ Inakni ig Kiyapwiye Jesus awna ayhté agiku karukri akekri ku aysaw ig kannuhne agiku leglis. Henneme yumahte hiyeg gikamaxten mmanawa gihawkanaprik kote danuhte.

Ku Kitwiye Nah, Yis Ka Hiyá Yisma Danuh Atere

²¹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna gitkis akiw. Giwn:

—Kennesa ntepkemnimet. Apim ini yis ipegpan henneme waditnepyenen. Apit yis utepun, yis miyarapnek

akak madikte yitaraksan. Ku kitwiye nah, yis ka hiyá yisma danuh aterenek.

²² Igkis judeyenepwi giwewkistenkis timapni henne, igkis awna:

—Mmahki ig awna inakni? Ba ig me umehwepy-emet?

²³ Igme awna gitkis:

—Yis amedgenene inin. Nahme inugikteke. Yisme yihiyakemni amadgaya inin. Nahme nuhiyakemni ka hennema. ²⁴ Inneki keh nah awna ku yis miyarapnek akak madikte yitaraksan. Mmanawa ku yis ka kama-xwa ta nupitit, yis miyarapnek akak madikte yitaraksan.

²⁵ Igkisme awna git:

—Pariyenekap?

Igme kaytwa giwnkis:

—Mmah ka ba yis hiyakni ku samah nah akkaw yit pitatye? ²⁶ Aysawnemenek nah akkamnihne yit yitaraksannek. Nah kadahan kaayhsima yuwit adahan nah ekkene yit yitaraksan. Kurime nah ka awna nuwneteknewatma. Ku samah nah ay amadga inin, nah awna inenewa yuwit ku pariye nawahkisten giwn nuthu. Ignewa awna yuwit ku pariye inyerwatnene yuwit.

²⁷ Igkisme ka pukuha ku ig awna inakni gimin gig Uhokri.

²⁸ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Ku aysaw yis ikepun ayhté inut aminat ah ayge nikwe yis hiyak ku pariylene nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin. Apim ini yis hiyak ku nah ka keh ariknawnama nuwneteknema henneme nah kinetihwa yit ku kamin Nighu kannuhun. ²⁹ Ig nawahkisten ig ay nukakhu. Ig Nighu ka ikisun nah pahaponama mmanawa nah apanenekwa kehnenekwa gibetki.

³⁰ Ig Kiyapwiye Jesus awna inakni henne, kaayhsima hiyeg ihe giwn.

Jesus Keh Wixwiy Isamtaw

³¹ Ayteke ig awna ta gitkis nerras ihpenepwi giwn:

—Ku yis ihpenene nuwnhu, nikwe yis inyerwa nuhiyegapu. ³² Ayge nikwe yis hiyaknek ku pariye hiyakemniki inyerwatnene. Amun ini yis isamtawnek.

³³ Igkisme kaytwa giwn:

—Mmahki pis awna inakni ku usuh isamtawnek?

Usuh ka ibuktima. Usuh amekene Abrawh gihiwhipwi.

³⁴ Igme kaytwa giwnkis:

—Ku pahapwi tarakseppe, nikwe ig kewa ibuktibe. Ku pariye hiyeg ibukti ka hiyá igma pes ariw gannipwi gidahan gikipara. Ku pariye hiyeg tarakseppe kawmata hiyá igma miniw ariw gikehni mbayka. Ihanabay inakni nuwnhu. Henneswatbaki in. ³⁵ Ku pariye hiyeg ibukti, ig ka msakwa agiku gikipara gipin adahan apanenekwatma. Ku aysaw ig kiyapwip, ig ipukepka. Henneme ku pahapwi ikamkayhti, iggi ik adahan ig msakwa gipineku gig adahan apanenekwa. ³⁶ Nah Uhokri gikamkayh. Ku aysaw nah keh yis isamtaw ariw ini bukitka, ayge nikwe hiyawa yis miniw ariw madikte yikehni mbayka. Apim ini yis inyerwa isamtaw. Nikwe yis ik adahan yis

humaw Uhokri gikamkayupwi adahan yis aymuhwa gimun adahan apanenekwa.

Ku Pariye Hiyeg Ka Kighaw Git Uhokri Igenes Gigkis Wapitye Gikiparadkis

³⁷ —Yiwnapriknawa yis awna ku yis amekene Abrawh gihiwhipwi henneme gihiyakemni yuma ay yipit. Yis aharitnene nuwmepten mmanawa nuwnhu ka kawetri ay apit yiyakni. ³⁸ Nah ekkene yit ku pariye nah kuwis hiyá ayhté gimun Nighu. Yisme nawenéwa yig giw ndahan. Yis ihpene giwn ner yig.

³⁹ Igkisme kaytwa giwn:

—Ignewa amekene Abrawh ku pariye wighu.

Igme kaytwa giwnkis:

—Waké yis inyerwa giwntakbe amekene Abrawh, nikwekam yis giwetniwatkam. ⁴⁰ Henneme gihiyakemni yuma ay yipit. Nah ekkene yit inyerwatnene yuwit, yuwit ku pariye igwa Uhokri gakkan nuthu. Henneme yis aharitnene nuwmepten. Igme amekene Abrawh ig ka kehkam akebyi ini. ⁴¹ Yis giwetniwa yig nawenéwa.

Igkisme kaytwa giwn:

—Usuh yuma nawenéwatma wighu. Usuh ka battagma. Ignewa Uhokri igyerwa wighu.

⁴² Igme awna gitkis:

—Kawa. Ig ka ignema yig. Waké yig Uhokribe, yis baktekam nukakhu. Mmanawa nah pes giwntak Uhokri, nah humaw giwntak Uhokri. Ka nuwneteknewatma nah ayta atan. Ignewa Uhokri awahkisun atan. ⁴³ Mmahki yis ka pukuha inakni nuwnhu? Nah akkite yit ku samah. Awaku yis ka amapin. ⁴⁴ Mmanawa yig ig wapitye gikiparadkis. Yis yibetki keh ner yig gibetki. Ku samah akapuska hawkri ig umehekeputne, ig kapetunsa hiyakemniki ku pariye inyerwatnene. Mmanawa yuma ay nesnima yuwit inyerwatnene ay abet gihiyakemni. Ig awna wasaymkanen mmanawa inenewa wasaymka ay abet gihiyakemni. Ig kinisekeputne. Ig wasaymka ahawkri. ⁴⁵ Inneki keh yis ka ihpa nuwnhu mmanawa nah awna yit yuwit ku pariye inyerwatnene. ⁴⁶ Yuma pahapwinama yatak hiyapun nah taraksa. Apanenekwa nah awna yit yuwit ku pariye inyerwatnene. Mmahki nikwe yis ka iha nuwnhu? ⁴⁷ Ku pariye Uhokriyan iggi timap Uhokri giwn. Yisme ka Uhokriyanpuma. Inneki keh yis ka timepkere giwn.

⁴⁸ Igkisme judeyenepwi giwewkistenkis awna git:

—Pis tarakseppe ke nerras hiyeg samariyenepwibe. Pis wapitye ay pipit. Hennebakap.

⁴⁹ Igme kaytwa giwnkis:

—Yuma wapitye ay nupithu. Nah kiyatha Nighu. Yisme miyathan. ⁵⁰ Nah ka ayta adahanma kiyathasewne gitkis hiyeg amedgenepwi inin. Henneme pahapwi ay ku pariye muwaka nah kakiythani. Ig gisayreptenki-snek nerras ku pariye kane kiyathan. ⁵¹ Ku pahapwi ihpeye nuwnhu, iggi ka miyá. Ig aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Ihanabay inakni nuwnhu. Henneswatbaki in.

⁵² Igkis timapni henne, igkis awna git:

—Wownapriknawa. Kuri usuh hiyakni kabayhtiwa ku wapitye ay pipit. Ig amekene Abrawh miyap. Madikte

Uhokri gawnepepu miyarap. Pisme awna: “Ku pahapwi ihepye nuwnhu, iggi ka miyá.” Mmahkap pis awna inakni henne? ⁵³ Mmah pis gapitmin wighu amekene Abrawh ku pariye ayipa miyá? Mmah pis gapitminkis Uhokri gawnepepu ku pariye miyarapye? Pariyenekap?

⁵⁴ Igme kaytwa giwnkis:

—Waké nahwa kiyathasawbe he nuwnsteknenwatbe, nikwekam nuwnhu he waditnepyenenkam. Henneme ignewa Nighu kiyathan, ig ner ku pariye yis kanum yiwohkiga. ⁵⁵ Henneme yis ka hiyakri. Nahme nah hiyakri. Waké nah awnabe: “Nah ka hiyakri”, nikwekam nah wasaymhewpikam ke yisbe. Henneme nah inyerwa hiyakri. Nah iha giwn. ⁵⁶ Ig wahawkriwiw amekene Abrawh ig minikwak ig hiyakni ku nah danuhnek amadgat hawkri. Inneki keh ig bateke. Ig hiyakni, ig bateke gimin.

⁵⁷ Igkis timapni henne, igkis awna git:

—Pis kote kiyapwite. Pis ka hiyapti amekene Abrawh. Mmah ahiyaka pit inakni?

⁵⁸ Igme kaytwa giwnkis:

—Apit ig amekene Abrawh humaw, nah ayipa ay kuwis. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki nah ay.

⁵⁹ Igkis timá inakni henne, igkis awna:

—Ig Jesus makukse amekene Abrawh. Uyay katiwnise ini gitaraksan git. Uyay umehpig.

Igkis kidise tip adahan gipedkepten. Igme miniwkeheprikis. Ig pese agikutak Uhokri Gipin.

Jesus Makniwa Pahapwi Motpiye

9 Ayteke ariwnteke ini samdi abet, ig Kiyapwiye Jesus apigku ahin, ig hiyá pahapwi awayg bat ahinmu ig amnihswene ta gitkis hiyeg. Ig awayg motpiye ku samah ig amadgate wayk.

² Usuh gikannuhnipwi hiyapni henne, usuh ayá Kiyapwiye Jesus:

—Kiyapwiye, pariye kapatra ner awayg ig amadga wayk motpiye? Ba awakutke ginag gutaraksan? Ba awakutke gig gitaraksan? Batke awakutke gidahanwa gitaraksan?

³ Igme kaytwa wown:

—Yuma arikna kapatrene. Iné ka ginagma gutaraksan, iné kawnata gigma gitaraksan, iné kawnata gitaraksanma. Ig amadga wayk henne kahadbe hiyeg hiyá Uhokri gannu ta gipitit. ⁴ Ku samah nah ekkene ig Uhokri gannu, amun ini nah kehne ini gannipwi ku kadahan ig awahkisun atan. Amawka ku wis keh gannipwi kurinewa akak inin mmanawa kuri wis kahawkan akiw. Aysawnemenek wis ka kahawkan akiw. ⁵ Nikwe ku samah nah aynete amadga inin nah kehne ini gannipwi. Nah humaw kewa pahá abukribe adahan uguhne madikte hiyeg gihiyakemnikis amadga inin.

⁶ Pisenwa inakni gawnhan, ig tupes waygboit. Ig kehne ibug akak gaybi. Ayge ig manotig ner motpiye akak ini ibug.

⁷ Pisenwa ig awna git:

—Su ta sukuh piwtyak agikut ini un atiy kewye Siloé. Inakni wownaprikwiw “Un Awahkiska” kahinahaki atiy. Ig awayg timapni henne, ig tipik. Ig danuh atere.

Ig sukuhe giwtyak. Aynewa ig hiyap. Ayteke nikwe ig tipik.

⁸ Ig tipikwiye, ayge gihumwayepwi gikakkis nerras ku pariye gihyepetnipwi ku ig motpiye igkis hiyapri atere. Igkis awna:

—Ka ba nernema betnene ahinmu ba gibetki amnihswa ta gitkis hiyeg?

⁹ Gaytakkis awna:

—Ignewa.

Gaytakkisme awna:

—Ka ignema. Hennewatmeki ghipak.

Igme ner makniwtinene ariw gimotpen ig awna gitkis:

—Nahnewa.

¹⁰ Igkis timapni henne, igkis awna git:

—Pariye keh pis hiyap?

¹¹ Igme kaytwa giwnkis:

—Pahapwi awayg giw Kiyapwiye Jesus, ig kehe ibug ig manotan nikak. Ig awna nuthu: “Su ta sukuh piwtyak agikut ini un atiy kewye Siloé.” Nah tipik danuh atere, nah sukuhataw, nah hiyap.

¹² Igkis timapni henne, igkis awna git:

—Kineyig?

Igme kaytwa giwnkis:

—Nah ka hiyak ku kiney ig.

¹³ Igkis hiyeg timapni henne, igkis waxepri ta gitkis farisewkis.

¹⁴ Mmanawa ig Kiyapwiye Jesus keh ibug, ig piyih giwtyak abet samdi.

¹⁵ Igkis danuh atere, igkisme farisewkis hawwata ayapri:

—Pariye keh pis hiyap?

Igme kaytwa giwnkis:

—Pahapwi awayg manotan akak ibug. Ayteke nah sukuhataw, nah hiyap.

¹⁶ Gaytakkis igkis farisewkis igkis timapni henne, igkis kinetihwa pawtak. Giwnkis:

—Ner ku pariye gipiyhetni ig ka giwnsteknewatma Uhokri mmanawa ig ka kiyatha samdi, ig piyihak samdi abet.

Gaytakkisme awna:

—Ku ig taraksepye, kitak ig utí gannu adahan ig keh annut ke inibe?

Ayge nikwe nerras farisewkis gihiyakemnikis ka paptiptak.

¹⁷ Igkis kapusa ayapte ner makniwtinene ariw gimotpen. Igkis ayapri:

—Ya pis? Mmahki pit ner awayg ku pariye pipiyhetni?

Igme kaytwa giwnkis:

—Nuthu ig Uhokri gawnepe.

¹⁸ Ariwnteke ini igkis ka iha giwn ku ig minikwak ig motpiye henneme kuri ig hiyap. Ayteke nikwe igkis watiha gig gukak ginag.

¹⁹ Egkisme danuh atere, igkisme ayaprukis:

—Mmah ig ner pikamkayh ku kamin yis awna ku ig motpiye ku samah ig amadga wayk? Mmah nikwe ig hiyap kuri?

²⁰ Egme ginag gikak gig egkis kaytwa giwnkis:

—Usuh hiyakni ku ignewa ukamkayh. Usuh hiyakni ku ig motpiye ku samah ig amadga wayk. ²¹ Henneme usuh ka hiyak ku samah gipegpen kuri. Usuh ka hiyak ku pariye keh ig hiyap. Ig kuwis kiyapwip kuwis. Ayapnig. Igwa akki yit.

²² Egkis awna inakni henne awaku egkis apis gibohrikis nerras judeyenepwi giwewkistenkis. Mmanawa igkis giwewkistenkis kuwis ahegbete ginetnikis adahan gipukeptenkis hiyeg agikutak gileglisakis. Giwnkis: “Ku pahapwi kanum Jesus ku ig Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwi, iggi ipukepkanek.”

²³ Inneki keh egkis ayaptasig gukamkayhkis ta gitkis.

²⁴ Igkis farisewkis hiyapni henne, igkis watihpig akiw. Ig danuh atere, igkis awna git:

—Ka ba muwaka kabayha Jesus. Usuh hiyakni ku ig taraksepye. Kabayha Uhokrinen.

²⁵ Igme kaytwa giwnkis:

—Nah ka hiyak ba ig taraksepyema henneme nah akkite yit pahat arikna ku pariye nah hiyak kabayhtiwa. Kuhwekwa nah motpiye henneme kurime kuwis nah hiyap.

²⁶ Igkisme awna git akiw:

—Mmahpa ig keh pikak? Mmah apiyhepka piwtyak git?

²⁷ Igme kaytwa giwnkis:

—Ayipa nah kuwis akki yit henneme yis ka timepkere nuwnhu. Mmahki yis muwaka nah akki yit akiw? Mmah yis wageswekerepye gihiyegapu?

²⁸ Igkis timapni henne, igkis mahipwihpig. Igkis awna git:

—Pisnewa gihiyega. Usuhme amekene Moís gihiyegapu. ²⁹ Usuh hiyakni ku Uhokri kinetihwa gikak amekene Moís. Nerme usuh ka hiyak ku pariylene ner hiyeg.

³⁰ Igme ner makniwtinene ariw gimotpen ig kaytwa giwnkis:

—Mmah henne? Ini keh nah wakaymni kaayhsima.

Ig keh nah hiyap henneme yis ka hiyak ku pariyenekig.

³¹ Wis hiyakni ku Uhokri ka timap pahapwinama taraksepye gipigyepkawni. Ig timap gipigyepkawni ignenwa pahapwi ku pariye kiyathig ku pariye keh gibetki. ³² Ku samah akapuska hawkri yuma pahapwinama awayg hiyá gipiyhak pahapwi awayg ku pariye motpiye ku samah ig amadga wayk. ³³ Waké ner awayg ka giwntakma Uhokribe, nikwekam ig ka hiyá apiyhakkam nuwtyak adahan keh nah hiyap.

³⁴ Igkisme awna git:

—Pis taraksepye ku samah pis amadga wayk. Pariyenekap pis? Ka pisenma hiyá ukannuhka. Su tipik ayteke. Ka ba diyuh atan Uhokri gipineku akiw.

Ayge nikwe igkis ipukwig.

³⁵ Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus kinetni ner awayg gak ku samah igkis ipukepri. Ig timapni henne, ig tipik iwasapri. Ig danuh atere git, ig awna git:

—Ba pis kamaxwa ta gipitit ner ku pariye wageswe awayg amadgaya inin?

³⁶ Igme kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, uyá akki nuthu ku pariye ig kahadbe nah kamaxwa gipitit.

³⁷ Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Ku apim inin pis hiyapri. Nah ku pariye kinetihwene pikak nahnewa ku pariye wageswe awayg amadgaya inin.

³⁸ Igme kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, nah kamaxwa pipitit.

Ayge ig paberetusaw gitiput, ig kiyatig.

³⁹ Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis hiyeg. Giwn:

—Nah ayta atan amadgat inin adahan hiyapkisne ku pariye hiyeg kibeynepwi, akak ku pariye hiyeg kane kibeynepwima. Hiyeg amadgayapu inin igkis ka hiyak ku samah Uhokri gihiyakemni. Nah ayta adahan nah kehne igkis hiyakni. In ke wotbe nah kehne motapye hiyap. Gaytakkisme hiyeg ikaw ke wotbe igkis kuwis hiyakke ku samah Uhokri gihiyakemni. Nah ayta adahan nah hiyekeprikis ku igkis ka hiyaknima igkis ke motapyebe abet gihiyakemnikis.

⁴⁰ Gaytakkis farisewkis timapni henne, igkis awna git:

—Mmah pit usuh ke motapyebe abet uhiyakemni hawwata? Kawa. Usuh hiyak Uhokri gihiyakemni kabayhtiwa.

⁴¹ Ig timapni henne, ig awna gitkis:

—Waké yis ikaw ke motapyebe abet yihiyakemni, waké yis mpiksewne giharit Uhokri gihiyakemni, nikwekam yuma yitaraksankam. Henneme yis ikewne ke wotbe yis hiyepnepwi kuwisbe. Yis ka mpiksaw giharit Uhokri gihiyakemni akiw. Nikwe yis yidukwenewa akak madikte yitaraksan.

Abektey Amin Muttuh Gapuriwkegkis

10 Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis hiyeg akiw. Giwn:

—Nah akkite yit abektey. Ay pahá apuriwket gidahankis nuhiyegapu kewa muttuhbe gapuriwkegkisbe. Pahatraw ahin adahan parekktet atere. Ku pahapwi parak arimkat gapuriwkegkis muttuh henneme ku wis hiyá ig ka parak ku kiw parekktet, ku ig parak ayamaw aharahtak yar, ayge nikwe wis hiyaknig ku ig amepye. Wis hiyakni ku ig ayta kidisne arikna ku pariye kane gidahanma. Hennewatbakig. ² Pahapwime ku pariye parekwiye ku kiw parekktet, iggi muttuh akipara. ³ Apuriwkeputne ku pariye ayge agiku muttuh gapuriwkegkis, ig woka alappota gidahannenwa igyerwa muttuh akipara. Lappot woka, nerras muttuh ayge igkis timap gikupimna gikiparakis. Igme humak gipigpu. Ig kanum mpuse giwkis. Ig pekkiswigkis ta kabaywakat.

⁴ Pisenwa gipesnikis ig wew pitati giwkis, igkisme makeke gihapu butte. Igkis kuruw gihapu mmanawa igkis kuwis hiyeke gikiparakis gikupimna. ⁵ Gihapume nawenéwa hiyeg igkis ka wew mmanawa igkis ka hiyak gikupimna. Pase igkis timé ner gikupimna, igkis sigisbet giw.

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna.

Jesus Parekkt Udahanwiy Arit Kabayka

⁶ Ig kehe abektey henneme igkis timepnepwi ka pu-kuha inakni giwn.

⁷ Ig hiyapni henne, ig awna gitkis akiw. Giwn:

—Nah akkitye yit huwewe. Nah ke inibe ahinbe gidahankis muttuh. Hennawatbaki nah. Nahnewa parekkt agikutpiye nuhiyegapu gapuriwkegkis. Nahwata pesket arimketwiye kabayka. ⁸ Kaayhsima kinisekeputnepwi kuwis danuh napitkiya. Igkis ikawnamahkis ke wotbe igkis ekkenes Uhokri giwn. Bawa kawa. Nuthu igkis kewa amepwapyebe ku pariye aharitne giwep-tenkis nupigpu. Henneme ku samah nerras muttuh ka iha nawenewa hiyeg giwn, igkis nuhiyegapu kawmata iha giwnkis nerras kinisekeputnepwi. ⁹ Nahnewa parekkt agikutwiye nuhiyegapu gapuriwkegkis. Ku samah muttuh pareke ku kiw parekkt adahan ayemwepye ariw mbayka, hawwata nerras ku pariye kamaxwepwi nupitit ignes isamtaw ariw mbayka. Hawwata akiw, ku samah muttuh pes ku kiw parekkt adahan ipegpene gimanakis, hawwata nerras ku pariye kamaxwepwi nupitit igkis utí madikte ku pariye gimawkanitnenes. ¹⁰ Amepwapye ayta giwep-tenkis muttuh, giwmeptenkis pisenwepye gihawkankis. Nahme nah ayta adahan nuhiyegapu kadeheten adahan igkis igisapye akak kabayka.

Jesus Ukiparawiy Ku Pariye Kibeyne

Eb 13.20; Apok 7.17

¹¹ —Nah apuriw nuhiyegapu kabayhtiwa kewa pahapwi muttuh akiparabe kibeynebe. Ig muttuh akipara ku pariye kibeyne ig ahegbet adahan umahkiswa adahan gamnihtenkis gipigpu.

Judeyenepwi Giwewkistenkis Kewa Muttuh Gikapriw-tenkisbe Ku Pariye Kane Kibeynepwima

¹² —Gaytakkis hiyeg apuriw muttuh henneme igkis ka gikiparakisma. Nerras muttuh ka gidahankisma, igkis he gikapriwtenkisnen adahan katiwnihka. Ayge nikwe ku pahapwi axtigi danuh atere, ig muttuh gikapriwtenkis hiyapni henne, ig diyuhe giwkis muttuh, ig sigise giwkis. Ayge nikwe ig axtigi kamaxe muttuh. Igkis madikte peke. ¹³ Igme muttuh gikapriwtenkis ig sigis giwkis mmanawa ig ka adahanma batekyema gikakkis. Ig gikapriwtenkis he adahannen ig dax gikakura.

Jesus Hiyakak Gikakkis Gihiyegapu

¹⁴ —Nahme nah kewa muttuh akiparabe kibeynebe. Nah hiyakape madikte nupigpu kabayhtiwa. Igkisme hiyekepun hawwata. ¹⁵ Usuh hiyakak pawtak kabayhtiwa hawwata ku samah nah hiyakak gikak Nighu. Nah umahkiswenek adahan gamnihpitnikis. ¹⁶ Gaytakkis nupigpuh yumahte agiku gapuriwkegkis. Amawka nah iwapapeprikis atere. Igkis timap nukupimnanek. Igkis kamaxwa nupititnek. Ayge nikwe igkis humaw pahayruknene gikakkis nupigpuh ay. Igkis madikte pahapwi-

wa gikiparakis. ¹⁷ Nah umahkiswenek nuwnteknewa adahan nah kannikaw akiwnek. Inneki keh Nighu batek nukakhu. ¹⁸ Waké nah ka umahkiswa nuwnteknewatma, yumakam hiyeg hiyá nuwmak. Henneme nahwa umahkiswa. Nah kadahan nannuh adahan nah umahkiswa. Nah kadahanwata nannuh adahan nah kannikaw akiw. Hennawatbaki Nighu awna nuthu.

Hiyeg Gihiyakemnikis Gimin Jesus Ibekhwetbet Akiw

Jo 7.11, 25, 40, 9.16, 10.21

¹⁹ Nerras judeyenepwi giwewkistenkis timapni henne, gihiyakemnikis ibekhwetbet akiw.

²⁰ Gaytakkis awna:

—Wapitye ay gipit. Ig puwpup. Mmeneki yis timá giwn?

²¹ Gaytakkisme kaytwa giwnkis:

—Ig yuma wapitye ay gipit. Wapitye ka awna ke inaknibe. Ig kawmata hiyá apiyhak hiyeg motpiye.

Judeyenepwi Giwewkistenkis Tukuhe Jesus

Jo 5.18, 8.59, 12.37

²² Ariwnteke ini, hawkri danuh adahan judeyenepwi fetya ayge Jerusalém adahan kiyene ku samah amekeneben barewha ini leglis kewye Uhokri Gipin ariw nipathawani.

²³ Kuwis ahawkanaprik muwokweki. Ayge Uhokri Gipin ig Kiyapwiye Jesus wewpari ayaranwew payt amun ini iwetrit kewye amekene Salomawh giwetri.

²⁴ Nerras judeyenepwi giwewkistenkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis pahadguhwa ganwa. Igkis awna git:

—Ka muwaka ayamwa wowhu takuniptima akiw. Asá akkaw wothu kurinewa baki pis igyerwatma Cristo, Uhokri gikanyan adahan ukumaduketni.

²⁵ Igme kaytwa giwnkis:

—Kuwis nah akkaw yit henneme yis ka timepkere nuwnhu. Ini annut ku pariye nah keh giwntak Nighu ini akkan huwewe ku pariye nah. ²⁶ Yisme ka iha nuwnhu mmanawa yis ka gaytakkisma nupigpuh ku kamin nah kinetihwa amakohnokwa. ²⁷ Ku pariye hiyeg igyerwa ndahan ignes hiyak nukupimna. Nahme hiyakapeprikis. Igkisme batek wew nukakhu. ²⁸ Nah keh igkis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Igkis ka biyukti giw Uhokri. Yuma pahapwinama hiyeg hiyá giwiwhkakis ayteke nuwakutak. ²⁹ Nighu ku pariye gikeptenkis nuthu ig pi datte ariw madikte. Yuma pahapwinama hiyeg hiyá awiwhka ariknawnama giwakutak Nighu. ³⁰ Nah gikak Nighu usuh pahapwiwa pawtak.

³¹ Pase nerras judeyenepwi giwewkistenkis timé inakni yuwit igkis kidis tip akiw adahan gipedkepten.

³² Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Kuwis nah keh kaayhsima annut, kibeyne annut giwntak Nighu. Pariyepa annut kapatra yis nupedkepten?

³³ Igkisme kaytwa giwn:

—Usuh ka padakpi apatrama kibeyne annut. Usuh padakpi apatra ku samah pis makuksebdih Uhokri. Pis

he awaygnen amadgaya inin henneme pis ikawpari ke wotbe pis Uhokribe.

³⁴ Igme awna gitkis:

—Yidahanwa yikumadukan awna:

“Uhokri awna ku yis Uhokriyanpu.”

³⁵ Ini Uhokri gannasan minikweknene in apanenekwa awna wadit. Amadgatak inakni gannasan ig awna ku nerras ku pariye gikanyanpu adahan ignes ekkenes giwn ig awna ku igkisnewa Uhokriyanpu. ³⁶ Nah kaniy-ka nah awahkiska atan gapit Nighu adahan nah yamnihten. Mmah nikwe yis ikiy ku nah makuksene Uhokri awaku ku samah nah awna ku nah Uhokri gikamkayh? ³⁷ Ku yis ka hiyá nah keh annut giwntak Nighu, nikwe yis ka muwaka iha inakni nuwnhu. ³⁸ Henneme ku yis hiyá nah nyerwa keh annut giwntak Nighu, ihpanabay ku nah igyerwa gikamkayh. Hiyawa yis ka iha inakni nuwnhu ku nah gikamkayh henneme nannuh akkin yit huwewe. Ayge nikwe yis hiyakun ku nah gikak Nighu usuh pahapwiwa pawtak.

³⁹ Igkis timapni henne, pahaynewat akiw igkis gipewkankis gikamaxwitni henneme ig pese giwkis akiw.

Jesus Msakwa Pahambakat Jordawh

⁴⁰ Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus tipik manuke eggu warik Jordawh akiw. Ig danuh atere ku kiney amekene João Batista pitatye kaywene hiyeg. Ayge ig msekwe.

⁴¹ Kaayhsima hiyeg atere git. Igkis awna:

—Amekenemni João Batistamni ka keh annut, henneme ig awna nyerwa inetit gimin ner awayg.

⁴² Ayge kaayhsima hiyeg ihepye giwn.

Lázaru Miyap

11 Ayhté paytwempu Betâniya ayge pahapwi awayg kakahriye. Giw Lázaru. Ig msakwa ayge gukakkis gisamrupwi kiyapuno Mahi gukak kiyapuno Marta.

² Eggu kiyapuno Mahi ku pariye imihatinano Kiyapwiye Jesus akak imihgi eg manpusa gikugku akak gusemnu. Ignewa gegni kiyapwiye Lázaru ku pariye kakahrip.

³ Egkis gisamrupwi hiyapni henne, egkis wasapanaw gimin Kiyapwiye Jesus. Egkis awna:

—Kiyapwiye, ner pikagmada kakahrip.

⁴ Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna:

—Kawki ininema karayt gisayreptenmanek. In adahan arekhetni Uhokri gikiythani. In adahan arekhetni nukiythani nah Uhokri gikamkayh.

⁵ Ig Kiyapwiye Jesus kaayhsima batek gukakkis kiyapuno Marta gukak kiyapuno Mahi gikak kiyapwiye Lázaru.

⁶ Henneme ig ka atak gutkis nikwenéwatma. Ig timá kiyapwiye Lázaru gak ku ig kakahrip, ig msakwa gidukwenewa ayge adahan pina hawkri akiw.

⁷ Ayteke ig awna ta wothu usuh gikannuhnipwi:

—Uyay atak ta gipinwat Lázaru ayhtéhan Judeyamaw.

⁸ Usuhme awna git:

—Kiyapwiye, mmahki pis atere akiw? Nerras uwewki-stenwiw ayge kuhwekwa igkis aharit pipedkepten.

⁹ Igme kaytwa wownhu:

—Ka sam. Igkis ka hiyá nusamanak. Kote danuhte ahawkanaprik adahan nah pisenwa nukhehni Uhokri gannipwi. Nighu ikí nuthu hawkri adahan nah keh gi-betki amadga inin hawwata ku samah ig ikí hawkri arit kamuw adahan igme uguhne hawkri mataytak adahan madikawku ler akak pina arawna (12). Ku aysaw ig pisenwa gannipwi metakwa ig pituk. Hawwata akiw ku samah ig kamuw uguh wahina hawwata Uhokri uguh nuhiyakemni adahan nah ka taraksa. Ku pariye hiyeg wew puwipwak, ig ka tuguh mmanawa kamuw abutni uguh gahina. ¹⁰ Henneme ku pariye hiyeg wew tiyegim, ig tuguhe mmanawa yuma kabutniki adahan uguhne gahina. Nahme uguhka nuhiyakemni adahan nah kehnenekwa gibetki.

¹¹ Pisenwa inakni giwn ig awna wothu:

—Ukagmadawiy Lázaru kuwis himeke. Henneme nah atere iwasapri adahan nah giwadsetni.

¹² Usuh timapni henne, usuh awna git:

—Kiyapwiye, mmahki pis ta giwadsepten? Kabay ig himak adahan ig makniw.

¹³ Henneme ig Kiyapwiye Jesus awna gimin kiyapwiye Lázaru gimiremni. Usuhme upewkan ig awna amin ku ig mayekne.

¹⁴ Ig hiyapni henne, ig awna wothu huwewe. Giwn:

—Lázaru miyapi. ¹⁵ Kibeynekata nah ka aygenama ku samah ig kakahrip. Aysawnemenek yis pi kama-xwate nupitit akiw awaku ini. Henneme uyay atere git kuri.

¹⁶ Kiyapwiye Tomé timapni henne, ig awna ta wothu usuh giykipwi Kiyapwiye Jesus gikannuhnipwi, ig ku pariye usuh kanumri Abes. Ig awna:

—Uyay atak gihapti adahan wixwiw umahkiswe pey-eke gikak.

—Uyay.

Usuh tipik atere.

Marta Patiptak Jesus

¹⁷ Ig Kiyapwiye Jesus danuh atere ewka giwen kiyapwiye Lázaru. Ig ayipa apuhpika paxnika hawkri gaw.

¹⁸ Ini paytwempu Betâniya in kennesa arimkat Jerusalem. Mpana kilomet ta arimkanit.

¹⁹ Inneki keh kaayhsima judeyenepwi giwewkistenkis jerusaléyenepwi atere gutkis kiyapuno Marta gukak kiyapuno Mahi. Igkis atere adahan gaydhetnikis adahan egkis ka kadni giharit gegnikis mpiynepepyema.

²⁰ Eg kiyapuno Marta kinetni Kiyapwiye Jesus gak ku ig nemnik. Eg timapni henne, eg pes gitiput eg patiptakig atere apigku ahin. Egme kiyapuno Mahi msekwe paytrik.

²¹ Eg kiyapuno Marta patiptaka Kiyapwiye Jesus atere, eg awna git:

—Kiyapwiye, waké pis aybe amakohnokwabe, negni ka miyakam. ²² Henneme nah ndukwenewa kamaxwa pipitit. Nah hiyakni ku Uhokri ikí pit madikte ku pariye payapni git.

²³ Igme awna gut:

—Pegni kannikaw akiwnek.

²⁴ Egme kaytwa giwn:

—Nah hiyak ku ig kannikaw akiwnek amaksemni hawkri ku aysaw madikte miyarapyenpu kannikaw.

²⁵ Igme awna gut:

—Nahnawa kannikasene hiyeg. Nahnawa keh igkis aymuhwa. Ku pahapwi kamaxwepye nupitit, hiyawa ig miyá henneme ig aymuhwanek gimun Uhokri adahan apanenekwa. ²⁶ Ku pahapwi kadeheten, ku ig kama-xwepye nupitit, iggi ka miyati. Ba pis iha inakni nuwn-hu?

²⁷ Egme kiyapuno Marta kaytwa giwn:

—Ihi, Kiyapwiye. Nah iha ku pis Cristo, pis Uhokri gikanyan adahan ukumaduketni. Pis Uhokri gikamkayh ku pariye danuhne atan amadgat inin.

Mahi Patiptak Jesus

²⁸ Pisenwa inakni gunetnikis eg kiyapuno Marta tipik diyuhe ta gut gusamru kiyapuno Mahi. Eg danuh atere, eg humakru monye. Eg awna gut:

—Mim. Ukannuhten kuwis danuh. Ig muwaka pis atak git.

²⁹ Eg kiyapuno Mahi timapni henne, eg kannikew kibentenwa. Eg tipikwiyo ta gimkat Kiyapwiye Jesus.

³⁰ Igme Kiyapwiye Jesus kote apitma paytwempu. Ig gidukwenewa ku kiney kiyapuno Marta patiptakig.

³¹ Nerras judeyenepwi giwewkistenkis ku pariye ayge paytrik adahan gaydhetnikis igkis hiyapni henne ku kiyapuno Mahi kannikaw kibentenwa eg tipik, igkis makeke guhapu butte. Gitkis eg ta arit kiyapwiye Lázaru gimew adahan eg tihano giharit.

³² Egme kiyapuno Mahi danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Eg hiyapri, eg paberetusaw gikimpuit. Eg awna git:

—Kiyapwiye, waké pis aybe amakonohkwabe, negni ka miyakam.

³³ Eg tihano. Nerras guhaptiyepwi judeyenepwi giwewkistenkis igkis hawwata tihenes. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig katiw apit giyakni. Ig kahhekanaw.

³⁴ Ig awna:

—Kineypa yis sarayhpig?

Igkisme kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, ba ayta iwasapri. Ayhté ig.

³⁵ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig suke gikantak.

³⁶ Nerras judeyenepwi giwewkistenkis hiyapni henne, igkis awna:

—Ipegnamwi ku samah ig batek gikak.

³⁷ Igkisme gaytakkis awna:

—Ignewa ku pariye keh pahapwi motpiye hiyap. Mmah nikwe ig ka mpitha amekenemni Lázarusni ariw miyaka?

Jesus Kannikase Lázaru

³⁸ Ayteke nikwe igkis danuh atere arit kiyapwiye Lázaru gimew. Ayge ig Kiyapwiye Jesus kahhekanaw

akiw. Ig kiyapwiye Lázaru gimew agiku tip amiyokni. Asabwatip egwata tip.

³⁹ Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna ta gitkis hiyeg:

—Wokanabay asabwat.

Eg kiyapuno Marta ner miyapye gisamru eg timapni henne, eg awna git:

—Kiyapwiye, ka ba wokisni. Ig negni gipit kuwis busip. Mmanawa paxnika hawkri gaw kuwis ig ayge agiku gimew.

⁴⁰ Igme awna gut:

—Ka ba pis timá ku samah nah kuwis awna pit: “Ku pis kamaxwa nupitit, Uhokri hiyapkis gikiythani pit?”

⁴¹ Ayteke nikwe igkis woke gimew asabwat. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig sarayh gipegyi ta inut. Ig awna:

—Nighu, kibeyne pis timap nupigyepkawni. ⁴² Nah hiyakni ku pis apanenekwa timap nupigyepkawni. Henneme nah awna inakni henne gidahankis nerras hiyeg tabirbetnene ay kahadbe igkis iha ku pisnewa ku pariye nawahkisten.

⁴³ Pisenwa gawnhan inakni yuwit, ig awna akak madikte gawaygyi:

—Lázaru, pesnaba agikutak pimew.

⁴⁴ Aynewa ig miyapiye kannikaw ig pese agikutak gimew. Ig wanamin akak Kamis. Gihepka hawwata awasap. Igme Kiyapwiye Jesus awna gitkis hiyeg:

—Mawasaptihng ariw Kamis adahan ig wew.

⁴⁵ Kaayhsima nerras judeyenepwi giwewkistenkis guhaptiyepwi kiyapuno Mahi igkis hiyapni henne ku samah Kiyapwiye Jesus kannikasig, metakwa igkis kama-xwe ta gipitit.

⁴⁶ Henneme gaytakkis tipik ta gitkis nerras farisewkis. Igkis danuh atere, igkis akki gitkis ku ig Kiyapwiye Jesus kannikase kiyapwiye Lázaru.

Jesus Gipetunyapu Ahegbetepye Ginetnikis Adahan Giwmasepten Jesus

Mt 26.1; Mk 14.1; Lk 22.2

⁴⁷ Ayteke nikwe ariwnteke ini nerras muwpeg kiyatyepwi keh gipandukawnikis gikakkis nerras farisewkis adahan igkis ahegbetenes ginetnikis. Igkis awna:

—Mmah wixwiw keh? Ner awayg keh kaayhsima annut. ⁴⁸ Ku wis ka mpithig, madikte hiyeg kamaxwa ta gipititnek. Igkis kehginék ig humaw gikiparakis. Ayge nikwe nerras ukiparawiy romayenepwi ikiyék ku ig uwiwhpitniwiy giwawutakkis. Nawenétke gisuwtatapkis ayta patiptakawiy. Nawenétke igkis xuwehe uwakutakwiy ini uwetriwiy ku kiney wixwiw kiyathene Uhokri. Nawenétke igkis xuwehe uhiyegapuwiy judeyenepwi uwakutakwiy.

Hennewatbaki igkis kinetihwa.

⁴⁹ Ayteke pahapwi awayg gaytakkis ig ikene gihiyakemnikis atere. Giw Kayfás. Ignewa muwpegpiyene gikiparakis adahan ini peheknene kamukri. Ig awna gitkis:

—Yis ka hiyak ariknawnama. ⁵⁰ Yis ka hiyak ku pariye kabayte adahan wixwiw keh. Nah akkitye yit ku pariye

wategbet uhawkanwiynek. Pugamawka ig Jesus umeh-pika. Pi kabayte pahapwiwa awayg miyá gidahankis madikte hiyeg mpinekata madikte hiyeg miyarap.

Hennewatbaki ig amekene Kayfás awna.

⁵¹ Kawki gikehbetanma inakni yuwit. Igwa Uhokri iki git inakni yuwit. Ku samah ig muwpegpiyene gikiparakis, ig humaw Uhokri gawnepe adahan ekkene ku samah Kiyapwiye Jesus umahkiswa gidahankis madikte hiyeg judeyenepwi.

⁵² Ka gidahanwonasma judeyenepwima. Ig umahkiswa adahan madikte Uhokri gikamkayupwi muwwapu adahan igkis humaw pahapwiwa pawtak.

⁵³ Ariwntak ini hawkri nerras judeyenepwi giwewkistenkis igkis ahegbetepye ginetnikis adahan giwmassepten Kiyapwiye Jesus.

⁵⁴ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig ka wew gibetimpikis hiyeg ayge Judeyamnaw akiw. Ig pes ta apitit pahá waxri kennesa arimkat amatap. Ayge ig msakwa apit paytwempu Efrayh payak ukakhu usuh gikannuh-nipwi.

⁵⁵ Ahawkanaprik kabá danuh adahan hiyeg judeyenepwi keh ini fet adahan axne muttuhyan arih. Igkis axni adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri umahkis muttuhyan gidukwenaprikis amekenegben adahan ig giwihkiswitnikis giwakutakkis hiyeg ejituyenepwi. Apit gipetrakis kapusa, kaayhsima hiyeg pes muwwapu ta apitit Jerusalém. Igkis atere adahan barewpihewnekis ariw gipathawnikis.

⁵⁶ Apim ini nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras farisewkis igkis awna ta gitkis hiyeg:

—Ku pahapwi yaytak hiyak ku kiney Jesus, akkanig wothu.

Igkis awna inakni adahan igkis kamaykiswig.

Igkis hiyeg fetyapu hiyapni henne, ku samah igkis tabirweknenete agiku Uhokri Gipin, igkis giwmpetni takunipti. Ayge igkis kinetihwa pawtak gimin. Igkis awna:

—Mmani yit? Mmah aytnikig?

Mahi Imiha Jesus

Mt 26.6; Mk 14.3

12 Puguhkuna hawkri apit ini fet danuh, ig Kiyapwiye Jesus danuh ta apitit paytwempu Betâniya. Ayge kiyapwiye Lázaru gipin ku pariye ig Kiyapwiye Jesus kannikase ariw gimiremni.

² Ayge hiyeg keh axka adahan kiyathene Kiyapwiye Jesus. Eg kiyapuno Marta kuwegwano gidahankis madikte hiyeg ayge. Igme kiyapwiye Lázaru ayge gikakkis nerras ku pariye ahumwenepwi axtet gikak Kiyapwiye Jesus.

³ Egme kiyapuno Mahi hawwata ayge. Apim ini eg awna:

—Kiyapwiye Jesus kennesa gimiremni. Nah imihpri-te.

Eg iwé abusku lit imihgi kehka akak “nardu” inyekata. Ini imihgi kanitiwnisima. Ayteke eg dimukwin ta gikugkaprikut Kiyapwiye Jesus. Ayteke eg manpuse gikugku akak gusemnu. Ini imihgi amihyi kipunse payt.

⁴ Pahapwi awayg ayge ig hiyapni henne, ig ka batek. Igwata Kiyapwiye Jesus gikannuhniwata ke usuhbe. Ig amekene Simawh gikamkayh Judas Iskariyotismis. Iggi ku pariye kamaykistinene Kiyapwiye Jesus ta gitkis gipetunyapu. Ig awna:

⁵ —Ini imihgi kanitiwnisima. Ikkam adahan in piyukwika adahan kaayhsima karukri mpanamku sah (300) karukri. Mmahki eg sarayhpin waditnepyenen henne? Mmahki in ka piyukka adahan ibekhenene akakurapig gipuriwkis madiptape?

⁶ Ig awna inakni henne ke wotbe ig batek gikakkis madiptapebe. Bawa kawa. Ig awna henne awaku ig amepye. Ig apuriwkeputne ukakura ku kariwntak ig amé.

⁷ Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna git:

—Maytwangu. Eg darih ini imihgi adahan nahegbe-tepten adahan nah apuhpiki. ⁸ Hiyawa apanenekwa yis apuriw madiptape. Henneme nahme ka msakwa ay yibet apanenekwatma adahan yis napuriwten.

Muwpeg Kiyatyepwi Giwmasepten Lázaru

⁹ Ayteke ariwnteke ini kaayhsima hiyeg kinetni Kiyapwiye Jesus gak ku ig ayge apit Betâniya. Igkis kinetni henne nikwe igkis atere giyawaswetni. Igkis hawwata giyawaswetni kiyapwiye Lázaru ku pariye Kiyapwiye Jesus kannikasa ariw gimiremni.

¹⁰ Mmanawa nerras muwpeg kiyatyepwi kuwis aheg-bete ginetnikis adahan igkis giwmasepten kiyapwiye Lázaru hawwata.

¹¹ Mmanawa kaayhsima judeyenepwi giwewkistenkis miniw giwkis adahan kamaxwepye ta gipitit Kiyapwiye Jesus awaku ku samah ig kannikase kiyapwiye Lázaru ariw gimiremni.

Jesus Parak Ta Apitit Jerusalém

Mt 21.1; Mk 11.1; Lk 19.28

¹² Hewke akiw kaayhsima hiyeg fetyapu ayge Jerusalém igkis timé Kiyapwiye Jesus gak ku ig nemnik atere.

¹³ Igkis timapni henne, igkis awna:

—Uyay amapig kabayhtiwa. Uyay barewha ahin gapit pitati akak ahamna.

Igkis iwé ahamna ke kariktimnabe, igkis pes patiptakig. Igkis kabiman akak gibeatkikis. Igkis awna:

—Kibeyne gidahan Uhokri. Uhokri gabay gikaknek ner ukiparawiy ku pariye ayta giwaprik Uhokri.

¹⁴ Igme Kiyapwiye Jesus uté pahapwi kawayyan “jumentu”. Ig sarayhwa giduhyamadgat. Mmanawa Uhokri gannasan minikweknene kinetihwa henne gimin.

¹⁵ Inakni gannasan awna:

“Yis hiyeg siyawhyenepwi, ka ba yi barukinama.

Sarayhnay yipegyi. Yikipara nemnik. Ig bete giduhyamadga pahapwi kawayyan “jumentu”.”

¹⁶ Apim ini hawkri usuh gikannuhnipwi ka pukuha ku samah Kiyapwiye Jesus keh henne. Henneme ku ay-saw ig wagehe inugikut ku kiney ig kiyathaka, apim ini usuh kiyé inakni yuwit amadga Uhokri gannasan minikweknene. Ayge usuh pukuha ku usuh keh gikak Kiyapwiye Jesus apigkutaprik ku samah Uhokri gannasan.

¹⁷ Nerras hiyeg ku pariye ayge ku kiney Kiyapwiye Jesus kannikasa kiyapwiye Lázaru ariw gimiremni ig humakri agikutak gimew, nerras hiyeg keh temwe gidahan Kiyapwiye Jesus.

¹⁸ Kaayhsima hiyeg timapni henne ku samah ig keh ini annut, igkis hawwata atere patiptakig.

¹⁹ Nerras farisewkis hiyapni henne, igkis kinetihwa pawtak. Iggis awna:

—Ka ba yis hiyá ku samah igkis hiyeg ka iha wownhu? Madikte hiyeg atere gimkat adahan igkis kama-xwepyes ta gipitit.

Amawka Wixwiy Miyehé Wowskawniwiy Amadgatak Inin

Mt 10.37, 16.24; Mk 8.34; Lk 9.57, 14.26; Rom 15.1; 1 Kor 10.23; Gál 5.24; Fil 2.4; 1 Ped 4.1

²⁰ Gaytakkis nerras fetyapu ku pariye ayta kiyathenes Uhokri atere, gaytakkis apititak waxri Grésiyamnaw. Iggis ka judeyenepwima.

²¹ Iggis danuh ta git kiyapwiye Filip ku pariye ariwn-tak paytwempu Betsayda apititak Galiléyamnaw. Iggis awna git:

—Kiyapwiye, usuh ayta kinetihwekerepye gikak Kiyapwiye Jesus.

²² Ig kiyapwiye Filip timapni henne, ig tipik ewk ginetikis ta git kiyapwiye André. Ayteke igkis piyamate tipik akkin ta git Kiyapwiye Jesus.

²³ Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne ku hiyeg kane judeyenepwima mpiksewne giharit, ig kaytwa giwnkis:

—Kuwis nuhawanaprik danuh adahan nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin adahan nah kawih nukiythani. ²⁴ Amawka nah miyá nah kannikaw akiw kahadbe kaayhsima hiyegipiyene aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennawatbaki in. Nah kewa pahá amutribé ayakbe. Ku amutri ayak ka mutuhka, eg ka hiyá egma keb. Amawka ku eg mutuhka waykekut eg batekwe eg hiyan. Ayge nikwe eg tarakwa nukuno eg sarayh guw kaayhsima. Amawka nuhiyegapu wew akak akebyi ini nuhiyakemni. Amawka igkis umahkise gihiyakemnikis amadgaya inin adahan nukunewa tarakwa akiw. Ayge nikwe kaayhsima hiyeg aymuhwanek gimun Uhokri.

²⁵ Ku pahapwi ka miyeh giwskawni amadgatak inin, iggi biyuk akak giwskawni giwntak Uhokri. Henneme ku pahapwi miyehé giwskawni amadgatak inin ndahan, iggi darih giwskawni giwntak Uhokri adahan apanenekwa. ²⁶ Ku ig wew akak akebyi ini nuhiyakemni, ig mskwanek ku kiney nah msakwa. Mmanawa ku pahapwi keh nubetki, iggi Nighu kiyathasig.

Uhokri Awna Git Jesus Ayta Inugiktak

Mt 3.17, 17.5

²⁷ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna akiw. Giwn:

—Kuri nah kayah apititak nuyakni apatra ini mbeyne nemnikumpiye numkanit. Henneme nah ka ayá git Nighu adahan ig apuriw nupithu ariw ini mbeyne. Nah ayta atan adahanikwa nah hiyá ini mbeyne. ²⁸ Pa, Nighu, nah he muwaka pis kiyathasa piw.

Ku samah ig awna inakni yuwit, nikwenéwa pahá iku-pimnat awna git ayta inugiktak. In awna:

—Kuwis nah kiyathasa nuwuhu. Aysawnemenek nah kiyathasin akiw.

²⁹ Nerras hiyeg tabirbetnenepwi ayge, igkis timapni ini ikupimnat henne, igkis awna:

—Diridriye.

Iggisme gaytakkis awna:

—Pahapwi ahj awna git.

³⁰ Igme Kiyapwiye Jesus awna:

—Inakni ku pariye yis timá, inakni arekhetni yit ku Uhokri kuwis timap nupigyepekawni. Ig ka awna henne adahanma nah hiyakni henneme adahan yis hiyakni.

³¹ Kabá ahawkanaprik danuh adahan nerras ku pariye kane Uhokriyanpuma gihiyakemnikis hiyekepka ku in ka waditnama. ³² Ku samah nah ikepka ta inut aminat ah nah kah madikte hiyeg ayta numkat adahan igkis kama-xwepye nupitit.

³³ Ig Kiyapwiye Jesus awna inakni henne, ig ekkene ku samah ig umahkiswa amin giyakninek.

Wewnabay Abet Jesus Gibutni

Jo 1.4, 3.19, 8.12; Ef 5.8; 1 Tess 5.4; 1 Jo 1.5

³⁴ Nerras hiyeg timapni henne, igkis awna git:

—Mmah pimiremnikine? Ekkepka wothu amadgatak Uhokri gannasan minikweknene ku Uhokri gikanyan adahan ukumaduketni ig msakwa adahan apanenekwa. Pis ikewne ku pis wageswe awayg amadgaya inin. Nikwe wothu pis ner Uhokri gikanyan. Mmah nikwe pis awna ku amawka ku pis ikepka ta inut aminat ah? Pariyekap pis ku pariyene wageswe awayg amadgaya inin? Ba pis ka Uhokri gikanyanwatma adahan ukumaduketni?

³⁵ Igme kaytwa giwnkis:

—Yis kote pukahate inakni nuwnhu henneme aysawnemenek yis pukuhipinnek. Ku samah kamuw gibutni uguh hawkri puwipwak in keh hiyeg hiyap, nahme uguh yihiyakemni adahan yis hiyak ku pariye hiyakemnikis inyerwatnene. Nah ka ayipwi ay yikak akiw. Ku samah nah aynete, amapanabay nuwnhu, wewnabay abet ini nubutni kahadbe amisnapiyi ka msanpih yihiyakemni. Ku pahapwi wew abet amisnapiyi, ig ka hiyak ku kit ig wew. ³⁶ Ku samah nubutni aynete yibet, kama-xwanabay ta nipitit kahadbe yihiyakemni ke wotbe in kabutennebe.

Pisenwa gawnhan inakni ig ayguhwe giwkis.

Hiyeg Ka Kamaxwa Gipitit Jesus

³⁷ Hiyawa ig Kiyapwiye Jesus keh annut kaayhsima giwtrikneswa hiyeg henneme ka madiktema hiyeg kamaxwa ta gipitit.

³⁸ Henne in danuh ku samah Uhokri gawnepe amekene Isaías giwn. Ig awna:

“Kiyapwiye, yuma hiyeg iha unetni pimin. Iggis mahikohe pannu.”

Hennawatbaki ig amekene Isaías awna.

³⁹ Ayge nikwe ku samah igkis mahikohkere gannu igkis ka hiyá igkisma iha wownhu. Ig amekene Isaías hawwata kinetihwa amin ini. Giwn:

⁴⁰ "Uhokri sabukkise giwtyakkis marihwa igkis ka hiyap ku pariye hiyakemniki inyerwatnene. Ig dahkise gihyakemniki marihwa igkis ka pukuhipin ku pariye hiyakemniki inyerwatnene. Waké ka hennema, igkis wageskam gihyakemnikiskam igme makniwigkiskam."

⁴¹ Ig amekene Isaías awna inakni henne awaku ig kuwis hiyá ku samah Kiyapwiye Jesus igyerwa kagikiythanisima. Inneki keh ig awna inakni henne gimin.

Hiyeg Apis Akkaw Ku Igkis Kamaxwa Gipitit Jesus

Mk 8.38; Jo 19.38; 2 Tim 4.16

⁴² Hiyawa inakni giwn inyerwa, henneme gaytakkis hiyeg iha Kiyapwiye Jesus giwn juktah gaytakkis uwewkisten. Henneme igkis ka ekkewkere ku igkis kamaxwa gipitit awaku igkis apisemun gibohrikis nerras farisewkis. Igkis apis ku nawenétke igkis ka isaksaka parak agikut leglis akiw.

⁴³ Nikwe igkis ka ekkewkere. Gitkis pi kabayte hiyeg amadgayapu inin kiyatigkis mpinekata igwa Uhokri kiyatigkis.

Jesus Ekkene Ku Pariye Gig Gakkan Git

⁴⁴ Ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis hiyeg akiw. Giwn: —Ku pahapwi kamaxwa ta nupitit, amun ini nikwe ig hawwata kamaxwa ta gipitit ku pariye nawahkisten atan amadgat inin. Usuh pahapwiwa pawtak. ⁴⁵ Ku pahapwi hiyapun, amun ini ig kuwis hiyá nawahkisten hawwata. Uwewni pahatwowa. ⁴⁶ Nah kewa pahá abukribe. Nah ayta amadgat inin uguhne hiyeg gihyakemniki kahadbe nerras ku pariye kamaxwepyes nupitit ignes ka msakwa ke wotbe abet amisnapyibe.

⁴⁷ Yaytak timá nuwnhu henneme yis ka iha inakni nuwnhu. Kawki nahnema katiwnise ini yitaraksan yit. Nah ka ayta atan adahanma katiwnisene hiyeg gitaraksankis gitkis. Nah ayta gamnihtenkis. ⁴⁸ Ku pahapwi ntukepten, ku ig ka amapa nuwnhu, ay pahat arikna ku pariye katiwnise gitaraksan git. Inakni nuwnhu ku pariye kuwis nah ekke yit, ini katiwnise gitaraksan git aysawnemenek amaksemni hawkri. ⁴⁹ Mmanawa nuwnhu ka nuwnsteknewatma. Nighu nawahkisten iggi akki nuthu yuwit ku pariye adahan nah awna. Ig akki nuthu ku kamin adahan nah kinetihwa. ⁵⁰ Nah hiyakni ku pariye hiyeg iha giwn ignes aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Nikwe ku pariye nah kinetihwa yit, nah awna ku pariye ig Nighu gakkan nuthu.

Jesus Sukuhkuge Gikannuhnipwi

13 Ayteke ariwnteke ini, kabá danuh ahawkanaprik adahan ini fet adahan axne muttuhyan arih. Hiyeg judeyenepwi axni adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri umahkis muttuhyan gidukwenaprikkis amekenegben kahadbe ig giwihkiswa witnikis giwaktakkis hiyeg ejituyenepwi. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni

henne, ig hiyakni ku gihawkanaprik kabá danuh adahan ig tipikiwiye amadgatak inin diyuhpiye ta git Gig. Hennewa gihawkan makisup, ig batekye gikakkis gihiyegapu amadga inin. Ayteke nikwe ig akki wothu huwewe ku ig batek ukak mpiynepepeye. Nah akkite yit ku samah.

² Aygete usuh axne gikak Kiyapwiye Jesus. Ig Judas Iskariyotismín ku pariye amekene Simawh gikamkayh, ig ayge uhakhu. Kuwis wapitye gikiparadkis tuguhkis abet gihyakemni adahan ig kamaykisiwiye Kiyapwiye Jesus.

³ Ig Kiyapwiye Jesus hiyakni ku ig giwnsteknene Uhokri ig diyuhpiye ta git Uhokri. Ig hiyakni ku Uhokri iki gikiythani gitnek adahan ig kumadukene madikte.

⁴ Ig hiyakni henne, ig awna:

—Nah akkite gitkis huwewehe ku samah nah batek gikakkis.

Ig kannikaw ahumwatak axtet. Ig wiwh gidagmanpit. Ig wanak pahak sewyet gibutikmin.

⁵ Ig huk un ta amadgat pohow beysin. Ayteke nikwe ig sukhkuge usuh gikannuhnipwi pahapwimpi. Ig manpuse ukugku akak gisepyeta ku pariye waneknene gibutikmin.

⁶ Metakwa ig danuh ta git kiyapwiye Simawh Pedru. Igme kiyapwiye Simawh Pedru awna git:

—Kiyapwiye, pis ka ibuktima. Pis nukipara. Ka kis adahan pis sukhkugan.

⁷ Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Pis ka pukuha ku pariye kuri nah keh. Henneme kuwewanek pis pukuhipnek.

⁸ Igme kiyapwiye Pedru awna git:

—Pis ka nubukhuma. Nah ka isaksap adahan pis sukhkugan.

Igme kaytwa giwn:

—Ku nah ka sukhkugap, nikwe pis ka ndahewektenma akiw.

⁹ Igme Pedru timapni henne, ig awna git:

—Ku henne nikwe, uyá sukhptan pahapwite peyeke akak nukugku.

¹⁰ Igme awna git:

—Ku pariye hiyeg kuwisnene awkep, ig kuwis barewpit. Ku ig wagah waxrit, ig ka pataha gipit akiw. Ig pataha gikugkunen. Kuri amawka ig sukuhe gikugkunen adahan ig msakwa barewpit akiw. Kuwis yis barewpityekwiye. Henneme pahapwiwa yaytak ka barewpityema.

¹¹ Ig awna inakni henne mmanawa ig kuwis hiyak ku pariye gikamaykiswitni ta gitkis gipetunyapu.

Amawka Wixwiy Ikaw Tuwatapye Ke Ibuktibe

Mt 20.25, 23.8; Mk 9.35; Fil 2.3; 1 Ped 5.3

¹² Pisenwa gisukan gikugkukis, ig kawih gidagmanpit akiw, ig batahkiwa akiw. Ayteke nikwe ig awna wothu:

—Ba yis pukuha ini ku pariye nukehni yikak kuri?

Nah akkite yit. ¹³ Yis kanumun yikipara yikannuhten.

Yiwnapriknawa mmanawa nahnewa. ¹⁴ Ku samah nah yikipara yikannuhten ikaw kewa pahapwi ibuktibe yidahan nah sukhne yikugku, amawka ku yis hawwa-

ta yis ikaw ke ibuktibe adahan kehne kabayka pawtak.
¹⁵ Nahnewa yikannuhten yiwtrik adahan yis ikaw tuwatapye ke nahbe. ¹⁶ Ku samah nahwa yikipara yawahkisten ikaw tuwatapye amawka yis hawwata. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in. Pahapwi ibukti ka kiyattema mpiy gikipara. Iné pahapwi iwatnit kawmata kiyattema mpiy gawahkisten. ¹⁷ Kuri yis hiyak kabayhtiwa ku samah ini nuhiyakemni. Ku yis wew akak ini tuwatka, yis utí kaayhsima kabaykanek.

Jesus Akki Ku Pariye Gikamaykiswitni

Mt 26.21; Mk 14.18; Lk 22.21

¹⁸ —Henneme pahapwi ay yaytak ig ka utí kabaykanek. Nah hiyakni mmanawa nah kuwis hiyak ku pariye ay apit yiyakni yis nukanyanpu. Henneme nah kaniyi ku pariye nukanyanpu kahadbe in danuh ku samah Uhokri gannasan minikweknene awna numinhu. In awna:

“Pahapwi ku pariye axne papetunak nukakhu iggi wageswepeye nupetunyanek.”

Ku apim inin inakni yuwit metakwa in kahayak. ¹⁹ Henneme apit in kahayak nah akkamnihni yit kahadbe ku aysaw in kahayak yis hiyakni ku nah igyerwa Uhokri gikamkayh. ²⁰ Ku pahapwi amapa nuwatni, amun ini nikwe in ke wotbe ig kuwis amapan hawwata. Ku pahapwi namerepten, amun ini nikwe in ke wotbe ig kuwis amapa ku pariye nawahkisten atan amadgat inin hawwata. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

²¹ Ayge amun ini ig Kiyapwiye Jesus katiw apit giyakni. Ig awna:

—Pahapwi yaytak ay iggi kamaykiswennek ta gitkis nupetunyapu. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

²² Usuh gikannuhnipwi timapni henne, usuh msekwe he ipegbet. Usuh ka hiyak ku kamin ig awna.

²³ Nah ayge bat gihumwa Kiyapwiye Jesus mmanawa ig batek nukakhu.

²⁴ Ayteke kiyapwiye Simawh Pedru hiyapni henne, ig tawanha akak gitew. Ig minimni ta nuthu:

—Ayapnig ku kamin ig awna.

²⁵ Nah timapni henne, nah ataybiswa ta git Kiyapwiye Jesus. Nah ayapri:

—Kiyapwiye, pariye kig?

²⁶ Igme kaytwa nuwnhu:

—Ku karimkat nah akaki bugut mehbetakinen, ignewatbaki.

Ayteke nikwe ig mehbete bugut ahakwa im araku, ig akakin ta gimkat Judas Iskariyotismen ku pariye amekene Simawh gikamkayh.

²⁷ Igme ax ini bugut. Pisenwa gaxni, ner wapitye gikiparadkis Satanás kawihpig. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna git:

—Iwawhawnaba. Hiyawa pis keh ku pariye pis keh-kere.

²⁸ Usuh ayge aranwa axtet usuh ka hiyak ku samah ig awna inakni git.

²⁹ Waytak gipewkankis adahan ig isimne im adahan fet. Waytakme gipewkankis adahan ig ikene karukri ta

gitkis madiptapye. Igkis kiyemna henne mmanawa ig Judas Iskariyotismen apuriwne ukakura.

³⁰ Igme Judas Iskariyotismen pisenwa gaxni ini bugut, ig tipik kibentenwa. Apim ini kuwis tiyegim.

Jesus Ekkewpiye

³¹ Ig pesantenwa wowntak, igme Kiyapwiye Jesus awna wothu:

—Kuri nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah me kawih nukiythanimet. Ig Uhokri ig hawwata ig kiyathaka awaku ini kabayka ku pariye nukehni ku apim inin. ³² Amun ini nahme kiyathaka awaku ini kabayka ku pariye Uhokri gikehni. Kennesa ahawkanaprik adahan ig ikene nukiythani. ³³ Nukamkayupwi kibeynewa, nah ka msakwa ayipwadima ay yikak akiw. Kuwewanek yis ipegpannek henneme waditnepyenen. Ku samah nah kuwis awna gitkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis nah awna yit hawwata: “Ku kitwiye nah, yis ka hiyá yisma danuh atere.”

Batekknabay Pawtak

Mt 22.39; Jo 15.12; Gál 5.14; 1 Ped 1.22; 1 Jo 3.11, 4.7

³⁴ —Kuri nah ikene yit nukune yihiyakemni. Batekknabay pawtak. Batekknay hawwata ku samah nah batek yikak. ³⁵ Ku yis batekknabay pawtak, ayge amun ini nikwe madikte hiyeg hiyakni ku yis nukannuhnipwi.

Jesus Akki Git Pedru Ku Igme Wiwhwepeye Giw

Mt 26.31; Mk 14.27; Lk 22.31

³⁶ Ayteke kiyapwiye Simawh Pedru ayapri:

—Kiyapwiye, kitwiyekap?

Igme kaytwa giwn:

—Ku kitwiye nah, pis ka hiyá pisma atak nuhapti kuri. Henneme aysawnemenek pis danuh aterenek.

³⁷ Ig kiyapwiye Pedru timapni henne, ig awna git:

—Kiyapwiye, mmahki nah ka hiyá nahma atak pihapti? Hiyawa pis umehpika, henneme nah ahegbet adahan nah umahkiswa payak pikak.

³⁸ Igme kaytwa giwn:

—Mmah inyerwatki ku pis ahegbet adahan pis umahkiswa payak nukakhu? Ped, ku apim inin mtiпка pis wihwe nuwhunek. Apit takarak awna pahaywowa gawnhan, pisme ayipa wihwe nuwhunek mpamaput. Ihanaba inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

Kaayhsima Iwetrít Ayhté Gimun Uhokri

2 Kor 5.1; 1 Tess 4.17; Eb 10.34, 11.10, 16, 12.22; 1 Ped 1.4; 2 Ped 1.11; Apok 7.13, 21.1, 22.1

14 Ayteke ig awna ta wothu akiw:

—Ka yi muwaka barukiswama nuharit. Ka yi muwaka apis. Kamaxwanabay ta gipitit Uhokri. Kamaxwanabay nupitit hawwata. ² Kaayhsima iwetrít ayhté gimun Wigwiw. Waké yuma iwetrít aygebe, nikwekam nah ka awnakam inakni henne. Nah atak ahegbetepye yiwetri yapit. ³ Ku yis hiyá nah tipik ahegbetepye yiwetri yapit, atannewa nah diyuhe akiw adahan yiwepeten aterenek kahadbe ku kiney nah msakwa aygwata yis msakwa.

Nahnewa Ahin Ta Git Uhokri

Át 4.12; Rom 5.2; Ef 2.18, 3.12; Eb 10.20

⁴ AYTEKE ig awna:

—Yis kuwis hiyak ahin adahan yis danuhne ku ki-twiye nah.

⁵ Ig kiyapwiye Tomé timapni henne, ig awna git:

—Kiyapwiye, usuh ka hiyak ku kitwiye pis. Mmah ahiyaka ahin wothu?

⁶ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:—Nahnewa ahin. Nahnewa hiyakemniki inyerwatnene ahawkri. Nahnewa yidehetni. Waké ka nahma, yumahkam hiyeg danuhne ta git Wigwiw. Nahnewa ku pariye ahin atere git. Yuma nawenéwa ahin akiw. ⁷ Ku yis hiyakun, amun ini yis kuwis hiyak Wigwiw hawwata. Kuri aytekihan yis hiyakri, yis hawkamnihwanek yis kiyé ku yis kuwis hiyapri.**Nah Pahapwiwa Gikak Uhokri**

Jo 1.1, 10.30; Fil 2.6; Kol 2.9; Apok 1.17

⁸ Ig kiyapwiye Filip timapni henne, ig awna git:

—Kiyapwiye, uyá akki Wigwiw wothu. Ignewa usuh hiyepkere.

⁹ Igme kaytwa giwn:—Filip, ka kuryenema nah ay yikak kuwis. Mmah yis kote hiyakunte? Ku pahapwi hiyapun, amun ini ig kuwis hiyap Wigwiw hawwata. Mmah nikwe pis awna: “Uyá akki Wigwiw wothu?” ¹⁰ Nah gikak Wigwiw usuh pahapwiwa pawtak. Mmah pis ka iha inakni? Ku pariye nuwnhu yit kawki nuwnsteknewatma nah awna yit. Nah awnhin giwnstekne Wigwiw ku pariye ay nupithu. Ignewa ku pariye ikí nannuh adahan nah kehne annut.¹¹ Nah gikak Wigwiw usuh pahapwiwa pawtak. Ihpanabay inakni nuwnhu. Ku yis ka iha inakni nuwnhu, kiyemnahabay nannuh. Nawenétke nannuh keh yis iha ku nah pahapwiwa gikak Wigwiw.**Nah Ikí Ku Pariye Yayapni Nuthu**

Mt 18.19; Mk 11.24; Lk 11.9, 18.6; Jo 15.7, 16.7, 23; Eb 4.16; Tiyagu 1.6, 5.16; 1 Jo 5.14

¹² —Ku pahapwi kamaxwepye nupitit, iggi keh annut hawwata ke nahbe. Ig pi kehte annut nuwhu awaku nah tipik ta git Wigwiw. ¹³ Apim ini ku pariye yayapni nuthu nuwaprik nah ikí yit kahadbe ig Wigwiw kiyathaka awaku ini ku pariye nukanhu yit. ¹⁴ Madikte ku pariye yayapni nuthu nuwaprik nah ikí yit.**Uhokri Awahkis Gitip Adahan Yawayghetninek**

Jo 7.38, 14.25, 16.7; Át 2.2; Rom 5.5, 8.1; 1 Kor 4.10, 12.7; 2 Kor 3.18; Gál 5.16; Ef 3.16

¹⁵ —Ku yis batek nukakhu, ihpanabay nuwnhu. ¹⁶ Nahme ayá git Wigwiw adahan igawahkis pahapwi nuwe-nyan adahan yawayghetni. Igme yawayghetni msakwa yikaknek adahan apanenekwa. ¹⁷ Iggi Uhokri Gitip. Ig apanenekwa ekkene ku pariye hiyakemniki inyerwatnene. Hiyeg kane Uhokriyanpuma igkis ka hiyá igkisma amapig mmanawa igkis ka hiyapri, igkis ka hiyakri ku pariylene ig. Yisme hiyakri ku pariylene ig mmanawa

ig msakwa ay yikak. Aysawnemenek ig msekwepye ay yipitnek.

Nah Ayta Msekwepye Ay Yipit

Jo 16.5

¹⁸ —Nah kennesa nah yikiswitnimet henneme nah ka ikisiy yis pahaponama. Nah diyuh akiwnek nah msa-kwa yipititnek. ¹⁹ Aynessa hawkri muwak adahan hiyeg kane Uhokriyanpuma igkis ka hiyapun akiw. Yismetihiyapun akiwnek. Ayge nikwe yis aymuhwanek gimun Uhokri adahan apanenekwa awaku nahnewa aymuhwene gimun. ²⁰ Apim ini hawkri ku aysaw nah ayta msekwepye yipitit, apim ini yis hiyakninek ku nah pahapwiwa gikak Wigwiw, yisme pahapwiwa nukakhu. ²¹ Ku pahapwi timá nuwnhu, ku ig iha nuwnhu, ignewa ku pariye batekye nukakhu. Ku pahapwi batekye nukakhu, nikwe Wigwiw batekye gikak. Nah hawwata nah batek gikak, nah hiyakkiswa git.²² Kiyapwiye Judas timapni henne, ig awna git. Ig nawenéwa giw Judas Iskariyotismín. Giwn:

—Kiyapwiye, mmahpa pis hiyakkiswa wothunenwa? Mmah gitkisme nerras ku pariye kane pihiyegapuma pis ka hiyakkiswa gitkis?

²³ Igme kaytwa giwn:—Nah akkite pit ku samah. Ku pahapwi batekye nukakhu, ignewa ku pariye ihpatrune nuwnhu. Ayge nikwe Wigwiw batek gikak. Usuh ayta msakwa ta gipitit. Ayge usuh msakwa gimun. ²⁴ Pahapwime ku pariye kane batek nukakhu iggi ka iha nuwnhu. Nikwe ka kis adahan nah hiyakkiswa git. Inakni nuwnhu in ka nuwnsteknewatma nah awna yit. Nah awnhin giwnstekne Wigwiw nawahkisten.**Uhokri Gitip Keh Yis Pukuha Uhokri Gihiyakemni**

Jo 16.13; 1 Kor 2.12; 1 Jo 2.20, 27

²⁵ —Nah aynete yikak nah ekkene yit inakni. ²⁶ Henneme aysawnemenek Wigwiw awahkis Gitipnek nuwe-nyan adahan igme yikannuhten amin madikte hiyakemniki. Iggi yawayghetninek. Ig kiyekis yit madikte inakni ku pariye nuwnhu yit. Ig keh yis pukuhipin.**Nah Kariswehsa Yiyakni**

Gál 5.12; Fil 4.7; Kol 3.15

²⁷ —Nah ikisiy akak ini nukanhu yit kariswaki. Nah kariswehse yiyakni kahadbe yis msakwa hawwata ke nahbe, yiyakni karisaw. Nah kariswehse yiyakni inyerwa, ka kema hiyeg amedgenema inin. Ka yi muwaka barukiswa. Ka yi isaksa apiska parak apitit yiyakni.²⁸ Mmahki yis wakaymnibdi amin inakni nuwnhu adahan ku samah ntepkemni adahan ndiyhemni akiw? Nah tipikwiye gimkanitwiye Wigwiw. In kabaykanen ndahan mmanawa ig Wigwiw pi kiyatte mpiyhan. Ku yis batek nukakhu, kiskama yis batek akak ini ntepkemni ta gimkanit. ²⁹ Nah ikene yinetni amin ini ntepkemni. Apit in danuh nah ekkene yit kahadbe kuwewanek ku aysaw in danuh, ayge nikwe yis kamaxwa ta nupitit. ³⁰ Nah ka kahawkan kinetihwa yikak kiyesradima akiw. Mmanawa ner ku pariye kane Uhokriyan-

puma gikiparadkis ig gidawnhan kennesa. Ig ka kawetri ay nupithu. Nikwe ig ka hiyá igma wanegbeta nuhawkan. ³¹ Henneme nah isaksig adahan ig keh nukakhu ku samah Wigwiw awna nuthu. Kahadbe madikte hiyeg hiyakni ku nah batek gikak Wigwiw. Kuri, kannikawnabay. Uyay tipik.

—Uyay.

Ayteke nikwe usuh pese ayteke paytrikutak.

Yis Pahapwiwa Nukakhu Ke Amutri Atawnibdibe

15 Usuh apigku ahin kuwis, ig Kiyapwiye Jesus awna wothu:

—Nah kewa pahakti amutribbe akatbe. Madikte amutri akat amadgaya inin in he arakaknen ndahan. Nahme igyerwatnene. Igme Wigwiw ig kewa pahapwi amutripudnebe. ² Ignes nuhiyegapu igkis pahapwiwa nukakhu hawwata ku samah amutri atawnibdi pahapwiwa akak akat. Henneme gaytakkis ka inyerwatma pahapwiwa nukakhu. Igkis kane kehkere nubetki. Igkis kewa atawnibdibe huruhrapybe ku pariye kane kew. Ig Wigwiw hiyak gikakkisnek. Ku samah pahapwi amutripudne tigah atawnibdi huruhrapybe, hawwata ig Wigwiw giwiwhpitnikis nerras ku pariye kane kehkere nubetki. Hawwata ig hiyak gikakkis nerras ku pariye kehnepiw nubetki. Igkis kewa atawnibdibe ku pariye kewtino. Ig amutripudne sagahpewa gamutra atawnibdi ku pariye kewyopwi kahadbe egkis wadiswa egkis kew pi kibite akiw. Hawwata ig Wigwiw sagahbeta gihiyakemnikis ariw gipathawnikis nerras ku pariye kehnepiw nubetki kahadbe igkis keh nubetki kaayhsima akiw. ³ Kibeyne, kuwis ig Uhokri kapusa sagahbeta yihiyakemni akak inakni giwn ku pariye nah kuwis akki yit. Ku samah yis ihpin ig keh yihiyakemni barewbetnek. ⁴ Msakwanabay pahapwiwa nukakhu. Nahme msakwa pahapwiwa yikak. Ku atawnibdi ka msakwa aminat akat, egnese ka kew. Hawwata yis. Ku yis ka msakwa pahapwiwa nukakhu, yis ka hiyá akehka nubetki. ⁵ Nah kewa pahakti amutribbe akatbe. Yisme kewa ntawnibdihibe. Ku pahapwi msekwepye pahapwiwa nukakhu, ku ig keh nubetki, ig humaw kewa pahat ah atawnibe ku pariye kew kaayhsima. Henneme ku pahapwi msakwa aparayewa nuwuhu, ig ka hiyá akehka ariknawnama kibeyne. ⁶ Ku pahapwi ka pahapwinama nukakhu, aysawnemenek ig padekwikaneke ke pahat ah atawnibe ku pariye huruhrapybe. Atawnibdi huruhrapybe in pahadguhpika, in padekwika ta ariwtrikutiket. ⁷ Yisme ku pariye kane hennema, ku yis msakwa pahapwiwa nukakhu, ku nuwnhu msakwa ay apit yiyakni adahan yis wewne nikak, nikwe hiyawa yis ayá nuwuhu ku pariye yimawkan. Ku pariye yayapni nuthu in humaw yitnek. ⁸ Ku yis kehne nubetki kaayhsima, innewa ku pariye keh Wigwiw kiyathaka. Hawwata akiw ininewa arakak ku yis inyerwa nukannuhnipwi.

Wewnay Apigkutaprik Ku Samah Nubetki

Ef 4.1; Kol 1.10; 1 Tess 4.1; 1 Ped 2.12

⁹—Nah batek yikak hawwata ku samah Wigwiw batek nukakhu. Wewnabay apigkutaprik ku samah nu-

betki kahadbe takunipti nah batek yikak. ¹⁰ Nah iha Wigwiw giwn. Takunipti nah keh ig batek nukakhu. Yis hawwata ku yis iha nuwnhu takunipti, yis keh nah batek yikak. ¹¹ Nah awna inakni yuwit yit kahadbe yis msakwa batek yinaktin hawwata ke nahbe. Nah muwaka yis msakwa kipunenekwa akak batekka takunipti.

Batekknabay Pawtak

Mt 22.39; Jo 13.34; Gál 5.14; 1 Ped 1.22; 1 Jo 3.11, 4.7

¹²—Batekknabay pawtak hawwata ku samah nah kuwis batek yikak. Inakni nukumadukan yit. ¹³ Ku pahapwi umahkiswa gidahankis gikagmadapu ini arekhetni ku ig batek gikakkis mpiynepepye. Yuma hiyeg batek henne ke inibe akiw.

Wixwiw Jesus Gikagmadapu Gikanyanpu

Mt 12.50, 22.14; Rom 8.29; Ef 1.4; 1 Tess 1.4; 2 Tess 2.13; 2 Tim 1.9; 1 Ped 1.2, 2.9

¹⁴—Ku yis iha madikte nuwnhu, yis humaw nukagmadapu. ¹⁵ Nah ka ikayi ku yis nubukpig akiw mmanawa pahapwi ibukti ka hiyak ku pariye abet gikipara gihiyakemni. Henneme nah kuwis ikayi ku yis nukagmadapu mmanawa nah kuwis akki yit madikte ku pariye Wigwiw gakkan nuthu. ¹⁶ Yis ka kaniyhun adahan nah humaw yikagmada. Henneme nah kaniyepye adahan yis humaw nukagmadapu. Nah kaniyyi adahan yis wew muwwapu kehnenekwa nubetki, adahan yis humaw kewa atawnibdibe kaneariwtinisima. Nah kaniyyi adahan yannipwi ka waditnepyenenma. Nah kaniyyi adahan Wigwiw ikí yit madikte ku pariye yayapni git nuwaprik. ¹⁷ Batekknabay pawtak. Inakninewa nukumadukan nah ayá ta yit.

Kane Uhokriyanpuma Ka Batek Gikakkis Uhokriyanpu

Mt 10.22; Jo 7.7, 17.14; 1 Jo 3.13

¹⁸—Hiyeg kane Uhokriyanpuma igkis amiyepyinek. Henneme nah kit igkis amiyepun. Kiyemnahay amin inakni. ¹⁹ Waké yis kane Uhokriyanpumabe, nikwekam nerras kane Uhokriyanpuma batek yikakkam mmanawa yihiyakemni hawwatakam ke gihiyakemnikisbe. Henneme nah kaniyepye adahan yis humaw Uhokriyanbetnema. Nikwe yis ka kema igkisma akiw. Inneki keh igkis amiyepyi. ²⁰ Kiyemnahabay amin inakni nuwnhu yit kaksa. Nah awna: “Pahapwi ibukti ka kiyattema giw gikipara.” Ku samah igkis hiyapkise mbeyne nuthu, hawwata igkis hiyapkis mbeyne yitnek. Henneme ku samah gaytakkis hiyeg iha nuwnhu hawwata gaytakkis iha yiwneke. ²¹ Igkis keh arakembet mbayka yikaknek apatra ku samah yis nuhiyegapu. Mmanawa igkis ka hiyakri ner ku pariye nawahkisten. ²² Waké nah ka ayta akki Uhokri giwn ta gitkisbe, nikwe ikkam adahan igkis awna: “Nah yuma nupathawni.” Henneme kuri igkis ka hiyá igkisma awna inakni henne akiw. Gipathawnikis kuwis ekkepka gitkis. ²³ Ku pariye namiyepeten ig hawwata amiyihnata Wigwiw. ²⁴ Igkis hiyá nah keh annut ku pariye yuma hiyeg hiyá nikehka. Waké igkis ka hiyapnibe, nikwe ikkam adahan igkis awna: “Nah yuma

nupathawni.” Henneme igkis kuwis hiyapni. Igkis hiyapni henneme igkis amiyepun peyeke gikak Wigwiw.
²⁵ Ini danuh henne kahadbe in kahayak ku samah tamak minikwak amadga gikumadukankis. In awna: “Igakis amiyepun yuma arikna kapatrenesima.”
 Ku apim inin inakni yuwit kahayak.

Uhokri Gitip Akkan Ku Pariyene Nah

Mt 3.16; Jo 5.31, 16.13; Át 5.32; 1 Jo 5.7

²⁶ —Ka sam. Kuwewanek nah awahkis yawayghetni yiminnek. Ig ayta giwntekne Wigwiw. Ig Wigwiw Gitip. Ig apanenekwa ekkenenekwa ku pariye hiyakemniki inyerwatnene. Ku aysaw ig danuh atanek ig akkan ku pariylene nah. ²⁷ Ayge nikwe yis hawwata akkan ku pariylene nah. Mmanawa yis ay nukakhu ku samah akapuska nannipwi.

Yis Hiyapkiska Mbeyne Yitnek Henneme Ka Sam

Mt 10.16; Jo 15.20; Fil 1.29; 1 Tess 3.3; 2 Tess 1.4; 2 Tim 3.2, 13; Eb 12.3; 1 Ped 3.14, 4.12, 5.9

16 —Nah ikene inakni yinetni henne kahadbe aysawnemenek yis ka tuguhkis yihiyakemni. ² Aysawnemenek hiyeg ipukepyi agikutak gileglisakisnek. Apim ini igkis umehpey. Gitkis igkis kehne Uhokri gibetki. ³ Igkis keh ini mbayka yikak awaku igkis ka hiyak Wigwiw igkis kawmata hiyakun. ⁴ Nah akki inakni yit kahadbe ku aysaw in kahayak yit yis kiyé ku nah kuwis akkamnihni yit. Nah ka akki yit minikwak mmanawa nah aynete yikak.

Nah Tipik Adahanikwa Awahkisne Nutipuh Atan

Jo 14.15

⁵ —Henneme kuri nah me tipikmet ta git nawahkisten. Yisme yuma pahapwinama yaytak nayaminetni amin ku kadahan nah atak atere. ⁶ Yis msekwe barukibet awaku nah ikí yinetni amin ntepkemni. ⁷ Henneme pugamawka nah tipik. In kabay yidahan. Hennewatbaki in. Ku nah ka tipik, nikwe ka hiyá igma yawayghetni danuh yit. Henneme ku nah tipik, nah awahkisri yimin.

Uhokri Gitip Dax Apit Giyaknikis Kane Uhokriyanpuma

Jo 6.44; 1 Kor 2.4; 1 Tess 1.5

⁸ —Ku aysaw ig yawayghetni danuh atan ig dax apit giyaknikis hiyeg kane Uhokriyanpuma. Ig akki huwewe gitkis ku igkis taraksapye. Ig akki huwewe ku nahnawa waditye. Ig akki huwewe ku nah detye adahan nah hiyak akak madikte gitaraksankis. ⁹ In huwewe ku igkis taraksapye mmanawa igkis ka kamaxwa ta nupitit. ¹⁰ In huwewe ku nahnawa waditye mmanawa nahnawa danuh atere git Wigwiw, igkis ka hiyapun ay amadga inin akiw. ¹¹ In huwewe ku nah detye adahan nah hiyak akak gitaraksankis mmanawa nah kuwis hiyak gikak ner ku pariye gitaraksankis ahawkri.

Uhokri Gitip Akki Nuhiyakemni Nukiythani Gitkis Uhokriyanpu

¹² —Muweke kaayhsima arikna akiw adahan nah akki yit henneme yis kote ikte adahan pukuhpin. ¹³ Ka sam. Aysawnemenek Uhokri Gitip danuh atanek. Ig akkamnih madikte yitnek. Ig apanenekwa ekkenenekwa ku pariye hiyakemniki inyerwatnene. Mmanawa ka giwnteknewatma ig awna. Ig awna ku pariye ekkepka git. Ig akki yitnek madikte ku pariye nemnikumpiye. ¹⁴ Hawwata ig Uhokri Gitip kiyathanan ta yit. Mmanawa ig akki yit madikte nukiythani. ¹⁵ Madikte ku pariye Uhokri kadahan in ndahanwata. Inneki keh nah awna yit ku ig Uhokri Gitip ig akki nukiythani yit.

Jesus Akki Ku Ig Kannikaw Ariw Gimiremninek

¹⁶ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta wothe:

—Ka kebadima hawkri akiw yis ka hiyapun akiw. Henneme ariwnteke ini akiw ka kebadima hawkri akiw yis hiyapun akiwnek.

¹⁷ Usuh gikannuhnipwi timapni henne, usuh kinetihwene pawtak. Usuh awna:

—Mmahki ig awna inakni henne wothe? Mmahki ig awna: “Nah tipikwiye gimkanitwiye Wigwiw?” ¹⁸ Mmahki ig awna: “Ka kebadima hawkri?” Wixwiw ka pukuha inakni giwn.

Hennewatbaki usuh awna.

¹⁹ Igme Kiyapwiye Jesus hiyakni ku usuh muwaka gayepten. Ig hiyapni henne, ig awna wothe:

—Mmah yis pukuhpakere ku kamin nah kinetihwa yit? Nah awna yit: “Ka kebadima hawkri akiw adahan yis ka hiyapun akiw. Henneme ariwnteke ini akiw ka kebadima hawkri akiw yis hiyapun akiw.” ²⁰ Hennewatbaki in. Kuwewanek yis tihebdi, yis kadnibdi. Igkisme hiyeg kane Uhokriyanpuma apim ini igkis batekyes ginaktinkis. Yisme kadnibdi henneme aysawnemenek ini yikadniy wageswa adahan batekkanek. ²¹ In kewa pahapu tinobe eg pamakutekwiyobe eg kayah mmanawa kuwis guhawkanaprik danuh. Henneme ku aysaw eg kuwis sarayh guwenyan kuwis, eg ka kiyé gukayhan akiw mmanawa eg batek gunaktin ku samah gukamkayh kuwis amadgat wayk. ²² Yis hawwata kuri yis kayahnek apit yiyakni henneme ka sam. Kuwewanek nah patiptakay akiwnek. Ayge nikwe yiyakni bateke akiwnek. Ini batekka yuma pahapwinama hiyeg hiyá awiwhka yipititak. ²³ Apim ini hawkri ku samah ntipuh kuwis ay yipit yis ka ayapminan amin ariknawnama akiw mmanawa apim ini yis kuwis pukuhemni madikte.

Piriyekawwabay Giwaprik Jesus

Jo 14.13

—Ku pariye kabayka yis ayá git Wigwiw nuwaprik ke wotbe nahnebe aygebe ayepne git ig ikí ta yitnek. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in. ²⁴ Yis kote ayapte git ariknawnama nuwaprik. Ayapnabay kabayka ta git Uhokri. Ayge nikwe in ikaka yitnek kahadbe yis kadahan kaayhsima batekka. ²⁵ Nah kinetihwa yit kuri

akak yuwit patuwesbuhka henneme aysawnemenek nah kinetihwa yit akak yuwit ka patuwesbuhkama akiw. Apim ini nah kinetihwa gimin Wigwiy yit huwewe. ²⁶ Apim ini hawkri yis ayánek kabayka git Wigwiy nuwaprik. Yis ka ayapni nuthu adahan nahme ayá git Wigwiy yidahan. Yiswa ayapni git. ²⁷ Mmanawa Wigwiy igwa batek yikak awaku ku samah yis batek nukakhu, yis iha ku nah ayta giwntekne Uhokri. ²⁸ Nah ayta atan amadgat inin hawkri, nah giwntak Wigwiy. Kuwewa akiwnek nah tipikwiye amadgatak inin. Nah diyuhe aterewata git Wigwiy.

Jesus Akki Ku Giwatnipwi Ikiwignek

Mt 26.31; Mk 14.27

²⁹ Usuh gikannuhnipwi timapni henne, usuh awna git:

—Kuri pis awna huwewe. Pis ka awna patuwesbuhkama yuwit. ³⁰ Kuri usuh hiyakni ku pis hiyak madikte arikna. Pis ka muwaka adahan hiyeg ayapi mmanawa pis kuwis hiyak ku pariye umawkan ta pit. Inneki keh usuh iha ku pis giwnteknewa Uhokri.

³¹ Igme Kiyapwiye Jesus awna wothu:

—Mmah inyerwatki ku yis iha inakni? ³² Timapnabay nuwnhu. Hawkri kabá danuh, in me danuhmet adahan yis madikte peke. Yis ibekhwetbet adahan yidahanwa yipinwetwiye. Yis ikiswennnek nahwo pahapo. Kameki nah pahaponame mmanawa Wigwiy ay nukakhu.

³³ Nah ikene ini yinetni yit kahadbe yiyakni karisaw awaku ku samah yis kamaxwene ta nupitit. Ay amadga inin yis hiyapkiska mbeyne kaayhsima yitnek. Ka sam. Ka ba yi barukinama. Kuwis nah wanegbete yipetunyapu gihawkankis.

Jesus Piriyepekaw Gidahanwa

17 Pisenwa gawnhan inakni yuwit ig Kiyapwiye Jesus sarayh gipeggi ta inut. Ig awna:

—Pa, kuwis nuhawanaprik danuh. Kiyathanasaba pikamkayh marihwa pikamkayh kiyathasap hawwata. ² Kibeyne, pis iké nuthu ndatni adahan nah kumadukene madikte hiyeg amadgayapu inin. Ayge nikwe nah keh nuhiyegapu nerras ku pariye pikan nuthu igkis aymuhwa pimun adahan apanenekwa. ³ Pisnewa igyerwatnene Uhokri. Yuma pahapwinama kema pisma. Nahme pawahkisni Jesus Cristo. Ini ku samah igkis hiyakpi ini ku samah igkis hiyakun, innewa ku pariye keh igkis aymuhwa pimun adahan apanenekwa. ⁴ Pa, kuwis nah kiyathasap ay amadga inin. Nah kuwis pisenwa akak pannipwi madikte ku pariye pikehkisni nuthu. ⁵ Kuri Pa, nah tipikwiye ta pimkanit. Uyá kiyathanas ayge pimun hawwata ku samah wis kiyathaka ayge minikwak apit hawkri humaw.

Jesus Piriyepekaw Gidahankis Giwatnipwi

⁶—Nah kuwis akkap ku samah pihiyakemni ta gitkis nukannuhnipwi ku pariye pikan nuthu amadgatak inin. Igkis pidahan pisme ikeprikis nuthu. Igkisme kuwis ihe piwn. ⁷ Kuri igkis hiyakni ku madikte ku pariye nah

keh, nah keh piwntak. ⁸ Mmanawa nah kuwis akki gitkis madikte yuwit ku pariye pakkan nuthu. Igkisme ihpin. Igkis hiyakni ku nah inyerwa piwntekne. Igkis iha ku pisnewa nawahkisten. ⁹ Nah piriyepekaw gidahankis. Nah piriyepekaw kuri ka gidahankisma hiyeg ku pariye kane Uhokriyanpuma. Nah piriyepekaw gidahankis nerras ku pariye pikan nuthu. Mmanawa igkis pidahan. ¹⁰ Madikte ku pariye ndahan ignes pidahanwata. Madikte ku pariye pidahan ignes ndahanwata. Nah kiyathaka awaku ku samah igkis ndahan. ¹¹ Kuri nah ka msakwa ay amadga inin akiw. Nah atak ta pimkanit. Igkisme msekwe ay amadga inin. Pa barewpitye, uyá apuriwigikis ndahan akak madikte pannu ku pariye pis kuwis ikí ta nupitit. Igkisnewa pikan nuthu. Apuriwngikis kahadbe igkis pahapwiwa pawtak hawwata ke wisbe. ¹² Ku samah nah aynete gikakkis ay amadga inin, nahnewa apuriwigikis akak ini pannu. Nah apuriwigikis madikte nukannuhnipwi ku pariye pikan nuthu. Yuma pahapwinama biyukne piw. Ignewa Judas Iskariyotis ku pariye ikaksaka adahanikwa biyukwiki iggi biyukenek kahadbe in kahayak ku samah pannasan awna. ¹³ Kuri nah atak ta pimkanit. Ku samah nah ay amadga inin nah kuwis ekke inakni pinetni ta gitkis nuhiyegapu kahadbe igkis msakwa batek ganaktinkis hawwata ke nahbe. ¹⁴ Nah kuwis akki piwn ta gitkis kahadbe igkis kannuh wew akak pihiyakemni. Ayge nikwe nerras kane Uhokriyanpuma amedgenepwi inin igkis ka batek gikakkis. Mmanawa gihiyakemnikis ka patiptak gikakkis hawwata ku samah uhiyakemni ka patiptak gikakkis. ¹⁵ Pa, nah ka piriyepekaw adahan pis giwepentkisma amadgatak inin. Henneme nah piriyepekaw adahan pis gikapriwtenkis adahan igkis ka isaksaw arit mbayka. ¹⁶ Gihiyakemnikis ka patiptak gikakkis hiyeg kane Uhokriyanpuma amedgenepwi inin hawwata ku samah uhiyakemni ka patiptak gikakkis. ¹⁷ Uyá barewbetha gihiyakemnikis akak hiyakemniki ku pariye inyerwatnene. Ini piwn innewa hiyakemniki ku pariye inyerwatnene. ¹⁸ Ku samah pis awahkisun atan amadgat inin nahme kuri awahkiswigikis hawwata muwwapu amadga inin adahan igkis ekkenes pihiyakemni gitkis hiyeg. ¹⁹ Nah ikaw ta pit gidahankis kahadbe igkisme hawwata ikaw ta pit inyerwa.

Gidahankis Madikte Gihiyegapu

²⁰—Pa, nah ka piriyepekaw gidahanwonasma nerras nukannuhnipwi. Nah piriyepekaw hawwata gidahankis ku pariye hiyeg aysawnemenek timepnepi giwnkis ignes kamaxwa nupit hawwata akiw. ²¹ Nah piriyepekaw adahan igkis madikte humaw pahapwiwa pawtak hawwata ku samah nah pikak pis, Pa, wis pahapwiwa pawtak. Nah piriyepekaw adahan igkis hawwata pahapwiwa ukak kahadbe hiyeg kane Uhokriyanpuma amedgenepwi inin kahadbe ignes iha ku pisnewa ku pariye nawahkisten. ²² Pa, kuwis pis ikí nukiythani. Kuri nahme ikí ini nukiythani ta gipititkis nuhiyegapu kahadbe igkis pahapwiwa pawtak hawwata ke wisbe. ²³ Nahme pahapwiwa gikakkis. Pisme pahapwiwa nukakhu. Nah ikí gikiythanikis kahadbe igkis humaw inyerwa pahapwiwa

pawtak. Kahadbe hiyeg kane Uhokriyanpuma amed-genepwi inin igkis hiyapni henne, igkis hiyakni ku pisnewa nawahkisten, kahadbe igkis hiyakni ku pis batek gikakkis hawwata ku samah pis batek nukakhu. ²⁴Pa, nah muwaka nuhiyegapu ku pariye pikan nuthu nah muwaka igkis msakwa umun ku kiney wis msakwa kahadbe igkis hiyap ayge ku samah pis kiyathanan. Mmanawa pis batek nukakhu ku samah yumahte haw-kri. ²⁵Pa waditye, nerras kane Uhokriyanpuma amed-genepwi inin igkis ka hiyakpi. Henneme nah hiyaknap. Nerrasme nuhiyegapu ku pariye pikan nuthu igkis hiyakni ku pisnewa nawahkisten. ²⁶Nah kuwis akkap ku samah pihiyakemni gitkis. Aysawnemenek nah akkap gitkis akiwnek kahadbe igkis batekak pawtak hawwata ku samah pis batek nukakhu. Kahadbe igkis iwenes nuhiyakemniten nuwntak.

Jesus Kamaxwika

Mt 26.47; Mk 14.43; Lk 22.47

18 Pisenwa inakni gipigyepkawni ig Kiyapwiye Jesus awna wothu gikannuhnipwi:

—Uyay atak atere amutripwit.

Usuhme kaytwa giwn:

—Uyay.

Usuh tipik manuke pahatra parewni makerepye ke-
we Sedroh. Ayge amutripwi. Atere usuh pareke.

²Ig Judas Iskariyotismen, ner kamaykistinene Kiyapwiye Jesus, ig hiyak ku kiney ini iwetrit mmanawa ig Kiyapwiye Jesus gibetki atere ukakhu usuh gikannuhnipwi.

³Ayge nikwe ig Judas Iskariyotismen danuh atere. Ig waxene pahabunad hiyegad atere. Nerras hiyeg igkis suwtat gikakkis muwpegpiyene gisandagmakis. Iggkis iwatit gidahankis nerras muwpeg kiyatyepwi gidahankis nerras farisewkis. Iggkis atere akak abukri akak ah kadawempiye akak giwahrakis.

⁴Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig atere patipta-kiggkis. Ig kuwis hiyak madikte ku pariye danuhne gitmet. Ig danuh atere, ig awna gitkis:

—Pariye yipegpan?

⁵Iggkisme kaytwa giwn:

—Jesus nazaréyene.

Igme awna gitkis:

—Nahnawa ay.

Ig Judas Iskariyotismen ner kamaykistinene Kiyapwiye Jesus ig tabir ayge gikakkis nerras hiyeg.

⁶Iggkis timapni henne inakni giwn, “Nahnawa ay”, igkis ayguhwe, igkis tuguhbet waykboit.

⁷Pase igkis kannikewbet akiw ig ayaprikis akiw:

—Pariye yipegpan?

Iggkisme kaytwa giwn:

—Jesus nazaréyene.

⁸Igme awna gitkis:

—Kuwis nah ku awna yit: “Nahnawa ay.” Ku nah yipegpan, isaksanabay nukannuhnipwi ites tipikte.

⁹Ig awna inakni henne kahadbe in kahayak ku samah giwn kaksa ku samah ig awna git Uhokri: “Nah ka biyuksa pahapwinama hiyeg ku pariye pikan nuthu.”

Pedru Ihuk Pahapwi Awayg Gitaybi

Mt 26.51; Mk 14.47; Lk 22.50

¹⁰Pahaye adahan ig kiyapwiye Simawh Pedru wiwhe giponyaga ku kakak ig ayta. Ig huwipwihe pahapwi ibukti gidahan ner muwpegpiyene gikiparakis. Giw Mawku.

¹¹Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna git Pedru:

—Paris piponyaga ta pibutikminat. Ka muwaka xuwahun giwkis. Adahanikwa ini mbeyne Nighu awahkisun. Mmah pipewkan nah ka amapin?

¹²Ayteke nerras suwtat gikak gikiparakis gikakkis muwpegpiyene gisandagmakis igkis kamaxe Kiyapwiye Jesus. Iggkis wanakmine giwan.

¹³Ayteke igkis waxwig ta gipetunat amekene Anás. Atere kit igkis waxwig. Ig amekene Anás ig amekene Kayfás gimawhkig. Igme amekene Kayfás ig muwpegpiyene gikiparakis adahan ini peheknene kamukri.

¹⁴Ignewa ku pariye amakohnokwa awna ku pi kabayte pahapwiwa awayg miyá mpinekata madikte hiyeg miyarap.

Pedru Wihwa Giw Jesus

Mt 26.69; Mk 14.66; Lk 22.55

¹⁵Ku samah nerras hiyeg waxenete Kiyapwiye Jesus ta gipetunat amekene Anás, ig kiyapwiye Simawh Pedru makeknene gihapukis butte. Nah João nah hawwata makeknene gihapukis. Iggkisme hiyeg danuh atere amekene Anás gipin. Iggkis pareke atere gipinbukut. Nah hawwata pareke aterewata. Ig muwpegpiyene gikiparakis ig nuhiyekten. Nikwe gihiyega isakse nah parak.

¹⁶Igme kiyapwiye Pedru msekwe aytonte aranwatak yar alappota kabaywaktak. Nah hiyapni henne, nah awna gut ku pariye apuriwkeputno lappot:

—Uyá isaksa nukebyi parakte hawwata.

Henne eg paraksig.

¹⁷Ayteke no tino apuriwkeputno lappot eg awna git kiyapwiye Pedru:

—Mmah ka pisnama hawwata ner awayg gikannuhni?

Igme kaytwa giwn:

—Ka nawhnama.

¹⁸Ayteke ig atak tabir ahumwa tiket. Nerras muwpeg gibukpig gikakkis gihiyegapu igkis hamah eggu tiket ayge mmanawa ayge kaayhsima kisépikri. Iggkis tabirbet ayge awehewnikis. Igme kiyapwiye Pedru hawwata tabir atere awahpusewnata.

Jesus Ay Gipetun Muwpegpiyene Gikiparakis

Mt 26.59; Mk 14.55; Lk 22.26

¹⁹Apimwata ini nerras muwpeg gisandagmapukis waxe Kiyapwiye Jesus ta gipetunat amekene Anás. Igme amekene Anás ig muwpegpiyene gikiparakis. Ayge ig ayapte Kiyapwiye Jesus. Ig ayapri:

—Pariyeki pikannuhnipwi? Pariyeki pinetni gitkis?

²⁰Igme kaytwa giwn:

—Nah ka ayamawnama adahan nah kannuhhekne. Nah kannuhekne giwtrikneswa madikte hiyeg. Nah kannuhekne ku kiney judeyenepwi pahadgupu. Nah kannuhekne ayhtë agiku leglis, ayhtë agiku Uhokri Gipin. ²¹ Mmahki pis ayapun amin nnetni gitkis hiyeg? Pis ka kis ayapun. Kiskama yis ayá hiyeg ku pariye timepnepw nuwnhu amin ku pariye nnetni gitkis. Iggisnewa hiyak ku kamin nah kinetihwa.

²² Pahapwi muwpeg gisandagma ayge gihumwa Kiyapwiye Jesus ig timani inakni giwn henne, ig biyuhpig. Ig awna git:

—Mmahki pis kaytwa giwn muwpegpiyene gikiparakis henne?

²³ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ku inakni nuwnhu ka kibeynema yuwit, uyá akki wothu. Henneme ku nah awna kibeyne yuwit, mmahki pis biyuhun nikwe?

²⁴ Igme amekene Anás hiyapni henne, ig ka hiyá gisamanak. Ayteke nikwe ig awahkiswig gidukwenewa mawanmine ta gimkanit ner muwpegpiyene gikiparakis pahapwiwa akiw kewye Kayfás.

Pedru Wihwa Giw Jesus Akiw

Mt 26.71; Mk 14.69; Lk 22.58

²⁵ Apimwata ini kiyapwiye Simawh Pedru gidukwenewa tabirnene ayge kabaywak awahpusewne. Ayteke nikwe nerras hiyeg ayge awna git:

—Mmah ka ba pisanama gaytakkis ner awayg gikanuhnipwi?

Igme wihwe giw Kiyapwiye Jesus. Ig awna:

—Ka nawhnama.

²⁶ Ayteke pahapwi muwpegpiyene gikiparakis gibuk awna git kiyapwiye Pedru. Ig gikebyi ner awayg ku pariye kiyapwiye Pedru ihuke gitaybi. Ig awna git:

—Nah hiyapi ayhtë amutripwi gikak ner awayg.

²⁷ Igme kiyapwiye Pedru wihwe giw Kiyapwiye Jesus akiw. Nikwenéwa pahapwi takarak awna.

Jesus Ay Gipetun Pilatus

Mt 27.1, 11; Mk 15.1; Lk 23.1

²⁸ Ayteke ariwnteke ini kibeyweke nerras muwpegpiyene gisandagmapukis waxe Kiyapwiye Jesus agikut amekene Kayfás gipin. Iggis waxwig ta gipinwat ner hiyaptigi romayene. Henneme igkis ka parak atere gipinekut. Mmanawa igkis ka hiyá igkisma pasamrak akak hiyeg romayene abet gipetrakis. Waké igkis pasamrekwiye gikakbe, gitkiskam igkis patehwepye. Nikwekam ka ikkam adahan igkis fetya.

²⁹ Ayteke ig ner hiyaptigi romayene pes gipetunatkis. Giw Pilatus. Ig awna gitkis:

—Kapatraki yis kamiye ner awayg?

³⁰ Iggisme awna git:

—Waké ig ka kakehniyema, usuh ka waxrikam ta pipetunat. Amawka pis hiyak gikak. Amawka pis umahkiswig.

³¹ Igme amekene Pilatus timapni henne, ig awna gitkis:

—Yiswa hiyak gikak. Iwapnig. Hiyaknabay gikak ku samah yis hiyeg judeyenepwi yihiyakemni.

Iggisme kaytwa giwn:

—Kawa. Usuh muwaka ig umehpika. Minikwak usuh hiyeg judeyenepwi padakte kakehniye akak tip. Henneme kuri yis romayenepwi yikumadukan ka isaksa usuh judeyenepwi adahan usuh umahkis hiyeg kakehniye. Amawka piswa umahkiswig.

Hennewatbaki igkis awna.

³² Inneki keh in kahayak ku samah Kiyapwiye Jesus awna ku ig miyá amin giyakninek.

³³ Ig amekene Pilatus timapni inakni giwnkis henne, ig pareke ta gipinekut akiw. Ig iwapkis Kiyapwiye Jesus ta gitiput. Igme danuh atere, igme awna git:

—Mmah pis hiyeg judeyenepwi gikiparakis?

³⁴ Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Kitak pis utí inakni yuwit? Ba piwnteknewatma ba kawak ba giwntakkisma nawenépwi hiyeg?

³⁵ Igme amekene Pilatus kaytwa giwn:

—Mmahki nah ayapi nuwnteknewa? Nah ka judeyenema. Inakni giwntakkis piyakipwi judeyenepwi. Nerras muwpeg kiyatyepwi igkisnewa ikepi ta nuwakuit. Pariyeiki pikehni gikakkis?

³⁶ Igme kaytwa giwn:

—Nahnewa gikiparakis henneme nah ka kema ikiparat amedgenema inin. Waké nah gikiparakis ke ikiparatbe amedgene inin, nikwekam nuhiyegapu keryekiskam adahan nah ka kamaxka gapitkis judeyenepwi gimuwpegakis. Henneme nukumadukan ka ariwntakma inin hawkri.

³⁷ Ig amekene Pilatus timapni henne, ig awna:

—Mmah pis pahapwi ikiparat nikwe?

Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Hennewa ku samah pis awna. Nah waypuka amadgat inin adahan nah humaw hiyeg gikiparakis. Nah ayta amadgat inin adahan nah ekkene hiyakemniki ku pariye inyerwatnene. Madikte hiyeg ku pariye batekye akak hiyakemniki ku pariye inyerwatnene, ignes timap nuwnhu.

³⁸ Ig amekene Pilatus timapni henne, ig awna:

—Pariyepahki ini hiyakemniki inyerwatnene?

Pisenwa gawnhan inakni yuwit, ig pes akiw ta gipetunatkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis. Ig danuh atere, ig awna gitkis:

—Nah ka utí mbaynama gikehni. Ku apim inin yis fetya adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri wiwhki-swiye yahawkripwi giwaktakkis hiyeg ejituyenepwi.

³⁹ Mpuse yipetra henne yis yibetki adahan nah isahkis apim ini pahapwi awayg ku pariye paraksepkaré. Ba yis muwaka nah isahkis ner ikawparinene yikipara judeyenepwi?

⁴⁰ Iggisme timapni henne, igkis madikte kabiman git:

—Kawa. Ka ignama. Uyá isahkis udahan Bahabás.

Hennewatbaki igkis kabiman. Ig Bahabás ig amepye.

Jesus Mahipwihpika Gapitkis Suwtat

Mt 27.27; Mk 15.16

19 Ayge nikwe ig amekene Pilatus iwapkise Kiyapwiye Jesus. Ig biyuhkiswig akak tigay ta gitkis gisuwtatapu.

² Apim ini gisuwtatapu awna:

—Uyay arehwa gikak. Uyay kawihkis gikawihni ta gipitit kewa ukiparawiybe ku samah ig kawih dagam duruweh akak gisuwpren karukri wahano.

Ayteke nikwe igkis imepe puduku, igkis keh gisuwpren nikak. Igkis kawihkisni ta gitewharit. Igkis kadagmanepri akak pahak dagam duruweh.

³ Ayteke igkis mahipwihpig. Igkis awna git:

—Aa kiyapwiyad, kibeyne pis ay kuri. Pis judeyene-pwi gikiparadkis.

Akak ini igkis biyuhbokepri.

Jesus Daddahkiswika

Mt 27.22; Mk 15.9; Lk 23.20

⁴ Pisenwa nikwe ig amekene Pilatus pes ta gipetunatkis nerras hiyeg akiw. Ig awna gitkis:

—Ipegnay ayta. Kuri nah waxwasepri ayta yipetunat adahan yis hiyakni ku nah ka utí ariknawnama gikehni mbay. Ka kis adahan nah umahkisri.

⁵ Ig Kiyapwiye Jesus pes atere. Gisuwpren puduku ay gitewha. Ig kadagmanpit akak gidagmanpit duruweh. Ayteke nikwe ig amekene Pilatus awna ta gitkis hiyeg:

—Ipegnay gimkat ner awayg. Akayih. Ikeypi kuri yis hiyapkis mbeyne git.

⁶ Igkisme muwpeg kiyatyepwi gikakkis gisandagmapukis igkis hiyapni henne, igkis kaytwa giwn:

—Uyá daddahkiswig udahan! Uyá daddahkiswig!

Igme amekene Pilatus kaytwa giwnkis:

—Yiswa iwapri. Yiswa daddahgi. Mmanawa nah ka utí ariknawnama gikehni mbay.

⁷ Igkisme judeyene-pwi giwewkistenkis kaytwa giwn:

—Usuh judeyene-pwi kadahan ukumadukan. Inakni ukumadukan awna ku amawka ig umehpika apatra ku samah ig ikawparinene ku ignewa Uhokri gikamkayh.

⁸ Igme amekene Pilatus timapni henne ku ig ikewne Uhokri gikamkayh, ig apisasew kaayhsima akiw.

⁹ Ayteke nikwe ig pareke ta gipinekut akiw. Ig iwapkis Kiyapwiye Jesus atere. Ayteke ig awna git:

—Pariyenekap?

Igme Kiyapwiye Jesus ka kaytwa giwn.

¹⁰ Ig amekene Pilatus hiyapni henne, ig awna git:

—Mmahki pis ka kaytwa nuwnhu? Ka ba pis hiyakni-ma ku nah kadahan ndatni adahan pisahkiswitni, nah hawwata kadahan ndatni adahan pidaddahkiswitni?

¹¹ Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Igwa Uhokri inugikyene ikí pit ini pidatni. Nikwe ner ku pariye ikepun ta piwakuit iggi gitaraksan pi kiyeste ariw pitaraksan mmanawa ig yuma gidatni giwn-tak Uhokri adahan ig nuktepen piwakuit.

¹² Ayteke ariwntak inakni giwn, ig amekene Pilatus ipegminene gihiyakemni adahan ig hiyak ku samahpa ig isahkiswig ariw ini. Henneme nerras judeyene-pwi

giwewkistenkis ka isaksig. Ku aysaw ig diyuh ta gipetunatkis igkis kabimanape git. Igkis awna:

—Ku pis isahkiswig, nikwe in arakak ku pis ka batek gikak pikipara kiyapwiye Sésar. Mmanawa ku pahapwi ikaw hiyeg gikiparakis, amun ini nikwe ig siguhne kiyapwiye Sésar. Ku pis isaksa Jesus ikaw hiyeg gikiparakis, nikwe kiyapwiye Sésar dagawne pitnek.

¹³ Ig amekene Pilatus timapni henne, ig pes ta amadgat ini iwetrit kewye “Tippahaki”. Inakni giwnaprikkis judeyene-pwi kewye “Gábata”. Ig batahki-swa atere amadgat gepwi adahan ku kiney ig hiyekne gikakkis hiyeg.

¹⁴ Ayteke nikwe ig awna ta gitkis nerras muwpeg kiyatyepwi. Giwn:

—Ipegnay gimkat ner yikipara.

Ig awna inakni kabá puwip kamuw abet ini hawkri ku kabet hiyeg judeyene-pwi umah muttuhyan adahan igkis ahegbetewnes adahan gipetrakis adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri umahkis muttuhyan gidukwenaprikkis amekene-gben kahadbe ig giwihkwiswitnikis giwakitakis hiyeg ejituyene-pwi.

¹⁵ Igkisme timapni henne, igkis kabiman git:

—Ka ba isahkisri! Daddahkisnig!

Igme amekene Pilatus awna gitkis:

—Mmah yis muwaka nah daddahkis yikipara?

Igkisme muwpeg kiyatyepwi kaytwa giwn:

—Ignewa kiyapwiye Sésar ukipara.

¹⁶ Igme timapni henne, ayge nikwe ig matiwniswe. Ig ikepri ta giwakitakis gisuwtatapu adahan igkisme gideddehpitni. Ayteke nikwe igkis iwepri igkis hiyuhkise giyakni git.

Jesus Deddehpika Aminat Giyakni

Mt 27.32; Mk 15.21; Lk 23.26

¹⁷ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus hiyuhwe akak giyakni, ig tipikepka apititak ini paytwempu ta apitit pahá waxri imuhgipitnene kewye “Waxri Hiyeg Gaptiwpitwiye”. Inakni giwnaprikkis judeyene-pwi kewye “Gówgota”.

¹⁸ Igkis danuh atere, ayge igkis deddehpig ta aminat giyakni. Igkis tabirasepri ay giyegbikis piyana gikebyikis awaykemni. Igkisme amin giyaknikis ayge gihumwa, igme pakwa giyegbikis.

Kagta Daddahka Aminat Giyakni

Mt 27.37; Mk 15.26; Lk 23.38

¹⁹ Ayteke ig amekene Pilatus tamakse pahak kagta adahan arekhetni ku pariye gikehntitnene ta gitkis hiyeg. Ig daddahkiswin ta aminat Kiyapwiye Jesus giyakni. Amadgatak ini kagta awna: “Ig Jesus Nazaréyene Ig Judeyene-pwi Gikiparakis”.

²⁰ Ini waxri imuhgipitnene ku kiney Kiyapwiye Jesus deddehpika in kennesa arimkat paytwempu Jerusalelm. Ayge nikwe kaayhsima hiyeg danuh atere, ignes ipegboha ini kagta. In tamakka giwnaprikkis mpana gikebyikis hiyegpiyene-pwi judeyene-pwi giwnaprikkis, romayene-pwi giwnaprikkis, grési-yene-pwi giwnaprikkis.

²¹ Nerras muwpeg kiyatyepwi hiyapni henne, igkis awna git amekene Pilatus:

—Ka muwaka tamakkis henne ku ig judeyenepwi gikiparakis. Ka ignama. Uyá tamak ku ig he ikawparinen ku ig judeyenepwi gikiparakis.

²² Igme amekene Pilatus kaytwa giwnkis:

—Ku pariye nah tamakkise hennewa in msekwe kuri.

Suwtat Ibakha Jesus Gikawihni Pawtak

Mt 27.35; Mk 15.24; Lk 23.34

²³ Nerras suwtat pisenwa gidaddahnikis, igkis iwé Kiyapwiye Jesus gikawihni. Igkis ibekhepni pawtak mpuse gipuriwkis nerras paxniknene gikebyikis suwtat. Gisimsanen msekwe. In yuma nipodrak. In kehka he kamisnen.

²⁴ Igkis hiyapni henne, igkis kinetihwa pawtak. Igkis awna:

—Uyay ka sigkebdihni. Uyay arehwa akak tip adahan wixwiy hiyá ku pariye kabunungan iggi adarihpitni.

Ayge nikwe igkis arehwa akak tip. Igkis kehne henne, metakwa in kahayak ku samah Uhokri gannasan minikweknene awna. In awna:

“Igkis ibekhe nukawihni pawtak. Igkis arehwa akak tip adahan hiyá ku pariye kabunungan iggi darihpiye nsimsa.”

Hennawatbaki ig Uhokri gannasan awna.

Jesus Apuriwkis Ginag Ta Git João

²⁵ Ayge tinogben tabirbet kennesa gihumwa Kiyapwiye Jesus giyakni. Ginag tabir ayge payak gukak gusamru, gukak pahapuwa kiyapuno Mahi akiw ku pariye kiyapwiye Kilopas gihayo, gukak kiyapuno Mahi Madalena.

²⁶ Ig Kiyapwiye Jesus hiyá ginag tabir ayge. Ig hiyapun nah João hawwata nah ayge kennesa guhumwa. Ayge nikwe ig apuriwkis usuh pawtak. Ig awna gut ginag:

—Kiyapuno, ig ner humaw nuwenyan hawwata ke pikamkayhbe.

²⁷ Ayteke ig awna nuthu:

—João, no humaw pinag kuri.

Ariwntak ini nah amapig adahan eg msakwa ay nupineku.

Jesus Miyap

Mt 27.45; Mk 15.33; Lk 23.44

²⁸ Pisenwa inakni giwn, Kiyapwiye Jesus hiyakni ku gannipwi amadga inin kuwis pisenwa. Ayteke ig awna:

—Nah arabyu un.

Ig awna inakni henne kahadbe in kahayak ku samah Uhokri gannasan minikweknene kinetihwa gimin.

²⁹ Ayge pahá atiy kipun akak win suwiyweye. Igkis hiyeg ayge igkis hiyapni henne, igkis iwé pahá arikna ku pariye mtibetnene. Igkis subukwin ahakwat ini win adahan anugasene. Igkis iké akisugik pahat ahesa ke wye “isoppu”. Pisenwa igkis tarekwin ta gibiygikut Kiyapwiye Jesus.

³⁰ Igme amapin. Ayteke ig awna:

—Madikte ku pariye gimawkanitnene nawahkisten in kuwis pisenwa.

Ayge ig kuwigihwe gitew. Giyakek madike. Ig miyap.

Jesus Digistepka Akak Lans

³¹ Ayge nikwe kennesa adawnhan samdi. Nerras judeyenepwi giwewkistenkis hiyapni henne, igkis atak ta git amekene Pilatus. Igkis danuh atere, igkis awna git:

—Dunihkispinaba gibagwankis nerras awaykemni aminene giyaknikis adahan iwawha gimiremnikis kahadbe igkis wiwhpika aminatak giyaknikis apit samdi danuh.

Igkis awna inakni henne awaku igkis ka muwaka gipitkis msakwa ay amin giyaknikis abet samdi. Mmana wa ini samdi apitmin madikte hawkri adahan gipetrakis. Igme amekene Pilatus ihe giwnkis.

³² Ayteke nikwe gisuwtatapu piyana gikebyikis tipik danuh atere ku kiney igkis awaykemni daddahka. Igkis dunihe gibagwan ner pitatye awayg. Ayteke igkis dunihe gibagwan ner ku pariye daddahka payak gikak.

³³ Henneme ku aysaw igkis danuh ta git Kiyapwiye Jesus adahan giduhnepten, ayge igkis hiyapri ayipa gimiremni kuwis. Igkis hiyapni henne, igkis ka dunihe gibagwan.

³⁴ Henneme pahapwi gaytakkis digiswig gimuhrik akak pahat “lans” kurumri. Migat akak un pes ayteke.

³⁵ Nah João ekkene yit ku pariye nah hiyá akakwa nuwtyak. Nah ekkene yit inetit ku pariye inyerwatnene. Nah hiyakni ku in inyerwa. Nah akkin yit kahadbe yis kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus.

³⁶ Ini ku samah gibagwan ka dunihe in kahayak hawwata ku samah Uhokri gannasan minikweknene kinetihwa gimin ig muttuhyan ku pariye umehpika gidukwenaprikkis hiyeg. In awna:

“Yuma pahatnama gipit dunihekanek.”

³⁷ Inme ku samah ig digiswika akak lans in hawwata kahayak ku samah gannasan kinetihwa amadgatak nawenéwa iwetrit. In awna:

“Igkis ipeg ta gimkanit ner ku pariye gidigsankis.”

Jesus Apuhpika

Mt 27.57; Mk 15.42; Lk 23.50

³⁸ Ariwntake ini pahapwi awayg giw José arimatéyene danuh atere. Ig pahapwi gaytakkis Kiyapwiye Jesus gikannuhnipwi henneme ig ka akkaw awaku ig apis gibohrikis nerras judeyenepwi giwewkistenkis. Ig hiyapni henne ku samah ayipa gimiremni, ig tipik danuh atere git amekene Pilatus. Ig awna ta git:

—Kiyapwiye, uyá amnihun isaksan adahan nah atere iwepe amekenemni Jesusmin gipit.

Igme amekene Pilatus kaytwa giwn:

—Bariká. Iwepnika.

Ig kiyapwiye José timapni henne, ig tipik wiwhpiye Kiyapwiye Jesus gipit aminatak giyakni.

³⁹ Igme ner kiyapwiye Nikodémus ku pariye minikwak danuh git Kiyapwiye Jesus tiyegim, ig atere ghapti kiyapwiye José arimatéyene. Ig ewk pohowku

madikwa (50) ahehtet ah amar kuwkwaki kewye “miha” akak ah adidkan kuwkwaki kewye “aloés”.

⁴⁰ Igkis danuh atere, igkis wiwhe Kiyapwiye Jesus gipit aminatak giyakni. Igkis wanakminepri akak kamis seyne barewbetye payak akak ini ah amar kuwkwaki adahan gimihetni ku samah hiyeg judeyenepwi gihiyakemnikis.

⁴¹ Pahayku amutripwi ayge kennesa arimkat ku kiney Kiyapwiye Jesus deddehpika. Ayge amutripwi pahayku imewti nukune ku pariye kote kawihkahte.

⁴² Igkis hiyapni henne, igkis awna:

—Ini imewti kennesa. Uyay iwawhaw sarayh gipit atere, mmanawa amawka ku wis barewpithaw apit samdi danuh.

Atere igkis sarayhe Kiyapwiye Jesus gipit.

Jesus Kannikew

Mt 28.1; Mk 16.1; Lk 24.1

20 Ayteke paka abet kabeyweke msanpew kapwih-te eg kiyapuno Mahi Madalena danuh atere arit Kiyapwiye Jesus gimew. Ayge eg hiyá gimew asabwat ayipa wokepka.

² Eg hiyapni henne, eg sigise eg danuh ta git kiyapwiye Simawh Pedru. Nah João ayge gikak. Eg awna ta wothu:

—Igis wiwhe Ukiparawiy agikutak gimew. Usuh ka hiyak ku kite igkis sarayhpig.

³ Ig kiyapwiye Pedru timapni henne, ig tipik atere.

Nah hawwata tipigwata. Usuh atere iwasene gimew.

⁴ Usuh piyamate sigise atere. Nah pi sigiste giw kiyapwiye Pedru. Nah kit danuh giw.

⁵ Nah darakaw nah iwasa atere, nah hiyá Kiyapwiye Jesus gidagmanpit kihubete agiku gimew. Henneme nah ka parak atere.

⁶ Igme kiyapwiye Pedru danuh nuhapuh butte akak giparakan. Ayge ig hiyá gidagmanpit kihubete ⁷ payak akak giwanratiw. Henneme ini giwanratiw ka kennesnima arimkat gidagmanpit. In kahimuke aparayewa niw.

⁸ Nah hawwata ku pariye kit danuh nah pareke atere butte. Nah iwasa yumahe gipit ayge. Ayge nah ihe ku ig Kiyapwiye Jesus kuwis kannikew.

⁹ Mmanawa apit ini usuh kote pukuhpate ini Uhokri gannasan minikweknene ku samah in awna ku amawka ig kannikaw ariw gimiremni.

¹⁰ Ayteke pisenwa usuh tipik ta upinekut.

Jesus Hiyapkiwisa Gut Mahi Madalena

Mt 28.9; Mk 16.9

¹¹ Egme kiyapuno Mahi Madalena danuh atere ku kiney ig sarayhpika, eg tabir ayge ahumwa gimew. Eg tihano ayge. Eg tihano, eg darakaw. Eg iwasa ta agikut gimew.

¹² Ayge eg hiyá piyana gikebyikis ahj kasimsapuwape seyne. Igkis batabdawk pahapwi gitiwhaptak pahapwime gikataptak ku kiney Kiyapwiye Jesus gidukwen.

¹³ Igkis awna ta gut:

—Kiyapuno, mmahki pis tihapu ayge?

Egme kaytwa giwnkis:

—Awaku igkis iwé nukipara. Nah ka hiyak ku kit igkis sarayhpig.

¹⁴ Eg awna inakni eg wagestaw eg hiyá Kiyapwiye Jesus ayge henneme eg ka hiyakriwa ba Jesusma ig.

¹⁵ Ayge ig awna ta gut:

—Kiyapuno, mmahki pis tihapu ayge? Pariye pipegan?

Egme gupewkankam ku ig amutri akapriwtenkam. Eg awna git:

—Kiyapwiye, ku pis iwepri, uyá akki nuthu ku kit pis sarayhpig kahadbe nah tahhan iwepri.

¹⁶ Igme Kiyapwiye Jesus kanum guw.

—Mahi.

Eg timapni henne eg wagestaw. Eg murotpi git. Eg awna guwnaprik:

—“Rabôni”.

Inakni wownaprikwiw “Kiyapwiye nukannuhten.”

¹⁷ Igme awna ta gut:

—Ka ba mpithan mmanawa nah kote wagahte ta git Nighu. Su ta gitkis nukebyupwi. Uyá akki gitkis ku nah me wagehe ta git Nighu ta gitwata Yig, ta git nuwohki-ga, ta gitwata yiwohkiga.

¹⁸ Eg timapni henne eg tipik ayta wothu. Eg danuh ta wothu, eg awna:

—Nah kuwis hiyá Ukiparawiy.

Ayge eg akki wothu inakni ku pariye Kiyapwiye giwn gut.

Jesus Hiyapkiwisa Ta Gitkis Gikannuhnipwi

Mt 28.16; Mk 16.14; Lk 24.36

¹⁹ Abetnewa ini hawkri paka aygete usuh gikannuhnipwi pahadgupu agiku pahaykunene xam. Alappota sabutip mmanawa usuh apise gibohrikis nerras judeyenepwi giwewkistenkis. Pahaye adahan Kiyapwiye Jesus hiyapkiwisa tabir ayge ubethu. Ig awna ta wothu:

—Uhokri gabay yikaknek.

²⁰ Ig awna henne, ig ekki wothu giwak akak gimuhri. Ayge usuh bateke unaktin kaayhsima ku samah usuh hiyá Ukipara akiw.

²¹ Igme awna ta wothu akiw:

—Ka yi muwaka kiyimwihwa apit yiyakni. Ku samah Nighu kuwis awahkiswen, nah hawwata nah awahki-sweynek.

²² Ig awna henne, ig puh ta upitit. Ig awna wothu:

—Amapanay Uhokri Gitip. ²³ Kuri hiyawa yis awna gitkis hiyeg nuwntakwa. Ku aysaw yis akki gitkis ku Uhokri bayahminigkis ariw gitaraksankis, ayge nikwe igkis bayahminapka. Ku aysaw yis akki gitkis hiyeg ku Uhokri ka bayahminigkis ariw gitaraksankis, ayge nikwe igkis ka bayahminaka.

Jesus Hiyapkiwisa Ta Git Tomé

²⁴ Henneki ig Kiyapwiye Jesus hiyapkiwisa wothu. Henneme pahapwi waytakhu usuh giwatnipwi kewye Tomé Abes ig ka hiyapri mmanawa ig yuma ayge apim ini ku aysaw Kiyapwiye Jesus hiyapkiwisa wothu.

²⁵ Ayteke nikwe usuh atere akki git. Usuh danuh atere, usuh awna git:

—Usuh kuwis hiyá Ukiparawiy. Ig kuwis kannikew akiw.

Igme kaytwa wown:

—Nah ka iha inakni. Ku ka nahwatma hiyá akakwa nuwtyak ini pudubdu adukwen giwaku, ku ka nahwatma idis nuwaku ta agikut ini pudubdu adukwen, ku ka nahwatma idis nuwaku ta gimuhrikut, nikwe nah ka iha inakni yiwn aynesnima ku ig kannikew.

²⁶ Ayteke ariwnteke ini adahan pahay paka akiw usuh pahadgupu agiku payt akiw. Ig kiyapwiye Tomé ayge ukakhu. Pahaye adahan, lappot sabutip, ig Kiyapwiye Jesus hiyapkiswe wothu akiw. Ig tabir ayge ubethu. Ig awna:

—Uhokri gabay yikaknek.

²⁷ Ayge ig awna ta git kiyapwiye Tomé:

—Ipeg nuwakuit. Hiyawa pis uduk piwak atere kuri. Hiyawa pis uduk piwak atan numuhgikut hawwata akiw. Ka muwaka tuguhkis pikamaxwan. Kamaxwana-ba ta nupitit.

²⁸ Ig kiyapwiye Tomé hiyapni henne, ig awna git:

—Kiyapwiye, pisnewa nukipara. Pisnewa nuwohkiga.

²⁹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna git:

—Tomé, pis kamaxwa nupitit awaku ku samah pis hiyapun. Henneme ignes ku pariye kane hiyapun igkis kamaxwa ta nupitit, ini gikamaxwankis pi kabayte mpiya pidahan. Aysawnemenek igkis utí kaayhsima kabaykanek.

Inakni Yuwit Tamakka Adahan Hiyeg Kamaxwa Ta Gipitit Jesus

³⁰ Ig Kiyapwiye Jesus keh kaayhsima annut akiw ay wowtrik usuh gikannuhnipwi. Nah ka akkin madiktema amadgatak inin karta.

³¹ Henneme nah anniri inakni yuwit ku pariye nahan kahadbe yis iha ku ig Kiyapwiye Jesus ignewa Cristo, ig Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiy. Kahadbe yis iha ku ignewa Uhokri gikamkayh. Ku yis kamaxwa ta gipitit, yis aymuhwanek gimun Uhokri adahan apanenekwa.

Jesus Hiyapkiswe Akigbimna Mahakwa

21 Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus hiyapkiswe wothu usuh gikannuhnipwi akiw ayge akigbimna mahakwa kewye Tiberiyades. Nah akkite yit ku samah ig hiyapkiswa wothu.

² Usuh pahadgupu ayge. Ig kiyapwiye Simawh Pedru ayge ukakhu. Ig kiyapwiye Tomé Abes aygwata ukakhu. Ig kiyapwiye Natanael kanayene galiléyene ig aygwata ukakhu. Hawwata usuh piyana ukebyi amekene Zebedew gikamkayupwi usuh aygwata gikakkis. Piyana gikebyikis nawenépwi gikannuhnipwi ayge hawwata.

³ Ayteke nikwe ig kiyapwiye Simawh Pedru awna ta wothu:

—Nah atakte subukminate.

Usuhme kaytwa giwn:

—Usuh ataka pihapti.

Usuh tipik gihapti. Usuh sarayhwa ta amadgat umuh. Usuh subukminene hewke tiyegim. Kameki usuh kakamaxnime im pahapwinama.

⁴ Kabeyweke ig Kiyapwiye Jesus hiyapkiswe tabir akigbimna mahakwa. Henneme usuh ka hiyakriwa ba ignama Jesusma.

⁵ Ig kabiman wothu:

—Kamahad, ba yis kawin?

—Yuma.

⁶ —Subuknabay yitagmaya kihehaptak han pawkat. Ayge yis kawinne.

—Ihkata nikwe.

Usuh subukmine utagmaya atere. Ayge nikwe usuh kakamaxni kaayhsima im. Kabahte usuh ka hiyá akahminak utagmaya.

⁷ Nah hiyapni henne, nah awna git kiyapwiye Pedru:

—Ig ner Ukiparawiy.

Ig kiyapwiye Simawh Pedru timapni henne ku ig Ukiparawiy, aynewa ig kawih gidagmanpit, mmanawa ig masimsa. Ig kawih gidagmanpit akak gitubkan gimkanit.

⁸ Usuhme atere amadga wahmun mmanawa usuh kennesa ihapkat. Muwaka adahan pohowku madikwa (50) iwanti adahan danuh atere.

⁹ Usuh danuh atere, usuh sarayhwa waxrimpakat. Ayge nikwe usuh utí tiket amey akak im ayge nibet ariwtrik eggu tiket. Bugut hawwata aygwata ahumwa.

¹⁰ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna wothu:

—Iwinay ariwntak yiwin.

¹¹ Ig kiyapwiye Simawh Pedru timapni henne, ig sarayhwa amadgat umuh. Ig kehe utagmaya waxrimpakat kipun akak nopsadmin im. Madikawku madikwa gikebyikis akak pohowku madikwa akak mpana gawnakis (153). Im kaayhsima kameki utagmaya sigkame.

¹² Pisenwa nikwe ig Kiyapwiye Jesus awna wothu:

—Barubakay ax.

—Ahadye.

Yuma pahapwinama waytak kibowkaye ayapri ku pariylene ig awaku usuh hiyaknig ku ig Ukipara.

¹³ Igme Kiyapwiye Jesus atere ganwat tiket, ig iwé bugut ig ikepni wothu. Hawwata ig iké wothu im. Usuhme axni.

¹⁴ Ini amamnaput ig Kiyapwiye Jesus hiyapkiswa ta wothu ariwntak gikankawni ariw gimiremni.

Jesus Ayá Pedru Ba Ig Batek Gikak

¹⁵ Pisenwa waxni ig Kiyapwiye Jesus kinetihwa gikak kiyapwiye Simawh Pedru. Ig ayapri:

—Simawh, pis ku pariye kiyapwiye João gikamkayh, ba pis batek nukakhu mpiya madikte amadga inin?

Igme kiyapwiye Pedru kaytwa giwn:

—Ihi, Kiyapwiye. Pis hiyakni ku nah batek pikak.

Igme awna git:

—Ikapnaba ndahan nupigyanpu muttuhiyene. Akkanaba nuwnhu ta gitkis nuhiyegapu ku pariye kotenene pukuhpate nuhiyakemni kabayhtiwatma.

¹⁶ Ayteke nikwe ig awna git apeynipye akiw. Giwn:
 —Simawh, pis ku pariye kiyapwiye João gikamkayh,
 ba pis batek nukakhu?
 Igme kaytwa giwn akiw:
 —Ihi, Kiyapwiye. Pis hiyakni ku nah batek pikak.
 Igme awna git:
 —Apuriwnaba ndahan nupigyanpuisa muttuhpiyene
 nerras ku pariye kamaxwenepwi ta nupitit.
¹⁷ Ayteke nikwe ig ayapri amamnaputne akiw:
 —Simawh, pis ku pariye kiyapwiye João gikamkayh,
 ba pis batek nukakhu?
 Igme kiyapwiye Pedru kapusa barukiswe ayge awa-
 ku ku samah ig Kiyapwiye Jesus ayapri amamnaput
 akiw ba ig batekwatma gikak. Ig kaytwa giwn akiw:
 —Kiyapwiye, pis hiyak madikte. Pis hiyakni ku nah
 batek pikak.
 Igme Kiyapwiye Jesus awna git:
 —Ikapnaba ndahan nupigyanpuisa muttuhpiyene
 akak nuhiyakemni.

Jesus Akki Ku Pariye Nemnikumpiye Git Pedru

¹⁸ Ayteke ig awna git akiw. Giwn:
 —Kuri nah ikí pinetni. Minikwak pis takwayete pis ka-
 wih pisimsa pis wew ku kit pimawkan. Henneme ay-
 sawnemenek pis kiyapwinek pis isaksanek nawenépwi
 hiyeg adahan igkis keh gimawkankis pikak. Pis tarak-
 nek piwak adahan igkis kawihkis pisimsa adahan igkis
 piwaxepten ku kit pis ka atekkere.
¹⁹ Ig awna inakni henne, ig ekkene git ku samah ay-
 sawnemenek igme umahkiswe giwneteknewa gidahan
 Uhokri gikiythani. Pisenwa gawnhan inakni yuwit ig
 awna git:
 —Ikawnaba hawwata ke nahbe.

Jesus Ka Akki Ku Pariye Nemnikumpiye Nuthu

²⁰ Ayteke ig kiyapwiye Pedru wagestaw, ig hiyá paha-
 pwiwa Jesus gikannuhni ig waywe gihapu. Igme ner ku
 pariye Kiyapwiye Jesus batek gikak kaayhsima ku pa-
 riye kuhwekwa betnene gihumwa Kiyapwiye Jesus ay-
 ge aranwa axtet, ig ayapri amin ku pariye gikamayki-
 switni.
²¹ Ig kiyapwiye Pedru hiyapri ayge, ig ayá Kiyapwiye
 Jesus:
 —Kiyapwiye, ya ner? Pariyeki danuhne gitnek?
²² Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:
 —Ka hiyá pisma hiyak nikak. Ku nahwa muwakapri ig
 msekwe ay nekwa ku aysaw nah diyuhnek akiw, ka
 hiyá pisma hiyak nikak. Pisnewa hiyak akak ku pis ikaw
 hawwata ke nahbe.
²³ Ariwnteke ini, inetit ibekhwepi gipurikwis ukeby-
 upwiw gimin ner gikannuhni ku ig ka miyati. Kameki
 Kiyapwiye Jesus awname ku ig ka miyati. Ig he awna:
 “Ku nahwa muwakapri ig msekwe ay nekwa ku aysaw
 nah diyuhnek akiw, ka hiyá pisma hiyak nikak.”

Jesus Keh Kaayhsima Annut Ku Pariye Kane Anhaka Amadgat Kagta

Jo 20.30

²⁴ Nah João ku pariye ekkene inakni inetit yit, ku pa-
 riye anniri inakni yuwit, nahnewa ner gikannuhni. Yis
 hiyakni ku inakni nnetni inyerwa.
²⁵ Ig Kiyapwiye Jesus keh kaayhsima annut akiw hen-
 neme nah ka anniri madiktema. Waké in annakekwiye
 amadga kagta, in humaw kaayhsima kagtakam. Nu-
 pewkan in ka kapitkam ay amadga inin hawkri pahak-
 te.

Átus

Inin kagta awahkiska gapit amekene Lúkas. Ig wew muwwapu gihapti Uhokri giwatni amekene Pol. Inin gikagtan akki wotwiy ku samah Jesus gihiyegapu kibihwa muwwapu amadga wayk payebitak gikakkis gihiyegapu ku pariye judeyenepwi payebitak gikakkis gihiyegapu ku pariye kane judeyenepwima. In akki wotwiy ku pariye kabayka Uhokri Gitip keh gipitimpikis gihiyegapu awenketeke ku samah Kiyapwiye Jesus iwepka ta inugikut. In akki wotwiy ku samah amekene Pedru gikak amekene Pol igkis ekkenes Uhokri ginetni muwwapu.

Jesus Hiyapkiswa Ta Gitkis Giwatnipwi

Mt 28.16; Mk 16.14; Lk 24.36; Jo 20.19

¹ Kiyapwiye Teófilu, nah Lúkas awahkis inin kagta pimin. Amakohnokwa nah awahkis pahakwa kagta pimin akiw. Amadga inere pitatye kagta nah kuwis akki pit madikte Kiyapwiye Jesus gikehniitnen madikte ginetni ku samah ig aynete amadga inin ² juktah ku aysaw ig iwepka ta inugikut. Nah kuwis akki pit ku samah apit giwepni ig iké gannipwi ta giwakuikis giwatnipwi gikanyanpu. Ig ayge ikene gihiyakemnikis akak Uhokri Gitip gannu ay gipit. Pisenwa ig iwepka inugikut.

³ Kuwis nah akki pit inakni madikte. Minikwak ku aysaw ig Kiyapwiye Jesus ay amadga inin, ig miyap, ig kannikaw akiw. Ayteke ig hiyapkiswa ta gitkis giwatnipwi kibereput. Apim ini ig ekkene kaayhsima gannu gitkis kahadbe igkis hiyak kabayhtiwa ku ig inyerwa ipeg akiw. Ig hiyapkiswa ta gitkis adahan pahapwi kayg akak abusku. Akakwa giwtyakkis igkis hiyapri. Apim ini ig kinetihwene gitkis gimin Uhokri gikumadukan.

⁴ Igkis pahadgupu ayge, ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis:

—Ka yi pes aytekihan apititak paytwempu Jerusalém. Kuwis nah akki yit ku pariye Wigwiy gikaksan ta yit. Wahapnabay in kahayak yit. ⁵ Minikwak ku aysaw amekene João Batista kaywa hiyeg, ig kawihkis un ta gipititkis. Henneme hawkuwanek igyerwa Uhokri Gitip kawihkiska ta yipititnek. Hennebaki ig kaywepyinek.

Jesus Iwepka Ta Inugikut

Mk 16.19; Lk 24.50

⁶ Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus pahadguhwa gikakkis gikannuhnipwi akiw. Ayge apim ini igkis ayapri:

—Kiyapwiye, kuri nerras hiyeg ku pariye romayenepwi igkis kumaduka uhiyegapuwiy awaku ku samah igkis matekepwi. Mmah kurinewa pis keh wixwiywa wixwiy hiyeg judeyenepwi kumaduka uhiyegapuwiy ku apim inin akiw?

⁷ Igme kaytwa giwnkis:

—Yis ka hiyá yisma hiyak akak ini. Wigwiy kuwis ahegbete madikte hawkri akak gidatni. Henneme yis

ka hiyá yisma hiyak nikak. ⁸ Ka sam. Aysawnemenek yis darih Uhokri gannu ta yipititnek apim ini ku aysaw ig Uhokri Gitip kawihyi. Ayge nikwe yis humaw inetitkekne ndahan ta gitkis hiyeg muwwapu. Yis humaw inetitkekne ndahan ay apit inere paytwempu Jerusalém, ay apitiw inin waxri Judeyamnaw, ayhté apitiw ini waxri piyawekbetape Samariyamnaw, pisenwa muwwapu amadga wayk he danuhe amaksemni paytwempu.

⁹ Ayteke pisenwa inakni gawnhan, ig Kiyapwiye Jesus iwepka ta inugikute giwtrikneswa gikannuhnipwi. Ayteke ig uguhe abet pahá ukuhne.

¹⁰ Igkisme gikannuhnipwi ipegbet ta gimkat ku samah giwepni. Pahaye adahan piyana hiyeg ahj kahayak tabirwak giharaptakkis. Igkis kasimsapu akak simis seyne.

¹¹ Igkis awna ta gitkis gikannuhnipwi:

—Kiyapwiyegben, mmah yis msakwa ipegbet ta inut? Ig Kiyapwiye Jesus iwepka yibetitak ta inugikut henne me ig diyuh akiwnek. Ku samah yis hiyá gitepkemni hawwata yis hiyá gaytni akiwnek.

Hennewatbaki igkis awna.

Jesus Gikannuhnipwi Wahá Uhokri Gitip Gaytni

¹² Igkis gikannuhnipwi ayge apit ini waxri imuhgipitnene kewye Olipegpit. In Jerusalém awetpu. Ayabri ahin ik adahan pohowku sah (500) iwanti. Igkis hiyapni henne ku samah Kiyapwiye Jesus iwepka kuwis, igkis tipik diyuh ta apitit paytwempu Jerusalém.

¹³ Igkis danuh atere, igkis wagehe ta agikut pahá payt apahnap inuteknen. Ini giwskekrikis kiyapwiye Pedru gikakkis kiyapwiye João, amekene Tiyagumni, kiyapwiye André, kiyapwiye Filip, kiyapwiye Tomé, kiyapwiye Bartolomew, kiyapwiye Matews, kiyapwiye Tiyagu ku pariye amekene Alfew gikamkayh, kiyapwiye Simawh Zeloti, kiyapwiye Judas ku pariye kiyapwiye Tiyagu gisamwi.

¹⁴ Ayge agiku ini xam igkis msakwa piriyepekewnen takunipti. Kiyapwiye Jesus ginag kiyapuno Mahi hawwata eg piriyepekawno ayge payak gikakkis gisamwipwi gukakkis gikannuhnipwi tinogben. Egkis madikte ayge pahatwowa guhiyakemnikis.

Gikannuhnipwi Kaniy Pahapwi Gidukwantak Judas Iskariyotis

¹⁵ Mpiyasa aynessa hawkri, egkis gikannuhnipwi pahadguhwe atere ku samah guhumpawnikis. Egkis pukuha danuh adahan madikawku madikwa gukebyikis akak piyana madikwa gawnakis (120). Ayge nikwe ig kiyapwiye Pedru kannikaw gubetkis adahan ikene guhiyakemnikis. Ig awna:

¹⁶ —Nukebyupwi, minikwak Uhokri Gitip kawih amekene Davi adahan ig kinetihwa amin ku pariye nemnikumpiye. Inakni ginetni tamak ay amadga kagta. Ku pariye Uhokri gakkan amawka ku hennewa in humaw. Ig amekene Davi kinetihwa gimin Judas Iskariyotismis. Metakwa inakni ginetni kahayak mmanawa ig Judas Iskariyotismis waxe igkis hiyeg ku pariye kamaxwiyes Kiyapwiye Jesus. ¹⁷ Ig Judas Iskariyotismis ig waytak usuh giwatnipwi mmanawa ig kaniyka gapit Kiyapwiye Jesus adahan ig keh gannipwi payak ukakhu. ¹⁸ Ig isime pahá waxri akak gitwiniye ku samah ig kamaykise Kiyapwiye Jesus. Ayteke ig umehwe ayge apit ini waxri. Apim ini ig tuguhe mabuwe. Bewpi gitun. Madikte gayh pese gipititak. ¹⁹ Ayteke madikte hiyeg jerusalémyenepwi timé gak ku samah ig keh henne. Inneki keh igkis kaywa ini waxri “Aseldama”, inakni wownaprikwi “Waxri Migatapta”. ²⁰ Hennewa in danuh ku samah Uhokri ekke ta git amekene Davi minikwak. Mmanawa minikwak ig amekene Davi tameke inakni amadga ini kagta kewye “Salmus”. Inakni yuwit awna:

“Amawka gipin msakwa barewagik. Amawka yuma hiyeg msakwa ayge.”

Henneme in gikagtan hawwata awna:

“Amawka ku pahapwiwa akiw kannikaw giwenyan adahan kannipwi gidukwantak.”

²¹ Inneki keh nah ikene yihyakemni ku apim inin adahan wixwiw kaniy pahapwiwa akiw gidukwantak Judas Iskariyotismis adahan ig keh Uhokri gannipwi payak ukakhu. Uyay kaniy pahapwi ku pariye kuwis wew ukakwiw apanenekwa ku samah Kiyapwiye Jesus aynete ukakwiw. ²² Uyay kaniy pahapwi ku pariye ay ukakwiw awenketeke ku aysaw ig Kiyapwiye Jesus kaywepka gapit amekene João Batistamni, he ku aysaw ig iwepka ta inugikut. Uyay kaniypig adahan ig ekkene gimin Kiyapwiye Jesus gikankewni payak ukakwiw.

²³ Ig Kiyapwiye Jesus gikannuhnipwi igkis timapni inakni kiyapwiye Pedru giwn henne, igkis ihe giwn. Igkis kaniye piyana gikebyikis awaykemni gibetitakkiswa. Pahapwi giw José Barsabás, ig giw hawwata Justu. Pahapwime giw Matiyas.

²⁴ Ayteke pisenwa igkis piriyepekaw adahan ipegepye ku pariye Uhokri gikanyan adahan Judas Iskariyotismis giwenyan. Igkis awna:

—Kiyapwiye, piski hiyekne hiyeg giyaknikis. Uyá akki ta wothu ku pariye pis kaniy gaytakkis nerras piyananene gikebyikis. ²⁵ Uyá akki ta wothu ku pariye pis kaniy adahan ig kehne pannipwi. Uyá akki ta wothu ku pariye pis muwaka kannikaw giwenyan piwatni Judas Iskariyotismis. Mmanawa ig Judas Iskariyotismis ku-

wis pese ariw giwetri ku samah ig piwatni kahadbe ig tipik ta arimkat ku pariye iwetrit kawihnene gidahan.

²⁶ Pisenwa gipigyepkawnikis igkis arehwe nikwe akak tip adahan igkis hiyá ku pariye kabunuganen ig darihiyeg Judas Iskariyotismis giwetri. Nikwe ig Matiyas kabunuga. Ig darihe ini iwetrit adahan ig keh Uhokri gannipwi payak gikakkis Kiyapwiye Jesus giwatnipwi.

Uhokri Gitip Kawih Gikannuhnipwi

Át 4.31, 8.15, 10.44, 19.2

2 Ayteke ariwnteke ini, ahawkanaprik danuh adahan hiyeg judeyenepwi keh ini fet arimketpiye ntewnehkerpye paka kewye “Pentekostis”. Ayge Kiyapwiye Jesus gikannuhnipwi igkis pahadguhwe arimkat pahayruknene iwetrit.

² Pahaye adahan kimankarad muhuk ayta inugiktak kewa maygbe akak madikte ahawna. In parak ta paytrikut ku kiney igkis batebdebdihpiye.

³ Ayge igkis hiyá akadwey kewa tiketbe. In bat mpuse gipuhekutkis.

⁴ Ayge amun ini ig Uhokri Gitip kawihapeprikis madikte. Igkis kapusa awna agiku kaayhsima nawenéwa yuwit ku samah ig Uhokri Gitip ikí giwnkis gitkis.

Jesus Gikannuhnipwi Awna Agiku Nawenéwa Yuwit

⁵ Apim ini ayge Jerusalém kaayhsima hiyeg ku pariye judeyenepwi ku pariye kiyathanepwi Uhokri. Igkis danuhpenes atere ayta aytontihan apititak madikte nawenéwa paytwempu.

⁶ Igkis timapni inakni kimanka henne, igkis atere pahadguhwa kabubuk ganwakis Kiyapwiye Jesus gikannuhnipwi. Igkis ka pukuhpun ku samah igkis madikte pahapwihwat timepnekwiye gikannuhnipwi awna mpuse giwnaprikkis.

⁷ Ayge nikwe igkis wakaymnibdi kaayhsima. Igkis barukiswa. Igkis awna:

—Mmahki? Nerras hiyeg ku pariye awnenes madikte igkis galiléyenepwi. Igkis ka kannuh awna wownaprikwiw. ⁸ Mmah nikwe wixwiw pahapwihwat timepnekwiye igkis awna wownaprikwiw? ⁹ Wixwiw ay aytontihan nawenépwi paytwempu. Waytakwiw Pártiyatekne, Médiyatekne, Elohtekne. Waytakwiyme hiyeg aytontak Mesopotámiamnaw, hiyeg aytontak Judeyamnaw, hiyeg aytontak Kapadósiyamnaw, hiyeg aytontak Pontomnaw, hiyeg aytontak Ásiyamnaw, ¹⁰ hiyeg aytontak Firijiyamnaw, hiyeg aytontak Panfiliyamnaw, hiyeg aytontak Ejitumnaw, hiyeg aytontak Líbyamnaw kennesa Sirenemnaw. Hawwata hiyeg ku pariye romayenepwi ay ku pariye danuhpenepwi atan. ¹¹ Wixwiyme waytakwiw hiyeg ku pariye waypuka judeyenepwi akak hiyeg ku pariye wageswa judeyenepwi. Waytakwiyme hiyeg kireteyenepwi akak hiyeg arábyenepwi. Mmah nikwe wixwiw timepnekwiye nerras hiyeg awnenes mpuse wownaprikwiw igkis kibeyhenes Uhokri gannu?

¹² Igkis madikte wakaymnibdi. Igkis ka pukuhpun ku samah in. Igkis awnebdid pawtak. Giwnkis:

—Pariye ki inin?

¹³ Igenesme gaytakkis hiyeg ayge igkis hiyapni henne, igkis hiyaraptih Kiyapwiye Jesus gikannuhnipwi. Igkis awna:

—Igakis urukya akak win.

Pedru Ekkene Uhokri Ginetni Gitkis Hiyeg

¹⁴ Ayteke ig kiyapwiye Pedru tabir gapitkigawkis payak gikakkis nerras Jesus giwatnipwi madikawkunene gikebyikis gikak pahapwi gawnakis (11). Ig kapusa awna ta gitkis madikte hiyeg ayge akak madikte gawaygyi. Giwn:

—Nukebyupwi judeyenepwi, yis jerusalémyenepwi. Atabiswanabay nuthu. Nah arakamnihten ta yit ku pariye danuh ku apim inin. ¹⁵ Yaytak yis ikiy ku usuh urukya. Kawa. Usuh ka urukyawatma. Kote danuhte ahawkanaprik adahan wis higap win. Kamuw inutad.

¹⁶ Ku pariye danuh ku apim inin ig Uhokri gawnepe amekene Joel, ig kinetihwa nimin minikwak. Giwn:

¹⁷ “Kiyapwiye Uhokri awna: ‘Amaksemni hawkrinek nah kawihkis ntiphu ta yipititnek. Ig kawih hiyeg madikte. Apim ini yikamkayupwi awnanek yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri. Yikamkayupwi awaykemni payebitak gukakkis yikamkayupwi tinogben. Ku pariye takwapye ignes hiyá giwtyakkispeynen. Ku pariye kiyapwiye gben ignes hawwata igkis karisun. ¹⁸ Apim ini nah Uhokri kawihkis ntiphu ta gipititkis nuhiyegapu awaykemni payebitak gukakkis nuhiyegapu tinogben. Egkis madehkis awnanos yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri. ¹⁹ Apim ini nah akki ta yit annutnek ayhté inugik, ayhté amadga wayk, adahan arekhetni yit ku amaksemni hawkri kuwis danuh. Apim ini yis hiyanek migat. Yis hiyá tiket. Yis hiyá sariyan mtibnene. ²⁰ Apim ini kamuw tigehe. Kayg wageswe duruweh ke migatbe. Ayteke ini hawkri ku pariye apitmin madikte hawkri amadga inin in danuh. Abet ini hawkri Kiyapwiye ayta adahan pisenwapye akak inin hawkri. ²¹ Apim ini amaksemni hawkri madikte hiyeg ku pariye amnihswene ta git Kiyapwiye Uhokri ignes amnihkanek.’ ” Inakni Uhokri giwn ku pariye gannasan ta git amekene Joel. ²² Nukebyupwi judeyenepwi, ataybiswanabay numkat. Metakwa inakni giwn kapuse kahayak. Kuwis ig Uhokri keh kaayhsima annut ay yiwtrik gipitimpi Kiyapwiye Jesus nazaréyene. Ig keh kibeyne annut ku pariye hiyeg amadgaya inin ka hiyá nikhka. Ig keh annut ku pariye keh hiyeg wakaymni ku pariye arekhetni gidatni. Akak ini annut ig Uhokri akki wotwiw huwewe ku ig ay gikak Kiyapwiye Jesus. Yis hiyakni kabayhtiwa. ²³ Henneme yis ka aminama niw. Minikwak ig Uhokri ayipa hiyak ku pariye yis keh gikaknek. Ayge nikwe ig ikepri ta yiwakuit ku samah ayipa ig ikiswanaw gidahan. Yisme umahkiswig. Yis daddahkiswig ta gitkis hiyeg ku pariye kane hiyak Uhokri gikumadukan. ²⁴ Henneme kibeyne, ig Uhokri kannikasepri akiw ariw gimiremni. Mmanawa ig ka hiyá igma msakwa akak miyaka. ²⁵ Minikwak amekene Davi awna inakni henne gimin Kiyapwiye Jesus. Ig awna:

“Kiyapwiye ay nukakhu apanenekwa. Ig kennesa ay numunhu niyewka. ²⁶ Inneki keh nuyakni bateke. Mataytak nah awna batekkanenwa. Ku nah miyá, ka sam. Nah ipeg ta gipitit Uhokri ku ig kannikasan akiw. Nah awna: ²⁷ ‘Pis ka ikis nanmapuh ayhté miyarapye giwetriki. Pis ka isaksan nah pikamkayh barewpitye adahan nupithu madipwip. ²⁸ Mmanawa pis keh nah aymuhwa adahan apanenekwa. Kuwanek pis keh nah batek nnaktin awaku ku samah nah ay pimun akiw.’ ”

Hennawatbaki ig amekene Davi awna. ²⁹ Nukebyupwi, in kahayak huwewe wotwiw ku ig ukiparawiy amekene Davi ka awna inakni giminma. Ayipa ig miyap. Ig apuh-pika. Gipit madipwip. Ku apim inin gimew adukwene-wa ay umunwiw. ³⁰ Giminme gihiwhi Kiyapwiye Jesus ig awna inakni giwn mmanawa ig amekene Davi iggi Uhokri gawnepe adahan ekkene ku pariye nemnikumpiye. Minikwak ku samah ig aynete amadga inin ig Uhokri awna git:

“Davi, pahapwi gaytakkis pihwhipwi kannikawnek adahan ig kumadukene hiyeg piwenyan. Nah ikakse pit inakni ku apim inin. Nah ka uniyehiti ini nuhiyakemni.”

³¹ Ner amekene Davi gihiwhi iggi Cristo ig Uhokri gikanan adahan ukumaduketniwiw. Ig amekene Davi hiyapni henne ku pariye nemnikumpiye, ig awna inakni yuwit gimin Cristo gikankewni. Inneki keh ig awna ku Uhokri ka ikis Cristo ganmap ayhté miyarapye giwetriki. Inneki keh ig awna ku gipit ka madipwip. ³² Kibeyne, metakwa inakni giwn humaw wotwiw. Ig Uhokri kannikase Kiyapwiye Jesus ariw gimiremni. Akakwa wowtyak usuh hiyapri ig wewparihte ariwntak gikanawni. Kuri usuh ekkene ini gikankawni ta yit. ³³ Kuwis ig iwepka tahhan inugikut adahan ig msakwa ayge gi-humwa Uhokri amun ini iwetrit ku pariye kanenikiythanisima kihehaptak. Ayge ig Wigwiw iké Gitip ta giwakuit Kiyapwiye Jesus ku samah gikaksan git minikwak. Igme kawihkise Gitip ta upitithu ku apim inin. Inineki ku pariye yihypan. Inineki ku pariye yitimpan. ³⁴ Ig amekene Davi gipit kote iwapakate inugikut henneme minikwak ig awna:

“Ukiparawiy Uhokri awna ta git nukipara Cristo.

Giwn: ‘Batnaba ay nuhumwa kihehaptak amun inin iwetrit ku pariye kiyatyé ³⁵ ku samah nah sibuhkisnete pipetunyapu pit.’ ”

³⁶ Nukebyupwi judeyenepwi, ku apim inin nah ikene yinetni marihwa yis hiyakni kabayhtiwa ku ig Kiyapwiye Jesus, ner Kiyapwiye Jesus ku pariye yidaddahkisni, ignewa Ukiparawiy. Ignewa Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiw.

Hennawatbaki ig kiyapwiye Pedru awna.

Mpana Mil Gikebyikis Ihepye Pedru Giwn

³⁷ Igkis hiyeg timapni henne, igkis kayah gitaraksan-kis, igkis awna ta gitkis kiyapwiye Pedru. Giwnkis:

—Nukebyupwi, mmah usuh keh kuri?

³⁸ Igme kiyapwiye Pedru kaytwa giwnkis:

—Wagesnabay yihiyakemni ariw yitaraksan. Kewpinaabay pahapwihwat ta ahakwat un giwaprik Kiyapwiye Jesus Cristo adahan yis amepene inin ku Uhokri bayahminay ariw yitaraksan. Ayge nikwe ig ikí Gitip ta yipititnek. ³⁹ Mmanawa kuwis ig ikakse Gitip ta wotwiy. Inakni gikaksan kawih yidahan. In kawih gidahankis yikamkayupwi. Juktah in kawih gidahankis hiyeg optirewnepwi. Mmanawa ig ikakse Gitip ta gitkis madikte ku pariye ihepye gihumketni ta gimkanit.

⁴⁰ Ayteke ig Kiyapwiye Pedru awna kaayhsima yuwit akiw. Ig ikene nerras hiyeg gihiyakemnikis. Giwn:

—Ka ba yi msakwa kema gaytakkisma nerras ku pariye gitukepten Kiyapwiye Jesus. Wiwhwepnabay giwkis adahan yis isamtaw.

⁴¹ Igkis timapni henne, kaayhsima gaytakkis ihe giwn. Ayteke nikwe igkis kewpi. Apim ini hawkri mpana mil (3.000) gikebyikis hiyeg wageswepyes Kiyapwiye Jesus gihiyegapu.

Jesus Gihiyegapu Amnihak Pawtak

At 4.32

⁴² Ayteke mpuse hawkri igkis tipiknenes kannuhwene ta gitkis Kiyapwiye Jesus giwatnipwi. Igkis darihweknes pawtak takunipti. Igkis axnes payebitak adahan igkis amniheknes pawtak adahan igkis kiyenes ku samah Kiyapwiye Jesus umahkiswe udahanwiy. Igkis piriyepekwnes payebitak.

⁴³ Igkis madikte wakaymnibdi ayge. Ig Kiyapwiye Jesus giwatnipwi igkis keh kaayhsima annut ku pariye keh hiyeg wakaymni ku pariye arekhetni Uhokri gidatni.

⁴⁴ Madikte nerras kamaxwenepwi ta gipitit Kiyapwiye Jesus igkis pahatwowa gihiyakemnikis. Gewkanbetkis gidahanyekwiyes.

⁴⁵ Igkis piyuke gewkanbetkis. Igkis piyuke giwasrakis. Pisenwa igkis ibekhe akakurapig ku pariye gapiykan gipuriwkis madikte hiyeg pahapwihbdak. Igkis ikepni ku samah igkis gimawkankis.

⁴⁶ Mpuse hawkri igkis lammisya ay agiku ini legis kewye Uhokri Gipin. Igkis ax payebitak gipinekukis adahan igkis kiyenes ku samah Kiyapwiye Jesus umahkiswe udahanwiy. Igkis ax kabubuk akak madikte batekka akak madikte tuwatka.

⁴⁷ Igkis kibeyhenes Uhokri takunipti. Ignemes madikte hiyeg ku pariye msekwenepwi ayge igkis kiyatigkis. Mpuse hawkri Uhokri kibihene gihiyegapu nawenépwi akiw ku pariye wages gihiyakemnikis akiw.

Pedru Makniwa Pahapwi Awayg Dathupye

3 Apim ini hawkri, daraka kamuw, ig kiyapwiye Pedru gikak kiyapwiye João igkis atere arimkat ini legis kewye Uhokri Gipin adahan igkis piriyepekwnes ku samah gihumpawnikis.

² Ayge pahapwi awayg dathupye. Ig dathupye ku samah ig amadgate wayk. Mpuse hawkri ig waxepka anumekut pahayku lappot ayhtë Uhokri Gipinwa. In lappot kewye “Lappot Barewye”. Ayge ig amnihswe

gitkis hiyeg ku pariye parekwiyes Uhokri Gipinekut. Ig makehpene gikakura gitkis.

³ Ig kiyapwiye Pedru gikak kiyapwiye João igkis danuh atere Uhokri Gipinwat. Igme ner awayg dathupye ig hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Uyá amnihun.

⁴ Igkisme kiyapwiye Pedru ipeg ta gimkat. Ayteke ig kiyapwiye Pedru awna ta git:

—Ipeg ta womkat.

⁵ Igme ipeg ta gimkatkis. Ig gipewkan igkis ikenes karukri gitkam.

⁶ Igme kiyapwiye Pedru awna:

—Nah yuma nukakurasima, henneme nah amnihpi ku samah nah hiyá asamanak. Nah awna pit giwaprik Kiyapwiye Jesus Cristo nazaréyene pis kannikaw kuri pis wew.

⁷ Ayteke ig kiyapwiye Pedru sumuhe giwaku kihehaprik, ig kannikasepri. Aynewa ig awayg gikugku akak gikisut isahpu.

⁸ Ig awayg hiyapni henne, ig kannikew kibentenwa. Ig tabira. Ig wew. Ayteke ig pareke ta agikut Uhokri Gipin gihaptikis. Ig waywe, ig padakwa, ig kabayha Uhokri.

⁹ Madikte hiyeg ayge igkis hiyapri ku samah ig wew. Igkis timapri ku samah ig kabayha Uhokri.

¹⁰ Ayge nikwe igkis murotpi git, igkis hiyakni ku ner awayg ignewa betnene anumeku lappot ayge Uhokri Gipin amnihswenene arit hiyeg. Igkis hiyapni henne, igkis wakaymnibdi gidahan kaayhsima ku samah ig makniw.

Pedru Ekkene Uhokri Ginetti Agiku Uhokri Gipin

¹¹ Ayteke nikwe igkis sigisbet ta iwasapri atere amun ini iwetrit ayaranwa payt ku pariye kewye amekene Salomawh giwetri. Ayge ner awayg makniwtinene ig ugisrikis pebkak gikak kiyapwiye Pedru gikak kiyapwiye João. Igkis hiyeg danuh atere gitkis, igkis wakaymnibdi gidahan ku samah ig makniw kuwis.

¹² Ig kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig awna ta gitkis:

—Nukebyupwi judeyenepwi, mmahki yis wakaymni udahan? Mmahki yis ipegbet ta womkat? Mmah yis yipewkan ku usuhwa keh ner awayg wew wownteknewa akak udahanwa udatni udahanwa wabayhu? Kawa.

¹³ Ignewa Uhokri keh ig wew. Ignewa Uhokri ku pariye amekene Abrawh giwohkiga, ignewa ku pariye amekene Izaki giwohkiga, ignewa ku pariye amekene Jakó giwohkiga, ignewa ku pariye wahawkripwi giwohkgakis, ignewa Uhokri keh ner awayg makniw adahan hiyapki-sne yit Kiyapwiye Jesus gikiythani. Ig Kiyapwiye Jesus iggi Uhokri gikamkayh. Henneme yis ka kiyatig. Yis waxepri ta gipetunat kiyapwiye Pilatus adahan giwma-septen git. Hiyawa ig kiyapwiye Pilatus muwaka isahki-swig, yisme ka muwaka ig isahkiswika. ¹⁴ Ig kibeyne hiyeg waditye hiyeg, henneme yis tukuhpig, yis isahkisase pahapwi umehkeputne giwenyanpiye. ¹⁵ Ayteke yis umahkise nernewa ku pariye keh wixwiy aymuhwa gimun Uhokri adahan apananekwa. Ka sam. Igme

Uhokri kannikasepri ariw gimiremni. Akakwa wowtyak usuh hiyapri ig wewparihite ariwntak gikankawni. Kuri usuh ekkene ini gikankawni ta yit. ¹⁶ Ignewa Kiyapwiye Jesus makniwe ner awayg. Igme gikamaxwan gipitit Kiyapwiye Jesus keh ig makniw. Yis hiyak ner awayg. Yis hiyapni ku samah ig ku apim inin. Ininewa gikamaxwan gipitit Kiyapwiye Jesus ininewa keh ig makniw kabayhtiwa ay yiwtrik. ¹⁷ Kuri nukebyupwi, nah hiyakni ku yis umahkisa Kiyapwiye Jesus awaku ku samah yis ka hiyak ku pariye yikehni apim ini. Ignese ukiparawiy kawmata hiyak ku pariye gikehnikis. ¹⁸ Henneme Uhokri isaksay adahan yis umahkisiwig. Uhokri gawnepepu pitatyepwi igkis kinetihwa minikwak ku amawka Cristo hiyá mbeyne. Metakwa ini humaw ku apim inin ku samah ig Uhokri gannasan. ¹⁹ Nikwe wagesnabay yihiyakemni ariw madikte yitaraksan gikak Uhokri kahadbe ig bayahminay ariw ini yitaraksan. Ayge ig wagahkisne yawaygyinek ku samah yis ay gimun. ²⁰ Hawwata akiw aysawnemenek ig awahkis Kiyapwiye Jesus uminwiw akiwnek. Ig Kiyapwiye Jesus ignewa Cristo, ig Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiw. ²¹ Kurime ig gidukwenewa ayhté inugik juktah ku aysaw gihawkanaprik danuh adahan ig wadithebdih madikte, ku samah Uhokri gawnepepu kiyatyepwi igkis kuwis akki wotwiw ku samah akapuska hawkri. ²² Kiyemnahnbay gimin amekene Moís giwn ku samah ig kinetihwa gimin Kiyapwiye Jesus ta gitkis amekenegben. Giwn:

“Aysawnemenek Kiyapwiye Uhokri awahkisnek pahapwi gawnepe kewa nahbe adahan ig ekkene Uhokri giwn ta yit. Ig waytakwiw ukebyupwiw. Amawka yis iha giwn madikte. ²³ Ku pahapwi ka ihpa giwn, iggi gihawkan pisenwehpikanek. Ig ka msakwa akiw gaytakkis Uhokri gihiyegapu.”

Hennawatbaki ig amekene Moís awna minikwak. ²⁴ Henneki madikte Uhokri gawnepepu pitatyepwi kinetihwa amin ku pariye danuh wotwiw ku apim inin. Ner gawnepe pitatye ig amekene Samwé ig kinetihwene nimin gikakkis madikte gawnepepu buttityepwi igkis kinetihwa niminwata akiw. ²⁵ Wixwiw hiyeg judeyenepwi wixwiw ghiwhikis nerras ku karit Uhokri gawnepepu awna inakni. Wixwiw ghiwhikis nerras amekenegben ku kakak ig Uhokri ahegbete ginetni minikwak. Mmanawa ig Uhokri awna ta git wahawkriwiw amekene Abrawh minikwak. Giwn:

“Pihiwih utipkis kabaykanek ta gitkis madikte hiyegipiyenepwi amadga wayk.”

²⁶ Ayge nikwe ig Uhokri awahkise gikamkayh Kiyapwiye Jesus uminwiw kit wixwiw hiyeg ku pariye judeyenepwi kahadbe ig utipkis kabayka ta wotwiw. Inineki kabayka ig wages uhiyakemniwiw ariw umebyemniwiw.

Pedru Gikak João Kamaxwika

4 Ku samah ig kiyapwiye Pedru gikak kiyapwiye João igkis awnempiyé inakni yuwit henne, nerras judeyenepwi gimuwpegakis patiptakigkis atere payak gikak ner apuriwnepwi gikiparakis adahan Uhokri Gipin gikakkis nerras sadusewkis.

² Gitkis sadusewkis hiyeg miyá ignes pisenwe gihawkankis igkis ka kannikaw akiw. Igkis ka batek ku samah kiyapwiye Pedru gikak kiyapwiye João awna ku ik adahan hiyeg kannikaw ariw gimiremnikis mmanawa Kiyapwiye Jesus kuwis kannikaw ariw gimiremni.

³ Igkis danuh atere gitkis, igkis kamaykisiwigkis. Ku samah msanpi kuwis, igkis paraksaseprikis agikut paraksetek adahan wahepye takuwanek adahan igkis awnene gikakkis.

⁴ Henneme, kibeyne, kaayhsima hiyeg ku pariye timepnepwi inakni kiyapwiye Pedru giwn igkis ihe inakni giwn. Apim ini pohowku mil (5.000) gikebyikis kama-wepyes ta gipitit Kiyapwiye Jesus.

Pedru Gikak João Ay Gipetunkis Judeyenepwi Gikiparakis

⁵ Hewke akiw nerras judeyenepwi gikiparakis gikakkis giwewkistenkis gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan, igkis madikte pahadguhwa atere Jerusalém.

⁶ Ner muwpegpiyene gikiparakis amekene Anás ig ayge gikakkis gikebyupwi. Ayge amekene Kayfás gikak amekene João gikak kiyapwiye Alixandre gikakkis navenépwi gikebyupwi igkis ayge gikak amekene Anás.

⁷ Ayteke nikwe igkis waxase kiyapwiye Pedru gikak kiyapwiye João ta gipetunatkis. Igkisme danuh atere, igkisme ayaprikis:

—Kitak yis utí ini yannu adahan yis kehhe ini ku pariye yikehni ay? Pariyepa ikí yit ini yikumadukan, akebyi yis hiyeg?

⁸ Igme kiyapwiye Pedru ayge ig gitiphewne Uhokri, ig kaytwa giwnkis:

—Kiyapwiyegeben, yis ukipara, yis uwewkisten,

⁹ mmah yis ayá usuh amin ini kabayka ku pariye usuh keh gidahan ner awayg dathupye? Mmah yis ayá usuh amin ku samah ig makniw? ¹⁰ Usuh akkamnihnite yit kahadbe yis hiyak. Umawkan madikte hiyeg israelyenepwi hiyak. Usuh amnihgi akak gannu Kiyapwiye Jesus Cristo nazaréyene. Ignewa yis daddahkisiwig henneme Uhokri kannikasepri ariw gimiremni. Ignewa Kiyapwiye Jesus gannu keh ner awayg makniw, ig tabir ay yiwtrik. ¹¹ Ignewa Kiyapwiye Jesus ke no tipbe ku pariye Uhokri gannasan minikweknene kinetihwa gumin. In awna:

“Hiyeg kehnes pahá payt tiptiye, igkis tukuhe pahow tip. Gipewkankiskam ku eggu tip ka kawihkam. Bawa eg tip eggu pi awaygtenano ariw madikte. Eg humaw adahan payt akoksa.”

No tip arakak gidahan Kiyapwiye Jesus. Yis tukuhpig bawa ig pi kabaytenene giwkis madikte hiyeg. ¹² Ignewa Kiyapwiye Jesus keh wixwiw isamtaw. Yuma nawenéwa ahin ikaka wotwiw amadga hawkri adahan wixwiw danuhne ta git Uhokri.

Judeyenepwi Gikiparakis Mpithepye Pedru Gikak João

¹³ Igkis judeyenepwi gikiparakis igkis hiyapni henne ku samah kiyapwiye Pedru gikak kiyapwiye João igkis

kinetihwenes akak madikte gibowkakis, igkis wakaymnitbid gidahankis kaayhsima. Iggkis awna:

—Mmahki igkis ka apis ubohriwi? Iggkis ka kannuhyema hiyeg. Iggkis hiyeg hennenwatnen yumanene gikiythanikis.

Ayteke igkis murotpi gitkis, igkis awna:

—Oo. Iggkis Jesusmin gidahewekten. Inneki keh igkis kinetihwenes akak gibowkakis henne.

¹⁴ Iggkis gikiparakis ka hiyá igkisma diyuhkis ginetnikis aynesnima. Mmanawa ner awayg makniwtinene ig tabirnene ay giwtrikkis ayge gihumwakis kiyapwiye Pedru.

¹⁵ Ayteke nikwe igkis hiyapni henne, igkis pekkiswigkis adahan igkis giwhpetnikis kabaywak kahadbe igkis ahegbetenes ginetnikis pahapo.

¹⁶ Ayge igkis kinetihwenes pawtak, igkis awna:

—Mmah wixwi keh gikakkis kuri? Madikte hiyeg ayneepwi jerusalémyenepwi ignes kuwis hiyak ku samah igkis keh ini kibeyne annut. Wixwi ka hiyá wixwi awna kaw. ¹⁷ Ka sam. Uway puwimahgikis adahan igkis ka kinetihwa gimin Jesusmin akiw kahadbe ini ginetnikis ka ibakhaw.

¹⁸ Pisenwa gahegbetankis inakni ginetnikis, igkis watihpigkis ayta parak akiw. Iggkisme parak atere, igkisme awna ta gitkis:

—Ka ba yi kinetihwa gimin Jesusmin akiw. Ka yi kannuh hiyeg gimin akiw.

¹⁹ Igme kiyapwiye Pedru gikak kiyapwiye João igkis kaytwa giwnkis:

—Mmah yis yipewkan pi kabayte giwtrik Uhokri adahan usuh pi ihpate yiwn giw Uhokri giwn? Hiyawa yiswa kaniy. ²⁰ Usuh ka hiyá usuhma sabuk ubiyhu adahan ku pariye usuh hiyap Kiyapwiye Jesus keh. Usuh ka hiyá usuhma sabuk ubiyhu adahan ku pariye usuh timap ig awna.

²¹ Iggkisme gikiparakis hiyapni henne, igkis puwimehpigkis akiw. Pisenwa igkis isahkiswigkis. Iggkis ka hiyá gisamanakkis adahan igkis bukihnes giwkis mmanawa igkis apis ku nawenétke nerras hiyeg paytwempuyenepwi hahhayruke gikakkis gipatrakis. Mmanawa madikte hiyeg kibeyhenes Uhokri ayge awaku ku samah ner awayg makniw.

²² Mmanawa ig awayg makniwtinene ig mpiya paxkabu madikwa (40) kamukri gaw.

Jesus Gihiyegapu Ayá Gibowkakis Git Uhokri

²³ Ig kiyapwiye Pedru gikak kiyapwiye João pase igkis isahkiska, igkis awna:

—Uyay iwasa ukebyupwi.

Iggkis tipik ta gimkatkis Kiyapwiye Jesus gihiyegapu. Iggkis danuh atere, igkis akki ta gitkis madikte ku samah nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras giwewkistenkis igkis patimnak gikakkis.

²⁴ Iggkisme timapni henne, igkis madikte piriyepekwenekwiye ta git Uhokri akak pahatwowa gihiyakemnikis. Iggkis awna:

—Kiyapwiye Uhokri, pis keh en, pis keh waxri, pis keh parahokwa, pis keh madikte ariknebdni ay amad-

ga inin. ²⁵ Kiyapwiye, minikwak pitip awna gipitak pihiyega wahawkri amekene Davi. Giwn:

“Mmahki madikte hiyeg dagawnebdni git Uhokri?

Mmahki igkis siguhpig? Mmahpaki hiyeg gihiyakemnikis waditnepyenen henne? ²⁶ Madikte gikiparakis hiyeg amedgenenepwi inin igkis ahegbet ginetnikis adahan igkis siguhnes Uhokri. Madehkis ikiparat tuguhkis gihiyakemnikis hehpekwiye adahan igkis kapetunsenes Kiyapwiye Uhokri adahan igkis kapetunsenes Cristo, ig ku pariye Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwi.”

²⁷ Pinapnawa, Kiyapwiye. Metakwa inakni piwn humaw ku apim inin. Ig kiyapwiye Erodus gikak kiyapwiye Pôn-siyu Pilatus gikakkis ignes hiyeg ku pariye kane judey-enepwima gikakkis ignes hiyeg ku pariye israelyenepwi, igkis madehkis tuguhkis gihiyakemnikis hehpekwiye adahan igkis kapetunsenes Kiyapwiye Jesus ku pariye pikamkayh barewpitye ku pariye pikanyan adahan ukumaduketni. ²⁸ Iggkis kehe madikte mbayka gikak Kiyapwiye Jesus ku pariye pis isaksigkis adahan igkis keh. Bawa ayipa minikwak pis akak pidatni akak pihiyakemni pis ayipa ahegnete pinetni adahan ini mbayka danuh ta git. ²⁹ Kiyapwiye, ipeg ku samah nerras puwimah usuh ku apim inin. Uyá amnih ikí wawaygyi usuh pihiyegapu adahan usuh ekkene piwn akak madikte ubowka. ³⁰ Uyá sarayh piwak adahan pis piyihne kakahrabdapye. Uyá ikí pannu ta upitit giwntak pikamkayh barewpitye Kiyapwiye Jesus adahan arekhetni pidatni kahadbe madikte hiyeg wakaymni gidahan.

³¹ Pisenwa inakni gipigyepkawnikis, ini iwetrit ku iney igkis pahadgupu ayge in segke. Ayge apim ini Uhokri Gitip kawihpigkis. Ariwnteke ini igkis ekkenes Uhokri giwn akak madikte gibowkakis.

Jesus Gihiyegapu Amnihak Pawtak

At 2.42

³² Apim ini madikte ku pariye kamaxwenepwi gipitit Kiyapwiye Jesus igkis pahatwowa gihiyakemnikis. Yuma pahapwinama gaytakkis mpihpak amin akiw. Iggkis pasumpak madikte pawtak.

³³ Ig Kiyapwiye Jesus giwatnipwi igkis kinetihwenes akak kaayhsima gannukis gimin Kiyapwiye Jesus gikankawni. Uhokri gabay ayge gikakkis madikte.

³⁴ Yuma hiyeg ayge muwekne git ariknawnama. Madikte hiyeg ku pariye kadahanyepwi giwasrakis igkis piyukwin. Madikte ku pariye kadahanyepwi payt igkis piyukwin. Ayteke igkis ewk akakurapig ku pariye gapiy-kankis.

³⁵ Iggkis ikepni ta giwauitkis Kiyapwiye Jesus giwatnipwi. Iggkisme giwatnipwi igkis ibakhase no karukri gi-puriwkis madikte Jesus gihiyegapu pahapwihbdak, igkis amnihgikis ku samah ignes gimawkankis.

Barnabé Piyuk Giwasra

³⁶ Ayge pahapwi awayg. Ig amekene Levi gihiwih. Ig ariwntak waxri Xipremnaw. Giw José. Iggkisme Kiy-

apwiye Jesus giwatnipwi sarayh giben Barnabé. Inakni wownaprikwi “Wawayghetniwi”.

³⁷ Apim ini ig kiyapwiye Barnabé piyuke giwasra. Ayteke ig ewk akakurapig ku pariye gapiyan. Ig ikepni giwakuikis Kiyapwiye Jesus giwatnipwi.

Ananíyas Wasayme Adahan Gikakura

5 Henneme nawenéwa awayg ayge akiw gukak gihayo. Giw Ananíyas. Egme gihayo guw Safira. Apim ini ig amekene Ananíyas ig hawwata piyuk giwasra adahan egkis amnih Jesus gihiyegapu akak akakurapig ku pariye gapiyankis.

² Ayteke ig awna gut gihayo:

—Uyay darih abusku uwasra akakurapig udahanwa. Henneme wis ka akkin gitkis kiyapwiye Jesus giwatnipwi. Wis ikí gitkis ke wotbe madiktehebe ukakurabe wis ikí.

—Uyay.

Ig darihpin. Ayteke ig iké abusku akakurapig asemne ta giwakuikis Jesus giwatnipwi.

³ Igme kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig awna ta git:

—Kiyapwiye Ananíyas, mmahki pis isakse Satanás kawihpi? Mmahki pis arehwa gikak Uhokri Gitip gitew? Pis darihe abusku piwasra akakurapig pidahan henne pis ikawpari ke wotbe pis ikí madikte gidahankis Jesus gihiyegapu. Pis wasayme. Pis ka ikí madiktema no karukri. ⁴ Mmahki henne? Apit pis piyuke in piwasra ini pidahan. Piwnteknewa pis piyukwin. Akakurapig, pi-swa hiyak ku samah pis keh nikak. Nikwe pariye ku apim inin danuh apit piyakni? Pis pipewkan pis wasayme arit hiyegnenwa amadgaya inin bawa amun ini nikwe pis wasayme ta git Uhokri hawwata.

⁵ Ig amekene Ananíyas timapni henne, ig tuguhe miyapte. Madikte hiyeg ku pariye ayge timepbetnes igkis hiyapni henne, igkis apisasew kaayhsima.

⁶ Ayteke nikwe nerras takwapye ayge igkis kannikewbet. Igkis awasmines gipit akak Kamis. Igkis iwepri. Igkis apuhpig.

⁷ Mpana ler mapiya, no eg gihayo danuh atere. Eg ka hiyak ku samah gimiremni gugihgi.

⁸ Igme kiyapwiye Pedru ayapru:

—Mmah yis piyuke yiwasra mmah adahan nonewa karukri pigihgi ayta ewk atan?

Egme kaytwa giwn:

—Ihi, adahan nonewa karukri.

⁹ Igme kiyapwiye Pedru timapni henne, ig awna ta gut:

—Pariye ku apim inin danuh? Mmah pis pihyakemni hehpekwiye gikak pigihgi? Mmah yis yipewkan hieke Uhokri Gitip baki igyerwatma ay? Timá nerras takwapye kahiriman gikugukis anumeku lappot ku samah gidiyhemnikis. Igkis apuhe pigihgi kuwis. Kuri pis hawwata apuhpiwata.

¹⁰ Eg timapni henne, aynewa eg tuguhe gikimpuit miyopte. Ayteke nerras takwapye pareke atere. Igkis utepu ayipa gumirokni kuwis. Igkis hiyapni henne,

igkis iwepri. Igkis tipik apuhpig pahamtak gikak gu-gihri.

¹¹ Madikte Uhokri gihiyegapu igkis timé gakkis henne, igkis apisasew kaayhsima nikwe. Hawwata madikte nawenépwi ku pariye timé gakkis igkis apisasewwata.

Madikte Hiyeg Wakaymni Gidahankis Jesus Giwatnipwi

¹² Apim ini hawkri, Kiyapwiye Jesus giwatnipwi keh annut kaayhsima ayge gibetkis hiyeg. Ini annut keh hiyeg wakaymni gidahankis. Apim ini igkis Jesus gihiyegapu ahegbet ginethnikis akak pahatwowa gihiyakemnikis adahan takunipti igkis lammisya ayge Uhokri Gipin amun ini iwetrit ayaranwa payt ku pariye kewye amekene Salomawh giwetri.

¹³ Igneme nawenépwi hiyeg igkis apise pahadguhwa ayge gikakkis. Henneme igkis madikte kiyathigkis kaayhsima.

¹⁴ Takunipti Uhokri kibiheprikis nerras ku pariye kamaxwenepwi ta gipitit Kiyapwiye Jesus, payebitak akak awaykemni payebitak akak tinogben.

¹⁵ Apim ini madikte hiyeg wakaymni gidahankis Kiyapwiye Jesus giwatnipwi mpiynepepye. Ayge nikwe igkis waxe kakahribdapye ta apigkut ahin. Igneme dikugise ayge amadga giwetriks adahan wahepnes kiyapwiye Pedru gimapyani, kahadbe he ganmapnen huwit ta gipititkis igkis makniw.

¹⁶ Ayteke kaayhsima hiyeg aranwatak Jerusalém igkis hiyapni henne, igkis danuh atere. Igkis waxe kakahribdapye madikte gikakkis wapityewnapye ta gitkis Jesus giwatnipwi. Ayge ignes piyihkiswa ta gitkis, igkis madikte makniwepka nikwe.

Jesus Giwatnipwi Sarayhpika Arikut Paraksetek

¹⁷ Ariwnteke ini nikwe ner muwpegpiyene gikiparakis gikakkis gidahewektenpu kewye sadusewkis, igkis atih Kiyapwiye Jesus giwatnipwi kaayhsima.

¹⁸ Ayteke nikwe igkis kamaykis Kiyapwiye Jesus giwatnipwi, igkis sarayhkiswigkis arikut paraksetek gikakkis hiyeg kakehniyepwi.

Giwatnipwi Wiwhka Agikutak Paraksetek

¹⁹ Igme pahapwi ahj Uhokri giwatni, ig danuh atere tiyegim. Ig woke paraksetek alappota. Ayteke ig iweprikis ig pekkiswigkis kabaywakat. Pisenwa ig awna gitkis:

²⁰ —Ataknabay atere Uhokri Gipinekut. Ayge yis ekene ta gitkis hiyeg madikte amin ini nukune hiyakemniki dehetniki.

²¹ Igme Kiyapwiye Jesus giwatnipwi igkis timapni henne, igkis tipik ta Gipinekut Uhokri hawkanawa. Ayge igkis kannuhnes hiyeg. Apiminewa ini ner muwpegpiyene gikiparakis gikakkis nerras gidahewektenpu igkis kehe gipandukawnikis ayge gikakkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis. Ayteke igkis wasapanaw giminkis apuriwnepw paraksetek adahan igkis waxwa Kiyapwiye Jesus giwatnipwi atere gipetunatkis.

²² Igkisme apuriwnepwi parakseket danuh atere parakseket, igkis ka utí Kiyapwiye Jesus giwatnipwi ayge. Igkis hiyapni henne, igkis diyuh ta gitkis nerras hiyeg pahadgupu ayge. Igkis danuh atere, igkis iké ginetnikis.

²³ Igkis awna gitkis:

—Ku aysaw usuh danuh atere arit parakseket usuh utipni sabutip wagetip kabayhtiwa. Apuriwnepwi apuriwne madikte alappota. Henneme usuh woka alappota usuh ka utí nerras hiyeg ayge agiku.

²⁴ Ner apuriwnepwi gikiparakis adahan Uhokri Gipin ig timapni henne, ig barukiswe. Nerras muwpeg kiyatypewi igkis hawwata barukiswe. Igkis awna:

—Pariye danuh ku apim inin?

²⁵ Ayteke pahapwi awayg danuh atere. Ig awna ta gitkis:

—Ataybiswanabay. Nerras awaykemni ku pariye yis sarayhe agikut parakseket igkis tabirbet aynewa Uhokri Gipineku. Igkis kannuhnes hiyeg ayge.

Giwatnipwi Ay Gipetunkis Gikiparakis Akiw

²⁶ Ner apuriwnepwi gikiparakis adahan Uhokri Gipin ig timapni henne, ig tipik atere gikakkis gihiyegapu. Igkis danuh atere, igkis kamaxe Jesus giwatnipwi, igkis waxwigkis ta gipetunatkis gikiparakis ku samah igkis kehnes gipandukawnikis. Henneme igkis ka kibowka arewha gitkis mmanawa igkis pukuhpaw gibohrikis nerras hiyeg ayge. Igkis apis ku nawenétke igkis padaktepka akak tipnek.

²⁷ Igkis danuh atere ta gitkis gikiparakis, igkis waxe Kiyapwiye Jesus giwatnipwi ta gipetunatkis. Igme muwpegpiyene gikiparakis hiyapni henne, ig awna ta gitkis. Giwn:

²⁸ —Mmah ka ba yis ihpawa wownhu ku samah usuh awna yit, adahan yis ka kinetihwa gitkis hiyeg gimin ner awayg Jesusmin? Hiyaksa yis kuwis kinetihwa gimin muwwapu ay Jerusalém. Hawwata akiw yis kamiye usuh ta gitkis hiyeg ku usuhnawa ku pariye umahkisiwig.

²⁹ Igkisme kiyapwiye Pedru kaytwa giwn:

—Pi kabayte usuh iha Uhokri giwn ariw ku usuh iha hiyeg giwnkis amadgaya inin. ³⁰ Inyerwa yis umahkise Kiyapwiye Jesus. Yis daddahkisiwig amin giyakni henneme Uhokri, wahawkripwiw giwohkigakis, ig kannikasepri ariw gimiremni. ³¹ Ig Uhokri kagannusima. Ig keh ig Kiyapwiye Jesus humaw ukiparawiy. Ig keh ig humaw wamnihtenwiw kahadbe wixwiw hiyeg israelyenepwi wages uhiyakemniwiy, kahadbe Uhokri bayahminawiy ariw utaraksanwiy. ³² Usuh inetitkekne adahan inakni. Hawwata Uhokri Gitip ig akki hawwata ku inakni inyerwa. Kibeyne, ig Uhokri ikí Gitip ta gipititkis madikte hiyeg ku pariye ihpenepwi giwn.

³³ Igkis gikiparakis timapni henne, igkis dagawnhewbetkis, igkis awna:

—Uyay umahkisiwigkis.

—Uyay.

Gamaliyel Awnamnih Pedrukis

³⁴ Igkis ahegbetenes inakni ginetnikis, pahapwi fari-sew ayge gibetkis ig kannikaw. Giw Gamaliyel. Ig kan-nuhekeputne amin amekene Moís gikumadukan. Madikte hiyeg kiyathig. Ig kannikaw, ig pekkis kiyapwiye Pedrukis adahan igkis giwhpetnikis kabaywak.

³⁵ Ayteke ig awna ta gitkis nerras hiyeg ayge. Giwn:

—Nukeyupwi israelyenepwi, hiyapnabay ku pariye yis kehkere gikakkis nerras awaykemni. ³⁶ Kiyemnah-nabay amin ku samah minikwak pahapwi awayg kewe Tewdas ig ayta ikawpari ke wotbe ig detye hiyegbe. Apim ini kaayhsima hiyeg wew gikak. Kabá paxnika sah (400) gikebyikis. Henneme ig umehpika. Ayteke nikwe madikte gikannuhnipwi ibekhewbet giw. Yuma gannukis akiw. ³⁷ Ariwnteke ini, abetnawa hawkri adahan gupelma pukuhipiye hiyeg, pahapwiwa awayg nawenéwa danuh akiw. Ig hawwata ikawpari ke wotbe ig detye hiyegbe. Giw Judas galiléyene. Ig nopinawa ig wages kaayhsima hiyeg gihiyakemnikis ta gimkanit. Ayteke ig hawwata ig miyap. Nikwe madikte gikannuhnipwi ibekhewbet giw. ³⁸ Kuri nikwe nah ikene yihiyakemni. Ka yi muwaka mpitha nerras awaykemni. Miniwpinay giwkis. Ku ini gihiyakemnikis he gikehbetankisnenwa, in pisenwanek. ³⁹ Henneme ku ini gihiyakemnikis giwntakwa Uhokri, wixwiw ka hiyá wixwiyma mpitigkis. Nawenétke wixwiw kerye gikak Uhokri.

⁴⁰ Igkis timapni henne, igkis ihe inakni giwn. Nikwe igkis parakse Kiyapwiye Jesus giwatnipwi agiku ini xam ku kiney igkis pahadgupu. Ayge igkis biptaseprikis. Pisenwa nikwe igkis awna ta gitkis:

—Ka ba yis kinetihwa gimin Jesusmin akiw.

Ayteke nikwe igkis isahkisiwigkis.

⁴¹ Igkisme pes ayteke akak madikte gibetkikis. Igkis kaayhsima bateke ku samah igkis kis adahan igkis hiyá mbeyne gipatra Kiyapwiye Jesus.

⁴² Igkis ka matiswa ginetnikis. Mpuse hawkri igkis kinetihwenes gimin Kiyapwiye Jesus ku iggi Cristo, ig Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiy. Takunipti igkis ekkenes inakni henne ayge agiku ini leglis kewe Uhokri Gipin, ayge gipinekukis Jesus gihiyegapu.

Ntewnehker Gikebyikis Kaniyka Adahan Igkis Hiyekne Gikakkis Jesus Gihiyegapu

6 Apiminewa ini ku samah igkis Jesus gihiyegapu kibihwenes igkis kapusa minimnihegbet. Nerras ku pariye awna grésiyenepwi giwnaprikkis igkis minimnihegbet giminkis nerras ku pariye awna judeyenepwi giwnaprikkis. Nerras ku pariye awna grésiyenepwi giwnaprikkis igkis awna:

—Mpuse hawkri axka ibakhaka ta gupuriwkis tinogben madankunopwi. Norrasme ku pariye awna judeyenepwi giwnaprikkis mmahki egkis pi kiyekahte? Ke wothube egkis ku pariye awna wownaprik egkis ikaka aritnahyupwi.

²Ig Kiyapwiye Jesus giwatnipwi igkis timá gakkis henne, igkis pahadguhe madikte Jesus gihiyegapu. Igkis awna gitkis:

—Ka kis adahan usuh miniw ariw wakkan Uhokri giwn adahan usuh he ibekhenene axka gipuriwkis hiyeg. ³Nikwe nukebyupwi, hiyawa yis kaniy awaykemni ntewnehker gikebyikis yibetitak ku pariye yis kiyatha. Kaniynabay awaykemni ku pariye gitiphewnene Uhokri. Kaniynabay awaykemni ku pariye hiyakemniye gikak Uhokri gihiyakemni. Ayteke nikwe usuh ikí giwaku itkis adahan igkisme hiyeknes gikakkis Jesus gihiyegapu ku pariye kamawkanyepwi. ⁴Ushme apanenekwa usuh piriyepekwnene. Apanenekwa usuh ekkenene Uhokri giwn.

⁵Madikte igkis Jesus gihiyegapu igkis timapni henne, igkis ameremni inakni giwnkis. Igkis bateke nikak. Igkis awna:

—Uyay kaniy awaykemni ntewnehker gikebyikis.

Ayteke nikwe igkis kaniye amekene Estêvawh. Ig amekene Estêvawh gitiphewnene Uhokri. Ig kaayhsima gikamaxwan ta gipitit Kiyapwiye Jesus. Ayteke igkis kaniye kiyapwiye Filip gikak kiyapwiye Prókoru, kiyapwiye Nikanor, kiyapwiye Timoh, kiyapwiye Pármenas. Hawwata igkis kaniye kiyapwiye Nikolaw. Ig Nikolaw ariwntak paytwempu Antiyokiya. Ig hiyeg ku pariye kane judeyenema henneme ig iha judeyenepwi gihiyakemnikis.

⁶Pisenwa gikanyankis, igkis waxe nerras awaykemni ntewnehkernene gikebyikis ta gipetunatkis Kiyapwiye Jesus giwatnipwi. Igkisme Kiyapwiye Jesus giwatnipwi piriyepekew gidahankis. Ayteke igkis sarayh giwakkis adahan igkis ikenes ini gannipwikis ta gitkis adahan igkisme hiyeknes gikakkis Jesus gihiyegapu ku pariye kamawkanyepwi.

⁷Ariwnteke ini Uhokri giwn ibekhewpi muwwapu gipuriwkis hiyeg. Igkis Jesus gihiyegapu ayge Jerusalém igkis kaayhsima kibihwa akiw. Juktah kaayhsima muwpeg igkis hawwata kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus apim ini.

Estêvawh Kamaxwika

⁸Ig amekene Estêvawh ig kaayhsima gikamaxwan ta gipitit Kiyapwiye Jesus. Uhokri gannu ay gipit. Ayge nikwe ig keh kaayhsima annut ku pariye hiyeg amadgaya inin ka hiyá nikehka. Ig keh madikte hiyeg wakaymni.

⁹Gaytakkisme hiyeg hiyapni henne, igkis kapetunsig. Gaytakkis ariwntak judeyenepwi gileglisakis ini ku pariye kewye “Bukitwiyeppi Isahkiska”. Gaytakkisme sireneyenepwi, gaytakkisme alixandriyenepwi, gaytakkisme ariwntak Silisiamnaw, gaytakkisme ariwntak Ásiyamnaw. Igkis danuh atere git amekene Estêvawh, igkis piledukew gikak.

¹⁰Igme kaytwa giwnkis gikak Uhokri Gitip gannu. Ig awna akak kibeyne hiyakemniki. Igkisme ka hiyá adiyasak ginetni.

¹¹Igkis hiyapni henne, igkis katiwnih aynessa awaykemni adahan ignesme mbeyhenes giw amekene Es-

têvawh muwwapu. Igkisme awaykemni hiyapni henne, igkis wasaymebtihpig. Igkis awna:

—Ush timá ig Estêvawh ig mbeyhene amekene Moís giw. Hawwata ig mbeyhene Uhokri giw.

¹²Henneki igkis awaykemni gamiyasepten amekene Estêvawh ta gitkis hiyeg, ta gitkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis, ta gitkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan. Igkisme hiyapni henne, igkis kamaykisiwig. Igkis waxwasepri ta gipetunatkis gikiparakis ku samah ignes kehne gipandukawnikis.

¹³Ig danuh atere, ayge igkis waxwase nawenépwi hiyeg atere akiw adahan ignesme wasaymebtihpig. Igkis hiyeg awna wasaymkanen. Igkis awna:

—Ner awayg Estêvawh ig apanenekwa siguhnene-kwa uleglisawiy Uhokri Gipin. Ig apanenekwa siguhnene-kwa amekene Moís gikumadukan. ¹⁴Ush timá ig awna ku Jesusmin nazaréyene mehbetanek inin payt Uhokri Gipin. Hawwata ig wagesnek uhiyakemniwi giw amekene Moís gihiyakemni.

¹⁵Madikte nerras hiyeg batebdebdihpi ayge igkis timapni henne, igkis ipegbet gimkat amekene Estêvawh. Igkis hiyá gihepka kewa pahapwi ahjbe gihepkabe ay gibetkis.

Estêvawh Giwn

Gen 11.1–12.20, 17.1–27

7 Ayteke nikwe ner muwpegpiyene gikiparakis awna git. Giwn:

—Mmah inyerwa ku samah nerras awna?

²Igme amekene Estêvawh kaytwa giwn akak kiyabawkad yuwit. Ig awna:

—Nukebyupwi, kiyapwiyegeben, ataybiswanabay numkat. Uhokri kagikiythanisima. Minikwak ig hiyapki-swe ta git wahawkriwi amekene Abranch. Ig hiyapki-swa git apim ini apit ig msakwa apit paytwempu Arah apim ini ku samah ig ayge Mesopotâmiyamnaw. ³Ig Uhokri awna ta git:

“Pesnaba ayteke apititak inin waxri. Iksnaba pikebyupwi. Su tipik atere ku kit nah akki pit.”

⁴Ig amekene Abranch timapni henne, ig pese aytontak apititak inere waxri ku kiney hiyeg kawdewyenepwi msakwa. Ig atere msakwa apitit paytwempu Arah. Ayge gig miyap. Ayteke ig Uhokri waxepri atan apitit inin waxri ku kiney wixwiw msakwa kuri apim inin. ⁵Ig amekene Abranch danuh atan henneme apim ini ig Uhokri kote ikite git aytnihtema inin waxri adahan in humaw gidahanwatma. Ig ka ikí git aynesnima adahan gikukapta. Henneme ig awna git:

“Aysawnemenek nah ikí inin waxri ta piwakuit ta giwakuitkis pihwhipwi ku pariye nemnikumpiyepwi.”

Ig ikaksa git henne, nikwe yumahte gikamkayh. ⁶Hawwata akiw ig awna ta git:

“Apit nah ikí inin waxri yiwakuit, nerras pihwhipwi pes aytekenek. Apim ini igkis atak msakwa apit nawwotunyepwi giwaxrikis. Ayge igkis humaw ibuk-tinek. Igkis hiyapkiska mbeyne gitkis adahan paxka-

bu sah (400) akebyi kamukri. ⁷ Apim ini nahme hiy-apkis mbeyne gitkis nerras hiyeg ku pariye kabukhewne gitkis pihwhipwi. Ariwnteke ini ignes pihwhipwi pes aytontaknek. Iggis danuh atan akiwnek adahan igkis kumadukasaw nuthu.”

⁸ Ayteke nikwe ig Uhokri ahegbete ginetni gikak amekene Abranch. Ig awna git: “Kuri pis akak pikamkayh yis hiwh yipit adahan arakak ku yis nuhiyegapu.” Ayteke nikwe ig amekene Abranch ihe giwn. Ku aysaw gikamkayh amekene Izaki amadga wayk, pahay paka gaw, ig amekene Abranch hiwhe gipit. Ariwnteke ini igme amekene Izaki hiwhe gipit gikamkayh amekene Jakó. Ariwnteke ini igme amekene Jakó hiwhe gipitkis gikamkayupwi madikawku gikebyikis gikakkis piyana gawnakis (12). Iggisme humaw wahawkripwiy wixwiy hiyeg judeyenepwi.

Amekenegben Tukuhe José

Gen 39.21

⁹ —Ig amekene Jakó gikamkayupwi eggutyepwi igkis atihe gisamwikis amekene José. Ayteke nikwe igkis kamaxwig piyukwig. Igme waxepka temkete apitit Ejitumnaw. Ayge ig humaw ibukti. Henneme Uhokri ayge gikak ¹⁰ adahan ig giwihwhipitni ariw mbayka. Ig keh amekene José humaw hiyakemniye hiyeg giwtrik ner amekene Faraó ku pariye kumadukene madikte hiyeg ayge. Ig keh amekene Faraó batek gikak. Ayteke nikwe ig amekene Faraó ikí Ejitumnaw ta giwakuit adahan ig apuriwne gihiyegapu. Hawwata ig ikí gipin ta giwakuit. ¹¹ Ayteke ariwnteke ini kaayhsima mihetniki danuh muwwapu ayge Ejitumnaw. Hawwata in danuh ayhté Kanaámnaw ku kiney ig amekene José gikebyupwi msakwa. Hiyeg hiyá mbeyne kaayhsima ayge. Ig amekene Jakó gikakkis gikamkayupwi igkis ka utí gimanakis. ¹² Ayteke nikwe ig amekene Jakó kinetni arak ihetit ku in adukwene ayge Ejitumnaw. Ig timapni henne, ig awahkise gikamkayupwi atere adahan isimwi gimanakis. Ini pitatye gidawnhankis atere. ¹³ Pisenwa igkis diyuhe gipinwatkis. Ayteke igkis atak atere Ejitumnaw akiw. Apeyniye gidawnhankis atere, ig amekene José ekkew ta gitkis gikebyupwi. Ayge nikwe gikebyupwi ekkew ta git amekene Faraó. ¹⁴ Ayteke ig amekene José watihe gig amekene Jakó adahan ig ayta gimkat Ejitumnawit payebitak gikakkis madikte gikebyupwi. Iggis kaayhsima hiyeg, ntewnhker madikwa gikebyikis akak pohowku gawnakis (75). ¹⁵ Ig amekene Jakó timapni henne, ig atere apitit Ejitumnaw payak gikakkis gikamkayupwi. Iggis danuh atere, igkis msakwa ayge adahan kibite kamukri. Ayge igkis kiyapwip igkis miyarap madikte. He gikamkayhkisnen msekwe. ¹⁶ Iggis hiyue gapkis atan apitit Judeyamnaw ta apitit paytwempu Sikeh. Iggis apuhpin ayhté agiku ini imewtu ku pariye amekene Abranch ig isime gitkis amekene Emor gikamkayupwi. ¹⁷ Ayteke kibite kamukri mpiye gawkis. Gikamkayhkis judeyenepwi ayge Ejitumnaw igkis kibihwe. Iggis kaayhsima hiyeg. Ayteke nikwe ahawkanaprik danuh adahan Uhokri ikí inin waxri ta giwakuitkis ku samah ig kuwis ikaksa ta git amekene Abranch.

¹⁸ Apim ini pahapwiwa ikiparat akiw kapusa kumaduka madikte hiyeg ayge Ejitumnaw. Igwata kewye Faraó. Ig ner ka kiyé amekene José. Ig ka kiyatha gihiwhipwi judeyenepwi. ¹⁹ Ayteke nikwe ig kiniswigkis. Ig arewhepye gitkis. Ig padakkis gikamayhkis nukupesniye ta kabaywakat kahadbe igkis miyarap kahadbe gipewkan wahawkripwiy judeyenepwi ka kibihwa akiw. ²⁰ Apim ini amekene Moís waypuka amadga hawkri. Ig barewyewa bakimni. Ayteke nikwe ginag gikak gig egkis gikapuriwten ayamaw ay gupinwakis adahan mpana kayg. ²¹ Ayteke egkis ayempig ay kabaywak henneme ig amekene Faraó gise utepri. Ayge nikwe eg iwepri aymuhpig ke wotbe ig gudahanwatbe gukamkayhbe. ²² Ayteke ariwntak ini ig amekene Moís aymuhwe. Ig ayge kannuhwene madikte ejituyenepwi gihiyakemnikis. Ig aymuhwe kibeyne awayg. Ku pariye ig awna ig awna akak hiyakemniki. Ku pariye ig gikehni ig keh kabayhtiwa.

Amekenegben Tukuhe Moís

Ex 2.11

²³ Ig amekene Estêvawh awna akiw. Giwn:
—Ig amekene Moís ig paxkabu madikwa (40) kamukri gaw kuwis, gihiyakemni tuguh adahan ig danuhpene ta gitkis gikebyupwi israelyenepwi. Nikwe ig tipik danuhpene. ²⁴ Ig danuhpene, ig uté pahapwi ejituyene kehne mbeye hawkri gikak pahapwi israelyene. Ig hiyapni henne, ig amnih gikebyi, ig parak abet gihawkan ig umehe ner ejituyene. ²⁵ Ayteke ig tipik. Ig gipewkan gikebyupwi judeyenepwi hiyakkam ku samah Uhokri kawihpig adahan giwihwhipitnikis ariw mbeyne. Henneme igkis ka pukuhpin. ²⁶ Hewke ig danuhpene akiw, ig uté piyana gikebyikis kerbet. Ig hiyapni henne, ig kibeyhepye gihawkankis. Ig awna gitkis: “Awaykemni, mmahki yis keh mbayka pawtak, yisweke pakebyekne kerbet?” ²⁷ Henneme ig ku pariye keh mbayka gikak gikebyi ig tukuhe amekene Moís. Ig awna git: “Pariyenekap pis? Pis ka nukiparama. Pis ka hiyá pisma mpitha usuh. ²⁸ Mmah pis kehkere nukakhu ke amakabe pis umehe ner ejituyene? Mmah kuri pis keh hawwata nukakhu?” ²⁹ Ig amekene Moís timapni henne, ig bisike. Ig tipik danuh ta apitit pahawa waxri akiw kewye Midiyamnaw. Ayge ig msekwe. Ayteke ig kahayo ig kamkayh piyana gikebyikis ayge. ³⁰ Ariwnteke ini paxkabu madikwa (40) akebyi kamukri akiw, ig amekene Moís ayge amadga amatap kennesa amun ini waxri imuwadnene kewye Sinai. Ayge pahapwi ahj hiyapki-swe ta git abetwi tiket apuwpi ewwakti. ³¹ Ig amekene Moís hiyapni henne, ig wakaymni. Ig danukwa atere kennesawa kahadbe ig hiyá pi kabayte. Henneme ig timá Kiyapwiye Uhokri awna git. ³² Giwn:
“Nahnawa pahawkripwi giwohkigakis. Nahnawa kuri Abranch giwohkiga. Nahnawa kuri Izaki giwohkiga. Nahnawa kuri Jakó giwohkiga.”
Igme amekene Moís timapni henne, ig apisasew. Ig segke. Ig ka kibowka ipeg atere. ³³ Ayteke ig Kiyapwiye Uhokri awna git akiw. Giwn:

“Wiwhnaba pikasotni pukugkuptak adahan pis ka pataha inin iwetrit. Ay ku kiney pis tabirnene inin waxri kanenikiythanisima mmanawa nahwa ay.

³⁴ Nah hiyak ku samah nuhiyegapu hiyepne mbeyne ayhté Ejitumnaw. Nah timap ku samah igkis amka. Kuri nah ayta adahan giwiwhkiswitnikis giwakutak-kis nerras ejituyenepwi. Ku apim ini nah awahki-swep tahhan apitit Ejitumnaw.”

³⁵ Hennewatbaki ig Uhokri awna git amekene Moís gipitimpi ner ahj ku pariye hiyapkiswa git abetwi tiket apuwpi ewwakti. Hennewatbaki ig awahkisri giminkis nerras amekenegben. Ig awahkis nernewa amekene Moís ku pariye nerras amekenegben ayipa kuwis tukuhe minikwak. Mmanawa igkis tukuhepri amun ini ku samah ner pahapwi awna git: “Pariyenekap? Pis ka nukiparama. Pis ka hiyá pisma mpitha usuh.” Henneme nernewa amekene Moís ku pariye tukuhpika gapitkis hiyeg ignewa ku pariye awahkiska giminkis gapit Uhokri. Ig awahkiska adahan ig humaw gikiparakis nerras amekenegben, adahan ig giwiwhpitnikis ariw mbeyne. Yis ku apim inin yis hawwata tukuhe ner ku pariye awahkiska gapit Uhokri adahan uwiwhpitniwiy ariw mbeyne. ³⁶ Ner amekene Moís ku pariye nerras amekenegben tukuhe minikwak, ignewa giwiwhpitnikis ariw mbeyne. Ig tipik danuh atere Ejitumnaw, ig wiwhpigkis ayteke akak kaayhsima annut ku pariye keh hiyeg wakaymni ku pariye arekhetni gitkis Uhokri gidatni. Akak ini annut ig manukkise ini parawhokwa kewye “Parawhokwa Duruweh”. Akak ini annut ig wewkis igkis amekenegben ayhté amadga amatap adahan paxkabu madikwa (40) akebyi kamukri. ³⁷ Hawwata akiw ig ner amekene Moís ku pariye tukuhpika gapitkis hiyeg, ignewa kinetihwa gimin Cristo ta gitkis amekenegben. Ig awna gitkis:

“Aysawnemenek Kiyapwiye Uhokri awahkisnek pahapwi gawnepe kewa nahbe, adahan ig ekkene Uhokri giwn ta yit. Ig waytakwiye ukebyupwiye.”

³⁸ Ig ner amekene Moís ku pariye tukuhpika gapitkis hiyeg ignewa darihe Uhokri giwn dehetniki adahan ni-kepten ta wotwiye. Ig darihni minikwak ku aysaw nerras amekenegben pahadgupu amadga amatap. Amun ini pahapwi ahj danuh atere arit ini waxri imuwadnene Sinaí. Ayge ig ekkene Uhokri giwn ta git amekene Moís adahan igme akkin ta gitkis nerras amekenegben.

Amekenegben Tukuhe Moís Akiw

Núm 14.3

³⁹ —Henneme nerras amekenegben ka ihpekere amekene Moís giwn. Igkis tukuhpig akiw. Mmanawa igkis ipegminenes gihiyakemnikis adahan igkis diyuhpiyes tahhan apitit Ejitumnaw akiw. ⁴⁰ Apim ini ig amekene Moís wagehe tipige apitit ini waxri imuwadnene adahan darihiye Uhokri giwn. Pase ig tipik, igkis amekenegben kinetihwa gikak gegni. Igkis awna git:

“Uyay keh pahapwiwa uwokkigawiy akiw, pahapwi ahehpakti batakarad adahan wixwiye hiyuh wapitkiya adahan umaptentenwiye ariw mbeyne. Ner Moís

ku pariye uwiwhpitniwiy ariwntak Ejitumnaw usuh ka hiyak ku kite ig.”

Amekenegben Tukuhe Igwa Uhokri

Amós 5.25

⁴¹ —Nikwe apim ini igkis batak pahapwi pak akamkayh gahehpak adahan ig humaw giwohkigakis. Ayteke igkis umehe puwikne ay apetun ini ahehpakti adahan igkis kakanhewnes ta git. Ayteke igkis keh fet adahan kiyathenes ini ku pariye he gibatkankisnen. ⁴² Ig Uhokri hiyapni henne, ig tukuhpewa giwkis. Ig iseprikis adahan igkis keh gibetkikis. Nikwe igkis kawohkigahaw arit warukma akak warapyu. Hennewa in ku samah Uhokri gannasan ta gitkis gawnepepu buttityepwi. Inakni gannasan awna:

“Yis hiyeg israelyenepwi, minikwak ku samah yis msekwenete paxkabu madikwa (40) akebyi kamukri ayhté amadga amatap ayge yis umehne puwikne adahan yis kakanhewne ta git yiwohkiga. Henneme ka nuthuma yis kakanhaw. Yis kakanhaw ta gitkis nawenépwi yiwohkiga akiw. ⁴³ Yis hiyuh yiwohkiga Moloki gatiy. Yis hiyuh warukma gahehpak gidahan yiwohkiga Renfah. Yis kawohkigahawkere arit ahehpakti ku pariye he yibatkennen amadgaya inin. Kuri nikwe yis katiwnipwe apatra ini yitaraksan. Nah hiyuhkiy ta gitkis yipetunyapu tahhan piyawakad pahambakaytak paytwempu Babilônia.”

Hennewatbaki ig Uhokri awna.

Uhokri Ka Amadgayama Inin

⁴⁴ —Henneme ku aysaw nerras wahawkripwiye gidukweneswa ayge amadga amatap igkis hawwata kadhahan pahá payt kehka akak puwikne amar kewye Uhokri Gipin. Ini payt humaw arekhetni gitkis ku Uhokri ayge gikakkis. Igkis kehpin hehpewiye ku samah ig Uhokri kehkis git amekene Moís. Igkis ahehpin apigkutuprik ku samah gakkan git. ⁴⁵ Ariwnteke ini kibite kamukri akiw igkis amekenegben gikamkayhkis danuh atan apitit inin waxri. Igkis ewk ini payt atan ku pariye igkis darih giwntakkis gigkis. Ayge gikiparakis ig amekene Joswé ig matakape nerras hiyeg ku pariye kane judeyenepwima ku pariye msekwenepwi ay mmanawa ig Uhokri bisikseprikis. Ayteke igkis amekenegben msakwa ay apit inin waxri akak ini Uhokri Gipin kehka akak puwikne amar. In ay gimunkis adahan kibite kamukri juktah ku kapim amekene Davi amadga hawkri. ⁴⁶ Ig Uhokri batek gikak amekene Davi kaayhsima. Igme amekene Davi awna: “Ig Uhokri ku pariye wahawkriwiye amekene Jakó giwohkiga ig kagikiythanisima. Ini Gipin ka kis gidahan akiw. Nah kehkiste pahá payt pi kabaytenene gidahan Uhokri Gipin.” Henneme ig Uhokri ka isaksig adahan ig keh. ⁴⁷ Igme amekene Davi gikamkayh amekene Salomawh ignewa kehkise ini payt. ⁴⁸ Bawa ig Uhokri inugikyene ig ka msakwa agikuma payt ku pariye hiyeg amadgayapu inin gikehnikis. Uhokri gannasan ta git gawnepe minikwak akki wot inakni henne. In awna:

⁴⁹ “En kewa nepwibe adahan nah bat ayge kumadukene madikte hiyeg. Inme inin waxri adug in humaw ke nukugkaptabe. Pariyeki payt yis keh ndahan? Kineyki iwetrit kawih ndahan adahan nah mayekne amadga hawkri? Yumahwa. ⁵⁰ Nahnewa keh inin hawkri madikte.”

Hennawatbaki ig Uhokri awna.

Yis Tukuhe Kiyapwiye Jesus

⁵¹ Ayteke ig amekene Estêvawh awna akiw. Ig awna: —Adaniskata yiyakni henne. Yihiyakemni piyawakad giw Uhokri. Yis mataybiswe ta git Uhokri. Mmahkay yis yihiyakemni hawwata ke nerras amekenegbenbe? Yis kewa ignesbe amekenegbenbe yiswata tukuhnenekwa Uhokri Gitip hawwata ke igkisbe. ⁵² Igkis hiyapkis mbeyne ta gitkis Uhokri gawnepepu madikte. Yuma pahapwinama mpiya kabay giwakuriwkis. Iggisme gawnepepu ekkenes gitkis ku pahapwi nemnikumpiye ku pariye igyerwa waditye hiyeg. Henneme igkis ka timepkere inakni giwnkis. Iggkis tukuhpigkis madikte. Iggkis umehpigkis. Ku apim inin yiswata wageswe gipitit nernewa ku pariye igyerwa waditye hiyeg. Yisnewa giwmepten. ⁵³ Wixwiynewa israelyenepwi darihe ini Uhokri gikumadukan ku pariye ekkepka git amekene Moís gapitkis ahj. Kameki yis ihpinme.

Estêvawh Umehpika

⁵⁴ Iggkis judeyenepwi gikiparakis timapni henne, igkis dagawnhewbetkis kaayhsima git amekene Estêvawh. Gidagonyikis keh igkis kagah gaybukis.

⁵⁵ Igme amekene Estêvawh ka aminama. Ig gitiphewne Uhokri. Ig sarayh gipegyi ta inut, ig hiyá Uhokri gikiythani ayhté inugik. Ig hiyá Kiyapwiye Jesus tabir ay gihumwa Uhokri kihehaptak.

⁵⁶ Ig hiyapni henne, ig awna:

—Ipegnay, nah hiyá en woke. Nah hiyá Kiyapwiye Jesus ku pariye wageswe awayg amadgaya inin. Ig tabir ay gihumwa Uhokri kihehaptak.

⁵⁷ Iggkisme timapni henne, igkis pitihe gitaybikis. Iggkis kabimanbet kihhaw. Iggkis awna:

—Uyay umehpig.

Pahatyamin igkis ipukwa gimin. Iggkis kamaxwig.

⁵⁸ Ayteke igkis iwepri aytontak apititak paytwempu. Iggkis waxepri ta amatmadgat. Ayge igkis gipadkaterten akak tip. Apim ini igkis apuriwse gidagmanpitkis ta git pahapwi takwaye kewye Sawlu.

⁵⁹ Ayteke nikwe igkis padakte amekene Estêvawh akak tip. Igme ayge piriyepekewne. Ig awna:

—Kiyapwiye Jesus, uyá amapa nanmap kuri.

⁶⁰ Ayteke ig paberetusaw, ig awna akak madikte giwakemni. Giwn:

—Kiyapwiye, bayahminangikis nerras ariw inin gitaksankis.

Awnimpi inakni yuwit, ig miyap.

Jesus Gihiyegapu Hiyá Mbeyne

8 Igme kiyapwiye Sawlu ig tughkise gihiyakemni hehpekwiye gikakkis nerras umehkeputnepwi.

Apim ini han pitatit, madikte Jesus gihiyegapu ayge Jerusalém igkis hiyapkiska mbeyne gitkis kaayhsima. Ayteke nikwe igkis madikte ibekhewbet. Iggkis bisike muwwapu Judeyamnaw, muwwapu Samariyamnaw. Iggkisme Kiyapwiye Jesus giwatnipwi igkis msekwe ayge Jerusalém.

² Apim ini hiyeg kiyathenepwi Uhokri igkis iwé amekene Estêvawh gipit. Iggkis apuhpig. Ayge igkis tihenes giharit, kaayhsima gikadnikis.

³ Igme kiyapwiye Sawlu mpiksaw adahan ig pisenwa gihawkankis Jesus gihiyegapu. Muwwapu paytwempu ig parak gipinekutkis. Ig taris awaykemni payebitak gukakkis tinogben. Ig sarayhpigkis ta agikut parakseket.

Filip Ekkene Uhokri Giwn Ayge Paytwempu Samariya

⁴ Apiminewa ini nerras ku pariye bisikapye igkis ibekhewpi muwwapu. Ku kit igkis danuh igkis akki Uhokri giwn.

⁵ Igme kiyapwiye Filip tipik ta apitit paytwempu Samariya. Ayge ig kinetihwene gimin Cristo ta gitkis hiyeg.

⁶ Ayge madikte hiyeg ataybiswa ta git kiyapwiye Filip. Iggkis apuriw giwn awaku igkis hiyá madikte annut ku pariye ig keh gikak Uhokri gannu ay gipit.

⁷ Mmanawa ig pekkis kaayhsima wapitye gipitakkis hiyeg wapityewnapye. Akak kabimanka ignes pes. Hawwata ig makniwe kaayhsima hiyeg miyapupye, ig makniwe kaayhsima hiyeg dathupye.

⁸ Iggkis hiyeg paytwempuyenepwi hiyapni henne, igkis kaayhsima batek.

Ihamwi Muwaka Isim Uhokri Gannu

⁹ Ayge apit ini paytwempu pahapwi awayg kewye Simawh. Ig ihamwi. Ig kuwis wakaymnise madikte hiyeg ayge Samariya akak gannu. Ig ikawpari ke wotbe ig detye hiyegbe.

¹⁰ Madikte hiyeg, kiyapwiyegeben gikakkis bakimnay, igkis madikte iha giwn. Iggkis awna:

—Uhokri gannu ay gipit. Ig detyewa ig.

¹¹ Iggkis ataybiswa arit giwn mmanawa ka kuyenema ig wakaymniseprikis akak giyahmara.

¹² Henneme ayteke igkis ihe kiyapwiye Filip giwn. Igme kiyapwiye Filip ekkene inakni kibeyne inetit gidahan Uhokri gikumadukan. Ig kinetihwene gimin Jesus Cristo. Iggkisme hiyeg timapni henne, igkis ihe inakni ginetni. Ayteke nikwe igkis kewpi, awaykemni payebitak gukakkis tinogben.

¹³ Apim ini igwa Simawh ihe kiyapwiye Filip ginetni. Nikwe ig kewpi. Ayteke ig kapusa wew gikak kiyapwiye Filip. Ig hiyá kaayhsima annut ku pariye kiyapwiye Filip keh, kibeyne annut ku pariye hiyeg amadgaya inin ka

hiyá nikehka. Ig hiyapni henne, ig wakaymni kaayhsima.

¹⁴ Ayteke ariwnteke ini igkis Jesus giwatnipwi ayhté Jerusalém igkis timé gakkis ignes hiyeg ayge apitnene-pwi paytwempu Samariya ku igkis kuwis amere Uhokri giwn. Igkis timapni henne, igkis awahkis kiyapwiye Pedru gikak kiyapwiye João atere giminkis.

¹⁵ Igme kiyapwiye Pedru gikak kiyapwiye João igkis tipik danuh atere. Ayge igkis piriyepekew gidahankis nerras hiyeg adahan Uhokri ikí Gitip ta gipititkis.

¹⁶ Mmanawa ig Uhokri Gitip kote kawihgikiste. Inenewa ignes kewpi giwaprik Kiyapwiye Jesus.

¹⁷ Ayteke igkis kiyapwiye Pedru sarayh giwakkis ta gipititkis nerras hiyeg. Amun ini ig Uhokri kawihkis Gitip ta gipititkis.

¹⁸ Ig Simawh hiyapni henne ku Uhokri Gitip ikepka gipititkis hiyeg akak ku samah Jesus giwatnipwi sarayh giwakkis ta gipititkis, ig hiyapni henne, gipewkan ig isim ini gannukis. Nikwe ig akka karukri ta gitkis kiyapwiye Pedru.

¹⁹ Ig awna gitkis:

—Uyay piyuk nuthu ini yannu kahadbe nah sarayh nuwakhu ta gipititkis hiyeg, igme Uhokri Gitip ikepka ta gipititkis.

²⁰ Igme kiyapwiye Pedru kaytwa giwn:

—Kuri pis biyuke payak akak pikakura awaku pipewkan pis hiyá asimka ini Uhokri gikan. ²¹ Pis yuma panu akebyi ini awaku piyakni ka wadit giwtrik Uhokri.

²² Miniwpinaba ariw ini pihiyakemni mbeyepy. Piriyepekawnaba ta git Uhokri adahan ig bayahminap ariw ini pihiyakemni. ²³ Nah hiyakni ku piyakni kipun akak kaminwaptihka. Pis wanamin akak pipathawni.

²⁴ Igme Simawh kaytwa giwn:

—Uyá amnihun piriyepekaw ndahan ta git Uhokri kahadbe inakni piwn ka danuh nuthu.

²⁵ Ayteke ariwnteke ini ig kiyapwiye Pedru gikak kiyapwiye João igkis ekkenes Uhokri ginetni ta gitkis nerras hiyeg. Igkis kehnes temwe gidahan Kiyapwiye Jesus. Pisenwa igkis diyuhpiyes ta apitit Jerusalém. Abetnewa gidiyhemnikis igkis ekkenes Uhokri ginetni apit kaayhsima paytwempu ayge Samariyamnaw.

Filip Akki Uhokri Giwn Ta Git Awayg Etiyópiyene

²⁶ Igme kiyapwiye Filip, pahapwi ahj Uhokri giwatni danuh git. Ig awna git:

—Ahegbetawnaba. Ataknaba han tiwgikut ta apigkut ini ahin ayipwipye ku pariye pes aytontak Jerusalém-tak, in danuh ta apitit ini paytwempu Gaza.

²⁷ Ig kiyapwiye Filip timapni henne, ig ahegbetaw ig tipik. Ig danuh atere, ig uté pahapwi awayg apigku ini ahin. Ig awayg ariwntak Etiyópiyamnaw. Ig ka kahayohwati. Ig kiyatye hiyeg. Ig apuriwkeputne karukri gidahan kiyapuno Kandasi no ku pariye kumadukano madikte hiyeg ayge Etiyópiyamnaw.

²⁸ Kuhwekwa ig ayhté Jerusalém adahan ig kiyene Uhokri. Kurime ig gidiyhemni aytontihan Etiyópiyamnaw. Ig bete amadga giwewten kahhos. Ayge ig ipeg-

bohene ini kagta ku pariye Uhokri gannasan git gawnepe amekene Isaías.

²⁹ Igme kiyapwiye Filip, ig Uhokri Gitip awna ta git:

—Su patiptaka no kahhos.

³⁰ Ig timapni henne, ig sigis atere. Ig danuh atere, ig timá ner awayg ig ipegbohene ini kagta ku pariye Uhokri gannasan ta git amekene Isaías. Ig timapni henne, ig ayapri:

—Ba pis pukuha inakni yuwit?

³¹ Igme kaytwa giwn:

—Nah ka hiyak ku samahpa nah pukuhpun. Nah muwaka pahapwi nukannuhten. Ba hiyá pisma? Ba ayta. Wagahnaba atan. Batnaba atan nuhumwat.

Igme kiyapwiye Filip ihe giwn.

³² Igme ner awayg ipegbohe yuwit gimin Cristo amadgatak ini Uhokri gannasan. Inakni yuwit awna:

“Ig waxepka ke pahapwi muttuhbe adahan giw-mepka. Ku samah pahapwi muttuh tinwo amun ini ku samah hiyeg tigha gisipri, ner hawwata tinwo. Ig kawmata awna pahatnama yuwit adahan ig wihwa ariw giw-mepka. ³³ Ig arewhepka git mbeye arewha-ki. Nerras amedgenepwi inin igkis keh mbeye haw-kri gikak. Yuma hiyeg gimabyankis henne akiw. Ka ik adahan wis kinetihwa nimin. Igkis bukihe gidehetni amadgatak inin.”

³⁴ Pisenwa ipegbohan inakni yuwit, ig awayg ayá kiyapwiye Filip:

—Uyá akki nuthu. Kaminki ig Uhokri gawnepe kinetihwa? Ba giminwa ba kawkw? Batke gimin nawenéwa hiyeg akiw?

³⁵ Igme kiyapwiye Filip kaytwa giwn:

—Inakni yuwit kinetihwa gimin Kiyapwiye Jesus.

Ayteke ig akkamnih git inakni Uhokri gannasan. Ayteke ig tipiknene ekkene git madikte Uhokri ginetni gidahan Kiyapwiye Jesus.

³⁶ Apim ini ku samah igkis tipiknenes apigku ini ahin, igkis danuh atere ku kiney un. Ig ner awayg hiyapni henne, ig awna git:

—Ipegnaba. Ay un. Ba ik adahan nah kewpi ta aha-kwat ini un?

³⁷ Igme kaytwa giwn:

—Ku pis iha inakni nuwnhu apititakwa piyakni hiyawa pis kewpi.

Igme ner awayg awna:

—Nah iha ku ig Kiyapwiye Jesus Cristo ig Uhokri gi-kamkayh.

³⁸ Ayteke nikwe ig msakkis giwewten. Igkis muhuk gumadgatak. Ayteke igkis piyamate tubuk ahakwat un. Ig kiyapwiye Filip kaywepri ayge.

³⁹ Pisenwa igkis wagehe ahakwatak un. Aynewa ig Uhokri Gitip iwé kiyapwiye Filip. Igme ner awayg ka hiyapig akiw. Henneme ig tipikwiye akak batekka.

⁴⁰ Igme kiyapwiye Filip danuh atere paytwempu Azotu. Ig hiyapni henne, ig tipikwiye ekkene Uhokri giwn apuriw madikte paytwempu he ig danuhe ta apitit paytwempu Sesaréya.

Sawlu Wages Gihiyakemni

Át 22.3, 26.9

9 Apim ini hawkri ig kiyapwiye Sawlu pitimnekne gikakkis Jesus gihiyegapu. Ig awna:

—Nah pisenwate gihawkankis madehkis. Nah giw-maseptenkis.

Apim ini kaayhsima Jesus gihiyegapu ayhté apit paytwempu Damasku. Ig hiyapni henne, ig atak ta git ner-ras muwpegpiyene gikiparakis.

² Ig danuh atere git, ig ayá git:

—Uyá awahkis ndahan pahak kagta giminkis nerras judeyenepwi gileglisakis giwewkistenkis ayhté Damasku. Wani igkis mayuw nuthu adahan usuh kamaxne Jesusmin gihiyegapu ayge, adahan usuh giwaxwetnikis atan Jerusalém wanamnape awaykemni payebitak gukakkis tinogben.

Igme timapni henne, ig keh ku samah gayapni git.

³ Ayteke nikwe ig kiyapwiye Sawlu tipikwiye ta apitit ini paytwempu Damasku. Ig kennesmin gidawnhan, pahaye adahan kabutniki inugiktak uguhpig.

⁴ Ig tuguhe waygboit. Ayge ig timá pahá ikupimnat awna git. In awna:

—Sawlu, Sawlu. Mmahki pis hiyapkisne mbeyne nuthu?

⁵ Igme kaytwa giwn:

—Pariyekap, Kiyapwiye?

Giwn:

—Nah Jesus ku pariye pis hiyapkisne mbeyne nuthu.

⁶ Kannikaw kuri. Su tipik ta apitite paytwempu. Ayge pis ekkepka pitnek adahan ku pariye Uhokri gimawkan pit.

⁷ Ig kiyapwiye Sawlu gihaptiyepwi hiyapni henne, igkis wadisasew. Igkis barukiswe ayge. Igkis timap pahá ikupimnat awna henneme igkis ka hiyá pahapwinama.

⁸ Igme kiyapwiye Sawlu kannikaw waygbotak. Ig woka giwtyak, ig ka hiyá gipegyi. Iggisme gihaptiyepwi hiyapni henne, igkis kamax giwanmin igkis itukepri ta apitite paytwempu Damasku.

⁹ Igkis danuh atere, ayteke adahan mpana hawkri ig ka hiyá gipegyi. Apiminewa ini ku samah ig motpi ig ka ax ig ka higap awaku giwakemni.

Ananíyas Iwasa Sawlu

¹⁰ Apimwata ini pahapwi awayg Jesus gihiyega ayge apit ini paytwempu Damasku. Giw Ananíyas. Ig ayge, pahaye adahan Kiyapwiye Jesus hiyapkiswe ta git. He giwtyakpeynen ig hiyapkiswe git. Ig awna git:

—Ananíyas.

Igme kiyapwiye Ananíyas kaytwa giwn:

—Nah ay, Kiyapwiye.

¹¹ Igme Kiyapwiye Jesus awna ta git:

—Asá ahegbetaw. Su ta apigkut ini ahin kewye “Wadit”. Ayge pis parak ta gipinekut kiyapwiye Judas. Pis ayá gak pahapwi awayg Sawlu tarsuyene ta git. Igme Sawlu ayge piriyepekewne. ¹² Ig kuwis hiyá giwtyakpeynen pahapwi awayg kewye Ananíyas parak git sarayh giwak ta gipitit kahadbe ig hiyap akiw.

¹³ Igme kiyapwiye Ananíyas kaytwa giwn:

—Kiyapwiye. Kaayhsima hiyeg awna gimin ner awayg ku samah ig keh mbeye hawkri gikakkis pihiyegapu ayhté Jerusalém. ¹⁴ Kuri ig danuh atan Damasku akak kumadukaki giwntakkis nerras muwpeg kiyatyepwi adahan ig kamaxne madikte hiyeg ku pariye ikewnepwi pihiyegapu.

¹⁵ Igme Kiyapwiye Jesus awna ta git:

—Su atak ta gimkat. Nah kuwis kaniypig adahan ig nuwatni adahan ig ekkene nnetni ta gitkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima, ta gitkis gikiparakis, hawwata ta gitkis hiyeg ku pariye israelyenepwi. ¹⁶ Ku apim inin nahwa akki ta gitnek ku samah ig hiyá mbeyne kaayhsima ndahan.

¹⁷ Ig kiyapwiye Ananíyas timapni henne, ig tipik. Ig danuh atere gipinekut kiyapwiye Judas. Ayge ig uté kiyapwiye Sawlu. Ig hiyapni henne, ig sarayh giwak ta gipitit. Ig awna git:

—Nukebyi Sawlu, igwa Kiyapwiye Jesus awahkisun atan pimin. Ignewa ku pariye hiyapkiswe pit apigku ahin abetnewa ku samah paytni. Ig awahkisun adahan Uhokri Gitip kawihpi ku apim inin.

¹⁸ Aynewa arikna ke imbe amar mpiye giwtriktak kiyapwiye Sawlu. Aynewa ig hiyap. Ig hiyapni henne, ig kannikaw, ig kewpi ta unihkwat.

¹⁹ Pisenwa ig ax ig hawkamnihwa akiw. Ariwnteke ini ig msakwa gimunkis Jesus gihiyegapu ayge Damasku adahan aynessa hawkri.

Sawlu Bisike Agiku Tehte

2 Kor 11.32

²⁰ Aynewa ig awna:

—Kuri nah kinetihwate gitkis hiyeg gimin Kiyapwiye Jesus.

Ayge nikwe ig tipik lammisya agiku judeyenepwi gileglisakis. Ayge ig kinetihwene ku ig Kiyapwiye Jesus ignewa Uhokri gikamkayh.

²¹ Madikte hiyeg ku pariye timepnepwi inakni giwn igkis wakaymnibdi. Igkis awna:

—Mmahki? Ka ba nernewatma ayhté Jerusalém umehne nerras ku pariye ikewnepwi Jesus gihiyegapu? Ka ba nernewatma ayta adahan ig gikamaxwitnikis adahan ig giwaxwitnikis wanamnape ta gitkis nerras muwpeg kiyatyepwi?

Hennewatbaki igkis awna.

²² Igme kiyapwiye Sawlu gidatni tipiknene. Ig ekkene ta gitkis huwewe ku Kiyapwiye Jesus igyerwa Cristo, ig Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiy. Iggisme nerras hiyeg judeyenepwi ayge Damasku igkis ka hiyá adiyesak ginetni.

Sawlu Kapusa Akka Uhokri Giwn

²³ Ariwnteke ini kibite hawkri akiw, nerras judeyenepwi pahadguhwa pawtak. Igkis awna:

—Pugamawka wixwiw pisenwa Sawlu gihawkan.

²⁴ Henneme ig kiyapwiye Sawlu kinetni gakkis ku igkis kadasepri. Hewke tiyegim mataytak igkis kadasepri

anumeku paytwempu ahina. Iggis wahapri mpiya adahan igkis giwmepten.

²⁵ Iggisme Jesus gihiyegapu hiyapni henne, igkis biksepri tiyegim. Iggis wiwhkisri agiku payt alappota. Iggis muhuksepri agiku nopsad tehte ayte inutak ta waygboit.

Sawlu Ekkene Uhokri Giwn Ayge Jerusalém

²⁶ Ayteke nikwe ig kiyapwiye Sawlu tipik ta apitite Jerusalém. Ig danuh atere, ig darihwekkerepye gikakkis Jesus gihiyegapu aygnenepwi. Iggisme ka iha giwn ku igwata Kiyapwiye Jesus gihiyega. Iggis apise gibohri.

²⁷ Igme kiyapwiye Barnabé hiyapni henne, ig pareke abet gihawkan. Ig akki kiyapwiye Sawlu ta gitkis Jesus giwatnipwi. Ig awna gitkis:

—Ku samah ig Sawlu apigku ahin ig hiyá Kiyapwiye Jesus. Igwa Kiyapwiye Jesus kinetihwa gikak ayge. Ayteke ig atak ta apitit paytwempu Damasku. Ayge ig kinetihwene gimin Kiyapwiye Jesus akak madikte gawaygyi.

²⁸ Iggisme timapni henne, metakwa igkis amapig. Ayteke nikwe ariwnteke ini ig kiyapwiye Sawlu msakwa gimunkis Jesus gihiyegapu ayge Jerusalém. Ig wageswa gikakkis muwwapu. Ayge ig kinetihwene gimin Kiyapwiye Jesus akak madikte gawaygyi.

²⁹ Apim ini ig kinetihwa gikakkis nerras judeyene-pwi ku pariye awna grésiyenepwi giwnaprikkis. Iggisme aharitne giwmepten.

³⁰ Iggisme Jesus gihiyegapu timapni henne, igkis waxe kiyapwiye Sawlu ta apitit paytwempu Sesaréya. Ayteke igkis awahkiswig tipik ta apitit paytwempu Tarsu.

Jesus Gihiyegapu Kibihwa

³¹ Ayteke Jesus gihiyegapu ka hiyá mbeyne akiw. Muwwapu Judeyamnaw, Galiléyamnaw, Samariyamnaw, igkis ka kiyimwihka akiw. Iggis tipiknenes wagahkisne gawaygyikis akiw. Iggis kibihwa mmanawa igkis wew kiyathene Uhokri, igme Uhokri Gitip gawayghetnikis.

Pedru Makniwa Pahapwi Awayg Miyapupyé

³² Ayteke nikwe ig kiyapwiye Pedru wew muwwapu danuhpene gitkis Jesus gihiyegapu. Apim ini ig atere gitkis nerras ku pariye msekwenepwi ayhté paytwempu Lida.

³³ Ig danuh atere, ig patiptak gikak pahapwi awayg kewye Enéyas. Ig kiyapwiye Enéyas miyapupyé. Ig ka kannikaw amadgatak giwetri adahan ntewnehkerbu akebyi kamukri akak pahak arawna.

³⁴ Ig kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig awna git:
—Kiyapwiye Enéyas, ku apim inin Jesus Cristo makniwpi. Kannikaw kuri. Minah piwetri.

Ig timapni henne, aynewa ig kannikaw.

³⁵ Ayteke nikwe madikte hiyeg ayge paytwempu Lida, akak paytwempu Saroná, igkis hiyapni henne, igkis madikte wages gihyakemnikis gidahan Kiyapwiye Jesus.

Pedru Kannikase Pahapu Tino Kewyo Kariku

³⁶ Apimwata ini, ayhté apit pahá paytwempu akiw kewye Jopi ayge pahapu tino msakwa kewyo Tabita. Inakni guw wownaprikwiw “Kariku”. Eg Jesus gihiyega. Eg kabayno tino. Eg apanenekwa kehno kabayka gikakkis hiyeg, eg amnihno madiptapyé.

³⁷ Apiminewa ini hawkri eg uté karayt, eg miyop. Gudahawektenpu hiyapni henne, egkis akehepru. Ayteke egkis wagahkiswig ta agikut payt apahnap inuteknen. Ayge egkis haritase gupit.

³⁸ Ini paytwempu Jopi kennesa arit paytwempu Lida. Ayge nikwe Jesus gihiyegapu ayge Jopi igkis timé gak kiyapwiye Pedru ku ig ayhté paytwempu Lida. Iggis timapni henne, igkis awahkise piyana gikebyikis awaykemni gimin kiyapwiye Pedru. Iggisme tipik danuh atere, igkis awna git:

—Ba ayta atan wothu kibentenwa.

³⁹ Ig kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig kannikaw ig tipik gihaptikis. Ig danuh atere, igkis waxepri ta agikut ini xam inutekne. Ayge kaayhsima madankunopwi kiyaranew gihumwa kiyapwiye Pedru. Egkis tihanos. Egkis akki ta git kiyapwiye Pedru simis ku pariye eg kiyapuno Kariku gupodran ku samah eg wewparuhé.

⁴⁰ Igme kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig hiyak ku samah ig keh. Ig pekkiswigkis. Ayteke ig paberetusaw, ig piriyepekaw. Pisenwa ig wageswa ta gumkat no miyopiyo. Ig awna ta gut:

—Tabita. Kannikaw kuri.

Aynewa eg ipeg. Eg hiyá kiyapwiye Pedru eg kannikew.

⁴¹ Ig hiyapni henne, ig sumuh guwaku, ig kannikasig. Ayteke ig humak Jesus gihiyegapu payebitak gukakkis egnes madankunopwi. Egkis danuh atere, ig akki ta gutkis ku samah eg kuwis kannikaw akiw.

⁴² Ayteke madikte hiyeg ayge Jopi timé gak. Inneki keh kaayhsima hiyeg kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus.

⁴³ Ig kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig msekwe kaayhsima hawkri ayge Jopi. Ig msakwa gimun pahapwi awayg giw Simawh ku pariye gannipwi mtibidihne puwikne amar.

Ahj Kinetihwa Git Kornélyu

10 Apim ini hawkri pahapwi awayg romayene msakwa ayhté paytwempu Sesaréya. Giw Kornélyu. Ig ikiparat gidahankis madikawku madikwa (100) suwtat kewye “italyenepwi”.

² Ig batekye gikak Uhokri. Ig kiyathig payak gikakkis madikte gipinekuya. Ig amnihne kaayhsima judeyene-pwi madiptapyé. Takunipti ig piriyepekewne.

³ Pahay hawkri daraka kamuw, pahapwi ahj Uhokri giwatni hiyapkiswe ta git giwtrikpeynen. Ig kiyapwiye Kornélyu hiyapri huwewe. Igme ahj danuh ta git, ig awna:

⁴ —Kiyapwiye Kornélyu.

Igme kiyapwiye Kornélyu wadisasew. Ig ipeg ta gimkat. Ig kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, pariye pimawkan nuthu?

Igme ahj awna git:

—Uhokri timá pipigyepkawni. Ig hiyá ku samah pis amnih madiptapye. Inneki keh ig kiyepi. ⁵ Kuri, awahki snaba hiyeg ta apitit paytwempu Jopi adahan giwep-ten pahapwi awayg kewe Simawh Pedru. ⁶ Ig msakwa ayge gimun kiyapwiye Simawh, ku pariye gannipwi mtibdihne puwikne amar. Ig kiyapwiye Simawh gipin msakwa kennesa akigbimna mahakwa.

⁷ Pisenwa gawnhan inakni yuwit, ig ahj tipik. Igme kiyapwiye Kornélyu watihe piyana gihiyega ayta git gikak pahapwi suwtat ku pariye gikapriwten. Igme suwtat ig hawwata kiyatha Uhokri.

⁸ Igkis danuh atere, ig kiyapwiye Kornélyu ekke gitkis madikte ku pariye danuh git. Ayteke ig awna gitkis:

—Ataknabay kuri ta apitit paytwempu Jopi.

Igkisme tipik.

Pedru Hiyá Dagam Giwtyakpeynen

At 11.5

⁹ Hewke akiw igkis kennesmin gidawnhankis ta apitit paytwempu Jopi, igme kiyapwiye Pedru ayge Jopi. Kabá puwip kamuw ig wagehe ta inut ta amadgat payt ahigwi adahan ig piriyepekwe.

¹⁰ Ayge ig kamax matipwa. Ku samah ig wahepnete hiyeg agikune payt ahegbetenete im, ig Uhokri hiyap-
gis git giwtyakpeynen.

¹¹ Pahaye adahan ig hiyá en woke. Ayteke ig hiyá pahak arikna kewa pahak dagambe in muhuke ayte inutak ta waygboit ay giwtrikumpi. In muhuksaka ta git ke wotbe in kamaxkenenbe paxnika ntusi.

¹² Puwikne madikte pahaymkute nimadga. Hawwata kawwamnepwi akak kuhpra egneg aygwata.

¹³ Ayteke ig timá pahá ikupimnat awna ta git. In awna:

—Pedru. Kannikaw kuri. Asá umah nerras puwikne adahan pis ax.

¹⁴ Igme kiyapwiye Pedru kaytwa giwn:

—Kawa, Kiyapwiye. Nah ka axti akebyi inere im. Amekene Moís gikumadukan awna amin ini puwikne ku in ka kabay adahan usuh ax. Ka hiyá nahma pataha nubiyhu akak ini patahwaki.

¹⁵ Inme ikupimnat awna ta git akiw. In awna:

—Ku pariye Uhokri kuwis barewpiithe ka hiyá pisma ikiyin ku in patahwapye.

¹⁶ Ayteke ig kiyapwiye Pedru hiyá in danuh git pimaput akiw. Pisenwa ini kene dagambe in iwepka ta inugikut akiw.

Kornélyu Giwatnipwi Danuh Git Pedru

¹⁷ Ayteke ig kiyapwiye Pedru ipegminene gihiyakemni adahan inere ku samah Uhokri gakkan ta git. Nikwenéwa apim ini ig kiyapwiye Kornélyu giwatnipwi danuh atere. Igkis ayá gak kiyapwiye Simawh gipin igkis utepni. Igkis danuh ta anumekut alappota.

¹⁸ Ayteke nikwe igkis kabiman ta gitkis hiyeg agikune payt. Igkis awna:

—Ba kiyapwiye Simawh Pedru msakwa ay?

¹⁹ Igme kiyapwiye Pedru gidukwenewa ayhté inut ig ipegminene gihiyakemni gimin Uhokri gakkan git. Amun ini ig Uhokri Gitip awna ta git:

—Mpana awaykemni danuh atan piyawesetni.

²⁰ Ahegbetaw kuri. Muhuk gimkatkis. Ataknaba gihaptikis. Ka muwaka pukuhpaw gapitkis mmanawa nahwa awahkisrikis pimin.

²¹ Ig kiyapwiye Pedru timapni henne, ig muhuke. Ig awna ta gitkis nerras hiyeg:

—Nahnawa Pedru. Pariye yimawkan nuthu?

²² Igkisme kaytwa giwn:

—Pahapwi romayene suwtat gikiparakis kewe Kornélyu ig awahkise usuh pimin. Ig kibeyne awayg. Ig kiyatha Uhokri. Madikte judeyenepwi kabayhig. Amakohnokwa ig Uhokri awahkis pahapwi ahj gimin. Igme ahj awna git adahan ig awnasap ta gipinwat adahan ig timepni piwn.

²³ Ig kiyapwiye Pedru timapni inakni henne, ig awna nerras awaykemni adahan igkis mpiyasenes mtipka ayge gimun. Igkis msekwe. Hewke ig tipik gihaptikis. Igkisme gaytakkis Jesus gihiyegapu ayge Jopi igkis hawwata tipik gihaptikis.

Pedru Kinetihwa Gikak Kornélyu

²⁴ Hewke akiw ig danuh ta apitit paytwempu Sesaréya. Igme kiyapwiye Kornélyu ayipa wahapri ayge gipinwa. Ig pahadgupu gikakkis gikebyupwi gikakkis gidahewektenpu ku pariye gawnasanpu atere.

²⁵ Ayteke nikwe ig kiyapwiye Pedru danuh atere. Ig kiyapwiye Kornélyu hiyapni henne, ig atere patiptakig. Ig paberetusaw gitiput adahan gadohepketni.

²⁶ Igme kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig kannikasig. Ig awna git:

—Kannikawnaba. Nah he awaygnenwa amadgaya inin ke pisbe.

²⁷ Igme kiyapwiye Kornélyu kannikaw. Ayteke nikwe igkis kinetihwenes pawtak, igkis pareke paytrikute. Ayge ig kiyapwiye Pedru hiyá kaayhsima hiyeg pahadgupu.

²⁸ Ig hiyapni henne, ig awna ta gitkis:

—Yis hiyakni ku samah usuh hiyeg judeyenepwi ka hiyá usuhma darihwak gikakkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima kema yisma. Ka hiyá usuhma danuhpa gitkis. Amekene Moís gikumadukan awna ku in ka kabay adahan usuh keh henne mmanawa wothe ignes patahwapye hiyeg. Henneme amaka ig Uhokri akki nuthu ku nah ka hiyá nahma ikiy nawenépwi hiyeg ku ignes ka kibeynepwima ku ignes patahwapye. ²⁹ Nikwe ku aysaw yis wasapanaw numinhu nah ka pukuhpaw yapit. Nah ayta kibentenwa yit. Kuri, uyay akki nuthu ku samah yis wasapanaw numinhu.

³⁰ Igme kiyapwiye Kornélyu kaytwa giwn:

—Amakohnokwa nah piriyepekwe ay nupinwa daraka kamuw ke apimbe inin. Pahaye adahan nah hiyá pahapwi ahj tabir nupetun. Gisimsa tigihihwe. ³¹ Ig aw-

na nuthu: “Kiyapwiye Kornélyu. Uhokri kuwis timap pi-pigyepkawni. Ig kiyé ku samah pis amnih madiptapye. ³² Kuri, awahkisnaba hiyeg ta apitit paytwempu Jopi adahan igkis giwepten pahapwi awayg kewye Simawh Pedru. Ig msakwa ayge gimun kiyapwiye Simawh ku pariye gannipwi mtibidhne puwikne amar. Ig kiyapwiye Simawh gipin msakwa kennesa akigbimna mahakwa.” ³³ Nah timapni henne, nah awahkis nuwatnipwi piwepten kibentenwa. Kibeyne pis danuh atan. Kuri usuh pahadgupu ay giwtrik Uhokri adahan usuh timepne piwn ku pariye Uhokri akki pit.

Pedru Akki Jesus Ta Gitkis Hiyeg Kane Judeyenepwima

³⁴ Igme kiyapwiye Pedru timapni henne, ig awna ta gitkis nerras hiyeg ayge. Giwn:

—Kuri nah iha ku Uhokri hiyá madikte hiyegipiyenepwi hehpekwiye giwtrik. Ig batek gikakkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima hehpekwiye gikakkis hiyeg ku pariye judeyenepwi. ³⁵ Ka samwa git ku pariye uwaypuktenwi. Ig Uhokri batek gikakkis madikte hiyeg ku pariye gikiyetnipwi, madikte ku pariye wewnepwi wadit. ³⁶ Kuwis ig Uhokri akki kibeyne inetit ta wothu usuh hiyeg israelyenepwi. Inakni inetit gidahan Jesus Cristo ku samah ig keh hiyeg kabeywotpi gikak Uhokri. Ig Jesus Cristo ig madikte hiyeg gikiparakis. ³⁷ Yis kuwis timá arak madikte ini ku pariye danuh muwwapu Judeyamnaw. In kapuse minikwak ayhté Galiléyamnaw apim ini ku samah amekene João Batista kinetihwene gitkis hiyeg adahan igkis kaywasaw ta git. ³⁸ Yis kuwis timé gak Kiyapwiye Jesus nazaréyene. Yis timé gak ku samah Uhokri kawihkis Gitip ta gipitit, ig iké gannu ta gipitit. Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus atak muwwapu kehne kabayka. Ig makniwe madikte ku pariye hiyepnepwi mbeyne giwntak wapitye gikiparadkis. Ig makniwa madikte mmanawa ig Uhokri ay gikak. ³⁹ Akakwa wowtyak usuh hiyá madikte annut ku pariye ig Kiyapwiye Jesus keh ayhté Judeyamnaw. Usuh hiyá madikte annut ku pariye ig keh ayhté Jerusalém. Henneme ayge Jerusalém hiyeg umehpig. Igkis deddehpig ta aminat giyakni. ⁴⁰ Henneme, kibeyne, amamnam hawkri ariwntak gimiremni ig Uhokri kannikasepri akiw. Ayteke ig hiyapkiswig ta wothu. ⁴¹ Ka madiktema hiyeg hiyapri. Henneme usuhnawa ku pariye Uhokri kaniy adahan usuh humaw inetitkekne gidahan usuh hiyapri. Ayteke ku samah ig wewparihte ariwntak gikankawni, usuh axe gikak usuh higap gikak. ⁴² Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awahkis usuh adahan kinetihwene gimin ta gitkis hiyeg. Ig muwaka usuh ekene ta gitkis hiyeg ku samah Uhokri kaniy Kiyapwiye Jesus adahan ig hiyekne gikakkis madikte hiyeg, miyarapyenpu gikakkis nerras ku pariye kotene miyate. ⁴³ Madikte Uhokri gawnepepu pitatyepwi kinetihwa gimin Kiyapwiye Jesus. Igkis kinetihwa amin ku samah ig keh Uhokri bayahmina ariw gitaraksankis madikte hiyeg ku pariye kamaxwanepwi ta gipitit.

Uhokri Gitip Kawih Hiyeg Kane Judeyenepwima

⁴⁴ Pahaye adahan ku samah ig kiyapwiye Pedru aw-nempiye inakni yuwit henne, ig Uhokri Gitip kawihhe nerras ku pariye timepnepwi giwn.

⁴⁵ Nerras Jesus gihiyegapu ku pariye judeyenepwi ku pariye gihaptiyepwi kiyapwiye Pedru igkis hiyapni henne, igkis wakaymibdi gidahankis ku samah Uhokri Gitip kawih hiyeg ku pariye kane judeyenepwima hehpekwiye gikakkis.

⁴⁶ Igkis hiyakni ku Uhokri Gitip kuwis kawihpigkis mmanawa igkis timap igkis awna agiku nawenéwa yuwit, igkis kibeyhenes Uhokri. Ig kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig awna ta gitkis gihaptiyepwi. Giwn:

⁴⁷ —Uhokri Gitip kawihkiska gipititkis nerras hiyeg ku pariye kane judeyenepwima hehpekwiye ukakwi. Nikwe igkis hawwata Kiyapwiye Jesus gihiyegapu. Wixwiy ka hiyá wixwiyma ikiygikis ku igkis ka kis adahan igkis kewpi ahakwat un.

⁴⁸ Ayteke nikwe ig awna gitkis kiyapwiye Kornélyu: —Kewpinabay ahakwat un giwaprik Kiyapwiye Jesus. Igkis timapni henne, igkis ihe giwn. Pisenwa igkis msak kiyapwiye Pedru gimunkis adahan aynessa hawkri.

Pedru Akki Ku Samah Hiyeg Kane Judeyenepwima Wages Gihiyakemnikis

Át 10.9

11 Ariwnteke ini Kiyapwiye Jesus giwatnipwikis gikakkis Jesus gihiyegapu ayge Judeyamnaw, igkis timé gakkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima ku ignes hawwata amere Uhokri ginetni gimin Kiyapwiye Jesus.

² Ayteke ig kiyapwiye Pedru diyuhe ta apitit Jerusalém ayhté Judeyamnaw. Ig danuh atere, gikebyupwi judeyene piledukaw gikak. Gitkis ku hiyeg ka hiwhkama gipitkis ku samah amekene Moís gikumadukan awna, nikwe ignes ka hiyá igkisma humaw Uhokri gihiyegapu. Nikwe igkis awna ta git kiyapwiye Pedru:

³ —Mmahki pis darihwak gikakkis hiyeg ku pariye kane hiwhkapuma gipitkis? Mmahki pis ax gikakkis? Ku pis keh henne, pis ka apigkuma amekene Moís gikumadukan.

⁴ Ig kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig akkamnih ku samah nerras hiyeg ku pariye kane judeyenepwima wages gihiyakemnikis. Ig akkamnihni gitkis kawetpumpi. Giwn:

⁵ —Amakohnokwa nah ayhté paytwempu Jopi. Nah ayge piriyepekwe, nah hiyá nuwtyakpeynen pahak arikna kewa dagamadbe in muhuke nuwtrikumpi. In muhuksaka ta waygboit ke wotbe in kamaxkanenbe paxnika ntusi. In danuh kennesa nuthu. ⁶ Nah ipegkak kabayhtiwa nah hiyá puwikne madikte pahaymkute nimadga. Nah hiyá axtig. Nah hiyá ku pariye kawwanepwi. Nah hiyá kuhipra. Nah hiyá madikte ku pariye amekene Moís gikumadukan awna amin ku in ka kabay adahan wixwiy ax. ⁷ Ayteke nah timá pahá ikupimnat awna ta nuthu. In awna: “Pedru, kannikaw. Asá

umah nerras puwikne adahan pis ax.”⁸ Nahme kaytwa giwn: “Kawa, Kiyapwiye. Nah ka pataha nubiyhu akak akebyi ini im patehwepye. Amekene Moís gikumadukan awna amin ini puwikne ku in ka kabay adahan usuh ax.”⁹ Inme ikupimnat kaytwa nuwnhu: “Ku pariye Uhokri kuwis barewpithe ka hiyá pisma ikiyin ku in patahwapye.”¹⁰ Ini nah hiyá nuwtyakpey mpamaput. Pisenwa ini kene dagambe in iwepka ta inugikut akiw.¹¹ Apiminewa ini mpana hiyeg danuh ta arit ini payt ku kiney nah msakwa. Iggis awahkiska numinhu ariwntak paytwempu Sesaréya.¹² Ayge ig Uhokri Gitip awna ta nuthu adahan nah ka pukuhpaw gapitkis, adahan nah atak gihaptikis. Nerras ukebyupwiw puguhkuna gikebyikis ku pariye ay ukakhu ku apim inin, igkis tipik nuhapti tahhan paytwempu Sesaréya. Usuh danuh atere, usuh madikte pareke atere kiyapwiye Kornélyu gipinekut.¹³ Ayge ig akki ta wothu ku samah ig hiyá pahapwi ahj tabir ay gipineku. Igme ahj awna git: “Awahkisnaba hiyeg ta apitit paytwempu Jopi adahan igkis giwepthen pahapwi hiyeg kewe Simawh Pedru.¹⁴ Iggi akki ta pitnek adahan ku samah pis danuh ta git Uhokri payak gikakkis madikte pikebyupwi.”¹⁵ Nah timapni inakni kiyapwiye Kornélyu giwn henne, nah kapusa kinetihwa gitkis. Ku samah nah awnempiye, pahaye adahan Uhokri Gitip kawihhe nerras hiyeg ku pariye kane judeyenepwima hehpekwiye ukakwiw minikwak.¹⁶ Nah hiyapni henne, nah kiyé Kiyapwiye Jesus giwn ku samah ig kinetihwa minikwak. Ig awna: “Ku aysaw ig amekene João Batistamni kaywa hiyeg, ig kawihkis un ta gipititkis. Henneme hawkuwanek igyerwa Uhokri Gitip kawihkiska ta yipititnek. Hennewatbaki ig kaywepiynek.”¹⁷ Hennewa nukebyupwi. Ig Uhokri kawihkis Gitip ta gipititkis nerras hiyeg ku pariye kane judeyenepwima hawwata ku samah ig kawihkis Gitip ta upititwiw minikwak apim ini ku aysaw wixwiw kamaxwe ta gipitit Kiyapwiye Jesus. Ini Uhokri gannip. Nah ka ariknawnama adahan nah mpitha Uhokri gannipwi.

Hennewatbaki ig kiyapwiye Pedru awna.

¹⁸ Iggis gikebyupwi judeyenepwi timapni henne, igkis ka piledukaw akiw. Iggis kabayha Uhokri. Iggis awna: —Hennewa nikwe Uhokri isakse hiyeg ku pariye kane judeyenepwima adahan ignes wages gihiyakemnikis hawwata ke wixwiwbe adahan igkis hawwata ay-muhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Kibeyne.

Hiyeg Kane Judeyenepwima Wages Gihiyakemnikis Ayge Antiyokiya

¹⁹ Awenketeke ku samah ig amekene Estêvawh umehpika, Jesus gihiyegapu kapusa hiyá mbeyne giwakukis hiyeg ku pariye kane Uhokriyanpuma. Iggis bisiksepka muwwapu. Kaayhsima gihiyegapu igkis tipik piyawakad ta apitit Fenísyamnaw, ta apitit Xipremnaw, ta apitit paytwempu Antiyokiya. Iggis danuh atere, igkis ekkenes Uhokri giwn ta gitkis hiyeg aygnepwi. Henneme igkis akkin ta gitkisnen hiyeg ku pariye judeyenepwi. Iggis ka kinetihwa ta gitkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima.

²⁰ Iggisme gaytakkis gihiyegapu ku pariye ariwntak Xipremnaw, ariwntak Sirenemnaw, igkis tipik ta apitit ini paytwempu Antiyokiya. Iggis danuh atere, igkis kinetihwa gimin Kiyapwiye Jesus ta gitkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima hawwata.

²¹ Ig Uhokri ayge gikakkis akak madikte gidatni. Ayge nikwe kaayhsima hiyeg ihe giwnkis. Iggis wages gihiyakemnikis ta git Kiyapwiye Jesus.

²² Iggisme Jesus gihiyegapu ayhté Jerusalém igkis timé gakkis. Ayteke nikwe igkis awahkis kiyapwiye Barnabé ta apitit ini paytwempu Antiyokiya.

²³ Ig danuh atere, ig hiyá ku samah igkis kuwis amere Uhokri gabay. Ayge nikwe ig bateke gimin. Ig ikene gihiyakemnikis ta gitkis madikte adahan igkis tipiknernes kamaxwenene ta gipitit Kiyapwiye Jesus apititakwa giyaknikis.

²⁴ Ig kiyapwiye Barnabé ig kibeyne hiyeg. Ig giti-phewne Uhokri. Ig kaayhsima gikamaxwan ta gipitit Kiyapwiye Jesus. Ayge nikwe kaayhsima hiyeg akiw wageswe Jesus gihiyegapu.

²⁵ Ig kiyapwiye Barnabé hiyapni henne, ig awna:

—Nah iwepte Sawlu atan.

Ayteke nikwe ig tipik tahhan apitit paytwempu Tarsu adahan ig gipegepten kiyapwiye Sawlu.

²⁶ Ig danuh atere, ig uté kiyapwiye Sawlu, ig waxepri ta apitit Antiyokiya. Iggis danuh atere, igkis lammisya gikakkis Jesus gihiyegapu ayge adahan pahak kamukri. Iggis kannuhnes kaayhsima hiyeg. Ayge Antiyokiya ini pitatye iwetrit ku kiney Jesus gihiyegapu kanumka “Cristoyan”.

Uhokri Gawnepe Akki Ku Mihetniki Danuhnek

²⁷ Apim ini hawkri gaytakkis Uhokri gawnepepu pese apititak paytwempu Jerusalém. Iggis danuh ta apitit paytwempu Antiyokiya.

²⁸ Pahapwi gaytakkis kewe Ágabu. Pahay hawkri ig kiyapwiye Ágabu kannikaw ig awna ta gitkis hiyeg. Giwn:

—Kuwewanek mihetniki danuhnek muwwapu amadga wayk.

Hennewatbaki in. Apim ini ku aysaw kiyapwiye Kiláwdy kumadukene madikte hiyeg, ini mihetniki danuh.

Jesus Gihiyegapu Kakanhaw Gitkis Gikebyupwikis

²⁹ Iggis Jesus gihiyegapu hiyapni henne, igkis awna: —Uyay amnih ukebyupwi ku pariye msekwenepwi ayge judeyamnaw.

Ayteke nikwe igkis pahadguh gikakurakis ku pariye igkis hiyá apadguhka.

³⁰ Iggis awahkiswin giminkis Jesus gihiyegapu giwewkistenkis tahhan Jerusalém. Iggis awahkisni giwakukis kiyapwiye Barnabé gikak kiyapwiye Sawlu.

Pedru Sarayhpika Agikut Parakseket

12 Apiminewa ini hawkri amekene Erodís kapusa hiyapkis mbeyne gitkis gaytakkis Jesus gihiyegapu.

² Ig umahkise amekene Tiyagumni, ku pariye gegni kiyapwiye João, akak ponya.

³ Ku aysaw nerras judeyenepwi giwewkistenkis ayge kinetni gak, igkis bateke ginaktinkis. Igme amekene Erodís hiyapni henne, ig awna:

—Nerras judeyenepwi batek ku samah nah umahkise Tiyagumni. Nikwe nah umahkiste Pedru hawwata.

Ayteke nikwe ig kamaykise kiyapwiye Pedru. Ig kamaykisri abet ini fet adahan axne bugut miyegbiye.

⁴ Ig kamaykisri, ig padakkiswig ta agikut paraksetek. Ayge ig apuriwkiswig gitkis gisuwtatapu madikawku gikebyikis akak puguhkuna gawnakis (16). Pisenwa ig awna ginaktin:

—Ku apim inin hiyeg judeyenepwi kehne fet adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri wiwhkiswiye amekenegebn giwaktutakkis hiyeg ejituyenepwi. Kuwewaneke amapiya fetnek nah iwapkis Pedru ta giwtrikutkis adahan nah giwmasepten.

⁵ Igme kiyapwiye Pedru apuriwka ayge agiku paraksetek. Igkisme Jesus ghiyegapu igkis madikte piriyepekewnes gidahan. Igkis piriyepekewnes ta git Uhokri takunipti.

⁶ Apim ini tiyegim apit ig me iwapkamet ta giwtrikutkis nerras judeyenepwi, ig kiyapwiye Pedru ayge agiku in paraksetek. Ig himeke giyegbikis piyana gikebyikis suwtat. Ig wanamin akak pitana xen. Igkisme suwtat apuriwkeputnepwi igkis kiyarihe lappot adahan yuma hiyeg pesne agikutak ini paraksetek.

Pedru Wiwhka Agikutak Paraksetek

⁷ Pahaye adahan pahapwi ahj Uhokri giwatni hiyapki-swe ta git. Ayge in paraksetek kabutni. Ig ahj dax gimuwgik kiyapwiye Pedru. Ig wadistepri. Ayteke ig awna git:

—Asá kannikaw kibentenwa.

Aynewa ini xen watekwe giwaktutak.

⁸ Ayteke ig ahj awna akiw:

—Kawihnaba pikabutik pikasotni.

Igme kiyapwiye Pedru kawihminaw.

Igme ahj awna:

—Kawihnaba pidagmanpit. Ba ayta wew nuhapuh butte.

⁹ Ig kiyapwiye Pedru timapni henne, ig pes ig makeke gihapu butte. Henneme ig gipewkankam garisun. Ig ka hiyak ba igyerwatma ahj danuh ta git.

¹⁰ Igkis wew, igkis mpiye ner pitatye apuriwkeputne. Igkis wew atakisa akiw, igkis mpiye ner apeyni apuriwkeputne. Ayteke igkis danuh ta anumekut ini paraksetek alappotad sipari pahambatak paytwempu. Ariwn-teknewa ini lappot wokhaw. Ayteke nikwe igkis pese. Igkis wew aynessawa akiw apigku ahin. Aynewa ig ahj tipik giw kiyapwiye Pedru.

¹¹ Igme kiyapwiye Pedru hawkamnihwa. Ig awna:

—Kuri nah hiyakni ku igyerwa ahj Uhokri awahkise numinhu. Ig wiwhpen giwaktutak kiyapwiye Erodís. Ig wiwhpen ariw madikte mbeyne ku pariye nerras uwewkistenwiw gikehnikis nukakhu. ¹² Kit nah bisik kuri? Nah atakte ta gupinwat kiyapuno Mahi.

Ayteke nikwe ig tipikwiye ta gupinwat kiyapuno Mahi. Eg kiyapuno Mahi egnewa kiyapwiye João Markus ginag. Ayge gupinwa kaayhsima hiyeg pahadgupu piriyepekewne.

¹³ Ig kiyapwiye Pedru danuh atere, ig tetes lappot. Pahapu himano kewyo Rodi eg timapni henne, eg ayta iwasa ku pariye hiyeg danuh.

¹⁴ Ayge eg murotpi git kiyapwiye Pedru gikupimna. Eg hiyapni henne, eg ba gubetki keh eg miyehe woka lappot. Eg sigis diyuh agikut xam. Eg danuh atere, eg awna ta gitkis nerras hiyeg ayge. Guwn:

—Kiyapwiye Pedru ay anumeku lappot.

¹⁵ Igkisme hiyeg kaytwa guwn:

—Pis kuwis puwpup.

Egme awninano:

—Igyerwa kiyapwiye Pedru ay.

Igkisme kaytwa guwn:

—Nikwe kiyapwiye Pedru ganmap.

¹⁶ Igme kiyapwiye Pedru ayge tetesene lappot. Igkis timapni henne, igkis atere woka lappot. Ayge nikwe igkis hiyá kiyapwiye Pedru. Igkis wakaymnibdi kaayhsima.

¹⁷ Igme awokasaw gitkis adahan igkis tinwohaw. Ayteke ig akkamnih ta gitkis ku samah Uhokri wiwhkiswig agikutak paraksetek. Pisenwa ig awna gitkis:

—Ataknabay ta git kiyapwiye Tiyagu gikakkis ukebyupwiw. Akkanabay gitkis ku pariye danuh nuthu. Nah me tipik.

Ayteke nikwe ig tipik tahhan aparayewa iwetrit.

¹⁸ Hewke kaayhsima kadukmanka ayge gibetkis nerras suwtat. Igkis ka hiyak ku samah kiyapwiye Pedru gipeswen.

¹⁹ Apim ini ig amekene Erodís awahkis hiyeg atere gi-pegepten kiyapwiye Pedru henneme igkis ka utepri. Ig hiyapni henne, ig ayá gisuwtatapu ku samah gipeswen kiyapwiye Pedru. Igkisme ka hiyak. Ayteke nikwe ig umahkiswigkis. Ayteke ariwn-teke ini ig pes ayteke apititak Judeyamnaw. Ig tipik ta apitit paytwempu Sesaréya. Ayge ig msekwe.

Erodís Miyap

²⁰ Ig amekene Erodís ayge Sesaréya, hiyeg ku pariye tiroyenepwi gikakkis hiyeg ku pariye sidonyenepwi igkis danuh atere git. Igkis ayta kibeyhepye gihawkankis gikak amekene Erodís mmanawa ig kaayhsima dagawne gitkis. Pitatye igkis darihwak gikak kiyapwiye Bilastu ku pariye apuriwkeputne amekene Erodís gipin. Igkis darihwak gikak adahan igme gawnamnihitenkis. Ayteke nikwe igkis madikte atak ta git amekene Erodís adahan kibeyhene gihawkankis gikak kahadbe igkis ik adahan isimpiye gimanakis ta gitkis ghiyegapu.

²¹ Igme amekene Erodís hiyapni henne, ig kaniy pahay hawkri adahan ig kinetihwene ta gitkis nerras hiyeg. Ahawkanaprik danuh, ig kawih gisimsa gibereswen. Ig bat amadga gepwi adahan ku kiney ig hiyekne gikakkis hiyeg. Ayge nikwe ig kinetihwene gitkis.

²² Pisenwa gawnhan nerras hiyeg kabiman. Giwnkis:

—Ka hiyegma amadgaya inin awnene wothu. Ig kiyapwiye Erodís ig awna kewa Uhokribe.

²³ Pahaye adahan pahapwi ahj Uhokri giwatni keh ig amekene Erodís hiyá karayt mbeyepye awaku ig ikawpari ke wotbe igwatbe Uhokribe, ig ka kiyatha Uhokri. Ayteke nikwe gikawankati axwig. Ig miyap.

²⁴ Igme Uhokri giwn in ibekhewpi muwwapu. Apim ini Jesus gihiyegapu kibihwa akiw.

Pol Giwewpan Pitatye

²⁵ Ayteke nikwe ig kiyapwiye Barnabé gikak kiyapwiye Sawlu igkis pisenwa gikankis karukri ta gitkis Jesus gihiyegapu ayge Jerusalém, igkis tipik. Igkis iwé kiyapwiye João Markus tipik gihaptikis. Igkis diyuhe ta apitit ini paytwempu Antiyokiya.

13 Ayge Antiyokiya kaayhsima Uhokri gawnepepu ayge gibetkis Jesus gihiyegapu. Hawwata kaayhsima kannuhekeputnepwi gimin Uhokri gihiyakemni ayge. Nah akkite yit gaytakkis giwkis. Kiyapwiye Barnabé gikakkis kiyapwiye Simawh Atiwwi, kiyapwiye Lusyu siréneyene, kiyapwiye Sawlu, kiyapwiye Manoweh ner ku pariye aymuhwa payak gikak amekene Erodís.

² Pahay hawkri igkis Jesus gihiyegapu ayge adohepenes Uhokri. Apim ini igkis maxhewnes adahan kiyene Uhokri. Ayge amun ini ig Uhokri Gitip awna ta gitkis. Ig awna:

—Awahkisnabay ndahan kiyapwiye Barnabé gikak kiyapwiye Sawlu adahan igkis kehnes nannipwi ku pariye nah ikí giwakuikis.

³ Igkis timapni henne, igkis maxhaw akiw. Igkis piriyepekaw akiw. Ayteke igkis sarayh giwakkis ta gipitit kiyapwiye Barnabé gikak kiyapwiye Sawlu adahan igkis piriyepekawnes gidahankis. Pisenwa nikwe igkis awahkiswigkis tipik.

Pol Keh Pahapwi Ihamwi Motpi

⁴ Igme kiyapwiye Barnabé gikak kiyapwiye Sawlu igkis awahkiswika kuwis gapit Uhokri Gitip, igkis tipik ta apitit paytwempu Seléwsiya. Igkis danuh atere, igkis katapte amadgat pahamku nawiy igkis tipik ta apitit ini kewgihri kewye Xipremnaw.

⁵ Igkis danuh atere apitit paytwempu Salamina. Ayge igkis ekkenes Uhokri ginetni agiku judeyenepwi gileglisakis. Igme kiyapwiye João Markus gayapetnikis atere.

⁶ Igkis wewpiti ini kewgihri pahate. Metakwa igkis danuh ta apitit paytwempu Paffus. Ayge igkis patiptak gikak pahapwi ihamwi kewye Barjesus. Ig judeyene. Ig ikawpari ke wotbe ig Uhokri gawnepebe bawa ig ka giwntakma Uhokri.

⁷ Ig darihwekne gikak ner hiyaptigi ayge. Igme hiyaptigi giw kiyapwiye Sérjiyu Pawlu. Ig hiyakemniye hiyeg. Apim ini ig watiha kiyapwiye Barnabé gikak kiyapwiye Sawlu adahan igkis ayta ta gimkanit mmanawa ig timepkerepye Uhokri ginetni.

⁸ Igkis timapni henne, igkis tipik danuh atere git. Igme ner ihamwi Barjesus ig siguhpigkis. Ig iwitehepye ner hiyaptigi adahan ig ka kamaxwa ta gipitit Jesus. Ig

Barjesus ig kewye Elimas agiku grésiyenepwi giwna-prikkis.

⁹ Igme kiyapwiye Sawlu hawwata giw Pol. Ayteke nikwe ig kiyapwiye Pol ipegkak gikak ner ihamwi. Ig giti-phewne Uhokri. Ig awna git ihamwi:

¹⁰ —Pis wapityeyan. Pis kinisnenekwa hiyeg apanenekwa. Pihiyakemni mbeyepye. Pis siguhnenekwa ku pariye kibeyne. Pis mbeyhene Uhokri gihiyakemni ku pariye inyerwatnene. Mmahki pis ka ehwa akak inere?

¹¹ Ku apim inin igwa Uhokri hiyapkis pit. Ig keh pis motpi. Kuri pis ka hiyap kamuw adahan kibite hawkri.

Igme ihamwi pahaye adahan ke huwerbe biyuhe giwtrikut. Aynewa ig msanpibdi gipegyi. Ig waywe mayemyehe iwasene adahan pahapwi itukepri.

¹² Igme hiyaptigi hiyapni henne, ig kamaxwe ta gipitit Kiyapwiye Jesus. Ig wakaymni kaayhsima adahan ginetni.

¹³ Ayteke ariwnteke ini ig kiyapwiye Pol gikakkis gihaptiyepwi igkis katapte amadgat pahamku nawiy. Igkis pese apititak paytwempu Paffus. Igkis danuh ta apitit paytwempu Perga ayhté Panfiliyamnaw. Ayge ig kiyapwiye João Markus ikiswigkis. Ig diyuhe ta apitit paytwempu Jerusalém.

Pol Kinetihwene Gimin Jesus Ta Gitkis Hiyeg Judeyenepwi

¹⁴ Igme Pol gikakkis gihaptiyepwi igkis tipiknemes akiw. Igkis pese apititak Perga. Igkis danuh ta apitit pahá paytwempu kennesa arimkat Pisídiyamnaw. Hawwata ini paytwempu kewye Antiyokiya. Samdi abet igkis lammisya agiku judeyenepwi gileglisakis. Ayge igkis bat timepnes.

¹⁵ Ayge hiyeg ipegboha amekene Moís gikumadukan ta gitkis madikte hiyeg. Hawwata igkis ipegboha Uhokri gawnepepu pitatyepwi giwnkis. Pisenwa nerras leglis akiparapu ayge igkis wasapanaw giminkis kiyapwiye Pol. Igkis awna gitkis:

—Ukebyi, ku yis kadahan yuwit adahan wagahkisne wawaygyi, uyay akkin ta wothu.

¹⁶ Igme kiyapwiye Pol kannikaw ig awokasaw gitkis adahan igkis tinwohaw. Ig awna gitkis:

—Nukebyupwi judeyenepwi, ataybiswanabay nuthu. Hawwata yis kane judeyenepwima ku pariye ay kiyene Uhokri, ataybiswanabay nuthu. ¹⁷ Minikwak uwokigawiy ig kaniye wahawkripwi amekenegben judeyenepwi adahan igkis humaw gihiyegapu. Apim ini igkis ayhté apit nawenéwa waxri kewye Ejitumnaw. Ayge ig Uhokri keh igkis kibihwa. Ayteke ig wiwhkiswigkis giwaktakkis nerras ejituyenepwi akak gannu. ¹⁸ Ayteke nikwe adahan paxkabu madikwa (40) akebyi kamukri igkis ayhté amadga amatap. Ayge igkis tarakse kaayhsima henneme ig Uhokri kamax gidahankis. ¹⁹ Ayteke ariwnteke ini igkis danuh atan ta apitit inin waxri kewye Kanaámnaw. Ayteke nikwe ig Uhokri pisenwe gikakkis ntewnehker gikebyikis hiyegipiyenepwi ku pariye msekwenepwi ayge. Pisenwa ig iké madikte inin giwaxrikis ta giwakuikis nerras gihiyegapu. ²⁰ Madikte ini danuh ta gitkis abet kibite kamukri, paxkabu sah

akeybi akak pohokubu madikwa arawna (450). Apim ini ig Uhokri kannikase hiyeg hiyakemniye kaweny-anempi akiw adahan giwewkistenkis gihiyegapu juktah ku aysaw Uhokri gawnepe amekene Samwé humaw giwewkistenkis. ²¹ Apim ini nikwe igkis amekene negben ayá git Uhokri: “Uyá ikí wothu pahapwi ukipara ke nawenépwiibe hiyegbe gikiparakis.” Ig Uhokri timapni henne, ig ikí gitkis amekene Saú adahan ig humaw gikiparakis. Igme amekene Saú gig amekene Kis. Gahawkri amekene Benjami. Ayteke nikwe ig amekene Saú kumadukigkis adahan paxkabu madikwa akeybi (40) kamukri. ²² Ayteke ariwnteke ini ig Uhokri pekise amekene Saú. Ig iké giwenyanpiye amekene Davi adahan igme humaw gikiparakis. Ig Uhokri awna kibeyne yuwit gidahan amekene Davi. Ig awna:

“Ner Jessé gikamkayh Davi, nah batek ku samah ig wew akak nuhiyakemni. Ig keh madikte nubetkinek.”

²³ Nukebyupwi, ku apim inin ig Uhokri kannikase pahapwi ukiparawiy akiw. Ig amekene Davi gihiwih. Ig Uhokri ikepri wotwiy adahan iggi wamnihtenwiy ku samah ig ikakse ta gitkis amekene negben minikwak. Igme wamnihtenwiy iggi Kiyapwiye Jesus. ²⁴ Ig kahayak ariwnteke ini ku samah amekene João Batistamni ekkene Uhokri giwn ta wotwiy wixwiy hiyeg israelyenepwi. Ig amekene João Batistamni danuh gapitkiya Kiyapwiye Jesus. Ig awna wotwiy adahan wixwiy wages uhiyakemniwiy ariw utaraksanwiy adahan wixwiy kewpi ahakwat un. ²⁵ Ayteke ariwnteke ini kabá pisenwa ini gannipwi amadga hawkri, ig amekene João Batistamni awna ta gitkis hiyeg. Giwn: “Yis ikanhun ku nahnewa yamnihten bawa kawa. Ig ku pariye wamnihtenwiy ig nemnikumpiye nuhapuh butte. Ig kaayhsima pi kiyatte mpiyhan. Nah yuma nukiythanisima gitiput adahan nah ayapig wiwh gikasotni gikugkuptak.” ²⁶ Nukbyupwi, inakni ginetni gimin ig wamnihtenwiy in awahkiska uminiwiy madikte. In kawih udahanwiy wixwiy hiyeg judeyenepwi wixwiy amekene Abrawh gihiwipwi. In kawihwata yidahan yis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima ku pariye kiyathenepwi Uhokri. ²⁷ Minikwak ku samah nerras hiyeg jerusalémyenepwi hiyá Kiyapwiye Jesus igkis ka pukuha ku igyerwa wamnihtenwiy. Iné giwewkistenkis kawmata pukuhipin. Igkis timá Uhokri gawnepepu pitatyepwi giwnkis takunipti samdi henneme igkis ka pukuhipin. Hiyawa igkis ka pukuhipin henneme igkis keh madikte ku pariye apigkutaprik ku samah in kinetihwa. Mmanawa igkis ikakse Kiyapwiye Jesus adahan miyaka. Innewa ku pariye Uhokri gawnepepu kinetihwa nimin minikwak. ²⁸ Hiyawa ig Kiyapwiye Jesus yumahwa gitaraksan aynesnima adahan igkis umahkisri, henneme igkis ayá git kiyapwiye Pilatus adahan giwmasepten. ²⁹ Ayteke igkis keh madikte ini mbayka gikak ku pariye Uhokri gannasan minikweknene kinetihwa nimin. Pisenwa ig wiwhpika aminatak giyakni ig sarayhpika agikut gimew. ³⁰ Henneme, kibeyne, ig Uhokri kannikasepri ariw gimiremni. ³¹ Ayteke adahan kibite hawkri ig hiyapka gapitkis gikannuhnipwi nerras ku pariye danuhpenepwi gihapti apit gimiremni, igkis

danuh aytontak Galiléyamnawtak ta apitit Jerusalém. Kuri igkis hiyeg humaw inetitkekne gidahan ta gitkis madikte hiyeg. ³² Ku apim inin usuh ay adahan ekkene inakni kibeyne inetit ta yit. Minikwak ig Uhokri ikakse pahapwi wamnihtenwiy ta gitkis wahawkripwiy amekene negben. ³³ Metakwa inakni gikaksan kahayak ta wotwiy gihiwipwikis mmanawa ig kannikase Kiyapwiye Jesus ariw gimiremni. Ini ku samah ig kannikasig inineki ku pariye Uhokri gannasan kinetihwa nimin amadga apeyni abusku amadga ini kagta kewye “Salmus”. Ayge ig Uhokri awna:

“Pis nukamkayh. Ku apim inin nah akkin ku pis igyerwa nukamkayh.”

³⁴ Hawwata akiw ig Uhokri kinetihwa amadgatak nawenéwa iwetrit akiw gimin Kiyapwiye Jesus gikankawni ariw gimiremni adahan gipit ka madipwi. Ayge ig awna:

“Nah ikí yit ini kabayka nuwntak ku pariye Davi kinetihwa nimin. Ini kabayka inyerwa in danuhnek.”

³⁵ Igme amekene Davi kinetihwa amin ini kabayka amadgatak nawenéwa abusku amadga ini kagta kewye “Salmus”. Ayge ig awna:

“Pis ka isaksan nah pikamkayh barewpitye adahan nupithu madipwip.”

³⁶ Ig amekene Davi ka awna inakni giminma. Ku samah ig aynete amedgene inin ig keh madikte ku pariye ig Uhokri ikiswanaw adahan ig keh. Pisenwa ig miyap. Ig apuhpika gibetkis gikebyupwi. Gipit madipwip. ³⁷ Henneme ig ner ku pariye Uhokri kannikase ariw gimiremni, ignewa ku pariye gipit ka madipwi. ³⁸ Nukebyupwi, ku apim inin usuh ikene yinetni kahadbe yis hiyakni ku ignewa Kiyapwiye Jesus keh Uhokri bayahminawiy ariw utaraksanwiy. ³⁹ Madikte hiyeg ku pariye kama-xwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus ignes wiwhpika ariw madikte gitaraksankisnek. Ig amekene Moís gikumadukan in ka hiyá uwiwhkawiy henne. ⁴⁰ Ku yis ka ihpekere inakni wownhu apuriwnabay ku nawenétke in danuh ta yitnek ku pariye Uhokri gawnepepu pitatyepwi kinetihwa nimin minikwak. ⁴¹ Igkis awna:

“Yis ku pariye mahipwihne nnetni, ataybiswanabay nuthu. Hiyawa yis wakaymni mmanawa ku apim inin yis miyapnek. Mmanawa yis ka iha ku nah keh ini annut ku pariye nah keh yiwtrik amadga hawkri. Hiyawa pahapwi akkamnihni yit henneme yis ka ihpin.”

Hennewatbaki ig Uhokri awna.

Gaytakkis Hiyeg Iha Pol Giwn

⁴² Ayge nikwe ig kiyapwiye Pol pisenwa inakni gawnhan ayge agiku ini judeyenepwi gileglisakis. Ku aysaw igkis peswiyes, ignes hiyeg ayge awna ta gitkis kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Barnabé. Giwnkis:

—Uyay diyuh akiw ini samdi aytwenempiye adahan yis ekkene inakni inetit ta wothu akiw.

—Uyay.

⁴³ Ayteke pisenwa lammis, kaayhsima judeyenepwi amere gihiyakemnikis. Hawwata kaayhsima hiyeg ku pariye kane judeyenepwima ku pariye ihpenepwi ju-

deyenepwi gihiyakemnikis igkis hawwata amerewata ini gihiyakemnikis. Igme kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Barnabé igkis kinetihwa gikakkis. Ayge igkis ikenes gihiyakemnikis gitkis adahan igkis tipikneses gikak Uhokri gabay.

Polkis Ayguhwa Giwkis Hiyeg Judeyenepwi

⁴⁴ Samdi danuh akiwwa, kabá madikte hiyeg paytwempuyenepwi pahadguhwa atere adahan igkis timepwiyes Uhokri giwn.

⁴⁵ Igkisme judeyenepwi hiyapni henne ku samah ba gikebentenkis hiyeg, igkis atihe kiyapwiye Polkis. Ayteke nikwe igkis mpithepye hiyeg timap kiyapwiye Pol giwn. Igkis awna:

—Pol ka awna wadit.

Igkis mahipwihpig.

⁴⁶ Igme kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Barnabé igkis hiyapni henne, igkis kinetihwa gitkis akak madikte gawaygyikis. Igkis awna:

—Amawka Uhokri ginetni ekkepka ta yit kit yis hiyeg ku pariye judeyenepwi. Henneme yis ka amapa inakni ginetni. Mmahki yis ka ikwa adahan yis darih ini dehetniki adahan yis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa? Ku samah yis ka amapa ginetni nikwe usuh ayguhmete yiw adahan usuh akkin ta gitkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima. ⁴⁷ Ig Uhokri awna wothu adahan usuh keh henne. Ig awna wothu: “Nah keh yis humaw kewa pahá abukribe adahan yis uguhne gihiyakemnikis nerras ku pariye kane judeyenepwima kahadbe madikte hiyeg amedgenepwi wayk ik adahan utí gamnihtenkis.”

⁴⁸ Nerras ku pariye kane judeyenepwima timapni henne, igkis bateke giminkis. Igkis kabayha Uhokri ginetni. Apim ini nikwe madikte igkis ku pariye Uhokri gikanyanpu adahan igkis aymuhwa gimun adahan apanenekwa igkis kamaxwe ta gipitit Kiyapwiye Jesus.

⁴⁹ Ayteke ariwnteki ini Uhokri giwn ibekhepka muwapu apitiw ini waxri.

⁵⁰ Henneme nerras hiyeg ku pariye judeyenepwi igkis amiyhase kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Barnabé ta gitkis nerras paytwempuyenepwi giwewkistenkis. Igkis amiyhaseprikis ta gutkis tinogben kiyatyopwi ku pariye kiyathanopwi Uhokri. Ayteke nikwe egkis hiyapkis mbeyne gitkis. Egkis ipukeprikis apititak guwaxrikis.

⁵¹ Igme kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Barnabé igkis hiyapni henne, igkis sessehe gikugkukis ariw apathawni adahan arekhetni ku samah nerras hiyeg gitaraksankis. Ayteke igkis tipik ta apitit paytwempu Ikôniyu.

⁵² Igkisme nerras ku pariye wageswa Jesus gihiyepu ayge apit Antiyokiya igkis kaayhsima bateke giminkis. Igkis ayge gitiphewnes Uhokri.

Pol Kinetihwene Gimín Jesus Ayge Ikôniyu

14 Igme kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Barnabé igkis danuh ta apitit paytwempu Ikôniyu. Ayge igkis lammisya agiku judeyenepwi gileglisakis. Amun ini igkis kinetihwenes gimín Kiyapwiye Jesus. Kaayhsima

hiyeg ayge timapni henne, igkis kamaxwe ta gipitit Kiyapwiye Jesus. Gaytakkisme hiyeg judeyenepwi gaytakkisme hiyeg kane judeyenepwima.

² Henneme judeyenepwi ku pariye kane kamaxwa gipitit Kiyapwiye Jesus igkis amiyhase nerras kamaxwenepwi ta gitkis paytwempuyenepwi ku pariye kane judeyenepwima. Igkis mbeyhenes gitewkis.

³ Igme kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Barnabé igkis msakwa ayge adahan kaayhsima hawkri. Apim ini igkis kinetihwenes gidahan Kiyapwiye Jesus akak madikte gawaygyikis. Igme Uhokri akki ku inakni ginetnikis amin gabay ku in inyerwatnene yuwit. Mmanawa ig iké gannukis adahan igkis keh annut ku pariye arekhetni gidatni ku pariye keh hiyeg wakaymni.

⁴ Nerras hiyeg ayge igkis hiyapni henne, igkis piputnam gihiyakemnikis. Gaytakkisme hiyeg patiptak gihiyakemnikis gikakkis nerras judeyenepwi. Gaytakkisme patiptak gihiyakemnikis gikakkis Kiyapwiye Jesus giwatnipwi.

⁵ Ayteke nikwe nerras ku pariye kane judeyenepwima ahegbete ginetnikis gikakkis nerras judeyenepwi gikakkis gikiparakis. Igkis ahegbet ginetnikis adahan igkis mahipwihnes kiyapwiye Polkis adahan igkis padaktaseprikis akak tip.

Pol Makniwa Pahapwi Awayg Kidubetwiye Gibagwan

⁶ Igme kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Barnabé igkis timé gakkis. Ayteke nikwe igkis bisike temkete Likaôniyamnaw. Igkis danuh atere apitit paytwempu Listra akak Derbi.

⁷ Ayge aranwepi ini waxri igkis ekkenes Uhokri ginetni.

⁸ Apim ini ayge Listra pahapwi awayg kidubetwiye gibagwan. Ku samah ig amadgate wayk aytniyewa git gibagwan miyapupye. Ig msekwe ka wew. Ig bat ayge.

⁹ Ig timepne kiyapwiye Pol giwn. Igme kiyapwiye Pol ipeg gimkat. Ig kateksan apit giyakni ku ig ner awayg ihpene giwn ku ig ik adahan ig makniwepka.

¹⁰ Ig hiyapni henne, ig awna ta git akak gihawna ayge. Giwn:

—Kannikaw kuri. Tabira wadit.

Ig awayg timapni henne, aynewa ig kannikew. Ig kapusa wew.

Polkis Ikaka Ku Igkisnewa Uhokri

¹¹ Nerras paytwempuyenepwi listrayenepwi igkis hiyapni henne ku samah ig kiyapwiye Pol makniwe ner awayg, igkis kapusa kabiman. Igkis awna:

—Ig kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Barnabé igkis piyana uwohkigawiy ku pariye wageswe ke hiyegbe amadgaya inin. Igkis muhuk inugiktak ayta wotwiy.

Igkis awna inakni henne giwnaprikis. Igme kiyapwiye Pol ka pukuhipin.

¹² Igkisme ikiygi kiyapwiye Barnabé ku ig giwohkigakis kewye Júpiter. Igkis ikiygi kiyapwiye Pol ku ig giwohkigakis kewye Merkúriyu. Igkis ikiygi henne awaku ku samah ig ekkene kiyabowkad yuwit.

¹³ Igkis paytwempuyenepwi kadahan pahá leglis gidahan giwohkgigakis kewye Júpiter. Ini gileglisakis msa-kwa pitatki paytwempu. Ayteke pahapwi muwpeg pes agikutak ini gileglisakis. Ig ewk pak akak ipuwiti ta anumekut paytwempu ahina. Kaayhsima hiyeg ayta gi-hapti adahan igkis umehnes nerras pak ay gipetunkis kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Barnabé adahan gado-heptenkis mmanawa igkis ikiyigikis ku igkis giwohkgigakis.

¹⁴ Igkisme Kiyapwiye Jesus giwatnipwi ig kiyapwiye Barnabé gikak kiyapwiye Pol igkis hiyapni henne, igkis wakaymni mpiynepepye. Igkis sigke gisimsakis adahan arakak giwakemnikis. Ayteke igkis sigise atere ta gibetitikis nerras hiyeg pahaduknen, igkis kabiman gitkis:

¹⁵ —Awaykemni, mmahkay yis kehne henne? Usuh he hiyegnen amadgaya inin kewa yisbe. Usuh ayta yit ekkene Uhokri ginetni yit adahan yis wages yihiyakemni ariw ini waditnepyenen kahadbe yis wages yihiyakemni ta git Uhokri dehetniye. Ignewa ku pariye keh en, ig keh waxri, ig keh parawhokwa, ig keh madikte ku pariye ay amadga hawkri. ¹⁶ Minikwak ig isakse madikte yis hiyeg kane judeyenepwima adahan yis wew akak yidahan yihiyakemni ke wotbe ig yumahbe aybe. ¹⁷ Bawa ig ay ukakwiw. Ig ikí wotwiw kaayhsima kabayka ku pariye arekhetni wotwiw ku ig ay ukakwiw. Ignewa ikí wotwiw muwok inugiktak. Ignewa ikí wotwiw kibeyne amutri kahadbe wixwiw kamana. Ignewa ku pariye keh wixwiw batek. Ignewa uwohkgigawiy adahan wixwiw adohepkig.

Hennewatbaki ig kiyapwiye Pol awna.

¹⁸ Henneme inakni giwn kabahte ka msakrikis adahan igkis umah nerras pak gipetunkis adahan gadoheptenkis.

Pol Padaktepka Akak Tip

¹⁹ Ayteke ariwnteke ini nerras judeyenepwi danuh atere ariwntak ini paytwempu ku kitak ig kiyapwiye Pol bisike amakohnokwa, ini paytwempu Antiyokiya akak Ikôniyu. Igkis danuh atere, igkis amiyhase kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Barnabé ta gitkis nerras hiyeg aygnenepwi. Ayteke nikwe igkis madikte padakte kiyapwiye Pol akak tip adahan giwmepten. Pisenwa ayge igkis kehpig waygboriw aytonte aparayewa ariw ini paytwempu. Igkis gipewkankis ig kuwis miyap. Ayteke nikwe igkis ikiswig, igkis tipik. Igme kiyapwiye Pol hari-te ayge.

²⁰ Danuhantenwa atere Jesus gihiyegapu, ig kiyapwiye Pol wadise. Ayteke nikwe ig diyuh ta apitit ini paytwempu akiw. Hewke akiw ig tipik gikak kiyapwiye Barnabé ta apitit paytwempu Derbi.

Polkis Diyuhe Adahan Ikene Hiyeg Gawaygyikis

²¹ Ig kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Barnabé igkis danuh atere, ayge igkis ekkenes Uhokri ginetni gidahan Kiyapwiye Jesus. Kaayhsima hiyeg ayge timapni henne, igkis wageswe Jesus gihiyegapu. Ayteke pisenwa gan-

nipwikis ayge, ig kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Barnabé igkis diyuhe ta apitit paytwempu Listra, ta apitit Ikôniyu, ta apitit Antiyokiya ini ku pariye ayge Pisídiyam-naw.

²² Ayge igkis ikenes gawaygyikis nerras ku pariye kamaxwenepwi ta gipitit Kiyapwiye Jesus. Igkis awna ta gitkis:

—Msakwanabay akak yikamaxwan gipitit Kiyapwiye Jesus. Ka yi muwaka isahkiswa giw abet mbeyne. Akaknewa ini mbeyne wixwiw kawih Uhokri gikumadukan.

Hennewatbaki igkis ikenes gawaygyikis.

²³ Ayge apit madikte paytwempu igkis kaniy hiyeg aygnenepwi, adahan igkis giwewkistenkis Jesus gihiyegapu. Pisenwa gikanyankis, igkis piriyepekaw gidahankis. Amun ini igkis maxhewnes adahan igkis kiyenes Uhokri. Ayteke igkis awna ta gitkis:

—Uhokri apuriwyinek. Uhokri ku kapit yis kamaxwa ig ay yikaknek.

²⁴ Ayteke ariwnteke ini ig kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Barnabé igkis tipik apitiw ini waxri kewye Pisídiyam-naw, igkis danuh atere Panfíliyam-naw.

²⁵ Ayge igkis ekkenes Uhokri giwn apit paytwempu Perji. Ayteke igkis tipik aytonte paytwempu Atálya.

²⁶ Ayteke igkis tarekwe amadga pahamku nawiy. Igkis diyuhe ta apitit Antiyokiya ayge Síriyam-naw ku kitak igkis awahkiska minikwak akak Uhokri gabay adahan igkis kannipwiyes gidahan Uhokri. Pisenwa ini gannipwikis kuwis, igkis diyuhe atere.

²⁷ Igkis danuh atere, ayge igkis pahadguh Jesus gihiyegapu aygnenepwi. Igkis ekkenes ta gitkis madikte kabayka ku pariye Uhokri keh gipitimpikis. Igkis ekkenes gitkis ku samah Uhokri woke ahin gidahankis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima adahan igneswata kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus.

²⁸ Ayteke ariwnteke ini igkis msakwa ayge gikakkis nerras Jesus gihiyegapu adahan kaayhsima hawkri.

Gaytakkis Jesus Gihiyegapu Muwaka Igkis Madikte Iha Judeyenepwi Gihiyakemnikis

15 Ayteke amun ini nawenépwi Jesus gihiyegapu danuh atere Antiyokiya. Igkis ariwntak Judeyam-naw. Ayteke igkis kapusa kannuhne Jesus gihiyegapu ayge. Igkis awna gitkis:

—Ku yis ka hiwhkama yipit ku samah amekene Moís gikumadukan awna, nikwe yis ka hiyá yisma humaw Uhokri gihiyegapu.

² Igme kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Barnabé igkis timapni henne, igkis awna gitkis:

—Ka yi muwaka kinetihwa henne. Inakni yihiyakemni ka wadit.

Ayge igkis piledukewnes kihhawnete gikakkis. Igkisme Jesus gihiyegapu hiyapni henne, igkis awna:

—Uyay awahkis hiyeg giminkis Jesus giwatnipwi gikakkis Jesus gihiyegapu giwewkistenkis ayge Jerusale-m adahan igkisme akki gitkis ku pariye pi waditte yuwit. Uyay awahkis kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Barnabé gikakkis nawenépwi ukebyupwiw akiw.

—Uyay.

³ Ayteke nikwe igkis awahkise kiyapwiye Polkis atere Jerusalém. Igkisme kiyapwiye Pol tipik mpiya apitiw Fenísiyamnaw. Ayteke igkis mpiya apitiw Samariyamnaw. Igkis ekkenes muwwapu ku samah hiyeg ku pariye kane judeyenepwima igkis hawwata wages gihiyakemnikis ta git Uhokri. Jesus gihiyegapu timapni henne, igkis batek giminkis.

⁴ Ayteke nikwe igkis kiyapwiye Pol danuh atere Jerusalém. Ayge igkis amapaka kabayhtiwa gapitkis madikte Jesus giwatnipwi gikakkis Jesus gihiyegapu giwewkistenkis. Ayteke igkis ekkenes ta gitkis madikte kabayka ku pariye Uhokri keh gipitimpikis.

⁵ Henneme nerras Jesus gihiyegapu ayge ku pariye wewnes akak farisewkis gihiyakemnikis, igkis kannikaw ayge. Igkis awna:

—Kibeyne nerras hiyeg ku pariye kane judeyenepwima igkis wages gihiyakemnikis. Henneme amawka kuri igkis hiwhka gipitkis ku samah amekene Moís gikumadukan awna. Amawka ku igkis iha giwn amekene Moís gikumadukan madikte.

⁶ Ayteke nikwe Jesus giwatnipwi pahadguhwa gikakkis Jesus gihiyegapu giwewkistenkis adahan igkis ahegbetenes ginetnikis amin inakni.

Pedru Awna Ku Ka Kabay Mpiksaptih Hiyeg Kane Judeyenepwima Adahan Igkis Iha Moís Gikumadukan

⁷ Ayge igkis kinetihwa pawtak ayipwite. Ig kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig kannikaw ayge nikwe. Ig awna gitkis:

—Nukebyupwi, yis kuwis hiyakni ku samah minikwak Uhokri kanihun yibetitak adahan nah ekkene Uhokri ginetni ta gitkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima kahadbe igkis timá Uhokri giwn igkis kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus. ⁸ Ig Uhokri hiyak ku pariye ay apit giyaknikis madikte hiyeg. Ininewa ku pariye ig amin. Nikwe ig amapa hiyeg ku pariye kane judeyenepwima adahan igkis humaw gihiyegapu hawwata ke wixwiye. Ig akki henne ku samah ig kawihkise Gitip ta gipititkis hehpekwiye ukakwiye. ⁹ Wixwiye hiwhka upitwiye. Igkisme kane hiwhkama gipitkis. Henneme ig ka aminanama niw. Ig ka ikiyigikis nawenématma wowwiye. Ig bayahminigkis ariw gitaraksankis hawwata ku samah ig bayahminawiy mmanawa igkis kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus. ¹⁰ Kuri nukebyupwi, ka ba yi wakaym-nisa Uhokri awaku ku samah yis ka hiyak gihiyakemni. Mmanawa yis mpiksaptihkere gihiyegapu adahan igkis iha kumadukaki ku pariye mahikonene adahan igkis iha. In ke wotbe yis mpiksaptihpigkis adahan igkis hiyuh pahat awiyka ku pariye wixwiye ka hiyá amapak. Iné wahawkripwiye amekenegben kawnata hiyá amapak. Yisme mpiksaptihkere nerras ku pariye kane judeyenepwima adahan ignes amapin adahan in keh igkis humaw Uhokri gihiyegapu. ¹¹ Ka ba kehni henne. Inenewa Kiyapwiye Jesus gamnihra keh wixwiye humaw gihiyegapu ku samah wixwiye kamaxwene ta gipitit. Igkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima hawwata akiw.

¹² Madikte hiyeg timapni henne, igkis msekwe tinwopu. Ayteke igkis timap giwnkis kiyapwiye Barnabé gikak kiyapwiye Pol. Igkisme ekkenes madikte annut ku pariye Uhokri keh gipitimpikis ayhté gibehtkis nerras ku pariye kane judeyenepwima.

Tiyagu Awahkisase Kagta Giminkis Hiyeg Kane Judeyenepwima

¹³ Pisenwa gawnhankis igme kiyapwiye Tiyagu kapusa kinetihwa. Ig awna:

—Nukebyupwi, ataybiswanabay nuthu. ¹⁴ Kiyapwiye Simawh Pedru kuwis akki yit ku samah Uhokri pitatye pareke abet gihawkankis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima. Ig akki yit ku samah ig kuwis kaniy gaytakis adahan igkis humaw gihiyegapu. ¹⁵ Minikwak Uhokri gawnepepu pitatyepepi hawwata kinetihwa amin ku samah igkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima wageswanek gihiyegapu. Mmanawa Uhokri gannasan gitkis awna:

¹⁶ “Kiyapwiye Uhokri awna: ‘Yis Davi gihiyegapu yis kewa nupinhube. Kuri in ke wotbe nupinhu kuwis hakuhebe mmanawa yis ibekhwet muwwapu amadga wayk. Ka sam. Aysawnemenek nah diyuh akiw nah wadithebdihi yihawkanek. In ke wotbe nah wagahkisbete ini nupinhu akiw. ¹⁷ Ayteke nikweni madikte nawenépwi hiyeg ku pariye kane judeyenepwima ku pariye nukanyanpu adahan ignes wageswa nuhiyegapu igkis mpiksaw nuharitnek.’ ¹⁸ Hennewatbaki ig Kiyapwiye Uhokri awna. Hennewatbaki ig keh in humaw. Mmanawa ig hiyak ku samah ig keh ku samah akapuska hawkri.”

¹⁹ Nikwe nukebyupwi, ke nuthube ka ik adahan wixwiye mategbet gihawkankis nerras ku pariye kane judeyenepwima ku pariye wages gihiyakemnikis ta git Uhokri. Ka hiyá wixwiye mpiksaptihpigkis ta arimkat amekene Moís gikumadukan. ²⁰ Henneme uyay awahkis pahak kagta giminkis adahan igkis ka marakwa wixwiye hiyeg ku pariye judeyenepwi. Uyay ayá gitkis inenewa adahan igkis ka ax im ku pariye kakanhawka ta arit ahehpakti batakarak mmanawa ini patahwaki wowtrikwiye. Hawwata uyay ayá gitkis adahan igkis ka mahayakemnihwa. Adahan igkis ka ax puwikne taregbihka gibita. Adahan igkis ka ax migat. Hiyeg ku pariye judeyenepwi marenpi abohri inakni. ²¹ Mmanawa ku samah minikwak akapuska hawkri amekene Moís giwn amin inakni hiyakemniki in ekkepka agiku madikte judeyenepwi gileglisakis. Mpuse samdi inakni giwn ekkepka ay apit madikte paytwempu.

Kagta Awahkiska Giminkis Hiyeg Kane Judeyenepwima

²² Ig kiyapwiye Tiyagu pisenwa inakni gawnhan, igkis Jesus giwatnipwi gikakkis Jesus gihiyegapu giwewkistenkis igkis timapni henne, igkis ahegbete ginetnikis gikakkis madikte Jesus gihiyegapu. Ayge igkis awna:

—Uyay iha inakni giwn kiyapwiye Tiyagu. Uyay awahkis hiyeg ubetakwiye ta apitit paytwempu Antiyokiya payak gikak kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Barnabé

adahan igkis ekkenes inakni giwn ta gitkis hiyeg ayge.

Ayteke nikwe igkis kaniye piyana hiyeg ku pariye kiyathaka gapitkis madikte Jesus gihiyegapu. Pahapwi giw Judas Barsabás. Pahapwime giw Sílas.

²³ Ayteke igkis anniri amadga pahak kagta adahan gawahkisnikis gikakkis nerras gikanyanpu. Amadgatak kagta in awna:

Usuh Kiyapwiye Jesus giwatnipwi, usuh gihiyegapu giwewkistenkis, usuh yikebyupwi, usuh awahkis kabayka yimin madikte yis ukebyupwi ku pariye kane judeyenepwima ku pariye msekwenepwi ayge apit paytwempu Antiyokiya, apit Síriyamnaw, apit Silísiyamnaw. ²⁴ Usuh timé gakkis gaytakkis ukebyupwi ku pariye kuhwekwa igkis pes uyegbitak igkis danuhpenes atere yit. Igkis danuh atere, igkis mategbete yihyakemni akak giwnkis. Igkis tuguhkise yawaygyi. Henneme usuh ka awahkisrikis atere yimin adahan igkis kinetihwenes henne ta yit.

²⁵ Usuh timé gakkis henne, usuh pahadguhwa adahan usuh ahegbetene unetni. Ayteke nikwe usuh kaniye piyana hiyeg uyegbitak adahan usuh awahkisrikis yimin adahan igkis ekkenes yit inakni unetni. Igkis atak atere payak gikakkis ukebyupwi kibeynepwi kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Barnabé ²⁶ ku pariye ka kapigsa gipitkis adahan igkis kinetihwenes gimin Ukiparawiy Jesus Cristo muwwapu. ²⁷ Kuri nikwe usuh awahkis yimin kiyapwiye Judas gikak kiyapwiye Sílas. Igkisme akakwa gibiykis igkis akki yit ku inakni yuwit ku pariye usuh tamak amadga inin kagta, ku in inyerwatnene yuwit. ²⁸ Uhokri Gitip kuwis akki ta wothu ku ka hiyá usuhma mpiksaptihyi adahan yis iha kumadukaki ku pariye mahikonene adahan yis iha. Inakni gakkan kabay wothu. Inenewa umawkan yis ka keh ini ku pariye marakwa usuh hiyeg judeyenepwi. ²⁹ Ka yi muwaka ax im ku pariye kakanhawka arit ahehpakti batakkarad, iné migat, iné puwikne taregbihka gibita. Hawwata akiw ka yi muwaka mahayakemnihwa. Ku yis iha inakni yuwit yis keh wadit. Uhokri gabay yikaknek.

³⁰ Pisenwa gannirinkis inakni igkis awahkis giwatnipwikis ta apitit paytwempu Antiyokiya gihaptikis kiyapwiye Polkis. Igkisme danuh atere, igkis pahadguh madikte Jesus gihiyegapu. Ayteke igkis akki ini kagta ta gitkis.

³¹ Ku samah igkis hiyeg ipegboha ini kagta igkis batak awaku inakni kibeyne hiyakemniki in ikene gawaygyikis.

³² Igkisme kiyapwiye Judas gikak kiyapwiye Sílas igkis Uhokri gawnepepu. Igkis kabunuga akak Uhokri ganu adahan awnenes yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri. Nikwe igkis kinetihwa gikakkis Jesus gihiyegapu ayge ayipwite. Igkis ikenes gawaygyikis adahan ignes tipiknenes gikak Uhokri.

³³ Igkis msakwa ayge adahan kibite hawkri. Pisenwa igkis Jesus gihiyegapu awahkiswigkis diyuh akak kabayka ta gitkis gawahkistenkis.

³⁴ Henneme ig kiyapwiye Sílas kaniy adahan ig msakwa ayge Antiyokiya.

Pol Gikak Barnabé Ibekhwet

³⁵ Igme kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Barnabé igkis hawwata msakwa ayge Antiyokiya. Ayge igkis kannuheknes, igkis ekkenes Uhokri giwn payak gikakkis kayhsima nawenépwi hiyeg.

³⁶ Ayteke ariwnteke ini aynessa hawkri, ig kiyapwiye Pol awna ta git kiyapwiye Barnabé:

—Uyay atak ta apitit madikte paytwempu ku kiney wis kuwis ekke Uhokri giwn. Uyay atere iwasa Jesus gihiyegapu mmahpaki igkis ayge.

³⁷ Igme kiyapwiye Barnabé kaytwa giwn:

—Uyay atak. Uyay iwí João Markus atak uhapti.

³⁸ Igme kiyapwiye Pol ka atekere gikak kiyapwiye João Markus. Git ka wadit awaku ku samah minikwak ig ikiswigkis ayge Panfiliyamnaw. Ig ka msakwa adahan gayapetnikis adahan ekkene Uhokri giwn.

³⁹ Ayteke nikwe ig kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Barnabé gihyakemnikis ka tuguh hehpekwiye. Inneki keh igkis ikisegbet. Igme kiyapwiye Barnabé gikak kiyapwiye João Markus igkis tarekwe amadga pahamku nawiy. Igkis atere apitit ini kewgihri kewye Xipremnaw.

Sílas Atak Gihapti Pol

⁴⁰ Igme kiyapwiye Pol kaniye kiyapwiye Sílas adahan ig atak gihapti. Ayteke nikwe igkis Jesus gihiyegapu ayge piriyepekaw gidahankis adahan igkis tipik gikak Uhokri gabay. Pisenwa igkisme tipik.

⁴¹ Igkis wewpita muwwapu Síriyamnaw akak Silísiyamnaw. Igkis ikenes gawaygyikis ta gitkis Jesus gihiyegapu aygnenepwi.

Pol Iwé Timótyu Tipik Gihapti

16 Ayteke igkis danuh ta apitit paytwempu Derbi, ta apitit paytwempu Listra. Ayge pahapwi awayg Jesus gihiyega kewye Timótyu ig kapinene ayge. Ig kiyapwiye Timótyu ginag eg judeyano. Eg hawwata Jesus gihiyega. Igme kiyapwiye Timótyu gig ig grésiyene. Ig ka judeyenema.

² Madikte ukebyupwi ayge Listra ayge Ikôniyu, igkis kabayha kiyapwiye Timótyu.

³ Ig kiyapwiye Pol hiyapni henne, ig iwepkere kiyapwiye Timótyu tipik gihapti. Ayteke nikwe apit ig iwapri ig hiwhkise gipit. Mmanawa madikte judeyenepwi ayge igkis hiyakni ku kiyapwiye Timótyu gig ig ka judeyenema, Nikwe igkis hiyakni ku ig ka hiwhkis gikamkayh gipit. Awaku ini ig kiyapwiye Pol hiwhkis gipit kahadbe igkis hiyeg judeyenepwi kiyatig ayge igkis ataybiswa arit giwn.

⁴ Ayteke pisenwa, igkis kiyapwiye Pol tipikwiye. Ku kit paytwempu igkis danuh, igkis ekkenes ta gitkis madikte Jesus gihiyegapu ayge amin ku samah Kiyapwiye Jesus giwatnipwi gikakkis Jesus gihiyegapu giwewkistenkis igkis ahegbete ginetnikis ayhté Jerusalém adahan hiyeg ku pariye kane judeyenepwima ka muwaka iha giwnkis judeyenepwi gikumadukankis.

⁵ Ayteke igkis ikenes gihiyakemnikis adahan ignes ih-pa inakni giwnkis. Nerras Jesus gihiyegapu ayge igkis timapni henne, igkis awayghaw igkis pi kamaxwate ta gipitit Kiyapwiye Jesus akiw. Ayteke nikwe mpuse hewkepye igkis kibihwa.

Uhokri Gitip Huwitha Polkis

⁶ Igkisme kiyapwiye Pol tipik danuhpenes muwwapu apitiw Firijiyamnaw apitiw Galásiyamnaw. Metakwa igkis danuh atere Ásiyamnaw. Henneme Uhokri Gitip ka isaksigkis adahan igkis akki Uhokri giwn atere.

⁷ Igkis hiyapni henne, igkis tipik danuh ta apitit Mísiyamnaw. Aytontak igkis gipewkankis igkis tipik ta apitit Bitíniyamnaw henneme Jesus Gitip ka isaksigkis adahan igkis atere.

⁸ Ayteke nikwe igkis mpiya apitiw Mísiyamnaw. Igkis danuh ta apitit paytwempu Trôadi. Ayge igkis patiptak nukakhu nah Lúkas.

⁹ Apim ini tiyegim ig kiyapwiye Pol hiyá pahapwi awayg giwtyakpeynen. Ig awayg masedôniyene. Ig tabirnene ayge, ig awna ta git kiyapwiye Pol:

—Ba ayta atan Masedôniyamnaw. Uyá amnih usuh.

¹⁰ Ig kiyapwiye Pol hiyapni henne, aynewa usuh ahegbetaw adahan usuh tipikwiye ta apitit Masedôniyamnaw. Usuh hiyakni ku Uhokri inyerwa ig muwaka usuh akki ginetni ta gitkis hiyeg ayge.

Lídiya Wages Guhiyakemni

¹¹ Ayteke nikwe usuh tarekwe ayteke Trôadi. Usuh manuk parawhokwa wadé tahhan apitit kewgihri Samotrásiyamnaw. Hewke akiw usuh danuh atere apit paytwempu Neápolis.

¹² Ayteke usuh tipik ta apitit paytwempu Filipus. Ini pahá paytwempu nopsadnene ayge Masedôniyamnaw. Kaayhsima hiyeg romayenepwi msakwa ayge. Usuh danuh atere, usuh mpiyase kibite hawkri ayge.

¹³ Samdi abet usuh pes apititak ini paytwempu ta akigbimnat warik mmanawa usuh upewkan hiyeg judeyenepwi pahadguhwa ayge adahan gipigyepkawnikis. Usuh danuh atere, usuh batahkiswa. Ayge usuh kinetihwa gukakkis tinogben ku pariye pahadgupu ayge.

¹⁴ Usuh uté pahapu tino ayge guw Lídiya. Eg tiyati-rayano. Eg gannipwi adahan piyukno kamis duruweh kibeynewa. Eg kiyatha Uhokri. Eg ayge eg timapno wownhu. Apim ini ig Uhokri woke guhiyakemni adahan eg pukuha kiyapwiye Pol ginetni. Eg wagese guhiyakemni.

¹⁵ Ayteke nikwe eg kewpi ahakwat un payebitak gukakkis gumunypu. Eg kewpi, eg awnase usuh ta gupinwat. Eg awna:

—Ku yis ikanhu ku nah inyerwa kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus, ba yi ayta msakwa numunhu adahan yis nukannuhten.

Usuh timapni henne ku samah eg kinistaw akak inakni yuwit usuh ihe guwn.

Pol Pekkis Wapitye Gupititak Pahapu Ihamru Hiyapwano

¹⁶ Pahay hawkri akiw usuh atere ta apitit ini iwetrit adahan usuh piriyepekewne. Ayge apigku ahin usuh patiptak gukak pahapu himano bukitwiyo. Eg ihamru hiyapwano. Wapitye ay gupit ku pariye akki ta gut ku pariye nemnikumpiye. Gukiparapu dax kaayhsima karukri awaku ku samah eg akki ta gitkis hiyeg ku pariye nemnikumpiye gitkis, ignesme katiwnih gukiparapu.

¹⁷ Eg himano gubetki makakparu uhapuh butte. Eg awnano akak guhawna. Guwn:

—Nerrasbaki awaykemni igkis Uhokri inugikyene gihiyegapu. Igkis ekkenes ta wotwiw pahatra ahin adahan wixwiw danuhe ta git Uhokri.

¹⁸ Mpuse hawkri eg kehno henne adahan kibite hawkri. Ig kiyapwiye Pol hiyapni henne, ig ka batek. Ayge nikwe ig wagestaw ig awna ta git ner wapitye ku pariye aynene gupit. Giwn:

—Nah awna ta pit giwaprik Kiyapwiye Jesus. Asá pes ayteke gupititak no tino.

Aynewa ig wapitye pese gupititak.

¹⁹ Igkisme gukiparapu hiyapni henne, igkis awna:

—Kuri wis ka dax karukri akiw.

Ayteke nikwe igkis kamaxe kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Sílas. Igkis kehehpigkis waxeprikis ta gimkatkis hiyaptigi ayhté ahigiwmadga.

²⁰ Igkis danuh atere, igkis iweprikis ta gipetunatkis hiyaptigi romayenepwi. Igkis awna ta gitkis:

—Nerras hiyeg igkis judeyenepwi. Takunipti igkis sigimwih madikte paytwempuyenepwi ay. ²¹ Igkis kannuhnes hiyeg adahan igkis wew akak mbeyepye hiyakemniki ku pariye ukiparawiy ka muwaka wixwiw wew nikak. Wixwiw hiyeg ku pariye romayenepwi ka hiyá wixwiyma amapin, ka hiyá wixwiyma wew nikak.

Pol Gikak Sílas Sarayhpika Agikut Parakseket

²² Madikte hiyeg ayge timapni henne, igkis awna:

—Uyay pisenwa gihawkankis.

Igkis kuruwkehe gitiputkis. Ayteke nikwe nerras hiyaptigi wiwhkise gisimsakis. Igkis biptaseprikis akak ah.

²³ Igkisme gisuwtatapukis bipteprikis kaayhsima he igkis migatpite. Pisenwa gibiyuhkakis igkis sarayhpigkis ta agikut parakseket. Ayteke nikwe nerras hiyaptigi awna ta git ner apuriwkeputne parakseket. Igkis awna:

—Apuriwnigkis kabayhtiwa.

²⁴ Ig ner apuriwkeputne parakseket timapni henne, ig iweprikis, ig parakseprikis ta agikut pakwa ayaknisep parakseket. Ayteke ig deheke gikugkukis ta agikut ah turuhkarad. Pisenwa ig tipik.

²⁵ Ayteke pakwa tiyegim ig kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Sílas igkis ayge piriyepekewnes. Igkis peknes apat adahan kibeyhenes Uhokri. Igkisme nawenépwi kamaxkarempu igkis ayge timepnes gapankis.

²⁶ Pahaye adahan wayk segke akak ahawna. In keh parakseket segke pahatte. Apim ini madikte alappota

wokhaw. Madikte xen matisbete, in tuguhe gipititakkis nerras kamaxkarempu.

Apuriwkeputne Parakseket Wages Gihiyakemni

²⁷ Ig ner apuriwkeputne parakseket timapni henne, ig wadise. Ig hiyá parakseket alappota wok. Ig hiyapni henne, ig awna:

—Wo! Madikte nerras kamaxkarempu bisike kuwis. Kuri nukipara umahkiswen gipatrakis.

Ayteke nikwe ig wiwhe giponyara adahan ig umehwepye pisenwate.

²⁸ Igme kiyapwiye Pol hiyapni henne, ig kabiman git. Giwn:

—Ka ba umahwa. Ipeg ayta. Madikte usuh aypewkiye.

²⁹ Igme ner apuriwkeputne parakseket ig timapni henne, ig uguhkiswa git gihiyega. Ig parak atere kibentenwa. Ig danuh atere git kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Sílas. Ig segege gimin ig paberetusaw gitiputkis.

³⁰ Ayteke ig iweprikis agikutak ini parakseket. Ig awna gitkis:

—Kiyapwiyegeben, pariyeki nah keh kuri adahan nah isamtaw?

³¹ Igkisme kaytwa giwn:

—Kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus. Inneki keh pis isamtaw payak gikakkis nerras pipinekuya.

³² Ayteke igkis ekenes Uhokri giwn ta git payak gikakkis madikte gipinekuya ayge.

³³ Nikwenéwa tiyegim ner apuriwkeputne parakseket ig iweprikis ig hiyak gikakkis, ig sukuha gibuskanakis. Pisenwa ig kewpi ahakwat un nikwenéwa tiyegim madikte akak gipinekuya.

³⁴ Ayteke ig parakse kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Sílas ta gipinekut. Ig iké gimanakis. Ayge ig gikakkis gipinekuya igkis bateke giminkis ku samah igkis kamaxwa ta gipitit Uhokri.

Pol Gikak Sílas Isahkiska

³⁵ Hewke akiw nerras hiyaptigi awahkis sandagma gimin ner apuriwkeputne parakseket. Igkisme danuh atere, igkis awna git:

—Isahkisnaba nerras awaykemni adahan igkis tipik.

³⁶ Igme ner apuriwkeputne parakseket awna ta git kiyapwiye Pol:

—Igis hiyaptigi wasapanaw yimin ku yis ka kamaxka kuri. Kuri hiyawa yis tipik monye.

³⁷ Igme kiyapwiye Pol awna ta gitkis nerras sandagma. Giwn:

—Igis hiyaptigi ka keh wadit ukakhu. Igkis biptase usuh giwtrikkis hiyeg yuma arik kapatra. Igkis sarayhe usuh ta agikut parakseket. Usuh hiyeg judeyenepwi henneme usuh hawwata hiyeg romayenepwi. Ka hiyá igkisma keh henne ukakhu usuh hiyeg ku pariye romayenepwi. Kuri hiyaksa igkis muwaka pekkis usuh monye. Kawa. Ka hiyá igkisma. Wani igkiswa ayta isahkis usuh. Waké usuh tipik monye, nikwekam madikte

hiyeg ikiykam ku usuh bisike awaku usuh inyerwa kakehniye.

³⁸ Nerras sandagma timapni henne, igkis tipik ta gitkis gikiparakis hiyaptigi. Igkis danuh atere, igkis awna inakni gitkis. Igkisme timapni henne ku kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Sílas ku igkis hiyeg romayenepwi igkis apisasew.

³⁹ Ayteke nikwe igkis atere ta gitkis kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Sílas. Igkis danuh atere, igkis awna gitkis:

—Usuh ayá padoh yit. Hiyawa yis pes ayteke agikutak parakseket. Uyá pes paytwemputak hawwata.

⁴⁰ Igme kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Sílas igkis pekiska agikutak parakseket, igkis wadé atere gupinwat kiyapuno Lídiya. Igkis danuh atere, igkis uté gikebyupwikis Jesus gihiyegapu aygnenepwi. Igkis hiyapni henne, igkis kinetihwa gikakkis ayge igkis ikenes gawaygyikis. Ayteke pisenwa igkis tipik.

Polkis Kinetihwene Gimin Jesus Ayge Tessalônika

17 Igkis mpiya apuriw paytwempu Anfípolis. Ayteke igkis mpiya apuriw paytwempu Apolônika. Ayteke igkis danuh ta apitit paytwempu Tessalônika. Ayge igkis uté pahá judeyenepwi gileglisakis.

² Ig kiyapwiye Pol gihumpawni kinetihwa gimin Kiyapwiye Jesus ta gitkis kit hiyeg judeyenepwi. Nikwe ig atere lammisya agiku ini gileglisakis. Ig lammisya atere mpamaput samdi. Ayge ig kinetihwene ta gitkis hiyeg amadgatak Uhokri gannasan minikweknene.

³ Ig akkamnihne inakni Uhokri gannasan ta gitkis. Ig ekkene gitkis huwewe ku in awna ku amawka Cristo hiyá mbeyne ig miyá ig kannikaw akiw. Ig awna gitkis:

—Ner Kiyapwiye Jesus ku kamin nah kinetihwene yit igyerwa Cristo. Ig Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwi.

⁴ Nerras hiyeg timapni henne, gaytakkis ihe inakni giwn. Igkis wages gihiyakemnikis hehpekwiye gikakkis kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Sílas. Hawwata kaayhsima awaykemni ku pariye kane judeyenepwima ku pariye kiyathenepwi Uhokri igkis wages gihiyakemnikis gidahan Kiyapwiye Jesus. Hawwata kaayhsima tinogben kiyatyopwi egkis wages guhiyakemnikis.

Hiyeg Dakuhwa Gitiputkis Polkis

⁵ Henneme kaayhsima judeyenepwi aygnenepwi, igkis hiyapni henne, igkis atiha kiyapwiye Polkis. Ayteke nikwe igkis pahadguh kibite hiyeg kakehniyepwi. Igkisme dakuhwa gitiputkis kiyapwiye Polkis. Igkis keh kaayhsima paytwempuyenepwi kadukman. Ayteke igkis awna:

—Pol gikak Sílas msakwa gimun Jasoh. Uyay atere kamaxwigkis.

Igis tipik danuh atere gipinwat akak madikte gihawnakis adahan igkis giweptenkis paytrikutak adahan ta gibetitkis hiyeg.

⁶ Henneme igkis ka utiprikis. Igkis hiyapni henne, igkis kiyimwipta. Nikwe igkis pekkise kiyapwiye Jasoh. Ig-

kis kamaxwig gikakkis nawenépwi Jesus gihiyegapu ayge. Ayteke igkis kehehpigkis ta gipetunatkis hiyaptigi. Igkis danuh atere, igkis wasaymhaw giminkis ta gitkis hiyaptigi. Igkis awna:

—Nerras hiyeg ku pariye wagesapa hiyeg gihiyakemnikis muwwapu ku apim inin igkis danuh atan adahan usigmehpitni. ⁷ Ner awayg Jasoh amapigkis adahan igkis msakwa ay gimun. Igkis madikte igkis ka iha giwn ukiparawiy kiyapwiye Sésar gikumadukan. Igkis awna ku ig Jesus iggi gikiparakis giwenyan kiyapwiye Sésar.

⁸ Igkis paytwempuyenepwi gikakkis nerras hiyaptigi igkis timapni henne, igkis kiyimwipta.

⁹ Ayteke nikwe igkis hiyaptigi katiwnise karukri gitkis kiyapwiye Jasoh gikakkis nerras nawenépwi Jesus gihiyegapu akiw. Ayteke pisenwa gikatiwnihnikis, igkis isakseprikis adahan igkis tipik.

Pol Kinetihwene Gimín Jesus Ayge Beréya

¹⁰ Igkis Jesus gihiyegapu hiyapni henne, igkis apise gikak kiyapwiye Pol gikak kiyapwiye Sílas. Ayteke nikwe igkis awahkiswigkis kibentenwa ta apitit paytwempu Beréya. Igkisme danuh atere, igkis lammisya ayge agiku judeyenepwi gileglisakis. Ayge igkis kinetihwenes akiw gimin Kiyapwiye Jesus.

¹¹ Nerras hiyeg beréyenepwi ayge igkis pi kabayte giwkis nerras hiyeg tessalônienepwi mmanawa giyaknikis ka depyema, igkis amapa Uhokri ginetni kabayhtiwa. Takunipti igkis ipegbohenes Uhokri gannasan minikweknene igkis iwasenes ba inakni inetit inyerwatma.

¹² Ayteke nikwe kaayhsima hiyeg aygnenepwi ihe inakni giwn. Kaayhsima grésiyanopwi kiyatyopwi iha giwn payebitak gikakkis kaayhsima awaykemni.

¹³ Henneme nerras judeyenepwi ayhté Tessalônika igkis timé kiyapwiye Pol gak ku ig ekkene Uhokri ginetni gimin Kiyapwiye Jesus ayhté paytwempu Beréya. Ayteke nikwe igkis harakseprikis atere. Igkis danuh atere, igkis yuwitehenes nerras beréyenepwi igkis amiyhase kiyapwiye Polkis ta gitkis.

¹⁴ Nerras ukebyupwiye ayge hiyapni henne, aynewa igkis awahkise kiyapwiye Pol tipik parawkebit. Igkisme kiyapwiye Sílas gikak kiyapwiye Timótyu igkis msekwe ayge apit paytwempu Beréya.

Pol Kinetihwene Gimín Jesus Ayge Atenas

¹⁵ Igkisme gaytakkis ukebyupwiye tipik gihapti kiyapwiye Pol adahan gimaptenten ariw mbeyne. Igkis atak gihapti he ig danuh ta apitit paytwempu Atenas. Ayteke igkis diyuhpiyes ta apitit paytwempu Beréya. Igme kiyapwiye Pol hiyapni henne, ig wasapanaw gimin kiyapwiye Sílas gikak kiyapwiye Timótyu adahan igkis ayta gimkat kibentenwa. Ayteke igkis tipik.

¹⁶ Igme kiyapwiye Pol msekwe ayge Atenas ig wahaprigkis ayta. Ku samah ig wahapnete ig wakaymni mpiynepepye gidahankis nerras hiyeg aygnenepwi ku samah kaayhsima giwohkgikakis gahehpakkis batakkarad ayge.

¹⁷ Ini giwakemni keh ig kinetihwa gimin Kiyapwiye Jesus ta gitkis. Ig kinetihwene agiku leglis ta gitkis hiyeg judeyenepwi ta gitkis hiyeg ku pariye kane judeyene-pwima ku pariye kiyahenepwi Uhokri. Hawwata akiw ig kinetihwene gimin Kiyapwiye Jesus mpuse hewkepye ayge paytwempu ahigiwmadga ta gitkis hiyeg ku pariye ig utí ayge.

¹⁸ Pahay hawkri ig uté hiyeg ayge ku pariye kannuhekeputnepwi gimin “Epikúrews” gihiyakemni. Hawwata ig uté hiyeg ku pariye kannuhekeputnepwi giminkis nerras “estóykus” gihiyakemnikis. Ig hiyapni henne, ig kinetihwa gikakkis. Pisenwa gawnhan, igkis nerras hiyeg kinetihwa pawtak ayge, igkis awna:

—Pariye kamin ner awayg kinetihwa mpiynepepye henne?

Igme pahapwi hiyeg ayge kaytwa giwn:

—Oho. Ke nuthube ig kinetihwa amin nawenépwi Uhokri ariw udahanwiye. Nawwotunyepwi giwohkgikakis.

Igkis awna inakni awaku ig kiyapwiye Pol kinetihwene gimin Kiyapwiye Jesus amin gikankawni.

¹⁹ Ayteke nikwe igkis awnase kiyapwiye Pol ta arimkat pahá iwetrit ku kiney hiyeg gibetkikis pahadguhwa adahan ignes timepnes inetit. Ini iwetrit kewye Areópagu. Igme atak gihaptikis. Igkis danuh atere, igkis awna git:

—Pariye ki pinetni pis ekkene gitkis hiyeg? Uyá akki wothe. ²⁰ Mmah usuh timá pis awna nawenéwa inetit ku pariye usuh ka timapti? Usuh muwaka hiyak ini pinetni.

²¹ Igkis awna inakni henne mmanawa madikte hiyeg atenasyenepwi ku pariye msekwenepwi ayge akak nerras ku pariye danuhpenepwi atere, igkis bateke timá nukune inetit. Ininnen ginetikis mataytak.

²² Igme kiyapwiye Pol kannikaw gipetunkis madikte nerras hiyeg ayge Areópagu. Ig awna gitkis:

—Kiyapwiye gben atenasyenepwi, nah hiyak ku yis kawohkgihaw ta gitkis kaayhsima yiwohkgigapu. ²³ Ku samah nah waywempiye apuriw inin paytwempu nah hiyá kaayhsima piriyepekewket adahan yis adohepkene yiwohkgigapu. Ayge nah uté pahayku piriyepekewket anaka han: “Gidahan Uwohkgigawiy ku pariye wixwiye kane hiyak”. Ku apim inin nah ayta kinetihwene yit gimin ner ku pariye yis adohepka yis kane hiyakriwatnene.

²⁴ Ig ner Uhokri ignewa ku pariye keh inin hawkri. Ig keh madikte amedgene inin. Ig kumadukene madikte hiyeg ayhté inugik. Ig kumadukene madikte hiyeg ay amadga inin. Ig ka msakwa agiku piriyepekewket kehka gapitkis hiyeg amadgayapu ininma. ²⁵ Ig ka muwaka wixwiye keh ariknawnama gidahan mmanawa ignewa ku pariye ikene udehetniwiye, uyakawiy, madikte.

²⁶ Giwntak pahapwiye awayg ig keh madikte hiyegipiyenepwi humaw. Ig keh ignes msakwa muwwapu amadga inin. Apit inin hawkri humaw ig ayipa ig kaniy ku kapim igkis msakwa ay amadga inin. Hawwata ig kaniy ku kiney igkis msakwa. ²⁷ Ig keh inin henne kahadbe igkis mpiksaw giharit kahadbe igkis ipegpig kahadbe igkis hiyá giwitwak. Kameki in mahikome ada-

han utepri mmanawa ig Uhokri ka piyawakadma wow-wiy. ²⁸ Igwa Uhokri waymuhtenwiy. Ig uwewkistenwiy. Ig uhumtenwiy. Pahapwi awayg apatkekne yibetya ku-wis awna: “Wixwiy hawwata Uhokri gikamkayupwi.” ²⁹ Ku wixwiy Uhokri gikamkayupwi, nikwe wixwiy ka hiyá wixwiyma ikiy Uhokri ku ig he batakkanen. Ka hiyá wixwiyma ikiygi ku ig kehka akak karukri wahano. Kawnata hiyá wixwiyma ikiygi ku ig kehka akak karukri wahano seyeno. Kawnata hiyá wixwiyma ikiygi ku ig kehka akak tip. Ig ka hiyegma gibatkan. Ig ka hiyegma gikehni. ³⁰ Minikwak hiyeg ikiygi henne mmanawa igkis ka hiyak hawkri. Apim ini ig Uhokri kiyakan gikak-kis. Henneme ku apim inin ig kinetihwa ta gitkis madikte hiyeg muwwapu. Ig awna: “Yis ka hiyá yisma msakwa hennenwatma akiw. Wagesnabay yihyakemni ariw yitaraksan.” ³¹ Amawka ku wixwiy wages uhiyakemniwiy adahan wixwiy keh ku pariye kabay giwtrik Uhokri mmanawa ig kuwis ahegbete pahay hawkri ku pariye me danuhmet adahan ig ukatiwnihpitniwiy adahan ku pariye ukehniwiy ay amadga inin. Ku wis keh mbayka, mbaykanewa ig ikí wot. Ku wis keh kabayka, kabaykanewa wis utí. Ig ka taraksa na aysaw ig hiyak ukak. Apim ini ig katiwnihkiswiy ta git pahapwi gikanyan. Ig Uhokri kuwis akki ta wotwiy ku pariye ner gikanyan adahan ini mmanawa ig kuwis kannikasepri ariw gimiremni.

³² Nerras hiyeg ku pariye timepnepwí kiyapwíye Pol giwn ayge igkis timapni henne ku samah ig kinetihwa gimin pahapwi ku pariye kannikaw ariw gimiremni, gaytakkis hiyarapthipig. Gaytakkisme batek akak inakni giwn. Igkis awna git:

—Usuh timepkere inakni piwn kuwewa akiwnek.

³³ Ayteke nikwe ig kiyapwíye Pol pes gibetitakkis.

³⁴ Henneme gaytakkis nerras hiyeg atak gihapti. Ayge igkis wagese gihyakemnikis hehpekwiye gikak kiyapwíye Pol. Igkis ihe giwn. Pahapwi awayg gaytakkis kewye Diyonísyu. Ig pahapwi gaytakkis nerras ku pariye kumadukene ini iwetrit kewye Areópagu. Hawwata akiw pahapu tino kewyo Damáris iha kiyapwíye Pol giwn. Hawwata nawenépwi hiyeg akiw.

Pol Msakwa Gimun Ákwila

18 Ariwnteke ini ig kiyapwíye Pol pese apititak ini paytwempu Atenas. Ig danuh ta apitit paytwempu Korintu.

² Ayge ig patiptak gikak pahapwi judeyene kewye Ákwila. Igme kiyapwíye Ákwila amadga wayk ayhté Pontomnaw henneme ig msakwa apit Itáliyamnaw. Ig msakwa ayge payak gukak gihayo. Egme guw Pirisíla. Ayteke egkis tipige apititak Itáliyamnaw mmanawa ner romayenepwi gikiparakis kiyapwíye Kiláwdyu ig pekkise madikte hiyeg judeyenepwí ariw paytwempu Roma ku kiney egkis msakwa ayge Itáliyamnaw. Ig kiyapwíye Ákwila gukak kiyapuno Pirisíla egkis danuh atere apitit paytwempu Korintu, egkis msekwe ayge. Igme kiyapwíye Pol atere danuhpene gutkis.

³ Ayge ig utí ku egkis payteputne akak puwikne amar. Ig hiyapni henne, ig msakwa gumunkis, ig kan-piwiye payak gukakki awaku gannipwi inwata.

Pol Kinetihwene Gimin Jesus Ayge Korintu

⁴ Mpuse samdi ig kiyapwíye Pol lammisya agiku judeyenepwí gileglisakis. Ayge ig kinetihwene ta gitkis hiyeg, ig kinistene hiyeg judeyenepwí gikakki hiyeg ku pariye kane judeyenepwí adahan igkis kamaxwa gipitit Kiyapwíye Jesus.

⁵ Ayteke metakwa ig kiyapwíye Sílas gikak kiyapwíye Timótyu igkis danuh atere git apititak Masedóniyam-naw. Ariwntak ini gidawnhankis atere ig kiyapwíye Pol ikatuswa adahanikwa ig ekkene Uhokri giwn. Ig ayge ekkene ta gitkis nerras judeyenepwí aygnenepwí ku Kiyapwíye Jesus ignewa Cristo ig Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiy.

Pol Ayguhwa Giwkis Hiyeg Judeyenepwí

⁶ Henneme igkis judeyenepwí siguhpig. Igkis mahipwihpig. Ig kiyapwíye Pol hiyapni henne, ig sessehe gimsa ariw apathawni adahan arekhetni ku samah gitaraksankis. Ig awna ta gitkis:

—Ku yis biyuke, yihawkanaprik. Ka nuhawkanaprikma. Ka sam. Kuri nah ayguhmete yiw adahan nah ekkene Uhokri ginetni ta gitkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwí.

⁷ Ayteke nikwe ig pese giwkis nerras judeyenepwí. Ig tipik ig msakwa gimun pahapwi kane judeyenepwí wima giw Tísyu Justu. Ig kiyapwíye Tísyu Justu kiyathene Uhokri. Gipin msakwa ahumwate judeyenepwí gileglisakis.

⁸ Apim ini ini leglis akipara ig kamaxwe ta gipitit Kiyapwíye Jesus. Ig giw Kirispu. Madikte gimunyapu hawwata kamaxwe ta gipitit Kiyapwíye Jesus. Hawwata kaayhsima koríntuyenepwí akiw timap kiyapwíye Pol ginetni. Ayteke igkis iha giwn igkis kewpi ahakwat un.

Uhokri Ikene Pol Gawaygyi

⁹ Ayteke pahay tiyegim ig kiyapwíye Pol hiyap Kiyapwíye Jesus giwtyakpeynen. Igme awna ta git:

—Ka muwaka apis. Akkanaba nuwnhu takunipti gitkis. Ka ba matiwniswa. ¹⁰ Mmanawa nah ay pikak. Pipetunyapu ka hiyá igkisma daxpima. Mmanawa ay apit ini paytwempu kaayhsima hiyeg ay ku pariye kamaxwiye nupitit.

¹¹ Ayteke nikwe ig kiyapwíye Pol msekwe ayge adahan pahak kamukri akiw akak abusku. Ayge ig kan-nuhne hiyeg gimin Uhokri giwn.

Pol Ay Gipetun Gályu

¹² Apim ini pahapwi awayg kewye Gályu ig parak ikiparat adahan Grésiyamnaw. Ayteke nikwe nerras judeyenepwí pahadguhwa igkis kamaxe kiyapwíye Pol. Igkis waxepri ta gipetunat ner ikiparat.

¹³ Igkis awna git:

—Kiyapwiye, ner awayg kinistene hiyeg adahan ignes kiyé Uhokri ka kema ukumadukan ayá wothu.

¹⁴ Igme kiyapwiye Pol awnate, igme kiyapwiye Gályu awna ta gitkis nerras judeyenepwi. Ig awna:

—Oo, yis hiyeg judeyenepwi, waké ig kakehnyebe, waké ig arewepye yitbe, nikwekam ikkam adahan nah timap yiwn. ¹⁵ Henneme inin piledekawka in he amin yuwitnen, in he amin yihyakemninen yis hiyeg judeyenepwi, in he amin yikumadukannen. Nikwe nah ka hiyá nahma hiyak nikak. Yiswa hiyak nikak.

¹⁶ Ayge nikwe ig pekkiswigkis madikte gipetuntak.

¹⁷ Nerras paytwempuyenepwi ayge ku pariye kane batek gikakkis hiyeg judeyenepwi, ignes hiyapni henne ku samah gikiparakis pekkis nerras judeyenepwi igkis kibowkahwa igkis kamaxe pahapwi ku pariye judeyenepwi gileglisakis akipara kewye Sóstenes. Igkis bip-tepri ayge giwtriknewa kiyapwiye Gályu. Igme ka aminama giwkis.

Pol Gidiyhemni Ta Apitit Antiyokiya

¹⁸ Ariwnteke ini ig kiyapwiye Pol msekwe kibite hawkri akiw ayge paytwempu Korintu. Ayteke ig awna:

—Nah diyuhpите ta apitit Antiyokiya.

Ig ekkewpiye gitkis Jesus gihiyegapu aygnenepwi. Ig tipik payak gikak kiyapwiye Ákwila, kiyapuno Pisisila. Egkis danuh atere ta apitit paytwempu Senkréya. Ayge ig kiyapwiye Pol ahegbet ginetni ku ig ikatuswepwa ta git Uhokrinen adahan aynessa hawkri. Ayteke nikwe ig tigehe gisemnu ku samah judeyenepwi gihyakemnikis kahadbe ig ka ikí gitew arit gisemnu akiw. Pisenwa nikwe egkis kawerihwe Síriyamnawte.

¹⁹ Ayteke egkis danuh ta apitit paytwempu Éfesu. Ayge ig kiyapwiye Ákwila eg kiyapuno Pisisila ahegbete gunetnikis adahan egkis msakwa ayge. Igme kiyapwiye Pol tipik lammisya agiku judeyenepwi gileglisakis adahan ig kinetihwene gimin Kiyapwiye Jesus ta gitkis nerras judeyenepwi aygnenepwi.

²⁰ Nerras judeyenepwi timapni giwn henne, igkis awnesig adahan ig msakwa ayge gikakkis adahan kibite hawkri.

²¹ Igme awna ta gitkis:

—Kote ikte. Amawka nah danuh ta apitit paytwempu Jerusalém kahadbe nah mpiyasene fet ayge. Henneme gikak Uhokrinek nah diyuh atan akiwnek.

Nikwe ig ekkewpiye gitkis ig tipik katapta amadgat nawiy. Ig tarekwe ariwntak Éfesu.

²² Ayteke ig danuh ta apitit paytwempu Sesaréya. Ayge ig msekwe ariw nawiy. Ig tipik ta apitit Jerusalém. Ig danuh atere, ig aytnih Jesus gihiyegapu aygnenepwi. Pisenwa ig tipik ta apitit Antiyokiya.

²³ Ig danuh atere, ig msakwa ayge adahan kibite hawkri. Ayteke ig tipik akiw. Ig danuhpene muwwapu apitiw Galásiyamnaw apitiw Firíjiyamnaw. Ayge ig ike-ne Jesus gihiyegapu gawaygyikis.

Apolu

²⁴ Apiminewa ini ayge paytwempu Éfesu pahapwi judeyene danuh atere. Giw Apolu. Ig amadga wayk ayhté apit paytwempu Alexandriya. Ig kannuhye kinetihwa gimin Uhokri giwn. Ig hiyak Uhokri gannasan minikweknene kabayhtiwa.

²⁵ Ig kuwis pukuha ku samah ig Uhokri gihiyakemni. Ig kinetihwa nimin akak madikte gidatni apititak giyakni. Ig ekkene wadit gidahan Uhokri. Ig ka taraksa. Henneme ig kote kewpите giwaprik Kiyapwiye Jesus. Ig kawmata kawihka gapit Uhokri Gitip. Ig he kaywepka inenewa gapit amekene João Batista.

²⁶ Ig danuh atere, ig kapusa kinetihwa akak madikte gawaygyi agiku judeyenepwi gileglisakis. Eg kiyapuno Pisisila gikak kiyapwiye Ákwila ayge. Egkis timapni kiyapwiye Apolu giwn henne, egkis iwapri ta gupinwatkis. Ayge egkis akkammih Uhokri gihiyakemni git adahan ig pukahapni pi kabayte akiw. Igme ihe guwnkis.

²⁷ Ayteke ariwnteke ini ig kiyapwiye Apolu atekkere ta apitit Grésiyamnaw. Igkis Jesus gihiyegapu aygnenepwi apit Éfesu, igkis hiyapni henne, igkis ikí gawaygyi adahan ig atak. Igkis awahkis kagta giminkis Jesus gihiyegapu ayhté Grésiyamnaw adahan igkis amapig kabayhtiwa. Ig hiyapni henne, ig tipik. Ig danuh atere, ig ayapa kaayhsima nerras ku pariye kamaxwenepwi ta gipitit Kiyapwiye Jesus akak Uhokri gabay.

²⁸ Ku kiney hiyeg pahadgupu adahan ignes timepnes inetit, ig atak atere, ig ekkene Uhokri giwn ta gitkis nerras judeyenepwi ayge akak madikte gawaygyi. Igkisme ka hiyá akaytwak. Ig akki gitkis huwewe amadgatak Uhokri gannasan minikweknene ku ig Kiyapwiye Jesus igyerwa Cristo ig Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwi.

Uhokri Gitip Kawih Efésuyenepwi

19 Ku samah ig kiyapwiye Apolu aynete apit paytwempu Korintu igme kiyapwiye Pol danuh wariw ta apitit paytwempu Éfesu. Ayge ig uté aynessa hiyeg ku pariye kannuhwene gimin Uhokri.

² Ig ayaprikis:

—Yis kuwis kamaxwa gipitit Uhokri. Ba kuwisma ig Uhokri kawihkis Gitip ta yipitit?

Igkisme kaytwa giwn:

—Usuh kote timapte inakni inetit ku Uhokri kuwis kawihkisne Gitip ta gipititkis hiyeg.

³ Igme kiyapwiye Pol timapni henne, ig ayaprikis:

—Mmah yikewpen nikwe?

Igkisme kaytwa giwn:

—Usuh kewpi ku samah amekene João Batistamni akki wothu.

⁴ Igme kiyapwiye Pol awna gitkis:

—Amekene João Batistamni kaywe hiyeg adahan ekkene ku samah igkis wageskere gihyakemnikis ariw gitaraksankis. Ig awna ta gitkis hiyeg ku amawka igkis kamaxwa ta gipitit pahapwi ku pariye nemnikumpiye gihapu butte. Ner pahapwi ig Kiyapwiye Jesus ig.

⁵Igkis timapni henne, igkis kewpi ahakwat un giwaprik Kiyapwiye Jesus.

⁶Pisenwa ig kiyapwiye Pol sarayh giwak ta gipititkis adahan ig piriyepekaw gidahankis. Aynewa ig Uhokri Gitip kawihpigkis. Igkisme kapusa awna agiku nawenéwa yuwit. Hawwata igkis awna yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri.

⁷Igkis awaykemni madikawku gikebyikis akak piyana gawnakis (12).

Pol Kinetihwene Gimín Jesus Ayge Éfesu

⁸Ayteke ariwnteke ini ig kiyapwiye Pol kinetihwene akak madikte gawaygyi agiku judeyenepwi gileglisakis. Ig kinetihwene ayge adahan mpana kayg. Ig ekkene gitkis ku samah Uhokri gikumadukan. Ig kinistigkis adahan igkis kawih ini gikumadukan.

⁹Gaytakkisme nerras judeyenepwi ka iha giwn. Igkis dehe giyaknikis. Ayteke nikwe igkis mbeyhe Kiyapwiye Jesus gihyakemni giwtrikkis madikte hiyeg. Ig kiyapwiye Pol hiyapni henne, ig pese giwkis. Igkisme ku pariye ihpenepwi giwn igkis tipik gihapti. Ariwnteke ini ig kinetihwene gitkis mpuse hawkri ayhté apineku ini lekkol gidahan kiyapwiye Tiranu.

¹⁰Ayge ig kinetihwene henne adahan pikana akebyi kamukri. Awaku ini madikte hiyeg ku pariye msekwenepwi ayge Ásiyamnaw igkis madikte timepnekwiye Uhokri ginnetni. Hiyeg ku pariye judeyenepwi hiyeg ku pariye kane judeyenepwima igkis timepnekwiye.

¹¹Apim ini ig Uhokri ikí kiyapwiye Pol gannu adahan ig keh annut ku pariye hiyeg amadgaya inin ka hiyá ni-kehka.

¹²Juktah hiyeg iwé kiyapwiye Pol gikamisbeta. Igkis ewkni ta gitkis kakahribdapye. Iignesme hiyapni henne, aynewa gikahrikis mpiye. Hawwata wapitye pese gipititakkis hiyeg.

Seva Gikamkayh Pekkiswiye Wapitye

¹³Apim ini hawkri gaytakkis judeyenepwi ayge kewa ihamwibe. Igkis wewnes muwwapu adahan igkis pek-kisnes wapitye gipititakkis hiyeg. Igkis gipewkankis battukaw pekkis wapitye giwaprik Kiyapwiye Jesus ba-wa igkis ka gihiyegapuma Kiyapwiye Jesus. Ayge nikwe igkis awna:

—Uyay awna ta arit wapitye han: “Usuh awna pit giwaprik ner Kiyapwiye Jesus ku pariye kiyapwiye Pol kinetihwa gimín. Giwaprik iggi usuh awna pit, asá pes ayteke.”

¹⁴Nerras hiyeg ku pariye ahegbet ginnetnikis henne igkis ntewnehker gikebyikis. Igkis gikamkayupwi pahapwi judeyene kewye Seva. Igme kiyapwiye Seva ig pahapwi gaytakkis nerras muwpeg kiyatyepwi.

¹⁵Ayteke nikweni igkis danuh ta git pahapwi awayg wapityewnipye, igkis awna ta git ner wapitye inakni yuwit. Igme wapitye kaytwa giwnkis:

—Nah hiyak Jesus. Nah timé gak Pol. Henneme yis pariye nekay?

¹⁶Ig awna inakni, ig padakawnawa adahan gibiyuh-pitnikis. Akak gidatni ig mateke gitkis. Igkisme bisike gipinwatak makawihan igkis sisigepite.

¹⁷Ayteke madikte hiyeg ayge Éfesu ignes timé gak-kis, hiyeg ku pariye judeyenepwi hiyeg ku pariye kane judeyenepwima madehkis. Igkis timapni henne, igkis madikte apisasew. Nikwe Kiyapwiye Jesus giw pi kiy-athakahte akiw.

Ihamwigben Bukah Gikagtankis

¹⁸Ayteke nikwe kaayhsima hiyeg ku pariye kamaxwenepwi ta gipitit Kiyapwiye Jesus igkis tabir gipetunkis madikte hiyeg, igkis ekkenes gikehnikis mbay ta gitkis. Igkis kinetihwenes amin ku samah igkis mpiya minikwak.

¹⁹Igkis ku pariye minikwak keh ihamwi gannipwi igkis sarayhe giyahmarakis. Igkis ahiwape gikagtankis adahan ihamwihwaki igkiswa bukehpín giwtrikneswa madikte hiyeg. Igkis kibite hiyeg. Igkis pukuhbete ihamwihwaki ntiwni ku samah igkis katiwnih adahan gikagtankis. Madikte atiwni danuh adahan kaayhsima karukri pohokumku madikwa mil (50.000) karukri.

²⁰Apim ini Uhokri ginnetni ibekhew kaayhsima akiw akak ndatni. In detyewa in.

Pol Tipikwiye Apititak Éfesu

²¹Ayteke ariwnteke ini ig Uhokri Gitip awahkise kiyapwiye Pol tipik akiw. Ig hiyapni henne, ig awna:

—Nah ateknete ta apitit Jerusalém. Nupewkan nah mpiya awpre apitiw Masedôniyamnaw, apitiw Grésiyamnaw adahan ku samah natakní atere Jerusalém. Ayteke ariwntak ndawnhan atere, nah atak ta apitit paytwempu Roma.

²²Ayteke nikwe ig awahkise piyana gayapetni ta apitit Masedôniyamnaw. Giwkis Timótyu, Erastu. Kameki ig tipikme apititak ini waxri Ásiyamnaw. Ig msekwe kibite hawkri akiw ayge apit ini paytwempu Éfesu.

Efésuyenepwi Dakuhwa

²³Apiminewa ini hawkri kaayhsima hiyeg aygnenepwi Éfesu igkis dakuhwa apatra ku samah kiyapwiye Pol ekkene Uhokri gihyakemni. Nah akkíte pit ku samah.

²⁴Ayge pahapwi awayg kewye Demétriw. Ig bataképutne ahehpaki akak karukri wahano seyno. Ig batak kaayhsima ahehpakti gudahan giwohkigakis guleglisa gupin. Eg giwohkigakis guw Diyana. Ig piyuk ini ahehpakti batak karad. Ig dax kaayhsima karukri gidahankis gihiyegapu ku pariye batak gidahan.

²⁵Ayge nikwe ig kiyapwiye Demétriw pahadguh madikte gihiyegapu payak gikakkis nawenépwi ku pariye gannipwikis inwata. Ayteke ig awna ta gitkis:

—Kiyapwiye gben, yis hiyakni ku samah wixwiw igisapye akak ini ubatkanwiw. ²⁶Hawwata akiw yis hiyap ku samah kiyapwiye Pol gikehni, yis timap ku samah ginnetni. Ig awna ku uwohkigawiy ubatkanwiw in ka inyer-watma Uhokrima. Ka aynewatma Éfesu ig awna henne

henneme muwwapu apuriw Ásiyamnaw. Ig kuwis wasege kaayhsima hiyeg gihiyakemnikis adahan ignes iha inakni giwn. ²⁷ Inin ka kabay. Nawenétke madikte hiyeg ka isimkere batakka akiw. Ku henne nikwe wixwiw yuma wannipwiw nikwe. Ka inenwatma wixwiw biyukse wannipwiw henneme nawenétke uwohkigawiy Diyana biyuxsa gukiythani akiw. Nawenétke hiyeg ka kiyatha guleglisa gupin akiw. Eg kabayno uwohkigawiy. Ku apim inin madikte hiyeg adohepkig ay Ásiyamnaw, muwwapu amadga wayk. Henneme ik adahan aysawnemenek igkis ka kiyathig akiw.

²⁸ Nerras hiyeg timapni inakni giwn henne, igkis dagawnhaw. Igkis kapusa awna akak gihawnakis. Giwnkis:

—Eg kiyapuno Diyana, efésuyenepwi giwohkgakis, eg kabayno. Eg kabayno. Eg kabayno.

²⁹ Ayteke nikwe madikte paytwempuyenepwi timapni henne, igkis dakuhwe. Apim ini igkis kamaxe piyana gikebyikis masedôniyenepwi kewye Gayu, Aristarku ku pariye kiyapwiye Pol gidahewekten. Igkis waxeprikis kibentenwa ta arimkat pahá iwetrit adahan ku kiney madikte hiyeg pahadguhwa. Ini iwetrit kewye “teatru”.

³⁰ Ig kiyapwiye Pol hiyapni henne, ig atekkerepyete atere ta gipetunatkis nerras hiyeg adahan ig kinetihwa gikakkis. Henneme Jesus gihiyegapu ayge igkis apise gikak igkis ka isiyig atere.

³¹ Hawwata gaytakkis hiyaptigipwi ayge Ásiyamnaw igkis kiyapwiye Pol gikagmadapu, igkis wasapanaw gimin adahan ig ka atak ta gibetitkis nerras hiyeg ayhté “teatru” adahan ig umahkiswa atere.

³² Apimwata ini ayge “teatru” madikte nerras hiyeg efésuyenepwi pahadguhwa igkisweke. Gihiyakemnikis mategbet gihiyakemnikis. Igkis kabiman arakembet yuwit. Mmanawa gaytakkis pi kibite igkis ka hiyak ku samahki igkis pahadguhwa.

³³ Ayge pahapwi awayg giw Alexandre ayge gibetkis. Ayteke nikwe gaytakkis judeyenepwi ayge igkis tabirasepri ta gipetunatkis. Nerras hiyeg hiyapni henne, igkis awna:

—Mmah ka nerma gannip?

Igme awokasaw gitkis adahan igkis tinwohaw adahan ig ekkepye gitkis ku ka ignema.

³⁴ Henneme igkis hiyeg awna:

—Ig ner judeyene. Hiyeg judeyenepwi asene batakka.

Igkis hiyapni henne, igkis madikte kapusa kabiman akiw. Igkis awna:

—Eg kiyapuno Diyana, efesuyenepwi giwohkgakis, eg kabayno.

Igkis kabimanenes payak henne adahan pisaya ler.

³⁵ Ayteke pahapwi hiyaptigi metakwa ig tinwohasigkis. Ig awna gitkis:

—Kiyapwiyegeben efesuyenepwi, madikte hiyeg hiyak ku samah inin paytwempu Éfesu in kadahan kiyapuno Diyana guleglisa gupin ay umunwiw. Madikte hiyeg timé arak ku samah guhehpak tip tuguhe inugiktak atan. ³⁶ Inyerwa in. Ka ik adahan hiyeg awna ku in ka inyerwatma. Nikwe hiyawa yis karisehwe. Ka yi muwa-

ka keh arikna mbeyepyema pahayenama apit yis ipegmina yihiyakemni. ³⁷ Yis waxe nerras awaykemni atan yuma arik kapatrene. Igkis ka amé uleglisa agikwiya. Igkis kawmata mahipwih uwohkigawiy. Mmeneki henne? ³⁸ Ku ig kiyapwiye Demétriw gikakkis gihiyegapu ku igkis kamiyekere pahapwi, hiyawa igkis kamiyepri gimunitneswa ukiparapuwiy amun ini ku aysaw igkis keh gipandukawnikis. Hiyawa igkis kamiyepri ta gitwa hiyaptigi. Ayge iwetrit adahan hiyeg kamiyapak.

³⁹ Henneme ku yis kehkere nawenéwa arikna akiw, amawka yis ahegbeta madikte apim ini ku aysaw paytwempuyenepwi gibetkikis pahadguhwa. Henneki ukumadukanwiw awna. ⁴⁰ Ku apim inin wixwiw abet kibohriki. Nawenétke gupelma kamiye wixwiw awaku ig ikwi ku wixwiw ayta piledukewne gikak gupelma ku apim inin. Wixwiw ay dakuhwene waditnepyenen. Wixwiw ka hiyá arakkamnihka git gupelma.

⁴¹ Ayteke pisenwa inakni gawnhan ig awahkis madikte hiyeg tipik gipinwatkis.

Pol Danuhpene Muwwapu Masedôniyamnaw

20 Ayteke ariwnteke ini dakuhwaki, ig kiyapwiye Pol watiha Jesus gihiyegapu ayta git. Igkis danuh atere, ig kinetihwa gitkis, ig ikene gawaygyikis. Ayteke ig ekkewpiye, ig tipik ta apitit Masedôniyamnaw.

² Ig danuh atere, ig mpiya awpre waxriw, ig ekkene Uhokri gihiyakemni gitkis kaayhsima hiyeg. Ig wagahkisne gawaygyikis. Ayteke metakwa ig danuh atere Grésiyamnaw.

³ Ig msakwa ayge adahan mpana kayg. Ayteke ig ahegbetewpiye adahan ig diyuhpiye ta apitit Síriyamnaw amadga nawiy. Henneme ig timé gakkis judeyenepwi ku igkis ahegbet ginetnikis gidahan adahan igkis giwmepten. Ig hiyapni henne, ig awna:

—Nikwe nah diyuh atere waxriw Masedôniyamnew akiw.

⁴ Kaayhsima Jesus gihiyegapu tipik gihapti kiyapwiye Pol. Pahapwi kiyapwiye Pihu gikamkayh giw Sópatru beréyayene ig tipik gihapti. Hawwata piyana gikebyikis tessalôniyenepwi tipik gihapti. Giwkis Aristarku, Segundu. Pahapwi akiw Gayu derbeyene tipik gihapti. Hawwata ig kiyapwiye Timótyu tipik gihapti. Hawwata piyana gikebyikis ásiyamnawyenepwi kiyapwiye Tíkiku gikak kiyapwiye Trófimu.

⁵ Igkis kit tipik wowhu adahan wohpetni ayhté paytwempu Trôadi.

⁶ Nahme Lúkas gikak kiyapwiye Pol usuh msekwe aynewa apit ini paytwempu Filipus adahan mpiyasene ini fet adahan axne bugut miyegbiye. Pisenwa fet usuh tarekwe ayteke. Usuh mpiyasa pohowku hawkri amadga nawiy, usuh danuh atere Trôadi. Ayge usuh patipte-ke nerras wohpetnipwi. Usuh msakwa ayge adahan pahay paka.

Pahapwi Takwaye Tuguhe Inutak

⁷ Paka abet usuh pahadguhwa adahan usuh axne adahan kiyene ku samah Kiyapwiye Jesus umahkiswe

udahanwiye. Ayge ig kiyapwiye Pol ekkene Uhokri gihiyakemni ta wothu. Ig ekkene kiyabawkad yuwit mmanawa hewke ig tipikwiye. Ig awnene he danuh pakwa mtiþka.

⁸ Ayge usuh kabubukne agiku payt apahnap inutekten. In uguhpika apit kaayhsima lalamp.

⁹ Pahapwi takwaye kewye Éwtiku ig bat ayge anume ku lappot ayhté inut. Ku samah kiyapwiye Pol awnene inakni yuwit kiyabawkad, ig Éwtiku isepwe ig himeke ig dapidpiswe. Pahaye adahan ig hakuhe ig tuguhe ayta inutak apinumekutak ini payt alappota ayge amamnabun apahnap. Igkis hiyeg hiyapni henne, igkis muhuke gimin. Igkis kidiswig. Ayipa kuwis gimiremni.

¹⁰ Ig kiyapwiye Pol hiyapni henne, ig muhuke atere ig tughkiswa ta gipitminat. Ig ugiswig ig awna:

—Ka yi muwaka dunih yiyakni. Ig ipegnete akiw.

¹¹ AYTEKE NIKWE IG KIYAPWIYE POL DIYUHE WAGEHE AKIW. Ig ax ukakhu adahan kiyene ku samah Kiyapwiye Jesus umahkiswe udahanwiye. Pisenwa ig kinetihwa ukakhu ayipwad akiw he kabeyweke. AYTEKE PISENWA IG TIPIK.

¹² Igme ner takwaye ig iwepka ta gipinwat ig wewparihte. Madikte hiyeg bateke giminkis ku samah ig ipegakiw.

Pol Tipik Amadgew Nawiy

¹³ Apit gitepkemni ig kiyapwiye Pol awna wothu:

—Yis atere apitit paytwempu Asôs napitkiya amadgew nawiy. Nahme atak waxriw. Ayge Asôs nah hawwata nah katapte gumadgat. Uyay wahapnan ayge.

Usuh timapni henne, usuh iha giwn. Usuh tipik amadga nawiy.

¹⁴ Igme patiptakaw ayge Asôs. Usuh amapig amadgat nawiy. AYTEKE USUH TIPIK TA APITIT PAYTWEMPU MITILENE. Usuh danuh atere.

¹⁵ Usuh tarekwe aYTEKE AKIW. Hewke akiw usuh mpiye apakniw kewgihri kewye Kiyosamnaw. Hewke akiw usuh danuh ta apitit Samosamnaw. Hewke akiw usuh danuh ta apitit paytwempu Miletu.

¹⁶ Usuh mpiye paytwempu Éfesu wadite apitit Miletu awaku ig kiyapwiye Pol ka kahawkan minahwa atere apitit Éfesu. Ig awna:

—Nah ka ayipwihwewere ay Ásiyamnaw. Nah mpiya akak nuwawni kahadbe nah danuh atere Jerusalém adahan pakekwa akak ini fet kewye “Pentekostis”.

Pol Ekkewpiye Ta Gitkis Jesus Gihiyegapu Giwewkistenkis

¹⁷ Ig danuh atere Miletu, ig wasapanaw giminkis Jesus gihiyegapu efésuyenepwi adahan giwewkistenkis patiptakig atere.

¹⁸ Igkisme danuh atere gimkat, ig awna ta gitkis:

—Ku samah akapuska ndawnhan atan Ásiyamnaw yis hiyak ku samah nuwewni takunipti ay yibet. ¹⁹ Nah kannipwiye gidahan Ukiparawiy, nah ka ikaw kiyatnema. Nah ikaw tuwatapye gidahan. Nukebyupwi, nah suke nukantak nah tih awaku hiyeg gihiyakemnikis. Hawwata nah kiyimwihka kaayhsima gapitkis nerras

judeyeneþwi ku samah igkis ahegbete ginetnikis adahan igkis nuwmeþten. ²⁰ Henneme ku samah nah hiyá asamanak yayapetni nah ayapay. Nuwnhu ka matiswa ta yit. Nah yikannuhten ku aysaw yis pahadgupu lam-misya. Nah hawwata yikannuhten ku aysaw yis ay yipineku. ²¹ Nah ikenene yihiyakemni akak madikte ndatni yit hiyeg judeyeneþwi, yit hiyeg ku pariye kane judeyeneþwima. Adahan yis wages yihiyakemni ariw yitaraksan gidahan Uhokri. Adahan yis kamaxwa ta gipitit Ukiparawiy Jesus Cristo. ²² Kuri nah me tipik tahhan Jerusalém ku samah Uhokri Gitip awahkisun. Nah ka hiyak ku pariye danuh nuthu ayge. ²³ Henneme ku kit nah danuh kuwis, ayge Uhokri Gitip akki ta nuthu ku nah hiyá mbeyne kaayhsima ku nah kawih parakseket.

²⁴ Ka sam. Nah ka kapigsa nupithu. Ininewa numawkan adahan nah pisenwa akak nannipwi ku pariye Kiyapwiye Jesus ikí nuwakuit. Ini nannipwi adahan nah ekkene inakni kibeyne inetit gidahan Uhokri gabay. ²⁵ Nah kuwis msakwa kibite kamukri ay yibet kuwis, nah kinetihwene yit gimin Uhokri gikumadukan. Kuri nah hiyakni ku ka takunima yis ipegapa nuheþka akiw ay amadga inin. ²⁶ Nah awna yit kuri akak madikte nuwakemni. Ku ay hiyeg biyukwiye in ka nuhawkanaprikma. Igkis biyuke gihawkanaprikkiswa. ²⁷ Mmanawa nah kuwis akki ta yit madikte ku pariye Uhokri gihiyakemni. Nah ka ayam pahatnama yuwit yiw.

Pol Ikene Gihiyakemnikis Jesus Gihiyegapu Giwewkistenkis

²⁸ —Nukebyupwi, apuriwnabay yihiyakemni ba in kabayhtiwatma. Hawwata apuriwnabay gihiyakemnikis madikte hiyeg ku pariye Uhokri Gitip gapuriwkisni yit. Apuriwnigkis kewa muttuhputnebe ku samah ignes apuriw gipigkis kabayhtiwa. Ikapnigkisba gikak Uhokri giwn. Igkis Uhokri gihiyegapu. Ig Uhokri kuwis katiwnih adahan igkis humaw gidahan. Ig katiwnih akak gikamkayhwa gimig mmanawa ig umahkiswe gidukwenaprikkis. ²⁹ Nah hiyakni ku aysawnemenek ariwntak ntepkemninek hiyeg kinisekneþwi danuh atan yiyegbit. Igkis wasaymhaw ta yitnek kahadbe yis biyukse yikamaxwan aytak gipititak Kiyapwiye Jesus. Igkis kewa axtigbe ku pariye danuh giyegbikis muttuh adahan gaxwitnikis. Igkis arewhe gitkis yihiyegapunek. ³⁰ Hawwata yaytak yiswa kapusa akak hiyakemniki ku pariye nawenéwa giw Uhokri gihiyakemni kahadbe hiyeg wages gihiyakemnikis ta yimkat. ³¹ Apuriwnabay nikwe. Kiyemnahnabay ku samah adahan mpanabu kamukri nah ikene yihiyakemni akak nukanhu yit madikte. Nah ikene yihiyakemni mataytak he pabuskak mtiþka.

³² Kuri nukebyupwi, Uhokri apuriwyinek. Iþpanabay giwn adahan gabay. Inakni giwn wagahkis yawaygyinek in utipkis yit madikte ini kabayka ku pariye ig Uhokri kuwis bayehe gidahankis gihiyegapu gikanyanpu. ³³ Nukebyupwi, ku samah nah aynete yibet nah ka aharitnama yikakura. Nah kawmata utí nukawihni yiduhyamadga. Nahwa kannipwi adahan nupithu. ³⁴ Yiswa hiyá ku samah nah kannipwiye adahan nupithu gidahankis nuhaptiyepwi. ³⁵ Akak madikte ini nannipwi nah

kuwis humaw yikannuhten adahan ku samah amawka wixwiy mpiksaw henne adahan wixwiy amnihne nerras hiyeg ku pariye kane hiyá gikannipwinkis. Kiyem-nahnabay gimin Kiyapwiye Jesus giwn. Ig awna: “Ku wis kakanhaw git pahapwi in pi kabayte ariw ku wis kakanhawka wot.”

³⁶ Ayteke pisenwa gawnhan inakni yuwit ig kiyapwiye Pol paberetusaw ig piriyepekaw gikakkis madikte.

³⁷ Ayge igkis madikte tihenekwiye giharit. Igkis ugisri. Igkis aymbokig adahan ekkewpiye git.

³⁸ Igkis pi wakaymnite adahan ku samah ig kiyapwiye Pol awna inakni yuwit amin: “Yis ka takunima yis ipe-gapa nuhepka akiw amadga inin.”

Henne igkis tipikta gihapti muhukete giwaxepten ta amadgat nawiy.

Jesus Gihiyegapu Awna: “Ka Ba Atak Ta Apitit Jerusalém”

21 Ayteke usuh ekkewpiye gitkis usuh tarekwe. Usuh manuk wadite. Usuh danuh ta apitit kewgihri Kós. Ayteke usuh tipik. Hewke akiw usuh danuh ta apitit paytwempu Rodes. Ayteke usuh tipik ta apitit paytwempu Pátara.

² Usuh danuh atere, ayge usuh uté pahamku nawiy ku pariye kennesa gutepkemni ta apitit Fenísiamnaw. Usuh hiyapni henne, usuh manuksew ta gumadgat, usuh tipik.

³ Ayteke usuh danuh kennesa ahumwat kewgihri Xipremnaw, usuh mpiya awpre kihehaprik. Aydye usuh tipik ta apitit Síriyamnaw. Ayge usuh minahwa ta apitit paytwempu Tiru adahan nawiy miyakapawno.

⁴ Ayge usuh uté Kiyapwiye Jesus gihiyegapu aygnenepwi. Usuh msakwa ayge gimunkis adahan pahay paka. Apim ini ig Uhokri Gitip akki ta gitkis ku pariye nemnikumpiye ta git kiyapwiye Pol. Igkis hiyapni henne, igkis awna ta git:

—Ka ba atak atere apitit Jerusalém. Pis umehpikane.

⁵ Usuhme ka iha inakni giwnkis. Pisenwa wowskawni ayge usuh tipikwiye atere. Igkis uwaxepten paytwempu putak payak gikakkis gihayokis, madikte gikamkayhikis. Ayge parawkigbi usuh paberetusaw usuh piriyepekaw.

⁶ Ayteke usuh ekkewpiye pawtak usuh katapte gumadgat nawiy. Igkisme diyuhe ta gipinwatkis.

⁷ Ayteke usuh tarekwe ariwntak ini paytwempu Tiru. Usuh danuh ta apitit paytwempu Pitolemayda. Ayge usuh sarayhwe gumadgatak nawiy usuh tipik adahan aytnihne Jesus gihiyegapu aygnenepwi. Usuh danuh atere, usuh msakwa pahay hawkri gimunkis.

Pol Msakwa Gimun Filip

⁸ Hewke usuh tarekwe akiw usuh danuh ta apitit paytwempu Sesaréya. Ayge usuh danuhpa git kiyapwiye Filip. Usuh msakwa ayge gimun. Ig gannipwi adahan wagesne hiyeg gidahan Uhokri. Ig gibetitakkis nerras ntewnh kernene awaykemni ku pariye kaniyka ada-

han igkis hiyeknes gikakkis Jesus gihiyegapu ayhté Jerusalém.

⁹ Ig kadahan paxnika gukebyikis gise himanopwiyo. Egkis kabunuga akak Uhokri gannu adahan awnanos yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri.

¹⁰ Usuh msakwa ayge gimun kiyapwiye Filip adahan kibite hawkri. Ayteke pahapwi awayg Uhokri gawnepe danuh atere. Ig danuh ariwntak Judeyamnaw. Giw Ágabu.

¹¹ Ig danukwa kennesa wothu, ig iwé kiyapwiye Pol gakabutik. Ayge ig wanakmine gidahanwa gibagwan akak giwak. Ig awna:

—Uhokri Gitip awna: “Henneki nerras judeyenepwi ayhté Jerusalém igkis keh gikak ini akabutikti akipara. Igkis wanakminig hawwata ku samah nah wanakmina. Igkis ikepni ta giwakuikis nerras kane judeyenepwima adahan ignes giwmepten”.

¹² Usuh timapni henne, usuh gikakkis ukebyupwiyo aygnenepwi usuh awna git kiyapwiye Pol:

—Kiyapwiye, ka ba atak atere apitit Jerusalém.

¹³ Igme kaytwa wownhu:

—Mmahki yis tihene ayge? Yis keh nah katiw apit nuyakni. Nah ka ahegbet adahan inenwatma paraksetma, nah ahegbet adahan nah umahkiswe ayhté Jerusalém gidahan Kiyapwiye Jesus.

¹⁴ Usuh ka hiyá usuhma mpitig. Nikwe usuh tinwohaw usuh awna:

—Igwa Uhokri hiyak gikak.

Pol Danuh Apitit Jerusalém

¹⁵ Ariwnteke ini pisenwa wowskawni ayge, usuh ahegbet wewkanbet, usuh tipik gihapti kiyapwiye Pol tahhan apitit Jerusalém.

¹⁶ Gaytakkis Jesus gihiyegapu sesaréyayenepwi igkis tipik uhapti. Igkis waxe usuh tahhan apitit Jerusalém ta gipinwat kiyapwiye Menasoh. Igme kiyapwiye Menasoh ig xipreyene. Ig kuwis wageswa Jesus gihiyega kuwis kibite kamukri. Upewkan usuh msakwa gimun ayge.

¹⁷ Usuh danuh atere Jerusalém, Jesus gihiyegapu aygnenepwi amapa usuh kabayhtiwa.

Pol Iha Judeyenepwi Gihiyakemnikis

¹⁸ Hewke usuh tipik gikak kiyapwiye Pol adahan usuh danuhpene git kiyapwiye Tiyagu. Ayge madikte Jesus gihiyegapu giwewkistenkis igkis kuwis pahadgupu.

¹⁹ Ig kiyapwiye Pol danuh atere ig aytnihgikis. Ig ekene gitkis madikte kabayka ku pariye Uhokri keh gipitimpi ku samah ig kannipwiyete ay gibetkis nerras hiyeg ku pariye kane judeyenepwima.

²⁰ Igkis timapni henne, igkis kabayha Uhokri. Henne igkis awna ta git kiyapwiye Pol:

—Ukebyi, pis hiyakni ku ay kaayhsima mil gikebyikis judeyenepwi hawwata igkis kamaxwenes ta gipitit Kiyapwiye Jesus henneme igkis gidukweneswa ihpenepwi giwn amekene Moís gikumadukan. ²¹ Igkis kinetni pak ku samah pis ekene Uhokri gihiyakemni gitkis nerras

judeyenepwi ku pariye msekwenepwi ayhté gibetkis nerras ku pariye kane judeyenepwima. Igkis kinetni pak ku piskok gikannuhtenkis adahan igkis judeyenepwi ka iha amekene Moís gikumadukan akiw. Igkis timé pak ku piskok awna ku igkis hiyeg judeyenepwi ka muwaka hiwhkis gikamayhkis gipitkis. Igkis timé pak ku piskok awna ku igkis ka muwaka wew akak judeyenepwi ghiyakemnikis akiw. Igkis timé pak henne, igkis ka batek. ²² Kuwis igkis kinetni pak ku pis danuh atan. Mmah wixwiw keh kuri adahan igkis hiyakpi ku pis pidukwenewa ihpene ukumadukanwiw wixwiw hiyeg judeyenepwi? ²³ Usuh akkite pit. Pisme keh ku pariye usuh awna ta pit. Ku apim inin paxnika gikebyikis awaykemni ay ubethu ahegbet ginetnikis adahan igkis ikatuswepwa ta git Uhokri adahan aynessa paka. ²⁴ Uyá keh hawwata ke igkisbe. Wixwiw judeyenepwi ku aysaw wixwiw ikatuswepwa ta git Uhokri wixwiw tigh utewwiy kahadbe wixwiw ka ikí utewwiy arit usemnuwiy akiw. Kuri pis hawwata tigh pisemnu hawwata ke igkisbe. Hawwata akiw pis katiwnih gidahankis gitigatiwnikis. Ini keh madikte hiyeg hiyakpi ku pis pidukwenewa wewne akak uhiyakemniwiy wixwiw ku pariye judeyenepwi, pis ihpene giwn amekene Moís gikumadukan. Ini keh igkis hiyakni ku inakni inetitap igkis timé pak ku in ka inyerwatma. ²⁵ Iignesme hiyeg ku pariye kane judeyenepwima ku pariye kamaxwenepwi gipitit Kiyapwiye Jesus nerras ka muwaka wew akak judeyenepwi ghiyakemnikis. Usuh kuwis awahkis pahak kagta giminkis adahan ini. Usuh kuwis ekkene uhiyakemni ta gitkis adahan inenewa igkis ka keh ku pariye marakwa wixwiw hiyeg judeyenepwi. Adahan igkis ka ax im ku pariye kakanhawka arit ahehpakti batakarad, iné migat, iné puwikne taregbihka gibita. Hawwata akiw adahan igkis ka mahayakemnihwa.

²⁶ Ig kiyapwiye Pol timapni inakni henne, ig ihe giwnkis nerras Jesus ghiyegapu giwewkistenkis. Hewke ig tipik gikakkis nerras paxniknene awaykemni. Ig barew-pithe gitew payak gikakkis ku samah judeyenepwi ghiyakemnikis. Pisenwa ig pareke gikakkis ta agikut ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ayge ig ekkene ta git muwpeg ku muweke hawkri ntewnehker gaw adahan igkis ahegbet adahan igkis kakanhewnes ta git Uhokri.

Jerusalémyenepwi Kabá Umah Pol

²⁷ Ayteke ini ntewnehkernene hawkri kabá makisup kuwis, gaytakkis nerras judeyenepwi ariwntak Ásiyanaw igkis hiyap kiyapwiye Pol ayge agiku Uhokri Gipin. Igkis hiyapni henne, igkis gamiyasepten ta gitkis nerras hiyeg kabubuknene ayge. Ayteke igkis kamaxwig.

²⁸ Igkis awna akak gihawnakis. Giwnkis:

—Awaykemni. Uyay amnih usuh. Ner awayg ka kabay. Ig wew muwwapu ekkene ta gitkis madikte hiyeg adahan igkis usiguhtenwiw wixwiw hiyeg judeyenepwi, adahan igkis siguhnes amekene Moís gikumadukan, adahan igkis siguhnes inin iwetrit Uhokri Gipin. Ku apim inin ig patehe Uhokri Gipin barewpitye mmanawa ig parakse hiyeg ku pariye kane judeyenema ta agikut.

²⁹ Igkis awna inakni yuwit awaku igkis kuwis hiyá kiyapwiye Pol apuri paytwempu gikak pahapwi efésuyene kiyapwiye Trófimú. Igkis gipewkankis kiyapwiye Pol paraksepri ta agikut Uhokri Gipin. Bawa kawa.

³⁰ Madikte nerras paytwempuyenepwi wakaymnibdikis. Pahaye adahan igkis ipukwe atere. Igkis kamaxe kiyapwiye Pol. Igkis tariswig agikutak Uhokri Gipin. Igkis sabuke alappota nikwenéwa adahan ig ka bisik atere akiw.

³¹ Ayteke nikwe igkis giwmepten. Henneme pahapwi awayg suwtat gikiparakis timé gakkis. Ig timé gakkis ku hiyeg judeyenepwi ku igkis madikte dakuhwe.

³² Ig timapni henne, ig iwé suwtat akak gikiparakis tipige. Igkis danuh atere, igkis parakuhpigkis kibentenna. Igkis hiyeg hiyá ner suwtat gikiparakis gikakkis gisuwtatapu, igkis isahkis gibiyuhnkis kiyapwiye Pol.

Suwtat Kamax Pol

³³ Ayteke ig suwtat gikiparakis danuh atere kennesa. Ig iwapkise kiyapwiye Pol. Ig wanakiswig akak xen pitana akebyi. Ayteke ig ayá nerras hiyeg:

—Pariyeki ner awayg? Pariye gikehni?

³⁴ Igkisme kaytwa giwn akak arakembet yuwit. Pahapwime kabiman pahat yuwit, pahapwime kabiman nawanéwa yuwit akiw. Ini kadukmanka keh ner suwtat gikiparakis ka hiyak ku samah igkis hiyeg dakuhwa. Nikwe ig waxwase kiyapwiye Pol ta agikut suwtat gipinkis.

³⁵ Ku samah igkis suwtat danuh atere ipayhti akihpu-it amawka igkis hiyuhpig inuwew apit nerras hiyeg dagawnenepwi.

³⁶ Mmanawa igkis madikte haraksape kiyapwiye Pol. Igkis kabimanenes adahan giwmasepten.

³⁷ Ku samah igkis suwtat kabá danuh agikut gipinkis gikak kiyapwiye Pol, igme awna ta git ner suwtat gikiparakis. Ig awna:

—Nah kinetihwekere pikak.

Igme suwtat gikiparakis kaytwa giwn:

—Mmah pis awna grésiyanepwi giwnaprikkis?

³⁸ Mmah pis ka ejituyenema? Nah nupewkan piskam nerkam ejituyenekam ku pariye kuhwekwa hahhayrukkise hiyeg gikak gupelma. Nah nupewkam piskam nerkam ku pariye iwepye paxnika mil (4.000) gikebyikis hiyeg umehekeputnepwi ta amadgat amatap.

³⁹ Igme kiyapwiye Pol kaytwa giwn:

—Kawa. Nah judeyene. Nah amadga wayk ayhté paytwempu Tarsu, ini nopsadnene paytwempu apit Silísiyanaw. Nah ayá pit isaksan adahan nah awna ta gitkis nerras hiyeg.

⁴⁰ Ig suwtat gikiparakis timapni henne, ig isaksig. Ayteke ig kiyapwiye Pol tabira ayge amadga ipayhti. Ig wokusaw gitkis nerras hiyeg. Igkis hiyapni henne, madikte igkis tinwohaw. Ayteke nikwe ig kapusa awna ta gitkis judeyenepwi giwnaprikkis. Ig awna:

Pol Akki Ku Samah Ig Wages Gihiyakemni

Át 9.3, 26.13

22 —Nukebyupwi, ataybiswanabay numkat adahan nah ekkepye yit ku nah ka keh mbayka.
² Igkis hiyeg timapni henne ku samah ig awna giwnaprikkis igkis pi tinwohawte akiw. Igme Kiyapwiye Pol awnenene:
³ —Nahwata judeyene, nah amadga wayk apit paytwempu Tarsu apit Silísiyamnaw. Henneme nah ay-muhwa ay apit Jerusalém. Apim ini ner kiyapwiye Gamaliyew iggi nukannuhten. Ig kannuhun kabayhtiwa amin madikte amekenegben gihiyakemnikis. Nah ikewnewata git Uhokri kewa yisbe ay ku apim inin.
⁴ Apim ini nah hiyapkis mbeyne gitkis hiyeg ku pariye kamaxwenepwi ta gipitit Kiyapwiye Jesus. Nah giwmeptenkis. Nah kamaxne awaykemni payebitak gukakkis tinogben adahan nah gupedkeptenkis agikut parakseket.
⁵ Hennewatbaki nah keh. Muwpegpiyene gikiparakis hiyak ku inakni nuwnhu inyerwa. Hawwata madikte ukiparawiy hiyakni. Igkiswa awahkis kagta nuwakhu giminkis ukebyupwiye judeyenepwi ayhté paytwempu Damasku adahan igkis mayuw nuthu. Ayteke nah atere adahan kamaxne Jesus gihiyegapu aygnepwi, adahan nah giwaxwetnikis wanamnape atan Jerusalém adahan nah bukihpiye gitaraksankis giwkis.
⁶ Puwipka abet nah apigku ahin nah kennesmin ndawnhan ta apitit Damasku. Pahaye adahan kabutniki inugiktak uguhpen.
⁷ Nah tuguhe waygboit. Ayge nah timá pahá ikupimnat awna nuthu. In awna: “Sawlu, Sawlu. Mmahki pis hiyapkisne mbeyne nuthu?”
⁸ Nahme kaytwa giwn: “Pariyekap, Kiyapwiye?” Giwn: “Nah Jesus nazaréyene ku pariye pis hiyapkisne mbeyne nuthu.”
⁹ Igkisme nuhaptiyepwi hiyá ini kabutniki henneme igkis ka pukuha giwn ner ku pariye awna nuthu.
¹⁰ Ayteke nah ayapri: “Kiyapwiye, pariye pimawkan nuthu?” Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa nuwnhu: “Kannikaw. Su tipik ta apitit Damasku. Ayge pis ekkepka pitnek madikte ku pariye Uhokri gikehkisni pit.”
¹¹ Ini kabutniki keh nah motpi. Nuhaptiyepwi hiyapni henne, igkis kamax nuwanmin igkis itukepun ta apitit Damasku.
¹² Apim ini pahapwi awayg msakwa ayge kewye Ananíyas. Ig kiyathene Uhokri. Ig ihpene giwn amekene Moís gikumadukan. Ig kiyathaka gapitkis madikte judeyenepwi ku pariye msekwenepwi ayge Damasku.
¹³ Ig kiyapwiye Ananíyas ayta iwasapun. Ig danukwa ta nuhumwat, ig awna nuthu: “Nukebyi Sawlu, kuri pis hiyap akiw.” Aynewa nah hiyap akiw. Nah ipeg ta gimkat.
¹⁴ Igme awna ta nuthu: “Ig Uhokri ku pariye wahawkriwiye giwohkgikakis, ig kaniypi adahan pis hiyak ku pariye gibetki. Ig kaniypi adahan pis hiyá gikamkayh ku pariye waditye. Ig kaniypi adahan pis timá ig awna.
¹⁵ Mmanawa pis humaw inetitkekne gidahan Kiyapwiye Jesus ta gitkis madikte hiyegnek. Pis ekkene gitkisnek ku pariye pihypan akakwa piwtyak. Pis ekkene gitkis ku pariye pitimpan akakwa pitaybi.
¹⁶ Kuri, pariye piwhpan akiw? Kannikaw. Uyá kew. Uyá amnihsawa git Jesus Cristo adahan ig sagamtepye pipathawni abe-

titak pihiyakemni.”
¹⁷ Nah timapni henne, nah ihe giwn. Ayteke pisenwa nah tipik diyuh atan Jerusalém. Nah danuh atan, ku samah nah piriyepekwnete ayge agiku Uhokri Gipin,
¹⁸ nah hiyá Kiyapwiye Jesus nuwtyakpeynen. Ig awna ta nuthu: “Su pes kibentenwa tipik ayteke apititak Jerusalém mmanawa hiyeg ay ka iha piwn ku pariye pis kinetihwa numinhu.”
¹⁹ Nahme kaytwa giwn: “Kiyapwiye, nupekan igkis iha nuwnhu awaku ku samah nah kuwis wages nuhiyakemni ka-ayhsima. Igkis hiyak kabayhtiwa ku samah nah minikwak nuhiyakemni. Apim ini minikwak nah iwasa madikte leglis adahan ipegpene nerras ku pariye kamaxwenepwi ta pipitit. Ku aysaw nah uteprikis nah kamaxwigkis. Nah biptaseprikis.
²⁰ Nah ayge ku aysaw igkis giwmepten amekene Estêvawh ku samah ig ekkene piwn. Nah tuguhkise nuhiyakemni hehpekwiye gikakkis nerras ku pariye umehpig. Juktah nah apuriw gidagmanpitkis ku samah igkis giwmepten.”
²¹ Igme Kiyapwiye Jesus ka aminama ariw inakni nuwnhu. Ig awna ta nuthu: “Su atak. Nahwa awahkiswep tahhan ta gitkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima.”

Judeyenepwi Dagawne Git Pol

²² Igkis hiyeg timapni inakni yuwit henne, igkis ka timepkere giwn akiw. Igkis kapusa kabiman akak madikte gihawnakis. Igkis awna:
 —Pugamawka ig umehpika. Ka kis adahan ig msa-kwa ay amadga wayk akiw.
²³ Ayge igkis kabimanenes kihhaw. Igkis wiwhbeta gisimsakis. Igkis padak wayk abet mayg. Igkis kaayhsima dagawne.

Suwat Watakmina Pol

²⁴ Ig suwtat gikiparakis hiyapni henne, ig waxwase kiyapwiye Pol ta agikut suwtat gipinkis. Ig awna ta gitkis gisuwtatapu:
 —Su biyuh ner awayg adahan ig akki wot ku kapatra nerras judeyenepwi kabiman henne.
²⁵ Igkis suwtat timapni henne, igkis wanakminepri adahan gibiyuhten. Pahapwi ikiparat adahan madikawku madikwa (100) suwtat ig tabir ayge adahan gapuriwtenkis. Ig kiyapwiye Pol hiyapni henne, ig awna ta git:
 —Mmah yikipara isaksay adahan yis biyuh hiyeg ku pariye romayene yuma kapatrene? Nah hiyeg judeyene henneme nah hawwata nah romayene.
²⁶ Ig ner ikiparat timapni henne, ig tipik wadé git gikipara. Ig awna git:
 —Hiyapnaba ku pariye ini pikehni ku apim inin. Ner awayg ig romayenebakig.
²⁷ Igme suwtat gikiparakis atere git kiyapwiye Pol. Ig awna ta git:
 —Akkinba nuthu. Mmah pis romayene? Igme kaytwa giwn:
 —Ihi, nah romayene.
²⁸ Ig suwtat gikiparakis awna:

—Nah katiwnih kaayhsima karukri kahadbe nah wasgeswa romayene.

Igme kiyapwiye Pol awna:

—Nahme ku amadga wayk romayene.

²⁹ Aynewa nerras suwtat ku pariye ahegbetene gibiyuhníkis, igkis timapni henne, igkis ayguhwe giw kibentenwa. Ku samah ner suwtat gikiparakis ig hiyak ku ig romayene, ig hawwata ig apisasew mmanawa ig wana-kminase pahapwi romayene adahan gibiyuhten.

³⁰ Ig awna:

—Kapatra nerras judeyenepwi kamiye ner awayg?

Nikwe hewke akiw ig watakse xen giwanmintak. Ig wasapanaw giminkis nerras muwpeg kiyatyepwi adahan igkis keh gipandukawníkis gikakkis madikte judeyenepwi gikiparakis. Igkis pahadgupu, nikwe ig waxwase kiyapwiye Pol ta gipetunatkis.

Pol Ay Gipetunkis Judeyenepwi Gikiparakis

23 Igme kiyapwiye Pol ipeg ta gimkatkis nerras hiyeg pahadgupu ayge. Ig awna ta gitkis:

—Nukebyupwi, madikte nuhawkan amadga wayk nah nuhiyakemni barewbet giwtrik Uhokri.

² Igme ner muwpegpiyene gikiparakis kiyapwiye Ananíyas ig timapni henne, ig biyuhbiyase kiyapwiye Pol ta gitkis nerras ku pariye tabirnenepwi ayge gihumwa.

³ Ig kiyapwiye Pol hiyapni henne, ig awna git kiyapwiye Ananíyas:

—Aysawnemenek Uhokri biyuhpep hawwata. Mmahkap pis kinise pipit? Pis bat ayge adahan pis nuhiyepni ba nah wadityewatma giwtrik amekene Moís gikumadukan. Henneme piswatnene pis tarakse gikumadukan awaku ku samah pis biyuhkiswen.

⁴ Nerras hiyeg aygnenepwi gihumwa kiyapwiye Pol igkis timapni inakni giwn henne, igkis awna ta git:

—Ner awayg ku pariye pibiyuhbiyasepten ig muwpegpiyene gikiparakis. Ig Uhokri gihiyega. Pis mahipwihpig pis awna inakni henne.

⁵ Igme kiyapwiye Pol timapni henne, ig awna gitkis:

—Nukebyupwi, nah ka hiyaknima ku ig muwpegpiyene gikiparakis. Waké nah hiyaknibe henne nah ka awnakam inakni mmanawa Uhokri gannasan minikwek-nene awna:

“Ka yi muwaka mahipwih yikipara.”

⁶ Ayteke ig kiyapwiye Pol hiyap ku gaytakkis nerras hiyeg ku pariye pahadgupu ayge ku igkis sadusewkis, gaytakkisme farisewkis. Nikwe ig awna akak gihawna ta gitkis madikte hiyeg ayge. Ig awna:

—Nukebyupwi, nah farisew. Nighu hawwata farisew. Nah waxepka atan adahan yis nuhiyepni ba nah wadityewatma awaku ku samah nah iha ku hiyeg kannikaw ariw gimiremníkis.

⁷ Ig kiyapwiye Pol awna inakni, nerras farisewkis kapusa piledukaw gikakkis nerras sadusewkis. Igkis gihiyakemníkis ibekhwet ⁸ mmanawa gitkis nerras sadusewkis hiyeg miyá ignes pisenwe gihawkankis ignes ka kannikaw akiw. Gitkis ahj yuma ay, iné anmapti

yuma ay. Gitkisme farisewkis madikte ay. Gitkis hiyeg kannikaw ariw gimiremníkis.

⁹ Ayge nikwe kadukmanka kaayhsima. Gaytakkis nerras kannuhekneputnepwi farisewkis igkis kannikaw igkis awnamnih kiyapwiye Pol. Igkis awna:

—Ner awayg usuh ka hiyá mbaynama gikehni. Nawenétke pahapwi anmapti pahapwi ahj kinetihwa gikak apigku ahin.

¹⁰ Ayge nikwe igkis piledukaw kaahawnasima. In keh ner suwtat gikiparakis apise gikak kiyapwiye Pol ku nawenétke igkis sigkeprinek. Ayteke nikwe ig awahkis suwtat atere adahan giwapkiswitni ayteke gibetitakkis adahan gidiyesepten ta agikut suwtat gipinkis.

¹¹ Igkis diyuh atere, ayge tiyegim Kiyapwiye Jesus hiyapkiwa git kiyapwiye Pol ig tabir gihumwa. Ig awna git:

—Ka ba barukinama. Ku samah kuwis pis kinetihwa ndahan ay Jerusalém, aysawnemenek pis kinetihwa ndahannek ayhté paytwempu Roma hawwata.

Judeyenepwi Keh Siyama Adahan Igkis Giwmepten Pol

¹² Hewke akiw hawkanawa gaytakkis nerras judeyenepwi pahadguhwa adahan igkis ahegbetenes ginetikis. Ayge igkis keh siyama adahan gipitkis nekwa igkis ax igkis higá ku igkis umehpwa kiyapwiye Pol.

¹³ Nerras awaykemni mapiy paxnika madikwa (40) gikebyikis ku pariye awnene inakni siyama.

¹⁴ Ayteke nikwe igkis atere gimkatkis nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis. Igkis danuh atere, igkis awna gitkis:

—Ush kuwis keh siyama pahatya amin nekwa usuh ax ku usuh umehpwa kiyapwiye Pol. ¹⁵ Kuri yis gikakkis ukiparapu yis wasapanaw gimin ner suwtat gikiparakis adahan ig waxwase Pol atan yipetunat. Wasapanaw gimin ke wotbe yis muwaka utí hiyakemniki pi waditte gidahan. Ushme ay msakwa wawahebbet adahan usuh giwmepten apit ig danuh atan.

Hennewatbaki igkis hiyeg awna.

¹⁶ Henneme kiyapwiye Pol gegni gukamkayh takwaye ig timeprikis ku samah igkis wawahebbet adahan igkis umah kiyapwiye Pol. Ayteke nikwe ig tipik ig danuh atere suwtat gipinekut. Ayge ig ekke madikte ta git kiyapwiye Pol.

¹⁷ Ayteke nikwe ig kiyapwiye Pol watiha pahapwi ikiparat adahan madikawku madikwa (100) suwtat. Ig awna ta git:

—Uyá waxe ner takwaye ta git yikipara. Ig kinetihwekere gikak.

¹⁸ Igme timapni henne, ig iwé ner takwaye ig waxepri ta gimkat gikipara. Ig danuh atere, ig awna git:

—Ner kamaxkare kiyapwiye Pol ig watihipan. Ig ayé nuthu adahan nah waxe ner takwaye ta pimkat. Ig kinetihwekere pikak.

¹⁹ Ig suwtat gikiparakis timapni henne, ig sumuh giwak ner takwaye. Ig wewkiswa gikak ataresa. Ig awna git:

—Pariye pinetni nukakhu?

²⁰ Igme kaytwa giwn:

—Nerras judeyenepwi kuhwekwa ahegbete ginetnikis adahan igkis ayá pit adahan pis waxwase nukukri Pol ta gipetunatkis nerras judeyenepwi gikiparakis ku samah igkis kehnes gipandukawnikis takuwanek. Igkis awna ta pitnek wasaymkanen ku igkis muwaka utí hiyakemniki pi waditte gimin nukukri. ²¹ Ka ba muwaka iha inakni giwnkis. Paxnika madikwa (40) gikebyikis awaykemni kadasepri. Igkis keh siyama adahan gipitkis nekwa igkis ax igkis higá ku igkis umehpwa nukukri. Igkis ahegbet kuri adahan giwmepten. Igkis kuri wahepnenes pinetni adahan ku kabets pis awahkis nukukri atere.

²² Igme suwtat gikiparakis timapni henne, ig awna git:

—Hiyawa pis diyuhe ta pipinwat. Henneme ka ba kinetihwa inakni ta git pahapwinama hiyeg.

Igme tipik.

Suwtat Gikiparakis Awahkis Pol Gimin Félix

²³ Ayteke nikwe ig suwtat gikiparakis ig hiyak ku samah ig keh. Ig watiha piyana ikiparat adahan madikawku madikwa (100) suwtat. Igkis danuh atere, ig awna ta gitkis:

—Ahegbetawnabay adahan yis tipikwiye ta apitit paytwempu Sesaréya. Ahegbetnabay desah (200) gikebyikis suwtat. Iwenabay yihapti ntewnehker madikwa (70) gikebyikis awaykemni aduhyamadga kaway. Hawwata akiw iwenabay yihapti desah (200) gikebyikis suwtat akak karupun. Pesnabay ku apim inin tiyegim. ²⁴ Ahegbetnabay pahapwi kaway gidahan kiyapwiye Pol adahan ig wew giduhyamadga. Waxnigbay kabayhtiwa ta gimkanit kiyapwiye Félix.

²⁵ Pisenwa inakni gawnhan ig anniri amadga pahak kagta han:

²⁶ —Kiyapwiye Félix, nah Kiláwdiyu Lísyas awahkis kabayka pimin. Pis kibeyne hiyaptigi. ²⁷ Ku apim inin nah awahkis pimin pahapwi awayg giw Pol. Judeyenepwi kamaxwig. Igkis kabá umahgi. Ayteke nikwe nah danuh atere akak nusuwtatapu nah amnihgi mmanawa nah hiyakni ku ig romayene. ²⁸ Ayteke nah muwaka hiyak ku pariye kapatrenene nerras judeyenepwi kamiyepri. Nikwe nah waxwasepri ta gipetunatkis gikiparakis ku samah igkis kehnes gipandukawnikis. ²⁹ Ayge nah utí ku igkis judeyenepwi kamiyepri apatra ku samah ig ka iha giwn judeyenepwi gikumadukankis. Ini ka sam wot wis hiyeg romayenepwi. Nikwe ig yuma mbaynama gikehni adahan wis umahkisri iné adahan wis sarayhkisri agikut parakseket. ³⁰ Henneme nah timé gakkis nerras judeyenepwi ku igkis ahegbet ginetnikis adahan igkis giwmepten. Inneki keh nah aynewa nah awahkiswig pimin. Nah kuwis awna ta gitkis nerras judeyenepwi adahan igkis kamiyepri ta pit.

Hennewatbaki ner suwtat gikiparakis awna.

³¹ Ayteke nikwe msanpiki danuh, nerras suwtat ihe giwn gikiparakis. Igkis iwé kiyapwiye Pol igkis tipik. Igkis wew hewke tiyegim. Metakwa igkis danuh ta apitit paytwempu Antipátridi.

³² Hewke gaytakkis nerras suwtat tipik ayteke, igkis diyuhe ta gipinwatkis. Igkis ikise kiyapwiye Pol ay giwakukis nerras suwtat aduhyamadga kaway.

³³ Igkisme tipik waxe kiyapwiye Pol ta apitit paytwempu Sesaréya. Igkis danuh atere, igkis uté kiyapwiye Félix ayge. Ayteke igkis iké ini kagta ta git. Igkis iké kiyapwiye Pol ta giwakuít. Pisenwa igkis tipik.

³⁴ Igme kiyapwiye Félix ipegboha ini kagta. Ayteke ig ayá kiyapwiye Pol:

—Kiney pis amadga wayk?

Igme kaytwa giwn:

—Silísiyamnaw.

³⁵ Igme awna git:

—Nah timapte pinetni kuwewanek ku aysaw igkis danuh ku pariye pikamyehpitnipwi.

Ayteke nikwe ig apuriwkiswig ta gitkis gisuwtatapu agiku amekene Erodís gipin.

Judeyenepwi Kamiye Pol Ta Git Félix

24 Ayteke ariwnteke ini pohowku hawkri, ig muwpegpiyene gikiparakis kiyapwiye Ananíyas ig danuh atere Sesaréya. Gaytakkis judeyenepwi giwewki-stenkis danuh gihapti. Hawwata akiw pahapwi awna-keputne kewye Tértulu danuh gihaptikis. Igkis madikte danuh ta gimkat kiyapwiye Félix adahan gikamyehpitni kiyapwiye Pol ta git.

² Igme kiyapwiye Pol waxepka atere, igme kiyapwiye Tértulu kapusa kamiyepri. Ig awna ta git kiyapwiye Félix. Giwn:

—Kiyapwiye Félix, pis kibeyne hiyaptigi. Pis kariswehse inin uwaxri. Usuh judeyenepwi hiyepne kaayhsima kabayka awaku ku samah pis kumadukene usuh.

³ Usuh kabayhap adahan madikte inin muwwapu apanenekwa. ⁴ Kiyapwiye, nah ka muwaka mpitha pihawkan ku apim inin. Inneki keh nah ka awna kibitema yuwit. Nah ayá pit adahan pis kiyaknihwa timap nuwnhu ku apim inin. ⁵ Ner awayg kiyapwiye Pol ig sigimwihkeputne ig. Ig dakuhwesene hiyeg judeyenepwi muwwapu amadga wayk. Ig gihuwtenantkis nerras hiyeg taraksapye kewye nazaréyenepwi. ⁶ Hawwata akiw ig patehepye uleglisa Uhokri Gipin. Usuh hiyapni henne, usuh kamaxwig. Usuh kamaxri adahan usuh gihiyepetni baki ig wadityewatma giwtrik amekene Moís gikumadukan. ⁷ Henneme ner suwtat gikiparakis kiyapwiye Lísyas ig danuh atere ubetit. Ig xuwehe kiyapwiye Pol uwakutak akak gihawna. ⁸ Ayteke ig keh usuh ayta ta pimkanit adahan gikamyehpitni. Mmah piswa ka ayá kiyapwiye Pol amin ku pariye gikehni? Pis timap giwn, amun ini pis hiyakni ku gihiyakemni hennewa ku samah nah awna pit.

Hennewatbaki ig kiyapwiye Tértulu awna.

⁹ Igkisme nerras judeyenepwi ayge igkis awna:

—Hennewa madikte ku pariye kiyapwiye Tértulu awna ig awna inyerwa.

Pol Ay Gipetun Félix

¹⁰ Ayteke ig kiyapwiye Félix ig he barasenen kiyapwiye Pol adahan igme awna. Ayteke nikweni ig kiyapwiye Pol awna git:

—Nah batek nnaktin ku samah nah ay pipetun ku apim inin adahan nah ekpeye pit ku nah ka keh mbayka. Mmanawa pis hiyakemniye awayg. Ka kuyenema pis ay kumadukene usuh judeyenepwi. ¹¹ Kuri piswa hiyak baki nah awna inyerwatma yuwit. Ka ayipwadima nah danuh atere Jerusalém adahan adohepkene Uhokri. Inenewa madikawku hawkri akak pina arawna (12) mpiyatinen. ¹² Nah ka inyerwatma utepka ku nah piledukewnema gikakkis hiyeg ayge agiku Uhokri Gipin. Nah kawmata dakuwwesenema hiyeg agiku gileglisakis iné apuriw paytwempu. ¹³ Igkis uwewkisten usuh judeyenepwi igkis yumahwa gihyepetnikis ku nah keh inakni mbayka aynesnima. Igkis awna he gikehbetankisnen. ¹⁴ Henneme nah akki pit ku pariye nukehni. Nah kiyatha igwata Uhokri ku pariye wahawkipwi kiyatha. Henneme nah wew gikak Kiyapwiye Jesus gihiyakemni. Igkisme nerras uwewkisten gitkis ig Kiyapwiye Jesus gihyakemni in nawenéwa giw Uhokri gihyakemni bawa kawa. Nahme hawwata ke igkisbe nah iha madikte yuwit tamak amadga amekene Moís gikumadukan. Nah iha madikte ku pariye Uhokri gannasan ta gitkis gawnepepu pitatyepwi. ¹⁵ Nah iha ke igkisbe ku aysawnemenek ig Uhokri kannikase madikte hiyeg ariw gimiremnikisnek, hiyeg kibeynepwi payebitak akak hiyeg ku pariye kane kibeynepwima. ¹⁶ Inneki keh nah battukaw adahan nupithu adahan nuhiyakemni barewbet ariw taraksaki gikak Uhokri gikakkis hiyeg amadgayapu inin. ¹⁷ Kibite kamukri kuwis nah ka danuh atere Jerusalém. Ayteke metakwa nah atere. Nah atere adahan ewkne karukri ta gitkis nukebyupwi judeyenepwi madiptapye. Adahan nah kehne ofan ta git Uhokri. ¹⁸ Ku samah nah kehnete ini, nah utepka ayge agiku Uhokri Gipin. Nah ka keh mbaykama ayge. Nah kuwis barewpithaw ku samah usuh hiyeg judeyenepwi uhiyakemni. Yuma hiyeg kabubuknama nukakhu. Yuma dakuhwaki. ¹⁹ Henneme aynessa judeyenepwi ariwntak Ásiyamnaw ayge. Igkis yuma ay ku apim inin. Ke nuthube amawka igkisnewa danuh atan pit adahan kamiyepun. Ku igkis hiyapun nah kehne mbayka, nikwe amawka igkiswa nukamyehpitni. ²⁰ Igkisme nerras hiyeg ku pariye ay ku apim inin igkis ka hiyapun ayge. Inenewa igkis hiyapun ku aysaw nah ayhté gipetunkis ukipara usuh hiyeg judeyenepwi ku samah igkis kehnes gipandukawnikis. Ayánaba gitkis nikwe ku pariye mbayka igkis utí nupithu apim ini. ²¹ Pahatwowa mbayka nah keh ayge. Nah tabir ayge nah awna gitkis: “Nah ay ku apim inin adahan yis hiyapun ba nah wadiyewatma awaku ku samah nah iha ku hiyeg kannikaw ariw gimiremnikis.” Ininewa mbayka nah keh.

Pol Paraksepikare Gimun Félix

²² Pisenwa inakni kiyapwiye Pol gawnhan ig kiyapwiye Félix awna ta gitkis:

—Uyay mseke akak inakni inetit adahan apim inin.

Ig kiyapwiye Félix kuwis timé gak Kiyapwiye Jesus gihyakemni kaayhsima. Nikwe ig awna gitkis:

—Hawkuwanek nah timap yiwon akiw ku aysaw ig suwtat gikiparakis kiyapwiye Lísyas danuh atan.

²³ Ayteke ig awna ta git pahapwi suwtat:

—Apuriwkisnaba kiyapwiye Pol ta git pahapwi suwtat. Ka ba wanakisri. Isaksa gikagmadapu adahan igkis danuhpa git. Isaksigkis adahan igkis hiyak gikak.

Pisenwa ig tipik danuhpene ta apitit nawenéwa paytwempu.

²⁴ Ayteke ariwnteke ini kibite hawkri akiw ig kiyapwiye Félix diyuh akiw. Ig danuh payak gukak gihayo Drusíla. Egme judeyano. Ig danuh atere, ig iwapkis kiyapwiye Pol ta gimkat. Ayteke nikwe igkis kinetihwa pawtak amin ku samah hiyeg kamaxwa ta gipitit Cristo Jesus.

²⁵ Ig kiyapwiye Pol awna git:

—Amawka wis wew wadit giwtrik Uhokri. Amawka wis apuriw uhiyakemni kabayhtiwa. Hiyapnaba. Aysawnemenek ig Uhokri uhiyepetniwiynek baki wixwiw kibeynewatma giwtrik.

Igme kiyapwiye Félix timapni henne, ig apisasew ig segke. Ig awna:

—Hiyawa pis tipik aterewata parakseket. Ku aysaw nah kahawkannek nah watihpep akiw.

²⁶ Ig kiyapwiye Félix gipewkan ku nawenétké kiyapwiye Pol katiwnihgi kahadbe ig isahkiswig. Awaku ini ig watihpig kibereput adahan ig kinetihwa gikak. Igme ka katiwnihgi.

²⁷ Ariwnteke ini pikana kamukri akiw, pahapwi awayg kewye Pórsyu Festu humaw hiyaptigi giwenyan kiyapwiye Félix. Igme kiyapwiye Félix tipikwiye, ig ikise kiyapwiye Pol agiku parakseket awaku nerras judeyenepwi giwewkistenkis ka muwaka ig isahkisri.

Judeyenepwi Kamiya Pol Ta Git Pórsyu Festu

25 Igme kiyapwiye Pórsyu Festu ku samah ig humaw hiyaptigi, ig danuh atan paytwempu Sesaréya. Ayteke mpiyasa mpana hawkri ig tipik ta apitit paytwempu Jerusalém.

² Ig danuh atere, nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis igkis hiyapni henne, igkis kamiye kiyapwiye Pol ta git.

³ Igkis ayá git kiyapwiye Pórsyu Festu:

—Uyá amnih usuh. Usuh muwaka pis waxwase kiyapwiye Pol atan apitit Jerusalém.

Igkis awna inakni henne adahan giwmasepten apigku ahin.

⁴ Igme kiyapwiye Pórsyu Festu kaytwa giwnkis:

—Kawk. Pol ig kamaxkare ayhté Sesaréya. Nah akkitye yit ku pariye nah keh. Nah msakwa ay adahan aynessa hawkri. Ayteke nah diyuh atere. ⁵ Ku ig keh

mbayka, hiyawa gaytakkis yiwewkisten tipik nuhapti ta apitit Sesaréya adahan kamiyepri ayge. Ayge igkis ekkenes nuthu ku pariye Pol gikehni.

⁶ Ayteke ig kiyapwiye Pórsyu Festu mpiyasa madikawku hawkri akiw ayge Jerusalém. Ayteke pisenwa, ig diyuh ta apitit Sesaréya. Hewke akiw ig batahkiswe atere amadgat gepwi adahan ku kiney ig hiyekne gikakkis hiyeg. Ayteke ig iwapkis kiyapwiye Pol ta gipetunat.

⁷ Ig kiyapwiye Pol danuh atere, nerras judeyenepwi ku pariye danuh apititak Jerusalém igkis hiyapni henne, igkis kiyarawnihepri. Igkis kamiyepri ayge. Igkis awna ku ig keh kaayhsima mbayka henneme ka hiyá igkisma akki ku inyerwa ig keh ini mbayka mmanawa yuma pahapwinama gaytakkis hiyapri keh mbayka akakwa giwtyakkis. Igkis awna he gikehbetankisnen.

Pol Ay Gipetun Pórsyu Festu

⁸ Ayteke ig kiyapwiye Pol ekkepye git kiyapwiye Pórsyu Festu ku ig ka keh mbayka. Ig awna git:

—Nah yuma nukehnisima. Nah ka taraksa amekene Moís gikumadukan. Nah kawmata pataha Uhokri Gipin. Iné nah kawmata hahhayrukasa hiyeg gikakkis romayenepwi gikiparakis.

⁹ Igme kiyapwiye Pórsyu Festu timapni henne, ig awna git:

—Ba pis atekkere ta apitit Jerusalém adahan nah hiyapi ayge ba pis keh hennewatma?

Ig awna inakni henne kahadbe nerras judeyenepwi giwewkistenkis batek gikak.

¹⁰ Igme kiyapwiye Pol hiyakni ku nerras judeyenepwi giwewkistenkis aharitne giwmasepten. Nikwe ig kaytwa giwn:

—Kawk. Nah ka atekkere atere. Nah kuwis ay pipe-tun pis hiyaptigi gidahan ukiparawiy kiyapwiye Sésar. Kiskama pis hiyapun baki nah wadityewatma ku apim inin. Nah yuma nukehnisima gitkis nuyaki judeyenepwi. Pis hiyakni kabayhtiwa kuwis. ¹¹ Waké nah tarak-sepyebe, waké nah kakehniyebe adahan pis umahkisun, nah ka ayákama pit adahan pis amnihun. Nah ahegbetkam adahan nah umahkiswa adahan nah katiwnihpiye ntaraksan. Henneme ku samah igkis kamiyepun wasaymkanen, nikwe ka hiyá pisma ikepun ta giwakitkis. Nah atekkere ta gitwa ukiparawiy kiyapwiye Sésar adahan igwa hiyapun ba nah wadityewatma.

¹² Ig kiyapwiye Pórsyu Festu timapni henne, ig ahegbet ginetni gikakkis gihiyegapu kiyapwiyegeben. Pisenwa ig awna ta git kiyapwiye Pol:

—Pis atekkere git ukiparawiy kiyapwiye Sésar. Nikwe nah awahkispi ta gimkanit.

Pórsyu Festu Kinetihwa Gikak Agrippa

¹³ Ariwnteke ini aynessa hawkri akiw pahapwi ikiparat kewye Agrippa danuh atere Sesaréya. Gisamru kiyapuno Berenisi danuh gihapti. Egkis danuhpanos git kiyapwiye Pórsyu Festu.

¹⁴ Egkis msakwa ayge gimun adahan kibite hawkri. Apim ini ig kiyapwiye Pórsyu Festu kinetihwa gikak kiyapwiye Agrippa gimin kiyapwiye Pol. Ig awna git:

—Ku samah kiyapwiye Félix tipik ig ikise pahapwi paraksepka ay nuwakhu. ¹⁵ Amakohnokwa nah danuh-pene ta apitit Jerusalém. Ayge nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis igkis kamiye ner paraksepka nuthu. Igkis awna nuthu:

“Uyá umahkiswig udahan.” ¹⁶ Nahme awna gitkis:

“Usuh hiyeg romayenepwi usuh ka umahkis hiyeg hennenwatma. Pitatye usuh watiha gikamyehpitnipwi adahan ignes ayta upetunat payak gikak ner gikamyehnikis. Ayge ig kahawkan adahan igwa akki wothu ku pariye gikehni. Ayteke nikwe usuh hiyapig ba ig kakehniyewatma adahan usuh umahkisri.” ¹⁷ Ayteke nikweni igkis judeyenepwi danuh atan. Nah hiyapni henne, nah ka ayipwihwa ayge. Hewke akiw nah batahkiswa atere amadgat nepwi adahan ku kiney nah hiyekne gikakkis hiyeg. Ayge nah iwapkis kiyapwiye Pol ta nupetunat. ¹⁸ Ayteke nikwe igkis judeyenepwi giwewkistenkis kamiyepri ta nuthu. Nah nupewkankam ku igkis akki nuthu ku samah ig keh kaayhsima mbayka. Henneme igkis ka akki nuthu henne. ¹⁹ Igkis he awna ku Pol ka wewnama apigkutaprik ku samah hiyeg judeyenepwi gihiyakemnikis. Hawwata akiw ig ekkene ku pahapwi miyapiye kewye Jesus ku ig ipegnene akiw. ²⁰ Nah ka hiyak asamanak akak inakni giwnkis. Nikwe nah ayá Pol: “Ba pis atekkere ta apitit Jerusalém adahan nah hiyapi ayge baki pis wadityewatma?” ²¹ Igme Pol kaytwa nuwnhu: “Kawk. Nah atekkere ta git ukiparawiy kiyapwiye Sésar adahan igwa hiyapun baki nah wadityewatma.” Nikwe nah apuriwkiswig agiku paraksetek adahan ig wahepye adahan nah awahkiswig ta gimkanit ukiparawiy kiyapwiye Sésar.

²² Ig kiyapwiye Agrippa timapni henne, ig awna ta git kiyapwiye Pórsyu Festu:

—Nahwa timepkere ner awayg ginetni.

Igme kaytwa giwn:

—Bariká. Takuwanek pis timap ginetni.

²³ Hewke akiw ig kiyapwiye Agrippa gukak kiyapuno Berenisi egkis kawih gubereswankis. Egkis parak atere agikut pahayku xam nopsad. Kaayhsima suwtat gikiparakis parak payak gukakkis. Awaykemni kiyatyepwi ariwntak paytwempu Sesaréya igkis hawwata parak gukakkis. Egkis danuh atere, igme kiyapwiye Pórsyu Festu iwapkis kiyapwiye Pol ta gupetunatkis.

²⁴ Igme danuh atere, igme kiyapwiye Pórsyu Festu awna ta gitkis:

—Kiyapwiye Agrippa, kiyapwiyegeben, madikte yis ku pariye aynenepwi ku apim inin. Ku apim inin yis hiyap ner awayg ku pariye madikte judeyenepwi giwewkistenkis kamiyape. Igkis kamiyepri ayhté Jerusalém. Igkis kamiyepri ay. Igkis awna nuthu: “Pugamawka ig umehpika.” ²⁵ Henneme nah ka utí mbaynama gikehni adahan umahkisri. Igme awna nuthu: “Nah muwaka ukiparawiy kiyapwiye Sésar igwa hiyapun ba nah wadityewatma.” Nahme kaytwa giwn: “Nah awahkispi ta gimkanit.” ²⁶ Amawka kuri nah awahkis pahak kagta gi-

min ukiparawiy kiyapwiye Sésar adahan nah ekkene git ku pariye kiyapwiye Pol gikehni. Henneme nah ka hiyak kabayhtiwatma ku pariye nah awna amadgatak ini kagta. Inneki keh nah waxwasepri ta yipetunat. Kiyapwiye Agrippa, nah pi muwakate piswa hiyapri. Numawkan pis utí ku pariye mbayka gikehni. Ayteke nikwe nah akkin amadgat ini kagta. ²⁷ Mmanawa nah ka hiyá nahma awahkis pahapwi kamaxkare gimin ukiparawiy kiyapwiye Sésar, nah ka akki ta git huwewe ku pariye gikehni.

Pol Ay Gipetun Agrippa

26 Ig kiyapwiye Agrippa timapni henne, ig awna ta git kiyapwiye Pol:

—Hiyawa pis akki wothu ku pariye pikehni.

Ayteke nikwe ig kiyapwiye Pol tarak giwak adahan ig kaytwa giwn akak kiyabawkad yuwit. Ig awna:

²—Kiyapwiye Agrippa, nah ay pipetun ku apim inin adahan nah ekpeye pit ku nah ka keh madikte ini mbayka ku pariye nerras uyakiwiw judeyenepwi awna numinhu. Nah batek numinhu ku samah nah ay pipe-tun ³ mmanawa pis hiyak kabayhtiwá uhumpawniwixwiy hiyeg judeyenepwi. Pis hiyak madikte uhiyakemniwiy. Nerras uyakipwiw kamiyepun kaayhsima. Nikwe nah ayá pit adahan pis kiyakniwa timap nuwnhu. ⁴ Madikte hiyeg judeyenepwi hiyak ku samah nuwewni awenketeke ku samah nah takwayete. Igkis hiyak ku samah nuwewni ayhté Jerusalém. ⁵ Igkis hiyakun ku nah ku samah nah amadga wayk nah farisew. Waké igkis muwaka akki inakni ta pit, igkis hiyakam arakak. Usuh farisewkis usuh pi ihpate amekenegben gihiyakemnikis. ⁶ Uhokri ikakse ta gitkis amekenegben ku ig kannikase hiyeg ariw gimiremnikis. Nah ay pipetun ku apim inin awaku ku samah nah iha inakni giwn. ⁷ Kabá madikte uyakipwiw judeyenepwi iha inakni giwn. Ku samah ignes wahemnete ini hawkri danuh adahan ig kannikasigkis igkis ay adohepkenes Uhokri takunipti. Henneme ku apim inin, kiyapwiye, ignesnewa judeyenepwi kamiyepun apatra ini. ⁸ Mmahki yisnewa judeyenepwi ka hiyá yisma iha ku ig Uhokri kannikase pahapwi ariw gimiremni? ⁹ Henneme nahwata minikwak nah kawnata iha inakni. Apim ini nah mpi-thenene hiyeg adahan ignes wageswa Jesus gihiyegapu. Nah keh arakembet gitiputkis gihiyegapu. Nah nu-pewkankam ini nukehni wadit. ¹⁰ Innewa nukehni minikwak ayhté Jerusalém. Apim ini igkis muwpeg kiyatyepwi iké nuthu kumadukaki adahan nah kamaxne kaayhsima Jesus gihiyegapu. Nah kamaxwigkis, nah sarayhpigkis agikut paraksetet. Ayteke ku aysaw igkis muwpeg kiyatyepwi umahkiswigkis apim ini nah tuguhkis nuhiyakemni hehpekwiye gikakkis. ¹¹ Ayteke nah tipik danuhpene kibereput arit madikte judeyenepwi gileglisakis. Ayge nah keh mbeye hawkri gikakkis Jesus gihiyegapu. Nah mpiksaptihpigkis adahan igkis tukuhe giw Kiyapwiye Jesus. Apim ini nah kaayhsima dagawne gitkis. Nnaktin wagewge. Nikwe nah haraksigkis muwwapu optiran adahan nah hiyakpisne mbeyne gitkis. ¹² Adahanikwa ini nah tipik haraksigkis

ta apitit paytwempu Damasku. Nah atere gihamadgatakki muwpeg kiyatyepwi.

Pol Akki Ku Samah Ig Wages Gihiyakemni

Át 9.3, 22.6

¹³—Nah ayge apigkune ahin, kiyapwiye, pahaye adahan puwipka abet, nah hiyá kabutniki ayte inugiktak. In pi tigigihwete ariw kamuw. In uguhpen. In uguhe nuhaptiyepwi. ¹⁴ Usuhme tuguhe waygboit. Nah timá pahá ikupimnat awna nuthu wownaprikwiw judeyenepwi. In awna: “Sawlu. Sawlu. Mmahki pis hiyakpisne mbeyne nuthu? Pis siguhnene nuhiyakemni pis pi kay-ahte apit piyakni.” ¹⁵ Nahme kaytwa giwn: “Pariyekap, Kiyapwiye?” Giwn: “Nah Jesus ku pariye pis hiyakpisne mbeyne nuthu. ¹⁶ Kannikaw kuri. Tabira. Nah hiyakpiswe ta pit ku apim ini mmanawa kuwis nah kaniyep adahan pis humaw nuwatni. Numawkan pis ekkene ta gitkis madikte hiyeg ku pariye pihypan akakwa piwtyak ku apim inin. Hawwata numawkan pis ekkene gitkis ku pariye nah akki ta pit aysawnemenek. ¹⁷ Nah ay pikak ku kitwiye pis. Nah mpithapnek giwkis hiyeg judeyenepwi. Nah hawwata mpithap giwkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima. Ku apim inin nah awahkiswep atere giminkis nerras ku pariye kane judeyenepwima. ¹⁸ Nah awahkispi adahan pis woka gihiyakemnikis. Adahan pis wagesrikis ke wotbe ariw msanpiki ta arimkat kabutniki. Adahan pis wagesrikis giw Satanás gikumadukan ta gimkat Uhokri gikumadukan. Ayge nikwe igkis bayahminepka ariw gitaraksankis, igkis darih giwetrikis ay gibetkis nerras ku pariye nuhiyegapu awaku ku samah igkis kamaxwenepwi ta nupitit.” Hennewatbaki in ku samah ig Kiyapwiye Jesus awna nuthu. ¹⁹ Kiyapwiye Agrippa, nah timapni henne, nah ihe inakni giwn ku pariye ig ekke nuthu inugiktak. ²⁰ Nah tipik muwwapu kinetihwene ta gitkis hiyeg. Nah awna gitkis: “Wagesnabay yihiyakemni ariw yitaraksan. Iwepnabay Uhokri gihiyakemni. Wewnabay takunipti akak ini yihiyakemni nukunewa ini yiwewni nukunewa. Ininewa arakak ku yis inyerwa wages yihiyakemni.” Inakni nah kinetihwene ta gitkis kit nerras hiyeg ayge paytwempu Damasku. Ayteke nah kinetihwa henne gitkis hiyeg ayhté paytwempu Jerusalém. Ayteke nah kinetihwene gitkis henne muwwapu apuriw Judeyamnaw. Pisenwa nah kinetihwene henne gipuriwkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima. ²¹ Apatra ini, gaytakkis judeyenepwi igkis kamaxwen. Igkis kamaxun ayhté agiku Uhokri Gipin. Igkis nuwmepten. ²² Henneme ig Uhokri amnihpen. Kibeyne ig amnihun apanenekwa. Awaku ini nah ay ku apim inin nah tipiknene kinetihwene gidahan Kiyapwiye Jesus ta gitkis madikte hiyeg. Nah ikene ginetnikis ta gitkis hiyeg kiyatyepwi, ta gitkis hiyeg ku pariye ikakka yumanene gikiythanikis, madehkis. Nah kinetihwa amin inwata inetit ku pariye Uhokri gawnepepu pitatyepwi kinetihwa nimin, ku pariye amekene Moís kinetihwa nimin ku in danuhnek. Nah ka awna nawenawatma yuwit. ²³ Igkis awna ku amawka Cristo hiyá mbeyne amawka ig miyá, ig kannikaw ariw gimiremni. Ig Kiyapwiye Jesus ig pitatyé hiy-

eg ku pariye kannikaw ariw gimiremni adahan ig ka miyá akiw. Ayge nikwe ig humaw ke pahá abukribe adahan uguhne uhiyakemniwiy wixwiw judeyenepwi payebitak gikakkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwi-ma.

Agrippa Ka Wageskere Gihiyakemni

²⁴ Ku samah ig kiyapwiye Pol awnempiye inakni yuwit henne, ig kiyapwiye Pórsyu Festu kabiman ta git:

—Aa, Pol. Pis puwpup. Pis kannuhwene mpiynepepye. Ini keh pis puwpup.

²⁵ Igme kiyapwiye Pol kaytwa giwn:

—Kawa, kiyapwiye. Nah ka puwpupma. Nah awna yuwit inyerwatnen waditnen. ²⁶ Ig kiyapwiye Agrippa hiyak madikte ku pariye nah ekkene yit. Inneki keh nah awna akak nubowka ay gipetun. Ig kuwis timá gak madikte ini ku kamin nah kinetihwene ku apim inin. Mmanawa in hiyakan muwwapu. In ka ayamawnama.

²⁷ Kiyapwiye Agrippa. Ba pis iha giwnkis Uhokri gawnepepu pitatyepwi? Nah hiyakni ku pis ihapni.

²⁸ Igme kiyapwiye Agrippa kaytwa giwn:

—Mmah pis pipewkan ku pis mpiksan adahan nah kurinewa wageswa Cristoyan?

²⁹ Igme kiyapwiye Pol awna git:

—Innewa nayapni git Uhokri. Nah muwaka pis wageswa Cristoyan ba kurinewa ba kuwewanek. Nah muwaka madikte yis ay wageswa hehpekwiye ke nahbe. Inenewa nah ka muwaka yis wanakminapka ke nahbe.

Igkisme hiyeg ayge awna:

—Uyay mseke akak inakni inetit adahan apim inin.

³⁰ Ayteke ig kiyapwiye Agrippa kannikaw gikak kiyapwiye Pórsyu Festu gukak kiyapuno Berenisi. Madikte hiyeg kannikawbet.

³¹ Egkis pese agikutak xam. Ayge egkis kinetihwa pawtak. Egkis awna:

—Ner awayg ig yuma mbaynama gikehni. Ka kis adahan ig umahkiswika iné adahan ig sarayhpika agikut parakseket.

³² Igme kiyapwiye Agrippa awna ta git kiyapwiye Pórsyu Festu:

—Waké kiyapwiye Pol ka kaniy adahan ukiparawiy kiyapwiye Sésar hiyapig ba ig wadityewatma, nikwekam wis isahkiswigkam. Henneme kuri amawka pis awahkiswig ta gimkanit ukiparawiy kiyapwiye Sésar.

Pol Tipikwiye Ta Gimkanit Sésar Amadgew Nawiy

²⁷ Ayteke ariwnteke ini ahawkanaprik danuh adahan igkis awahkiswiye kiyapwiye Pol ta gimkanit kiyapwiye Sésar tahhan Itáliyamnaw. Ayge nikwe ig apuriwkiska ta git pahapwi suwtat gikiparakis kewye Júlyu. Ig kiyapwiye Júlyu gaytakkis nerras pahabunene suwtat kewye “Ukiparawiy Sésar Gisuwtatapu.” Igme kiyapwiye Pol apuriwkiska ta git kiyapwiye Júlyu payak gikakkis nawenépwi kamaxkarempu. Nah Lúkas nah hiyapni henne, nah tipikwiye gihapti kiyapwiye Pol.

² Pahapwi masedôniyene kewye Aristarku ig hawwata tipikwiye uhapti. Ig ariwntak paytwempu Tessalôni-

ka. Ayteke nikwe usuh katapte amadga pahamku nawiy ku pariye danuh aytontak paytwemputak Adramítiyu. No nawiy ahegbet adahan tipikwiye ta apitit paytwempu muwwapu Ásiyamnaw. Usuh katapte atere, usuh tarekwe.

³ Hewke usuh danuh ta apitit paytwempu Sidoh. Ayge ig kiyapwiye Júlyu keh kabayhtiwa gikak kiyapwiye Pol. Ig isiyig danuhpa ta gitkis gikagmadapu ayge adahan igkis hiyak gikak. Igme hiyapni henne, ig pes ayteke.

⁴ Pisenwa ig diyuhe ta gumadgat nawiy, usuh tarekwe akiw. Ayteke mayg aytnipa utiput. Nikwe usuh mpiya aharapku ini kewgihri Xipremnaw ku kiney aynessa mayg.

⁵ Ayteke usuh manuk parawhokwa. Usuh mpiya Síliyamnaw. Ayteke usuh mpiya Panfliyamnaw. Metakwa usuh danuh ta apitit paytwempu Miha ayge Lísiyamnaw. Ayge usuh pese gumadgatak nawiy.

⁶ Ayteke ig kiyapwiye Júlyu uté nawenéwa nawiy ayge. No nawiy aytontak paytwemputak Alexandriya. Eg ahegbet adahan eg tipikwiye ta apitit Itáliyamnaw ku kiney kiyapwiye Sésar msakwa. Ig hiyapni henne, ig kataptase usuh gumadgat.

⁷ Usuh tarekwe, usuh wew kibeye adahan kibite haw-kri. Usuh mpiksew kaayhsima adahan usuh danuh ta arimkat paytwempu Sinidu henneme ka ik. Mayg mpi-tha usuh wew ariw ini awadan. Nikwe usuh mpiya aharapku ini kewgihri Kiretamnaw ku kiney aynessa mayg. Ayge usuh mpiya Salmona akig.

⁸ Usuh wew ihapkewmin waxri. Usuh battukaw he usuh danuh ta uyakrit ku kiney kewye “Kibeyne Uyakri”. Ini uyakri kennesa amun paytwempu Laséya. Usuh danuh atere, usuh msekwe ayge.

Pol Mpithigkis Adahan Igkis Ka Kawerihwa Akiw

⁹ Usuh msekwehwe ayge, ahawkanaprik danuh adahan mayg kaahawnasima mmanawa kuwis mpiye ini fet kewye “Fet Adahan Wixwiw Barewpithaw”. Ku usuh tipik amadgew nawiy usuh abet miyakanek. Ik adahan buwise. Ig kiyapwiye Pol hiyapni henne, ig awna ta gitkis hiyeg amadgayapu nawiy. Giwn:

¹⁰ —Kiyapwiyegeben, ku wixwiw tipik aytekihan amadgew nawiy, wixwiw hiyá kaayhsima mbeynenek. Nawenétke nawiy buwise iyakapti biyuke wixwiywa biyuke. Uyay ka atak.

¹¹ Henneme ig kiyapwiye Júlyu ka iha inakni giwn. Ig pi ipegte ta gipitit nawiy akaptena, ta gipitit nawiy aki-para. Igkisme tipikkere.

¹² Ayteke nikwe kabá madikte nerras amadgayapu nawiy igkis awna:

—Uyay tipik. Inin uyakri ka kabay ay adahan nawiy. Ka ik adahan wixwiw msakwa ay wahepnene muwo-kwekri mpiya. Uyay pes ayteke. Uyay battukaw tipik ta apitit ini uyakri kewye Fenise. Fenise apitnewa inwata kewgihri Kiretamnaw. In kibeyne uyakri. Aynessa mayg ayge. Uyay msekwe ayge adahan wahepye muwokwekri mpiya.

¹³ Ayteke mayg upupukeh tiwgiktak. In kibeyne mayg adahan wewkisne nawiy. Igkis hiyapni henne, igkis gipewkankis ikkam adahan usuh danuh atere Fenise. AYTEKE nikwe igkis kammine uyokman. Usuh tipikwiye ihapkewmin ini kewgihri Kiretamnaw.

Nawiy Padekwika Gapit Mayg

¹⁴ Pahaye adahan maygad uté usuh. Kihhawniye mayg. In aytnipa kewgihritak.

¹⁵ Ini mayg uté usuh. Usuh ka hiyá usuhma wew niti-put. Usuh mpiksaw nitiput. Ka ik. Nikwe usuh isakse nawiy adahan eg tipik hennen abet mayg.

¹⁶ AYTEKE nikwe ini mayg padeke usuh aharpkute pahá kewgihri nopsehsa kewye Kawdamnaw. Ayge mayg mpithaka aynessa. No nawiy eg kehe pahamku umuh guhapu butte. Usuh mpiksew kataptase umuh ta gumadgat nawiy.

¹⁷ Pisenwa akatapteni, nerras amadgayapu nawiy igkis wanakmine unawya akak nopsad kuwawtad kahadbe gipewkankis eg ka bak. Igkis apise sigihwa amadga abidbidni kennesa ihapkewmin Líbyamnaw. AYTEKE nikwe igkis muhukse wer. Igkis isaksa nawiy adahan eg padekwika apit mayg.

¹⁸ Usuh waywe waywe. Mayg ka mpiya. Hewke akiw nerras amadgayapu nawiy igkis padeke abusku iyakapti ahakwat un kahadbe nawiy ka buwis.

¹⁹ Hewke akiw igkis padeke nawiy arewkanbet ahakwat un.

²⁰ AYTEKE adahan kibite hawkri usuh ka hiyá kamuw. Iné usuh kawnata hiyá warukma. Mayg kamayghaw padekwew. Metakwa usuh biyukse madikte wawaygyi. Usuh awna:

—Mmah wixwiye keh kuri? Kuri wixwiye pisenwa uhawkanwiye kuri.

Pol Ikene Gawaygyikis Hiyeg Amadga Nawiy

²¹ Ayge nikwe usuh ka ax adahan kibite hawkri. Ig kiyapwiye Pol hiyapni henne, ig kannikaw ig tabir gitiputkis hiyeg. Ig awna gitkis:

—Awaykemni, mmahki yis ka iha nuwnhu amakoh-nokwa ayhté Kiretamnaw adahan wixwiye ka tipik aytekihan? Yisme ka iha inakni nuwnhu. Waké yis ihepyebé inakni nuwnhu, wixwiye ka hiyá inin mbeynekam. ²² Ka sam. Ka ba yi barukinama. Wixwiye yuma pahapwinama biyuknek. Nawiyenwa biyuke. ²³ Nah awna inakni mmanawa nuwohkiga nukipara amnihwiye. Amaka tiyegim ig awahkis pahapwi ahj numinhu. Igme ahj danuh nuthu ig awna nuthu: ²⁴ "Kiyapwiye Pol, ka muwaka apis. Pis ka miyá. Amawka ku pis akki Uhokri ginetni ayhté gipetunat kiyapwiye Sésar. Nerras pihaptiye-pwi kawnata miyá. Uhokri timá pipigyepkawni gidahankis. Ig apuriw madiktenek." Hennewatbaki ig ahj awna nuthu. ²⁵ Ka ba yi barukinama nikwe. Nah kama-xwene ta gipitit Uhokri. In kahayaknek wotwiye ku samah ig kuwis akki nuthu. ²⁶ Henneme wixwiye sigihwe ta apitit pahá kewgihri.

Nawiy Akaptena Gihiyegapu Bisikwiye

²⁷ AYTEKE ariwnteke ini usuh padekwika apit mayg akiw. Usuh kuwis padekwika ahakwa parawhokwa adahan pina paka kuwis. Ayge nikwe pakwa mtipka nerras nawiy akaptena gihiyegapu igkis gipewkankis usuh kennesa udawnhan ta apitit pahá waxri.

²⁸ Nikwe igkis iwé pahatra kuwawta akak siparad ay akigsa, igkis muhuksin unihkwat adahan igkis hiyepnes un gamini. Igkis uté gamini pina madikwa (20) iwanti. AYTEKE eg nawiy wew aynessa akiw. Igkis muhukse ini kuwawta akiw. Igkis uté un gamini madikawku iwanti akak pohowku arawna (15).

²⁹ Igkis hiyapni henne, igkis apisasew. Igkis awna: —Kuri nawiy sigihwe apit tip. Uyay muhuksa nawiy ayokman.

Igkis muhukse paxkamku nawiy ayokman abugiktak. AYTEKE igkis piriyepekaw ta gitkis giwohkigakis adahan ahewkepka danuh kibentenwa.

³⁰ Igkis gipewkankis bisikwiye amadgatak nawiy. Ayge nikwe igkis sarayh no umuh ahakwat un. Igkis awna wothu:

—Usuh muwaka muhukis nawiy ayokman nawenéwa akiw ay akigtak.

Bawa igkis tipikwiyes gumadga umuh. Kameki igkis akkime wothu.

³¹ Henneme ig kiyapwiye Pol awna ta git kiyapwiye Júlyu gikakkis gisuwtatapu. Giwn:

—Ku nerras awaykemni ka msakwa ay amadga nawiy, nikwe yis biyuke.

³² Igkis suwtat timapni henne, igkis ihuke no umuh akar. Egme umuh bohpika.

Pol Keh Hiyeg Ax

³³ Kabeyweke ig kiyapwiye Pol awna ta gitkis madikte hiyeg:

—Uyay ax kamax unaktinwiye. Wixwiye kuwis mpiyasa pina paka ay abet mbeyne. Wixwiye kote axte. ³⁴ Amawka wixwiye ax adahan wixwiye iwene udatniwiye mmanawa wixwiye ka miyá. Wixwiye danuh pahapwite. Usemnuwa ka matis.

³⁵ Ig awna inakni henne, ig iwé aynessa bugut ig kiyé Uhokri giwtrikneswa madikte hiyeg. AYTEKE ig kapusa ax.

³⁶ Igkis hiyeg hiyapni henne, igkis kibowkehwe madikte. Igkis hawwata ax.

³⁷ Usuh desah hiyeg akak ntewnehker madikwa akak puguhkuna arawna (276) ukebyi ayge gumadga nawiy.

³⁸ Madikte hiyeg axe kabiha. Pisenwa gaxnikis igkis padeke iyakapti asemne akak fahhin asemne ta unihkwat kahadbe eg nawiy timis.

Nawiy Sigihwa

³⁹ Pesante kamuw nerras nawiy akaptena gihiyegapu igkis ipeg tahhan pahá waxri henneme igkis mahikohpin. Igkis hiyá pahá apukrik ayge akak kahibrad. Ayge nikwe igkis awna:

—Uyay makarasa nawiy atere.

⁴⁰ Igkis ihuke nawiy ayokman akar. Igkis ikise ayokman ahakwa un. Nikwenéwa igkis wateke kuwawta aminatak ini puwayt ku pariye huwithene nawiy. Ayteke igkis ehe apukwak ayhté gukigsa nawiy adahan mayg tukuh nawiy pitakigit han waxrit.

⁴¹ Henneme pahaye adahan eg nawiy sigihwe amadga amakani. Nawiy gukig sigihwe ayge, ka ik adahan eg pes. Egme nawiy abur in dunihbet awaku paraw.

⁴² Nerras suwtat hiyapni henne, igkis awna:

—Uyay umahape madikte kamaxkarempu. Ku igkis danuh apit waxri, igkis bisiknek.

⁴³ Igme kiyapwiye Júlyu ka muwaka umah kiyapwiye Pol. Nikwe ig awna gitkis gisuwtatapu:

—Kawk. Ka muwaka umahgikis.

Ayteke ig awna ta gitkis madikte hiyeg:

—Yis ku pariye kannuh tarara yis kit watiswa aha kwat un. Tararanabay tahhan ihapkat waxrit. ⁴⁴ Yisme ku pariye ka kannuh, yis makak gihapukis butte amadga parak amadga abuskubdi nawiy.

Usuh ihe giwn. Henneki usuh madikte danuh ta apitit waxri kabayhtiwa.

Pol Kagehpika gapit Kaybune

28 Usuh danuh atere, usuh uté ku ini kewgihri kewe Maltamnaw.

² Hiyeg kewgihriyenepwi ayge igkis amapa usuh kabayhtiwa. Igkis hamah nopsad tiket udahan awaku muwok akiswih. Igkis apuriw usuh ayge. Igkis kagamnihrasima ukakhu.

³ Igme kiyapwiye Pol pahadguh gitimka. Ig sarayhiye gitimka tiketrikut, ayge pahapwi kaybune pahaywitniye pese abetitak gitimka. Ig pese awaku awahni. Ayteke nikwe ig kagehe kiyapwiye Pol giwak.

⁴ Nerras kewgihriyenepwi hiyapni henne ku samah ner kaybune msakwa mawwe kiyapwiye Pol giwaku, igkis ikiygi ku ig kakehniye. Igkis awna:

—Ke nuthube ner awayg umehekeputne. Ku apim in in Uhokri diyuhkiswig. Ig ka miyá un ahakwa henneme kuri ig miyanek.

⁵ Henneme ig kiyapwiye Pol sassah giwak padeke kaybune ta abetit tiket. In kaybune apuyi ka kehgi ariknawnama. Ig gidukwenewa makniw.

⁶ Nerrasme hiyeg ipeg ta gimkat adahan igkis hiyepnes ku samah ig miyá. Igkis apuriwgi ba giwak wagewge ba kawka ba ig miyá pahaye adahan. Igkis wahá ayipwad, ig ka miyá. Ig gidukwenewa makniw. Igkis hiyapni henne, igkis uniye gihyakemnikis. Igkis awna:

—Ig ka hiyegma. Ig pahapwi Uhokri.

Polkis Msakwa Apit Kewgihri

⁷ Ayteke ariwnteke ini pahapwi awayg kewe Públiw, ig awnase usuh ta gipinwat. Ig kumadukene madikte hiyeg ayge apit ini kewgihri. Giwasra kennesa amun ku kiney usuh awehewne. Ig awnase usuh, usuh atere gipinwat. Usuh msakwa ayge gimun adahan mpana hawkri. Igme apuriw usuh kabayhtiwa.

⁸ Usuh ayge, kiyapwiye Públiw gig kakahrip. Digiki utepri. Ig nawe. Ig haritmin. Ig kiyapwiye Pol hiyapni henne, ig atere iwasapri. Ig piriyepekaw gidahan. Ig sarayh giwak ta gipitit. Ayge ig makniwepri.

⁹ Ayteke nikwe nerras kewgihriyenepwi timapni henne ku samah ig makniwepri, nerras ku pariye kakahrapye igkis danuh atere. Igkis hawwata makniwepka.

¹⁰ Ayteke nikwe igkis kakanhaw wothu kaayhsima. Igkis iki wothu madikte umawkanitnene adahan utepkemni amadgew nawiy.

Polkis Danuh Ta Apitit Roma

¹¹ Usuh mpiyase mpana kayg ayge. Ayteke usuh tipikwiye amadgew pahamku nawiy kewyo “Uwohkgiga Abes”. No nawiy aytonti paytwempu Alexandriya. Eg ayipa wahá muwokwewri mpiya ayge apit ini kewgihri. Usuh katapte amadga eggu nawiy. Aydye usuh tarekwe.

¹² Usuh wewpi wewpi. Usuh danuh ta apitit paytwempu Sirakusa. Usuh msakwa ayge adahan mpana hawkri.

¹³ Ayteke usuh tipik akiw kawerihwa akiw. Usuh manuksewmin adahan usuh kamaxne mayg he usuh danuh ta apitit paytwempu Réjyu. Hewke mayg upupukeh tiwgiktak. Usuh hiyapni henne, usuh tarekwe. Usuh mpiyasa pina hawkri, usuh danuh ta apitit paytwempu Pozwoli. Ayge usuh msekwe ariw nawiy.

¹⁴ Ayteke usuh uté aynessa Jesus gihiyegapu aygnepwi. Igkisime awnase usuh adahan usuh msakwa gimunkis pahay paka. Usuh hiyapni henne, usuh msekwe ayge. Ayteke usuh tipikwiye apigku ahin ta apitit paytwempu Roma ku kiney kiyapwiye Sésar msakwa.

¹⁵ Jesus gihiyegapu ayhté Roma igkis timá wakhu ku usuh danuh atere. Ayteke nikwe igkis pes paytwempu tak patiptakaw apigku ahin. Gaytakkis patiptakaw ayge paytwempu kewe “Ahewi Appiyu”. Gaytakkisme patiptakaw ayge amun pahá iwetrit kewe “Mpana Piyukket”. Ig kiyapwiye Pol hiyapni henne ku samah igkis wew piyawakad adahan igkis aytningi, ig kabayha Uhokri ig bateke ginaktin.

¹⁶ Metakwa usuh danuh atere Roma. Ig ner suwtat gikiparakis ig isiy kiyapwiye Pol msakwa gipineku. Henneme pahapwi suwtat msakwa gikak adahan gapuriwten.

Pol Kinetihwa Gitkis Hiyeg Judeyenepwi Ayge Roma

¹⁷ Ayteke ariwnteke ini mpana hawkri, ig kiyapwiye Pol awnase ta gipinwat madikte judeyenepwi giwewki-stenkis ku pariye msekwenepwi ayge Roma. Igkis pahadgupu git, ig awna ta gitkis:

—Nukeyupwi, ayhté Jerusalém nah kamaxwika, nah ikepka ta giwakuikis hiyeg romayenepwi. Henneme nah ka taraksa gikakkis ukeyupwiw judeyenepwi, iné nah kawnata taraksa amekenegben gihyakemnikis.

¹⁸ Igkis romayenepwi igkis hikekun baki nah kakehniyewatma. Pisenwa igkis awna: “Ig yuma mbaynama gikhehni. Ka kis adahan wis umahkisri. Amawka wis isah-

kiswig.”¹⁹ Igkis muwaka isahkisun henneme nerras uwewkisten ayge ka muwaka igkis isahkisun. Inneki keh nah ayá gitkis nerras romayenepwi adahan igkis awahkisun atan gimin kiyapwiye Sésar adahan igwa hiyapun baki nah wadityewatma. Nah ka ayta kamiy-enema ukebyupwiw judeyenepwi.²⁰ Inneki keh nah aw-nase yit pahadguhwa nuthu adahan nah kinetihwa yikak. Madikte wixwiw hiyeg judeyenepwi wixwiw wa-hepnenekwa gidawnhan Uhokri gikanyan adahan uku-maduketniwiw. Nah kinetihwene gimin gitkis hiyeg. Apatra ini nah kamaxwika, nuwan wanakminepka akak inin xen ku apim inin.

²¹ Igkisme kaytwa giwn:

—Nerras hiyeg ayhté Judeyamnaw igkis ka awahkis kagta uminhu adahan igkis akki wothu ku pariye pi-kehni. Nerras ku pariye danuhpenepwi atan igkis kaw-nata akki wothu ariknawnama. Igkis ka mbayha piw.²² Henneme usuh timé nak ku samah hiyeg muwwapu mbeyhene giwkis nerras ku pariye wewnenepwi gikak Kiyapwiye Jesus gihiyakemni. Inneki keh usuh timep-kere piwn gidahankis.

²³ Nikwe igkis kaniy pahay hawkri adahan igkis ti-mepnes kiyapwiye Pol giwn. Ayteke abet ini hawkri ka-ayhsima hiyeg danuh atere git. Igkis kabubuk ayge gi-pinwa. Igme kiyapwiye Pol kinetihwa ta gitkis gimin Uhokri gikumadukan. Ig akkamnihni gitkis mataytak. Ig ekkene gitkis madikte ku pariye amekene Moís gi-kumadukan kinetihwa gidahan Uhokri gikanyan ada-han ukumaduketniwiw. Ig ekkene gitkis madikte ku pa-riye Uhokri gawnepepu pitatyepwi kinetihwa gidahan. Ig awna gitkis:

—Kiyapwiye Jesus ignewa Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiw.

²⁴ Igkis hiyeg timapni henne, gihiyakemnikis ibe-khewbet. Gaytakkisme ihe giwn, gaytakkisme ka iha giwn.

²⁵ Ayteke igkis tipikwiyes gihiyakemnikis ka pakekwa-nama. Igme kiyapwiye Pol awna gitkis pahat yuwit akiw. Ig awna:

—Uhokri Gitip keh amekene Isaías awna inyerwa yuwit giminkis amekenegben. Giwn:

²⁶ “Ataknaba kinetihwa ta gitkis piyaki judeyene-pwi. Awnanaba han: ‘Yis ataybiswa git Uhokri giwn kabayhtiwa henneme yis ka pukuhpin. Yis ikí yitew arimkanit giwn kabayhtiwa henneme ka paduk ta yitiwigikut.’²⁷ Hiyeg amadgayapu inin pet gihiyakem-nikis. Pet gitaybikis. Manan giwtyakkis. Ayge nikwe igkis ka ik adahan giwtyakkis hiyap ku pariye hiy-akemniki inyerwatnene, iné kawnata ik adahan gi-taybikis timap ku pariye hiyakemniki inyerwatnene, iné kawnata ik adahan gihiyakemnikis pukuhpin. Ayge nikwe igkis ka wages gihiyakemnikis ta num-kat adahan nah makniwigikis.’ ”

Ginapnawa amekene Isafas.²⁸ Nah ikene yinetni ku apim inin kahadbe yis hiyakni ku inakni inetit gidahan Uhokri gamnihra in kuwis awahkiska giminkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima. Igkisme timapni. Igkis ih-pin.

²⁹ Pisenwa inakni gawnhan nerras judeyenepwi pese. Igkis piledukewnes kihhawnete ayge.

Pol Msakwa Ayge Roma

³⁰ Igme kiyapwiye Pol msekwe ayge kamaxka gipine-ku ku pariye ig gisunpan adahan katiwnihka. Ig msa-kwa ayge adahan pikana kamukri. Amun ini ig amapa madikte hiyeg ku pariye danuhpene ta git.

³¹ Ig kinetihwene gitkis gimin Uhokri gikumadukan gimin Kiyapwiye Jesus Cristo. Ig kinetihwene gitkis hiy-eg akak madikte gibowka. Yuma hiyeg mpitig ayge.

Romanus

Inin kagta awahkiska gapit Uhokri giwatni amekene Pol. Ig payteputne. In gikagtan awahkiska giminkis Jesus gihiyegapu apitnenepwi paytwempu Roma.

Inin kagta akki wotwiy ku ignewa Kiyapwiye Jesus keh wixwiy kewa kibeynepwibe giwtrik Uhokri. Wixwiy kibeynepwi giwtrik awaku ig Kiyapwiye Jesus umahkiswe udukwenaprikwiy adahan katiwnihpiye utaraksanwiy. Hawwata awaku ku samah wixwiy wew pahapwiwa gikak Kiyapwiye Jesus, wixwiy huwithasa uhiyakemniwiy ta git Uhokri Gitip.

Nah Pol Awahkis Inin Kagta Yimin

1 Nah Pol ku pariye gibuk Kiyapwiye Jesus Cristo, nah awahkis inin kagta yimin. Kibeyne, Uhokri kaniyphen akak gibetki adahan nah humaw giwatni. Ig awahkiswen adahan nah ekkene ini kibeyne inetit ² ku pariye ig ikakse minikwak ku in danuh. Ig akkin amadgatak gikagtan ku pariye gannasan gitkis gawnepepu pitatyepwi.

³ Inakni inetit gimin Uhokri gikamkayh Ukiparawiy Jesus Cristo. Ig Kiyapwiye Jesus kinaghaw, ig wageswe awayg amadgaya inin. Ig ihtikekne. Ig amekene Davi ghihiwhi ⁴ henneme ig gidukwenewa ig Uhokri gikamkayh. Ig gitiphaw Uhokri barewpitye. Ini gannu ku samah ig kannikaw ariwntak gimiremni innekaki akkig wotwiy ku igyerwa Uhokri gikamkayh.

⁵ Ig Jesus Cristo iki nuthu nawaygyi adahan nah humaw giwatni adahan nah ekkene ginetni ta gitkis madikte hiyegipiyenepwi kahadbe igkis ihpin igkis kama-xwa ta gipitit. Ini nannipwi nah keh gidahan.

⁶ Yis ayge yis hawwata gaytakkis Uhokri gikanyanpu adahan yis humaw Jesus Cristo gihiyegapu.

⁷ Nah awahkis inin kagta yimin, yis madikte ku pariye aygnenepwi apit paytwempu Roma, yis Uhokri gibetki-pu ku pariye ig kaniye adahan yis humaw gidahanwa gihiyegapu barewpityepwi.

Ig Wigwiy Uhokri gikak Ukiparawiy Jesus Cristo gaybaykis yikaknek. Igkis kariswehse yiyakninek.

Nah Atekere Atere Adahan Nah Ekkene Uhokri Giwn Yit

⁸ Pitatye nah kabayha Uwohkigawiy yidahan madikte gipitimpi Jesus Cristo. Mmanawa madikte hiyeg kinet-ni yak ku samah yis kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus kabayhtiwa.

⁹ Nah takunipti piriyepekewne yidahan apanenekwa. Ig Uhokri hiyakni ku nah inyerwa piriyepekawwa yidahan, ig Uhokri ku kadahan nah kannipwiye akak madikte nubetki adahan nah ekkene ginetni gidahan gikamkayh Jesus Cristo.

¹⁰ Nah piriyepekaw git adahan ig keh nah ik adahan nah ayta iwaspayi ku apim inin kayg. Gikak Uhokrinek nah danuh yitnek aterenek.

¹¹ Mmanawa nah kaayhsima danuhpakere yit kahadbe nah akki yit madikte ku pariye ekkepka nuthu gapit Uhokri Gitip adahan nah ikene yawaygyi.

¹² Hawwata akiw adahan nah utinek nawaygyi yiwntak adahan wixwiy awayghaw pawtak awaku ku samah wixwiyweke kamaxwenepwi ta gipitit Kiyapwiye Jesus.

¹³ Nukebyupwi, nah ikene yinetni kahadbe yis hiyakni ku nah kaayhsima ikiswanaw adahan nah danuha atere yit henneme kote ikte adahan nah danuh atere. Numawkan nah wages hiyeg gidahan Cristo ayge yibet hawwata ku samah nah kuwis wages hiyeg gidahan ay gibetkis nawenépwi hiyegipiyenepwi ku pariye kane judeyenepwima.

¹⁴ Mmanawa nah kawatnihka adahanikwa nah ekkene Uhokri ginetni ta gitkis hiyeg madikte. Nah akkin ta gitkis hiyeg kannuyepwi. Hawwata nah akkin ta gitkis hiyeg mannapyempu. Hawwata nah akkin ta gitkis hiyeg hiyakemniyepwi. Hawwata nah akkin ta gitkis hiyeg ku pariye kane hiyak hawkri.

¹⁵ Nah kawatnihka adahanikwa nah ekkene ginetni muwwapu. Inneki keh nah ahegbet adahan nah ekkene inakni kibeyne inetit ta yit hawwata ayge apit paytwempu Roma.

Nah Ka Mará Akak Uhokri Ginetni

Mk 8:38; 2 Tim 1:8

¹⁶ Mmanawa nah ka mará akak inakni kibeyne inetit. Nah batek kinetihwa nimin. In Uhokri gidatni adahan amnihne madikte hiyeg ku pariye ihpenepwi giwn. Pitatye in kawih adahan amnihne hiyeg judeyenepwi. Kurime in kawih adahan amnihne hiyeg ku pariye kane judeyenepwima hawwata.

¹⁷ Inakni kibeyne inetit akki adahan ku samah wis msakwa kibeyne giwtrik Uhokri. Wis humaw kewa kibeynebe giwtrik Uhokri awaku ku samah wis kamaxwa ta gipitit Jesus Cristo. Inenewa ukamaxwanwiy keh wixwiy kibeyne. Ig Uhokri gannasan awna:

“Pahapwi ku pariye kakamaxwan gipitit Uhokri, igi kibeyne giwtrik Uhokri, ig aymuhwanek gimun Uhokri adahan apanenekwa.”

In Huwewe Gitkis Hiyeg Ku Uhokri Ay

Át 14.15, 17.24

¹⁸ Igi Uhokri kuwis akki wotwiy ku ig ka amapa hiyeg gihiyakemnikis ku pariye mbeyepye. Igi ka batek akak gitaraksankis nerras hiyeg mbayapye ku pariye matay-biswepye ariw hiyakemniki ku pariye inyerwatnene.

¹⁹ Mmanawa igkis hiyakni ku ig Uhokri ay henneme igkisnewa ka iha giwn. In huwewe ta gitkis ku ig Uhokri ay. Ignewa Uhokri akkin gitkis huwewe ²⁰ ku samah akapuska hawkri. Igi ka hiyapkarati akakma wowtyak amadgaya inin. Henneme ig akki wotwiy huwewe ku ig ay adahan apanenekwa. Ini ku samah ig kehne madikte ariknebdí ay amadga hawkri ini arekhetni wotwiy ku ig gidatni yuma amaksemni. Nikwe igkis ka hiyá igkisma awna ku igkis ka hiyak baki Uhokri aynewatma.

Hiyeg Ka Kawohkigahawkere Ta Git Uhokri

Át 7.41; 1 Kor 8.5; Apok 9.20

²¹ Ku igkis awna inakni henne, igkis tarakse giwntekneswa. Igis kuwis hiyakni ku Uhokri ay henneme igkis ka kiyathig, igkis ka kawohkigahawkere git iné igkis kawmata kabayhig. Henneme igkis ikatuswa ta arit mahayakemniki. Yuma hiyakemniki abet gihiyakemnikis. He msanpikinen ayge. Mmanawa igkis ka pukuha Uhokri gihiyakemni ku pariye inyerwatnene.

²² Igis ikawnamahkis ke wotbe igkis hiyakemniyebe hiyeg, bawa amun ini nikwe igkis humaw mahayakemniye.

²³ Mmanawa igkis ka kawohkigahawkere ta git Uhokri ku pariye kagikiythanisima kane hiyá miyaka. Igisme kawohkigahaw aritpa arikna ku pariye kane ik adahan bisiksaw ariw miyaka. Igis kawohkigahaw arit awayg amadgaya inin gahehpak, arit kuhpra gahehpak, arit puwikne gahehpak, arit kawwapnene gahehpak.

²⁴ Nikwe ig Uhokri isakseprikis. Igi iseprikis adahan igkis wew akak gihiyakemnikis mbeyepye. Ayge nikwe igkis wew akak powkemniki, he igkis keh mbeye patahwaki pawtak ku pariye maraki udahanwiy.

²⁵ Igis kamaxwa apitit hiyakemniki ku pariye he wasaymkanenwa he juktah igkis miyehe Uhokri gihiyakemni ku pariye inyerwatnene. Mpinekata igkis kawohkigahaw ta git Uhumtenwiy, igkis kawohkigahaw aritpa ku pariye Uhumtenwiy gikehapan. Bawa ignewa Uhokri ku pariye kis adahan wis kawohkigahaw git. Hennenwatbaki ig.

Hiyeg Gihiyakemnikis Mbeyepyen

Át 17.30; Rom 3.9, 7.5; 1 Kor 6.9; Gál 3.22, 5.17; Ef 2.1, 4.17; Titu 3.3

²⁶ Awaku ini gihiyakemnikis mbeyepye ig Uhokri iseprikis adahan igkis keh ku pariye igkis kehkerpeye. Ayge nikwe egkispeke tinogben miniw ariw guwewnikis gikakkis gugihgikis ku pariye waditnene. Egkis wages

adahan guwewnikis ku pariye kane wadit. Egkisweke kamaxegbet pawtak.

²⁷ Hawwata awaykemni miniw ariw giwewnikis ku pariye waditnene gukakkis gihayokis. Igisweke miyahaw pawtak. Awaykemni igkisweke kamaxegbet pawtak. Ayge nikwe igkis utí mbeyne ku pariye kawih gidahankis apatra ini gikehnikis mbeyepyen.

²⁸ Ku samah igkis ka kiyekere Uhokri abet gihiyakemnikis, nikwe ig iseprikis adahan igkis wew akak gidahankiswa gihiyakemnikis ku pariye mbeyepyen hiyakemniki adahan igkis keh ku pariye kane kis adahan igkis keh.

²⁹ Apim ini igkis ikatuswa ta arit mbayka madikte adahan igkis humaw powkemnapye, kowtyakupye, kaktinatrupye, katihpapye, umehekeputnepwi, karatonapye, wasaymapye, arewhapye. Apim ini igkis patehepye pahapwi giw.

³⁰ Igis awna mbeyepye yuwit paminak. Igis amiyehene Uhokri. Igis kaytwana hiyeg. Igis ikewne kabayte giw pahapwi. Igis kawantipye. Igis ipegmine gihiyakemnikis takunipti adahan kehne mbayka. Igis ka iha gigkis giwn.

³¹ Igis kawmata pukuha ku pariye kabayka. Igis kinisak, igkis ka batek gikakkis hiyeg, igkis ka amnihnema hiyeg.

³² Igis hiyakni ku Uhokri gikumadukan awna: “Ku pariye wewne akak mbayka ignes miyarapnek. Igis ka danuh ta git Uhokri.” Igis hiyak inakni gihiyakemni henneme igkis gidukweneswa igkis wewnenes akak ini mbayka henne. Pi mbayte akiw, igkis ikenes hiyeg gawaygyikis adahan ignes keh mbayka hawwata ke igkisbe.

Hiyeg Kataraksanye Katiwnipwenek

Mt 13.41; Lk 13.3; Rom 3.5; 2 Tess 1.6; Eb 9.27; 2 Ped 2.4, 3.7; Judas 6, 14; Apok 6.15, 20.11

2 Nawenétke pahapwi yaytak hiyapni henne, ig awna: “Nerras hiyeg ka kibeynepwima. Ignis katiwnipwenek apatra gitaraksankis. Nahme ka hennema. Nah kibeyne hiyeg.” Nukebyi, ka ba awna inakni. Apuriwnaba ku pis hawwata kataraksanata ke igkisbe. Ku aysaw pis ikiy ku igkis ka kibeynepwima, piminwa pis awna ku pis kawmata kibeynema.

² Wixwiy hiyakni ku Uhokri ka taraksa ku aysaw ig hiyak gikakkis hiyeg. Madikte hiyeg ku pariye kehnepwí mbayka ignes katiwnipwe apatra gitaraksankis. Igis utinek ku pariye kabay gidahankis. Igis biyuknek giw Uhokri adahan apanenekwa.

³ Pis awna: “Nerras kis adahan igkis katiwnipwe apatra gitaraksankis.” Bawa pis hawwata kis adahan pis katiwnipwe hawwata ke igkisbe. Pis kataraksanata hawwata ke igkisbe. Mmah pipewkan ig Uhokri ka katiwnisa pit apatra pitaraksan? Ihi. Igi hiyak pikak hawwata ku samah ig hiyak gikakkis nerras kataraksanye.

⁴ Nawenétke pahapwi yaytak hiyapni henne, ig awna: “Awase akak. Nah ka taraksa mpiynepepyema. Igi Uhokri kagabayisima ukak. Igi bayahminaw ariw utaraksan. Igi ka katiwnisa ntaraksan nuthu awaku ig kagiyaknisi-

ma. Ka sam nah ka miniw ariw ntaraksan." Nukebyi, ka ba awna inakni henne. Ka ba pis hiyá ku ig kagabayisi-ma pikak adahan pis mará akak ini pitaraksan pis miniw ariw ini pihiyakemni?

⁵ Pisme ka wageskere pihiyakemni. Piyakni kaadani-sima. Ayge nikwe pis kiyesrinene pitaraksan he ku aysaw ahawkanaprik danuhnek adahan Uhokri kahayak-sa pitnek ku samah ig ka batek akak ini pihiyakemni kane kabay. Apim ini pis utinek ku pariye kabay pidahan. Mmanawa ig Uhokri ka taraksa ku aysaw ig hiyak ukak.

Wixwiw Utiwniwiy Pakekunawa Akak Ku Samah Ukeh-niwiy

Mt 16.27; Lk 12.47; 1 Kor 3.8; 2 Kor 5.10; Kol 3.25; Apok 20.12

⁶ Mmanawa aysawnemenek ig Uhokri ikí utiwninek pakekunawa akak ku samah ukehni ay amadga inin. Ku wis keh mbayka, mbaykanewa ig ikí wot. Ku wis keh kabayka, kabaykanewa wis utí.

⁷ Ku pariye hiyeg tipiknene kehne kabayka, igkis mpiksewnes giharit Uhokri gibereswan, igkis mpiksewnes giharit Uhokri gikiythani, igkis mpiksewnes aharit gaymuhwankis gimun Uhokri, akebyi nerras hiyeg utinek kabayka dehetniki.

⁸ Henneme ku pariye hiyeg kehkerepyé gidahankis-gibetkikis, igkis ka ihpekere Uhokri giwn ku pariye inyerwatnene, igkis he kehne mbaykanen, akebyi nerras hiyeg hiyanek ku samah Uhokri ka batek akak hiyakemniki ku pariye kane kabay, igkis ipukepkanek hampa arimkanit biyukwiki.

⁹ Apim ini madikte hiyeg ku pariye kehnepwí mbayka igkis hiyá mbeynenek. Igkis kayahwa kaayhsima. Pitatye hiyeg judeyenepwi utí ini mbayka. Butte hawwata hiyeg ku pariye kane judeyenepwima igkis utí inwata mbayka hawwata ke hiyeg judeyenepwibe.

¹⁰ Henneme ig Uhokri ikí gibereswan akak gikiythani ta gipititkis madikte hiyeg ku pariye kehnepwí kabayka. Ig kariswehse giyaknikis. Pitatye hiyeg judeyenepwi utí ini kabayka. Butte hawwata hiyeg ku pariye kane judeyenepwima igkis utí inwata kabayka hawwata ke hiyeg judeyenepwibe.

Uhokri Hiyá Madikte Hiyegipiyenepwi Hehpekwiye Giwtrik

Át 10.34; Ef 6.9

¹¹ Mmanawa ig Uhokri hiyá madikte hiyegipiyenepwi hehpekwiye giwtrik. Ig ka mpiyasa pahapwinama gikehni hennenwatma. Igkis madikte katiwnihnekwiye gitaraksankis ta git.

¹² Ku pariye hiyeg kane hiyak amekene Moís gikumadukan, ku ignes keh patahwaki, igkis hawwata katiwnipwe apatra ini gikehnikis. Igkis biyuk giw Uhokrinek awaku ig Uhokri hiyá igkis ka kabay giwtrik. Ig hiyá igkis ka kabay giwtrik ka apatrama ku samah igkis taraksa amekene Moís gikumadukan henneme apatra ku samah igkis hiyak abet gihiyakemnikis ku pariye kane wadit adahan igkis keh, igkisnewa mpiksaw keh. Ignesme ku pariye hiyeknepwi amekene Moís gikumadu-

kan, ku igkis keh patahwaki, nikwe ig Uhokri hiyá igkis ka kabay giwtrik apatra ku samah igkis tarakse amekene Moís gikumadukan.

¹³ Mmanawa ig Uhokri ikiy ku wis kibeyne ka awaku-ma ku samah wis kadahan gikumadukan henneme awaku ku samah wis iha giwn gikumadukan.

¹⁴ Nerras hiyeg ku pariye kane judeyenepwima igkis ka hiyak amekene Moís gikumadukan. Henneme ku igkis wew akak ini hiyakemniki ku pariye gikumadukan ayá wot, ku igkis wew nikak giwntekneswa gimawkan-kis, amun ini nikwe ini gihiyakemnikis humaw ke amekene Moís gikumadukanbe adahan gipitkis.

¹⁵ Ini giwewnikis waditye akki ku igkis kuwis kadahan Uhokri gihiyakemni ay abet gihiyakemnikis. Igkis hiyakni apit giyaknikis ku aysaw igkis keh mbayka. Igkis hiyakni ku aysaw igkis keh kabayka. Gitipkiswa akkin gitkis.

¹⁶ Aysawnemenek ig Uhokri gihawkanaprik danuhnek adahan ig kawatni Jesus Cristo adahan igme ipegbetene hiyeg gihiyakemnikis ku pariye ayemewnene ay apit giyaknikis, ig iwasa ba in waditnama. Hennewa nnetni ku pariye kuwis nah ekke yit.

Ka Yi Muwaka Ikaw Kabaytema Giw Pahapwi

Mt 20.25, 23.8; Mk 10.42; Jo 13.12; 1 Ped 5.3

¹⁷ Yaytak yis hiyeg ayge, yis judeyenepwi ke nah be. Nawenétke yis ikawnamah kibeyne hiyeg awaku ku samah wahawkripwiw kaniyaka gapit Uhokri adahan igkis humaw gihiyegapu. Bawa wixwiw kawa apigkutma.

Wixwiw judeyenepwi kamaxwa apitit amekene Moís gikumadukan.

¹⁸ Wixwiw hiyak ku pariye Uhokri gibetki. Wixwiw hiyak ku pariye kabayka, ku pariye mbayka, awaku ku samah wixwiw kannuhwa amadgatak amekene Moís gikumadukan.

¹⁹ Nawenétke yis ikawnamah pi hiyakemnite giwkis nawenépwi hiyeg awaku ini. Ta yit ignes kewa motapyebe abet gihiyakemnikis, yisme gihuwtentenkis. Ta yit gihiyakemnikis ke wotbe abet msanpikibe, yisme humaw abukri gidahankis.

²⁰ Nawenétke ta yit igkis mahayakemnapye igkis kane hiyak hawkri, yisme gikannuhtenkis. Mmanawa amadgatak amekene Moís gikumadukan wixwiw judeyenepwi utí madikte hiyakemniki madikte yuwit ku pariye inyerwatnene. Hennewa wixwiw utí madikte, henneme waditnepyenen.

²¹ Wixwiw kannuh nawenépwi hiyeg. Mmah nikwe wixwiw ka wew akak inin ukannuhakniwiw? Wixwiw awna: "Ka ba amepwi." Henneme waytakwiw kidis ku pariye kane udahanwiyma.

²² Wixwiw awna: "Ka ba powkemnihwa." Henneme waytakwiw powkemnihwa. Wixwiw ka batek akak ahehpakti batakkarad. Henneme waytakwiw amepwi karukri agikutak gipinkis ahehpakti batakka. Amun ini hawwata wixwiw keh mbayka.

²³ Wixwiw batek kinetihwa amin ku samah wixwiw kadahan Uhokri gikumadukan. Henneme in waditnepy-

enen. Wixwiy mbayhasa Uhokri giw awaku ku samah wixwiy ka ihpenema inakni gikumadukan.

²⁴ Hennewa in ku samah Uhokri gannasan minikweknene awna. In awna:

“Nerras hiyeg kane judeyenepwima igkis mahipwih Uhokri awaku igkis hiyá ku samah gihiyegapu judeyenepwi ka wew wadit.”

Hennewatbaki ig Uhokri gannasan awna.

²⁵ Wixwiy hiyeg judeyenepwi wixwiy hiwhka upitwiy adahan arakak ku samah wixwiy Uhokri gihiyegapu. Ku wixwiy ihpene giwn Uhokri gikumadukan, in kabay wixwiy hiwhka upitwiy. Henneme ku wixwiy ka ihpin, ayge nikwe inin ku samah wixwiy hiwhka upitwiy in ka ariknawnama. In ke wotbe upitwiy ka hiwhkama, wixwiy ka gihiyegapuma.

²⁶ Pahapwime ku pariye kane hiwhkama gipit, ku ig wew wadit ku samah Uhokri gikumadukan ayá wot, nikwe ig Uhokri ikiygi ku ig hawwata kewa pahapwi hiwhkabe gipit, kewa gihiyegabe.

²⁷ Ku samah nerras ku pariye gipitkis kane hiwhkama igkis iha giwn Uhokri gikumadukan, amun ini igkis hiyekepwi ku wixwiy hiyeg judeyenepwi ka apigkutma ini gikumadukan. Wixwiy kadahan Uhokri gikumadukan anna amadga kagta, bawa waditnepyenen. Upitwiy hiwhka, bawa waditnepyenen. Mmanawa wixwiy taraksa gihiyakemni.

²⁸ Ku samah wixwiy hiyeg judeyenepwi upitwiy hiwhka ka innema keh wixwiy igyerwatma Uhokri gihiyegapu.

²⁹ Henneme ku gihiyakemni ay upitwiy, innewa ku pariye keh wixwiy igyerwa Uhokri gihiyegapu. In ke wotbe uyakniwiywa hiwhkabe mmanawa wixwiy kadahan pahat arakak ayge ku pariye akki huwewe ku wixwiy Uhokri gihiyegapu. Ignewa Uhokri Gitip. Mmanawa wixwiy humaw Uhokri gihiyegapu ka awakuma ku samah wixwiy kadahan gihiyakemni tamak amadga kagta henneme awaku ku samah gihiyakemni ay abet uhiyakemniwiy. Ku pahapwi wew akak ini gihiyakemni, iggi Uhokri kabayhig. Ku hiyeg amadgayapu inin ka kabayhig, ka sam git. Igme Uhokri kabayhig.

Uhokri Ka Kinis

Rom 2.5; 2 Tim 2.13

3 Nawenétke pahapwi yaytak hiyapni henne, ig awna: “Ku henne nikwe, ku ig Uhokri amapa hiyeg kane judeyenepwima payak gikakkis hiyeg judeyenepwi, nikwe in ku samah nah hiyeg judeyene in waditnepyenen. Inin ku samah nah hiwhka nupithu in waditnepyenen.” Nukebyi, ka muwaka awna henne.

² In kabayhtiwa pidahan. Wixwiy hiyeg judeyenepwi wixwiy utí kaayhsima ubungawiy gikak Uhokri. Ig iké gikumadukan ta giwakuitikis wahawkripwiy pitatyepwi minikwak.

³ Ikgisme hiyapni henne, igkis awna git Uhokri: “Usuh iha inakni piwn madikte.” Henneme kabá madikte wahawkripwiy ka keh ku samah giwnkis git. Nawenétke pahapwi yaytak hiyapni henne, ig awna: “Ku

henne nikwe, ig Uhokri kawmata keh ku samah giwn ta gitkis.”

⁴ Nukebyi, ig keh madikte. Ig awna apanenekwa ku pariye inyerwatnene yuwit. Hiyawa madikte hiyeg amadgayapu inin kinis, igme ka kinis. Inakni ku samah Uhokri gannasan minikweknene kinetihwa gimin Uhokri. In awna:

“Uhokri, ntaraksan keh nah hiyekep ku pisnewa waditye. Nah hiyekep awaku ku samah nah ka wadit. Inneki keh nah hiyakpi ku pisnewa waditye. Apanenekwa piwn pes waditnenekwa. Ku aysaw hiyeg awna: ‘Awase akak.’ ignes tarakse. Pis utepkanek ku pis awna wadit.”

Hennewatbaki ig Uhokri gannasan awna.

In Kabay Adahan Uhokri Tukupape Patahwape Giw

⁵ Nawenétke pahapwi yaytak hiyapni henne, ig awna: “Ku henne, nikwe utaraksan kabay awaku in keh wis hiyeke Uhokri ku ignewa waditye. Nikwe ig Uhokri ka hiyá igma katiwnise utaraksan wot. Ku ig ipukwewiy hampa arimkanit biyukwiki apatra utaraksan, nikwe ig ka keh wadit.” Nukebyi, ka ba awna inakni henne. Inakni hiyakemni in hiyeg ahiyakemni amadgaya inin.

⁶ In aparayewa giw Uhokri gihiyakemni. Waké ig ka katiwnisa utaraksanwiy wotwiyma, nikwekam amun ini ig ka kehkam wadit. Nikwekam ig ka hiyá igma katiwnise gitaraksankis gitkis madikte taraksapye aysawmenek amaksemni hawkri. Henneme ig wadit. In kabay adahan ig tukupape patahwape giw.

⁷ Nah kehte abektey yidahan. In huwewe wotwiy ku wis ka hiyá wisma awna: “Ka sam nah wasaympiyé.” Iné wis kawmata hiyá wisma awna: “In keh hiyeg hiyeye Uhokri ku ignewa waditye mmanawa ignewa ka wasaymhaw.” Wis ka hiyá wisma awna: “Nuwasemni keh hiyeg kiyatha Uhokri. Nikwe ig ikanhu ku nah kibeyne nikwe. Ig ka keh nah katiwnipwe apatra ini nuwasemni.”

⁸ Nukebyi, wis ka hiyá wisma awna inakni henne. Wasaymka in mbayka in. Ka ik adahan wis awna: “Uyay keh mbayka kahadbe kabayka humaw.” Ka ik adahan wis awna: “Ka sam wixwiy keh mbayka awaku ka udahanwiyma wixwiy keh. In gidahan Uhokri.” Nukebyi, ka ik adahan wis awna henne. Ku pariye awnenepwi inakni ignes ipukepanek hampa arimkanit biyukwiki. Hennewa nerras kis adahan igkis biyuk giw Uhokri. Gaytakkis hiyeg awna numinhu ku nahwa ekkene inakni henne bawa kawa.

Yuma Hiyeg Kibeyne Ay Amadga Inin

Át 17.30; Rom 1.18, 7.5; 1 Kor 6.9; Gál 3.22, 5.17; Ef 2.1, 4.17; Titu 3.3

⁹ Nawenétke pahapwi yaytak hiyapni henne, ig awna: “Ku samah ig Uhokri iké gikumadukan ta uwakuitwiy wixwiy hiyeg judeyenepwi, nikwe wixwiy pi kabayte giwkis nawenépwi hiyeg.” Nukebyi, ka ba awna inakni henne. Nah kuwis akki yit ku hiyeg judeyenepwi payak gikakkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima ig Uhokri hiyaprikis hehpekwiye giwtrik. Wixwiy madikte taraksapye giwtrik.

¹⁰ Hennewa in ku samah Uhokri gannasan minikwek-
ne awna. In awna:

“Yuma pahapwinama hiyeg kibeyne ay amadga in-
in. ¹¹ Yuma pahapwinama hiyeg pukuha Uhokri gi-
hiyakemni. Yuma pahapwinama mpiksewne giharit
Uhokri gihiyakemni. ¹² Madikte hiyeg kuwis tuku-
we giw Uhokri. Igkis madikte kisépyi giw Uhokri.

Yuma pahapwinama kehne kabayka. Yuma paha-
pwinama. ¹³ Madikte hiyeg giwnkis ke miykahrikibe
git Uhokri. Gibiykis kewa imewtibe woknenebe. Ig-
kis wasaymhaw mbeyepye. Gibiykis ke pahapwi kay-
bunebe pahaywitniye gibiybe adahan miyaka.

¹⁴ Mbaytunka akak kanaktinka pes gibiyaptakkis.

¹⁵ Igkis ahegbet adahan umehne hiyeg. ¹⁶ Muwwapu
igkis keh hiyeg hiyá mbeyne, igkis patehe hiyeg giw-
kis. ¹⁷ Igkis ka pasamrak gikakkis giyakipwi hiyeg.

¹⁸ Igkis ka aminama giw Uhokri. Igkis ka apis giboh-
ri.”

Hennewatbaki ig Uhokri gannasan awna.

¹⁹ Madikte hiyeg judeyenepwi hiyak inakni yuwit. In
amadgatak gidahankiswa gikumadukankis. Nikwe ku
samah ig Uhokri kinetihwa amin hiyeg gihiyakemnikis
mbeyepye in kawih adahan ekkene ku samah gihiy-
akemnikis igkis hiyeg judeyenepwi. In hawwata kawih
adahan ekkene ku samah gihiyakemnikis madikte hiy-
eg amadgayapu inin. Yuma pahapwinama hiyeg wih-
wene niw. Wixwiw madikte taraksapyekwiye. Wixwiw ka
kiseweknama adahan wixwiw danuh git Uhokri.

²⁰ Mmanawa yuma hiyeg kibeyne giwtrik Uhokri awa-
kuma ku samah ig iha giwn amekene Moís gikumadu-
kan. In amekene Moís gikumadukan in he arekhetni-
nen ku wis taraksapye. In humaw arekhetni wot awa-
ku ku samah wis ka keh apigkutaprikma ku samah gi-
mawkan.

Jesus Keh Wixwiw Humaw Kewa Kibeynepwibe Giwtrik Uhokri

Gál 2.16, 21, 3.10, 11; Ef 2.8; Titu 3.5; Tiyagu 2.10

²¹ Henneme, kibeyne, kuri ig Uhokri akki wotwiw hiy-
akemniki ku pariye inyerwa keh wis kibeyne giwtrik. Ig
keh wis kibeyne ka akakma ku samah wis mpiksaw
akak ukehbetannenwa adahan wis ihpene giwn ame-
kene Moís gikumadukan henneme akak nawenéwa
hiyakemniki ku pariye Uhokri gannasan minikweknene
kuwis kinetihwa nimin.

²² Ig keh wis kibeyne giwtrik awaku ku samah wis ka-
maxwa ta gipitit Jesus Cristo. Madikte hiyeg ku pariye
kamaxwa ta gipitit Cristo ig Uhokri hiyaprikis igkis ke-
wa kibeynepwibe giwtrik hawwata ke Cristobe. Inakni
hiyakemniki kawih gidahankis hiyeg ku pariye kane ju-
deyenepwima payeke gikakkis hiyeg judeyenepwi
mmanawa Uhokri hiyaprikis hehpekwiye giwtrik.

²³ Mmanawa madikte wixwiw taraksapyekwiye. Wi-
xwiw ka huwit apigikutaprikutma ku samah Uhokri gi-
kiythani.

²⁴ Henneme kibeyne, ig Uhokri hiyá wixwiw kewa ki-
beynepwibe giwtrik awaku ku samah Cristo Jesus ka-
tiwinihe utaraksanwiw udukwenaprikwiw. Wixwiyme ka

katiwnih ariknawnama. He wamnihkanen ig amnihpe-
wiw henne.

²⁵ Ig Uhokri awahkis Cristo Jesus adahan ignewa
umahkiswa udukwenaprikwiw giwtrikkis madikte hiy-
eg. Ku samah ig sukase gimig, nikwe ik adahan ig
Uhokri bayahminawiy ariw utaraksanwiw wixwiw ku pa-
riye kamaxwenepwi apitit gimiremni adahan in katiw-
nih utaraksanwiw. Amun ini nikwe ig akki ku samah ig-
me Uhokri waditye. Ig ka hiyá igma bayahminawiy
ariw upathawniwiw hennenwatma. Amawka ku paha-
pwi katiwnih. Henneme ig kagiyaknisima gikakkis hiy-
eg minikweknepwi. Ig ka katiwnisa gitaraksankis
gitkis mmanawa ig wahepne ig Kiyapwiye Jesus katiw-
nih gidahankis.

²⁶ Kibeyne, ku akak inin ig Cristo kuwis ayta akki wo-
twiy ku samah ig Uhokri igyerwa kibeyne hiyeg. Mma-
nawa ig akki ku samah igme Uhokri waditye ig hawwa-
ta keh wixwiw humaw kewa wadityepwibe giwtrik, wi-
xwiw ku pariye kamaxwenepwi ta gipitit Kiyapwiye Je-
sus.

²⁷ Ka udahanwiyma ukehbetanwiyma kabayka keh
Uhokri hiyapwiw kewa kibeynepwibe giwtrik. Innewa
ukamaxwanwiw gipitit gikamkayh keh wixwiw kewa ki-
beynepwibe giwtrik. Nikwe ka hiyá wixwiyma keh
uwantiwiw ukakwiyma aynesnima.

²⁸ Hennewatbaki in. Wixwiw hiyakni ku Uhokri hiy-
apwiw kewa kibeynepwibe giwtrik ka awakuma ukeh-
betanwiyma ku samah wixwiw ihpene giwn amekene
Moís gikumadukan henneme awaku ku samah wixwiw
kamaxwene ta gipitit Kiyapwiye Jesus.

²⁹ Nawenétke pahapwi yaytak ikiy igkisnewa hiyeg ju-
deyenepwi kawohkigaye. Kawa. Ig Uhokri ig madikte
hiyeg giwohkigakis.

³⁰ Ignewa Uhokri pahapwiwa ay. Ig keh hiyeg judey-
enepwi humaw kewa kibeynepwibe giwtrik ku aysaw
igkis kamaxwa gipitit. Ig hawwata keh madikte nawe-
népwi hiyeg humaw kewa kibeynepwibe giwtrik ku ay-
saw igkis hawwata kamaxwa gipitit.

Ukamaxwan Keh Wis Pi Muwakapte Adahan Iha Uho- kri Gikumadukan

Gál 2.17; Tiyagu 2.14, 18

³¹ Nawenétke pahapwi yaytak hiyapni henne, ig aw-
na: “Ku samah Uhokri hiyapwiw kewa kibeynepwibe
giwtrik kuwis awaku ukamaxwanwiw kuri, mmeneki wi-
xwiw muwaka iha giwn Uhokri gikumadukan akiw?”
Nukebyi, ka muwaka awna henne. Ku samah wixwiw
kamaxwa gipitit Kiyapwiye Jesus in keh wixwiw pi mu-
wakapte adahan iha giwn gikumadukan.

Abrawh Humaw Kibeyne Giwtrik Uhokri Awaku Ig Ka- maxwa Gipitit

Gál 3.6; Tiyagu 2.23

4 Nah kehte abektey gikak amekene Abrawh ig wa-
hawkriwiw wixwiw hiyeg judeyenepwi. Nah akkite
yit ku samah awitwak git ku ig kibeyne giwtrik Uhokri.

² Waké gimapuswannen akak gikehbetannen keh ig
humaw kibeynebe giwtrik Uhokri, nikwe ikkam adahan

ig keh giwanti nikakkam. Bawa kawa. Ig ka hiyá igma keh giwanti giwtrik Uhokri.

³ Mmanawa ig Uhokri gannasan minikweknene awna:

“Ig Abrawh kamaxwa gipitit Uhokri. Inneki keh ig Uhokri hiyapri kewa kibeynebe giwtrik.”

Hennawatbaki ig Uhokri gannasan awna.

⁴ Nah akkitye yit nawenéwa abektey. Ku pahapwi awayg kannipwiye ig ikaka karukri git. No karukri ka ikaka git he gamnihkanenwatma. Kawa. In gannipwitiwni.

⁵ Inme ku samah ig Uhokri hiyapwiye kewa kibeynepwibe giwtrik innebaki gikan wotwiye he wamnihkawiye. In ka wannipwitiwnima. In awaku ku samah wixwiye kamaxwa ta gipitit. Ig ka katiwnih ukehniwiye kabayka mmanawa wixwiye yuma ukehniwiye kabayka giwtrik Uhokri. Wixwiye he kamaxwanen ta gipitit Uhokri ku pariye keh hiyeg taraksapye humaw kibeynepwi hiyeg.

⁶ Amekene Davi ig hawwata kinetihwa amin inakni. Ig kinetihwa gimin pahapwi ku pariye batek kaayhsima awaku Uhokri hiyá ig kewa kibeynebe giwtrik he gamnihkanen.

⁷ Ig amekene Davi awna:

“Kaayhsima batekka ay gimunkis hiyeg taraksapye ku aysaw Uhokri bayahminigkis ariw gitaraksankis, ig ka hiyá gipathawnikis akiw. ⁸ Kaayhsima batekka ay gimun pahapwi ku pariye Kiyapwiye Uhokri ka hiyapri kema patehwepyema giwtrik.”

Hennawatbaki ig amekene Davi giwn.

⁹ Nawenétke pahapwi yaytak hiyapri henne, ig awna: “Ini batekka ku pariye amekene Davi kinetihwa nimin in he gidahankisnen hiyeg hiwhkapu gipitkis.” Nukebyi, ka ba awna inakni henne. Ini batekka hawwata gidahankis hiyeg kane hiwhkapuma gipitkis. Wixwiye madikte hiyakni kuwis ku amekene Abrawh kamaxwa gipitit Uhokri. Ayge nikwe ig Uhokri hiyapri kewa kibeynebe giwtrik.

¹⁰ Mmah ig hiyá amekene Abrawh kewa kibeynebe giwtrik ku samah ayipa ig kuwis hiwhka gipit kuwis? Kawa. Ig hiyapri kewa kibeynebe giwtrik apim ini apit gipit hiwhka.

¹¹ Gipit hiwhka adahan arakak ku ig kuwis kibeynebe giwtrik Uhokri awaku gikamaxwan. Ig ayipa humaw kibeynebe giwtrik Uhokri apit gipit hiwhka. Ayge nikwe ig amekene Abrawh ig humaw ke wotbe ig gahawkrikisbe gidahankis madikte hiyeg kane hiwhkapuma gipitkis ku pariye kamaxwepye ta gipitit Uhokri. Igkis hawwata kibeynepwi giwtrik Uhokri.

¹² Ig amekene Abrawh wahawkriwiye wata wixwiye ku pariye hiwhkapu upitwiye. Ig wahawkriwiye ka awakuma ku samah wixwiye hiwhkapuma upitwiye henneme awaku ukamaxwanwiye hehpekwiye ke gidahan gikamaxwanbe apim ini apit gipit hiwhka.

Ukamaxwanwiye Keh Wixwiye Darih Ku Pariye Uhokri Gikaksan Wotwiye

Gál 3.22

¹³ Ig Uhokri awna ta git amekene Abrawh, giwn: “Nah keh pis gikakkis pihwhipwi yis kumaduka madikte hiyeg amadga hawkri.” Ig ka awna: “Nah keh yis kumaduka madikte hiyeg awaku ku samah yis ihpene giwn Moís gikumadukan.” Kawa. Ig ka awna inakni henne. Ig awna: “Nah keh yis kumaduka hiyeg awaku ku samah yis kamaxwene ta nupitit nah hiyá yis kewa kibeynepwibe nikwe.”

¹⁴ Waké ini ku samah wixwiye ihpene giwn amekene Moís gikumadukan, waké innawatbe keh wixwiye darih ku pariye Uhokri gikaksan wotwiye, nikwekam inin ukamaxwanwiye gipitit waditnepyenenkam. Waké hennene, wixwiye ka darihkam ariknawnama ku pariye Uhokri gikaksan wotwiye mmanawa wixwiye ka iha giwn gikumadukan madikte.

¹⁵ Mmanawa amekene Moís gikumadukan awna ku pahapwi taraksa ini gikumadukan, nikwe ig ka ik adahan ig darihwak gikak Uhokri. Nikwe wixwiye madikte biyuk giw Uhokri mmanawa wixwiye madikte taraksenekwiye gikumadukan. Waké ig ka ikepma gikumadukan ta wotwiye, ininewa mpithawkam adahan wixwiye ka taraksinkam mmanawa in yumakam aykam adahan wixwiye taraksin.

¹⁶ Henneme wis ka darih gikaksan wot awakuma ukehbettannenwatma ku samah wis ihpene giwn. Kibeyne, ig ikí wotwiye kabayka he gikannenwa akak gabay ta wotwiye wixwiye ku pariye kamaxwenepwi ta gipitit. Madikte wixwiye amekene Abrawh gihwhipwi darihpin nikwe. Ka inenwatma nerras ku pariye ihpeye giwn amekene Moís gikumadukan henneme hawwata nerras ku pariye kamaxwepye ta gipitit Uhokri ke amekene Abrawhbe.

¹⁷ Hennewa in ku samah Uhokri gannasan minikweknene awna. In awna:

“Nah kuwis kaniypi adahan pis humaw gahawkrikis kaayhsima hiyegipiyenepwi.”

Hennawatbaki ig Uhokri awna git amekene Abrawh apim ini ku samah ig kote kakamkayhte. Mmanawa ku pariye Uhokri gikaksan ig hiyá giwtrik ke wotbe in kuwisbe danuhbe. Ig ner Uhokri ku pariye amekene Abrawh kamaxwa ta gipitit, ig ner Uhokri ku pariye keh miyarapye ipeg akiw, ku pariye kinetihwa amin ku pariye kote danuhte ke wotbe in kuwisnene danuhbe.

¹⁸ Ig amekene Abrawh kamaxwa ta apitit inakni Uhokri giwn ku ig kahiwhi kaayhsimanek. Ku aysaw ig ka iknama adahan ig kakamkayh ig gidukwenewa ipeg ta gipitit Uhokri ku ig humawnek gahawkrikis kaayhsima hiyegipiyenepwi.

¹⁹ Ig kiyaparipye kuwis adahan ig kakamkayh. Kabá danuh madikawkubu madikwa (100) kamukri gaw. Gi hayo amakano Sara hawwata. Eg kiyaparupyo kuwis adahan eg kakamkayh. Kabá danuh ahawkanaprik adahan egkis miyarap. Henneme in ka sam git. Ig ka tuguhkis gikamaxwan gipititak Uhokri.

²⁰ Ig ka isahkis ini gikamaxwan. Ig ka tukung Uhokri gikaksan git aynesnima. Ini gikamaxwan iki gawaygyi git. Ig kabayha Uhokri adahan ini gikaksan git.

²¹ Mmanawa ig hiyakni apititak giyakni ku ig Uhokri kanegidatnisima adahan ig keh ku samah ig gikaksan ta git.

²² Inneki keh ig Uhokri hiyá ig amekene Abranch kewa kibeynebe giwtrik.

²³ Inakni yuwit "Uhokri hiyá ig kewa kibeynebe giwtrik" inakni ka kawih gidahannenwatma amekene Abranch.

²⁴ Hawwata in kawihwata udahanwiw ku pariye Uho-kri hawwata hiyá kewa kibeynepwibe giwtrik awaku ukamaxwanwiw gipitit. Ku samah ig amekene Abranch kamaxwa gipitit Uhokri ku pariye keh gikamkayh Izaki waypuka kewa abetitakbe miyakabe, wixwiw hawwata wixwiw kamaxwa ta gipitit Uhokri ku pariye keh Ukiparawiy Jesus kannikaw abetitak miyaka.

²⁵ Pitatye ig Uhokri iké Kiyapwiye Jesus adahan miyaka udukwenaprikwiw adahan katiwnihpiye utaraksanwiw. Ayteke ig hawwata kannikasepri abetitak miyaka akiw kahadbe igme ikepye wotwiw uhiyakemniwiw nukunewa kibeyne hiyakemniki.

Wixwiw Batek Abetnewa Mbeyne

Mt 5.12; Lk 21.10; Rom 8.35; 2 Kor 4.8, 6.4, 12.10; Fil 1.12, 28; 2 Tim 2.9; Tiyagu 1.2; 1 Ped 4.13, 5.9

5 Kuri wixwiw kuwis kibeynepwi giwtrik Uhokri awaku ku samah wixwiw kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus. Kuri nikwe wixwiw ik adahan wixwiw darihwak gikak Uhokri gipitimpi Ukiparawiy Jesus Cristo.

² Ignewa ahin adahan wixwiw danuh ta git Uhokri. Kibeyne, in kibeyne kabayka ig keh wixwiw hiyá ku apim inin abetimpi ukamaxwanwiw ta gipitit. Wixwiw kabayhig takunipti mmanawa wixwiw ipeg ta gipitit ku ig keh wixwiw humaw kiyatyepwi akak Kiyapwiye Jesus gikiythani apigkutaprik ku samah Uhokri gimawkan. Wixwiw hiyakni ku in danuh wotwiw.

³ Juktah ku aysaw wixwiw hiyepne mbeyne, ka sam. Wixwiw udukweneywa kibeyhenene Uhokri. Mmanawa wixwiw hiyakni ku ini mbeyne ku in ukannuhtenwiw adahan wixwiw kannuhwa kamaxwa gipitit Uhokri abetnewa mbeyne.

⁴ Ku wixwiw kamaxwenene gipitit Uhokri abetnewa mbeyne, nikwe ig Uhokri parak abet uhawkanwiw. Apim ini nikwe in keh wixwiw pi ipegte gipitit akiw.

⁵ Wixwiw ka ipeg gipitit Uhokri waditnepyenenma. Hiyawa wixwiw abet mbeyne henneme ka sam. Mmanawa ig kuwis kawihkis Gitip ta upititwiw. Igme ay ekenenekwa wotwiw ku samah Uhokri batek ukakwiw mpiynepepye. Ig ekenenekwa wotwiw ku samah ig kagamnihrasima ukakwiw.

Jesus Umahkiswe Gidahankis Taraksapye

Mt 9.13; 2 Kor 5.19; Ef 2.5; Kol 1.21; 1 Tim 1.15

⁶ Minikwak ku aysaw wixwiw yumahte wawaygyi wowntekneywa, ig Cristo amnihpewiy abetnewa ini hawkri. Apim ini ku aysaw wixwiw kote hiyakte Uhokri,

ig parak abet uhawkanwiw he ig umahkiswe udukwenaprikwiw.

⁷ In kaayhsima mahiko utí pahapwi ku pariye umahkiswekere gidahan pahapwi. Hiyawa ig pahapwi kibeyne hiyeg henneme in mahiko adahan utí pahapwi ku pariye umahkiswekere gidahan. Nawenétke ay pahapwi ku pariye umahkiswekere gidahan pahapwi kibeynewatnen.

⁸ Hiyaksa ig Cristo umahkiswe udahanwiw apim ini ku samah wixwiw taraksapye. Innebaki arakak ku ig Uhokri batek ukakwiw mpiynepepye.

⁹ Kuri nikwe wixwiw kibeyne giwtrik Uhokri awaku ku samah ig gikamkayh sukase gimig udahanwiw. Ku yis hiyá ig amnihpewiy henne ku samah wixwiw taraksapyete, kurikata akiw akak inin wixwiw kibeynewa giwtrik? Ig pi amnihwiwte akiw. Ig ka ipukwawiy arimkanit biy-ukwiki.

¹⁰ Pitatye wixwiw ka kibeynepwima giwtrik Uhokri. Henneme ig keh wixwiw humaw kewa kibeynepwibe giwtrik awaku ku samah gikamkayh umahkiswe udukwenaprikwiw. Ku yis hiyá ig amnihwiwte henne ku samah wixwiw kote kibeynema giwtrik, kurikata akiw akak inin wixwiw kibeynewa giwtrik? Ig pi amnihwiwte akiw. Ig keh gikamkayh aymuhwene ay upitwiw kahadbe aysawnemenek wixwiwme aymuhwene gimun Uhokri payak gikak.

¹¹ Ka inenwatma wixwiw isamtawma ariw mbayka henneme hawwata wixwiw utí batekka giwntak Uhokri. Wixwiw utipni gipitimpi Ukiparawiy Jesus Cristo ku pariye wadithebdihpiye uhawkanwiw gikak Uhokri.

Ig Adawh Woka Mbayka Igme Cristo Woka Kabayka

1 Kor 15.21, 45

¹² Minikwak pahapwiwa awayg ig paraksase patahwaki gidahankis madikte hiyeg amedgenepwi inin. Ayge nikwe ig hawwata paraksase miyaka gidahankis abetimpi ini patahwaki. Inneki keh madikte hiyeg miy-arap awaku madikte hiyeg patahwa.

¹³ Apit ig Uhokri akki gikumadukan ta git amekene Moís, ayipa hiyeg patahwa kuwis amadga inin henneme kote akkante gitkis ku igkis tarakse Uhokri gikumadukan mmanawa yumahte amekene Moís gikumadukan.

¹⁴ Miyaka adahan madikte hiyeg ku samah giwenekteke amekene Adawh he danuhe git amekene Moís. Hiyawa ignes amekenegben ka taraksa Uhokri gikumadukan kema amekene Adawh henneme ignekiswa miyarap. Ku samah ig amekene Adawh gipathawni tuguh ta gipititkis madikte hiyeg, ig humaw abektey adahan ku samah Kiyapwiye Jesus gabay tuguh ta gipititkis madikte gihiyegapu.

¹⁵ Igme amekene Adawh gitaraksan paraksase mbayka wotwiw. Igme Kiyapwiye Jesus kakanhaw kabayka wotwiw. Ku samah ig amekene Adawh ig pahapwiwa keh kaayhsima hiyeg hiyá miyaka, igme Jesus Cristo ig pahapwiwa keh kaayhsima hiyeg pi hiyapte kabayka akiw mmanawa ig kagabayisima ukakwiw.

¹⁶ Pahatwowa gitaraksan gidahan pahapwiwa awayg inneki keh Uhokri hiyá wixwiw taraksapye. Igme Jesus Cristo gikan wotwiw nawénewa. Hiyawa wixwiw kaayhsima utaraksanwiw henneme ig keh Uhokri hiyá wixwiw ke kibeynepwibe giwtrik. Innewa gikan ig ikí wotwiw he wamnihkawiyenen.

¹⁷ Hennewatbaki in. Miyaka gidahankis madikte hiyeg awaku gitaraksan pahatwowa gidahan pahapwiwa awayg. Igme Jesus Cristo ig pahapwiwa keh wixwiw utí kabayka kaayhsima pi kiyeste ariw ini mbayka. Madikte hiyeg ku pariye amapa Uhokri gabay ku pariye kani-bayisima, madikte hiyeg ku pariye ig keh kewa kibeynepwibe giwtrik akak gabay, igkisnewa aymuhwanek gimun Uhokri igkis kumadukanek adahan apanenekwa amun ini ku samah igkis pahapwiwa gikak Jesus Cristo.

¹⁸ Amekene Adawh ig tarakse pahaywowa. Ini gitaraksan woke mbayka gidahankis madikte hiyeg. Inneki keh wixwiw madikte humaw taraksapyekwiye awaku. Igme Jesus Cristo ig wadithebdih uhawkanwiw pahaywowa. Ini gikehni kabayka in wiwh madikte gihiyegapu abetitak mbayka, in keh igkis humaw kibeynekwiye awaku. Amun ini ig woka kabayka dehetniki gidahankis madikte hiyeg.

¹⁹ Igme amekene Adawh ku samah ig ka iha Uhokri giwn, ig keh kaayhsima hiyeg taraksapyenen. Igme Jesus Cristo ku samah ig ihpenenekwa Uhokri giwn apanenekwa, ig keh kaayhsima hiyeg kibeynepwinen.

²⁰ Inme amekene Moís gikumadukan ikaka wot, in keh wis pi hiyakte utaraksan. Inme ku samah wis pi hiyakte utaraksan in keh wis pi hiyakte ku samah Uhokri kagamnihrasima ukak.

²¹ Inme utaraksan in keh wis utí miyaka. Inme Uhokri gamnihra in keh wis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa gipitimpi Ukiparawiy Jesus Cristo awaku ku samah ig keh wis kibeynekwiye giwtrik Uhokri.

Uhiyakemniwiw Amadgaya Inin Kuwis Miyá Wowwiw 2 Kor 5.17; Gál 2.20, 5.24; Kol 2.13

6 Nawenétke pahapwi yaytak hiyapni henne, ig awna: "Nikwe ka sam wixwiw tipiknene wixwiw taraksenene giwn Uhokri gikumadukan. Inneki keh wixwiw pi hiyakte ku samah ig Uhokri kagamnihrasima ukawiw."

² Kawa. Nukebyi, ka ba awna inakni henne. Wixwiw uhiyakemniwiw taraksepye in ke wotbe in kuwis miyá wowwiw. Amawka wixwiw ka muwaka kannikasin akiw adahan wixwiw keh abetki akiw.

³ Mmanawa wis hiyakni ku wixwiw ku aysaw wixwiw kew ahakwat un giwaprik Cristo Jesus amun ini wixwiw amepene ini ku wixwiw pahapwiwa gikak Cristo Jesus. Ku samah ig umahkiswe amun ini nikwe in ke wotbe uhiyakemniwiw amadgaya inin in hawwata miyapbe payak gikakbe.

⁴ Ku samah wixwiw huwikiswika ahakwat un, amun ini wixwiw amepene ini ku uhiyakemniwiw amadgaya inin ke wotbe in hawwata apuhpikabe payak gikak Cristo, in ke miyapibe ayge gikak. Igme Cristo kannikasa-

ka ariw gimiremni gapit Wigwiw ku pariye kagikiythani-sima. Wixwiw hawwata ku samah wixwiw iyak ahakwat un, amun ini wixwiw amepene ini ku wixwiw kadhahan nukune uhiyakemniwiw kuri.

⁵ Mmanawa ku samah uhiyakemniwiw amadgaya inin in ke wotbe in miyabe wowwiw payak gikak Cristo, inme uhiyakemniwiw nukune in ke wotbe in hawwata kannikawbe payak gikak.

⁶ Minikwak wixwiw ubetkiwiw keh ku pariye kane kabay. Kurime ini uhiyakemniwiw minikweknene in ke wotbe in kuwis deddehpikabe payak gikak Cristo amin giyaknibe minikwak. Apim ini uhiyakemniwiw mbeyepye in ke wotbe in ay gipitbe Cristo. Amun ini ku samah ig miyá in hawwata in ke wotbe in miyabe. Ig Kiyapwiye Jesus umahkiswe adahanikwa ini uhiyakemniwiw mbeyepye yuma akiw. Kahadbe upitwiw ka kumadukasaw nit akiw.

⁷ Mmanawa ku aysaw pahapwi miyá, ig ka patahwa akiw.

⁸ In ke wotbe uhiyakemniwiw amadgaya inin kuwis miyabe payak gikak Cristo. Ayge nikwe wixwiw kama-xwene apit ini ku uhiyakemniwiw kannikaw nukune akiw hawwata ke igbe.

⁹ Ku samah ig Cristo kuwis kannikaw ariw gimiremni in kahayak huwewe wot ku ig ka miyati akiw. Miyaka ka hiyá gisamanak akiw.

¹⁰ Ku samah ig miyá ig ka daxtasaw akak patahwaki akiw. Ig pisenwa akak patahwaki pahayewpi. Kuri ku samah ig kannikaw ig ipeg gidahannenwa Uhokri.

Amawka Wixwiw Ka Keh Mbayka Akiw Rom 8.4; Ef 4.17; Kol 3.5; 1 Ped 4.1

¹¹ Wixwiw hawwata. Wixwiw pahapwiwa gikak Cristo Jesus. Nikwe ikawnay ke wotbe yis kuwis miyapyebe ariw patahwaki. Ka yi muwaka keh mbayka akiw. Henneme ikawnay ke wotbe yis ipeg gidahannenwa Uhokri.

¹² Ka yi muwaka isaksa mbayka kumaduka yipit. Upit he mpiyepyenene kibentenwa. Ka yi muwaka kumadukasaw arit yipit abetki ku pariye kane kabay.

¹³ Kawmata yi muwaka kawih yipit iné yibi yiwak adahan kehne mbayka. Henneme kumadukasawna ta git Uhokri ke hiyegbe kannikasaka ariw miyakabe. Kawihnay yipit pahapwite adahan kehne kabaykanen.

¹⁴ Hiyeg taraksapye kewa ibuktibe. Pahapwi ibukti ka hiyá igma pes ariw gannipwi gidahan gikipara. Taraksapye kawmata hiyá ignesma miniw ariw gikehnikis mbay. Wixwiyme nawenéwa ukiparawiy kuri. Ik adahan wixwiw miniw ariw madikte ukehniwiw mbay. Mmanawa wixwiw ka kumadukasaw arit amekene Moís gikumadukan akiw henneme wixwiw kumadukasaw arit Uhokri gabay.

Amawka Wixwiw Ikaw Kabayka Abuk 1 Kor 7.22; Gál 5.1

¹⁵ Nawenétke pahapwi yaytak hiyapni henne, ig awna: "Wixwiw ipeg apitit Uhokri gabay adahan ig keh wixwiw isamtaw. Nikwe ka sam wixwiw taraksa Uhokri gi-

kumadukan. Mmanawa wixwiy ka ipeg apitit inin ku samah wixwiy ihpene giwn gikumadukan adahan in keh wixwiy isamtaw." Nukebyi, ka muwaka awna inakni henne.

¹⁶ Mmah pis ka hiyak? Ku pariye pis kumadukasaw git ig ner humaw pikipara pisme humaw gibuk. Ku pis kumadukasaw arit pihiyakemni mbeyepye, nikwe pis ka hiyá pisma miniw ariw pikehni mbayka. Ku pis ka miniw ariw pikehni mbayka, pis utí miyaka nikwe. Henneme ku pis kumadukasaw git Uhokri giwn, nikwe pis humaw Uhokri gibuk pis utí kabayka nikwe, pis humaw kibeyne nikwe.

¹⁷ Kibeyne gidahan Uhokri. Minikwak yis ka hiyá yisma miniw ariw yikehni mbayka. Henneme, kibeyne, kuri yis ihpene apititakwa yiyakni ini hiyakemniki ku pariye ekkepka wotwiw adahan wixwiwewne nikak.

¹⁸ Ayge nikwe yis isamtaw ariw ini yikehni mbayka. Yis humaw Uhokri gibuk adahan yis kehne kabaykanen.

¹⁹ Nah ayá padoh yit ku samah nah kanumyi ibukti. Henneme nah awna inakni henne kahadbe yis pukuha ka mahikonama. Minikwak in ke wotbe yis ikaw patahwaki abukbe. Apim ini yis kawih yipit pahapwite adahan kehne mbayka. Yis tipiknene kehnene mbayka apanenekwa. Kurime amawka yis ikaw kabayka abuk. Amawka yis kawih yipit pahapwite adahan kehne kabayka, yis tipiknene kehnene kabayka apanenekwa.

²⁰ Minikwak yis ka hiyá akehka kabayka awaku yis kumadukaka gapit mbayka.

²¹ Ku samah yis kehne ini mbayka, pariye pa yiwitwan kabayka abet ini mbayka? Yuma. He marakinen yis utí. Mmanawa ku apim inin yis marekepwe akak inere. Ka inenwatma maraki yis utí. Waké yis ka miniwbe niw, nikwekam yis hawwata utí miyaka dehetniki.

²² Kurime yis isamtaw ariw mbayka akumadukan adahan yis kumadukaka gapit Uhokri. Yis ik adahan yis miniw ariw yikehni mbayka adahan yis kehne kabayka. Ini keh yis utí kabayka dehetnikinek.

²³ Patahwapye gitiwnikis adahan miyaka adahan biyukwiki giw Uhokri. Gikanme Uhokri wotwiw nawenéwa. Ig keh wixwiw aymuhwa gimun adahan apanenekwa awaku ku samah wixwiw pahapwiwa gikak Ukiparawiy Jesus Cristo.

Wixwiw Isamtaw Ariw Uhiyakemniwiy Amadgaya Inin

Rom 8.2; Gál 4.1; Ef 2.2; Kol 3.7

7 Nukebyupwi, yis pukuha ku pariye inakni nuwnhu mmanawa yis hiyak ku pariye kumadukaki. Wis amedgenepwi inin wis kumadukaka apit hiyakemniki amin ku pariye amawka wis keh ku pariye amawka wis ka keh. Inenewa ku aysaw wis miyá ariw ini kumadukaki nikwe wis isamtaw niw.

² Nah kehte abektey marihwa yis hiyak huwewe. Pahapu tino, ku eg kigihgu, amawka eg msakwa ay gimun gugihgi ku samah gayipwi amadga inin. Henne ukumadukanwiy awna. Henneme ku ig gugihgi miyá guw, nikwe inakni ukumadukanwiy ka kumadukig akiw. Eg isamtaw niw.

³ In kahayak huwewe wot mmanawa ku aysaw ig gugihgi kote miyate, ku eg kamax nawenéwa awayg, eg kanumka powkemniyoma. Henneme ku gugihgi miyapi, ku eg kamax nawenéwa awayg akiw, eg ka kanumka powkemniyoma akiw. Eg ka kanumka powkemniyoma awaku inakni hiyakemniki ka kumadukig akiw.

⁴ Nukebyupwi, wixwiw hawwata kewa no tinobe. Minikwak wixwiw kumadukasaw arit amekene Moís gikumadukan. In ke wotbe wixwiw maripkewne nikak. Inme gikumadukan kewa ugihiwiybe. Kurime wixwiw kewa pahapu tinobe ku pariye kuwis miyop giw gugihgi. Ku samah ig Cristo umahkiswe in ke wotbe wixwiw watabe miyap payak gikak ayge. Kuri nikwe wixwiw isamtaw ariw amekene Moís gikumadukan adahan wixwiw wageswa gidahan pahapwiwa akiw. Kuri wixwiw gidahan Cristo ku pariye kannikasepka ariwntak gimiremni. Ku samah wixwiw pahapwiwa gikak Cristo, amun ini nikwe kabayka gidahan Uhokri pes wowntakwiw.

⁵ Minikwak ku samah wixwiw akakte uhiyakemniwiy amadgaya inin, apim ini upitwiw kumadukaka apit upathawniwiy. Ayge nikwe he mbaykanen pes wowntakwiw. Waké wixwiw ka miniwbe niw, nikwekam wixwiw miyakam, wixwiw biyuk giw Uhokri adahan apanenekwa. Mmanawa amekene Moís gikumadukan awna: "Ku pahapwi keh mbayka, amawka ig umehpika."

⁶ Kurime wixwiw isamtaw ariw inakni amekene Moís gikumadukan ku pariye kumadukawiy minikwak. Mmanawa kuwis uhiyakemniwiy amadgaya inin in ke wotbe in kuwis miyabe wowwiw. Kuri nikwe ik adahan wixwiw keh Uhokri gibetki. Wixwiw ka keh gibetki akakma ku samah wixwiw mpiksaw akak ukehbetannawatma adahan wixwiw ihpene giwn gikumadukan tamak amadga kagta. Henneme wixwiw keh gibetki akak ku samah wixwiw kadahan nukunewa uhiyakemniwiy ig Uhokri Gitip huwithawiy.

Moís Gikumadukan Adahan Arekhetni Upathawniwiy Wotwiw

Rom 3.20, 5.20

⁷ Nawenétke pahapwi yaytak hiyapni henne, ig awna: "Nikwe amekene Moís gikumadukan ka kibeynema." Nukebyi, ka ba awna inakni henne. Innewa amekene Moís gikumadukan arekhetni ku pariye ka kibeynema adahan wis keh. Nah akkite yit ku samah. Waké amekene Moís gikumadukan ka awnabe nuthu: "Ka ba miyarhaw," nikwekam nah ka hiyakkam ku nah kehne mbayka ku samah nah miyarhaw. Nah ka hiyakkam ku patahwaki ay abet nuhiyakemni.

⁸ Kurime gikumadukan kuwis ekkepka nuthu. Nikwe nah hiyakni ku patahwaki ay abet nuhiyakemni awaku ku samah ini keh nah miyarhaw arit arakembet. Waké amekene Moís gikumadukan yumahbe, nah ka hiyakkam ba patahwaki ayma.

⁹ Minikwak ku samah nah kote hiyakte amekene Moís gikumadukan, apim ini nah ka hiyaknima ba patahwaki ayma abet nuhiyakemni. Nah ka hiyakwa ba nah tipiknenema adahan miyaka dehetniki. Henneme ku

samah nah hiyeke amekene Moís gikumadukan, apim ini nikwe in kahayak huwewe nuthu ku nah patehwepeye nah ka wew wadit. Ayge amun ini nikwe nah hiyakni ku nah tipiknene adahan miyaka adahan biyukwiki giw Uhokri.

Moís Gikumadukan Akki Ku Upathawniwiy Keh Wixwiy Biyuk Giw Uhokri
1 Kor 15.56; Gál 3.10

¹⁰ Ig amekene Moís gikumadukan in ikaka wot adahan ku pariye hiyeg ihepyé inakni giwn iggi ik adahan ig aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Hiyaksa nahme ka ihpinwa. Nikwe ini gikumadukan keh nah utí ini miyaka ku pariye keh nah biyuk giw Uhokri adahan apanenekwa.

¹¹ Mmanawa ini patahwaki abet nuhiyakemni in kini-swen. Nah ikewkerepeye kibeyne henneme ini nupathawni keh nah taraksa gikumadukan. Ayge nikwe in keh nah utí miyaka dehetniki.

¹² In kahayak huwewe wot nikwe ku ig amekene Moís gikumadukan in kibeynawa. In yuma patahwaki nibet. In barewpit in wadit.

¹³ Nawenétke pahapwi yaytak hiyapni henne, ig awna: "Henneme ini gikumadukan ku pariye kibeynawa innawa keh nah utí miyaka akiw." Kawa, nukebyi, upathawni arannipwi keh wis utí miyaka. In nupathawni keh nah taraksa akak inakni giwn ku pariye kibeynewatnen adahan in keh nah utí miyaka. Ayge nikwe metakwa nah hiyekepni ini nupathawni. Nah hiyakni ku inyerwa nuhiyakemni patehwepeye. Mmanawa amekene Moís gikumadukan keh ini nupathawni amebyemni pi kahayakte akiw ku in mbeyepye mpiynepepeye.

Nah Kehkere Kabayka Hiyaksa Nah Keh Mbayka
Gál 5.17

¹⁴ Wixwiy hiyakni ku ig amekene Moís gikumadukan ku innawa Uhokri gihiyakemni. Nahme nuhiyakemni amedgene inin. Ka ik adahan nah wew apigku gihiyakemni awakku nah kanupathawnisima. Nah ka hiyá nahma isamtaw ariw nupathawni nuwnteknewa.

¹⁵ Nah ka pukuha ku samah nuhiyakemni. Nah kehkere ku pariye waditnen henneme nah ka hiyá nikehka. Hiyaksa nah keh ku pariye nah ka kehkere.

¹⁶ Ku samah nah ka kehkere ini mbayka ku pariye nah keh, amun ini nikwe nuhiyakemni tuguh hehpewiye akak amekene Moís gikumadukan. Ayge nikwe nah hiyá ini gikumadukan kabay nuthu.

¹⁷ Nikwe in kahayak huwewe ku nah ka nuwnteknewatma keh ini mbayka ku pariye nah kane kehkere. In nupathawni arannipwi ku pariye ay abet nuhiyakemni.

¹⁸ Nah hiyakni ku nuhiyakemni amadgaya inin ku in kuwis patehwepeye yuma kabayka ay nibet. Mmanawa nah kehkere kabayka henneme nah ka hiyá nikehka.

¹⁹ Nah ka keh ini kabayka ku pariye nah kehkere. Hiyaksa nah keh ini mbayka ku pariye nah kane kehkere.

²⁰ In arekhetni huwewe nuthu ku ka nuwnteknewatma nah keh ini mbayka. In nupathawni arannipwi ku pariye ay abet nuhiyakemni.

²¹ Nupathawni kumadukepun. Nah kehkerepeye kabayka henneme inepye mbayka nah pi kehte.

²² Nah batek gikak Uhokri gikumadukan akak ntipuh.

²³ Henneme nah hiyá nawenéwa kumadukaki ay abet nuhiyakemni amadgaya inin. Ini kumadukaki siguhak akak Uhokri gikumadukan ku pariye ntipuh amapa. In keh nah isaksaw arit mbeyepye hiyakemniki.

²⁴ Ini keh nah wakaymni mpiynepepeye. Kit nah utí bisiket adahan nah isamtaw ariw ini mbeyepye hiyakemniki ku pariye utepkisiwiyé miyaka nuthu ku pariye keh nah biyuk giw Uhokri adahan apanenekwa?

²⁵ Kibeyne gidahan Uhokri. Ignawa Uhokri keh nah isamtaw niw gipitimpi Ukiparawiy Jesus Cristo. Waké ka ignema keh nah isamtaw ariw ini mbeyepye hiyakemniki, nikwekam nah msakwakam akak nuhiyakemni mategbetnenekwa. Akak ntipuh nah amapa Uhokri gihiyakemni. Akakme nuhiyakemni amadgaya inin nah amapa mbeyepye hiyakemniki.

Ku Uhokri Gitip Kumadukawiy Wixwiy Ka Adahanma Miyakama Akiw

8 Kurime ig keh wixwiy isamtaw adahan wixwiy ka isaksaw arit ini mbeyepye hiyakemniki amun ini ku aysaw wixwiy pahapwiwa gikak Cristo Jesus. Amun ini nikwe wixwiy ka adahanma miyakama akiw.

² Wixwiy ke wotbe wixwiy kuwis kannikaw ariw umiremniwiy giw Uhokri. Kuri wixwiy ipeg gidahan Uhokri awakku ku samah wixwiy pahapwiwa gikak Cristo. Kuri ig Cristo Gitip ay abet uhiyakemniwiy. Ignawa ku pariye kumadukawiy. Ayge nikwe wixwiy isamtaw ariw upathawniwiy akumadukan. Ayge nikwe wixwiy ka utí ini miyaka ku pariye keh hiyeg biyuk giw Uhokri adahan apanenekwa.

³ Inme amekene Moís gikumadukan in yuma awaygyisima adahan in keh wis humaw kibeyne apigkuta-prik ku samah umawkan mmanawa upathawni mpi-thaw adahan wis ka ihpin. Igme Uhokri ig kagawaygyisima adahan ig keh wis humaw kibeyne. Ig awahkise gidahanwa gikamkayh adahan ig kinaghaw ig wageswa ihtikekne ke wixwiybe taraksapye adahan ig umahkiswe udukwenaprikwiy adahan katiwnihpiye utaraksanwiy. Ayge nikwe ig mategbete ahawkan ini upathawniwiy akumadukan ku pariye aynene abet uhiyakemniwiy adahan in ka taraksasawiy akiw.

Ku Uhokri Gitip Kumadukawiy, Wixwiy Isamtaw Ariw Upathawniwiy Akumadukan
2 Kor 3.18; Gál 5.16

⁴ Inneki keh wixwiy awaygye adahan wixwiy iha Uhokri gikumadukan adahan wixwiy wew wadit ku samah ig ayá wotwiy. Mmanawa wixwiy ka wew akakma uhiyakemniwiy amadgaya inin akiw, henneme wixwiy wew akak Uhokri Gitip gihiyakemni.

⁵ Mmanawa ku pariye hiyeg wewne akak gihiyakemnikis amadgaya inin, ignes aminenekwa hiyakemniki amadgaya inin. Igneme ku pariye wewnenes gikak Uhokri Gitip gihiyakemni, igkis aminenekwa Uhokri gihiyakemni.

⁶ Ku pariye aminenekwa hiyakemniki amadgaya inin, aysawnemenek ignes miyanek adahan igkis biyuk giw Uhokri adahan apanenekwa. Igneme nerras ku pariye aminenekwa Uhokri Gitip gihiyakemni, igkis ay-muhwanek gimun Uhokri adahan apanenekwa. Hawwata akiw igkis wew karisaw ay amadga inin.

⁷ Hiyakemniki amadgaya inin siguhak akak Uhokri gihiyakemni. Hiyeg ku pariye wewne akak ini hiyakemniki amadgaya inin ignes ka kumadukasewkere ta git Uhokri. Waké igkis kumadukasewkere git Uhokri, igkis ka hiyakam asamanak.

⁸ Mmanawa ku pariye hiyeg wewnene akak gihiyakemnikis amadgaya inin ignes ka hiyá akehka Uhokri gibetki.

⁹ Wixwiyme ka huwithasaw arit uhiyakemniwiw amadgaya inin akiw. Wixwiw ihpene Uhokri Gitip giwn. Mmanawa ig Uhokri Gitip ay abet uhiyakemniwiw. Ku pariye hiyeg yuma Cristo Gitip ay abet gihiyakemni, ig-gi ka Uhokri gikamkayhma. Henneme kibeyne, wixwiw igyewa gikamkayupwi.

Uhokri Gitip Keh Utipwiw Upitwiw Aymuhwa Adahan Apanenekwa

Jo 7.38; 1 Kor 15.12; 1 Tess 4.16; Apok 20.4

¹⁰ Hiyawa upitwiw miyá awaku upathawniwiw, utipwiw-me ka miyá. Ku Cristo ay upitwiw, ig Gitip keh utipwiw aymuhwa adahan apanenekwa awaku ku samah ig keh in barewbetye.

¹¹ Juktah ini upitwiw ipeg akiw aysawnemenek. Uhokri kannikase Kiyapwiye Jesus gipit ariwntak gimiremni. Ku ig Uhokri Gitip ay upitwiw, nikwe ig ku pariye kannikase Cristo Jesus gipit ariwntak miyaka ig hawwata kannikasa udahanwiw upitwiw amadgaya inin. Ig kannikasin akak Gitip gannu ku pariye ay upitwiw.

¹² Nikwe nukebyupwi, wixwiw ka mpiksaptihka akiw adahan wixwiw wew akak uhiyakemniwiw amadgaya inin.

¹³ Mmanawa ku wixwiw wew akak ini uhiyakemniwiw amadgaya inin, wixwiw miyarapnek. Henneme ku wixwiw wew akak Uhokri Gitip gihiyakemni, ku wixwiw mpiyasa ukehbetanwiw amadgaya inin akak Gitip gannu, ayge nikwe wixwiw ka miyá giw Uhokri. Henneme wixwiw aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa.

Uhokri Gitip Keh Wixwiw Humaw Uhokri Gikamkayupwi

Gál 3.26, 4.1

¹⁴ Mmanawa ku pariye hiyeg huwithasaw ta git Uhokri Gitip igkisnawa ku pariye Uhokri gikamkayupwi. Ayge nikwe igkis aymuhwa gimun Uhokrinek.

¹⁵ Mmanawa ku samah wixwiw amere Uhokri Gitip, ig ka kumadukawiy akak mpiksaki ke wotbe wixwiw gibukpigbe. Kuri ig kumadukawiy akak kabayka hawwata ku samah pahapwi igti kumaduka gikamkayh. Kuri wixwiw iha giwn ka akakma wapisniwiyma gibohri henneme wixwiw iha giwn awaku ku samah ig Wigwiw. Ig Gitip keh wixwiw humaw gikamkayupwi. Ig keh wixwiw kighaw ta git, wixwiw kanumri "Pa, Nighu".

¹⁶ Kibeyne, ig Uhokri Gitip akki wotwiw abet uhiyakemniwiw ku wixwiw igyerwa Uhokri gikamkayupwi.

Aysawnemenek Wixwiw Kawih Jesus Gikiythaninek

Jo 17.22; 2 Kor 4.17; 1 Ped 4.13; Kol 3.4

¹⁷ Ku samah wixwiw Uhokri gikamkayupwi, nikwe ku pariye Wigwiw gidahan in udahanwiwata. Aysawnemenek wixwiw darihpin hawwata ku samah gikamkayh Cristo kuwis darihpin kuwis. Wixwiw hiyepne mbeyne kuri apatra ku samah wixwiw gikamkayupwi. Henneme ka sam. Mmanawa ku wixwiw hiyá mbeyne payak gikak, ayge nikwe wixwiw kawih gikiythaninek payak gikak.

¹⁸ Inin mbeyne ku pariye wixwiw hiyepne ku akak inin, in ka ariknawnama. Aysawnemenek wixwiw humaw Uhokri gikamkayupwi kaukiythaniwiysima akak Kiyapwiye Jesus gikiythani. Nah hiyakni ku ini ukiythaniwiw in kaayhsima mpiya ariw ini mbeyne.

¹⁹ Mmanawa madikte ariknebdi ku pariye Uhokri keh in wahepnenekwa adahan ku aysaw wixwiw hiyapkiska ku wixwiw gikamkayupwi apigkutaprik ku samah gimawkan Wigwiw.

Aysawnemenek Madikte Ariknebdi Kibeynekwiyenek

²⁰ Kuri ini ariknebdi ku pariye Uhokri keh in ka dahwa in ka kabayhtiwatma kema pitatyema ku samah haw-kri humaw. Henneme ka nihawkanaprikma. Igwa Uhokri keh in ka dahwa. Henneme ig keh in wahepnenekwa juktah ku aysaw nihawkanaprik danuh.

²¹ Mmanawa aysawnemenek in ka hiyá biyukka akiw in ka mugumugu akiw. Apim ini wixwiw hiyapkiska ku wixwiw Uhokri gikamkayupwi kiyatyepwi akak Kiyapwiye Jesus gikiythani apigkutaprik ku samah Uhokri gimawkan. Hawwata apim ini madikte in ariknebdi ku pariye Uhokri gikehapan in hawwata kibeynekwiye kiyatyekwiye payak ukakwiw.

²² Wixwiw hiyakni kuri ku madikte ku pariye Uhokri gikehapan in he kayawpari msekwe in kayah ke pahapu tinobe pamakutekwiyobe.

Wixwiw Wahepnene Ku Aysaw Wixwiw Apigkutaprik Ku Samah Uhokri Gimawkan

Fil 3.12

²³ Ka inenwatma ini ariknebdi kayah. Wixwiw hawwata kayah. Wixwiw kuwis kadahan in Uhokri gikan pitatye wotwiw. Ini gikan in Uhokri Gitip. Henneme wixwiw kayah apititak uyakniwiw wixwiw kahhekanaw ku samah wixwiw wahepnene ku aysaw wixwiw hiyapkiska ku wixwiw Uhokri gikamkayupwi kiyatyepwi akak Kiyapwiye Jesus gikiythani. Mmanawa apim ini wixwiw kawihnek upitwiw kiyatye ku pariye kawih udahanwiw.

²⁴ Ku samah ig Uhokri kuwis kidisewiy in ikene waygyiy adahan wixwiw ihpene ku aysawnemenek wixwiw humaw apigkutaprik ku samah gimawkan. In hawwata ikene waygyiy adahan wixwiw wahepnenekwa ku aysaw in danuh. Waké in kuwis danuhbe wi-

xwiy ka wahapnikam akiw. Mmanawa wis ka wahap ku pariye kuwis danuh wot.

²⁵ Wixwiyme, ini kabayka ku pariye wixwiy wahepnene in kote danuhte. Henneme wixwiy kiyaknihwa adahan wixwiy wahepnene ku aysaw in danuhnek adahan wixwiy humaw apigkutaprik ku samah Uhokri gimawkan.

Uhokri Gitip Ayapaw Piriyepekaw

Ef 6.18; Judas 20

²⁶ Hawwata akiw ig Uhokri Gitip ayapaw piriyepekaw. Wixwiy yuma uhiyakemniwiy. Wowntekneywa wixwiy ka kannuh piriyepekaw ku samah Uhokri gimawkan. Henneme ignewa Uhokri Gitip piriyepekaw udahanwiy. Ig keh wixwiy kayah gidahanwa giwakemni apititak uyakniwiy. Ig keh wixwiy kayah mpiynepepye juktah wixwiy kahhekanaw. Wixwiy ka ik adahan akkin git akakma yuwit.

²⁷ Ka sam. Ig Uhokri ka aminama ariw yuwit. Ig amin ku pariye apit uyakniwiy. Ig hiyak ku kamin Gitip awnene ay apit uyakniwiy. Mmanawa ig Uhokri Gitip keh upigyepekawniwiy tuguh apigkutapriknawa ku samah Uhokri gimawkan gidahankis gihiyegapu.

Madikte Wageswanek Adahan Kabayka Udahanwiy

Rom 8.37; 2 Kor 4.17, 12.10; Fil 1.12; 1 Ped 4.13, 5.10

²⁸ Ku wis inyerwa batekye gikak Uhokri, ku wis kuwis iha Uhokri gihumkan ta gimkanit adahan igme keh ukak ku samah ig ikiswanaw udahan, nikwe madikte ku pariye danuh wot in wageswanek adahan kabayka udahan.

Wixwiy Wageswanek Hehpekwiye Ke Jesusbe

2 Kor 3.18; 1 Jo 3.2

²⁹ Ku samah yumahte hawkri ig kuwis hiyakwiy. Ayge ig ikiswanaw udahanwiy adahan wixwiy wageswa hehpekwiye ke gikamkayhbe Kiyapwiye Jesusbe kahadbe ig kaayhsima gikamkayupwi kewa Kiyapwiye Jesusbe. Igme Kiyapwiye Jesus ig gikamkayh eggutye wixwiyme gikamkayupwi buttitwiyepwi.

³⁰ Ku samah ig ayipa ikiswanaw henne udahanwiy, ig humekwewiy ta gimkat. Ku samah ig humekwewiy ig hawwata wadithebdih utaraksanwiy. Ku samah ig wadithebdih utaraksanwiy, ig hawwata keh wixwiy kiyatye akak Kiyapwiye Jesus gikiythani.

Uhokri Kapigsawiy Kabayhtiwa Upetunyapuwiy Ka Hiyá Usamanakwiy

³¹ Inneki keh wixwiy hiyakni ku ig Uhokri kapigsawiy kabayhtiwa. Ku samah ignewa Uhokri kapigsawiy, nikwe yuma pahapwinama upetunyawiy hiyá usamanakwiy.

³² Kibeyne, ig Uhokri kuwis akki kaayhsima kabayka wotwiy. Juktah ig ka kapigsa gidahanwa gikamkayh wowwiy. Ig ikepri adahan hiyepne mbeyne udahanwiy. Yuma kabayka henne akiw. Ku wis hiyá ig kuwis iké gi-

kamkayh udahanwiy, inkata akiw ig ka ikí wotwiy madikte kabayka?

Utaraksanwiy Ka Hiyá Amaptanka Uhokri Gamnihra Danuh Wotwiy

³³ Wixwiynewa Uhokri gihiyegapu gibetkipu. Ignewa Uhokri kuwis keh wixwiy kewa kibeynepwibe giwtirik. Pariye hiyeg hiyá ukamyahkawiy kuri ta git Uhokri? Yuma pahapwinama.

³⁴ Pariye hiyeg ayta ipukwewiy hampa arimkanit biyukwiki apatra utaraksanwiy? Yuma pahapwinama. Mmanawa igwa Cristo Jesus kuwis umahkiswe udukwenaprikwiy apatra utaraksanwiy. Ka inenwatma ig umahkiswa, ig hawwata kannikaw ariw gimiremni. Ka inenwatma ig kannikaw ariw gimiremni, ig kuri ig ay gihumwa Uhokri. Ig piriyepekwenenekwa git Uhokri udahanwiy.

Yuma Ariknawnama Mbayka Hiyá Amaptanka Uhokri Gamnihra Danuh Wotwiy

³⁵ Nikwe pariye hiyá amaptanka Cristo gamnihra danuh wotwiy? Yuma ariknawnama mbayka hiyá usamanakwiy. Ka sam wixwiy abetnawa mbeyne abetnawa kiyimwiki. Kawnata sam hiyeg hiyapkis mbeyne wotwiy. Kawnata sam wixwiy kamax matipwa. Kawnata sam wixwiy madipti. Kawnata sam wixwiy abetnawa kibohriki, abetnawa miyaka. Kibeyne, yuma ariknawnama mbayka hiyá amaptanka Uhokri gamnihra danuh wotwiy.

³⁶ Hennewa wixwiy hiyá ini mbeyne ku samah Uhokri gannasan minikweknene awna. In awna:

“Kiyapwiye, usuh pihiyegapu ay abet miyaka mataytak. Hiyeg ikiy usuh kewa muttuhbe adahan igkis giwmeptenkis.”

³⁷ Ka sam. Madikte ini mbeyne in ka hiyá awenkebdihka uhawkanwiy. Wixwiy ik adahan wanegbeta ahawkan ini mbeyne akak Cristo gamnihra. Ig wagesni humaw kabayka mpiy ini mbeyne akiw.

Yuma Ariknawnama Hiyá Amaptanka Uhokri Gamnihra Danuh Wotwiy

³⁸ Mmanawa nah hiyakni ku yuma ariknawnama hiyá amaptanka Uhokri gamnihra danuh wotwiy, iné umiremniwiy, iné wowskawniwiy amadga inin, iné mbeypiye ahj, iné wapityempu gikiparadkis, iné ku pariye ay amadga inin kuri, iné ku pariye nemnikumpiye.

³⁹ Iné ku kiney wixwiy ayhté inut ayhté warikwi, iné hiyeg detyepwi. Yuma pahapwinama hiyá amaptanka Uhokri gamnihra danuh wotwiy mmanawa wixwiy pahapwiwa gikak Ukiparawiy Cristo Jesus.

Uhokri Ikaksa Kaayhsima Kabayka Ta Gitkis Judeyepwi

Át 3.25; Rom 3.2; Ef 2.3

⁹ Nukebyupwi, nah kaayhsima muwaka nuyakipwi judeyepwi pukuha inakni Uhokri gamnihra. Ku samah Cristo ay nupithu nah awna inakni yuwit inyer-

watbakin. Ka nuwasemnima. Gaytakkis hiyeg ikí ku nah ka batek gikakkis hiyeg judeyene-pwi. Bawa nah inyerwa batek gikakkis. Nah hiyakni abet nuhiyakemni Uhokri Gitip akki nuthu ku inakni yuwit inyerwa.

² Nah wakaymni gidahankis hiyeg judeyene-pwi ka-ayhsima. Nah kayah gidahankis takunipti apititak nuyakni.

³ Pi kabaytekama nahwatkam biyuk giw Cristo mpi-nekata igkis nukebyupwi judeyene-pwi biyuke giw. Nah kadniye gidahankis mmanawa wahawkri pahapwiwa gikakkis. Igkis israelyene-pwi hawwata ke nahbe.

⁴ Miniwak wahawkripwi israelyene-pwi kabunuga gikak Uhokri. Ig Uhokri keh igkis humaw gihiyegapu. Ig ekkenenekwa gannu gitkis akak gamuwyi. Ig akki gitkis ku pariye gimawkan. Ig akki gitkis gikumadukan. Ig akki gitkis adahan ku samaha igkis kiyathig. Ig ikakse gitkis kaayhsima kabayka.

⁵ Gahawkrikis pitatyepwi igkis kiyatye hiyeg igkis amekene Abranch gikak amekene Izaki amekene Jakó. Igwa Cristo kinagsaw ay gibetkis israelyene-pwi ig ku pariye kumadukene madikte, ig ku pariye Uhokri ku pariye kis adahan wixwiw kabayhig adahan apanenekwa. Ameh.

Uhokri Giwn Ka Waditnepyenenma

Rom 3.1; Gál 4.21; 2 Tim 2.13

⁶ Henneme igkis israelyene-pwi ka utí madikte ini kabayka ku pariye Uhokri ikakse gitkis gihiyegapu. Ka sam. Inakni giwn ka waditnepyenenma. Ka ik adahan wis awna ku giwn he waditnepyenen. Mmanawa igkis israelyene-pwi igkis ka madiktema igyerwa Uhokri gihiyegapu.

⁷ Ini ku samah igkis amekene Abranch gihiwipwi ka innema keh igkis humaw Uhokri gihiyegapu nikwe. Nah kehte abektey gikakwa amekene Abranch. Ig amekene Abranch kakamkayh piyana gikebyikis ig amekene Izaki gikak ig amekene Ismael henneme igkis ka piyamatema gikamkayh igyerwatma giwntak Uhokri. Ig Uhokri awna:

“Nerrasnen gikamkayupwi Izaki nerrasnen ik adahan igkis humaw nuhiyegapu.”

⁸ Igme amekene Ismael ig amadga wayk awaku ku samah amekene Abranch mpiksaw kakamkayh akak gikehbetannenwa. Nikwe ig amekene Ismael gikamkayupwi ka humaw Uhokri gihiyegapu. Igme gikamkayh amekene Izaki ku pariye igyerwa giwntak Uhokri, ku pariye ig Uhokri ikakse git, iggi gikamkayupwi humaw Uhokri gihiyegapu.

⁹ Mmanawa ig Uhokri ikakse amekene Izaki ta git amekene Abranch. Ig awna git:

“Adahan pahak kamukri apim ig kayg nah keh pi-hayo Sara kakamkayhnek.”

Hennewatbaki ig Uhokri gikaksan git.

¹⁰ Igme amekene Izaki, ig kuwis kiyapariye kuwis, ig Uhokri hawwata ikakse ku pariye danuh ta gitkis gidahanwa gikamkayupwi. Apim ini ig wahawkriwiw Izaki kakamkayh abes gukak gihayo amakano Rebeka. Ig eggutye kewye Esaú. Igme butitwiye kewye Jakó.

¹¹ Igkis abes yumahte amadga hawkri, igkis yumahte gikehnkis iné mbayka iné kabayka, henneme kuwis ig Uhokri ikakse ku pariye danuh gitkis. Ig awna gut amakano Rebeka:

“Ku aysaw pis kakamkayhnek, ner eggutye kumadukaneke gapit ner butitwiye.”

Inakni arekhetni huwewe wot ku Uhokri apanenekwa ig kaniy gihiyegapu ku pariye gimawkan. Ka akakma ukehbetannenwatma wis kaniykwisa git. Henneme ig humakwi ta gimkat giwnteknewa.

¹³ Hennewa inakni gikaksan gut amakano Rebeka in kuwis kahayak kuwis mmanawa ariwnteke ini, ayipa guhiwhipwikis amadga hawkri, ig Uhokri awna:

“Nah kuwis kapigsa Jakó gihiwipwi. Igme Esaú gihiwipwi nah ka kapigsigkis.”

Hennewatbaki ig Uhokri gannasan awna.

Yuma Pahapwinama Waytakwiw Kis Adahan Uhokri Amnihgi Henneme Uhokri Amnih Ku Pariye Ig Amnihkere

Ex 33.19

¹⁴ Nawenétke pahapwi yaytak hiyapni henne, ig awna: “Uhokri ka keh wadit ku samah ig ka kapigsa amekene Esaú gihiwipwi.” Nukebyi, ka muwaka awna inakni henne.

¹⁵ Mmanawa ig Uhokri awna ta git amekene Moís. Giwn:

“Nah amnih ku pariye nah amnihkere. Nah bayahmina ku pariye nah bayahminekere.”

¹⁶ Nikwe kawki umawkanma keh ig kaniypewi. Iné kawmata ukehbetannenwatma. Igwa Uhokri kaniy ku pariye ig amnihkere giwnteknewa.

¹⁷ Ig Uhokri gannasan minikweknene akki inakni huwewe wotwiw. Mmanawa in akki ku samah ig keh gikak amekene Faraó. Ig awna git:

“Nah keh pis humaw hiyeg gikiparakis kahadbe madikte hiyeg hiyá ku samah nah kanannusima hiyak pikak. Kahadbe igkis hiyapni henne, igkis kinetihwa numinhu muwwapu amadga hawkri.”

¹⁸ Hennewa ig Uhokri amnih ku pariye ig amnihkere. Ig dahkis ku pariye giyakni ig dahkiskere.

¹⁹ Nawenétke pahapwi yaytak hiyapni henne, ig awna nuthu: “Nikwe ka amekene Faraó gihawkanaprikma ku ig dahkise giyakni. Mmahki ig Uhokri sarayhni gipitit? Ig kehne ku samah Uhokri ikiswanaw gidahan.”

²⁰ Nukebyi, ka ba awna inakni henne. Pis he hiyeg amadgayanen inin. Pariyeneke adahan pis karatonaw gitiput Uhokri? Yuma pahapwinama waytakwiw kis adahan Uhokri amnihgi. Wixwiw ka ariknawnama gitiput. Wixwiw kewa parawkambe. Igme Uhokri ig kewa pahapwibe ku pariye batac ini parawkam. Pahapwi gibatkan ka hiyá inma awna git: “Mmahka pis kehun henne?”

²¹ Ku pariye batac parawkam ig ik adahan ig batacni ku samah gimawkan. Ariwntak pahawo parawkam ig ik adahan ig keh pisaya teggin. Pahá teggin barewye adahan kibeyne kawihka, pahame teggin mbeyepyé adahan kawihka hennen. In ka adahanma bayahka.

²² Hawwata ig Uhokri gikakkis hiyeg. Gaytakkis hiyeg ig kapigsigkis. Gaytakkisme ig ka kapigsigkis. Ignes kawih adahan padekwiki hawwata ke pahá tegginbe mbeyepyebe. Henneme ig kiyakan adahan gipedkeptenkis. Mmanawa ig muwaka akki ku samah ig ka batek akak patahwaki. Ig muwaka akki hawwata ku samah ig detye adahan pisenwa akak patahwaki. Nerras ku pariye ig ka kapigsigkis igkisnewa kawih adahan arekhetni ini.

²³ Hawwata akiw ig muwaka akki ku samah ig kagamnihrasima. Ig muwaka akki ku samah gamnihra in kibeynewatnen. Nerras ku pariye ig kapigsigkis adahan ignes kawih gikiythani, igkisnewa kawih adahan arekhetni ini gamnihra.

Uhokri Amnih Hiyeg Kane Judeyenepwima Payak Gikakkis Hiyeg Judeyenepwi

Át 10.34; Rom 15.7; Gál 3.28; Ef 2.16

²⁴ Kibeyne, nukebyupwi, wixwiy gikanyanpu adahan ig ukapriwtenwiy. Waytakwiy hiyeg judeyenepwi. Waytakwiyme hiyeg kane judeyenepwima. Henneme kibeyne, wixwiy madikte gibetkipu gikanyanpu.

²⁵ Hennewa in ku samah in awna amadgatak amekene Oséyas gikagtan. Ayge ig awna:

“Nerras hiyegipiyenepwi ku pariye kane judeyenepwima ku pariye pitatye ka ndahanma, kurime nah keh igkis humaw ndahan. Nerras ku pariye pitatye nah ka batek gikakkis kurime nah keh igkis humaw nubetkipu. ²⁶ Ku kapit waxri ku kiney minikwak nah awna gitkis ku igkis ka nuhiyegapuma aygewata igkis kanumkanek Uhokri dehetniye gikamkayupwi.”

²⁷ Giminkisme hiyeg israelyenepwi ig Uhokri gawnepe amekene Isaías awna:

“Yis israelyenepwi, yis kaayhsima yikebyi ke kayhbe akigbimna parawhokwa. Henneme ka kibitema yaytak isamtawnek. ²⁸ Mmanawa Ukiparawiy ka ayipwi hiyapkis yit apatra yitaraksan ku samah ig kuwis awna. Ig hiyapkis yit pahatyamin amadga wayk.”

²⁹ Hawwata ig amekene Isaías awna:

“Ig Ukiparawiy Uhokri ig kagidatnisima. Waké ig ka amnih mpitha waytakwiybe, nikwekam madikte wixwiy biyukwikam. Wixwiy biyukap ke hiyeg sodomayenepwibe ke hiyeg gomohayenepwibe.”

Hennewa in ku samah ig amekene Isaías awna.

Kabá Madikte Hiyeg Judeyenepwi Kote Kamaxwekere Gipitit Jesus

³⁰ Nawenétke pahapwi yaytak hiyapni henne, ig awna: “Mmahki Uhokri gawnepepu awna inakni yuwit?” Nukebyi, igkis awna inakni yuwit henne adahan ekkene wot ku nerras hiyeg kane judeyenepwima ku pariye minikwak kane mpiksaw wew wadit giwtrik Uhokri, kurime igkis wageswe kewa kibeynepwibe giwtrik awaku ku samah igkis kamaxwa ta gipitit Cristo.

³¹ Ikgisme hiyeg israelyenepwi ku pariye mpiksewnes wew wadit giwtrik Uhokri akak ku samah igkis ihpenes amekene Moís gikumadukan, igkis mpiksewnes hen-

neme igkis ka hiyá igkisma wageswa kewa kibeynepwibe giwtrik.

³² Nawenétke pahapwi yaytak hiyapni henne, ig awna: “Mmahki igkis ka hiyá igkisma?” Nah akkite pit. Awaku akak gikehbetankisnewa igkis mpiksaw adahan igkis ikaw kibeyne giwtrik Uhokri. Iggis ka kamaxwekere gipitit Kiyapwiye Jesus. Amun ini nikwe ig Kiyapwiye Jesus humaw kewa pahow tipbe ku kapitit igkis tese igkis tuguhe dunibdiwarumpi.

³³ Hennewatbaki ig Uhokri gannasan minikweknene awna. In awna:

“Ipegmay. Aysawnemenek nah ke wotbe nah ikis pahow tipbe ay gibetkis hiyeg siyawhyenepwi. Eggu tip keh igkis tuguhe dunibdipiwarumpikisnek. Ku samah pahapwi kiyimwihwa akak tip ku kapit ig tes gikugku, igkis judeyenepwi hawwata igkis kiyimwihwanek gikak ner ku pariye nah ikis ayge gibetkis. Henneme ku pariye hiyeg kamaxwenepwi gipitit igkis ka tugh dunibdipinama. Iggis ka marakwa gipitkis gitiput Uhokri. Hennewatbaki ig Uhokri gannasan awna.

¹⁰ Nukebyupwi, numawkanuhwa apititak nuyakni ku nukebyupwi israelyenepwi isamtaw. Innewa nupigyepkawni git Uhokri.

² Mmanawa nah hiyakni ku igkis mpiksewnes giharit Uhokri. Gitkis igkis kiyathig. Gitkis igkis kehnese gibetki. Bawa igkis ka hiyakri inyerwatma.

³ Mmanawa igkis ka hiyaknima ku ignewa Uhokri kannuh waditha hiyeg. Gimawkankis igkiswa humaw kibeyne hiyeg akak gimapuswankis akak gikehbetankisnewa. Inneki keh igkis ka isaksa Uhokri wadithigkis.

⁴ Gipewkankis igkis humaw kibeyne hiyeg akak ku samah igkis mpiksaw iha giwn amekene Moís gikumadukan. Bawa kawa. Ignewa Cristo ku pariye keh hiyeg humaw kibeynepwi. Ig waditha madikte ku pariye kamaxwenepwi ta gipitit.

⁵ Ig amekene Moís kinetihwa amadgatak gikagtan amin ku samah hiyeg humaw kibeynepwi akak ku samah igkis ihpenes gikumadukan. Ig awna:

“Ku pahapwi ihpenenekwa madikte inakni kumadukaki, iggi aymuhwanek gimun Uhokri adahan apanenekwa.”

Uhokri Gihiyakemni Ka Mahikonama Adahan Wis Utipni

⁶ In kaayhsima mahiko adahan wixwiy iha giwn amekene Moís gikumadukan madikte henneme in ku samah Uhokri keh wixwiy humaw kewa kibeynepwibe awaku ku samah wixwiy kamaxwa ta gipitit Cristo in ka mahikonama wotwiy. Kibeyne, wixwiy ka muwaka keh ariknawnama mapiy udatniwiy. Wixwiy ka muwaka atak inugikute adahan wixwiy muhuksa Cristo adahan ig keh wixwiy humaw kibeynepwi.

⁷ Iné wixwiy kawinata muwaka atak ta warikwit adahan wixwiy kannikasa Cristo ariw miyaka.

⁸ Kibeyne, ig Uhokri gihiyakemni ka mahikonama adahan wis utipni. In kennesa umun. In ay ubiygik, in ay apit uyakni. Ini gihiyakemni adahan wixwiy kama-

xwa ta gipitit Cristo. Inwata hiyakemniki ku pariye usuh ekkene ta gitkis hiyeg.

⁹ Usuh awna gitkis: "Ku pis awna inyerwa akak pibiy: 'Kiyapwiye Jesus nukipara', ku pis iha apititak piyakni ku Uhokri kannikasig ariw gimiremni, amun ini nikwe pis isamtaw."

¹⁰ Mmanawa apititakwa uyakni wis kamaxwa gipitit Cristo. Akakme ubiy wis kinetihwa gimin. Innewa keh wis kewa kibeynepwibe giwtrik Uhokri. Innewa keh wis isamtaw ariw upathawni.

¹¹ Hennewa in ku samah Uhokri gannasan minikwek-nene awna. In awna:

"Ku pahapwi kamaxwa ta gipitit Cristo, ig ka marakwa gipit gitiput Uhokri."

¹² Inakni yuwit kawih gidahankis madikte hiyeg mmanawa ig Uhokri hiyá hiyeg judeyenepwi akak hiyeg ku pariye kane judeyenepwima igkis hehpekwiye giwtrik. Igwata gikiparakis. Ig kagamnihrasima gikak-kis madikte hiyeg ku pariye amnihswenepwi git.

¹³ Hennewa in ku samah Uhokri gannasan minikwek-nene awna. In awna:

"Madikte hiyeg ku pariye amnihswenepwi ta git Kiyapwiye Uhokri ignes amnihkanek."

Ku Hiyeg Ka Kinetni Gak Cristo, Ignis Ka Hiyá Igkisma Kamaxwa Gipitit

2 Kor 5.20

¹⁴ Henneme ku hiyeg ka kamaxwa ta gipitit Cristo, nikwe ignes ka hiyá igkisma amnihswa git. Hawwata akiw ku igkis ka kinetni gak, nikwe igkis ka hiyá igkisma kamaxwa ta gipitit. Hawwata akiw ku pahapwi ka kinetihwa gitkis gimin, nikwe igkis ka hiyá igkisma kinetni gak.

¹⁵ Hawwata akiw ku ner pahapwi ka awahkiska giminkis hiyeg, nikwe ig ka hiyá igma kinetihwa gitkis. Hennewa in ku samah Uhokri gannasan minikwek-nene awna. In awna:

"Ku pahapwi ewk kibeyne inetit, wis batek ku samah ig danuh wot. Juktah gikugku barewye wot."

¹⁶ Henneme ka madiktema hiyeg amapa inakni kibeyne inetit. Igwa amekene Isaías awna minikwak:

"Kiyapwiye, yuma hiyeg iha unetni."

¹⁷ Ka sam. Amawka ku hiyeg kinetni gak Cristo kahadbe ignes ik adahan igkis kamaxwa gipitit.

Hiyeg Judeyenepwi Ka Hiyá Igkisma Wihwa Ariw Ku Samah Igkis Ka Kamaxwa Gipitit Jesus

¹⁸ Nawenétke pahapwi yaytak hiyapni henne, ig awna: "Nawenétke hiyeg judeyenepwi ka kamaxwa gipitit Cristo awaku igkis ka kinetni gak." Nukebyi, igkis kuwis kinetni gak. Mmanawa ig Cristo kuwis kinetihwaka gimin muwwapu giwaxrikis he danuhe amaksemni payttempu.

¹⁹ Nawenétke pahapwi yaytak hiyapni henne, ig awna: "Nawenétke nerras judeyenepwi ka kamaxwa ta gipitit Cristo awaku igkis ka pukuha inakni inetit ku pariye igkis timap." Nukebyi, igkis pukuhpun. Juktah hiyeg ku pariye kane judeyenepwima igkispeke pukuhpun.

Minikwak ig amekene Moís kinetihwa amin inakni. Ig awna ku pariye Uhokri awna gitkis gihiyegapu. Giwn:

"Aysawnemenek nah keh yis judeyenepwi atihpak nupatra awaku ku samah nah amnih nawenéwa hiyegpiyenepwi ku pariye kane nuhiyegapuma. Nah keh yis ka batek apatra ku samah nah amnih hiyeg ku pariye yis ikiygikis ku igkis yumanene gihiyakemn-
nikis."

²⁰ Hawwata akiw amekene Isaías kinetihwa giminkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima akak madikte gi-bowka. Ig awna:

"Uhokri awna: 'Nah utepkanek gapitkis hiyeg ku pariye kane mpiksaw nuharit. Nah hiyapki Swanek ta gitkis hiyeg ku pariye kane ayapti nakhu.'"

²¹ Giminkisme hiyeg israelyenepwi ig Uhokri awna:

"Nah awakasaw gitkis takunipti henneme igkis ka iha nuwnhu, igkis tukuhen."

Ka Madiktema Judeyenepwi Tukuhe Jesus

11 Nawenétke pahapwi yaytak hiyapni henne, ig awna: "Kuri nikwe ig Uhokri tukuhe gihiyegapu israelyenepwi." Nukebyi, ka muwaka awna inakni henne. Nahwa israelyene, nah gihiwahi amekene Abrawh amekene Benjamih, henneme Uhokri ka tukuhen.

² Ig ka tukuhe gihiyegapu. Igkis gikanyanpu ku samah akapuska hawkri. Henneme in danuh ku samah Uhokri gannasan minikweknene awna. Kiyemnahnbay ku samah in kinetihwa gimin Uhokri gawnepe amekene Eliyas. Ig amekene Eliyas kamiye hiyeg israelyenepwi ta git Uhokri. Ig awna git:

³ "Kiyapwiye, igkis umahape pawnepepu, igkis mehe pipigyepkewten. Nawhte msekwe. Igkis nuharit-nene adahan igkis nuwmepten."

⁴ Kiyemnahnbay ku samah ig Uhokri kaytwa giwn. Ig awna:

"Kawa. Ka piswanama pahaponama msekwe. Nah kuwis bayah ndahanwa kaayhsima hiyeg adahan igkis ka paberetusaw apetunat ner batakkarad kewe Baal. Nah kuwis bayah ntewnehker mil (7.000) gikebyikis.

Hennawatbaki ig Uhokri awna.

⁵ Kuri apim inin in hawwata ke minikwakbe. Ig Uhokri bayah gidahanwa gaytakkis hiyeg israelyenepwi gidahan adahan igkis msakwa gikak Uhokri. He gamnihkakisnenwa ig kaniypigkis.

⁶ Hennewa ig kaniygikis ka awakuma gikehbetankisma kabayka henneme awaku gamnihra. Waké ig kaniypigkis awaku gikehbetankis kabaykabe, nikwekam ini gamnihra ka inyerwatma amnihka.

⁷ Ku akak inin nikwe igkis hiyeg israelyenepwi mpiksewnes adahan igkis humaw kibeynepwi giwtrik Uhokri henneme igkis ka utí ku kaharitne igkis mpiksaw. Gaytakkisnen uté. Nerrasnenwa ku pariye Uhokri gikanyanpu ignes uté. Henneme ig Uhokri isaksa kabá madikte igkis motase gihiyakemniskis igkis dahkis giyaknikis.

⁸ Hennewa in ku samah Uhokri gannasan minikweknene awna. In awna:

“Uhokri keh igkis humaw ke hiyegbe ku pariye hi-mekweknenebe. Gihiyakemnikis sab ta git Uhokri. Ku akak inin igkis ke hiyegbe kane hiyap kane timap. Gipewkankis gihiyakemnikis wadit. Bawa kawa, ka wadit.”

⁹ Hawwata akiw amekene Daví awna inakniwata akiw. Ig awna:

“Inin gimirihwankis iní kiniswigkis. In humaw ke pahayku teybe gidahankis adahan gikinseptenkis, adahan gikamaxtenkis, adahan gibiykeseptenkis, adahan igkis katiwnihwepye apatra gitaraksankis.

¹⁰ In ke wotbe giwtyakkis mananbe adahan igkis ka hiyap. In ke wotbe giduhyakis buwinenekwa akak mbeyne.”

Hiyeg Judeyenepwi Gitaraksankis Ka Adahanma Apanenekwatma

¹¹ Nawenétke pahapwi yaytak hiyapni henne, ig awna: “Mmah nikwe mmah hiyeg judeyenepwi gitaraksankis mmah adahan apanenekwa?” Kawa, nukebyi, ka adahanma apanenekwatma. Henneme ini gitaraksankis kawih adahan woka ahin gidahankis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima kahadbe igkis hawwata danuhne git Uhokri. Hawwata akiw ig Uhokri amnihe nerras kane judeyenepwima kahadbe igkis judeyene-pwi atihpak gipatra.

¹² Ku samah hiyeg judeyenepwi tarakse Uhokri gihiyakemni in woka ahin adahan madikte hiyeg amadga wayk utí kabayka. Inkata akiw aysawnemenek ku aysaw igkis ka taraksa gihiyakemni akiw ku aysaw igkis kipun gikak Uhokri gihiyakemni. Apim ini madikte hiyeg pi utipte kabayka akiw.

Hiyeg Judeyenepwi Ke Pahakti Ahbe, Kane Judeyenepwima Hamahkiska Atere

¹³ Kuri nah awna ta yit yis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima. Nah batek numinhu ku samah Uhokri awahkisun yimin adahan nah ekkene giwn ta yit.

¹⁴ Nawenétke nah keh nukebyupwi judeyenepwi atihpak apatra Uhokri giwn. Nawenétke ku aysaw igkis hiyá ku samah yis amapa inakni giwn kabayhtiwa, gaytakkis amnihsa git Uhokrinek igkis isamtawnek ariw gipathawnikis.

¹⁵ Ku samah ig Uhokri miniwpi giwkis hiyeg judeyenepwi, kaayhsima kabayka humaw. Kuri ig kabeypi gikakkis madikte hiyegipiyenepwi ay amadga inin. Aysawnemenek ku aysaw ig diyuh giminkis judeyenepwi akiw, in kaayhsima kabayka akiw. In ke wotbe igkis kannikasakibe ariw miyaka.

¹⁶ Nerras pitatyepwi amekenegben judeyenepwi igkis Uhokri gihiyegapu. Nikwe madikte gihwhipwikis gidahanwata. In kewa pahakti ahbe. Ku eg ah adug gidahan Uhokri, nikwe atawnibdi gidahanwata Uhokri.

¹⁷ Hiyeg judeyenepwi kewa pahakti ahbe “olipegbe” adug ku pariye gidahan Uhokri. Yisme hiyeg kane judeyenepwima yis ke ahbe akamribe. Ku akak inin kaayhsima judeyenepwi aparayewa giw Uhokri. In ke

wotbe eggu ah adug ku pariye gidahan Uhokri in ke wotbe gutawnibdi tigahkabe. Yisme hiyeg kane judeyenepwima in ke wotbe yis hamahkiska atere guminat. Ku akak inin yis ke wotbe yis tarakwabe gidugiktakkis judeyenepwi yis iwenebe gawaygyikis.

¹⁸ Nikwe ka yi muwaka ikaw kabaytema giwkis hiyeg judeyenepwi. Pariyenekay yis keh yiwanti henne? Yis he atawnibdinen. Igkisme hiyeg judeyenepwi igkis humaw ke akatbe yidahan. Ka yisma akamaxten akat. Kawa. Waké judeyenepwi yumahbe, kitki yis hiyá ahama-sakankam?

¹⁹ Nawenétke pahapwi kane judeyenepwima hiyapni henne, ig awna: “Henneme in ke wotbe gatawnibdi tigehpika adahan ikene iwetrit nuthu. Nikwe nah kabayte giwkis.”

²⁰ Piwnapriknawa igkis tigehpika. Henneme igkis tigehpika awaku igkis ka iha Uhokri giwn. Yisme hamahkiska atere awaku yis kamaxwa gipitit. Nikwe ka yi muwaka keh yiwanti nikak. Apuriwnabay yihiyakemni ku nawenétke yis meksa Uhokri ig tukuhepy hawwata.

²¹ Ig Uhokri ka kapigsa nerras judeyenepwi ku pariye igyerwa guwntak eggu ah adug ku pariye gidahanne Uhokri. Ku yis hiyá ig ka kapigsa gihiyegapu judeyenepwi, yiskata akiw he hamahkanen atere? Ku yis kawmata iha giwn ig Uhokri kawmata kapigsay.

²² Hennewa ig Uhokri kagamnihrasima. Henneme ig hawwata hiyapkis mbeyne gitkis hiyeg ku pariye taraksapye. Yisme ig kagamnihrasima yikak. Ku yis msakwa akak gamnihra, ig kagamnihrasima yikak. Henneme ku yis meksepi, ig tigehepy hawwata.

²³ Igkisme hiyeg judeyenepwi ku igkis wages gihiyakemnikis adahan igkis ka meksa Uhokri akiw, ayge nikwe ig hamahkiswigkis atere gidukwenitkis akiw. Ik adahan ig keh henne.

²⁴ Yis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima yis ke wotbe yis tigahkabe ariwntak pahakti ah adug akamri yis hamahkiskabe ta aminat kibeyne ah adug “olipeg” ku kariwntak yis ka ayta. Igkisme hiyeg judeyenepwi igkis ke wotbe igkis egwa ah gutawna kibeynewatbe. Ayge nikwe in ka mahiko ig Uhokri hamahkisrikis atewata adukwenit akiw.

Aysawnemenek Judeyenepwi Wages Gihiyakemnikisne

²⁵ Nukebyupwi, nah ikene inakni yinetni amin ku pariye yis kotene hiyakte kahadbe yis ka ikaw kabaytema giwkis hiyeg israelyenepwi. Ku akak inin kabá madikte hiyeg israelyenepwi dahkise giyaknikis giw Kiyapwiye Jesus. Henneme in ka adahanma apanenekwatma. Aysawnemenek ku aysaw madikte hiyeg kane judeyenepwima ku pariye Uhokri gikanyanpu ku aysaw igkis kuwis kamaxwa ta gipitit, apim ini igkis israelyenepwi ka dahkis giyaknikis giw Kiyapwiye Jesus akiw.

²⁶ Ayge nikwe madikte hiyeg israelyenepwi isamtawnek. In hennewa ku samah Uhokri gannasan miniweknene awna. In awna:

“Aysawnemenek wamnihtenwiye pes giwntakkis hiyeg siyawhyenepwi. Apim ini ig wiwhpiye gipathawnikisnek.”

²⁷ Hawwata akiw in gannasan awna:

“Nah wiwhe gipathawnikis gipititakkis ku samah nah ikakse gitkis minikwak.”

²⁸ Ku akak inin kabá madikte hiyeg judeyenepwi ka timpekere Uhokri ginetni gimin Kiyapwiye Jesus. Inneki keh igkis wageswe Uhokri gipetunyapu. Ku samah igkis gipetunyapu in ikí iwetrit ta yit yis ku pariye kane judeyenepwima adahan yiswa wageswa gikagmadapu Uhokri. Ikgisme hiyeg judeyenepwi igkis gidukwenswa Uhokri gibetkipu. Ig kaniyigkis minikwak adahan igkis humaw gihiyegapu. Kuwis ig ikakse henne gitkis gahawkrikis amekene Abrawh, amekene Izaki, amekene Jakó. Ig ka kinisrikis.

²⁹ Mmanawa ig Uhokri ka wages gihiyakemni. Ku pariye hiyeg ig kaniy ignes gikanyanpu adahan apanenekwa. Mmanawa ku pariye ig kakanhaw ig ka xuwahni akiw.

³⁰ Yis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima, minikwak yis ka ihpenema Uhokri giwn. Kurime ig Uhokri amnihpey. Ig amnihpey awaku gihiyegapu judeyenepwi ka iha giwn.

³¹ Henneme aysawnemenek ig amnihpigkisnek hawwata ku samah ig amnihpey. Ku samah igkis kawmata ihpenema giwn, he gamnihkakisnen ig Uhokri amnihgikis. Ig amnihgikis awaku ig kuwis amnihpey.

³² Mmanawa ig Uhokri isaksa madikte hiyeg taraksa adahan in ikene iwetrit git adahan ig gamnihtenkis madikte.

Uhokri Kaayhsima Gihiyakemni

Ef 3.20; Kol 1.16

³³ Kibeyne gidahan Uhokri. Ig kagannusima. Ig kaayhsima gihiyakemni. Kagihiyakemnisima ig. Wis ka hiyá wisma pukuha ku pariye gikehni iné ku pariye gihiyakemni.

³⁴ Yuma pahapwinama hiyeg hiyá asamanak adahan pukuha madikte Uhokri gihiyakemni. Yuma pahapwinama hiyeg kannuh ikí hiyakemniki git Uhokri.

³⁵ Yuma pahapwinama hiyeg ik adahan ig awna: “Nah kuwis ikí arikna git Uhokri. Kuri ig matiwnihnan.”

³⁶ Mmanawa madikte ariknebdí ayipa kuwis Uhokri gidahan. Madikte humaw giwntak Uhokri. Madikte humaw gipitimpi Uhokri. Madikte humaw gidahan Uhokri. Kibeyne gidahan Uhokri adahan apanenekwa. Ameh.

Wewnay Kehnene Uhokri Gibetki

Jo 15.9; Ef 4.1; Kol 1.10; 1 Tess 4.1; 1 Ped 2.11

12 Nikwe nukebyupwi kibeynepwi, ku samah ig Uhokri kagamnihrasima ukakwiye, nah ayá yit ikawnabay pahapwite ta git Uhokri. Ikawnay ta git ke kakanhawkabe ku pariye ipegnene, barewpitye, ku pariye keh ig bateke ginaktin. Ku yis ikaw henne, amun ini nikwe yis inyerwa kehne Uhokri gibetki.

² Ka ba yi wew akak hiyeg gihiyakemnikis amadgaya inin. Isaksanay Uhokri wages yihiyakemni akak nukune hiyakemniki. Ayge nikwe yis hiyaknek ku pariye Uhokri gibetki yis hiyaknek ku pariye kabayka adahan yis keh yis hiyaknek ku pariye keh Uhokri batek yis hiyaknek ku pariye apigkutaprik ku samah gimawkan.

³ Nah ikene yihiyakemni yit yis madikte mmanawa ig Uhokri akak gabay keh nah humaw giwatni yit. Nah ayá yit, ka ba yi ikaw kannuhye mpiy ku samah Uhokri ikí yit. Ikawnabay tuwatapye adahan yis ipegminene yihiyakemni adahan yis utí ku pariye annipwit Uhokri ikí yit akak yikamaxwan ta gipitit.

Wixwiye Cristo Gipit

1 Kor 12.12; Ef 1.22, 4.16; Kol 3.15

⁴ Nah akkitye yit abektey adahan ku samah wixwiye kadahanyekwiye wannipwiye adahan amnihhekne pawtak. Upitwiye pahapwiwa henneme in kadahan kaayhsima ariknebdí. Wis kataybi. Wis kawan. Wis kakugku. Mpuse arikna kadahanyekwiye arannipwi.

⁵ Wixwiye hawwata, wixwiye kaayhsima henneme wixwiyeknepwi pahapwiwa pawtak mmanawa wixwiye pahapwiwa gikak Cristo. Wixwiye ke wotbe wixwiye Cristo giwanbetbe. Wixwiye kamawkanak pawtak.

Kawihnbay Yannu Pawtak Gidahan Uhokri

1 Kor 12.8; Ef 4.7; 1 Ped 4.7

⁶ Wixwiye mpuse kadahanyekwiye wannuwiye ku pariye Uhokri gikan ta upititwiye akak gabay. Amawka ku wixwiye kabipwiye kawih ini ku pariye ikaka ta upititwiye. Ku ikaka ta pipitit adahan pis awnene yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri, amawka pis awna pakeku akak pikamaxwan awaygyi.

⁷ Ku ikaka pipitit adahan pis ayapekne, amawka ku pis kabipwiye ayapa hiyeg. Ku ikaka pipitit adahan pis kannuhekne, amawka ku pis kabipwiye kannuh hiyeg.

⁸ Ku ikaka pipitit adahan pis ikene hiyeg gihiyakemnikis, amawka pis ka mará ikí gihiyakemnikis. Ku pis ikaka pipitit igiska adahan pisme kakanhaw ta gitkis hiyeg ku pariye yumanene gidahankis, amawka ku pis kakanhaw gitkis akak madikte pibetki. Ku ikaka pipitit adahan pis wewkisne hiyeg, amawka pis kannuh apuriw pihiyegapu. Ku ikaka pipitit adahan pis amnihhekne, amawka pis amnih hiyeg akak madikte pibetki.

Bateknabay Gikakkis Hiyeg Apititakwa Yiyakni

Jo 13.34; 2 Kor 6.6; 1 Tim 1.5; Eb 13.1; 1 Ped 1.22, 4.8

⁹ Bateknay gikakkis hiyeg apititakwa yiyakni. Ka yi muwaka batek gikakkis akak yihepkanenwatma. Tukuhwepnabay ariw mbeyepye hiyakemniki. Kamaxwanabay ta apitit kibeynenen hiyakemniki.

¹⁰ Bateknay pawtak kabayhtiwa ke wotbe yisweke pakebyeknebe guwntak pahapowa inagti. Mpiksawnay kiyathak pawtak.

¹¹ Ka yi muwaka mabipwihwa. Kannipwinabay gidahan Ukiparawiy akak madikte yabipwi giwntak Uhokri Gitip.

¹² Bateknay yinaktin adahan ini kabayka ku pariye nemnikumpiye. Kiyaknihwanabay abetnewa ini mbeyne. Piriyepekawnay apanenekwa.

¹³ Ku aysaw pikebyi Jesus gihiyega muwak arikna git, amnihnig. Amapanig ta yipinekut.

¹⁴ Ayapnay git Uhokri adahan ig awahkis kabayka giminkis nerras ku pariye hiyapkisne mbeyne ta yit. Henna, nukebyupwi. Ayapnay git kabayka gidahankis. Ka ba yi ayá git mbaykama gidahankis.

¹⁵ Bateknabay yinaktin payak gikakkis hiyeg ku pariye batekyepwi ginaktinkis. Tihnbabay payak gikakkis hiyeg ku pariye kadniyepwi.

¹⁶ Kiyathanay madikte hiyeg hehpekwiye. Ka yi muwaka kiyatha hiyeg he kiyatyepwinenwatma. Amawka yis kiyatha hiyeg ku pariye yumanene gikiythanikis hawwata. Ka yi muwaka ikaw hiyakemnitema giwkis.

Ka Yi Muwaka Diyuhkis Pahapwi

Lk 6.32; 1 Ped 3.9

¹⁷ Ku pahapwi hiyapkis mbeyne ta yit, ka ba yi diyuhkis akawatma mbeyne ta git. Amawka ku yis keh ku pariye waditnen giwtrikkis madikte hiyeg.

¹⁸ Mpiksawnay pasamrak gikakkis madikte hiyeg ku aysaw ik adahan wixwiw pasamrak gikakkis.

¹⁹ Nukebyupwi kibeynepwi, ku pahapwi taraksa yikak, ka yi muwaka diyuhkisri. Ka yi muwaka dagawnaw git. Ite igwa Uhokri diyuhkisri yidahan. Mmanawa ig Uhokri gannasan awna:

“Nahwa diyuhkis mbayka ta gitkis hiyeg. Nahwa katiwnise gitaraksankis gitkis. Inakni Ukiparawiy awna.”

Wanegbetnay Ahawkan Mbeyepye Hiyakemniki Akak Kibeyne Hiyakemniki

Mt 5.43; Lk 6.27, 23.34; Át 7.60

²⁰ Ka inenwatma yis ka diyuhkisrima henneme amawka ku yis amnihpig ku samah Uhokri gannasan awna adahan yis keh. In awna:

“Ku pipetunya matipwepye, amnihnig ikapnig. Ku ig arabyupye un, ikapnig akak un. Mmanawa ku pis keh henne, amun ini nikwe pis wanegbetene gihawkan ke wotbe pis ikenebe tiket amey ta gitewharit. Ig ka ik adahan ig msakwa akak gidahan gihiyakemni.”

²¹ Ka ba isaksa mbeye hiyakemniki adahan in wanegbeta pihawkan. Pisme wanegbeta ahawkan mbeyepye hiyakemniki akak kibeyne hiyakemniki.

Ihpanay Hiyaptigi Giwn

Titu 3.1; 1 Ped 2.13

13 Amawka ku madikte hiyeg iha hiyaptigi giwn. Hiyaptigi ay ka giwnteknewatma. Ig ay awaku igwa Uhokri ikaksig. Waké ka Uhokrima ikigi adahan ig humaw ikiparat, ig ka humawkam ikiparat.

² Ku pahapwi meksa hiyaptigi, amun ini nikwe ig kapetunsa ku pariye igwa Uhokri ikí. Aysawnemenek ig ner pahapwi ig katiwnisepeka git.

³ Hiyaptigi ka adahan apiskama gidahankis ku pariye wewnepwi wadit. Igkisme ku pariye kehnepwí mbayka apiskanen giwtrikkis. Ku pis ka muwaka pukuhpaw gibohri hiyaptigi, amawka ku pis keh kabaykanen. Ayge nikwe ig kabayhap.

⁴ Mmanawa ig Uhokri kawih hiyaptigi adahan kehne kabayka pidahan. Pisme ku pis kehne mbayka, hiyawa pis pukuhpaw gibohri nikwe. Mmanawa ig kadahan gidatni pidahan adahan ig keh pis katiwnih pitaraksan. Ig ka samanaw pikak. Ig Uhokri kawihgi adahan ekkene ta gitkis kehnepwí mbayka ku ig ka batek aynesnima akak gikehnikis kane kabay.

⁵ Amawka ku wixwiw iha hiyaptigi giwn. Wixwiw iha giwn ka inenwatma awaku wixwiw pukuhpaw abohri gidagonyima henneme hawwata awaku utipwiw akki wotwiw ku in kabay adahan wixwiw iha giwn.

⁶ Awaku ini hawwata wixwiw katiwnih karukri ta git gupelma mmanawa ini ku samah ig ukumaduketniwiw ini gannipwi gidahan Uhokri.

Katiwnihnay Yimatiwnihni

Sa 37.21

⁷ Nikwe katiwnihnay yimatiwnihni ta gitkis madikte hiyeg. Katiwnihnay gupelma. Katiwnihnay ladwan. Apisnay gibohrikis. Kiyathanigkis.

⁸ Ka yi muwaka msakwa akak matiwnihka yiwaku: Msakwanay inenewa akak matiwnihka batekakka. Ini batekakka wis ka pisenwanma katiwnihni. Ku wis batektenekwa gikakkis uyakipwi hiyeg, wis kuwis mateke madikte Uhokri gikumadukan.

Batekknay Pawtak

Mt 22.39; Jo 13.34, 15.12; Gál 5.14; 1 Ped 1.22; 1 Jo 3.11, 4.7

⁹ Ig Uhokri gikumadukan awna adahan wis ka powkemnihwa adahan wis ka umah hiyeg adahan wis ka amepwi adahan wis ka amiyhaw adahan wis ka keh ariknawnama mbayka akiw. Madikte inakni gikumadukan in kuwis ay abet inakni gikumadukan adahan wis batek gikakkis uyakipwi hiyeg hawwata ku samah wis batek akak upit.

¹⁰ Ku wixwiw batekak pawtak, nikwe wixwiw ka keh akebyi ini mbayka. Ayge nikwe ku wixwiw batek gikakkis uyakipwi hiyeg, amun ini nikwe wixwiw kuwis ihpe-ne madikte Uhokri gikumadukan.

Kawihminawnay Akak Jesus Gihiyakemni Kabutenne

¹¹ Amawka wixwiw pi mpiksawte adahan wixwiw keh kabayka pawtak. Kuwis ahawkanaprik danuh adahan uhiyakemniwiw wadis adahan wixwiw miniw ariw uhiyakemniwiw ku pariye kane kabay. Hennewatbaki in. Mmanawa kennesa ahawkanaprik adahan wixwiw danuh ta git Uhokri. Ahawkanaprik pi kennesate ariw ku samah wixwiw kamaxwa gipitit pitatye.

¹² Kuwis ke wotbe hiyakamin hiyepewkemet. Wow-skawniwiw abet ini amisnapi ay amadga inin in me pisenwamet. Minikwak wixwiw ke wotbe uhiyakemniwiw ay abet amisnapiyen. Kurime ig Kiyapwiye Jesus ku-

wis uguhe uhiyakemniwi. Ku samah kabutniki ka amapa amisnapyi nibetit, uyay ka amapa patahwaki abetit uhiyakemniwi akiw. Uyay wew akak uhiyakemniwi kabutenne kipun akak kibeyne hiyakemniki. Ini-newa umaptentenwiw giwkis upetunyapuwi.

¹³ Uyay wew akak kibeyne hiyakemniki akak yihiyakemni kabutenne ke puwipwakbe. Ka yi muwaka dxtasaw akak arewhaki iné akak urukihwaki iné akak mahayakemniki iné akak maraki iné akak iniyaka iné akak atihpaka.

¹⁴ Kawih nabay Ukiparawiy Jesus Cristo gihiyakemni ta abetit yihiyakemni. Ka yi muwaka iki yitew akiw adahan yis kehne yihiyakemni amadgaya inin abetki.

Ka Sam Pikebyi Ka Wew Kema Pisma Ka Ba Ikiygi Ku Ig Ka Kibeynema

Mt 7.1; Rom 2.1; 1 Kor 4.5; Tiyagu 4.11

14 Ku pahapwi kuwis kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus henneme ku ig kote hiyakte hiyakemniki kabayhtiwatma, ka sam. Amapanigbay henneme ka ba yi piledukaw gikak amin ku samah gihiyakemni.

² Git pahapwi hiyeg ka sam ig ax madikte axkaritnepwi. Pahapwime ku pariye ka hiyak hiyakemniki kabayhtiwatma ig ka ax im madiktema.

³ Amawka ku ner ku pariye ax im madikte, amawka ku ig ka ikaw kabaytema giw ner ku pariye ka ax im madiktema. Hawwata akiw ner ku pariye ka ax im madiktema, ku aysaw ig hiyá ner ku pariye ax im madikte, amawka ku ig ka ikiygi ku ig waditnepyenen. Mmanawa igwa Uhokri amapig akak gihiyakemni henne.

⁴ Nukebyi, pariylenekap pis awnene gimin ku ig ka kibeynema? Ner ka pihiyegama adahan pis ipegminene gihiyakemni ba in kibeynewatma. Ignewa pahapwiwa gikipara ik adahan awna gimin ba ig kibeyne ba kawka ba ig ka kibeynema. Bawa ig kibeyne mmanawa ig Ukiparawiy kaayhsima gidatni adahan keh hiyeg kibeyne.

⁵ Gaytakkis hiyeg ikiy pahay hawkri ku in pi kiyatte ariw nawenéwa hawkri. Gaytakkisme ikiy madikte hawkri kiyatyekwiye. Amawka madikte hiyeg ahegbetenekwiye gihiyakemnikis adahan hiyá ku pariye wadit giwtrikkis kahadbe gihiyakemnikis ka mategbetnama.

⁶ Ku pahapwi kiyatha pahay hawkri, ka sam. Ig kiyatin gidahan Uhokri gibetki. In kabay. Hawwata ku pahapwi ax im madikte, kawmata sam. Ig axne gidahan Ukiparawiy gibetki. Mmanawa ig kabayha Uhokri adahan ini gimana. Hawwata ku pahapwi ka ax madiktema axkaritnenepwi, kawmata sam. Ig maxhewne gidahanwata Ukiparawiy gibetki, ig hawwata kabayha Uhokri adahan gimana.

⁷ Mmanawa wixwiw Jesus gihiyegapu, wixwiw ka kumaduka upitwiw akiw. Iné wixwiw ka kumaduka umiremniwiw.

⁸ Ku samah wixwiw aynete amadga inin, wixwiw keh madikte gidahannen Ukiparawiy gibetki. Ku aysaw wixwiw miyá, wixwiw miyá ku samah Ukiparawiy gibetki. Ku wixwiw msakwa ay, ka sam. Ku wixwiw miyap, kawmata sam. Wixwiw udukweneywa giwaku Ukiparawiy.

⁹ Adahanikwa ini ig Cristo umahkiswe ig kannikaw ariw gimiremni ig ipegnene akiw kahadbe ig wageswa gikiparakiswata hiyeg miyapyenpu gikakkis ku pariye kotene miyate.

¹⁰ Pariylenekap nikwe, mmahkama pis ikiy pikebyi ku ig waditnepyenen apatra ku samah ig ka wew hawwata kema pisma? Ya pis? Pariylenekap, mmahkama pis ikaw kabayte giw pikebyi? Aysawnemenek wixwiw madikte tabirbet gipetun Uhokrinek adahan igwa hiyak ukakwiw.

¹¹ Hennewa in ku samah Uhokri gannasan minikwek-nene awna. In awna:

“Ukiparawiy awna wotwiw: ‘Ku samah inyerwa nah hiyakni ku nah ay, nah hawwata nah hiyakni ku inyerwa madikte hiyeg paberetusaw nupetunatnek aysawnemenek adahan igkis kumadukasewnes nuthu. Apim ini madikte hiyeg awnanek ku nahnewa Uhokri.’”

¹² Ayge wixwiw mpuse akkamnih madikte ku pariye ukehniwiw ta git Uhokri adahan igwa hiyak ukakwiw.

Ka Ba Taraksasa Pikebyi Akak Im

1 Kor 8.7

¹³ Nikwe uyay ka muwaka ikiy pahapwinama ukebyi ku ig ka kibeynema. Uyay ka apuriw ukebyupwi gitarakankis. Uyay apuriw udahanwiywa utaraksanwiw. Battukawnabay adahan yipit adahan yis ka kehpima yikebyi taraksa.

¹⁴ Nah hiyakni kabayhtiwa ku yuma ariknawnama ku pariye Uhokri keh, yuma ariknawnama keh wixwiw humaw patehwepye giwtrik Uhokri. Henneme ku pahapwi ikiy pahá arikna ku in ik adahan keh ig patehwe, hennewa ku ig daxni in patahwakiwa gidahan. Kuwis Ukiparawiy Jesus akki inakni nuthu.

¹⁵ Nikwe hiyapnabay, nukebyupwi. Ku wixwiw Jesus gihiyegapu ax im giwtrik pahapwi ku pariye iki ku in keh wis patehwe, nikwe ik adahan wixwiw taraksasig. Amun ini nikwe wixwiw ka wewnema akak Uhokri gamnihra. Ig Cristo umahkiswe gidahan ner pahapwi hawwata. Ka yi muwaka ax ariknawnama ku pariye ik adahan taraksase pahapwi ku kadahan Cristo umahkiswe. Nawenétke yis keh ig biyuk giw Uhokri nikwe.

¹⁶ Ku pis kehkere ku pariye arikna kabay pit henneme gitkisme nawenépwi hiyeg in ka kabay, amawka pis ka keh ini ku pariye kane kabayma gitkis.

¹⁷ Mmanawa ku samah wixwiw kuwis kawih Uhokri gikumadukan, nikwe axka higapka ka ariknawnama wotwiw akiw. Nah akkrite yit arikna ku pariye pi muwakte wotwiw. Inin ukehniwiw kabayka akak pasamraki batekka giwntak Uhokri Gitip, inineki ku pariye pi muwakte wotwiw.

¹⁸ Ku pahapwi wew akak ini Cristo gihiyakemni, nikwe ig keh Uhokri batek ginaktin. Hawwata giyakipwi hiyeg batek ginaktinkis gikak.

¹⁹ Nikwe uyay aharit ku pariye adahan pasamraki. Uyay aharit ku pariye adahan wagahkisne ukebyi gawaygyi.

²⁰ Ku pis taraksasa pahapwi akak im ku pariye ka kawih gidahan, nawenétke pis menbete ini hiyakemniki ku pariye Uhokri kuwis iké ta gipitit. Ka muwaka keh henne. Madikte axka ka sam wis ax. Henneme ku umana taraksasa ukebyi, in ka kabay wis axni.

²¹ Pi kabayte wis ka ax im, wis ka higap win, wis ka keh ariknawnama ku pariye taraksasa ukebyi.

²² Ku pis hiyakni ku madikte axkaritnenepwi ka sam, tinwohew ariw pi kabayte. Gikak Uhokri neni pis hiyakni. Ku wis keh ku pariye wis hiyakni ku in wadit, hiyawa wis batek.

²³ Henneme ku wis ax im ku pariye wis ka hiyak ba in inyerwatma kabay adahan wis ax, nikwe wis kataraksanye giwtrik Uhokri. Mmanawa amun ini wis mpiksewne keh ku pariye wis ka hiyak ba inyerwatma kabay adahan wis keh. Ku wis keh ku pariye wis ka hiyak ba in waditnama, ayge nikwe wis kehne taraksaki nikwe.

Wixwiy Ka Keh Kabayka Udahanwiynenwatma

Mk 10.45; 1 Kor 10.24; Fil 2.4

15 Wixwiy ku pariye hiyeknepwi hiyakemniki kabayhtiwa amawka ku wixwiy kiyakni hwa gikakkis hiyeg ku pariye kotene hiyakte hiyakemniki kabayhtiwatma. Amawka wixwiy ka keh kabayka udahanwiynenwatma.

² Amawka wixwiy kehnekwiye ku pariye kabay gitkis ukebyupwi kahadbe igkis tipiknene aymuhwenene gikak Uhokri gihiyakemni.

³ Mmanawa igwa Cristo ka keh kabayka gidahannenwatma. In hennewa ku samah Uhokri gannasan minikweknene awna. In awna:

“Nighu nah amapa ta nupitit madikte ini mahipwihka ku pariye hiyeg awna pimin.”
Hennewatbaki ig Uhokri gannasan awna.

Uhokri Gannasan In Ukannuhtenwi

Jo 15.3, 17.17; Ef 5.26, 6.17; 2 Tim 3.15; 1 Ped 1.22, 2.2; 2 Ped 1.19

⁴ Madikte Uhokri gannasan minikweknene in adahan ukannuhtenwi. In adahan ikene wawaygyiy adahan wixwiy ka miniw ariw wohpanwi inin kabayka ku pariye nemnikumpiye.

⁵ Kibeyne gidahan Uhokri. Ignewa ikí wawaygyiy. Ignewa keh wixwiy kiyakniye wahap. Ig keh wixwiy wew akak pahatwowa uhiyakemniwiynek gikak Cristo gihiyakemni.

⁶ Ayge nikwe ik adahan wixwiy kabayha giw Uhokri Ukiparawiy Jesus Cristo gig akak pahatwowa uhiyakemniwi akak pahatwowa wownwi.

Hiyeg Kane Judeyenepwima Hawwata Humaw Jesus Gihiyegapu

Át 10.34; Rom 9.24; Gál 3.28; Ef 2.16

⁷ Amapaknay pawtak kabayhtiwa hawwata ku samah ig Cristo amerepwi. Ayge nikwe Uhokri kiyathaka.

⁸ Mmanawa ig Cristo humaw Uhokri giwatni giminkis hiyeg judeyenepwi adahan ig ekkene gitkis ku Uhokri giwn ka waditnepenema. Ig awahkiska adahanikwa

ig utipkis gitkis ini kabayka ku pariye Uhokri gikaksan ta gitkis gahawkrikis.

⁹ Ig hawwata woka ahin gidahankis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima adahan igkis hawwata kabayha Uhokri adahan gamnihra. In hennewa ku samah Uhokri gannasan minikweknene awna. In awna:

“Nikwe nah kabayhap ayge gibetkis hiyeg kane judeyenepwima. Nah pak apat payak gikakkis adahan kibeyhene piw.”

¹⁰ Hawwata in gannasan awna akiw. In awna:

“Yis hiyeg kane judeyenepwima, bateknay yinaktin payak gikakkis Uhokri gihiyegapu judeyenepwi.”

¹¹ Hawwata akiw in gannasan awna:

“Kabayhanay Ukiparawiy madikte yis ku pariye kane judeyenepwima. Kabayhanigbay kaayhsima madikte yis hiyegipiyenepwi.”

¹² Hawwata amekene Isaías awna:

“Aysawnemenek pahapwi gihiwih amekene Jessé ig danuh atanek. Ig humaw kewa pahakti ahinanyobe ku pariye metakwa hiyan ariwntak gudug mugumugupye. Ig kumadukanek nerras hiyeg kane judeyenepwima. Igkisme kamaxwa ta gipititnek adahan ig gamnihpitnikisnek.”

Hennewatbaki ig Uhokri gannasan awna.

Nah Ekkene Uhokri Giwn Muwwapu

Át 1.8; Rom 1.15; 2 Kor 5.18

¹³ Kibeyne gidahan Uhokri ku pariye keh wixwiy kamaxwa ta gipitit adahan ig wamihtenwiynek. Ig keh yis batek yinaktinnek. Ig kariswehse yiyakninek akak ini yikamaxwan. Numawkan ig keh yis kamaxwa ta gipitit kiyesrad akiw gipitimpi Gitip.

¹⁴ Nukebyupwi, nah hiyakni ku yis kibeynepwi hiyeg, yis kuwis hiyakemniye adahan yis ikene hiyakemniki pawtak.

¹⁵ Henneme nah ka mará kiyekis yit aynessa hiyakemniki amadgatak inin kagta. Nah kibowka awna inakni yit mmanawa nah ka awna nuwneteknewatma.

Ignewa Uhokri akak gabay ¹⁶ ignewa keh nah humaw Cristo Jesus giwatni. Ig awahkisun giminkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima adahan nah ekkene ginetni ta gitkis. Nukebyupwi, ku samah judeyenepwi gimuwpegakis kakanhaw ta git Uhokri, nah hawwata ku samah nah ekkene Uhokri ginetni amun ini nah ke wotbe nah kakanhewnebe ta git Uhokri. Madikte hiyeg ku pariye ihepye inakni nnetni igkis humaw kewa nukanhube ta git Uhokri. Igkis ik adahan ig Uhokri amapigkis mmanawa Gitip barewpi theprikis.

¹⁷ Kibeyne, ig Cristo Jesus keh ini nannipwi gidahan Uhokri wew kabayhtiwa. Nah batek kinetihwa amin ku samah ig wewkisni.

¹⁸ Nah ka kibowka kinetihwa numinhu. Henneme nah kaayhsima batek kinetihwa amin ku pariye ig Cristo keh nupitimpi. Mmanawa ku aysaw nah akki Uhokri ginetni ta gitkis hiyeg kane judeyenepwima, ig keh igkis iha inakni ginetni. Ignewa ikí nuthu nuwnhu. Igwata ikí gannu ta nupitit.

¹⁹ Kibeyne, ig ikí gannu ta nupitit adahan nah kehne kibeyne annut ku pariye keh hiyeg wakaymni. Ini Uhokri Gitip gannu keh igkis kamaxwa ta gipitit Uhokri. Akak ini gannu ay nupithu nah wageswa muwwapu paytwempuriw. Nah ekkene ginetni gimin Cristo muwwapu. Nah kapusa ariwntak paytwempu Jerusalém he nah danuhe tahhan apitit waxri Ilíriyamnaw ku pariye piyawakad.

²⁰ Apanenekwa nah mpiksaw adahan nah ekkene inakni kibeyne inetit ku kiney Cristo giw kote timapkan-te. Nah ka ekkekere giwn ku kiney nawenépwi hiyeg kuwis ekke inakni giwn. Nah numawkan adahan nah akkin ta gitkis hiyeg ku pariye kote timapnite.

²¹ In ku samah Uhokri gannasan minikweknene awna. In awna:

“Ku pariye hiyeg kote akkakante Uhokri gitkis, igkis hiyakrinek. Ku pariye hiyeg kote timapte gak, igkis pukuha gihiyakemninek.”

Nah Danuhpekere Atere Roma

²² Nukebyupwi, kaayhsima hawkri ini nannipwi adahan nah ekkene Uhokri giwn gitkis in mpithan in keh nah ka kahawkan danuha atere yit.

²³ Kurime nah kuwis pisenwa nannipwi ay apit inin waxri. Kuri ik adahan nah danuhpa yit ku samah nah kuwis aharit kibite kamukri kuwis.

²⁴ Nah kabá ahegbet atak akki Uhokri giwn ta apitit Espanyamnaw ayhté pahambaytak yiwaxri. Nikwe apim ini hawkri gikak Uhokrinek nah mpiya awpre yimuniw. Nah kaayhsima hiyepkere yihepka kahadbe wixwiw darihwak pawtak. Ayteke nikwe hiyawa yis apan adahan nah tipikwiye akak kabayka ta apitit Espanyamnaw.

²⁵ Henneme kurinewa apit nah atak yimkat, nah ataknate ta apitit paytwempu Jerusalém adahan nah ewkne karukri ta gitkis Jesus gihiyegapu ayge.

²⁶ Eggu karukri ikepka nuwakuit gapitkis Jesus gihiyegapu ku pariye msekwenepwi apit waxri Masedôniyamnaw gikakkis nerras ku pariye msekwenepwi ayhté apit waxri Grésiyamnaw. Iggkis pahadguh no karukri adahan gamnihtenikis Jesus gihiyegapu ku pariye madiptapye ayhté apit Jerusalém. Hiyawa igkis ka judeyenepwima henneme igkis kakanhewnes ta gitkis hiyeg judeyenepwi.

²⁷ Iggkis ahegbete ini gihiyakemnikis giwntekneswa awaku igkiswa amnihkereprikis. Hawwata akiw igkis diyuhkiskere giwakkis. Mmanawa ignes hiyeg judeyenepwi kuwis akki kaayhsima kabayka inugikyene gitkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima. Kuri amawka igkisme ayapigkis akak arikna ku pariye kabay amadgaya inin.

²⁸ Kibeyne, igkis iké eggu karukri ta nuwakuit adahan nahme ikepru ta gitkis ukebyupwiw ayhté Jerusalém. Pase nah pisenwa gukepka gitkis, ku aysaw nah hiyá ku eg inyerwa ay giwakukis, ayteke nikwe nah tipik ayteke nah mpiya awpre yimuniw ku samah ntepkemni ta apitit Espanyamnaw.

²⁹ Ku aysaw nah danuh atere yit, ayge nikwe ig Cristo ikí wotwiw kaayhsima batekkanek kaayhsima kabayka. Nah kuwis hiyakni kabayhtiwa.

³⁰ Nukebyupwi, nah ayá yit gidahan Ukiparawiy Jesus Cristo, ku pariye kuwis keh yis batek nukakhu awaku ku samah wixwiweweke kadahanyepwi Gitip ay upitwiw, nah ayá yit ayapanubay akak yipigyepkawni ndahan ta git Uhokri.

³¹ Piriyepekawnabay ndahan adahan ndawnhan atere apitit Judeyamnaw marihwa Uhokri mpithan giwkis nerras hiyeg aygnenepwi ku pariye kane kamaxwa gipitit Kiyapwiye Jesus. Hawwata akiw nawenétke nerras judeyenepwi ku pariye kamaxwenepwi gipitit Kiyapwiye Jesus ayge Jerusalém nawenétke igkis pukuhpaw abohri ini nukan gitkis mmanawa in awahkiska gi-minkis gapitkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima. Piriyepekawnabay ndahan marihwa igkis ka pukuhpaw nibohri.

³² Ayge nikwe gikak Uhokrinek nah danuh ta yit akak batekka, nah iwene nawaygyi ayge yibet.

³³ Uhokri gabay yikaknek. Ignewa kariswehse uyakni-wiynek. Ameh.

Nah Awahkis Kabayka Yimin

16 Nah awahkis ukebyi kiyapuno Febe yimin. Eg kabayno tino. Eg gayapetnikis Uhokri gihiyegapu ayhté apit paytwempu Senkréya.

² Amapanigbay kabayhtiwa ku samah gumawkan mmanawa eg hawwata Jesus gihiyega. Apuriwnigbay. Ikinay gut madikte ku pariye gumawkanitnenepwi mmanawa eg kuwis ayapa kaayhsima hiyeg ay kuwis. Eg ayapan hawwata.

³ Nah awahkis kabayka yimin yis madikte Uhokri gihiyegapu ayge. Wani kiyapwiye Ákwila kabay ndahan gukak gihayo kiyapuno Pisisíla. Egkis kannipwiyos gidahan Cristo Jesus payak nukakhu.

⁴ Egkis ka kapigsa gupitkis ndahan. Nah kabayhigkis, ka nahwanama henneme madikte Uhokri gihiyegapu ku pariye kane judeyenepwima hawwata.

⁵ Nah hawwata awahkis kabayka giminkis madikte Jesus gihiyegapu ku pariye pahadgupu lammisya gupinekukis. Wani nukagmada kibeyne Eppênetu kabay ndahan. Ig kitnene ku pariye kamaxwa ta gipitit Cristo ayge apit waxri Ásiyamnaw.

⁶ Wani kiyapuno Mahi kabay ndahan. Eg kabipwiyo kannipwiyo yidahan.

Ukebyupwi Awahkis Kabayka Yimin

⁷ Wani kiyapwiye Andrôniku kabay ndahan gikak kiyapwiye Júnias. Iggkis nuyaki judeyenepwi ku pariye paraksepka payak nukakhu. Iggkis Uhokri giwatnipwi kiyatyepwi. Iggkis kit kamaxwa ta gipitit Cristo minikwak apit nah kamaxwa.

⁸ Wani nukagmada kibeyne kiyapwiye Ampliyatu, nukabyi Uhokriyan, kabay ndahan.

⁹Wani kiyapwiye Urbanu kabay ndahan. Ig kanni-pwiye gidahan Cristo payak ukakhu. Hawwata nukag-mada kibeyne kiyapwiye Estákis kabay ndahan.

¹⁰Wani kiyapwiye Appeles kabay ndahan. Igyerwa Cristo gihiyega. Wani kiyapwiye Aristóbulu gimunyapu kabay ndahan.

¹¹Wani kiyapwiye Erodiyawh kabay ndahan. Ig nuy-aki judeyene. Hawwata kiyapwiye Narsisu gimunyapu ku pariye gihiyegapu Jesus, wani igkis kabay ndahan.

¹²Wani kiyapuno Tirifóna kabay ndahan gukak kiy-apuno Tirifóna. Egkis kannipwiyos kabayhtiwa gidahan Ukiparawiy. Wani nukagmada kibeyne kiyapuno Pérsi-di kabay ndahan. Eg kagabipwisima kannipwiyo gida-han Ukiparawiy.

¹³Wani kiyapwiye Rufu kabay ndahan. Ig kibeynewa Uhokri gihiyega. Wani ginag hawwata kabay ndahan. Eg kapigsan hawwata ke gukamkayhbe.

¹⁴Wani kiyapwiye Asínkritu kabay ndahan gikakkis kiyapwiye Flegonti, kiyapwiye Ermes, kiyapwiye Pátro-bas, kiyapwiye Ermas payak gikakkis madikte gikeby-upwikis Jesus gihiyegapu ayge akiw.

¹⁵Wani kiyapwiye Filólogu kabay ndahan gukak kiy-apuno Júdyá. Hawwata kiyapwiye Nerew gukak gisam-ru, gikak kiyapwiye Olimpas payak gikakkis madikte Uhokri gihiyegapu ayge ku pariye pahadgupu lammi-sya ayge gukakkis.

¹⁶Aytnihaknabay pawtak ndahan akak inyerwa ba-tekka. Madikte Cristo gihiyegapu ay nukakhu igkis awahkis kabayka yimin.

Pukuhpawwabay Giwkis Kinisekeputnepwi

Mt 7.15; 1 Kor 12.3; 2 Kor 11.1; Ef 4.14, 5.6; Kol 2.8; Titu 3.10; 2 Ped 2.1; 1 Jo 4.1; Judas 4

¹⁷Nukebyupwi, nah ikene yihiyakemni aynessa akiw. Pukuhpawwabay ariw gihiyakemnikis nerras ku pariye keh yihiyakemni ibekhewbet. Pukuhpawwabay ariw gi-hiyakemnikis nerras ku pariye tuguhkiswiye yikama-xwan, nerras ku pariye ka iha inakni yuwit ku pariye yis kuwisnene amapin. Miniwpinabay giwkis.

¹⁸Mmanawa akebyi nerras hiyeg igkis ka kiyé Ukipa-rawiy Cristo. Igkis kiyé he gipitkisnen. Igkis kinista hiy-eg akak barewye yuwit ku pariye kahayak ke wotbe in kibeynebe hiyakemniki adahan igkis gikinsetnikis ner-ras ku pariye kane hiyak hawkri.

Ku Yis Iha Uhokri Giwn, Yis Wanegbet Satanás Gihaw-kan

1 Kor 6.7, 10.3; Ef 6.10; 1 Tess 5.8; Tiyaqu 4.7; 1 Ped 5.8

¹⁹Yisme ka hennema nukebyupwi. Madikte hiyeg ti-me yak ku yis ihpenepwi Uhokri giwn. Inneki keh nah batek nnaktin yikak. Numawkan yis wewnenekwa akak kibeynenen hiyakemniki. Mbeyeme hiyakemniki nah muwaka yis ka wew nikak aynesnima.

²⁰Ayge nikwe ig Uhokri ku pariye keh uyakniwiy kari-saw ig sibuhkis Satanás gihiyegapu ta yit kibentenwa.

Usuh Awahkis Kabayka Yimin

Ukiparawiy Jesus gabay yikaknek yis madikte.

²¹Ig Timótyu ku pariye kannipwiye payak nukakhu ig awahkis kabayka yimin. Hawwata akiw kiyapwiye Lúsiyu gikakkis kiyapwiye Jasawh, kiyapwiye Sosípatru nuyakipwi judeyenepwi igkiswata awahkis kabayka yimin.

²²Nah Térsiyu awahkis kabayka yimin giwaprik Uki-parawiy. Nah kiyapwiye Pol gennepe ku pariye anniri inin kagta gidahan.

²³Ig kiyapwiye Gayu ku kamun nah Pol msakwa, ig hawwata awahkis kabayka yimin. Madikte Jesus gihiy-egapu pahadguhwa lammisya ay gimun. Hawwata kiy-apwiye Erastu awahkis kabayka yimin. Ig apuriwne ka-rukri gidahan gupelma ay apit inin paytwempu. Uke-byi kiyapwiye Kuwartu hawwata awahkis kabayka yimin.

²⁴Ukiparawiy Jesus Cristo gabay yikaknek yis madik-te. Ameh.

Kibeyne Gidahan Uhokri

Ef 1.3, 3.20; 1 Tim 1.17; Eb 13.20; Judas 25

²⁵Kibeyne gidahan Uhokri. Ig detye adahan ikene wawaygyiy ku samah nah kuwis akki yit abet nnetni gi-dahan Kiyapwiye Jesus Cristo. Minikwak hiyeg kotene-ne hiyakte inakni kibeyne inetit gimin Kiyapwiye Jesus.

²⁶Kurime in ekkepka ta gitkis madikte hiyeg muwwa-pu. In ekkepka gitkis amadgatak inakni yuwit ku pa-riye Uhokri gannasan ta gitkis gawnepepu pitatyepwi. Inakni kibeyne inetit ekkepka ku samah Uhokri dehet-niye gawahkisni. In ekkepka ta gitkis madikte hiyeg ka-hadbe igkis ihpin kahadbe igkis kamaxwa ta gipitit Kiy-apwiye Jesus.

²⁷Ig Uhokri kagihiyakemnisima. Yuma pahapwinama kema igma. Kibeyne gidahan Uhokri gipitimpi Jesus Cristo adahan apanenekwa. Ameh.

1 Koríntyus

Inin kagta awahkiska gapit Uhokri giwatni amekene Pol. Ig payteputne. Inin gikagtan awahkiska giminkis Jesus gihiyegapu apitnenepwi paytwempu Korintu.

Ig amekene Pol ikene gihiyakemnikis adahan igkis ka mapihpak. Hawwata adahan igkis ka amapa patahwaki ta gibeitkis. Hawwata ig ikene gihiyakemnikis gitkis maripkewnepwi gikakkis hiyeg kane maripkewnepwima. Hawwata ig akkamnih gitkis ku pariye kabay adahan igkis keh ku aysaw igkis pahadgupu lammisya.

Nah Pol Awahkis Inin Kagta Yimin

1 Nah Pol awahkis inin kagta yimin. Kibeyne, Uhokri kaniypen akak gibetki adahan nah humaw Jesus Cristo giwatni. Nah gikak ukebyi kiyapwiye Sóstenis usuh awahkis inin kagta ²yimin yis Uhokri gihiyegapu koríntuyenepwi. Kibeyne, ig Uhokri barewbetha yihiyakemni awaku ku samah yis pahapwiwa gikak Cristo Jesus. Ig kaniypey adahan yis humaw gihiyegapu payak gikakkis madikte hiyeg muwwapu ku pariye amihswenepwi git Ukiparawiy Jesus Cristo. Ukiparawata ig.

³Ig Wigwiy Uhokri gikak Kiyapwiye Jesus Cristo gayak baykis yikaknek. Igkis kariswehse yiyakninek.

Kibeyne Yis Igisapye Gikak Cristo Gannu Ay Yipit

² Ped 1.2

⁴Nukebyupwi, nah kabayha Uhokri yidahan apane- nekwa. Nah kabayhig awaku ig iké kaayhsima kabayka ta yipitit awaku ku samah yis pahapwiwa gikak Cristo Jesus.

⁵Kibeyne, yis igisapye akak madikte gannu ay yipit awaku ku samah yis pahapwiwa gikak Cristo. Yis kayannusima awna yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri. Yis kayannusima hiyak hiyakemniki ku pariye pes giwntak Uhokri.

⁶Yis humaw henne awaku ku samah yis amere nnetni gimin Cristo, yis wewne nikak.

⁷Ku samah yis aynete kuri yis wahepnenete Ukiparawiy Jesus Cristo gidawnhan, apim ini ig Uhokri kawihkis gannu kaayhsima ta yipitit. Yuma pahatnama gannu ig ka kawihkisnima ta yipitit.

⁸Hawwata akiw ig keh yis humaw apigkutaprik ku samah gimawkan kuri aytekihan juktah amaksemni hawkrinek kahadbe yis yumahwa yitaraksan aynesnima abetnewa ini hawkri ku aysaw Ukiparawiy Jesus Cristo danuh.

⁹Ig Uhokri ka ikisepwe wowwiy mmanawa ignewa ukanyempitniwiy adahan wixwiy pahapwiwa gikak gikamkayh Ukiparawiy Jesus Cristo. Ig ka kaniwiy hennentima.

Ka Yi Muwaka Isaksa Adahan Yihiyakemni Ibekhwetbet

Rom 15.5; 2 Kor 13.11; Ef 4.3; Fil 2.1; 1 Ped 3.8

¹⁰Nukebyupwi, nah ayá yit giwaprik Ukiparawiy Jesus Cristo adahan yis tuguhkis yiwn hehpewiye. Ka yi muwaka isaksa adahan yihiyakemni ibekhwetbet. Msakwanay pahawowa yiyakni pahatwowa yihiyakemni.

¹¹Nukebyupwi, kiyapuno Kulowe gumunyapu egkis kinetihwa nuthu ku yaytak ayge piledukewne pawtak.

¹²Nah kinetni yak ku pahapwi awna: "Nah gidahan kiyapwiye Pol." Pahapwime awna: "Nah kawa. Nah gidahan kiyapwiye Apolu." Pahapwime awna: "Nah kawa. Nah gidahan kiyapwiye Pedru." Pahapwime awna: "Nah kawa. Nahnewa gidahan Cristo."

¹³Mmahki yis awna inakni henne? Wixwiy madikte gidahan Cristo. Cristo ka ibekhwetbetnama.

Ka Yi Muwaka Ikaw Nuhiyega

Mmahki yaytak awna: "Nah gidahan Pol?" Ka nahema daddahkiswa yidukwenaprik. Ignewa Cristo dadahkiswe yidukwenaprik. Kawki nuwaprikma yis kewpi ahakwat un henneme giwaprik Cristo.

¹⁴Kibeynekata nah ka kaywa kibitema hiyeg. Nah kaywe ignesnewa kiyapwiye Kirispu gikak kiyapwiye Gayu.

¹⁵Waké nah kaywa kibite hiyegbe, nikwe yis awnakama ku nah kaywepyi nuwaprikwa.

¹⁶Hawwata nah kaywe gimunyapu kiyapwiye Estéfnas. Henneme nah ka hiyak ba nah kaywa nawenawatma hiyeg akiw.

Cristo Gihiyakemni Ku Samah Ig Umahkiswe, Innewa

Kibeyne Hiyakemniki

1 Kor 2.1, 6; Gál 6.14; Fil 3.7

¹⁷Mmanawa ig Cristo ka awahkisun adahan nah kaywenema hiyeg henneme ig awahkisun adahan nah ekene ginetni. Nah ka ekkene inakni ginetni akakma hiyeg gihiyakemnikis amadagaya ininma. Nah ka muwaka hiyeg ipeg ta apitit akebyi inakni hiyakemniki. Nah muwaka igkis ipeg ta gipititnen Cristo gihiyakemni ku samah ig umahkiswe amin giyakni udukwenaprikwiy. Inakninewa kibeyne hiyakemniki.

¹⁸ Gitkis ignes biyukapye inakni hiyakemniki in he mahayakemnikinen. Wotwiyme wixwiw ku pariye isam-tewnepwi inakni Uhokri gidatni.

Hiyakemniki Amadgaya Inin In Waditnepyenen Git Uhokri

1 Kor 2.1, 3.19

¹⁹ Mmanawa Uhokri gannasan minikweknene awna: "Ku pariye hiyeg hiyakemniyepwi akak hiyakemniki amadgaya inin, nah pisenwa akak gihiyakemnikis madikte. In mapiye madiktenek."

Hennawatbaki ig Uhokri gannasan awna.

²⁰ Nikwe hiyeg gihiyakemnikis amadgaya inin in he waditnepyenen. Kannuhekeputnepwi amin hiyakemniki amadgaya inin giwnkis waditnepyenen. Hiyakemniyepwi amadgayapu inin giwnkis waditnepyenen. Ig Uhokri kahayaksa madiktenek ku in he mahayakemnikinen.

Gitkis Hiyeg Unetni In Mahayakemniki Bawa Kawa

²¹ Mmanawa ig Uhokri kagihiyakemnisima. Ig ka isaksa adahan hiyeg utipri akak gidahankisma gihiyakemnikis. Henneme ku samah igkis kinetni arak ku samah Cristo amnihpewiy inakni keh igkis utipri. Gaytakkis hiyeg ikiy inakni unetni ku in mahayakemniki. Bawa in ka mahayakemnikima. Ku pariye hiyeg kama-xwa gipitit Cristo ignes isamtaw ariw gipathawnikis.

²² Apanenekwa ku aysaw usuh kinetihwene gimin Cristo ta gitkis hiyeg judeyenepwi, igkis awna wothu: "Ku yis keh annut wowtrik adahan arekhetni Uhokri gidatni ay yipit, nikwe usuh iha yiwn." Usuhme timapni henne, usuh ka keh annut. Usuh he ekkenen gitkis ku samah Cristo umahkiswe amin giyakni gidukwenaprikis. Gitkis gaytakkis judeyenepwi inakni yuma Uhokri gidatni nibet. Henneme gaytakkis ku pariye Uhokri gikanyanpu adahan igkis humaw gihiyegapu, igkis pukuhipin ku samah Cristo gimiremni in Uhokri gidatni adahan wamnihtenwiw. Mmanawa ini ku pariye ikaka ku in yuma Uhokri gidatni nibet, ini pi datte ariw hiyeg gidatnikis amadgaya inin.

Ignesme hiyeg grésiyenepwi gayapnikis wothu nawenéwa ariw judeyenepwi gayapnikis. Apanenekwa ku aysaw usuh kinetihwene gimin Cristo ta gitkis hiyeg grésiyenepwi igkis awna wothu: "Ku yis ekkene kibeyne hiyakemniki wothu, nikwe usuh iha yiwn." Usuhme timapni henne, usuh he ekkenen gitkis ku samah ig Cristo umahkiswe amin giyakni gidukwenaprikis. Gitkis gaytakkis grésiyenepwi inakni mahayakemniki. Henneme gaytakkis ku pariye Uhokri gikanyanpu adahan igkis humaw gihiyegapu igkis pukuhipin ku samah innewa Cristo gimiremni in Uhokri gihiyakemni. Mmanawa ini ku pariye ikaka Uhokri gimahyakemni in pi hiyakemnite ariw hiyeg gihiyakemnikis amadgaya inin.

Uhokri Gihiyegapu Ka Kibitema Ikaka Hiyakemniyepwi Ay Amadga Inin

Mt 11.25; Tiyagu 2.5

²⁶ Nukebyupwi, wixwiw ka ariknawnama henneme kibeyne wixwiw Uhokri gikanyanpu adahan wixwiw humaw gihiyegapu. Ipegminanay ku samah wixwiw. Wixwiw ka kibitema ikaka hiyakemniyepwi gapitkis hiyeg amedgenepwi inin. Iné wixwiw kawmata kibitema igisapye. Iné wixwiw kawmata kibitema ikaka kiyatyepwi.

²⁷ Henneme kibeyne wixwiw Uhokri gikanyanpu adahan wixwiw humaw gihiyegapu. Hiyaksa ig kaniy hiyeg kane hiyak hawkri adahan marekwene hiyeg ikewnepwi hiyakemniyepwi amadga inin. Ig kaniy hiyeg yumanene gannukis adahan marekwene hiyeg kagan-nukissima amadga inin.

²⁸ Ig kaniy hiyeg tuwatapyenen yumanene gikiythanikis. Ig kaniy hiyeg ku pariye ka ariknawnama adahani-kwa igkis pisenwepyes akak hiyeg gikiythanikis amadgaya inin.

Yuma Pahapwinama Hiyeg Hiyá Igma Ikawpari Hiyakemniye Giwtrik Uhokri

Jo 9.39; 1 Kor 3.18, 8.1; 1 Tim 6.20

²⁹ Nikwe yuma pahapwinama hiyeg amadgaya inin yuma pahapwinama hiyá igma ikawpari hiyakemniye giwtrik Uhokri.

³⁰ Henneme kibeyne ig Uhokri keh wixwiw pahapwi-wa gikak Cristo Jesus. Igme Kiyapwiye Jesus ignewa ku pariye uhiyakemniyiw giwnstekne Uhokri. Ignewa keh wixwiw ke kibeynepwibe giwtrik Uhokri. Ignewa barewbetha uhiyakemniyiw. Ignewa katiwnih adahan wixwiw isamtaw.

³¹ Ginamnawa Uhokri gannasan minikweknene. In awna:

"Ku pariye hiyeg kanumkere pahapwi hiyakemniye hiyeg, uyay ka kanumwa hiyakemniye. Uyay kanum Uhokri ignewa ku pariye hiyakemniye."

Nah Kinetihwa Giminnewa Jesus

Gál 6.14; Fil 3.7

2 Nukebypwi, ku samah pitatye nah danuh atere yit adahan nah ekkene Uhokri ginetni ta yit, nah ka awna yuwit ku pariye hiyeg amadgayapu inin ikiy kibeyne ku pariye ignes ikí ku in he hiyakemnikinen.

² Mmanawa nah ayipa ahegbete nnetni adahan nah kinetihwa giminnewa Jesus Cristo, nah kinetihwa amin ku samah ig umahkiswe amin ah.

Nah Ka Ipeg Apitit Hiyakemniki Amadgaya Inin

³ Nah ayge yibet, nah ka ipeg apitit nuhiyakemni amadgaya inin. Nah apisase nibohri sagege numinhu yakutke nawenétke nah taraksa gihiyakemni Uhokri.

⁴ Ku aysaw nah ekkene inakni Uhokri ginetni yit, nah ka kinistay akakma yuwit ku pariye hiyeg amadgayapu inin ikiy kibeyne yuwit. Henneme nah akki yit Uhokri Gitip gihiyakemni. Hawwata akiw nah akki yit gannu.

⁵ Numawkan yis ka iha Uhokri giwn awakuma ku samah yis pukuhpín akak yihiyakemni amadgaya inin. Mmanawa numawkan yis iha giwn awaku igwa Uhokri akki yit akak gidatni ku in inyerwa.

Kane Uhokriyanpuma Ka Hiyak Uhokri Gihiyakemni
Mt 7.6, 9.16; Jo 14.22

⁶ Henneme ta gitkis hiyeg ku pariye kuwisnene hiyeknepwi Uhokri gihiyakemni nah awna kibeyne hiyakemniki gitkis. Nah awna hiyakemniki henneme ka hiyegma gihiyakemnikis amadgayama inin. Iné kaw-nata giwewkistenkisma gihiyakemnikis. Mmanawa gihiyakemnikis mpiye madiktenek.

⁷ Nah awna Uhokriwa gihiyakemni. Inakni gihiyakemni ke wotbe in ayemewnene. Hiyeg kane Uhokriyanpuma ignes ka hiyakni. Henneme ig Uhokri kuwis ahegbetin adahan kabayka udahanwiy ku samah yumahte hawkri.

⁸ Hiyeg giwewkistenkis amadgayapu inin ignes ka hiyak ku samah Uhokri gihiyakemni. Waké igkis hiyaknibe, igkis ka daddahkiskama Ukiparawiy inugikyene ku pariye kanegikiythanisima.

⁹ Henneme igkis ka ik adahan pukuha Uhokri gihiyakemni. Mmanawa ig Uhokri gannasan minikweknene awna:

“Wowtyak amadgaya inin in ka hiyapti ini kabayka ku pariye ig Uhokri darihkis gidahankis nerras ku pariye batekyepwi gikak. Utaybi ka timapniti. Wis ka hiyá wisma ipegminin abet uhiyakemni.”
Hennewatbaki ig Uhokri gannasan awna.

Uhokri Gitip Akki Wotwiy Uhokri Gihiyakemni
Jo 14.26, 16.13; Ef 3.16

¹⁰ Henneme kibeyne. Ig Uhokri akki wotwiy inin kabayka gipitimpi Gitip. Ig Gitip hiyak madikte Uhokri gihiyakemni.

¹¹ Wis ka hiyá wisma hiyak pahapwi gihiyakemni madiktema. Gitipnenwa hiyá ahiyakka. Ignewa Uhokri Gitip hiyak Uhokri gihiyakemni madikte.

¹² Ig Uhokri ka ikí upititwiy hiyegnenwa gitip amadgaya inin. Henneme ig iké gidahanwa Gitip ta upititwiy. Ig ikepri upititwiy adahan ekkene wotwiy madikte ini kabayka ku pariye ig ikí wotwiy he wamnihkawiy-nen.

¹³ Nikwe wixwiy ka kinetihwa akakma yuwit ku pariye uhiyakemniwiy amadgaya inin akki wotwiy. Wixwiy kinetihwa akak yuwit ku pariye Uhokri Gitip akki wotwiy. Wixwiy ekkene Uhokri Gitip gihiyakemni ta gitkis nerras ku pariye gitiphewnepwi Uhokri.

Uhokri Gihiyakemni Nawenéwa Ariw Hiyakemniki Amadgaya Inin

Mt 7.6, 9.16; Rom 11.33; 1 Kor 1.17; Kol 2.8; 1 Tim 6.20; Tiyagu 3.13

¹⁴ Ku pahapwi yumanene Uhokri Gitip ay gipit, ig ka amara Uhokri Gitip gihiyakemni. Ig ka hiyá igma pukuhpín. Git an mahayakemniki. Inenewa waké Uhokri Gitip ay gipitbe, ig ikkam adahan ig pukuhpín.

¹⁵ Igme pahapwi ku pariye Uhokri Gitip aynene gipit iggi pukuhpín madikte. Henneme pahapwi ku pariye gihiyakemni amadgaya inin ig ka pukuha ner pahapwi gihiyakemni.

¹⁶ Yuma pahapwinama hiyeg hiyá asamanak adahan pukuha Uhokri gihiyakemni. Yuma pahapwinama hiyeg kannuh ikí hiyakemniki git Uhokri. Henneme kibeyne. Kuri wixwiy kadahan Cristo gihiyakemni ay upitwiy.

Yis Ke Bakimnaybe Kote Hiyakte Hiyakemniki
1 Kor 13.11, 14.20; Ef 4.14; Eb 5.11

3 Nukebyupwi, minikwak yis kote aymuhwate gikak Cristo gihiyakemni. Apim ini yihiyakemni amedgene inin. Yis kewa bakimnaybe. Yis kote hiyakte hawkri, Uhokri gihawkan. Yis ka gitiphawnama Uhokri. Apim ini nah akki yit hiyakemniki ku pariye kawih yidahan.

² Nah ke wotbe yisukisten akak ihintakutnen. In ke wotbe nah ka yikeptenma akak kiyapwiyegben gimakanakis. Mmanawa apim ini yis kote ikte adahan yis amapin. Kurime apim inin yis ayiparapye ariwntak ku samah yis wageswa Jesus gihiyegapu. Henneme kupik-nene yis kote ikte adahan amapin.

³ Mmanawa yis yidukwenewa yihiyakemni amedgene inin. Yis atihpekne. Yis piledukewne. Amun ini nikwe yis wewne akak hiyakemniki amadgaya inin. Yis ikewpi ke hiyegbe ku pariye kane hiyak Uhokri.

⁴ Pahapwi awna: “Nah gidahan kiyapwiye Pol.” Pahapwime awna: “Nah kawa. Nah gidahan kiyapwiye Apolu.” Ku samah yis awna inakni henne, yis ikewne ke hiyegbe ku pariye kane hiyak Uhokri.

Yis Ka Uhiyegapuma Yis Uhokrinewa Gihiyegapu

⁵ Nah gikak kiyapwiye Apolu usuh ka yikiparama. Usuh he Uhokri gibukpignen. Ig kawih usuh mpuse adahan kannipwiye yibet adahan wagahkisne yikamaxwan ta gipitit Uhokri.

⁶ Yis kewa pahak wasbe. Nah ke wotbe nah mutuhne ini was mmanawa nah mutuhne Uhokri giwn ta abetit yihiyakemni. Igme kiyapwiye Apolu ig ke wotbe ig adahpusene namutra akak un. Henneme ignewa Uhokri keh giwn hiyan abet yihiyakemni.

⁷ Ku pariye mutuhne was ku pariye adahpusene was akak un ignes ka ariknawnama. Ignewa Uhokri madikte mmanawa ignewa ku pariye keh inakni wamutra hiyan.

⁸ Pahapwi ku pariye mutuhne was ig ka kabaytema giw pahapwi ku pariye adahpusene was akak un. Igkis pahatwowa gannipwikis. Igkis mpuse utí gitiwnikis arayteknewa gannipwikis.

⁹ Hawwata usuh. Usuh kannipanene payak gikak Uhokri ayge yibet. Mmanawa yis ke Uhokribe giwasra-be.

Yikannuhten Ke Wotbe Wagahkisbetene Paytbe Gidahan Uhokri

2 Kor 6.16; Ef 2.20; 1 Ped 2.5; Apok 21.9

Hawwata akiw yis kewa pahá paytbe gidahan Uhokri.¹⁰ Nahme kewa pahapwi payteputnebe. Ig Uhokri akak gabay ig keh nah kabaytiwye payteputne. Ku samah nah ekkene yit Uhokri gihiyakemni adahan yis kama-xwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus, nah ke wotbe tabirase-ne payt akamaxten. Kurime nawenepwi hiyeg wagahkisbetene. Iggkis hawwata ekkene yit Uhokri gihiyakemni akiw. Henneme amawka ku igkis apuriw adahan igkis keh kabayhtiwa annipwit.

¹¹ Ig Jesus Cristo ignewa akamaxten ku pariye kawih adahan ini payt gidahan Uhokri. Wis ka hiyá wisma tabirasa nawenéwa akamaxten akiw.

¹² Nerras nawenépwi ku pariye ekkene Uhokri gihiyakemni yit ignes ke wotbe wagahkisbetene pahá payt gidahan Uhokri. Igme Kiyapwiye Jesus Cristo ig ke ini payt akamaxtenbe. Iggkisme ke wotbe wagahkisbetene pahá payt ta gipititbe. Gaytakkisme keh kibeyne annipwit gidahan Uhokri. Ignes ke wotbe wagahkisbeta pahá payt ke wotbe akak tipbe akak siparibe akak karukribe wahano. Gaytakkisme ka keh kibeynewatma annipwit gidahan Uhokri. Iggkis ke wotbe wagahkisbeta payt akak gimahníkis ke wotbe akak ahnenbe akak iytebyinenbe akak ahamnanenbe.

Wannipwiw Gidahan Uhokri Hikekkanek Ba In Kibeynewatma

¹³ Aysawnemenek madikte gannipwikis hiyapka ba in kibeynewatma. Ig Uhokri akkin huwewe ba in kibeynewatma. Ig hikek gannipwikis ke wotbe akak tiketbe baki in kibeynewatma.

¹⁴ Ku aysaw eg kene tiketbe mpiya, ig ku pariye adukwenewa gannipwi iggi dax gitiwinek.

¹⁵ Igme ku pariye gannipwi wohe, ig biyuk akak gitiwini. Henneme igwa ka biyuk. Kabá ig hahwa henneme ig gidukwenewa isamtaw.

Amawka Wixwiw Ka Mbayha Uhokri Gihiyegapu

¹⁶ Ka ba yis hiyá ku wixwiw Uhokri gipin? Mmanawa Uhokri Gitip msakwa ay upitwiw.

¹⁷ Ku pahapwi mbayha Uhokri gipin, nikwe ig Uhokri mbeyhepri hawwata. Mmanawa Uhokri gipin gidahan Uhokri. Wixwiynewa gidahan Uhokri. Wixwiynewa ku pariye gipin.

Hiyeg Kinikiswa Arit Gidahankiswa Gihiyakemnikis

2 Tess 2.10

¹⁸ Ka ba yi kinis yipit. Ku pahapwi yaytak ikawpari hiyakemniye akak hiyakemniki amadgaya inin, amawka ku ig sarayh ini gihiyakemni kahadbe ig humaw inyerwa hiyakemniye.

¹⁹ Mmanawa hiyakemniki amadgaya inin in mahayakemniki ta git Uhokri. Hennewa in ku samah Uhokri gannasan minikweknene awna. In awna:

“Ig Uhokri isaksa hiyeg hiyakemniyepwi akak hiyakemniki amadgaya inin adahan ignes kinikiswa arit gidahankiswa gihiyakemnikis.”

²⁰ Hawwata pahakwa Uhokri gannasan akiw awna:

“Ig Uhokri hiyak ku samah gihiyakemnikis hiyeg ku pariye hiyakemniyepwi akak hiyakemniki amadgaya inin. Ig hiyakni ku in waditnepyenen.”

Ka Ba Yi Kumadukasa Yihiyakemni Ta Gitkis Hiyeg Amadgayapu Inin

Rom 12.2; Gál 5.1; Kol 2.8; 1 Tim 6.20; 1 Ped 1.14; 1 Jo 2.15

²¹ Nikwe wis ka hiyá wisma awna: “Nah gidahan kiyapwiye Pol.” Kawnata hiyá wisma awna: “Nah gidahan kiyapwiye Apolu.” Wis ka muwaka kumadukasa uhiyakemni ta gitkis hiyeg amadgayapu inin.

²² Nah Pol, ig kiyapwiye Apolu, ig kiyapwiye Pedru usuh ka kumaduka yihiyakemni. Ay amadga inin yuma hiyeg kumaduka uhiyakemniwiy. Iné wowskawniwiy iné umiremniwiy iné ku pariye ay amadga inin kuri iné ku pariye nemnikumpiye. Yuma ariknawnama yuma pahapwinama amadgaya inin kumaduka uhiyakemniwiy.

²³ Ignewa Cristo kumaduka uhiyakemniwiy. Igme Uhokri ig kumaduka Cristo gihiyakemni.

Ignewa Uhokri Hiyak Baki Usuh Kibeynewatma Gibuk

Rom 14.4

4 Usuh ka ariknawnama adahan yis kumadukasa yihiyakemni wothu. Amawka ku yis ikiy usuh he Cristo gibukpignenwa. Wannipwi adahan ekkene yit Uhokri gihiyakemni ku pariye hiyeg amadgayapu inin kane hiyak.

² Amawka ku pahapwi ibukti amawka ku ig ihpatrunegikipara giwn apananekwa.

³ Nawenétke yis hiyapun ku nah ka kibeynema Cristo gibuk. In ka samwa nuthu. In ka sam nuthu ku hiyeg amadgayapu inin hiyapun ku nah ka kibeynema gibuk. Nahwa ka hiyak ba nah kibeynewatma.

⁴ Nuthu nah kibeyne henneme ini ka ik adahan wis ihpin ku nah kibeyne. Ignewa Ukiparawiy inugikyene ignewa nuhiypetni ba nah kibeynewatma gibuk.

⁵ Nikwe amawka ku wixwiw ka ipegkak pawtak baki wixwiw kibeynewatma Uhokri gibukpig. Amawka ku wixwiw wahap Ukiparawiy inugikyene gidawnhan. Ku aysaw ig danuh ig hiyapkis madikte ukehniitnene ku pariye ayempika abet amisnapyi. Ig kahayaksa madikte uhiyakemniwiy ku pariye aynene apit uyakniwiy. Apim ini ig kabayha gibukpig ku pariye igyerwa kibeynepwi gibuk.

⁶ Nukebyupwi, nah awna inakni henne numinhu gimin kiyapwiye Apolu adahan arekhetni yit kahadbe yis ka manuk ku samah Uhokri gannasan awna. Amawka ku yis ka ikiy pahapwi Uhokri gibuk kabayte giw pahapwi henne adahan yis mapihpak giminkis.

Ka Kabay Yis Mapihpegbet

Mt 23.6; Lk 14.8; Rom 12.3; 2 Kor 10.12; Fil 2.3

⁷ Mmahki yis mapihpegbet henne? Mmanawa ka hiyá pahapwinama hiyeg ikawpari kabaytema giw pahapwi. Madikte wannu ka ukehbetanma wownteknema. In ikaka upitit. Ku samah in madikte ikaka upitit, mmah yis kehne yiwanti ke wotbe in yikehbetan yiwnteknema?

Yis Ikaw Ke Wotbe Yis Hiyak Jesus Gihiyakemni Kabayhtiwa

⁸ Yis ikewne ke wotbe yihiyakemni kuwis kipun akak Uhokri gihiyakemni. Yis ikewne ke wotbe yis igisapye akak madikte gannu ay yipit. Yis ikewne ke wotbe yis kuwis kumadukene abetnema Uhokri gikumadukan. Bawa kawa. Usuhwa giwatnipwi kote danuhte atere. Wakehte hennawatbe yis kuwis kumadukenebe, nah kaayhsima batekkam. Mmanawa amun ini nikwe usuh hawwatakam kuwis kumadukene aygwata.

Gihiyakemni Adahanikwa Wixwiw Miyé Upitwiw

⁹ Henneme ay amadga inin usuh giwatnipwi hiyepne mbeynenen. Usuh ka ik adahan mapihpegbet kema yisma. Ig Uhokri ikí usuh ayhté warikap ke hiyegbe ku pariye ikaksaka adahanikwa miyaka. Ku kitwiye usuh wew, madikte hiyeg wakaymnibdi udahan ku samah usuh hiyepne mbeyne kaayhsima apatra ku samah usuh Jesus gihiyegapu. Juktah ahj hawwata wakaymnibdi udahan.

¹⁰ Kiskama yis marekepwe. Yis ikawnamah ke wotbe yis hiyakemniyepwi adahan yis kinetihwa gimin Cristo. Usuhme, hiyeg ikiy usuh yuma uhiyakemni ku samah usuh kinetihwene gitkis gimin Cristo. Yisme ikawnamah ke wotbe yis detyepwibe. Usuhme, hiyeg ikiy usuh yuma udatni. Yisme ikawnamah ke wotbe yis kiyatypwibe. Usuhme, hiyeg ikiy usuh yuma ukiythani.

¹¹ Kupiknene usuh hiyepne mbeyne. Usuh yuma umana. Usuh yuma uhigpan. Usuh yuma ukawihni. Usuh biyuhka. Usuh wewnamah yuma upin.

¹² Usuh kannipane adahan upithu. Ku aysaw hiyeg mahipwih usuh, usuhme diyuhkis akak kabayka. Ku aysaw hiyeg hiyapkis mbeyne wothu, usuhme kiyaknihwa gikakkis.

¹³ Ku aysaw hiyeg awna mbayka uminhu, usuhme kaytwin akak kabayka. Usuh ka ariknawnama ta gitkis hiyeg. Gitkis usuh ke gikugkukis apathawnibe.

Nah Pol Ke Yigbe Ikene Yihiyakemni

1 Tess 2.11

¹⁴ Nah ka awahkis inin kagta yimin adahanma yime-rekwitnima. Nah ke yigbe ikene yihiyakemni. Yisme ke nukamkayupwibe nubetkipube.

¹⁵ Hiyawa yis kadahan kaayhsima yikannuhten, yigme pahapwiwa. Nahnewa ke yigbe awaku ku samah nah akki Uhokri ginetni ta yit nah keh yis waypuka

giwntak Cristo Jesus. Ayge nikwe yis humaw ke nukamkayupwibe.

¹⁶ Inneki keh nah ayá yit ikawnay tuwatapye ke nahbe.

Nah Awahkiste Timótyu Yimin

¹⁷ Adahanikwa ini nah awahkiste kiyapwiye Timótyu atere yimin. Ig kewa nukamkayhbe nubetkibe nuthu. Ig kabipwiye kannipwiye gidahan Ukiparawiy. Ku aysaw ig danuh atere yitnek ig kiyekis yit inakni nuhiyakemni giwntak Cristo ku samah nah ekkene muwwapu gipurikwis Jesus gihiyegapu.

Nah Hiyak Gikakkisnek Nerras Ku Pariye Ikawnamahkis Yapitnen

2 Kor 10.12, 11.20, 13.1

¹⁸ Yaytak ayge ikawnamahkis ke wotbe igkis yapitminbe. Igkis ikawnamahkis pi kiyattenene yiw mmanawa igkis gipewkankis ku nah ka kibowka atak atere akiw adahan nah awnepye gitkis.

¹⁹ Henneme gikak Uhokrinek nah danuh atere kibere-min. Ayge nikwe nah hiyak gikakkis nerras ku pariye ikawnamahkis yapitmin. Ka samwa nuthu ku igkis kannuye kinetihwa. Nah hiyepkere ba igkis kadahanwatma Uhokri gidatni ay gipitkis.

²⁰ Mmanawa hiyeg ku pariye kuwis kawih Uhokri gikumadukan igkis ka inenwatma kannuye kinetihwa gimin Uhokri. Igkis kadahanye Uhokri gannu ay gipitkis hawwata.

²¹ Nah pigak. Ba yis muwaka nah danuh atere akak himahwaki ba kawak? Ku yis ka muwaka, amawka ku yis miyehe ini mapihpaki. Ku henne nikwe nah danuh atere yit akak madikte nubetki akak huwipraki.

Pekkiswinay Ner Ku Pariye Kataraksanye

2 Kor 2.5

5 Nah timé yak ku pahapwi yaytak ig mahayakemnihwe. Ig keh pi mbayte giwkis hiyeg ku pariye kane Uhokriyanpuma mmanawa ig kamaxe ginagpa. Mmahkama henne?

² Mmah nikwe yis ikewne ke wotbe yis hiyakemniyepwi akak Uhokri gihiyakemni? Kiskama yis kadni adahan ini. Amawka kuri ku yis pekkis ner taraksepye yibetitak.

³ Nah piyawakad yiw ku apim inin henneme ke wotbe nah ayge yimunbe. Kuwis nah ahegbete nuhiyakemni adahan ku samah yis keh gikak ner taraksepye. Nah akkite yit.

⁴ Amawka ku yis pahadguhwa giwaprik Ukiparawiy Jesus adahan gipekkiswitni. Apim ini ig Ukiparawiy Jesus ayge yimunnak akak gidatni. Nah hawwata ke wotbe nah ayge yimunbe.

⁵ Ayge nikwe yis ekkepni ta giwakuit Satanás adahan igme hiyapkisne mbeyne git juktah ku aysaw igme wages gihiyakemni akiw. Kahadbe aysawnemenek ig isamtaw apim ini ku aysaw Ukiparawiy Jesus danuh atan akiw.

⁶ Ku yis ka pekkis ini mbayka ayta yibetitak yis ka hiyá yisma ikaw kibeynepwi. Hiyakemniki taraksepye in kewa bugut abusanbe. Ku wis wagesbet aynessa bugut abusan ta abetit kaayhsima fahhin, ayge nikwe madikte in tukurpi. Hawwata akiw ku pahapwi hiyeg taraksepye ay ubet, ku wis ka pekkisri, nikwe aysawne-
menek ig wageswew madikte.

⁷ Inneki keh nah ayá yit pekkisnay ner awayg yibeti-
tak kahadbe yis msakwa yidukenewa kibeynepwi. Ku-
wis Jesus Cristo umahkiswe kahadbe wixwiw humaw ki-
beynepwi.

⁸ Nikwe uyay tipiknene akak gihiyakemni kibeyne.
Uyay miniw ariw hiyakemniki mbeyepye patehwepeye.
Uyay tipiknene akak hiyakemniki barewbetnene inyer-
watnene.

Ka Ba Yi Darihwak Gikakkis Jesus Gihiyegapu Ku Pariye Taraksapye

2 Tess 3.6

⁹ Kuhwekwa nah awahkis pahakwa kagta yimin akiw.
Nah iké yihiyakemni amadgatak inere kagta adahan
yis ka darihwak gikakkis hiyeg mahayakamnape.

¹⁰ Ku aysaw nah awna inakni henne nah ka awna gi-
minkisma nerras ku pariye kane Jesus gihiyegapuma
adahan yis ka darihwak gikakkis. Nah awna giminki-
snewa Jesus gihiyegapu adahan yis ka darihwak gi-
kakkis gihiyegapu ku pariye taraksapye. Nah ka awna
giminkisma nerras kane Jesus gihiyegapuma ku pariye
mahayakamnape, nah ka awna giminkisma nerras ku
pariye kowtyakupye, ku pariye arewhapye, ku pariye
adohepkene-pwi ahehpakti batakkarad. Mmanawa wis
ka hiyá wisma hihigwa giwkis nerras kane Jesus gihiy-
egapuma. Iggis muwwapu amadga hawkri.

¹¹ Nikwe nah ka awna adahan yis ka darihwak gikak-
kis kane Jesus gihiyegapuma. Henneme nah awna
adahan yis ka darihwak gikakkis nerras ku pariye ikew-
nenepwi ke wotbe igkis Jesus gihiyegapu kibeynewat-
nen henneme igkis gibetkikis taraksa. Nah awna gi-
minkis nerras ku pariye ikewnenepwi ke wotbe igkis
Jesus gihiyegapu kibeynewatnen henneme igkis gibe-
tkikis mahayakemni-hwa, igkis gibetkikis kowtyakuhwa,
igkis gibetkikis adohepka ahehpakti batakkarad, igkis
gibetkikis pataha hiyeg giwkis, igkis gibetkikis urukih-
wa, igkis gibetkikis arewhapye gitkis hiyeg. Ka yi mu-
waka darihwak aynessima gikakkis akebyi nerras.
Axxawa yis ka ax gikakkis.

¹² Wixwiw ka hiyá wixwiwma hiyak gikakkis nerras ku
pariye kane Jesus gihiyegapuma. Iggewa Uhokri hiyak
gikakkis. Henneme amawka ku wixwiw hiyak gikakkis
nerras ku pariye ikewnenepwi Jesus gihiyegapu. Nikwe
uyay pekkis yibetitak ner awayg ku pariye mbeyepye
gihiyakemni.

Ka Ba Yi Kamiyapak Ta Git Pahapwi Kane Uhokriyanma

⁶ Nah hawwata nah kuwis timé yak ku yis ku aysaw
yis tarakse pawtak, yis tahhan kamiyapak ta git
hiyaptigi. Mmahkama yis keh henne? Ig hiyaptigi ig ka

Uhokriyanma. Mmah yis ka wadithebdihni yiswekna-
ma ayge?

² Wixwiw Jesus gihiyegapu aysawne-menek wixwiw
hiyak akak inin hawkri madikte. Mmah nikwe yis ka ik
adahan wadithebdih ini arikna aynessene?

³ Aysawne-menek wixwiw hiyak gikakkis ahj inugiky-
ene. Nikwe ku apim inin yis kiskama adahan yis wadi-
thebdih yikehni ay amadga inin.

⁴ Yisme ku aysaw yis muwaka wadithebdih yitarak-
san aynessene, yis atak kamiyapak ta git pahapwi ku
pariye kane Uhokriyanma. Mmahki yis atak gimkanit?

⁵ Kiskama yis marekepwe. Mmah yuma pahapwina-
ma yaytak hiyakemniye adahan wadithebdihne yita-
raksan?

⁶ Yisme kawa ipegpawa yaytak. Pahapwime Jesus gi-
hiyega kamiye giyaki Jesus gihiyega ta git pahapwi ku
pariye kane Jesus gihiyegama.

⁷ Yis kamiyapak kahadbe pahapwi matak pahapwi.
Henneme ku yis kamiyapak henne, nuthu amun ini yis
madikte kuwis biyukape. Waké yis amapinbe ku sa-
mah pahapwi tarakse yikak, inte kabaytekama ariw ku
yis kamiyapak ta git pahapwi ku pariye kane Jesus gi-
hiyegama. Hennewatbaki, waké yis amapinbe ku sa-
mah pahapwi arewha yit, inte kabaytekama.

⁸ Henneme yis ka amapa. Yiswa taraksa pawtak. Yis
arewhak pawtak yisweke Jesus gihiyegapu.

Hiyeg Patahwapye Ka Kawih Uhokri Gikumadukan

Gál 5.21; Ef 5.5; Apok 21.8, 27, 22.15

⁹ Ka ba yis hiyaknima ku hiyeg kane kibeynepwima
ku ignes ka kawih Uhokri gikumadukan? Ka ba yi kini-
kiswa gitkis. Hennewatbaki igkis ka kawih. Iné hiyeg
mahayakamnape. Iné hiyeg ku pariye adohepkene-
pwi ahehpakti batakkarad. Iné hiyeg ku pariye po-
wkemnapye. Iné hiyeg makkume.

¹⁰ Iné hiyeg amepwapye. Iné hiyeg kowtyakupye. Iné
hiyeg ba gibe-tkikis urukihwa. Iné hiyeg ku pariye gi-
betkikis pataha hiyeg giwkis. Iné hiyeg arewhapye.
Akebyi nerras hiyeg ka kawih-ti Uhokri gikumadukan.

¹¹ Minikwak wixwiwte akebyite nerras hiyeg. Henne-
me kibeyne, kuri wixwiw kuwis sagamptaw ariw upa-
thawniwi. Kuri wixwiw barewpityepwi gidahan Uhokri.
Wixwiw kibeynepwi giwtrik. Mmanawa wixwiw kuwis
pahapwihwa gikak Ukiparawiy Jesus Cristo, igme Uho-
kri Gitip kawihwiw.

Ka Yi Muwaka Powkemni-hwa

Mt 5.27; Rom 13.13; Ef 5.3; Kol 3.5; Judas 4

¹² Nawenétke pahapwi yaytak ayge, ig awna: "Ik ada-
han nah keh madikte ku pariye nuhiyakemni tuguh."
Nahme awna pit, hennewa, ik adahan wis keh madik-
te. Henneme ka madiktema kabay udahan. Ik adahan
nahwa awna: "Ik adahan nah keh madikte ku pariye
nuhiyakemni tuguh." Henneme nah ka kehkere arik-
nawnama mbayka ku pariye ik adahan kumaduka nu-
pithu.

¹³ Nawenétke pahapwi awna: "Utun humaw adhani-
kwa axka. Ka sam wis ax. Inme upit humaw nidhani-

kwa. Nikwe kawmata sam wis keh ubetki nikak." Nahme awna pit, hennewa utun humaw adahanikwa im. Inme im humaw adahanikwa utun. Henneme aysaw-nemenek ig Uhokri pisenwanek akak utun akak im madikte. Inme upit ka humaw adahanikwa mahay-akemnihwenema. In humaw gidahanikwa Kiyapwiye Jesus. Ignewa kawihni.

¹⁴ Ku samah ig Uhokri kuwis kannikase Kiyapwiye Jesus gipit, nikwe aysaw-nemenek ig kannikasa udahan-wiywa upitwiy hawwata akak inwata gidatni.

¹⁵ Ka ba yis hiyaknima ku upitwiy pahapwiwa gikak Cristo? Upitwiy ke wotbe in gipitwatbe. Nikwe wis ka hiyá wisma daykis Cristo gipit gukak pahapu tino powkempnyo. Wis ka hiyá wisma keh henne.

¹⁶ Ka ba yis hiyaknima ku pahapwi ku ig hamah gukak pahapu tino powkempnyo, nikwe ig pahapwihwa gukak? Mmanawa Uhokri gannasan minikweknene awna:

"Ku piyana hiyeg hamah pawtak, amun ini nikwe egkis piyamate humaw ke wotbe egkis pahapwiwatbe gupitkis."

¹⁷ Henneme ku pahapwi pahapwihwa gikak Kiyapwiye Jesus amun ini nikwe igkis pahapwiwa pawtak. Ka inenwatma gipitkis henneme hawwata gihiyakemnikis.

¹⁸ Nikwe ka yi muwaka powkempnihwa. Tukuwepnabay niw. Madikte utaraksan nawenéwa in ka meksa upit. Henneme ku wis powkempnihwa, amun ini wis meksene upit.

¹⁹ Amawka wixwiy ka kehni henne mmanawa upitwiy in Uhokri Gitip gipin. Ig Uhokri kuwis kawihkis Gitip ta upititwiy. Ig ay upitwiy. Kuri nikwe wixwiy ka udahan-wiywatma akiw. Upitwiy gidahanikwa Uhokri.

²⁰ Wixwiy katiwnihka gapit Uhokri akak kibeyne katiwnihka adahan wixwiy humaw gidahan. Nikwe uyay kawih upitwiy adahan kibeyhene Ukiparawiy Uhokri.

Amawka Awayg Gukak Gihayo Egkis Hiyakak Pawtak

Ef 5.22; Kol 3.18; 1 Kor 11.11; Eb 13.4; 1 Ped 3.1

7 Kuhwekwa yis wasapanaw numinhu kaayhsima ayapka amin maripkawka. Ku apim inin nah kinetihwa nimin. Ke nuthube in pi kabayte adahan pahapwi awayg ka kahayo.

² Henneme in pi kabayte adahan ig kahayohwa mpi-nekata ig mahayakempnihwa. Pugamawka ig awayg kamax gidahanwa gihayo. Tino hawwata pugamawka eg kamax gudahanwa gugihgi.

³ Amawka ku awayg hiyak gukak gihayo ku samah eg gumawkanitnene git. Tino hawwata amawka ku eg hiyak gikak gugihgi ku samah gimawkanitnene gut.

⁴ Eg ka hiyá egma awna: "Nah kumaduka nupithu." Gupit gidahanikwa gugihgi. Igme gugihgi gipit kawna-ta gidahanma. Ku gihayo ipeg ta gipitit gugihgi, amawka ig keh gubetki. Hawwata akiw ku awayg ipeg ta gupitit gihayo, amawka eg keh gibetki.

⁵ Henneme ku egkis tuguhkis guhiyakemnikis hehpewiye, nikwe ik adahan egkis ka ipega papititak pawtak adahan aynessa hawkri kahadbe egkis ikatuswa ta

gitnen Uhokri. Henneme pisenwa gupigyepkawnikis amawka ku egkis keh gubetkikis pawtak akiw. Ayge nikwe ka hiyá igma Satanás kawihpigkis awakuma ku samah egkis ka hiyá akamaxka apit guyaknikis.

Mahayonye, Migihgunyo

1 Kor 7.26; 1 Tim 5.14

⁶ Nah ka awna ku amawka yis maripkaw. Henneme nah awna, ku yis maripkewkerepye, hiyawa yis maripkaw.

⁷ Waké madikte awaykemni mahayo ke nahbe, nah pi batektekam. Henneme ka madiktema awaykemni kabunuga akak ini Uhokri gannu adahan msakwa mahayo. Pahapwime kabunuga akak inin Uhokri gannu adahan msakwa mahayo. Pahapwime kabunuga akak nawenéwa Uhokri gannu akiw.

⁸ Inneki keh nah awna yit yis mahayonyepwi yis migihgunyopwi, nuthu pi kabayte yis msekwenene pahapo ke nahbe.

⁹ Henneme ku yis ka hiyá akamaxka apit yiyakni, nikwe hiyawa yis maripkaw. Pi kabayte wis maripkaw mpinekata wis msakwa kiyimare.

Ka Muwaka Tipik Giw Pighgi, Guw Pihayo

Mt 5.31; Mk 10.2

¹⁰ Kuri nah kinetihwa giminkis maripkewnepwi. Nah ka awna nuhiyakemnima nukehbetan. Nah awna igyerwa Kiyapwiye Jesus gihiyakmni. Ig Kiyapwiye Jesus awna: "Ku pariye tino maripkawno eg ka hiyá egma tipik giw gugihgi."

¹¹ Henneme ku pugamawka eg tipik giw gugihgi, nikwe amawka ku eg msakwa mighi. Ku eg ka muwaka msakwa mighi, amawka eg diyuhe ta gimkat gugihgi akiw. Hawwata awayg ig ka hiyá igma tipik guw gihayo.

¹² Yis awahkise ayapka numinhu ku kamin ig Kiyapwiye Jesus ka kinetihwa. Nahme awna yit. Yis ayapun adahan ku pahapwi ikaw ta git Uhokri egme gihayo ka ikewkere ta git Uhokri. Nuthu ku gihayo msekwekerepyo gikak, nikwe ig ka hiyá igma tipik guw.

¹³ Hawwata akiw ku pahapu tino ikaw ta git Uhokri igme gugihgi ka ikewkere ta git Uhokri henneme ig msekwekerepye gukak, nikwe eg kawmata hiyá egma tipik giw.

¹⁴ Ku samah eg msakwa gikak gugihgi amun ini nikwe ig kennesa gihumwa Uhokri. Egme no tino ku pariye ka wageskere guhiyakemni, eg hawwata ku gugihgi msakwa gukak, amun ini nikwe eg kennesa gihumwa Uhokri. Waké ka henneme, nikwe gukamayhkis ka ikkam adahan darihwak gikakkis Jesus gihiyegapu. Henneme kibeyne, ku egkis msakwa payak, nikwe gukamayhkis hawwata kennesa gihumwa Uhokri.

¹⁵ Henneme ku pahapwi kane Jesus gihiyegama ku ig tipikkerepye guw gihayo, hiyawa ig tipik. Amun ini nikwe gihayo ka ayma giwaku akiw. Hawwata akiw ku pahapu kane Jesus gihiyegama ku eg tipikkerepyo giw gugihgi, hiyawa eg tipik. Amun ini nikwe gugihgi kaw-

nata ayma guwaku akiw. Mmanawa apanenekwa ig Uhokri muwaka wixwiy msakwa ka kiybarenema.

¹⁶ Ku pariye kane Jesus gihiyegama ku ig tipikkerepye, hiyawa ig tipik. Ku ig msekwekerepye, hiyawa ig msakwa. Mmanawa no tino ku pariye Jesus gihiyega ku eg msakwa gikak gugihgi, wis ka hiyak ba kuwewanek ig gugihgi ikaw ta git Uhokri. Hawwata ig awayg ku pariye Jesus gihiyega ku ig msakwa gukak gihayo, wis ka hiyak ba kuwewanek eg gihayo ikaw ta git Uhokri.

Ku Kakak Wixwiy Utepka Akaknewa Wixwiy Msakwa

¹⁷ Amawka ku kakak wixwiy utepka akaknewa wixwiy msakwa. Amawka ku wixwiy msakwa udukweneywa akak ku pariye Uhokri kuwis iké wotwiy. Nah awna inakni henne ta gitkis madikte Jesus gihiyegapu.

¹⁸ Ku ig Uhokri uté pahapwi gihiyega ku pariye kuwis hiwhka gipit, amawka ig pahapwi msakwa hennewa. Henneme ku pahapwi utepka ig kane hiwhkama gipit, amawka ig msakwa hennewa.

¹⁹ Ku wis hiwhka upit, in ka ariknawnama. Ku wis ka hiwhkama upit, in kawnata ariknawnama. Inenewa Uhokri gimawkan adahan wixwiy ihpa gikumadukan.

²⁰ Nikwe amawka ku kakak wixwiy utepka gapit Uhokri akaknewa wixwiy msakwa.

²¹ Ku pis utepka gapit Uhokri pis ibukti gimun pahapwi, ka sam pis msakwa henne. Ig Uhokri ay pikak. Henneme ku pis isahkiswa, hiyawa pis tipik pis kanipwiye gidahan Uhokri.

²² Ka sam pis ayge pis ibukti gimun pahapwi ku samah pis utepka gapit Uhokri. Mmanawa pis ka patahwakima abuk akiw. Pis kuwis isahkiska niw gapit Uhokri. Pisme kane ibuktima, ku samah pis utepka gapit Uhokri amun ini nikwe pis humaw Cristo gibuk.

²³ Wixwiy katiwnihka gapit Uhokri akak kibeyne katiwnihka. Nikwe wixwiy gidahan gibukpig. Uyay ka muwaka kumadukasa uhiyakemni ta git nawenéwa hiyeg akiw.

²⁴ Nukebyupwi, amawka ku kakak wixwiy utepka akaknewa wixwiy msakwa. Henneme amawka ku wixwiy msakwa ayge gikak Uhokri.

In Kabay Adahan Hiyeg Ka Maripkaw Awaku Wixwiy Abetnewa Inin Kiyimwiki

Ef 5.16

²⁵ Kuri nah kinetihwa gimin awayg ku pariye mahayonye. Hawwata nah kinetihwa gumin tino ku pariye migihgunyo. Ig Uhokri ka ikí nuthu adahan nah akki nukumadukan yit. Henneme nah ikene yihiyakemni. Kibeyne, ig Uhokri akak gabay ig keh nah ik adahan nah ikene yihiyakemni.

²⁶ Ku apim inin wixwiy abet kaayhsima kiyimwiki. Nikwe ke nuthube in kabay adahan wixwiy msakwa ku samah aytniyewa wotwiy.

²⁷ Ku pahapwi kuwisnene kahayo, ka hiyá igma tipik guw gihayo. Henneme ku pahapwi yumanene gihayo, kabayte ig ka kahayohwa.

²⁸ Henneme ku ig kahayohwa, ka sam. Ig ka taraksa. Egme tino ku eg kigihguhwa eg kawnata taraksa. Henneme ku egkis maripkaw, egkis hiyá mbeynenek mmanawa wixwiy ay abet inin kiyimwiki ku apim inin. Awaku ini nah awna inakni adahan egkis ka maripkaw.

Amawka Wixwiy Ka Aritnama Ariw Arikna Amadgaya Inin

²⁹ Nukebyupwi, ka kibitema hawkri msekwe adahan Kiyapwiye Jesus gidawnhan. Han pitatit amawka ku wixwiy ka aritnama ariw arikna amadgaya inin. Ku pahapwi kahayonene, amawka ku ig msakwa ke wotbe ig yumahbe gihayobe. Ig ka ikatuswa gut mpiynepepyema.

³⁰ Pahapwime ku pariye kadniye amawka ku ig ka ikatuswa arit gikadniyi mpiynepepyema. Pahapwime ku pariye batekye amawka ku ig ka ikatuswa arit batekka mpiynepepyema. Pahapwime ku pariye isimwiyi gewkanbet amawka ku ig ka ikatuswa arit gewkanbet mpiynepepyema.

³¹ Pahapwime ku pariye kannipwiye akak arikna amadgaya inin hawkri amawka ku ig ka ikatuswa arit ini arikna mpiynepepyema. Mmanawa inin hawkri mpiye kibentenwa.

Migihgunyo Mahayonye Pi Ikatuswate Git Uhokri

1 Tim 5.5

³² Numawkan yis msakwa ka mategbetnama yihawkan. Pahapwi ku pariye mahayonye iggi ikatuswa ta gitnen Uhokri. Ig kehne Uhokri gibetkinen.

³³ Pahapwime ku pariye kahayonye ig ikatuswa arit arikna amadgaya inin. Ig kehne gihayo gubetki.

³⁴ Ayge nikwe ig msakwa mategbet gihiyakemni. Tino hawwata. Eg ku pariye migihgunyo eg ikatuswa ta gitnen Uhokri. Eg ikaw ta git Uhokri pahapwite payak akak gupit guhiyakemni. Pahapume ku pariye kigihgunyo eg ikatuswa arit arikna amadgaya inin. Eg kehno gugihgi gibetki.

³⁵ Nah ikene ini yihiyakemni adahan yayapetni. Nah ka mpithebdihkere yihawkan. Innewa numawkan yis ikatuswa ta git Uhokri. Nah ka muwaka ariknawnama mpithay giw Uhokri. Innewa numawkan yis keh wadit.

In Kabay Maripkaw Henneme In Kabayte Ka Maripkaw

³⁶ Henneme ku ay pahapwi awayg ig gipewkan ig ka keh wadit ku samah ig ka maripkaw gukak gibetki, ku ig maripkewkere, hiyawa egkis maripkaw. Ku ig kanaktin gumkat ig muwaka kamaxru, ku kuwis mpiya guki-pariyaprik, nikwe hiyawa egkis maripkaw. Egkis ka taraksa.

³⁷ Igme pahapwi ku ig ka maripkewkere gukak gibetki, ig keh kabay. Ku ig kamax apit giyakni ig ahegbet gihiyakemni adahan ig ka kamaxru, ku ig kumaduka gipit, amun ini ig keh kabayhtiwa.

³⁸ Nikwe ku pahapwi kamax gihayo, ig keh kabay. Henneme ku ig ka kamax gihayo, ig keh pi kabayte.

³⁹ Tino ku pariye kigihgunyo, amawka ku eg msakwa ay gimun gugihgi ku samah gayipwi amadga inin. Ku gugihgi miyá ayteke, ku eg maripkewkere akiw, hiy-awa eg maripkaw. Henneme amawka ku eg kamax pahapwi ku pariye Jesus gihiyega.

⁴⁰ Henneme ke nuthube ku eg msakwa migihgunyo, eg pi utipte kabayka henne. Nuthu inakni Uhokri Gitip gihiyakemni.

Hiyakemniki Kabay Inme Amnihka Kabayte

Mt 23.23, 25.34; Jo 13.34; 1 Kor 13.2; Gál 5.13; 1 Ped 4.8; 1 Jo 3.18

8 Kuri nah kinetihwa adahan im kakanhawka arit ahehpakti batakkarad. Kaayhsima hiyeg kakanhaw im arit ahehpakti batakkarad ayteke ignes ax abusku. Henne igkis kiyatha ini ahehpakti batakkarad. Yis ayapun ba kabay adahan wixwiw Jesus gihiyegapu ax akebyi ini im. Ta yit in ka sam. Mmanawa yis hiyakni ku ahehpakti batakkarad in ka ariknawnama. Hennewa wixwiw kadahan madikte ini hiyakemniki henneme amawka hawwata ku wixwiw kadahan Uhokri gamnihra ay upitwiw. Ku wixwiw aharit humaw kauhiyakemnisima, ayge nikwe wixwiw mapihpak pawtak. Henneme ku wixwiw aharit humaw kawamnihrasima, ayge nikwe wixwiw wagahkisak pawtak.

² Ku pahapwi awna: "Nah hiyakemniye hiyeg. Nah hiyak hawkri." Amun ini nikwe ig ka hiyak hawkri.

³ Henneme ku pahapwi batekye gikak Uhokri, hiyawa ig ka hiyak ariknawnama henneme ka sam ig Uhokri hiyakri kabayhtiwa ig darihwak gikak. Inneki pi muwate.

Ahehpakti Batakkarad Ka Uhokrima

Eb 13.9; Apok 21.8

⁴ Yis ayapun ba kabay adahan wixwiw ax im ku pariye kakanhawka arit ahehpakti batakkarad. Wixwiw hiyakni ku Uhokri pahapwiwa. Yuma nawenéwa Uhokri akiw. Nikwe ahehpakti batakkarad amadgaya inin in ka ariknawnama.

⁵ Ay kaayhsima arikna amedgene inin ku pariye hiyeg kanum Uhokri. Hawwata akiw ay kaayhsima arikna ayhté inut ku pariye hiyeg kanum Uhokri. Ignés kadahan kaayhsima giwohkgakais kaayhsima gikiparakis.

⁶ Henneme wixwiw pahapwiwa uwohkgawiy. Ig Wigwiw. Ig atiwekne madikte arikna. Wixwiw humaw gidahanikwa Uhokri. Hawwata akiw wixwiw pahapwiwa Ukiparawiy. Ig Jesus Cristo. Ig ahumten madikte arikna. Wixwiw humaw gipitimpi Jesus Cristo.

Ka Ba Taraksasa Pikebyi Akak Im

Rom 14.13

⁷ Henneme ka madiktema Jesus gihiyegapu hiyakni ku ahehpakti batakkarad ku in kane ariknawnama. Ta gitkis, ahehpakti batakkarad kewa pahapwi Uhokribe mmanawa igkis ihuhe nikak kuwis. Ku igkis ax ahehpakti batakkarad amana, gitkis igkis kiyathene ini ahehpakti batakkarad ayge. Igkis kote hiyakte hiyakemniki kabayhtiwatma. Gitkis ku igkis axni, amun ini igkis patehwene.

⁸ Ka axkama keh wis kibeyne giwtrik Uhokri. Yuma axka keh wis danuh ta git Uhokri. Yumanawata axka mpithaw adahan wis danuh ta git Uhokri.

⁹ Hennewa ka sam wis ax im ku pariye kakanhawka arit ahehpakti batakkarad. Ku wis ka taraksasa pahapwi nikak, in ka sam. Henneme uyá battukaw adahan yipit adahan yis ka ax ariknawnama ku pariye ik adahan taraksase pahapwi ku pariye kotene hiyakte hiyakemniki kabayhtiwatma.

¹⁰ Ku ig pahapwi hiyapyi yis ku pariye hiyeknepwi hiyakemniki yis axne im ayge agiku payt ku kiney hiyeg adohepkene ahehpakti batakkarad, nawenétke ig hiyapni henne, ig awna: "Ne im ka kabay adahan wis ax. Ka sam. Ku igkis axni, nah hawwata nah axte."

¹¹ Amun ini nikwe yis ku pariye hiyeknepwi hiyakemniki yis taraksasene ner ku pariye kotene hiyakte hiyakemniki. Ig yikebyi Jesus gihiyega. Igwa Cristo umahkiswe kahadbe ig danuh git Uhokri. Yisme he kehnenen ig biyuk giw Uhokri awaku ini yihiyakemni.

¹² Nikwe ku yis keh yikebyi keh ku pariye ig ka hiyak ba inyerwatma kabay adahan ig keh, yis tarakse. Ka inenwatma yis tarakse gikak ner yikebyi henneme yis hawwata tarakse gikak Cristo.

¹³ Inneki keh nah awna: "Ku numana taraksasa nukemyi, nikwe awetupye nah axni." Mmanawa nah ka taraksasekere nukemyi.

Numawkan Nah Ka Keh Ariknawnama Ku Pariye Ik Adahan Taraksasa Hiyeg

Lk 11.52; Rom 11.9, 14.13; Apok 2.14

9 Yuma hiyeg amadgaya inin kumaduka nuhiyakemni. Ik adahan nah keh ku pariye nuhiyakemni tuguh. Hawwata akiw nah Uhokri giwatni. Akakwa nuwtyak nah hiyá Ukiparawiy Jesus ig keh nah humaw giwatni. In huwewe yit mmanawa yiswaw wages yihiyakemni ku samah yis timá nah ekkene Uhokri ginetni ta yit akak Uhokri gannu ay nupithu.

² Hiyawa nawenépwi hiyeg ikanhu ku nah ka Uhokrima giwatnima henneme in huwewe yit ku nah igyerwa giwatni mmanawa yis nukunepwe yihiyakemni ku samah nah ekkene Uhokri ginetni ta yit.

³ Ku hiyeg hikekun baki nah igyerwatma Uhokri giwatni nah awna gitkis inakni yuwit.

⁴ Ku samah nah Uhokri giwatni, nikwe ik adahan nah keh ku samah madikte giwatnipwi keh. Ik adahan nah ax giduhyamadgakis Jesus gihiyegapu. Kameki nah kehme.

⁵ Hawwata ik adahan nah kahayo gukak pahapu Jesus gihiyega. Ik adahan nah iwepu nuhapti egme ax payak nukakhu giduhyamadgakis Jesus gihiyegapu. Henne nawenépwi Uhokri giwatnipwi keh. Henne Kiyapwiye Jesus gisamwipwi keh. Henne kiyapwiye Pedru keh. Ik adahan nah keh hawwata. Kameki nah kehme.

⁶ Nah gikak kiyapwiye Barnabé ik adahan usuh ka kannipwi adahan upithu. Ik adahan usuh ax giduhyamadgakis Jesus gihiyegapu hawwata ku samah nawenépwi Uhokri giwatnipwi. Kameki usuh kehme.

Amawka Jesus Gihiyegapu Hiyak Gikakkis Giwewkistenkis

Gál 6.6; 1 Tess 5.12; 1 Tim 5.17

⁷ Ku yis mutuh yiwasa, kittak yis ax? Yis ax amadga-teknewa. Kuri yisme kewa nuwasrabe. Ik adahan nah ax yihamadga. Hawwata akiw ku yis apuriwne kabrit, kariwntak yis higap dilet? Ariwnteknewa yipig kabrit. Kuri nahme yikapriwten. Ik adahan nah ax yiduhyamadga hawwata. Hawwata akiw ku yis suwtat, kapit yis katiwnihka? Yis katiwnihka gapit yikipara. Nah hawwata nah kannipwiye yidahan. Yis humaw kewa nukiparabe. Kiskama adahan yis hiyak nukakhu.

⁸ Inakni hiyeg gihiyakemnikis amadgaya inin henneme inwata Uhokri gihiyakemni. Ig Uhokri gikumadukan awna henne.

⁹ Mmanawa amekene Moís gikumadukan awna:

“Ku aysaw yipig pak kannipwiye mutukene fahhin ayak, amawka yis ka wanak gibiy adahan mpithig adahan ig ka ax ariwntak ini fahhin ayak.”

Ig Uhokri ka awna inakni adahanma paknenwatma.

¹⁰ Ig awna inakni udahanwiw wixwiw hiyeg. Hennewa. Ig annase inakni kahadbe pahapwi ku pariye kewne was ig hiyakni ku ik adahan ig ax aytekenewa amadgatak ini giwasra, pahapwime ku pariye mutukene amutri ayak ig hiyakni ku ik adahan ig ax aytekenewa.

¹¹ Yis kewa nuwasrabe. Nah ke wotbe nah mutuhne Uhokri gihiyakemni ayge yibet. Nikwe ik adahan nah dahih arikna yihamadgatak adahan nukamaxten.

¹² Ku yis hiyá nawenépwi Uhokri giwatnipwi ax yiduhyamadga nahkata akiw? Kameki nah kehme henne. Nah ka keh madiktema ku pariye ik adahan nah keh, mmanawa nah ka muwaka hiyeg pukuhpawnama nu-bohri. Nah ka muwaka mpithebdihgikis adahan ignes ka iha nnetni gidahan Cristo.

¹³ Nerras muwpeg ku pariye kannipwiye agiku Uhokri Gipin ignes hawwata ax ariwnteknewa. Nerras ku pariye umehnepwi puwikne gipetunat Uhokri gidukwenaprikkis gihiyegapukis ignes ax ariwnteknewa ini puwikne. Hennewa judeyepwi gikumadukankis awna.

¹⁴ Inakni hawwata Kiyapwiye Jesus gikumadukan gidahankis madikte hiyeg ku pariye kannipwiyeppi gidahan. Ig awna ku nerras ku pariye ekkeneppi Uhokri ginetni hiyawa ignes ax giduhyamadgakis nerras ku pariye timepneppi inakni ginetni.

Nah Akki Uhokri Ginetni Yuma Atiwni

Át 18.3; 2 Kor 11.7, 12.13

¹⁵ Ik adahan nah ax yiduhyamadga henneme nah kote kehte henne. Nah ka awna inakni henne adahan kuri nah kapusa ax yiduhyamadga. Nuthu pi kabayte nah miyá mpinekata nah kehni henne. Waké nah ax yiduhyamadgabe, nikwekam ka hiyá nahma awna gitkis hiyeg ku nah ekkene Uhokri ginetni yuma atiwni. Ayge nikwe gitkiskam nah ekkene Uhokri ginetni awaku nah aharitne karukri.

¹⁶ Ini ku samah nah ekkene Uhokri ginetni gitkis hiyeg, ka ik adahan nah ikaw kibeyne hiyeg awaku ini. Mmanawa pugamawka nah akki inakni ginetni. Nah kawatnihka adahanikwa ini. Waké nah ka akkibe inakni kibeyne inetit, nikwekam aysawnemenek nah kayah kaayhsima nipatra.

¹⁷ Hiyawa nah ka muwaka akki ginetni henneme pugamawka nah akkin. Mmanawa hennewa gikehkisni nuthu. Henneme ku nah akki giwn akak madikte nubetki, ku nah ka ayá ntiwni gitkis hiyeg, amun ini nikwe nah kehne mapiy ku samah gikehkisni nuthu. Adahan ini ig Uhokri katiwnihun.

¹⁸ Nah akkite yit ku pariye ntiwni ku pariye nah utí awaku ku samah nah ka keh madiktema ku pariye ik adahan nah keh. Mmanawa ku aysaw nah ka ayá ntiwni gitkis nerras hiyeg ku kiney nah ekkene Uhokri ginetni, amun ini nikwe nah ka keh ku pariye ik adahan nah keh.

¹⁹ Mmanawa hiyawa yuma hiyeg amadgaya inin kumadukan henneme nuwnteknewa nah wageswa ke wotbe nah madikte hiyeg gibukkis, nah ka ayá ntiwni gitkis. Ayge nikwe nah utí pi kibite hiyeg iha nuwnhu gidahan Uhokri. Innewa ntiwni.

Nah Keh Ku Pariye Kabay Gitkis Madikte Hiyeg

1 Kor 10.33

²⁰ Inneki keh ku aysaw nah ay gibetkis hiyeg judeyepwi nah ikaw kewa judeyenebe kahadbe igkis amapa nuwnhu gidahan Kiyapwiye Jesus. Igkis ihpenes giwn amekene Moís gikumadukan. Nikwe nah hawwata nah iha giwn gikumadukan kahadbe igkisme amapa nuwnhu.

²¹ Henneme ku aysaw nah ay gibetkis hiyeg kane judeyepwima ku pariye kane ihpenepwima amekene Moís gikumadukan, nikwe nah ikaw kewa igkisbe kahadbe igkis amapa nuwnhu gidahan Kiyapwiye Jesus. Kameki nah wages nuhiyakemni kema gidahankisma adahan taraksasan giw Uhokri gikumadukan mmanawa nah apanenekwa ihpa Cristo giwn.

²² Hawwata akiw ku aysaw nah ay gibetkis Jesus gihiyegapu ku pariye kotene hiyakte hiyakemniki, nah ikaw kewa igkisbe kahadbe igkis amapa nuwnhu. Nah keh ku pariye kabay ta gitkis madikte hiyeg. Nah keh madikte kahadbe nah hiyá ba nah wages gaytakkis hiyeg gidahan Uhokri kahadbe ignes amnihka gapit Uhokri.

Uyay Ka Keh Ariknawnama Ku Pariye Mpithawiy Ariw Utiwniwiw Giwntak Uhokri

Fil 3.14; Eb 12.1; 2 Tim 4.7

²³ Nah keh madikte henne kahadbe Uhokri ginetni hiyakan muwwapu. Mmanawa nah mpiksewne aharit madikte ini kabayka ku kamin nah kinetihwene. Nah muwaka utipni payak gikakkis madikte Jesus gihiyegapu. Uyay mpiksaw niharit payak nukakhu.

²⁴ In huwewe yit ku samah hiyeg mpiksaw ku pariye hikekne garaptikis. Igkis mpiksaw aharit ini iyuwti ku pariye ikaka ta git pahapwi gaytakkis ku pariye kit da-

nuh giwkis. Kaayhsima hiyeg bisimtekne henneme pahapwiwa ku pariye pi mpiksawte ig kit danuh giwkis iggi utí ini iyuwti. Nukebyupwi, uyay mpiksaw aharit ini kabayka ku pariye kuwis ahegbet udahanwiw hawwata ku samah pahapwi mpiksaw adahan ig kit danuh giwkis nerras ku kakak ig bisimtekne.

²⁵ Ku pariye mpiksaw henne adahan ig kit danuh giw pahapwi, ig miyé gipit ig maxhaw ig wiwhminaw ariw madikte ku pariye gimaptenten. Ig ka keh madiktema ku pariye ik adahan ig keh. Amawka wixwiw hawwata. Igme mpiksaw aharit gitiwni amadgaya inin, aharit ini iyuwti ku pariye kane dahwa in he ahamnanen. Wixwiwe mpiksaw aharit utiwniwiw ku pariye dahwa adahan apanenekwa.

²⁶ Inneki keh nah ka keh madiktema ku pariye ik adahan nah keh. Nah mpiksaw keh Uhokri gibetki ke pahapwibe ku pariye sigis wadit ku kit gikipara gimawkan. Kawki ig sigisbetema. Nah mpiksaw ke pahapwi suwratbe ku pariye kerye gidahan gikipara akak madikte gidatni. Kawki ig biyuhbetema.

²⁷ Nah ka isaksa nupithu abetki kumadukan. Nahme kumadukin adahan in ka mpithan nah utí ntiwni giwntak nukipara. Mmanawa nah kuwis awnase nawenépwi hiyeg adahan ignes utí kabayka gimun Uhokri. Nah ka muwaka nahma biyuk nikak.

Amekenegben Biyuk Awaku Iggis Isaksa Gipitkis Abetki Kumadukigkis

Núm 11.4; Eb 3.8; Judas 5

10 Nukebyupwi, kiyemnahnbay ku samah wawhawkipwiw isakse gipitkis abetki kumadukigkis. Minikwak igkis madikte wiwhapempa giwakutakkis hiyeg ejituyenepwi gapit amekene Moís. Pahawo ukuhne gipitminempikis madikte. Iggis madikte manuknekwiye parawhokwa. Iggis mpiyenekwiye ayegbiw un.

² Ini ku samah igkis anapi ukuhne ini ku samah igkis manuke ayegbiw un in ke wotbe igkis kewpibe aygebe. In ke wotbe igkis kewpi ahakwat un giwaprik amekene Moís adahan igkis wageswa gihiyegapu.

³ Apim ini igkis madikte axnekwiye gimanakis awahkiska giminkis gapit Uhokri.

⁴ Iggis higepnekwiye un awahkiska giminkis gapit Uhokri. Igwa Cristo ayge gikakkis. Ku aysaw igkis higá un abetitak no tip in ke wotbe igkis higepyebe un dehetniki giwntak Cristo.

⁵ Henneme kabá madikte gaytakkis ka keh Uhokri gibetki. Inneki keh Uhokri makisrihpigkis ayhté amadga amatap.

Uyay Ka Taraksa Kema Amekenegbenma

Eb 3.7; Judas 1.5

⁶ Madikte ini mbayka ku pariye danuh gitkis in humaw arakak udahanwiw adahan ku pariye danuh ta wotwiye. In ikene uhiyakemniwiw kahadbe wixwiw ka miyarhaw aharit ariknawnama kane kabay kema igkisma.

⁷ Kahadbe wixwiw ka adohepka ahehpakti batakkarad kema gaytakkisma. Mmanawa ig Uhokri gannasan minikweknene awna:

“Nerras hiyeg babatebdih, igkis axnekwiye, igkis higepnekwiye higapka. Pisenwa igkis kannikaw igkis kaynes ayge.”

Hennebaki igkis adohepka ahehpakti batakkarad. Amawka ku wixwiw ka keh hennema ku samah igkis keh.

⁸ Hawwata akiw amawka ku wixwiw ka powkemniw hwa kema gaytakkisma. Ku aysaw igkis powkemnihwene, ayge pahaye adahan igkis makisrip. Kaayhsima hiyeg miyarap apiminekwiyé ini pahaywowa hawkri, piyana madikwa mil gikebyikis gikakkis mpana mil gawnakis (23.000).

⁹ Hawwata akiw amawka ku wixwiw ka wakaymnisa Uhokri awaku ku samah wixwiw ka kamaxwa gipitit. Ku aysaw gaytakkis amekenegben keh henne, igkis kagamtapepka gapitkis kaybune igkis makisrip ayge.

¹⁰ Hawwata akiw amawka ku wixwiw ka hahhayruke awnene gitiput Uhokri kema gaytakkisma. Ku aysaw igkis amekenegben keh henne, pahapwi ahj umehekeputne danuh atere gitkis ig umahapeprikis.

¹¹ Madikte ini danuh gitkis henne adahan arekhetni wotwiw. Ini gitaraksankis, ini ku samah ig Uhokri hiyak gikakkis inakni annasaki adahanikwa ukannuhtenwiw ku apim inin amaksemni hawkri.

Uhokri Iki Wawaygyi Adahan Wis Ka Isaksaw Arit Mbayka

Mt 4.1, 6.9, 26.40; Rom 5.3; 1 Kor 1.8; Tiyagu 4.6; 2 Ped 2.9; Judas 24

¹² Apuriwnabay yihiyakemni ba in kibeynewatma nikwe. Pis ku pariye ikawpari kibeyne hiyeg pis ka hiyak ku aysaw pis darehe.

¹³ Ku wis darehe, uhawkanaprik. Mmanawa ik adahan wis ka isaksaw arit mbayka. Wapitye gihikektenkis madikte hiyeg henneme ig Uhokri kapigsawiy apanekwa. Ig ka isaksa mbayka danuh wotwiw mapiy udatniwiw. Ku aysaw wapitye ayta uhikektenwiw, amun ini ig Uhokri woka ahin adahan wixwiw higihwa giw ner wapitye kahadbe wixwiw ka isaksaw arit mbayka, kahadbe wixwiw tipiknene gikak Uhokri.

Ku Wis Kakanhaw Im Arit Ahehpakti Amun Ini Nikwe Wis Kakanhaw Arit Wapitye

Gál 4.8; Apok 9.20

¹⁴ Nikwe nukebyupwi, higihwanay ariw ahehpakti batakkarad.

¹⁵ Nah awna inakni yit yis ku pariye hiyeknepwi hiyakemniki. Yiswa hiyá baki nuwnhu waditnewatma.

¹⁶ Nah kehte abektey yidahan. Wixwiw ubetkiwiw pahadguhwa adahan kiyene ku samah Cristo umahkiswe udahanwiw. Wixwiw pahadgupu, ayge wixwiw iwé win wixwiw kabayhin. Ayteke wixwiw higapni. Amun ini wixwiw kiyene ku samah wixwiw pahapwiwa gikak Cristo ku samah ig sukase gimig. Ayteke wixwiw sigkebdih bugut wixwiw axni. Amun ini wixwiw kiyene ku samah wixwiw pahapwiwa gikak Cristo ku samah gih sigkaka.

¹⁷ Wixwiy axnekwiye ariwntak pahatwowa bugut. In ke wotbe wixwiy pahapwiwatbe upitwiy pawtak. Hiyawa wixwiy kaayhsima hiyeg henneme wixwiy pahapwiwa pawtak.

¹⁸ Ipegnay ku samah hiyeg israelyenepwi amadgaya inin gikehnikis. Igkis akka im ta gipetunat Uhokri adahan gadohepketni. Ayteke nikwe madikte hiyeg ku pariye ax ariwntak ini im in ke wotbe igkis aygwata adohepkenes Uhokri.

¹⁹ Nukebyupwi, in huwewe nuthu ku ahehpakti batakkarad in ka ariknawnama. Im kakanhawka ta arit ahehpakti batakkarad in kawnata ariknawnama.

²⁰ Henneme ku pariye hiyeg ekkeneepwi im ta apetunat ahehpakti batakkarad, amun ini igkis nekkepten ka gipetunatma Uhokrima. Bawa igkis nekkepten ta gipetunatkis wapityempu. Nukebyupwi, nah ka muwaka yis daxtasaw gitkis wapityempu aynesnima.

²¹ Ku wixwiy kuwis higap win adahan kiyene Uhokri, ka kis adahan wixwiy hawwata higap win gidahankis wapityempu. Ku wixwiy kuwis ax adahan kiyene Uhokri, ka kis adahan wixwiy hawwata ax wapityempu gimanakis.

²² Mmah yis kehkere Uhokri atihpak yipatra ku samah yis darihwak akiw akak yimaytwa wapitye? Apuriwnabay. Yis yuma yawaygyi gitiput Uhokri adahan yis kiyimwihpig henne.

Amawka Ku Wis Keh Ku Pariye Kabay Gidahankis Madikte Hiyeg

Mt 20.28; Rom 15.1; 1 Kor 6.12; Fil 2.4

²³ Nukebyupwi, ik adahan wixwiy keh madikte ku pariye uhiyakemniwiw tuguh. Henneme ka madiktema kabay udahanwiw. Ik adahan wixwiy keh madikte. Henneme ka madiktema wagahkis wawaygyi.

²⁴ Hawwata akiw, amawka ku wixwiy ka keh kabayka udahanwiynenwatma. Amawka ku wixwiy keh ku pariye kabay gidahankis madikte hiyeg ku pariye wagahkisne gawaygyikis.

Ku Umana Ka Sam Ta Git Pahapwi Nikwe Ka Sam Wis Axni

²⁵ Abusku im kakanhawka ta arit ahehpakti batakkarad in piyukka agiku piyukket payebitak akak im kane kakanhawka. Ka sam. Ik adahan wixwiy ax madikte im ku pariye piyukka ayge. Wixwiy ka muwaka ipegmina uhiyakemniwiw amin ini im baki in kabaywatma adahan wixwiy axni.

²⁶ Madikte kabay mmanawa Uhokri gannasan minikweknene awna:

“Inin hawkri in Uhokri gidahan. Madikte amedgene hawkri in hawwata gidahanwata.”

²⁷ Ku pahapwi kane Uhokriyanma awnasap adahan pis ax git, ku pis atekkere hiyawa pis atak. Ka sam pis ax ku pariye im ig ikí pit. Pis ka muwaka ipegmina pihiyakemni amin baki in kabaywatma adahan pis axni.

Ku Umanawiy Ka Kabay Git Pahapwi, Ka Ik Adahan Wixwiy Axni

²⁸ Henneme ku pahapwi ayge awna pit: “No im kakanhawka arit ahehpakti batakkarad”, nikwe pis ka muwaka axni. Mmanawa pis ka muwaka taraksasig. Hawwata akiw pis ka muwaka ax ku pariye ka kabay git adahan wis ax.

²⁹ Pit in ka sam pis ax henneme git ner pahapwi in ka kabay git. Nikwe ka muwaka ax. Nawenétke pis ka pu-kuha inakni nuwnhu. Pis awna: “Mmahki nah ka hiyá nahma ax ku pariye ka sam nuthu awaku in ka kabay git pahapwi?” ³⁰ Nah kabayha Uhokri adahan ini numana. Nikwe in ka sam nah axni. Mmahki ig ner awna numinhu nikwe apatra numana? Mmahki nah ka hiyá nahma axni?”

³¹ Nah akkite pit ku samah. Amawka ku pariye wixwiy keh amawka ku wixwiy keh madikte adahan gikebeyhetni Uhokri. Ku wixwiy ax, ku wixwiy higap, ku pariye wixwiy keh, amawka wixwiy keh madikte adahan gikebeyhetni Uhokri.

³² Amawka ku wixwiy ka taraksa gikak pahapwinama hiyeg, iné hiyeg judeyene, iné hiyeg kane judeyenema, iné Jesus gihiyega.

³³ Uyay keh hawwata ku samah nah keh. Apanenekwa nah keh ku pariye kabay gitkis madikte hiyeg. Mmanawa nah ka aharitnama kabayka ndahannenwatma. Nah aharitne kabayka gidahankis madikte hiyeg. Nikwe nah ka keh ariknawnama ku pariye gimaptenkis giw Uhokri. Numawkan igkis amnihka gapit Uhokri igkis danuh git.

11 Henneki ig Cristo keh. Nah keh hawwata ke igbe. Uyay ahehpan ku samah nah ahehpene Cristo.

Amawka Ku Tino Kiyatha Gugihgi

Ef 5.22; 1 Tim 2.9; 1 Ped 3.1

² Nah kabayhay nukebyupwi, mmanawa yis ka isahkis nuwnhu. Nah kuwis akki yit Kiyapwiye Jesus giwatnipwi giwnkis. Yis kuri ihpene madikte.

³ Kuri nah muwaka ikí yit pahat hiyakemniki akiw gudahankis tinogben. Tino kumadukaka gapit gugihgi. Igme gutew tino. Henneme ig awayg kumadukaka gapit Cristo. Igme gitew awayg. Hawwata akiw ig Cristo kumadukaka gapit Uhokri. Igme gitew Cristo.

⁴ Ku wis awasta utew ay gibetkis hiyeg, wis ekkene ku wis kumadukaka gapit hiyeg ayge. Henne uhiyakemniwiw. Nikwe ku aysaw wixwiy pahadgupu lammysya, ku pahapwi awayg ekkene yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri, amun ini ig ka awasta gitew. Ig kaw-nata awasta gitew ku aysaw ig piriyepekaw ayge. Waké ig awasta gitewbe, nikwekam in ke wotbe ig kumadukaka gapitkis nerras hiyeg ayge. Bawa ig kumadukaka gapit Cristonen. Waké ig awasta gitewbe, amun ini ig miyathakam gitew Cristo.

⁵ Egme pahapu tino ku aysaw eg akkano yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri eg awasta gutew. Hawwata eg awasta gutew amun ini ku aysaw eg piriyepekawno ay

gibetkis hiyeg. Eg awasta gutew awaku ku samah eg kumadukaka gapit gugihgi. Waké eg ka awaspitnama gutewbe, amun ini eg miyathakam gugihgi ku pariye gutew. In keh hiyeg ikiygu ku eg ka ihpekere giwn. An maraki gidahan ke wotbe eg yumahbe gusemnube.

⁶ Waké ikbe adahan tinogben ka awasta gutewkis, ni-kwe ikkam adahan egnés tigha gusemnukis madikte. Henneme ku pahapu tino tigha gusemnu madikte, an maraki gidahan gugihgi. Ku eg yumahwa gusemnu, an maraki gidahan. Nikwe in arekhetni wotwiw ku amawka eg awasta gutew.

⁷ Awaykemni ka muwaka awasta gitewkis mmanawa ignes Uhokri gahehpak ay amadga inin. Igris ay ekkenes Uhokri gikiythani ku samah ignewa gikiparakis. Egnésme tinogben egkis akkanos gugihgikis gikiythanikis ku samah igkis gukiparakis.

Tino Guhawan Nawenéwa Giw Gugihgi Gihawan

⁸ Mmanawa minikwak akapuska hawkri ner pitatye awayg ka humaw guwntaknama gihayo. Henneme eg gihayo humaw giwntak gugihgi.

⁹ Kawnata ig gugihgi humaw gudahan gihayo. Henneme eg gihayo humaw gidahanikwa gugihgi.

¹⁰ Nikwe amawka ku tinogben awasta gutewkis adahan akkanos ku samah egkis ihpekere giwnkis gugihgikis.

Amawka Tino Keh Ku Samah Barew Gitkis Ahj

Mmanawa kaayhsima ahj ay ubetwiw. Wixwiw ka muwaka wakaymniswigkis.

Tino Ka Warikapnama Giw Gugihgi

1 Kor 7.1; Ef 5.22; Kol 3.18; 1 Ped 3.1

¹¹ Henneme tino ka warikapnama giw gugihgi. Egkis piyamate kamawkanak pawtak. Ig Uhokri keh awayg gimawkanitnene gut gihayo. Ig keh tino gumawkanitnene git gugihgi.

¹² No pitatye tino humaw giwntak pahapwi awayg henneme hawwata akiw awaykemni waypuka guwntakkis tinogben. Egkis madikte giwntak Uhokri.

Amawka Tino Keh Ku Pariye Barew Gitkis Hiyeg

¹³ Mmahki yipewkan? Ku pahapu tino piriyepekaw ay gibetkis hiyeg gutew ka awaspitnama, ba in barewyewatma ta yit?

¹⁴ In huwewe wot ku an maraki wot ku aysaw pahapwi awayg kasemnu kiyabwad.

¹⁵ Henneme ku tino kasemnu kiyabwad ini barew wot. Mmanawa gusemnu ikaka gut adahan arekhetni ku in barew adahan eg awasta gutew.

Amawka Tino Keh Ku Pariye Barew Gitkis Uhokri Gihiyegapu

¹⁶ Nawenétke yaytak ayge ka ihpekere inakni nuwnhu. Nikwe nah awna yit pahatwowa yuwit akiw. In Uhokri giwatnipwi gihumpawnikis adahan tinogben

awasta gutewkis. In hawwata madikte Uhokri gihiyegapu gihumpawnikis.

Yis Ax Adahan Kiyene Jesus Akak Yiyakni Ka Maguyema

2 Ped 2.13; Judas 12

¹⁷ Nukebyupwi, nah ka hiyá nahma kabayhay adahan ku samah yis lammisya. Mmanawa yis pahadguhwene yipewkan adahan yis kehne kabayka bawa ka kabaykama yis keh. Bawa he mbaykanen humaw.

¹⁸ In pi muwakate adahan nah ikene yihiyakemni adahan ini. Nah timé yak ku yis ka tuguhkis yihiyakemni hehpekwiyema ku aysaw yis pahadgupu lammisya. Nah kabahte ka ihpin.

¹⁹ Henneme nah hiyakni ku amawka ku in humaw kahadbe wis hiyeke ku pariye hiyeg igyerwa tipiknene gikak Uhokri.

²⁰ Wixwiw Jesus gihiyegapu ubetkiwiw pahadguhwa adahan axne payebitak adahan amnihekne pawtak adahan kiyene Kiyapwiye Jesus. Yisme ku aysaw yis pahadguhwa yis ka kiyé Kiyapwiye Jesusma.

²¹ He yipitnen yis kiyé. Pahapwi ewk axka atere henneme ig ka pasumpa pahapwi. Ig ax madikte igwo. Ig ax kabiha. Ig higá kabiha he ig urukihwa. Pahapwime msekwe matipwe.

²² Mmahkay yis kehni henne? Ku yis pahadguhwa he adahannen axne, kabayte yis ax ayhté yipinwa. Mmah yis ayta adahanikwa miyaresene Uhokri gihiyegapu madiptapye ku pariye pahadgupu ayge? Mmah yis ayta adahanikwa marekwene nerras ku pariye yumane gidahankis? Mmah yipewkan nah kabayhay adahan ini yihiyakemni? Kawk. Nah ka hiyá nahma kabayhay adahan akebyi ini. Wixwiw ka hiyá wixwiyma ax adahan kiyene Kiyapwiye Jesus akakma uyakniwiw ka maguyema.

Wixwiw Kiyé Ku Samah Jesus Umahkiswe Udahanwiw

Mt 26.26; Mk 14.22; Lk 22.15

²³ Ig Kiyapwiye Jesus kuwis akki nuthu adahan ku samah wixwiw kiyene ku samah ig umahkiswe udahanwiw. Nahme kuwis akkin ta yit. Nah akki yit ku pariye igwa Kiyapwiye Jesus akki gitkis giwatnipwi. Apim ini tiyegimka apit ig kamaykiswika, ayge ig iwé pahak bugut.

²⁴ Ig kabayha Uhokri. Ayteke ig sigkebdih ini bugut. Ig awna gitkis giwatnipwi:

—Amapanay inin bugut. Axnay niwntak. Inin bugut in nihhu ku pariye nah sigkebdihkis yidahannek. Han pitatit yis axne bugut ke ininbe kikibereput adahan yis nukiyetninek.

²⁵ Hawwata akiw ariwnteke ini, pisenwa gaxnikis madikte gimanakis, ig iwé pahow goblé. Ig awna gitkis:

—No goblé eg Uhokri gahegbetawni nukunewa yidahan. Mmanawa ig Uhokri ahegbete ginetni nukunewa akiw gikakkis hiyeg adahan ku samah ignes humaw gihiyegapu. Nahme sukase numighunek yidahan kahadbe ini gahegbetawni in humaw. Han pitatit yis higepe win ke ininbe kikibereput adahan yis nukiyetninek.

Hennawatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna.

²⁶ Nikwe ku aysaw wixwiy ax ini bugut henne, ku aysaw wixwiy higap win agikutak no goblé henne, amun ini wixwiy ekkene ku samah Kiyapwiye Jesus umahkiswe udahanwiy he ku aysaw ig danuh atan akiwnek.

Uyay Ipegpitewnekwiye Apit Wixwiy Ax

²⁷ Nikwe ku pahapwi ax ini bugut adahan gikiyetni Kiyapwiye Jesus, ku ig axni akak giyakni ka maguyema, amun ini nikwe in ke wotbe ig kuwis patehene Kiyapwiye Jesus gih. Hawwata akiw ku ig higap agikutak no goblé akak giyakni ka maguyema, amun ini nikwe in ke wotbe ig kuwis patehene Kiyapwiye Jesus gimig.

²⁸ Nikwe apit wixwiy ax ini bugut, apit wixwiy higap agikutak no goblé, amawka ku wixwiy ipegpitewnekwiye ba uyakniwiy barewpityekwiye watma.

²⁹ Mmanawa ku wixwiy axni wixwiy higapni, ku uyakniwiy ka maguyema, nikwe ig Uhokri hiyapkis wotwiy apatra ku samah wixwiy ka kiyathenema Kiyapwiye Jesus gipit.

³⁰ Apatra inere, kibite hiyeg ayge yibet igkis kakahribdip. Hawwata kibite hiyeg ayge kuwis miyarap apatra inere.

³¹ Henneme waké wixwiy ipegpitewnekwiyebe apim ini apit wixwiy ax atere, nikwekam ig Uhokri ka muwakakam hiyapkis wotwiy henne.

³² Ig Uhokri hiyapkis wotwiy henne adahan bukihne utaraksanwiy wowwiw kahadbe wixwiy ka biyuk payak gikakkis nerras ku pariye kane ikaw ta git Uhokri.

Uyay Ax Akak Uyakni Barewpitye

³³ Nikwe nukebyupwi, ku aysaw yis pahadgupu adahan yis axne henne, uyay wahap madikte hiyeg ites danuhte adahan yis madikte axnekwiye payebitak.

³⁴ Ku pahapwi matipwe, amawka ku apit ig danuh atere, ig kamax ganaktin ay gipinwa. Ayge nikwe ku aysaw ig ayta lammisya, ig kiyé ignenwa Kiyapwiye Jesus. Nikwe ig Uhokri ka muwaka hiyapkis git. Kuwewane ku aysaw nah danuh atere, nah ikene yihiyakemni yit akiw adahan ini.

Ku Pahapwi Mbayha Jesus, Ig Ka Awana Akakma Uhokri Gitip

1 Jo 4.1

12 Kuri nukebyupwi, nah kinetihwa amin Uhokri Gitip gannu ku pariye ikaka ta upititwiy. Nah muwaka yis pukuhpun ku pariye in.

² Minikwak yis ka hiyak ku pariye ini Uhokri Gitip gannu mmanawa yis ka hiyak Uhokri. Apim ini yis kawohkigahaw arit ahehpakti batakkaradnen ku pariye kane awnparima, ku pariye wagesyi piyawakad giw Uhokri igyerwatnene.

³ Kurime yis timá kaayhsima hiyeg ku pariye ikaw ku Uhokri Gitip awnene gipititakkis. Nah akkite yit ku samah ahiyaka yit baki igyerwatma Uhokri Gitip awnene gipititakkis. Ku yis timá pahapwi mbayha Kiyapwiye Jesus giw, ka ignema Uhokri Gitip awna inakni. Henne-

me ku yis timá pahapwi awna: "Jesus nukipara", inakni yuwit inyerwa giwntak Uhokri Gitip.

Ignewa Uhokri Gitip Iki Uhokri Gannu Ta Upititwiy

Rom 11.33, 15.13; Eb 2.4

⁴ Kaayhsima Uhokri gannu ay upititwiy henneme pahapwiwa Gitip iki madikte upititwiy.

⁵ Wixwiy kaayhsima wannipwiye henneme pahapwiwa ukiparawiy.

⁶ Wixwiy keh arakembet annut henneme pahapwiwa Uhokri iki udatniwiy.

⁷ Wixwiy mpuse ikaka Uhokri Gitip gannu ta upititwiy adahan wixwiy kehne kabayka pawtak.

Wixwiy Kadahan Arakembet Wannuwiy

Rom 12.6; Ef 4.7; 1 Ped 4.10

⁸ Ig Uhokri Gitip iki gannu ta gipitit pahapwi adahan ig hiyakemniye akak Uhokri gihiyakemni. Gipititme pahapwi akiw igwata Uhokri Gitip iki gannu adahan ig hiyekne hiyakemniki ku pariye Uhokri akki git.

⁹ Gipititme pahapwi igwata iki gannu adahan gikamaxwan kaayhsima. Gipititme pahapwi igwata iki gannu adahan ig makniwene hiyeg.

¹⁰ Gipititme pahapwi ig iki gannu adahan ig kehne annut ku pariye hiyeg amadgaya inin ka hiyá nikhka. Gipititme pahapwi ig iki gannu adahan ig awnene yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri. Gipititme pahapwi ig iki gannu adahan ig hiyekne ba Uhokriwatma Gitip awnene gipititak pahapwi. Gipititme pahapwi ig iki gannu adahan ig awnene agiku nawenéwa yuwit. Gipititme pahapwi ig iki gannu adahan ig wagesne inakni yuwit.

¹¹ Igwata pahapwiwa Uhokri Gitip ignewa iki upititwiy ini gannu madikte. Ig ibekhe gannu gipuriwkis mpuse hiyeg ku samah gimawkan.

Wixwiy Cristo Gipit

Rom 12.4; Ef 1.22, 4.16; Kol 3.15

¹² Nah akkite yit abektey ku samah upititwiy. Upit pahapwiwa henneme in kadahan kaayhsima ariknebdi. In kataybi. In kawan. In kakugku. In kadahan kaayhsima ariknebdi henneme in pahapwiwa. Ig Cristo gipit hawwata in pahapwiwa. Wixwiy Cristo gihiyegapu wixwiy kaayhsima hiyeg henneme wixwiy pahapwiwa pawtak ke wotbe wixwiy Cristo gipitbe.

¹³ Wixwiy aypekwiye gipit Cristo. Ku pariye judeyene-pwi gikakkis ku pariye kane judeyene-pwima, ku pariye ibukti gikakkis ku pariye kane ibuktima, wixwiy madikte kawihkiska ta gipitit Cristo gapit pahapwiwa Gitip. Igme Gitip kawihkiska ta upititwiy.

Wixwiy Mpuse Kadahanyekwiye Wannuwiy

¹⁴ Upit kataybi, kawan, kakugku. In ka inyekatama. Hawwata Cristo gipit. Wixwiy mpuse kadahanyekwiye wannuwiy adahan kannipwiye gidahan. Wannuwiy sassamenbetwi.

¹⁵ Wis ka hiyá wisma ikaw warikap giw pahapwi ku pariye kadahan nawenéwa gannu ay gipit ariw udahan. Ukugku ka awna: “Nah ka iwaktima. Nikwe nah ka hiyá nahma keh ariknawnama.” Ig ka hiyá igma awna inakni henne mmanawa ig kadahanwata gannipwi.

¹⁶ Iné utaybi ka awna: “Nah ka iwtyaktima. Nikwe nah ka hiyá nahma keh ariknawnama.” Ig ka hiyá igma awna inakni henne mmanawa ig kadahanwata gannipwi.

¹⁷ Waké wowtyak inyekatabe, nikwekam wis ka hiyá wisma timap. Waké utaybi inyekatabe, nikwekam wis ka hiyá wisma ayh.

¹⁸ Henneme upit ka inyekatama. In kadahan kaayhsima ariknebdí ku pariye hamahkiska atere gapit Uhokri ku samah gimawkan.

¹⁹ Waké in inyekatabe, amun ini wis yumakama upitkam.

²⁰ Nikwe wis kaayhsima ariknebdí henneme pahapwiwa upit.

²¹ Wis kawmata hiyá wisma ikaw kabaytema giw pahapwi ku pariye kadahan nawenéwa gannu ay gipit ariw udahan. In ka hiyá inma wowtyak awna ta arit uwak: “Nah ka muwakap.” In ka hiyá inma utew awna ta arit ukugku: “Nah ka muwakay.”

²² Kawa. Juktah ini ariknebdí ay upit ku pariye upewkan yuma arannu, ini upit muwakapni. Wixwiw hawwata kamawkanak pawtak.

Amawka Ku Wixwiw Kiyathak Pawtak

Rom 12.10; Fil 2.3; 1 Ped 2.17

²³ Amawka ku wixwiw kiyatha pahapwi ku pariye wixwiw ikiy yumanene gannu ay gipit hawwata ku samah wixwiw kiyatha pahapwi ku pariye wixwiw ikiy kagannusima. Wixwiw kuwis keh henne akak upitwiw. Ini ariknebdí ay upit ku pariye wis ikiy yumanene nikiythani, ini wis kawihkis Kamis ta nipitit. Amun ini wis keh in humawa pi kiyatte pi barewte ²⁴ ariw ini ku pariye kane muwaka Kamis. Henne ig Uhokri keh Cristo gipit humaw. Ig muwaka wixwiw pi kapigsate nerras gihiyegapu ku pariye yumanene gannukis.

²⁵ Ig ka muwaka wixwiw mapihpak. Ig muwaka wixwiw kapigsak pawtak.

²⁶ Ku pahahri upit kayah, amun ini nikwe upit kayah pahapwite. Ku pahahri upit utí kabayka, amun ini nikwe upit batek pahapwite. Hawwata wixwiw Cristo gihiyegapu.

Wixwiw Kadahanyekwiye Wannipwiw Gidahan Cristo

²⁷ Wixwiw madikte ay kewa Cristobe gipitbe. Wixwiw mpuse ke giwanbetbe. Ku samah utaybi uwan ukugku kadahanyekwiye arannipwi wixwiw hawwata kadahanyekwiye wannipwiw gidahan Cristo.

²⁸ Nah akkíte yit gaytakkis hiyeg ku pariye ke Uhokri giwanbetbe ay ubetwiw wixwiw gihiyegapu. Pitatye ig ikí giwatnipwi. Ayteke ig ikí gawnepepu ku pariye awna yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri. Ayteke ig ikí kannuhekeputnepwi. Ayteke ig ikí hiyeg ku pariye keh annut. Ayteke ig ikí hiyeg ku pariye kadahanye Uhokri gannu ay gipitkis adahan makniwene hiyeg. Hawwata

ig ikí hiyeg ku pariye ayapekne. Hawwata ig ikí hiyeg ku pariye giwewkistenkis hiyeg. Hawwata ig ikí hiyeg ku pariye awna agiku nawenéwa yuwit ku pariye ignes kane pukuha.

²⁹ Cristo gipit ka inyekatama. Wixwiw ka madiktema giwatnipwima. Wixwiw kawmata madiktema gawnepepuma. Iné wixwiw kawmata madiktema kannuhekeputnepwima. Iné wixwiw kawmata madiktema kehnepwima annut.

³⁰ Wixwiw ka madiktema kadahanye Uhokri gannu ay upitwiw adahan makniwene hiyeg. Wixwiw kawmata madiktema awna agiku nawenéwa yuwit ku pariye wixwiw kane pukuha. Iné wixwiw kawmata madiktema wages inakni yuwit.

³¹ Uyay kanniybeta abet inakni ku pariye Uhokri gannu pi kabaytenene ay nibet. Mpiksawnay aharit ini ku pariye pi kabaytenene adahan in msakwa ay yipit.

Ku Yuma Uhokri Gamnihra Ay Upit, Wis Ka Ariknawnama

Henneme nupewkan nah akkíte yit kuri pahat hiyakemniki ku pariye pi kabayte ariw madikte Uhokri gannu adahan in msakwa ay upitwiw.

¹³ Hiyawa nah kabunuga akak Uhokri gannu adahan nah awnene agiku nawenéwa yuwit ku pariye nah kane pukuha. Hiyawa nah awna giwnaprikkis ahj. Henneme ku nah yuma Uhokri gamnihra ay nupithu, amun ini inakni nuwnhu wageswa he amanenwa. Nah ayge ke biyuhnebe siparibe.

² Hiyawa nah kabunuga akak Uhokri gannu adahan nah awnene yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri. Hiyawa nah hiyak madikte ku pariye nemnikumpiye. Hiyawa nah hiyak madikte hiyakemniki. Hiyawa nah kabunuga akak nukamaxwan adahan nah gihikhise waxri imuwadnene akak nubiyenen. Henneme ku nah yuma Uhokri gamnihra ay nupithu, amun ini nah ka ariknawnama.

³ Hiyawa nah kakanhaw madikte newkanbet ta gitkis madiptapye. Hiyawa nah bukahkis nupithu adahan nah ka wihwa giw Uhokri. Henneme ku nah yuma Uhokri gamnihra ay nupithu, nikwe nah ka utí ariknawnama kabayka.

Ku Aysaw Uhokri Gamnihra Ay Upit Wis Miyé Upit

Gál 5.22; Ef 3.17, 5.2; Kol 3.12; 1 Ped 1.22, 3.8; 1 Jo 3.16, 4.12, 5.1

⁴ Ku aysaw Uhokri gamnihra ay upit wis kiyaknihwa gikak pahapwi. Wis amnihpig. Wis ka atihpig. Iné wis kawmata keh uwanti ku wis kabaytema giw.

⁵ Ku aysaw in Uhokri gamnihra ay upit wis ka marakwa pahapwi. Iné wis kawmata mpukaw git. Iné wis kawmata ehwa gikak. Ku aysaw in Uhokri gamnihra ay upit wis bayahminig ariw gitaraksan ukak.

⁶ Ku aysaw in Uhokri gamnihra ay upit wis ka batek akak hiyakemniki ku pariye kane kabay. Henneme wis batek akak hiyakemniki ku pariye inyerwatnene.

⁷ Ku aysaw in Uhokri gamnihra ay upit wis kiyaknihwa gikak pahapwi akak madikte kapigsaki. Wis yuma

upukwawan gibohri. Wis ipeg ta gipitit. Wis ka ikise-pwe giw.

Aysawnemenek Uhiyakemniwiy Wagah Nawenéwa Akiw

⁸ Aysawnemenek madikte Uhokri gannu ku pariye ay upitwiy kuri akak inin, in pisenwenek. Henneme Uhokri gamnihra ka pisenwa. Kuri akak inin wixwiy awna yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri. Henneme aysawnemenek ayhté gimun Uhokri wixwiy ka muwaka awna henne akiw. Kuri akak inin wixwiy awna agiku nawenéwa yuwit ku pariye wixwiy kane pukuhpá. Henneme aysawnemenek ayhté gimun Uhokri wixwiy ka awna henne akiw. Kuri akak inin wixwiy awna hiyakemniki ku pariye ig Uhokri akki wotwiy. Henneme aysawnemenek ayhté gimun Uhokri wixwiy ka awna akebyi inkni yuwit akiw.

⁹ Mmanawa kuri akak inin wixwiy hiyak he aynessanen hiyakemniki. Ku akak inin wixwiy awnene aynessawa yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri.

¹⁰ Henneme aysawnemenek ku aysaw wixwiy kuwis hiyak madikte hiyakemniki, amun ini nikwe ini uhiyakemniwiy aynessene, in kuwis pisenwe mmanawa in ku wagehpad kuwis.

¹¹ In hennewa ku samah bakimni aymuhwa. Minikwak nah bakimnite nah awna bakimni ariwn, nah batek akak bakimni abetki. Nuhiyakemni bakimni ahiyakemni. Kurime nah kiyapwip, nah ka hennema akiw. Nuhiyakemni kuwis wagehpad.

¹² Ku akak inin wixwiy hiyá Uhokri aynessa wenpunesa ke hiyegbe waruwahwenebe amadga waruw tigahbopyebe. Wixwiy hiyá hennenwa. Henneme aysawnemenek wixwiy hiyapak gikak Uhokri pahepkatak. Kuri nah hiyakri aynessawa. Henneme aysawnemenek nah hiyakri kabayhtiwa hawwata ku samah ig hiyakun.

Uhokri Gamnihra Ka Ik Adahan Wagah Nawénéwatma Akiw

¹³ Ay mpana arikna ku pariye msakwa adahan apane nekwa ku pariye ka ik adahan wagah nawénéwatma akiw. Nah akkíte yit ku pariye ini mpenenene arikna:

ini ukamaxwanwiy gipitit Uhokri,
akak ini upegiwiy ta gipitit Uhokri ku ig keh wixwiy hiyá kabaykanek,
akak ini gamnihra ku pariye aynene upitwiy.

Henneme ini Uhokri gamnihra ini pi kabayte ariw madikte.

Aharitnay Uhokri Gannu Ku Pariye Pi Ayapate Hiyeg

14 Mpiksawnay aharit Uhokri gamnihra adahan in msakwa ay yipit. Mpiksawnay hawwata aharit Uhokri Gitip gannu adahan in msakwa ay yipit. Ig Uhokri kawihkis kaayhsima gannu ta upititwiy. Ini gannu adahan wis awnene yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri, aharitnay ini. In pi kabayte ariw ini gannu adahan wis awnene agiku nawenéwa yuwit ku pariye wis kane pukuhpá.

² Mmanawa ku pahapwi awna agiku nawenéwa yuwit, amun ini ig ka awna ta gitkis hiyeg amedgene ma inin. Gitnenwa Uhokri ig awna. Yuma hiyeg pukuhpene giwn. Ig awna akak gitip yuwit ku pariye kane pukuhpakama.

³ Igme pahapwi ku pariye kabunuga akak Uhokri Gitip gannu adahan ig awnene yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri, iggi awna ta gitkis hiyeg amedgenepwi inin. Ayge ig wagahkisne gihiyakemnikis ig ikene gawaygyikis ig gaydaptihtenkis.

⁴ Igme pahapwi ku pariye awnene agiku nawenéwa yuwit, amun ini ig wagahkisne gawaygyi igwo. Igme pahapwi ku pariye awnene yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri, amun ini ig wagahkisne gawaygyikis Jesus gihiyegapu ku pariye pahadgupu lammisya ayge.

Amawka Wixwiy Awna Gitkis Hiyeg Giwnaprikkis

⁵ Nah muwaka yis kadahanyekwiye Uhokri gannu adahan yis awnene agiku nawenéwa yuwit. Henneme nah pi muwakate yis kadahanyekwiye ini gannu adahan yis awnene yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri. Pahapwi ku pariye awna agiku nawenéwa yuwit amawka ku ig wages giwn kahadbe ig wagahkisne gawaygyikis madikte Jesus gihiyegapu ayge. Ku ig ka wages giwn, amun ini nikwe ig ku pariye awna yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri, iggi pi kabayte giw.

⁶ Nukebyupwi, ku nah danuha ta yit nah awna agiku nawenéwa yuwit, in ka ayapay mmanawa yis ka pukuhpín. Henneme ku nah akki wownaprikwiy yit hiyakemniki ku pariye Uhokri akki nuthu, ini ayapay. Ku nah ekkene Uhokri gihiyakemni yit, ku nah awna yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri, ku nah kannuhyi gimín Uhokri giwn, innewa ku pariye ayapay.

⁷ Henneme ku nah awna yit agiku yuwit ku pariye yis kane pukuhpá, nah humaw ke arigtetbe ku pariye ka agigha kabayhtiwatma. Ku arigtet ka agigha kabayhtiwatma, ka hiyá wisma hiyak apat ku pariye arigman. Aramten, viyol, madikte hennep.

⁸ Suwtat garigni hawwata, amawka ku in agighaka wadit kahadbe in ahegbetase gihiyegapu adahan kerka.

⁹ Hawwata amawka ku wis awna agiku yuwit ku pariye wis pukuha adahan ahegbetesene Jesus gihiyegapu. Ku wis awna git pahapwi agiku yuwit ku pariye ig kane pukuhpá, nikwe ig ka hiyak ku pariye unetni ta git. Wown mpiya ke maygbe he mpiyepnyenen.

¹⁰ Kaayhsima hiyeg mpuse giwnkis ay amadga inin. Madikte yuwit pukuhpaka gapitkis gaytakkis hiyeg. Mpuse gaytakkis hiyeg pukuha pahat yuwit.

¹¹ Henneme ku wis ka pukuha pahapwi hiyeg giwn ku pariye ig awna wot, nikwe wis msekwe kewa nawwotunyebe nit. Ig hawwata msekwe kewa nawwotunyebe ta wot.

Aharitnay Uhokri Gannu Ku Pariye Wagahkisne Hiyeg Gawaygyikis

¹² Nikwe ku samah yis kuwis mpiksewne aharit Uhokri Gitip gannu adahan in msakwa ay yipit, uyay mpik-saw aharit ini gannu ku pariye kawih adahan wagahkisne gawaygyikis Jesus gihiyegapu ku pariye pahadgupu ayge. Ini gannu pi kabayte.

¹³ Ku yis kabunuga akak ini gannu adahan awnene agiku nawenéwa yuwit ku pariye yis kane pukuha, piriyepekawnay adahan yis kadahanwata ini gannu adahan wagesne inakni yiwn kahadbe madikte hiyeg pukuha inakni yiwn.

¹⁴ Ku aysaw wis piriyepekaw agiku yuwit ku pariye wis kane pukuha amun ini wis piriyepekawne akak utip. Henneme wiswa ka pukuha wown akak uhiyakemni.

¹⁵ Nikwe kawki inwonama nah piriyepekaw akak ntiphu. Nah piriyepekaw akak yuwit ku pariye nah pukuha hawwata. Kawki inwonama nah pak apat akak ntiphu. Nah pak yuwit ku pariye nah pukuha hawwata.

¹⁶ Abetnewa ku aysaw yis pahadgupu lammisya ku pahapwi kabayha Uhokri akak gitipnenwa agiku nawenéwa yuwit, nikwe nerras hiyeg ayge ka pukuhpin. Nikwe ignes ka hiyá igkisma tuguhkis gihiyakemnikis hehpekwiye gikak ner pahapwi mmanawa igkis ka hiyak ku pariye inakni yuwit ig awna.

¹⁷ Hennewa, ig kibeyhene Uhokri kabayhtiwa henneme nerras hiyeg ayge he msekwepi.

¹⁸ Kibeyne gidahan Uhokri, nah pi awnate agiku nawenéwa yuwit mpiyhay madikte.

¹⁹ Henneme ku aysaw nah lammisya nah pi muwakate awna pohowku akebyi yuwit ku pariye hiyeg pukuhpin mpinekata nah awna kaayhsima yuwit ku pariye ignes kane pukuha. Nah muwaka awna yuwit ku pariye kannuhne hiyeg.

Ku Yis Awna Yuwit Giwntak Uhokri Yiwnaprik, Yis Aya-apa Madikte Hiyeg

²⁰ Nukebyupwi, ka yi muwaka ikaw kema bakimnima ku pariye kane hiyak hawkri. In kabay adahan yis ikaw ke bakimnibe ku pariye kane hiyak ba mbaykama amadga hawkri. Henneme pukuhanay nuwnhu kewa hiyeg kiyapwiyegbenbe.

²¹ Yit in kabay yis awna agiku nawenéwa yuwit adahan arekhetni gitkis Jesus gihiyegapu aygnenepwi abet lammis ku Uhokri Gitip ay yipit. Henneme ay amadga Uhokri gannasan minikweknene ig Uhokri awna:

“Nerras hiyeg judeyenepwi ka ihpenema nuwnhu. Nah awahkiste hiyeg giminkis ku pariye awna agiku nawenéwa yuwit. Ignis awna nawwotunypwi giwnaprikkis. In humaw arekhetni gitkis adahan ku samah gihiyakemnikis piyawakad ariw nuhiyakemni. Ka sam. Hiyawa igkis timá inakni henne henneme igkis gidukwenewakis ka ihpa nuwnhu.”

Hennewatbaki ig Uhokri awna.

²² Nikwe ini Uhokri gannu adahan awnene agiku nawenéwa yuwit, in ka arekhetnima ta gitkisma hiyeg ku pariye ihpenepwi Uhokri giwn. In arekhetni ta gitkis hiyeg ku pariye kane ihpenepwima Uhokri giwn. In arakak adahan ku samah gihiyakemnikis piyawakad giw Uhokri gihiyakemni. Inme Uhokri Gitip gannu adahan awnene yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri, in ka ikaka adahanma arekhetni ta gitkis hiyeg ku pariye kane ihpenepwima giwn. In ikaka gidahankis hiyeg ku pariye ihpenepwi giwn adahan wagahkisne gawaygyikis.

²³ Henneme in hawwata kabay gidahankis nawenépi hiyeg akiw. Ku aysaw wixwiw Jesus gihiyegapu pahadgupu lammisya nawenétke pahapwi danuh atere ku pariye kotenene pukuhpate ku samah Uhokri ikí ini gannu ta upititwiw. Nawenétke pahapwi danuh atere ku pariye kane ihpa Uhokri giwn. Ku madikte hiyeg ayge awnenekwiye agiku nawenéwa yuwit, ayge igkis ikiy ku wixwiw puwpup.

²⁴ Henneme ku wixwiw madikte awnenekwiye yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri in pi kabayte gidahankis. Nawenétke pahapwi danuh atere ku pariye kane ihpa Uhokri giwn. Nawenétke pahapwi danuh atere ku pariye kotenene pukuhpate ku samah Uhokri ikí ini gannu ta upititwiw. Ku ig danuh atere, ku ig utí wixwiw awnenekwiye yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri, ayge nikwe in daxnek apit giyakni, in akki git ku ig tarakseppe.

²⁵ Apim ini wixwiw hiyapkise git ini gikehatnene ay apit giyakni. Ig hiyapni henne, ig paberetusawnek ig kabayha Uhokrinek. Ig awnanek: “Inyerwa ig Uhokri ay yibet.”

Amawka Wixwiw Lammisya Han

Át 2.42; Ef 4.16; Eb 10.25; Apok 5.10

²⁶ Kuri nukebyupwi, ku aysaw wixwiw pahadgupu lammisya amawka ku wixwiw kehnekwiye ku pariye kawih adahan wagahkisne gawaygyikis Jesus gihiyegapu ayge. Pahapwi pakkis apat gitkis hiyeg. Pahapwime kannuhnekne. Pahapwime ekkene ku pariye ig Uhokri akki git. Pahapwime awna agiku nawenéwa yuwit. Pahapwime wages inakni giwn. Hennewa wixwiw keh madikte adahan wagahkisne ukebyupwiw gawaygyikis.

²⁷ Ku yayat ayge awnekere agiku nawenéwa yuwit, ka ik adahan kibitema hiyeg awnenepwi henne. Ik adahan piyanmowa hiyeg awna ba mpana. Amawka ku igkis awna pahapwimpi. Amawka ku pahapwi ayge ahegbet adahan wagesne inakni giwnkis kahadbe madikte hiyeg pukuha ku pariye igkis awna.

²⁸ Ku yuma hiyeg ayge ahegbet adahan wagesne pahapwi giwn, amawka ku ig ka timapkis giwn ta gitkis hiyeg ayge. Amawka ku ig awna kabayanesa, igwo awnene ta git Uhokri.

²⁹ Ku yayat ayge awnekere yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri, kawmata ik adahan kibitema hiyeg awnenepwi henne. Ik adahan piyanmowa hiyeg awna ba mpana. Amawka ku nerras ku pariye ayge timepnepiw

amawka ku ignes ikenekwiye gitewkis atere adahan igkis hiyepne ba inyerwatma giwntakwatma Uhokri.

³⁰ Ku samah pahapwi awnenete yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri ka muwaka pahapwiwatma idis ginetni atere. Ku ig Uhokri ikí gihiyakemni ta git pahapwi akiw, amawka ku ig isaksenate ner pitatye pisenwa ginetni. Butte igme awna.

³¹ Mmanawa hiyawa wixwiw awnenekwiye yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri pahapwimpi. Kahadbe madikte hiyeg kannuhwa. Kahadbe madikte hiyeg iwenekwiye gawaygyikis.

³² Nerras ku pariye ikaka yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri igkis ka biyuxsa gihiyakemnikis. Igkis ik adahan wahá pahapwi pisenwa ginetni apit igkis awna.

³³ Mmanawa ig Uhokri ka keh wixwiw dakuwaha. Ig keh wixwiw kariswapu.

Amawka Tinogben Msakwa Tinwopu

³⁴ Ku aysaw wixwiw pahadgupu lammisya amawka ku tinogben ayge egkis msakwa tinwopu. Hennewa egkis msakwa muwwapu ku kiney hiyeg pahadgupu lammisya. Ka yi muwaka isaksigkis adahan egkis kinetihwanma pawtak. Amawka ku egkis iha giwn guwewkistenkis. Hennewatbaki Uhokri giwn awna.

³⁵ Ku aysaw egkis timepkere arakamnihka, kuwewane egkis ayhté gupinwakis, hiyawa egkis ayá gugihgikis. Mmanawa ku tinogben kinetihwano pawtak abet lammis an maraki udahanwiw.

Ihpanabay Nuwnhu

³⁶ Mmah yis koríntyuyenepwi ka ihpekere inakni nuwnhu? Mmah yipewkan yis pi hiyakte Uhokri giwn mpiyhan? Kiyemnahabay. Uhokri giwn ka pes yiwn-takma. Iné in kawnata danuh ta yitnenwatma.

³⁷ Ku pariye ayge igyerwa Uhokri gawnepe, ku pariye igyerwa gitiphewne Uhokri, iggi hiyakni ku inakni nuwnhu in Ukiparawiy Uhokri giwn ku pariye nah awahkis yimin ku apim inin.

³⁸ Ku pahapwi ayge ka iha ku pariye yuwit waditnene nikwe gihawkanaprik.

³⁹ Nukebyupwi, ini Uhokri Gitip gannu adahan awne ne yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri, aharitnay ini adahan in msakwa ay yipit. Henneme ini gannu adahan awnene agiku nawenéwa yuwit ka yi muwaka mpithin.

⁴⁰ Ku aysaw wixwiw pahadgupu lammisya amawka ku wixwiw keh madikte wadit akak madikte hiyakemniki, pehetempi.

Uhokri Ginetni Han: Jesus Umahkiswe Ig Apuhpika Ig Kannikew Akiw

Át 2.23, 10.39, 13.29

15 Nukebyupwi, nupewkan nah akkamnihte yit akiw inakni kibeyne inetit gimin Cristo ku pariye nah kuwis ekke yit minikwak. Ayge apim ini yis amere inakni nnetni kabayhtiwa. Yis kuri kamaxwene nipitit.

² Inneki keh yis isamtaw ariw yipathawni adahan yis danuhne git Uhokri. Henneme ku yis isahkiswe ariw inakni nnetni, nikwe ini ku samah yis kamaxwa nipitit pitatye in he waditnepyenen in ka keh yis isamtaw.

³ Nah ka akki inakni inetit yit nuwnteknema. In akka-kiwa nuthu. In pi kabayte ariw madikte inetit amadga hawkri. Inakni inetit in amin ku samah ig Cristo umahkiswe udukwenaprikwiw adahan katiwnihpiye utaraksanwiw. Hennewa Uhokri gannasan minikweknene awna ku in danuhnek henne.

⁴ Ig miyap, ig apuhpika. Ayteke abet amamnam hawkri ariwntak gimiremni ig kannikew akiw. Hawwata Uhokri gannasan minikweknene awna ku in hawwata danuhnek.

Usuh Hiyá Jesus Ariwntak Gikankewni

Mt 28.9; Mk 16.9; Lk 24.13; Jo 20.11; Át 1.6, 9.3

⁵ Ig kannikewpi ariw gimiremni, ig hiyapkiswe ta git kiyapwiye Pedru. Ayteke ig hiyapkiswe ta gitkis madikte giwatnipwi.

⁶ Ariwnteke ini ig hiyapkiswe ta gitkis kaayhsima gihiyegapu akiw. Mpiye pohowku madikawku madikwa gikebyikis (500). Payakmin igkis hiyapri. Ku apim inin gaytakkis nerras ku pariye gihyepetnipwi ayge igkis kuwis miyarap. Henneme kaayhsima gaytakkis msekwepye. In huwewe wot nikwe ku ig inyerwa kannikaw akiw.

⁷ Ayteke ariwnteke ini ig hiyapkiswe ta git kiyapwiye Tiyagu. Ayteke nikwe ig hiyapkiswe ta gitkis giwatnipwi akiw.

⁸ Nikwe buttit nahme hiyapri. Nah Pol ku pariye humaw giwatni buttitnene, hawwata buttitnawata nah hiyapri.

⁹ Nah Kiyapwiye Jesus giwatni henneme nah pi wari-kapte giwkis nerras giwatnipwi nawenépwi. Nah yuma nukiythani adahan hiyeg kanumun nah Kiyapwiye Jesus giwatni mmanawa minikwak nah hiyapkis mbeyne kaayhsima gitkis Uhokri gihiyegapu.

¹⁰ Henneme ig Uhokri akak gabay ig keh nah humaw ku samah nah apim inin kuri. Kibeyne, ini gabay ku pariye ig iké nupitithu in ka adahan waditnepyenenma. In keh nah pi mpiksawte giwkis madikte giwatnipwi. Henneme ka nuwnteknema nah mpiksaw. Ini Uhokri gabay ku pariye ay nupithu ini iké nawaygyi adahan nah mpiksaw.

¹¹ Ka sam. Madikte usuh Jesus giwatnipwi pahatwo-wa unetni. Usuh madikte ekenekwiye ku samah ig umahkiswe udukwenaprikwiw ig kannikaw akiw. Ku samah yis timá inakni unetni henne, yis ihepniwa yis kamaxwa nipitit.

Waké Cristo Ka Kannikawbe Wixwiw Biyukapkam

Lk 20.37; Fil 3.10; 2 Tim 2.18

¹² Nukebyupwi, ku yis kuwis ihe inakni unetni ku ig Cristo kannikaw ariw gimiremni, mmahki nikwe yaytak awna ku ka ik adahan hiyeg kannikaw ariw gimiremnikis? Ka ba yis hiyá ku ig Cristo kuwis kannikaw ariw gimiremni?

¹³ Waké hiyeg ka kannikawbe ariw gimiremnikis, nikwekam ig Cristo kawnata kannikaw ariw gimiremni.

¹⁴ Waké ig Cristo ka kannikawbe, nikwekam madikte inakni unetni gimin in he waditnepyenen. Nikwekam yikamaxwan gipitit hawwata waditnepyenenkam.

¹⁵ Waké ig ka kannikawbe, nikwe usuhkama giwatni-pwi wasaymapye. Mmanawa usuh ekkene ku samah Uhokri kannikasepri. Waké hiyeg ka kannikawbe ariw gimiremnikis, nikwekam inakni he wasaymkanenwa.

¹⁶ Waké ka ikbe adahan hiyeg kannikaw, nikwekam ig Cristo ka kannikaw. Miyapwatkam ig.

¹⁷ Waké ig miyapwatbe, nikwekam in waditnepyenen adahan wixwiw kamaxwa ta gipitit. Wixwiw udukweney-wakam akak madikte utaraksanwiykam.

¹⁸ Waké ig miyapwatbe, nikwekam Jesus gihiyegapu ku pariye kuwisnene miyarap ignes biyukapkam.

¹⁹ Waké ig miyapwatbe, nikwekam wixwiw ku pariye amedgenete inin, in wohpanwiw kabayka giwntak Cristo in waditnepyenenkam. Nikwekama wixwiw kama-xwenepwi taraksepkam kaayhsima. Ikkam adahan wakaymnise hiyeg kaayhsima ku samah wixwiw hiyepne mbeyne gidahan waditnepyenen.

Cristo Atiwkekne Kannikawka Udahanwiw

Rom 8.10; 2 Kor 4.14; Fil 3.10

²⁰ Henneme kibeyne, ig Cristo inyerwa kannikaw ariw gimiremni. Ayge nikwe wixwiw gihiyegapu wixwiw hawwata kannikaw ariw umiremniwiyne. Igme atiwkekne kannikawka udahanwiw.

²¹ Mmanawa pitatye pahapwi awayg amadgaya inin kapusase ini miyaka udahanwiw madikte. Kurime pahapwi awayg amadgaya inin akiw iggi kapusase kannikawka ariw miyaka.

²² Ig amekene Adawh gitaraksan akak gimiremni in-newa tuguh ta upititwiw awaku wixwiw gikamkayupwi. Henneme wixwiw ku pariye wageswe Cristo gikamkay-upwi wixwiw kannikaw ariw umiremniwiyne hawwata ke igbe. Mmanawa gikankawni tuguh ta upititwiw hawwata.

²³ Wixwiw madikte kadahanyekwiye uhawkanaprikiw adahan wixwiw kannikaw. Ig Cristo ig kit kannikaw wowwiw. Wixwiyme gihiyegapu wixwiw butte kannikaw apim ini ku aysaw ig danuh atan akiwnek. Igme atiwkekne kannikawka udahanwiw.

Cristo Wanegbete Miyaka Ahawkan

Jo 11.25; Rom 5.12, 6.23; 1 Kor 15.54; 2 Tim 1.10; Eb 2.14; Apok 20.14

²⁴ Apim ini ku aysaw ig danuh apimwata ini amak-semni hawkri danuhwata. Apim ini hawkri ig Cristo eke gikumadukan ta giwakuit Wigwiw Uhokri. Nah akkikte yit ku samah in. Pitatye ig Cristo wanegbete gihaw-kankis madikte ku pariye kumadukenepwi inin hawkri.

²⁵ Mmanawa ikaksaka gidahan adahan gikumadukan tipiknene wageknene juktah ku aysaw madikte gipetun-yapu sibuhkiska ta git.

²⁶ Buttit ig pisenwe akak gipetunya miyaka.

²⁷ Mmanawa igme Uhokri kumadukase madikte arik-na ta git gikamkayh payak akak miyaka. Ignewa Uho-

kri yuma nibet mmanawa ignewa Uhokri kumadukasin madikte git gikamkayh.

²⁸ Igme gikamkayh, aysawnemenek ku aysaw ig kuwis kumadukene madikte, ayge ig kumadukasawnek ta git gig ku pariye kuwis kumadukase madikte ta git. Ayge nikwe igme Uhokri kumaduka madikte.

Usuh Ka Apis Umahkiswa Gidahan Uhokri

Rom 8.17, 35; 1 Kor 4.11; 2 Kor 4.11; Kol 1.24

²⁹ Nukebyupwi, inyerwa wixwiw kannikaw ariw umiremniwiw. Kaayhsima hiyeg waytakwiw kuwis hiyapki-ska mbeyne gitkis apatra ku samah ignes iha inakni. Waké igkis ka ihpabe ku wixwiw kannikaw ariw umiremniwiw, igkis ka amapakam ini mbeyne.

³⁰ Usuh hawwata usuh Jesus giwatnipwi abetnewa miyaka apanenekwa. Henneme usuh amapin awaku ku samah usuh iha inakni ku hiyeg kannikaw ariw gimiremnikis.

³¹ Inyerwa nukebyupwi, miyaka makeknene nuhapuh takunipti. Ku samah nah batek yikak akak Ukiparawiy Cristo Jesus gibetki, nah awna inakni yit.

³² Nah kuwis hiyá hiyeg ay Éfesu, igkis patiptakan ke axtigbe. Waké wixwiw ka kannikaw ariw umiremniwiw-be, nikwekam nah hiyá ini mbeyne waditnepyenenkam. Waké hennebe, ikkam adahan nah iwé gihiy-akemnikis nerras hiyeg ku pariye awna: "Biyuke wixwiw biyuke. Uyay ax. Uyay higap. Uyay keh ubetkiwiw amadga inin. Aysawnemenek wixwiw miyap wixwiw ka keh ubetkiwiw akiw."

Miniwpinay Giwkis Hiyeg Ku Pariye Awna: "Biyuke Wixwiw Biyuke"

³³ Nukebyupwi, ka yi muwaka kinikiswa arit inakni giwnkis. Ku yis darihwak gikakkis nerras ku pariye ih-penepwi inakni, ik adahan yis wageswa hawwata ke ig-kisbe.

³⁴ Apuriwnay yihiyakemni ba in kabayhtiwatma. Miniwpinay ariw inakni hiyakemniki kane kabay kahadbe yis ka taraksa. Nerras yibetya ku pariye ikiy ku hiyeg ka kannikaw ariw gimiremnikis ignes ka hiyak Uhokri gihiyakemni. Kiskama yis marekepwe ku samah igkis ayge yibet.

Aysawnemenek Upitwiw Nukunewa Akiw

Rom 8.10; 2 Kor 5.1; Fil 3.21; Apok 20.4

³⁵ Nawnétke pahapwi yaytak ayge ig awna: "Ku aysaw wis miyá wih madikte madipwi. Mmahki ukankawni akiw? Ku wixwiw kannikaw, pariypahki upitwiw akiw?"

³⁶ Inakni yuwit mahayakemniki. Wixwiw kannikaw ku samah amutri hiyan. Ku aysaw wis mutuh amutri ayak, eg batekwe. Pugmawka eg batakwa kahadbe Uhokri keh eg hiyan nukunewa akiw. Hawwata wixwiw. Ku aysaw wixwiw apuhpika, wihwiw madipwip. Henneme ayteke wixwiw kannikaw nukunewa upitwiw akiw.

³⁷ Wis mutuh amutri ayaknen, ke uwasbe, ke fahhin-be ke nempot amutribdi ayakbe. Egme amutri ayak ka

hiyan ayakma. Eg tarak akat nukunewa akiw. Akat nawenéwa ariw ayak.

³⁸ Ayak tarak akat egnewa ku samah ig Uhokri ikaksin. Ig keh mpuse amutri ayak tarak akat ku pariye kawih gudahan. Hawwata ig Uhokri ikakse upitwiw nukunewa ku pariye kawih udahanwiw.

³⁹ Amutri ayak mpuse ahipak. Hawwata wih mpuse ahipak. Hiyeg arih, puwikne arih, kuhipra arih, im arih, arakembet.

⁴⁰ Hawwata akiw ini ariknebdi ayhté amadga en in nawenéwa ahipak wowwiw wixwiw amedgenepwi inin. Abereswan nawenéwa ariw udahanwiw. In hawwata mpuse ahipak.

⁴¹ Kamuw gibereswan nawenéwa giw kayg gibereswan. Kayg gibereswan nawenéwa giw warapyu gibereswan. Warukma akak warapyu gibereswankis nawénékiwiye.

Upitwiw Inugikya Ka Kema Upitwiw Amadgaya Inin

⁴² Madikte arikna mpuse ahipak. Hawwata upitwiw. Ku aysaw wixwiw kannikaw ariw umiremniwiw, amun ini upitwiw nawenéwa ariw inin kuri. Inin upitwiw amadgaya inin in tipiknene mbeynene he madike. Henneme ku aysaw inin upitwiw kannikasaka in kibeynewatnen adahan apanenekwa.

⁴³ Upitwiw amadgaya inin ku aysaw in apuhpika in yuma nawaygyi nikiythani, in yuma ndatni. Henneme apim ini ku aysaw in kannikasaka in kanikiythanisima, in kaayhsima nawaygyi.

⁴⁴ Upitwiw ku pariye apuhpika in amadgaya inin in kawih adahanikwa inin hawkri. Henneme ku aysaw upitwiw kannikasaka, in inugikya. In pi kawihthe gidahan Uhokri Gitip. Ku samah inyerwa wixwiw kadahan upitwiw ku pariye kawih adahan inin hawkri, aysawnemenek inyerwa wixwiw kadahan upitwiw ku pariye pi kawihthe gidahan Uhokri Gitip.

Upitwiw Nukune In Ke Cristo Gipitbe

Lk 20.34

⁴⁵ Uhokri gannasan minikweknene akki wotwiw hene. Ner awayg eggutye amekene Adawh, ig kannikaw awnpari henneme ik adahan ig miyá. Igme Cristo buttye ig kannikaw akak gidehetni adahan apanenekwa. Ayteke ig kawihkis Gitip ta upititwiw adahan ikene ini gidehetni ta upititwiw.

⁴⁶ Wixwiw hawwata. Upitwiw inugikya in ka humaw pitatyema. Pitatyé upitwiw amadgaya inin humaw. Butte upitwiw inugikya humaw. Pitatyé wixwiw kadahan awnparinen ay upitwiw. Butte wixwiw kadahan Uhokri Gitip ay upitwiw.

⁴⁷ Amekene Adawh, ig ner awayg eggutye, ig humaw ariwntak wayk atabdabni. Ig amadgaya inin. Igme Cristo, awayg buttye, ig inugiktekne hiyeg.

⁴⁸ Ku samah wixwiw amekene Adawh gikamkayupwi, nikwe upitwiw amadgaya inin in kewa amekene Adawh gipitbe. Wixwiyme ku pariye wageswepye Cristo gikamkayupwi, aysawnemenek upitwiw wageswa inugi-

kyene hawwata ke Cristo gipitbe. Mmanawa ig kuwis kannikaw, ig kuwis danuh inugikut.

⁴⁹ Ku samah uhipakwiw kuri amadga inin in ke amekene Adawh gihipakbe, aysawnemenek uhipakwiw ayhté inugik in kewa Cristobe gihipakbe.

⁵⁰ Hennewa nukebyupwi, upitwiw amadgaya inin ka kawih gidahan Uhokri gikumadukan. Ini upitwiw mbeynene he madike. In ka kawih adahan apapyekwatma.

Upitwiw Wageswa Nukune Kibentenwa

2 Kor 5.4; Fil 3.21; 1 Tess 4.16

⁵¹ Kuri nah akkitye yit ku pariye nemnikumpiye. Aysawnemenek apim ini ku aysaw ig Kiyapwiye Jesus danuh atan akiw ku pariye gihiyegapu aygnenepwi ku pariye kotenene miyate, apim ini gidawnhan igkis madikte wageswa nukunewa gipitkis akiw payak gikakkis gihiyegapu ku pariye kuwisnene miyarap.

⁵² Aynewa upitwiw wageswa nukunewa akiw. Hawwata gahadbeti kewa manansawkabe. Apim ini tohompet teska adahan upanduketniwiw. Aynewa gihiyegapu ku pariye kuwisnene miyarap, igkis kannikaw akak gipitkis nukunewa akiw ku pariye kane hiyá miyaka akiw. Iggisme gihiyegapu ku pariye kotenene miyate igkis hawwata wageswa nukunewa gipitkis akiw.

⁵³ Amawka wixwiw kawih nawenéwa upitwiw akiw mmanawa inin upitwiw amadgaya inin in tipiknene mbeynene. In mbeynene he wixwiw miyá. Amawka nikwe wixwiw kawih upitwiw nukunewa kibeynewatnen adahan apanenekwa ku pariye ka miyati akiw.

Miyaka Ka Hiyá Usamanakwiw Akiw

Jo 11.25; 1 Kor 15.24; Eb 2.14

⁵⁴ Pisenwa ukawhanwiw nukunewa akiw nikwe yuma miyaka akiw. Ayge nikwe in humaw ku samah Uhokri gannasan minikweknene awna. In awna:

“Miyaka ahawkan wanegbetepka madikte.”

⁵⁵ Apim ini miyaka ka hiyá usamanakwiw akiw. Ku samah kaybune tariswika gaybu ig ka hiyá uduhka akiw, miyaka kawmata hiyá usamanakwiw akiw.

⁵⁶ Miyaka danuh wot awaku upathawni ay abet uhiyakemni. Waké wis yuma upathawnibe, nikwe yumakam miyaka. Uhokri gikumadukan awna ku amawka ku hiyeg patahwape gihiyakemnikis amawka ku ignes miyá.

⁵⁷ Kibeyne gidahan Uhokri. Ig Jesus Cristo wanegbete miyaka ahawkan mmanawa ig yuma patahwaki ay abet gihiyakemni. Inneki keh ig kannikew ariw gimiremni. Kuri ig Uhokri keh wixwiw hawwata kannikewbet awaku ku samah wixwiw pahapwiwa gikak Ukipariwiy Jesus Cristo.

Msakwanabay Kannipanene Gidahan Jesus

Gál 6.9; Kol 1.10; 2 Tess 2.17; Titu 3.14

⁵⁸ Nikwe nukebyupwi kibeynepwi, ka yi muwaka tunguhkis yihiyakemni. Msakwanabay yidukwenewa ipegnekwa ta gipitit Ukipariwiy. Msakwanabay kannipanene gidahan. Mmanawa ini yannipwi gidahan in ka waditnepyenema.

Ahiwnay Karukri Gidahankis Madiptapye

Át 11.29; Rom 15.25; 2 Kor 8.1, 9.1; 1 Tim 6.18

16 Nukebyupwi, kuri nah akkamnihte yit adahan ku samah yis ahiw karukri gidahankis Jesus gihiyegapu madiptapye. Kuwis nah akki gitkis Jesus gihiyegapu ayhté Galásiyamnaw adahan ku samah igkis ahiwnes no karukri. Amawka ku yis ahiwni hawwata ku samah igkis ahiwnes gidahankis. Kuri nah akkite yit ku samah.

² Mpuse paka abet in kabay adahan yis wiwhnekwiye araytak yikakura adahan yikan ta gitkis madiptapye. Yis bayahni aparayewa. Ikinay ku samah yibunuga ayge. Nikwe ku aysaw nah danuh atere yit, yikan kuwis ahgebet.

³ Ayteke nikwe hiyawa yiswa kaniy ku pariye hiyeg yimawkan adahan ewkwiye ini yikan ta gitkis nerras madiptapye ayhté Jerusalém. Nahme ku aysaw nah danuh atere yit nah awahkiswigkis atere Jerusalém payak akak pahak kagta nuwntak marihwa hiyeg ka pukuhpaw gibohrikis.

⁴ Ku yis muwaka nahwa ewk yikan atere, nikwe numawkan igkis yikanyanpu atak nuhapti.

Nah Aterenek Msakwa Yikak Ayipte Ayge

⁵ Kuwewanek nah tipikwiye mpiya awpre Masedôniyamnaw. Pisenwa nuwewpan atere, nah danuhpa atere yitnek.

⁶ Nuthu nah msakwa ayipte ayge yikak. Nawenétke adahan paxnika kayg. Ayteke nupewkan yis ayapan adahan nah tipikwiye akak kabayka ku kitwiye nah.

⁷ Nah ka muwaka nah he mpiyenen awpre yibet. Gikak Uhokrinek nah msakwa ayipwad yikak.

⁸ Henneme kurinewa nah msakwa ndukwenewa ay apit inin paytwempu Éfesu juktah ahawkanaprik ini fet kewye "Pentekostis".

⁹ Amawka nah msakwa ay kuri mmanawa nah kabunugayete ay akak nannipwi adahan ekkene Uhokri gihiyakemni ay apit inin paytwempu. Hiyawa kaayhsima hiyeg siguhun henneme kaayhsima hiyeg timepkere Uhokri gihiyakemni.

Amapanay Timótyu Kabayhtiwa

¹⁰ Ku aysaw ig kiyapwiye Timótyu danuh atere yit, uyay amapanig kabayhtiwa. Mmanawa ig kannipwiye gidahan Ukiparawiy Jesus hawwata ke nahbe.

¹¹ Ka ba yi ikiygi ku ig ka hiyak hawkri. Amawka yis kiyatig. Ayteke pisenwa gannipwi ayge yibet, uyay

awahkiswig numinhu akak kabayka. Nah wahapnig ku aysaw ig danuh atan gikakkis ukebyupwi.

¹² Nah kuwis ayá ukebyi kiyapwiye Apolu adahan ig atak atere yit gihiptikis ukebyupwi. Henneme ig kote ikte adahan ig atak atere. Ka sam. Ku aysaw ig kahawkan ig atak aterenek.

Msakwanay Awaygbet

2 Tim 1.7

¹³ Nukebyupwi, apuriwnay yihiyakemni apanenekwa ba in kabayhtiwatma. Ka ba yi isahkiswa ariw yikamawan ta gipitit Cristo. Msakwanay awaygbet. Msakwanay detyepwi.

¹⁴ Madikte ku pariye yis keh, kehnabay akak Uhokri gamnihra ay yipit.

Kiyathanay Yiwewkisten

Fil 2.30; 1 Tess 5.12; Eb 13.17

¹⁵ Nukebyupwi, ipegnay ta gipititkis kiyapwiye Estéfnas gikakkis gikebyupwi ku pariye msekwenepwi ayge yibet. Igkis kitnene ku pariye kamaxwa gipitit Cristo ayge Grésiyamnaw. Kuri igkis ikatuswa adahanikwa giwewkistenkis Jesus gihiyegapu ayge.

¹⁶ Nah ayá yit adahan yis iha giwnkis. Adahan yis iha giwnkis madikte nerras ku pariye kannipwiyeppi wewkisnepwi Jesus gihiyegapu ke igkisbe.

¹⁷ Nah batek numinhu ku samah ig kiyapwiye Estéfnas gikak kiyapwiye Fortunatu, kiyapwiye Akayku igkis danuh nuthu ayta yiwntak. Igkis keh nah batek ke wotbe yis aypekwiye ay nukakhube.

¹⁸ Igkis keh nah batek hawwata ku samah igkis keh yis batek. Igkis kibeynepwi hiyeg. Igkis kis adahan yis kiyatigkis.

Usuh Awahkis Kabayka Yimin

¹⁹ Jesus gihiyegapu ay Asiyamnaw igkis awahkis kabayka yimin. Ig kiyapwiye Akwila gukak kiyapuno Piri-síla egkis awahkiswata kaayhsima kabayka yimin payak gikakkis madikte ukebyupwi ku pariye lammisya ayge gupinwakis.

²⁰ Madikte ukebyupwi ay awahkis kabayka yimin. Aytnihaknay pawtak ndahan akak inyerwa batekka.

²¹ Kuri nahwa Pol anniri inin yuwit buttitnene akak nuwakuwa. Nennepe ka anniri inin. Nah awahkis kabayka yimin madikte.

²² Ku pahapwi ka inyerwatma batek gikak Ukiparawiy Jesus Cristo, ig Uhokri hiyapkis gitnek. Maranató. Ba ayta kibentenwa Kiyapwiye.

²³ Ukiparawiy Jesus Cristo gabay yikaknek.

2 Koríntyus

Inin kagta awahkiska gapit Uhokri giwatni amekene Pol. Ig payteputne. Inin gikagtan awahkiska giminkis Jesus gihiyegapu apitnenepwi paytwempu Korintu.

Ig amekene Pol ikene gawaygyikis hiyeg korintuyenepwi ku pariye ihpenepwi inakni giwn amadagatak inere pitatye gikagtan. Hawwata ig ikene gihyakemnikis nerras hiyeg ayge ku pariye awna gimin amekene Pol ku ig kinisekeputne. Ig akki gitkis ku ig ka kinis hiyeg, ig hiyá mbeyne kaayhsima gidahankis awaku ig batek gikakkis kiyesrad.

Nah Pol Awahkis Inin Kagta Yimin

1 Nah Pol awahkis inin kagta yimin. Kibeyne, Uhokri kaniypen akak gibetki adahan nah humaw Cristo Jesus giwatni. Nah gikak ukebyi Timótyu usuh awahkis inin kagta yimin yis Uhokri gihiyegapu koríntyuyenepwi payak gikakkis madikte gihiyegapu ku pariye ayge apit Grésiyamnaw.

² Wigwiw Uhokri gikak Ukiparawiy Jesus Cristo gabaykis yikaknek. Igkis karisewehse yiyakninek.

Wigwiw Ikí Wawaygyiy Abetnewa Mbeyne

2 Kor 4.7; Kol 1.11; 2 Tess 2.16

³ Kibeyne gidahan Uhokri. Ig Ukiparawiy Jesus Cristo gig. Ig hawwata ig Wigwiwata. Ig kagamnihrasima ukakwiw. Ignewa ikí wawaygyiy.

⁴ Ig wawayghetniwiy abetnewa kaayhsima mbeyne kahadbe wixwiyme gawayghetnikis hiyeg ku pariye abetnenepwi mbeyne. Ku kakak ig awayghawiy akawata ini wixwiw gawayghetnikis.

⁵ Nukebyupwi, usuh kuri hiyepne mbeyne kaayhsima hawwata ke Cristobe. Henneme abetnewa ini mbeyne ig Cristo ikene wawaygyi kaayhsima awaku ku samah usuh pahapwiwa gikak.

⁶ Usuh amapa ini mbeyne kahadbe yisme utí kabayka. Umawkan yis isamtaw ariw yitaraksan adahan yis danuh git Uhokri. Umawkan yis utí yawaygyi giwntak. Ini ku samah ig Uhokri ikí wawaygyi wothu, in keh usuh hiyá asamanak adahan ikene yawaygyi. Kahadbe yis hawwata kamaxwenene abet mbeyne apim ini ku aysaw mbeyne danuh ta yit hawwata ku samah in kuwis danuh ta wothu.

⁷ Usuh ipeg ta gipitit Uhokri ku ig ikí yawaygyinek. Ku yis utí mbeyne hawwata ke usuhbe, nikwe yis ikepka yawaygyinek hawwata ke usuhbe.

Uhokri Wiwhpew Abetitak Miyaka

⁸ Nukebyupwi kibeynepwi, usuh ikene yinetni kahadbe yis hiyakni ku usuh kuhwekwa hiyá mbeyne kaayhsima ayhté Ásiyamnaw. Usuh kayah mpiynepepey. Usuh yumahwa udatni ntiput. Wothu usuh me miyamet.

⁹ Usuh ahegbet apititak uyakni adahan miyaka. Henneme kibeyne, in keh usuh ka wownteknema usuh kamaxwa. In keh usuh kamaxwa ta gipititnen Uhokri ku pariye ignewa kannuh kannikasa hiyeg ariwntak miyaka.

¹⁰ Hennewa ig kuwis wiwhpew abetitak ini miyaka ka neayhsima nimebyemni. Ig keh apanenekwa henne ukakhunek. Ignewa usuh kamaxwa gipitit adahan ig amnih usuh kibereput juktah akiwka akiwkanek.

Usuh Muwaka Kaayhsima Hiyeg Piriyepekaw Udahan

¹¹ Henne umawkan yis piriyepekaw udahan. Usuh muwaka kaayhsima hiyeg piriyepekaw udahan. Mmanawa ku kaayhsima hiyeg piriyepekaw udahan, ku ayge igkis hiyá Uhokri amnih usuh, nikwe kaayhsima hiyeg kabayhig.

Nah Ka Kinisyi

¹² Yaytak hiyeg ayge awna ku usuh he kinisekeputnenen. Bawa ka inyerwatma, nukebyupwi. Usuh hiyakni ku uyakni barewpit ariw taraksaki yikak. Usuh ka yikini-setnima. Iné usuh kawmata wew akakma gihyakemnikisma hiyeg amadgayapu ininma. Henneme usuh wewne gikakwa Uhokri gihyakemni ku pariye kanegabayisima. Usuh kehne kabayka gidahankis hiyeg ku pariye kane Uhokriyanpuma henneme usuh pi kehte kabayka yidahan yis Jesus gihiyegapu.

¹³ Amadga madikte ukagtan ku pariye wawahkisni yimin usuh ka tamak pahatma wasaymka ku pariye ik adahan yikinseptenma. Numawkan yis madikte kamaxwenekwiye nupitit ¹⁴ hawwata ku samah yaytak kibite kuwis kamaxwene nupitit. Kahadbe apim ini hawkri ku aysaw ig Ukiparawiy Jesus danuh atanek wixwiw madikte batekyekwiye. Yisme batek awaku ku samah usuh yikannuhten. Usuhme batek awaku ku samah yis ukannuhnipwi.

Nah Ka Awna Yuwit Waditnepyenenma

¹⁵ Nah hiyapni henne, amakohnokwa nah ahegbet nnetni adahan nah danuhpene atere yit. Nah nupewkankam nah ahegbet adahan nah danuhpene yit pimaput adahan wixwiw kehne kabayka pawtak pima-

put. Nupewkan nah danuhpene yit pitatye ¹⁶ ku samah ntepkemni ta apitit Masedôniyamnaw. Ayteke ndiyhemni akiw nah mpiya awpre yimuniw akiw, yis apan adahan nah diyuhpiye akak kabayka atan ta apitit Judeyamnaw akiw.

¹⁷ Hennewa nahegbetawni yikak henneme ayteke inetit danuh nuthu ku pariye keh nuhiyakemni uniyehwe. Nikwe nah ka danuh atere ku samah nakkan yit. Yaytak ayge hiyapni henne, igkis awna numinhu ku ini ku samah nuhiyakemni uniyehwe ini arekhetni huwewe ku samah nah he yikinsetninen. Igkis ikanhu ku nah awna he waditnepyenen ke hiyegbe amadgayapu ininbe. Igkis awna ku nuwnhu he kiniskanen. Igkis awna ku nuwnhu "ihi" in ka dep uniyehwe adahan "kawa".

¹⁸ Bawa ka inyerwatma, nukebyupwi. Ku samah ig Uhokri ka awna yuwit waditnepyenenma, nah kawmata awna yuwit waditnepyenenma. Ku nah awna "ihi" ta git pahamwi, inakni nuwnhu ka uniyehwa adahan "kawa".

Jesus Ka Awna Yuwit Waditnepyenenma

¹⁹ Nah gikak kiyapwiye Sílas, gikak kiyapwiye Timótyu, usuh kuwis ekke Jesus Cristo gihiyakemni ta yit. Igyerwa Uhokri gikamkayh. Gihiyakemni hawwata ke gigbe gihiyakemni. Ig kawmata awna yuwit waditnepyenenma. Ku giwn "ihi", inakni giwn ka uniyehwa adahan "kawa". In inyerwa "ihi" adahan apanenekwa.

²⁰ Ku wixwiy kamaxwa gipitit Kiyapwiye Jesus, nikwe madikte ini kabayka ku pariye ig Uhokri ikakse wotwiy in inyerwa kahayaknek. Mmanawa ig Kiyapwiye Jesus kuwis awna: "Ihi, in danuhnek." Nikwe ig keh in inyerwa danuh. Inneki keh wixwiy awna: "Ameh. Hennewa in danuhnek." Ku aysaw wixwiy iha inakni giwn henne, amun ini wixwiy kibeyhene Uhokri.

Uhokri Gitip Ay Upitwiy Arekhetni Ku Wixwiy Uhokri Gidahan

Rom 8.14; Ef 1.13

²¹ Ig Uhokri kis adahan ig kabayhaka. Ignewa keh usuh pahamwiwa gikak Cristo payak yikak. Ignewa iki wawaygyiy adahan wixwiy kamaxwa gipitit, adahan wixwiy tipiknene gikak. Ignewa kawihkisiwiy gikak Gitip.

²² Ku samah ig Gitip ay upitwiy, in humaw arekhetni huwewe wotwiy ku wixwiy Uhokri gidahan. Hawwata akiw ig Gitip humaw arekhetni wotwiy adahan aysaw-nemenek wixwiy darihnek madikte ini kabayka ku pariye Uhokri ikakse wotwiy. Kibeyne, ku samah ig ay upitwiy, amun ini wixwiy kuwis darih abusku ku pariye gikaksan wotwiy.

Nah Ka Danuhpa Yit Awaku Nah Ka Himehwekere Yikak

1 Kor 4.21; 2 Kor 10.1

²³ Kuri nukebyupwi, nah akkamnihte yit ku samah nuhiyakemni uniyehwe. Nah awna giwtriknewa Uhokri. Ignewa hiyak madikte ku pariye ay apit nuyakni.

Nah kote atekerete atere kuri akak inin awaku nah ka himehwekere yikak.

²⁴ Nah awna inakni amin himahwaki nah ka ikawna-ma ke wotbe usuh humaw yikiparabe adahan usuh kabukhewne yit. Kawa. Yis ka muwaka pahamwinama hiyeg adahan mpiksaptihyi wew gikak Uhokri gihiyakemni. Kibeyne, yis yiwnteknewa mpiksene wew akak gihiyakemni. Usuh ka humewnema yikiparama, usuh he yayapetninen adahan yis tipiknene akak batekka.

2 Inneki keh nah kote atekerete ku akak inin. Nah ka danuhkere atere yis ka bateknama.

² Mmanawa yisnewa ku pariye keh nah batek. Ku nah danuh atere yis ka bateknama, ayge nikwe wisweke kadniseke pawtak.

³ Awaku ini nah kuwis awahkise pahakwa kagta yimin adahan yiswa wadithebdih yitaraksan apit ndawnhan atere. Mmanawa kiskama yis keh nah batek ke numin ku aysaw nah danuhpene yit. Ka kis adahan yis keh nah ka batek. Nah ipeg ta yipitit, nukebyupwi, ku yis pukuha ku samah ini nah ayipwihwa aynessa apit ndawnhan atere. Mmanawa ku yis ka batek, nah kawmata batek.

⁴ In keh nah kayak ku samah nah awahkise inere pitatye kagta yimin. In keh nah wakaymni mpiynepepye. Juktah nah suka nukantak adahan ini. Nah ka awahkisni yimin adahan nah kehnema yis ka batek. Nah awahkisni yimin adahan arekhetni yit ku nah batek yikak kaayhsima.

Bayahminabay Ner Ku Pariye Kataraksanye

Lk 17.3; 1 Kor 5.1; Ef 4.32

⁵ Ner ku pariye kataraksanye ayge yibet ig ka marakwa nahnenwatma, ig marekepyi yis madikte ayge. Henneme nah ka hiyapkiskere gitaraksan git mpiynepepyema.

⁶ Kuwis yis bukihe gitaraksan giw akak ku samah yis pekkiswig yibetitak. Ikeypi.

⁷ Amawka kuri yis bayahminig ariw ini gitaraksan. Kuri yis gaydaptihtenme kuri kahadbe ig ka wakaymni mpiynepepyema he ig isahkiswe giw Uhokri.

⁸ Nah ayá yit nukebyupwi adahan yis akki git ku yis inyerwa batek gikak kaayhsima.

⁹ Nah awahkise inere pitatye kagta yimin adahan nah hiyá ba yis inyerwatma ihpekere nuwnhu. Kuri nah hiyakni ku yis ihpin. Kibeyne.

¹⁰ Ku yis bayahmina pahamwi ariw gitaraksan, nah hawwata nah bayahminig. Ka nukakhuma ig tarakse adahan nah bayahminig niw henneme nah bayahminig giwaprik Cristo ke wotbe ignebe gibayhamnihtenbe. Nah bayahminig henne awaku nah muwaka yis bayahminig. In kabay yidahan adahan yis bayahminig.

¹¹ Ku yis bayahminig, nikwe Satanás ka hiyá igma kawihyi. Amawka wixwiy apuriw mmanawa ig apanenekwa ahegbet adahan idiswa abet uhiyakemni. Wixwiy kuwis hiyakni kabayhtiwa.

Nah Kiyimwihwa Yiharit

¹² Nukebyupwi, ku samah nah tipiknene ekkene Cristo ginetni, metakwa nah danuh ta apitit paytwempu Trôadi. Ayge ig Uhokri ikí kibeyne iwetrit nuthu adahan nah ekkene ginetni.

¹³ Henneme nah kiyimwihwa yiharit mpiynepepye ayge. Nah nupewkankam ku nah patiptak ukebyi kiyapwiye Titu ku pariye nah awahkise yimin nuwenyan. Apim ini nah kaayhsima muwaka ig akki nuthu ku samah yiwskawni ayge. Henneme ig kote danuhte atere adahan nah patiptakig. Nah hiyapni henne, nah ekewpiye gitkis nerras hiyeg ayge, nah tipik adahan gi-pegepten ta apitit Masedôniamnaw.

Wixwiy Keh Uhokri Bateke Ginaktin Ke Wotbe Ig Ayhpiyebe Imihgibe

EF 5.2; Fil 4.18

¹⁴ Henneme kibeyne gidahan Uhokri. Ig apanenekwa wategbete uhawkanwi. Gipitimpi Cristo ig apanenekwa mategbete gihawkankis madikte hiyeg ku pariye mpithebdih uhawkanwi. Ayge nikwe ig kawihwi adahan wixwiy ekkene gihiyakemni muwwapu ke wotbe wixwiy bohkisne imihgi amihyibe.

¹⁵ Wixwiy keh ig Uhokri bateke ginaktin ke wotbe ig ayhpiyebe imihgibe mmanawa ig hiyá Cristo ay upitwi. Wixwiy ke wotbe bohkisne Cristo gihiyakemni amihy ta gipuriwkis nerras ku pariye danuhnepwi git Uhokri gikakkis nerras ku pariye biyuknepwi giw Uhokri.

¹⁶ Ta gitkisme nerras ku pariye biyuknepwi giw Uhokri, unetni ke miykahrikibe ku pariye giwmeptenkis. Ta gitkisme nerras ku pariye danuhnepwi git Uhokri, unetni ke imihgibe ku pariye ikene dehetniki ta gipititkis. Nukebyupwi, yuma pahapwinama hiyeg kadahan gawaygyi giwnteknewa adahan ig ekkene ini hiyakemniki.

¹⁷ Ay kaayhsima hiyeg ku pariye ekkene Uhokri giwn adahan ipegpene gikakurakis nikak. Yaytak hiyeg ayge awna ku usuh hawwata ke ignesbe. Bawa ka inyerwatma, nukebyupwi. Usuh ka aharitnema ariknawnama. Usuh ekkene Uhokri giwn yit awaku usuh gawahkisni adahanikwa ini. Usuh ekkene inakni giwn yit giwtriknewa Uhokri awaku ku samah usuh pahapwiwa gikak Cristo.

Yisnewa Humaw Arekhetni Ku Usuh Inyerwa Uhokri Giwatnipwi

Rom 16.1; 1 Kor 9.2

3 Yis kuwis hiyakni ku inakni nuwnhu inyerwa. Usuh ka muwaka adahan usuh akkaw ta yit akiw. Iné akak wownhu iné akak kagta usuh ka muwaka adahan usuh ekkewne yit. Gaytakkis hiyeg muwaka kagta adahan hiyeg hiyak ku pariylene igkis marihwa ignes ka pukuhpaw gapitkis. Henneme usuh ka muwaka akebyi ini adahan hiyeg hiyak usuh ku usuh ka kini-sekeputnepwima ku usuh inyerwa Uhokri giwatnipwi.

Usuh ka muwaka adahan usuh akki kagta yit. Iné usuh kawmata muwaka adahan yis keh kagta udahan adahan ekkema usuh ta gitkis nawenépwi hiyeg.

² Kibeyne, yiswa humaw kewa ukagtanbe adahan madikte hiyeg gipegbohankis adahan igkis hiyakni ku usuh igyerwa Uhokri giwatnipwi. Mmanawa ini ku samah yis nukunepwe yihiyakemni ini arekhetni ku inyerwa Uhokri gidatni ay ukakhu. Usuh ka muwaka adahan in tamak amadga kagta. In ke wotbe in tamak ay apit uyakni. In ka manwati nipititak.

³ Yis humaw ke wotbe yis pahak kagtabe ku pariye tamakkiska wothu gapit Cristo. In ka tamak akakma ennetet arakuma ku pariye kane dep manwa. In tamak akak Uhokri dehetniye Gitip. Mmanawa ig Uhokri ka tamak gihiyakemni he amadga tipnenwatma ku samah ig tamak gidahan amekene Moís. Henneme ig ke wotbe ig tamakkisni ay abet uhiyakemniwi hawwata.

Ignewa Uhokri Ikí Wannuwiy, Wawaygyiy, Udehetniwi

⁴ Usuh ipeg ta gipitit Uhokri adahan ig keh henne awaku ku samah usuh kamaxwa ta gipitit Cristo.

⁵ Usuh giwatnipwi usuh yuma wannu wownteknema adahan usuh kehne ini annipwit. Ka hiyá usuhma keh uwanti nikak ke wotbe in kehka akak wannube. Ignewa Uhokri ikí wannu.

⁶ Ig ikí wannu adahan usuh ekkene ini gahegbetawni nukunewa adahan ku samah ig keh wixwiy humaw kibeynepwi. Usuh ka akki yit he yuwitnen adahan ku samah amawka wixwiy wew wadit. Henneme usuh akki yit Uhokri Gitip ku pariye ikí wawaygyiy adahan wixwiy wew wadit. Kumadukaki ku pariye he tamakkanen amadga kagta in ka ikí dehetniki ta upititwi, in umahkiswiw apatra utaraksanwiw nikak. Henneme ku ig Uhokri Gitip kumadukawiy, ignewa ikí dehetniki ta upititwi.

Uhokri Ginetni Wotwiw Pi Kakiythanite Ariw Ginetni Git

Moís

Ex 34.29

⁷ Minikwak ku samah ig Uhokri iké inakni gikumadukan ta git amekene Moís tamakka amadga tip, apim ini ig Uhokri gikiythani kahayak git. In keh amekene Moís gihepka amuwe mpiynepepye. Ka ikwa adahan nerras amekenegben israelyenepwi ipeg ta gimkat. Henneme pahaye in menwe. Ku wis hiyá Uhokri gikiythani kahayak mpiynepepye ku samah ig iké inakni gikumadukan ku pariye umahkiswiw, ⁸ inkata akiw ku ay-saw ig iké Gitip ku pariye ikí udehetniwiw? Amun ini gikiythani pi kahayakte akiw.

⁹ Inakni inetit ku pariye usayrempitni apatra utaraksan in kanikiythanisima, inme inakni inetit ku pariye keh wixwiy wadit ariw utaraksanwiw ini pi kakiythanite akiw.

¹⁰ In ke wotbe inakni ginetni pitatye in yumahbe ni-kiythanibe mmanawa inakni ginetni buttitnene ku apim inin in pi kakiythanite mpiynin mpiynepepye akiw.

¹¹ Mmanawa ku wis hiyá Uhokri ginetni ku pariye kawih adahan aynessawa hawkri ku wis hiyá in kanikiythanisima, inkata akiw ginetni ku pariye kawih adahan apanenekwa? Innewa pi kakiythanite akiw.

Judeyenepwi Ka Pukuha Uhokri Gihiyakemni

Át 28.25; Rom 11.7

¹² Usuh hiyapni inakni inetit nikiythani henne, usuh akkin gitkis hiyeg akak madikte ubowka.

¹³ Usuh ka mará aynesnima kema amekene Moísma. Ig awasape gihepka akak kamis kahadbe gihiyegapu israelyenepwi ka hiyá gamuwyi menwe.

¹⁴ Hennewa gihiyakemnikis sab ayge. Kupiknene gihiyakemnikis adukwenewa sab ku aysaw igkis ipegboha Uhokri gannasan minikweknene. Igkis ka inyerwatma pukuha inakni giwn. In ke wotbe gihiyakemnikis awastepkabe akak kamisbe. In mawasaptihpikanek inenewa ku aysaw igkis pahapwihwa gikak Cristonek.

¹⁵ Henneme in kote mawasaptihkahte ku apim inin. Ku aysaw igkis ipegboha amekene Moís gikumadukan, in ke wotbe pahak awasapti adukwenewa ay abet gihiyakemnikis.

Wixwiy Iwene Uhokri Gihiyakemni Gikiythani Pi Kiyeste Akiw

Rom 8.29, 12.2; Ef 4.24; Kol 3.10; 2 Ped 1.4, 10

¹⁶ Henneme kibeyne. Ku aysaw wixwiy wages uhiyakemniwiy gidahan Kiyapwiye, ayge nikwe in ke wotbe uhiyakemniwiy mawasaptihpikabe.

¹⁷ Ku aysaw nah awna inakni yuwit "Kiyapwiye", nah kinetihwa gimin Uhokri Gitip. Mmanawa ku ig Uhokri Gitip ay upitwiy in ke wotbe ig mawasaptih uhiyakemniwiy ig keh wixwiy isamtaw.

¹⁸ Ayge nikwe wixwiy madikte hiyá gikiythani huwewe. Wixwiy hiyapni ke wotbe akakbe uhepkawiy ka awasapnama adahan wixwiyme ekkene ini gikiythani hawwata ku samah pahak waruw akki uhehpak. Ku samah wixwiy ipegnenete ta gimkanit Uhokri wixwiy wageswenene hawwata ke igbe. Wixwiy iwene gikiythani gihiyakemni pi kiyeste akiw. Innewa Kiyapwiye Uhokri Gitip gannipwi ay upitwiy.

Usuh Akki Uhokri Giwn Yuma Kiniska Nibet

2 Kor 1.12, 5.11; 1 Tess 2.1

⁴ Usuh hiyapni henne, usuh ka miniw ariw ini annipwit ku pariye ig Uhokri ikí ta wothu he wamnihanen adahan usuh ekkene inakni ginetni ta gitkis hiyeg.

² Bawa usuh ka akkin adahan gikinsetnikisma ku samah yaytak hiyeg ayge awna uminhu. Usuh kuwis tukuhwepwa ariw madikte ini mbayka ku pariye hiyeg he ayamkanen nikak. Usuh ka keh ariknawnama ku pariye adahan maraki. Usuh ka kehbeta adahan Uhokri giwn adahanma usuh aharitnema udahanwatma ariknaw nikak. Kawa. Usuh ekkene Uhokri giwn inyerwatnene yuma kiniska nibet. Usuh akkin giwtriknewa Uhokri. Akaknewa ini usuh hiyakkiswa gitkis madikte hiyeg ku usuh ka kinisekeputnepwima.

³ Ku inakni unetni ka pukuhpaka, in ka pukuhpaka gapitkis nerras ku pariye apigkunene ahin adahan biyukwiki.

⁴ Ig Satanás, ig inin hawkri akiparad, ig hiyá asabkak gihiyakemnikis awaku igkis ka ihpekere inakni wownhu. Inneki keh inakni unetni ka paduk ta abetit gihiyakemnikis. Ayge nikwe igkis ka hiyá gikiythani Cristo ku pariye kahayaksa wotwiy igyerwa Uhokri ay amadga inin.

⁵ Mmanawa usuh ka kinetihwa uminhuma, usuh kinetihwene giminnen Jesus Cristo. Ignewa Ukiparawiy. Usuhme he yibuknen awaku ig Ukiparawiy Jesus awahkis usuh yimin adahan kehne kabayka yidahan.

⁶ Minikwak inin hawkri he amisnapyadnen. Henneme ig uguhpin akak giwnnenwa. Ig awna: "Kabutniki humaw abet inin amisnapyi." Ignewa Uhokri ku akak inin ig uguh uhiyakemniwiy. Ig keh wixwiy hiyá gikiythani ku pariye kabutennene ay gihepkamadga Cristo.

Usuh Ka Ariknawnama Henneme Uhokri Ikene Wawaygyi Abetnewa Mbeyne

2 Kor 1.3, 6.5, 11.23; Kol 1.11; 2 Tess 2.16

⁷ Usuh ka ariknawnama. Inme gikiythani in kaawaygyisima. In kewa igiskabe. Usuhme humaw ke ini igiska apinbe. Henneme usuh eme ke ibugbe bataka in ka dep bak. Ayge nikwe in huwewe ku ini wannu kanehidatnisima in ka wownteknema in giwnteknewa Uhokri.

⁸ Usuh abet mbeyne kaayhsima henneme in ka mataka uhiyakemni. Kaayhsima mbayka aharit umetkepten henneme usuh ka tuguhkis wawaygyi.

⁹ Kaayhsima hiyeg hiyapkisne mbeyne wothu bawa usuh ka ikiska giwakukisma. Nawenétke usuh kabá hahwa henneme usuh kannikaw akiw usuh tipiknene akiw. Waké ka ignema Uhokri, usuh ka hennekam.

Usuh Abet Miyaka Kahadbe Jesus Gidehetni Kahayak Ta Yit

Át 21.13; Gál 6.17; Kol 1.24; Fil 2.17, 3.10; Apok 12.11

¹⁰ Usuh ka kapigsa upithu usuh ka kapigsa ku pariye umawkanitnene, usuh ahegbet adahan umahkiswa hawwata ke Kiyapwiye Jesusbe kahadbe gidehetni kahayak ay upithu.

¹¹ Ig kuwis iké gidehetni ta upitit, henneme ku samah wowskawni ay amadga inin usuh abet miyakenenwa awaku ku samah usuh kinetihwene gimin Kiyapwiye Jesus. Ka sam. Amun ini ig Kiyapwiye Jesus gidehetni kahayak ay upithu.

¹² Inin ku samah usuh abet miyaka inneki keh yis utí yidehetni gimun Uhokri.

¹³ Ka sam usuh abet miyaka. Usuh udukwenewa kamaxwene gipitit Uhokri hawwata ke ner awaygbe ku pariye tamak Uhokri giwn amadga kagta minikwak. Amun ini ig awna:

"Nah iha Uhokri giwn ku in inyerwa.

Inneki keh nah akkin."

Usuh hawwata ekkene Uhokri giwn awaku ku samah usuh ihapni ku in inyerwa.

¹⁴ Usuh ihapni mmanawa kuwis ig kannikase Kiyapwiye Jesus ariw gimiremni. Usuh hiyakni ku aysaw-nemenek ig kannikase usuh ariw umiremni hawwata, awaku ku samah usuh pahapwiwa gikak Kiyapwiye Jesus. Ayge nikwe ig keh usuh hiyá gikiythani payak yikak.

¹⁵ Usuh hiyepne ini mbeyne madikte yidahan. Umawkan yis madikte amapa gamnihra. Mmanawa ku pi kibite hiyeg amapa Uhokri gamnihra, amun ini nikwe pi kibite hiyeg kibeyhene Uhokri giw ig pi kiyathakahte.

Ini Mbayka Ka Dahwa Inme Ini Kabayka Dahwa

Rom 8.17; 2 Kor 1.7; 1 Ped 1.6, 4.13, 5.10

¹⁶ Inneki keh usuh ka miniw ariw inin ku samah usuh kinetihwene gimin Kiyapwiye Jesus. Hiyawa upithu hewke tipknene mugumgunene, henneme utiphu hewke nukunehwenene akiw.

¹⁷ Mmanawa ini ku pariye mbeyne wixwiw hiyá ay amadga inin, kuwewanek ka ayipwadima in mpiyanek. In ka ariknawnama. Henneme in utipkis wotwiw kaayhsima kabayka ku pariye dahwa adahan apanenekwa ku pariye kibeynewatnene kabayka. Ini kabayka kaayhsima pi kiyeste ariw ini mbayka.

¹⁸ Nikwe usuh ka aminama ariw ini mbayka ku pariye wis hiyap akak wowtyak. Henneme usuh ipeg apitit ini kabayka ku pariye wis kane hiyap akak wowtyak. Mmanawa ku pariye wis hiyap akak wowtyak in ka dahwa in he mpiyepnyenen. Henneme ku pariye wis kane hiyap akak wowtyak ini dahwa adahan apanenekwa.

Upitwiw Wageswanek Nukunewa Akiw

Rom 8.10; 1 Kor 15.35; Fil 3.21; Apok 20.4

5 Upitwiw amadgaya inin in humaw kewa paytbetbe adahan utipwiw gipinkis. Kuwewanek in hirombetpi. Henneme kibeyne, utipwiw kadahan nawenéwa gipinkis akiw. Ini gipinkis in ka hiyegma amadgayapu inin gikehnikisma. In Uhokri gikehni. In dahwa adahan apanenekwa ayhté inugik.

² Kuwis wixwiw ehwe akak inin upitwiw amadgaya inin. Wixwiw kaayhsima aharitkere kawihkere upinwiw nukunewa akiw ayhté inugik, juktah wixwiw kahhekanaw apititak uyakniwiw.

³ Ayge apim ini utipwiw ka utipka makawihanama.

⁴ Henneme ku apim inin wixwiw wakaymni apititak uyakniwiw awaku ku samah utipwiw in ay agiku inin gipinkis amadgaya inin. Wixwiw ehwa akak inin upitwiw. Wixwiw ka ehwa nikak awakuma wixwiw ka muwakama upitwiw akiw henneme awaku wixwiw pi aharitte kawih upitwiw nukunewa akiw. Kahadbe ini upitwiw ku pariye tipknene, adahan miyaka in wageswa adahan dehetniki.

⁵ In ka ukehbetanma. Ignewa Uhokri ku pariye kuwis ahegbetawiy adahanikwa ini. Kuwis ig kawihkis Gitip ta upititwiw adahan arekhetni wotwiw ku aysawnemenek wixwiw darih ini upitwiw nukunewa akiw.

⁶ Inneki ikí wawaygyiy apanenekwa. Ku samah wixwiw ayte amunte upitwiw amadgaya inin, nikwe wixwiw yumahte gimun Uhokri.

⁷ Ku apim inin wixwiw ka hiyapri akakma wowtyakwiw. Henneme akak ukamaxwanwiynen wixwiw ipeg ta gipitit.

Inenewa Umawkan Adahan Usuh Kehne Uhokri Gibetki

Jo 6.38; Fil 1.20

⁸ Ka sam. Usuh udukwenewa kadahan wawaygyi. Henneme usuh pi muwakate ikise upithu amadgaya inin adahan usuh msakwa gimun Uhokri.

⁹ Inenewa umawkan adahan usuh kehne Uhokri gibetki muwwapu ku kiney usuh msakwa. Ku aysaw usuh ay amadga inin usuh kehne gibetki. Ku aysaw usuh ayhté gimun Uhokri usuh kehne gibetki. Ininewa usuh mpiksaw aharit.

¹⁰ Mmanawa aysawnemenek wixwiw madikte tabirbetnek gipetun Cristo adahan ig hiyak ukakwiw. Ayge ig ikí wotwiw utiwniwiw pakekunawa akak ku pariye ukehniwiw ay amadga inin. Ku wixwiw keh kabayka, kabaykanewa ig ikí. Ku wixwiw keh mbayka, mbaykanewa wixwiw utí.

Usuh Ka Kinisekeputnepwima

2 Kor 1.12, 4.2; 1 Tess 2.1

¹¹ Usuh hiyapni henne ku ig ukatiwnihpitni henne, usuh apis gibohri Uhokri. Inneki keh usuh mpiksaw kinista hiyeg gidahan Uhokri. Usuh ka kinistigkis adahanma usuh aharitnema udahanwatma arikna nikak. Ig Uhokri hiyak madikte uhiyakemni ku pariye ay apit uyakni. Ig hiyakni ku usuh keh wadit. Nuthube yis hiyakni hawwata.

¹² Usuh awna inakni yuwit ka adahanma usuh kehne ma uwanti. Henneme usuh he ikene yihiyakemni adahan ku samah yis kaytwa giwnkis nerras ku pariye awnenepwi uminhu. Igkis awna uminhu ku usuh ka kibeynepwima. Igkis ikiy usuh henne awaku ku pariye igkis hiyá akak giwtyakkis. Igkis ka awna inakni awakuma ku igkis hiyak ku pariye ay apit uyakni. Inneki keh usuh ikene yihiyakemni kuri adahan yis kaytwa giwnkis yis akki gitkis ku pariye ay apit uyakni.

¹³ Gaytakkis awna uminhu ku usuh ka hiyak hawkri usuh kewa hiyeg puwpupapyebe. Bawa ku usuh ke puwpupapyebe henneme usuh kehne Uhokri gibetki. Gaytakkisme awna uminhu ku usuh hiyekne hawkri kabayhtiwa adahan usuh kinisne hiyeg. Bawa usuh keh ini annipwit in ka udahanma. He yidahanen madikte.

Ku Pariye Pahapwiwa Gikak Cristo Iggi Nukunewa Gihiyakemni Akiw

Jo 3.5; Rom 8.29, 12.2; Ef 4.24; Kol 3.10; 2 Ped 1.4

¹⁴ Usuh mpiksewne adahan yayapetni awaku ku samah ig Cristo amnihpewi ig kawihkise gamnihra ta upitit. Ku samah ig pahapwiwa umahkiswe udukwenena-

prikwiy in ke wotbe uhiyakemniwiy amadgaya inin miyap wowwiy payak gikak ayge.

¹⁵ Adahanikwa ini ig umahkiswe adahan wixwiy nukunewa uhiyakemniwiy akiw. Gimawkan wixwiy ku samah wixwiy aynete amadga inin wixwiy ka aharitnema kabayka udahanwiynenwatma akiw, henneme wixwiy kehne madikte gidahannen Cristo gibetki. Mmanawa ig kuwis keh madikte udahanwiy ku pariye umawkanitnene. Ig umahkiswe udahanwiy ig kannikaw ariw gimimrni udahanwiy.

¹⁶ Kuri nikwe uhiyakemniwiy nukunewa akiw. Han pitatit wixwiy ka ikiiy hiyeg hennenwatnen akiw awakunewatma ku pariye uhiypanwiynen ay amadga inin. Minikwak nah ikiiy Kiyapwiye Cristo hennenwatnen henneme kuri nah ka ikiiygi henne akiw.

¹⁷ Ku pariye pahapwiwa gikak Cristo iggi nukunewa gihiyakemniwiy akiw. Gihiyakemniwiy amadgaya inin kuwis mpiye, in wageswa nukunewa akiw.

¹⁸ In madikte humaw giwntak Uhokri. Ignewa wategbetete uhawkanwiy ta git Cristo kahadbe wixwiy darihwekne gikak akiw. Hawwata akiw ig ikiiy wotwiy ini annipwit adahan wixwiy keh nawenépwi hiyeg darihwak gikak hawwata.

Uyay Kabeywotpi Gikak Uhokri

Rom 5.1, 10; Ef 2.15; Kol 1.20

¹⁹ Usuh akki gitkis hiyeg ku igwa Uhokri keh hiyeg amedgenepwi inin darihwak gikak gipitimpi Cristo. Amun ini ig hiyapwiy giwtrik ke wotbe wixwiy yumahbe utaraksanwiybe. Ayteke nikwe ig wasapanaw ubiygikwiy giminkis nawenépwi hiyeg akiw adahan igkis darihwak gikak hawwata akiw.

²⁰ Inneki keh usuh humaw Cristo giwatnipwi. Usuh ekkene giwn ta gitkis hiyeg ke wotbe igwa Uhokribe awnene upititak. Usuh ayá gitkis: "Gidahan Cristo, uyay kabeywotpi gikak Uhokri."

²¹ Mmanawa ig kuwis kabeywotpi ukakwiy wixwiy ku pariye pahapwiwa gikak Cristo. Ig Cristo yuma gipathawni aynesnima henneme Uhokri hiyak gikak Cristo ke wotbe ig patehwepyebe kahadbe ig ik adahan ig hiyak ukakwiy ke wotbe wixwiy barewpityepwibe.

6 Hawwata akiw usuh ku pariye kannipwiye henne gidahan Uhokri, usuh ayá gitkis hiyeg adahan igkis ka ikiiy inakni unetni ku in hennenwatnen. Adahan igkis amapa kabayhtiwa ini kabayka ku pariye Uhokri keh gidahankis he gamnihkakisnenwa.

² Mmanawa igwa Uhokri awna inakni inetit amadgatak gannasan. Giwn:

"Ku apim inin nah muwaka adahan yamnihpitni. Nah ahegbet adahan timepne yiwn ku samah yis amnihswene ta nuthu."

Nikwe usuh awna ta gitkis hiyeg:

—Kibeyne. Ig Uhokri ahegbet adahan wamnihtenwiy. Uyay ka muwaka wahá. Uyay amnihswa git kuriwewa apim inin.

Henne wownhu ta gitkis.

Usuh Ikekere Uhokriyanbetnewa Abetnewa Ini Mbeyne

2 Kor 1.3, 4.7, 11.23; Kol 1.11; 2 Tess 2.16

³ Ku samah usuh ekkene inakni Uhokri giwn gitkis hiyeg henne, usuh mpiksaw adahan usuh ka taraksa aynesnima mmanawa usuh ka kehkere hiyeg awna ku Uhokri giwn ku in ka kabay.

⁴ Usuh he kehkere ku pariye akki ku usuh igyerwa Uhokri giwatnipwi. Nikwe usuh kiyaknihwekere apanekekwa abetnewa mbeyne, abetnewa kiyimwiki, abetnewa madiptiki, abetnewa kadniki.

⁵ Hiyawa usuh biptepka, hiyawa usuh sarayhpika agikut paraksetek, hiyawa hiyeg kupuhwa madikte ta upitit, hiyawa usuh kannipanene, hiyawa usuh ka mayak, hiyawa usuh kamax matipwa, henneme usuh ikekere Uhokriyanbetnewa.

⁶ Usuh ka daxtasewkere arit patahwaki. Usuh hiyekere Uhokriyenwa gihiyakemni. Usuh kiyaknihwekere gikakkis madikte hiyeg. Usuh amnihkereprikis. Usuh gitiphewkere Uhokri barewpitye. Usuh batekkere gikakkis hiyeg apititakwa uyakni.

⁷ Usuh ekkere ta gitkis inenewa yuwit ku pariye inyerwatnene. Usuh ekkere gitkis Uhokri gidatni. Usuh wewkere akak kibeyne hiyakemniki. Ini humaw ke uyakokbe adahan umaptenten giw upetunyapu adahan wanegbetene upetunyapu gihawkankis.

Ka Sam Wothu Ku Pariye Yuwit Hiyeg Awna Uminhu

Jo 2.24, 5.34, 41, 44; Gál 1.10, 2.6

⁸ Ka sam wothu ku usuh kiyathaka. Iné kawnata sam wothu ku usuh miyathaka. Ka sam wothu ku hiyeg pataha wow. Iné kawnata sam wothu ku hiyeg kabayha wow. Hiyeg ikiiy ku usuh kinisekeputnepwi bawa usuh awna yuwit ku pariye inyerwatnene.

⁹ Hiyeg ikiiy ku usuh ka ariknawnama ay bawa usuh hiyakan muwwapu. Igkis ikiiy ku usuh abet miyaka bawa usuh udukwenewa tabirnene. Hiyeg hiyapkisne kaayhsima mbeyne wothu henneme igkis ka hiyá igkisma pisenwa ukakhu.

¹⁰ Usuh abet kadniki henneme usuh apanenekwa bateknenekwa unaktin. Usuh madiptape henneme usuh igisenene hiyeg kaayhsima. Usuh yuma ariknawnama ay umunhu henneme usuh kadahan madikte kabayka inyerwatnene ay umunhu.

Uyay Ka Isaksa Ariknawnama Adahan In Mpithaw Pawtak

¹¹ Nukebyupwi korintuyenepwi, usuh ekkene yit madikte ku pariye ay apit uyakni. Usuh ka ayam aynesnima yiw.

¹² Ku pariye arikna mpithaw pawtak in ka nuwnteknema. In ayta yiwntak. Yis pukuhpaw nubohri yuma kapatrenesima.

¹³ Nukebyupwi, nah awna yit ke wotbe yis nukamkayupwibe. Nah ayá yit ka yi muwaka isaksa ariknawnama adahan in mpithaw pawtak. Uyá ihpa nuwnhu akiw.

Bateknay nukakhu hawwata ku samah nah batek yikak.

Waditka Ka Kis Akak Taraksaki

1 Kor 5.9, 10.20; Ef 5.7; 2 Tim 2.4; Tiyagu 4.4; 1 Ped 2.11; 1 Jo 1.6, 2.15

¹⁴ Nukebyupwi, ka yi muwaka darihwak gikakkis hiyeg ku pariye kane ihpenepwima Uhokri giwn. Mmanawa waditka ka kis akak taraksaki. Kabutniki ka amapa msanpiki nibetit.

¹⁵ Ig Cristo ka pasamrak gikak wapitye gikiparadkis. Ihpenepwi ka kis gikakkis kane ihpenepwima.

¹⁶ In ka tuguhti abet uhiyakemni adahan wis paraksa ahehpakti battakkarad ta agikut Uhokri Gipin mmanawa in ka atak nikak. Uwohkiyawiy dehetniye. Wixwiynewa ku pariye humaw gipin. Hennewa in ku samah Uhokri gannasan minikweknene awna. In awna:

“Aysawnemenek nah kapinwenek ay gipitkis hiyeg. Nah msakwa ay gimunkisnek. Apim ini nah humaw giwohkiyak. Igekisme humaw nuhiyegapu.”

¹⁷ Inneki keh ig Kiyapwiye Uhokri awna:

“Higihwanay giwkis. Ka yi muwaka darihwak gikakkis aynesnima. Ka yi muwaka daxtasaw akak gipathawnikis. Ku yis ka keh henne, nikwe nah amapay kabayhtiwa. ¹⁸ Nah humaw yig, yisme humaw nukamkayupwi. Hennewatbaki ig Ukiparawiy detye awna.”

7 Nukebyupwi kibeynepwi, ku samah ig Uhokri ikakse madikte ini kabayka ta wotwiy, uyay tukuwepwa ariw madikte patahwaki ku pariye pataha upitwiy ku pariye pataha uhiyakemniwiy. Uyay kiyatha ignewa Uhokri. Uyay mpiksaw wew wadit apigkutaprik ku samah gimawkan.

Usuh Batek Yikak Mpiynepepeye

² Usuh ayá yit, nukebyupwi kibeynepwi, ipegnabay ta upitit akiw. Ka yi muwaka ikí yitew ta gitkis nerras ku pariye awnenepwi uminhu. Usuh kote taraksati gikak pahapwinama hiyeg. Usuh kote mbayhati pahapwinama gihiyakemni. Usuh kote kinisti pahapwinama.

³ Nah ka awnenema inakni akakma ndagonyima. Mmanawa ku samah nah awna kaksa, usuh batek yikak mpiynepepeye. Hiyawa yis umahkiswa henneme usuh ahegbet adahan umahkiswa payak yikak. Hawwata akiw ku yis msakwa ay amadga inin, usuh msakwa payak yikak.

⁴ Nah ipeg ta yipitit. Nah hiyakni ku yis keh kabayhtiwa yis tipiknene gikak Uhokri. Nah kibeyhene yiw muwwapu. Yis keh nuyakni karisaw. Yis keh nah batek mpiynepepeye. Hiyawa usuh abet mbeyne henneme yisnewa keh nah ndukwenewa batek numinhu.

Ku Samah Yis Iha Nuwnhu In Wagahkis Nawaygyi

⁵ Hennewa, nukebyupwi kibeynepwi. Kuhwekwa ku samah usuh danuh ta apitit Masedônyamnew usuh ka mayakti ariw mbeyne. Ayge usuh hiyá arakembet

mbayka. Awkinenwa upitiw usuh kiyimwihpika, apitme uyakni usuhwa kiyimwihwe.

⁶ Henneme kibeyne, ig Uhokri iké wawaygyi. Ig ku pariye apanenekwa ikene gawaygyikis nerras ku pariye barukiswenepwi, ig iké wawaygyi ku samah ig patiptakse usuh gikak kiyapwiye Titu.

⁷ Ka innema awakuma ku samah usuh patiptak gikak kiyapwiye Titu in iké nawaygyi. Henneme inakni ginetni yimin ku pariye wagahkisri inwata wagahkis usuh hawwata. Ig akki wothu ku samah yis kaayhsima hiyepkerepun akiw, yis kayehe yitaraksan, yis ihpekere nuwnhu. Nah timapni henne, nah pi batekte akiw.

⁸ Pitatye nah kiyimwihwa akak ku samah nah awahkis inere pitatye kagta yimin adahan kiyekisne yitaraksan yit. Mmanawa nah ka yimerekwetnima. Kurime nah ka kiyimwihwa nikak akiw. Hiyawa in marekepyi aynessa ⁹ henneme kuri nah batek ku samah nah awahkisni yimin. Nah ka batek awakuma ku samah yis marekepwe henneme awakuma ku samah yimaran keh yis wages yihiyakemni. Yis marekepwe hennewa Uhokri gimawkan. Nikwe inakni nuwnhu yit ka pes adahan mbayka yidahan. In pes adahan kabayka.

¹⁰ Ku wis marekepwe ku samah Uhokri gimawkan ku wis kiyimwihwa akak utaraksan, in keh wis utí kabayka, wis ka kiyimwihwa akiw. Henneme ku umaren ke hiyegbe amedgenepwi ininbe gimarankisbe ini keh wis utí miyaka.

¹¹ In huwewe ku yis marekepwe apigkutaprik ku samah Uhokri gimawkan. Mmanawa pahaye adahan yis kayehe yitaraksan, yis tukuwebdih niw. Yis marekepwe akak yitaraksan. Yis apise yis tarakse akiw. Yis batukewne wewkerepye wadit. Yis mpiksaw niharit. Yis hiyak gikakkis nerras aygnenepwi yibet ku pariye kane wewkere wadit. Apim ini yis wadithebdih yihawkan kabayhtiwa apigkutaprik ku samah Uhokri gimawkan.

¹² Nah awahkis inere pitatye kagta yimin ka adahan-nenwatma wadithebdihpiyema gihawkankis hiyeg taraksapye iné kawmata adahannenwatma wadithebdihpiyema gihawkankis nerras ku pariye taraksepa gikakkis. Henneme nah awahkisni hawwata adahan ekene yit giwtriknewa Uhokri ku nah ka miyehyi nah kiyenay akak madikte nubetki nah kaayhsima muwaka yis wew wadit.

¹³ Ini ku samah yis ihe nuwnhu in ikene nawaygyi. Usuh hawwata iwé kaayhsima wawaygyi giwntak kiyapwiye Titu ku samah ig kaayhsima batek. Mmanawa yis kariswehse giyakni kabayhtiwa.

¹⁴ Minikwak apit ig tipik ta yimkat nah awna git ku yis kibeyne hiyeg. Kibeyne, inakni nuwnhu ka marakwan. Ku samah nah apanenekwa awnene yuwit inyerwatnene ta yit, hawwata inakni nuwnhu ta git kiyapwiye Titu in kahayak ku in inyerwatnene.

¹⁵ Kuri nikwe ig pi batekte yikak mmanawa ig kiyé ku samah yis kiyatepri, yis amapig kabayhtiwa, yis ihe giwn.

¹⁶ Kibeyne, nah kaayhsima batek ku samah yis ik adahan nah ipeg ta yipitit kaayhsima.

Amnihnay Ukebyupwiwiy Jesus Gihiyegapu Akak Madikte Yibetki

Át 11.29; Rom 15.25; 1 Kor 16.1; 1 Tim 6.18

8 Kuri nukebyupwi, usuh ikene yinetni giminkis Jesus gihiyegapu ayhté Masedôniyamnaw ku samah igkis wewne gikak Uhokri gamnihra.

²Igkis hiyepnes mbeyne kaayhsima henneme igkis gidukweneswa batek ginaktinkis. Igkis madiptapkis. Igkis msekwe hennen barewok yuma ariknawnama msekwe henneme igkis hiyapni henne, in keh igkis pi amnihkerete hiyeg akiw. Inneki keh igkis pasuhpa hiyeg akak madikte gibetkikis.

³Hennewa nukebyupwi. Igkis ka kakanhaw gitkis hiyeg ariwnteknenwatma gikakurakis asemne. Henneme igkis kakanhaw gitkis mapiy gidatnikis.

⁴Giwntekneswa igkis mpiksaptih usuh isaksigkis adahan igkis hawwata ayapa nerras ukebyupwiwiy Jesus gihiyegapu madiptapye.

⁵Ayteke igkis ikí mapiy ku pariye upewkan. Mmanawa ka inenwatma gikankis igkis ikí henneme igkis iké gipitkis hawwata ta git Ukiparawiy. Pitatye igkis ikaw ta git kit Uhokri adahan igkis ihpene giwn. Ayteke bute adahan igkis ihpene wownhu hawwata ku samah Uhokri gimawkan.

⁶Usoh hiyapni henne ku samah igkis masedôniyepwi igkis ba gamnihrakis henne, usuh ayá git kiyapwiye Titu adahan ig diyuh atere yit akiw. Minikwak ig atiwkekne ayge yibet adahan yis hawwata ahiwne yikan ta gitkis ukebyupwiwiy madiptapye. Kuri nikwe usuh ayá git adahan ig pisenwehe ini yikehni kabayka adahan yis hawwata wewne gikakwata Uhokri gamnihra.

⁷Yis kuwis kannuh keh kaayhsima kabayka. Yis kannuh kamaxwa gipitit Uhokri. Yis kannuh akki giwn kabayhtiwa. Yis pukuha gihiyakemni. Yis mpiksaw adahan yis kehne Uhokri gibetki. Yis kayabayisima ukakhu. Inneki keh usuh ayá yit adahan yis hawwata kanuhwa keh ini kabayka adahan yis amnihne ukebyupwiwiy madiptapye.

⁸Nah ka mpiksaptihy adahan yis keh ini kabayka henneme ku samah nah hiyá nawenépwi hiyeg igkis kehne kabayka gikakkis hiyeg henne, numawkan yis hawwata. Ku yis keh henne, in humaw arekhetni ku yis inyerwa wewne gikak Uhokri gamnihra.

Jesus Madiptiswe Udahanwiwiy

Fil 2.4

⁹Mmanawa yis kuwis hiyak ku pariye kabayka Ukiparawiy Jesus Cristo keh udahanwiwiy awaku ig amnihwiwiy. Ig igisye mpiynepepye henneme ig madiptiswe udahanwiwiy kahadbe wixwiyme humaw igisapye akak kabayka awaku ku samah ig madiptiswe.

Uyay Ikí Madikte Ku Pariye Yis Hiyá Asamanak

Mk 12.41, 14.8; 2 Kor 9.6

¹⁰Kuri nikwe nah ikene yihiyakemni. In pi kabayte yidahan adahan yis pisenwa keh ini kabayka ku pariye

yis kapusa keh apim ini kamukri mpiyatinene. Mmanawa yis kit kapusa ahiwne yikan ta gitkis madiptapye. Yis kit amnihkereprikis apit nawenépwi hiyeg amnihkereprikis.

¹¹Nikwe uyay pisenwehpin pisenwate. Ku samah yis amnihkereprikis apititak yiyakni, uyay pisenwehpin apititak yiyakni hawwata. Ikinay madikte ku pariye yis hiyá asamanak.

¹²Mmanawa ku wis kakanhaw apititak uyakni, inneki keh Uhokri batek. Ku in ka kiyasradima, ka sam. Ig he muwaka wis ikí madikte ku pariye wis hiyá asamanak. Ig ka ayá wot mpiynepepyema ku pariye wis ka hiyá nisamanak.

¹³Ig ka muwaka yis msekwe barewok. Ig ka muwaka igkis pi kadahante yiw. Henneme ig muwaka yis kadahanyekwiye hehpekwiye.

¹⁴Ku apim inin yis kadahan kaayhsima arikna. Nikwe uyay ikí niwntak gitkis nerras ku pariye yumanene gidahankis. Mmanawa aysawnemenek ku aysaw yis yuma yidahannek igkisme ikí yit ariwntak gidahankisnek. Ayge nikwe yis kadahanyekwiye hehpekwiye.

¹⁵Hennewa in ku samah Uhokri gannasan minikwek-nene awna. In awna:

“Ner ku pariye utí kaayhsima, ig ka kadahan mpiynepepyema. Igme ku pariye utí aynessawa, ig ka msakwa hennenwatma.”

Nah Awahkis Titu Yimin

¹⁶Kibeyne gidahan Uhokri. Ig keh kiyapwiye Titu ayapakerepyi hawwata ku samah usuh ayapakerepyi.

¹⁷Ku aysaw usuh ayá git adahan ig diyuh atere adahan yayapetni akiw, ig ihe wownhu akak madikte gibetki. Mmanawa kuwis ig ahegbete ginetni giwntekneswa adahan ig atak atere akiw. Mmanawa ig mpiksaw adahan ig yayapetni.

¹⁸Kuri ig tipikwiye yimkat akiw. Usuh awahkiste pahapwi ukebyi gihapti ku pariye kiyathaka gapitkis madikte Jesus gihiyegapu awaku ku samah ig ekkene Uhokri ginetni kabayhtiwa.

¹⁹Iggi gikanyankis adahan ig atak uhapti adahan ewkne gikankis ta gitkis ukebyupwiwiy madiptapye. Usuh ewk ini gikankis gitkis marihwa Uhokri kiyathaka marihwa igkis hiyakni ku usuh kehkere kabayka gidahankis.

²⁰Usoh iwepri uhapti marihwa yuma pahapwinama hiyeg pukuhpaw ubohri ku samah usuh tipikwiye hiyewe akak ini gikankis kibeynema.

²¹Mmanawa usuh kehkere ku pariye waditnen giwtrikkis madikte hiyeg hawwata ku samah usuh kuwis keh giwtrik Uhokri.

²²Hawwata usuh awahkis pahapwi ukebyi akiw yimin gihaptikis kiyapwiye Titu. Usuh hiyakri kabayhtiwa ku ig kibeyne hiyeg. Ig kannipane gidahan Uhokri. Ku samah ig timé yak, ig ipeg ta yipitit. In keh ig pi kannipikerete gidahan Uhokri atere yibetit.

²³Nah awahkis kiyapwiye Titu yimin pitatye adahan nuwenyan mmanawa ig ndahewekten ku pariye kannipwiye payak nukakhu. Igkisme nerras ku pariye atek-

nepwi gihapti, igkis awahkiska giwenyankis Jesus gihiyegapu ku pariye hawwata kakanhewnes ta gitkis ukebyupwiw madiptapye. Igkis apanenekwa ikaw Uho-kriyanbetnawa, henne igkis kiyathasa Cristo kaayhsima.

²⁴ Amapanigkisbay akak madikte kabayka kahadbe nerras Jesus gihiyegapu ku pariye gawahkistenkis atere igkis hiyapni henne, igkis hiyakni ku yis kayabayisi-ma ku samah nah kuwis akki gitkis.

Titukis Yayapetni Adahan Ahiwne Ini Yikan

9 Nah hiyakni ku yis ka muwaka adahan nah mpiksaptihyi kakanhaw ta gitkis nerras ukebyupwiw madiptapye.

² Mmanawa yis kuwis ahegbet yiwnteknawa adahan kakanhewne gitkis. Inneki keh nah kuwis akki gitkis ukebyupwiw ayhté Masedôniyamnaw ku yis kayabayisi-ma. Nah awna ta gitkis: "Ukebyupwiw ayhté Grésiyamnaw kuwis ahegbet ginetikis apim kamukri mpiyatinen kuwis adahan igkis amnihne ukebyupwiw madiptapye." Igkis timapni henne, igkis hawwata amnihkerekrikis hawwata ke yisbe.

³ Kuri nah awahkis kiyapwiye Titukis yimin adahan yayapetni adahan yis inyerwa ahegbet ku samah nah kuwis kinetihwa yimin. Nah ka muwaka nuwnhu humaw he kiniskanen.

⁴ Mmanawa ku aysawnemenek gaytakkis ukebyupwiw Masedôniyenepwi atak atere yit nuhapti, waké igkis danuh atere, igkis utepiyibe yis kote ahegbete, nikwekam usuh marekepwepkam kaayhsima ku samah usuh ikiy ku yis kuwis ahegbet. Ka usuhnenwatma marekepwe henneme yis hawwata.

⁵ Inneki keh nah ayá git kiyapwiye Titu gikakkis ukebyupwiw adahan igkis kit atak atere yit pitati napithu. Igkis yayapetni ayge adahan ahiwne ini yikan ku pariye yis kuwis ikakse adahan yis ikí. Ayge nikwe madikte msakwa ahegbet kuwis apit ndawnhan atere. Ku yis ahegbet kuwis, nikwe in humaw arekhetni ku yis ka mpiksaptihkama yis kakanhewne yiwnteknawa apititakwa yiyakni.

Kakanhawney Kaayhsima Akak Madikte Yibetki

1 Kor 16.2; 1 Tim 6.18; Eb 13.16

⁶ Hawwata akiw numawkan yis kakanhaw kaayhsima kabayka marihwa aysawnemenek yis darih kaayhsima kabayka. Ku pahapwi wasseputne mutuh he aynessanen gamutra, aysawnemenek ig kadahan aynessawa. Henneme ku ig mutuh kaayhsima gamutra, kuwewanehan pitatit ig kadahan kaayhsimanek. Nikwe uyay keh kaayhsima kabayka gidahankis hiyeg.

⁷ Kakanhawney apititakwa yiyakni. Ka yi muwaka kakanhaw akak yimapuswannen. Ka yi muwaka awna: "Nah ka kakanhawkere henneme nahnewa kakanhaw." Ig Uhokri ka batek akak inakni hiyakemniki. Henneme ku pahapwi ikí akak madikte gibetki, inneki keh ig Uhokri batek gikak.

⁸ Mmanawa ig Uhokri igisye adahan ig ikí wotwiw mapiy ku samah umawkanitnenewiy marihwa wixwiw

kadahan madikte ku pariye umawkanitnenewiy wixwiw kadahan hawwata adahan kehne kabayka nikak.

⁹ Mmanawa ig Uhokri gannasan minikweknene awna:

"Ig kakanhaw ta gitkis madiptapye akak madikte gamnihra. Ini gabay kiyekanek adahan apanenekwa."

¹⁰ Ku pariye amutri pahapwi wasseputne mutuh in humaw adahan gaxni in humaw adahan gamuthan akiw. Ignewa Uhokri keh in humaw git. Hawwata ig keh yidahannek. Ku yis keh kabayka akak madikte yamnihra, ig keh yis kadahan madikte ku pariye yimawkanitnene. Hawwata akiw ig keh yis kadahan adahan yis kakanhewne pi kiyeste akiw gitkis hiyeg adahan yis kehne kabayka pi kiyeste akiw.

¹¹ Apim ini ig keh yis kadahan kaayhsima kahadbe ik adahan yis kakanhewne kaayhsima ta gitkis hiyeg. Ayteke nikwe ku aysaw usuh ewk ini yikan ta gitkis, igkis hiyapni henne, igkis kabayha Uhokri kaayhsimanek.

¹² Nikwe ini yikan pes adahan piputnam kabayka. Pahat kabayka pes gidahankis nerras ukebyupwiw madiptapye awaku ku samah yis amnihpigkis. Pahatme kabayka pes gidahan Uhokri ku samah igkis kabayha giw adahan ini yamnihra.

¹³ Ini yamnihra humaw arekhetni gitkisnek ku yis inyerwa wewne akak Cristo gihiyakemni. Ayge nikwe igkis kabayha Uhokri yidahannek awaku ku samah yis wewne ku samah giwn awna. Hawwata akiw igkis kabayhig awaku yamnihra ta gitkis, ta gitkis nawenépwi hiyeg.

¹⁴ Ayteke nikwe igkis piriyepekaw yidahannek akak madikte gibetkikis awaku ku samah yis kahayakse Uhokri gamnihra ta gitkis henne.

¹⁵ Kibeyne gidahan Uhokri. Ini gamnihra keh ig kakanhaw nernewa gikamkayh wotwiw. Yuma hiyeg kakanekwne henne akiw. Ka ik adahan wis kinetihwa nimin.

Ka Yi Muwaka Mpiksaptihun Adahan Nah Himahyi

1 Kor 4.21; 2 Kor 1.23

10 Kuri nah Pol, nah awnekere yikak yis ku pariye awnenepwi numinhu. Nah awnekere yikak akak Cristo giyakni ku samah ig kaayhsima kamax udahanwiw. Yis awna numinhu ku nah ka kibowka awna yikak ku aysaw nah ayge yibet. Yis awna ku nah kibowka awna yikak he amadganen kagta ku aysaw nah aparayewa yiw.

² Nah ayá yit ka yi muwaka mpiksaptihun adahan nah himahyi apim ini ku aysaw nah danuh aterenek. Mmanawa nah kuwis ahegbete nnetni adahan nah gi-himeptenkis nerras ku pariye awnenepwi uminhu ku usuh ekkene Uhokri giwn usuh aharitne kabayka udahannenwa nikak ke hiyeg amedgenepwi ininbe.

Usuh Wanegbetenek Gihawkankis Upetunyapu

Rom 16.20; 2 Kor 6.7; Ef 6.10; Tiyagu 4.7; 1 Ped 5.8

³ Hennewa usuh hiyeg amedgenepwi inin henneme usuh ka kawih hiyakemniki amedgenema inin adahan usuh wategbetene uhawkan gikakkis upetunyapu.

⁴ Iné usuh ka utí wawaygyi wownteknema gitiputkis upetunyapu henneme usuh utipni giwntak Uhokri ku pariye kagidatnisima. Innewa gidatni hiyá awenkebdihka gihawkankis madikte. In wanegbete ahawkan madikte mbayka ku pariye igkis idis abet uhiyakemni.

⁵ Ini gidatni wanegbete ahawkan madikte hiyakemniki ku pariye ikewne kabayte giw Uhokri gihiyakemni. In wanegbete ahawkan madikte ku pariye mpithene hiyeg adahan ignes ka hiyak Uhokri. In kumadukasa madikte uhiyakemniwiy ta git Cristo adahan wixwiy ih-pene giwnnenwa.

⁶ Pase yis kumadukasaw ta git Uhokri nikwe ig ahegbet adahan hiyak akak madikte ku pariye abet yihiyakemni ku pariye kane ihpekere giwn.

Usuh Igyerwa Uhokri Giwatnipwi

2 Kor 1.12, 4.2, 5.11; Gál 1.10; 1 Tess 2.4

⁷ Yis ikanhu ku nah hennewatnen ku nah ka iwattitma gidahan Uhokri. Henneme yis ikanhu henne awaku ku pariye yihypannen ay amadga inin. Henneme ku pahapwi hiyeg yaytak hiyakni ku ig Cristo gihiyega, hiyawa ig hiyakni ku nah gihiyegawata hawwata ke igbe. Ku pariye keh ig hiyakni ku ig Cristo gihiyega inwata keh ig hiyakni ku nah igwata Cristo gihiyega.

⁸ Yis awna numinhu ku nah ikawpari ke wotbe nah kabayte yiw ku samah nah ikewne Uhokri giwatni yimin. Henneme nah ka mará awna inakni yit. Mmanawa nah igyerwa Uhokri giwatni yimin. Nah awahkiska adahan nah wagahkisne yawaygyi kawki adahanma nah tuguhkisnema yawaygyi.

⁹ Nah ka muwaka yis ikiy ku nah ikaw Uhokri giwatni adahannenwatma nah yapisasetni waditnepyenen akak ini nukagtan ku pariye nah nubetki awahkis yimin.

¹⁰ Nah hiyakni ku yis awna henne numinhu. Yaytak awna: "Amadgatak gikagtan Pol ikaw ke wotbe ig kiyatye hiyegbe, ke wotbe ig detye hiyegbe. Henneme ku aysaw ig ay ubetwiy ig tuwatapye. Inakni giwn ka ariknawnama."

¹¹ Kuri nah ikene yinetni. Ku aysaw nah danuh atere yitnek nah ikaw hawwata ku samah nah ikaw amadgatak inin kagta.

Usuh Ka Mpiksaw Kumadukepye Hiyeg Mpiya Ku Pariye Uhokri Iké Wothu

¹² Nah ka ikewkere kema nerrasma ayge yibet ku pariye ikawnamahkis pi kiyattenene ayge. Mmanawa gitkis igkis kiyatyepwi bawa he gikehbetankisnen. Giwn-takkiswa igkis ikawnamahkis ku igkis pi kiyattenene yiw. Igkis yuma gihiyakemnikis adahan igkis ikewne henne.

¹³ Ushme ka ikewkere kiyatyepwi mpiynepepyema. Ini ku samah usuh ikaw Uhokri giwatnipwi in ka ukehbetanma wownteknema. In Uhokri gikehkisni wothu. Ignewa awahkis usuh juktah danuh atere yit. Ininewa keh usuh ikaw Uhokri giwatnipwi yimin.

¹⁴ Usuh danuh atere yit in ka mapiy ku pariye gikehkisni wothu. Mmanawa ig awahkise usuh kit atere yimin adahan usuh ekkene yit ini kibeyne inetit gidahan Cristo. Innewa wannipwi ig ikí wothu.

¹⁵ Usuh ka mpiksaw kumadukepye hiyeg mpiya ku pariye Uhokri iké wothu. Iné usuh kawmata kiniswekere akak nawenépwi hiyeg gannipwikis ta upitit ke wotbe in udahan wannipwibe. Ininewa umawkan ku yikamaxwan wagehnene kahadbe ini wannipwi ku pariye Uhokri gikehkisni wothu in tipiknene wewnene muw-wapu gipuriwkis hiyeg aygnenepwi apit yiwaxri.

¹⁶ Ayge nikwe ik adahan usuh ekkene Uhokri ginetni ta gitkis hiyeg aygnenepwi apit waxri kennesa yimkanit ku kiney inakni inetit kote akkakahte. Usuh ka ikewkere kema nerrasma ku pariye ikawnamah kibeynepwi akak nawenépwi hiyeg gannipwikis ke wotbe in gannipwikisbe.

¹⁷ Mmanawa ig Uhokri gannasan minikweknene awna:

"Ku pariye hiyeg kanumkere pahapwi kibeyne hiyeg, uyay ka kanumwa kibeyne. Uyay kanum Uhokri ignewa ku pariye kibeyne."

¹⁸ Mmanawa ku pahapwi kanumwa kibeyne hiyeg, ka innema keh ig inyerwa kibeyne. Henneme ku ig Uhokri kanumri kibeyne hiyeg, nikwe igyerwa kibeyne.

Ka Ba Yi Kinikiswa Ta Gitkis Kinisekeputnepwi

Mt 7.15; Rom 16.17; 1 Kor 12.3; Gál 1.8; Ef 4.14, 5.6; Kol 2.8; 2 Ped 2.1; 1 Jo 4.1; Judas 4

11 Nukebyupwi, ku wis awna ku wis kibeyne hiyeg, in he mahayakemnikinen. Henneme nah ayá yit adahan yis kiyaknihwa nukakhu ku samah nah awna inakni mahayakemniki. Kibeyne, yis kuwis kiyaknihwa nukakhu kaayhsima kuwis. Nah ka ikewkere ke wotbe nah kabayte yiw henneme bijé nah akki yit nabayhu kahadbe yis ka tukuhwebdihma ariw nuwnhu yis tipikma akak nawenépwi hiyeg gihiyakemnikis.

² Nah muwaka yis msakwa apanenekwa ay giwaku Uhokri. In ke wotbe nah yigbe yisme ke wotbe yis nisebe. In ke wotbe nah kuwis ahegbete nnetni gikak pahapwi awayg gudahan nise. Nah ka muwaka eg keh gunetni gikak nawenéwatma awayg akiw. Nah muwaka eg areh gupit gidahannen ner ku kakak eg kuwis ahegbetnano gunetni. Yisme nah muwaka yis areh yipit gidahannen Cristo kahadbe aysawnemenek nah yekkepten ta gipetunat yis barewpityepwi yuma patahwaki ay yipit yuma taraksaki ay abet yihiyakemni.

Kinisekeputnepwi Keh Yis Miniwpi Giw Uhokri

³ Nah apis yikak ku nawenétke nerrasinisekeputnepwi keh yis miniwpi giw Cristonek, keh yis ka batek gikak apititakma yiyakni ku samah yis batekye gikak kuri. Nah apis yikak ku nawenétke igkis kinisweynek

hawwata ku samah ner waramwi kinise amakano Eva, ig kinistig akak ke wotbe kibeynewatbe yuwit.

⁴ Nah apis yikak mmanawa yis amapa giwnkis kabayhtiwa. Hiyawa igkis akki nawenéwa ginetnikis gi-min Kiyapwiye Jesus ariw ku pariye usuh kuwis ekke yit henneme yis amapin kabayhtiwa. Yis amapa nawenéwa itipti ta yipitit giw Uhokri Gitip. Yis amapa nawenéwa hiyakemniki ariw ini hiyakemniki ku pariye usuh kuwis ekke yit.

Kinisekeputnepwi Ayá Gitiwnikis Yit

⁵ Igkis ikewnes ke wotbe igkis Uhokri giwatnipwi pi kabaytenene. Bawa igkis ka kabaytema nuwahu.

⁶ Hiyawa nah ka kannuh akki Uhokri gihiyakemni akak maguyema yuwit henneme nah inyerwa hiyak ini Uhokri gihiyakemni. Nupewkan in huwewe yit mmanawa nah akkin yit takunipti akak madikte ku samah nuwewni akak madikte nuwnhu akiw.

⁷ Mmah nah tarakse ku samah nah ka ayá ntiwni yit adahan ku samah nah ekkene yit Uhokri ginetni? Mmah inneki keh yis ka kiyathan kuri? Nah kannipwiye adahan nupithu ke wotbe nah yuma nukiythanibe adahan yis katiwnihunbe. Henneme nah keh henne kahadbe yisme utí yikiythani.

⁸ Hawwata akiw nawenépwi Jesus gihiyegapu katiwnihun apim ini ku aysaw nah ayge ekkene Uhokri giwn ta yit. Nah iwé gikakurakis waditnepyenen giwkis kahadbe nah kannipwi yidahan.

⁹ Apim ini ku aysaw nah ayge yibet nah ka msakwa yiduhyamadga adahan yis hiyekne nukakhu ku aysaw muweke arikna nuthu. Mmanawa igkis ukebyupwiye masedôniyenepwi igkis ewk nuthu madikte ku pariye numawkanitnene. Apim ini nah ka msakwa yiduhyamadga aynesnima. Kuri apanenekwa nah kawmata msakwa henne. Nah ka msekwekere yiduhyamadga aynesnima.

¹⁰ In kabay nuthu ku nah akki Uhokri giwn yit yuma ntiwni. Nikwe nah ka isaksa pahapwinama hiyeg adahan ig katiwnihun ayge Grésiyamnaw. Ku samah Cristo ay nupithu nah awna inakni yuwit inyerwatbakin.

¹¹ Ka yi muwaka ikiy ku ini ku samah nah ka isaksay adahan yis hiyak nukakhu yis ikanhu ku in awaku nah ka batek yikak. Kawa. Ka hennema. Ig Uhokri hiyakni ku nah batek yikak.

¹² Awetupye nah ayá ntiwni yit. Mmanawa nah nupewkan nah gimaptentenkis nerras ku pariye ayge yibet ku pariye ikewnes ke wotbe igkis ekkenes Uhokri giwn yit hawwata ke usuhbe. Ka ik adahan igkis ikaw henne mmanawa igkis ekkenes Uhokri giwn yit adahan katiwnihka, usuhme ka ayá utiwni.

Kinisekeputnepwi Ikaw Ke Wotbe Igkis Kibeynepwibe

¹³ Nerras hiyeg ka igyerwatma Uhokri giwatnipwima. Igkis he kinisekeputnepwinen. Igkis ikawnamahkis ke wotbe igkis Cristo giwatnipwibe bawa igkis ka giwn-takma.

¹⁴ Igkis ka wadisasana. In kahayak ku samah nah ikaksin. Mmanawa igwa Satanás ik adahan ig kahayaksaw ke wotbe ig pahapwi ahj kabutennenebe.

¹⁵ Nikwe in ka wadisasana ku nerras gihiyegapu giwet-nibetnewa kewa igbe, igkis ikawnamahkis kibeyne hiyeg ke wotbe igkis kehnebe he kabaykanen. Henneme aysawnemenek ig Uhokri ikí gitiwnikis pakekunawa akak gikehnikis. Igkis hiyá ini mbeyne ku pariye kis gidahankis.

Kinisekeputnepwi Gibetkis Akkamnih Gabaykis Yit

¹⁶ Nukebyupwi, kuwis yaytak ayge ikanhu ku nah he mahayakemnihwenenen. Kiskama yis ka ikanhu henne henneme nah ayá yit akiw adahan yis isaksan adahan nah awna aynessa mahayakemniki ta yit. Isaksanay adahan nah akkamnih nabayhu yit ke igkis kinisekeputnepwi.

¹⁷ Ini ku samah nah akki nabayhu yit in ka giwntakma Uhokrima. Henneme nahwa awna ke mahayakehpiyebe.

¹⁸ Ku samah kaayhsima hiyeg ayge yibet kehne giwantikis akak arikna amadgaya inin, nikwe nah hawwata.

¹⁹ Mmanawa yit yis hiyakemniyepwi bawa yis ihpene giwnkis hiyeg mahayakehpiyenen akak madikte yibetki.

Kinisekeputnepwi Kabukhaw Yit

²⁰ Igkis kabukhewne yit. Igkis yiwaminepten. Igkis yikinsepten. Igkis ikaw ke wotbe igkis yapitminbe. Igkis biyuhpokepyi. Hiyawa igkis kehape madikte ini mbayka henneme yis yidukwenewa ihepnene giwnkis.

²¹ Yis ikiy nuwnhu ka ariknawnama ta yit awaku nah he tuwatasewpi yitiput. Yiwnapriknawa. Hennewa nah ka kibowka keh akebyi ini ku pariye gikehnikis yikak.

Kinisekeputnepwi Ka Kabaytema Nuwahu

Henneme ku samah igkis kibowka akkamnih gabaykis yit nah hawwata nah kiboruknata. Nah ka kis adahan nah awna inakni mahayakemniki henne, henneme nahnewa awna.

²² Igkis keh giwantikis akak ku samah igkis kannuh awna judeyenepwi giwnaprikkis. Nah hawwata, nah kannuhnata awna. Igkis keh giwantikis akak ku samah igkis israelyenepwi. Nah hawwata, nah israelyenewata. Igkis keh giwantikis akak ku samah igkis amekene Abrawh gihiwhipwi. Nah hawwata gihiwhiwata.

Nah Hiyá Mbeyne Kaayhsima Gidahan Cristo

2 Kor 1.3, 4.7, 6.4, 7.5; 1 Kor 4.12; Kol 1.24

²³ Igkis ikewnes ku igkis kannipwiyes gidahan Cristo. Nahme nah pi kannipwite giwkis. In he mahayakemnikinen adahan nah akkamnih nabayhu yit henne. Ka sam. Nahnewa akkamnihnite yit. Nah pi mpiksawte giwkis kannipwi gidahan Uhokri. Nah pi paraksepkahte agikut paraksetek giwkis, nah pi biyuhkahte giwkis, nah pi mpiyate agiku miyaka giwkis.

²⁴ Nah akkíte yit ku samah. Hiyeg judeyenepwi gibe-kikis biyuh kakehniyepwi akak tigay kabá danuh pakaput madikwa (40). Kuwis pohowkuput igkis keh nukaku henne.

²⁵ Hawwata nerras hiyeg romayenepwi biptepun mpamaput akak ah. Pahay nah padaktepka akak tip. Mpamaput nawiy buwise nukaku. Pahay nah msakwa ahakwa parawhokwa pahay hawkri akak pahay mtipka.

²⁶ Nah kehne nuwewpan ka mayakti. Nah hiyá mbeyne kuwis ahakwa un tukugwa. Nah hiyá mbeyne giwakukis amepwapye. Nah hiyá mbeyne giwakukis nuyaki judeyenepwi, giwakukis hiyeg kane judeyenepwima. Nah hiyá mbeyne apit paytwempu. Nah hiyá mbeyne ahaprik. Nah hiyá mbeyne parawhokwa. Nah hiyá mbeyne giwakukis nerras ku pariye ikewnepwi ke wotbe igkis nukebyupwi Jesus gihiyegapube.

²⁷ Nah kannipanene nah mpiksewnene he nah ka hawkan adahan nah himak. Nah kamax kaayhsima matipwa, nah kamax kaayhsima arabyuki. Nah mpiyasa kaayhsima hawkri yuma numana. Nah minetwi kaayhsima henneme nah yuma ndagmanpit.

²⁸ Ka inenwatma nah kiyimwihka awkinenwatma nupitiw henneme nah hawwata nah kiyimwihwa abet nuhiyakemni mmanawa takunipti nah wakaymnihwene gidahankis madikte Jesus gihiyegapu.

²⁹ Ku aysaw nah hiyá pahapwi yumanene gawaygyi nah kayak gidahan. Ku aysaw nah hiyá pahapwi tarakse nah kayak gitaraksan.

Nah Pi Batekte Kinetihwa Amin Ku Samah Nah Yuma Nannuhsima

³⁰ Nukebyupwi, ku amawka nah kinetihwa numinhu, nah ka batek kinetihwa amin ku samah nah kaayhsima nannuh. Nah pi batekte kinetihwa amin ku samah nah yuma nannuhsima.

³¹ Innewa numawkan. Kibeyne gidahan Uhokri ku pariye Ukiparawiy Jesus gig ku pariye kis adahan wixwiy kabayhig adahan apanenekwa. Ig hiyakni ku nah awna inakni inyerwatbaki.

³² Ig Uhokri akki nuthu minikwak ku nah yuma nannuhsima aynesnima. Ku aysaw nah ayhté apit paytwempu Damasku, ner hiyaptigi ku pariye kumadukene hiyeg ayge giwaprik kiyapwiye Aretas, ig apuriwkis madikte paytwempu alappota adahan igkis nukamawwitni.

³³ Ayge nikwe nah wiwhkiswika agiku payt alappota. Nah muhuksepa agiku nopsad tehte ayte inutak ta waygboit adahan marihwa nah bisike giwkis. Hennewa ig akki nuthu ku nah yuma nannuhsima.

Nuhiypan Nuwyakpeynen

12 In waditnepyenen nah kehne nuwanti yiwtrik henneme yisnewa mpiksaptihun adahan nah kehni henne. Nerras kinisekeputnepwi kehne giwanti-kis ku igkisnen hiyá arikna giwtyakpeykisnen. Kuri nikwe nah kinetihwate amin ku pariye nuhiypan nuwty-

akpeynen, nah akkíte yit ku pariye Kiyapwiye Uhokri akki nuthu.

² Madikawkubu kamukri akak pakabu arawna (14) mpiyetinen apim ini ku aysaw nah piriyepekwe giti-phawnawa Cristo, pahaye adahan nah tipikepka ta inugikute pi inute ariw en akak warapyu. Apim ini nah hiyá ntiphu ke wotbe nah pahapwiwatbe akiw. Nah ka hiyak ba nah tipikepka he ntiphunenwatma ba kawka, ba nah tipikepka pahapwitema. Ignewa Uhokri hiyak. Nah danuh atere ku kiney ig Uhokri msakwa.

³ Hennewatbakin nah ka hiyak ba nah danuh atere he ntiphunenwatma ba kawka, ba nah danuh atere pahapwitema. Ignewa Uhokri hiyak.

⁴ Nah danuh atere, nah timá yuwit ku pariye ka ik adahan nah kinetihwa nimin ku pariye hawwata nah ka isaksaka adahan nah kinetihwa nimin.

Nah Yuma Nannuhsima Nuwnteknema Nikwe Uhokri Iki Kaayhsima Nannuh

⁵ Ik adahan nah keh nuwanti akak inere henneme nah ka batek kinetihwa amin ku samah nah kaayhsima nannuh. Nah pi batekte kinetihwa amin ku samah nah yuma nannuhsima.

⁶ Waké nah kinetihwa amin ku samah nah kaayhsima nannuh, nikwekam yuma pahapwinama hiyeg ik adahan ig awna numinhu ku nah awna he mahayakemnikinen. Mmanawa nah awnakam yuwit ku pariye inyerwatnene. Henneme nah ka kinetihwa numinhu henne. Mmanawa yis kuwis hiyap nannuh yis kuwis timap nuwnhu. Amawka innewa arekhetni ba nah kibeyne-watma. Nah ka muwaka yis ikanhu ku nah kibeyne hiyeg he awakunen ku samah yis timapun nah akkamnih nabayhu yit.

⁷ Hennewa ig Uhokri akki nuthu kaayhsima barewka nuwyakpeynen. Henneme kibeyne, ig mpithan adahan nah ikaw kibeyne hiyeg akak ini. Ig mpithan akak ku samah ig isaksa Satanás adahan ig kiyimwihpen akak pahat mbayka. In keh nah kayak ke wotbe pudukube ay nihbetbe. Nah kikiyimwihwene nikak takunipti.

⁸ Mpamaput nah piriyepekaw ta git Kiyapwiye adahan ig mpiyasa ini mbayka nuwahu.

⁹ Igme kaytwa nuwnhu:

—Kawa. Nah ka mpiyasin piw henneme nah apanenekwa ay pikak adahan nah ikene pawaygyi. Ikeypi. Pis ka muwaka akiw mpiy inin akiw. Ini mbayka akki pit ku pis yuma pannusima piwnteknewa. Ku aysaw pis ikaw henne yuma pannusima, ayge nikwe nannuh pi kahayakte.

Hennewatbaki ig Uhokri awna nuthu. Inneki keh nah batek kinetihwa amin ku samah nah yuma nannuhsima. Mmanawa ku aysaw nah yuma nannuhsima nuwnteknema ayge nikwe ig Cristo kawihkis gannu ta nupitit.

¹⁰ Nah batek nnaktin ku samah nah yuma nannuhsima. Hiyawa nah mahipwihpika, hiyawa muweke arikna nuthu, hiyawa nah hiyapkiska mbeyne nuthu, hiyawa nah mategbetepka nuhawkan, hiyawa madikte ini da-

nuh nuthu awaku nah ay giwaku Cristo henneme in ka sam nuthu. Nah ndukwenewa batek nnaktin. Mmanawa ku aysaw nah yuma nannuhsima nuwnteknema, ayge amun ini nikwe kaayhsima nannuh mmanawa ig Uhokri ay nukakhu.

Mmahki Yis Pukuhpaw Nubohri?

¹¹ Inin ku samah nah akkamnihne nabayhu yit in he mahayakemnikinen henneme yisnewa mpiksaptihpen adahan nah kehni henne. Kiskama yisnewa ekkene nabayhu. Inyerwa nah ka ariknawnama henneme nah ka warikapnama giwkis nerras kinisekeputnepwi ku pariye ikewnepwi ku igkisnewa Uhokri giwatnipwi yimin.

¹² Ku aysaw nah ayge yikak nah keh kaayhsima annut ku pariye arekhetni yit ku nah igyerwa Uhokri giwatni. Nah ka mabipwihwati adahan ini. Apim ini nah keh arakembet annut ku pariye arekhetni Uhokri gidatni, annut ku pariye keh hiyeg wakaymni, kibeyne annut ku pariye hiyeg amadgaya inin ka hiyá nikhka.

¹³ Mmahki yaytak ikiy ku nah ka keh inwata kabayka yikak ku samah nah keh gikakkis nawenépwi Jesus gihiyegapu? Pahatwowa arikna nah ka keh yikak ku pariye nah keh gikakkis. Nah akkite yit ku pariye in. Nah ka ayá ntiwni yit. Uyay bayahminan ariw ini ntaraksan yikak.

¹⁴ Nah kuwis danuhpa yit pimapat. Kuri amamnaputni nah ahegbet adahan nah danuhpene ta yit akiw. Henneme ku aysawnemenek nah danuh atere nah kawmata ayá ntiwni yit. Nah ka aharitnema yikakurama. Yisnewa nah muwaka gidahan Uhokri. Nah ikiyyi ke wotbe yis nukamkayupwibe. Bakimnay ka katiwnih gigkis gimanakis henneme igti katiwnih gikamkayhkis gimanakis. Inneki keh nah ka muwaka yis katiwnih numana.

¹⁵ Akak madikte nubetki nah ahegbet sarayh madikte nukakura yidahan juktah nahwa sarayhkiswe yidahan. Nah batek yikak kaayhsima. Mmah inneki keh yis ka batek nukakhu?

¹⁶ Yaytak ayge awna numinhu ku inyerwa nah ka ayá ntiwni yit henneme nah hiyak ku samah nah utí nukakura yiwntak. Gitkis nah utí nukakura yiwntak he akak kiskanen.

¹⁷ Mmahki nah hiyá yikinsak? Mmah yipewkan ku nah kinisiy gipitimpikis nerras ku pariye nah awahkis atere yimin?

¹⁸ Minikwak nah awahkis kiyapwiye Titu yimin gikak ner pahapwi ukebyi akiw. Babi ig kiyapwiye Titu kinisiyi? Kawa. Ig ka kinisiyi. Yis hiyaknig ku ig kibeyne hiyeg. Nah hawwata, nuhiyakemni hehpekwiye ke gidahanbe. Nuwewni hehpekwiye ke gidahanbe.

¹⁹ Ba yis hiyak ku samah usuh akkamnih yit madikte ku pariye ukehni amadgatak ini kagta? In ka awakuma usuh muwaka yis ikiy usuh kibeynepwi hiyeg. Kawa. Ta gitnenwa Uhokri usuh akkamnih madikte ku pariye ukehni adahan igwa uhiypetni ba usuh kibeynewatma. Mmanawa ignewa Ukiparawiy wixwiw ku pariye pahapwiwa gikak Cristo. Henneme usuh kinetihwa inakni yuwit yit awaku usuh aharitne kabayka yidahan. Usuh

ka aharitnama kabayka udahanma. Mmanawa usuh batek yikak usuh muwaka wagahkis yawaygyi. Inneki keh usuh kinetihwa inakni yit henne.

Nah Apis Ku Nawenétke Nah Utí Yaytak Ka Wewnema Wadit

²⁰ Nah apis ku nah danuh atere yit ku nawenétke nah uté yaytak ayge gihiyakemnikis nawenéwa ariw ku samah numawkan. Ku hennema nikwe, igkis hawwata utí nuhiyakemni nawenéwa ariw ku samah gimawkankis. Nah apis ku nawenétke nah utí yaytak piledukewne, igkisweke atihpegbet pawtak, igkis dagawnawbet pawtak, mpuse gaytakkis ikawnamahkis ku igkisnen wadityepwi. Nah apis ku nah uteprikis awnekne paminak, igkis patehene pahapwi giw, igkis ikewne kabayte giw pahapwi, igkis mategbetepye hiyeg gihawkankis.

²¹ Nah apis ku nah danuh atere akiw ku nawenétke uwohkigawiy keh nah wakaymni nnaktin ayge yibetnek. Nawenétke nah tih gidahankis kaayhsima hiyeg ku pariye kuwisnene tarakse igkis kotene wageste gihiyakemnikis ariw madikte gipathawnikis, ariw gimahyakemnikis, ariw gipuwumpunikis ku pariye igkis gikbetkikis keh.

Nah Hiyak Gikakkisnek Nerras Taraksapye

13 Kuri amamnaputni nah danuhpene atere yit akiw. Ahegbetawnabay apit ndawnhan nikwe. Uhokri giwn awna adahan ku pahapwi kamiye pahapwi, ka ik adahan wis iha inakni giwn. Henneme ku piyana gitemwera ba mpana gikebyikis ku giwnkis tuguh hehpekwiye, nikwe ik adahan wis iha inakni giwnkis. Nah atere timepne yiwnguri.

² Nah ikene yinetni yit yis ku pariye kuwisnene tarakse payak yikak yis ku pariye me taraksemet. Ku aysaw nah danuh atere yit akiw nah ka kamax yidahan akiw. Nah hiyak yikak akak madikte nuhawna. Hennema ku samah nuwnhu yit minikwak apim ini ku aysaw nah ayge yibet apeynipye. Inakniwata nnetni nah ekkene yit ku apim inin ku samah nah aynete aparayewa yiw.

³ Yis awna ku amawka nah keh annut adahan arekhetni yit ba igyerwatma Cristo awnene ay nupithu. Ka sam. Ku aysaw nah danuh atere akak madikte nuhawna, ayge nikwe in akki huwewe ta yit ku inyerwa ig Cristo awnene ay nupithu. Ig ka madatnipyema adahan ig hiyak yikak. Ig kagidatnisima.

⁴ Hennema, minikwak ig ikaw ke wotbe ig yuma gidatnibe apim ini ku aysaw ig daddahkiswe aminat giyakni. Henneme ig kannikaw ariw gimiremni awaku ig kagidatnisima gikak Uhokri gidatni. Usuh hawwata juktah kupiknene usuh tuwatasewne yitiput ke wotbe usuh yuma udatnibe. Henneme aysawnemenek usuh hiyak yikak akak madikte Uhokri gidatni.

Ipegpitawnabay Ba Yiswatma Kamaxwene Gipitit Jesus

Mt 7.21; Lk 6.46; 1 Jo 2.3, 5.12

⁵ Ipegpitawnabay ba yiswatma kamaxwene gipitit Kiyapwiye Jesus. Ka yi muwaka ipegpita nawenéwatma

hiyeg. Ipegpitawnay yiswa. Ku yis igyerwa Jesus gihiyegapu, nikwe ig Jesus Cristo ay yipit. Ku ig yuma ayge yipit, nikwe yis ka gihiyegapuma. Amun ini yis ikewne Jesus gihiyegapu he waditnepyenen.

Wadithebdih Yitaraksan Pisenwate Mmanawa Usuh Ka Himehwekere Yikak

⁶ Gikak Uhokrinek yis hiyakninek ku usuh ka ikewne-ma Uhokri giwatnipwi waditnepyenenma.

⁷ Usuh piriyepekaw ta git Uhokri umawkan yis ka taraksa. Mmanawa usuh ka danuhkere atere akakma madikte uhawnama adahan usuh ekkene yit ku usuh igyerwa Uhokri giwatnipwi. Pi kabayte usuh danuh atere ke wotbe usuh yuma udatnibe adahan usuh hiyak yikakbe. Ininewa umawkan ku yis wew wadit akak hiyakemniki ku pariye inyerwatnene.

⁸ Mmanawa usuh yuma udatni atiput hiyakemniki ku pariye inyerwatnene. Uhokri ikí udatni inenewa adahan usuh wagahkisne ku pariye hiyakemniki inyerwatnene.

⁹ Usuh batek tuwatasaw ke wotbe usuh yuma udatnibe. Usuh muwaka yiswa humaw detye adahan yis wadithebdih yitaraksan. Ininewaki keh usuh batek. Ininewa wayapni git Uhokri adahan yis huwit apigkuta-prikut ku samah Uhokri gimawkan.

¹⁰ Inneki keh nah ikene yihiyakemni amadgatak inin kagta ku apim inin apit ndawnhan atere kahadbe yis wadithebdih yitaraksan pisenwate. Mmanawa nah ka himehwekere yikak ku aysaw nah danuh aterenek. Nah ka kawihkere ini nannuh ku pariye Kiyapwiye Uhokri ikí nuthu adahan nah hiyak yikak. Mmanawa ini nannuh in adahan nah wagahkisne yawaygyi. In kawki adahanma nah tuguhkismema yawaygyi.

Usuh Awahkis Kabayka Yimin

¹¹ Kuri nukebyupwi, yuma akiw. Usuh awahkis kabayka yimin madikte. Uyay huwithasaw apigkutaprikut ku samah Uhokri gimawkan. Wagahkisnay yihiyakemni pawtak. Tuguhkisnay yihiyakemni pahatwowa. Pasamraknay pawtak. Ku yis keh henne, nikwe ig Uhokri ku pariye atiwkekne amnihaka atiwkekne pasamraka ig ayge yikaknek.

¹² Aytnehaknay pawtak udahan akak inyerwa batekka.

¹³ Madikte Uhokri gihiyegapu ay ukakhu igkis awahkis kabayka yimin.

¹⁴ Ukiparawiy Jesus Cristo gabay yikaknek. Uhokri gamnihra yikaknek. Darihwaknay pawtak awaku ku samah yisweke kadahanyepwi Uhokri Gitip ay yipit.

Gálatas

Inin kagta awahkiska gapit Uhokri giwatni amekene Pol. In awahkiska giminkis Jesus gihiyegapu apitnenepwi waxri Galásiyamnaw.

Ig amekene Pol ikene gihiyakemnikis adahan igkis ka kinikiswa gitkis kinisekeputnepwi ku pariye awna ku amawka madikte Jesus gihiyegapu ihpanekwiye judeyenepwi gihiyakemnikis. Ig akki gitkis ku wixwiy ka hiyá wixwiyma humaw kibeyne giwtrik Uhokri akak ku samah wixwiy mpiksaw akak ukehbetanwiynenwa adahan wixwiy humaw kibeyne. Amawka ku wixwiy kamaxwa gipititnen Jesus Cristo. Ini ku samah wixwiy pahapwiwa gikak, ini ku samah gihiyakemni ay abet uhiyakemniwi, ininewa keh wixwiy kibeynepwi giwtrik Uhokri.

Nah Pol Awahkis Inin Kagta Yimin

¹ Nah Pol awahkis inin kagta yimin. Nah Uhokri giwatni. Nah ka awahkiska gapitma hiyeg amad-gaya ininma. Iné ig Uhokri kawnata kawih hiyeg amedgenepwi inin adahan ignes nawahkisten. Ig Kiyapwiye Jesus Cristo ignewa nawahkisten gikak Wigwiy Uhokri ku pariye kannikasepri ariw gimiremni ignesnewa nawahkisten.

² Nah gikakkis madikte ukebyupwiw Jesus gihiyegapu ku pariye ay nukakhu, usuh awahkis kabayka yimin yis Jesus gihiyegapu galásiyenepwi.

³ Ig Wigwiy Uhokri gikak Ukiparawiy Jesus Cristo gabaykis yikaknek. Igkis kariswehse yiyakninek.

⁴ Kibeyne, ig Kiyapwiye Jesus Cristo igwa umahkiswe udukwenaprikwiw adahan katiwnihpiye utaraksanwiw. Ig umahkiswa kahadbe wixwiy isamtaw ariw inin haw-kri ahiyakemni mbeyepye. Hennewa Wigwiy Uhokri gima-wkan.

⁵ Kibeyne gidahan Uhokri takunipti apanenekwa. Ameh.

Ka Ba Yi Iha Kinisekeputnepwi Ginetnikis

Mt 7.15; Rom 16.17; 1 Kor 12.3; 2 Kor 11.1; Ef 4.14, 5.6; Kol 2.8, 20; 2 Ped 2.1; 1 Jo 4.1; Judas 4

⁶ Nukebyupwi nah wakaymni yidahan kaayhsima. Ig Uhokri humekwewiy adahan wixwiy msakwa gikak Cristo gabay. Hiyaksa yis aynewa yis isahkiswe giw adahan yis ihpene nawenéwa hiyakemniki akiw ku pariye yis ikiy ku in kibeyne.

⁷ Bawa yumahwa kibeyne hiyakemniki akiw. Nah timé yak ku gaytakkis hiyeg ayge yibet igkis mategbete-ne yihiyakemni. Igkis yiwegespitni ariw inakni unetni yit gimin Cristo ku pariye usuh kuwis ekke yit.

⁸ Kuwis usuh ekke yit Uhokri ginetni ku pariye inyer-watnene. Ku pariye hiyeg ayta ekkene yit nawenéwa inetit ariw inakni, ig Uhokri hiyapkis gitkisnek. Waké usuhnewa ekkene yit nawenéwa inetit akiw, ig Uhokri hiyapkiskam wothunek. Waké pahapwi ahj muhuke inugiktak ig ekkene nawenéwa inetit wotwiw akiw, ig Uhokri hiyapkiskam gitnek.

⁹ Kuri nah akkite yit akiw ku pariye amakohnokwa usuh akki yit. Ku hiyeg ayta ekkene yit inetit nawenéwa ariw inakni ku pariye usuh kuwis ekke yit, ig Uhokri hiyapkis gitkisnek.

Nah Ka Aharitnema Adahan Hiyeg Batek Nukakhu

Jo 2.24, 5.34, 41, 44; 2 Kor 6.8; Gál 2.6

¹⁰ Igkis hiyeg mategbetenepwi yihiyakemni igkis awna numinhu ku inakni nnetni ka ariknawnama. Igkis awna ku nah he awna inetit ku pariye hiyeg batek timap. Bawa ka hennema, nukebyupwi. Nah ka aharitnema adahan hiyeg amedgenepwi inin adahan ignes batek nukakhu. Nah aharitne adahan ignewa Uhokri batek nukakhu. Nah ka kehnama hiyeg amedgenepwi ininma gibetkikisnen. Waké nah kehne hiyeg amedgenepwi inin gibetkikisnenwatbe, kawkama nah gibukma Cristokam.

Ignewa Cristo Akki Gihiyakemni Nuthu

2 Kor 1.12, 4.2, 5.11, 10.7; 1 Tess 2.4

¹¹ Igkis hiyeg hawwata awna ku nnetni ka giwnta-kwatma Uhokri. Nukebyupwi, nah ikene yinetni ku apim inin kahadbe yis hiyakni kabayhtiwa ku inakni nnetni kawki gikehbetanma pahapwi hiyeg amadgaya inin.

¹² In ka ekkepka nuthu gapitkisma hiyeg amedgenepwima inin. Kawki igkisma nukannuhten. Ignewa Kiyapwiye Jesus Cristo ku pariye akkin nuthu abet nuhiyakemni.

¹³ Yis kuwis timá nakhu ku samah minikwak nah wewnete akak judeyenepwi gihiyakemnikis. Apim ini nah keh mbeyepye haw-kri gikakkis Uhokri gihiyegapu. Numawkan nah pisenwepye akak ini gihiyakemnikis. Nah mpiksaw gitiputkis akak madikte ndatni. Mmanawa ke nuthube ignes siguhne Uhokri.

¹⁴ Apim ini nah aharitpiye inenewa judeyenepwi gihiyakemnikis. Nah pi iwte gihiyakemnikis giwkis kaayhsima nukebyupwi judeyenepwi ku pariye nukekwenepwi. Mmanawa nah mpiksaw kaayhsima adahan nah kehne ku samah amekenegben gihiyakemnikis.

¹⁵ Henneme kibeyne, apit nah amadga wayk ig Uhokri ayipa kaniypen kuwis. Ayteke nikwe ig humekwen ta gimkat akak gabay adahan nah humaw gihiyega.

¹⁶ Ig akki gikamkayh nuthu adahan nahme gekketni ta gitkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima. Nah hiyapni henne, nah ka atak kibentenwatma ta gitkis hiyeg amedgenepwi inin adahan igkis nukannuhten gimin Cristo gihiyakemni.

¹⁷ Nah ka atak gimkatkis Kiyapwiye Jesus giwatnipwi pitatyepwi ku pariye msekwenepwi ayhté Jerusalém. Henneme nah tipik temkete amadgate amatap kewye Arábyamnaw. Nah danuh atere, ayge igwa Kiyapwiye Jesus Cristo nukannuhten. Ayteke pisenwa nah diyuhe tahhan arimkanit paytwempu Damasku akiw.

¹⁸ Mpanabu kamukri nah mpiyasa nah ka atak atere Jerusalém. Ayteke metakwa nah tipik atere ta gimkat kiyapwiye Pedru adahan nah giyaweswitni atere. Nah nsakwa ayge gimun adahan madikawku hawkri akak pohowku arawna (15).

¹⁹ Nah ka hiyá pahapwinama gaytakkis Jesus giwatni-pwi akiw. Nah hiyá ignewa Jesus gisamwi kiyapwiye Tiyagu. Yuma akiw.

²⁰ Hennewatbaki in. Nah awna giwtriknewa Uhokri. Inin nannasan in kawki wasaymkama. Ignewa Kiyapwiye Jesus nukannuhten.

²¹ Pisenwa nudawnhapni ayge Jerusalém nah tipik ta apitit Síriyamnaw. Nah danuh atere, ayteke nah tipik akiw ta apitit Silísiyamnaw.

Jesus Wagese Nuhiyakemni Madikte

²² Henneme Jesus gihiyegapu ayhté Judeyamnaw igkis ku pariye kamaxwenepwi gipitit Cristo, apim ini igkis kote hiyapunte.

²³ Igkis he timé nakhunen. Hiyeg awna gitkis: “Ner ku pariye minikwak kehne mbeyepye hawkri ukakwiw, kuri ig ekkene ini uhiyakemniwiy adahan wixwiw kama-xwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus. Minikwak ig pisenwepye akak ini uhiyakemniwiy. Kurime ig ka hennema akiw.”

²⁴ Igkis timapni henne, igkis kabayha Uhokri ndahan.

Nuhiyakemni Hehpekwiye Ku Samah Cristo Giwatni-pwi Pitatyepwi

Át 15.4

2 Ariwnteke ini madikawkubu kamukri akak paxkabu arawna (14), nah diyuhe ta apitit Jerusalém akiw. Kiyapwiye Barnabé tipik nuhapti. Usuh iwé kiyapwiye Titu hawwata tipik uhapti.

² Nah atak atere awaku igwa Uhokri akki nuthu ku ig muwaka nah atere. Usuh danuh atere, nah akkamnih gitkis Jesus gihiyegapu ayge ku pariye nnetni ta gitkis hiyeg kane judeyenepwima. Nah akkamnihni ta gitkis igkiswonakis nerras ku pariye wewkisnepwi Jesus gihiyegapu ayge kahadbe igkis hiyá ba nah akki tarakisnama yuwit. Nah akkamnihni gitkis ku nawenétke igkis kuwis ikiy nnetni he nnetnapnenwa he waditnepyenen. Hawwata nah akkamnihni gitkis ku nawenétke igkis kuwetkenek igkis ikiy nnetni he waditnepyenen.

³ Kibeyne, igkis amapa inakni nuwnhu kabayhtiwa. Igkis ka muwaka nah uniyeh nnetni aynesnima. Ig kiyapwiye Titu ayge nukakhu. Ig kane judeyenema. Ig ka hiwhkama gipit ku samah usuh judeyenepwi uhiyakemni. Henneme igkis ka mpiksig adahan ig hiwhka. Igkis awna:

—Ka sam. Ig ka judeyenema.

⁴ Henneme ayteke hiyeg danuh atere ku pariye kanumwa ukebuyupwiw Jesus gihiyegapu bawa he giwnkisnen. Igkis danuh he yawayanen adahan ku samah wixwiw isamtaw ariw judeyenepwi gihiyakemnikis gipitimpi Cristo Jesus. Igkis awna wothu:

—Mmahkay yis ka hiwhkise Titu gipit? Amawka wixwiw mpiksaptih madikte Jesus gihiyegapu adahan ignes iha judeyenepwi gihiyakemnikis.

⁵ Usuh hiyapni henne, usuh ka ihpekere inakni giwnkis aynesnima. Mmanawa usuh muwaka yis wew apanenekwa akak Uhokri gihiyakemni inyerwatnen. Usuh ka muwaka in payebdakaw akak judeyenepwi gihiyakemnikis.

⁶ Igkisme nerras ku pariye wewkisnepwi Jesus gihiyegapu ayge, igkis ku pariye kiyatyepwi ayge, igkis tuguhkis gihiyakemnikis hehpekwiye nukakhu. Igkis ka muwaka nah uniyeh nnetni aynesnima. Henneme uyay ka iha hiyeg giwnkis inenwatma awakuma ku samah ignes kiyatyepwi giwtrikkis hiyeg amedgenepwi inin. In ka samwa nuthu aynesnima. Ka innema keh Uhokri kiyatha pahapwi.

⁷ Henneme kibeyne, igkis nerras kiyatyepwi igkis hiyakni ku ig Uhokri awahkiswen hawwata ku samah ig awahkise kiyapwiye Pedru. Igme kiyapwiye Pedru awahkiska adahan ig ekkene Uhokri ginetni ta gitkis hiyeg judeyenepwi. Nahme awahkiska adahan nah ekkene Uhokri ginetni ta gitkis hiyeg kane judeyenepwima.

⁸ Ig Uhokri kawihe usuh piyamate. Ig iké kiyapwiye Pedru gannu adahan ig humaw kagannusima adahan ekkene Uhokri giwn ta gitkis hiyeg judeyenepwi. Nah hawwata ig iké nannuh adahan nah ekkene Uhokri giwn ta gitkis hiyeg kane judeyenepwima.

⁹ Ig kiyapwiye Tiyagu gikak kiyapwiye Pedru, kiyapwiye João, igkis ku pariye Jesus gihiyegapu aygnepwi kamew ta gipititkis, igkis hiyapni henne ku samah ignewa Uhokri awahkisun, igkis sumuhe nuwakhu giwtrikneswa madikte hiyeg ku pariye pahadgupu ayge. Igkis awna wothu:

—Wixwiw kehne pahatwowa annipwit. Usuhme ekkene Uhokri giwn ta gitkis hiyeg judeyenepwi. Pisme gikak kiyapwiye Barnabé yisme ekkene Uhokri giwn ta gitkis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima. ¹⁰ Inenewa pahat arikna usuh muwaka adahan yis keh akiw, kiyenabay ukebuyupwiw madiptapye ay ubethu ay Jerusalém adahan yis amnihsrikis ta gitkis ukebuyupwiw ayteke. Nah timapni henne, nah ayipa ahegbet adahan nah kehne henne akak madikte nubetki.

Nah Akki Pedru Gitaraksan Git

¹¹ Henneme ariwnteke ini ig kiyapwiye Pedru ayta danuhpene wothu atan paytwempu Antiyokiya. Ayge ig kabahte uniyehkis gihyakemnikis ukebyupwiw ku pariye kane judeyenepwima adahan igkis wew akak judeyenepwi gihyakemnikis. Nah hiyapni henne, nah awna gikak pahepkatak adahan nah ekkene gitaraksan git. Kuri, nah akkite yit ku samah awitwak ini.

¹² Ig danuh atere wothu, ayge ig axnenekwa takunipiti payak gikakkis ukebyupwiw ku pariye kane judeyenepwima. Ayteke kiyapwiye Tiyagu gidahewekten danuh atere. Ig kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig higihwepye ayteke giwkis ukebyupwiw kane judeyenepwima ke wotbe ig ka ax gikakkisbe. Ayge nikwe ig ax aparayewa giwkis awaku ig marekepwe gibohrikis kiyapwiye Tiyagu gidahewekten. Ig marekepwe gibohrikis awaku gitkis ka kabay adahan judeyene ax gikak kane judeyema ku pariye ka hiwhkama gipit.

¹³ Nerras hiyeg judeyenepwi ayge ku pariye kama-xwenepwi gipitit Kiyapwiye Jesus igkis hiyapni henne, igkis yamehepwe hawwata ke kiyapwiye Pedrube. Juktah igkis wagese kiyapwiye Barnabé gihyakemni hawwata.

¹⁴ Igkis ka keh wadit. Igkis ka inyerwatma ihpene Uhokri ginetni. Nah hiyapni henne, nah awna gikak kiyapwiye Pedru giwtrikneswa madikte hiyeg. Nah awna git:

—Pis judeyene henneme apit kiyapwiye Tiyagu gidahewekten danuh atan pis ikaw hawwata ke ukebyupwiwbe ku pariye kane judeyenepwima. Pis darihwak gikakkis. Amun ini nikwe pis ka ihpenema judeyenepwi gihyakemnikis. Mmahki pipewkan kuri pis wageswiye nerras ukebyupwiw ku pariye kane judeyenepwima gihyakemnikis adahan igkis ikaw hawwata ke judeyenepwibe? ¹⁵ Wis ginaktintekne judeyenepwi. Wis ka kema nerrasma kane judeyenepwima ku pariye kane hiyak hawkri. ¹⁶ Wis ginaktintekne judeyenepwi henneme wiswa pukuha ku pahapwi ihpene giwnkis judeyenepwi gikumadukankis ka innema keh Uhokri hiyapri ig kibeynema giwtrik. Henneme ku wixwiw kama-xwa ta gipitit Cristo Jesus inneki keh ig hiyapwiw kewa kibeynepwibe giwtrik. Awaku ini hiyawa wis judeyenepwi henneme wis hawwata wis kama-xwene ta gipitit Cristo Jesus. Wis kama-xwa gipitit Cristo Jesus kahadbe ig Uhokri hiyapwi kewa kibeynepwibe giwtrik ka awakuma ku samah wis ihpene giwnkis judeyenepwi gikumadukankis henneme awaku ku samah wis kama-xwene ta gipitit Cristo. Ig Uhokri ka hiyá pahapwinama hiyeg kibeynepwibe giwtrik awakuma ku samah ig ihpene judeyenepwi gikumadukankis.

Cristo Ka Keh Hiyeg Humaw Taraksapye

Tiyagu 2.14, 18, 5.12

¹⁷ Ku wixwiw ipeg ta gipitit Cristo adahan ignewa keh wixwiw kewa kibeynepwibe giwtrik Uhokri, ku amun ini nikwe ku wixwiw ka wew akak judeyenepwi gikumadukankis, nawenétke pahapwi hiyapni henne, ig awna:

“Yis tarakse gikumadukankis. Nikwe nuthu yikama-xwan gipitit Cristo keh yis humaw taraksapye.” Nukebyi, inakni yuwit ka wadit. Cristo ka keh hiyeg humaw taraksapye.

¹⁸ Henneme ku wixwiw diyuhe amin ini hiyakemniki ku pariye wixwiw kuwisnene miniw niw, amun ini nikwe wixwiw inyerwa tarakse.

¹⁹ Innewa judeyenepwi gikumadukankis, in womhaksepten apatra utaraksanwiw nikak. Nah hiyapni henne, in ke wotbe nahwa umahkiswe niw adahan nah ka wew nikak akiw henneme adahan nah wew gikak Uhokri.

Nah Daddahkis Nuhiyakemni Amadgaya Inin

Mt 16.24; Rom 6.6; Gál 5.24; 2 Kor 5.17

²⁰ Mmanawa in ke wotbe nah kuwis daddahkis nuhiyakemni minikweknene ta aminat Cristo giyakni. Amun ini ku samah ig umahkiswe minikwak in hawwata in ke wotbe in umahkiswebe payak gikak. Nikwe in ke wotbe nah miyapyebe ay amadga inin. Yis hiyapun ke wotbe nahnebe ay bawa ka nahnema. Cristobaki, ig ay nu-pithu. Ku samah nah aynete amadga inin kuri, nah kama-xwenenekwa ta gipitit Uhokri gikamkayh ku pariye amnihpen ku pariye umahkiswe ndukwenaprik giwn-teknewa.

²¹ Nah ka tukuhwekere ariw ini Uhokri gabay. Waké judeyenepwi gikumadukankis keh wixwiw humaw kibeynepwibe, nikwekam ig Cristo umahkiswe he wadit-nepyenekam.

Umapuswan Akak Ukehbetannenwa Ka Keh Wis Danuh Git Uhokri

Rom 3.21, 4.10; Gál 2.16, 5.2; Ef 2.8; Fil 3.9; 2 Tim 1.9; Titu 3.4

3 Aa, yis hiyeg galásiyenepwi. Yis ka hiyakwa hawkri aynesnima. Minikwak ku aysaw usuh aynete yibet, usuh akki ta yit huwewe ku samah ig Kiyapwiye Jesus Cristo daddahkiswe aminat giyakni adahan ignewa keh wixwiw danuh git Uhokri. Pariyepahki hiyeg miyehkis inakni yit akak giyahmara?

² Nah ayepkerepye pahatwowa ayapka ta yit kuri. Mmahki ig Uhokri kawihkis Gitip ta upititwiw? Ba awakuma ku samah wixwiw ihpene giwn amekene Moís gikumadukan? Kawa, nukebyupwi. Ig Uhokri kawihkis Gitip ta upititwiw awaku ku samah wixwiw timé gak Kiyapwiye Jesus Cristo, wixwiw kama-xwe ta gipitit.

³ Mmah yis ka hiyak hawkri aynesnima? Ka ba yis hiyaknima ku wixwiw humaw Uhokri gihiyegapu awaku ku samah wixwiw kadahan Uhokri Gitip ay upititwiw? Ya kuri, pariye yikehni? Mmah yipewkankam ku yimapuswan akak yikehbetannenwa keh yis msakwa gihiyegapu? Kawa. Ka innema keh yis humaw gihiyegapu minikwak.

⁴ Mmah madikte inakni unetni danuh ta yit mmah adahan waditnepyenena? Ka hiyá inma danuh adahan waditnepyenema.

⁵ Ig Uhokri kawihkis Gitip gannu ta upititwiw. Ig kehkis kaayhsima annut ay ubetwiw. Mmah ig keh henne awaku ku samah wixwiw ihpene giwn amekene Moís

gikumadukan? Kawa, nukebyupwi. Ig keh henne awaku ku samah wixwiw timé gak Kiyapwiye Jesus Cristo, wixwiw kamaxwe ta gipitit.

Abrawh Humaw Kibeyne Giwtrik Uhokri Awaku Ig Kamaxwa Gipitit
Rom 4.1; Tiyagu 2.23

⁶ Kiyemnahabay gimin amekene Abrawh. Ig amekene Abrawh kamaxwa gipitit Uhokri kabayhtiwa. Inneki keh ig Uhokri hiyapri kewa kibeynebe giwtrik.

⁷ Ayge nikwe wixwiw ku pariye kamaxwenepwi ta gipitit Uhokri wixwiw amekene Abrawh gihiwhipwi igyerwatnene.

⁸ Juktah yis hiyeg kane judeyenepwima ig Uhokri hiyapyi kewa kibeynepwibe giwtrik awaku ku samah yis kamaxwene ta gipitit. Minikwak Uhokri gannasan akki inakni kabayka ta gitkis amekenegben. In akki ku samah ig Uhokri ekke kibeyne inetit ta git amekene Abrawh. Apim ini ig awna git:

“Pis utipkis kabayka ta gitkis madikte hiyegipiyenepwi amadga wayk.”

Hennawatbaki ig Uhokri awna.

⁹ Ayge nikwe madikte hiyeg ku pariye kamaxwenepwi ta gipitit Uhokri ke amekene Abrawhbe, ignes utí kabayka hawwata ku samah ig amekene Abrawh utí kabayka.

Ku Wis Kamaxwa Apitit Umapuswan Akak Ukehbetannenwa Wis Hiyá Mbaykanen
Rom 4.14, 7.10; 1 Kor 15.56

¹⁰ Ku pariye hiyeg kamaxwenepwi ta apitit amekene Moís gikumadukan adahan gihpankis keh igkis kibeynepwi giwtrik Uhokri, aysawnemenek ignes hiyapkiska mbeyne ta gitkisnek. Mmanawa Uhokri gannasan minikweknene awna ta gitkis:

“Pugamawka yis ka taraksa pahatnama inin kumadukaki ku pariye tamak ay amadga inin kagta. Ku yis taraksa, yis hiyapkiska mbeyne yitnek.”

¹¹ Henneme hiyawa hiyeg iha giwn amekene Moís gikumadukan madikte henneme ka innema keh Uhokri hiyá pahapwinama kewa kibeynebe giwtrik. Inakni kahayak huwewe ta wotwiw awaku Uhokri gannasan minikweknene awna:

“Pahapwi ku pariye kakamaxwan gipitit Uhokri, ignewa kibeyne giwtrik Uhokri, ig aymuhwanek gimun Uhokri adahan apanenekwa.”

¹² Igme amekene Moís gikumadukan in ka keh wis kamaxwa gipitit Uhokri. In keh wis kamaxwa ta apitit umapuswan akak ukehbetannenwa. Mmanawa ig amekene Moís gikumadukan awna:

“Pahapwi ku pariye ihpenenekwa giwn madikte inakni kumadukaki, ignewa aymuhwanek gimun Uhokri adahan apanenekwa.”

¹³ Henneme ku wixwiw taraksepi, pugamawka ku wixwiw hiyapkiska mbeyne wotwiw. Igme Cristo ig hiyapni henne, ig keh wixwiw isamtaw niw awaku ku samah ignewa hiyapkiska mbeyne git udukwenaprikwiw. Mmanawa ig Uhokri gannasan minikweknene awna:

“Pahapwi ku pariye mawihpika aminat ah, ignewa Uhokri hiyapkisne git.”
Hennawatbaki ig Uhokri gannasan awna.

Ku Wis Kamaxwa Gipitit Cristo, Wis Utí Kabaykanen

¹⁴ Kibeyne, ig Cristo umahkiswe udukwenaprikwiw kahadbe ini kabayka ku pariye ig Uhokri ikakse ta git amekene Abrawh kahadbe in hawwata danuh ta yit yis ku pariye kane judeyenepwima. Ayge nikwe wixwiw kuri kibeyne giwtrik Uhokri adahan wixwiw aymuhwa gimun adahan apanenekwa. In danuh wotwiw awaku ku samah wixwiw kamaxwa ta gipitit Jesus Cristo. Hawwata akiw ig umahkiswe udukwenaprikwiw kahadbe wixwiw madikte kadahanyekwiye Gitip ku pariye gikaksan wotwiw. Wixwiw kadahan Gitip ay upitwiw awaku ku samah wixwiw kamaxwa ta gipitit Jesus Cristo.

Uhokri Kuwis Ikaksa Kabayka Ta Wotwiw. Ig Ka Wagahkis Gikaksan Akakma Amekene Moís Gikumadukan
Eb 6.13

¹⁵ Nukebyupwi, nah kehte yidahan abektey akak hiyeg gihyakemnikis amadgayapu inin. Ku piyana hiyeg amadgayapu inin ahegbete ginetikis, ku aysaw in kuwis humewpi kuwis, igkis ka hiyá igkisma mayhkapni. Igkis kawmata hiyá igkisma ikí nipitminat akiw. Hawwata ig Uhokri gahegbetawni gikakkis hiyeg.

¹⁶ Ig Uhokri ayipa ikakse kabayka ta git amekene Abrawh gikak gihiwhi. Apuriwnay ku samah inakni yuwit ka awna ku ig ikaksin ta gitkis “gihiwhipwi” ku pariye kaayhsima gikebyikis, henneme in awna ku ig ikaksin ta git “gihiwhi” ku pariye pahapwiwatnen. Ner gihiwhi, iggi Cristo.

¹⁷ Kuri nah diyuh amin nnetni kaksene yit. Minikwak ig Uhokri ikakse kabayka ta git amekene Abrawh gikak gihiwhi. Ayipa in gikaksan humewpi giwtrik Uhokri. Ayteke ariwnteke ini kibite kamukri mpiye, paxkabu sah akebyi akak mpanabu madikwa arawna (430). Ariwnteke ini ig Uhokri ikí gikumadukan ta git amekene Moís. Henneme ig amekene Moís gikumadukan ka hiyá inma mayhkasa Uhokri gikaksan ta git amekene Abrawh gikak gihiwhi adahan in ka kawih akiw.

¹⁸ Nerras kinisekeputnepwi awna: “Ku wixwiw ka iha giwn amekene Moís gikumadukan, nikwe wixwiw kawmata utí ini kabayka ku pariye Uhokri ikakse wotwiw.” Nukebyupwi, inakni giwnkis ka wadit. Waké hennawatbe ku samah inakni giwnkisbe, nikwekam amekene Moís gikumadukan in mayhkasakam Uhokri gikaksan ku pariye ig ikí wotwiw waditnepyenen. Henneme ka hennema. Ig Uhokri iké kabayka ta git amekene Abrawh he awaku ku samah ig ikaksin ta git waditnepyenen. Ig ka ikí git awakuma ku samah ig ihpene amekene Moís gikumadukan.

Amekene Moís Gikumadukan Arekhetni Ku Samah Wixwiw Taraksa Uhokri Gihiyakemni

Rom 3.20, 5.20, 7.7

¹⁹ Nawenétke pahapwi yaytak timapni henne, ig awna: “Ya ini amekene Moís gikumadukan? Mmahki in kawih gidahankis hiyeg?” Nukebyupwi, nah akkite yit. In kawih adahan arekhetni gitkis hiyeg ku samah ignes tarakse Uhokri gihiyakemni. Adahanikwa ini in ikaka ta gitkis hiyeg. In awahkiska giminkis hiyeg giwakumpikis ahj. Igkisme ahj akkin ta git amekene Moís adahan igme akkin ta gitkis gihiyegapu. In kawih gidahankis inenewa juktah ner amekene Abrawh gihiwih danuhwanek. Mmanawa ig Uhokri ikakse kabayka git ner gihiwih waditnepyenen.

²⁰ Kuri nukebyupwi ku aysaw pahapwi ikaksa kabayka ta gitkis hiyeg he waditnepyenen, ig ka muwaka pahapwi nawenéwa hiyeg akiw adahan apuriwne baki igkis inyerwatma iha ini gahegbetawni gikakkis. Nikwe ig Uhokri ka ikaksa ini kabayka git amekene Abrawh gihiwih gipitimpi pahapwi nawenéwa hiyeg akiw. Ig awna git igyerwa.

²¹ Nawenétke pahapwi yaytak timapni henne, ig awna: “Ku henne nikwe, ig amekene Moís gikumadukan siguh Uhokri gikaksan kabayka wotwiw.” Nukebyi, ka muwaka awna inakni henne. Ig amekene Moís gikumadukan in kabay henneme in ka hiyá inma keh wixwiw aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Waké gikumadukan hiyá akehkabe wixwiw aymuhwa gimun Uhokri, nikwekam in ikeypikam. Wixwiw ka muwakam nawenéwatma akiw adahan in keh wixwiw humaw kibeynepwi giwtrik Uhokri.

²² Henneme ig Uhokri gannasan minikweknene akki ku samah madikte hiyeg taraksa gikumadukan. In akki ku madikte wanamnape awaku gipathawnikis. In akki inakni kahadbe wixwiw kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus Cristo adahan ig watakminepwiw kahadbe wixwiw darih ini kabayka ku pariye Uhokri ikakse ta git.

Moís Gikumadukan Ukapriwten Inenewa Juktah Cristo Danuhwanek

Gál 4.1

²³ Minikwak apit wixwiw kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus Cristo, usuh judeyenepwi ay giwaku amekene Moís gikumadukan adahan in ukapriwten he ku aysaw ahawkanaprik danuh adahan usuh kamaxwa ta gipitit Cristo.

²⁴ Apim ini usuh kewa bakimnaybe. Inme amekene Moís gikumadukan in kewa pahapwibe ku pariye ganipwi adahan apuriwne bakimnay adahan bukihne gitaraksankis giwkis. In ukapriwten inenewa juktah ku aysaw Cristo danuhwanek adahan usuh kamaxwa ta gipitit adahan ig inyerwa bukih utaraksan wow ig keh usuh kibeyne giwtrik Uhokri.

²⁵ Kurime ku samah usuh kuwis kamaxwe ta gipitit Cristo, nikwe ini ku kapit usuh apuriwka minikwak in ka kumadukaw akiw.

Ku Samah Wixwiw Pahapwiwa Gikak Uhokri Gikamkayh Amun Ini Wixwiw Hawwata Uhokri Gikamkayupwi

Jo 1.12; Rom 8.14; Ef 1.5

²⁶ Innewa ukamaxwanwiw gipitit Cristo Jesus, innewa keh wixwiw humaw Uhokri gikamkayupwi mmanawa in ukamaxwanwiw keh wixwiw pahapwiwa gikak Cristo Jesus.

²⁷ Madikte wixwiw ku pariye kawihkiska ta gipitit Cristo, ig Cristo ay upitwiw.

²⁸ Kuri wixwiw madikte hehpekwiye giwtrik Uhokri. Ku pariye judeyene, ku pariye kane judeyenema, ku pariye ibukti, ku pariye kane ibuktima, ku pariye awayg, ku pariye tino, wixwiw madikte hehpekwiye giwtrik Uhokri. Wixwiw pahapwiwa pawtak kuri awaku ku samah wixwiw pahapwiwa gikak Cristo Jesus.

²⁹ Ku samah wixwiw pahapwiwa gikak Cristo, nikwe wixwiw hawwata amekene Abrawh gihiwih. Amun ini nikwe wixwiw darih inwata kabayka ku pariye Uhokri ikakse ta git amekene Abrawh gihiwih.

Moís Gikumadukan Ka Kumadukaw Akiw

Rom 7.1; Gál 3.23

⁴ Nah akkite yit pahatwa abektey akiw kuri apim in. Ku pahapwi awayg ikaksa gewkanbet ta git gikamkayisa, madikte gidahan ner bakimni. Henneme ig kote kumadukin awaku ig nopsesnite. Ig ke pahapwi ibuktibe awaku ig kumadukaka gapitkis gikapriwten.

² Ignis gikapriwten hiyak gikak juktah ku aysaw giki-payaprik danuh ku samah gig ikaksin.

³ Wixwiw hawwata ke ner bakimnibe. Minikwak in ke wotbe ukipayaprikwiw kote danuhte. Wixwiw kumadukaka apit hiyakemniki amadgaya inin.

⁴ Henneme ku aysaw ahawkanaprik danuh ku pariye Uhokri ikaksin, ig awahkise gikamkayh uminwiw. Igme kinagsaw ta gut pahapu tino amadgaya inin, ig kumadukasaw arit amekene Moís gikumadukan ⁵ kahadbe wixwiyme isamtaw ariw ini amekene Moís gikumadukan kahadbe wixwiw humaw Uhokriwa gikamkayupwi.

⁶ Ku samah wixwiw humepi gikamkayupwi, igme Uhokri awahkise gikamkayh Gitip ta upititwiw. Igme Gitip keh wixwiw kighaw ta git Uhokri wixwiw kanumri “Pa, Nighu”.

⁷ Han pitatit wixwiw ka kema ibuktima akiw. Wixwiw kuri gikamkayupwi. Ku samah wixwiw gikamkayupwi, nikwe wixwiw darih madikte ini kabayka ku pariye gikaksan ta git gikamkayh.

Ku Wis Kumadukasaw Arit Moís Gikumadukan Amun Ini Wis Diyuhkiswa Butte Akiw

2 Kor 11.3; Kol 2.16; Eb 6.1; 1 Ped 1.14

⁸ Minikwak yis hiyeg kane judeyenepwima yis ka inyerwatma hiyak Uhokri. Yis kumadukasaw ta gitkis yiwohkigapu ku pariye kane Uhokrima.

⁹ Henneme kuri yis kuwis uté Uhokri, ka yisma uti Uhokri, henneme ig Uhokri utepyi. Kuri nikwe mmah yis diyuh akiw amin ini hiyakemniki ku pariye he amadgaya ininnen? Mmah yis diyuh akiw amin ini

yimapusan keh Uhokri gibetki akak yikehbetannenwa? Akebyi ini hiyakemniki yuma akiythani. In yuma awaygyi. Mmahki yis kumadukasaw arit? Mmah yis msekwekere ke ibuktibe akiw?

¹⁰ Yis kuwis kapusa kiyatha hawkri payak gikakkis judeyepwi. Yis kiyathene ameremnit payak gikakkis, yis kiyathene gipetrakis, yis kiyathene ini peheknene kamukri ku pariye igkis kiyatha.

¹¹ Nah apis yikak ku nawenétke ini nannipwi ayge yibet in he waditnepyenen.

Minikwak Yis Amapan Kabayhtiwa

¹² Nukebyupwi, nah ayá yit. Ikawnabay ke nahbe mmanawa nah kuwis ikaw ke yisbe. Nah judeyene henneme nah ikaw ke wotbe nah ka judeyenema ke wotbe nah ka kumadukakima gapit amekene Moís gikumadukan. Minikwak ku samah nah aynete yikak yis ka ehwa akak ini nuhiyakemni. Mmahkay kuri yis ehwa nikak?

¹³ Yis hiyakni ku nah danuh atere yit nah msekwe ayge yibet awaku ku samah nah ka kabimne. Inneki keh nah msakwa ayge nah ekkene Uhokri ginetni ta yit.

¹⁴ Hiyawa ini mbeyne ay nupithu, henneme in ka hamahwa yipitit. Apim ini yis ka mayhkan. Yis ka asanun. Yis amapan kabayhtiwa ke wotbe yis amerepyebe pahapwi ahjbe giwntak Uhokri. Yis amapan ke wotbe yis amerepyebe Cristo Jesusbe.

¹⁵ Kuri kineyki ini yibetki nukakhu? Inyerwa, minikwak in huwewe nuthu ku yis batek nukakhu mpiyepewe. Apim ini, waké yis hiyá asamanakbe kawenyana nuwtyak, yis warakkam yiwtyakkam adahan yis kawenyana nuwtyak akak yidahanwa yiwtyak.

Kuri Kinisekeputnepwi Yiwegeswitni Ariw Nuhiyakemni

¹⁶ Mmah kurime mmah yis ka batek nukakhu akiw? Mmah ta yit kuri nah kuwis wages yipetunya awaku ku samah nah ikene yit ini hiyakemniki ku pariye inyerwatnene?

¹⁷ Nerras yikannuhten kinisekeputnepwi igkis yikinseptihten henneme yipewkan adahan kabayka bawa kawa. Bawa adahan mbayka. Igkis muwaka yiwegeswitni ariw nuhiyakemni kahadbe yis mpiksaw amin gidahankis gihyakemnikis.

¹⁸ Nah ka awna inakni adahanma nah gatihpetnikisma. Ku hiyeg kinistay adahan kabayka, nah batek akak ini. In kabay adahan hiyeg kinistay adahan kabayka apanenekwa, ka inenwatma ku samah nah aygema yikak.

Nah Kayah Yidahan

¹⁹ Yis ke nukamkayupwibe nubetkipube. Nah kayah yidahan akiw kewa pahapu tinobe eg kayah gukamkayhbe ku samah eg battukaw eg hiyá ba ig amadga wayk. Nahme kayah ku samah nah battukewnene yidahan nah hiyá ba yis ikaw Uhokriyanbetnewa ke Cristobe.

²⁰ Nah atekere msekwekere ayge yibet kuri kahadbe nah awna akak nubiyhuwa ta yit, nah ka awna amadgama kagta akiw. Nah apise yikak mmanawa nah ka hiyak ku samah yihyakemni kuri.

Ku Wis Kumadukasaw Arit Moís Gikumadukan Wis Ke Ibuktibe

²¹ Yis ku pariye ihpekere giwn amekene Moís gikumadukan, mmahkay yis ka pukuha ku samah ig amekene Moís ganhan?

²² Ini ganhan kinetihwa amin ku samah amekene Abrawh kakamkayh piyana gikebyikis. Ig kakamkayh pahapwi gukak eg tino bukitwiyo guw Agar. Ariwnteke ini ig kakamkayh pahapwiwa akiw gukak gihayo Sara ku pariye ka ibuktima. Gukamkayh giw Izaki.

²³ Eg tino bukitwiyo gukamkayh ig amadga wayk ku samah amekene Abrawh mpiksaw kakamkayh akak gikehbetannenwa. Egme gihayo kane bukitwiyoma gukamkayh ig amadga wayk ku samah Uhokri gikaksan waditnepyenen ta git amekene Abrawh ku aysawnenek ig kakamkaynek.

²⁴ Ini ku pariye danuh ta git amekene Abrawh minikwak, in humaw arekhetni wot adahan ku samah Uhokri gihyakemni. Norras piyananano tinogben egkis humaw arakak adahan ku samah Uhokri ahegbete ginetni pimapat gikakkis gihiyegapu. Egme pahapu tino eg arakak adahan ku samah Uhokri ahegbete ginetni gikak amekene Moís ayhté apit ini waxri imuwadnene kewye Sinaí. Hiyeg ku pariye kumadukasaw arit amekene Moís gikumadukan ignes ke ibuktibe ta arit ini gikumadukan. Eg ibukti Agar eg arakak adahan ini.

²⁵ Ku samah eg arakak gidahankis nerras hiyeg apit-nepwi ini waxri kewye Sinaí ayhté Arábyamnaw, eg hawwata eg arakak gidahankis hiyeg ku pariye paytwempuyenepwi Jerusalém amadgaya inin. Mmanawa ignes iha giwn amekene Moís gikumadukan kahadbe igkis humaw kibeyne giwtrik Uhokri. Igkis ke wotbe igkis ibuktibe ke amakano Agarbe gikak gukamkayh.

Ku Wis Kamaxwa Gipitit Jesus Wis Ka Kema Ibuktima

²⁶ Egme no tino kane bukitwiyoma eggu arakak gidahankis hiyeg ku pariye paytwempuyenepwi Jerusalém inugikyene. Ignis kamaxwenes ta gipitit Kiyapwiye Jesus adahan ignewa keh igkis humaw kibeyne giwtrik Uhokri. Wixwiw Jesus gihiyegapu wixwiw kewa gukamkayhbe no kane bukitwiyoma.

²⁷ Uhokri gannasan minikweknene kinetihwa amin inakni. In awna:

“Pis ku pariye kote kamukante, hiyawa pis batek igahye. Pis ku pariye kotenano sarayhti pikamkayh amadga wayk, hiyawa pis kabiman akak batekka. Mmanawa pis ku pariye yumanano pikamkayh, aysawnenek pis kakamkayhnek pi kibite guw ku pariye kigihgunyo.”

Hennewatbaki ig Uhokri gannasan awna.

²⁸ Nukebyupwi, wixwiynewa amekene Abrawh gihwhipwi ku pariye Uhokri ikakse git amekene Abrawh.

Uhokri ikakse wixwiw ta git hawwata ku samah ig ikaksa gikamkayh Izaki ta git.

²⁹ Ig amekene Abrawh gikamkayh ku pariye waypuka awaku ku samah ig mpiksaw kakamkayh akak gikehbetannenwa ig ner gikamkayh pitimnak gikak ner gikamkayh ku pariye waypuka awaku ku samah Uhokri Gitip keh ig waypuka. Ku apim inin wixwiw hawwata. Ig Uhokri Gitip keh uhiyakemniwiy waypuka akiw ta git Uhokri. Igkisme hiyeg ku pariye mpiksewnes humaw Uhokri gikamkayupwi akak gikehbetankisnenwa, igkis pitimnak ukakwiw.

³⁰ Ka sam. Ig Uhokri gannasan minikweknene awna: "Awahkisnaba no tino bukitwiyo gute tipikte payak gikak gukamkayh. No tino bukitwiyo gukamkayh ig ka darihti aynesnima ini kabayka ku pariye Uhokri ikakse ta gut no tino kane bukitwiyo gikamkayh."

Hennewatbaki ig Uhokri gannasan awna.

³¹ Nikwe nukebyupwi, wixwiw ka kema no ibuktima gukamkayhma. Wixwiw kewa no tino kane bukitwiyo gikamkayhbe.

5 Ig Cristo keh wixwiw isamtaw adahan yuma pahapwinama amadgaya inin kumaduka uhiyakemniwiy akiw. Msakwanay apanenekwa akak inin ku samah wixwiw isamtaw. Uyay ka muwaka kumadukasaw arit ariknawnama hiyakemniki akiw.

Ka Akakma Ukehbetannenwatma Wis Humaw Kibeyne

Giwtrik Uhokri

Rom 3.21; Kol 2.20

² Nah Pol ku pariye Uhokri giwatni awna yit. Ku yis hiwhkis yipit adahan yis ihpene giwn amekene Moís gikumadukan, amun ini yis mpiksewne akak yikehbetannenwa adahan yis humaw kibeynepwi giwtrik Uhokri. Ku yis keh henne, nikwe yis ka kamaxwenema gipitit Cristo adahan ignewa keh yis kibeyne giwtrik Uhokri.

³ Nah awna akiw ta yit ku pariye hiwhkapu yipit. Yis kuwis ihe abusku giwn amekene Moís gikumadukan. Kuri nikwe amawka yis iha madikte.

⁴ Yis ku pariye ihpenepwi giwn amekene Moís gikumadukan adahan ini keh yis kibeyne giwtrik Uhokri, yis mpiksewne humaw kibeynepwi akak yikehbetannenwa. Yis ka pahapwiwatma gikak Cristo nikwe. Yis kuwis isahkise ini ku samah Uhokri akak gabay ig keh wixwiw kewa kibeynepwibe he wamnihkawiynen ku samah wixwiw pahapwiwa gikak Cristo.

⁵ Wixwiyme kamaxwa ta gipitit Cristo. Ig Uhokri Gitip ay upitwiw ig keh wixwiw ipeg ta gipitit Cristo adahan ignewa keh wixwiw kewa kibeynepwibe giwtrik Uhokri.

⁶ Wixwiw pahapwiwa gikak Cristo Jesus. Ku wixwiw hiwhka upitwiw ini ka ariknawnama. Ku wixwiw ka hiwhkama upitwiw ini kawnata ariknawnama. Henneme ku wixwiw kamaxwa gipitit Cristo Jesus he wixwiw amnihak ke igbe ininewa keh wixwiw kewa kibeynepwibe giwtrik Uhokri.

⁷ Nukebyupwi, kuhwekwa yis wewne kabayhtiwa. Pariyepahki hiyeg mpithay kuri ariw ini yihiyakemni pitayte ku pariye inyerwatnene?

⁸ Ka ignema Uhokri mpithay niw. Ig uhumektenwiw ta gimkat adahanikwa wixwiw wewne nikak.

⁹ Hiyakemniki taraksepye in kewa bugut abusanbe. Ku wis wagesbet aynessawa bugut abusan ta abetit kaayhsima fahhin, ayge nikwe madikte in tukurpi. Ik adahan pahapwi hiyeg taraksepye taraksase kaayhsima hiyeg.

¹⁰ Henneme nah ipeg yimkat ku yis ka amapa nawenewatma hiyakemniki akiw. Nah hiyakni ku yis kama-xwene ta gipitit Kiyapwiye Jesus. Igme ner ku pariye mategbetepye yihiyakemni, Uhokriwa hiyak gikaknek.

Nah Ka Ekkenema Ku Amawka Hiyeg Hiwhka Gipitkis

¹¹ Nukebyupwi, nerras yikannuhten kinisekeputnepwi awna ku nah ndukwenewa ekkenenekwa ku amawka hiyeg hiwhka gipitkis. Kawa. Nah ka akki henne. Waké nah ekkenebe henne, nikwekam nerras judeyenepwi giwewkistenkis ka hiyapkis mbeyne nuthukam. Henneme igkis kupiknene hiyapkisnene mbeyne nuthu. Igkis dagawne nuthu awaku ku samah nah ekene ku ignewa Kiyapwiye Jesus keh wis danuh ta git Uhokri awaku ku samah ig umahkiswe amin giyakni udukwenaprikwiw. Waké nah ekkenebe ku amawka hiyeg hiwhka gipitkis hawwata, nikwekam igkis ka dagawnekam nuthu.

¹² Nahme ka batek ku samah igkis mategbetene yihiyakemni. Wani igkis higihwebdi ayteke yiw.

Kehnabay Kabayka Pawtak

Mt 22.39; Jo 13.34, 15.12; Titu 3.14; Eb 13.3, 16; 1 Ped 1.22; 1 Jo 3.11, 4.7

¹³ Nukebyupwi, Uhokri humekwewiy ta gimkat adahan yuma pahapwinama amadgaya inin kumaduka uhiyakemniwiy akiw. Henneme ka yi muwaka ikiy nikwe ku ka sam yis mpiksaw aharit yidahanwa kabayka ku samah yihiyakemni minikweknene. Kawa. Ihpaknaw pawtak adahan yis keh kabayka pawtak adahan yis amnihak.

¹⁴ Mmanawa pahatwo yuwit huwase amekene Moís gikumadukan madikte. Inakni yuwit awna:

"Bateknaba gikakkis piyakipwi hiyeg hawwata ku samah pis batek akak pipit."

Ku wixwiw kehne henne, wixwiw kuwis mateke madikte amekene Moís gikumadukan.

¹⁵ Apuriwnabay yihiyakemni ba in kabayhtiawatma. Ku yis ka kiyathak pawtak, ku yis awna paminak, amun ini nikwe yis ke wotbe yis umehegbet pawtak. Yis ikaw ke pahapwibe igwa ax gipit.

Uhiyakemni Amadgaya Inin Akehni Siguhak Akak Uhokri Gitip Gikehni

Mt 26.41; Rom 7.14, 8.4

¹⁶ Nah ayá yit nukebyupwi, isaksanabay Uhokri Gitip adahan ig kumaduka yihiyakemni. Ku ig kumaduka

yihiyakemni, nikwe yis ka keh yihiyakemni amadgaya ininma abetkima akiw.

¹⁷ Mmanawa uhiyakemni amadgaya inin in siguhak akak Uhokri Gitip gihiyakemni. Igme Uhokri Gitip gihiyakemni in hawwata siguhak akak uhiyakemni amadgaya inin. In kapetunsak pawtak. In uhiyakemni amadgaya inin in mpithaw adahan wis keh ku pariye umawkan gidahan Uhokri.

¹⁸ Henneme ku ig Uhokri Gitip huwitha uhiyakemni-wiy, amun ini nikwe wixwiw keh Uhokri gibetki. Nikwe wixwiw ka muwaka mpiksaw adahan keh gibetki akak ukehbetannenwatma mmanawa kuwis wixwiw kehne Uhokri gibetki.

¹⁹ Uhiyakemni amadgaya inin akehni hiyakan muw-wapu. Nah akkite yit ku samah akehni.

In keh wis mahayakemnihwa powkemnihwa.

In keh wis ipegminene uhiyakemni amin mbeyepye hiyakemniki.

In keh wis meksatrupye.

²⁰ In keh wis kiyatha arikna amadgaya inin mpiya Uhokri.

In keh wis hikuhak ta git ihamwi.

In keh wis ka batekak.

In keh wis iniyerbet.

In keh wisweke atihpegbet.

In keh wis dagawnaw pawtak.

In keh wis ikaw kabayte giw pahapwi.

In keh wis ka ihpak pawtak.

In keh uhiyakemni ibekhwetbet.

²¹ In keh wis kaminwaptihak.

In keh wis urukihwa.

In keh wis arewhepye.

In uhiyakemni amadgaya inin in keh arakembet ake-byi ini mbayka.

Kuri nah akkite yit akiw ku samah amakohnokwa nah akki yit. Ku pariye hiyeg kehne akebyi ini mbayka ignes ka utí Uhokri gikumadukan.

²² Igme Uhokri Gitip ig ikí ta upititwiw nukunewa hiyakemniki akiw.

Ig keh wis batekak pawtak.

Ig keh wis batek unaktin.

Ig keh uyakni karisaw.

Ig keh wis kiyaknihwa pawtak.

Ig keh wis huwipagepye.

Ig keh wis amnihak pawtak.

Ig keh wis ka kinis pahapwinama hiyeg.

²³ Ig keh wis tuwatapye.

Ig keh wis apuriw uhiyakemni kabayhtiwa.

Yuma pahatnama kumadukaki siguh akebyi ini hiyakemniki.

²⁴ Wixwiw ku pariye Cristo Jesus gihiyegapu, wixwiw ke wotbe wixwiw umahkis uhiyakemniwiy amadgaya inin. Nikwe wixwiw ka keh nibetki akiw. Wixwiw ka wew akak umirihwanwiy minikweknene akiw.

Wewnabay Akak Uhokri Gitip Gihiyakemni

Rom 8.4; Ef 4.23; Kol 3.10

²⁵ Ku samah ig Uhokri Gitip kuwis ikí dehetniki ta upititwiw, uyay isaksig adahan ig kumaduka uhiyakemni-wiy.

²⁶ Uyay ka muwaka mapihpak pawtak. Mmanawa in keh wixwiw kiyimwihak pawtak wixwiw atihpak pawtak.

6 Nukebyupwi, yis ku pariye wewnenepwi akak Uhokri Gitip gihiyakemni, ku yis hiyá pahapwi tarakse pahaye adahan, uyay ikí gihiyakemni git akak huwipraki. Henneme apuriwnabay kahadbe yis ka kawihpika payaknama gikak mmanawa yis ka kabaytema giw.

² Ayapaknay hiyuhwa yiheypi pawtak. Ku wixwiw kehne henne, amun ini nikwe wixwiw mateke Cristo gikumadukan.

³ Mmanawa ku wis ikaw ke wotbe wis kabayte giw pahapwi, amun ini wis kinis upitwa. Mmanawa wis ka ariknawnama.

⁴ Amawka ku wixwiw mpuse ipegpitawnekwiye ba wixwiwatma wew wadit. Ayge nikwe ku pahapwi hiyá giwewni wadit, hiyawa ig batek. Henneme amawka ig ka batek awakuma ig hiyá pahapwi tarakse amunma ini ig ikaw kabaytema giw. Amawka ka innema keh ig batek.

⁵ Mmanawa amawka wis mpuse battukaw adahan upit.

⁶ Hawwata akiw amawka yis battukaw gidahan yikanuhten amin Uhokri giwn adahan yis pasuhpig adahan yis kehne kabayka gikak.

Ku Pariye Umuthan Abetit Uhiyakemni Innewa Hiyawot

⁷ Ka yi muwaka kinis yipit. Ku yipewkan yis kinis Uhokri, yis kinis yipitwa. Uhokri yis ka hiyá gikinsak. Ku pariye umuthan abetit uhiyakemni innewa hiyawot.

⁸ Ku wixwiw mutuh hiyakemniki amadgaya inin ta abetit uhiyakemniwiy, ini keh wixwiw biyuk giw Uhokri adahan apanenekwa. Henneme ku wixwiw mutuh Uhokri Gitip gihiyakemni abetit uhiyakemniwiy, ini keh wixwiw aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa.

Uyay Ka Muwaka Ikiswaw Adahan Wixwiw Keh Kabayka

1 Kor 15.58; Át 20.35; Titu 3.14; Tiyagu 1.27; Eb 13.3, 16

⁹ Uyay ka muwaka ikiswaw adahan wixwiw keh kabayka. Ku wixwiw ka ehwa nikak, aysawnemenek wixwiw utí kaayhsima kabaykanek.

¹⁰ Uyay keh kabayka gidahankis madikte hiyeg ku samah wixwiw hiyá nikhka. Uyay pi mpiksawte keh kabayka gidahankis ukebyupwiw Jesus gihiyegapu.

**Nah Batek Kinetihwa Aminnenwa Ku Samah Cristo
Umahkiswe Ndukwenaprik**

1 Kor 1.22, 2.1

¹¹ Kuri nahwa Pol anniri inakni yuwit buttitnene akakwa nuwakhu. Nenhepe ka anniri inin. Ipegnay ku samah nanhan nopsad anhaki.

¹² Nerras yikannuhten kinisekeputnepwi igkis ikawnamahkis ke wotbe in ku pariye ukehni awkinenwa upitiw ini keh wis danuh ta git Uhokri. Inneki keh igkis mpiksaptihpey adahan yis hiwhka yipit adahan arekhetni ku yis igyerwa Uhokri gihiyegapu. Henneme igkis kehne henne inenewa kahadbe igkis ka hiyá mbeyne ay giwakukis nerras judeyenepwi giwewkistenkis. Waké igkis ekkenebe ku ignewa Cristo keh wis danuh git Uhokri ku samah ig umahkiswe amin giyakni udukwenaprikwi, nikwekam nerras judeyenepwi giwewkistenkis hiyapkis mbeyne gitkiskam.

¹³ Igkis ikawnamahkis ke wotbe igkis ihpenepwi giwn amekene Moís gikumadukan bawa kawa. Hennewa igkis hiwhka gipitkis ku samah gikumadukan awna henneme igkis gidukweneswa ka iha gikumadukan madiktema. Araytaknen igkis iha. Henneme igkis muwaka yis hiwhka yipit awaku igkis batek kinetihwa amin ku samah igkis wages yihiyakemni ku samah igkis keh yis ahehpa gikehnikis awkinenwa gipitiwkis.

¹⁴ Nahme ka batek kinetihwa amin ariknawnama awkinenwa upitiw. Nah batek kinetihwa aminnenwa ku samah Ukiparawiy Jesus Cristo umahkiswe amin giyakni ndukwenaprik. Ku samah ig umahkiswa amin giyakni ndukwenaprik nah ke wotbe nah aygebe daddahka payak gikak. Kuri nah ke wotbe nah kuwis miyá ariw inin hawkri ahiyakemni. Inme inin hawkri ahiyakemni in ke wotbe in kuwis miyá nuwhu.

¹⁵ Nukebyupwi, ku wis hiwhka upit, in ka ariknawnama. Ku wis ka hiwhkama upit, in kawnata ariknawnama. Henneme ini nukune uhiyakemni ininewa keh wis danuh ta git Uhokri.

¹⁶ Yis ku pariye wewnepwi akak ini nuhiyakemni, yis ku pariye igyerwa amekene Abrawh gihiwhipwi giwtrik Uhokri, ig Uhokri kariswehse yiyakninek, ig amnihpey- nek.

¹⁷ Kuri nah ka muwaka hiyeg kiyimwihun akiw amin arikna awkinenwa upitiw. Mmanawa nahwa hiyá busukne adukwen nupitiw awaku ku samah nah hiyapki- ska mbeyne nuthu gipatra Kiyapwiye Jesus. Nuthu ini nubuskana adukwen ininewa ku pariye arakak awkinenwa nupitiw adahan ekkene ku nah Kiyapwiye Jesus gihiyega.

¹⁸ Nukebyupwi, Ukiparawiy Jesus Cristo gabay yikak- nek. Ameh.

Efésyus

Inin kagta awahkiska gapit Uhokri giwatni amekene Pol ku aysaw ig agiku paraksetek ayhté paytwempu Roma. In awahkiska giminkis Jesus gihiyegapu apitnenepwi paytwempu Éfesu.

Inin gikagtan akki wotwiw ku madikte Jesus gihiyegapu igkis ke wotbe igkis pahapwiwatbe gipitkis pawtak. Igkis humaw Cristo gipit ay amadga inin. Ku samah pahapwi amnih gipit, hawwata ig Cristo amnihwiw. Ku samah upitwiw keh utewwiw abetki, hawwata wixwiw keh Cristo gibetki ay amadga inin.

Nah Pol Awahkis Inin Kagta Yimin

1 Nah Pol awahkis inin kagta yimin. Kibeyne, Uhokri kaniypen akak gabay adahan nah humaw Jesus Cristo giwatni. Nah awahkis inin kagta yimin, yis Jesus gihiyegapu efésuyenepwi. Kibeyne, yis kama-xwene kabayhtiwa ta gipitit Jesus Cristo, yis wewne pahapwiwa gikak.

² Ig Wigwiw Uhokri gikak Ukiparawiy Jesus Cristo gabaykis yikaknek. Igkis kariswehse yiyakninek.

Apit Hawkri Humaw Uhokri Kaniypewiy

Jo 15.14; Rom 8.29; Ef 1.4; 1 Tess 1.4; 2 Tess 2.13; 2 Tim 1.9; 1 Ped 1.2, 2.9

³ Kibeyne gidahan Uhokri. Ignewa Ukiparawiy Jesus Cristo gig. Ig iki madikte kabayka ta upititwiw gipitimpi Gitip. Ig iki wotwiw awaku ku samah wixwiw pahapwiwa gikak Cristo ku pariye kuwisnene ayhté inugik.

⁴ Minikwak apit hawkri humaw, ig Uhokri ayipa kaniypewiy adahan wixwiw pahapwiwa gikak Jesus Cristo kahadbe ig keh wixwiw humaw barewpityepwi, yumahwa upathawniwiy aynesnima giwtrik, kahadbe wixwiw wew akak gamnihra ay upitwiw.

⁵ Apim ini ig kaniypewiy adahan wixwiw humaw gikamkayupwi awaku ku samah wixwiw pahapwiwa gikak Jesus Cristo. Ig kaniywiw henne akak madikte gabay akak madikte gibetki.

⁶ Ayge nikwe gikiythani kabayhaka apanenekwa adahan ini gabay kibeynewatnen. Wixwiw ka kiseweknama adahan ig batek ukakwiw, henneme ig batek ukakwiw awaku ku samah wixwiw pahapwiwa gikak gikamkayh gibetki.

⁷ Igme gikamkayh katiwnihpewiy akak gimig adahan wixwiw isamtaw ariw utaraksanwiw. Inneki keh ig Uhokri bayahminawiy ariw utaraksanwiw. Ig kagabayisima ig keh henne.

⁸ Kibeyne, ig kagabayisima ukakwiw mpiynepepye. Ig hawwata ig kagihyakemisima. Ig kannuh apuriwiy.

⁹ Ku apim inin ig keh wixwiw hiyak gihiyakemni ku pariye minikwak hiyeg kotenene hiyakte. Hennewa gibetki ig keh henne. Ig muwaka akki wotwiw ini kabayka ku pariye ig ikiswanaw udahanwiw awaku ku samah wixwiw pahapwiwa gikak Cristo.

¹⁰ Ig akki wotwiw ku aysawnemenek ku aysaw ahawkanaprik danuh, ig ahiwpiye madikte ku pariye amedgenepwi inin payak gikakkis madikte ku pariye agikunepwi en. Apim ini ig ikeprikis ta giwakuit Cristo adahan igme kumadukigkis adahan apanenekwa.

¹¹ Apim ini wixwiw darih uwetriwiy abet ini gikumadukan awaku ku samah wixwiw pahapwiwa gikak. Henne ig Uhokri kuwis ikiswanaw udahanwiw akak madikte gibetki. Ku pariye Uhokri gibetki hennewa ig keh in humaw.

¹² Nikwe ig kanniypewiy adahan wixwiw darih uwetriwiy abet gikumadukan. Ayge nikwe gikiythani kabayhakanek adahan apanenekwa. Ig kaniy usuh hiyeg judeyenepwi ku pariye minikwak wahepne Cristo ku aysaw ig danuh.

¹³ Ig hawwata kaniypey yis hiyeg ku pariye kane judeyenepwima. Minikwak yis timé inakni inetit inyerwatnene adahan ku samah wis isamtaw ariw upathawni adahan wis danuhne git Uhokri. Yis timapni henne, yis kamaxwe ta gipitit Cristo. Ayge nikwe ig Uhokri kawihkise Gitip ta yipitit ku samah ig ikakse ta gitkis gihiyegapu.

Uhokri Gitip Arekhetni Ku Wixwiw Uhokri Gidahan

Rom 8.14; 2 Kor 1.21

Ig Gitip barewpitye. Ku samah ig Gitip ay upitwiw, ig humaw arekhetni wotwiw ku wixwiw Uhokri gidahan.

¹⁴ Hawwata akiw ig Gitip humaw arekhetni huwewe wotwiw adahan aysawnemenek wixwiw darihnek madikte ini kabayka ku pariye Uhokri ikakse wotwiw. Kibeyne, ku samah ig ay upitwiw, amun ini wixwiw kuwis darih abusku ku pariye gikaksan wotwiw. Ig humaw arekhetni wotwiw juktah wixwiw gihiyegapu wageswane apigkutaprik ku samah Uhokri gimawkan. Apim ini gikiythani kabayhakanek adahan apanenekwa.

Nah Piriypkewnenekwa Yidahan

Ef 3.14; Kol 1.9; Fil 1.9; 1 Tess 5.23; Eb 13.20; 2 Tess 1.11, 2.16

¹⁵ Nukebyupwi, nah kinetni yak ku yis kamaxwene gipitit Ukiparawiy Jesus kabayhtiwa, yis amnihne madikte gihiyegapu.

¹⁶ Nah timapni henne, nah ka matiswati kabayha Uhokri yidahan. Nah piriypkewnenekwa yidahan.

¹⁷ Nah piriyepekaw yidahan ta git Uhokri. Ignewa Uki-parawiy Jesus Cristo giwohkiga. Ig Wigwiy kanegikiy-thanisima. Nah ayá git adahan ig ikí gihiyakemni ta yipitit, adahan ig woka yihiyakemni adahan yis hiyakri kabayhtiwa.

¹⁸ Nah ayá git adahan ig uguh yihiyakemni kahadbe yis hiyeke ini kabayka ku kadahan ig humekwewiy. Numawkan yis pukuha ku samah ini kabayka ku pariye kibeynewatnen kanenikiythanisima ku pariye ig utipkis ta gitkis gihiyegapunek.

¹⁹ Numawkan yis pukuha hawwata ku samah ig Uhokri gidatni, ku samah ig kagidatnisima udahanwiw ku pariye kamaxwenepwi ta gipitit.

²⁰ Ini gidatniwata ku pariye kannikase Cristo ariw gimiremni. Ini gidatniwata ku pariye batahkiswig gihumwat Uhokri ayhté inugik, ay amun ini iwetrit ku pariye kanenikiythanisima kihehaptak.

²¹ Ayge ig apitmin madikte ku pariye inugikyenepwi gikiparadkis mbeyepenen gikakkis madikte ku pariye inugikyenepwi giwewkistenkis. Ig apitmin madikte ku pariye kumadukanepwi madikte ku pariye detyepwi. Ig pi datte giwkis madikte ikiparatpiyene ku akak inin apanenekwa.

Wixwiy Cristo Gipit

Rom 12.4; 1 Kor 12.12; Ef 4.16; Kol 3.15

²² Kibeyne, ig Uhokri kuwis kumadukase madikte ta git Cristo. Wixwiy gihiyegapu hawwata kumadukaka gapit pahapwite. Igme Cristo iggi utewwiw.

²³ Wixwiyme humaw gipit ay amadga inin. Wixwiy keh ig pahapwite ay. Igme kawihkiswa ta upititwiw. Hennewa. Ig ku pariye keh pahatte hawkri ignewa kawihkiswa ta upititwiw.

2 Minikwak wixwiw miyarapye giw Uhokri awaku utaraksanwiw gikak awaku upathawniwiw.

Minikwak Uhiyakemni Ka Kabay

1 Kor 6.11; Kol 3.7; Titu 3.3

² Apim ini wixwiw wewne akak hiyakemniki amadgaya inin. Wixwiw wewne akak wapityempu gikiparadkis hawkrine ahiyakemni. Mmanawa ignewa wapityempu gikiparadkis ku pariye kumaduka ku pariye hiyeg kane ihpenepwima Uhokri giwn.

³ Minikwak wixwiw madikte wewnekwiye hennep. Nikwe apim ini hawkri wixwiw kehne uhiyakemniwiw amadgaya inin abetki. Wixwiw keh madikte ku pariye uhiyakemniwiw tuguh, akak ku pariye umirihwanwiw ahiyakemni tuguh. Wixwiw waypuka hawwata ku samah madikte hiyeg, akak ini hiyakemniki mbeyepye ku pariye Uhokri kane batek nikak aynesnima. Amun ini nikwe wixwiw ikaksaka adahan biyukwiki giw Uhokri apatra ini upathawniwiw.

He Wamnihkawiynen Uhokri Amnihwiw

Rom 3.24, 5.6; Titu 3.4; 2 Tim 1.9

⁴ Henneme, kibeyne, ig Uhokri kagamnihrasima. Ig batek ukakwiw mpiyenepepe.

⁵ Ig batek ukakwiw juktah apim ini ku aysaw wixwiw miyarapye giw awaku upathawniwiw. Inneki keh ig kannikasepwiw ariw ini miyaka payak gikak Cristo amun ini ku aysaw ig kannikasepri ariw gimiremni. Wixwiw ka kiseweknama adahan ig amnihwiw, henneme ig he wamnihkawiynen ig amnihpewiy.

⁶ Ig ke wotbe ig kuwis iwepwiw ta inugikut payak gikak Cristo. Ayge nikwe ig keh wixwiw kumadukanek payak gikak Cristo ayhté inugik awaku ku samah wixwiw pahapwiwa gikak Cristo.

⁷ Ayge nikwe ig ekkene akiwka akiwkanek ku samah gamnihra in kibeynewatnen. Ig akkin henne akak ku samah ig kagabayisima ukakwiw wixwiw ku pariye pahapwiwa gikak Cristo.

⁸ Innewa gamnihra keh wixwiw isamtaw ariw upathawniwiw awaku ku samah wixwiw kamaxwene ta gipitit Cristo. In ka awakuma umapuswanwiw akak ukehetanwiynenwa. Innebaki giwntak Uhokri. In gikan wotwiw he wamnihkawiynen.

⁹ Kawki ukehetanwiwma kabayka keh wixwiw danuh ta git Uhokri. Nikwe ka ik adahan wixwiw ikaw ku wixwiw kibeyne wowntekneyma.

¹⁰ Ignewa Uhokri ku pariye keh wixwiw kibeyne. Ig keh wixwiw humaw amadga inin adahanikwa wixwiw kehne kabaykanen. Pitatyte wixwiw ka keh ini kabayka. Ig hiyapni henne, ig keh uhiyakemniwiw humaw nukunewa akiw ku samah wixwiw pahapwiwa gikak Cristo. Mmanawa humawkariwka ig ikiswanaw udahanwiw adahan wixwiw kehne ini kabaykanenwa.

Yis Hiyeg Kane Judeyenepwima Kuri Yis Pahapwiwa Gikakkis Hiyeg Judeyenepwi

¹¹ Yis hiyeg kane judeyenepwima ku aysaw yis waypuka amadga inin yis ka Uhokri gihiyegapuma. Kaayhsima hiyeg judeyenepwi ku pariye hiwhka gipitkis adahan arakak ku ignes Uhokri gihiyegapu, igkis miyathay igkis kanumyi "yis kane hiwhkapuma". Ka yi muwaka miyeh ku samah yiwskawni apim ini.

¹² Apim ini yis aparayewa giw Cristo. Yis ka gaytakki-snema Uhokri gihiyegapu iné aynesnima. Yis ke nawwotunyepwibe git. Ka yitma Uhokri ikaksa kabayka. Yis ka wahapnama kabayka aynesnima inugiktak. Yis ka hiyak Uhokri amadga inin. Yis ka hiyak ba Uhokrima ay amadga hawkri.

¹³ Kurime yis ka hennema akiw. Kuri yis pahapwiwa gikak Cristo Jesus. Yis ku pariye minikwak piyawakad giw Uhokri kurime yis kennesa gihumwa awaku ku samah ig Cristo sukase gimig udahanwiw.

¹⁴ Mmanawa igwa Cristo ig keh wixwiw kabeywotpi pawtak. Ig keh usuh hiyeg judeyenepwi yikak yis hiyeg kane judeyenepwima ig keh wixwiw kewa pakebyeknebe pawtak. Minikwak uhiyakemniwiw ibekhwet. Apim ini wixwiw ka batekak pawtak. Igme pisenwe akak ini udagonyiwiw pawtak ku pariye mpithawiy pawtak adahan wixwiw ka pasamrak. In ke wotbe pahak yarad ay uyegbiwiw ku pariye umaptenteniw pawtak adahan wixwiw ka darihwak.

¹⁵ Ig Cristo umehe udagonyiwiy akak ini gimiremni. Ku samah ig umahkiswe udukwenaprikwi, ig keh wixwi isamtaw ariw amekene Moís gikumadukan adahan wixwi ka kumadukaka apit inakni giwn akiw. Nikwe ig keh wis piyananene hiyegipiyene humaw pahapwiwa hiyeg mmanawa wisweke Cristo gihiyegapu. Inneki keh wixwiw pasamrak pawtak ay.

Wis Piyamate Hiyegipiyene Danuh Git Uhokrinek

Át 10.34; Rom 9.24; Gál 3.28

¹⁶ Hawwata ig wageswiw piyamate ta apigkut ku samah Uhokri gimawkan. Mmanawa ayge amin giyakni gipit pahapwiwa miyá. Ayge nikwe ig wiwhe ini upathawniwiy ku pariye Uhokri kane batek.

¹⁷ Ayteke ig ayta, ig kabeywotey yis hiyeg kamaxwanepwi gipitit Cristo ku pariye kane judeyenepwima ku pariye minikwak piyawakad giw Uhokri. Hawwata ig kabeywote usuh hiyeg kamaxwanepwi gipitit Cristo ku pariye judeyenepwi ku pariye kennesa gihumwa Uhokri.

¹⁸ Ig Cristo ignewa ahin adahan wixwiw piyamate danuh ta git Uhokri. Ku samah wixwiw kadahanata Gitip ay upitwiw, inneki keh wixwiw danuhwata git Uhokri.

¹⁹ Kuri yis hiyeg kane judeyenepwima yis ka nawwotunyema ta git Uhokri akiw. Yis kawmata nawwotunyema ariw inugik. Henneme yis inugikyenepwi payak gikakkis madikte Uhokri gihiyegapu barewpityepwi. Yis Uhokri gihiyegapu kuri.

Wixwiw Uhokri Gipin

1 Kor 3.16; 2 Kor 6.16; 1 Ped 2.5

²⁰ Madikte Uhokri gihiyegapu igkis kewa pahá paytbe gidahan Uhokri. Nerras Uhokri gawnepepu pitatyepwi gikakkis Uhokri giwatnipwi igkis humaw kewa ini paytbe awakube. Igme Jesus Cristo ig humaw ke payt akoksabe ku pariye pi awaygte ariw madikte. Wixwiwme humaw ke abukabetbe ke apinpitbe ku pariye waghakibetaki ta gipititkis.

²¹ Wixwiw ke wotbe wixwiw wanebet ta aminat payt akoksa mmanawa wixwiw kamaxwa ta gipitit Jesus Cristo. Hawwata wixwiw ke wanaknihkabe pawtak hawwata ku samah pahá payt arewkanbet wanakihka pawtak. In ke wotbe wixwiw humaw pahá leglis adahan kiyathene Ukiparawiy.

²² Ku samah yis hawwata kamewnewata ta gipitit Kiyapwiye Jesus Cristo, yis hawwata ke wanaknihkabe pahanene payt ukakhu adahan humewne Uhokri gipin. Wixwiw Uhokri gipin mmanawa Uhokri Gitip msakwa ay upitwiw.

Nah Uhokri Giwatni Yimin Yis Hiyeg Kane Judeyenepwima

Kol 1.24

³ Inneki keh nah piriyepekwenekwa yidahan, nah Pol, nah ku pariye ay agiku parakseket gipatra Kiyapwiye Jesus Cristo. Nah ay agiku parakseket awaku ku samah nah ekkene Uhokri giwn ta yit yis hiyeg kane judeyenepwima.

² Nupewkan yis kuwis timé nak ku samah Uhokri kaniypen akak gamnihra adahan nah ekkene ini gamnihra ta yit yis hiyeg kane judeyenepwima.

³ Igwa Uhokri akki nuthu ini gihiyakemni ku pariye minikwak hiyeg kotenene hiyakte. Inneki keh nah akkin yit amadgatak inin kagta akak inakni aynesnene yuwit.

⁴ Numawkan yis ipegbohin yis pukuha ini nuhiyakemni gidahan Cristo ku pariye minikwak hiyeg kotenene hiyakte.

⁵ Minikwak Uhokri ka akki ini gihiyakemni ta gitkis hiyeg amadgayapu inin. Kurime ig Uhokri Gitip akkin ta gitkis giwatnipwi gikanyanpu gikakkis gawnepepu.

⁶ Nah akkite yit ku pariye ini Uhokri gihiyakemni. In adahan ku samah yis hiyeg kane judeyenepwima darih inwata kabayka ku pariye gihiyegapu judeyenepwi darihnek. Yis hawwata humaw Cristo gipit. Yis hawwata utipwata madikte ini kabayka ku pariye Uhokri ikakse gitkis gihiyegapu. Yis utipni awaku ku samah yis amapa Uhokri ginetni, yis kamaxwa ta gipitit Cristo Jesus.

⁷ Ig Uhokri akak gabay akak gidatni ig keh nah humaw giwatni yit adahan nah ekkene inakni kibeyne inetit yit.

⁸ Nuthu nah pi warikapte giwkis madikte Uhokri gihiyegapu. Henneme ig ikí nuthu ini gannu adahan nah ekkene Cristo ta gitkis hiyeg kane judeyenepwima, adahan nah ekkene ta gitkis ini Cristo gihiyakemni ku pariye kibeynewatnen.

⁹ Ig muwaka nah kahayaksa ta gitkis madikte hiyeg ku samah ini gihiyakemni ku pariye minikwak hiyeg kotenene hiyakte. Ig Uhumtenwiw humawkariwka ig ahegbete ginetni henne. Henneme ig kote akkinte ta gitkis hiyeg.

Kuri Inugikyenepwi Hiyak Ku Samah Uhokri Kagihiyakemnisima

¹⁰ Kurime apim inin ig Uhokri muwaka madikte inugikyenepwi gikiparakis mbeyepyenen gikakkis madikte ku pariye kumadukanepwi ayhté inugik ig muwaka igkis hiyak ku samah ig kagihiyakemnisima. Ku aysaw igkis hiyá ini kabayka ku pariye ig keh gikakkis gihiyegapu, ayge nikwe igkis hiyakni kabayhtiwa ku ig kagihiyakemnisima.

Uhokri Amapawiy Kabayhtiwa

Eb 4.16, 10.19

¹¹ Ku samah yumahte hawkri ig Uhokri ahegbete ini gihiyakemni adahan ku pariye kabayka Ukiparawiy Jesus Cristo keh udahanwiw.

¹² Kuri ik adahan wixwiw danukwa git Uhokri akak madikte ubowkawiy. Wixwiw hiyakni ku ig amapawiy kabayhtiwa mmanawa wixwiw pahapwiwa gikak Cristo, wixwiw kamaxwene ta gipitit.

¹³ Nikwe ka yi muwaka dunihiy yakni ku samah nah hiyepne mbeyne yipatra. Ka ba yi barukinama. Hiyawa yis batek mmanawa ini arekhetni yit ku nah batek yiyak kaayhsima.

Cristo Gamnihra Kaayabowkasima Kaapugbokanisima

Jo 3.16; Rom 5.5; 1 Jo 3.1

¹⁴ Ku aysaw nah ipegmina nuhiyakemni gimin Uhokri gihiyakemni, in keh nah paberetusaw nah piriyepekaw ta git. Ignewa Wigwiy.

¹⁵ Igyerwa igti ahawkri. Ig gigkis madikte Uhokriyanpu, nerras ku pariye inugikyenepwi payak ukakwiw wixwiw amedgenepwi inin hawkri.

¹⁶ Nah piriyepekaw git adahan ig ikene yawaygyi akak gabay kibeynewatnene adahan yis humaw awaygye abet yihiyakemni giwntak Gitip.

¹⁷ Adahan ig Cristo msakwa kabayhtiwa ay apit yiyakni awaku ku samah yis kamaxwene ta gipitit. Numawkan yis amapa gamnihra kabayhtiwa adahan in msakwa ay yipit ku samah ah ahampabet mutuhwa kabayhtiwa waykeket, in ka isahkiswa niw aynesnima.

¹⁸ Ayge nikwe yis payak gikakkis madikte gihiyegapu barewpityepwi yis ik adahan pukuha kabayhtiwa ku samah in Cristo gamnihra. Mmanawa in gamnihra in kaayabowkasima, in kaapugbokanisima, in kaamihnisima, in kaamunisima.

¹⁹ Hiyawa wis ka hiyá wisma pukuhipin madikte, henneme numawkan yis hiyakni kabayhtiwa. Numawkan igwa Uhokri kawihkiswa ta yipitit pahapwite.

Kibeyne Gidahan Uhokri

Rom 16.25; 1 Tim 1.17; Eb 13.20; 1 Ped 5.11; Judas 25

²⁰ Kibeyne gidahan Uhokri. Gidatni ay upitwiw in kani-datnisima. Akak ini gidatni ig keh mapiy ku pariye wayapni git. Uhiyakemni ka ik adahan kawih madikte kabayka ku pariye ig keh udahanwiw.

²¹ Kibeyne gidahan Uhokri adahan madikte ini kabayka ku pariye ig keh gidahankis gihiyegapu, ku aysaw igkis pahapwiwa gikak Jesus Cristo. Uyay kabayhig akiwka akiwkanek apanenekwa apanenekwa. Ameh.

Tuguhkisnay Yihiyakemni Pawtak

Rom 14.19, 15.5; 1 Kor 1.10; 2 Kor 13.11; Fil 2.1; 1 Ped 3.8

4 Inneki keh nah ku pariye ay agiku parakseket gidahan Kiyapwiye Uhokri nah ayá yit adahan yis ikaw Uhokriyanbetnewa mmanawa adahanikwa ini ig Uhokri humekwewiy ta gimkat.

² Ikawnay tuwatapye huwipagepye. Kiyaknihwanay pawtak. Ka yi muwaka kiyimwihwa akak hiyeg gitaraksankis henneme yis amapini akak madikte yamnihra.

³ Huwithasanay yihiyakemni ta git Uhokri Gitip adahan ig tuguhkis yihiyakemni pahatwowa. Msakwanay ahegbet adahan tuguhkis yihiyakemni pawtak. Pasam-raknay pawtak.

Wixwiw Ke Wotbe Wixwiwweknepwi Pahapwiwatbe Upitwiw Pawtak

Át 4.32; 1 Kor 1.10

⁴ Mmanawa wixwiw ke wotbe wixwiwweknepwi pahapwiwatbe upitwiw pawtak. Wixwiw kadahan igwata Uhokri Gitip. Wixwiw wahepne inwata kabayka. Mmanawa ig Uhokri humekwewiy madikte ta gimkanit.

⁵ Wixwiw madikte kadahan pahapwiwa Ukiparawiy pawtak. Wixwiw kadahan pahatwowa ukamaxwanwiw ta gipitit. Wixwiw kadahan pahatwowa ukewpenwiw adahan wixwiw amepene ini ku wixwiw gidahan.

⁶ Wixwiw madikte kadahan pahapwiwa Uwohkgawiy pawtak, pahapwiwa Wigwiy. Ig kumadukawiy wixwiw madikte. Ig keh gannipwi ukakwiw wixwiw madikte. Ig msakwa ay upitwiw wixwiw madikte.

Wixwiw Kadahan Arakembet Wannuwiy

Rom 12.6; 1 Kor 12.8; 1 Ped 4.10

⁷ Henneme wixwiw mpuse kadahanyekwiye wannuwiy ku pariye Cristo gikan ta upititwiw adahan kehne arakembet kabayka. In ikaka ta upititwiw ku samah Cristo gimawkan.

⁸ Hennewa in ku samah Uhokri gannasan minikwek-nene awna. In awna:

“Ku samah ig wagehe ta inugikut ig ayipa wanegbete gihawkankis gipetunypu. Ayteke nikwe aytohtak inugiktak ig kakanhaw gitkis hiyeg.”

⁹ Apuriwnay inakni yuwit ku samah in awna: “Ig wagehe inugikut.” Cristo giwetri in ayhté inugik. Ku wis hiyá ku ig wagehe inugikut nikwe in kahayak huwewe wot ku apit ini ig kuwis muhuke inugiktak atan warikwit. Juktah ig danuhe pi warikwite ariw madikte iwetrit amadga wayk ku kiney hiyeg miyarapye giwetriki.

¹⁰ Ig ku pariye muhuke inugiktak igwata ku pariye wagehe ta inugikut pi inute ariw madikte iwetrit ayhté inugik kahadbe ig kumaduka madikte muwwapu.

¹¹ Aytohtak inugiktak ig kakanhaw gitkis hiyeg. Ig iki gipititkis waytakwiw gannu adahan ignes humaw Uhokri giwatnipwi. Gipititkisme waytakwiw ig iki gannu adahan ignes humaw Uhokri gawnepepu. Gipititkisme waytakwiw akiw ig iki gannu adahan ignes wagesnes hiyeg gidahan Uhokri. Gipititkisme waytakwiw akiw ig iki gannu adahan ignes giwewkistenkis gihiyegapu. Gipititkisme waytakwiw akiw ig iki gannu adahan ignes gikannuhtenkis gihiyegapu.

Uyay Tipiknene Juktah Ku Aysaw Uhiyakemniwiy Apigkutaprik Ku Samah Cristo Gihiyakemni

Ef 1.17; Fil 3.12; Eb 6.11

¹² Ig iki ini gannu upititwiw wixwiw gihiyegapu adahan wahegbeteptenwiw kannipwiye gidahan, marihwa wixwiw wagahkis uhiyakemniwiy pawtak. Amun ini in ke wotbe Cristo gipit aymuhwabe.

¹³ Wixwiw tipiknene henne juktah wixwiw madikte kamaxwa ta gipitit Uhokri gikamkayh kabayhtiwa, juktah wixwiw pehetenene uhiyakemniwiy gikak, juktah wixwiw wageswe kiyapwiyebetnawa abet uhiyakemniwiy apigkutaprik ku samah Cristo gihiyakemni.

¹⁴ Gimawkan wixwiw ka miyeh ini uhiyakemniwiy kibentenwatma kema bakimnayma. Ku uhiyakemniwiy henne, wixwiw humaw kewa parawbe kabobowe awaku mayg. Ik adahan wixwiw kinikiswa ta gitkis hiyeg ku pariye wasaymhaw wotwiw adahan ukinseptenwiw.

¹⁵ Henneme gimawkan wixwiyme awna inyerwa yuwit akak Uhokri gamnihra ay upitwiw. Ig muwaka wi-

xwiy wageswa hawwata ke Cristobe, uhiyakemniwiy apigkutaprik ku samah gihiyakemni. Mmanawa igne-wa Cristo utewwiw.

¹⁶ Wixwiyme ku pariye pahapwiwa gikak Cristo wixwiy humaw gipit. Igme kumaduka gipit. Giwntekne-wa wixwiy hamehbetaki ta gipitit. Wixwiy mpuse kewa giwanbetbe. Wixwiy ayapegbet pawtak ku samah wixwiy hiyá asamanak. Ayge nikwe wixwiy wagahkisak pawtak akak gamnihra ay upitwiy. Amun ini in ke wotbe Cristo gipit aymuhwenebe.

Padekwinay Yihiyakemni Minikweknene

Kol 3.5; 1 Ped 4.7

¹⁷ Kuri nah ayá yit gidahan Ukiparawiy adahan yis ka wew akiw kema hiyeg ku pariye kane ikewkere ta git Uhokri. Gihiyakemnikis waditnepyenen ¹⁸ msanap. Ka ik adahan igkis hiyak hiyakemniki. Igkis yuma Uhokri gidehetni ay gipitkis awaku igkis ka hiyak Uhokri gihiyakemni. Mmanawa igkis pitihe gihiyakemnikis giw Uhokri.

¹⁹ Gihiyakemnikis ke wotbe in taretrepnye. Igkis ka kayah ku pariye maraki. Igkis ikatuswa arit patahwakinen. Igkis utí barew gitkis. Igkis keh arakembet ku pariye kane kabay.

²⁰ Kawki hennema yis kannuhwa giwntak Cristo.

²¹ Kuwis yis timap giwn yis kannuhwa giwntak ku samah yis pahapwiwa gikak. Inyerwatnene hiyakemniki ay gipit.

²² Nikwe padekwinay yihiyakemni minikweknene. In tipiknene mbeynene he madike awaku in kinikiswa arit yipit amirihwan.

Kawihminawnay Akak Yihiyakemni Nukune

Rom 12.2; Kol 3.10; 1 Tess 4.1; 1 Ped 2.11

²³ Wagesnay inere yihiyakemni kuri adahan nukunewa hiyakemniki akiw.

²⁴ Kawihminawnay takunipti akak ini yihiyakemni nukune ku pariye igwa Uhokri ikí ta upititwiy. In kewa gidahan gihiyakemni. Ini hiyakemniki ka adahanma waditnepyenenma. In inyerwa. In keh wixwiy wew barewpitye waditye.

²⁵ Nikwe ka yi muwaka kinisak pawtak akiw. Ka yi muwaka awna pahatnama yuwit ku pariye he inetitapnen. Awnanay ku pariye yuwit inyerwatnen. Mmanawa wixwiyweknepwi pahapwiwa upitwiy pawtak. Ku wixwiy kiniseget, in ke wotbe wixwiy huwipwihnebe upitwiy.

²⁶ Ku yis ka batek akak pahapwi gihiyakemni, ka yi muwaka kiyimwihwa nikak adahan in taraksasepyi. Miyehpini kibentenwa apit msanpi.

²⁷ Ka yi muwaka ikí iwetrit arit wapitye gihiyakemni ay abet yihiyakemni.

²⁸ Ku pahapwi banigamepwi, amawka ig ka amepwi akiw. Kawki inenewatma ig ka amepwima akiw, henneme kuri amawka ig mpiksaw kannipwi kibeyne annipwit kahadbe ig kadahan arikna adahan amnihne pahapwi ku pariye madiptiye.

²⁹ Ka ba yi isaksa pahatnama yuwit mbeyepyema pes yibiyaptak. Henneme awnanay ku pariye kibeyne yuwit

adahan wagahkisne gawaygyikis nerras ku kakak yis kinetihwene. Awnanay adahan ikene gibunugakis.

³⁰ Ka yi muwaka wakaymnisa Uhokri Gitip. Ig barewpitye. Ig ka amapa patahwaki. Ku samah ig ay upitwiy, ig humaw arekhetni wotwiy ku wixwiy Uhokri gihiyegapu juktah ku aysaw wixwiy wageswanek apigkutaprik ku samah ig Uhokri gimawkan.

³¹ Ka yi muwaka msakwa kanaktinbetnama akiw. Ka yi muwaka kamabyanaw akiw. Ka yi muwaka msakwa dagawnawbetnama akiw. Ka yi muwaka ikí iwetrit arit karatonka iné arit kanumtaki iné arit amiyhawkka.

³² Amnihaknay pawtak akak madikte yamnihra. Bayahminaknay pawtak ariw yitaraksan hawwata ku samah Uhokri bayahminepwiw ariw utaraksanwiy awaku ku samah wixwiy pahapwiwa gikak Cristo.

5 Wixwiy Uhokri gikamkayupwi gibetkipu. Ku samah ukamkayh ubetki ig ahehpaw, hawwata amawka ku wixwiy ahehpa Uhokri.

² Amawka wixwiy wew akak wamnihra hawwata ku samah Cristo kagamnihrasima ukakwiy. Ig umahkiswe udukwenaprikwiy adahan katiwnihpiye utaraksanwiy. Ini gamnihra keh Uhokri bateke ginaktin ke wotbe ig ayhpiyebe imihgibe.

Ka Yi Muwaka Daxtasaw Arit Patahwaki

1 Kor 5.9, 10.20; 2 Kor 6.14; 2 Tim 2.4; 2 Ped 2.11; Tiyagu 4.4; 1 Jo 1.6, 2.15

³ Yis Uhokri gihiyegapu barewpityepwi. Nikwe ka yi muwaka daxtasaw arit aynesnima patahwaki. Ka yi muwaka daxtasaw arit mahayakemniki iné arit miyarahwaka. Iné kawmata yi muwaka kinetihwa pawtak nimin aynesnima.

⁴ Ka yi muwaka awna mbeyepyema yuwit, iné yuwit puwpuki, iné yisamanawni mbeyepyema. Ka kis adahan wixwiy Uhokri gihiyegapu awna henne. Pi kabayte wixwiy awna kabaykanen wixwiy kibeyhene Uhokri takunipti.

⁵ Yis kuwis hiyakni kabayhtiwa ku hiyeg powkemnapye patahwapye ignes ka kawih Uhokri gikumadukan. Igkis ka kawih Cristo gikumadukan. Iné hiyeg miyarhawatrupye ignes kawmata kawih Uhokri gikumadukan awaku igkis pi batekte akak ariknebdí mpiya giw Uhokri.

⁶ Ka yi muwaka kinikiswa ta gitkis hiyeg ku pariye awna ku ini patahwaki ka sam. Ka ba yis hiyá ku inakni giwnkis waditnepyenen? Ig Uhokri ka batek akak ini patahwaki. Ig ipukenek hiyeg patahwapye hampa arimkanit biyukwiki mmanawa ignes ka ihpatrunema giwn.

⁷ Ka yi muwaka darihwak gikakkis hiyeg ku pariye kehnepwi henne.

Uhiyakemniwiy Ke Wotbe In Kabutennebe

Jo 1.4, 3.19, 8.12, 12.35; Rom 13.12; Ef 5.8; 1 Tess 5.5; 1 Jo 1.5

⁸ Amawka wixwiy ka amapa patahwaki abetit uhiyakemniwiy mmanawa kabutniki ka amapa amisnapyi nibetit. Minikwak wixwiy ke wotbe uhiyakemniwiy ay abet amisnapyinen. Kurime in ke wotbe uhiyakemni-

wiy ay abet kabutnikibe awaku ku samah wixwiy paha-pwiwa gikak Ukiparawiy. Nikwe wewnay akak kibeyne hiyakemniki akak yihiyakemni ke wotbe kabutennebe.

⁹ Hiyeg ku pariye gihiyakemnikis kabutenne igkis kagabaykissima. Igkis wadityepwi. Igkis awna hiyakemniki ku pariye inyerwatnene. Mmanawa kabutniki ka waditnepyenema.

¹⁰ Ku yis wew akak yihiyakemni kabutenne henne, amun ini nikwe yis keh Uhokri gibetki takunipti.

¹¹ Henneme ku pariye hiyeg msanap gihiyakemnikis, ignes gikehnikis waditnepyenen. Yuma kabayka abet gihiyakemnikis. Yisme ka yi muwaka amapa ini gihiyakemnikis waditnepyenen. Henneme kehmay igkis hiyeg gitaraksankis akak yihiyakemni kibeynema.

¹² Mmanawa ini gihiyakemnikis ku pariye ignes keh ayamaw in kaneayhsima mbayka nibet. Wis marenpi kinetihwa nimin.

¹³ Henneme ku kabutniki uguh arikna, ayge nikwe ini arikna kahayak huwewe. Hawwata ku hiyeg taraksapye hiyapyi yis wew akak kibeyne hiyakemniki, ayge nikwe igkis hiyeke ku gidahankis gihiyakemnikis mbeyepye. Nawenétke ini yibutni wages gihiyakemnikis adahan igkis hawwata gihiyakemnikis kabutenne.

¹⁴ Inneki keh ig Uhokri awna:

“Pihiyakemni ke wotbe in himaknabe. Wadisnaba. Pihiyakemni ke wotbe in miyapyebe. Kannikasanaba pihiyakemni adahan in aymuhwa akiw. Nikwe Cristo uguhpin.”

Ka Yi Muwaka Biyuksa Hawkri Gidahan Uhokri

1 Kor 7.25; Kol 4.5; 2 Tim 4.2

¹⁵ Apuriwnabay yihiyakemni ba in kabayhtiwatma. Ka yi muwaka wew akak hiyakemniki puwpuki. Henneme wewnay akak kibeyne hiyakemniki.

¹⁶ Ku apim inin wixwiy abet kiyimwiki. Nikwe amawka ku wixwiy kehne kibeyne annipwit gidahan Uhokri takunipti. Ka yi muwaka biyuksa pahaynama hawkri gidahan.

¹⁷ Ka yi muwaka ikaw kema hiyeg ku pariye kane hiyak hawkri. Aharitnay adahan yis hiyak ku pariye Uhokri gimawkan ta yit.

Wewnay Gitiphaw Uhokri

Kol 3.16

¹⁸ Ka ba yi urukihwa akak higapka adahan in kumaduka yihiyakemni. In hiyapkis kaayhsima mbeyne wot. Henneme wewnay takunipti gitiphaw Uhokri adahan ignewa kumaduka yihiyakemni.

¹⁹ Kinetihwanay pawtak akak apat gidahan Uhokri. Paknay apat kiyathene Uhokri. Paknay akak Uhokri Gitip. Paknay agighanay ta git Ukiparawiy apititakwa yiyakni.

²⁰ Kabayhanay Wigwiy Uhokri giwaprik Ukiparawiy Jesus Cristo. Apanenekwa kabayhig adahan madikte ku pariye danuh ta yit.

²¹ Ihpaknay pawtak awaku ku samah yis kiyatha Cristo.

Ihpanay Yigihgi Giwn

1 Kor 7.4, 11.3; Kol 3.18; 1 Ped 3.1

²² Yis tinogben, ihpanay yigihgi giwn kabayhtiwa hawwata ku samah yis ihpa Kiyapwiye Uhokri giwn.

²³ Mmanawa awaykemni kumaduka gihayokis hawwata ku samah Cristo kumaduka wixwiy gihiyegapu. Ig ke wotbe ig utewwiybe. Wixwiyme ke wotbe wixwiy gipitbe. Ig wamnihtenwiy.

²⁴ Nikwe amawka ku tinogben ihpa gugihgikis giwn-kis kabayhtiwa hawwata ku samah Cristo gihiyegapu ihpa Cristo giwn.

Amnihnay Yihayo

Kol 3.19; 1 Tim 5.8; 1 Tess 4.4; 1 Ped 3.7

²⁵ Yisme awaykemni, amnihnay yihayo kabayhtiwa hawwata ku samah Cristo amnihwiy wixwiy gihiyegapu. Ig amnihpewiy he ig umahkiswe udahanwiy.

²⁶ Ig umahkiswa udahanwiy marihwa wixwiy humaw gihiyegapu barewpityepwi. Ku samah pahapwi sukuptaw akak un adahan barewpithene gipit, ig hawwata ig barewpithawiy wixwiy ku pariye kene gipitbe. Henneme ig ka kawih un. Ig kawih Uhokri giwn. Ku aysaw wixwiy ihpa inakni giwn, in barewbetha uhiyakemniwiy.

²⁷ Gimawkan gihiyegapu humaw kewa gipitbe kane-nibereswansima ta git. Gimawkan ini gipit yuma nipathawni yuma nimebyemni yuma patawpitnama ayne-snima. Gimawkan in barewpitye apigkutaprik ku samah gibetki.

²⁸ Amawka awaykemni amnih gihayokis hawwata ku samah igkis amnih gipitkis. Ku pahapwi amnih gihayo, amun ini in ke wotbe ig amnih gipitwatbe.

²⁹ Yuma pahapwinama waytakwiy ku pariye ka batek akak gipit. Henneme ig apuriw gipit kabayhtiwa. Ig ni-kepten. Hawwata ke Cristobe ku samah ig apuriw gihiyegapu.

³⁰ Mmanawa wixwiy aypekwiye gipit Cristo.

³¹ Ig Uhokri gannasan awna:

“Ku aysaw pahapwi awayg maripkaw, ig tipik giw gig gukak ginag. Ig hamah gukak gihayo. Amun ini nikwe egkis piyamate humaw ke wotbe egkis pahapwiywatbe gupitkis.”

³² Inakni kibeyne hiyakemniki ku pariye hiyeg mini-kweknene kane pukuha. In kibeynema. Ke nuthube in arakak adahan ku samah Cristo pahapwiwa gipit gikakkis gihiyegapu.

³³ Henneme in hawwata arakak udahanwiy. Amawka mpuse awayg amnih gihayo hawwata ku samah ig amnih gipit. Egme gihayo amawka eg kiyatha gugihgi.

Kiyathanay Yig Kiyathanay Yinag

Kol 3.20

6 Yisme bakimnay, ihpanay yig giwn. Ihpanay yinag guwn. Ihpanay guwnkis akak Kiyapwiye Jesus gihiyakemni. Ku yis iha guwnkis henne, yis keh wadit.

²Inakni Uhokri gikumadukan. In pitatye giwn ku pariye akak ig ikaksa kabayka ta gitkis nerras ku pariye ihpenepwi. Ig awna:

“Kiyatha pig, kiyatha pinag. ³Ku pis ihpa guwnkis, pis utí kabaykanek, pis aymuhwa kiyabawkate ay amadga inin.”

⁴Yisme awaykemni, ka yi muwaka keh yikamkayh kaktinama yikak. Henneme aymuhnigkis kabayhtiwa. Bukihnay gitaraksankis giwkis. Hiyakemnihnigkis akak Uhokri gihiyakemni.

Ihpanay Yikipara Giwn

Kol 3.22; 1 Tim 6.1; Titu 2.9; 1 Ped 2.18

⁵Ku aysaw yis kannipwiye gidahan pahapwi, ihpanay giwnkis nerras yikipara amedgenepwi inin. Kiyathanigkis kabayhtiwa. Ihpanay giwnkis apititak yiyakni hawwata ku samah yis ihpa Cristo giwn.

⁶Ka yi muwaka ikaw kema pahapwima giwtrik giki-para ig kannipwiye, giharaprikme ig ka kannipwikere. Ka yi muwaka kannipwi adahannenwatma hiyeg amadgaya inin batek yikak, henneme kannipwinay awaku ku samah yis Cristo gibuk yis kehne Uhokri gibetki apititak yiyakni.

⁷Kannipwinay akak madikte yibetki. Kannipwinay ke gidahanbe Ukiparawiy Uhokribe, ke wotbe yis ka kannipwiye gidahan hiyegma amadgaya inin.

⁸Mmanawa aysawnemenek igwa Ukiparawiy Uhokri ukatiwnihpitniwi adahan ku pariye ukehniwi ay amadga inin. Ku pahapwi keh kabayka, nikwe kabaykanewa ig Uhokri ikí git. Hennebaki ig katiwnih madikte hiyeg ku pariye bukitwiyeppi ku pariye kane bukitwiyeppi.

⁹Yisme ikiparati, amawka ku yis hawwata keh kabayhtiwa gikakkis yibuk. Ka yi muwaka puwimahgikis. Mmanawa ayhté inugik yis kakiparanata gikakkis yibuk. Apuriwnabay. Ig Uhokri ka mpiyasa pahapwinama gikehni hennenwatma.

Jesus Gihiyakemni Umaptenteniwi Giw Wapitye

Rom 16.20; 1 Kor 6.7, 10.3; 1 Tess 5.8; Tiyagu 4.7; 1 Ped 5.8

¹⁰Amaksemni nukebyupwi, iwnay yawaygyi giwntak Ukiparawiy ku samah yis pahapwiwa gikak. Kawihminawnay akak gidahanwa gidatni mmanawa ig kagidatnisima udahanwi.

¹¹Wewnay ahagbetnenekwa gapit wapitye ke pahapwi suwtatbe ig wew ahagbet akak madikte giyakok. Ig kawihminaw akak gisimsa sipari adahan gimaptenteniwi gipetunya. Yisme ka kawihminaw akak sipari- ma, yis kawihminaw akak ini hiyakemni ku pariye Uhokri ikí upititwi adahan umaptenteniwi giw wapitye adahan ig ka kiniswi.

¹²Mmanawa wixwi kapetunyanata adahan wixwi mpithigkis. Henneme ignes upetunyawuwi igkis ka hiyegma amadgayama inin. Igkis inugikyenepwi giki- paradkis. Igkis yumanene gipitkis. Igkis maygekwepwi. Igkis mbeyepye gihiyakemnikis. Igkis detyepwi. Igkis kumadukenepwi inin hawkri ku pariye ke wotbe in abetnene amisnapyibe.

¹³Nikwe amawka ku wixwi kawihminaw akak ini hiyakemni ku pariye Uhokri ikí ta upititwi adahan umaptenteniwi giwkis nerras wapityempu ku aysaw igkis ayta ukawihpitniwi. Kahadbe pisenwa ukeryiwi gikakkis, wixwi udukweneywa tabirnene amadga hawkri akak kibeyne hiyakemni.

¹⁴Nikwe wewnabay ahagbetnenekwa ke pahapwi suwtatbe. Ig kawihminaw akak gikabutik adahan ig ahagbet patiptak gikakkis gipetunyawu. Yisme kawihminaw akak hiyakemni ku pariye inyerwatnene. Hawwata akiw ku samah ig suwtat kawihminaw akak gimaptenteniwi gidukmadgaya, yisme kawihminaw akak Uhokri gabay adahan yuma mbayka parak apitit yiyakni.

¹⁵Hawwata akiw ku samah ig suwtat ahagbetnenekwa akak gikasotni gikugkuprik, yisme msakwa ahagbetnenekwa adahan ekkene inakni kibeyne inetit adahan ku samah Kiyapwiye Jesus kabeyhebdih uhawkanwi gikak Uhokri.

¹⁶Hawwata akiw ku samah ig suwtat wew akak ini arab adahan gimaptenteniwi ariw yakkot, yisme apanenekwa wew akak yikamaxwan adahan yimaptenteniwi wapitye mmanawa ig ke wotbe ig wahapseptenbe akak yakkot kadawehpiyebe adahan ig tuguhkisne waygyi.

¹⁷Hawwata akiw ku samah ig suwtat wew akak gisupren sipari adahan mpithene gitew, yisme mpitha yihiyakemni giw wapitye. Ku aysaw ig idiswiye gihiyakemni abetit yihiyakemni, yis wiwhwa niw, mmanawa kuwis yis isamtaw niw.

Uhokri Giwn Uyakok Adahan Pisenwa Gikak Wapitye

Ku samah ig suwtat kerye gikak gipetunya akak giponyaga, yisme siguh wapitye akak Uhokri Gitip giponyaga. In giponyaga innabaki Uhokri giwn.

¹⁸Siguhnig akak yipigyepekawni takunipti mataytak. Ayapnay git Uhokri adahan ig ikene yawaygyi. Apanenekwa isaksanay Uhokri Gitip huwitha yipigyepekawni. Msakwanay apuriw adahan yis piriyepekaw apanenekwa. Ka yi muwaka matiswa yipigyepekawni. Msakwanay piriyepekawnen gidahankis madikte Uhokri gihiyegapu.

Piriyepekaw Nabay Ndahan

¹⁹Uyay piriyepekaw ndahan hawwata. Ayapnabay git Uhokri adahan ig ikí yuwit nuthu ku aysaw nah ekkene giwn. Ayapnay git adahan ig ikí nubowka, adahan nah ekkene huwewe inakni kibeyne inetit ku pariye hiyeg minikwak kotenene hiyakte.

²⁰Ku apim inin nah ay agiku paraksetek awaku ku samah nah ekkene inakni inetit. Henneme nah ndukwenewa Uhokri giwatni. Piriyepekaw nabay ndahan kahadbe nah ekkene Uhokri giwn akak madikte nubowka ku samah Uhokri gimawkan nah keh.

Nah Awahkis Kabayka Yimin

²¹ Kuri nah awahkis kiyapwiye Tíkiku yimin. Ig ukebyi kibeyne. Ig kabipwiye kannipwi gidahan Ukiparawiy. Ku aysaw ig danuh aterenek, ig akki yit madikte ku samah nuwskawni ay.

²² Adahanikwa ini nah awahkisri atere yimin, marihwa yis hiyak ku samah nuwskawni ay, in ikene yawaygyi.

²³ Nukebyupwi, Wigwiy Uhokri gikak Ukiparawiy Jesus Cristo kariswehse yiyakninek. Igkis keh yis amnihak pawtaknek awaku ku samah yis kamaxwene gipitit.

²⁴ Ig Uhokri gabay yikaknek madikte yis ku pariye batekyepwi gikak Ukiparawiy Jesus Cristo ka matiswati batek gikak.

Filipénes

Inin kagta awahkiska gapit Uhokri giwatni amekene Pol ku aysaw ig agiku paraksetek ayhté paytwempu Roma. Inin gikagtan awahkiska giminkis Jesus gihiyegapu apitnenedpwi paytempu Filipus. Ig amekene Pol kabayhigkis adahan gikankis karukri ku pariye igkis awahkis gimin. Hiyawa ig hiyepne mbeyne henneme ig gidukwenewa batek ginaktin, ig gidukwenewa ekkene Uhokri giwn ta gitkis hiyeg, ig gidukwenewa mpiksewne adahan ig mataka Jesus gihiyakemni.

Usuh Awahkis Inin Kagta Yimin

1 Nah Pol gikak kiyapwiye Timótyu ku pariye gibukpig Jesus Cristo, usuh awahkis inin kagta yimin yis Cristo Jesus gihiyegapu ayge apit paytwempu Filipus. Hawwata usuh awahkis inin kagta yimin yis giwewki-stenkis ayge. Hawwata usuh awahkisni yimin yis ku pariye hiyeknepwi gikakkis Jesus gihiyegapu ayge.

² Wigwiy Uhokri gikak Ukiparawiy Jesus Cristo gabaykis yikaknek. Igkis kariswehse yiyakninek.

Nah Piriyepekewne Yidahan

Ef 1.15

³ Apanenekwa ku aysaw nah ipegminene nuhiyakemni yidahan, nah kabayha Uhokri yidahan.

⁴ Ku aysaw nah piriyepekaw yidahan, apanenekwa nah piriyepekaw akak kaayhsima batekka.

Kibeyne Yis Ayapan

Fil 4.10

⁵ Nah kabayha Uhokri awaku ku samah yis ayapan adahan nah akki Uhokri ginetni muwwapu. Ku samah yis wageswe yihiyakemni minikwak, nikwe yis kapusa ayapan adahan apanenekwa. Kibeyne.

⁶ Nah hiyakni ku Uhokri ku pariye kapusa wageswiye yihiyakemni, ig wagesninek kabayhtiwa apigkutapriknawa ku samah gimawkan kuri aytekihan juktah amaksemni hawkrinek ku aysaw Cristo Jesus danuh adahan ig pisenwepye akak inin hawkri.

⁷ Ik adahan nah ipeg ta yipitit henne mmanawa nah batek yikak kabayhtiwa apititakwa nuyakni. Kibeyne yis ka mará nukakhu ku samah nah ay agiku paraksetek. Yis nawnamnihten. Yis ekkene gitkis hiyeg ku nah awnene kibeyne inetit, yis hawwata yis ekkene inwata kibeyne inetit. Nikwe ig Uhokri ikí yawaygyi hawwata ku samah ig ikí nawaygyi.

⁸ Ig Uhokri hiyakni ku nah inyerwa nah batek yikak mpiynepepye. Ig Cristo Jesus ay nupithu ig keh nah batek yikak hawwata ku samah ig batek yikak.

Nupigyepekawni Yidahan

Ef 1.15, 3.14; Kol 1.9; 1 Tess 5.23; 2 Tess 1.11, 2.16

⁹ Nah piriyepekaw yidahan adahan yis tipiknene amniheknene pawtak kaayhsima akiw, adahan yis wagahki-snene yihiyakemni pawtak kahadbe yis hiyak ku pariye inyerwatnene waditnene.

¹⁰ Kahadbe yis apuriw yihiyakemni adahan yis amapa he kibeynenen hiyakemniki ta nibetit. Numawkan yis barewpitye yuma yitaraksan giwtrik Cristo apim ini hawkri ku aysaw ig aytanek.

¹¹ Numawkan yis kehnenekwa kabayka ayta giwntak Jesus Cristo. Ayge nikwe Uhokri kiyathaka ig kabayhaka apanenekwa.

Ka Sam Nah Ay Agiku Paraksetek

Kol 1.24; 2 Tim 2.9

¹² Nukebyupwi, nah ikene yinetni kahadbe yis hiyakni ku inin mbeyne ku pariye danuh nuthu in keh Uhokri ginetni hiyakkan muwwapu.

¹³ Kuri madikte Kiyapwiye Sésar gisuwtatapu ay payak gikakkis madikte nawenépwi hiyeg igkis hiyakni ku nah ay agiku inin paraksetek awaku ku samah nah kinetihwene gimin Cristo.

¹⁴ Hawwata akiw kabá madikte ukebyupwi ku pariye kamaxwenepwi gipitit Kiyapwiye Jesus igkis kaayhsima gibowkakis akiw adahan ekkenes Uhokri giwn awaku ku samah nah kibowkaye ay paraksetek.

¹⁵ Gaytakkis hiyeg ay kinetihwenes gimin Cristo adahan siguhne nnetni awaku igkis atihapnan. Gaytakkisme kinetihwenes gimin Cristo awaku ku samah igkis amnihnepun.

¹⁶ Igkis batek nukakhu mmanawa igkis hiyakni ku Uhokri ikí nuthu ini annipwit adahan nah ekkene ginetni muwwapu.

¹⁷ Nerrasme ku pariye siguhnepwi nnetni igkis kinetihwenes giminwata Cristo. Henneme igkis kinetihwenes henne ka adahanma hiyeg kamaxwa gipitit Cristo, henneme adahan ignes kamaxwa apitit gidahankiswa gihiyakemnikis. Gipewkankis igkis kihhawnenes nukamaxka akiw.

¹⁸ Henneme ka sam nuthu. Nah batek ku samah hiyeg kinetihwene gimin Cristo. Gaytakkis kinetihwenes gimin akak gihiyakemnikis kane wadit. Gaytakkisme

kinetihwenes gimin inyerwa. Kibeyne, igkis kinetihwenekwiyes gimin Cristo. Inneki keh nah batek. Ihi, nah apanenekwa batek.

¹⁹ Nah hiyepne mbeyne ay parakseket henneme nah hiyakni ku in wageswa kabayka ndahanek. In wageswa kabayka ndahan awaku yis piriyepekaw ndahan, igme Jesus Cristo Gitip ayarepun.

Nah Ka Muwaka Jesus Mará Nukakhu

2 Kor 6.3; Ef 6.20

²⁰ Ininewa numawkan nah ka mará akak nupithu ay. Ininewa nuwhpan. Numawkan nah kinetihwene gimin Cristo akak madikte nubowka ku samah inpawa nah keh. Nah kaayhsima muwekepkeré adahan nah ka marakwig aynesnima. Nah ka hiyak ba nah miyá ay ba kaw. Henneme ku nah miyá, nah muwaka miyá akak Cristo gidatni ay nupithu. Nah ka muwaka marakwig. Hawwata ku nah ka miyá, nah ka muwaka nah marakwig akak nuhiyakemni amadga inin.

²¹ Nuthu ku nah msakwa ay amadga inin, ig Cristo msakwa ay nupithu ig ekkene gihiyakemni nupitimpi. Henneme ku aysaw nah miyanekku, ayge nah pi hiyakte Cristo mpiy ku samah nah hiyakri ay amadga inin.

²² Henneme ku samah nah aynete, ik adahan nah wagesne hiyeg gidahan Cristo. Inneki keh nah ka hiyak ku pariye pi kabayte ndahan. Ba adahanma nah msakwa ay adahan nah ekkene Uhokri giwn ba kaw. Ba adahanma nah miyá nah tipik inugikute.

²³ Nuhiyakemni mategbet mmanawa nah muwaka nah tipik gimkat Cristo adahan nah msakwa ayge gi-mun inugik. In kaayhsima pi kabayte ndahan.

²⁴ Henneme ku nah msakwa ay amadga inin, in pi kabayte yidahan.

²⁵ Inneki keh nah hiyakni ku nah msakwa ay yikak adahan aynessa hawkra akiw. Kahadbe yis pi kamaxwate gipitit Cristo akiw, yis pi batekte akiw ku samah yis kamaxwa gipitit.

²⁶ Hawwata akiw yis pi kabayhate Jesus Cristo akiw awaku ku samah nah kote miyate nah ayta danuha yit akiw.

Kiyaknihwanay Abetnewa Mbeyne

Lk 6.22; Rom 5.3; Kol 1.11; Eb 12.3; Tiyagu 1.12, 5.7; 1 Ped 2.20, 3.14

²⁷ Henneme ka samwa ku pariye danuh nuthu. Nah ayapni yit amawka yis ikaw Uhokriyanbetnewa. Hiyawa nah ayta yawasay, hiyawa nah ka ayta, henneme numawkan nah timá yak ku yis kamaxwene gipitit Kiyapwiye Jesus akak pahatwowa yihiyakemni. Numawkan nah timá yak ku yis mpiksewnekwiye akak pahatwowa yibetki adahan yis kinetihwene gimin Cristo ta gitkis hiyeg kahadbe ignes kamaxwa gipitit.

²⁸ Numawkan nah timá yak ku yis ka apis aynesnima gibohrikis nerras ku pariye siguhnepwi yiwn. Ini yibowka humawnek arekhetni gitkis ku igkis biyuk giw Uhokri. Ta yitme in humaw arekhetni ku Uhokri ay yikak ig keh yis isamtawnek.

²⁹ Mmanawa ku samah wixwiw Cristo gihiyegapu, ig Uhokri ikí wotwiw pitana kabayka. Ka inenwatma ig ikí

wotwiw ini kabayka adahan wixwiw kamaxwa gipitit Cristo, henneme hawwata ig ikí wotwiw ini kabayka adahan wixwiw hiyepne mbeyne gidahan.

³⁰ Kuri apim inin yis hiyepne mbeyne hawwata ke nahbe. Minikwak yis hiyapun ayge ku samah nah hiyá mbeyne. Kurime yis timá nakhu ku nah hiyepne mbeyne akiw. Akebwata inin mbeyne yis hawwata hiyepne gidahan Cristo. Henneme ka sam. In wageswanek kabayka yidahan hawwata.

Ikawnay Ke Wotbe Yis Pahapwiwatbe Hiyeg Pawtak

Ef 4.1

² Yis keh nah batek nnaktin kaayhsima henneme nupewkan muweke yit aynessa yihiyakemni adahan yis keh nah batek nubetkiapriknawa. Ba ik adahan nah yikebyi Jesus gihiyega ikene yihiyakemni aynessa akiw? Kibeyne, wixwiw Jesus gihiyegapu iwenekwiye wawaygyiy giwntak Cristo. Wixwiw darihnekwiye gamnihra. Wixwiw darihweknekwiye gikak Uhokri Gitip. Wixwiwweke amnihak pawtak. Inneki keh nah ayá yit numawkan yis ikaw pahatwowa yihiyakemni, pahatwowa yibetki pawtak, ke wotbe yis pahapwiwatbe hiyeg pawtak.

³ Nah ayá yit numawkan yis ka mapihpak pawtak. Numawkan yis ka ikaw pi kiyattema giw pahapwi. Henneme ikawnabay ke wotbe yis yumahbe yikiythani. Ikiynabay nawenépwi hiyeg ku igkis pi kiyatte yiw.

⁴ Ka ba yi muwaka kiyé kabayka yidahanyekatnama. Kiyenabay hawwata kabayka gidahankis nawenépwi hiyeg.

Jesus Ikewpi Warikap Ke Wotbe Ig Yumahbe Gikiythani

Mt 11.29, 21.25; Jo 13.14; 2 Kor 8.9, 13.4

⁵ Iwinabay Cristo Jesus gihiyakemni ku samah ig ka kiyé gipit aynesnima.

⁶ Ignewa Uhokri henneme ig ka ipeg apitit ini gibunuga ku samah ig Uhokri.

⁷ Giwnteknewa ig madiptiswe adahan ig humaw ke-wa ibuktibe. Ig kinagsaw ig humaw hiyeg amadgaya inin.

⁸ Ig hiyeg amadgaya inin, ig ikewpi ke wotbe ig yumahbe gikiythanibe aynesnima. Ig ihpatrone giwn Wigwiw he ig umahkiswe. Pi mbayte akiw ig umahkiswe amin giyakni.

Madikte Hiyeg Paberetusawnek Gititput Jesus

Mt 28.18; Ef 1.21; Kol 1.16; 1 Tim 6.15; Apok 17.14, 19.16

⁹ Inneki keh ig Uhokri keh ig humaw pi kiyatte mapiy madikte hiyeg. Ig keh giw pi kiyathakahte ariw madikte hiyeg giwkis.

¹⁰ Nikwe aysawnemenek madikte hiyeg inugikyene-pwi, gikakkis madikte hiyeg amedgenepwi inin, gikakkis madikte hiyeg miyarapye anapi wayk, igkis kiyathe-nekwiye Kiyapwiye Jesusnek. Apim ini igkis paberetusaw ta gititputnek adahan igkis kumadukasewpiye ta git.

¹¹ Igkis madikte awnenekwiye:

—Jesus Cristo iggi Ukiparawiy.

Inneki keh Wigwiy Uhokri ig kabayhaka.

Igwa Uhokri Wawayghetniwiy

2 Kor 1.3; Kol 1.11; 2 Tess 2.16

¹² Nukebyupwi kibeynepwi, yis apanenekwa iha nuwnhu ku aysaw nah ayge yibet. Kuri nah pi muwakate yis iha nuwnhu ku aysaw nah yuma ayge. Kuwis ig Uhokri keh wixwiy isamtaw ariw mbayka. Nikwe uyay ka isaksaw arit mbayka akiw. Uyay keh kabaykanen. Iphanay Uhokri giwn akak madikte yikiythani akak madikte yapisni ku nawenétke yis tarakse.

¹³ Mmanawa ignewa Uhokri keh wixwiy kehkere gibetki. Ig hawwata ikene wawaygyiy adahan wixwiy apanenekwa kehnenekwa ini gibetki.

Humawnay Ke Abukribe Giwtrikkis Hiyeg

¹⁴ Nah ayá yit adahan apanenekwa yis ka amtaw adahan yis ka karatonaw.

¹⁵ Marihwa yis yumahwa yitaraksan giwtrikkis hiyeg, iné ay apit yiyakni. Ikawnabay Uhokriyanbetnawa ay gibetkis hiyeg. Ka yi muwaka keh aynesnima mbayka. Hiyawa yis msakwa ay gibetkis hiyeg kanegipathawnikisima kane wadityepwima, yisme amawka yis ikaw kabayhtiwa yuma yipathawni. Humawnay ke abukribe giwtrikkis hiyeg adahan yis uguhne gihiyakemnikis akak ¹⁶ yuwit kibeyne ku pariye keh igkis aymuhwa gi-mun Uhokri adahan apanenekwa. Ku yis wew henne, nikwe nah batek kaayhsima apim ini hawkri ku aysaw Cristo ayta adahan hiyekne gikakkis hiyeg. Apim ini nikwe nah batek kaayhsima ku samah nannipwi numapuswan ayge yibet in ka waditnepyenenma.

Bateknabay Ke Nahbe

¹⁷ Nukebyupwi, ini yikamaxwan ku samah yis kama-xwene gipitit Kiyapwiye Jesus ini humaw ke nukanhu-be ta git Uhokri. Nawenétke nah umehpika apatra ku samah nah ekkene ginetni yit, henneme in ka sam nu-thu. Ku nah umahkiswa yidahan, in batekka nuthu. Nah muwaka ibekhe ini batekka yipuriw.

¹⁸ Numawkan yis hawwata batek ke nahbe adahan yis batek payak nukakhu.

Nah Awahkis Timótyu Atere Iwasapyi

¹⁹ Gikak Kiyapwiye Jesusnek nahawahkis kiyapwiye Timótyu kiberemin atere yimin adahan nah timepne yak ku samah yiwskawni ayge kahadbe nah batek nnaktin.

²⁰ Ig kiyapwiye Timótyu ig inyerwa batekye yikak ig wakaymni yidahan hawwata ke nahbe. Yuma hiyeg kema igma.

²¹ Mmanawa madikte hiyeg aharit kabayka gidahan-kisnen, gidahanme Jesus Cristo ignes ka aminama.

²² Igme kiyapwiye Timótyu ka hennema. Yis kuwis hiyak ku samah ig kibeyne kabipwiye. Ig ekkene Uhokri ginetni payak nukakhu kewa ikamkayhtibe gikak ig-tibe.

²³ Nikwe pase nah hiyak ku pariye arikna danuh nu-thu ay, nah awahkisri atere yimin.

²⁴ Gikak Kiyapwiyenek nah hawwata danuhpene atere yit kiberemin.

Kuri Nah Awahkis Epafroditu Atere Yimin

²⁵ Ke nuthube nahawahkis kiyapwiye Epafroditu diyuh atere yit pisenwate. Kibeyne, yisawahkisri atan nu-thu adahan nayapetni nukapriwten. Nah batek gikak ke wotbe ig nukebyibe. Ig kannipwiye mpiksaw payak nukakhu.

²⁶ Henneme kuri nahawahkiswig ig diyuhe yit mmanawa ig kadni yiharit madikte. Ig wakaymni ku samah yis timé gak ku ig kakahrip.

²⁷ Hennewa ig kakahripwa ig. Kabá miyá. Henneme, kibeyne, Uhokri amnihpig ig hawkemnihwa akiw. Hawwata akakwata ini ig Uhokri amnihpen adahan nah ka kiyimwih nnaktin akiw.

²⁸ Nahawahkisri yimin kibentenwa kahadbe yis hiyapri yis batek yinaktin akiw. Ini mpiyesa madikte kiyim-wihwaki nnaktintak.

²⁹ Amapanigbay akak batekka akak kabayhaki gidahan Uhokri. Kiyathanigbay ku samah akisiy gidahan.

³⁰ Mmanawa ig ka kapigsa gipit adahan ig kannipwiye gidahan Cristo ay he ig kakahrip. Ig kabá umahkiswa awaku ku samah ig nayapetni yidahan.

Minikwak Nah Mpiksaw Keh Uhokri Gibetki Akak Nukehbetannenwa

1 Kor 1.17, 2.1

3 Nukebyupwi, nah ayá yit bateknay giwntakwa Uhokri. Kuri nah muwaka ikí yit yihiyakemni ku pariye kuwis nah akki yit. Nah ka ehwa awna inakni yuwit yit kahadbe yis ka taraksa.

² Pukuhpawnabay giwkis hiyeg ku pariye gihiyakemnikis kene puwiknebe mbayapye ku pariye awna: "Amawka ku yis hiwhka yipit ku samah amekene Moís gikumadukan awna. Ku yis kane hiwhkama yipit, yis ka humaw Uhokri gihiyegapu."

³ Bawa wixwiy ku pariye inyerwa gihiyegapu wixwiy ka humaw gihiyegapu awakuma ku samah wixwiy hiwhka upitwiy, henneme awaku ku samah wixwiy kiyé Uhokri gipitimpi igyerwa Gitip, wixwiy ipeg ta gipititen Cristo Jesus akak madikte ubetkiwiy. Wixwiy ka ipeg ta apitit umapuswanwiy akak ukehbetannenwata adahan innima keh wixwiy humaw Uhokri gihiyegapu.

⁴ Waké umapuswan akak ukehbetannenwa keh wis danuh ta git Uhokri, nikwekam ik adahan nah danuh gitkama minikwak mmanawa apim ini nah pi mpiksawte keh Uhokri gibetki giwkis madikte hiyeg.

⁵ Ku samah nnaghu sarayhun amadgat hawkri mpiyesa pahay paka nah hiwhka nupithu adahan arekhetni ku nah Uhokri gihiyega. Nah pahapwi gaytakkis israelyenepwi gikamkayhkis. Nah gihiwhi amekene Benjamih. Nah igyerwa judeyene. Hawwata akiw nah wageswa farisew mmanawa ignes pi mpiksawte adahan ih-pene giwn amekene Moís gikumadukan.

⁶ Apim ini nah mpiksaw iha giwn amekene Moís gikumadukan juktah nah hiyapkis mbeyne gitkis Jesus gihiyegapu awaku ke nuthube ignes siguh ini gikumadukan. Nahme nuthu nah apigkutapriknawa ini amekene Moís gikumadukan. Nuthu nah ka taraksin aynesnima.

⁷ Minikwak nah nupewkan ku ini numapuswan akak nukehbetannenwa in keh nah utí kabayka giwntak Uhokri bawa kawa. Bawa in he wadityepyenen. Bawa inneki pi mpithan adahan nah utí kabayka giwntak Uhokri. Kurime ku samah nah kuwis kamaxwa ta gipitit Cristo, ini nukehbetan in ka ariknawnama nuthu akiw.

Inenewa Numawkan Adahan Nah Mataka Cristo Gihiyakemni

⁸ Hennawatbaki in. Madikte nukehbetan ka ariknawnama nuthu akiw. Kuri nah hiyak Cristo Jesus nukipara. Nah pahapwiwa gikak. Ini pi kabayte nuthu ariw madikte nukehbetan. Nah padeke madikte awaku nah giharitne Cristo. Ini hiyakemni ku pariye kibeyne nuthu minikwak, kurime in humaw nuthu ke nuwbihbe. Ininewa numawkan adahan nah mataka Cristo gihiyakemni.

⁹ Numawkan nah takunipti nah pahapwiwa gikak, kahadbe nah wadit giwtrik Uhokri ka awakuma ku samah nah iha amekene Moís gikumadukan henneme awaku ku samah nah kamaxwa ta gipitit Cristo. Ini ku samah nah kibeyne giwtrik Uhokri in ka nukehbetanma nuwnteknewatma. Henneme ig Uhokri hiyapun nah kibeyne giwtrik awaku ku samah nah kamaxwa gipitit Cristo.

¹⁰ Nah kuwis ahegbete nuhiyakemni adahan nah pi hiyakte Cristo gihiyakemni akiw. Numawkan nah hiyak ini gidatni ku pariye gikankasepten ariw gimiremni. Nah kuwis ahegbet adahan nah hiyap ku pariye mbeyne ig hiyá. Numawkan nuhiyakemni hawwata ke gidahanbe ku samah ig umahkiswe gidukwenaprikkis hiyeg. ¹¹ Kahadbe nuhiyakemni hawwata kannikasaka ariw miyaka.

Nah Kote Matakate Cristo Gihiyakemni

¹² Nah kote matakate Cristo gihiyakemni ku samah numawkan. Nah kote danuhte apigkutaprikut ku samah Uhokri gimawkan. Henneme nah mpiksewnene adahan nah danuh ta apigkutaprikut ku samah gimawkan. Mmanawa ig Cristo kidiswen adahanikwa nah danuh ta nipigkutaprikut.

¹³ Nukebyupwi, nah kote danuhte nipigutaprikut henneme nah akkite yit pahatwowa arikna nah keh. Nah ikaw ke pahapwibe ku pariye danuhkere kibentenwa aharit kibeyne kabayka. Ig ka sarayh gipegyi giharaprikut butte. Ig sarayh gipegyi han pitatit. Nah hawwata nah wiwh nuhiyakemni ariw nuhiyakemni minikweknene. Nah ipegminene nuhiyakemni giminnenwa Cristo gihiyakemni. Ini pahatwowa arikna nah keh.

¹⁴ Nah mpiksewne adahan nah hiyá ba nah huwit apigkutaprikut ku samah Uhokri gimawkan kahadbe nah wagehnene kahadbe nah mataka ini kabayka ku kadahan Uhokri awnasawiy awaku ku samah wixwiw pahapwiwa gikak Cristo Jesus.

¹⁵ Amawka wixwiw ku pariye kuwis apigkutaprikut ku samah Uhokri gimawkan amawka wixwiw wew akak inwata hiyakemni adahan wixwiw mpiksaw wew pi waditte akiw adahan apigkutapriknawa. Ku kiney wixwiw tarakse ig Uhokri akki wotwiynek.

¹⁶ Ku wixwiw wew wadit ku samah Uhokri kuwis akki wotwiw kuwis, ayge nikwe ig woka uhiyakemniwiy akiw adahan wixwiw wew pi waditte akiw.

¹⁷ Nukebyupwi, ahehpanay ku samah nah wew. Ipegmay hawwata gipititkis nerras ku pariye wewnepwi ke usuhbe adahan yis ahehpigkis ku samah igkis wew.

Kaayhsima Hiyeg Isaksaw Arit Gimirihwankis Amadgaya Inin

Mk 4.19; Rom 1.24, 16.18; 1 Tim 6.9; 2 Tim 4.3; Tiyagu 1.14; 2 Ped 2.18; Judas 12

¹⁸ Mmanawa kaayhsima hiyeg ay ka wew kema usuhma. Ayipa nah kuwis kinetihwa yit giminkis kaayhsima. Kuri nah kinetihwate yit pahaynewata akiw. Nah ipegminene nuhiyakemni giminkis he nah suke nukantak. Igkis siguhne ini Cristo gihiyakemni ku samah ig umahkiswe amin giyakni.

¹⁹ Igkis kuwis kiduhe hampa arimkat biyukwiki. Igkis isaksaw arit gimirihwankis amadgaya inin. Innewa humaw giwohkigakis. Igkis ka mará akak gitaraksankis. Igkis pi kehpipa giwantikis akak gitaraksankis. Igkis he ipegminenen gihiyakemnikis adahan amadgaya inin.

Wixwiw Inugikyepwi

1 Kor 15.46; 2 Kor 5.1; Rom 8.10; Fil 3.21; Apok 20.4

²⁰ Wixwiyme ka hennema, nukebyupwi. Wixwiw inugikyepwi. Kuri wixwiw wahepne wamnihtenwiw Kiyapwiye Jesus Cristo ku aysaw ig ayta inugiktak ²¹ adahan wageswiye inin upitwiw amadgaya inin. Ayge ig wages upitwiw inugikyene ke gidahanbe. Ig awege-switni akak ini gidatni ku kakak ig kumaduka madikte arikna.

Kabeywotpinay Pawtak

Mt 5.23; Rom 15.5; 1 Kor 1.10; 2 Kor 13.11; Ef 4.3; Fil 2.2; 1 Ped 3.8

4 Nikwe nukebyupwi, nah ayá yit ka yi muwaka isahkis yihiyakemni ayta giwntak Kiyapwiye Jesus. Nukebyupwi kibeynepwi, nah kadni yiharit kaayhsima. Yis nubetkipu. Yis keh nah batek. Yis utipkis kaayhsima kabayka nuthu.

² Nah ayá pit kiyapuno Epódya, nah ayá pit kiyapuno Síntiki adahan yis kabeywotpi pawtak. Yis Uhokriyan. Ikawnay Uhokriyanbetnawa.

³ Pisme nukagmada kibeyne, nah ayá pit hawwata adahan pis ayapigkis wategbete guhawkankis mmanawa egkis kannipwiyos payak nukakhu adahan ekkene Uhokri ginetni. Egkis hawwata kannipwiyos payak gikak kiyapwiye Kilementi payak gikakkis nawenépwiwa

ku pariye ekkeneppi Uhokri giwn nukakhu, ku pariye giwkis tamakkapu amadga Uhokri gikagtan adahan dehetniki.

Uhokri Kariswehse Uyakniwi

Jo 14.27; Rom 15.13; Kol 3.15; Tiyagu 3.17

⁴ Bateknabay yinaktin giwntak Uhokri takunipti. Nah ayá yit pahaynewata akiw, bateknay yinaktin.

⁵ Ikawnay huwipagepye gikakkis madikte hiyeg. Kiyapwiye Jesus gidawnhan kennesa kuwis.

⁶ Ka yi muwaka kiyimwihwa akak ariknawnama. Piriye-epkawnabay adahan madikte. Ayapnay git Uhokri madikte ku pariye yimawkanitnene. Kabayhanigbay abetimpi ini yipigyepkawni.

⁷ Ayge nikwe ig Uhokri kariswehse yiyakninek. Wi-xwiy kote pukuhate ini ku samah ig kariswehse uyakniwi. Ig apuriw uhiyakemniwi adahan yuma kiyimwiki parak apitit uyakniwi. Ig keh henne awaku ku samah wixwiy pahapwiwa gikak Cristo Jesus.

Ipegminabay Yihiyakemni Amin Hiyakemniki Kibeyne-watnen

1 Kor 3.16; Tiyagu 3.17

⁸ Amaksemni, nukebyupwi, nah ayá yit ipegminabay yihiyakemni amin ku pariye hiyakemniki inyerwatnene, amin ku pariye hiyakemniki adahan kiyathaki, amin ku pariye hiyakemniki waditye, amin ku pariye hiyakemniki adahan batekka, amin ku pariye hiyakemniki barewbetye, amin ku pariye hiyakemniki kibeynewa. Ikinay yihiyakemni adahan ku pariye kabayka, adahan ku pariye hiyakemniki kisenene adahan kabayhaki.

⁹ Wewnabay ku samah yis kuwis kannuhwa nuwntak. Ikawnabay ku samah yis kuwis hiyá nah ikaw. Ayge nikwe ig Uhokri ku pariye atiwekne kariswehwaki ig ayge yikaknek.

Kibeyne Yis Amnihun

Fil 1.5

¹⁰ Nah kaayhsima batek nah kabayha Uhokri awaku ku samah yis metakwa yis ayapan akiw. Nah hiyakni ku yis kuwis battukaw kaayhsima hawkri adahan yis nayapetni henneme yis ka ik. Kurime yis metakwa ayapan akiw. Kibeyne.

¹¹ Nah ka awna inakni awakuma nah ka ik adahan amapa madiptiki. Mmanawa kuwis nah kannuh batek abetnewa madikte mbeyne ku pariye danuh nuthu.

¹² Nah kannuh wew hennen nuwakyékata. Hawwata akiw nah kannuh wew akak mapiy ku samah numawkanitnene. Ka sam ku pariye ay nuwakhu. Nah kannuh batek apanenekwa. Ku nah kabiha, in ka sam nuthu. Ku nah matipwe, in kawnata sam nuthu. Ku nah igisyey, in ka sam nuthu. Ku nah madiptiye, in kawnata sam nuthu.

¹³ Nah kadahan nawaygyi adahan nah amapa madikte ku pariye danuh nuthu awaku ku samah nah pahapwiwa gikak Cristo. Ignewa ikene nawaygyi.

¹⁴ Henneme yis keh kabayhtiwa ku samah yis amnihpen kuri ku aysaw nah abetnewa ini mbeyne.

¹⁵ Hennewa yis keh. Minikwak ku samah nah kapusa akka Uhokri ginetni, yis ayapan. Akaka ntepkemni ariwntak Masedôniyamnaw yis ahegbete yinetni nukakhu adahan yis awahkis karukri numinhu nahme amapin. Yisnenwa filipiyenepwi yisnewa nayapetni henne.

¹⁶ Kibeyne, yis ka ayipwihwa adahan nayapetni. Pimaput yis awahkis kakanhawka numinhu apim ini ku aysaw nah ayge apit paytwempu Tessalônika.

¹⁷ Nah ka muwakapkam ini yikan nuthu henneme nah muwaka yis utí ini kabayka ku pariye kawih yidahan awaku ku samah yis amnihnepun.

¹⁸ Kuri nah kadahan madikte ku pariye numawkanitnene nuthu, mapiy ku samah numawkanitnene. Nah yuma numawkan akiw mmanawa nah kuwis darih yikan nuthu ku pariye yawahkisni numinhu giwaku kiyapwiye Epafroditu. Ini yikan in keh Uhokri bateke ginnaktin ke wotbe ig ayhpiyebe imihgibe. Ig amapin akak madikte gibetki.

¹⁹ Ig Uhokri diyuhkis yiwaknek. Ig ikí yit madikte ku pariye yimawkanitnene. Ig ikí yit kabayka kibeynewatnen kanenikiythanisima inugiktak. Ig ikí yit awaku ku samah yis pahapwiwa gikak Cristo Jesus.

²⁰ Kibeyne. Uyay kabayha Wigwiy Uhokri takunipti adahan apanenekwa. Ameh.

Nah Awahkis Kabayka Yimin

²¹ Nah awahkis kabayka yimin madikte yis Cristo Jesus gihiyegapu ayge. Ukebyupwi ay nukakhu igkis hawwata awahkis kabayka yimin.

²² Madikte Uhokri gihiyegapu ay awahkis kabayka yimin. Ignekis nerras ku pariye kannipwiyepwi ay gipineku kiyapwiye Sésar igkis pi awahkiste kabayka yimin.

²³ Ig Kiyapwiye Jesus Cristo gabay yikaknek.

Kolósénes

Inin kagta awahkiska gapit Uhokri giwatni amekene Pol ku aysaw ig agiku paraksekete. In awahkiska giminkis Jesus gihiyegapu apitnenepwi paytwempu Kolosi.

Ig amekene Pol ikene gihiyakemnikis adahan igkis ka kinikiswa ta gitkis hiyeg ku pariye awna ku Kiyapwiye Jesus kibeyne hiyeg hennema ig ka Uhokrima. Ig akki gitkis ku Kiyapwiye Jesus ig Uhokriwa ig. Amawka wixwiy ka kumadukasa uhiyakemniwiy ta git pahapwima akiw.

Nah Pol Awahkis Inin Kagta Yimin

1 Nah Pol awahkis inin kagta yimin. Uhokri kaniy-pen akak gibetki adahan nah humaw Cristo Jesus giwatni. Nah gikak ukebyi kiyapwiye Timótyu, ² usuh awahkis inin kagta yimin, yis Jesus gihiyegapu kolosiy-enepwi. Kibeyne nukebyupwi, yis kamaxwene kabayhtiwa ta gipitit Cristo, yis wewne pahapwiwa gikak. Wigwiy Uhokri gabay yikaknek. Ig kariswehse yiyakninek.

Usuh Kinetni Yak Ku Yis Kamaxwenepwi Gipitit Jesus

³ Ku aysaw usuh piriyepekewne yidahan, usuh apanekwa kabayha Uhokri yidahan, Ukiparawiy Jesus Cristo gig. Usuh kabayhig awaku ⁴ ku samah usuh kinetni yak ku yis kamaxwene ta gipitit Cristo Jesus kabayhtiwa. Hawwata usuh kinetni yak ku yis batek gikakkis madikte Jesus gihiyegapu.

⁵ Usuh kabayhig adahan ini kabayka nemnikumpiye ku pariye ig darih yidahan ayhté inugik. Yis timé ini kabayka arak minikwak ku aysaw yis timap inakni inetit inyerwatnene gidahan Kiyapwiye Jesus.

⁶ Inakni kibeyne inetit ku pariye danuh ta yit minikwak, in kuri ibekhewpi muwwapu amadga wayk. In wagesne hiyeg gihiyakemnikis muwwapu hawwata ku samah in wagesne yidahan yihiyakemni. Mmanawa ku samah yis timap inakni inetit minikwak, ku samah yis inyerwa pukuhe ini Uhokri gamnihra, ayge inakni inetit kapusa wages yihiyakemni.

⁷ Yis timé inakni inetit gibiyaptak kiyapwiye Epafra. Ig ukebyi kibeyne ku pariye kannipwiye payak ukakhu. Ig kabipwiye kannipwiye gidahan Cristo. Ig atere ekkene Uhokri giwn ta yit uwenyan.

⁸ Kurime ig kuwis diyuhe wothu akiw. Ignewa kintihwa wothu ku samah yis batekak pawtak akak Uhokri Gitip gamnihra ay yipit.

Usuh Piriyepekewnenekwa Yidahan

Ef 3.14; Fil 1.9; 1 Tess 5.23; 2 Tess 1.11, 2.16

⁹ Ku samah usuh kinetni yak usuh ka matiswati piriyepekaw yidahan. Usuh ayepne git Uhokri adahan ig kehne yis hiyak kabayhtiwa ku pariye ini Uhokri gibetki, adahan yis humaw hiyakemniyepwi gikak Uhokri Gitip gihiyakemni.

¹⁰ Ku yis kamax ini gihiyakemni, inneki keh yis ikaw Uhokriyanbetnewa. Ayge amun ini nikwe yis keh ig bateke gimin. Ayge yis ka waditnepyenentima, yis kehne madikte kabayka. Ayge yis hiyeknewa Uhokri kabayhtiwa.

¹¹ Usuh piriyepekaw adahan Uhokri ikí yawaygyi adahan yis kayannusima akak Uhokri gannu ay yipit. Ini gannu kanikiythanisima. In keh yis ka tuguhkis yihiyakemni ku aysaw yis abet mbeyne. In keh yis abet mbeyne henneme yisnewa yidukwenewa bateknenekwa, ¹² yis kibeyhene Wigwiy ayge nibet. Mmanawa ignewa keh wixwiy kis adahan darih madikte ini kabayka ku pariye ig darihne gidahankis gihiyegapu ayhté abet kabutniki.

¹³ Kibeyne, ig keh wixwiy isamtaw ariw wapitye gikumadukan amisnapyi. Ig manukse wixwiy ta abetit gikamkayh gibetki gikumadukan.

¹⁴ Ku samah wixwiy pahapwiwa gikak gikamkayh, amun ini nikwe wixwiy isamtaw, wixwiy bayahminepka ariw utaraksanwiy.

Jesus Cristo Uhokriwa Ig

Jo 1.1; Át 10.36; 2 Kor 4.4; Kol 2.9; Titu 2.13; Eb 1.2

¹⁵ Ig Jesus Cristo kahayaksa wotwiy igyerwa Uhokri ku pariye kane hiyapkarati akakma wowtyak amadgaya inin. Ig ay minikwak apit hawkri humaw. Ig apitmin madikte amedgene hawkri.

¹⁶ Mmanawa ig Uhokri kehkis madikte hawkri ta git ner gikamkayh. Igme keh madikte ayhté inugik. Ig keh madikte ay amadga inin. Ig keh madikte ku pariye wixwiy hiyap. Ig keh madikte ku pariye wixwiy kane hiyap. Ig keh madikte inugikyenepwi gikiparakis. Ig keh madikte ahj detyepwi. Ig keh madikte kumadukenepwi inin hawkri. Madikte hawkri kehka gapit ig Uhokri gikamkayh. Madikte kehka gidahan.

¹⁷ Apit hawkri humaw ig ayipa ay. Madikte hawkri kamew ta gipitit.

¹⁸ Ig hawwata gapitminkis gihiyegapu. Wixwiy gihiyegapu wixwiy kewa gipitbe. Igme utewwiy. Ignewa pitatye keh ini gipit humaw. Ig atiwkekne kannikawka ariw miyaka. Ayge nikwe ig apitmin madikte.

¹⁹ Ignewa pahapwitewa Uhokri ay. Hennewa Uhokri gibetki henne.

Jesus Wages Madikte Hawkri Ta Apigkut Ku Samah Uhokri Gimawkan

²⁰ Gipitimpi ner gikamkayh ig Uhokri wages madikte hawkri ta apigkut ku samah gimawkan. Ig pisenwa akak madikte mbayka inugikya, ay amadgaya inin hawwata. Mmanawa ig gikamkayh wategbete madikte inin hawkri ahawkan awaku ku samah ig sukase gimig amin giyakni.

²¹ Ig hawwata ig wategbete uhawkanwiw gikak Uhokri. Minikwak wixwiw piyawakad giw Uhokri. Apim ini wixwiw siguhnig abet uhiyakemniwiw. Hawwata wixwiw siguhnig akak ku pariye ukehniwiw mbeyepye.

²² Henneme kuri ig wategbete uhawkanwiw gikak Uhokri awaku ku samah gidahan gih gihaptiyewa miyá amin giyakni. Ayge nikwe ig keh wixwiw ke wotbe wixwiw yumahbe utaraksanwiw aynesnima giwtrik Uhokri, ke wotbe wixwiw barewpitye yumahbe upathawniwiw.

²³ Ig keh wixwiw barewpitye henne awaku ku samah wixwiw kamaxwene ta gipitit Cristo. Henneme amawka ku wixwiw tipiknene gikak wixwiw ka isahkiswa giw. Amawka ku ini ukamaxwanwiw awaygye atiput madikte ku pariye ayta tuguhkiswiye uhiyakemniwiw. Amawka ku wixwiw ka tuguhkis ukamaxwanwiw gipititak Cristo. Yis kamaxwe ta gipitit minikwak ku aysaw yis timé inakni Uhokri ginetni gidahan. Kuri madikte hiyeg amadga wayk timepnekiwiye inakni ginetni. Kibeyne, nah Pol nah Uhokri giwatni adahan nah akkamnihni ta gitkis hiyeg.

Nah Uhokri Giwatni Yimin Yis Hiyeg Kane Judeyene-pwima

Ef 3.1

²⁴ Nah hiyepne mbeyne kuri awaku ku samah nah ekene inakni Uhokri ginetni ta yit yis hiyeg kane judeyene-pwima. Henneme ka sam. Nah bateke numinhu mmanawa nah makisune ini ku pariye Uhokri ikiswanaw ndahan. Mmanawa kuwis ig ikakse ndahan nah hiyepne mbeyne ke Cristobe. Nupithu hiyepne mbeyne gidahan Cristo gipit. Mmanawa Cristo gihiyegapu ignes kewa Cristo gipitbe.

²⁵ Ig Uhokri gimawkan nah wagahkisne Cristo gihiyegapu. Nikwe ig awahkisun adahan nah atak kannipwiye ta yibetit yis hiyeg ku pariye kane judeyene-pwima, kahadbe giwn hiyakan kabayhtiwa muwwapu.

²⁶ Ig muwaka yis hiyak ini gihiyakemni ku pariye hiyeg minikweknene kotenene hiyakte. Minikwak ig ka akki ini gihiyakemni henneme kuri ig ekkepni ta gitkis gihiyegapu.

²⁷ Ig muwaka madikte hiyeg hiyak ini gihiyakemni ku pariye minikwak hiyeg kotenene hiyakte. Ini gihiyakemni adahan ku samah Cristo msakwa ay upitwiw. In gihiyakemni kibeynewatnen kanenikiythanisima. Ku samah ig ay upitwiw nikwe wixwiw ipeg ta gipitit ku ig ikí gikiythani ta upititwiwnek.

²⁸ Nikwe usuh kinetihwene gimin Cristo ta gitkis madikte hiyeg. Usuh ikene gihiyakemnikis, usuh gikan-

nuhtenkis akak madikte uhiyakemni kahadbe igkis wageswepye kiyapwiyebetnawa, madikte gihiyakemnikis wadit apigkut ku samah Cristo gihiyakemni.

²⁹ Adahanikwa ini nah kannipwiye. Nah mpiksewne akak Cristo gannu ay nupithu, mmanawa ig ikí nannuh kiyesrad.

Numawkan Yis Hiyak Gihiyakemni Kabayhtiwa

Ef 1.17, 3.18; Fil 1.9

² Nukebyupwi, nah kaayhsima nuwakemni yidahan, gidahankis nerras hiyeg apitnenepwi paytwempu Lawdiséya, gidahankis madikte hiyeg ayge ku pariye nah kote patiptakte gikakkis.

² Numawkan yis iw yawaygyi. Numawkan yis pahatwowa yihiyakemni. Numawkan yis batekak pawtak. Numawkan yis hiyak Uhokri gihiyakemni kabayhtiwa kiyesrad kahadbe yis ipeg ta gipitit Uhokri kabayhtiwa. Ayge nikwe yis hiyak ini ku pariye Uhokri ka akki ta gitkis hiyeg minikweknepwi. Yis hiyak igyerwa Cristo.

³ Ignewa Cristo hiyakkis wotwiw madikte hiyakemniki ku pariye kibeynewatnen.

⁴ Nah awna inakni henne kahadbe yis ka kinikiswa ta gitkis nerras ku pariye awnenepwi ke wotbe ignes hiyakemniyepwibe.

⁵ Nah piyawakad yiw henneme nuyakni ayge yimun. Nah bateke numinhu ku samah nah hiyakni ku yis wewnene wadit, yis kamaxwenene kabayhtiwa ta gipitit Cristo.

Msakwanay Kabayhtiwa Akak Yikamaxwan Ta Gipitit Cristo

⁶ Ig Cristo Jesus ignewa Ukiparawiy. Yis kuwis amerepri kabayhtiwa. Kuri nikwe wewnabay pahapwiwa gikak takunipti.

⁷ Kamaxwanay ta gipitit Cristo kabayhtiwa hawwata ku samah ah ahampabet mutuhwa kabayhtiwa waykekut. Aymuhwanay akak gihiyakemni. Msakwanay kabayhtiwa akak ini yikamaxwan ku samah yis kuwis kannuhka. Ka yi isahkisni aynesnima. Amun ini kabayhanay Uhokri akak madikte yibetki.

⁸ Pukuhpawnabay gapitkis ku pariye hiyeg ayta yikinetni akak gidahankiswa gihiyakemnikis ku pariye kane kibeynema waditnepyenen. Inakni gihiyakemnikis pes giwntakkis hiyeg gihiyakemnikis amadgayapu inin. Hawwata in pes giwntakkis nerras wapityempu ku pariye kumadukanepwi inin hawkri. In ka giwntakma Cristoma.

⁹ Mmanawa ig Cristo iggi pahapwitewa Uhokri ay.

¹⁰ Nikwe ku samah wixwiw pahapwiwa gikak Cristo, wixwiw yuma ariknawnama muwekne wotwiw akiw. Ikeypi kuwis. Mmanawa ig Cristo apitmin madikte wapityempu gikiparadkis. Ig apitmin madikte kumadukanepwi inin hawkri.

Uhiyakemniwiy Ke Wotbe Miyá Kannikaw Payak Gikak Cristo

Rom 6.3; Gál 2.19, 5.24

¹¹ Madikte awaykemni ku pariye judeyepwi igkis hiwhka gipitkis adahan arakak ku ignes Uhokri gihiyegapu. Wixwiyme ku pariye inyerwa gihiyegapu in ke wotbe wixwiw hawwata hiwhkabe upitwiye. Henneme kawki gapitkisma hiyeg amadgayapu inin. Ku samah wixwiw pahapwiwa gikak Cristo, ignewa Cristo hiwh uhiyakemniwiy minikweknene apititak uyakniwiy kahadbe upitwiw ka isaksaw nit akiw.

¹² Wixwiw ka muwaka hiwh upitwiw mmanawa ku akak inin wixwiw kew ahakwat un adahan arekhetni ku wixwiw Uhokri gihiyegapu. Ku samah wixwiw huwiki-swika ahakwat un, amun ini wixwiw amepene ini ku uhiyakemniwiy amadgaya inin in ke wotbe in apuhpikabe payak gikak Cristo in ke miyapibe ayge gikak. Hawwata akiw ku samah wixwiw iyak ahakwatak un, amun ini wixwiw amepene ini ku uhiyakemniwiy nukune in ke wotbe in kannikaw payak gikak Cristo. In kannikaw henne awaku ku samah wixwiw kamaxwa ta gipitit Uhokri adahan ig kannikasin hawwata ku samah ig kannikase Cristo ariw gimiremni.

¹³ Hennewa nukebyupwi, minikwak ke wotbe wixwiw miyarapyebe giw Uhokri awaku utaraksanwiw gikak, awaku ku samah wixwiw kumadukasaw arit uhiyakemniwiy amadgaya inin abetki. Henneme, kibeyne ig Uhokri ke wotbe ig kannikasawiybe ariw miyaka ig keh wixwiw aymuhwa akiw payak gikak Cristo. Mmanawa ig kuwis bayahminepwiw ariw madikte utaraksanwiw.

¹⁴ In ke wotbe madikte utaraksanwiw tamak amadga pahak kagta. Hawwata in tamak ku pugamawka wixwiw miyarap apatra ini utaraksanwiw. Igme Uhokri mehpin madikte. In ke wotbe ig deddehpin aminat Cristo giyakni adahan in yuma ay akiw.

¹⁵ Amun ini nikwe ig pisenwe akak gidatnikis nerras wapityempu gikiparadkis nerras kumadukanepwi inin hawkri. Ini Uhokri gikehni in ka ayamawna. Kuwis ig akki giwtrikneswa madikte hiyeg ku samah Cristo wanegbete wapityempu gihawkankis akak ku samah ig umahkiswe udukwenaprikwiw amin giyakeni.

Judeyepwi Gikumadukankis In Ke Cristo Ganmapbe

Eb 10.1

¹⁶ Nikwe ka yi muwaka iha giwnkis nerras hiyeg ku pariye awna yit: "Yis ka Uhokriyanpuma, mmanawa yis ax im ku pariye ka kabay adahan wis ax, yis higá hgapka ku pariye kawmata kabay. Yis ka Uhokriyanpuma, mmanawa yis ka fetya ukakhu gidahan Uhokri. Yis ka Uhokriyanpuma, mmanawa yis ka kiyatha samdi yis kawmata kiyatha ameremnit."

¹⁷ Inakni kumadukaki amadgaya inin in ka kawih udahanwiw ku akak inin. In ke pahapwibe ig waywe ganmap pitatyempi gapit. Ganmap ka ignema ig awayg. In he arekhetninen adahan ku pariye nemnikumpiye. Inakni judeyepwi gikumadukankis in hawwata in he arekhetninen gidahan Cristo ku pariye

nemnikumpiye. Kuwisme ig Cristo danuh. Nikwe ini ku pariye kene ganmapbe in ka ariknawna wotwiw akiw.

Ka Ba Yi Kumadukasa Yihiyakemni Ta Gitkis Hiyeg Gihiyakemnikis Amadgaya Inin

Mt 7.15; Rom 16.17; 1 Kor 12.3; 2 Kor 11.1; Gál 1.8; Ef 4.14, 5.6; 2 Ped 2.1; 1 Jo 4.1; Judas 4

¹⁸ Ka yi muwaka iha giwnkis nerras hiyeg ku pariye awna yit: "Amawka yis hiyapkis mbeyne arit yipit gidahan Uhokri. Amawka yis adohepka ahji. Ku yis ka keh henne yis biyuk. Nah hiyakni mmanawa narisun akki nuthu henne." Ku yis iha inakni gihiyakemnikis, nikwe yis biyuk akak ini kabayka ku pariye Uhokri ikekere yit. Nerras hiyeg ikawnamahkis ke wotbe igkis hiyakemniyepwibe henneme Uhokri gihiyakemni yuma ay gimunkis. Gihiyakemnikis he amadgayanen inin.

¹⁹ Igkis ka pahapwiwatma gikak utewwiw Cristo. Wixwiyme Cristo gihiyegapu wixwiw pahapwiwa gikak. Wixwiw kewa gipitbe. Igme kewa utewwiwibe. Giwnteknewa wixwiw ke wotbe hamehbetakibe ta gipitit. Wixwiw ke wotbe wanakihkabe pawtak gikak akak gidahanwa gikisut akuwatnibdi. Ayge nikwe ignewa keh wixwiw aymuhwa. Ig keh wixwiw aymuhwa akak hiyakemniki inyerwa giwntakwa Uhokri.

Ka Akakma Umapuswanwiw Akak Ukehbetanwiynen-watma Wixwiw Barewpathaw

Gál 3.3, 5.2; Ef 2.8; Fil 3.9; 2 Tim 1.9; Titu 3.4

²⁰ Wixwiw uhiyakemniwiy amadgaya inin in ke wotbe in kuwis miyabe payak gikak Cristo. Mmanawa in ke wotbe in ay gipitbe Kiyapwiye Jesus amun ini ku samah ig umahkiswe minikwak. Nikwe wixwiw ka kumadukasaw arit inakni hiyakemniki akiw. Wixwiw isamtaw ariw wapityempu ku pariye kumadukenepwi inin hawkri. Kuri nikwe mmah yis ikewne ke wotbe yihiyakemni minikweknene adukwenewa aybe? Mmahki yis ihpene giwnkis nerras ku pariye awna yit: ²¹ "Ka muwaka ax ini im. Ka muwaka ewhin. Ka muwaka daxni aynesnima."

²² Inakni yuwit giwntakkis hiyeg gihiyakemnikis amadgaya inin. In he awna adahan arikna ku pariye he mpiyepyenen in ka parak abet uhiyakemniwiy. Ku aysaw wis axwin kuwewa akiw wis ahinaprikupin. In yuma akiw. Ka innema keh wis patehwepye giwtrik Uhokri.

²³ Nerras ku pariye ihpenepwi inakni gikumadukan-kis, nawenétke hiyeg ikiygikis ku igkis hiyak Uhokri kabayhtiwa bawa he gikanmakisnen. Igkis mpiksaw iha ariwn arakembet kumadukaki. Igkiswa hiyapkis mbeyne arit gipitkis adahan gipewkankis igkis madiptasewne ariw gitaraksankis. Gitkis amun ini igkis tuwatasewnes gitiput Uhokri. Bawa waditnepyenen. Ka innema umaptenten ariw wis patahwa.

Wewnay Akak Hiyakemniki Inugikyene

3 Wixwiw uhiyakemniwiy nukune in ke wotbe in kuwis kannikaw payak gikak Cristo. Kuri nikwe uyay mpiksaw wew akak hiyakemniki inugikyene. Mmana-

wa ig Cristo kuri ig ayhtëhan inugik. Ig kumadukene ayge gihumwa Uhokri ayge amun ini iwetrit ku pariye kanenikiythanisima kihehaptak.

² Nikwe uyay ka ipegmina uhiyakemniwiw amin ku pariye amedgenema inin. Uyay ipegmina uhiyakemniwiw amin ku pariye ayhtë inugik.

³ Mmanawa wixwiw ke wotbe wixwiw kuwis miyá ariw inin hawkri. Wowskawniwiw kuri ayhtë gimun Cristo ayhtë gimun Uhokri ku kiney hiyeg amadgayapu inin kotenene hiyapte.

⁴ Henneme aysawnemenek ignes hiyapnek. Ignewa Cristo udehetniwiw. Aysawnemenek ig hiyapkiswa ta gitkis madikte hiyeg. Ayge wixwiw hawwata hiyapkiskane payak gikak kaukiythaniwiysima akak gikiythani.

Umahkisnay Yihiyakemni Amadgaya Inin

Ef 4.17; 1 Ped 4.7

⁵ Nikwe umahkisnay ini yihiyakemni amadgaya inin ta git Uhokri. Ka yi muwaka ipeg adahan mahayakemniki, patahwaki, sigiska, kinikwaki. Ka yi muwaka miyarhaw arit ariknawnama amedgene inin. Ku yis miyarhaw arit pahat arikna, amun ini yis pi batekte akak ini arikna mapiy giw Uhokri.

⁶ Uhokri ka batek akak ini patahwaki. Aysawnemenek hiyeg ku pariye patahwa henne ku pariye ka ihpenepwima giwn ignes ipukepkanek hampa arimkanit biyukwiki.

⁷ Minikwak yis hawwata patahwa henne. Yis wewnete akak nerras kane Uhokriyanpuma gihiyakemnikis.

⁸ Henneme kuri yis ka hennema akiw. Nikwe miniw-pinay ariw madikte patahwaki. Ka yi muwaka msakwa dagawnawbetnama akiw. Ka yi muwaka kamabyanaw akiw. Ka yi muwaka iki iwetrit arit amiyhawka arit kanumtaksi. Ka yi muwaka isaksa pahatnama yuwit mbeyepye pes yibiyaptak.

⁹ Ka yi muwaka kinisak pawtak akiw mmanawa kuwis yis padeke yihiyakemni amadgaya inin payak akak ni-kehni.

Kawihminawnay Akak Yihiyakemni Nukune

Rom 12.2; Ef 4.23; 1 Tess 4.1; 1 Ped 2.11

¹⁰ Kibeyne, kuwis yis kawihminaw akak yihiyakemni nukune. Ini yihiyakemni nukune in aymuhwene akak Uhokri gihiyakemni juktah ku aysaw in wageswanek ta apigkutaprikut ku samah gihiyakemni. Mmanawa ignewa ahumten ini uhiyakemniwiw nukune.

¹¹ Wixwiw kadahan pahatwowa uhiyakemniwiw pawtak kuri. Ka sam ini uwaypukawiy. Ku pariye hiyeg judeyene, ku pariye hiyeg kane judeyenema, ku pariye hiwhka gipit, ku pariye kane hiwhkama gipit, ku pariye yumanene gikiythani, ku pariye ahaprikune, ku pariye ibukti, ku pariye kane ibuktima, wixwiw pahatwowa uhiyakemniwiw kuri. Ka sam ku pariye uwaypukawiy. Ignewa Cristo sam. Ig madikte ta wotwiw. Gihiyakemni ay upitwiw madikte.

¹² Wixwiw Uhokri gibetkipu. Wixwiw barewpityepwi giwtrik Uhokri. Ig batek ukakwiw. Nikwe uyay kawihminaw akak gihiyakemni. Amnihaknay, kehmay kabayka

pawtak. Ikawmay tuwatapye huwipagapye. Kiyakni-hwanay pawtak.

¹³ Ka yi muwaka kiyimwihwa akak hiyeg gitaraksankis. Bayahminanay nerras ku pariye taraksapye yikak hawwata ku samah Ukiparawiy bayahminawiy.

Uyay Pasamrak Pawtak

¹⁴ Nukebyupwi, wewnay akak Uhokri gamnihra ay yipit. Yuma hiyakemniki kabayte ariw ini. Ininewa keh wixwiw pasamrak pawtak kabayhtiwa.

¹⁵ Isaksanay Cristo kisepyih yiyakni adahan yis pasamrak pawtak takunipti. Adahanikwa ini ig Uhokri humekwewiy ta gimkat. Mmanawa wixwiw Cristo gipit. Amawka wixwiw pasamrak pawtak nikwe ke pahapwi hiyeg giwanbetbe. Kabayhaknay pawtak. Kabayhanay Uhokri apanenekwa.

Paknay Apat Gidahan Uhokri

Ef 5.19

¹⁶ Kamaxnay Cristo giwn kabayhtiwa abet yihiyakemni. Kannuhaknay, hiyakemnihaknay pawtak akak madikte Uhokri gihiyakemni. Kannuhaknay amin ini gihiyakemni yapanukwey hawwata. Paknay apat kanumne Uhokri. Paknay apat kiyathene Uhokri. Paknay akak Uhokri Gitip. Kabayhanay Uhokri yapanukwey apititakwa yiyakni.

Awnanay Gikak Jesus Gihiyakemni

¹⁷ Madikte ku pariye yis keh, kehribay gikakwa Kiyapwiye Jesus gihiyakemni. Madikte ku pariye yis awna, awninabay gikakwa Kiyapwiye Jesus gihiyakemni. Kabayhanay Wigwiw Uhokri akak gihiyakemniwa Kiyapwiye Jesus.

Ihpaknay Pawtak

Ef 5.22; 1 Ped 3.1

¹⁸ Yis tinogben, ihpanay yigihgi giwn kabayhtiwa ku samah Ukiparawiy ikiswanaw yidahan.

¹⁹ Yisme awaykemni, amnihnay yihayo. Ka yi muwaka kanaktinama gukakkis.

²⁰ Yisme bakimnay, ihpanay madikte yig giwn. Ihpanay yinag guwn madikte. Hennewa Uhokri ikiswanaw yidahan. In keh ig batek.

²¹ Yisme awaykemni, ka yi muwaka keh yikamkayh kanaktinama yikak. Ku nawenétke yis tuguhkis gawaygyikis.

²² Ku aysaw yis kannipwiye gidahan pahapwi amedgene inin, ihpanay giwn. Ihpanay madikte giwn. Ka yi muwaka ikaw kema pahapwima giwtrik gikipara ig kannipwiye, giharaprikme ig ka kannipwikere. Ka yi muwaka kannipwi adahannenwatma hiyeg amadgaya inin batek yikak. Ihpanay giwnkis apititak yiyakni awaku yis kiyene Ukiparawiy.

²³ Ku pariye yis keh, kehribay akak madikte yibetki. Kannipwinay ke gidahanbe Ukiparawiy Uhokribe, ke wotbe yis ka kannipwiye gidahan hiyegma amadgaya inin.

²⁴ Mmanawa aysawnemenek igwa Ukiparawiy Uhokri yikatiwnihpitninek ariwntak ini kabayka ku pariye ig darihne udahanwi ayhté inugik. Mmanawa Cristo ignewa yikipara ku kadahan yis kannipwiye.

²⁵ Henneme ku pahapwi ka keh kabayhtima gidahan Ukiparawiy, ig utí gitiwni pakekunawa akak ini gikehni. Ig Uhokri ka mpiyasa pahapwinama gikehni hennewatma.

4 Yisme ikiparatpiyene, amawka ku yis keh kabayhtiwa gikakkis yihiyegapu, yis apuriwgikis kabayhtiwa. Mmanawa ayhté inugik yis kakiparanata gikakkis yihiyegapu.

Piriyepkawney Takunipti

Mt 7.7; Lk 11.8, 18.1; Ef 6.18; 1 Tess 5.17; 1 Tim 2.1

² Ikatuswanay apanenekwa arit piriyepkawka. Ka yi muwaka ehwa nikak. Kabayhanabay Uhokri abet ini yipigyepekawni.

³ Uyay piriyepkaw udahan hawwata, adahan Uhokri woka ahin udahan adahan usuh ka mpithaka adahan usuh ekkene giwn. Kahadbe usuh ik adahan ekkene inakni inetit gimin Cristo ku pariye minikwak hiyeg kotenene hiyakte. Mmanawa ku apim inin nah ay agiku parakseket awaku ku samah nah ekkene inakni inetit.

⁴ Piriyepkawnbay ndahan adahan nah akkamnihni huwewehe ku samah Uhokri gimawkan nah keh.

Kinetihwanabay Gimin Jesus Takunipti

Ef 5.15; 2 Tim 4.2; 1 Ped 3.15

⁵ Wewnabay hiyakemun gikakkis hiyeg ku pariye kane Uhokriyanpuma. Ka yi muwaka biyuxsa pahaynama hawkri adahan yis kinetihwa gitkis hiyeg gimin Cristo.

⁶ Kinetihwanabay huwipagepye kabayhtiwa gikakkis akak maguye yuwit. Ayge nikwe yis hiyak ku samah yis kaytwa madikte hiyeg gayapnikis akak kibeyne hiyakemniki.

Nah Awahkiste Tíkiku Gikak Onésimu Yimin

⁷ Kuri nah awahkis kiyapwiye Tíkiku yimin. Ig ukebyi kibeyne. Ig kabipwiye kannipwi gidahan Ukiparawiy payak nukakhu. Ku aysaw ig danuh atere, ig akki yit madikte ku samah nuwskawni ay.

⁸ Adahanikwa ini nah awahkisri atere. Hawwata nuwawkan ig iwasene ku samah yiwskawni ayge ig ikene yawaygyi.

⁹ Nah hawwata nah awahkis iggi kiyapwiye Onésimu gihapti. Ig ukebyi kibeyne kabipwiye. Ig yaytak yis kolosiyenepwi. Ig gikak kiyapwiye Tíkiku igkis akki yitnek madikte ku pariye danuh atan.

Usuh Awahkis Kabayka Yimin

¹⁰ Ig kiyapwiye Aristárku ku pariye ay agiku parakseket payak nukakhu ig awahkis kabayka yimin. Kiyapwiye Barnabé giwaygyi kiyapwiye Markus ig hawwata awahkis kabayka yimin. Ku kiyapwiye Markus danuh aterenek, amapanigbay kabayhtiwa ku samah nah kuwis awna yit.

¹¹ Ig kiyapwiye Jesus Justus hawwata awahkis kabayka yimin. Igkis mpanmawa judeyenepwi ku pariye kannipwiye gidahan Uhokri gikumadukan ay nukakhu. Igkis ikenes nawaygyi kaayhsima.

¹² Ig kiyapwiye Epafra hawwata awahkis kabayka yimin. Iggi hawwata kannipwiye gidahan Cristo Jesus. Ig hawwata yaytak. Ig piriyepkewnene yidahan apanenekwa akak madikte giwakemni. Ig piriyepkaw adahan yis kamaxwa ta gipitit Uhokri kabayhtiwa. Adahan yis kamax madikte ku pariye Uhokri ikiswanaw yidahan. Adahan yis apigkutaprik ku samah Uhokri gimawkan.

¹³ Hennewa ig mpiksaw kaayhsima yidahan. Hawwata ig mpiksaw kaayhsima gidahankis hiyeg ayhté apit paytwempu Lawdiséya ayhté apit paytwempu Hiyerápolis.

¹⁴ Ig kiyapwiye Lúkas ig mekseh kibeyne, ig hawwata awahkis kabayka yimin payak gikak kiyapwiye Démas.

¹⁵ Wani ukebyupwiye Jesus gihiyegapu ayhté paytwempu Lawdiséya kabay ndahan. Wani kiyapuno Ninfakabay ndahan payak gikakkis nerras Jesus gihiyegapu ku pariye lammisya ay gupineku.

¹⁶ Nukebyupwi, ku aysaw yis pisenwa yipegbohan inin ukagtan, uyay akkin ta gitkis Jesus gihiyegapu ayhté apit paytwempu Lawdiséya ku aysaw igkis pahadgupu lammisya. Igkisme akki yit gikagtankis ku pariye kuwis nah awahkise giminkis.

¹⁷ Wani kiyapwiye Arkippu ikí gitew ta git Uhokri ganipwi, adahan ig keh madikte ku pariye Uhokri gayapni git.

¹⁸ Kuri nahwa Pol anniri inin yuwit buttitnene akak nuwakuwaha. Nennepe ka anniri inin. Kiyenanubay ku samah nah ay agiku parakseket. Uhokri gabay yikaknek.

1 Tessalonisenses

Inin kagta awahkiska gapit Uhokri giwatni amekene Pol. In awahkiska giminkis Jesus gihiyegapu apitnenepwi paytwempu Tessalônika. Igkis hiyapkiska kaayhsima mbeyne gitkis awaku gikamaxwankis gipitit Kiyapwiye Jesus.

Ig amekene Pol ikene gawaygyikis adahan igkis tipiknenes gikak Uhokri. Ig akkamnih gitkis ku samah Kiyapwiye Jesus gidawnhan inugiktak adahan iwepye gihiyegapu.

Usuh Awahkis Inin Kagta Yimin

1 Nah Pol gikak kiyapwiye Sílas, kiyapwiye Timótyu, usuh awahkis inin kagta yimin yis Jesus gihiyegapu tessaloniyenepwi. Kibeyne, yis pahapwiwa gikak Wigwiy gikak Ukiparawiy Jesus Cristo. Ig Uhokri gabay yikaknek. Ig kariswehse yiyakninek.

² Usuh kabayha Uhokri yidahan apanenekwa. Usuh priyepkewnenekwa yidahan apanenekwa.

³ Ku aysaw usuh priyepkaw ta git Wigwiy Uhokri, usuh kiyé apanenekwa ku samah yikamaxwan keh yis kannipwiye gidahan Uhokri. Usuh kiyé ku samah yis kannipwiye gidahan akak madikte yibetki mmanawa yis batek gikak kaayhsima. Usuh kiyé ku samah yis ka isahkis yikamaxwan aynesnima mmanawa yis wahepnenekwa Ukiparawiy Jesus Cristo ku aysaw ig danuhnek.

Wixwiy Igyerwa Uhokri Gikanyanpu

Mt 12.50, 22.14; Jo 15.16; Rom 8.29; Ef 1.4; 2 Tess 2.13; 2 Tim 1.9; 1 Ped 2.9

⁴ Nukebyupwi, usuh hiyakni ku ig Uhokri batek yikak ig kaniyepye adahan yis humaw gihiyegapu.

⁵ Mmanawa minikwak ku aysaw usuh pitatye ekke Uhokri ginetni ta yit, in kawki he inetitnenwatma ta yit henneme in danuh yit akak Uhokri gidatni. Apim ini yis hiyakni ku inakni unetni ku in inyerwa mmanawa ig Uhokri Gitip akki yit henne. Hawwata yis hiyakni ku in inyerwa mmanawa yis hiyap ku samah Uhokri wagese usuh. Usuh humaw ke abekteybe yit adahan ku samah Uhokri gihiyakemni mmanawa usuh batek yikak kiyesrad.

⁶ Yis hiyapni henne, yis ikaw hawwata ke usuhbe hawwata ke Kiyapwiye Jesusbe. Yis amapa Uhokri giwn akak ini batekka ku pariye Uhokri Gitip ikí ta yipitit. Yis hiyapkiska mbeyne yit apatra ku samah yis amapin henneme in ka sam ta yit. Yis amapin akak batekka.

⁷ Ayge nikwe yis humaw gikannuhtenkis nawenépwi hiyeg Jesus gihiyegapu adahan igkisme ikaw hawwata ke yisbe. Kibeyne, madikte Jesus gihiyegapu ayge apit Masedôniyamnaw hawwata gihiyegapu ayhté apit Grésiyamnaw igkis hiyapni yikamaxwan henne, igkis kamaxwa gipitit Kiyapwiye Jesus hawwata ke yisbe.

⁸ Kibeyne, Uhokri giwn kuwis pes yiwntak muwwapu ta gitkis nawenépwi hiyeg. Ka inenwatma Masedôniyamnaw akak Grésiyamnaw henneme muwwapu. Muwwapu hiyeg timá yak ku samah yikamaxwan ta gipitit Uhokri. Ku kit usuh danuh hiyeg ayge igkitnes kinetihwa wothu amin ini yikamaxwan.

⁹ Igkiswa akka wothu ku samah yis amapa usuh kabaynawa. Igkiswa akka wothu ku samah yis wages yihiyakemni ariw yiwohkiga ahehpakti batakkarad adahan yis wewne gikak igyerwa Uhokri ku pariye ipegnene. Igkis akka wothu ku samah yis kehne gibetkinen.

¹⁰ Igkis akka wothu ku samah yis wahepnenekwa Uhokri gikamkayh gidawnhan inugiktak. Ig Kiyapwiye Jesus ignewa Uhokri gikamkayh. Ignewa Uhokri kannikasepri ariw miyaka adahan apanenekwa ig ka miyá akiw. Ignewa ku pariye keh Uhokri hiyá wixwiy kewa kibeynepwibe giwtrik adahan aysawnemenek wixwiy ka ipukepkama hampa arimkanit biyukwiki.

Usuh Akki Uhokri Giwn Yuma Kiniska Nibet

2 Kor 1.12, 4.1, 5.11

2 Nukebyupwi kibeynepwi, kaayhsima hiyeg awna uminhu ku usuh kinisekeputnepwi. Bawa ka hennema, nukebyupwi. Yiswa hiyakni ku samah inere wowskawni ayge yibet in ka waditnepyenenma, in keh yis uti kaayhsima kabayka.

² Apit usuh danuh atere usuh mpiyenete apitiw paytwempu Filipus. Yis kuwis hiyak ku samah hiyeg ayge arewha wothu. Apim ini usuh kaayhsima hiyapkiska mbeyne wothu. Henneme ka sam. Ku samah usuh danuh atere yit, ig Uhokri iké wawaygyi adahan usuh kinetihwene ta yit akak madikte ubowka. Hiyawa upetunyapu siguhe usuh akak gihawnakis henneme usuh udukwenewa ekkenene yit Uhokri ginetni.

³ Apim ini usuh akki yit yuwit inyerwatnene. Usuh ka ayta ekkenema yuwit taraksebetnama. Kawki usuh ayta yit adahan arewhepyema yit, iné adahan yikinsepnama.

⁴ Henneme usuh ayta yit awaku Uhokri kaniy usuh ig awahkis usuh atere adahan ekkene ginetni yit. Usuh ka aharitnema hiyeg amadgaya inin adahan igkis batek ukakhu. Usuh aharitne igwa Uhokri ku pariye hiyak

madikte ku pariye ay abet uhiyakemni adahan ignewa batek ukakhu.

⁵ Usuh danuh atere yit, usuh ka kinistay akak barewye yuwit he ukehbetannen adahan yikinsetni. Yiswa hiyakni kabayhtiwa. Usuh ka ayta yikinseptenma adahan usuh aharitnema yikakurama. Igwa Uhokri hiyakni ku usuh ka keh henne yikak.

⁶ Usuh ka aharitnema yis kiyatha usuh. Usuh kawna-ta aharitnema nawenépwi hiyeg kiyatha usuh.

⁷ Henneme kis adahan yis kiyatha usuh mmanawa usuh Cristo giwatnipwi. Ka sam. Usuh ikaw huwipagepye yikak hawwata ke pahapu tinobe apuriwno gukamkayh akak madikte gubetki.

⁸ Usuh batek yikak kaayhsima mpiynepepye. Nikwe kawki inenwatma usuh ikí yit inakni Uhokri ginetni, henneme hawwata akiw usuhwa ikaw ta yit.

⁹ Nukebyupwi, ba yis kiyenema ku samah usuh kanipwiye kaayhsima ku aysaw usuh ayge yibet? Usuh kannipwiye adahan upithu pase kabutnewka mataytak juktah msanpiwka kahadbe usuh ka ikí awiyka yihamadgat adahan usuh ax yimana. Mmanawa ku aysaw usuh ekkene yit ini kibeyne inetit giwntak Uhokri, usuh ka axkere yiduhyamadga aynesnima.

¹⁰ Ku samah usuh ayge yibet yis Jesus gihiyegapu, usuh ikaw Uhokriyanbetnewa. Usuh mpiksaw wew wadit, kiyate. Umawkan usuh ka taraksa yikak aynesnima. Yiswa hiyakni kabayhtiwa. Uhokri hiyakni hawwata.

¹¹ Apim ini usuh hiyak yikak kewa pahapwi igtibe ig hiyak gikakkis gikamkayupwibe.

¹² Usuh ikene mpuse yihiyakemni. Usuh ikene mpuse yawaygyi. Usuh ayepne yit adahan yis hawwata ikaw Uhokriyanbetnewa. Mmanawa ignewa Uhokri humekwey adahan yis kawih gikumadukan adahan yis kawih gikiythani.

Ku Samah Yis Amapa Uhokri Giwn, Mbeyne Hiyapkiska Yit

¹³ Nikwe usuh apanenekwa kabayha Uhokri adahan ku samah yis timap inakni Uhokri ginetni ku pariye usuh ekke yit, yis amapin kabayhtiwa. Yis amapin ka kema hiyeg amadgayapu inin giwnkisma. Yis amapin Uhokriyerwa giwn. Hennewatbaki in. In inyerwa Uhokri giwn. Ku samah yis ihpene inakni Uhokri giwn, in tipknene wagahkisnene yihiyakemni.

¹⁴ Hawwata akiw, nukebyupwi, ku samah yis ihpene inakni giwn, abetiwiw ini nikwe mbeyne hiyapkiska yit. Yis hiyepne mbeyne kuri kewa madikte nerras Uhokri gihiyegapu ayhté apit Judeyamnaw ku pariye kamaxwenepwi ta gipitit Cristo Jesus. Yisme hiyepne mbeyne giwakukis yiyakipwi hiyeg ku pariye kane judeyene-pwima hawwata ku samah igkis hiyeg judeyene-pwi igkis hiyepne mbeyne giwakukis giyakipwikis judeyene-pwi.

¹⁵ Nerras judeyene-pwi kane kamaxwanepwima igkis umehe Ukiparawiy Kiyapwiye Jesus hawwata ku samah gahawkripwikis umahape Uhokri gawnepepu pitatyepwi. Kurime igkis arewhe wothu usuh Uhokri giwatni-

pwi. Amun ini igkis humaw Uhokri gipetunyapu igkis humewne gipetunyapukis madikte hiyeg.

¹⁶ Mmanawa igkis mpithepye usuh adahan usuh ka kinetihwa ta gitkis hiyeg kahadbe ignes isamtaw ariw gipathawnikis adahan igkis danuhne git Uhokri. Juktah igkis mpithepye usuh adahan usuh ka kinetihwa gitkis hiyeg ku pariye kane judeyene-pwima. Akak ini igkis wagahkisne gitaraksankis akiw. Ig Uhokri ka batek akak ini gitaraksankis aynesnima. Aysawnemenek ig hiyak gikakkisnek akak madikte gihawna.

Yis Keh Usuh Bateke Uminhu

¹⁷ Nukebyupwi, usuh kote ayipwite utepkemni ayteke yiwntak henneme ayipa kuwis usuh kadni yiharit kaayhsima. Usuh piyawakad yiw kuri henneme uyakni adukwenewa ayge yibet. Usuh kadni yiharit mpiynepepye, usuh kaayhsima hiyepkere yihepka akiw.

¹⁸ Nah Pol battukewnene kibereput adahan nah hiyá ba usuh diyuh atere akiw henneme Satanás mpithe usuh.

¹⁹ Usuh muwaka darihwak yikak akiw mmanawa yisnewa ikí wothu wawaygyi yisnewa keh usuh bateke uminhu. Aysawnemenek ku aysaw Ukiparawiy Jesus danuh atan akiw, nikwe usuh kabayhay ay gipetun akak madikte ubetki.

²⁰ Mmanawa usuh batek kinetihwa yimin, usuh bateke uminhu yikak.

Amakohnokwa Usuh Awahkis Timótyu Atere Iwasapyi

3 Uyakni ka karisawnama mmanawa usuh ka hiyak ku samah yis mpiya ayge. Nikwe usuh ahegbete unetni adahan usuhme msakwa ay apit inin paytwempu Atenas, ² igme ukebyi kiyapwiye Timótyu atere iwasapyi. Ig kannipwiye gidahan Uhokri payak ukakhu adahan ig ekkene gitkis hiyeg inakni kibeyne inetit gidahan Cristo. Usuh awahkiswig adahan ig ikene yawaygyi adahan ig wagahkisne yikamaxwan.

³ Kahadbe ini yihiypan mbeyne in ka dunih yawaygyi. Mmanawa amawka ku wixwiw Jesus gihiyegapu hiyá mbeyne. Hennewa Uhokri ikiswanaw udahanwiw.

⁴ Amakohnokwa ku aysaw usuh ayge yibet, ayipa usuh akki yit ku wixwiw hiyá mbeynenek. Kuri in kuwis danuh. Yis kuwis hiyapni kuwis.

⁵ Awaku ini mbeyne nah kiyimare. Inneki keh nah awahkis kiyapwiye Timótyu atere yimin. Ku samah nuyakni ka karisawnama, nah awahkisri adahan ig iwasapyi ku samah yikamaxwan ayge. Nah apise yikak ku nawenétke Satanás mategbete yihawkan. Waké ig keh hennebe, nikwekam madikte wannipwi umapuswan ayge yibet in waditnepyenenkam.

Timótyu Ewk Wothu Kibeyne Inetit Yimin

⁶ Kibeyne, kuhwekwa ig kiyapwiye Timótyu diyuhe ayteke yiwntak. Ig ewk wothu kibeyne inetit yimin. Ig akki wothu ku samah yis yidukwenewa batek gikak Uhokri, yis yidukwenewa kamaxwenene ta gipitit. Ig

akki wothu ku samah yis kiyene usuh akak batekka yis kadni uharit hawwata ku samah usuh kadni yiharit.

⁷ Nukebyupwi, usuh timé yak henne, in iké wawaygyi akiw. Usuh ay abet kiyimwiki mbeyne henneme usuh timé yak ku samah yis kamaxwenene kabayhtiwa gipitit Uhokri in iké wawaygyi akiw.

⁸ Ku samah yis kamaxwenenekwa ta gipitit Uhokri, ini ikene umakniwni.

Usuh Piriyepekwenekwa Yidahan

Ef 3.14; Kol 1.9; Fil 1.9; 1 Tess 5.23; 2 Tess 1.11, 2.16

⁹ Kibeyne gidahan Uhokri. Usuh kabayhig yidahan kaayhsima. Usuh batek uminhu yikak mpiyenepepeye giwtrik Uhokri.

¹⁰ Takunipti usuh piriyepekaw apititak uyakni adahan usuh hiyepkere yihepka akiw, kahadbe usuh kannuhyi amin ku pariye hiyakemniki yis kote kannuhte amin yikamaxwan.

¹¹ Wigwiy Uhokri gikak Ukiparawiy Jesus igkis woka ahinne adahan usuh danuh atere yit akiw.

¹² Ig Ukiparawiy wagahkis yamnihranek. Ig keh yis pi batekakte pawtak akiwnek yis pi batekte gikakkis madikte hiyeg akiw. Umawkan yis batek gikakkis kiyesrad hawwata ku samah usuh batek yikak.

¹³ Akak ini ig ikene yawaygyi adahan yihiyakemni msakwa adukwenewa barewbetye. Ayge nikwe aysaw-nemenek ku aysaw ig Ukiparawiy Jesus danuh atan akak madikte gihiyegapu, apim ini yis kahayak barewpitye ay gipetun Wigwiy Uhokri. Apim ini nikwe yis yumahwa yipathawni aynesnima giwtrik.

Ka Ba Yi Daxtasaw Arit Powkemniki

Rom 12.9, 13.13; 1 Kor 6.12; Gál 5.19; Ef 5.3; Kol 3.5; Judas 4

4 Nukebyupwi, usuh kuwis akki yit adahan ku samah amawka wixwiy wew kehnenekwa Uhokri gibetki. Kibeyne, nukebyupwi, yis kuwis wewne henne. Henneme kuri usuh ayá yit giwaprik Kiyapwiye Jesus adahan yis wewne pi kabayte akiw.

² Mmanawa yis hiyak inakni Kiyapwiye Jesus gikumadukan ku pariye usuh kuwis akki yit.

³ Usuh akki yit ku ig Uhokri muwaka yis msakwa barewpitye. Ig ka muwaka yis daxtasaw arit powkemniki.

⁴ Ig muwaka madikte awayg kamax gidahankiswa gihayokis akak gihiyakemnikis barewbetye. Ig muwaka igkis kiyatigkis kabayhtiwa.

⁵ Ig ka muwaka igkis arewatigkis kema nerras hiyegma ku pariye kane ikaw ta git Uhokri.

⁶ Amawka yuma pahapwinama awayg kikebyi gihayo. Ku ig miyatig henne, in humaw mbeyepye taraksaki. Ig Uhokri diyuhkisirikisnek ku pariye hiyeg kehnepi akebyi ini mbayka. Usuh kuwis akki yit inakni akak madikte wawaygyi.

⁷ Mmanawa ig Uhokri ka humakwi adahanma pahawakima henneme ig humakwi adahanikwa barewpitka.

⁸ Nikwe ku pahapwi siguh inakni nuwnhu, amun ini nikwe ig ka siguhnema giwnma hiyeg amadgayama

inin, henneme ig siguhne Uhokri giwn ku pariye ikí Gitiw barewpitye ta upititwi.

Batekknay Pawtak

Mt 22.39; Jo 13.34, 15.12; Gál 5.14; 1 Ped 1.22; 1 Jo 3.11, 4.7; Tiyagu 2.8

⁹ Kuri nah kinetihwekere amadgatak inin kagta adahan ku samah amawka Uhokri gihiyegapu batekak pawtak. Kibeyne, yis ka muwaka adahan nah akki yit amin inakni mmanawa igwa Uhokri kuwis kannuhyi adahan yis batekak pawtak ke wotbe yisweke pakebyeknebe guwntak pahapowa inagti.

¹⁰ Hennewa yis batek gikakkis madikte ukebyupwi muwwapu apit waxri Masedōniyamnaw. Henneme usuh ayá yit umawkan yis pi batekakte akiw.

Kannipwinay Adahan Yipit

Át 20.35; 1 Kor 4.12; Ef 4.28; 2 Tess 3.6

¹¹ Battukawnabay adahan yipit adahan yis kannuhwa kariswapu adahan yis ka mategbet nawenépwi hiyeg gihawkankis. Kannipwinabay adahan yipit akak madikte yimapuswan ku samah usuh kuwis akki yit.

¹² Ayge nikwe hiyeg ku pariye kane Uhokriyanpuma ignes hiyapni henne, igkis kiyathay. Ayge yis kawmata msakwa giduhyamadgama pahapwi hiyeg.

Kaayhsima Kabayka Ay Gidahankis Ukebyupwi Miyarapye

1 Kor 15.51; 2 Kor 5.4

¹³ Kuri nukebyupwi, usuh ikene yinetni kahadbe yis hiyak ku pariye danuhnek ta gitkis nerras Jesus gihiyegapu ku pariye kuwisnene miyarap. Usuh ikene yinetni kahadbe yis ka barukiswepma. Hiyeg kane Uhokriyanpuma ignes barukiswa kaayhsima mmanawa gitkis yuma kabayka akiw gidahankis gikebyupwi miyarapye. Wixwiyme ka hennema.

¹⁴ Wixwiy hiyakni ku Kiyapwiye Jesus miyá henneme ig kannikaw ariw gimiremni. Nikwe ik adahan wixwiy hiyakni ku Uhokri kannikasa nerras kamaxwenepwi gipitit Kiyapwiye Jesus nerras ku pariye kuwisnene miyarap. Ig kannikasigkis awaku ku samah igkis pahapwiwa gikak Kiyapwiye Jesus.

Jesus Ayta Adahan Iwepye Gihiyegapu

Mt 24.30; Eb 9.28; Apok 1.7

¹⁵ Kuri usuh akkamnihte yit ku pariye igwa Ukiparawiy akki wothu adahan ku pariye nemnikumpiye. Ku pariye hiyeg aynenepwi apim ini ku aysaw ig Kiyapwiye Jesus danuh, ku pariye kotenene miyate, igkis ka wagah ta gimkanit igkiskitnama giwkis hiyeg ku pariye kuwisnene miyarap.

¹⁶ Mmanawa apim ini hawkri igwa Ukiparawiy muhuk inugiktak. Ig kabiman akak gihawna, akak kabimanka ke ahjbe detyebe. Ayge tohomet agighaka adahan upanduketniwi ta gimkat. Aynewa nerras kamaxwenepwi gipitit Cristo ku pariye kuwisnene miyarap igkitnes kannikew.

¹⁷ Ayteke nerras aynenepwi ku pariye kotenene miy-
áte, ignes iwepka ta inut payak gikakkis nerras ku pa-
riye kuwisnene miyarap. Igkis wagehe abetimpi ukuh-
ne. Ayge abet mayg wixwiw patiptak gikak Ukiparawiy.
Ayteke nikwe wixwiw msakwa gimun adahan apanene-
kwa.

¹⁸ Nukebyupwi, aydhaknay pawtak akak inakni yuwit.

Jesus Ayta Adahan Pisenwepye Akak Inin Hawkri

Mt 24.29; Mk 13.26; Lk 21.25; 2 Ped 3.10

5 Nukebyupwi, yis ka muwaka adahan usuh kine-
tihwa amin ku kabet ini hawkri nemnikumpiye da-
nuh. Iné yis kawmata muwaka usuh kinetihwa amin ku
kapim in danuh.

² Mmanawa yis kuwis hiyakni kabayhtiwa ku yuma
hiyeg nihiyekten. Ig Ukiparawiy gihawkanaprik adahan
ig pisenwepye akak inin hawkri in danuh pahaye ada-
han ke pahapwi amepyebe ig danuh ku aysaw hiyeg
ka wahapnigma.

³ Apim ini ku samah hiyeg awnenete: "Madikte wew
kabay, yuma kiyimanama", nikwenéwa pahaye adahan
mbeyne danuh ta gitkis, ke pahapu tinobe eg kayah
gukamkayh pahaye adahan. Ayge apim ini yuma bisik-
ket gidahankis.

Msakwanabay Ahegbet Apit Jesus Gidawnhan

Mt 24.42; Lk 12.35, 21.34; 2 Ped 3.11

⁴ Yisme nukebyupwi, yis ka kema ignesma. Yihiy-
akemni ka abetma amisnapyi. Yis hiyakemun. Ku ay-
saw ini hawkri danuh pahaye adahan ke amepyebe, in
ka wadisasay.

⁵ Mmanawa yis madikte gidahan Uhokri. Yihiyakemni
ke wotbe in kabutennebe, ke puwipwakbe. Yihiyakem-
ni ka abetma amisnapyi, in ka msanapnema kema tiy-
egimma adahan yis ka hiyak ku pariye hiyakemniki in-
yerwatnene.

⁶ Nikwe msakwanay ahegbet apanenekwa gapit Kiy-
apwiye Jesus gidawnhan. Nawenépwi hiyeg ignes ke
hiyegbe ku pariye himekweknenebe. Igkis ka amina-
ma ariknawnama. Wixwiyme amawka wixwiw apuriw.

⁷ Tiyegim hiyeg ka apuriw. Ignis himegbetnes. Igkis
urukihwenes.

⁸ Wixwiyme uhiyakemniwiw ka msanapnema kema
tiyegimma. Wixwiw uhiyakemniwiw kabutennene ke
puwipwakbe. Amawka ku wixwiw apuriw uhiyakemni-
wiw kabayhtiwa. Nah akkite yit abektey adahan ini.

Awayg ku pariye suwtat ig kawihminaw akak sipari gi-
dukmadga adahan gimaptenten giwkis gipetunyapu.
Ayge nikwe gipetunyapu ka hiyá gisamanak. Wixwiy-
me, wixwiw ka kawihminaw akak siparima. Wixwiw ka-
wihminaw akak ukamaxwanwiw ta gipitit Kiyapwiye Je-
sus. Wixwiw kawihminaw akak Uhokri gamnihra. Ayge
nikwe upetunyapu wapityempu ka hiyá usamanakwiw
adahan ig paraksa mbayka apitit uyakniwiw. Hawwata
akiw ig suwtat wew akak gisuwpren sipari. Wixwiyme
ku aysaw wapitye idiswiye gihiyakemni abetit uhiy-
akemniwiw, wixwiw wiwhwa niw, mmanawa wixwiw ipe-

gnenekwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus adahan ig keh wi-
xwiw isamtaw niw.

⁹ Kibeyne, ig Uhokri kaniypewiy ka adahanma wixwiw
ipukepka arimkanit biyukwiki apatra utaraksanwiw
henneme ig kaniypewiy adahan wixwiw isamtaw ariw
biyukwiki gipitimpi Ukiparawiy Jesus Cristo.

¹⁰ Ig Kiyapwiye Jesus umahkiswe udukwenaprikwiw
kahadbe wixwiw aymuhwa gimun adahan apanene-
kwa. Ku wixwiw miyarap, ku kawak ku wixwiw kote miy-
ate apim ini ku aysaw ig danuh, ka sam. Wixwiw madik-
te aymuhwenekwiye gimun Ukiparawiy adahan apane-
nekwa.

¹¹ Nikwe aydhaknay pawtak akak inakni yuwit. Wa-
gahkisaknay pawtak hawwata ku samah yis inpawa
keh.

Kiyathanay Hiyeg Ku Pariye Kannipwiye Gidahan Uho- kri

1 Kor 9.7; Gál 6.6; 1 Tim 5.17

¹² Nukebyupwi, usuh ayá yit adahan yis kiyatha ner-
ras ku pariye kannipwiye gidahan Uhokri ayge yibet,
nerras ku pariye Uhokri ikí yit adahan yiwewkisten
adahan ikene yihiyakemni.

¹³ Kiyathanigkis kabayhtiwa awaku ku samah igkis
kannipwi yidahan. Bateknay gikakkis. Wategbetanabay
yihiyakemni ayge yibet pawtak.

Wewnabay Kehnene Uhokri Gibetki

Jo 15.9; Ef 4.1; Kol 1.10; 1 Tess 4.1; 1 Ped 2.12

¹⁴ Nukebyupwi, usuh ayá yit adahan yis ikí gihiy-
akemnikis hiyeg ku pariye mabipwapye kannipwi ada-
han gipitkis. Ikinay gawaygyikis hiyeg ku pariye duni-
piye giyaknikis. Wagahkisnay hiyeg ku pariye ayne-
sniye gikamaxwankis. Kiyaknihwanay gikakkis madikte
hiyeg.

¹⁵ Apuriwnabay yihiyakemni adahan yis ka diyuhkis
mbayka akakwatama mbayka. Henneme apanenekwa
mpiksawnay keh kabayka yisweke pawtak hawwata gi-
kakkis madikte hiyeg.

¹⁶ Bateknabay apanenekwa.

¹⁷ Piriyepekawnabay apanenekwa.

¹⁸ Kabayhanabay Uhokri apanenekwa abet madikte
ku pariye danuh ta yit. Hennewa ig Uhokri gimawkan
adahan yis amapin. Adahanikwa ini ig keh yis paha-
pwiwa gikak Cristo Jesus.

¹⁹ Ka yi muwaka mpithebdiw gihawkan Uhokri Gitip.

²⁰ Ku pahapwi awna yit yuwit ku pariye pes giwntak
Uhokri, ka yi muwaka miyatha giwn adahan yis ikin
waditnepyenen.

²¹ Henneme ipegminanay yihiyakemni amin madikte
giwnkis nerras ku pariye ikaw ku Uhokri Gitip awnene
ay gipitkis adahan yis hiyepne baki in giwntakwatma
Uhokri. Kamaxwanay apitit inakni ku pariye kibeyne.

²² Ka yi muwaka daxtasaw arit aynesnima mbayka.

Uhokri Barewpithawiy

²³ Ig Uhokri ig atiwkekne kariswehwaki. Igwa keh yis barewpitnek pahapwite. Ig apuriwyinek pahapwite, yitip payak akak yihiyakemni yipit. Ig apuriwyi kahad-be yis yumahwa yitaraksan aynesnima giwtrik apim ini ku aysaw Ukiparawiy Jesus Cristo gidawnhan.

²⁴ Ku pariye Uhokri gikaksan wotwiw in ka mpiya hennentima. Ig kaniy wixwiw adahan wixwiw humaw ba-

rewpityepwi. Ayge nikwe igwa barewpithawiy ariw madikte upathawniwiw.

Usuh Awahkis Kabayka Yimin

²⁵ Nukebyupwi, piriyepekawnay udahan hawwata.

²⁶ Aytihnay madikte ukebyupwi udahan akak inyerwa batekka.

²⁷ Nah ayá yit giwaprik Kiyapwiye Uhokri adahan yis ipegboha inin kagta gidahankis madikte ukebyupwiw.

²⁸ Ukiparawiy Jesus Cristo gabay yikaknek.

2 Tesselonisenses

Inin kagta awahkiska gapit Uhokri giwatni amekene Pol. In awahkiska giminkis Jesus gihiyegapu apitnenepwi paytwempu Tesselônika. Igkis hiyapkiska kaayhsima mbeyne gitkis apatra gikamaxwankis gipitit Kiyapwiye Jesus.

Ig amekene Pol ikene gawaygyikis adahan igkis ka isahkis gikamaxwankis. Ig akkamnih gitkis ku samah Kiyapwiye Jesus gidawnhan inugiktak adahan pisenwepye akak inin hawkri.

Usuh Awahkis Inin Kagta Yimin

1 Nah Pol gikak kiyapwiye Sílas, kiyapwiye Timótyu, usuh awahkis inin kagta yimin yis Jesus gihiyegapu tessaloniyenepwi. Kibeyne, yis pahapwiwa gikak Wigwiy gikak Ukiparawiy Jesus Cristo.

² Wigwiy Uhokri gikak Ukiparawiy Jesus Cristo gabay-kis yikaknek. Igkis kariswehse yiyakninek.

Kibeyne Yis Ka Tuguhkis Yikamaxwan Abetnewa Mbeyne

³ Nukebyupwi, amawka usuh kabayha Uhokri yidahan apanenekwa. In kabay usuh keh henne mmanawa yikamaxwan tipiknene wagehnene. Hawwata yamnihra tipiknene wagehnene. Yis madikte yisweke batekak kaayhsima.

⁴ Inneki keh usuh batek kinetihwa yimin gitkis Jesus gihiyegapu. Hawwata akiw usuh kinetihwa gitkis amin ku samah yis dehewnene abet mbeyne. Ku akak inin yis abet kaayhsima kiyimwiki, henneme yis ka tuguhkis yikamaxwan aynesnima. Yis yidukwenewa kama-xwene gipitit Uhokri.

⁵ Ini arakak huwewehe ku samah madikte Uhokri gi-kehni gikakkis hiyeg in wadit. Juktah ku ig isaksa mbeyne adahan in danuh wot, in wadit. Nah akkite yit ku samah. Ku apim inin hiyeg hiyapkisne mbeyne yit apatra ku samah yis kawihpiye Uhokri gikumadukan. Gitkis ignes tuguhkiswiyes yikamaxwan. Bawa ini mbeyne keh yis pi kamaxwate gipitit Uhokri akiw. Nikwe akaknewa ini mbeyne ig Uhokri keh yis ik adahan yis kawih ini gikumadukan.

Uhokri Diyuhkisnek Nerras Ku Pariye Hiyapkisne Mbeyne Yit

Rom 12.9; Eb 10.30

⁶ Henneme ignes ku pariye hiyapkisnepwi mbeyne yit, aysawnemenek ig Uhokri hiyapkis mbeyne gitkis hawwatanek. In kabay ig diyuhkisrikis henne.

⁷ Yisme, yis ku pariye hiyepnepwi mbeyne kuri, aysawnemenek ig keh yis mayak niw payak ukakhu, apim ini ku aysaw ig hiyapkiswanek ayta inugiktak payak gikakkis gihiyegapu ahj detyepwi.

⁸ Ayge gikawihni ke tiketbe kadawempiye. Apim ini ig diyuhkiswigkis nerras ku pariye kane ikaw ta git Uhokri. Ig katiwnise gitaraksankis gitkis nerras ku pariye kane ihpenepwima Ukiparawiy Jesus Cristo gihiyakemni.

⁹ Apim ini ignes ipukepka hampa arimkanit biyukwiki adahan apanenekwa. Igkis aparayewa giw Uhokri. Igkis ka hiyapti gikiythani kanenidatnisima.

¹⁰ Igme apim ini hawkri ig kiyathaka awaku in kahayak ku pariye kabayka ig keh gikakkis gihiyegapu, ig kabayhaka awaku in kahayak ku pariye kabayka ig keh gikakkis madikte hiyeg ku pariye ihpenepwi giwn. Yis hawwata gaytakkis nerras gihiyegapu ku pariye ihpenepwi giwn. Mmanawa yis ihe wownhu gidahan Ukiparawiy Jesus.

Usuh Piriyepekwenekwa Yidahan

Ef 3.14; Kol 1.9; Fil 1.9; 1 Tess 5.23; 2 Tess 2.16

¹¹ Inneki keh usuh piriyepekaw yidahan ka matiswati. Usuh piriyepekaw adahan yis ikaw Uhokriyanbetnewa kahadbe ig Uhokri ikiyyi ku yis ik adahan yis aygwata gaytakkis nerras gihiyegapu. Mmanawa ig humekwe-wiy ta gimkat adahanikwa ini. Usuh ayá git Uhokri adahan ig kannipwi ayge yibet akak madikte gidatni. Usuh ayá git adahan ig ikene yawaygyi adahan yis keh madikte kabayka ku pariye yis kehkere. Hawwata usuh ayá git adahan ig kehne yawaygyi adahan yis pisenwehe ini yannipwi ku pariye yis kuwis kapusa keh gidahan awaku ku samah yis kamaxwene ta gipitit.

¹² Kahadbe ig Ukiparawiy Jesus kiyathaka awaku in kahayak ku pariye kabayka ig keh yikak. Kahadbe yiswata kiyathaka awaku ku samah yis pahapwiwa gikak. Ig Uwohkigawiy gikak Jesus Cristo igkis keh in humawnek mmanawa igkis kagannukissima keh in humaw.

Jesus Ka Pisenwa Akak Inin Hawkri Kurinewa

2 Nukebyupwi, kuwis usuh ekke yit adahan ku samah Ukiparawiy Jesus Cristo gaytni atan adahan upandukawniwiy ta gimkanit. Nikwe usuh ayá yit,

² ka yi muwaka iha giwnkis nerras hiyeg ku pariye awna yit ku Ukiparawiy Jesus Cristo ku ig nemnik kurinewa adahan pisenwepye akak inin hawkri. Ka yi mu-

waka iha giwnkis ignes ku pariye awna ku Uhokri Gitip akkin gitkis inakni. Iné kawmata yi muwaka iha giwnkis ignes ku pariye ikiy ku usuhnewa awna inakni henne. Usuh ka awna inakni. Ka yi muwaka iha giwnkis ignes ku pariye awna ku usuh tamak inakni amadga kagta. Ka yi muwaka kiyimwih yiyakni adahan ini. Iné kawmata yi muwaka biyuksa yihiyakemni.

Amawka Awayg Atiwkekne Taraksaki Amawka Ig Danuh

Is 14.4; Dan 7.8, 8.9; Mt 24.15; 1 Jo 2.18; Apok 6.2, 13.1, 17.7

³ Ka yi muwaka kinikiswa arit nawenéwatma yuwit akiw. Kote ikte adahan Kiyapwiye Jesus danuh atan adahan pisenwepye akak inin hawkri. Amawka apit ig keh henne, amawka ayipa gihiyegapu gitepkemnikis aytekihan. Ayteke ariwntak ini pahapwi awayg kahayaknek. Ig atiwkekne taraksaki. Ig ikaksaka adahanikwa biyukwiki.

⁴ Apim ini ig kapetunsa madikte hiyeg giwohkigakis. Ig kapetunsa madikte ku pariye hiyeg kiyatha. Ig ikaw ke wotbe ig kabayte giwkis madikte. Ayge nikwe ig parak ta agikut Uhokri Gipin, ig bat atere ke wotbe ig Uhokribe. Ayge ig ikawpari ku ignewa Uhokri.

⁵ Nukebyupwi, mmah yis ka kiyé inakni nuwnhu? Ku samah nah ayge yibet amakohnokwa, nah nubetki akki inakni yit.

⁶ Ig nerad awayg atiwkekne taraksaki ig kote kahayakte awaku pahapwi ay mpithanig. Yis kuwis hiyak ku pariye mpithanig. Henneme ig ner kahayaknek ku aysaw gihawkanaprik danuh.

⁷ Taraksaki gapitkiya kuwis ay amadga inin, henneme ig kote kahayaksawte awaku ner pahapwi ku pariye ay kuri ig mpithanig. Henneme ku aysawnemenek ner pahapwi yuma ay akiw, nikwe igad ka mpithaka akiw.

⁸ Ayge nikwe ig nerad awayg atiwkekne taraksaki ig kahayaksawnek. Henneme ariwnteke ini igme Kiyapwiye Jesus danuh atan. Ig umehpig akak gimaygbiyenwa. Ig pisenwe gihawkan akak gibutni.

⁹ Nerad awayg atiwkekne taraksaki ku aysaw ig kahayaksawnek, ig ayta akak Satanás gannu ay gipit. Ig kagannusima. Ig keh arakembet annut adahan kinisne hiyeg marihwa ignes ikiy ku ignewa Uhokri. Ig keh annut ku pariye keh hiyeg wakaymni ku ig Uhokri. Bawa giwasemni.

Hiyeg Biyukapye Kinikiswa Gitnek

1 Kor 3.21; Apok 13.4

¹⁰ Ig nerad keh arakembet mbaykanek. Akak ini mbayka ig kinise hiyeg biyukapye. Ig kiniswigkis mmanawa igkis ka amepekere inakni Uhokri giwn ku pariye inyerwatnene. Iggis ka batek akak inakni giwn. Iggis ka isahkiskere gipathawnikis.

¹¹ Inneki keh ig Uhokri ikakse gidahankis adahan igkis kinikiswa apititak giyaknikis arit hiyakemniki ku pariye he wasaymkanen.

¹² Ayteke nikwe aysawnemenek igkis biyuknek apatra ku samah igkis ka iha giwn inyerwatnene mmana-

wa igkis pi batekte akak gipathawnikis mpiya inakni giwn.

Wixwiyme Danuh Ta Git Uhokri

¹³ Wixwiyme nukebyupwi, wixwiy Uhokri batek uka-kwi. Amawka wixwiy kabayhig apanenekwa mmanawa apit hawkri humaw, ig Uhokri kaniypewiy adahan wixwiy isamtaw ariw upathawniwi adahan wixwiy danuhne git Uhokri. Wixwiy isamtaw awaku ku samah Gitip ay upitwiy iggi barewbetha uhiyakemniwi. Hawmata wixwiy isamtaw awaku ku samah wixwiy kamaxwene ta gipitit Uhokri giwn inyerwatnene.

¹⁴ Adahanikwa ini isamtawka, ig Uhokri humakkiswey gimkanit akak ku samah usuh ekke yit inakni kibeyne inetit gidahan. Gimawkan wixwiy humaw kiyatyepwi akak Ukiparawiy Jesus Cristo gikiythani.

¹⁵ Nikwe nukebyupwi, msakwanay akak ini hiyakemniki ku pariye amin usuh kuwis kannuhpey. Ka yi muwaka isahkis inakni ku pariye usuh awahkis yimin amadga kagta. Ka yi muwaka isahkis inakni ku pariye yis kuwis timap ubiyaptakwa.

¹⁶ Kibeyne, Ukiparawiy Jesus Cristo gikak Wigwiy Uhokri igkis kagamnihrakissima ukakwi. Iggis kuwis iké wotwiw wawaygyiy yuma amaksemni. Iggis keh wixwiy ipeg ta gimkatkis ku aysawnemenek igkis utipkis ta wotwiw kibeyne kabayka akiw akak gabaykis.

¹⁷ Iggis ikí yawaygyinek ku apim inin adahan yis kamax gihiyakemni kabayhtiwa kahadbe yis keh kabaykanen, yis awna kabaykanen.

Piriyepkawnabay Udaan

3 Amaksemni, nukebyupwi, piriyepkawnabay udahan kahadbe Uhokri giwn ibekhepka kabayhtiwa muwwapu, kahadbe in kiyathaka muwwapu hawmata ku samah in kiyathaka ayge yibet.

² Piriyepkawnay udahan kahadbe Uhokri mpitha usuh giwkis hiyeg taraksapye mbayapye. Mmanawa ka madiktema hiyeg kamaxwa gipitit Uhokri. Kaayhsima hiyeg siguhnepri.

³ Henneme ig Uhokri kis adahan wixwiy kamaxwa gipitit apanenekwa. Ig ikí yawaygyinek adahan yis kamaxwa gipitit kabayhtiwa. Ig mpithay ariw wapitye adahan yis ka isaksaw arit mbayka.

⁴ Ig Uhokri keh usuh ipeg ta yipitit ku yis ihpa wownhu kuri, apanenekwa.

⁵ Ig Uhokri woka yihiyakemninek adahan yis amnihak pawtak akakwa gamnihra ay yipit, adahan yis kamaxwenene gipitit Uhokri abet ini mbeyne akakwa Cristo gikamaxwan ay yipit.

Ka Hiyá Wixwiyma Ax Matiwnihkama

Ef 4.28; 1 Tess 4.11

⁶ Kuri, nukebyupwi, usuh ikene yihiyakemni giwntak Ukiparawiy Jesus Cristo. Ka yi muwaka darihwak gikak-kis Jesus gihiyegapu ku pariye mabipwapye ku pariye kane ihpekere inakni hiyakemniki ku pariye usuh kuwis akki yit adahan yis kannipwiye adahan yipit.

⁷ Amakohnokwa ku aysaw usuh ayge yibet, yuma pahaynama hawkri usuh mabipwihwa. Amawka ku yis kannuhwa wothu adahan yis wew hawwata ke usuhbe. Yis kuwis hiyakni kabayhtiwa.

⁸ Usuh ka axti pahapwinama gimana matiwnihkama. Usuh mpiksaw kannipwiye adahan upithu pase kabutnewka mataytak juktah msanpiwka. Henne usuh kannipwi adahan katiwnih umana kahadbe usuh ka ax yiduhyamadga.

⁹ Ik adahan usuh ax yiduhyamadga awaku ku samah usuh kannipwiye gidahan Uhokri. Henneme usuh kote kehte henne. Usuh kannipwiye adahan upithu adahan yikannuhten kahadbe yis ikaw hawwata ke usuhbe.

¹⁰ Mmanawa ku samah usuh ayge yibet usuh ubetki awna: "Ku pahapwi kane kannipwikere adahan gipit, amawka ig kawnata ax."

¹¹ Usuh awna inakni kuri mmanawa usuh timé yak ku yaytak he mabipwihwenen ayge. Igkis ka kannipwikere adahan gipitkis. Igkis he mategbetenenwa nawenépwi hiyeg gihawkankis.

¹² Usuh ikene gihiyakemnikis gitkis kuri. Usuh ayá gitkis giwaprik Ukiparawiy Jesus Cristo adahan igkis karisaw adahan igkis ka mategbeta nawenépwi gihawkankis, adahan igkis kannipwi adahan gipitkis, adahan igkis ax gidahankiswa gimanakiswa.

Ka Yi Muwaka Darihwak Gikak Pahapwinama Mabipwipye
2 Kor 5.9

¹³ Yisme nukebyupwi ku pariye ka mabipwihwati kannipwi adahan yipit, kawnata yi muwaka mabipwihwa adahan yis kehne kabayka.

¹⁴ Nawenétke pahapwi ayge ka ihpekere inakni wownhu amadgatak inin kagta. Apuriwnay ku pariye ig. Ka yi muwaka darihwak gikak marihwa ig marekepwe akak ini gimabwi.

¹⁵ Henneme ka yi muwaka ikiygi ke yipetunyabe. Henneme ikinay gihiyakemni ke wotbe yisweke pakebyeknebe.

Nah Awahkis Kabayka Yimin

¹⁶ Uhokri ig atiwekne kariswehwaki. Ig kariswehse yiyakninek apanenekwa abet madikte ku pariye danuh ta yit. Ig msakwa yikaknek madikte.

¹⁷ Kuri nahwa Pol anniri inakni yuwit buttitnene akak nuwakuwa. Nennepe ka anniri inakni. Nahawahkis kabayka yimin. Inakni nanhan in arekhetni ku nahnewa ku pariyeawahkis inin kagta yimin. Inin ku samah nah anniri.

¹⁸ Ukiparawiy Jesus Cristo gabay yikaknek yis madikte.

1 Timótyu

Inin kagta awahkiska gapit Uhokri giwatni amekene Pol. In awahkiska gimin amekene Timótyu. Ig amekene Timótyu wew muwwapu gihapti amekene Pol. Ayteke pisenwa ig huwithene Jesus gihiyegapu apitnenepwi paytwempu Éfesu.

Ig amekene Pol ikene gihiyakemni adahan ig gimaptentenkis kannuhekeputnepwi ku pariye taraksapye, hawwata adahan ig kaniy kibeyne hiyeg adahan giwewkistenkis Jesus gihiyegapu ayge, hawwata adahan ig kabi-pwiye keh madikte ku pariye Uhokri ayá git.

Nah Pol Awahkis Inin Kagta Pimin

1 Nah Pol, ku pariye Jesus Cristo giwatni, nah awahkis inin kagta pimin. Nah awahkiska gapit wamnihtenwiw Uhokri. Hawwata nah awahkiska gapit Cristo Jesus ku pariye wixwiw ipeg ta gipititnen.

² Nah awahkis inin kagta pimin Timótyu. Pis kewa nukamkayhbe nuthu mmanawa inyerwa pis kamaxwene ta gipitit Kiyapwiye Jesus ku samah nah ekke ta pit. Wigwiw Uhokri gikak Ukiparawiy Cristo Jesus gabaykis akak gamnihrakis pikaknek. Igkis kariswehse piyaknik.

Mpithanaba Hiyeg Adahan Ignis Ka Kinetihwa Amin Hiyakemniki Ku Pariye Waditnepyenen

Rom 16.17; 1 Tim 6.3; 2 Tim 2.23; Titu 1.10, 3.9

³ Timótyu, nah muwaka pis msakwa ayge paytwempu Éfesu ku samah nah kuwis awna ta pit amakohnokwa apit ntepkemni ta apitit Masedóniyamnaw. Numawkan pis msakwa ayge adahan pis gimaptentenkis nerras hiyeg ayge ku pariye kannuhekne amin hiyakemniki nawenéwa ariw udahanwiw. Awnanaba gitkis kihhawnate adahan igkis ka keh henne akiw.

⁴ Igkis ikatuswa arit inetit ku pariye he inetitapnen. Igkis ikí gitewkis arit amekenegben giwnkis ku pariye he waditnepyenen. Igkis kinetihwa nimin ka matiswati. Timótyu, ikinaba gihiyakemnikis adahan igkis miniwpi ariw inere. Akebyi inere yuwit ka wagahkis ukamaxwan ta gipitit Uhokri. In he tughkisen ukamaxwan gipititak. In he kehnenen hiyeg piledukaw pawtak.

⁵ Nah mpithasene nerras hiyeg pit mmanawa numawkan madikte Uhokri gihiyegapu ayge batekak pawtak. Numawkan igkis batekak pawtak apititakwa giyaknikis. Numawkan gihiyakemnikis barewbet ariw taraksaki. Numawkan igkis inyerwa kamaxwa ta gipitit Uhokri kabayhtiwa. Ayge nikwe igkis wew batekak pawtak.

⁶ Igkisme nerras hiyeg kannuhekeputnepwi taraksapye igkis miyehe akebyi inakni hiyakemniki. Igkis he awnabetepi amin hiyakemniki ku pariye waditnepyenen ku pariye kane wagahkis hiyeg gihiyakemnikis.

⁷ Igkis muwaka giwkis ibakhaw ku igkis kagannukisima adahan kannuhak amin amekene Moís gikumadukan. Henneme igkis ka inyerwatma pukuhpin inakni ku kamin igkis kinetihwa. Igkis awna: "Usuh hiyak madikte kabayhtiwa." Bawa igkis ka hiyak ariknawnama.

Moís Gikumadukan Kawih Adahan Hiyeg Taraksapye

Rom 3.20, 5.20, 7.7; Gál 3.19

⁸ In huwewe wot ku amekene Moís gikumadukan kabay adahan ekkene wot utaraksan. Ku wis kawih gikumadukan henne ku samah Uhokri gimawkan, in kabay.

⁹ Henneme hiyeg wadityepwi ignes ka muwaka pahapwi gikumadukan adahan gimaptentenkis adahan igkis ka keh mbayka. In he muwakapka gidahankisnen hiyeg taraksapye. In kawih gidahankisnen hiyeg karatonapye meksatrupye ku pariye kane kiyatha Uhokri. In kawih gidahankisnen hiyeg ku pariye kane hiyak ba Uhokrima ay. In kawih gidahankis hiyeg ku pariye miyathenepwi Uhokri. In kawih gidahankis hiyeg ku pariye umah gigkis, hiyeg ku pariye umah ginagkis, hiyeg ku pariye umehekeputnepwi.

¹⁰ Inakni kumadukaki kawih adahan hiyeg mahayakemnapye, adahan tinogben egkisweke kamaxegbet, adahan awaykemni igkisweke kamaxegbet. In kawih adahan amepwapye ku pariye amé giyakikis hiyeg, adahan hiyeg wasaymapye, adahan hiyeg kinisekne-pwi. In kawih adahan madikte hiyeg ku pariye taraksa ini Uhokri gihiyakemni ku pariye kibeynewatnen.

¹¹ Mmanawa ig Uhokri kagabayisima. Gihiyakemni kanikiythanisima. Kibeyne, ig ikí nuwakuit adahan nah ekkene inakni gihiyakemni ta gitkis hiyeg.

Nah Taraksepye Henneme Uhokri Kaniypen

¹² Kibeyne gidahan Ukiparawiy Cristo Jesus. Ignewa ikí nawaygyi adahan nah ekkene inakni gihiyakemni. Ig kaniypen adahan nah kannipwiye gidahan. Nah ka kiseweknama adahan ig kaniyun henneme ig kaniypen, ig ipeg ta nupitit adahan nah wewkisne gannipwi.

¹³ Nah ka kiseweknama adahan ig kaniypen mmanawa minikwak nah mbeyhe Kiyapwiye Jesus giw. Nah awna ku ig ka giwntakma Uhokri. Apim ini nah hiyap-

kisne mbeyne ta gitkis gihiyegapu ay. Nah arewhe gitkis. Nah tarakse gikak Uhokri kaayhsima henneme ig amnihpen ig bayahminepun ariw ntaraksan mmanawa nah ka hiyak hawkri, mmanawa apim ini nah kote kamaxwate ta gipitit.

¹⁴ Ntaraksan kaayhsima henneme ig Ukiparawiy gabay nukakhu in pi kiyeste ariw ini ntaraksan. Inneki keh ig keh nah kamaxwa ta gipitit, ig iké ta nupitit ini gamnihra ku pariye udahanwiy ku samah wixwiy pahapwiwa gikak Cristo Jesus.

¹⁵ Timótyu, nah akkite pit pahat inetit ku pariye kane waditnepyenenma, ku pariye ik adahan madikte hiyeg kamaxwa ta nipitit. Inakni inetit gimin Cristo Jesus ku samah ig danuh atan amadgat inin adahan amnihpiye taraksapye kahadbe ignes isamtaw ariw gitaraksankis adahan igkis danuhnes git Uhokri. Nah pi taraksate giwkis madikte taraksapye, ¹⁶ henneme inneki keh ig Jesus Cristo amnihpen. Ig amnihun adahanikwa nah humaw arekhetni adahan ku samah ig kagiyaknisima akak hiyeg ku pariye pi mбайtenene. Aysawnemenek hiyeg ku pariye buttityepwi kamaxwepye ta gipitit adahan ig keh igkis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa, igkis hiyapni henne ku samah ig kiyakniye nukakhu, igkis hiyakni ku ig kiyakniye gikakkis hawwata.

Kibeyne Gidahan Uhokri

Rom 16.25; Eb 13.20; 1 Ped 5.11; Judas 25

¹⁷ Kibeyne gidahan Uhokri. Ig Ukiparawiy adahan apanenekwa. Ignewa dehetniye. Ig kane hiyapkarati akak wowtyak amadgaya inin. Ignewa Uhokri. Yuma pahapwinama kema igma. Uyay kiyatig adahan apanenekwa. Uyay kabayhig takunipti adahan apanenekwa. Ameh.

Apuriw Pihiyakemni Akak Kibeyne Hiyakemniki

¹⁸ Timótyu, nah ikene pihiyakemni ke nukamkayhbe adahan pis kabipwiye huwitha Jesus gihiyegapu ayge. Nuwnhu huwit pakekunawa akak nerras ukebyupwiy giwnkis ta pit ku samah minikwak igkis kinetihwa ta pit akak yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri. Kiyemnihnaba inakni giwnkis. Inakni ikene pawaygyi adahan pis mpiksaw keh kibeyne annipwit gidahan Uhokri.

¹⁹ Amawka pis kamaxwa kabayhtiwa ta gipitit Cristo. Amawka hawwata pis apuriw pihiyakemni akak kibeyne hiyakemniki. Gaytakkis hiyeg ka hennema. Igkis hiyak ku pariye kane kabay adahan igkis keh, henneme igkisnewa mpiksaw keh. Igkis awna: "Ka sam nah keh henne." Ayge nikwe igkis miyehe gikamaxwankis. Igkis ikaw ke pahapwibe hiyeg ig awna: "Ka sam nah huwitha nuhmun abetiw tip." Henneme ig sigihwenek. Ig biyuk akak gihmunnek. Hennebaki igkis biyuk akak gikamaxwankis.

²⁰ Ig kiyapwiye Himenew gikak kiyapwiye Alexandre, igkis gaytakkis nerras hiyeg. Nah kuwis ekkeprikis ta giwakuuit Satanás adahan igme hiyapkisne mbeyne gitkis juktah igkis kannuh adahan igkis ka mbayhasa Uhokri giw henne akiw.

Piriyepkawmay Gidahankis Madikte Hiyeg

Mt 7.7; Lk 11.8, 18.1; Ef 6.18; Kol 4.2; 1 Tess 5.17

² Pitatye nah ayá pit adahan pis ayá piriyepkawka gitkis Jesus gihiyegapu ayge. Numawkan yis piriyepkaw kaayhsima gidahankis madikte hiyeg, yis ayá git Uhokri adahan ig amnihgikis, adahan ig apuriwgi-kis. Abet ini yipigyepkawni yis kabayha Uhokri gidahankis.

² Piriyepkawmay gidahan gupelma. Piriyepkawmay gidahankis madikte ukiparawiy amadgayapu inin kahadbe wixwiy msakwa kabayhtiwa pasamrak kariswapu kahadbe ik adahan wixwiy wewnene gikak Uhokri wixwiy ikatuswenene git.

³ Ini upigyepkawniwiy kabay giwtrik wamnihtenwiy Uhokri. In keh ig batek.

Uhokri Muwaka Madikte Hiyeg Isamtaw

2 Ped 3.9

⁴ Mmanawa ig muwaka madikte hiyeg isamtaw ariw gipathawnikis adahan igkis danuhne git Uhokri. Ig muwaka madikte hiyeg pukuha gihiyakemni inyerwatnene.

⁵ Mmanawa ignewa pahapwiwa Uhokri gidahankis madikte hiyeg. Hawwata akiw ay pahapwiwa hiyeg ku pariye danuhkis madikte hiyeg ta git Uhokri. Iggi Jesus Cristo.

⁶ Ig Jesus Cristo ikise giwetri ayhté inugik kahadbe wixwiyme utí uwetri ayge hawwata. Ig ikewpi adahan ig umahkiswe gidukwenaprikis madikte hiyeg. Ini arekhetni huwewe ku ig muwaka madikte hiyeg isamtaw. Kibeyne, kuwis danuh ahawkanaprik adahan ini gikehni ekkepka ta gitkis madikte hiyeg.

⁷ Inneki keh ig Uhokri awahkisun giminkis hiyeg muwwapu. Ig keh nah humaw giwatni giminkis madikte hiyeg adahan nah ekkene giwn ta gitkis, adahan nah gikannuhtenkis amin ku samah ignes kamaxwa gipitit Uhokri, amin ku samah igkis wew akak gihiyakemni ku pariye inyerwatnene. Gaytakkis hiyeg ka iha ku nah Uhokri giwatni henneme nah awna inakni yuwit inyerwa. Ka nuwasemnimma.

⁸ Nikwe numawkan awaykemni muwwapu piriyepkaw. Henneme ku aysaw igkis tarak giwakkis gimkanit Uhokri, amawka ku igkis piriyepkaw barewwok ariw patahwaki. Yuma gidagonyikis apit giyaknikis, igkis ka kanaktinama.

Amawka Tinogben Wew Tuwatapyo

1 Kor 14.34; Titu 2.3; 1 Ped 3.1

⁹ Egneme tinogben, nah muwaka egkis ikaw tuwatapyo akak barewye hiyakemniki. Numawkan egkis kawih gukawihnikis ku pariye ka adahanma gumerekwetnikisma. Numawkan egkis ka ipeg apitit gubereswankis amedgene inin adahan ini keh egkis barewyo. Iné gusimsakis barewye, iné gusemnukis barewyo, iné gubereswankis karukri wahano, iné gukabdakis barewyo, ka innema keh egkis inyerwatma barewyo.

¹⁰ Ku egkis wew akak kabayka in pi kabayte ariw inere madikte. Mmanawa tinogben ku pariye ikawnopwi Uhokri gihiyegapu amawka ku egkis wew kehnanokwa kabayka.

¹¹ Hawwata akiw amawka ku egkis lammisya tinwopu barukibet adahan egkis kannuhwano kabayhtiwa.

¹² Nah ka isiy pahapu tino humaw gikannuhten gugihgi. Nah ka isiy pahapu tino kumaduka gugihgi. Amawka ku eg msakwa tinwo agiku leglis.

¹³ Nah awna inakni mmanawa Uhokri kehe ig awayg Adawh eggutye, egme gihayo Eva buttityo.

¹⁴ Hawwata akiw, ig Adawh ka kinikiswa ta git ner wapitye gikiparadkis henneme eg Eva kinikiswe ta git in keh eg tarakse Uhokri giwn.

¹⁵ Nikwe ig Uhokri isaksa madikte tinogben adahan egkis kayah gukamkayhkis. Ka sam. Egkis ka mpithaka adahan egkis danuh ta git Uhokri. Ku egkis tipiknano kamaxwananos ta gipitit Cristo, ku egkis tipiknano amnihaknos, ku guhiyakemnikis barewbetyo, ku egkis tipiknano wewnos akak tuwatka akak kibeyne hiyakemniki, ayge nikwe egkis danuh ta git Uhokri.

Kaniynaba Kibeynepwi Hiyeg Adahan Iignes Humaw Jesus Gihiyegapu Giwewkistenkis

Titu 1.6

3 Kuri Timótyu, nah akkite pit pahat inetit akiw ku pariye kane waditnepyenenma. Ku pahapwi aharitne humaw giwewkistenkis Jesus gihiyegapu, in kibeyne annipwit ig aharitne.

² Ini annipwit kibeyne, nikwe amawka ig pahapwi ig kibeyne hiyeg hawwata.

Amawka ku ig ikaw Uhokriyanbetnewa kane taraksepyma.

Amawka ku ig pahapuwa gihayo.

Amawka ku ig kannuh apuriw guhiyakemni kabayhtiwa.

Amawka ku ig wew akak kibeyne hiyakemniki.

Amawka ku ig ikaw kiyate.

Amawka ku ig kagiyaknisima amapa hiyeg gipinekut.

Amawka ku ig kannuh kannuhak Uhokri guhiyakemni.

³ Amawka ku ig ka urukihwatrupyema.

Amawka ku ig ka kamabyanpiyema.

Amawka ku ig kagihiyeginisima.

Amawka ku ig ka piledukaw.

Amawka ku ig ka batekatrupyema akak karukri.

⁴ Amawka ku ig kumaduka gimunyapu kabayhtiwa.

Amawka ku gikamkayupwi kiyatig ihpatrupne giwn.

⁵ Mmanawa ku pahapwi ka kannuh kumaduka gimunyapu, nikwe ig kawnata kannuh apuriw Uhokri gihiyegapu.

⁶ Amawka ku ig kuwis ayiparipye ariwntak ku samah ig wages guhiyakemni. Ku ig inkutnate wageswa, nawenétke ig hiyapni henne, ig ikawpariht kabayte giwkis nawenépwi hiyeg awaku ku samah inkutnate ig wageswa adahan giwewkistenkis hiyeg. Ku ig ikaw henne, nikwe ig biyukse giwetrinek hawwata ke Satanásbe

awaku ku samah igme ikawpari ke wotbe ig kabayte giw Uhokri.

⁷ Amawka ku ig hawwata kibeyne hiyeg giwtrikkis hiyeg ku pariye kane Uhokriyanpuma. Ku ig ka kibeynema giwtrikkis, nawenétke ignes awna gimin. Akak ini Satanás mpithebdih gannipwi gidahan Uhokri.

Kaniynaba Kibeyne Hiyeg Adahan Iignes Humaw Hiyeknepwi Gikakkis Jesus Gihiyegapu

Át 6.1

⁸ Hiyeg ku pariye muwaka ini iwetrit adahan hiyekne gikakkis Jesus gihiyegapu, amawka ku ignes hawwata ikaw kiyate.

Amawka ku igkis ka pitenmebetnama giwnkis.

Amawka ku igkis ka urukihwatrupyema.

Amawka ku igkis ka miyarhaw aharit ariknawnama, igkis miyehe gikidsapyakis.

⁹ Amawka ku igkis kamaxwa kabayhtiwa ta gipitit Cristo ku pariye hiyeg minikweknene kotenene hiyakte.

Amawka ku guhiyakemnikis barewbet ariw taraksaki gikakkis hiyeg.

¹⁰ Apit pis kaniy pahapwi amawka ku pis apuriw guhiyakemni kabayhtiwa baki igyerwatma ikaw Uhokriyanbetnewa. Ku ig ikaw Uhokriyanbetnewa, nikwe ik adahan ig kawetri adahan hiyekne gikakkis Jesus gihiyegapu.

¹¹ Amawka ku egnis gihayokis hawwata wew kiyate.

Amawka ku egkis ka awnatrupyoma giminkis nawenépwi hiyeg.

Amawka ku egkis kannuh apuriw guhiyakemnikis kabayhtiwa.

Amawka ku egkis ik adahan hiyeg kamaxwa ta gupititkis ku egkis ka kinisti aynesnima.

¹² Amawka ku awaykemni ku pariye hiyeknepwi gikakkis Jesus gihiyegapu amawka ku igkis pahapuwa gihayokis.

Amawka ku igkis kumaduka gimunyapukis kabayhtiwa payak gikakkis gikamkayupwikis.

¹³ Ku igkis hiyak gikakkis Jesus gihiyegapu kabayhtiwa, ayge nikwe igkis humaw kiyatye giwtrikkis hiyeg. Ayge igkis ik adahan kinetihwa akak gibowkakis amin gikamaxwankis ta gipitit Cristo Jesus.

Jesus Gihiyegapu Iignes Uhokri Gipin

1 Kor 3.16; 2 Kor 6.16; Ef 2.20; 1 Ped 2.5

¹⁴ Nah ikene pihyakemni kuri amadgatak inin kagta, henneme nupewkan nahwa danuh atere pitnek kuwewanek.

¹⁵ Ku nah ayipwihwe danuh atere pit, ka sam. Inin kagta kuwis ay piwaku adahan ekkene pit adahan ku samah pis huwithene Uhokri gihiyegapu ayge. Wixwiw gihiyegapu wixwiw ke gipinbe Uhokri dehetniye. Wixwiw humaw ke pahá paytbe adahan abeyheki ini Uhokri guhiyakemni inyerwatnene ku pariye ay umunwiw.

Jesus Igyerwa Uhokri

Jo 1.1; Kol 2.9

¹⁶ Hennewatbaki in. Ini Uhokri gihiyakemni ku pariye hiyeg minikweknepwi kotene hiyakte in kabayhtiwa in.

“Ig Cristo hiyapkiswe ta wotwiy ihtikekne.

Ig ekkepka ku ig kibeyne gapit Uhokri Gitip.

Madikte ahj ipegbetnakis gimkanit adahan gihiyepetni ku pariye gikehni.

Ig ekkepka gimin ta gitkis madikte hiyegipiyenepwi.

Ig kamaxwaka ta gipitit gapitkis hiyeg muwwapu.

Ig iwepka ta inugikut akak madikte gikiythani.”

Hennewatbaki wapanweykenen awna.

Kinisekeputnepwi Awna Ku Im Ka Kabay Adahan Wis Ax

1 Kor 8.1, 10.25; Kol 2.16, 23; Eb 13.4

⁴ Uhokri Gitip akki wot huwewe ku aysawnemenek gaytakkis hiyeg isahkis gikamaxwankis gipititak Cristo. Iggis miniwpi giw mmanawa igkis kinikiswe ta arit gihiyakemnikis wapityempu ku pariye kinisekne-pwi.

² Nerras wapityempu gihiyakemnikis in ekkepka gitkis nerras hiyeg gapitkis hiyeg ku pariye ikawnamahkis ke wotbe igkis kibeynepwi hiyegbe bawa igkis awna wasaymkanen. Iggis ka hiyak ku pariye maraki.

³ Apim ini igkis awna: “Uhokri ka muwaka wis maripkaw. Ig kawmata muwaka wis ax im.” Henneme im ka sam wis axni. Ig Uhokri kehe im adahanikwa wixwiy axni akak batekka. Ig muwaka wixwiy kabayhig adahan ini im. Wixwiy ku pariye kamaxwenepwi ta gipitit Cristo, wixwiy ku pariye hiyeknepwi Uhokri gihiyakemni inyerwatnene, ig muwaka wixwiy ax, wixwiy kabayhig adahan ini im.

⁴ Madikte ku pariye ig Uhokri keh in kibeyne. Wis ka muwaka tukuhni. Henneme wis muwaka amapin madikte akak piriyepekawka, wis kabayha Uhokri nidahan.

⁵ Im kibeyne awaku Uhokri giwn awna ku in kibeyne. Hawwata in kibeyne awaku ku aysaw wixwiy axni, wixwiy kabayha Uhokri adahan ini im.

Mpiksaw Iw Uhokri Gihiyakemni

⁶ Ku pis akki inakni hiyakemniki ta gitkis ukebyupwiy, nikwe pis humaw kibeyne ibukti gidahan Cristo Jesus. Amun ini pis aymuhwene ka inenwatma akak im henneme pis aymuhwene hawwata akak Uhokri giwn amin ukamaxwanwiy, akak gihiyakemni kibeynewa. Kibeyne, pis inyerwa wewne nikak kabayhtiwa.

⁷ Henneme ka muwaka ataybiswa arit amekenegben giwnkis ku pariye he inetitapnen he mahayakemnikinen, in ka kinetihwa gimin Uhokri gihiyakemni. Pisme iwinenekwa Uhokri gihiyakemnikinen. Ku samah pahapwi suwtat mpiksaw ikene gipit adatni pisme mpiksaw iki pihiyakemni adatni akak Uhokri gihiyakemni.

⁸ In kabay aynessa adahan wis ikene upit adatni henneme in pi kabayte akiw adahan wis ikene uhiyakemni adatni akak Uhokri gihiyakemni. In kabay kaayhsima. Mmanawa gihiyakemni keh wis aymuhwa kabayhtiwa ay amadga inin hawwata ayhté inugik.

⁹ Inakni hiyakemniki kane waditnepyenenma. Kiskama madikte hiyeg kamaxwa ta nipitit.

¹⁰ Wis kuri mpiksaw akak madikte udatni adahanikwa hiyeg aymuhwa akak ini gihiyakemni. Mmanawa wis ipeg ta gimkatnen Uhokri dehetniye adahan ig keh igkis aymuhwa akak gihiyakemni. Ig amnih madikte hiyeg henneme ig pi amnihte nerras ku pariye kamaxwenepwi ta gipitit.

Kannuhnaba Hiyeg Amin Uhokri Gihiyakemni

Titu 2.1

¹¹ Kannuhnaba hiyeg amin inakni hiyakemniki. Ikina-ba gihiyakemnikis adahan igkis wew nikak.

¹² Wewnaba hiyakemun adahan hiyeg ka mayhkepma awaku ku samah pis kote kiyapwite. Ikawnaba Uhokriyanbetnewa adahan igkis ikaw hawwata ke pisbe. Wewnaba kabayhtiwa gibetkis adahan pis humaw gikannuhtenkis adahan kamaxwanepwi giwewnikis. Akkanaba gitkis adahan igkis kinetihwa gikak Uhokri gihiyakemni, adahan igkis wew gikak Uhokri gihiyakemni, adahan igkis amnih hiyeg gikak Uhokri gamnihra ay gipitkis, adahan igkis kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus kabayhtiwa, adahan igkis wew akak gihiyakemnikis barewbetye.

¹³ Ku aysaw nah yuma ayge, mpiksawnaba ipegboha Uhokri gannasan ta gitkis nerras Jesus gihiyegapu. Wagahkisnaba gihiyakemnikis akak ini gannasan. Kannuhnaba nimin akak madikte pibowka.

Kehnaba Ku Pariye Uhokri Gikehkisni Pit

1 Tim 6.11; 2 Tim 1.13

¹⁴ Ka ba miniwbetaw ariw ini Uhokri gannu ku pariye ig iké ta pipitit minikwak apim ini ku aysaw Uhokri gawnepepu kinetihwa ta pit akak yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri, apim ini ku aysaw piwewkistenpu sarayh giwakkis ta pipitit igkis piriyepekaw pidahan adahan ikene pit pannipwi gidahan Uhokri. Ayge apim ini ig Uhokri iké gannu ta pipitit.

¹⁵ Timótyu, kehnaba madikte ku pariye Uhokri gikehkisni pit. Ikatuswanaba nit. Kahadbe madikte hiyeg hiyá ku samah pis tipiknene nikak.

¹⁶ Apuriwnaba pihiyakemni adahan pis wew kabayhtiwa. Apuriwnaba hawwata adahan pis kannuhak kabayhtiwa. Apanenekwa pis wew wadit. Apanenekwa pis kannuhak wadit. Ku pis mpiksaw keh henne, pis isamtaw ariw madikte pitaraksan adahan pis danuhne git Uhokri. Hawwata nerras timepnepi piwn ignes isamtawwata.

Ikinaba Hiyeg Gihiyakemnikis Akak Huwipraki

2 Tim 2.24

⁵ Ku pahapwi awayg kiyapwiye tarakse, ka ba hi-mahgi akak pihawnama. Henneme ikinaba gihiy-

akemni akak huwipraki. Pis kinetihwa gikak ke kinetihwenebe gikak pigbe. Gikakkisme takwapye pis kinetihwa gikakkis kewa gikakkisbe pisamwipwibe.

² Gukakkisme kiyapunogben pis kinetihwa gukakkis kewa pis kinetihwenebe gukak pinagbe. Gukakkisme himanopyo pis kinetihwa kewa gukakkisbe pisamrupwibe. Ka muwaka kinikwa guminkis.

Amawka Leglis Apuriw Madankunopwi

³ Amawka leglis kiyatha madankunopwi ku pariye yumanano gukapriwtenkis.

⁴ Henneme ku pahapu madankuno eg kakamkayh, ku eg kahiwhi, igkisnewa kis adahan apuriwgu gidahan Uhokri. Amawka ku igkis diyuhkis guwak adahan gaymuhaktiwni. Hennebaki Uhokri gimawkan.

⁵ Egme pahapu madankuno ku pariye yumanano gukapriwten, amawka ku leglis hiyak gukak. Ku eg kama-xwano ta gipitit Uhokri adahan ig amnihgu, ku eg pi-riyepkawno git takunipti apanenekwa, nikwe amawka ku leglis apuriwgu.

⁶ Egme pahapu madankuno ku pariye he kehno gutbetkinenwa ay amadga inin, eg ke wotbe eg kuwis miyopyobe giw Uhokri. Nikwe leglis ka muwaka hiyak gukak.

⁷ Ikinaba gihiyakemnikis Jesus gihiyegapu ayge adahan igkis iha inakni yuwit kahadbe igkis ikaw Uhokriyanbetnewa kane taraksapyema.

⁸ Ku pahapwi ka apuriw gikebyi, ku ig ka apuriw gikamkayh, ku ig ka apuriw gihayo, ku ig ka apuriw gaymuhten, nikwe ig ka hiyá igma ikaw ku ig Uhokri gihiyega. Mmanawa apim ini ig ka wewnema kema pahapwi Uhokriyanma. Ig pi mbayte ariw pahapwi kane Uhokriyanma.

Kaniynaba Kabayno Tino Adahan Hiyakno Gukakkis Tinogben

⁹ Ku pahapu madankuno muwaka ini iwetrit adahan hiyakno gukakkis tinogben, amawka ku eg mpiyasa puguhkunabu madikwa (60) kamukri gaw.

Amawka ku eg kigihguhwa pahapwiwa gugihgi. Eg ka maytwig adahan kamax pahapwiwatma.

¹⁰ Amawka ku eg hiyakan ku eg apanenekwa kehno kabayka.

Amawka ku eg kuwis aymwah gukamkayupwi kabayhtiwa.

Amawka ku eg kuwis amapa hiyeg kabayhtiwa gupinekut.

Amawka ku eg kuwis hiyak gikakkis gukebyupwi Jesus gihiyegapu akak madikte kiyathaki.

Amawka ku eg kuwis amnih ku pariye hiyeg hiyepnepwi mbeyne.

Amawka ku eg kuwis ikatuswa adahan eg kehno kabayka gidahankis madikte hiyeg.

Pi Kabayte Madankunopwi Maripkaw Akiw

¹¹ Norrasme madankunopwi ku pariye kote kiyapun-tawte kabayhtiwatma, ka ba ikí ini iwetrit gutkis ada-

han egkis hiyakno gukakkis tinogben. Mmanawa nawenétke egkis maripkewkerehte akiw, ayge nikwe egkis miniw giw Cristo gannipwi.

¹² Ayge nikwe ku egkis miyehe madikte ku pariye gahegbetankis gunetnikis adahan egkis hiyaknos gukakkis tinogben gidahan Cristo, ayge nikwe egkis ikaka ka kabaynoma.

¹³ Hawwata akiw nawenétke egkis humaw he mabipuhwanonenwa awaku ku samah egkis danuhpanosnenwa muwwapu paytwempu. Pi mbayte akiw nawenétke egkis mategbetano nawenépwi hiyeg gihawkan-kis. Nawenétke egkis ba gunetnabyukis. Nawenétke egkis kinetihwa amin ku pariye kane kabay adahan egkis kinetihwa nimin.

¹⁴ Nikwe numawkan egkis madankunopwi ku pariye kotenano kiyapun-tawte amawka egkis maripkaw akiw. Numawkan egkis kakamkayh. Numawkan egkis apuriw gumunyapukis kabayhtiwa. Marihwakam upetunyapu ka ik adahan awna guminkis ku egkis mahay-akemnihwanonenwa.

¹⁵ Mmanawa gaytakkis norras kuwis miniwpi giw Cristo gihiyakemni adahan egkis ihpanokis Satanás gihiyakemni.

¹⁶ Ku pahapu tino ku pariye kamaxwano gipitit Kiyapwiye Jesus, ku eg kakebyi madankuno, kiskama eg hiyak gukak kahadbe egme ka msakwa giduhyamadga leglis. Ayge nikwe ik adahan leglis apuriw madankunopwi ku pariye yumanano gukapriwtenkis.

Amawka Jesus Gihiyegapu Hiyak Gikakkis Giwewkistenkis

1 Kor 9.7; Gál 6.6; 1 Tess 5.12

¹⁷ Hiyeg kiyapwiyegben ku pariye wewkisnepwi Jesus gihiyegapu kabayhtiwa, igkis muwaka adahan igkis kiyathaka kabayhtiwa. Nerras ku pariye pi kannipwite adahan ekkenes Uhokri giwn, adahan kannuhekne gimin Uhokri gihiyakemni, amawka ku leglis pi kiyatigkiste adahan pi hiyakte gikakkis.

¹⁸ Mmanawa Uhokri gannasan minikweknene awna:

"Ku aysaw yipig pak kannipwiye mutukene fahhin ayak, ka yi muwaka wanak gibiy adahan mpithig adahan ig ka ax ariwntak ini fahhin ayak."

Hawwata akiw Uhokri gannasan minikweknene awna:

"Ku pahapwi kannipwiye yidahan, pugamawka yis katiwnihgi."

Ka Ba Ataybiswa Git Pahapwi Ku Pariye Awna Gimin Jesus Gihiyegapu Giwewkistenkis

¹⁹ Timótyu, ku pahapwi danuh ta pit ig awna gimin pahapwi ku pariye wewkisne Jesus gihiyegapu ig awna ku ig tarakseppe, ka muwaka ataybiswa git. Henneme ku pi kibite hiyeg danuh pit, nawenétke piyana mpana gikebyikis ku igkis kinetihwa pit gimin ku ig tarakseppe, nikwe ka sam adahan pis timá ginetnikis.

Ku Pahapwi Giwewkistenkis Jesus Gihiyegapu Ku Ig Tarakseppe, Himahnigba

²⁰ Ku inyerwa ig taraksepwa, amawka pis himahgi ay giwtrikkis madikte Jesus gihiyegapu kahadbe igkis timapni henne, igkis apisakse ku nawenétke igkis hawwata tarakse hawwata akiw.

²¹ Timótyu, nah ikene inakni hiyakemniki pit giwtrik Uhokri giwtrik Cristo Jesus giwtrikkis ahj barewpityepwi. Ihpanaba inakni nuwnhu kabayhtiwa. Ka sam ku ig pikagmada. Kawmata sam ku ig ka pikagmadama. Ka sam. Ka ba mpiyasa pahapwinama gitaraksan hennenwatma. Amawka pis hiyak gikakkis madikte hiyeg hehpekwiye.

Ka Ba Kaniy Pahapwi Pahayenema Adahan Ig Wewkisne Jesus Gihiyegapu

²² Ku aysaw pis ikí annipwit git pahapwi adahan ig wewkisne Jesus gihiyegapu, ka muwaka ikí git pahayenema. Ka iwawhaw ikí git. Nawenétke ig tarakseppe hiyeg. Ku pis ka apuriw kabayhtiwatma baki ig ikaw Uhokriyanwatma, ku pis ikí ini gannipwi git pahaye adahan, ayge nikwe ku hiyeg hiyakni ku ig tarakseppe, ayge nikwe igkis ikiy ku pis batek akak ini gitaraksan. Amawka ku pis ka keh henne. Amawka piw pes barewbetnenekwa.

²³ Kuri pis higepne unnenwa kahadbe piw pes barewbetnenekwa, kahadbe hiyeg ka ikiy ku pis urukihwatrupye. Henneme ka sam pis higap aynessa win adahan ipeyti adahan pitun mmanawa pis inpawa kakahri.

²⁴ Apit pis ikí annipwit git pahapwi adahan ig wewkisne Jesus gihiyegapu, amawka pis apuriwgi baki ig yumahwatma gitaraksan. Gaytakkis hiyeg gitaraksankis ka mahikonama. Nikwe wis ka muwaka apuriwgi baki igkis kataraksanwatma. Gaytakkisme hiyeg ka kibere ma wis utí gitaraksankis.

²⁵ Hawwata akiw gaytakkis hiyeg gihiyakemnikis kibeyne in ka mahikonama. Gaytakkisme gihiyakemnikis kibeyne in mahiko henneme ku wis apuriw, nikwe gihiyakemnikis ka ayamwa wot.

Amawka Hiyeg Kiyatha Gikiparakis

Ef 6.5; Kol 3.22; Titu 2.9; 1 Ped 2.18

6 Awnanaba ta gitkis hiyeg ku pariye kannipwiye gidahan pahapwi adahan igkis kiyatha gikiparakis kabayhtiwa. Kahadbe igkis ka mbayhasa Uhokri giw. Kahadbe igkis ka mbayhasa ukannuhakni gimin Uhokri gihiyakemni.

² Ku pahapwi gikipara hawwata kamaxwa gipitit Kiyapwiye Jesus, amawka ku ig gihiyega ka meksig awaku ku samah iggi gikipara kuwis humaw gikebyi Uhokriyan. Kawa. Amawka ku ig pi kannipwite gidahan akiw awaku kuri ig gayapetni pahapwi ku pariye ig batek gikak, ig gayapetni pahapwi ku pariye kamaxwenewata ta gipitit Kiyapwiye Jesus hawwata ke igbe.

Kehnaba Madikte Jesus Gihiyegapu Iha Inakni Hiyakemniki

Timótyu, akkanaba inakni hiyakemniki ta gitkis madikte Jesus gihiyegapu. Ikí gihiyakemnikis akak madikte pawaygyi adahan igkis ihpin.

³ Inakni hiyakemniki inyerwatnene. In Ukiparawiy Jesus Cristo giwn. In kannuh hiyeg ikaw Uhokriyanbetnewa. Ku pahapwi ka amapa inakni hiyakemniki, ku ig kannuhhekne nawenéwa hiyakemniki akiw, iggi gihiyakemni waditnepyenen.

⁴ Ig ikawpari hiyakemniye bawa ig ka hiyak ariknawnama. Ig ba gibetki kaytwanaw piledukaw amin yuwit waditnepyenen. Akebyi ini hiyakemniki keh hiyeg atihpak. In keh igkis kabá kerbet. In keh igkis pitimnak. In keh igkis pukuhpaw pabohrak.

⁵ Hiyeg ku pariye apanenekwa pitimnekne henne, gihiyakemnikis mbeyepye. Igkis ka hiyak ku pariye Uhokri gihiyakemni inyerwatnene. Igkis kinetihwenes gimin Uhokri aharitnen igiska.

Ka Ba Aharit Igiska Amadgaya Inin

Mt 13.22, 19.23; Lk 12.22; Kol 3.5; Eb 13.5; Tiyagu 5.1

⁶ Hennewatbaki, ay kaayhsima igiska gimun Uhokri. Ku wis wew akak gihiyakemni, wis bateke umin. Yuma akiw umawkan akiw. Ayge nikwe wis igisye kuwis gimun Uhokri.

⁷ Igiska amadgaya inin in ka ariknawnama. Ku aysaw wis amadgat wayk wis ka ewk ariknawnama ayta ukak. Ku aysaw wis miyá, yuma ariknawnama amadgaya inin tipikwiye ukak.

⁸ Nikwe ku wis kamana, ku wis kasimsa, ayge wis bateke umin. Wis ka muwaka ariknawnama akiw.

⁹ Henneme ku pariye hiyeg aharitne igiska amadgaya inin, igkis tayuhpikanek arit mbayka, igkis tuguhnek agikut Satanás giteyni. Igkis kowtyakpuhaw amin arakembet kane kabay. Nikwe in humaw ke teybe adahan gikinseptenkis, adahan gitugaseptenkis, adahan gibiykeseptenkis, adahan giwmaseptenkis.

¹⁰ Ku wis ba ubetkatrun akak karukri, ini akapuska adahan wis keh arakembet kane kabay. Gaytakkis hiyeg ku pariye aharitne karukri igkis kuwis miniwpi giw Uhokri gihiyakemni igkis kuwis kawihkis kaayhsima kayahwaki ta gipititkis.

Kehnaba Madikte Ku Pariye Uhokri Ayá Pit

Kol 4.17; 1 Tim 4.14; 2 Tim 1.13

¹¹ Pisme, Timótyu, pis awayg gidahan Uhokri. Nikwe tukuwepnaba ariw madikte ini hiyakemniki mbeyepye. Aharitnaba adahan pis keh kabaykanen adahan pis wew gikak Uhokri gihiyakemnin. Kamaxwanaba gipitit kabayhtiwa. Bateknaba gikakkis piyakiw hiyeg. Bateknaba gikak Uhokri. Msakwanaba kamaxwenene gipitit abetnewa mbeyne. Ikaw huwipagepye.

¹² Mpiksawnaba keh kibeyne annipwit gidahan Uhokri ku kapit wixwiw kamaxwa. Ikawnaba ke pahapwi suwtatbe ig kerye gidahan gikipara akak madikte ga-

waygyi. Mpiksawnaba adahan pis inyerwa aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Adahanikwa ini ig Uhokri humekwep. Kibeyne, pis kuwis keh kibeyne temwe ta gitkis kaayhsima hiyeg amin ku samah ig Kiyapwiye Jesus keh wixwiw aymuhwa gimun Uhokri.

¹³ Kuri nah ikene pihiyakemni giwtrik Uhokri ku pariye keh madikte hiyeg aymuhwa. Nah ikene pihiyakemni giwtrik Cristo Jesus ku pariye kuwis keh kibeyne temwe ta git amekene Pônsiyu Pilatus.

¹⁴ Nah ayá pit adahan pis keh madikte ku pariye Uhokri gikehkisni pit. Apuriwnaba pihiyakemni adahan in barewbet ariw taraksaki juktah ku aysaw ig danuh.

Uhokri Kumaduka Madikte Ku Pariye Kumadukenepwi

Mt 28.18; Ef 1.21; Fil 2.9; Kol 1.16; Apok 17.14, 19.16

¹⁵ Ku aysaw gihawkanaprik danuh ig Cristo hiyapki-ska wotwiynek gapit Uhokri. Kibeyne, ig Uhokri kagabayisima. Ignewa kumaduka madikte. Yuma pahapwinama kema igma. Ig ikiparapu gikiparakis. Ig kumaduka madikte ku pariye kumadukenepwi.

¹⁶ Ignewa ku pariye kane miyati. Yuma pahapwinama dehetniye kema igma. Ig msakwa abet kabutniki ku kinney ka ik adahan wis danukwa atere. Yuma pahapwinama hiyeg hiyapri. Ig kawmata ikwa adahan wis hiyapri. Ig kagikiythanisima ig kagidatnisima adahan apanenekwa. Ameh.

Amawka Igisapye Igisye Akak Gikehnikis Kabayka

¹⁷ Ikinaba gihiyakemnikis hiyeg ku pariye igisapye akak gewkanbetkis amedgene inin adahan igkis ka

ikaw kabaytema giwkis nawenépwi hiyeg. Awnanaba gitkis adahan igkis ka ipeg apitit gikakurakis, ku pariye kane ik adahan wis ipeg nipitit. Awnanaba gitkis adahan igkis ipeg ta gipititnen Uhokri. Ig Uhokri ka mapukwiwema, ig ikí wotwiw madikte kabayka akak madikte gibetki kahadbe wixwiw batek.

¹⁸ Ikinaba gihiyakemnikis adahan igkis keh kaayhsima kabayka gikakkis hiyeg, adahan igkis igisye akak gikehnikis kabayka, adahan igkis ka mapukwiwema, adahan igkis ahegbet adahan amnihne hiyeg.

¹⁹ Ku igkis keh henne, igkis darihkisne igiska inugikyene igkis apuriwne gipitkis adahan ku pariye nemnikumpiye gimkatkis. Ayge nikwe igkis darih ini dehetniki ku pariye kaneawaygyisima.

Ka Muwaka Isahkiswa Ariw Ini Ku Pariye Uhokri Apuriwse Pit

Kol 4.17; 1 Tim 6.14; 2 Tim 1.13, 4.5

²⁰ Timótyu, ka muwaka isahkiswa ariw ini ku pariye Uhokri kuwis apuriwse ta pit. Higiwanaba ariw kine-tihwaki ku pariye waditnepyenen ku pariye kane ekkenema Uhokri gihiyakemni. Ka ba ataybiswa gitkis ner-ras bagimeksakis ku pariye ikawnamahkis ke wotbe igkis hiyakemniyepwibe.

²¹ Gaytakkis hiyeg ku pariye ikawnamahkis hiyakemniyepwi henne, igkis miyehe gikamaxwankis gipititak Uhokri. Uhokri gabay pikaknek.

2 Timótyu

Inin kagta awahkiska gapit Uhokri giwatni amekene Pol. Ig agiku parakseket. Ig me umehpikamet. Inin gikag-tan awahkiska gimin amekene Timótyu. Ig amekene Timótyu wew muwwapu gihapti amekene Pol. Ayteke pisenwa ig huwithene Jesus gihiyegapu apitnenepwi paytwempu Éfesu.

Ig amekene Pol akki git Timótyu ku ig ka apis umahkiswa gidahan Uhokri. Hawwata ig akki git ku aysawnemenek kaayhsima hiyeg ikaw Uhokri gihiyegapu henneme gihiyakemnikis nawenéwa ariw Uhokri gihiyakemni. Ig ikene Timótyu gihiyakemni adahan ig kannipane wages hiyeg gidahan Uhokri takunipti.

Nah Pol Awahkis Inin Kagta Pimin

¹ Nah Pol, ku pariye Cristo Jesus giwatni, nah awahkis inin kagta pimin. Uhokri kaniypen ig awahkisun adahan nah ekkene ta gitkis hiyeg ku samah ig ikaksaw adahan wixwiw aymuhwa gimun adahan apanenekwa awaku ku samah wixwiw pahapwiwa gikak Cristo Jesus.

² Nah awahkis inin kagta pimin Timótyu. Nah batek pikak kaayhsima. Pis kewa nukamkayhbe nuthu. Wigwiw Uhokri gikak Ukiparawiy Cristo Jesus gabaykis gamnihrakis pikaknek. Igkis kariswehse piyakninek.

³ Nah kabayha Uhokri igwata Uhokri ku pariye nighu nahawkripwi giwohkigakis ku kadahan nah kannipwiye apititak nuyakni. Nah kabayhig pidahan. Nah ka miyehpi aynesnima. Nah piriyepekaw pidahan takunipti.

⁴ Nah kiyepi ku samah pis tih nuharit minikwak apim ini ku aysaw wis ibekhewbet. Nah kaayhsima hiyepkere phipak akiw. Waké pis aybe nukakhuba, nah batekam nnaktin kaayhsima.

⁵ Nah kiyepi ku samah pis kamaxwa ta gipitit Cristo Jesus apititakwa piyakni hawwata ku samah patig kiyapuno Loydi eg kit kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus payak gukak pinag kiyapuno Ewnisi. Kibeyne, nah hiyakni kabayhtiwa ku pis hawwata kamaxwa ta gipitit Cristo Jesus kewa egkisbe.

Ka Muwaka Apis Kinetihwa Gimin Jesus

⁶ Nah hiyapni henne, nah kiyekis pit kuri adahan pis mpiksaw kawih ini Uhokri gannu ku pariye ig iké ta pipitit minikwak apim ini ku aysaw nah sarayh nuwakhu ta pipitit nah piriyepekaw pidahan. Numawkan pis mpiksaw adahan pis pi kawihite ini gannu akiw, hawwata ku samah pahapwi boboh tiket adahan eg pi kadawate akiw.

⁷ Kibowkanaba. Ig Uhokri kuwis kawihkis Gitip ta upititwiw. Ig Gitip ka keh wis apis gibohrikis hiyeg. Hennemeg ig ikí Uhokri gidatni ta upititwiw payak akak gamnihra akak gawaygyi adahan wixwiw apuriwne uhiyakemniwiw kabayhtiwa.

⁸ Nikwe ka muwaka apis kinetihwa gidahan Ukiparawiy. Kawmata apis nukakhu awaku ku samah nah ay agiku parakseket gipatra Cristo. Wis hiyepne mbeyne ay awaku ku samah wis ekkene Uhokri ginetni gimin Cristo. Ka sam. Amapanaba ini mbeyne payak nukakhu. Uhokri ikí pawaygyinek.

⁹ Ignewa keh wixwiw gihiyegapu isamtaw ariw utaraksanwiw adahan wixwiw danuhne git Uhokri. Ignewa humekwewiy gimkanit adahan wixwiw humaw gihiyegapu barewpityepwi. Kawki wabaywiyma keh ig kaniypewiy. Hennemeg ig kaniypewiy awaku ini gibetki henne. He wamnihkawiyenen ig kaniypewiy minikwak apit hawkri humaw adahan wixwiw utí madikte kabayka gipitimpi Cristo Jesus.

¹⁰ Kibeyne, metakwa ini kabayka kahayak wotwiw ku apim inin. Mmanawa kuwis wamnihtenwiw Cristo Jesus danuh ta amadgat inin. Ig pisenwe akak miyaka nidatni. Ayteke ig utipkis wotwiw dehetniki ku pariye kane hiyapti miyaka. Ig ekkesepni ta gitkis madikte hiyeg abet ini ginetni kibeyne inetit.

Nah Ka Apis Kinetihwa Gimin Jesus

¹¹ Kibeyne, ig Uhokri kaniypen adahan nah wageswa giwatni adahan nah ekkene inakni ginetni ta gitkis hiyeg, adahan nah gikannuhtenkis nimin.

¹² Nah ekkene inakni ginetni, nah hiyepne ini mbeyne nipatra. Ka sam. Nah ka mará nikak. Mmanawa nah ipeg ta gipitit ner ku kapitit nah kamaxwa. Nah kuwis ikaw madikte ta giwakuit. Nah hiyakni ku ig kagidatnisima adahan ig hiyak nukakhu juktah amaksemni hawkri.

Apuriw Ku Pariye Uhokri Apuriwse Pit

Kol 4.17; 1 Tim 6.14; 2 Tim 4.5

¹³ Timótyu, ka muwaka isahkiswa ariw inakni yuwit kibeyne yuwit ku pariye pis kuwis timap nah kinetihwa pit. Inakni nuwnhu humaw pikannuhten amin ku samah amawka pis kinetihwa ta gitkis hiyeg. Kinetihwanaba gitkis akak madikte pikamaxwan ta gipitit Cristo Jesus, akak madikte pamnihra giwntak Cristo Jesus.

¹⁴ Apuriwnaba inakni kibeyne inetit inyerwatnene ku pariye ig Uhokri kuwis apuriwse ta pit. Ig Uhokri Gitip

ku pariye ay upitwi, ig ikí pawaygyinek adahan pis ni-kapuriwten kabayhtiwa.

Kaayhsima Jesus Gihiyegapu Apis Darihwak Nukakhu

¹⁵ Nupewkan pis kuwis timá nakhu ku madikte Jesus gihiyegapu ásiyenepwi igkis kuwis miniwpi nuwhu. Igkis apis darihwak nukakhu awaku ku samah nah ay agiku parakseket. Igpeke kiyapwiye Fijelu gikak kiyapwiye Ermójenes igkis ka ayta iwasapun.

¹⁶ Henneme, kibeyne, ig kiyapwiye Onesíforu ig apanenekwa ayta iwasapun adahan ikene nawaygyi. Uhokri amnihpignek gikakkis gimunyapunek. Mmanawa ig ka apis darihwak nukakhu ku samah nah ay agiku parakseket.

¹⁷ Ku aysaw ig danuh atan paytwempu Roma ig mpiksaw nupegepten muwwapu juktah ig utepun.

¹⁸ Amaksemni hawkri ig utinek hawwata kabayka giwntak Uhokri. Ayge apit paytwempu Éfesu ig hawwata ayapan kabayhtiwa kuwis. Pis kuwis hiyakni madikte kabayka ku pariye ig keh nukakhu. Pis hiyakni kabayte nuwhu.

Kannuh Hiyeg Adahan Igekisme Kannuh Nawenépwi Hiyeg Akiw

2 Timótyu, nah awna pit ke nukamkayhbe, awayghawnaba gikak Cristo Jesus gawaygyiwa mmanawa kuwis pis pahapwiwa gikak.

² Kuwis pis timapun nah ekkene Uhokri ginetni ta gitkis kaayhsima hiyeg. Kuri numawkan pisme akki inakniwata inetit ta gitkis nawenépwi hiyeg akiw. Akkinba ta gitkis awaykemni ku pariye ik adahan pis ipeg gipitkis adahan igkisme kannuh nawenépwi hiyeg akiw nimin.

Mpiksawnaba Keh Kibeyne Annipwit Gidahan Uhokri

³ Humawnaba ke kibeyne suwtatbe gidahan Cristo Jesus. Ku samah kibeyne suwtat hiyá mbeyne henneme ig dehewnene nibet, hawwata amawka pis dehewnene abet mbayka ke nahbe.

⁴ Hawwata akiw suwtat ka parak abet nawenéwa annipwit akiw amedgene inin. Ig kehnenekwa gikipara gibetkinen akak pahatwo gihiyakemni. Amawka ku pis hawwata.

⁵ Hawwata akiw ku pahapwi kannipwiye gidahan gikipara henneme ku ig ka keh gannipwi ku samah gikipara gimawkan, nikwe ig ka katiwnihka. Amawka ku pis kannipwiye gidahan Uhokri apigkutaprik ku samah gimawkan kahadbe pannipwi ka waditnepyenenma.

⁶ Pahapwi ku pariye pi kannipwite ig pi katiwnihkahete. Ke pahapwi was akiparabe. Ku ig pi kannipwite amadga giwasra, nikwe ig pi axte. Nikwe mpiksawnaba kannipwi gidahan Uhokri akak madikte pawaygyi.

⁷ Ipegminaba pihiyakemni amin inakni nuwnhu pit. Ayge Ukiparawiy woka pihiyakemninek adahan pis pu-kuhpin madikte.

Wis Ka Hiyá Awankak Uhokri Giwn

⁸ Ipegminanaba pihiyakemni apanenekwa ku samah ig Jesus Cristo mpiksaw keh Uhokri gibetki. Ayteke nikwe ig kannikasaka ariw gimiremni. Ig ihtikekne hawwata ke wisbe ig amekene Davi gihiwhi henneme ig kannikasaka ariw gimiremni. Inakninewa Uhokri ginetni ku pariye wis ekkene ta gitkis hiyeg.

⁹ Nah hiyepne mbeyne kaayhsima awaku ku samah nah ekkene inakni ginetni ta gitkis hiyeg. Juktah nah wanakminepka akak xen nipatra ke wotbe nah kakehniyebé. Ka sam. Uhokri giwn igkis ka hiyá niwankak. Ik adahan in pes muwwapu.

¹⁰ Nikwe nah amapa madikte mbeyne ku pariye danuh nuthu. Nah amapin gidahankis Uhokri gikanyanpu kahadbe igkis isamtaw ariw gitaraksankis, kahadbe igkis uti gikiythanikis gimun Uhokri adahan apanenekwa. Mmanawa ignewa Cristo Jesus keh igkis isamtaw henne.

Ka Sam Wis Umahkiswa Gidahan Uhokri

Át 21.13; Gál 6.17; Kol 1.24; Fil 2.17, 3.10; Apok 12.11

¹¹ Timótyu, nah akkite pit pahat yuwit akiw ku pariye kane waditnepyenenma. Ku wis umahkiswa gidahan Cristo, nikwe wis aymuhwanek adahan apanenekwa ayhté gihumwanek.

¹² Ku wis dehewnene abetnema mbeyne gidahan, nikwe wis kumaduka payak gikaknek. Henneme ku wis wihwe giw, ig wihwepta wownek.

¹³ Ku wown diyuh butte, gidahanme ka diyuhti. Ig keh madikte ku pariye ig awna adahan ig keh. Mmanawa ka hiyá igma wihwa ariw giwn.

Akkanaba Uhokri Giwn Apigkutapriknawa

¹⁴ Kiyekisnaba inakni yuwit ta gitkis pihiyegapu. Ikinaba gihiyakemnikis akak madikte pawaygyi giwaprik Ukiparawiy adahan igkis ka piledukaw amin yuwit ku pariye he waditnepyenen. Akebyi inakni yuwit he mattegbetenen gihiyakemnikis nerras ku pariye timepne-pwi giwnkis.

¹⁵ Mpiksawnaba kannipwi kabayhtiwa gidahan Uhokri kahadbe aysawnemenek ig hiyá pis kibeyne giwtrik, kahadbe pis ka marekema pipit gipetun. Akkanaba Uhokri giwn apigkutapriknawa.

¹⁶ Higihwanaba ariw kinetihwaki ku pariye he waditnepyenen ku pariye kane ekkenema Uhokri gihiyakemni. In he uwaxwetni aparayewa giw Uhokri.

¹⁷ In mbayha uhiyakemni hawwata ku samah pahayku busukne axwempiye mbayha wih. Ig kiyapwiye Himenew gikak kiyapwiye Filetu igkis gaytakkis nerras ku pariye kinetihwa waditnepyenen henne.

¹⁸ Igkis kuwis darehe giw Uhokri ginetni inyerwatnene. Igkis awna: "Kuwis uhiyakemniwiy kannikaw adahan nukune uhiyakemniwiy akiw. Hennewa ukankawniwiy. Upitwiyme ka kannikaw akiw." Kuwis igkis tu-guhkis gaytakkis hiyeg gikamaxwankis akak inakni giwnkis.

Ku Pariye Inyerwa Uhokriyan Iggi Miniw Ariw Patahwaki

1 Jo 2.15

¹⁹ Ka sam. Ku pariye hiyeg igyerwa Uhokri gihiyegapu igkis gikamaxwankis ka tuguhti. Igkis kewa paytbe ku pariye mutuhka kabayhtiwa adahan in ka hakuhti. Ig Uhokri akki wot ku pariye hiyeg igyerwa gihiyegapu. Ig akkin wot akak pitana yuwit ay amadga gannasan minikweknene. Inakni pitatye yuwit awna:

“Kiyapwiye Uhokri hiyak ku pariye hiyeg igyerwa gihiyegapu.”

Apeynipye yuwit awna:

“Ku pariye hiyeg ikewnepwi Uhokri gihiyegapu, amawka ku igkis miniw ariw patahwaki.”

Humawnaba Kewa Barewyo Higeptetbe Gidahan Uhokri

²⁰ Nah kehte abektey ke igisapyebe gipinkisbe. Agiku igisapye gipinkis kaayhsima arakembet higeptet ayge. Araytak kehka karukri wahano. Araytakme kehka karukri wahano seyno. Henneme araytak kehka ah. Araytakme batakka parawkam. Araytak higeptet barewyo adahan kibeyne kawihka. Araytakme hennenwa adahan kawihka hennen. Timótyu, humawnaba kewa pahamku higeptetbe ku pariye barewyowa gidahan Uhokri.

²¹ Ku pahapwi miniw ariw madikte patahwaki, iggi humaw kewa barewyo higeptetbe gidahan Uhokri. Ig barewpitye, ig ik adahan gikipara keh gibetki gikak. Ig ahegbet adahan kibeyne kawihka.

²² Awaykemni ku pariye kote kiyapwite igkis gibetkis miyarhaw aharit arakembet kane kabay. Pisme ka muwaka ikaw kema igkisma. Higihwanaba ariw madikte ini patahwaki. Mpiyasiniba aytow piharaptak. Henneme hiyakemniki kibeyne hiyakemniki pis ikin aytekimpa pihepkatak. Kamaxwanaba ta gipitit Kiyapwiye Jesus kabayhtiwa. Bateknaba gikakkis hiyeg. Pasamraknaba gikakkis. Ikawnaba kewa madikte hiyegbe ku pariye amnihswenepwi git Uhokri akak gihiyakemnikis barewbetye.

²³ Henneme tukuhwepnaba ariw kinetihwaki ku pariye he mahayakemnikinen ku pariye yumanene hiyakemniki nibet. Akebyi inakni kinetihwaki he kehnenen hiyeg piledukaw.

Wadithebdihnaba Hiyeg Gihiyakemnikis Akak Huwipraki

1 Tim 5.1

²⁴ Henneme pahapwi ku pariye Kiyapwiye Jesus gihiyega amawka ku ig ka piledukaw. Amawka ku ig msa-kwa huwipagepye gikakkis madikte hiyeg. Amawka ku ig kannuh hiyeg kabayhtiwa gimin Uhokri gihiyakemni. Amawka ku ig kiyakniye gikakkis hiyeg.

²⁵ Ku aysaw ig wadithebdihpiye gihiyakemnikis hiyeg ku pariye gihiyakemnikis mategbetnene, amawka ku ig kinetihwa gikakkis akak madikte huwipraki. Ku ig

keh henne, nawenétke ig Uhokri huwitha gihiyakemnikis ta apigkut inyerwa hiyakemniki akiw.

²⁶ Ayge nikwe igkis kahawkamnihawnek akiw, igkis diyuhnek ariw ini wapitye giteyni ku pariye gikamaxwitnikis. Igkis diyuh adahan igkis kehne Uhokri gibetki akiw.

Amaksemni Hawkri Hiyeg Gihiyakemnikis Mbeyepyen

2 Tess 2.10; 1 Tim 4.1; Judas 18

³ Timótyu, kiyenaba ku samah nah kuwis akki pit ku aysawnemenek amaksemni hawkri kaayhsima mbeyne humawnek amadga inin.

² Apim ini hiyeg humaw mapukapye, kowtyakupye, kawantipye. Igkis ikaw kabayte giw pahapwi. Igkis mahipwihne, igkis ka iha gigkis giwn, igkis kawmata kabayhigkis. Igkis kawmata kiyatha Uhokri.

³ Igkis yuma gamnihrakis. Igkis ka miyé gidagonyikis. Igkis ba gibetkikis awna giminkis hiyeg. Igkis ka apuriw gihiyakemnikis kabayhtiwatma. Igkis kagimabyankissima. Igkis amiye hiyeg kibeynepwi.

⁴ Igkis kinisakatya. Igkis kagarewhankisima. Igkis ikawnamahkis ke wotbe igkis hiyakemniyepwibe henneme gihiyakemnikis manan. Igkis batek akak gipitkinsen. Gikakme Uhokri igkis ka batek.

⁵ Igkis ikaw ke wotbe igkis Uhokri gihiyegapu henneme igkis ka isaksa Uhokri Gitip gidatni wages gihiyakemnikis. Timótyu, pukuhpawnaba gapitkis gikebyikis nerras hiyeg.

⁶ Gaytakkis nerras hiyeg parak akak kinistaki gipinekutkis hiyeg. Ayge igkis wageswiye tinogben ku pariye ka huwit apigkut hiyakemniki adahan egkis ihepyokis giwnkis. Norras tinogben kipunsasaw akak patahwaki. Egkis isakasaw arit ku pariye tugh abetit guhiyakemnikis.

⁷ Egkis gupewkankis ku egkis aharit kannuhwanos amin hiyakemniki. Henneme egkis ka ik adahan kannuhwa amin Uhokri gihiyakemni ku pariye inyerwatnene.

⁸ Nerras kinisekeputnepwi siguhnes Uhokri gihiyakemni hawwata ku samah minikwak Faraó giyamara Janes gikak Jambres igkis siguhe amekene Moís. Gihiyakemnikis mbeyepye. Igkis yuma gikamaxwankis gipitit Uhokri. Igkis yumahwa Uhokri gihiyakemni ay abet gihiyakemnikis.

⁹ Henneme igkis ka hiyá gisamanak Uhokri. Aysawnemenek madikte hiyeg hiyaknek ku samah igkis yuma gannukis gitiput Uhokri hawwata ku samah minikwak madikte hiyeg hiyak ku samah Janes gikak Jambres yumahwata gannukis gitiput amekene Moís.

Kibeyne Pis Wewne Gikak Uhokri Hawwata Ke Nahbe

¹⁰ Pisme ka hennema Timótyu. Kibeyne, pis ihpene nukannuhakni, pis wewne hawwata ke nahbe. Ku pariye numawkan inwata pimawkan. Pis kamaxwa ta gipitit Uhokri hawwata ke nahbe. Pis hawwata kiyakniye gikakkis hiyeg. Pis hawwata batek gikakkis. Pis hawwata kamaxwene gipitit Uhokri abetnewa mbeyne.

¹¹ Pis hawwata hiyapkiska mbeyne pit. Mbayka danuh pit hawwata ku samah in danuh nuthu. Pis hiyak ku samah nah hiyá mbeyne kaayhsima giwakukis nerras namiyhetnipwi. Pis hiyak madikte ini mbayka ku pariye danuh nuthu ayhté apit paytwempu Antiyokiya, ayhté apit paytwempu Ikôniyu, ayhté apit paytwempu Listra. Nah hiyapkiska mbeyne kaayhsima nuthu ayge. Henneme, kibeyne, ig Kiyapwiye Uhokri wiwhpen ariw madikte.

¹² Timótyu, madikte hiyeg ku pariye wewkere gikak Cristo Jesus gihiyakemni, ignes hiyapkiska mbeyne gitkisknek ay amadga inin.

¹³ Igkisme nerras kinisekeputnepwi mbeyepye igkis wagehnene arimkat pi mbayte akiw. Igkis kinis kaayhsima hiyeg akiw. Igkisweke kinisegbet.

Uhokri Gannasan In Ukannuhtenwi

Jo 15.3, 17.17; Rom 15.4; Ef 5.26, 6.17; Titu 1.9; Tiyagu 1.21; 1 Ped 1.22, 2.2; 2 Ped 1.19

¹⁴ Pisme amawka ku pis wagahkis pihiyakemni akak ini hiyakemniki ku pariye pis kuwis kannuhwa nimin. Amawka ku pis tipiknene akak ini hiyakemniki ku pariye pis kuwis ipeg ta nipitit mmanawa pis hiyakni ku egkis ku pariye pikannuhten amin inakni hiyakemniki egkis kis adahan pis ipeg ta gupititkis.

¹⁵ Ku samah pis bakimnite pis kannuhka gimin Uhokri gannasan minikweknene. Inakni Uhokri gannasan ekke pit hiyakemniki ku pariye keh pis isamtaw ariw pitaraksan adahan pis danuhne git Uhokri. Mmanawa in keh pis kamaxwa ta gipitit Cristo Jesus.

¹⁶ Madikte Uhokri gannasan pes giwntakwa Uhokri. In kawih adahan ukannuhtenwi adahan ku pariye iny-erwa Uhokri gihiyakemni. Hawwata in akki wotwiw utaraksanwiw. Hawwata in wadithebdih uhiyakemniwiw. Hawwata in akki wotwiw adahan ku samah wixwiw wew wadit.

¹⁷ Ig Uhokri iké wotwiw inakni gannasan kahadbe gihiyegapu msakwa apigkutaprik ku samah gimawkan, kahadbe igkis ahegbet adahan kehne madikte kabayka.

Akkanaba Uhokri Giwn Takunipti Muwwapu

Ef 5.15; Kol 4.5; 1 Ped 3.15

⁴ Aysawnemenek Cristo hiyapkiswa ta gitkis madikte hiyeg adahan nerras ku pariye kibeynepwi kawih gikumadukan. Apim ini ig hiyá madikte hiyeg baki igkis kibeynewatma, nerras ku pariye miyarapyenpu gikakkis nerras ku pariye kotenene miyate. Inneki keh nah ikene pihiyakemni ku apim inin akak madikte nawaygyi giwaprik Uhokri.

² Akkanaba Uhokri giwn ta gitkis madikte hiyeg. Msakwanaba ahegbet adahan ekkene giwn takunipti muwwapu. Akkiniba ku aysaw in ka mahikonama pit adahan pis akkin. Akkiniba hawwata ku aysaw in mahiko pit adahan pis akkin. Kehnaba hiyeg kayah gitaraksankis. Akki gitaraksankis gitkis. Ikí gihiyakemnikis gitkis. Apanenekwa kiyaknihwa gikakkis. Apanenekwa kannuhnigkis gimin Uhokri gihiyakemni.

³ Msakwanaba ahegbet adahan ekkene inakni gihiyakemni apanenekwa kuri mmanawa aysawnemenek hiyeg ka timepkerepni. Apim ini ignes ataybiswa arit yuwit ku pariye kane ariknawnama ku pariye ba gibetkikis igkis timap. Igkis kannuhkiswa ta gitkis hiyeg ku pariye awna inetit ku pariye igkis muwaka timap.

⁴ Apim ini igkis mataybiswa ariw yuwit ku pariye iny-erwatnene. Igkis ikene gitewkis arit yuwit ku pariye he inetitapnen.

⁵ Pisme Timótyu amawka pis apuriw pihiyakemni kabayhtiwa abetnewa madikte ku pariye danuh ta pit. Amapanaba ku pariye mbeyne danuh ta pit. Mpiksaw-naba adahan wagesne hiyeg gidahan Uhokri. Kehnaba madikte ku pariye ig Uhokri ayá ta pit.

Kuri Nukamaxwetnipwi Nuwmepten

⁶ Nahme nah ka aymuhwa akiw adahan nah ayapap akiw. Nuwhawkanaprik kuwis danuh adahan nah umahkiswa gidahan Uhokri, adahan nah tipikwiye amadgatak inin.

⁷ Nah kewa pahapwi suwtatbe ku pariye kerye kibeyne kerka gidahan gikipara kuwis. Nah kuwis keh madikte ku pariye ig Uhokri ayá nuthu. Nah ka diyuhkiswa. Nah ndukwenewa kamaxwene gipitit Uhokri.

⁸ Kibeyne, kuwis ntiwni ahegbet ndahan ayhté inugik. Ntiwni kewa pahá iyuwitbe ku pariye kis adahan kibeyne ibukti kawihne. Ig Ukiparawiy ig kagihiyakemnisima adahan ig hiyá ba gibukpig kibeynewatma ig katiwnihgikis ku samah kis gidahankis. Ayge nikwe amaksemni hawkri ig katiwnihpennek ku samah kis ndahan. Kawki nahnenwatma ig katiwnih henneme ig katiwnih madikte gibukpig ku pariye wahapnig akak madikte gibetkikis.

Nah Pahapo Ba Ayta Iwasapun

⁹ Iwawhawnaba ayta iwasapun kibentenwa.

¹⁰ Mmanawa kabahte yumahwa hiyeg ay nukakhu. Ig Démas ig kuwis miniw nuwhu. Ig pi batekte akak kabayka amadgaya inin mpiya giw Uhokri. Ig kuwis tipik ta apitit paytwempu Tessalônika. Igme kiyapwiye Kire-senti tipik ta apitit Galásiyamnaw. Igme kiyapwiye Titu ayhté paytwempu Dalmasiya.

¹¹ Ignenwa kiyapwiye Lúkas ay nukakhu. Uyá iwapa kiyapwiye Markus ayta pihapti mmanawa ig ik adahan nayapetni gikak Uhokri gannipwi ay.

¹² Ig kiyapwiye Tíkiku hawwata ig yuma ay. Nah kuwis awahkiswig ta apitit paytwempu Éfesu.

¹³ Ku aysaw pis ayta, ewknaba nuthu nusimsa ku pariye nah ikise ayhté paytwempu Trôadi giwaku kiyapwiye Karpus. Ewknaba nukagtan hawwata nuthu. Nah pi muwakate ini kagta kehka puwikne amar.

Pukuhpawna Gapit Upetunya

¹⁴ Timótyu, pukuhpawna gapit ner sipariputne Alexandre. Ig kagarewhansima nuthu. Ka sam. Igwa Uki-parawiy hiyak gikaknek.

¹⁵ Pukuhpawnaba gapit mmanawa ig kaayhsima siguh unetni.

Nukagmadapu Ikiwen Igme Uhokri Ka Ikiwen

¹⁶ Amakohnokwa ku aysaw pitatye nah tabira gipetun hiyaptigi adahan nah ekkepye git ku nah ka keh mbayka, ayge yuma pahapwinama nawnamnihten. Igkis madikte ikiwen pahapo. Uhokri bayahminigkis ariw inerenek.

¹⁷ Ka sam. Kiyapwiye Uhokri ka ikiwen. Apim ini ig iki nawaygyi adahan nah ekkene madikte ginnetni ayge giwtrikkis madikte nerras kane Uhokriyanpuma. Kibeyne, apim ini hawkri ig mpithan ariw miyaka.

¹⁸ Ka sam. Kuwewanek ig Kiyapwiye Uhokri iwepun. Aygenek ig mpithan ariw madikte mbeyne amadgatak inin. Ig iwepun adahan nah kawih gikumadukan ayhté

inugik. Kibeyne gidahan Uhokri. Ig kagikiythisima adahan apanenekwa apanenekwa. Ameh.

Nah Awahkis Kabayka Yimin

¹⁹ Wani kiyapuno Pirisíla gikak kiyapwiye Ákwila kabay ndahan. Wani kiyapwiye Onesíforu gimunyapu kabaynata ndahan.

²⁰ Kiyapwiye Erastu msekwe ayhté apit paytwempu Korintu. Nah ikise kiyapwiye Trófimu ayhté apit paytwempu Miletu mmanawa ig kakahrip.

²¹ Iwawhawnaba danuha nuthu kibentenwa apit muwokweki. Pikagmadapu Éwbulu gikakkis Pirudénti, Linuawahkis kabayka pimin. Kiyapuno Kiláwdya hawwataawahkis kabayka pimin payak gikakkis madikte ukebyupwiw.

²² Timótyu, Ukiparawiy iki pawaygyinek. Uhokri gabay yikaknek.

Titu

Inin kagta awahkiska gapit Uhokri giwatni amekene Pol. In awahkiska gimin amekene Titu. Ig amekene Titu wew muwwapu gihapti amekene Pol. Ayteke pisenwa ig huwithene Jesus gihiyegapu apitnenepwi kewgihri nopsadnene kewye Kiretamnaw.

Ig amekene Pol ikene gihiyakemni adahan ig gimaptentenkis kannuhekeputnepwi ku pariye taraksapye, adahan ig kaniy kibeyne hiyeg adahan giwewkistenkis Jesus gihiyegapu ayge, adahan ig kannuh gihiyegapu adahan igkis ikaw akak tuwatka huwipraki.

Nah Pol Awahkis Inin Kagta Pimin

1 Nah Pol, ku pariye Uhokri gibuk, nah awahkis inin kagta pimin. Kibeyne, nah Jesus Cristo giwatni. Nah awahkiska adahan wagahkisne Uhokri gikanyanpu gikamaxwankis. Nah awahkiska adahan hiyakkisne gitkis ini hiyakemniki ku pariye inyerwatnene ku pariye keh hiyeg wew gikak Uhokri.

² Kahadbe igkis aymuhwa gimun Uhokri adahan apenenekwa. Ig Uhokri ku pariye ka wasaympiyema ig ikakse wotwiw minikwak apit hawkri humaw adahan waymuhwanwiw ay gimun.

³ Kibeyne, kuwis ahawkanaprik danuh adahan ig kahayaksa wotwiw ini waymuhwanwiw gimun. Ig kahayaksin wotwiw abet ini ginetni gimin Jesus Cristo. Nahme, ig wamnihtenwiw Uhokri awahkisun adahan nah ekkene inakni ginetni ta gitkis madikte hiyeg.

⁴ Nah awahkis inin kagta pimin Titu. Pis kewa nukamkayhbe nuthu mmanawa pis inyerwa kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus ke nahbe. Wigwiw Uhokri gikak wamnihtenwiw Cristo Jesus gabaykis pikaknek. Igkis kariswehse piyakninek.

Kaniynaba Kibeyne Hiyeg Adahan Igkis Humaw Giwewkistenkis Jesus Gihiyegapu

¹ Tim 3.1

⁵ Titu, nah ikiswep ayge apit ini kewgihri Kiretamnaw adahan pis wadithebdih ku pariye muweke gitkis Jesus gihiyegapu ayge. Nah ikispi ayge adahan pis kaniy gaytakkis hiyeg ayge adahan igkis humaw giwewkistenkis Jesus gihiyegapu. Numawkan pis kaniy pigkis apititak mpuse paytwempu ku samah kuwis nah awna pit.

⁶ Kaniynaba hiyeg ku pariye ikaw Uhokriyanbetnewa kane taraksapyema.

Amawka ku igkis pahapuwa gihayokis.

Amawka ku gikamkayhki hawwata kamaxwa ta gipitit Uhokri.

Ka muwaka kaniy pahapwi ku pariye kakamkayne mahayakempiye. Henneme kaniynaba pahapwi ku pariye gikamkayh ihpatrune giwn.

⁷ Pahapwi ku pariye huwithene Jesus gihiyegapu amawka ku ig waditye ke gikipara Uhokribe mmanawa ig kannipwiye gidahan Uhokri.

Amawka ku ig ahegbet timá gitaraksan ku aysaw in ekkepka git.

Amawka ku ig ka dagawnatrupyema.

Amawka ku ig ka urukihwatrupyema.

Amawka ku ig ka kamabyanpiyema.

Amawka ku ig ka miyarhaw aharit ariknawnama.

⁸ Amawka ku ig kagiyaknisima amapa hiyeg gipinekut.

Amawka ku ig batekye keh kabayka.

Amawka ku ig wew akak kibeyne hiyakemniki.

Amawka ku ig ikaw waditye.

Amawka ku ig wew gikak Uhokri gihiyakemni.

Amawka ku ig kannuh apuriw gihiyakemni kabayhtiwa.

⁹ Amawka ku ig ipegminenekwa gihiyakemni amin inakni Uhokri ginetni ku kamin ig kuwis kannuhka mmanawa inakni ka waditnepyenenma. Ayge nikwe ik adahan ig ikene pahapwi gawaygyi akak inakni hiyakemniki. Hawwata akiw ik adahan ig akkamnih gitaraksankis ta gitkis nerras ku pariye siguhnepwi inakni Uhokri gihiyakemni.

Kiretayenepwi Gihiyakemnikis Ka Maguyema

¹⁰ Mmanawa ayge Kiretamnaw kaayhsima hiyeg ku pariye kane ihpenepwima inakni gihiyakemni. Igkis he awnabetepi amin yuwit ku pariye kane ayapa hiyeg. Igkis wages hiyeg gihiyakemnikis giw Uhokri gihiyakemni ku pariye inyerwatnene. Nerras ku pariye awnene-pwi ku amawka madikte Jesus gihiyegapu iha judeyenepwi gihiyakemnikis igkis pi mbayte giwkis madikte.

¹¹ Amawka ku igkis mpithaka adahan igkis ka awna inakni henne akiw mmanawa igkis mategbetene kaayhsima hiyeg gihiyakemnikis payak gikakkis gikebyupwikis. Igkis kannuhpigkis amin ku pariye kane kiskama igkis kannuhgikis. Igkis humaw gikannuhtenkis he aharitnen gikakurakis. Kiskama igkis marenpi akak inere.

¹² Pahapwi gaytakkis nerras kiretayenepwi ku pariye giwohkigakis gawnepe ta gitkis, ignewa hiyeg kiretay-

ene henneme igpeke awna: “Kiretayenepwi igkis wasaymapyenen hiyeg. Igkis ba gimabyankis ke axtigibe. Igkis mabipwiye hiyeg. Igkis kayhapye hiyeg.”

¹³ Ginapnawa ku samah ig awna. Nikwe amawka pis himahtanawte ta gitkis adahan igkis kamaxwenes kabayhtiwa ta gipitit Uhokri.

¹⁴ Awnanaba gitkis adahan igkis ka ikí gitewkis arit judeyene-pwi gihyakemnikis ku pariye he inetitapnen. Amawka ku igkis ka iha kumadukaki ku pariye he giwntakkisnenwa hiyeg ku pariye kuwisnene tukuhwe giw Uhokri giwn inyerwatnene.

¹⁵ Wixwiw Jesus gihiyegapu ka muwaka iha ariwn inakni gikumadukankis adahan ini umaptentenwiw ariw patahwaki mmanawa ku pahapwi kuwis barewbetye gihyakemni, nikwe madikte arikna kibeynekwiye gidahan. Henneme ku pahapwi patehwepye gihyakemni, ku ig kane kamaxwa gipitit Uhokri, nikwe yuma ariknawnama kibeyne gidahan. Yuma ariknawnama kibeyne gidahan mmanawa gihyakemni patehwepye payak akak gitip.

¹⁶ Nerras kinisekeputnepwi igkis ikawnamahkis ke wotbe igkis hiyeknes Uhokri gihyakemni. Henneme gihyakemnikis ka akki henne. Nikwe igkis aseneweke giwtrik Uhokri. Igkis ka ihpenepwima Uhokri giwn. Igkis ka kawih adahan keh ariknawnama kabayka.

2 Pisme, Titu, amawka pis kannuh pihiyegapu adahan igkis wew akak hiyakemniki kibeynewatnen.

Amawka Kiyapwiyegben Ikaw Akak Kiyatka Akak Huwipraki

² Ikinaba gihyakemnikis kiyapwiyegben adahan igkis apuriw gihyakemnikis kabayhtiwa. Awnanaba gitkis adahan igkis ikaw akak kiyatka huwipraki, adahan igkis wew akak kibeyne gihyakemnikis. Amawka ku igkis kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus kabayhtiwa. Amawka ku igkis batek gikakkis hiyeg kaayhsima. Amawka ku igkis tipiknene kamaxwenene gipitit Uhokri abetnewa mbeyne.

Amawka Tinogben Ikaw Akak Kiyatka Akak Huwipraki

1 Kor 14.34; 1 Tim 2.9, 3.11; 1 Ped 3.1

³ Ikinaba guhyakemnikis kiyapunogben hawwata adahan egkis hawwata ikaw akak kiyatka huwipraki. Amawka ku egkis ka awnatrupyoma giminkis hiyeg. Amawka ku egkis ka urukihwatrupyoma. Amawka ku egkis kannuh hiyeg buttityepwi adahan ignes wew akak kibeyne hiyakemniki.

⁴ Amawka ku egkis kannuh tinogben buttityopwi adahan egkisme batek gikakkis gugihgikis gikakkis gukamkayhkis.

⁵ Adahan egkis wew akak kibeyne hiyakemniki, adahan egkis apuriw guhyakemnikis barewbetye, adahan egkis apuriw gupinkis kabayhtiwa, adahan egkis wew kabayhtiwa gikakkis gugihgikis, egkis ihpatruno giwnkis. Ayge nikwe egkis ka mbayhasa Uhokri giwn ta gitkis hiyeg.

Amawka Takwapye Wew Akak Kibeyne Hiyakemniki

1 Tim 4.12; 2 Tim 2.22; 1 Ped 5.5

⁶ Ikinaba takwapye gihyakemnikis adahan igkis hawwata wew akak kibeyne hiyakemniki.

⁷ Kehnaba kabayka ayge gibetkis apanenekwa adahan igkis kannuhwa pit. Ka ba taraksa pahatnama yuwit ku pariye pis kannuhgikis nimin. Akkanaba Uhokri giwn akak madikte kiyatka.

⁸ Awnanaba kibeynenen yuwit apanenekwa kahadbe hiyeg ka ik adahan igkis awna pimin ku pis ka kibeynema. Ayge nikwe, upetunyapuwiy hiyapni henne, igkis marekepwenek, igkis ka hiyá igkisma pitimnak ukawkiw.

Amawka Hiyeg Kiyatha Gikiparakis

Ef 6.5; Kol 3.22; 1 Tim 6.1; 1 Ped 2.18

⁹ Ikinaba gihyakemnikis hiyeg ku pariye kannipwiye gidahan pahapwi adahan igkis iha giwnkis gikiparakis. Amawka ku igkis keh gibetkikis. Amawka ku igkis ka wagesrikis.

¹⁰ Amawka ku igkis ka kidis gewkanbetkis henneme igkis keh ku pariye waditnen adahan gikiparakis ipeg ta gipititkis. Ku igkis keh henne, nikwe igkis apanenekwa kiyathasa gitkis hiyeg inakni unetni gimin wamnihtenwiw Uhokri.

Uhokri Gabay Hiyakemnihwiw

¹¹ Mmanawa Uhokri kuwis hiyapkis gabay ta gitkis madikte hiyeg. Ini gabay innewa keh wixwiw isamtaw.

¹² In gabay hiyakemnihwiw kahadbe wixwiw tukuhwepwa ariw gihyakemnikis hiyeg ku pariye kane wewnepwima gikak Uhokri. In gabay hiyakemnihwiw kahadbe wixwiw ka ipegonaw arimkat batekka amadgaya inin akiw. In gabay in hiyakemnihwiw kahadbe wixwiw wew akak kibeyne hiyakemniki, kahadbe kuri akak inin wixwiw wew wadit wixwiw ikaw Uhokriyanbetnewa.

¹³ In keh wixwiw wahap akak madikte ukamaxwanwiw ini kibeyne hawkri danuh ku aysaw Uwohkigawiy wamnihtenwiw Jesus Cristo hiyapkiw wotwiw kagikiyathanisima.

¹⁴ Kibeyne, ig umahkiswe udukwenaprikwiw wownteknewa adahan ig sagamtawiy ariw madikte upathawniwiw. Mmanawa gimawkan ig keh wixwiw humaw barewpityepwi hiyeg, hiyeg gidahannenwa Uhokri, hiyeg ku pariye batekyepwi keh kabaykanen.

¹⁵ Titu, akkanaba inakni hiyakemniki. Ikí hiyeg gihyakemnikis adahan igkis ihpa inakni yuwit. Himahnaba taraksapye akak madikte pikiythani giwntak Uhokri. Wewnaba hiyakemun adahan hiyeg ka mayhkepma.

Amawka Jesus Gihiyegapu Ikaw Tuwatapye

Ef 4.2; Fil 2.3; Kol 3.12

3 Kiyekis gitkis pihiyegapu adahan igkis iha giwn gupelma adahan igkis iha giwnkis madikte ukiparawiy amedgenepwi inin. Amawka ku igkis iha gikuma-

dukankis. Amawka ku igkis ahegbetnenekwa adahan kehne madikte ku pariye kabayka.

² Awnanaba gitkis adahan igkis ka pataha giw pahapwinama hiyeg. Amawka igkis ka humaw kakigbipyema hiyeg henneme igkis humaw huwipagapye. Amawka igkis ikaw tuwatapye gitiputkis madikte hiyeg apanenekwa.

Uhiyakemniwiy Minikweknene Kawnata Maguyema

1 Kor 6.11; Ef 2.1; Kol 3.7

³ Mmanawa minikwak wixwiy kewa nerrasbe kiretey-enepwibe. Wixwiy kawnata hiyak hawkri. Apim ini wixwiy kawnata ihpa ukiparawiy giwnkis. Wixwiy hawwata taraksapye. Apim ini wixwiy kumadukasa uhiyakemniwiy arit uhiyakemniwiy minikweknene abetki, arit batekka amadgaya inin. Ayge wixwiy wew kanaktinbet gikakkis hiyeg, wixwiy atihpene hiyeg. Wixwiy amiy-hewbet pawtak.

Uhokri Kagamnihrasima Ukakwiy

Rom 5.6; Ef 2.4; 2 Tim 1.9

⁴ Henneme kibeyne, ig wamnihtenwiy Uhokri kuwis hiyapkis gabay wotwiy ig kuwis hiyapkis gamnihra wotwiy.

⁵ Ayge nikwe ig keh wixwiy isamtaw ariw utaraksanwiy adahan wixwiy danuhne git Uhokri. Kawki ukehbetanwiyama kabayka keh wixwiy isamtaw, henneme ini gamnihra innewa ku pariye keh wixwiy isamtaw. Ig keh wixwiy isamtaw akak ku samah ig Uhokri Gitip ke wotbe ig sukuhpte uhiyakemniwiy ariw nipathawni, ig keh utipwiy waypuka akiw, ig ikí wotwiy nukune uhiyakemniwiy.

⁶ Kibeyne, ig Uhokri kawihkis Gitip ta upititwiy kaayhsima gipitimpi wamnihtenwiy Jesus Cristo.

⁷ Wixwiy ka kiseweknama adahan ig amnihwiy, henneme he wamnihkawiyenen ig amnihwiy ig keh wixwiy kewa kibeynepwibe giwtrik Uhokri. Ayge nikwe ig keh wixwiy ik adahan wixwiy darihpiye ini kabayka dehetniki ku pariye wohpanwiy.

⁸ Titu, inakni inetit ka waditnepyenenma. Numawkan pis akki inakni inetit akak madikte pawaygyi kahadbe ku pariye hiyeg kamaxwenepwi ta gipitit Uhokri igkis battukaw keh kabayka apanenekwa. Inakni kinetihwaki in kibeynewa in wagahkis hiyeg gihiyakemnikis.

Tukuhwepnaba Ariw Kinetihwaki Ku Pariye Waditnepyenen

1 Tim 1.3; 2 Tim 2.14

⁹ Kinetihwanaba amin inakni Uhokri ginetni henneme tukuhwepnaba ariw kinetihwaki ku pariye he mahayakemnikinen. Ka ba piledukaw amin amekenegben giwnkis, iné gimin amekene Moís gikumadukan. Akebyi inakni yuwit he waditnepyenen. In ka wagahkis hiyeg gihiyakemnikis.

¹⁰ Ku pahapwi danuh atere ig mategbetene hiyeg gihiyakemnikis, ikinaba gihiyakemni pimapat. Ayteke ku ig ka iha inakni piwn, amawka pis miniw giw.

¹¹ Mmanawa ayge pis hiyakni ku ig kuwis tukuhwepwe ariw hiyakemniki ku pariye inyerwatnene, ig taraksepye. Ini gikehni akki ku ig ka wadityema.

Uyá Danuhpa Nuthu

¹² Titu, nah awahkiste pahapwi pimin adahan piwenyan ayge. Nah kote hiyakte ku pariye nah awahkis atere ba kiyapwiye Ártemas ba kawka ba kiyapwiye Tíki-ku. Henneme ku aysaw pahapwi danuh atere, pisme iwawhaw danuh nuthu atere apitit paytwempu Nikópolis. Mmanawa nupewkan nah mpiyasa kamukri ayge.

Amawka Wixwiy Ayapa Hiyeg Kamawkanyepwi

Át 20.35; Gál 6.10; Eb 13.3, 16; Tiyagu 1.27

¹³ Kehnaba madikte ku pariye pis hiyá asamanak adahan gayapetnikis nerras inetitkekne kiyapwiye Zénas gikak kiyapwiye Apolu kahadbe igkis tipikwiye akak madikte kabayka. Kabayhanigkisba akak madikte ku pariye gimawkankis.

¹⁴ Amawka uhiyegapu kannuh keh kibeyne kabayka apanenekwa adahan gayapetnikis hiyeg ku pariye kamawkanyepwi. Amawka ku igkis ka msakwa waditnepyenenma.

Usuh Awahkis Kabayka Pimin

¹⁵ Madikte hiyeg ku pariye ay nukakhu igkis awahkis kabayka pimin. Usuh awahkis kabayka giminkis madikte kamaxwenepwi ayge ku pariye batekye ukakhu. Wani igkis kabay ndahan. Uhokri gabay yikaknek madikte.

Filemoh

Inin kagta awahkiska gapit Uhokri giwatni amekene Pol. In awahkiska gimin gikagmada, amekene Filemoh. Ig amekene Pol ayepne git amekene Filemoh adahan ig bayahmina gibuk Onesimu ariw ku samah ig hihgwe giw.

Usuh Awahkis Inin Kagta Pimin

¹ Nah Pol, ku pariye ay agiku parakseket gipatra Cristo Jesus, nah gikak ukebyi kiyapwiye Timótyu usuh awahkis inin kagta pimin kiyapwiye Filemoh. Usuh kaayhsima batek pikak. Usuh batek ku samah pis kannipwiye payak ukakhu.

² Usuh awahkis kabayka hawwata giminkis nerras ku pariye lammisyapu ayge pipineku. Wani ukebyi kiyapuno Áfiya, kiyapwiye Arkippu ku pariye kannipwiye payak ukakhu wani egkis kabay udahan.

³ Wigwiy Uhokri gikak Ukiparawiy Jesus Cristo gabaykis yikaknek. Igkis kariswehse yiyakninek.

Kibeyne, Pis Kuwis Amnih Kaayhsima Jesus Gihiyegapu

⁴ Nukebyi Filemoh, mpuse hawkri nah piriyepekaw pidahan, nah kabayha Uhokri pidahan.

⁵ Mmanawa takunipti nah kinetni pak ku samah pis batek gikak Kiyapwiye Jesus pis kamaxwene ta gipitit kabayhtiwa. Pis hawwata batek gikakkis gihiyegapu, pis kamaxwewata gipititkis.

⁶ Kibeyne adahan ku samah pis hiyapkisne pikamawxan ta gitkis hiyeg. Ku samah ignes hiyá ini kabayka ay pipit, nikwe igkis hiyapni henne, igkis pi mpiksawte keh Cristo gibetki. Hennawatbaki nupigyepkawni gidahankis.

⁷ Pis kuwis amnih kaayhsima gihiyegapu Jesus. Pis kariswehse giyaknikis. In keh nah batek kaayhsima. In ikí nawaygyi. Kibeyne, nukebyi.

Uyá Amnih Ndahan Pibuk

⁸ Kuri nupewkan nah ayepne pit amnihka pahaynewata akiw. Ik adahan nah mpiksaptihpi giwaprik Cristo adahan pis keh ini ku pariye numawkan mmanawa ku pariye nah ayá pit ini wadit.

⁹ Henneme nah ka mpiksaptihpi. Nah batek pikak. Nah he amnihswa pit, nah Pol ku pariye kuwis kiyaparipe kuwis ku pariye ay agiku parakseket gidahan Cristo Jesus.

¹⁰ Nah ayá pit adahan pis amnih pahapwi ku pariye kene nukamkayhbe, ig pibuk Onesimu. Ig kuwis wagese kewa nukamkayhbe mmanawa ku samah ig timá nuwnhu ay agiku parakseket ig wagese gihiyakemni ta git Cristo.

¹¹ Ig Onesimu giw inakni “kabipwiye”. Minikwak ig ibukti mabipuwipye ayge pimun. Kurime, kibeyne, ig kabipwiye pidahan ig hawwata kabipwiye ndahan.

¹² Kuri nah awahkiswig ta pimkanit. Iggi nuyakniwaw nah awahkis pimun.

¹³ Ku samah nah ay agiku parakseket apatra ku samah nah ekkene Uhokri ginetni, nah kaayhsima muwaka ig msakwa ay nukakhu ig nayapetni piwenyan.

¹⁴ Henneme nah ka muwaka keh ariknawnama ku pariye ka pimawkanma. Nah ka muwaka mpiksaptihpi adahan pis isaksig adahan ig ayapan. Numawkan pis keh piwnteknewa.

¹⁵ Ini ku samah ig Onesimu hihgwe piw minikwak nupewkan igwa Uhokri isaksig adahan ig hihgwa adahan aynessa hawkri. Kahadbe ku aysaw ig diyuh ta pit ig msakwa pidahan adahan apanenekwa.

¹⁶ Kuri ig kawki inenwatma pibuk. Ig pi kabayte kuri. Ig kuri pikebyi Jesus gihiyega. Ta nuthu ig kibeyne nukebyi. Ta pit ig kibeynewata. Mmanawa ig kibeyne pibuk, ig hawwata kibeyne pikebyi Uhokriyan.

¹⁷ Nikwe ku samah pis kanumun pikagmada, uyá amapig kabayhtiwa ke wotbe nahbe danuhnebe ta pit.

¹⁸ Ku ig kuwis tarakse pikak minikwak, ku ig matiwnih pit arikna, hiyawa pis sarayh madikte nduhyakat.

¹⁹ Nah Pol nahwa katiwnihninek. Nah anniri inakni akakwa nuwakhu. Nah ka awna aynesnima amin pidahan pimatiwnihni ay numunhu. Mmanawa nuwnhu kuwis keh pis utí pidehetni. Kuri uyá diyuhkis nuwakhu.

²⁰ Nukebyi, nah ayá pit, uyá amnihun kuri gidahan Uhokri. Keh nuyakni karisaw gidahan Cristo.

²¹ Nah ipeg ta pipitit ku pis iha inakni nuwnhu. Inneki keh nah awahkis inin kagta pimin. Mmanawa nah hiyakni ku pis keh mpiy ku pariye nayapni pit.

Nah Danuh Atere Pitnek

²² Hawwata numawkan pis ahegbeta ndahan pahayku iwetrit. Mmanawa nah ipeg ta gipitit Uhokri ku ig timap yipigyepkawni. Ig pekkiswennek, ig keh nah danuh atere yit.

²³ Kiyapwiye Epafra awahkis kabayka pimin. Ig ay nukakhu agiku parakseket gipatra Cristo Jesus.

²⁴ Hawwata kiyapwiye Markus gikakkis kiyapwiye Aristarku, kiyapwiye Démas, kiyapwiye Lúkas igkis awahkis kabayka pimin.

²⁵ Ukiparawiy Jesus Cristo gabay yikaknek.

Ebréws

Yuma hiyeg ahiyekten ku pariye hiyeg awahkis inin kagta. Kaayhsima hiyeg ikiy ku in awahkiska gapit Uhokri giwatni amekene Pol. In awahkiska giminkis madikte hiyeg judeyenepwi ku pariye kamaxwenepwi gipitit Kiyapwiye Jesus. Igkis mpiksaptihka gapitkis gikebyupwikis adahan igkis diyuh amin gihiyakemnikis minikweknene.

Inin kagta ikene gawaygyikis adahan igkis ka isahkis gikamaxwankis gipititak Kiyapwiye Jesus awaku ku samah igkis hiyepne mbeyne. In akki gitkis ku Kiyapwiye Jesus gihiyakemni kaayhsima kabayte ariw gihiyakemnikis minikweknene.

Uhokri Gikamkayh Kagikiythanisima

Kol 1.15

¹ Minikwak Uhokri wasapanaw giminkis amekeneben gibiygikkis gawnepepu. Igwa Uhokri awenene gipititakkis. Ig akki aritnanyupwi ku samah gihiyakemni. Ig akkin akak arakembet arekhetni adahan ekkene ku samah gihiyakemni.

² Kurime amaksemni hawkri ig wasapanaw uminwi gibiygik igyerwa gikamkayh. Igwa Uhokri ay gipit ig ekkene ku samah inyerwa Uhokri gihiyakemni. Ig gikamkayh kaayhsima gikiythani. Madikte ku pariye Uhokri gidahan in gidahanwata gikamkayh. Hennessee ig Uhokri gimawkan. Ig Uhokri kehkis inin hawkri ta git ner gikamkayh.

³ Ig gikamkayh kipun akak Uhokri gihiyakemni ku pariye kanenikiythanisima. Ignewa kahayaksa wotwi igyerwa Uhokri amadga inin. Ig wewkis inin hawkri he akak giwnnenwa. Giwn kanidatnisima. Minikwak ig sagahptawiy ariw utaraksanwi. Pisenwa ig batahkiswe adahan ig kumadukene gihumwa Ukiparawiy detye ayhté inugik, ay amun ini iwetrit ku pariye kanenikiythanisima kihehaptak.

Uhokri Gikamkayh Pi Kiyatte Giwkis Ahj

Apok 19.10

⁴ Ku samah ig bat gihumwa Uhokri in kahayak nikwe ku ig pi kiyatte giwkis madikte ahj. Hawwata gikanmak ku samah ig kanumka Uhokri gikamkayh in pi kiyatte giwkis ahj gikanmakkis.

⁵ Mmanawa ig Uhokri awna ta git gikamkayh:

“Pis nukamkayh. Ku apim inin nah akkap ku pis igyerwa nukamkayh.”

Ig ka awnati inakni henne git pahapwinama ahj. Hawwata akiw ig awna gimin gikamkayh:

“Nah gig, igme nukamkayh.”

Henneme ig ka awnati inakni henne gimin pahapwinama ahj.

⁶ Kawa. Ku aysaw ig Uhokri awahkisiwe gikamkayh atan amadgat inin, ta gitkis ahj ig awna:

“Nuhiyegapu ahj, adohepkinigbay.”

⁷ Hawwata akiw Uhokri gannasan minikweknene awna giminkis ahj ku igkis ka kiyesradima gikiythanikis gitiput. In awna:

“Uhokri ikiy giwatnipwi ahj ke maygbe. Ig ikiy igkis gihiyegapu ahj ke tiketbe kadawempiyebe.”
Hennesseewaki ig Uhokri kinetihwa giminkis ahj.

⁸ Giminme gikamkayh ig annase yuwit pi kabayte akiw. In awna:

“Kiyapwiye Uhokri, pis kumadukanek adahan apanenekwa. Apanenekwa pikumadukan waditnenekwa. ⁹ Pis batek keh ku pariye wadit. Pis ka batek akak ku pariye kane wadit. Innebak keh piwohkiga Uhokri kipunsap akak kaayhsima batekka mpiya madikte hiyeg.”

Hennesseewaki ig Uhokri gannasan awna.

¹⁰ Hawwata akiw in awna:

“Kiyapwiye, pitatye akapuska hawkri pis keh waxri humaw. Akakwa piwak pis keh en. ¹¹ Aysawnemenek in biyukenek. Pismeti dahwa adahan apanenekwa. Aysawnemenek in mugumugupnek ke kamisbe. ¹² Apim ini pis minaminemne nek adahan pis awinyimpitnemek ke kamisbe. Pismeti ka uniyehwati. Pis pidukwenewa msakwa adahan apanenekwa.”

¹³ Hawwata akiw ig Uhokri awna ta git gikamkayh:

“Batnaba ay nuhumwa kihehaptak amun inin iwetrit kiyatye ku samah nah sibuhkisnete pipetunyapu pit.”

Ig ka awnati inakni henne ta git pahapwinama ahj.

¹⁴ Nah akkamnihte yit ku samahpa ahj. Igkis Uhokri gibukpig yuma gipitkis kema hiyegma amadgayapu inin. Ig Uhokri awahkisrikis adahan gayapetnikis nerras ku pariye amnihkapu gapit Uhokri.

Apuriwnabay Ku Nawenétke Yis Miyeh Wamnihtenwi

² Uhokri gikamkayh kagikiythanisima. Amawka nikwe ku wis kiyenenekwa inakni inetit gimin gikamkayh ku pariye kuwisnene ekkepka wot ku nawenétke wis miyehpig. Ku wis miyehpig, wis humaw ke pahamku umuhbe ku pariye ka wanak kabayhtiwatma eg bohpika apit amiyen.

²Ig Uhokri gikamkayh pi kiyatte giwkis ahj. Madikte ku pariye ahj giwn, hennewa in danuh. Ku pariye hiyeg taraksin, ku pariye hiyeg ka ihpin, ig katiwnipwe nipatra.

³Igme Kiyapwiye Jesus giwn in pi kiyatte akiw giwkis ahj giwnkis. Ku wixwiw ka aminama ariw giwn, wixwiw katiwnipwenek nipatra. Yuma bisikketwa udahanwiw. Ig kuwis akki wotwiw adahan wamnihkawiw kibeyne-watnen ku samah ig keh wixwiw isamtaw ariw arakembet mbayka adahan wixwiw utí kaayhsima kabayka. Ig kit ekki ini wamnihkawiw ta gitkis hiyeg. Ayteke nerras gikannuhnipwi ku pariye timepnepwi inakni giwn ignesme akkin ta wotwiw. Iggkis akki ta wotwiw ku inakni iny-erwa.

⁴Nikwenéwa igwa Uhokri hawwata akki wotwiw ku inakni inyerwa. Mmanawa ig iké gannu ta gipititkis adahan igkis keh annut adahan arekhetni ku ig ay gikakkis. Ig kehkis annut gitkis ku pariye keh hiyeg wakaymni, kibeyne annut ku pariye hiyeg amadgayapu inin ka hiyá nikhka. Hawwata akiw ig ibekhe Gitip gannu gipuriwkis mpuse gihiyegapu ku samah gimawkan.

Cristo Wageswe Ihtikekne Adahan Ig Wamnihtenwiw

Mt 1.20; Jo 1.14; Rom 8.3; Fil 2.7; Kol 2.9; 1 Jo 4.2

⁵Ka gitkisma ahj Uhokri kumadukasa ini hawkri nukune, ku kamin wixwiw kinetihwene kuri.

⁶Kawa. Ka gitkisma. Mmanawa ay pahak iwetrit amadga Uhokri gannasan minikweknene ku kiney papapwi awna, giwn:

“Uhokri, pariye ki usuh ta pit, usuh amadgayapu inin, adahan pis kiyé usuh? Usuh hiyeg amadgayapu inin usuh ka ariknawnama ta pit adahan pis iki pitew ta womkanit. ⁷Henneme, kibeyne, pis iki wothu kaayhsima wannu kaayhsima ukiythani. Pis keh ukiythani warikap aynessa giwkis ahj gikiythanikis.

⁸Pis kumadukasa madikte ariknebdi ta wothu.”

Hennewatbaki ig papapwi awna. Inakni yuwit awna ku ig Uhokri kumadukasa madikte ariknebdi ta wotwiw. Madiktehwa. Yuma ariknawnama ka kumadukaka wapitwiw. Nukebyupwi, wixwiw kote hiyapte ini humaw.

⁹Henneme kibeyne, wixwiw kuwis hiyap Kiyapwiye Jesus. Ig ikaw aynessa pi warikapte giwkis ahj mmanawa ig wageswe ihtikekne kahadbe ig umahkiswe gidukwenaprikkis hiyeg. Henneme kuri ig Uhokri ikí git Kiyapwiye Jesus kaayhsima gidatni, kaayhsima gikiythani awaku ku samah ig umahkiswa udahanwiw. Hennewa, ig Uhokri gabay keh ig Kiyapwiye Jesus kayah miyaka gidahankis mpuse hiyeg.

¹⁰In kabay ig Uhokri isaksig adahan ig hiyá mbeyne henne. Uhokri igyerwa kagihiyakemisima. Madikte humaw giwntak. Madikte humaw gidahan. Ig muwaka iwé kaayhsima hiyeg ta git adahan igkis humaw gikamkayupwi adahan ig iki gikiythani ta gipititkis. Ignewa Kiyapwiye Jesus keh hiyeg isamtaw adahan ignes humaw Uhokri gikamkayupwi. Ig giwewkistenkis arimkat isamtawka. Nikwe in kabay ig Uhokri isaksig adahan ig hiyá mbeyne. Ini gihiypan mbeyne in humaw ke

wotbe gahegbeteptenbe adahan ig humaw uwewkistenwiw apigutaprik ku samah Uhokri gimawkan.

¹¹Mmanawa wixwiw ku pariye sagamtaka ariw upathawniwiw wixwiw kuri ke wotbe wixwiw pakebyeknebe gikak ner ku pariye usagapthipitniwiw ariw upathawniwiw. Wixwiw kadahan igwata Wigwiw. Awaku ini ig Kiyapwiye Jesus ka mará kanumwiw gikebyupwi adahan ig ikaw hehpekwiye ke wixwiybe.

¹²Amadgatak Uhokri gannasan minikweknene ig Kiyapwiye Jesus awna:

“Uhokri, nah kinetihwate pimin gikakkis nukebyupwi. Nah kabayapte akak apat abet lammis payak gikakkis ignes pihiyegapu.”

¹³Hawwata ig awna akiw:

“Nah kamaxwewata ta gipitit Uhokri payak gikakkis.”

Hawwata ig awna akiw:

“Nah ay gikakkis nukebyupwi ku pariye Uhokri gikan nuthu.”

¹⁴Ku samah wixwiw gikebyupwi wixwiw ihtikekne, nikwe ig Kiyapwiye Jesus kinagsaw, ig wageswe ihtikekne hawwata ke wixwiybe. Ku samah ig ihtikekne, ig ik adahan ig umahkiswa. Abetimpi ini ku samah ig umahkiswe ig pisenwe akak gidatni ner wapitye giki-paradkis, ner ku pariye atiwkekne miyaka.

¹⁵Ayge nikwe ig keh wixwiw isamtaw, wixwiw ku pariye takunipti wanakka akak apiska awaku ku samah wixwiw apisne abohri miyaka.

¹⁶Hennewa ig ka parak abet gihawkankis ahj. Kawa. Ig parak abet udahanwiw uhawkanwiw wixwiw amekene Abrawh gihiwhipwi.

¹⁷Adahanikwa ini ig wageswa ihtikekne hawwata ke wixwiw gikebyupwibe. Pugamawka ig keh henne kahadbe ig humaw kibeyne awnamnihkeputne udahanwiw ta git Uhokri. Ku samah ig wageswa ihtikekne nikwe ig pi kayahte udahanwiw. Awaku ini ig humaw kibeyne awnamnihkeputne wowtrikwiw wixwiw hiyeg. Ig hawwata humaw kibeyne awnamnihkeputne giwtrik Uhokri awaku ig keh Uhokri gibetki. Ig wadithebdih uhawkanwiw gikak Uhokri akak ku samah ig katiwnihe utaraksanwiw gikak.

¹⁸Ig kuwis mpiya abetiw mbeyne amadga inin, adahan ig hikekka adahan ba ig taraksa, henneme ig mpiyasemni. Inneki keh ig hiyá asamanak adahan parak abet uhawkanwiw wixwiw ku pariye hawwata hikekka adahan ba wixwiw taraksa.

Jesus Pi Kiyatte Giw Amekene Moís

3 Nikwe nukebyupwi kibeynepwi, yis ku pariye Uhokri kaniy adahan yis humaw inugikyenepwi, uyay iki utewwiw ta gitnen Kiyapwiye Jesus. Ig Uhokri giwatni adahan ig kinetihwene ta wotwiw gidahan. Ig hawwata wawnamnihtenwiw adahan ig kinetihwene ta git Uhokri udahanwiw. Ignewa ku kapit wixwiw kamaxwa. Ignewa ku pariye wixwiw ikaw gihiyegapu.

²Ig Kiyapwiye Jesus takunipti keh gawahkisten gibetki hawwata ku samah amekene Moís keh gawahkisten

gibetki minikwak ku kapim ig wewkisne madikte Uhokri gihiyegapu ayhté amadga amatap.

³ Henneme ig Kiyapwiye Jesus ig pi kiyatte giw amekene Moís hawwata ku samah pahapwi payteputne ig pi kiyatte ariw ini payt ku pariye gikehni.

⁴ Yuma payt humaw hennenwatma. Madikte payt kadahanyekwiye nikehten. Hawwata madikte hiyeg kadahanyekwiye gikehtenkis. Ignewa Uhokri akehten madikte ariknebdi.

⁵ Igme amekene Moís takunipti keh Uhokri gibetki gikakkis madikte gihiyegapu. Ig keh gibetki kewa pahapwi ibuktibe ig kannipwiye agiku gikipara gipin. Hennewa ig humaw arakak adahan ku pariye nemnikumpiye.

⁶ Igme Cristo ig hawwata keh Uhokri gibetki takunipti gikakkis Uhokri gihiyegapu. Henneme ig keh gibetki kewa pahapwi ikamkaytibe ku pariye kumadukene gig gipin. Wixwiynewa Uhokri gipin. Ku wixwiw ka isahki-swa ariw ukamaxwanwiw, ku wixwiw udukweneywa kamaxwenenekwa ta gipitit Uhokri, ku wixwiw batekne-nekwa akak ini kabayka ku pariye wohpanwiw, ayge nikwe wixwiw humaw inyerwa Uhokri gipin.

Apuriwnabay Ku Nawenétke Yis Isahkis Yikamaxwan

1 Kor 10.1; Judas 5

⁷ Kiyapwiye Jesus pi kiyatte giw amekene Moís. Nikwe apuriwnabay ku samah Uhokri Gitip awna amadgatak Uhokri gannasan minikweknene. Giwn:

“Ataybiswanabay ta git Uhokri ku apim inin. ⁸ Ka yi muwaka humaw kane ihpatrunema kema ignesma amekenegben. Ayge amadga amatap igkis kaayhsima wakaymnise Uhokri awaku ku samah igkis ka kamaxwa gipitit. Igkis hikekri baki ig aywatma gikakkis. Ites awna ininten: ‘Uhokri yuma ay ukakwiw. Kineypa gannu? Waké ig keh annutbe, nikwekam wixwiw kamaxwa gipititkam wixwiw hiyakkam ku ig ay ukakwiwkam.’ ⁹ Ayge nikwe ig Uhokri awna: ‘Taku-nipti igkis hikekun baki nah aywatma gikakkis. Bawa takunipti nah keh annut adahan arekhetni gitkis ku inyerwa nah ay gikakkis henne danuh adahan paxkabu madikwa (40) akebyi kamukri. Hiyaksa igkis gidukweneswa ka kamaxwa nupitit. ¹⁰ Ku samah igkis ka kamaxwa nupitit inneki keh nah ka batek. Apim ini nah awna: ‘Igis taraksepwa igkis. Apanekwa igkis taraksa. Igkis ka hiyak aynesnima ku samah nuhiyakemni.’ ¹¹ Ini ku samah nah ka batek akak gitaraksankis in keh nah ikakse gidahankis adahan igkis ka utí ini mayekket ku pariye kuwisne-nah ahegbete gidahankis.”

Hennawatbaki ig Uhokri gannasan awna.

¹² Nukebyupwi, apuriwnabay ku pariye hiyakemniki ay apit yiyakni ku nawenétke yis hawwata yihyakemni mbeyepyé akak pukuhpawka in keh yis miniw giw Uhokri ku pariye igyerwatnene.

¹³ Nah kuwis akki yit ku samah Uhokri gannasan minikweknene awna. In awna: “Ataybiswanabay ta git Uhokri ku apim inin.” Nikwe ikinay yihyakemni pawtak takunipti gidahan Uhokri apim ini ku aysaw inakni

yuwit “ku apim inin” in kawih udahanwiw. Ikinay yihyakemni pawtak takunipti kahadbe yuma pahapwinama yaytak kinikiswa arit gitaraksan in keh ig ka iha giwn Uhokri nikwe.

¹⁴ Mmanawa wixwiw kuwis pakebyeknepwi gikak Cristo. Madikte kabayka ku pariye gidahan Cristo in udahanwiwata. Amawka kuri ku wixwiw udukweneywa kamaxwenenekwa ta gipitit Uhokri ku samah pitatye, han pitatit juktah danuh umaksemniwiw. Ayge nikwe wixwiw utinek madikte ini kabayka ku pariye gidahan Cristo.

¹⁵ Inakni Uhokri gannasan kawih udahanwiw, nukebyupwi. Ataybiswanabay nikwe ta git Uhokri ku apim inin. Ka yi muwaka humaw kane ihpatrunema kema ignesma amekenegben. Ayge amadga amatap igkis kaayhsima wakaymnise Uhokri.

¹⁶ Hiyawa igkis kuwis timá Uhokri giwn henneme igkisnewa wakaymnisnene Uhokri awaku ku samah igkis ka kamaxwa gipitit. Uyay akki nuthu. Mmah igkis ku pariye wakaymnisne Uhokri mmah igkis ka hiyak Uhokri? Ihi, igkis hiyaknig. Igkisnewa ku pariye ig amekene Moís ayipa wiwhe giwakutakkis hiyeg ejituyenepwi kuwis.

¹⁷ Nah ayapi akiw. Pariye hiyeg keh Uhokri ka batek adahan paxkabu madikwa (40) akebyi kamukri? Nah akkrite yit. Igkisnewa ku pariye taraksapye. Apatra ini Uhokri makisrihpigkis ayge amadga amatap.

¹⁸ Hawwata nah ayapyi. Kadahan Uhokri ikaksa adahan ignes ka utí ini mayekket ku pariye kuwisnene ig ahegbete gidahankis? Igkisnewa ku pariye kane ihpenepwima giwn.

¹⁹ In kahayak huwewe wot ku igkis ka utí ini mayekket awaku igkis ka kamaxwa gipitit Uhokri.

4 Nukebyupwi, ku akak inin ig Uhokri kupiknene kadahan pahayku mayekket ahegbet udahanwiw. Uyay pukuhpaw ku nawenétke wixwiw ka huwit apigkut.

² Mmanawa wixwiw hawwata, wixwiw kuwis timap kibeyne inetit adahan isamtawka hawwata ke igkisbe amekenegbenbe. Henneme igkis timapni waditnepyenen awaku ku samah igkis timapni henneme igkis ka kamaxwa ta nipitit.

Kamaxwenepwi Utí Mayekketnek

³ Wixwiyme ku pariye kamaxwenepwi apitit inakni Uhokri giwn wixwiw utí ini mayekketnek ku pariye ig Uhokri kuwisnene ahegbete udahanwiw. Wixwiw utí ini mayekket ku pariye igkis ka utí. Mmanawa ig Uhokri awna:

“Nah ka batek akak gitaraksankis aynesnima. Inneki keh nah ikakse gidahankis adahan igkis ka utí ini mayekket ku pariye kuwisnene nah ahegbete gidahankis.”

Ini mayekket kuwis ahegbet gidahankis ku samah yumahte hawkri henneme igkis ka utipni.

⁴ In kahayak huwewe wot ku in kuwis ahegbet mmanawa Uhokri gannasan awna ku arimkanitwiye nte-

nehkepye hawkri ig Uhokri mayeke ariw madikte gikehapan. Mmanawa madikte ahegbet kuwis.

⁵In hawwata kahayak huwewe wot ku igkis amekenegben ka utipni mmanawa Uhokri gannasan minikweknene awna:

“Igis ka utí ini mayekket ku pariye kuwisnene nah ahegbete gidahankis.”

⁶Nikwe pahayku mayekket adukwenewa ay ahegbet adahan hiyeg utí. Nerras amekenegben ku pariye kit ekkepka gitkis kibeyne inetit adahan isamtawka igkis ka utipni awaku igkis ka iha Uhokri giwn.

⁷Awaku ini ig Uhokri ikakse nawenéwa hawkri akiw adahan hiyeg utí ini mayekket. Ini hawkri in ku apim inin. Ariwnteke ini ku samah igkis amekenegben ka huwit atere kibite kamukri akiw ig ikaksin udahanwiw gibiyigik amekene Davi. Ig ikaksin akak inakni yuwit ku pariye nah kuwis akkin yit, inakni yuwit ku pariye kapusa han:

“Ataybiswanabay ta git Uhokri ku apim inin. Ka yi muwaka humaw henne kane ihpatrunema.”

⁸Ig amekene Joswé ig waxe nerras amekenegben gikamkayhkis ta apitit ini waxri ku pariye kuwis Uhokri ahegbete gidahankis gihiyegapu. Henneme igkis ka utí mayekket ayge. Waké igkis utipnibe, nikwekam ig Uhokri ka awnakam aysawnemenek akiw adahan wixwiw utipni ku apim inin.

⁹Nikwe pahayku mayekket adukwenewa ahegbet udahanwiw wixwiw Uhokri gihiyegapu. Ik adahan wixwiw mayak hawwata ku samah ig Uhokri mayeke arimkanitwiye ntewnehkepye hawkri.

¹⁰Mmanawa ig Kiyapwiye Jesus kuwis danuh arit ini mayekket. Ig kuwis mayeke ariw madikte gannipwi amadgatak inin hawwata ku samah ig Uhokri kuwis mayeke ariw madikte gikehapan amadgatak inin. Ig kuwis wadithebdih uhawkanwiw gikak Uhokri ku samah ig umahkiswe udukwenaprikwiw.

¹¹Nikwe nukebyupwi, uyay mpiksaw aharit ini mayekket ku pariye ig Uhokri kuwis ahegbete udahanwiw. Uyay apuriw ku nawenétke wixwiw ka huwit nipigkut awaku ku samah wixwiw ka iha giwn Uhokri kema igkisma.

Uhokri Giwn Pi Padukte Ariw Pahamku Ponya

¹²Mmanawa Uhokri giwn detye. In keh kaayhsima annut. In pi padukte ariw pahamku ponya pebkaknana guyaw. Egme pahamku ponya paduk ta warikwit ku kiney ukisut apatiptakni. Juktah in parak ta abetit upigik. Igme Uhokri giwn in pi padukte akiw. In paduk ku kiney udehetni patiptak akak uhiyakemni. In ipega ku pariye abet uhiyakemni apit uyakni.

¹³Yuma ariknawnama ayemwene giw Uhokri. Aysawnemenek amawka ku wixwiw akkamnih git madikte ku pariye ukehniwiw ay amadga inin. Henneme in kuwis kahayak huwewe madikte git. In kuwis ke wotbe in mawasapit giwtrik.

Jesus Wawnamnihtenwiw Ku Pariye Kibeynewatnen

¹⁴Kibeynekata wixwiw kadahan pahapwi wawnamnihtenwiw ku pariye kibeynewatnen. Ig pahapwi kuwis danuh atere git Uhokri inugikut. Ig awnamnihkeputne ku pariye pi kabaytenene giwkis madikte. Ig Kiyapwiye Jesus, Uhokri gikamkayh. Ku wixwiw hiyá ku ignewa wawnamnihtenwiw, uyay kamaxwa gipitit kabayhtiwa.

¹⁵Ig wawnamnihtenwiw ig pukuha ukayhawni kabayhtiwa mmanawa ig kuwis mpiye abetiwiw ini. Ig kuwis hiyá mbeyne. Ig kuwis hikekka adahan ba ig tarakasa hawwata ke wixwiwbe. Igme yuma gitaraksan.

¹⁶Nikwe uyay kibokahwa danukwa git Uhokri takunipti. Uyay ka muwaka mará danukwa kennesa gihumwat ku kiney ig betnene amadga gepwi ig hiyapkisne gabay ta wotwiw. Ayge wixwiw utí amnihka. Ayge ig ikene wawaygyiy ku aysaw wixwiw yuma wawaygyiy wowntekneywa.

Amawka Muwpeg Wadithebdih Gidahankiswa Gitaraksankis

5 Madikte muwpeg ignes he hiyeginen amadgayapu inin. Igkis kaniyika gibetitakkis giyakikis hiyeg adahan igkis gawnamnihtenkis ta git Uhokri adahan igkis wadithebdih gitaraksankis gikak Uhokri. Igkis keh ofan ta git Uhokri gidahankis gihiyegapukis. Igkis bukah puwikne ta gipetunat Uhokri, puwikne ku pariye umahka gidukwenaprikis hiyeg adahan katiwnihpiye gitaraksankis. Hennewatbaki gannipwikis.

²In ka ariknawnama ta gitkis igkis awnamnihkeputnepwi adahan igkis ehwa gikakkis gihiyegapukis. Ka mahikonama adahan igkis kiyaknihwa gikakkis nerras ku pariye kane hiyak hawkri, gikakkis nerras ku pariye taraksapye. In ka mahikonama gidahankis mmanawa igkis awnamnihkeputnepwi igkis hehpekwiye ke igkisbe.

³Awaku ini amawka igkis bukah puwikne ta gipetunat Uhokri adahan katiwnihpiye gidahankiswa gitaraksankis hawwata ku samah igkis keh gidahankis gihiyegapukis.

Igwa Uhokri Kaniy Ku Pariye Hiyeg Humaw Muwpeg

⁴Yuma pahapwinama hiyeg kawih giwnteknewa ini annipwit kiyatye adahan ig humaw muwpeg awnamnihkeputne gidahankis hiyeg. Amawka igwa Uhokri kaniygi hawwata ku samah minikwak ig kaniye amekene Arawh adahan igme humaw judeyepwi gawnamnihtenkis.

⁵Ig Cristo kawnata kawih giwntakma ini annipwit kiyatye adahan ig humaw hiyeg gawnamnihtenkis. Igwa Uhokri kaniygi. Ig awna git:

“Pis nukamkayh, ku apim inin nah akkap ku pis igyerwa nukamkayh.”

⁶Ig hawwata awna git amadgatak nawenéwa gannasan. Giwn:

“Pis humaw hiyeg gawnamnihtenkis adahan apanenekwa. Pikiythani kewa amekene Mewkisedekibe gikiythanibe.”

Ku Samah Jesus Umahkiswe, In Keh Ig Kannuhwa Amin Ku Pariye Ihpaki

⁷ Ku samah ig Kiyapwiye Jesus ihtikeknete ay amadga inin, ig kayah hawwata ke wixwiye. Apim ini ig amihswa ta git Uhokri ku pariye ignewa hiyá giwiwhka abetitak miyaka. Ig piriyepekaw git akak madikte giwakemni. Ig suke gikantak. Ig tihene kihhaw. Igme Uhokri timé gipigyepkawni mmanawa gayapni abet gipigyepkawni in adahan ig keh Uhokri gibetkinen.

⁸ Ig ka miyakere henneme ig umahkiswe mmanawa innewa Uhokri gibetki. Hiyawa ig Kiyapwiye Jesus ig Uhokriwa gikamkayh henneme amawka ku ig hawwata kannuhwa abetimpi ghihypan mbeyne. Ini ku samah ig keh ini gibetki ku pariye ig ka kehkere in keh ig kannuhwa kabayhtiwa amin ku pariye ini ihpaki Uhokri giwn.

⁹ Kibeyne, ig ihe giwn apigkutaprik ku samah Uhokri gimawkan. Ayge nikwe ig humaw atiwkekne isamtawka gidahankis madikte ku pariye ihpenepwi giwn. Ig keh igkis isamtaw adahan apanenekwa.

¹⁰ Igwa Uhokri kanumri ku ig hiyeg gawnamnihtenkis. Ig awna ku gikiythani kewa amekene Mewkisedekibe gikiythanibe.

Yis Ke Bakimnaybe Kote Hiyakte Hiyakemniki

1 Kor 3.1, 13.11, 14.20; Ef 4.14

¹¹ Nukebyupwi, nah kadahan kaayhsima inetit akiw adahan nah ekkene yit amin inakni hiyakemniki. Henneme mahiko adahan nah kinetihwa nimin awaku yis ka ikatuswa arit nuwnhu.

¹² Yis kuwis ayiparipe ariwntak ku samah yis wageswa Jesus ghiyegapu. Yis kiskama adahan yis kannuhkekne henneme yis kote ikte adahan yis kannuhak. Yis kupiknene muwaka hiyeg adahan yikannuhten amin akapuska hiyakemniki gimin Uhokri ghiyakemni. Yis kewa bakimnaybe nopsanyopwibe ku pariye he sus ihintakutnen, ignes kote ikte adahan ax kiyapwiyegeben gimanakis.

¹³ Bakimnay ku pariye sus he ihintakutnen igkis ka hiyak hawkri. Igkis kote hiyakte ku pariye kabayka akak mbayka.

¹⁴ Ignenewa hiyeg kiyapwiyegeben hiyak hawkri awaku igkis kuwis kawih ghiyakemnikis adahan igkis hiyeknes ku pariye kabayka akak mbayka. Ignenewa ik adahan igkis axnes kiyapwiyegeben gimanakis. Yis hawwata, yis ku pariye kuwisnene kawih Uhokri ghiyakemni, yis ku pariye kuwisnene kehne ku pariye kabay, yis ik adahan kannuhwene akiw.

Uyay Tipiknene Kannuhwene Gimin Uhokri Akiw

6 Uyay ikaw kiyapwiyebetnewa abet uhiyakemniwiy. Uyay ka msakwa hennenwatma akak ini akapuska hiyakemniki gimin Cristo ku pariye kuwisnene

yis kannuhka nimin. Uyay tipiknene kannuhwene gimin Uhokri ghiyakemni akiw. Nah ka kannuhyi akiw amin ku samah amawka wixwiye wages uhiyakemniwiy ariw ukehbetanwiy ku pariye waditnepyenen, adahan wixwiye kamaxwene ta gipitit Uhokri.

² Ka ik adahan nah kannuhyi akiw amin ku samah ukewpenwiy, iné amin ku samah wixwiye sarayh uwakwiye ta gipititkis hiyeg, adahan piriyepekewne gidahankis, iné amin ku samah ukankawniwiy ariw miyaka, iné amin ku samah taraksapye ipukepka hampa arimkanit biyukwiki apatra gitaraksankis.

³ Gikak Uhokrinek wixwiye tipiknene han pitatit, wixwiye pi kannuhwate akiw.

Apuriwnabay Adahan Yis Ka Piyawakwima Giw Uhokri Juktah Yis Ka Ik Adahan Diyuh Ta Git Akiw

Eb 10.26

⁴ Mmanawa ku hiyeg kuwis uguhka ghiyakemnikis gapit Uhokri, hawwata ku igkis kuwis amapa Uhokri gikan wot inugikteke, hawwata ku igkis kuwis kadahan Uhokri Gitip ay gipitkis, ⁵ hawwata ku igkis kuwis hiyakni kabayhtiwa ku Uhokri giwn in kibeynewa, hawwata ku igkis kuwis kawih Uhokri gannu adahan inin hawkri nukune, ⁶ henneme ku aysawnemenek igkis miniw giw Uhokri juktah igkis biyuk giw, nikwe igkis ka hiyá igkisma diyuh adahan igkis kamaxwa gipitit Uhokri akiw. Ku igkis kiduhe hampa apigkut ku pariye ghiyakemnikis nerras hiyeg minikweknepwi ku pariye gidaddahkiswitni Uhokri gikamkayh, in ke wotbe igkis gidaddahkiswitnibe akiw, in ke wotbe igkis mahipwihkiswigbe ta gitkis hiyeg akiw.

⁷ Nukebyupwi, wixwiye kewa amutripwibe gidahan Uhokri. Ku wixwiye ikaw ke gamutrapwibe ku pariye amapa muwok inugikteke ayge kabayno amutri hiyan atere gidahan akipara, ku wixwiye ikaw henne, nikwe wixwiye utí kaayhsima kabayka giwntak Uhokri.

⁸ Henneme ku wixwiye ikaw ke amutripwibe ku kiney he pudukunen hiyan akak ewwakti, nikwe wixwiye waditnepyenen. Nikwe kennesa uhawkanaprikwiye adahan Ukiparawiy miniw wowwiye adahan wixwiye bukaha-pepkanek.

Uyay Mpiksaw Gikak Uhokri Han Pitatit

Ef 1.17, 4.12; Fil 3.12; 2 Ped 1.5

⁹ Kibeyne, nukebyupwi kibeynepwi, yis ka hennema. Hiyawa nah kinetihwa gidahankis hiyeg ku pariye kene amutripwibe ku pariye waditnepyenen henneme nah kamaxwa ta yipitit ku yisnewa kewa ini amutripwibe kabaytenene yis utí kabaykanek yis isamtawnek.

¹⁰ Ig Uhokri ig waditye. Ig ka miyeh yannipwi ku samah yis kannipanene gidahan. Ig ka miyeh ku samah minikwak yis amnih ghiyegapu, kupiknene yis amnihpigkis, awaku ku samah yis batekye gikak Uhokri.

¹¹ Ininewa numawkan adahan yis mpuse yaytak mpiksaw han pitatit juktah danuh yimaksemni kahadbe yis inyerwa darih ini kabayka ku pariye wohpanwiy.

¹² Numawkan yis ka ehwa gikak Uhokri. Numawkan yis ikaw hawwata ke ignesbe ku pariye kuwis darihe ini

kabayka ku pariye Uhokri gikaksan gitkis awaku ku samah igkis kamaxwenenekwa gipitit Uhokri igkis kiyaknihwenenekwa juktah ku aysaw igkis darihpin.

Uhokri Gikaksan Wotwiw In Kahayak Wotwiwnek

¹³ Kiyemnahnbay gimin amekene Abranch. Minikwak Uhokri ikakse kabayka ta git amekene Abranch. Ku samah yuma hiyeg pi kiyatte giw Uhokri, nikwe igwa humaw gitemwera adahan gipit.

¹⁴ Ig awna git amekene Abranch:

“Nahwa awna pit ku nah ka uniyehi nuhiyakemni ariw ku pariye nah ikakse pit ku apim inin. Nah iki kaayhsima kabayka ta pitnek. Nah keh pis kakamkayh pis kahiwhipwi kaayhsimanek.”

¹⁵ Ig amekene Abranch timapni henne, ig kiyaknihwenenekwa juktah ku aysaw inakni giwn danuh git. Ayge nikwe metakwa ig darihe ini Uhokri gikaksan git.

¹⁶ Ku aysaw wis ikaksa arikna git pahapwi, ku wis uti pahapwi hiyeg pi kiyathakahte wow adahan ig humaw utemwera, nikwe ig pahapwi ka pukuhpaw ukak. Ig hiyakni ku inyerwa wis keh ku samah wis ikaksa git.

¹⁷ Ig Uhokri muwaka nerras ku kit ig ikaksa kabayka adahan igkis hiyakni kabayhtiwa ku inyerwa ig keh ku samah ig ikaksa gitkis. Inneki keh igwa humaw gitemwera adahan gipit adahan ku samah ig ka uniyehi gihiyakemni akiw.

¹⁸ Inakni giwn adahan ku samah ig ikaksa wotwiw kabayka payak akak inakni giwn adahan ku samah ig ka uniyehi gihiyakemni, inakni pitenemnene yuwit ka hiyá mpiyaki. Mmanawa ka ik adahan Uhokri kinis. Nikwe inakni giwn pitenemnene in ikene wawaygyiy kabayhtiwa mmanawa wixwiw kuwis bisike git Uhokri adahan wixwiw darih ini kabayka ku pariye gikaksan wotwiw.

¹⁹ Ku samah pahamku nawiy kamaxwa apitit guyokman inme guyokman ka warak in kamaxru kabayhtiwa, hawwata wixwiw kamaxwa gipitit Uhokri gikaksan kabayka wotwiw. Inakni gikaksan in ke iyokmantibe ku pariye kamax adahan apanenekwa. In kamaxwiw gikak Uhokri ayhté inugik aharaptak ini kamis amaptenten Uhokri giwskeki.

²⁰ Ig Kiyapwiye Jesus ig kit danuh atere wowwiw adahan ig wawnamnihtenwiw adahan apanenekwa. Ignewa awnamnihkeputne ku pariye pi kiyattenene kewa amekene Mewkisedekibe.

Amekene Mewkisedeki Kaayhsima Gikiythani

7 Ig amekene Mewkisedeki ig akipara pahá paytwempu kewye Saleh. Ig gimuwpega Uhokri ku pariye kanegikiythanisima. Minikwak ku aysaw amekene Abranch diyuhpiye abetitak ini kerka ku kapim ig mateke kaayhsima ikiparat, ig amekene Mewkisedeki patiptakig atere, ig bennepkig ig sarayh kabayka ta gipitit.

² Igme amekene Abranch keh ofan gidahan Uhokri ta git iggi amekene Mewkisedeki. Ig kakanhaw git araytak ku pariye gisiwhan giwkis nerras ikiparat. Ig wiwh

pahá ariwntak mpuse madikawku gewkanbet, ig ikepni git amekene Mewkisedeki. Igme amekene Mewkisedeki kanumka pitana gikanmak kiyatyé. In giw Mewkisedeki, inakni wownaprikwiw “Waditye Ikiparat”. Inme paytwempu Saleh ku kiney ig kumaduka, inakni ariw wownaprikwiw “Pasamraki.” Nikwe ig amekene Mewkisedeki hawwata ig kanumka “Pasamraki Akipara.”

³ Yuma hiyeg ahiyekten ku pariye amekene Mewkisedeki gig iné ku pariye ginag iné ku pariye gahawkripwi. Uhokri giwn ka akki wotwiw. Wixwiw ka hiyak ku samah giwaypuka. Wixwiw kawmata hiyak ku samah gi-miremni. In ke wotbe ig yuma akapuskabe ke wotbe ig yumanawata gimaksemnibe. In ke wotbe ig msakwa hiyeg gawnamnihtenkis adahan apanenekwa hawwata ke Uhokri gikamkayhbe.

Amekene Mewkisedeki Pi Kiyatte Giwkis Nawenépwi Muwpeg

⁴ Ig amekene Mewkisedeki ig kaayhsima gikiythani. Yis hiyá? Juktah igpeke judeyenepwi gahawkrikis ig amekene Abranch ig ikiy amekene Mewkisedeki pi kiyatte giw. Mmanawa ig keh ofan gidahan Uhokri ta git amekene Mewkisedeki ariwntak gisiwhan giwkis nerras ikiparat.

⁵ Ariwnteke ini kibite kamukri akiw ig Uhokri iki ta gitkis amekene Levi gihiwhipwi ini iwetrit adahan amepene ofan gidahan Uhokri. Nerras gihiwhipwi ku pariye humaw muwpeg gidahankis hiyeg judeyenepwi igkis ik adahan amapa giwkis hiyeg pahá ariwntak mpuse madikawku gewkanbetkis. Hiyawa igkis amapa ini ofan henneme igkis pakebyekne gikakkis nerras ikenepwi ini ofan. Igkiswata gihiwhipwi amekene Abranch.

⁶ Igme amekene Mewkisedeki ig ka amekene Levima gihiwhima. Ig kuwis ayipwite ay kuwis gapit amekene Levi. Henneme ig hawwata amapa pahapwi gikan ta git Uhokri. Mmanawa ig amapa amekene Abranch gikan. Hawwata akiw ig sarayh kabayka ta gipitit ig amekene Abranch. Igme amekene Abranch kaayhsima kiyathaka. Ig ikaksaka kaayhsima kabayka gapit Uhokri.

⁷ Henneme in kahayak huwewe wot ku ig amekene Mewkisedeki ig pi kiyatte giw amekene Abranch mmanawa ku pariye sarayhne kabayka gipitit pahapwi iggi pi kiyatte giw.

⁸ Ignesme amekene Levi gihiwhipwi ku pariye amepene ofan ku akak inin gidahan Uhokri, igkis miyarapnek. Igme amekene Mewkisedeki, Uhokri giwn ka akki ku ig miyá. In ke wotbe ig ay adahan apanenekwatbe.

⁹ Hawwata akiw in ke wotbe igwa amekene Levi payak gikakkis nerras gihiwhipwi ku pariye amepenepwi ofan, in ke wotbe igkis ikiy amekene Mewkisedeki pi kiyatte giwkis. Mmanawa in ke wotbe igkisbe keh ofan ta git payak gikak amekene Abranch.

¹⁰ Mmanawa apim ini ku aysaw ig amekene Abranch patiptak gikak amekene Mewkisedeki, ig amekene Levi kote amadgate wayk. Ig aynete gipit amekene Abranch.

¹¹ Ariwnteke ini kibite kamukri akiw ig Uhokri akki gikumadukan ta git amekene Moís. Apim ini ig kaniye amekene Levi gihiwhipwi adahan igkis humaw gimuwpegapu. Mmanawa ig kaniy amekene Arawh gikakkis gikamkayupwi adahan igkis humaw hiyeg gawnamnihtenkis ta git Uhokri adahan igkis wadithebdih gitaraksankis gikak Uhokri. Waké igkis keh apigkutapriknewatbe ku samah Uhokri gimawkan, nikwekam ig Uhokri ka muwakapkam adahan ig kaniy pahapwi nawenéwatkam muwpeg giwenyankis. Henneme ig kuwis kannikase pahapwiwa akiw giwenyankis ku pariye ka kema amekene Arawhma. Ig pi kiyatte giw. Ig Kiyapwiye Jesus. Iggi gikiythani kewa amekene Mewkisedekibe gikiythanibe.

Kiyapwiye Jesus Pi Kiyatte Giwkis Nawenépwi Muwpeg

¹² Ku samah ig kuwis kannikase nukune muwpeg giwenyankis nerras nawenépwi ayge, nikwe ig hawwata kannikase nukune gikumadukan.

¹³ Mmanawa amekene Moís gikumadukan iki ini anipwit adahan wadithebdihne hiyeg gitaraksankis ta giwauitkis amekene Levi gihiwhipwi. Igme ku pariye kannikasaka giwenyankis ig ka kinagsaw gibetitakkis ma amekene Levi gihiwhipwima. Ig nawenéwa hiyeg gihiwhi ku pariye gihiwhipwi ka humawti muwpeg, ignes ka awnamnihti hiyeg ay amun ini piriyepekewket ku kamin amekene Moís gikumadukan kinetihwa.

¹⁴ Madikte hiyeg hiyakni ku ig Ukiparawiy Jesus ig amekene Judá gihiwhi. Amekene Moís gikumadukan ka awna pahatnama yuwit giminkis amekene Judá gihiwhipwi adahan igkis humaw muwpeg. In arekhetni huwewehe wotwiw ku ig Kiyapwiye Jesus aparayewa ariw amekene Moís gikumadukan. Ig pi kiyatte giwkis nerras muwpegpiyenepwi ku kamin amekene Moís gikumadukan kinetihwa.

¹⁵ In kahayak huwewe wot mmanawa ig Kiyapwiye Jesus iggi muwpeg gihumwabuk amekene Mewkisedeki.

¹⁶ Ka innema kumadukaki amedgene ininma keh ig humaw hiyeg gawnamnihtenkis. Kawa. Ig humaw gawnamnihtenkis awaku ku samah ig detye adahan apanenekwa. Ig yumahwa gimaksemani.

¹⁷ Mmanawa Uhokri gannasan minikweknene awna:

“Pis msakwa hiyeg gawnamnihtenkis adahan apanenekwa. Pikiythani hawwata ke amekene Mewkisedekibe gikiythanibe.”

Hennewatbaki ig Uhokri giwn ta git gikamkayh.

¹⁸ Nikwe ignes nawenépwi muwpegpiyene ka kawih udahanwiw akiw awaku ku samah igkis yuma gidatnikis igkis waditnepyenen adahan wawnamnihtenwiw. Nikwe ig Uhokri wiwhe ini annipwit giwakutakkis.

¹⁹ Mmanawa ignes ku kamin amekene Moís gikumadukan kinetihwa igkis ka ik adahan wadithebdih hiyeg gihawkankis gikak Uhokri apigkutaprikma ku samah gimawkan. Kurime ig Uhokri kannikase pahapwi giwenyankis ku pariye kaayhsima pi kabayte adahan wiwiy kamaxwa gipitit. Gipitimpi iggi gikamkayh ik ada-

han wixwiw danukwa kennesa ta gihumwat Uhokri takunipti.

²⁰ Ay nawenéwa arekhetni wot ku ig Kiyapwiye Jesus pi kiyatte giwkis nerras nawenépwi awnamnihkeputnepwi. Nah akkite yit ku samah. Ig Uhokri igwa humaw gitemwera adahan gipit adahan ku samah ig ka uniyehi gihiyakemni ariw inakni giwn ta git gikamkayh. Ig ka keh henne apim ini ku aysaw ig kaniy amekene Levi gihiwhipwi adahan igkis humaw muwpeg adahan hiyeg judeyenepwi gawnamnihtenkis.

²¹ Henneme ku aysaw ig awna git gikamkayh, igwa humaw gitemwera adahan gipit adahan ku samah ig ka uniyehi gihiyakemni. Mmanawa Uhokri gannasan minikweknene awna:

“Kiyapwiye Uhokri igwa humaw gitemwera adahan gipit adahan ku samah ig ka uniyehi gihiyakemni apim ini ku aysaw ig awna git gikamkayh: ‘Pis msakwa hiyeg gawnamnihtenkis adahan apanenekwa.’”

²² Inakni giwn arekhetni wot ku ini gahegbetawni adahan ig Kiyapwiye Jesus wadithebdih uhawkan gikak Uhokri in pi apitminté ariw ini gahegbetawni gidahankis ignes nawenépwi muwpegpiyene adahan igkis wadithebdih hiyeg gihawkankis gikak Uhokri.

Kiyapwiye Jesus Wawnamnihtenwiw Adahan Apanenekwa

²³ Hawwata akiw nerras nawenépwi muwpegpiyene-pwi igkis kaayhsima gikebyikis awaku igkis ka dahwa adahan ayipad hawkri. Kuwewa pahapwi gaytakkis miyá pahapwime kannikaw adahan awnamnih hiyeg giwenyan.

²⁴ Igme Kiyapwiye Jesus msakwa adahan apanenekwa. Inneki keh ig ka muwaka nawenépwi muwpegpiyenepwi giwenyan. Ignewa wawnamnihtenwiw adahan apanenekwa.

²⁵ Nikwe ik adahan ig parak abet uhawkanwiw takunipti apanenekwa adahan ig wawnamnihtenwiw wixwiw ku pariye danuhpiye ta git Uhokri gipitimpi Kiyapwiye Jesus. Mmanawa ig ay adahan apanenekwa.

Kiyapwiye Jesus Apigkutaprik Ku Samah Uhokri Gimawkan

²⁶ Kibeyne, ig Kiyapwiye Jesus ignewa umawkanwiw adahan wawnamnihtenwiw. Ig awnamnihkeputne ku pariye pi kiyatte giwkis madikte mmanawa ignewa waditye. Yumahwa gitaraksan aynesnima. Iné yuma gipathawni. Ig ka pasamrak akak upathawniwiw aynesnima. Kuri nikwe ig ikepka git giwetri ku pariye apitmin ayté inugik.

²⁷ Ig ka kema nerras nawenépwi awnamnihkeputnepwima. Hewkepye ner muwpeg ku pariye pi kiyattene ne ig umehpiye puwikne gidukwenaprikkis hiyeg adahan katiwnihpiye gitaraksankis. Pitatyé ig umah puwikne adahan katiwnihpiye gidahankite gitaraksan. Buttit nikwe gidahankisme gihiyegapu. Igme Kiyapwiye Jesus ig ka muwaka adahan ig katiwnih gida-

hanma gitaraksan mmanawa ig yumahwa gitaraksan. Iné ig kawnata muwaka adahan ig katiwnih gihiyegapu gitaraksankis hewkepyema mmanawa ig kuwis katiwnih gitaraksankis pahayewpi apim ini ku aysaw ig umahkiswe gidukwenaprikkis.

²⁸ Nerras muwpegpiyenepwi ku pariye pi kiyattenene ku pariye amekene Moís gikumadukan kaniy, igkis kataraksan hawwata ke madiktehebi hiyegbe. Igme ku pariye Uhokri kaniy giwenyankis iggi yuma gitaraksan. Ig Uhokri gikamkayh. Ku aysaw Uhokri kaniypig ig awna ku ig ka kaniy nawenéwatma akiw. Mmanawa ig kuwis humaw apigkutaprik ku samah Uhokri gimawkan. Ig msakwa henne adahan apanenekwa.

8 Nukebyupwi, inyerwa ku samah nah kinetihwa ta yit. Hennewa ig wawnamnihtenwiw Cristo ig apigkutaprik ku samah Uhokri gimawkan. Mmanawa ig kuwis bat ayhté inugik gihumwa Uhokri amun ini iwetrit ku pariye kanenikiythansima kihheptak.

² Ayge ig awnamnihwiw ayhté ku kiney Uhokri giwskeki ayge agiku Uhokri gipin ku pariye inyerwatnene. Ini gipin ka hiyegma amadgayapu inin gikehnikisma. Igwa Kiyapwiye Uhokri keh.

Muwpegpiyenepwi Amadgayapu Inin Igenes He Arakaknen Gidahan Kiyapwiye Jesus

³ Mpuse muwpeg ku pariye pi kiyattenene iggi ganipwi adahanikwa ig kehne ofan ta git Uhokri. Ig akka ta gipetunat Uhokri pahapwi puwikne gimig ku pariye umahka gidukwenaprikkis gihiyegapu adahan katiwnihpiye gitaraksankis gikak Uhokri. Nikwe ig ner ku pariye udahanwiw umuwpegawiy, ig akkawata ta gipetunat Uhokri gimig pahapwi ku pariye umehpika adahan katiwnihpiye utaraksanwiw gikak Uhokri.

⁴ Kibeyne, in ke wotbe ig kuwis keh henne ayhté inugik. Waké ig aybe amadga inin, nikwekam ig ka isaksa adahan ig wageswa muwpeg. Mmanawa nerras muwpegpiyenepwi ku pariye ekkene puwikne gimig ta gipetunat Uhokri ku samah amekene Moís gikumadukan awna, igkis kupiknene ay.

⁵ Henneme gannipwikis ay amadga inin in he ahehpaktinen in he arakaknen adahan ku pariye inyerwa ahawkri ayhté inugik. Hennewatbaki. Mmanawa minikwak ku aysaw ig amekene Moís ahegbet adahan kehkisne Uhokri gipin, apim ini ig Uhokri awna git:

“Apuriwnaba kabayhtiwa adahan pis kehkis madikte hehpekwiye ku samah nah kuwis akki pit ayhté apit ini waxri imuwadnene. Ka muwaka keh nawenéwatma aynesnima akiw.”

⁶ Igme Kiyapwiye Jesus ku samah ig awnamnihwiw ayhté inugik, in gannipwi kaayhsima pi apitminté ariw gannipwikis nerras muwpegpiyene amadgayapu inin.

Uhokri Gahegbetawni Nawenéwa Ukakwiw Ariw Minikwak

Lk 22.20; 2 Kor 3.6

Ig Kiyapwiye Jesus gannipwi pi apitminté ariw nerras gannipwikis, hawwata ku samah ini Uhokri gahegbetawni ukakwiw gipitimpi Kiyapwiye Jesus in pi apitmin-

te ariw gahegbetawni gipitimpi amekene Moís. In pi apitminté ariw inakni gahegbetawni mmanawa ku pariye gikaksan ta wotwiw ku apim inin in pi apitminté ariw ku pariye gikaksan ta gitkis amekene Moís gihiyegapu minikwak.

⁷ Waké inakni pitatye gahegbetawni humaw kabayhtiwatbe, nikwekam Uhokri ka muwakapkam adahan ahegbetaw nawenéwatma ukakwiwkam.

⁸ Henneme in ka humaw kabayhtiwatma mmanawa nerras hiyeg ka ihpin. Inneki keh ig Uhokri awna:

“Aysawnemenek nah ahegbetaw nukunewa akiw gikakkis nerras israelyenepwi. Hennewatbaki, nah ahegbetaw nawenéwa nukune akiw gikakkis hiyeg judeyenepwi. ⁹ In nawenéwa ariw ku pariye nah kuwis ahegbet gikakkis amekenegben minikwak ku kapim nah wiwhkiswigkis apititak Ejitumnawtak.

Apim ini nah ke wotbe nah sumuh giwakukisbe hawwata ke pahapwi igtibe ku samah ig sumuh gikamkayh giwaku adahan gitukepten. Henneme igkis kiniswen igkis tarakse nahgbetawni gikakkis. Nah hiyapni henne, nah miniwpi giwkis. ¹⁰ Kurime nah akkite yit ku pariye nah ahegbete gikakkis nuhiyegapu judeyenepwi aysawnemenek. Aysawnemenek nah kawihkis nuhiyakemni ta gipititkisnek. Nah ka tamakni he amadgat tipnenwatma. Henneme nah tamekwin apitit giyaknikis. Apim ini nah humaw igyerwa giwohkigakisnek igkisme humaw igyerkiswa nuhiyegapunek. ¹¹ Apim ini igkis ka muwaka kannuhak pawtak numinhu. Yuma pahapwinama muwaka kinetihwa ta git gidahewekten adahan ig hiyak Uhokri. Yuma pahapwinama muwaka kinetihwa ta git gikebyi adahan ig hiyak Uhokri. Mmanawa apim ini igkis madikte hiyeknekwiye nah. Nerras ku pariye yumanene gikiythanikis payak gikakkis nerras ku pariye kiyatyepwi igkis madikte hiyakunnek.

¹² Madikte ini kahayaknek awaku ku samah nah bayahminigkisnek ariw gitaraksankis. Mmanawa apim ini nah ka kiyemnati gipathawnikis akiw.

Hennewatbaki ig Uhokri gannasan awna.

¹³ Inakni yuwit ku pariye ig Uhokri awna adahan ku samah ig ahegbetaw nawenéwa ukakwiw nukune akiw, inakni arekhetni wot ku ini pitatye gahegbetawni in he waditnepyenen. Mmanawa ku pariye arikna waditnepyenen ku pariye mugumugupye in he mpiyepyenen.

Uhokri Gipin Amedgene Inin In He Arakaknen Gidahan Uhokri Gipin Inugikyene

Ex 25.8

9 Ig Uhokri gahegbetawni pitatye gikak amekene Moís in akki ku samah amawka hiyeg keh ay gipetun Uhokri. Hawwata in akki ku samah amawka igkis keh Uhokri gipin. Henneme he adahan amedgenenen inin.

² Nikwe igkis ahegbete pahá payt gidahan Uhokri gipin. In kehka akak puwikne amag. In kadahan pirikna xam. Ini pitatye xam kewye Uhokri barewpitye giwskeki. Ayge agiku ini xam kadahan pahow abukri mpuse

akekri pahatwo akat. Aygwata kadahan pahak axtet akak Uhokri gibugutra guhamadga.

³ Aygwata aharaptak kamis nimaptenten kadahan pahayku xam akiw kewye Uhokri barewpitye giwskeki gidahanen Uhokri.

⁴ Ayge amun ini xam kadahan pahayku piriyepekewket kehka karukri wahano adahan bukehne iyaygti imihnepeye ta gipetunat Uhokri. Aygeme agiku ini xam kadahan pahow kiyes bayehket gidahan Uhokri gikmadukan gahegbetawni gikakkis gihiyegapu. Eggu kiyes awaspit pahowte akak karukri wahano.

Eg kadahan pahá kaggap agiku kehka karukri wahano. Ayge agiku eggu kaggap kadahan aynessa “mana” agiku ku kakak Uhokri iká gihiyegapu minikwak.

Aygwata agiku eggu kiyes hawwata kadahan amekene Arawh gasuga ku pariye aymuhwa akiw in hiyanti-nene apan.

Aygwata agiku eggu kiyes kadahan norras pikana tip akak Uhokri gikumadukan tamakape ay gumadgakis.

⁵ Ayge guhamadga eggu kiyes kadahan gahehpakkis piyana ahj kewye “kegubihs.” Igkis humaw arekhetni ku igwa Uhokri ayge akak madikte gikiythani. Gihanpikis digikak gupitmin kiyes apitmin ini iwetrit ku kiney adahan Uhokri miyehpiye taraksaki. Madikte ini ari-kebdi in arakak adahan kaayhsima hiyakemniki henneme ka ik adahan nah akkamnihi yit ku apim inin.

⁶ Apim ini ku aysaw madikte Uhokri gipin ahegbet, ignes muwpeg kapuse keh gannipwikis ayge. Takunipiti igkis parak agikut ini pitatye xam adahan igkis kehnes ini gannipwikis.

⁷ Henneme ignewa ner pahapwi muwpeg ku pariye pi kiyattenene ignewa ik adahan parak ta agikut ayesripye xam. Ig parak atere pahapwi. Ig parak pahaywowa adahan pahak kamukri. Juktah igpeke ka ik adahan parak hennenwatma. Amawka ku ig ewk migat atere. Ig sakta eggu kiyes akak ini migat adahan nekhepten ta gipetunat Uhokri kahadbe igme mpiyesene gihiyegapu gitaraksankis ku pariye igkis kane hiyak. Pitatye ig ekke migat adahan mpiyesepye gidahankite gitaraksan. Buttit nikwe gidahankisme gihiyegapu.

⁸ Uhokri Gitip ka isaksa madiktema hiyeg adahan igkis danuh ta gipetunat Uhokri agiku ini apesripye xam adahan marihwa in humaw arakak udahanwiwiy. In arekhetni wotwiwiy adahan ku aysaw hiyeg kawihne ini payt Uhokri gipin amedgene inin, amun ini nikwe ahin kote wokate adahan igkis inyerwa pasamrak gikak Uhokri ay gimun.

⁹ In kibeyne arakak udahanwiwiy ku apim inin. Ku wixwiwiy keh ofan ta git Uhokri ku wixwiwiy umah puwikne udukwenaprikwiwiy adahan katiwnihpiye utaraksanwiwiy, in kote kehte uhiyakemniwiy apigkutaprik ku samah Uhokri gimawkan.

¹⁰ Ini hiyakemniki minikweknene in ka dax uhiyakemniwiy. He upitwiynen in dax. In kinetihwa amin axka, amin higapka, amin ku samah wixwiwiy sukuhptaw. Inakni hiyakemniki kawih gidahankis hiyeg inenewa juktah ku aysaw Uhokri akki gitkis gihiyakemni nawenewa akiw ku pariye pi kabaytenene akiw.

Uhokri Gipin Inugikyene Pi Kiyatte Iwetrit Adahan Wawnamnihtenwiwiy

1 Tim 2.5; Eb 8.6, 12.24

¹¹ Kibeyne, ini gihiyakemni ku pariye kabaytenene in kuwis ekkepka wotwiwiy. Cristo kuwis danuh adahan ig humaw wawnamnihtenwiwiy ta git Uhokri. Ignewa awnamnihkeputne ku pariye pi kiyattenene. Kuri ig wawnamnihtenwiwiy ayhté amun Uhokri gipin ku pariye kabaytenene ku pariye pi apigkutaprikte ku samah Uhokri gimawkan. Ig ayge amun Uhokri gipin inugikyene ku pariye ka hiyegma amadgayapu inin gikehnikisma.

Cristo Gimig Pi Kiyatte Ariw Puwikne Gimig

1 Kor 6.20; 1 Ped 1.18

¹² Ig Cristo ka muwaka adahan ig danuh atere arit Uhokri giwskeki inpawatma kema muwpegma amadgaya ininma. Pahayewpi ig danuh atere kuwis. Iné ig kawmata katiwnih gihiyegapu gitaraksankis akakma kabrit gimigma kawmata akak pak gimigma. Henneme ig katiwnih utaraksanwiwiy akak gidahanwa gimig adahan apanenekwa.

¹³ Ta gitkis nerras amekenegben ku pahapwi daxe miyapiye amawka ku ig saktaka akak migat adahan wiwhpiye ini gipathawni gipititak. Ig saktaka akak kabrit gimig, ku kawak akak pak gimig, ku kawak akak pak akamkayh gihewra. Ayge nikwe ig ik adahan ig tabira gipetunat Uhokri akiw. Mmanawa ig puwikne gimig kuwis barewpithe gipit.

¹⁴ Ku yis hiyá ku puwikne gimig ik adahan barewpi-tha upitwiwiy, inkata Cristo gimig akiw? In keh pi kabayte akiw. In ik adahan barewbetha uhiyakemniwiy. Ig Cristo ignewa Uhokri. Uhokri Gitip dehetniki ay gipit. Ig barewpitye apigkutaprik ku samah Uhokri gimawkan henne ig umahkiswe udukwenaprikwiwiy. Ini gimig ik adahan wages uhiyakemniwiy. In wages uhiyakemniwiy ariw ukehbetanwiwiy ku pariye waditnepyenen adahan wixwiwiy kehne gibetki Uhokri dehetniye.

¹⁵ Adahanikwa ini ig Uhokri ahegbetaw nawenewa ukakwiwiy gipitimpi Cristo. Ku samah ig umahkiswe udukwenaprikwiwiy amun ini nikwe ig katiwnih utaraksanwiwiy ini pitatye gahegbetawni ukakwiwiy. Kuri nikwe wixwiwiy ku pariye Uhokri humak ta gimkat wixwiwiy inyerwa darih ini kabayka dehetniki ku pariye ig ikaksa wotwiwiy.

Jesus Gimiremni Keh Gahegbetawni Nukune Ukakwiwiy In Humaw

Jer 31.31; Lk 22.20; 2 Kor 3.6

¹⁶ Ku pahapwi hiyeg ikaksa madikte gewkanbet ta gitkis gihiyegapu, ignes gihiyegapu ka darihni kurine-watma. Apit igkis darihni amawka ku ig pahapwi miyapanek.

¹⁷ Ku ig miyá, nikwe igkis darihni. Henneme ku ig kote miyate, yuma hiyeg nidarhetni.

¹⁸ Hawwata akiw ku aysaw Uhokri ahegbete ini pitatye ginetni gikakkis gihiyegapu igkis ka utí hennenwatma ini kabayka ku pariye ig ikakse gitkis. Apit igkis darihni, amawka ku pahapwi miyá ig suka gimig.

¹⁹ Inneki keh minikwak igkis umah puwikne. Ku aysaw amekene Moís pitatye akki ta gitkis gihiyegapu madikte Uhokri gikumadukan, apim ini ig iwé pahakti asarimna ariwntak "issopu" akak muttuh asipri duruw-betye wanakka atere nibetit. Ig idisni ta ahakwat pak akamkayh gimig payebitak akak kabrit gimig payebitak akak un. Ayteke ig sakbohe Uhokri gikumadukan akak ini migat. Ayteke ig saktape madikte hiyeg nikak.

²⁰ Apim ini ig awna ta gitkis hiyeg. Giwn:

"Kuwis Uhokri ahegbete ginetni ukakwi. Inin migat in keh gahegbetawni humaw. Ku wixwiy iha inakni giwn, nikwe inin migat arekhetni wotwiy ku inyerwa wixwiy darih ini kabayka ku pariye ig ikakse udahanwiy."

²¹ Ig amekene Moís ig hawwata ig sakta Uhokri gipin akak migat. Hawwata akiw ig saktape madikte ariknebdni ku pariye nerras muwpegpiyenepwi kawih ayge agiku Uhokri gipin.

²² Ig amekene Moís gikumadukan awna adahan hiyeg kawih migat adahan barewpithene kabá madikte arikna. Hennawatbaki in. Ku pahapwi ka miyá, ku ig ka sukasa gimig, nikwe yuma hiyeg bayahminaka ariw gitaraksan.

Inyerwa Ahawkri Ayhté Inugik

²³ Inneki keh ig amekene Moís kawih puwikne gimig adahan barewpithene ini Uhokri gipin akak madikte ariknebdni ayge. Mmanawa in he arakaknenwa adahan ku pariye inyerwa ahawkri ayhté inugik. Henneme ayhté inugik ayge amawka kawih migat ku pariye pi kiyattenene ariw puwikne gimig.

²⁴ Mmanawa ig Cristo ka awnamnihwiy agikuma ini Uhokri giwskeki amadgaya inin ku pariye kehka gapitkis hiyeg amadgayapu inin ku pariye he ahehpaktinen adahan ku pariye inyerwatnene. Kawa. Ig pareke ayhté inugikut ku kiney ig hiyapak pahepkatak gikak Uhokri adahan ig wawnamnihtenwiy atere.

²⁵ Iné ig ka parak atere kibereputnama adahan ig katiwnihpiye udahanwiy utaraksanwiy akak gimig. Ner muwpeg ku pariye pi kiyattenene ay amadga inin ig parak agiku Uhokri giwskeki mpuse pahak kamukri. Ayge ig katiwnihpiye gihiyegapu gitaraksankis akak migat kane gimigma. Igme Cristo ka hennema.

²⁶ Waké ig muwaka adahan ig katiwnih utaraksanwiy kibereputnabe, nikwekam amawkankam ig umahkiswa kibereputnakam ku samah akapuska hawkri. Igme ka keh hennema. Ig hiyapkiswe wotwiy pahayewpi kuri amaksemni hawkri adahan ig sagamptawiy ariw upathawniwiy akak ku samah ig umahkiswe udahanwiy.

²⁷ Amawka madikte hiyeg amadgayapu inin miyá pahayewpi. Ayteke ariwntak gimiremnikis igkis hiyapka ba igkis kibeynewatma adahan igkis katiwnipwe apa-tra gitaraksankis.

²⁸ Ig Cristo ig kuwis miyá pahayewpi udukwenapriwiy adahan ig katiwnihpiye utaraksanwiy. Ig ka katiwnih pahapwinenwatma hiyeg gitaraksan. Ig katiwnih kaayhsima hiyeg gitaraksankis. Aysawnemenek ig hiy-

apkiswe ta wotwiy akiw henneme ka adahanma katiwnihpiyema utaraksanwiy akiw. Kawa. Ig hiyapkiswa wotwiy pahaynewat akiw adahan ig keh wixwiy inyerwa isamtaw ariw utaraksanwiy adahan ig hiyapkisne kaayhsima kabayka ta wotwiy wixwiy ku pariye giwnpetnipwi.

Puwikne Gimig Waditnepyen

¹⁰ Ku samah ig Uhokri akki inakni gikumadukan ta git amekene Moís in ke wotbe ig ekkene git pahak ahehpaktibe adahan ini kabayka ku pariye ig me ikimet gitkis gihiyegapu. In ka inyerwatma. In he arekhetninen aynessawa. Nah kuwis akki yit ku samah nerras muwpegpiyenepwi igkis akka puwikne gimig ta gipetunat Uhokri. Takunipti mpuse pahak kamukri igkis akka inwata migat akiw. Henneme in ka hiyá akehka hiyeg apigkutaprik ku samah Uhokri gimawkan adahan apanenekwatma.

² Waké igkis inyerwatbe sagahptaka ariw gipathawnikis, nikwekam igkis ka kayakkam gipathawnikis akiw. Ayge nikwe igkis muwpegpiyenepwi ka akkakam migat ta gipetunat Uhokri akiw. Nikwekam pahayewpi kam igkis ekkepni ikeypikam kuwis.

³ Henneme in ku samah igkis akka migat ta gipetunat Uhokri mpuse pahak kamukri, in he kawih adahan kiyeksene gipathawnikis gitkis.

⁴ Mmanawa pak gimig akak kabrit gimig in ka hiyá inma barewbetha uhiyakemniwiy ariw upathawniwiy.

⁵ Inneki keh ku aysaw ig Cristo pareke abet uhawkanwiy ig awna ta git Uhokri. Giwn:

"Ini ku samah hiyeg akka puwikne gimig ta pipetunat, ini ku samah igkis keh ofan pit, ka innema huwit apigkutaprikut ku samah pimawkan. Inneki keh pis keh inin nupithu humaw adahan nah keh ku pariye inyerwa pibetki. ⁶ Pis ka inyerwatma batek akak puwikne ku pariye bukahka pahapwite pipetunat ig umahka gidukwenaprikkis hiyeg adahan katiwnihpiye gitaraksankis. Ka innema huwit apigkutaprikut ku samah pibetki. ⁷ Nah hiyapni henne, nah awna ta pit: 'Kiyapwiye Uhokri, nop nah ay kuri adahan nah keh ku pariye inyerwa pimawkan hawwata ku samah pannasan awna ndahan.'"

Hennawatbaki Uhokri gannasan minikweknene akki wotwiy ku ig Cristo awna inakni.

⁸ Pitatye ig awna: "Pis ka inyerwatma batek akak puwikne gimig, iné akak ofan, iné akak puwikne umahka, iné akak puwikne bukahka. In ka danuh apigkutaprikutma ku samah pimawkan." Inakni giwn hennema, nukebyupwi. Hiyawa amekene Moís gikumadukan ayá gitkis hiyeg adahan igkis kehni henne henneme ini gikhehnikis kote danuhte apigkutaprikutma ku samah Uhokri gimawkan.

⁹ Ayteke ariwntak inakni yuwit ig awna: "Uhokri, nop nah ay kuri adahan nah keh ku pariye inyerwa pimawkan." Akak ku samah ig awna inakni ig mpiyaksa inakni amekene Moís gikumadukan adahan umehne puwikne adahan ig kannikasene niwenyan ini ku samah Cristo umahkiswe udukwenapriwiy.

¹⁰ In apigkutaprik ku samah Uhokri gimawkan adahan wixwiw humaw barewpitye giwtrik akak ku samah ig Jesus Cristo iké gipit udukwenaprikwiw pahayewpi.

¹¹ Nerras muwpeg amedgenepwi inin tabir gipetun Uhokri mpuse hawkri adahan igkis kehne gannipwikis gipetunat. Takunipti igkis iwé akebwata puwikne ku pariye umahkatinene gidukwenaprikkis hiyeg, igkis bukahgi ta gipetunat Uhokri. Henneme ini ka hiyati akatiwnihka hiyeg gitaraksankis.

Uhokri Kawihkis Gihiyakemni Ta Upititwiw

Eb 8.10

¹² Igme Cristo umahkiswe pahayewpi adahan katiwnihpiye gitaraksankis adahan apanenekwa. Pisenwa ini gannipwi, ig batahkiswe gihumwa Uhokri ayge amun ini iwetrit ku pariye kanenikiythisisima kihehaptak.

¹³ Ayge ig he wahepnenen juktah ku aysaw gipetunyapu sibuhkiswika git.

¹⁴ Ku samah ig umahkiswa pahayewpi, ig keh wixwiw apigkutaprik ku samah Uhokri gimawkan adahan apanenekwa, wixwiw ku pariye barewpithaki ariw upathawniwiw.

¹⁵ Uhokri Gitip hawwata ig akki wotwiw ku inakni inyerwa mmanawa ig awna inakni henne ay gibiygik pahapwi Uhokri gawnepe. Pitatye ig awna:

¹⁶ "Kuri nah akkite yit ku pariye nah ahegbetawnek gikakkis nuhiyegapu aysawnemenek. Aysawnemenek nah kawihkis nuhiyakemni ta gipititkisnek. Nah ka tamakni amadgat tipnenwatma. Henneme nah tamakni abetit gihiyakemnikis."

¹⁷ Butte ig awna:

"Nah ka kiyemnati gipathawnikis, gitaraksankis akiw."

¹⁸ Ku samah ig Uhokri bayahminawiy henne ariw utaraksanwiw, nikwe wixwiw ka muwaka akka ariknawna ma akiw ta gipetunat Uhokri adahan katiwnihpiye utaraksanwiw akiw.

Uyay Danukwa Kennesa Git Uhokri

Ef 3.11; Eb 4.16

¹⁹ Kuri, nukebyupwi, ik adahan takunipti wixwiw parak akak madikte ubowkawiy wadité ta agikut Uhokri giwskeki awaku ku samah ig Kiyapwiye Jesus sukase gimig udukwenaprikwiw.

²⁰ Ig kuwis woke nukune ahin udahanwiw, ahin dehetniki. Mmanawa apim ini ku aysaw ig sigkase gih, apim ini Uhokri giwskeki amaptenten in hawwata sigke.

²¹ Hawwata akiw wixwiw gihiyegapu kadahan wawnamnihtenwiw ku pariye pi apitmintente pi kiyatte giwkis madikte.

²² Nikwe uyay danukwa kennesa ta git Uhokri apititakwa uyakniwiw wixwiw kamaxwene gipitit kabayhtiwa. Ku samah amekenegben saktaka akak migat adahan sagamptene gipathawnikis, uyay danukwa ta git Uhokri akak uyakniwiw ke wotbe saktakabe akak Kiyapwiye Jesus gimig adahan sagamptene upathawniwiw abeti-

tak uhiyakemniwiw, adahan wixwiw ka kayah ini upathawniwiw akiw. Hawwata akiw ku samah ignes amekenegben apit igkis parak Uhokri gipinekut igkis sukumtaw akak un adahan barewpithene gipitkis uyay danukwa ta git Uhokri akak uhiyakemniwiw kuwis sukumbetaka akak un barewye giwntak Uhokri.

²³ Uyay kamaxwa kabayhtiwa ta apitit ini Uhokri gikaksan kabayka wotwiw. Uyay akkin ta gitkis hiyeg akak madikte ubowkawiy. Uyay ka miniwbetaw niw. Mmanawa ku pariye Uhokri awna, inakni ka waditnepyenema.

²⁴ Uyay apuriwak pawtak. Uyay hiyakemnihak pawtak adahan wixwiw amnihak adahan wixwiw keh kabayka gikakkis madikte hiyeg.

²⁵ Gaytakkis hiyeg kuwis miniw ariw lammis. Uyay ka muwaka kehni henne. Uyay pahadguhwa takunipti adahan ikene wawaygyiy pawtak. In pi muwakte ku apim inin mmanawa in kahayak huwewe wotwiw ku Ukiparawiy kennesa gidawnhan.

Ku Pahapwi Miniw Giw Uhokri, Ig Hiyá Mbeynenek

Eb 6.4

²⁶ Mmanawa ku wis hiyak kabayhtiwa ku samah Uhokri gihiyakemni inyerwatnene, henneme ku wisnewa msekwekere akak utaraksan, nikwe yuma pahapwina ma akiw adahan katiwnihne utaraksan udahan.

²⁷ Amawka ku wiswa katiwnihni. Nikwe kiskama wis apis. Mmanawa aysawnemenek ig Uhokri hiyapkisnek mbeyne ku pariye kaneabohrisima ta gitkis hiyeg ku pariye kane wewkere akak gihiyakemni. Apim ini ig dakaraseprikis akak tiket ahawkri.

²⁸ Minikwak ku pahapwi ka kumadukasaw ta git amekene Moís gikumadukan, ig umehpika, yuma amnihka gidahan aynesnima. Ku ig hiyapka gapitkis piyana ba mpana gikebyikis hiyeg ku samah ig kumadukasewne ta arit nawenéwa giwohkiga, nikwe ig umehpika pisenwate.

²⁹ Ikgata akiw pahapwi ku pariye kane kumadukasewkere ta git Uhokri gikamkayh akiw? Ig ner kis adahan ig pi utipte mbayka akiw. Ku pahapwi ka kumadukasewkere ta git Kiyapwiye Jesus, amun ini nikwe ig ikene Kiyapwiye Jesus gimig waditnepyenen ku pariye ig sukase gidahan adahan ig humaw gihiyega adahan ig barewpit ariw gipathawni. Amunwata ini ig miyathe ne Uhokri Gitip ku pariye arekhetni git gamnihra Uhokri. Ipegminanay ku samah ig ner kis adahan ig pi utipte mbayka akiw.

³⁰ Mmanawa wixwiw hiyakni ku ig Uhokri detye. Ignewa ku pariye awna:

"Nahwa diyuhkis mbayka ta gitkis hiyeg. Nahwa keh igkis katiwnih."

Hawwata gannasan awna:

"Igwa Ukiparawiy Uhokri hiyak gikakkis gihiyegapunek."

³¹ Ku wis ay giwaku Uhokri dehetniye adahan ignewa hiyak ukak, ik adahan wis apis kaayhsima. In kaabohrisima.

Kamaxwanay Gipitit Uhokri Ke Pitatyebe

³² Nukebyupwi, kiyemnahabay amin yikamaxwan minikweknene ku aysaw ig Uhokri pitatye uguhe yihiyakemni. Apim ini hawkri yis hiyá kaayhsima mbeyne henneme ini mbeyne ka tuguhkis yikamaxwan. Yis yidukwenewa kamaxwene gipitit Uhokri kabayhtiwa.

³³ Yaytak mahipwihpika giwtrikkis hiyeg yis hiyapki-ska mbeyne yit gapitkis. Yaytakme hiyá mbeyne awaku yis kibowka amnih nerras ku pariye hiyapki-ska mbeyne gitkis.

³⁴ Yis kibowka amnih nerras ku pariye padekwiki agikut parakseket. Hiyawa yis xuwahminepka madikte, henneme yis amapin akak batekka. Mmanawa yis hiyakni ku yis kadahan kabayka pi kabaytenene akiw ku pariye igkis ka hiyá axiwhak.

³⁵ Nukebyupwi, kuwis yis kamaxwa gipitit Uhokri kaayhsima. Ka yi muwaka isahkis ini yikamaxwan kuri. Mmanawa aysawnemenek in keh yis utí kaayhsima kabayka.

³⁶ Amawka ku yis mpiksaw keh Uhokri gibetki aynesasa akiw kahadbe pisenwa yis darih madikte ini kabayka ku pariye Uhokri gikaksan udahanwi yis ka biyuk nikak.

³⁷ Kiyemnahay ku pariye Uhokri gannasan minikweknene awna. In awna:

“Ka ariwtema kibitema hawkri akiw adahan ig ku pariye nemnikumpiye adahan ig danuh atan. Ig ka ayipwihwa akiw. ³⁸ Ku pariye hiyeg tipiknene kamaxwene ta nupitit, iggi nah hiyapri kibeyne nuwtrik, ig aymuhwa numunhu adahan apanenekwa. Igme ku pariye miniwpiye nuwhu, ig keh nah ka batek.”
Hennawatbaki ig Uhokri awna.

³⁹ Wixwiyme ka hennema, nukebyupwi. Wixwiy ka miniw giw juktah wixwiy biyuk giw. Kawa. Wixwiy kewa nerrasbe ku pariye kamaxwenepwi ta gipitit igkis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa.

Amekenegben Kaayhsima Gikamaxwankis

11 Nah akkite yit ku pariye kamaxwaki. Kamaxwaki keh wis hiyakni ku wis utí ku pariye umawkan. Hiyawa wis ka hiyapni, henneme wis hiyakni apititak uyakni ku in kuwis ahegbet udahan.

² Wahawkripwi amekenegben kaayhsima gikamaxwankis gipitit Uhokri. Inneki keh ig Uhokri annasa kibeyne yuwit giminkis.

³ Ku samah wixwiy kamaxwa gipitit Uhokri, nikwe wixwiy hiyakni ku ig Uhokri keh inin hawkri humaw akak giwnnenwa. Inin ariknebdí ku pariye wixwiy hiyá ay amadga inin in humaw ariwntak ku pariye hiyeg kane hiyap.

⁴ Amekene Abew kamaxwene ta gipitit Uhokri. Inneki keh ig ikí gikan git Uhokri ku pariye pi kabaytenene ariw amekene Kayh gidahan. Inneki keh ig Uhokri annasa kibeyne yuwit gimin amekene Abew. Ini ku samah ig amapa gikan git innewa akki wotwiw huwewe ku ig hiyá amekene Abew kibeyne giwtrik. Hiyawa ig

amekene Abew gimiremni minikweknene henneme kupiknene ig ekkenene wotwiw adahan ku samah Uhokri batek akak kamaxwaki.

⁵ Amekene Enoki ig hawwata kamaxwenewata gipitit Uhokri. Inneki keh Uhokri iwepri. Ipegí ig tipik gimkat. Ig yuma ay amadga inin akiw mmanawa Uhokri iwepri. Wixwiy hiyakni ku ig kamaxwa gipitit Uhokri awaku apit Uhokri gannasan kinetihwa amin ku samah Uhokri iwepri, in kinetihwa amin ku samah ig keh Uhokri kaayhsima batek.

⁶ In kahayak huwewe wot ku wis ka kamaxwa gipitit Uhokri, nikwe ka ik adahan wis keh ig batek. Mmanawa adahan hiyeg danuhne ta git Uhokri amawka ku igkis iha ku Uhokri ay. Hawwata amawka ku igkis iha ku ig utipkis kabayka ta gitkis hiyeg ku pariye mpiksewne-pwi giharit.

⁷ Amekene Noé ig hawwata kamaxwenewata gipitit Uhokri. Inneki keh ig ihe giwn. Ig Uhokri iké ginetni amin ini mbayka nemnikumpiye ku pariye kane hiyapkarati. Igme amekene Noé timapni henne, ig ihe giwn. Ig keh pahamku nawi nopsadnano adahan bisikket. Ayge nikwe gimunyapu isamtaw. Amun ini nikwe, ig hiyeke nerras nawenépwi hiyeg amedgenepwi inin ku igkis ka ihpekerema Uhokri giwn. Hawwata akiw ku samah ig kamaxwa gipitit Uhokri inneki keh Uhokri hiyapri kibeyne giwtrik ke madikte hiyegbe ku pariye kamaxwenepwi gipitit Uhokri.

⁸ Amekene Abrawh ig hawwata kamaxwenewata gipitit Uhokri. Inneki keh ig ihe Uhokri giwn adahan ig tipik ta apitit nawenéwa waxri akiw ku pariye ig Uhokri ikakse git. Ig tipik ig ka hiyak ku kitwiye ig.

⁹ Metakwa ig danuh atere apitit inere waxri ku pariye Uhokri gikaksan git. Henneme ig ka darihni aytnihtema adahan in humaw gidahanwatma. Ig wewpari ayge ke wotbe ig he danuhpenenen. Henneme ig gidukwenewa kamaxwenene gipitit Uhokri. Gipin he paytbetnen. Hawwata gikamkayh amekene Izaki gipin he paytbetnen. Ini waxri hawwata in Uhokri gikaksanwata ta gitkis henneme igkis kawmata darihni aytnihtema.

¹⁰ Igme amekene Abrawh gidukwenewa kamaxwene gipitit Uhokri. Mmanawa ig hiyakni ku aysawnemenek ig danuhnek ta apitit ini paytwempu ku pariye Uhokri gikehni ku pariye dahwa adahan apanenekwa.

¹¹ Juktah amakano Sara apim ini metakwa eg kamaxwa gipitit Uhokri. Inneki keh eg kakamkaypi akaka gupipapen. Mmanawa eg ikiy ku pariye Uhokri awna in ka waditnepyenenma. Eg kamaxwa gipitit ku inyerwa ig keh ku samah gikaksan gut.

¹² Ayge nikwe kaayhsima hiyeg humaw giwntak amekene Abrawh. Hiyawa ig pahapwiwatnene, hiyawa ig kiyaparipye kuwis adahan ig kakamkayh, henneme gikamkayupwi kibihwa kaayhsima kewa warapyube kewa kayhbe. Ka ik adahan pukuhgikis.

¹³ Nerras amekenegben kamaxwenepwi igkis hawwata kamaxwa gipitit Uhokri juktah adahan gimiremnikis. Ku samah igkis miyá igkis kote darihte madikte ku pariye Uhokri gikaksan ta gitkis. Henneme igkis ke

wotbe igkis hiyapnibe abet gihiyakemnikis ke paha-pwibe ku pariye hiyá barewye iwetrit piyawakad gapitkig. Igkis awna: "Kibeyne. Kuwewanek wixwiy danuh aterenek." Igkis awna: "Usuh he danuhpasakinenwa ay amadga inin. In ka inyerwatma uwaxri ay."

¹⁴ In kahayak huwewe wot ku pariye hiyeg awna inakni henne, ignes mpiksewnes aharit gidahankiswa giwaxrikis.

¹⁵ Waké igkis mpiksewnesbe aharit ini waxribe ku kitak igkis pes, ikkama adahan igkis diyuh atere akiw.

¹⁶ Henneme igkis mpiksewnes aharit pahá waxri ku pariye pi kabaytenene, pahá waxri inugikyene. Inneki keh Uhokri ka mará gikakkis, ig ka mará ku aysaw hiyeg kawohkigasigkis gikak. Kawa. Ig hiyapni henne, ig ahegbete pahá paytwempu gidahankis.

¹⁷ Igme amekene Arawh ku samah ig kamaxwa gipitit Uhokri kabayhtiwa, ig kibowkahwa kakanhaw ignewa gikamkayh Izaki ta git apim ini hawkri ku aysaw ig Uhokri hikek gikamaxwan. Ig kuwis iha inakni Uhokri gikaksan git adahan ig kaayhsima gihiwhipwi. Henneme ig ahegbet umah gikamkayh ku pariye pahapwivatnen adahan gikan git Uhokri.

¹⁸ Hiyawa ig Uhokri kuwis awna git ku gihiwhipwi pes giwntak gikamkayh Izaki, henneme ig ahegbet umahgi gidahan Uhokri.

¹⁹ Ig ipegminene gihiyakemni ku Uhokri ik adahan ig kannikase gikamkayh ariw gimiremni. Hennewa in danuh ke wotbe ig iwepeyebe gikamkayh ariw gimiremni-be.

²⁰ Igme amekene Izaki ig hawwata kamaxwenewata gipitit Uhokri. Inneki keh ig ikakse kabayka nemnikumpiye ta gitkis gikamkayupwi Jakó gikak Esaú.

²¹ Igme amekene Jakó ig hawwata kamaxwenewata gipitit Uhokri. Inneki keh ku aysaw ig me miyapmet ig ikakse kabayka ta gitkis piyanene gikebyikis José gikamkayh. Apim ini ig siguw amin gasuga ig kibeyhene Uhokri.

²² Igme amekene José ig hawwata kamaxwenewata gipitit Uhokri. Inneki keh ku aysaw ig me madike gidehetni ig awna ku aysawnemenek gihiyegapu israelyenepwi pesenek apititak ini waxri Ejitumnaw. Ini gikamaxwan keh ig ayá gitkis adahan igkis iwé gap gihapitikis.

²³ Hawwata akiw amekene Moís gig gukak ginag egkis hawwata kamaxwanos ta gipitit Uhokri. Inneki keh ku aysaw gukamkayhkis Moís amadga wayk egkis kibowkahwa ayempig adahan mpana kayg. Egkis hiyapni henne ku samah ig barewye bakimni, egkis kamaxwa gipitit Uhokri adahan ig mpitha Faraó adahan ig ka umahkisri. Nikwe egkis ka apis.

²⁴ Igme amekene Moís ig hawwata kamaxwenewata gipitit Uhokri. Inneki keh ku aysaw ig kiyapwip ig tukuhminaw ariw ini ku samah ig kanumka Faraó gihiwhi.

²⁵ Ig kaniy adahan ig hiyepne mbeyne payak gikakkis Uhokri gihiyegapu mpinekata ig hiyepne batekka adahan aynessa hawkri ay amadga inin, ku pariye keh ig tarakse gikak Uhokri.

²⁶ Git in pi kabayte adahan ig hiyepne mbeyne gidahan Cristo mpinekata ig msakwa akak madikte ini igiska adahan Ejitumnaw. Mmanawa ig hiyakni ku ig daxnek gitiwni giwntekne Uhokri.

²⁷ Ini gikamaxwan keh ig amekene Moís pes apititak Ejitumnawtak. In keh ig ka apis gibohri gikipara Faraó gidagonyi. In keh ig ka tuguhkis gihiyakemni. Mmanawa in ke wotbe ig hiyapbe Uhokri ku pariye kane hiyapkarati akakma iwtyakti amadgaya inin.

²⁸ Ini gikamaxwan keh ig umahkis muttuhyan ta gitkis gihiyegapu. Igkisme iwé gimig, igkis tamaknume mpuse lappot nikak kahadbe ner ahj umehekeputne ig hiyapni henne, ig ka dax hiyeg gikamkayhkis ku pariye eggutye atere.

²⁹ Ini gikamaxwan keh igkis gihiyegapu manuk ini parahokwa duruweh ke wotbe igkis waywe amadgew waykbe. Igkisme nerras ejituyenepwi ku aysaw igkis harakseprikis apigku gahinakis in digisaseprikis igkis aniksew madikte.

³⁰ Nerras amekenegben judeyenepwi hawwata igkis kamaxwenewata gipitit Uhokri. Awaku ini gikamaxwanigkis igkis hakuhkise ini batakka ayananwa paytwempu Jerikó akak giwewniskisnen nanwew adahan ntewnehkerput hawkri.

³¹ Amakano Rabi, no tino powkemniyo, eg hawwata kamaxwano gipitit Uhokri. Eg amere kabayhtiwa amekene Joswé giwatnipwi yawayapu. Inneki keh eg ka umahka payak gikakkis nerras jerikoyenepwi kane ihpekere Uhokri giwn.

³² Ay kaayhsima hiyeg akiw ku pariye kamaxwenepwi ta gipitit Uhokri. Nah ka kahawkan kinetihwa gimin amekene Jidiyoh, gimin amekene Baraki, gimin amekene Sansoh, gimin amekene Jefté, gimin amekene Samwé, gimin amekene Davi, giminkis madikte Uhokri gawnapepu pitatyepwi.

Hiyeg Gikamaxwankis Bisikseprikis Ariw Mbeyne

³³ Igkis amekenegben kamaxwenepwi keh arakembet annut awaku ku samah igkis kamaxwenes gipitit Uhokri. Igkis mateke kaayhsima waxribdi. Igkis wewkise gihiyegapukis wadit. Igkis darihe ku pariye Uhokri gikaksan ta gitkis. Gikamaxwankis sabukise kawokwine gibiykis.

³⁴ In hawwata awakase tiket kadawehpiye ay ganwakis. In hawwata bisikseprikis ariw giwmepkakis akak ponya. Awaku gikamaxwankis hiyeg ku pariye yumanene gidatnikis igkis humewpi detyepwi. Igkis humaw detyepwi adahan kerye gikakkis gipetunypukis. Igkis mateke kaayhsima nawwotunypwi gisuwtatapukis.

³⁵ Awaku gikamaxwankis tinogben darihe gukamayhkis akiw mmanawa ignes kannikasaka ariw gimiremnikis.

Gaytakkisme Hiyeg Gikamaxwankis Keh Igkis Hiyá Mbeyne

Henneme gaytakkis kamaxwenepwi ka hennema. Awaku gikamaxwankis igkis biptepka he gimiremnikis.

Waké igkis tukungwebe giw Uhokribe, nikwekam igkis isahkiskakam. Henneme igkis ka tukungwekere giw. Igkis kamaxwa gipitit Uhokri mmanawa igkis hiyakni ku igkis kannikasaka adahanikwa inugik adahan igkis utí gidehetnikis pi kabaytenene.

³⁶ Gaytakkisme hiyá mbeyne akak mahipwihka akak biyuhka, juktah gaytakkis wanakminepka akak xen, gaytakkisme sarayhpika agikut parakseket.

³⁷ Gaytakkisme kamaxwenepwi padaktapepka akak tip, gaytakkisme bukihbetepka akak kirikiri, gaytakkisme umehpika akak ponya. Gaytakkisme wewnamah madiptape. Gikawihnikis he muttuh gimarnenwa akak kabrit gimar. Igkis hiyapkiska kaayhsima mbeyne gitkis, kaayhsima mbayka.

³⁸ Hiyeg amedgenepwi inin yuma gikiythanikiswa gitiputkis nerras kamaxwenepwi. Henneme ignes keh mbeye hawkri gikakkis, juktah igkis bisike giwkis. Ayge igkis wewnamahkis muwwapu amadgew amatap apitiw waxri imuwadnene. Igkis kapinhaw agiku tip agiku miyokwiye.

³⁹ Awaku gikamaxwankis ig Uhokri annasa kibeyne yuwit giminkis nerras amekenegben. Henneme igkis kote darihte madikte kabayka ku pariye Uhokri gikaksan gitkis.

⁴⁰ Mmanawa Uhokri wahepye nawenépwi hiyeg kamaxwa ta gipitit akiw. Ig wahepye wixwiw kuriwkene-pwi apim inin. Adahan ig ikí wotwiw kabayka pi kabaytenene payak gikakkis nerras amekenegben. Adahan wixwiw humaw payak gikakkis apigkutaprik ku samah Uhokri gimawkan.

Uyay Kamaxwa Gipitit Uhokri Kabayhtiwa Ke Ameke-negbenbe

12 Igkis amekenegben kuwis ekke kabayhtiwa ku samah igkis kamaxwene gipitit Uhokri. In ke wotbe igkis gidukweneswa ay ukakwiyebe adahan ikenebe wawaygyiye. Uyay wiwhminaw nikwe ariw madikte ku pariye mapitha wixwiw adahan wixwiw ka kamaxwa gipit Uhokri. Uyay wiwh uhiyakemniwiy ariw ini hiyakemniki mbeyepnyenen ku pariye wages uhiyakemniwiy kibentenwa. Uyay ka tuguhkis ukamaxwanwiy. Uyay tipiknene kamaxwene gipitit Uhokri adahan wixwiw inyerwa darih ini kabayka ku pariye kuwis ahagbet udahanwiy.

Uyay Kamaxwa Gipitit Uhokri Kabayhtiwa Ke Jesusbe

² Uyay ipeg ta gipitit Kiyapwiye Jesus. Giwntak ig Kiyapwiye Jesus wixwiw kapusa kamaxwa gipitit Uhokri. Ta gitnewa wixwiw msekwe akiw. Ku aysaw ig Kiyapwiye Jesus aynete amadga inin ig ka tuguhkisti gihiyakemni. Ig mpiksaw aharit ini batekka ku pariye kuwis ahagbet gidahan miyekata ig umahkiswe amin giyakni. Ig kaayhsima marekepka henneme in ka sam ta git. Inneki keh kuri ig bat ay gihumwa Uhokri amun ini iwetrit ku pariye kanenikiythanisima kihheptak.

³ Ipegminanay yihiyakemni gimin Kiyapwiye Jesus ku samah ig hiyá mbeyne kaayhsima ay giwakukis hiyeg

taraksapye. Henneme ig ka tuguhkis gihiyakemni aynesnima. Ipegminanay yihiyakemni gimin adahan yis kawnata tuguhkis yihiyakemni adahan yis kawnata isahkis yikamaxwan.

⁴ Mmanawa yis kote mpiksawte atiput taraksaki juktah yis sukase yimig kema igma.

Uhiypan Mbeyne Adahanikwa Bukihne Utaraksan Wow

Jo 15.2; Rom 5.3; 2 Kor 12.9; Fil 3.10; 2 Tess 1.5; Eb 5.8; Tiyaqu 1.3; 1 Ped 4.1, 5.10

⁵ Kuwis ig Uhokri awna wotwiw kibeyne yuwit adahan ikene wawaygyiy abet mbeyne. Mmah yis ku miyehpin kuwis? Ig awna wotwiw ke gikakbe ikamkaytibe. Giwn:

“Nukamkayh, ku aysaw Kiyapwiye Uhokri isaksa mbeyne adahan in danuh pit, ka muwaka mpiyasin ke wotbe in ka giwntakma. Iné kawnata muwaka tuguhkis pikamaxwan ku aysaw ig akka pit pitaraksan. ⁶ Mmanawa ignesnewa ku pariye ig batek gikakkis, ig isaksigkis adahan igkis hiyá mbeyne. Ig isaksigkis adahan igkis hiyá mbeyne adahan gikannuhtenkis wew wadit. Ignenewa ku pariye ig amapa adahan igkis humaw gikamkayupwi, ig bukih gitaraksankis giwkis.”

Hennewatbaki ig Uhokri awna.

⁷ Amapanay ini mbeyne nikwe. Inin yihiypan mbeyne in arekhetni yit ku ig Uhokri hiyekne yikak hawwata ku samah pahapwi igti hiyak gikak gikamkayh. Yuma pahapwinama ikamkayti ay ku pariye gig kama hiyakma gikak adahan gikannuhten adahan ig wew wadit.

⁸ Uhokri isaksa mbeyne adahan in danuh ta gitkis madikte gikamkayupwi adahan gikannuhtenkis adahan igkis wew wadit. Ku pis ka hiyapti mbeyne, in arakak ku pis ka gikamkayerwatma Uhokri pis ka waypuka giwntak.

⁹ Hawwata akiw wixwiw kiyatha wigwiw amedgenepwi inin ku aysaw igkis bukih utaraksanwiy wowwiy. Igkata Wigwiw inugikyene akiw? Amawka wixwiw pi kumadukasawte git. Ayge nikwe wixwiw aymuhwa gimun adahan apanenekwa.

¹⁰ Ignis wigwiw amedgenepwi inin igkis ukannuhtenwiy adahan ka kiyabawkadima hawkri. Igkis hiyak ukakwiw ku samah igkis hiyá giwtrikkis. Igme Uhokri hiyak ukakwiw adahannen ig kehne kabayka udahanwiy. Gimawkan wixwiw wageswa barewpitye ke igbe.

¹¹ Ku aysaw wig hiyapkis mbeyne ta wot, apim ini wis ka batek, in ke wotbe in kadniki udahanbe. Henneme ku pariye hiyeg amapa ini mbeyne adahan gikannuhtenkis adahan wew wadit, aysawnemenek igkis utí kariswehwakinek, igkis kannuhnek keh kabaykanen.

Apuriwnabay Adahan Yis Ka Tuguhkis Gabay Uhokri

¹² Nikwe ku aysaw yis hiyá mbeyne danuh yit, ka yi muwaka isaksaw arit. Henneme iwinay wawaygyi pi kiyeste akiw.

¹³ Wewnay akak madikte wawaygyi. Ka ba yi wew tarakisnama. Mpiksawnay wew wadit adahan yis ka biyuksasema pahapwinama hiyeg gihiyakemni henneme yis ikene wawaygyi git.

¹⁴ Pasamraknabay gikakkis madikte hiyeg. Wewnay akak yihiyakemni barewbet. Ku uhiyakemni ka barewbetma, wis ka ik adahan hiyap Kiyapwiye Uhokri.

¹⁵ Apuriwaknaba pawtak kahadbe yuma pahapwinama yaytak tuguhkis gabay Uhokri. Apuriwnabay kahadbe yuma kanaktinka humaw ayge yibet. Ku yis kanaktin, in keh yis kayah ke wotbe manerusbe hiyan ayge yibet. In yaktape kaayhsima hiyegnek.

¹⁶ Apuriwnabay kahadbe yuma mahayakemniki humaw ayge yibet. Apuriwnabay kahadbe yuma pahapwinama yaytak kane hiyak ku samah Uhokri gihiyakemni. Apuriwnay kahadbe yuma pahapwinama sarayhe ini kabayka ku pariye ikaksaka wotwiyy kahadbe yuma pahapwinama ikaw kema amekene Esaúma ku pariye ikiswiye madikte ini kabayka ku pariye ikaksaka git aharit pahakwow miruk axka.

¹⁷ Yis hiyakni ku ariwnteki ini ig ipegmine gihiyakemni aharit ini kabayka henneme ig kuwis biyuk nikak. Ig ka hiyá igma iwini akiw. Hiyawa ig suka gikantak aharitne ini kabayka henneme ig ka hiyá igma iwini akiw.

Kuri Ka Mahikonama Adahan Wixwiyy Danukwa Kennesa Git Uhokri

Ex 19.12

¹⁸ Nukebyupwi, kaayhsima kabayka kuwis ekkepka wotwiyy. Ku apim ini ku aysaw wixwiyy danukwa kennesa git Uhokri, wixwiyy ka hiyap akebyi ini kibohriki ku pariye amekenegben gihiypankis ayhté amadga amatap. Wixwiyy ka hiyap ariknawnama akebyi amadgaya ininma. Wixwiyy ka hiyap ini waxri imuwadnene pahate ma akakma tiket. Wixwiyy kawmata hiyap amisnapyad mtibnene. Wixwiyy kawmata hiyap kamaygpiyyad kimanene. Kawa.

¹⁹ Ku aysaw wixwiyy danukwa kennesa git Uhokri, wixwiyy ka timap tohomet agighaka kema igkisma. Wixwiyy kawmata timap ikupimnat awnene yuwit. Nerras hiyeg ku pariye timá inakni henne igkis apisasew kaayhsima igkis amnihswe git Uhokri adahan ig ka timapkisni ta gitkis akiw.

²⁰ Mmanawa ini waxri ku kapititak ig Uhokri awna in mpiynepepye nikiythani. In ka ik adahan ariknawnama daxni. Juktah puwikne kawmata ik adahan daxni. Nerras hiyeg ka dat atiput inakni yuwit adahan ku pariye daxni pugamawka ku ig padaktepka akak tip.

²¹ Ku pariye igkis hiyá ayge in kanibohrisima gitkis. Juktah igpeke amekene Moís awna:

“Nah apis kaayhsima. Nah sagka kaayhsima.”

²² Udahanwiyme ka hennema, nukebyupwi. Ku aysaw wixwiyy danukwa kennesa git Uhokri, wixwiyy danuh ta apitit ini Uhokri giwaxri inyerwatnene. Wixwiyy danuh ta apitit ini paytwempu ku kiney inyerwa Uhokri dehetniye giwskeki, ta apitit Jerusalém inugikyene kipunene akak ahj.

²³ Wixwiyy danuh kennesa gitkis Uhokri gikamkayupwi kiyatyepwi ku pariye tamakapu giwkis ayhté inugik ku kiney igkis pahadgupunene akak madikte batakka. Wixwiyy danuh kennesa git igwa Uhokri ku pariye hiyekne gikakkis madikte hiyeg. Wixwiyy danuh

kennesa gitkis hiyeg kibeynepwi ganmapkis ku pariye kuwisnene miyarap pitatyepwi, igkis kuwis isamtaw ariw madikte mbeyne.

²⁴ Wixwiyy danuh ta git Kiyapwiye Jesus ku kapitimpi ig Uhokri ahegbete ginetni nukunewa ukakwiyy, ku pariye ke wotbe ig sakta uyakniwiyy akak gimig adahan mpiyasene upathawniwiyy. Ini gimig ka ayá ta git Uhokri adahan ig diyuhkiswiye gimig kema amekene Abew gimigma. Henneme igmeti gimig amnihkis hiyeg ta git Uhokri.

Uhokri Mkusasa Waxri Akak En

1 Kor 7.31; Eb 1.10; Apok 16.8, 18.8, 21.1

²⁵ Apuriwnabay adahan yis ataybiswa git Uhokri giwn. Nerras amekenegben ku pariye ka ataybiswekere git Uhokri giwn ku pariye ekkepka ta gitkis amadga inin gapit amekene Moís igkis ka utí bisikket ariw ini mbeyne ku pariye danuh ta gitkis minikwak. Wixwiyyakata akiw. Ku wixwiyy miniw giw Uhokri giwn ku pariye ekkepka ta wotwiyy ayte inugiktak akiw, wixwiyy pi hiyapte mbeyne akiw.

²⁶ Apim ini minikwak giwn ahawna mkusasa waxri. Henneme kuri ig ikaksa wotwiyy ku ig keh pi kihhawante akiw. Giwn:

“Kuri pahaynewata akiw pahayewpi nah mkusasa henneme ka inenwatma waxri henneme payak akak en.”

²⁷ Inakni giwn “pahayewpi” inakni akki wot huwewe ku aysawnemenek ig Uhokri pisenwa akak madikte gikhepan payak akak inin hawkri, kahadbe inenewa ini ku pariye ka ik adahan in mkusasaki ini msekwe adahan apanenekwa.

²⁸ Kibeyne, nukebyupwi, wixwiyy ikaka wotwiyy Uhokri gikumadukan ku pariye ka ik adahan in mkusasaki. Uyy kabayha Uhokri adahan ini. Uyy keh gibetki akak madikte wapisni akak madikte kiyathaki.

²⁹ Mmanawa Uwohkiyawiy kewa pahayku tiketbe ku pariye bukehpiye madikte ku pariye patehwepye.

Kehnay Uhokri Gibetki

Rom 12.1; Ef 4.1; Kol 1.10; 1 Tess 4.1, 5.14; 1 Ped 2.11

13 Batakaknabay pawtak adahan apanenekwa ke wotbe yisweke pakebyeknebe guwntak pahapowa inagti.

² Ka ba yi miniwbetaw ariw ini adahan yis amapa hiyeg kabayhtiwa ta yipinekut. Gaytakkis hiyeg igkis keh henne igkis amapa ahj ta gipinekutkis henneme igkis ka hiyakwa ku aysaw.

³ Apuriwnabay hiyeg kamaxkarempu ariku paraksek. Apuriwnigkisba kabayhtiwa ke wotbe yis aygwatabe gikakkisbe agiku ini paraksek. Apuriwnabay hiyeg ku pariye hiyepnepwi mbeyne ke wotbe yis aygwata hiyepnenebe mbeyne payak gikakkisbe.

⁴ Kiyathanabay yimaryesa. Ka yi muwaka arewhatak pawtak. Uhokri hiyapkis mbeynenek ta gitkis nerras ku pariye mahayakamnape ku pariye powkemnape.

⁵ Ka yi muwaka ikaw kowtyakupyema aharit karukri. Bateknay akak ku pariye kuwis ay yiwaku. Mmanawa Uhokri awna wotwiy:

“Nah kuwis yidahan. Nah ka ikisyiti. Nah ka miniw-betawti yiw.”

⁶ Inakni yuwit ikí wawaygyiy adahan wixwiy awnene: “Kibeyne, ignewa Kiyapwiye Uhokri ay nukakhu. Nah ka apis. Yuma pahapwinama hiyeg hiyá nusamanak.”

⁷ Kiyemnahabay giminkis nerras amekenegben atiwkeknepwí ku pariye kuwis ekke Uhokri giwn ta yit. Ipegminanay yihiyakemni amin ku samah gihiyakemnikis hawwata amin ku samah giwewnikis hawwata amin ku samah gimiremnikis. Kamaxwanabay gipitit Jesus Cristo hawwata ke igkisbe.

⁸ Ig Jesus Cristo ku samah ig minikwak, ig hawwata kuri apim inin, ig hawwata adahan apanenekwa akiw. Aterenewa wixwiy kannuhwa kamaxwa gipitit ke igkisbe.

Arikna Amadgaya Inin Ka Ikí Wawaygyi

⁹ Uyay ka muwaka isaksa nawenéwatma hiyakemniki adahan in mategbete yihiyakemni. Amawka ku wixwiy iw uhiyakemniwiy gawaygyi giwntak Uhokri gamnihra ku samah ig amnihwiy he wamnihkawiyenen. Innewa kabay. Wixwiy ka utí uhiyakemniwiy gawaygyi ariwntakma ku samah wixwiy ihpene judeyenepwi gikumadukankis amin axka. Ka innema ikí pahapwinama gawaygyi.

¹⁰ Nerras muwpegpiyenepwi ku pariye kannipwiye agiku Uhokri gipin amedgene inin igkis ax ariwntak ini puwikne ku pariye umahka gidukwenaprikkis gihiyegapukis. Igkis iwenes gawaygyikis giwntak iggi puwikne. Henneme ku pariye iw gawaygyikis henne igkis ka hiyá igkisma iw gawaygyikis giwntakma Kiyapwiye Jesus ku pariye umehpika udukwenaprikwiy.

Ka Sam Wixwiy Kawih Maraki Ke Jesusbe

¹¹ Ig Kiyapwiye Jesus ig ikaw kewa ner puwiknebe ku pariye umahka pahaywowa mpuse pahak kamukri. Ig puwikne gimig ewka ta agikut ini xam kewye “Uhokri barewpitye giwskeki gidahannen Uhokri.” In ewka atere gapit ner muwpeg ku pariye pi kiyattenene adahan ig arekkepten ta gipetunat Uhokri adahan igme mpiyesene gihiyegapu gitaraksankis. Akebyi ner puwikne apim ini ig ka axkama gapitkis nerras muwpegpiyene-pwi henneme gipit bukehpika piyawakte ariw paytwempu.

¹² Ig Kiyapwiye Jesus ig hawwata umahkiswe piyawakte ariw paytwempu adahan ig mpiyesepye gihiyegapu gipathawnikis akak gidahanwa gimig.

¹³ Nikwe uyay ta msakwa git aparayewa giwkis nerras judeyenepwi gihiyakemnikis. Ku wixwiy kawih maraki, ka sam. Ig Kiyapwiye Jesus hawwata kawih maraki kaayhsima.

¹⁴ Mmanawa wixwiy yuma udahanwiy paytwempu ay amadga inin ku pariye dehwepe adahan apanene-

kwatma. Henneme wixwiy mpiksewne aharitne ini paytwempu ku pariye nemnikumpiye.

Ku Wixwiy Kabayha Uhokri Abetnewa Mbeyne, In Humaw Ke Ukanwiybe Ta Git Uhokri

1 Ped 1.6, 2.20

¹⁵ Nikwe uyay danukwa kennesa git Uhokri gipitimpi Kiyapwiye Jesus. Uyay ka muwaka akka puwikne ta gipetunat. Uyay he kabayhig adahan apanenekwa. Uyay woka ubiywiy adahan wixwiy awnanenekwa “kibeyne” git. Ku wixwiy keh henne, in humaw kewa ukanwiybe ta git Uhokri.

¹⁶ Hawwata akiw ka yi muwaka miyeh adahan yis keh kabayka pawtak adahan yis amnihak pawtak. Ku wixwiy keh henne, in hawwata humaw ke ukanwiybe ta git Uhokri. In keh ig batek kaayhsima.

Ihpanay Giwnkis Yiwewkisten

1 Kor 16.15; 1 Tess 5.12

¹⁷ Ihpanay giwnkis nerras yiwewkisten. Kumadukasawna ta gitkis. Mmanawa igkis akapriwten yihiyakemni. Aysawnemenek igkis akkaw ta git Uhokri madikte ku samah igkis apuriwiyi. Ku yis iha giwnkis, igkis apuriwiyi akak batekka. Henneme ku yis ka iha giwnkis, igkis apuriwiyi akak kadniki. Mmanawa ku yis ka iha giwnkis, nikwe inakni giwnkis ka ayapay aynesnima.

Piriyepkawnay Udahan

¹⁸ Hawwata nukebyupwi, piriyepkawnabay udahan. Gaytakkis hiyeg pukuhpaw ubohri henneme usuh hiyakni ku uyakni barewpit ariw taraksaki yikak, mmanawa usuh battukewnene wew wadit apanenekwa.

¹⁹ Nah pi ayapte yit adahan yis piriyepkaw ndahan kahadbe Uhokri awahkisun diyuh ta yimkanit pi kibere-minte akiw.

Nah Piriyepkaw Yidahan

Ef 3.14; Kol 1.9; Fil 1.9; 1 Tess 3.9, 5.23; 2 Tess 1.11, 2.16

²⁰ Nah piriyepkaw yidahan ta git Uhokri ku pariye kariswehsepe uyakni, ku pariye kannikase Ukiparawiy Jesus ariw gimiremni. Ig Kiyapwiye Jesus ukapriwtenwiy hawwata ku samah pahapwi muttuhputnebe kibeynewatbe ig apuriw gipigpu kabayhtiwa juktah ig umahkiswa adahan gamnihtenkis. Kibeyne, ku samah ig sukase gimig in keh Uhokri gahegbetawni ukakwiy humaw adahan apanenekwa.

²¹ Nah ayá git Uhokri adahan ig ikí ta yit madikte ini kabayka ku pariye muwewne yit adahan yis kehne Uhokri gibetki. Nah ayá git adahan ig keh wixwiy wagswa apigkutaprik ku samah gimawkan gipitimpi Kiyapwiye Jesus Cristo ku pariye kanegikiythanisima adahan apanenekwa. Ameh.

Uhokri Gabay Yikaknek

²² Nukebyupwi, nah ayá yit adahan yis ataybiswa arit inakni nuwnhu ku samah nah ikene yihiyakemni ku apim inin. Mmanawa inakni nuwnhu in matkusa.

²³ Nah hawwata ikene yinetni ku ig ukebyi kiyapwiye Timótyu kuwis pekkiswika agikutak parakseket. Ku ig danuh nuthu kiberemin, ig ayta danuha yit payak nukakhu.

²⁴ Usuh awahkis kabayka giminkis nerras yiwewki-sten payak yikak madikte yis Jesus gihiyegapu aygne-nepwi. Ukebyupwiw apititekne Itályamnaw igkis hawwata awahkis kabayka yimin.

²⁵ Uhokri gabay yikaknek madikte yis.

Tiyagu

Inin kagta awahkiska gapit amekene Tiyagu ku pariye giwewkistenkis Jesus gihiyegapu apitnenepwi paytwempu Jerusalém. Ig Kiyapwiye Jesus gisamwi. Inin gikagtan awahkiska giminkis judeyenepwi muwwapu ku pariye kuwis kamaxwenepwi gipitit Kiyapwiye Jesus.

Inin gikagtan akki wotwiw ku pahapwi inyerwa kamaxwa gipitit Kiyapwiye Jesus, nikwe ig wew gikak Kiyapwiye Jesus gihiyakemni.

Nah Tiyagu Awahkis Inin Kagta Yimin

1 Nah Tiyagu ku pariye gibuk Uhokri, ku pariye gibuk Ukiparawiy Jesus Cristo nah awahkis inin kagta yimin yis hiyeg judeyenepwi muwwapu amadga wayk ku pariye kamaxwenepwi gipitit Kiyapwiye Jesus. Nah awahkis kabayka yimin yis madikte.

Amawka Wixwiw Batek Abetnewa Mbeyne

Lk 6.22; Rom 5.3; Fil 2.12; Kol 1.11; Eb 12.3; Tiyagu 5.7; 1 Ped 2.20, 3.14

² Nukebyupwi, ku aysaw yis hiyá arakembet mbeyne, ka yi muwaka kiyimwihwa nikak. Bateknabay kiyesrad.

³ Mmanawa ku aysaw wixwiw mpiyasa mbeyne akak ukamaxwanwiw gipitit Uhokri, in pi ikte wawaygyiy akiw, in keh wixwiw pi kamaxwate gipitit Uhokri akiw.

⁴ Nikwe kamaxwanabay gipitit Uhokri kabayhtiwa akak madikte yikamaxwan. Ayge nikwe yis huwitnek apigkutapriknawa ku samah Uhokri gimawkan. Nikwe yuma ariknawnama muwekne yit.

Amawka Wixwiw Piriyepekaw Akak Madikte Ukamaxwanwiw

⁵ Ku pahapwi yuma gihiyakemni, amawka ig ayá gihiyakemni ta git Uhokri. Igme ikí git. Ig Uhokri ikí wotwiw wayapniwiw git mapiy akiw ku samah umawkanwiw. Ig ka ehwa ukakwiw.

⁶ Henneme amawka wixwiw ayá git akak madikte ukamaxwanwiw. Amawka ku wixwiw ka ipegmina uhiyakemniwiw baki ig kaytwawatma wownwiw. Ku pahapwi ka hiyak ba inyerwatma gayapni humaw git, iggi ke parawbe kabobowe awaku mayg. Ig ka pahatwawatma gihiyakemni.

⁷ Akebyi ner hiyeg ka utí ariknawnama giwntak Kiyapwiye. Ig ka hiyá igma awna: "Nawenétke nah utinek." Ig ka utí.

⁸ Ku pahapwi pitenemnene gihiyakemni, iggi msa-kwa apanenekwa mategbet gihiyakemni.

Ku Wixwiw Madiptapye, Ka Sam Kawnata Sam Ku Wixwiw Igisapye

⁹ Ku pahapwi ukebyi yuma gikiythani ay amadga inin, ka sam. Hiyawa ig batek ginaktin ku samah Uhokri keh ig humaw kiyatye hiyeg ayhté inugik.

¹⁰ Ku pahapwime igisye, kawnata sam. Hawwata hiyawa ig batek ginaktin ku samah Uhokri akki git ku ig ka kakiythantema mpiya pahapwi. Mmanawa ig ka dahwa ay amadga inin, ig ke kuwik apuwibe.

¹¹ Pase kamuw inut awehepru, madikte hururup, madikte apuwi kigise. Gubewi mpiye kibentenwa. Hawwata pahapwi igisye ig ikise gibereswan pahaye adahan ke madiktebe hiyegbe.

Uhokri Ka Tayuhkis Hiyeg Arit Mbayka

¹² Ku pahapwi ka isaksaw arit mbayka apim ini ku aysaw ig abetnewa mbeyne, iggi utí kabaykanek. Mmanawa ku aysaw ig hiyapka ku ig ka taraksa, nikwe ika-ka git ini gitiwni dehetniki ku pariye Uhokri ikakse ta gitkis gihiyegapu ku pariye igyerkiswa batekyepwi gikak.

¹³ Henneme ku pahapwi isaksaw arit mbayka apim ini ku aysaw ig abetnewa mbeyne, iggi ka hiyá igma awna: "Uhokri isaksa ini mbeyne adahan in danuh nu-thu. Inneki keh nah taraksa. Nikwe gihawkanaprik keh nah keh mbayka." Ka hiyá igma awna inakni henne. Mmanawa ig Uhokri ka kehkere mbayka. Ka ik adahan ig keh mbayka. Ig kawnata tayuhkis hiyeg arit mbayka.

¹⁴ Wis kehkere mbayka wownteknewa. Udahanwa umirihwan kinistaw adahan wis isaksaw arit mbayka.

¹⁵ Ku wis iha umirihwan ariwn, ayge nikwe wis patehwe. Ku wis patehwepe kuwis, ayge nikwe wis miy-arapnek adahan wis biyuk giw Uhokri adahan apanekwa.

¹⁶ Nukebyupwi kibeynepwi, ka ba yi kinikiswa arit yimirihwan amadgaya inin.

¹⁷ Madikte ku pariye danuh wotwiw inugiktak in adahan kabaykanen. Yuma aynesnima mbayka abet Wixwiw gikan wotwiw. Ignewa kabutniki akipara isaksin adahan in danuh wotwiw. Gihiyakemni adahan kabaykanen apanenekwa. Ku samah kabutniki yuma ayne-snima amisnapiy nibet, hawwata ku pariye ig isaksa

adahan in danuh wotwiw in yumanawata mbayka nibet.

¹⁸ Giwnteknewa ig keh wixwiw humaw gikamkayupwi akak giwn inyerwatnene. Inneki keh wixwiw humaw gikamkayupwi eggutyepwi ariw madikte gikamkayupwi buttiyepwi.

Amawka Wixwiw Ahegbet Timá Pahapwi Ku Pariye Ike-ne Uhiyakemniwiy

Titu 1.7

¹⁹ Nukebyupwi kibeynepwi, amawka ku yis ahegbet-nekwiye timá giwn pahapwi ku pariye ikene yihiyakemni. Amawka yis ka pahayenema kaytwanig. Amawka yis ka pahayenema dagawnaw git.

²⁰ Ku wis dagawnaw, wis ka hiyá awadebdihka uhiyakemni nikwe.

²¹ Uyay wiwhminaw ariw madikte patahwaki ariw madikte hiyakemniki mbeyepye ku pariye aytente abet uhiyakemniwiy. Isaksanay Uhokri giwn adahan in msakwa ay abet yihiyakemni. Amapanibay akak tuwatka. Inakni giwn innewa ik adahan in kehne wixwiw isamtaw ariw upathawniwiw adahan wixwiw danuhne git Uhokri.

Amawka Wixwiw Iha Uhokri Giwn

²² Henneme amawka ku wixwiw ka inenwatma wixwiw timap giwn. Amawka hawwata ku wixwiw iha inakni giwn. Ku wis ikuy ku wis he timepnenen giwn ikepyi ku wis wis isamtaw, ayge nikwe wis kinis upitwa.

²³ Ku wis timap giwn henneme ku wis ka ihpin, ayge nikwe wis humaw ke pahapwi hiyegbe waruwewhenebe.

²⁴ Ig hiyá ghipak, aynewa ig tipik ariw ig ka kiyé ku samah ghipak akiw.

²⁵ Ig Uhokri gikumadukan inyerwa waditye. In keh hiyeg isamtaw. Ku pahapwi ipeg nimkat kabayhtiwa, ku ig tipiknene nikak iggi utí kabaykanek. Ku ig ka miyeh ku pariye ig timap, hawwata ku ig ihapni, ayge nikwe ku samah ig ihapni ayge ig utí kaayhsima kabayka nikwe.

²⁶ Ku pahapwi ikaw ku ig kamaxwa gipitit Uhokri kabayhtiwa henneme ku ig ka apuriw giwn, iggi kinise gipitwa. Ig ikaw Uhokri gihiyega waditnepyenen.

²⁷ Nah akkitye yit ku pariye igyerwa Uhokri gihiyega yumanene gipathawni giwtrik Uhokri. Ig pahapwi ku pariye apuriw migenapye akak madankuno ku aysaw egkis abet mbeyne. Hawwata akiw ig apuriw gihiyakemni ariw patahwaki amadgaya inin.

Amawka Wixwiw Kiyatha Madikte Hiyeg Hehpekwiye

Rom 12.6

² Nukebyupwi, ignewa Ukiparawiy Jesus Cristo kagikiythanisima. Ku wixwiw inyerwa kamaxwa ta gipitit, amawka ku wixwiw ka kiyathatema pahapwi ukebyi amadgaya inin mpiy pahapwi.

² Nah kehte abektey. Ku pahapwi danuh atere yit adahan ig lammisya yikak akak gisimsa bareswatet,

akak kaayhsima gakawak karukri wahano, gikak pahapwi akiw madiptipye akak mugumugupiye gikawihni, ³ ku yis apuriw kabayhtiwa ner ku pariye kasimsapune-ne akak bareswatet, ku yis awna git: "Batnaba atan amadga no epti barewyo" henneme ku yis awna git ner madiptipye: "Su tabira tahhan. Ku pis ka tabirakerere, pis bat amadga parak." ⁴ ku yis kiyatha igisy, igme madiptipye yis ka kiyatha, ka ba yis hiyá ku yis pitenembet yihiyakemni? Yis ikuy pahapwi ku ig kabayte giw pahapwi henneme yis yuma yihiyakemni adahan yis kaniy ku pariye hiyeg pi kabaytenene. Yis kaniy akak yihiyakemni mbeyepye.

⁵ Ataybiswanabay nuthu, nukebyupwi kibeynepwi. Uhokri kaniy hiyeg madiptipye amadga inin adahan ig keh igkis humaw igisapye abet gihiyakemnikis awaku gikamaxwankis ta gipitit Uhokri. Aysawnemenek ig keh igkis kumadukanek payak gikak mmanawa ig kuwis ikaksin henne ta gitkis madikte hiyeg ku pariye baktekyepwi gikak.

⁶ Yisme mayhke ner madiptipye. Yis kiyatha he igisyenen. Ka ba yis hiyá ku ignesnewa igisapye ku pariye gibetkikis kinisiy, igkisnewa ku pariye tarakiswey ta gipetunat hiyaptigi adahan igkis yikamyehpitni ta git?

⁷ Igkisnewa gibetkikis makuksa Kiyapwiye Jesus Cristo giw, inakni giw ku pariye wixwiw ikaw nikak.

⁸ Uhokri gannasan minikweknene awna adahan wixwiw amnih hiyeg hawwata ku samah wixwiw amnih upitwiw. Inakni gikumadukan kabayte ariw madikte kumadukaki. Ku wixwiw inyerwa iha inakni gikumadukan, amun ini nikwe wixwiw kehne ku pariye Uhokri gimawkan.

⁹ Henneme ku wixwiw pi kiyathate pahapwi mpiy pahapwi, amun ini wixwiw ka kehnama ku pariye Uhokri gimawkan. Wixwiw taraksapye mmanawa wixwiw kuwis tarakse inakni gikumadukan Uhokri.

¹⁰ Mmanawa ku pahapwi iha Uhokri giwn madikte, henneme ku ig taraksa pahatwowa yuwit, nikwe kuwis ig tarakse Uhokri giwn madikte.

¹¹ Mpuse inakni yuwit hehpekwiye ahawna. Ig Uhokri ku pariye awna: "Ka yi muwaka powkemnihwa", ig hawwata ig awna: "Ka yi muwaka umah." Hiyawa pis ka powkemnihwa henneme ku pis umah pahapwi, ayge nikwe pis kuwis tarakse Uhokri gikumadukan madikte.

¹² Battukawnay adahan yis awna ku samah Uhokri gimawkan. Battukawnay hawwata adahan yis wew ku samah Uhokri gimawkan. Mmanawa kabá danuh ahawkanaprik adahan ig Uhokri hiyak ukakwiw. Ig uhiypetniwiynek baki wixwiw wewnewatma akak inakni gikumadukan ku pariye keh wixwiw isamtaw.

¹³ Ku wixwiw ka amnih hiyeg, nikwe ig Uhokri kawna-ta amnihwiw. Henneme ku wixwiw amnih hiyeg, ayge nikwe ig Uhokri amnihwiw hawwata, ig ka hiyá wixwiw kema kane kibeynepwima giwtrik. Ig bayahminawiy ariw madikte utaraksanwiw.

Ku Pariye Igyerwa Kamaxwa Gipitit Jesus Iggi Wew Gikak Jesus Gihiyakemni

Rom 3.31

¹⁴ Nukebyupwi, ku pahapwi awna: "Nah kamaxwa gipitit Kiyapwiye Jesus" henneme ku ig ka wew gikak Kiyapwiye Jesus gihiyakemni, ayge nikwe ini gikamaxwan ta gipitit in waditnepyenenwa. Akebyi ini kamaxwaki ka hiyá inma keh ig isamtaw ariw gitaraksan adahan ig danuhne git Uhokri.

¹⁵ Nah akkite yit abektey. Ku pikebyi awayg ku kawwawenétke pikebyi tino ku egkis yuma gudagmankis, hawwata yuma gumanakis, ¹⁶ ku pis awna gutkis: "Uhokri gabay yikaknek. Awahpusawnabay. Axnabay kabiha", henneme ku pis ka ikí gutkis ariknawnama ku pariye gumawkankis, ku pis he awnepi gutkis, ayge pis awna he waditnepyenen.

¹⁷ Hawwata ini ukamaxwanwiw ta gipitit Kiyapwiye Jesus. Ku wixwiw ka wew gikak Kiyapwiye Jesus gihiyakemni, ini ukamaxwanwiw ta gipitit in waditnepyenen.

¹⁸ Ik adahan pahapwi awna nuthu: "Pis kuwis kamaxwene ta gipitit Kiyapwiye Jesus. Ikepyi kuwis. Ka sam ku pis ka wew gikak gihiyakemni madiktema." Nahme kaytwa giwn: "Kawa. Nupewkan nah hawwata nah mpiksaw wew gikak Kiyapwiye Jesus gihiyakemni. Ku pahapwi ka wew akak gihiyakemni, mmah ahiyaka wot ku ig inyerwa kamaxwene ta gipitit Kiyapwiye Jesus? Ku samah nah mpiksewne wew akak gihiyakemni, ini arakak ku nah inyerwa kamaxwene gipitit Kiyapwiye Jesus."

¹⁹ Pisme awna: 'Ka sam. Nah iha ku pahapwiwa Uhokri ay.' Kibeyne pis iha inakni. Henneme ka innema keh wis isamtaw. Juktah igkisweke wapityempu ihapnata ku Uhokri ay. Igkis ihapni kabayhtiwa juktah igkis segke awaku gapisnikis gibohri. Henneme igkis ka isamtaw.

²⁰ Wixwiyme ku wixwiw he ihepyenen ku ig Uhokri ay, henneme ku wixwiw ka wew gikak, nikwe wixwiw iha inakni he waditnepyenen. Akebyi ini ukamaxwanwiw ta gipitit in waditnepyenen. Ku pis ka pukuha ku samah ini, nukebyi, ba pis muwaka nah akki pit amadgatak Uhokri gannasan?

²¹ Nah akkite pit nikwe. Ig Uhokri hiyá wahawkriwiw amekene Abrawh kewa kibeynebe giwtrik awaku ku samah gikamaxwan keh ig wew gikak Uhokri gihiyakemni. Ig wew akak gihiyakemni ku samah ig ihe giwn apim ini ku aysaw ig Uhokri awna git adahan ig kakanhaw gikamkayh Izaki git amadga pahak kakanhawket.

²² Ipegminaba pihiyakemni, nukebyi. Ini ku samah ig ihe inakni giwn in pakwa amin ini gikamaxwan ta gipitit Uhokri. Gikamaxwan makisupte awaku ku samah ig ihe giwn.

²³ Ayge nikwe metakwa in kahayak ku samah Uhokri gannasan minikweknene awna. In awna:

"Amekene Abrawh kamaxwa ta gipitit Uhokri. Inneki keh ig Uhokri hiyapri kewa kibeynebe giwtrik."

Pi kabayte akiw, ig amekene Abrawh kanumka "Uhokri gikagmada."

²⁴ In kahayak huwewe nikwe ku ig Uhokri hiyá hiyeg kewa kibeynepwibe giwtrik awaku ku samah igkis wewnes akak gihiyakemni. Ku igkis kamaxwa ta gipitit henneme ku igkis ka wewnema akak gihiyakemni, nikwe ig Uhokri ka hiyaprikis kema kibeynema giwtrik.

²⁵ Nah akkite pit pahat abektey akiw gukak eg amakano Rabi no tino powkemnipyo. Uhokri hiyá eg kewa kabaynobe giwtrik awaku ku samah eg ihe giwn.

Mmanawa eg apuriw amekene Joswé giwatnipwi wayayapu eg bisikseprikis apigku nawenéwa ahin.

²⁶ Nah kehte pahat abektey akiw akak upitwiw. Ku yuma ner awnparinene ay upitwiw, nikwe wixwiw miyap. Hawwata ukamaxwanwiw, ku wixwiw kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus, henneme ku wixwiw ka wew akak gihiyakemni, nikwe ini ukamaxwanwiw in humaw ke miyapwiyebe.

Kannuhekeputni Gitaraksan Mbayte Ariw Gitaraksankis Nawenépwi Hiyeg

3 Nukebyupwi, kaayhsima yaytak muwaka kannuh hiyeg gimin Uhokri gihiyakemni. Hiyapnabay. Nawenétke yis ka ik. Mmanawa usuh ku pariye kannuhekeputnepwi gimin Uhokri gihiyakemni, ku usuh taraksa ini gihiyakemni, nikwe usuh pi mbayte utaraksan ariw gitaraksankis hiyeg ku pariye kane kannuhekeputnepwima.

Amawka Wixwiw Apuriw Wownwiw Ba In Kibeynewatma

² Hiyapnabay nikwe mmanawa wixwiw madikte taraksenekwiye gihiyakemni kaayhsima. Ku pahapwi ka awnati pahatnama yuwit ku pariye taraksa Uhokri gihiyakemni, iggi yuma gitaraksan aynesnima. Iggi kannuh kumaduka gipit pahapwite payak akak giwn.

³ Nah kehte abektey. Wis kumaduka pahapwi kaway akak ku samah wis idis pahat siparisa nopsehsa gibiygikut adahan wis huwitig ku kitwiye umawkan. Wis wages gipit pahapwite akak ini siparisa.

⁴ Hawwata akiw wis kumaduka pahamku nawiy akak nopsehsa sipari. Pahamku nawiy kanopsimahad. Nawenétke eg darakaw abet mayg ku pariye kaneahawnisima henneme ka sam. Guhuwntenten wagesru ku kitwiye gimawkan akak nopsehsa atimunra.

⁵ Unenwiw hawwata nopsehsa henneme in keh kaayhsima annut. In kawih adahan kehne kaayhsima mbayka humaw. Ku samah pahawowa tiket amey in hamahwa in ik adahan bukah ah kaayhsima, hawwata wownwiw.

⁶ In ke tiketbe. In ik adahan keh kaayhsima mbayka humaw. Unen nopsehsa arikna henneme in ik adahan patahwase hiyeg pahapwite. Ku samah pahayku tiket ik adahan bukah kaayhsima ah, hawwata wown ik adahan mategbete uhawkan takunipti. Tiket hamahwa ariwntak amey inme wown mbeyepye pes ariwntak wapitye.

⁷ Hennewatbaki in. Ik adahan hiyeg kumaduka pu-wiknebdi madikte, gukakkis kuhiprebdi, gikakkis kaw-wapnene, gikakkis madikte ku pariye ahakwaye un. Kuwis hiyeg kumadukigkis.

⁸ Henneme wis ka hiyá wisma kumaduka wown wownteknewa adahan wis awna kabaykanen. In kewa pahapwi puwiknebe ku pariye kanegimabyanisima. Ubiy humaw kewa kaybunebe gibiybe pahaywitniye.

⁹ Akak ubiywiw wixwiw kabayha Wigwiw Uhokri. Akakwata ubiywiw wixwiw mbayha uyakipwiw hiyeg ku pariye Uhokri gahehpak.

¹⁰ Ubiyaptakwiwata pes mbayka payebitak akak kabayka. Nukebyupwi, in ka kis adahan wixwiw awna henne.

¹¹ Apigkutak pahatra parewni ku pariye kibeyne, un pes kibeynema. In ka hiyá inma pes payebitaknama akak un tipiye.

¹² Hawwata akiw madikte ah kewyekwiye. Madikte ip kewyekwiye. Egkis ka kew ku pariye kane guwkisma. Hawwata akiw pahatra parewni ka sarayh un kiysepye payebitaknama akak kiteye.

Hiyakemniki Amadgaya Inin Nawenéwa Ariw Hiyakemniki Inugikyene

Rom 7.14, 8.1; 1 Kor 2.6; Gál 5.16

¹³ Ku pahapwi inyerwa hiyakemniye hiyeg, ig kahayaksa ini gihiyakemni akak ku samah giwewni. He kabaykanen pes giwntak akak tuwatka. Ayge ig inyerwa hiyakemniye nikwe.

¹⁴ Henneme ku yis dagawne, ku yis atiha pahapwi, ku yis kiyé he yipitnen, ka ba yi muwaka ikaw ku yis hiyakemniye hiyeg nikwe. Inakni yiwn he wasaymkanen. In ka huwit apigkut Uhokri giwn ku pariye inyerwatnene.

¹⁵ Akebyi ini hiyakemniki ka ayta inugiktakma. In he hiyeginen gihiyakemnikis amadgaya inin. In wapitye ahiyakemni.

¹⁶ Ku kiney hiyeg atihpak ku kiney ignes kiyé he gipitkisnen, ayge dakuhwaki akak mbayka madikte.

¹⁷ Inme hiyakemniki inugiktekte in ka hennema. Ku pahapwi kadahan ini hiyakemniki inugiktekte gihiyakemni barewbetye, ig huwipagepye, ig kiyakniye akak madikte hiyeg, ig tuwatapye, ig kagamnihrasima, ig kagabayisima. Ig ka piputnamnama gihiyakemni iné ig kawmata kinisekeputnema.

¹⁸ Ku akebyi ini hiyakemniki ku pariye kibeynewatnen ku in ay abet uhiyakemni, ayge nikwe wis pasamrak gikakkis hiyeg, hawwata wis keh hiyeg pasamrak pawtak.

Umirihwan Keh Wis Ka Pasamrak Pawtak

⁴ Kuri nah akkite yit ku pariye keh hiyeg ka pasamrak pawtak ku pariye keh hiyeg iniyegbet pawtak. Ini awaku wis pi kehkerete ku pariye uhiyakemni tugu mpinekata wis kehkere Uhokri gibetki.

² Wis miyarhaw aharit arikna henneme wis ka utipni. Inneki keh wis umehkere pahapwi. Wis atihpak aharit arikna henneme wis ka hiyá awitwak. Inneki keh wis

iniyegbet wis ka pasamrak gikak pahapwi. Henneme wis ka utí ku pariye umawkan awaku wis ka ayapni ta git Uhokri. Wis mpiksewne niharit akak ukehbetanenna.

Umirihwan Keh Wis Ka Darihwak Gikak Uhokri

³ Nawenétke wis ayapni git Uhokri henneme wis ka utí ku pariye wayapni git. Wis ka utí awaku wis ka ayá git akakma gidahanma gihiyakemni. Wis ayá arikna git hennenwa adahan wis keh ubetkinen nikak.

⁴ Yis ku pariye yihiyakemni henne amun ini yis ikewne kewa pahapu tinobe ku pariye mayte gugihgi adahan eg hamah gikak pahapwiwa akiw ku pariye gugihgi gipetunya. Ku pahapwi darihwak akak inin hawkri abetki, nikwe ka hiyá igma darihwak gikak Uhokri. Ku ig kaniy adahan ig darihwak akak inin hawkri abetki, nikwe ig humaw Uhokri gipetunya.

⁵ Uhokri gannasan minikweknene awna ku ig Uhokri Gitip ku pariye ay upitwiw ig ke wotbe ig atihpak upatrawiy mmanawa ig muwaka wixwiw msakwa apanenkwa giwaku Uhokri. Inakni yuwit ka waditnepyenema.

⁶ Ig Uhokri Gitip detye adahan ikene wawaygyiy kayhsima adahan wixwiw ka iha ku pariye upitwiw gayapni wotwiw. Inneki keh Uhokri gannasan minikweknene awna:

“Uhokri siguh hiyeg ku pariye kane kumadukasewkere ta git. Henneme ig ikí gawaygyikis hiyeg ku pariye tuwatasewpiye gitiput.”

Amawka Wixwiw Tuwatasaw Gitiput Uhokri

⁷ Nikwe kumadukasawnabay ta git Uhokri. Ka yi muwaka ikí iwetrit git wapityempu gikiparadkis ay abet yihiyakemni. Ku yis ka ikí iwetrit git, ayge nikwe ig tipik yiw.

⁸ Waxwanabay yihiyakemni ta git Uhokri. Ayge nikwe ig danukwa yihumwat kennesawa. Yis ku pariye kuwis patahwapye, miniwpinabay ariw yipathawni. Ka ba yi daykis yiwak arit patahwaki akiw. Yis ku pariye piputnemnene yihiyakemni, iwnabay pahatwowa yihiyakemni.

⁹ Kayahnabay yipathawni. Kadninabay adahan yipathawni. Tihnabay adahan yipathawni. Miniwpinabay ariw yisamanawni kahadbe yis ipegminene yihiyakemni amin ku samah yis ka kibeynepwima. Wagesnabay yihiy adahan kadniki.

¹⁰ Tuwatasawnabay gitiput Kiyapwiye Uhokri. Ayge nikwe ig ikene yawaygyi akak yikiythani.

Amawka Wixwiw Ka Awna Paminak

Mt 7.1; Rom 2.1, 14.10; 1 Kor 4.5

¹¹ Nukebyupwi, ka yi muwaka awna paminak. Ku pahapwi awna gimin gikebyi, ku pahapwi ikiy gikebyi ku ig ka kibeynema, amun ini nikwe ig awnene gimin Uhokri gikumadukan ku in kawmata kabay. Mmanawa Uhokri gikumadukan awna: “Ka ba yi awna gimin pahapwi.” Ku wis awna gimin pahapwi, nikwe wis ikewne

ku uhiyakemni kabayte ariw inakni gikumadukan. Ku wis ikiy Uhokri gikumadukan ku in ka kibeynema henne, ku wis ka ihpa inakni gikumadukan, nikwe amun ini wis ikewne ke wotbe wis hiyakemniyebe adahan ipeginene gikumadukan ba in kibeynewatma.

¹² Pahapwiwa hiyeg ay ku pariye kawih adahan ig ukumaduketniwi. Ignewa kawih adahan gihiypetnikis hiyeg baki ignes kibeynewatma. Mmanawa ignewa detye adahan gamnihpitnikis. Igwata detye adahan gipukeptenkis hampa arimkanit biyukwiki akiw. Ya pis? Pariyenekap pis? Ka ba pis hiyá ku pis ka kis adahan ikiy pahapwi ku ig ka kibeynema?

Amawka Wixwiw Awna: "Gikak Uhokrinek"

¹³ Ataybiswanabay numkat, yis ku pariye awna: "Ku apim inin usuh tahhan apitit ini paytwempu. Ku usuh ka atak ku apim inin, usuh atak takuwanek. Usuh msakwa ayge adahan pahak kamukri. Ayge usuh woka piyukket. Usuh utí kaayhsima karukrinek."

¹⁴ Ka hiyá wixwiw awna inakni henne, mmanawa wixwiw ka hiyak ku pariye danuhne wotwiw takuwanek. Udehetniwi ay amadga inin in matkusa, in aynessa ke huwegbe. Kuwewanek in sagehwe madikte.

¹⁵ Pi kabayte wixwiw ka awna inakni henne. Pi kabayte wixwiw awna: "Gikak Uhokrinek usuh aynek. Gikak Uhokrinek usuh keh han."

¹⁶ Ku wixwiw ka awna henne, amun ini nikwe wixwiw kehne uwantiwiw akak ini ukehbetanwiw. In ka kabay wixwiw ikaw hiyakemniye henne.

¹⁷ Hiyapnabay nikwe. Nah kuwis akki yit ku pariye kabay adahan wixwiw keh. Ku wixwiw hiyak ku pariye kabay adahan wixwiw keh, henneme ku wixwiw ka keh henne, nikwe in patahwaki udahanwiw.

Hiyeg Igisapye Biyukapnek

Mt 13.22, 19.16; Lk 12.15; 1 Tim 6.6; Apok 18.15

5 Ataybiswanabay numkanit, yis ku pariye igisapye hiyeg. Kiskama yis tih, kiskama yis kabiman mmanawa kaayhsima mbeyne nemnikumpiye yit.

² Yidahan igiska kuwis kayhare kuwis giwtrik Uhokri. Yibereswan kuwis mugumgubore kuwis.

³ Yikakura karukri wahano tihebdiye kuwis. In humaw arekhetni ku yis kawnata dahwa. Yis wohenek. Yipewkankama ku yis darihne igiska yidahan bawa amun ini nikwe yis darihne tiket adahan yipit adahan amaksemni hawkri.

⁴ Nah akkamnihte yit ku kapatra yis hiyá ini mbeyne. Apatra ku samah yis ka katiwnih yihiyegapu ku pariye kannipwiye yidahan amadga yiwasa. Uhokri hiyá no karukri ku pariye yis ayeme giwkis. Ig Ukiparawiy ku pariye kanegidatnisima, ig timá giwakemnikis yihiyegapu.

⁵ Yis yuma muwekne yit amadga inin. Yis kehne he yibetkinen akak yikakura. Bawa amun ini yis he arudhewne juktah yihawkanaprik danuh adahan yiwmeppa ke pakirbe.

⁶ Yis kamiye hiyeg kibeynepwi ta git hiyaptigi. Yis umahkiswigkis. Igkisme ka hiyá igkisma keh ariknawnama yitiput.

Amawka Wixwiw Kiyaknihwa Abet Mbeyne

⁷ Ka sam, nukebyupwi. Ka yi muwaka atiha hiyeg igisapye. Kiyaknihwanabay gikakkis juktah ku aysaw Kiyapwiye danuhnek. Kiyaknihwanay ke pahapwi was aki-parabe. Ig wahá aripwad adahan gamutra sarayh guw adahan ig utí kabayka guwntak. Ig kiyaknihwa adahan ku aysaw muwok wayk pitatye adahan adehne gamutra kahadbe eg hiyan. Ayteke ig kiyaknihwa akiw adahan apeyniye muwok wayk akiw adahan adehne gamutra kahadbe eg kapuwi.

⁸ Amawka ku yis kiyaknihwa hawwata. Iwnabay yawaygyi mmanawa Kiyapwiye kennesa gidawnhanmet.

⁹ Ka yi muwaka awna paminak ku pahapwi ka kibeynema. Ku aysaw yis awna inakni henne, yis kis adahan Uhokri awna henne yimin, ku yis kawnata kibeynema. Ignewa Uhokri uhiypetniwiw baki wixwiw kibeynewatma. Ig kennesawa gidawnhan kuwis.

¹⁰ Nukebyupwi, kiyemnahnbay giminkis Uhokri gawnepepu pitatyeypwi. Igkis humaw kibeyne ukanuhtenwiw adahan wixwiyme ikaw hawwata ke igkisbe. Igkis kinetihwenes gitkis hiyeg giwaprik Kiyapwiye Uhokri. Apatra ini igkis hiyá mbeyne kaayhsima. Henneme igkis kiyaknihwa nikak igkis ka isahkiswa giw Uhokri.

¹¹ Wixwiw hiyakni ku igkis kuwis darihe kabayka awaku ku samah igkis kiyaknihwa abet ini mbeyne. Hawwata akiw yis kuwis timá amekene Jó gak ku samah ig kiyakniye adahan ig ka isahkiswa giw Uhokri. Yis hiyá ku samah ig Kiyapwiye Uhokri iké kaayhsima kabayka git amekene Jó ku samah amaksemni gikayhawni. Mmanawa ig Kiyapwiye Uhokri ig kagabayisima kagamnihrasima ukakwiw.

Amawka Wixwiw Ka Awna Yuwit Kiniskama

Mt 5.37; 2 Kor 1.18

¹² Nukebyupwi, nah pi muwakate adahan ku yis ka kanum Uhokri yitemwera adahan ig timá piwn ku inakni piwn ka kiniskama. Ka yi muwaka awna: "Ku pariye keh en ku pariye keh waxri iggi ntemwera." Ka yi muwaka kanum ariknawnama yitemwera. Amawka ku yiswa humaw yitemwera adahan yipit. Apuriwnabay yiw madikte ku pariye yis awnakere. Ku yis awna: "Ihi", amawka ku inakni piwn hennewa ihi. Ku yis awna: "Kawa", amawka ku inakni yiw hennewa kawa. Kahadbe Uhokri ka hiyapyi ku yis ka kibeynema giwtrik.

Amawka Wixwiw Piriyepekaw Adahan Ayapekne Pawtak

¹³ Ku pahapwi hiyepne mbeyne, in kabay adahan ig piriyepekaw. Ku pahapwi batekye gimin, in kabay adahan ig pak apat adahan kibeyhene Uhokri.

¹⁴ Ku pahapwi kakahrip in kabay adahan ig watiha nerras ku pariye giwewkistenkis Jesus gihiyegapu ada-

han igkis ayta git. Igekisme danuh atere, igkis piriyepekaw ta gipitit, igkis imihepri giwaprik Kiyapwiye Uhokri akak ah ariw ariy.

¹⁵ Ku samah igkis piriyepekaw akak madikte gikamawxwankis, iní makniwa ner kakahriye. Kiyapwiye Uhokri kannikasigne. Ku ig pahapwi kuwis tarakse, ig Uhokri bayahminig ariw ini gitaraksannek.

¹⁶ Nikwe akkanabay yitaraksan pawtak. Piriyepekaw nabay adahan ayapekne pawtak kahadbe yis makniw. Ku pahapwi hiyeg waditye piriyepekaw apititakwa giyakni, ini gipigyepkawni kaayhsima ndatni adahan kehne annut.

¹⁷ Nah kehte abektey gikak amekene Eliyas. Ig he hiyeginen amadgaya inin. Gidatni hawwata ke wixwiyebe. Henneme ig piriyepekaw apititakwa giyakni adahan muwok ka wayk. Ayge nikwe muwok ka wayk adahan mpanabu kamukri akak abusku.

¹⁸ Ayteke ariwnteke ini ig piriyepekaw akiw adahan muwok wayk akiw. Aynewa muwok wayk akiw inugiktak. Apim ini madikte amutribdi hiyan akiw.

Amawka Wixwiye Ayapa Ukebyi Taraksepwe Adahan Ig Diyuh Git Uhokri

Mt 18.15; Gál 6.1; Judas 22

¹⁹ Nukebyupwi, ku pahapwi yaytak tarakse Uhokri giwn ku pariye inyerwatnene, henneme ku pahapwi ayapig adahan ig diyuh gimkat Uhokri akiw, ²⁰ ayge nikwe ner ku pariye gayapetni ner pahapwi taraksepwe adahan igme miniw ariw gitaraksan akiw, amun ini nikwe ig ke wotbe ig kidiswig ariw miyaka mmanawa ig bayahminaksig git Uhokri ariw kaayhsima taraksaki.

1 Pedru

Inin kagta awahkiska gapit amekene Pedru. Ig pahapwi gaytakkis Kiyapwiye Jesus giwatnipwi. Pitatyeg ig ipuhty-akeputne. Ayteke ig wewkisne Jesus gihiyegapu apitnenepwi paytwempu Jerusalém. Inin gikagtan awahkiska giminkis Jesus gihiyegapu muwwapu ku pariye hiyepnepwi mbeyne. Inin gikagtan akki wotwiye ku ka sam wixwiye hiyá mbeyne. In wageswa kabayka udahanwiye. In barewbetha uhiyakemniwiye.

Nah Pedru Awahkis Inin Kagta Yimin

1 Nah Pedru, ku pariye giwatni Jesus Cristo, nahawahkis inin kagta yimin yis Uhokri gikanyanpu ku pariye ipukapepka apititak yiwaxri. Yis kuri ibekhwet muwwapu Pontomnaw akak Galásiyamnaw, Kappadósiyamnaw, Ásiyamnaw, Bitíniyamnaw.

Wixwiye Uhokri Gikanyanpu

Mt 12.50; Jo 15.14; Rom 8.29; Ef 1.4; 1 Tess 1.4; 2 Tess 2.13; 2 Tim 1.9; 1 Ped 2.9

2 Kibeyne, wixwiye Wigwiye Uhokri gikanyanpu. Ig kaniwiye adahan wixwiye kannuh iha Jesus Cristo giwn kabayhtiwa. Ig kaniwiye adahan uhiyakemniwiye sagamtaka ariw upathawniwiye ke wotbe akak gimigbe ku pariye ig sukase udahanwiye. Minikwak ig ayipa hiyakni ku wixwiye humawnek gihiyegapu. Ig keh wixwiye humaw gihiyegapu akak ini ku samah ig kawihkise Gitip ta upititwiye. Nukebyupwi, nahawahkis kaayhsima kabayka yimin. Uhokri gabay yikaknek. Ig kariswehse yiyakni-nek apanenekwa.

Kaayhsima Kabayka Kuwis Ahegbet Udahanwiye

Mt 6.19; Lk 12.33; Rom 5.2; 1 Tim 6.18; 2 Tim 4.8; Eb 10.34; Apok 7.15, 21.1, 22.1

3 Kibeyne gidahan Uhokri ku pariye Ukiparawiy Jesus Cristo gig. Ig kagamnihrasima ukakwiye. Ig keh uhiyakemniwiye waypuka nukunewa akiw gipitimpi Jesus Cristo ku samah ig kannikasepri ariw gimiremni. Inneki keh wixwiye ipeg ta gipitit adahan ig utipkis wotwiye ini kabayka dehetniki **4** ku pariye kane hiyá mpiyaki, ku pariye kane hiyá patahwaki, ku pariye kane hiyá huruhruki, ku pariye ig Uhokri darihne udahanwiye ayhtë inugik.

5 Ku samah wixwiye kamaxwene gipitit Uhokri, ig apuriwiye akak gannu juktah ku aysaw wixwiye darih ini kabayka. Kibeyne, ig kuwis ahegbet adahan arekhetni wotwiye amaksemni hawkri.

Uhokri Batek Hiyá Ukamaxwanwiye Akak Mbeyne

Rom 8.17; 2 Kor 12.9; 2 Tim 2.12; Eb 4.15; Tiyagu 1.3; 1 Ped 2.19, 4.12

6 Uyay batek akak ini nikwe. Hiyawa wixwiye kadni ku samah wixwiye hiyepne kaayhsima mbeyne ay amadga

inin, henneme ka sam. Ini adahan aynessawa hawkri.

7 Ini mbeyne adahan hikekne yikamaxwan. Hiyeg hikek karukri wahano akak tiket adahan arekhetni ku egyerwa. Hawwata ig Uhokri isaksa mbeyne adahan in danuh wotwiye adahan arekhetni ku wixwiye inyerwa kamaxwa gipitit. In ukamaxwanwiye kaayhsima pi awaygte guw karukri wahano ku pariye kane dahwa. Ku aysaw ig Uhokri hiyá wixwiye kamaxwenene gipitit abetnewa mbeyne, apim ini ig batek ginaktinne. Aysawne-menek ig kabayhawiynek adahan ini ukamaxwanwiye, ig ikí ukiythaniwiye apim ini hawkri ku aysaw Jesus Cristo danuh.

Hiyawa Wixwiye Batek Abet Mbeyne

Lk 6.22; Át 16.25; Rom 5.3; Fil 4.12; Kol 1.11; Eb 12.3; Tiyagu 1.2, 5.7; 1 Ped 4.13

8 Wixwiye kote hiyaprite henneme ka sam. Wixwiynewa batek gikak. Hiyawa wixwiye ka hiyapri kuri henneme kawmata sam. Wixwiynewa kamaxwa ta gipitit. Inneki keh wixwiye batek kaayhsima, yuma batekka henneme akiw. Ka ik adahan wis kinetihwa nimin.

9 Kis adahan wixwiye batek mmanawa wixwiye isamtawnek ariw upathawniwiye adahan wixwiye aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Adahanikwa ini wixwiye kamaxwene ta gipitit Uhokri.

Uhokri Gawnepepu Pitatyepwi Ka Pukuha Ini Kabayka

Mt 13.17; Lk 10.23

10 Uhokri gawnepepu pitatyepwi ka pukuha ku samah wixwiye isamtaw henne. Hiyawa igkis kinetihwenes amin ini kabayka ku pariye Uhokri ikepye ta wotwiye henneme igkis ka pukuha ini ku kamin igkis kinetihwa. Igkis ipegminenes gihiyakemnikis nimin, igkis mpiksewnes niharit. Henneme igkis ka pukuhpun.

11 Igkis ipegminenes gihiyakemnikis adahan ku aysawneki ini hawkri danuh, hawwata adahan ku samahpaki nidawnhan. Mmanawa apit in danuh, kuwis Cristo Gitip akkin ta gitkis huwewe. Ig awnene ay gipitkis amin ku samah Cristo hiyá mbeynenek ayteke ig ikaka gikiythaninek.

12 Henneme ig Uhokri akki ta gitkis ku inakni ginetnikis ka gidahankisma hiyeg apimnepwi ini, henneme in gidahankis nerras ku pariye amedgenepwi inin aysaw-nemenek. Nikwe ig kinetihwene udahanwiye wixwiye ku-

riwkewne akak inin. Inakni ginetnikis inwata inetit ku pariye Uhokri giwatnipwi ekkene wotwiw ku apim inin. Igkis giwatnipwi hawwata kinetihwa akak Uhokri Gitip gannu inugiktekne. Inakni inetit kibeyne inetit. Juktah ahj wakaymnbdi igkis muwaka hiyak ku pariyeke ini.

Ikawnabay Barewpityekwiye Mmanawa Ig Uhokri Barewpitye

Ef 4.1; Kol 1.10; 1 Tess 2.10; Titu 2.14; 2 Ped 1.10; Apok 3.4

¹³ Nikwe nukebyupwi wewnabay ahegbetnenekwa adahan Uhokri kawihpi. Apuriwnabay yihiyakemni kabayhtiwa. Ipegwabay gipitit Uhokri adahan ig utipkis yit kaayhsima kabayka aysawnemenek apim ini ku aysaw Jesus Cristo danuh.

¹⁴ Ikawnabay ke bakimnaybe ihpatrunebe. Ka yi muwaka diyuhkiswa butte adahan yis wewnema akak yihiyakemni minikweknene ku samah yis kote hiyakte hawkri.

¹⁵ Ner ku pariye humekwewiy ta gimkanit ig barewpitye. Uyay ikaw barewpityekwiye hawwata ke igbe abet madikte uhiyakemniwiw.

¹⁶ Mmanawa ig Uhokri gannasan minikweknene awna:

“Numawkan yis wew barewpityekwiye mmanawa nah barewpitye.”

¹⁷ Aysawnemenek ig uhiypetninek baki wixwiw barewpityewatma. Apim ini ig iki utiwniwiwnek pakekuna wa akak ku samah ukehniwiw ay amadga inin. Ig ka mpiyasa pahapwinama gikehni hennawatnen. Ku samah wixwiw kanumri “Nighu”, amawka nikwe ku wixwiw kiyatig abet madikte uwewniwiw ay amadga inin.

Uhokri Katiwnih Udahanwiw Akak Jesus Gimig

1 Kor 6.20; Eb 9.12; 1 Ped 1.18

¹⁸ Mmanawa yis hiyak ku kakak ig katiwnih adahan uwiwhpitniwiw ariw uhawkanwiw minikweknene ku pariye he waditnepyenen ku pariye amekenegben wew nikak. Ig ka katiwnih akakma arikna ku pariye yumanene awaygyi adahan apanenekwatma. Ig ka katiwnih akakma karukri wahanoma, kawmata akakma karukri wahano seynoma. Kawa.

¹⁹ Ig katiwnih akak migat, kibeyne migat, Cristo gimig. Ig Cristo kewa pahapwi muttuhyanbe ku pariye umehpika udukwenaprikwiye. Ku samah amekenegben iwé pahapwi muttuhyan ku pariye yumanene gibuskana yumanene gipathawni, adahan igkis umahgi gidukwenaprikkis hiyeg, ig Cristo ig hawwata barewpitye apigkutaprik ku samah Uhokri gimawkan.

²⁰ Apit hawkri humaw ayipa ig Uhokri kaniywig adahanikwa ini. Kurime apim inin amaksemni hawkri ig akkig ta wotwiw adahan igme wamnihtenwiw.

²¹ Gipitimpi Cristo wixwiw kamaxwene gipitit Uhokri. Ini ku samah ig Uhokri kannikasepri ariw gimiremni, ini ku samah ig kiyathasig, inneki keh wixwiw kamaxwa ta gipitit Uhokrinen wixwiw ipeg ta gipititnen.

Uhokri Giwn Barewbetha Uhiyakemniwiw

Jo 15.3; 17.7; Ef 5.26, 6.17; 2 Tim 3.15; Tiyagu 1.21; 1 Ped 2.2; 2 Ped 1.19

²² Yihiyakemni barewbet kuri awaku ku samah yis ih-pene Uhokri giwn ku pariye inyerwatnene. Kuri nikwe yis ik adahan yis batekak pawtak inyerwa ke wotbe yisweke pakebyeknebe guwntak pahapowa inagti. Uyay batekak pawtak nikwe akak madikte ubetkiwiw apititakwa uyakniwiw.

²³ Mmanawa uhiyakemniwiw ke wotbe kuwis waypuka akiw. In ka waypuka he guwntakkisnenwatma tinogben amadgayapu inin ku pariye kane dahwa. Hennemeh uhiyakemniwiw nukune in ke wotbe in waypuka be giwntak Uhokri giwn dehetniki ku pariye dahwa adahan apanenekwa.

²⁴ Hennewa in ku samah Uhokri gannasan minikweknene awna. In awna:

“Hiyeg amedgenepwi inin igkis kewa pamatkabe. Gikiythanikis kewa ipuwitibe akiythanibe. Pamatka kibentenwa in huruhup. Ipuwiti kibentenwa in kigise. ²⁵ Igme Uhokri giwn in dahwa adahan apanenekwa.”

Inakni inetit ku pariye kuwis ekkepka yit inakninewa Uhokri giwn.

Mpiksawnabay Giharit Uhokrinen Gihiyakemni

Rom 12.2; Kol 3.16

² Nikwe uyay wiwhminaw ariw madikte hiyakemni ki ku pariye mbeyepyenen. Uyay wiwhminaw ariw madikte kinisaka ariw madikte wasaymka. Uyay wiwhminaw ariw madikte atihpaka ariw madikte awnaki paminak.

² Mpiksawnabay giharit Uhokri gihiyakemni ku pariye barewbetye. Ipegbohanabay Uhokri gannasan. Mpiksawnay niharit akak madikte yibetki hawwata ke bakimnay nukupesniyebe ku samah igkis mpiksaw aharit ihtantakut. Yisme mpiksawnay aharit ini gihiyakemni adahan yis aymuhwene abet yihiyakemni nikak, adahan yis iwene yawaygyi niwntak.

³ Mmanawa yis kuwis hiyak aketri Uhokri gabay.

Jesus Ke Pahow Tipbe Wixwiw Hawwata Ke Tipbe

Rom 9.32

⁴ Nukebyupwi, uyay danukwa digiw ta gihumwat Kiyapwiye Jesus. Minikwak hiyeg tukuhpig henneme Uhokri kapigsig ig kaayhsima batek gikak. Ig Kiyapwiye Jesus ig kewa pahow tipbe. Ig tip dehetniku.

⁵ Mpuse wixwiw hawwata kewa pahow tipbe dehetnikube. Uhokri pahadguhwiw pawtak kabayhtiwa adahan wixwiw humaw pahate gipin kewa pahá payt tiptiyebe. Hawwata akiw wixwiw humaw kewa gimuwpegapube agikuya gipin adahan wixwiw kehne kibeyne ofan ta git Uhokri abet uhiyakemniwiw. Igme Uhokri amapa ini ukanwiw ta git mmanawa wixwiw kakanhaw git gipitimpi Jesus Cristo.

⁶ Ig Uhokri gannasan minikweknene akki ta wotwiw ku samah Kiyapwiye Jesus kewa pahow tipbe. In awna:

“Aysawnemenek nah ke wotbe nah ikis pahow tip-be ay gibetkis hiyeg siyawhyenepwi. Eggu tip adahan payt akoksa. Nahnewa kaniygu. No kabayno tip nuthu. Ku pariye hiyeg kamaxwa ta gupitit ignes ka marakwa gipitkis nutiputnek”.

Hennawatbaki in ku samah ig Uhokri awna.

⁷ Wixwiw ku pariye kamaxwenepwi ta gipitit Kiyapwiye Jesus, wixwiw kiyatig. Nerrasme ku pariye kane kamaxwenepwima gipitit Kiyapwiye Jesus igkis ka kiyatig. Igkis humaw ke nerras hiyegbe ku kamin Uhokri gannasan minikweknene kinetihwa. In awna:

“Hiyeg kehne pahá payt tiptiye, igkis tukuhe pahow tip. Gipewkankiskam eggu tip ka kawihkam. Bawa eg tip eggu pi awaygtenano ariw madikte. Eg humaw adahan payt akoksa.”

⁸ Inwata gannasan awna hawwata akiw:

“Eggu tip keh igkis tuguhe dunibdiwarumpikisnek. Ku samah pahapwi kiyimwihwa akak tip ku kapit ig tes gikugku, igkis hawwata kiyimwihwanek gikak ner ku pariye nah ikis ayge gibetkis.”

Hennawatbaki in ku samah ig Uhokri awna. Igkis ke wotbe igkis tuguhe dunibdiwarumpikis awaku ku samah igkis ka iha Uhokri giwn. Hiyeg kane ihpenepwima giwn hennewa igkis ikaksaka adahanikwa ini.

Wixwiw Uhokri Gikanyanpu Gimuwpegapu

Jo 15.14; Apok 1.6, 5.10, 20.6

⁹ Wixwiyme ka henneme, nukebyupwi. Wixwiynewa Uhokri gikanyanpu. Wixwiynewa Uhokri gimuwpegapu adahan wixwiw danukwa git Uhokri takunipti adahan kehne gibetki. Wixwiynewa gihiyegapu barewpityepwi, gihiyegapu gidahannen Uhokri. Wixwiw kaniyka adahanikwa hiyapkisne gabay ner ku pariye humekwewiy abetitak amisnapi ta abetit gibutni kaneabewisima.

¹⁰ Minikwak wixwiw ka Uhokrima gihiyegapuma. Henneme kibeyne, ku apim inin wixwiw kuwis Uhokri gihiyegapu. Minikwak wixwiw ka hiyak ku pariye gamnihra. Henneme ku apim inin wixwiw kuwis hiyak ku pariye gamnihra.

Kehnbay Kabaykanen

Mt 5.45; Rom 12.1; 1 Tess 5.15; Eb 13.16

¹¹ Nukebyupwi kibeynepwi, wixwiw he danuhpasakinen atan amadgat inin. Inin hawkri ka udahanwiyma akiw. Ku pariye udahanwiywa in ayhté inugik. Nikwe uyay ka ikí utewwiw arit uhiyakemniwiy minikweknene akiw mmanawa in siguh uhiyakemniwiy nukune.

¹² Wewnabay wadit ay gibetkis hiyeg kane Uhokriyanpuma adahan yis kiyathasene Uhokri ta gitkis. Nawenétke igkis awna yimin ku yis ka kibeynepwima. Ka sam. Ku aysaw igkis hiyapyi ku yis kehne he kabaykanen, ayge nikwe igkis kiyatha Uhokrinek apim ini ku aysaw ig dax apit giyaknikis.

Ihpanabay Giwn Gupelma

Rom 13.1; Titu 3.1

¹³ Ihpanabay giwnkis madikte ukiparawiy amadgayapu inin, gidahan Uhokri. Ihpanabay giwn gupelma akipara ku pariye pi kiyatenene ayge.

¹⁴ Hawwata akiw ihpanabay giwnkis nerras hiyaptigi ku pariye gupelma gawahkisni yimin. Igkis awahkiska adahanikwa kehne hiyeg mbayapye katiwnipwe apatra gitaraksankis. Igkis awahkiska hawwata adahan igkis kibeyhene nerras ku pariye wewnepwi wadit.

¹⁵ Hennawatbaki Uhokri gimawkan. Hiyeg ku pariye kane hiyak hawkri igkis awna arakembet yuwit uminwiw, wixwiw Jesus gihiyegapu. Igme Uhokri muwaka wixwiw kehne kabaykanenwa kahadbe igkis hiyapni henneme, igkis ka ik adahan awna mbeyepye yuwit uminwiw akiw.

¹⁶ Yuma hiyeg amadgaya inin kumaduka uhiyakemniwiy. Henneme ka yi muwaka ikiy nikwe ku mbayka ka sam wixwiw keh. Kumadukanabay yihiyakemni ta git Uhokri.

¹⁷ Kiyathanabay madikte hiyeg. Bateknabay gikakkis madikte ukebyupwiw kamaxwenepwi gipitit Kiyapwiye Jesus. Kiyathanay Uhokri akak madikte yapisni. Kiyathanay hawwata ukiparawiy amadgayapu inin.

Kiyaknihwanabay Abet Mbeyne

Lk 6.22; Rom 5.3; Fil 4.12; Kol 1.11; Eb 12.3; Tiyagu 1.2, 5.7; 1 Ped 3.14

¹⁸ Ku aysaw yis kannipwiye gidahan pahapwi, ihpanabay giwn akak madikte kiyathaki. Kawki igwonama yikipara ku pariye kibeyne huwipagepye yis kiyathig. Henneme hawwata kiyathanay ner ku pariye kanegimabyanisima.

¹⁹ Mmanawa ku wis kiyaknihwa abet mbeyne ku pariye hiyapkiska wot yumanene kapatrenesima gidahan Uhokri, inneki keh ig Uhokri batek ginaktin.

²⁰ Hennawatbaki in. Ku wis kiyaknihwa abet mbeyne ku pariye hiyapkiska wot apatra utaraksan inyerwatnene, ini yuma pahatnama kibeyne giwtrik Uhokri. Henneme ku wis keh wadit wisnewa hiyapkiska mbeyne wot nipatra, ka sam. Ku wis kiyaknihwa abetnewa ini mbeyne, inneki keh ig Uhokri batek ginaktin.

²¹ Ku kapim ig Uhokri humekwewiy ta gimkat, ig kuwis hiyakni ku ini mbeyne danuh ta wotwiw hawwata ku samah in danuh ta git Cristo. Igme Cristo hiyá mbeyne udahanwiw. Ig humaw ukannuhtenwiw adahan wixwiw ikaw hawwata ke igbe.

²² Ig ka keh aynesnima patahwaki. Ig ka kinis ayne snima akak gibiy. Henneme ignewa hiyapkiska mbeyne git.

²³ Ka sam. Ku aysaw hiyeg mahipwihpig, igme ka diyuhkis. Ku aysaw igkis hiyapkis mbeyne git, ig ka puwimahgikis. Ig ipegnenekwa ta gipitit Uhokri ku pariye kagihiyakemnisima adahan ig hiyak gikakkis mpuse hiyeg pakekunawa akak ku samah gikehnikis.

Ku Samah Ig Huwipwihka, Wixwiyme Piyihka

²⁴ Giwnteknewa ig umahkiswe udukwenaprikwi. In ke wotbe uhiyakemniwi mbeyepye ay gipitbe amun ini ku aysaw gipit deddehpika ta aminat giyakni. Ig umahkiswe henne adahanikwa wixwiya ka wew akiw akak uhiyakemniwi minikweknene ku pariye taraksepye, henneme adahan wixwiya wewne gikak Uhokri ku pariye waditye. Mmanawa ay amun ini ku samah ig huwipwihka, ayge nikwe wixwiyme piyihka apim ini nikwe.

²⁵ Minikwak wixwiya kewa muttuhbe biyukapyebe. Kurime wixwiya diyuh ta git ner ku pariye Ukiparawiy ku pariye uhiyakemniwi akapriwten.

Amawka Tinogben Tuwatapyo

1 Kor 14.34; Titu 2.2; 1 Tim 2.9, 3.11

3 Yis hawwata tinogben, ihpanabay yigihgi giwnkis. Nawenétke gaytakkis ka ihpekere Uhokri giwn. Ka sam. Ku aysaw igkis hiyapyi ku yis kehno he kabaykanen, ayge nikwe ik adahan igkis wages gihyakemnikis. Igkis wages gihyakemnikis yuma yuwit adahan awnaka gitkis.

² Mmanawa igkis hiyá ku samah yis wew akak barewe hiyakemniki, igkis hiyá ku samah yis kiyatigkis.

³ Ka yi muwaka ipeg ta apitit yibereswan amadgaya inin adahan ini keh yis barewyo. Iné yisemnu barewe, iné yibereswan karukri wahano, iné yisimsa barewe, ka innema keh yis inyerwatma barewyo.

⁴ Henneme bareswanay ay abet yihyakemni akak ini yibereswan ku pariye kane hiyá mpiyaki. Bareswanay akak tuwatka akak kiyaknihwaki. Innewa ku pariye kibeyne git Uhokri.

⁵ Henneki norras amakanogben bareswa minikwak, norras ku pariye wadityopwi kamaxwanopwi ta gipitit Uhokri. Egkis ihpanos giwnkis gugihgikis.

⁶ Amakano Sara eg keh henne. Eg ihpano giwn gugihgi Abrawh. Eg kanumri "Nukipara." Ku yis kibowka ahehpig, yis humaw kewa guhiwhipwibenek.

Amnihnay Yihayo

Ef 5.25; Kol 3.19; 1 Tess 4.4; 1 Tim 5.8

⁷ Yis hawwata awaykemni, msakwanabay gukak yihayo akak hiyakemniki. Amnihngikisbay mmanawa tinogben yuma gawaygyikis kema yisma. Henneme kiyathanigkisbay mmanawa egkis darih inwata ku pariye Uhokri gikan dehetniki payak yikak. Ku yis kiyatigkis, nikwe yuma ariknawnama adahan mategbeta yipi-gyepkawni.

Mpiksawabay Keh Kabaykanen

Mt 5.45; Rom 12.1; Ef 4.1; Kol 1.10; 1 Tess 4.1, 5.14; Eb 13.16; 1 Ped 2.12

⁸ Amaksemni nukebyupwi, tuguhkisabay yihyakemni hehpekwiye. Kayahnabay inwata ku pariye yikebyi kayak. Batekknabay pawtak ke wotbe yisweke pakebeyeknebe guwntak pahapowa inagti. Amnihknabay pawtak. Kannuhwanabay kiyathak pawtak.

⁹ Ku pahapwi hiyapkis mbeyne yit, ka yi muwaka diyuhkis akakwatma mbeyne. Ku pahapwi mahipwihpey, ka yi muwaka diyuhkis akakwatma mahipwihka. Kawa. Diyuhkisabay akak kabaykanen. Innewa Uhokri gimawkan udahanwiya apim ini ku aysaw ig humekwewiya ta gimkat. Ku wixwiya keh henne nikwe wixwiya utinek ini kabayka ku pariye gikaksan wotwiya.

¹⁰ Mmanawa ig Uhokri gannasan minikweknene awna:

"Ku pahapwi muwaka batek, ku ig muwaka utí kabayka, amawka ku ig apuriw giwn adahan ig ka awna mbayka. Amawka ku ig apuriw gibiy adahan kini-saka ka pes gibiyaptak.

¹¹ Amawka ku ig tukupwepwa ariw mbayka adahan ig kehne kabaykanen. Amawka ku ig keh pasamraki. Amawka ku ig mpiksaw aharit pasamraki.

¹² Mmanawa Uhokri giwtyak apuriwpari gihiyegapu kibeynepwi. Gitaybi wok timapari gipigyepkawnikis. Henneme ig wages gihepka giwkis nerras ku pariye kehnepwu mbayka."

Hennewatbaki ig Uhokri awna.

Ka Sam Wixwiya Hiyapkiska Mbeyne Wotwiya

Mt 5.10; Lk 21.10; Rom 8.35; 2 Kor 4.8, 6.4, 12.10; Fil 1.12, 28; 2 Tim 2.9; 1 Ped 4.13, 5.9; Apok 7.13

¹³ Ku wixwiya mpiksaw keh kabaykanen, nikwe yuma pahapwinama hiyeg hiyá usamanakwiya adahan ahegbeta mbayka udahanwiya.

¹⁴ Ku hiyeg hiyapkis mbayka wotwiya awaku ku samah ig ka batek akak ukehniwiya kabayka, ka sam. In wage-swa kaayhsima kabayka udahanwiya. Ka yi muwaka apis gibohrikis. Iné kawmata yi muwaka kiyimwihwa gikakkis.

¹⁵ Ipegnabay ta gipitit Cristo apititakwa yiyakni. Kiyathanigbay ku samah ignewa Ukiparawiy. Ku hiyeg ayapyi amin ku samah yis ipeg ta gipitit Cristo, msakwanabay ahegbet apanenekwa adahan yis akkamnihni gitkis.

¹⁶ Kinetihwanabay gikakkis akak huwipraki akak kiyathaki. Wewnabay apanenekwa akak yihyakemni wadit. Ayge nikwe ku aysaw hiyeg mahipwihpey, ku aysaw igkis awna mbeyepye yuwit yimin awaku ku samah yis wewne gikak Cristo gihyakemni, ka sam. Ku yis wew wadit, igkis marekepwe abohri inakni giwnkis ku pariye igkis awna yimin.

¹⁷ Mmanawa ku Uhokri muwaka wixwiya hiyá mbeyne, ka sam. Henneme ku wixwiya hiyapkiska mbeyne wotwiya apatra ku samah wixwiya kehne kabayka, ini pi kabayte ariw ku wixwiya hiyapkiska mbeyne wotwiya apatra ku samah wixwiya kehne mbayka.

Cristo Umahkiswe Kahadbe Wixwiya Danuh Git Uhokri

Jo 3.17; Rom 5.6; 2 Kor 5.19; Kol 1.20; Eb 10.19; Apok 1.5

¹⁸ Mmanawa ig Cristo hawwata hiyá mbeyne. Ig umahkiswe pahayewpi adahan katiwnihpiye utarak-sanwiya. Ig kibeyne hiyeg henneme ig umahkiswe udukwenaprikwiya wixwiya ku pariye kane kibeynepwima. Ig umahkiswe kahadbe wixwiya danuhne git Uhokri. Gipit

uté miyaka henneme ganmapme aymuhwa adahan apanenekwa.

¹⁹ Apim ini ganmap atak ta gitkis giyakipwi anmapti-piyene ku pariye agikune paraksetet. Ayge ig akkam-nih gitkis ku samah ig mateke wapitye, ig mateke miy-aka.

²⁰ Nerras anmapti-piyenepwi ayge igkis hiyeg ku pa-riye kane ihpenema Uhokri giwn minikwak. Apim ini hawkri ku samah amekene Noé kehnete ginawiya, ig Uhokri kiyaknihwe gikakkis ig wahaprikis adahan ig hiyá ba igkis wages gihiyakemnikis. Henneme ka kibi-tema hiyeg wages gihiyakemnikis. Inenewa ntewneh-ker gikebyikis gikak pahapwi gawna isamtewpiye. Igkis isamtaw abetimpi un awaku ku samah un umehe hiy-eg patahwapye igkiswonas msekwe adahan nukune hawkri akiw.

²¹ Ku samah igkis isamtaw abetimpi un in humaw abektey udahanwiw adahan ku samah wixwiw isamtaw abetimpi un ku aysaw wixwiw kaywepka. Wixwiw ka isamtaw awakuma ku samah ini un sukuhptaw ariw upathawniwiw awkinenwa upitiwwiw henneme awaku ku samah wixwiw amepene ini ku ig Uhokri barewbe-tha uhiyakemniwiw ariw madikte upathawniwiw. Uhiy-akemniwiw humaw nukunewa akiw gipitimpi Jesus Cri-sto. In ke wotbe in kannikaw ariw miyaka hawwata ku samah ig kannikew ariw gimiremni.

²² Ig Jesus Cristo kuwis tipik inugikut. Kuri ig ayhte gi-humwa Uhokri amun ini iwetrit ku pariye kanenikiy-thanisima kihehaptak. Ayge ig kumadukene madikte ahj, madikte ikiparat, madikte ku pariye detyepwi.

Miniwpinay Ariw Yihiyakemni Minikweknene

Ef 4.17; Kol 3.5

4 Ku aysaw ig Cristo aynete amadga inin ig umah-kise gihiyakemni amadgaya inin takunipti. Uyay wew ahegbet ke igbe adahan wixwiw umahkisne uhiy-akemniwiw amadgaya inin. Mmanawa ku pariye miy-apye iggi ka patahwa akiw.

² Uyay ka keh uhiyakemniwiw minikweknene abetki akiw. Uyay kawih inin hawkri ku samah wixwiw aytente amadga inin adahan wixwiw kehne Uhokri gibetkinen.

³ Wixwiw kuwis kawih kaayhsima hawkri minikwak adahan wixwiw kehne ku pariye hiyeg kane Uhokriyan-puma gibetkikis. Apim ini wixwiw mahayakemnihwa, wixwiw miyarhaw, wixwiw urukihwa, wixwiw fetya ada-han puwpuhwaki, wixwiw wages umunwiw, wixwiw ado-hepka ahehpakti batakkrad ku pariye Uhokri gipetu-nya. Ikeypi kuri wixwiw keh inere.

⁴ Kuri nerras kane Uhokriyanpuma wakaymni uda-hanwiw awaku ku samah wixwiw ka wew akiw akak gi-hiyakemnikis ku pariye mbeyepenen. Igkis hiyapni henne, igkis mahipwihpewiy.

⁵ Henneme aysawnemenek igkis akkamnihnek ta git Uhokri madikte ku pariye gikehnikis ay amadga inin. Ig kuwis ahegbet adahan ig hiyak gikakkis madikte hiyeg, nerras ku pariye miyarapyempu gikakkis nerras ku pariye kotenene miyate.

⁶ Awaku ini, inakni Cristo ginetni ekkepka ta gitkis nerras ku pariye kuwisnene miyarap. Gipitkis uté miy-aka apatra gitaraksankis ke madikte hiyegbe. Henne-me ka sam. Ku igkis iha inakni inetit, ganmapkisme ay-muhwanek gimun Uhokri ku samah gimawkan.

Uyay Kawih Wannuwiy Pawtak Gidahan Uhokri

Rom 12.6; 1 Kor 12.8; Ef 4.7

⁷ Nukebyupwi, amaksemni hawkri kennesa kuwis. Ni-kwe apuriwnabay yihiyakemni kabayhtiwa. Piriye-p-kawnbay takunipti.

⁸ Nah pi muwakate yis batekak pawtak apititakwa yiyakni. Mmanawa ku wixwiw batek gikakkis hiyeg, ni-kwe wixwiw ka aminama ariw gitaraksankis ukakwiw.

⁹ Amapanabay hiyeg ta yipinekut kabayhtiwa akak yuma ariknawnama ehwaki apit yiyakni.

¹⁰ Wixwiw mpuse kadahanyekwiye wannuwiy ku pa-riye Uhokri gikan ta upititwiw adahan wixwiw kehne arakembet kabayka. Amawka ku wixwiw kabipwihwa kawih ini wannuwiy pawtak gidahan Uhokri.

¹¹ Ku ikaka ta pipitit adahan pis ekkene Uhokri giwn, amawka pis akkin ke wotbe igwa Uhokri awnene ay pi-pitbe. Ku ikaka ta pipitit adahan pis ayapekne, amaw-ka ku pis ayapak akak madikte pawaygyi giwntak Uho-kri. Kehnbay madikte kahadbe Uhokri kiyathaka gipi-timpi Jesus Cristo. Kibeyne gidahan Kiyapwiye Jesus. Ig kagikiythanisima ig kagidatnisima adahan apanene-kwa akiwka akiwkanek. Ameh.

Ka Ba Yi Ikiy Ku Mbeyne Ka Danuhma Yit

Mt 10.16, 24.9; Jo 15.18, 16.1; Fil 1.29; 1 Tess 3.3; 2 Tess 1.4; 2 Tim 3.2, 13; Eb 12.3; 1 Ped 3.14, 5.9; 1 Jo 3.13

¹² Nukebyupwi kibeynepwi, ka yi muwaka wakaymni adahan ini ku samah yis hiyepne mbeyne. Ka ba yi ikiy ku ini ka danuhma yit. Kawa. Hennewa amawka ku in danuh wotwiw adahan hikekne ukamaxwanwiw.

¹³ Kiskama yis bateke yimin. Mmanawa yis hiyepne mbeyne hawwata ku samah ig Cristo kuwis hiyá mbey-ne. Innewa ku pariye keh yis hiyá kaayhsima batekka aysawnemenek ku aysaw Cristo gikiythani kahayak.

¹⁴ Ku yis mahipwihpika awaku ku samah yis Jesus gi-hiyegapu, ka sam. Amun ini yis uti kaayhsima kabayka-nek. Ayge apim ini yis gitiphewne Uhokri yis kipun akak batekkanek.

¹⁵ Numawkan yuma pahapwinama yaytak hiyapkiska mbeyne git apatrama ku samah ig umehekeputne, iné apatrama ig amepye, iné apatrama ig kakehniye, iné apatrama ig mategbetene pahapwi gihawkan.

¹⁶ Henneme ku pahapwi hiyapkiska mbeyne git awa-ku ku samah ig Jesus gihiyega, ka sam. In ka maraki-ma gidahan. Hiyawa ig kabayha Uhokri ku ig Jesus gi-hiyega.

¹⁷ Mmanawa kuwis danuh ahawkanaprik adahan hiy-eg katiwnipwe apatra gitaraksankis. Wixwiw Uhokri gi-hiyegapu wixwiw kit katiwnipwe. Ku pis hiyá wixwiwya hiyapkiska mbeyne wotwiw, igkiskata akiw nerras ku pariye kane ihpekere Uhokri ginetni?

¹⁸ Hennewa in ku samah ig Uhokri gannasan minikweknene awna:

“Ku yis hiyá hiyeg kibeynepwi mahiko adahan ignes isamtaw, igneskata patahwapye akiw ku pariye kane wewkere gikak Uhokri?”

¹⁹ Mmanawa ku igwa Uhokri muwaka wixwiy hiyá mbeyne, ka sam. Abetnewa ini mbeyne amawka ku wixwiy tipiknene kehnene kabayka adahan arekhetni ku wixwiy ipegnene ta gipitit ig Uhumtenwiy. Mmanawa gikaksan wotwiy ka mpiya hennentima.

Apuriwnabay Jesus Gihiyegapu Kabayhtiwa

⁵ Kuri nah kadahan pahat hiyakemniki yidahan yis ku pariye giwewkistenkis Jesus gihiyerapu. Nah igwata giwewkistenkis Jesus gihiyegapu ke yisbe. Nah hiyá Cristo gimiremni akakwa nuwtyak. Aysawnemenek nah hiyá gikiythani hawwata payak gikak.

² Nukebyupwi, nah ayá yit, apuriwnabay kabayhtiwa Uhokri gihiyegapu ku pariye ayge yimun. Apuriwnigkis kewa pahapwi muttuhputnebe ku samah ig apuriw gipigpu kabayhtiwa. Apuriwnigkis akak madikte yabipwi gidahan Uhokri. Ka ba yi apuriwgikis akakma mabipwiki. Kawnata yi muwaka apuriwgikis adahan yis aharitnema karukrima. Henneme yis apuriwgikis adahankwa kehne kabayka gidahankis.

³ Ka ba yi kabukhaw ta gitkis nerras ku pariye ayge yiwaku. Henneme mpiksawnay wew akak kibeyne hiyakemniki giwtrikkis adahan yis humaw gikannuhtenkis kahadbe igkisme ikaw hawwata ke yisbe.

⁴ Ayge nikwe ku aysaw ig Ukiparawiy danuh, ig ikí yit yitiwni ku pariye dahwa adahan apanenekwa. Ini yitiwni kewa pahá iyuwtibe ku pariye kis adahan kibeyne ibukti kawihne. In kaneamuwyisima ku pariye gamuwyi kane hiyak tigahkati.

Tuwatasawnabay Pawtak

Mt 20.25; Mk 9.35; Lk 14.10, 18.13; Jo 13.12; Rom 12.3, 10.16; Ef 4.2; Fil 2.3; Tiyagu 4.6

⁵ Hawwata nah ayá yit takwayegben adahan yis iha giwnkis yiwewkisten. Nah ayá yit madikte yis Uhokri gihiyegapu adahan yis tuwatasaw pawtak. Mmanawa Uhokri gannasan minikweknene awna:

“Uhokri siguh hiyeg ku pariye kane kumadukasewkere ta git. Henneme ig ikí gawaygyikis hiyeg ku pariye tuwatasewpiye gitiput.”

⁶ Nikwe tuwatasawnabay gitiput Uhokri ku pariye ka-negidatnisima. Ayge nikwe ku aysaw ahawkanaprik danuh, ig ikí yikiythani ta yipititnek.

Uhokri Hiyak Ukakwiy

Mt 6.25; Fil 4.6; Eb 13.15

⁷ Akkanabay madikte yikiyimwihwan ta giwakut Uhokri mmanawa ig amnihwiy ig hiyak ukakwiy.

Satanás Wewpari Uhapu Ke Kawokwinebe

⁸ Apuriwnabay yihiyakemni kabayhtiwa. Wewnabay pukuhpaw gapit upetunyawiy wapityempu gikiparadkis. Mmanawa ig amewpari ke pahapwi kawokwinebe matipwepyebe ku pariye ipegpene pahapwi hiyeg adahan gaxni. Igme amewpari adahan ukawihpitniwiy.

⁹ Ka ba yi ikí iwetrit git aynesnima. Siguhnigbay akak madikte yikamaxwan gipitit Uhokri. Kiyemnahabay ku muwwapu amadga hawkri ukebyupwiy Jesus gihiyegapu igkis hiyepnes mbeyne hawwata ke yisbe.

Yihypan Mbeyne Ka Adahan Ayipwadima

2 Kor 4.16; 1 Ped 1.6

¹⁰ Ka sam. Uhokri kagamnihrasima ukakwiy. Ig humekwewiy ta gimkat adahan wixwiy hiyá gikiythani adahan apanenekwa gipitimpi Cristo. Hennewa yis hiyepne mbeyne henneme ka adahan ayipwadima. Aysawnemenek igwa Uhokri wadithebdih madikte. Ignewa yiyawka. Ig keh yis kama-xwa gipitit kabayhtiwa adahan yis ka isahkis yihiyakemni aynesnima.

¹¹ Kibeyne gidahan Uhokri. Ig kagidatnisima adahan apanenekwa akiwka akiwkanek. Ameh.

Ka Ba Yi Isahkiswa Giw Uhokri Gamnihra

Rom 8.38; Eb 6.7

¹² Nukebyupwi, inakni aynessa nnetni yit nah annasin ta git ukebyi kibeyne Sílas. Nah nupewkan ikene yawaygyi. Nupewkan nah ekkene yit ku Uhokri inyerwa amnihwiy. Ka yi muwaka isahkiswa ariw ini gamnihra.

¹³ Madikte yiyakipwi Uhokri gikanyanpu ku pariye ay Babilōniya, igkis awahkis kabayka yimin. Nukamkayh Markus hawwata.

¹⁴ Aytnehaknabay pawtak ndahan akak batekka. Uhokri kariswehse yiyakninek yis madikte ku pariye pahapwiwa gikak Cristo.

2 Pedru

Inin kagta awahkiska gapit Kiyapwiye Jesus giwatni amekene Pedru. Ig me umehpikamet. Inin gikagtan awahkiska giminkis Jesus gihiyegapu muwwapu.

In akki wotwiy ku aysawnemenek kaayhsima hiyeg ikawnek ke wotbe igkis Uhokri gihiyegapube henneme gihiyakemnikis nawenéwa giw Uhokri gihiyakemni. Hawwata in ikene wawaygyiy adahan wixwiy ka isahkiswa ariw Uhokri gihiyakemni henneme wixwiy pi mpiksawte wew akak gihiyakemni akak gabay.

Nah Pedru Awahkis Inin Kagta Yimin

1 Nah Simawh Pedru, ku pariye gibuk Jesus Cristo, nah ku pariye giwatni, nah awahkis inin kagta yimin, yis ku pariye kamaxwenepwi gipitit Uhokri hawwata ke usuhbe. Kibeyne, wixwiy kamaxwene ta gipitit Uwohkigawiy Wamnihtenwiy Jesus Cristo adahan ig keh wixwiy humaw kewa kibeynepwibe giwtrik Uhokri. Ini ukamaxwanwiy in kaayhsima kabayka udahanwiy.

² Uhokri gabay yikaknek. Ig kariswehse yiyakninek. Yis darihwak gikaknek kabayhtiwa. Mmanawa ku samah wixwiy pi darihwekte gikak Uhokri gikak Ukiparawiy Jesus, amun ini wixwiy pi hiyapte ini gabay akak ini kariswaki.

Uhokri Iki Wotwiy Kibeynewa Kabayka

1 Kor 1.4

³ Ig Uhokri kagidatnisima adahan ig iki ta upititwiy madikte ku pariye muwekne wotwiy adahan wixwiy wew Uhokriyanbetnewa. Ig ikepni ta upititwiy abetimpi ku samah wixwiy darihwekne gikak. Mmanawa ig kuwis humekwewiy ta gimkat adahan wixwiy uti gikiythani akak gabay.

⁴ Awaku ini gabay ig ikaksa kaayhsima kabayka udahanwiy. In kibeynewa kabayka. Mmanawa awaku ini gabay ig kawihkis gidahanwa gihiyakemni ta upititwiy. Hawwata ig keh wixwiy isamtaw ariw madikte ini patahwaki ku pariye hiyeg gimirihwankis ay amadga inin.

Amawka Wixwiy Tipiknene Kannuhewnene

⁵ Ku wixwiy muwaka ini kabayka, amawka ku wixwiy mpiksaw niharit. Amawka wixwiy topiknene kannuhewnene.

Ku samah wixwiy kuwis kamaxwa gipitit Uhokri, kuri-me amawka ku wixwiy kannuhwa keh kabayka.

Ayteke nikwe amawka ku wixwiy kannuhwa pukuha Uhokri gihiyakemni.

⁶ Ayteke nikwe amawka ku wixwiy kannuhwa apuriw uhiyakemniwiy kabayhtiwa.

Ayteke nikwe amawka ku wixwiy kannuhwa kiyakni-hwa abetnewa mbeyne.

Ayteke nikwe amawka ku wixwiy kannuhwa darihwak gikak Uhokri.

⁷ Ayteke nikwe amawka ku wixwiy kannuhwa batek gikakkis uyakiwiy hiyeg ke wotbe wixwiyweke pakebyeknebe guwntak pahapowa inagtibe.

Ayteke nikwe amawka ku wixwiy kannuhwa amnihgikis.

⁸ Ku wixwiy kannuh kawih madikte inakni hiyakemniki kabayhtiwa, nikwe ka waditnepyenenma wixwiy darihwak gikak Ukiparawiy Jesus Cristo. Nikwe hiyawa wixwiy topiknene han pitatit adahan wixwiy pi kehte gibetki akiw.

⁹ Henneme ku pahapwi ka kawihminaw akak inakni hiyakemniki, ig kewa pahapwi motpiyebe, mmanawa gihiyakemni manan. Ig kuwis miyehe ku samah Uhokri barewbetha gihiyakemni ariw gipathawni adahan ig iwene nukunewa gihiyakemni akiw.

Mpiksawnay Ikaw Uhokriyanbetnewa

Ef 4.1; Kol 1.10; 1 Tess 2.10; Titu 2.14; 1 Ped 1.15; Apok 3.4

¹⁰ Nukebyupwi, ig Uhokri humekwewiy ta gimkat. Wixwiy gikanyanpu. Nikwe uyay mpiksaw ikaw Uhokriyanbetnewa. Ku wixwiy keh henne, nikwe wixwiy ka miniwiti giw Uhokri.

¹¹ Ayteke nikwe aysawnemenek wixwiy patiptakaka akak batekka ayhte inugik adahan wixwiy parak agikut gikumadukan Ukiparawiy Wamnihtenwiy Jesus Cristo adahan wixwiy msakwa gimun adahan apanenekwa.

¹² Nah hiyakni ku yis kuwis hiyak Uhokri gihiyakemni, yis kuwis wewne nikak. Henneme nah ahegbet adahan kiyekisni yit apanenekwa.

¹³ Nuthu in wadit adahan nah keh henne ku samah nayipwi ay amadga inin adahan yis apanenekwa kiy-enenekwa gihiyakemni.

¹⁴ Nah hiyakni ku kennesa adahan numiremni mmanawa Ukiparawiy Jesus Cristo kuwis akkin nuthu.

¹⁵ Inneki keh nah mpiksewne adahan yis apanenekwa kiyé ini gihiyakemni ewka nuwen.

Nah Kuwis Hiyá Kiyapwiye Jesus Gikiythani

Mt 17.1; Mk 9.2; Lk 9.28

¹⁶ Inakni unetni yit in ka gikehbetankisma hiyeg amadgayapu inin. In inyerwa ku pariye usuh kinetihwa yit gimin Ukiparawiy Jesus Cristo ku ig kagidatnisima ig nemnikumpiye. Mmanawa kuwis usuh hiyá gikiythani akakwa wowtyak.

¹⁷ Usuh ayge apim ini ku aysaw Wigwiy Uhokri kahay-akse gikiythani kabutenne ay gipit Kiyapwiye Jesus. Usuh timá Uhokri gikupimna ku aysaw ig awna abeti-tak ini amuwkarad kaneamuwyisima. Ig awna:

—Ner nukamkayh nubetki. Ig keh nah batek kaayhsi-ma.

¹⁸ Usuhwa timá inakni gawnhan inugiktak minikwak ku aysaw usuh ayge gikak Kiyapwiye Jesus apit ini wa-xri imuwadnene ku kiney Uhokri hiyapkis gikiythani wothu.

Uhokri Gawnepepu Giwnkis Inyerwa

¹⁹ Innebaki arekhetni wothu huwewehe ku Uhokri gawnepepu pitatyepwi ku ginetnikis inyerwa. Ku yis ikatuswa ta arit inakni ginetnikis, yis utí kabaykanek. Giwnkis kewa pahow lalampbe ku pariye kabutennene abet amisnapiy juktah in hewke akiw ku aysaw durupi-ki kahayak. Mmanawa giwnkis uguh uhiyakemniwiy juktah ku aysaw Jesus Cristo kahayak.

²⁰ Inakni giwnkis ay amadga Uhokri gannasan mini-kweknene henneme amawka wixwiy hiyakni ku ka hiyá wisma pukuha inakni giwnkis wownteknewa. Amawka igwa Uhokri Gitip akkamnihni wot.

²¹ Mmanawa igkis Uhokri gawnepepu ka awna pahatnama yuwit giwntekneswatma. Henneme igwa Uhokri Gitip keh igkis awna yuwit ku pariye pes giwn-tak Uhokri.

Kinisekputnepwi Awna Ku Ka Sam Wixwiy Mahay-akemnihwa

Judas 3

2 Minikwak kinisekeputnepwi kahayak gibetkis amekenegben. Igkis ikawnamahkis Uhokri gawnepepu bawa igkis ka giwnteknewatma Uhokri. Hawwata aysawnemenek kinisekeputnepwi kahayaknek ayge yibet. Igkis wageswiye yihiyakemni warikwihew-nen adahan mbeyepyehiyakemni ku pariye hiyapkis kaayhsima mbeyne yit. Igkis isahkiswe juktah giw Uki-parawiy ku pariye katiwnih kibeyne katiwnihka adahan igkis humaw gidahan. Ka adahan ayipwiyema igkis ipukepka hampa arimkanit biyukwiki apatra ini gihiy-akemnikis kane kabay.

² Kaayhsima hiyeg iha giwnkis ku mahayakemni ka sam. Akak ini gimahyakemnikis igkis mbayhasanek Uhokri gihiyakemni ku pariye inyerwatnene.

³ Igkis nerras kinisekeputnepwi humaw batekatrupye aharitwiye yikakuranek. Igkis awna barewye yuwit he gikehbetankisnen adahan yikinsetni kahadbe igkis dax yikakura.

Hiyawa Hiyeg Awna Ku Igkis Uhokriyanpu Henneme Ku Igkis Mahayakemnihwenene Igkis Biyukenek

Mt 7.21; 1 Jo 3.6; Judas 5

Ayipa minikwaknawa akebyi nerras ikaksepa adahan igkis biyuk giw Uhokri. Ig Uhokri ka himaknama. Ig kuwis ahegbet adahan ipukeprikis hampa arimkanit biyukwiki adahan apanenekwa.

⁴ Ku yis hiyá Uhokri ka bayahmina nerras ahj ku pariye tarakse giwn minikwak, igkiskata akiw nerras kinisekeputnepwi? Ig kuwis sarayhe nerras ahj ayhté wari-kwit. Igkis kuwis paraksepa agikut miyokwiye ku pariye kane amisnapiyisima. Ayge ig Uhokri ikiswigkis juktah ku aysaw gihawkanaprikis danuh adahan igkis katiwnipwe apatra gitaraksankis. Igkiskata akiw nerras kinisekeputnepwi? Igkis hawwata katiwnipwenek.

⁵ Hawwata akiw ku yis hiyá Uhokri kawmata bayahmi-na madikte hiyeg amadga hawkri minikwak, igkiskata akiw nerras kinisekeputnepwi? Apim ini minikwak ig digisase madikte hiyeg amadga inin apatra ku samah igkis ka wewkere gikak. Ignewa amekene Noé ig bayahminepka gikakkis ntewnehker gikebyikis hiyeg akiw. Mmanawa ig amekene Noé ekkene gitkis kibeyne hiy-akemni.

⁶ Hawwata akiw ig hiyapkis mbeyne ta gitkis nerras hiyeg mahayakamnape ku pariye msekwenepwi apit ini paytwempu Sodoma akak Gomoha. Ig bukahape-prikis madikte juktah igkis msekwe hewnen. Ini kibeyne abektey adahan ku pariye danuh ta gitkisnek, nerras ku pariye kane wewkere gikak Uhokri.

⁷ Ignewa amekene Ló, ig Uhokri wiwhkisiwig ayteke. Mmanawa ig amekene Ló ig kibeyne hiyeg. Ig kiyim-wihwa takunipti gikakkis nerras taraksapye gihiyakem-nikis ku pariye mahayakemnikinen.

⁸ Ig ner awayg kibeyne ig msakwa ayge gimunkis. Takunipti ig hiyá gikehnikis ig timá ginetnikis. Ayge ig kiyimwihwa kaayhsima akak ini gikehnikis taraksaki. Ig kayah apititakwa giyakni.

⁹ Kibeynekata, ig Uhokri kannuh keh hiyeg kibeyne-pwi isamtaw ariw kiyimwiki. Henneme ku pariye kane kibeynepwima, ig kannuh msakrikis abet mbeyne juktah ku aysaw gihawkanaprikis danuh adahan igkis katiwipwe apatra gitaraksankis.

Kinisekeputnepwi Ka Kiyatha Ariknawnama

Judas 8

¹⁰ Hiyeg ku pariye wewkere akak hiyakemni amad-gaya inin, hiyeg ku pariye miyarhaw aharit batekka pahewepyehiyeg ku pariye kane ihpekere giwnkis gi-wewkistenkis, ignes pi utipte mbeyne. Ay amadga inin igkis kaayhsima gibowkakis. Igkis ka timepkere hiyeg ikí gihiyakemnikis. Juktah wapityempu gikiparadkis igkis ka apis mahipwih.

¹¹ Ignesme ahj ku pariye pi datte pi awaygte giwkis nerras kinisekeputnepwi igkis ka mahipwih wapityem-pu gikiparadkis ay gipetun Uhokri. Igkis tuwatasaw adahan igkis ka miyatigkis.

¹² Nerrasme kinisekeputnepwi ka hiyak hawkri. Igkis mahipwih ku pariye igkis kane hiyak. Igkis kewa pu-wiknebe ku pariye waypuka adahanikwa igkis kama-xka adahanikwa igkis umahka. Igkis wew akak puwik-ne gihiyakemnikis juktah igkis umahka hawwata ke puwiknebe.

Kinisekeputnepwi He Mbeyhenen Yihiyakemni

Judas 12

¹³ Ku samah igkis kehne mbayka, inwata mbayka hiy-apkiska gitkis. Igkis puwpuhwa mataytak. Igkis he patehpenen yihiyakemni. Igkis he mbeyhenen yihiyakemni. Igkis ax payak yikak ku kiney yipandukawni ke wotbe igkis Jesus gihiyegapube. Bawa amun ini igkis batekyes akak hiyakemniki ku pariye mbeyepyenen.

¹⁴ Giwtyakkis he ipegnama aharit tino. Igkis ka ehwa akak gimahyakemnikis. Igkis kinista hiyeg ku pariye aynessa gihiyakemnikis juktah ignesme ihe giwnkis. Igkis kagannukisima kinista hiyeg aharit gewkanbetkis. Ka sam. Aysawnemenek igkis hiyá mbeyne apatra ini gimahyakemnikis.

¹⁵ Igkis kuwis miniw ariw ini ahin ku pariye inyerwatnen. Kuri nikwe igkis he wewnamah. Igkis wewnes apigku gahina amekene Balawh ku pariye amekene Beor gikamkayh. Ig ner pi batekte dax karukri ariw ig batek keh Uhokri gibetki.

¹⁶ Henneme ig himehpika apatra ini gitaraksan gapit pahapwi puwikne. Ku aysaw gipig kaway awna git giwnaprikkis hiyeg, ig bukihe gikipara Balawh gipuwpumni ayge.

¹⁷ Nerras kinisekeputnepwi gihiyakemnikis he waditnepyenen yuma kabayka nibet. Ini gihiyakemnikis ke parewnibe ku pariye yumanene un apigku. Gihiyakemnikis atekegbetwiye ke ukuhnebe urebdi abet mayg. Uhokri kuwis ahegbete iwetrit gidahankis abet amispnyad mtibnene.

¹⁸ Igkis kinetihwa ke wotbe giwnkis kibeynewa yuwitbe henneme in waditnepyenen. Ku igkis hiyá pahapwi ku pariye me pesmet abetitak gitaraksan, igkis hiyapni henne, igkis kinistig adahan ig diyuh arimkat mahayakemniki akiw.

¹⁹ Igkis awna ta gitkis:

—Hiyawa pis keh ku samah pimawkan. Yuma hiyeg kumaduka yihiyakemni.

Bawa igkisnewa gihiyakemnikis kumadukaka apit ini mahaykemniki. Mmanawa ku pariye wis isaksaw arit innewa kumadukaw.

Pewru Diyuh Amin Gihikakni

Lk 11.26; Eb 6.4; Judas 3

²⁰ Ku hiyeg kuwis hiyak Ukiparawiy Wamnihtenwiw Jesus Cristo kabayhtiwa, ku igkis kuwis isamtaw ariw gipathawnikis amadgaya inin, henneme ku igkiswa wanaakminaw nikak akiw, ku igkis isaksew nit akiw, nikwe giskawnikis pi mbayte ariw pitatye akiw.

²¹ Kiskama igkis ka hiyakkam Uhokri gihiyakemni ku pariye kibeynewatnen mpinekata igkis hiyakni henneme igkis miniw niw. Ku igkis miniw giw Uhokri gihiyakemni ku pariye kuwis ekkepka gitkis adahan igkis diyuhe amin gihiyakemnikis minikweknene, ²² ay pahat yuwit patuwesbuhka ku pariye kawih gidahankis. In awna: "Pewru hikak. Ayteke ig diyuh amin gihikakni, ig axwin akiw. Pakir sukumtepka. Ayteke ig diyuh ta abetit ibug akiw adahan ig gugumtaw akak ibug akiw."

Nikwe hawwata nerras ku pariye diyuhpiye butte giw Uhokri.

Uhokri Ayipwihwa Adahan Pisenwe Akak Inin Hawkri

Rom 2.4

³ Nukebyupwi kibeynepwi, inin apeyni kagta nah awahkis yimin. Nah anniri kiyekisne Uhokri gihiyakemni yit kahadbe yis tipiknene akak yihiyakemni barewbetye.

² Nah muwaka yis kiyé Uhokri gawnapepu pitatyepwi giwnkis. Hawwata nah muwaka yis kiyé giwnkis nerras Uhokri giwatnipwi yimin ku pariye kuwis akki yit Ukiparawiy Wamnihtenwiw gikumadukan.

³ Pitatye amawka yis hiyakni ku amaksemni hawkri hiyeg mahipwihkeputnepwi kahayaknek. Igkis keh ku pariye gihiyakemnikis tuguh. Apim ini igkis mahipwihpeynek.

⁴ Igkis awnanek: "Jesus ikaksa ku ig diyuhe atan akiw. Kineyig nikwe? Wighu kuwis miyarap henneme ig kote danuhte. Madikte adukwenewa ku samah akapuska hawkri."

⁵ Inakni giwnkis ka inyerwatma. Pitatye akapuska hawkri Uhokri keh en akak waxri humaw akak giwn. Waxri yekwi ahakwatak un. Un msekwe aranwa. Henneme ariwnteke inin ig digisasemni madikte akiw adahan pisenwa gihawkankis nerras hiyeg minikweknepwi apatra gitaraksankis. Igkis madikte biyuke. Nerras mahipwihkeputnepwi ka kiyekere inere.

⁷ Inakniwata Uhokri giwn ku kakak en akak waxri kehka akakwata inakni giwn akiw ig Uhokri ikakse adahan in wohe aysawnemenek. In darihka kuri adahan ku aysaw Uhokri gihawkanaprik danuh adahan ig keh hiyeg katiwnipwe apatra gitaraksankis, adahan ig ipukape hampa arimkanit biyukwiki nerras ku pariye kane wewkere gikak Uhokri.

Uhokri KagiyaKNisima Ukak Adahan Wis Wages Uhiyakemni

Lk 13.6; Rom 2.4

⁸ Henneme nukebyupwi kibeynepwi, ka ba yi miyeh ku hawkri ka ayipwi ta git Uhokri ku samah in ayipwad ta wotwiw. Pahay hawkri hehpekiye ke wotbe mil (1.000) kamukribe ta git. Inme mil kamukri ta git ke wotbe in pahaywowatbe hawkri.

⁹ Ig Uhokri ka mabipwihwa adahan ig keh ku samah ig awna. Gitkis gaytakkis hiyeg ig mabipwihwa. Bawa kawa. Ig ayipwihwa awaku ig kamaxnehte udahanwiw. Ig ka muwaka pahapwinama biyuk. Ig muwaka madikte hiyeg wages gihiyakemnikis ta gimkat ariw gipathawnikis.

Aysawnemenek Madikte Hawkri Wohenek

Mt 24.14, 29; Mk 13.24; Lk 21.26; 1 Tess 5.2; Eb 1.11; Apok 20.10

¹⁰ Henneme aysawnemenek gihawkanaprik danuh adahan ig pisenwepye akak inin hawkri. Pahaye adahan in danuh ke pahapwi amepyebe ig danuh, hiyeg ka wahapnigma. Apim ini hawkri, en mehwe akak kimanaka kaahawnasima. Madikte ku pariye amadgaya

en in wohap akak tiket kudewpi. Inin waxri akak madikte ku pariye amadgaya inin in mehwenek.

Msakwanabay Ahegbet Apit Jesus Gidawnhan

Mt 24.42; Lk 12.35, 21.34; 1 Tess 5.4

¹¹ Ku wixwiw hiyakni henne ku madikte ini danuh, uyay ikaw kibeyne hiyeg nikwe. Uyay mpiksaw wew Uhokriyanbetnewa.

¹² Uyay mpiksaw giharit Uhokri gidawnhan. Uyay keh ku pariye wixwiw hiyá akehka adahan kehne ig danuh kibentenwa. Apim ini hawkri ku aysaw ig danuh, en mehwe awaku tiket, waxri pusuke awaku gawahni.

¹³ Ka sam. Wixwiw wahepne nukune en akiw nukune waxri akiw ku kiney he kabaykanen ayge mmanawa henne Uhokri ikakse udahanwiw.

¹⁴ Nikwe nukebyupwi kibeynepwi, ku wixwiw wahepne akebyi ini hawkri, uyay msakwa ahegbet apit gidawnhan kahadbe ig patiptakawiy akak uhiyakemniwiy barewbetye yuma upathawniwiy aynesnima.

¹⁵ Ka yi muwaka ehwa ku samah ig tinwonate. Hiyawa yis awna: "Kibeyne. Ukiparawiy kamaxnehte udahanwiw."

Gaytakkis Hiyeg Wages Pol Giwn

Hennewa in ku samah ukebyi kiyapwiye Pol kuwis akki yit amadgatak gikagtan ku pariye ig awahkise

yimin. Ig kibeyne ukebyi. Ig ikaka kaayhsima hiyakemniki ta gipitit.

¹⁶ Ig gibetki awna inakni henne ku aysaw ig kinetihwene gimin Cristo gidawnhan. Araytak giwn mahiko adahan wis pukuhpin. Hiyeg ku pariye kane hiyak hawkri hiyeg ku pariye aynesnene gihiyakemnikis ignes wages giwn ku samah gimawkankis adahan nawanéwa hiyakemniki akiw. Igkis keh henne akak nawanéwapwi Uhokri gawnepepu giwnkis hawwata. Henne igkis biyukap.

Aymuhwanabay Gikak Jesus Gihiyakemni Ay Yipit

Judas 20

¹⁷ Yisme nukebyupwi kibeynepwi, yis kuwis hiyak ku samah ini gihiyakemnikis. Nikwe apuriwnabay kuri kahadbe hiyeg mbayapye ka kinisiy akak gitaraksankis. Kahadbe yis ka isahkiswa ariw ini ku samah yis tipikne ne gikak Uhokri.

¹⁸ Henneme aymuhwanabay gikak Ukiparawiy Wamnihtenwiw Jesus Cristo gihiyakemni ay yipit. Aymuhwanabay akak gabay ay yipit. Mpiksawnabay adahan yis pi wewte akak inin gihiyakemni akak ini gabay. Kibeyne gidahan Kiyapwiye Jesus ku akak inin adahan apanenekwa. Ameh.

1 João

Inin kagta awahkiska gapit amekene João. Ig pahapwi gaytakkis Jesus giwatnipwi. Ig kuwis kiyapwip. Inin gikagtan awahkiska giminkis Jesus gihiyegapu muwwapu.

Ig ikene uhiyakemniwiy adahan wixwiy ka ayam utaraksanwiy. Hawwata ig kinetihwa wotwiy amin ku samah wixwiy hiyak baki wixwiy inyerwatma Uhokriyan. Ig pi awnate adahan wixwiy batekak pawtak.

Jesus Cristo Ignewa Keh Wixwiy Aymuhwa Gimun Uhokri

Jo 3.14; 1 Jo 5.11; Apok 1.18

1 Minikwak apit hawkri humaw ner ku pariye “Uhokri giwn” ayipa ig ay kuwis. Ig kanumka Uhokri giwn mmanawa ignewa ekkene wotwiy ku samah Uhokri gihiyakemni. Ignewa ku pariye keh wixwiy aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Akakwa utaybi usuh timapri. Akakwa wowtyak usuh hiyapri. Usuhwa hiyepnenekwa ghipak. Usuh daxri akakwa uwakhu.

² Ignewa hiyakemniki dehetniye hiyapkiska wothu. Usuh hiyapri. Kuri usuh kehne temwe gidahan. Usuh kinetihwene yit gimin. Ignewa keh wixwiy aymuhwa gimun Wigwiy adahan apanenekwa. Ig ay gikak Wigwiy ayhté inugik. Henneme kibeyne, ig kuwis hiyapki-swa wothu ay amadga inin.

³ Usuh kinetihwa yit amin ku pariye usuh hiyap. Usuh kinetihwa yit amin ku pariye usuh timap. Mmanawa umawkan yis darihwak kabayhtiwa gikak Wigwiy gikak gikamkayh Jesus Cristo payak ukakhu.

⁴ Inneki keh usuh awahkis inin kagta yimin kahadbe yis ipegbohin, yis batek yinaktin kaayhsima payak ukakhu.

Uhokri Gihiyakemni Ke Wotbe In Kabutennebe Yuma Patahwaki Nibet

Jo 1.4, 3.19, 8.12, 12.35; Rom 13.12; Ef 5.8; 1 Tess 5.5; 1 Jo 2.9

⁵ Kuri usuh akkite yit inakni inetit ku pariye usuh timá gibiyaptakwa Kiyapwiye Jesus Cristo. Ig awna wothu:

—Uhokri gihiyakemni ke wotbe in kabutennebe. Ku samah kabutniki ka amapa amisnapyi nibetit ig kaw-nata amapa patahwaki abetit gihiyakemni.

⁶ Ku wis awna: “Nah wewne gikak Uhokri”, henneme ku wis amapa patahwaki abetit uhiyakemni, nikwe wis udukwenewa ke wotbe wis wewnenebe abet amisnapyibe. Ku wis awna inakni henne, amun ini wis wasaymhew. Wis awna ku wis wewne gikak bawa ka inyerwatma. Mmanawa uhiyakemni ka maguyema.

⁷ Henneme ku wis isaksa Uhokri uguh uhiyakemni adahan wis hiyap upathawni, in ke wotbe wis wewnenebe abet kabutnikibe, hawwata ku samah ig ay abet kabutniki. Amun ini nikwe wis darihwak gikak Uhokri.

Mmanawa ig Uhokri gikamkayh Kiyapwiye Jesus ku samah ig sukase gimig udahanwiy ig barewbetha uhiyakemniwiy ariw madikte upathawniy.

Amawka Wixwiy Akkamnih Utaraksanwiy

Mt 5.23; Lk 18.9; Tiyagu 5.16

⁸ Ku wis awna: “Nah yuma nupathawni”, amun ini wis kinis upitwa. Wis ka hiyak ku pariye inyerwatnene ay apit uyakni.

⁹ Igme Uhokri ig waditye. Ig kis adahan wis kamaxwa ta gipitit. Ku wis akkamnih utaraksan ta git, wis hiyakni ku ig bayahminaw ariw ini utaraksan, wis hiyakni ku ig barewpithaw ariw madikte upathawni.

¹⁰ Henneme ku wis awna: “Nah yuma ntaraksan”, amun ini wis ikene ke wotbe Uhokri wasaympiyebe. Mmanawa wis ka iha inakni giwn adahan ku samah ig awna ku wis taraksapye hiyeg.

Jesus Wawnamnihtenwiy

1 Tim 2.5; Eb 4.14, 9.11

2 Nukamkayupwi, nah awahkis inin kagta yimin kahadbe yis ka taraksa. Henneme kibeyne ku wixwiy kataraksan, wixwiy kadahan wawnamnihtenwiy. Ig Jesus Cristo iggi wawnamnihtenwiy. Ignewa waditye. Ig awnamnihpewiy ta git Wigwiy.

² Ignewa keh Uhokri bayahminawiy ariw utaraksanwiy. Ignewa ku pariye keh Uhokri bayahmina madikte hiyeg ariw gitaraksankis.

Ku Pariye Igyerwa Uhokriyan Iggi Ihpa Giwn Uhokri Gikumadukan

Lk 8.19; Jo 14.15, 21; 1 Jo 5.3

³ Ku wis ihpene giwn Uhokri gikumadukan, nikwe ignewa arekhetni wot ku wis inyerwa gihiyekten Uhokri.

⁴ Ku pahapwi awna: “Nah hiyak Uhokri kabayhtiwa”, henneme ku ig ka ihpa giwn Uhokri gikumadukan, nikwe ig wasaympiye. Nikwe ig yuma hiyakemniki ku pariye inyerwatnene ay abet gihiyakemni.

⁵ Henneme ku pahapwi ihpene Uhokri giwn, ignewa ku pariye inyerwa batekye gikak Uhokri. In wihpan Uhokri giwn innewa arekhetni wot ku wis pahapwiwa gikak Jesus Cristo.

⁶ Mmanawa ku pahapwi awna: “Nah pahapwiwa gikak Jesus Cristo”, amawka ku ig wew akak gihiyakemniwa Kiyapwiye Jesus.

Ku Pariye Igyerwa Uhokriyan Iggi Batekye Gikakkis Hiyeg

Jo 13.34, 15.12; 1 Jo 3.14

⁷ Nukebyupwi kibeynepwi, nah kinetihwekere yit gimin Uhokri gikumadukan. Gikumadukan adahan wis batekak pawtak. Inakni gikumadukan kawki nukunema. Kawki apim ininma in ayma. In kuwis ayipwad ay kuwis. Wixwiw ayipa kuwis timapni minikwak.

⁸ Henneme kuri inakni gikumadukan adahan wixwiw batekak pawtak in ke wotbe in nukunebe ta wotwiw. Mmanawa kuwis amisnapi mpiye abetitak uhiyakemniwiw. Kuri kabutniki inyerwatnene in uguhne uhiyakemniwiw ku apim inin. Igwa Cristo iha inakni Uhokri gikumadukan. Inyerwa ig batek ukakwiw. Kuri wixwiwme batekak pawtak hawwata ku samah ig batek ukakwiw.

Ku Pahapwi Batekye Gikakkis Madikte Hiyeg In Ke Wotbe Kabutniki Aybe Abet Gihiyakemni

Rom 13.13; Ef 5.8; 1 Jo 1.5

⁹ Ku pahapwi awna: “Uhokri kuwis uguhe nuhiyakemni”, henneme ku ig gidukwenewa ig ka batek gikak pahapwi hiyeg, amun ini nikwe in ke wotbe amisnapi kupiknene aybe abet gihiyakemni.

¹⁰ Henneme ku pahapwi batekye gikakkis madikte hiyeg, amun ini nikwe in ke wotbe kabutnikinen aybe abet gihiyakemni. Ayge nikwe ig ka taraksa gikakkis hiyeg.

¹¹ Igme ner ku pariye kane batek gikak pahapwi, iggi ke wotbe he amisnapiyinen aybe abet gihiyakemni. Ig ke pahapwibe ku pariye wewne abet amisnapi, ig ka hiyapwa ku kitwiye ig wew. Ik adahan ner taraksa kayhsima mmanawa ig manan gihiyakemni.

Yaytak Kewa Bakimnaybe, Kewa Takwapyebe, Kewa Kiyapwiyegebenbe Ay Abet Yihiyakemni

¹² Yis ku pariye kene bakimnaybe, nah awahkis inakni inetit yimin mmanawa Uhokri kuwis bayahminay ariw yitaraksan awaku ku samah yis Jesus gihiyegapu.

¹³ Yisme ku pariye kene kiyapwiyegebenbe, nah awahkis inakni inetit yimin mmanawa yis hiyak Uhokri kabayhtiwa yis hiyakni ku ig kuwisnene ay ku samah yumahte hawkri. Yisme ku pariye kene takwapyebe, nah awahkis inakni inetit yimin mmanawa yis kuwis mategbetene wapitye gihawkan.

¹⁴ Yisme kene bakimnaybe, nah awahkis inakni inetit yimin mmanawa yis hiyakni kabayhtiwa ku ig Uhokri ignewa Wigwiw. Yisme kene kiyapwiyegebenbe, nah awahkis inakni inetit yimin mmanawa yis hiyak Uhokri kabayhtiwa yis hiyakni ku ig kuwisnene ay ku samah yumahte hawkri. Yisme kene takwapyebe, nah awahkis inakni inetit yimin mmanawa yis detyepwi. Ig Uho-

kri giwn msakwa ay abet yihiyakemni. Yis kuwis mategbetene wapitye gihawkan.

Ku Pariye Igyerwa Uhokriyan Iggi Ka Batek Akak Batekka Amadgayama Inin

Rom 2.12; Eb 11.25; Tiyagu 1.27, 4.4

¹⁵ Ka yi muwaka batek akak ini hiyakemniki mbeyepye ku pariye hiyeg kane Uhokriyanpuma batek nikak. Kawnata yi muwaka batek akak gewkanbetkis. Ku wis batek akak ini hiyakemniki amadgaya inin, amun ini nikwe wis ka batek gikak Wigwiw.

¹⁶ Iignes kane Uhokriyanpuma gihiyakemnikis in ka Wigwiwma gihiyakemni ay gimunkis. Ku wixwiw aharit batekka amadgaya inin, in ka Wigwiwma gihiyakemni. Ku wixwiw aharit ini kabayka amadgaya inin ku pariye wis hiya akak wowtyak, in kawnata Wigwiwma gihiyakemni. Ku wixwiw keh uwantiwiw akak wewkanbet amadgaya inin, in kawnata Wigwiwma gihiyakemni. Akebyi ini hiyakemniki ka ayta giwntakma Uhokrima. In ayta ariwntak kane Uhokriyanpuma gihiyakemnikis.

¹⁷ Nerras ku pariye kane Uhokriyanpuma igkis biyuknek payak akak ini gihiyakemnikis. Igme ku pariye kehne Uhokri gibetki iggi aymuhwa adahan apanenekwa.

Ku Pariye Igyerwa Uhokriyan Iggi Kawohkigahaw Ta Git Jesusnen

¹⁸ Nukamkayupwi, amaksemni hawkri kennesa kuwis. Yis kuwis kinetni gak pahapwi ku pariye danuhnek amaksemni hawkri ku pariye ikawpari ku ignewa Cristo bawa ig Cristo gipetunya. Nukebyupwi, ayipa kayhsima hiyeg kewa igbe kuwis danuh gapitkiya. Ini arekhetni wotwiw ku amaksemni hawkri kennesa nidawnhan.

¹⁹ Igkis nerras hiyeg pes ubetitakwiw wixwiw Jesus gihiyegapu bawa igkis ka igyerwatma Uhokriyanpuma. Waké igkis igyerwatbe Uhokriyanpube, nikwekam igkis gidukweneswa kawohkigahaw ta git Kiyapwiye Jesus hawwata ke wixwiwbe. Henneme igkis kuwis pes ubetitakwiw. Ini arekhetni huwewe ku igkis ka igyerwatma Uhokriyanpuma.

²⁰ Wixwiwme ku pariye igyerwa Uhokriyanpu ig Uhokri Gitip barewpitye kawihwiw adahan uguhne uhiyakemniwiw. Ayge nikwe wixwiw madikte hiyeknekwiye Uhokri gihiyakemni kabayhtiwa.

²¹ Nah ka ikiyyi ku yis ka hiyaknima ku pariye hiyakemniki inyerwatnene. Ka innema keh nah awahkis inakni inetit yimin. Henneme nah awahkisni yimin awaku nah hiyakni ku yis kuwis hiyakni. Nah he ikene yihiyakemni. Ku pahapwi ka kinetihwa inakni inyerwatnene hiyakemniki yit, nikwe ig wasaymhaw.

²² Ku pahapwi awna yit ku Kiyapwiye Jesus ka Uhokrima gikanyanma adahan ukumaduketniwiw, iggi wasaympiye. Iggi Cristo gipetunya. Ku samah ig tukuhe nernewa Uhokri gikamkayh, amun ini nikwe ig tukuhiwata Wigwiw.

²³ Mmanawa ku pahapwi awna: “Jesus ig ka Uhokri-ma gikamkayhma”, nikwe ig yumahwa Wigwiy ay gipit. Henneme ku pahapwi awna: “Jesus ignewa Uhokri gikamkayh”, nikwe ig Wigwiy ay gipit.

Ku Wis Huwithasa Uhiyakemni Ta Git Uhokri Giwn, Wis Ka Kinikiswa

²⁴ Yisme ka hennema, nukebyupwi. Nikwe msakwanay akak inakni Uhokri ginetni inyerwatnene ku pariye ekkepka yit minikwak ku aysaw yis pitatye wages yihiyakemni gidahan Uhokri. Ku yis msakwa akak inakni Uhokri giwn, amun ini nikwe yis msakwa yidukwenewa pahatwowa yihiyakemni gikak Wigwiy gikak gikamkayh.

²⁵ Mmanawa ignewa ikakse wotwiy adahan wixwiy aymuhwa gimun adahan apanenekwa.

²⁶ Nah ikene inakni yihiyakemni henne amadgatak inin kagta adahan yis ka kinikiswa ta gitkis nerras ku pariye yikinsetnipwi.

Ku Wis Huwithasa Uhiyakemni Ta Git Uhokri Gitip, Wis Ka Kinikiswa

Jo 14.26, 16.13; 1 Kor 2.10; Ef 3.16

²⁷ Wixwiyme ka kema ignesma mmanawa wixwiy kawihkiska Uhokri Gitip ta upititwiy adahan ig uguhne uhiyakemniwiy. Ig msakwa ay upitwiy adahan apanenekwa. Inneki keh wixwiy ka muwaka kannuhwa ta gitkisnen hiyeg amadgayapu inin. Ignewa Uhokri Gitip ukannuhtenwiy. Ig kannuhwiy amin madikte. Ig akki wotwiy hiyakemniki ku pariye inyerwatnene. Ig ka akki wotwiy ku pariye kane inyerwatma. Kuwis ig kannuhwiy adahan ku samah wixwiy msakwa pahapwiwa gikak Jesus Cristo. Nikwe ka ba yi miniw giw. Msakwanabay gikak.

²⁸ Hennewa nukamkayupwi, msakwanabay pahapwiwa gikak Jesus Cristo. Wewnay akak gihiyakemninen. Nikwe aysawnemenek ku aysaw ig hiyapkiswa wotwiy akiw, wixwiy ka marenpima gibohri. Wixwiy kibowka gitiputnek apim ini ku aysaw ig danuh atan.

Ku Pariye Igyerwa Uhokriyan Iggi Keh Kabaykanen

Mt 5.45; Rom 12.1; 1 Tess 5.15; Eb 13.16

²⁹ In huwewe wotwiy ku Uhokri keh kabaykanen. Nikwe ku pahapwi kehne kabaykanen, iggi Uhokriyan.

Wixwiy Wageswanek Uhokriyanbetnewa

Rom 8.18, 29; 2 Kor 3.18; Ef 4.24; 2 Ped 1.4, 10

3 Kibeyne, ig Wigwiy ba gibetkitenwa ukakwiy keh ig kanumwiy gikamkayupwiy. Inyerwa wixwiy kuwis humaw gikamkayupwi. Inneki keh nerras kane Uhokriyanpuma igkis kane pukuha ku samah uhiyakemniwiy kuri. Mmanawa igkis ka pukuha Wigwiy gihiyakemni.

² Nukebyupwi kibeynepwi, ku yis hiyá wixwiy kuwis humaw Uhokri gikamkayupwi, aysawnemenek pi kabayte akiw. In kote kahayakte ku samah wixwiy wageswa aysawnemenek. Henneme apim ini ku aysaw ig

hiyapkiswa wotwiy, ayge wixwiy hiyaprinek ku samah ghipak kagikiythanisima. Ayge nikwe wixwiy wageswa Uhokriyanbetnewa.

³ Ku pahapwi iha inakni, ku ig wahepnenekwa ku aysaw in danuh, iggi tukupwe ariw gipathawni takunipti kahadbe gihiyakemni apanenekwa barewbetye hawwata ke Uhokribe gihiyakemni.

⁴ Uhokriyan ka kis keh patahwaki. Mmanawa ku wixwiy keh patahwaki, amun ini wixwiy taraksene Uhokri gikumadukan. Hawwata akiw ku wixwiy taraksa Uhokri gikumadukan, amun ini wixwiy kehne patahwaki.

⁵ Uhokriyan ka kis keh patahwaki mmanawa Jesus Cristo danuh amadgat inin adahanikwa pisenwepye akak upathawniwiy. Iggi yumahwa gipathawni ay gipit. Inakni kahayak huwewe wotwiy.

Ku Pariye Gibetki Keh Patahwaki, Iggi Ka Uhokriyanma

⁶ Nikwe ku wis pahapwiwa gikak Cristo, ka ik adahan wis tipiknene kehne patahwaki. Ku pahapwi gibetki keh patahwaki, iggi ka ipeg ta gipitit Cristo. Ig kote hiyakte gihiyakemni.

⁷ Nukamkayupwi, ka yi muwaka kinikiswa ta git pahapwiyatma hiyeg amadgaya inin. Ku pahapwi gibetki keh kabayka, ignewa ku pariye kibeyne hiyeg. Ig kibeyne ke Uhokribe.

⁸ Henneme ku pahapwi gibetki keh patahwaki, ignewa wapityeyan. Igme wapityempu gikiparadkis igwa gibetki keh patahwaki ku samah akapuska hawkri. Awaku ini ig Uhokri gikamkayh danuh atan amadgat inin, adahanikwa ig pisenwepye gikak wapitye gikehni.

⁹ Ku pariye igyerwa Uhokriyan, iggi ka batek keh patahwaki. Mmanawa Uhokri gihiyakemni apanenekwa ay abet gihiyakemni. Ig ka ikwa adahan ig tipiknene kehne patahwaki mmanawa igwa Uhokri ay gipit.

Ku Pariye Kane Batek Gikak Pahapwi, Iggi Ka Uhokriyananma

¹⁰ Ka mahikonama adahan wis hiyak pahapwi hiyeg ba ig Uhokriyanwatma, ba kaww, ba ig wapityeyanma. Ku pahapwi kane keh kabayka, iggi ka Uhokriyanma. Hawwata akiw ku pahapwi kane batek gikak pahapwi, iggi kawnata Uhokriyanma.

¹¹ Inwata Uhokri ginetni ku pariye wixwiy timap ku samah akapuska hawkri. Amawka ku wixwiy batek pawtak. Hennewatbaki in.

¹² Amawka ku wixwiy ka amiyha pahapwi kema amekene Kayihma. Iggi wapityeyan mmanawa ig umehe gisamwi. Ig umehpig apatra ku samah ig gisamwi batek keh kabayka, igme batek keh mbayka. Nikwe ig amiyhepri ig umehpig.

¹³ Hennewatbaki gihiyakemnikis hiyeg kane Uhokriyanpuma. Ku yis hiyá ku ignes amiyih wixwiy Jesus gihiyegapu ku akak inin, ka yi muwaka wadisasaw akak inin. Hennewatbaki gihiyakemnikis.

¹⁴ Wixwiyme ka hennema. Wixwiy batek gikakkis madikte hiyeg. Inneki arekhetni ku inyerwa wixwiy kuwis pes abetitak miyaka ta abetit dehetniki. Henneme ku

pariye ka batek gikak pahapwi, iggi gidukwenewa abet miyaka.

¹⁵ Mmanawa ku pahapwi amiyha pahapwi, in ke wotbe ig kuwis umehpig. Wis hiyak ku pariye umehekeputne iggi yumahwa dehetniki ay gipit. Nikwe ku pahapwi amiyha pahapwi, amun ini nikwe ig abet miyaka.

Amawka Ku Wixwiw Batekak Inyerwa Apititakwa Uyakniwiw

Jo 13.34; 2 Kor 6.6; 1 Tim 1.5; Eb 13.1; 1 Ped 1.22, 4.8

¹⁶ Ig Jesus Cristo humaw ukannuhtenwiw adahan ku samah amawka wixwiw batek gikakkis hiyeg. Nah akkite yit ku samah. Ig ka kiyé gipit aynesnima juktah ig umahkiswe udahanwiw. Kuri amawka ku wixwiw kawinata kiyé upitwiw akiw. Amawka ku wixwiw kiyé nawenewa hiyeg takunipti.

¹⁷ Ku pahapwi awayg igisye ku ig utí gikebyi abet mbeyne, henneme ku ig pidik giwak gidahan, ba Uhokri gamnihra ay gipit? Yuma.

¹⁸ Nukamkayupwi, uyay batekak inyerwa apititakwa uyakniwiw. Uyay amnihak pawtak. Amawka ku wixwiw ka batekak akakma unetniwiynenwatma akakma uhepkawiyenwatma.

Uhokri Hiyak Ku Pariye Igyerwa Uhokriyan

¹⁹ Ku wis amnih hiyeg, innabaki akkaw ku wis igyerwa Uhokriyan. Nikwe wis ka kiyimwihwa apit uyakni. Wis hiyakni ku wis ay giwaku Uhokri.

²⁰ Ku wis kiyimwihwa apit uyakni, ku wis ipegmina uhiyakemni baki wis Uhokriyanwatma, ka sam. Ig Uhokri pi hiyakte wow. Ig hiyak madikte ku pariye ay abet uhiyakemni.

Ku Wis Ihpene Uhokri Gikumadukan, Ig Iki Wot Ku Pariye Wayapni Git

Jo 15.7; Tiyagu 5.16

²¹ Nukebyupwi kibeynepwi, ku wis ka kiyimwihwa apit uyakni, ku wis hiyakni kabayhtiwa ku wis Uhokriyan, nikwe wis kibowka piriyeypkaw git Uhokri.

²² Ku pariye wayapni git, ig iki wot mmanawa wis ihpene gikumadukan wis kehne gibetki.

²³ Nah akkite yit ku pariye inakni Uhokri gikumadukan. Pahat gikumadukan adahan wixwiw kamaxwa ta gipitit gikamkayh Jesus Cristo. Pahatme adahan wixwiw batekak pawtak ku samah ig Jesus Cristo ayá wotwiw.

²⁴ Ku pahapwi iha inakni gikumadukan, iggi pahapwiwa gikak Uhokri. Igme Uhokri pahapwiwa gikak ner pahapwi. Ini ku samah ig kawihkis Gitip ta upititwiw innabaki akkaw ku ig pahapwiwa ukakwiw.

Ku Pariye Hiyeg Awna Ku Jesus Ka Uhokrima Ihtikekne, Iggi Ka Uhokriyanma

1 Tess 5.21; 2 Jo 7

4 Nukebyupwi kibeynepwi, ka yi muwaka iha giwnkis madiktema hiyeg ku pariye ikawnamah ke

wotbe giwnkis pes giwntak Uhokri Gitip. Amawka wixwiw apuriw giwnkis baki in ayta giwntakwatma Uhokri. Mmanawa gaytakkis hiyeg ekkeneepwi wasaymkannen. Igkis ikaw ke wotbe igkis ekkene Uhokri gihiyakemni bawa gihiyakemnikis ka ayta giwntakma Uhokri. Akebyi nerras hiyeg muwwapu amadga hawkri kuwis.

² Nah akkite yit ku samah ahiyaka wot baki pahapwi giwn pes giwntakwatma Uhokri Gitip. Ku ig awna yit hiyakemniki ku pariye apigkutaprik ku samah Uhokri gihiyakemni, nikwe ig ekkene hiyakemniki giwntakwa Uhokri Gitip. Nikwe ku ig kinetihwa yit ku Jesus Cristo ayta wotwiw giwntak Uhokri ig wageswe ihtikekne kewa wixwiwbe, nikwe iggi ekkene hiyakemniki giwntakwa Uhokri Gitip.

³ Henneme ku ig ka kinetihwa henne gimin Kiyapwiye Jesus, nikwe ig ka ekkema hiyakemniki giwntak Uhokri Gitip. Ig ekkene yit gihiyakemni Cristo gipetunya. Yis kuwis kinetni gak pahapwi nemnikumpiye ku pariye ikawpari ku ignewa Cristo bawa ig Cristo gipetunya. Ayipa kuwis hiyeg ay ke ignebe amadga inin.

Ku Pariye Ekkene Kane Uhokriyanpuma Gihiyakemnikis, Iggi Ka Uhokriyanma

⁴ Wixwiyme ka hennema, nukamkayupwi. Wixwiw uhiyakemniwiw giwntakwa Uhokri. Nikwe wixwiw awaygye gitiputkis nerras Cristo gipetunyapu. Mmanawa ig ku pariye ay upitwiw ig pi awaygte giw ner ku pariye ay gipitkis nerras hiyeg kane Uhokriyanpuma.

⁵ Gihiyakemnikis amadgaya inin. Igkis ka Uhokriyanpuma. Nikwe igkis kinetihwa amin kane Uhokriyanpuma gihiyakemnikis amadgaya inin. Igneme kane Uhokriyanpuma igkis amapa inakni giwnkis akak madikte gibetkikis.

⁶ Wixwiyme, wixwiw Uhokriyanpu. Nikwe ku pariye Uhokriyan iggi amapa wownwiw kabayhtiwa. Igme ku pariye kane Uhokriyanma iggi ka amapa wownwiw. Innabaki arekhetni wotwiw baki pahapwi giwn inyerwatma, ba kaww ba in taraksepe.

Amawka Ku Wixwiw Batekak Pawtak

Mt 22.39; Jo 13.34, 15.12; Gál 5.14; Tiyagu 2.8; 1 Ped 1.22; 1 Jo 3.11

⁷ Nukebyupwi kibeynepwi, uyay batekak pawtak. Mmanawa ininewa Uhokri gihiyakemni. Ignewa ku pariye keh wixwiw batek gikakkis hiyeg. Ku pahapwi batek gikakkis hiyeg, innabaki arakak ku ig Uhokriyan. Ignewa ku pariye hiyak Uhokri gihiyakemni.

⁸ Pahapwime ku pariye kane batek gikakkis hiyeg, iggi kane hiyak Uhokri gihiyakemni. Mmanawa ig Uhokri iggi batekatrune gikakkis hiyeg.

⁹ Ig Uhokri kuwis akki wotwiw huwewe ku samah ig batek ukakwiw kiyesrad. Mmanawa ig awahkise nernewa gikamkayh atan amadgat inin adahan igme parak abet uhawkanwiw kahadbe wixwiw kadeheten gipitimpi adahan apanenekwa.

¹⁰ Kibeyne, ig Uhokri inyerwa batek ukakwiw kiyesrad. Nah akkite yit ku samah. Hiyawa wixwiw minikwak ka batek gikak, henneme igme batek ukakwiw. Inneki keh

ig awahkis gikamkayh atan adahan umahkiswepye udukwenaprikwi adahan katiwnihpiye utaraksanwi.

¹¹ Nukebyupwi kibeynepwi, ig Uhokri mpiynepepeye batek ukakwi. Nikwe amawka ku wixwiyme batek hawwata pawtak.

¹² Wixwi kote hiyapte Uhokri henneme ig ay upitwi. Ku wixwi batek pawtak, innewa ku pariye arekhetni wotwi ku ig ay upitwi. Ig ay upitwi, ig keh wixwi batek gikakkis hiyeg apigkutaprik ku samah ig batek gikakkis.

Ay Mpana Arakak Adahan Ku Wis Uhokriyan

¹³ Nah akkite yit akiw ku samah ahiyaka wotwi ku wixwi pahapwiwa gikak Uhokri igme pahapwiwa ukakwi. Ig kawihkis Gitip ta upitwi. Innebaki arekhetni wotwi.

¹⁴ Hawwata akiw wixwi pukuha ku ig Wigwi kuwis awahkise gikamkayh atan adahan igme gamnihtenkis madikte hiyeg amedgenepwi inin. Wixwi kinetihwene gimin ta gitkis hiyeg. Innebaki pahat arakak akiw ku ig ay upitwi.

¹⁵ Mmanawa ku pariye ekkene ku Kiyapwiye Jesus igyerwa Uhokri gikamkayh, iggi pahapwiwa gikak Uhokri, igme Uhokri pahapwiwa gikak.

¹⁶ Hawwata akiw in huwewe wotwi ku ig Uhokri batek ukakwi. Ig Uhokri batekatrune gikakkis hiyeg. Nikwe ku pahapwi batekye gikakkis hiyeg, innebaki arakak ku ig pahapwiwa gikak Uhokri, igme Uhokri pahapwiwa gikak.

Ku Wis Batek Gikak Pahapwi, Nikwe Wis Ka Apis Gibohri

¹⁷ Ig Uhokri keh wixwi batek gikakkis hiyeg apigkutaprik ku samah ig batek gikakkis. Kahadbe wixwi ka marekema upitwi aysawnemenek apim ini ku aysaw wixwi danuh ta gipetunat. Ayge ig uhiyepetniwi baki wixwi kibeynewatma. Ku wixwi batek gikakkis hiyeg, nikwe ig hiyá ku wixwi ikaw hawwata ke igbe ay amadga inin ig hiyá wixwi kibeyne. Nikwe wixwi ka muwaka apis gibohri.

¹⁸ Ku wis batek gikak pahapwi, nikwe wis ka apis gibohri. Hennewa, ku wis inyerwa batek gikak pahapwi, nikwe in pekkis apiska madikte apititak uyakni. Mmanawa wis apis gibohri pahapwi ku aysaw wis tarakse gikak, wis apis ku nawenétke ig hiyapkis wot nipatra. Ku wis apis gibohri pahapwi, innebaki arakak ku wis kataraksan gikak wis kote batekte gikak inyerwatma apititak uyakni.

Ku Pariye Batekye Gikak Uhokri, Iggi Batekye Gikakkis Giyakipwi Hiyeg Hawwata

¹⁹ Igkit Uhokri batek ukakwi. Kuri wixwiyme butte batek gikak.

²⁰ Henneme ku pahapwi awna: "Nah batek gikak Uhokri", giyakime hiyeg ig ka batek gikak, nikwe inakni giwn wasaymka akiw. Ku yis hiyá ig ka batek gikak giy-

aki hiyeg ku pariye ig hiyapnigwatnene, igkata Uhokri akiw ku pariye ig kane hiyapriwatnene?

²¹ Ig Uhokri gikumadukan awna ta wotwi: "Ku pahapwi batek gikak Uhokri, amawka ku ig batek gikak giy-aki hiyeg hawwata."

5 Kiyapwiye Jesus iggi Cristo ig Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwi. Ku pariye hiyeg iha inakni, ignes. Uhokri gikamkayupwi. Nukebyupwi, ku wis batekye gikak pahapwi, kis adahan wis batekye gikakkis gikamkayupwi hawwata.

² Nikwe ku wixwi batekye gikak Uhokri, ku wixwi ihpene giwn, ayge nikwe wixwi batekye gikakkis madikte gikamkayupwi hawwata akiw. Inakni kahayak huwewe wotwi.

³ Mmanawa ku wixwi batekye gikak Uhokri, nikwe wixwi iha giwn. In ka mahikonama wotwi adahan wixwi ihpene giwn mmanawa wixwi batekye gikak.

Wixwi Awaygye Atiput Ku Pariye Siguhnene Uhokri

⁴ Hawwata akiw in ka mahikonama wotwi adahan wixwi iha giwn mmanawa ku pariye hiyeg Uhokri gikamkayupwi ignes awaygye atiput madikte amadgaya inin ku pariye siguhnene Uhokri. Wixwi ka madatni-pyema mmanawa wixwi kamaxwenepwi ta gipitit Kiyapwiye Jesus.

⁵ Ig Kiyapwiye Jesus igyerwa Uhokri gikamkayh. Ku pahapwi iha inakni, iggi awaygye atiput madikte amadgaya inin ku pariye siguhnene Uhokri.

Ay Mpana Arakak Ku Jesus Igyerwa Uhokri Gikamkayh

Jo 5.31

⁶ Ig Kiyapwiye Jesus igyerwa Uhokri gikamkayh hiyapkiska wotwi. Ku aysaw ig kaywepka ahakwat un, ayipa ig kuwis Uhokri gikamkayh. Ku aysaw ig miyap ig sukase gimig, ig gidukwenewa Uhokri gikamkayh. Kawki ig Uhokri gikamkayh inenwatma apim ini ku aysaw ig kaywepka. Ig gidukwenewa Uhokri gikamkayh apim ini ku aysaw ig miyap ig sukase gimig. Ig keh ka-ayhsima annut akak Uhokri Gitip gannu ay gipit. Ig kinetihwa gitkis hiyeg akak Uhokri Gitip gihiyakemni ay gipit. Hennewa ig Uhokri Gitip akki ta wotwi ku ig Kiyapwiye Jesus igyerwa Uhokri gikamkayh. Ig Uhokri Gitip ig akki inenewa ku pariye hiyakemniki inyerwatnene.

⁷ Ayge nikwe wis hiyá mpana arakak ku ig Kiyapwiye Jesus igyerwa Uhokri gikamkayh.

⁸ Ig Uhokri Gitip ignewa ekkene wotwi henne. Hawwata akiw Kiyapwiye Jesus gikewpen akki wotwi henne. Gimiremni akki hawwata ku igyerwa Uhokri. Ini mpana arakak pahatwowa ahiyakemni. In arekhetni wotwi ku Kiyapwiye Jesus igyerwa Uhokri gikamkayh.

⁹ Nukebyupwi, ku yis hiyá wixwi iha giwnkis hiyeg amadgayapu inin, igkata Uhokri giwn akiw? Ig Uhokri giwn in pi kabayte ariw giwnkis. Ini mpana arakak in giwntakwa Uhokri. Igwa akki ta wotwi ku Kiyapwiye Jesus igyerwa gikamkayh.

¹⁰ Pahapwi ku pariye kuwis kamaxwa ta gipitit Uhokri gikamkayh, ig hiyakni apit giyakni ku inakni inyerwa.

Henneme ku pahapwi ka iha inakni Uhokri gakkan wotwi, amun ini nikwe ig ikene ke wotbe Uhokri wasaympiyebe. Ig wasaymptihe Uhokri mmanawa ig ka iha inakni Uhokri gakkan ku Kiyapwiye Jesus igyerwa gikamkayh.

Jesus Ig Ikí Dehetniki Ta Upititwi

Jo 3.14, 36, 6.40, 11.26, 20.31

¹¹ Nah akkite yit ku pariye Uhokri gakkan ta wotwi. Ig akki wotwi ku ig iké dehetniki ta upititwi adahan apanenekwa gipitimpi gikamkayh. Mmanawa ini dehetniki ay gipit gikamkayh.

¹² Ku pariye kadahanye Uhokri gikamkayh ay gipit, iggi aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Henneme ku pariye yumahnene gidahan Uhokri gikamkayh ay gipit, iggi ka aymuhwa gimun Uhokri.

¹³ Yisme ku pariye kuwis kamaxwenepwi ta gipitit Uhokri gikamkayh, nah ikene inakni yinetni amadgatakinin kagta kahadbe yis hiyakni kabayhtiwa ku yis kadeheten adahan apanenekwa. Yis ka ipegmina yihiyakemni baki yis inyerwatma Uhokriyanpuma.

Ku Wis Ayepne Git Uhokri Gimawkanaprik, Ig Ikí Wot

Jo 14.12

¹⁴ Ayge nikwe wixwi ka mará piriyepekaw git Uhokri. Ku wixwi ayepne git gimawkanaprik, nikwe in huwe wotwi ku ig timap inakni wayapniwi git.

¹⁵ Ku wixwi hiyakni ku ig timap ku pariye wayapniwi git, nikwe wixwi hiyakni ku ig ikí ta wotwi.

Ay Pahat Wayapni Git Uhokri Ku Pariye Ig Ka Hiyá Igma Ikí Wot

¹⁶ Ku wis hiyá pahapwi tarakse, amawka ku wis ayá git Uhokri adahan ig bayahminig ariw ini gitaraksan

adahan ig ikene gawaygyi git. Ayge nikwe ig Uhokri keh ku samah wayapni git. Henneme ay pahat taraksaki ku pariye utipkis wot miyaka. Ini taraksaki adahan ku pahapwi tukupwe giw Uhokri. Yuma pahapwinama hiyeg hiyá amaptanka ini taraksaki adahan ini ka utipkis git miyaka. Ku wis hiyá pahapwi tukupwe giw Uhokri, ka hiyá wisma ayá git Uhokri adahan ig bayahminig ariw ini gitaraksan adahan ig ikene gawaygyi.

¹⁷ Madikte utaraksan gikak Uhokri giwn iní patahwaki. Henneme ka madiktema utaraksan utipkis wot miyaka.

Wixwi Uhokri Gikamkayupwi

¹⁸ Wixwi hiyakni kabayhtiwa ku pahapwi ku ig Uhokri gikamkayh, ig ka kehnenema patahwaki mmanawa Uhokri gikamkayh Kiyapwiye Jesus iggi gapuriwten. Nikwe ig wapityempu gikiparadkis ka hiyá igma daxri adahan ig kehkis patahwaki git.

¹⁹ Wixwi hiyakni kabayhtiwa ku wixwi Uhokri gikamkayupwi. Igneme ku pariye kane Uhokriyanpuma igkis ay giwanmaku ner wapityempu gikiparadkis.

²⁰ Hawwata akiw wixwi hiyakni kabayhtiwa ku ig Uhokri gikamkayh kuwis danuh atan amadgat inin. Ig kuwis uguhe uhiyakemniwi kahadbe wixwi gihiyekten ner ku pariye igyerwa Uhokri. Kibeyne, wixwi pahapwiwa gikak Uhokri awaku ku samah wixwi pahapwiwa gikak Jesus Cristo Uhokri gikamkayh. Ig ner igyerwa Uhokri. Ignewa ku pariye keh wixwi aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa.

²¹ Nukamkayupwi, ka ba yi kawohkigahaw arit ariknawna ku pariye ka igyerwatma Uhokri.

2 João

Inin kagta awahkiska gapit amekene João. Ig pahapwi gaytakkis Jesus giwatnipwi. Inin gikagtan awahkiska gumin pahapu tino ku pariye amapepyo hiyeg kinisekeputnepwi ta gupinekut adahan igkis gukannuhten. Ig amekene João ikene guhiyakemni adahan eg ka ataybiswa gitkis hiyeg kinisekeputnepwi.

Nah João Awahkis Inin Kagta Pimin

¹ Nah kiyapwiye João awahkis inin kagta pimin, kiyapuno, payak gikakkis pikamkayupwi. Yis Uhokri gikanyanpu gibetkipu. Nah batek yikak inyerwa apititakwa nuyakni. Ka nahwanama batek yikak henneme madikte hiyeg ku pariye hiyeknepwi igyerwa Uhokri gihiyakemni ignes madikte batek yikak kiyesrad.

² Innewa Uhokri gihiyakemni inyerwatnene innewa ku pariye keh usuh batek yikak. In ay abet uhiyakemniwiy, in msakwa ukakwiy adahan apanenekwa.

³ Kibeyne, ig Wigwiy Uhokri gikak gikamkayh Jesus Cristo gabaykis gamnihrakis kuwis ay ukakwiy. Igkis kariswehse uyakniwiy. Igkis akki wotwiy hiyakemniki ku pariye inyerwatnene. Igkis keh wixwiy batekak pawtak.

⁴ Nah kaayhsima batek awaku ku samah nah patipte-ke gikakkis gaytakkis pikamkayupwi nah hiyá igkis wewnenes gikak Uhokri gihiyakemni inyerwatnene, igkis wewnes apigkutaprik ku samah Wigwiy ayá ta wotwiy.

Batekaknay Pawtak

Jo 13.34

⁵ Kuri nah ayá pit kiyapuno, adahan yis batekak pawtak. Inakni nayapni pit in ka nukunema. Inakniwata Uhokri gayapni wotwiy ku pariye wixwiy kuwis timá ku samah akapuska hawkri.

⁶ Ku wixwiy batekak pawtak, amun ini nikwe wixwiy ihpene Uhokri gikumadukan. Innewa gikumadukan adahan wixwiy batekak pawtak. Wixwiy kuwis timá inakni yuwit ku samah akapuska hawkri.

Kinisekeputnepwi Awna Ku Jesus Ka Uhokrima Ihtikeknema

1 Jo 4.1

⁷ Kaayhsima kinisekeputnepwi muwwapu amadga inin hawkri kuwis. Igkis kinetihwa gitkis hiyeg ku Jesus

Cristo ka ayta wotwiy giwntakma Uhokri ig ka wage-swa ihtikeknema kema wixwiyma. Ku yis timá pahapwi awna inakni henne, iggi kinisekeputne. Ig Cristo gipe-tunya.

⁸ Apuriwnabay kahadbe yis ka kinikiswa git yis ka biy-uxsa inakni hiyakemniki ku pariye usuh kuwis akki yit akak madikte wawaygyi. Numawkan yis darih madikte ini kabayka ku kaharitne yis.

⁹ Ku pahapwi ka msakwa gikak Cristo gihiyakemni, ku ig manuk ta arit nawenéwa hiyakemniki akiw, iggi yumahwa Uhokri ay gipit. Igme ku pariye msakwa gikak Cristo gihiyakemni, iggi kadahan Wigwiy Uhokri ay gipit piyamate gikak gikamkayh.

Ka Ba Yi Amapa Kinisekeputnepwi Ta Yipinekut

¹⁰ Nikwe ku pahapwi danuh atere yit adahan yikan-nuhten, ku ig kannuhyi amin hiyakemniki ku pariye nawenéwa giw Cristo gihiyakemni, ka ba yi amapig ta yipinekut. Iné kawnata yi muwaka kaytwa giwn akak batekka.

¹¹ Mmanawa ku yis kaytwa giwn akak batekka, nikwe hiyeg ikiy ku yis batek akak ini gihiyakemni mbeyepye.

Nah Awahkis Kabayka Pimin

¹² Nah kadahan kaayhsima inetit akiw adahan nah kinetihwene pit. Henneme nah ka muwaka akkin pit amadgatak kagta. Gikak Uhokrinek nah danuh atere pit adahan wis kinetihwa papetunak kahadbe wis batek payak.

¹³ Pikebyi kabayno gukamkayupwi awahkis kabayka pimin.

3 João

Inin kagta awahkiska gapit amekene João. Ig pahapwi gaytakkis Jesus giwatnipwi. Inin gikagtan awahkiska gimin gikagmada amekene Gayu.

Ig amekene João kabayhig awaku ku samah ig amnih hiyeg ku pariye inetitkeknepwí gidahan Kiyapwiye Jesus. Ig kinetihwa git gimin pahapwi ku pariye giwewkistenkis Jesus gihiyegapu henneme gihiyakemni mbeyepye.

Nah João Awahkis Inin Kagta Pimin

¹ Nah kiyapwiye João awahkis inin kagta pimin nukebyi kibeyne Gayu. Nah inyerwa batek pikak apititakwa nuyakni.

² Nukagmada, nah piriyepekaw pidahan adahan madikte wew kabayhtiwa pikak. Adahan pipit makniw hawwata ku samah pihiyakemni kuwis makniwnene.

³ Amakohnokwa gaytakkis ukebyupwiw danuhpene nuthu. Igkis ekke nuthu ku samah pis pidukwenewa wewnene gikak Uhokri gihiyakemni inyerwatnene pis tipiknene nikak. Nah timapni henne, nah batek kaayhsima.

⁴ Ku aysaw nah timá gakkis nukamkayupwi ku ignes wewnes gikak Uhokri gihiyakemni inyerwatnene, ini keh nah batek kaayhsima. Yuma henne akiw keh nah batek.

Kibeyne Pis Amnih Inetitkeknepwí

⁵ Nukagmada, kibeyne pis kabipwiye apuriw ukebyupwiw Jesus gihiyegapu. Hiyawa igkis ka pihiyaknima henneme pis hiyak gikakkis kabayhtiwa.

⁶ Igkis kuwis keh temwe pidahan ay agiku leglis amin ku samah pis amnihpigkis. Pis keh kabayhtiwa ku samah pis ayapigkis adahan igkis diyuhpiye akak kabayka. In apigkutaprik Uhokri gibetki.

⁷ Mmanawa igkis kehnes gewewnikis muwwapu gidahan Cristo. Igkis ka ayapaptihwa ta gitkis hiyeg kane Uhokriyanpuma.

⁸ Nikwe amawka wixwiw Jesus gihiyegapu hiyak gikakkis akebyi nerras hiyeg. Ayge nikwe in ke wotbe wixwiw payak gikakkisbe ekkene Uhokri gihiyakemni inyerwatnene.

Diyótrefis Ka Timepkere Nuwnhu

⁹ Kuhwekwa nah awahkis pahak kagta nopsehsa giminkis Jesus gihiyegapu ku pariye lammisyapu ayge. Henneme giwewkistenkis kiyapwiye Diyótrefis ku pariye gibetki ikaw gapitminkis gihiyegapu iggi ka timepkere nuwnhu.

¹⁰ Nikwe kuwewanek ku aysaw nah danuh atere gitkis, nah akki gitkis madikte ku samah gikehni. Ig awna mbeye wasaymka numinhu. Ka inwonama mbayka ig keh. Hawwata akiw ig ka amapa ukebyupwiw ku aysaw igkis danuh atere. Juktah ig mpitha nerras hiyeg ku pariye muwaka amapigkis ta gipinekutkis he ig ipukeprikis agikutak leglis.

Demétriyu Kibeyne Hiyeg

¹¹ Nukagmada, ka muwaka ikaw kema ner awaygma gihiyakemni mbeyepye hiyakemniki. Ahehpanaba hiyeg ku pariye gihiyakemnikis kibeyne. Pahapwi ku pariye gibetki keh kabayka, iggi Uhokriyan. Pahapwime ku pariye gibetki keh mbayka, iggi ka hiyak Uhokri ay-nesnima.

¹² Ahehpanaba kiyapwiye Demétriyu. Madikte hiyeg kabayhig. Inyerwa ig kibeyne hiyeg. Usuh hawwata kabayhig. Pis kuwis hiyakni ku inakni wownhu inyerwa.

Nah Awahkis Kabayka Pimin

¹³ Nah kadahan kaayhsima inetit akiw adahan nah kinetihwene pit. Henneme nah ka muwaka akkin pit amadgatak kagta.

¹⁴ Gikak Uhokrinek nah danuh atere pit kiberemin adahan wis kinetihwa papetunak.

¹⁵ Uhokri gabay pikaknek. Madikte pikagmadapu ay awahkis kabayka pimin. Wani ukagmadapu madikte aygnenepwi igkis kabay udahan.

Judas

Inin kagta awahkiska gapit amekene Judas. Ig Kiyapwiye Jesus gisamwi. Inin gikagtan awahkiska giminkis Jesus gihiyegapu muwwapu.

Ig amekene Judas ikene gawaygyikis adahan igkis mpiksaw mpitha hiyeg ku pariye ikawnamah ke wot be igkis Jesus gihiyegapube henneme igkis awna ku mahayakemniki ka sam.

Nah Judas Awahkis Inin Kagta Yimin

1 Nah Judas, ku pariye gibuk Jesus Cristo, nah ku pariye gisamwi kiyapwiye Tiyagu, nah awahkis inin kagta yimin yis ku pariye Uhokri gikanyanpu adahan yis humaw gihiyegapu. Kibeyne, yis Wigwiy Uhokri gibe-
betkipu yis apuriwka gapit Jesus Cristo. ² Uhokri gamihra yikaknek. Ig kariswehse yiyakninek. Ig kipunsa yiyakninek akak batekakka pawtak.

Kinisekeputnepwi Awna Ku Ka Sam Wixwiy Mahayakemnihwa

Rom 2.4; 2 Ped 2.1

³ Nukebyupwi kibeynepwi, nah kuhwekwa ahegbet adahan nah awahkis inetit yimin adahan ku samah Kiyapwiye Jesus amnihwiw keh wixwiy isamtaw ariw upathawniwiy adahan wixwiy danuhne git Uhokri. Henneme kuri numawkan nah awahkis nawenéwa inetit yimin. Numawkan nah ikene yawaygyi kahadbe yis mpiksaw mpitha nerras ku pariye mategbetepye yikamaxwan ayge. Pahayewpi kuwis Uhokri akki gihiyakemni ta wotwiw gihiyegapu adahan ku samah amawka wixwiw wew gikak. Ig ka muwaka wixwiw waxes uhiyakemniwiy ariw ini gihiyakemni.

⁴ Kuwis kinisekeputnepwi danuh atere yit monye adahan wageswiye yihiyakemni warikwihewnen. Igkis gibe-
tkikis awna: "Uhokri kagamnihrasima. Ka sam wixwiw mahayakemnihwa. Ig bayahminawiy ariw umahyakemniwiy." Igkis ka inyerwatma wewkere gikak Uhokri. Igkis ka ihpekere giwn Jesus Cristo ku pariye ignewa Ukiparawiy ukannuhtenwiw. Igkis gikebyikis nerras ku kamin Uhokri gannasan minikweknene kinetihwa ku igkis ikaksaka adahan biyukwiki.

Hiyawa Wis Awna Ku Wis Uhokriyanpu Henneme Ku Wis Mahayakemnihwenene Wis Biyukenek

Mt 7.21; 2 Ped 2.3; 1 Jo 3.6

⁵ Hiyawa wis awna ku wis Jesus gihiyegapu henneme ku wis mahayakemnihwenene, wis biyukenek. Kiyemnahnbay giminkis nerras amekenegben israelyenepwi. Yis kuwis hiyak ku pariye mbayka danuh ta gitkis. Ig Uhokri wiwhkiswigkis giwakutakkis hiyeg ejituyenepwi. Igkis isamtaw. Henneme ayteke ariwnteke ini ig umahape madikte nerras ku pariye kane inyerwatma

kamaxwa ta gipitit. Ku yis hiyá ig ka bayahmina nerras amekenegben, wixwiykata akiw? Ig kawmata bayahminawiy.

⁶ Hawwata akiw kiyemnahnbay giminkis nerras ahj ku pariye ka kumadukasewkere ta git Uhokri minikwak, igkis ikise ini giwetrikis ay gimun Uhokri. Apatra ini igkis wanekwika akak xen ayhté warikwi abet amispnyad. Igkis ka hiyá gipesnikis nibetitak. Ayge ig Uhokri ikiswigkis juktah ku aysaw gihawkanaprikkis danuh adahan igkis katiwnipwe apatra gitaraksankis. Ku yis hiyá ig ka bayahmina ahj, wixwiykata akiw? Wixwiy hawwata katiwnipwenek.

⁷ Hawwata akiw kiyemnahnbay giminkis nerras hiyeg mahayakemnapye ku pariye msekwenepwi ayhté apit ini paytwempu Sodoma akak Gomoha akak madikte paytwempu nanwew. Igkis ikaw ke nerras ahjbe ku pariye kane kumadukasewkere ta git Uhokri. Igkisweke powkemnihwa igkis meksatrupye. Apatra ini ig Uhokri hiyapkis mbeyne gitkis akak tiket. Igkis madikte wohap. Igkis ka utí bisikket niw. Igkis humaw kibeyne abektey adahan ku samah Uhokri katiwnise hiyeg gimahyakemnikis gitkis akak tiket dehetniki.

Kinisekeputnepwi Ka Kiyatha Ariknawnama

2 Ped 2.10

⁸ Nerras kinisekeputnepwi igkis ikaw hawwata ke nerras paytwempuyenepwibe. Igkis pataha gipitkis akak garisunkisnen. Igkis mahipwih gikiparakis, juktah igkis mahipwih wapityempu gikiparadkis.

⁹ Igme ner ahj detye kewye Migew ku pariye gaytakis nerras ahj ku pariye apitminene, igwa ka kibowkama mahipwih wapitye. Minikwak ig iniyegbet gikak ner wapitye gikiparadkis. Ig mpitig gidahan amekene Moís gap henneme ig tuwatasaw gitiput adahan ig ka miyatig. Ig he awna git:

—Kiyapwiye Uhokri hiyak pikaknek.

¹⁰ Nerras kinisekeputnepwi igkis mahipwih ku pariye igkis kane pukuha. Igkis kewa puwiknebe ka hiyak hawkri. Igkis wew akak puwikne gihiyakemnikis henne igkis umahapepka hawwata ke puwiknebe.

¹¹ Hennewa, nukebyupwi. Aysawnemenek igkis hiyapkiska gitkis mbeyne kaayhsimanek. Mmanawa igkis wew akak amekene Kayih gihiyakemni. Ig amekene Kayih, ig keh ku pariye mbayka tugu abet gihiyakemni. Igkis hiyeg hawwata akiw. Igkis tarakse hawwata ke

amekene Balawhbe. Git amekene Balawh ku ik adahan ig dax karukri, nikwe ka sam git ku ig tarakse Uhokri gihiyakemni. Iggis hiyeg hawwata akiw. Iggis biyukenek ke amekene Korébe. Ig amekene Koré ka kumadukasewkere ta gitkis nerras ku pariye Uhokri ikí gitkis gihiyegapu adahan gikiparakis. Iggis hiyeg hawwata akiw. Ayge nikwe igkis umehpikanek hawwata ke nerbe awaygbe.

Kinisekeputnepwi Hiyeg Waditnepyenen

2 Ped 2.13

¹² Ku aysaw yis Jesus gihiyegapu pahadgupu adahan amnihekne pawtak, igkis danuh atere hawwata ke wotbe igkis Jesus gihiyegapube. Henneme igkis he mbeyhenenen yihiyakemni. Iggis ka hiyak ku pariye maraki. Iggis ax ka kiyatha pahapwi. Iggis kiyé he gipitkisen. Iggis kewa tipbe dig ahakwa un wis ka hiyak ku aysaw wis sigihwe ta nipitit. Mmanawa wixwiw ka hiyak ku aysaw wixwiw ikaw hawwata ke igkisbe. Gihiyakemnikis waditnepyenen yuma kabayka nibet. Ini gihiyakemnikis kewa ukhnebe ku pariye yumanene muwok nibet. In atekgetbiwe ke ukhnebe urebdi abet mayg. Iggis hiyeg waditnepyenen ke amutribe ku pariye ka kew. Kawa, igkis pi mbayte akiw. Iggis yumawatbaki gidahankis dehetniki. Iggis kewa pahakti ah akatbe ku pariye warekwika pahatte payak akak guhampabet.

¹³ Hawwata akiw igkis kewa parawbe eg ayta akak kaayhsima guhawna henneme ku aysaw eg mapiya, eg ikis he ahawyonen msekwe. Iggisme ku kiw igkis mapiya igkis ikis he marakinenewa msekwe. Hawwata akiw igkis kewa warukma kaybyebe. Ka ik adahan wis huwithasaw ta gitkis. Aysawnemenek igkis ikaksaka giwetrikis abet amisnapyad mtibnene. Iggis ka hiyá gipesnikis nibetitak.

Kinisekeputnepwi Katiwnipwenek Apatra Gitaraksankis

Mt 13.41; Lk 13.3; Rom 2.1, 3.5; Apok 20.11

¹⁴ Minikwak amekene Enoki kinetihwa amin ku pariye danuhnek ta gitkis nerras hiyeg. Ig amekene Enoki ig amekene Adawh gihiwahi giwehketekis ntewnehkepye gihiwipwi. Ig kennesa ariwntak akapuska hawkri henneme kuwis ig kinetihwa giminkis, giwn:

“Aysawnemenek Ukiparawiy danuhnek akak kaayhsima gihiyegapu pahabunene ayta gihapti. ¹⁵ Ig ayta adahan madikte hiyeg katiwnapwepye git gitaraksankis. Apim ini ig hiyapkis ta gitkis madikte nerras ku pariye kane wewkere gikak. Ig hiyakkis gitkis madikte gitaraksankis. Mmanawa igkis mbeyepye gihiyakemnikis. Iggis keh mbeye mbayka ku pariye ka giwntakma Uhokri. Iggis awna mbeyepye yuwit gimin Uhokri.”

Kinisekeputnepwi Mbeyepye Gihiyakemnikis

1 Tim 4.1; 2 Tim 3.1; 1 Ped 3.3

¹⁶ Iggis kinisekeputnepwi igkis apanenekwa amtaw amin madikte ku pariye ka tuguw ku samah gimawkankis. Iggis wew akak ku samah gihiyakemnikis ayá

gitkis. Iggis apanenekwa kawantipye. Iggis kinista hiyeg akak kabayhaki kahadbe igkis dax gikakurakis.

¹⁷ Nukebyupwi kibeynepwi, kiyemnahabay giminkis Ukiparawiy Jesus Cristo giwatnipwi giwnkis.

¹⁸ Iggis awna wotwiw:

—Aysawnemenek amaksemni hawkri hiyeg mahipwihkeputnepwi kahayaknek. Iggis wew akak ku samah gihiyakemnikis ayá gitkis henneme ini gihiyakemnikis kane giwntakma Uhokri.

Hennewatbaki igkis giwatnipwi awna.

¹⁹ Iggisme kinisekeputnepwi igkis mategetepye Jesus gihiyegapu gihiyakemnikis. Iggis wew akak hiyakemniki mbeyepye ku pariye hiyeg kane Uhokriyanpuma batek nikak. Iggis yuma Uhokri Gitip ay gipitkis.

Msakwanay Aymuhwenene Gikak Uhokri Gihiyakemni

2 Ped 3.17

²⁰ Yisme nukebyupwi kibeynepwi, msakwanabay aymuhwenene gikak Uhokri gihiyakemni ku pariye barewbetye ay yipit. Msakwanabay piriyepekwnene gikak Uhokri Gitip.

²¹ Msakwanabay bateknene gikak Uhokri ku samah yis waheppenete Ukiparawiy Jesus Cristo danuh adahan ig amnihwiw adahan ig keh wixwiw aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa.

Amnihnabay Hiyeg Ku Pariye Kinikiswa

Mt 18.15; Gál 6.1; Tiyagu 5.19

²² Yaytegbet ka hiyak kabayhtiwatma ku samah ig Uhokri gihiyakemni. Iggis kabá iha giwnkis nerras kinisekeputnepwi. Uyabakay amnihgikis.

²³ Iggis kewa pahapwibe tuguhiyebé ariwtrikut tiket. Kahnigkisnay ariw ini mbayka. Hawwata akiw nerras ku pariye kuwisnene ihe giwnkis nerras kinisekeputnepwi. Amnihnigkisnay hawwata. Henneme pukuhpawnbabay abohri gipathawnikis adahan in ka manukwima ta yipitit. Asannabay gipathawnikis ke pahapwibe ig padekwiye pahak kamis asenewkepye.

Uhokri Detye Adahan Ikene Wawaygyiy

Rom 5.3; 1 Kor 1.8, 10.13; Tiyagu 4.6; 1 Ped 2.9

²⁴ Kibeyne gidahan Uhokri. Ig detye adahan ikene wawaygyiy adahan wixwiw ka taraksa. Ig detye adahan ig keh wixwiw danuh akak kaayhsima batekka ta gipe-tunat Uhokri akak madikte gikiythani, wixwiw yumahwa utaraksanwiw aynesnima.

Kibeyne Gidahan Uhokri

Rom 16.25; Ef 3.20; 1 Tim 1.17; Eb 13.20; 1 Ped 5.11

²⁵ Kibeyne gidahan Uhokri. Yuma pahapwinama kema igma. Iggewa wamnihtenwiw gipitimpi Ukiparawiy Jesus Cristo. Iggewa kagikiythanisima. Iggewa kagidatnisima. Iggewa kawaygyisima. Iggewa kumaduka madikte. Hennewatbaki ig ku samah humawkariwka kupiknene akak inin. Hennewatbaki ig gidukwenewa adahan apanenekwa apanenekwa. Ameh.

Apokalípsi

Inin kagta awahkiska gapit amekene João ku samah ig kuwis kiyapariye kuwis. Ig pahapwi gaytakkis Kiyapwiye Jesus giwatnipwi. Inin gikagtan awahkiska giminkis madikte Jesus gihiyegapu apitnenepwi ntewnehker paytwempu.

Igkis kuwis kapusa taraksa Uhokri gihiyakemni. Nikwe ig ikene gihiyakemnkis adahan igkis miniw ariw gitarak-sankis. Hawwata igkis hiyepnes mbeyne kaayhsima. Nikwe ig ikene gawaygyikis. Ig akki gitkis ku pariye nemnikumpiye amadga inin juktah amaksemni hawkri. Ig akki gitkis ku samah Uhokri pisenwanek akak inin hawkri adahan ig keh nukune hawkri humaw akiw.

Inin Kagta Akki Ku Pariye Nemnikumpiye

¹ Jesus Cristo ginetni amin ku pariye nemnikumpiye kibentenwa adahan in danuh, inakni tamak amadga inin kagta. Kibeyne, ig Uhokri isakse Cristo adahan igme akkin ta gitkis gihiyegapu. Nikwe ig awahkis giwatni ahj gimin Uhokri gibuk kiyapwiye João adahan igme ekkepye inakni git.

² Amadgatak inin kagta ig kiyapwiye João akki yit madikte ku pariye hiyapkiska git. Ig akki yit inakni Uhokri ginetni ku pariye Kiyapwiye Jesus Cristo akkase git.

³ Ku pariye hiyeg ipegboha inin kagta ta gitkis hiyeg iggi uti kaayhsima kabaykanek. Hawwata akiw nerras ku pariye timepnepi inakni inetit amin ku pariye nemnikumpiye igkis hawwata uti kaayhsima kabaykanek. Ku igkis iha inakni yuwit ku pariye tameknene ay amadga inin kagta, igkis hawwata uti kaayhsima kabaykanek. Mmanawa ini hawkri nemnikumpiye in ka ayipwihwa adahan in danuh.

⁴ Nah João awahkis inin kagta yimin yis Jesus gihiyegapu ku pariye lammisyapu ayge apit ini ntewnehker paytwempu ayge Ásiyamnaw. Uhokri gabay yikaknek. Ig kariswehse yiyakneke. Ignewa ay kuri akak inin, igwata minikwak, igwata nemnikumpiye. Hawwata Uhokri Gitip gabay yikaknek. Ignewa ke ntewnehkerbe akebyi abukribe ku pariye ay gipetun Uhokri gepwi kiyatyo.

⁵ Hawwata Kiyapwiye Jesus Cristo gabay yikaknek. Ignewa inetitkekne ku pariye kis adahan wis ipeg ta gitpitit. Ignewa atiwekne kannikawka ariw miyaka. Ignewa gikiparakis madikte ikiparat amadgayapu inin. Kibeyne, ig amnihpewiy. Ig keh wixwiw isamtaw ariw upathawniwiy. In ke wotbe ig sukumtepwiw akak gimig mmanawa ig sukase gimig udukwenaprikwiw.

⁶ Kuri nikwe ig keh wixwiw kawih gikumadukan. Ig wageswiw adahan wixwiw humaw Wigwiw Uhokri gimuwpegapu adahan wixwiw danukwa git takunipti adahan kehne gibetki. Kibeyne gidahan Jesus Cristo. Ignewa kagikiythanisima ignewa kagidatnisima adahan takunipti apanekwa. Ameh.

⁷ Ipegmay. Ig nemnikumpiye abetimpi ukuhne. Madikte hiyeg hiyaprinek. Nerras ku pariye gidaddasepten igkis hiyaprinek. Apim ini madikte hiyegipiyenepwi amedgene inin ignes hiyapni henne, igkis kayah gitaraksankisnek igkis tihenes. Hennewatbaki in. Ameh.

⁸ Ig Ukiparawiy Uhokri detye, ig ay kuri akak inin, igwata minikwak, igwata nemnikumpiye. Ig awna: “Nahnewa akapuska. Nahnewa amaksemni. Yuma pahapwinama napitkignama. Yumanawata ewka nuwenhu akiw.”

⁹ Nah João, nah yikebyi Jesus gihiyega. Ku samah wixwiw pahapwiwa gikak Jesus Cristo, wixwiweke hiyepne mbeyne hawwata ke igbe henneme kibeyne wixwiw hawwata wixwiweke kawihne gikumadukan. Hawwata ig ikene wawaygyiy adahan wixwiw dehewnene abetnewa ini mbeyne hawwata ke igbe.

Jesus Hiyapkiswe Nuthu

Nah sarayhkare atan apit inin kewgihri kewye Patmus awaku ku samah nah ekkene Uhokri giwn, awaku ku samah nah ekkene Jesus Cristo ginetni.

¹⁰ Amakohnokwa abet ini hawkri adahan kiyathene Kiyapwiye Uhokri, nah piriyepekewempiye gitiphawna-wa Uhokri. Ayge nah timá nuharaptak pahá ikupimnat awna kaahawnasima ke arigbe tohompetbe.

¹¹ In awna nuthu:

—Uyá tamak amadga kagta madikte ku pariye hiyapkiska pit kuri apim inin. Ayteke pis awahkis ini kagta giminkis Jesus gihiyegapu ku pariye lammisyapu ayhté apit ini ntewnehker paytwempu ayhté Ásiyamnaw. Igkis ayhté apit Éfesu, apit Esmirna, apit Pérgamu, apit Tiyatira, apit Sardis, apit Filadéwfiya, apit Lawdiséya.

¹² Nah timá inakni henne, nah wagestaw adahan nah hiyepne ku pariye awna nuthu. Ayge nah hiyá ntewnehker lalamp akekri kehka karukri wahano.

¹³ Ayge abetpi ini lalamp akekri ayge pahapwi tabir ke awaygbe ghipak. Ig kasimsapu akak gisimsa kiyabwad, in kabá dax gikugkuaduhymadgat. Ig kakabutikpu akak gikabutik kehka karukri wahano in pugubguhwa hampa gidukmadgat.

¹⁴ Gisemnu seye ke mawube asisin ke laglasbe asisin. Giwtyak kewa tiket akadweybe.

¹⁵ Gikugku huwiye ke kuriwrabe ku pariye kuwisnene pusukaki ariwtrik tiket. Gikupimna amanpuy kaahaw-nasima ke pahayku apetetnibe.

¹⁶ Ig sumuh ntewnehker akebyi warukma ay giwaku kihehapriktak. Gibiyaptak pes pahamku ponya pebkak guyaw. Gihepka tigigihwapwi ke kamuwbe gamuwyi puwipka apim.

¹⁷ Nah hiyapri henne, nah tuguhkiswa mabuw ta gi-kimpuit ke miyapiyebe. Igme sarayh giwak kihehaptak ta nupitit. Ig awna nuthu:

—Ka muwaka apis. Nahnewa akapuska. Nahwata amaksemni. Yuma pahapwinama napitkinama. Yumanawata ewka nuwenhu akiw.

¹⁸ Nahnewa ku pariye dehetniye. Minikwak nah miyá henneme kuri nah aymuhwa adahan apanenekwa. Nahnewa kumaduka miyaka. Nahnewa kumaduka miy-arapye giwetriki.

¹⁹ Uyá tamak amadga kagta ini ku pariye hiyapkiska pit ku apim inin. Kinetihwanaba amin ini ku pariye kuwis danuh kuri akak inin, hawwata amin ini ku pariye kote-nene danuhte.

²⁰ Kuri nah akkamnihte pit Uhokri gihiyakemni patu-wesbuhka amin inin ntewnehkernene akebyi warukma ku pariye pis hiyá ay nuwaku kihehapriktak. Hawwata nah akkamnihte pit amin ini ntewnehkernene akebyi lalamp akekri kehka karukri wahano. Inin ntewnehker-nene akebyi warukma, innebaki arakak gidahankis nerras inetitkeknepwi adahan legis ayhté apit ntew-nehkernene paytwempu. Inme ntewnehkernene lalamp akekri, innebaki arakak gidahankisnewa legis ayhté apit ntewnehkernene paytwempu.

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna nuthu.

Efésuyenepwi Ka Batek Gikak Uhokri Kema Pitatyema

2 Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna nuthu akiw. Giwn:

—Awahkisnaba pahak kagta gimin ner inetitkeknegidahankis nuhiyegapu ayhté apit paytwempu Éfesu. Tamaknaba yuwit ku pariye nah akki pit kuri.

“Nah ikene yinetni, nah ku pariye sumuhnene ntew-nehkernene warukma ay nuwaku kihehapriktak, nah wewpari abetiw ntewnehkernene lalamp akekri kehka karukri wahano. ² Nah hiyak ku samah yihiyakemni ayge. Kibeyne, nah hiyak ku samah yis mpiksaw kannipwiye ndahan. Nah hiyak ku samah yis dehewnene abetnewa mbeyne. Nah hiyak ku samah yis ka amapa hiyeg taraksapye giwnkis. Nah hiyakni ku yis hikek nerras hiyeg ku pariye ikewnepwi ke wotbe ignes Uhokri giwatnipwibe baki igkis giwntakwatma Uhokri. Yis apuriw ku samah gihiyakemnikis. Yis hiyekeprikis ku igkis he wasaymapyenen. ³ Hawwata yis dehewnene abet mbeyne. Yis amapa madikte ini mbeyne kabayhti-wa ndahan. Yis ka ehwa nikak. ⁴ Henneme nah akkite yit pahat yihiyakemni ku pariye nah siguh. Yis ka batek nukakhu kema pitatyema. ⁵ Kiyemnahnbay amin ku samah minikwak yis batek nukakhu kiyesrad yis haw-

wata batekak pawtak kiyesrad. Hiyakse yis kuri, yis tuguhkise yibetki nukakhu yis tuguhkise yibetki pawtak. Wagesnabay yihiyakemni akiw. Kehnbabay hawwata ku samah pitatye nah utipyi. Ku yis ka wages yihiyakemni, nikwe yis ka ayipwihwa akiw. In ke wotbe nah ayta nah wiwhpiyebe pahow lalamp akekri ariwntak guwetri.

⁶ Henneme pahat yihiyakemni ayge ku pariye tuguh hehpekwiye ke ndahanbe. Yis ka batek akak nerras “nikolayenepwi” gihiyakemnikis ku pariye nah kawnata batek nikak. ⁷ Yis ku pariye katayebnenepwi, ataybi-swanabay arit ku pariye Uhokri Gitip awna ta gitkis nuhiyegapu. Ku pahapwi ka isaksaw arit wapitye gihiyakemni, nikwe nah ikí gawaygyi adahan ig ax guwntak no ah ku pariye keh hiyeg aymuhwa adahan apanenekwa, no ku pariye tabirnano amadga Uhokri giwasra.”

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna nuthu.

Esmirnayenepwi Hiyepne Mbeyne Henneme Ka Sam

⁸ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna nuthu akiw. Giwn: —Awahkisnaba pahak kagta hawwata gimin ner inetitkeknegidahankis nuhiyegapu ayhté apit paytwempu Esmirna. Tamaknaba yuwit ku pariye nah akki pit kuri.

“Nah ikene yinetni, nah ku pariye akapuska nahwata amaksemni, nah ku pariye miyatinene henneme kuri nah aymuhwa akiw. ⁹ Nah hiyak ku samah yis hiyepne mbeyne. Nah hiyak ku samah yis madiptapye henneme nuthume yis igisapyenen. Nah hiyak ku samah hiyeg pataha yiw. Nerras hiyeg ikawnamahkis ke wotbe igkis Uhokri gihiyegapube bawa kawa. Bawa igkis wapitye gihiyegapu. ¹⁰ Ka yi muwaka apis abohri ini mbeyne ku pariye me danuh yit. Yaytak sarayhkiskanek agikut parakseket gapit wapitye gikiparadkis adahan yihikekten. Hennewatbaki ig keh. Kaayhsima haw-kri yis hiyá mbeynenek. Hiyawa yis miyarap henneme ka sam. Kamaxwanabay ta nupitit kabayhtiwa. Ku yis keh henne, nikwe nah katiwnihyi akak ini iyuwiti ku pariye keh yis aymuhwa adahan apanenekwa. ¹¹ Yis ku pariye katayebnenepwi, atabiswanabay arit ku pariye Uhokri Gitip awna ta gitkis nuhiyegapu. Ku pahapwi ka isaksaw arit wapitye gihiyakemni, nikwe ig ka miyá akak miyaka apeynipye akiw.”

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna nuthu.

Gitkis Pérgamuyenepwi Ka Sam Wis Mahayakemnihwa

¹² Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna nuthu akiw. Giwn: —Awahkisnaba pahak kagta hawwata gimin ner inetitkeknegidahankis nuhiyegapu ayhté apit paytwempu Pérgamu. Tamaknaba yuwit ku pariye nah akki pit kuri.

“Nah ikene yinetni, nah ku pariye kadahannene nu-ponyaga pebkaknawo guyaw. ¹³ Nah hiyakni ku yis msakwa ku kiney Satanás kumadukene. Kibeyne, nah hiyakni ku yis kamaxwa ta nupitit kabayhtiwa. Yis ka isahkis yikamaxwan nupititak. Hiyawa kiyapwiye Antipas ku pariye kabipwiye kinetihwa numinhu hiyawa ig umehpika ayge yibet ku kiney Satanás msakwa, hen-

neme yis ka isahkis yikamaxwan nupititak. ¹⁴ Henneme aynessa yihiyakemni ayge ku pariye nah siguh. Yaytak ayge wewne akak Balawh gihiyakemni. Iggis kehnes hiyeg patahwa ku samah minikwak ig Balawh kannuh Balaki adahan igme Balaki patahpasa nuhiyegapu judeyenepwi. Iignes patahwa ku samah igkis ax im kakanhawka ta arit ahehpakti batakkarad, igkis mahayakemnihwa. ¹⁵ Hawwata akiw yis amapa giwnkis nerras hiyeg ku pariye wewnes akak "nikolayenepwi" gihiyakemnikis. ¹⁶ Wagesnabay yihiyakemni. Miniwpinabay ariw inere hiyakemniki. Ku yis ka wages yihiyakemni, nah ayta yit kibentenwa. Nah pisenwa gihawkan kis nerras hiyeg akak nuponyaga ku pariye pes nubiaptak. ¹⁷ Yis ku pariye katayebnenepwi, ataybiswanabay arit ku pariye Uhokri Gitip awna ta gitkis nuhiyegapu. Ku pahapwi ka isaksaw arit wapitye gihiyakemni, nikwe nah ikí git no axka kewyo "mana" ku pariye hiyeg amadgayapu inin kane hiyap. Hawwata nah ikí git pahow tip sey no adahan arekhetni ku nah batek gikak. Amadga no tip tamak giw nukune ku pariye yuma pahapwinama hiyeg ahiyekten. Iggnewa ner ku pariye gudarihpitni ignewa hiyak."

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna nuthu.

Tiyatirayenepwi Kinikiswa Ta Gut Ihamru

¹⁸ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna nuthu akiw. Giwn: —Awahkisnaba pahak kagta gimin ner inetitkekne gidahankis nuhiyegapu ayhté apit paytwempu Tiyatira. Tamaknaba yuwit ku pariye nah akki pit kuri.

"Nah ikene yinetni, nah Uhokri gikamkayh, nah ku pariye nuwtyak kewa tiket akadweybe, nukugku huwiye ke kuriwrabe. ¹⁹ Nah hiyak ku samah yihiyakemni ayge. Kibeyne, yis amnihekne pawtak. Yis kamaxwene ta nupitit kabayhtiwa. Yis kabipwiye kannipwi ndahan. Yis dehewnene abetnewa mbeyne. Yis pi kannipwite ndahan mpiy ariw pitatyé. ²⁰ Henneme nah akkite yit pahat yihiyakemni ayge ku pariye nah siguh. Yaytak amapa guhiyakemni no tino Jezabew ku pariye ikawparu ke wotbe eg Uhokri gawnepebe. Eg kinis nuhiyegapu kaayhsima. Eg awna: 'Ka sam yis mahayakemnihwa. Ka sam yis ax im kakanhawka arit ahehpakti batakkarad.' ²¹ Nah kuwis kiyabowka hawkri gudahan adahan eg miniwpiyo ariw ini gumahyakemni henneme eg ka miniwkere niw. ²² Kuri nikwe nah haritaseprute amadgat guwetri akak karayt. Nikwe eg ka mahayakemnihwa ayge akiw henneme eg hiyá mbeyne kaayhsima. Nerrasme ku pariye patehwenepwi gukak nah kehgikis hawwata. Ku igkis ka miniw ariw ini gipathawnikis gukak, nah hiyapkis kaayhsima mbeyne gitkisnek nipatra. ²³ Hawwata akiw nah umahape nerras ku pariye kene gukamkayupwibe ku pariye amepene-pwi guhiyakemni. Ayge nikwe madikte Jesus gihiyegapu hiyakun ku nahnawa hiyak ku pariye apit hiyeg giyaknikis ku pariye abet gihiyakemnikis. Ku pariye hiyeg keh mbayka, mbaykanewa nah ikí gitkis. ²⁴ Yisme yaytak ayge paytwempu Tiyatira yis ka amapa ini guhiyakemni ku pariye mbeyepyenen. Yis ka timepkere inkni yuwit ku pariye igkis kanum "hiyakemniyepwi gi-

netnikis" bawa in Satanás ginetni. Kibeyne, Inenewa nayapni yit ²⁵ adahan yis msakwa akak ini yihiyakemni ku pariye kibeyne juktah ku aysaw nah diyuhnek. ²⁶ Ku pahapwi ka isaksaw arit wapitye gihiyakemni, ku ig gidukwenewa kehne nubetki juktah danuh gimaksemni, nikwe nah ikí kumadukaki git adahan ig kumadukene madikte hiyegipiyenepwi. ²⁷ Ig kumadukigki-snek akak gasuga sipari hawwata ku samah muttuhputne kumaduka gipigpu akak ah. Ig kadahan gannunek adahan ig pisenwa gikakkis hiyeg hawwata ku samah batekereputne begbete gibatkan ku pariye mbeyepyenen. ²⁸ Hennewa, nah ikí inwata gannu ku pariye nighu iké ta nupitit. Hawwata akiw nah ikí git gikiythani hawwata ke warukma kibeywekempiyebe. ²⁹ Yis ku pariye katayebnenepwi, ataybiswanabay arit ku pariye Uhokri Gitip awna ta gitkis nuhiyegapu."

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna nuthu.

Sardisyenepwi Gihiyakemnikis Miyarapye Giw Uhokri

3 Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna nuthu akiw. Giwn:

—Awahkisnaba pahak kagta gimin ner inetitkekne gidahankis nuhiyegapu ayhté apit paytwempu Sardis. Tamaknaba yuwit ku pariye nah akki pit kuri.

"Nah ikene yinetni, nah ku pariye kadahannene Uhokri Gitip mmanawa nah kadahan ini ntewnehkernene akebyi abukri ku pariye arakak gidahan Uhokri Gitip, nah kadahan ntewnehkernene akebyi warukma. Nah hiyak ku samah yihiyakemni ayge. Nah hiyakni ku yis ikakka ku yis dehetniyepwi bawa yihiyakemni miyapwiye giw Uhokri. ² Kannikasanabay yihiyakemni. Ka ba yi miniwbetaw ariw ini yihiyakemni kibeyne giwntak Uhokri ku pariye aytentene yimun in ke wotbe in me miyapbemet. Wagahkisnabay ini yihiyakemni. Mmanawa nah uti yihiyakemni ka apigkutaprikma ku samah nuwohkiga gimawkan. ³ Kiyemnahabay amin ini hiyakemniki ku pariye yis kuwis kannuh, ku pariye kuwisnene ekkepka yit. Ka ba yi isahkiswa niw. Wagahkisnabay ini yihiyakemni. Ku yis ka kannikasa yihiyakemni, nah ayta pisenwa yikak pahaye adahan ke pahapwi amepyebe ig danuh git hiyeg ku kapim ig ka wahapnigma. Yis ka hiyak ku kabet nah danuh. ⁴ Henneme ayge yibet yis paytwempuyenepwi Sardis, yaytak ka pataha gikawihnikis. Nikwe aysawnemenek igkis wew nukakhunek, kasimsapuwape akak gikawihnikis seyne. Mmanawa igkis kis wew nukakhu. ⁵ Ku pahapwi ka isaksaw arit wapitye gihiyakemni, nikwe ig kawihnek ini simis seyne. Nah ka man giw amadgatak ini kagta ku pariye keh hiyeg aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Kawa. Ayhté gipetun Nighu gipetunkis ahj nah keh temwe gidahan ku ig nuhiyega. ⁶ Yis ku pariye katayebnenepwi, ataybiswanabay arit ku pariye Uhokri Gitip awna ta gitkis nuhiyegapu."

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna nuthu.

Iwetrit Woka Gidahankis Filadéwfiyenepwi

⁷ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna nuthu akiw. Giwn:

—Awahkisnaba pahak kagta gimin ner inetitkeke gidahankis nuhiyegapu ayhté apit paytwempu Filadéwfiya. Tamaknaba yuwit ku pariye nah akki pit kuri. “Nah ikene yinetni, nah ku pariye barewpitye igyerwatnene. Nah sumuh kiyapwiye Davi girakra mmanawa nah kumaduka madikte iwetrit hawwata ku samah minikwak ig kumaduka madikte giwetri. Ku nah woka pahayku iwetrit, yuma hiyeg hiyá asabukak. Ku nah sabuk pahayku iwetrit, yuma hiyeg hiyá awokak. ⁸ Nah hiyak ku samah yihiyakemni ayge. Kibeyne, yis kadhahan yawaygyi aynessa. Yis ihpene nuwnhu. Yis ka isahkiswa nuwuhu. Inneki keh nah woka kibeyne iwetrit yidahan. Yuma hiyeg hiyá asabukak yiw. ⁹ Satanás gihiyegapu ayge ikawnamah ke wotbe igkis Uhokri gihiyegapube, bawa giwasemnikis. Igkis kapetunsay. Ka sam. Aysawnemenek nah kehgikis igkis ayta paberetusa w ta yitiput adahan igkis kiyathay. Nah kehgikis igkis hiyakni ku nah batek yikak. ¹⁰ Kibeyne, yis ihpene nuwnhu yis dehewnene abetnawa mbejne ku samah nah kuwis ayá yit. Inneki keh nah mpithay ariw ini mbeyepye hawkri ku pariye nemnikumpiye ta gitkis madikte hiyeg ku pariye msekwenepwi amadga wayk adahan gihikektenkis. ¹¹ Nah ka ayipwihwa adahan nah danuh. Msakwanabay akak ini yihiyakemni kibeyne juktah ku aysaw nah danuhnek kahadbe yuma pahapwinama hiyeg hiyá asamanak adahan yimaptenten ariw yitiwni ku pariye nah ikí yitnek. ¹² Ku pahapwi ka isaksaw arit wapitye gihiyakemni, nikwe nah keh ig humaw kewa wakapbe adahan nuwohkiga gipin. Ku samah wakap ka pesti paytrikutak hawwata ig ka pesti ayteke gihumwatak Uhokri. Nah tamakri gibektey giwaprik nuwohkiga kahadbe ig hiyakan ku ig gidahanwa Uhokri. Hawwata nah tamakri gibektey niwaprik ini paytwempu gidahan Uhokri kahadbe ig hiyakan ku ig Uhokri gimunya. Ini paytwempu in nukune Jerusalém ku pariye muhuknek ayta inugiktak giwntak nuwohkiga. Hawwata akiw nah tamakri gibektey nuwaprik nukunewa. ¹³ Yis ku pariye katayebnepwi, ataybiswanabay arit ku pariye Uhokri Gitip awna ta gitkis nuhiyegapu.”

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna nuthu.

Lawdiséyenepwi Awna Ku Igkis Uhokriyanpu Bawa Igkis Ka Wew Gikak Uhokri

¹⁴ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna nuthu akiw. Giwn:

—Awahkisnaba pahak kagta gimin ner inetitkeke gidahankis nuhiyegapu ayhté apit paytwempu Lawdiséya. Tamaknaba yuwit ku pariye nah akki pit kuri.

“Nah ikene yinetni, nah ku pariye kanumka “Ameh” mmanawa nahnewa igyerwa inetitkeke gidahan Uhokri. Nah awna yuwit ku pariye inyerwatnene. Nah atiwekkeke madikte ku pariye humewne giwntak Uhokri.

¹⁵ Nah hiyak ku samah yihiyakemni ayge. Yis awna ku yis nuhiyegapu bawa yis ka wew nukakhu. Inneki keh yis kewa higapkabe ku pariye awehwenpiyebe ka maguw nuthu. Yihiyakemni ke wotbe in ka awahadma iné in ka kisepehema. Waké yis ka kisepyi nuwuhu waké yis wewne nukakhu, in kabaykam. Hawwata akiw waké yis

kisepyi nuwuhu waké yis ka awna ku yis nuhiyegapu in hawwatakam kabaykam nuthu. Kiskama yis ka awna ku yis nuhiyegapu mmanawa yis ka wew nukakhu.

¹⁶ Nikwe yis kewa higapkabe ku pariye awehwenpiyebe hennen nuthu. Yis awna ku yis nuhiyegapu bawa yis ka wew nukakhu. Inneki keh nah tukuhepey ke pahapwibe ku pariye ba gibetki higá un kisepye, ig sabuh un ta gibiygikut, in awehwenpiye hennen, ig asenpin ig tupeswin gibiygiktak. ¹⁷ Mmanawa yis awna: ‘Wixwiy igisapye akak hiyakemniki. Wixwiy ka muwaka ariknawnama akiw. Yuma muwekne wotwiy.’ Ka ba yis hiyá ku kaayhsima muwekne yit akiw? Ay abet yihiyakemni yis madiptapye, yis makawihnapey, yis motapye abet yihiyakemni. ¹⁸ Kuri nah ikí hiyakemniki yit. Mpiksaw nabay aharit nuhiyakemni ke wotbe yis isimne karukri wahanobe nuthu. Mmanawa nuhiyakemni in inyerwatnene ke karukri wahanobe ku pariye kuwis mpiyasaka ariwtrik tiket. Ku yis keh henne, nikwe yis humaw igisapye abet yihiyakemni. Nuhiyakemni yuma patahwaki nibet. Ku yis kawihminaw akak ini nuhiyakemni, in ke wotbe yis isimne yisimsa seyne nuthu adahan yikawihni kahadbe yis ka hiyapka makawihanama kahadbe yis ka maraka yipit. Nikwe mpiksaw nabay aharit nuhiyakemni ke wotbe yis isimne yiwtyak apey nuthu adahan yis tigiswataw kahadbe yihiyakemni ka mananama akiw. ¹⁹ Nuhiyegapu, waké nah ka batek yikakbe, nah ka himahyikam henne, nah ka bukihkam yitaraksan yiw. Numawkan yis mpiksaw wages yihiyakemni. ²⁰ Kuri nah ke tabirnebe anumeku lappot abet yihiyakemni, nah ke pahapwi hiyegbe tetesnenebe. Ku pahapwi timá nuwnhu, ku ig woka gilappota ndahan, nikwe nah parak atere git. Nah darihwak gikak atere, nah ke wotbe nah ax gikak igme ax nukakhu. Hennewatbaki nah keh. ²¹ Ku ig ka isaksaw arit wapitye gihiyakemni, nah ikí giwetri adahan ig bat ay nuhumwa amadga nepwi kiyatyó adahan ig kumadukene payak nukakhu. Mmanawa nah hawwata nah ka isaksawti arit wapitye gihiyakemni, nikwe nah bat kuri ay gihumwa Nighu amadga gepwi kiyatyó nah kumadukene payak gikak. ²² Yis ku pariye katayebnepwi, ataybiswanabay arit ku pariye Uhokri Gitip awna ta gitkis nuhiyegapu.”

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna nuthu.

Uhokri Kaayhsima Gikiythani Ayhté Inugik

Ez 1.26; Dan 7.9

4 Ayteke ariwnteke ini nah sarayh nupegyi, nah hiyá pahayku ahin wok ayhté inugik. Nah timá pahá ikupimnat akiw ini ku pariye awna nuthu pitatye akak nihawna ke arigbe tohompetbe. In awna nuthu: —Ba ayta wagah atan inut adahan nah akki pit ku pariye danuhnek aysawnemenek.

² Aynewa nah kawihpika gapit Uhokri Gitip. Ayge inugik nah hiyá pahow epti kiyatyó. Pahapwi hiyeg bat ayge gumadga.

³ Gihipak ke tipbe bukabkawahpu tigigihwapu, ke no tipbe huwiynepyobe kewyo “diyamanti”, hawwata in ke no tipbe durunepyobe kewyo “sardônyu”. Ayge aranwa

gepwi pahá tuwesegu kawentúwe ayewehe ganwew, in ayewehe ke butteybe ke no tipbe kewyo “esmerawda”.

⁴ Nah hiyá nawenéwa epti kiyatyo ayge aranwa gepwi, pina madikwa akak paxnika arawna (24) akebyi. Ayge piyana madikwa kiyapwiyegben akak paxnika gawnakis (24) gikebyikis igkis batebdebdih ayge amadga no eptipiyene. Igkis kasimsapuwape akak simis seyne. Hawwata iyuwti kehka akak karukri wahano ay gitewhakis.

⁵ Ayge kaayhsima ugugune, diridriye, kimanka pes ariwntak eggu Uhokri gepwi. Ayge ntewnehker abukri hamawape ayge apetun gepwi. Innebaki arakak gidahan Uhokri Gitip.

⁶ Ayge gipetun Uhokri gepwi in kahayak ke parawho kwabe huwewehe ke butteybe. Ayge kennesa aranwa gepwi paxnika gikebyikis hiyeg dehetniyepwi. Gihepkakis kowtyakborape. Giduhyamadgakis hawwata kowtyakborape.

⁷ Ig ner pitatye hiyeg dehetniye ghipak kewa pahapwi kawokwinebe ghipakbe. Apeynipyé hiyeg dehetniye ghipak kewa pahapu pakbe gukamkayhbe ghipakbe. Gimamnamkis gihepka kewa pahapwi awaygbe gihepkabe. Gipaxnikankis ghipak kewa pahapu apaknabe amerempiyobe ghipakbe.

⁸ Mpuse hiyeg dehetniyepwi igkis kahanpiyekwiye puguhkuna akebyi gihanpikis. Gihanpikis kowtyakborape pebkakte.

Uhokri Kabayhaka Ayhté Inugik

Apok 5.9, 7.9, 11.16, 14.2, 15.3, 19.1

Igkis ka matiswati pak apat takunipti. Igkis pekne git ner ku pariye betnene amadga gepwi. Igkis awninekwa:

—Kiyapwiye Uhokri detye. Pis barewpitye, barewpitye, barewpitye. Pis ay minikwak. Piswa ay kuri. Piswa nemnikumpiye.

⁹ Hennawatbaki in ku samah igkis hiyeg dehetniyepwi aygnenepwi igkis kiyatha Uhokri ku pariye betnene amadga gepwi ku pariye dehetniye adahan apanekwa. Igkis pak apat adahan kabayhig. Igkis awna:

—Kibeyne, Kiyapwiye. Pis kapikiythanisima. Pis kapabayisima. Usuh kabayhap adahan apanekwa.

Pase igkis kabayhig henne, ¹⁰ nerras kiyapwiyegben piyananene madikwa akak paxnika gawnakis (24) igkis paberetusaw gipetunat ner ku pariye betnene amadga gepwi ner ku pariye dehetniye adahan apanekwa, igkis kabayhig atere. Igkis wiwhnekwiyes giyuwkis gitewhatakkis, igkis akkin ta gipetunat. Igkis awna:

¹¹ —Pis Ukipara Uwohkiga, pisnewa kapikiythanisima. Pisnewa kapabayisima. Pisnewa kapidatnisima. Mmanawa pis keh madikte humaw, madikte arikna, madikte hiyeg. Igkis humaw mmanawa hennewa pibetki. Hawwata igkis ay mmanawa hennewa pibetki.

Kagta Tagegbihka Makakasaki

5 Ayteke nah sarayh nupegyi nah hiyá pahak kagta tagegbihka ay giwaku kihehapriktak ner ku pariye

betnene amadga gepwi. In kagta annaka pebkak. In makakasaki ntewnehkerput.

² Hawwata nah hiyá ayge pahapwi ahj detye. Ig awna akak madikte gawaygyi. Giwn:

—Pariye hiyeg kis adahan hakuh ini makakasaki ayteke? Pariye hiyeg kis adahan woka ini kagta?

³ Henneme yuma pahapwinama utipka iné ayhté inugik iné ay amadga inin iné abet hiyeg miyarapye ayhté anapi wayk. Yuma pahapwinama utipka ku pariye kis adahan woka ini kagta adahan ig ipegbihin.

⁴ Nah hiyapni henne, nah biyuk nukan nah suka nukantak kaayhsima mmanawa yuma pahapwinama utipka ku pariye kis adahan woka ini kagta adahan ig ipegbihin.

⁵ Ayteke pahapwi gaytakkis nerras kiyapwiyegben awna nuthu. Giwn:

—Ka muwaka tih. Sarayh pipegyi ta gimkat ner judeyeneppi gikiparakis ku pariye kumaduka hawwata ke amekene Davibe. Ig kagidatnisima kewa pahapwi kawokwinebe. Kibeyne, ig kuwis mategbete gihawkan wapitye, iggi kis adahan ig woka ini kagta.

Jesus Kewa Pahapwi Muttuhanbe Ku Pariye Kuwis Umehpikanbe Gidukwenaprikkis Hiyeg

⁶ Nah timapni henne, nah sarayh nupegyi, nah hiyá pahapwi tabir ay gipetun Uhokri gepwi. Nerras paxniknene hiyeg dehetniyepwi gikakkis nerras kiyapwiyegben igkis kiyaran ganwa. Ig ner pahapwi ig ghipak kewa pahapwi muttuhyanbe ku pariye kuwis umehpikanbe henneme kuwis ig ipeg akiw. Ig kadahan ntewnehker akebyi gituw. Innebaki arakak adahan ku samah Gitip kaayhsima gidatni. Hawwata ig kadahan ntewnehker akebyi giwtyak. Innebaki arakak adahan ku samah Gitip muwwapu apuriw hawkri yuma ariknawna ayemwene gapit.

⁷ Ig ner kene muttuhyanbe ig danukwa kennesa atere git ner ku pariye betnene amadga gepwi. Ig iwé ini kagta giwakitak kihehaptak.

⁸ Ig iwepni, nerras paxniknene hiyeg dehetniyepwi gikakkis nerras kiyapwiyegben piyananene madikwa akak paxnika gawnakis (24) igkis tuguhkiswa mabuw ta gipetunat ner kene muttuhyanbe. Igkis kadahannekwiye garignikis hebbek akak pahamku tas kehka karukri wahano in kipun akak imihgi. Innebaki imihgi in arakak adahan Uhokri gihiyegapu gipigyepkawnikis.

Jesus Kis Adahan Kahayaksa Ku Pariye Nemnikumpiye

⁹ Ayge igkis peknes nukune apat ta git ner ku pariye kene muttuhyanbe. Giwnkis:

—Kibeyne Kiyapwiye, pisnewa kis adahan iwene ini kagta. Pisnewa kis adahan hakuhne ini makakasaki. Mmanawa pis umahkiswe gidukwenaprikkis madikte hiyeg. Abetimpi ini pimiremni pis katiwnih akak pimig adahan hiyeg humaw Uhokri gidahan. Pis katiwnih gidahankis hiyeg ariwntak madikte pakebyeknepwi akak madikte nawenéwa giwnkis. Pis katiwnih gidahankis hiyeg ariwntak madikte hiyegipiyenepwi amadgatak

madikte waxri. ¹⁰ Kibeyne, pis keh igkis kawih pikumadukan. Pis wageswigkis Uhokri gimuwpegapu adahan igkis danukwa kennesa git Uhokri takunipti adahan kehne gibetki. Pis keh igkis kumaduka amadga wayk. Hennewatbaki igkis pak.

Jesus Kabayhaka Gapitkis Madikte Inugikyenepwi Gapitkis Madikte Amedgenepwi Inin

¹¹ Ayteke nah sarayh nupegyi akiw. Amun ini nah timá kaayhsima ahj. Igkis tabirbet ganwa Uhokri ku pariye betnene amadga gepwi kiyatyo, ganwakis nerras paxniknene hiyeg dehetniyepwi, ganwakis nerras kiyapwiyegben. Igkis kaayhsima mil gikebyikis. Ka ik adahan pukupigkis.

¹² Igkis peknes akak madikte giwakemnikis. Giwnkis: —Kibeyne gidahan Muttuhyan. Ig umahkiswe gidukwenaprikkis madikte hiyeg. Ignewa kagidatnisima, ignewa igisye, ignewa kagihiyakemnisima, ignewa kagannusima, ignewa kagikiythanisima, ignewa kagamuwysisima, ignewa kagabayisima.

¹³ Ayteke nah timá madikte hiyeg ayhté inugik, madikte hiyeg ay amadga inin, madikte hiyeg ayhté anapi wayk, madikte hiyeg ayhté parawhokwa, madikte hiyeg muwwapu amadga hawkri, igkis peknes apat. Giwnkis:

—Kibeyne gidahan Uhokri ku pariye betnene amadga gepwi kiyatyo. Kibeyne gidahan Muttuhyan hawwata. Kibeyne gidahankis adahan apanenekwa apanenekwa. Igkis kagabaykissima, kagikiythanikissima, kagawaygyikissima, ka gidatnikissima adahan apanenekwa apanenekwa.

¹⁴ Nerrasme paxniknene hiyeg dehetniyepwi igkisme kaytwin:

—Ameh. Ameh. Hennewa igkis.

Nerrasme kiyapwiyegben igkis tuguhkiswa mabuw igkis kabayhigkis hawwata akiw.

Kagta Tegegbihka Akki Ku Pariye Nemnikumpiye Aysawnememek

6 Ayteke nah sarayh nupegyi, nah hiyá ner ku pariye kene pahapwi muttuhyanbe ig hakuhe pahak makakasaki. Ayge nah timá pahapwi gaytakkis nerras paxniknene hiyeg dehetniyepwi ig awna akak gihawna ke diridriyebé. Giwn:

—Ba ayta.

Kaway Seyne Arakak Gidahan Pahapwi Nemnikumpiye Ku Pariye Ikawpari Ku Ignewa Cristo

2 Tess 2.3; 1 Jo 2.18; Apok 13.1, 17.7

² Nah sarayh nupegyi, nah hiyá ayge pahapwi kaway seyne. Pahapwi hiyeg bat ayge giduhyamadga kaway. Ig hiyuw akak gimedra. Ig ikaka git gisuwpren adahan arekhetni ku samah ig matekepye madikte hiyeg. Ig atak muwwapu adahan ig mategbetepye hiyeg gihawwankis. Ayge ig matekeprikis.

Kaway Duruweh Arakak Adahan Kerka Nemnikumpiye

³ Ayteke ig kene pahapwi muttuhyanbe ig hakuhe apek makakasaki. Ayge nah timá apeyniye hiyeg dehetniye awna. Giwn:

—Ba ayta.

⁴ Ayteke nikwe pahapwiwa kaway pes akiw. Ig hawwata atak muwwapu. Ig duruweh. Pahapwi hiyeg bat ayge giduhyamadga kaway. Ig ikaka git gidatni adahan ig pisenwepye akak pasamraki amadgatak inin. Ig ner keh hiyeg umehegbet pawtak. Ig ikaka git pahamku giponyaga nopsadnano.

Kaway Puiye Arakak Adahan Mihetniki Nemnikumpiye

⁵ Ayteke ig kene pahapwi muttuhyanbe ig hakuhe amamnabun makakasaki. Ayge nah timá amamnampiye hiyeg dehetniye awna. Giwn:

—Ba ayta.

Nah sarayh nupegyi, nah hiyá ayge pahapwi kaway puiye. Pahapwi hiyeg bat ayge giduhyamadga kaway. Ig kahentenwok akak balans.

⁶ Ayteke nah timá pahá ikupimnat. Ke nuthube in pes gibettakkis nerras paxniknene hiyeg dehetniyepwi. In awna:

—Pahowwa ahehtet fahhin adahan pahay hawkri anipwit atiwni. Hawwata mpanmowa ahehtet kuwak adahan pahay hawkri annipwit atiwni. Henneme diluy akak win adukwenewa atiwni.

Kaway Wasewnepye Arakak Adahan Miyaka Nemnikumpiye

⁷ Ayteke ig kene pahapwi muttuhyanbe ig hakuhe apaxnikan makakasaki. Ayge nah timá apaxnikapye hiyeg dehetniye awna. Giwn:

—Ba ayta.

⁸ Nah sarayh nupegyi, nah hiyá ayge pahapwi kaway wasewnepye. Pahapwi hiyeg bat ayge giduhyamadga kaway. Ig kewye “Miyaka”. Pahapwi makeke gihapu butte. Ignebaki arakak adahan miyarapye giwetriki. Ikaka gitkis gawaygyikis adahan igkis umahkisnes abusku hawkri ntusi hiyeg akak kerka, akak matipwa, akak karayt, akak axtig.

Uhokri Gihiyegapu Umehpikanek Gipatra Uhokri

⁹ Ayteke ig kene pahapwi muttuhyanbe ig hakuhe apahokni makakasaki. Ayge nah hiyá pahá kakanhewket. Ayge apetun ini kakanhewket nah hiyá hiyeg ku pariye umehpika apatra ku samah igkis ekkenes Uhokri giwn, apatra ku samah igkis kabipwiyes adahan igkis kinetihwa gimin Kiyapwiye Jesus.

¹⁰ Igkis hiyeg awna ta git Uhokri akak madikte giwakemnikis. Giwnkis:

—Kiyapwiye, pisnewa igyerwa Ukipara. Pisnewa barewpitye. Aysaw ayipwi adahan pis diyuhkis umighu ta gitkis nerras hiyeg amedgenepwi hawkri ku pariye wowmeptenpu?

Hennawatbaki igkis hiyeg awna.

¹¹ Ayteke mpuse ikaka gitkis gisimsakis seyne. Ayteke pahapwi kaytwa giwnkis:

—Kiyaknihwanabay adahan aynessa hawkri akiw adahan ku aysaw yikebyi gibukpig Uhokri nawenépwi akiw buttitye akiw igkis umehpikanek hawwata ke yisbe. Mmanawa gihawkanaprikkis kabá danuh adahan igkis hawwata umehpika ku samah Uhokri ikiswanaw gidahankis.

Uhokri Katiwnisanek Gitaraksankis Gitkis Hiyeg Amedgenepwi Inin

¹² Ayteke nah hiyá ig kene pahapwi muttuhyanbe ig hakuhe apugmunagbun makakasaki. Aynewa wayk segke akak nihawna. Apim ini kamuw msanpip, in wageswe pohe ke kamisbe kehka akak sak puhiye. Kayg wageswe duruweh ke migatbe.

¹³ Madikte warukma amadga en tuguhe ta waygboit ke ah ariwbe amayuy sessehpika apit mayg kihhawniye.

¹⁴ En mehwe ke wotbe in minaminepka ke kagtabe tagegbihkabe. Madikte waxri imuwadnene akak madikte kewgihri in highwe adukwantak.

¹⁵ Apim ini madikte ikiparat amedgenepwi inin gikak-kis madikte kumadukanepwi, madikte suwta gikiparakis, madikte hiyeg igisapye, madikte hiyeg detyepwi, madikte nawenépwi hiyeg ku pariye bukitwiyepwi, gikakkis hiyeg ku pariye kane bukitwiyepwima igkis madikte ayemwe agiku nopsad miyokbetapye. Hawwata igkis ayemwe ta anapit tip ayhté apit waxri imuwadnene.

144.000 Hiyeg Tamakka Akak Uhokri Gitamra

⁷ Ayteke ariwnteke ini nah hiyá paxnika gikebyikis ahj tabirbetnene amadga inin. Pahapwi ayge imekapriktak, pahapwime wahamarapriktak, pahapwime tiwgikapriktak, pahapwime upitkiyapriktak. Ayge igkis kamax nerras paxniknene mayg amadgaya inin kahadbe mayg ka mpiya apitiw waxri iné ahakwewma parawhokwa iné apewima ah.

² Ayteke nah hiyá pahapwi ahj akiw ig danuh wahamarapriktak. Ig sumuh gitamra gibekthey Uhokri dehetniye ay giwaku. Ig kabiman akak gihawna ta gitkis nerras paxniknene ahj ku pariye Uhokri iké gidatnikis adahan igkis hiyapkisnes mbeyne arit waxri, arit parawhokwa.

³ Ig awna gitkis:

—Ka yi muwaka hiyapkis mbeyne kurinewatma ta arit waxri, iné ta arit parawhokwa, iné ta arit ah. Wahapnayte usuh tamaknate Uhokri gibukpig akak Uhokri gitamra ta gidepharitkis kahadbe igkis hiyakan ku igkisnewa gidahan Uhokri.

⁴ Ayteke nah ekkepka nuthu ku aysaw akebyi hiyeg tamakka akak Uhokri gitamra adahan gibektheykis. Igkis kibite hiyeg. Igkis pukuhka sah mil gikebyikis gikak-kis paxnika madikwa mil gawnakis gikakkis paxnika mil gawnakis akiw (144.000). Igkis giwntakkis mpuse

hiyegipiyene judeyenepwi. Igkis amepenekwiye Uhokri gitamra adahan gibektheykis.

⁵ Ayge madikawku mil hiyeg akak piyana mil gawnakis gikebyikis (12.000) gaytakkis amekene Judá gihiwhipwi.

Hawwata akiw ayge madikawku mil hiyeg akak piyana mil gawnakis gikebyikis (12.000) gaytakkis amekene Rúbeh gihiwhipwi.

Hawwata akiw ayge madikawku mil hiyeg akak piyana mil gawnakis gikebyikis (12.000) gaytakkis amekene Gadi gihiwhipwi.

⁶ Hawwata akiw ayge madikawku mil hiyeg akak piyana mil gawnakis gikebyikis (12.000) gaytakkis amekene Aser gihiwhipwi.

Hawwata akiw ayge madikawku mil hiyeg akak piyana mil gawnakis gikebyikis (12.000) gaytakkis amekene Naftali gihiwhipwi.

Hawwata akiw ayge madikawku mil hiyeg akak piyana mil gawnakis gikebyikis (12.000) gaytakkis amekene Manassés gihiwhipwi.

⁷ Hawwata akiw ayge madikawku mil hiyeg akak piyana mil gawnakis gikebyikis (12.000) gaytakkis amekene Simawh gihiwhipwi.

Hawwata akiw ayge madikawku mil hiyeg akak piyana mil gawnakis gikebyikis (12.000) gaytakkis amekene Levi gihiwhipwi.

Hawwata akiw ayge madikawku mil hiyeg akak piyana mil gawnakis gikebyikis (12.000) gaytakkis amekene Issakar gihiwhipwi.

⁸ Hawwata akiw ayge madikawku mil hiyeg akak piyana mil gawnakis gikebyikis (12.000) gaytakkis amekene Zebuloh gihiwhipwi.

Hawwata akiw ayge madikawku mil hiyeg akak piyana mil gawnakis gikebyikis (12.000) gaytakkis amekene José gihiwhipwi.

Hawwata akiw ayge madikawku mil hiyeg akak piyana mil gawnakis gikebyikis (12.000) gaytakkis amekene Benjamih gihiwhipwi.

Igkis madikte amepenekwiye Uhokri gitamra adahan gibektheykis.

Uhokri Gihiyegapu Kabayhignek Kabubuk

Apok 4.8, 5.9, 11.16, 14.2, 15.3, 19.1

⁹ Ayteke ariwnteke ini nah sarayh nupegyi, nah hiyá kaayhsima hiyeg kabubuk. Igkis kaneayhsima gikebyikis. Yuma hiyeg hiyá gipukakis. Igkis ariwntak madikte waxri, gaytakkis madikte pakebyekne, gaytakkis madikte hiyegipiyenepwi, giwntakkis madikte hiyeg akak madikte nawenéwa giwnkis. Nah hiyá igkis tabirbet ayge gipetun Uhokri gepwi kiyatyó ayge gipetun ner kene pahapwi muttuhyanbe. Igkis kasimsapuwape akak gikawihnikis seyne. Igkis hiyuwape akak ahamna ke kariktimnabe apan ay giwakukis adahan igkis sassahni gipetunat Uhokri adahan ekkenes gibetkikis gikak.

¹⁰ Igkis awna akak madikte giwakemnikis. Giwnkis:

—Kibeyne. Ignewa Uhokri ku pariye betnene amadga gepwi, ignewa wamnihtenwiw. Hawwata ignewa Muttuhyan wamnihtenwiw.

Hennawatbaki igkis awna.

¹¹ Ayge madikte ahj tabirbet ganwa Uhokri gepwi, ganwakis nerras kiyapwiyegben, ganwakis nerras pa-xniknene hiyeg dehetniyepwi. Apim ini igkis tuguhki-swa mabuw ta gipetunat Uhokri ayge amadga gepwi. Igkis kabayhig atere.

¹² Igkis awna:

—Ameh. Kiyapwiye, pisnewa kapabayisima, pisnewa kapamuwiyisima, pisnewa kapihiyakemnisima, pisnewa kapamnihrasima, pisnewa kapikiythanisima, pisnewa kapidatnisima, pisnewa kapannusima. Kibeyne, pisnewa Uwohkiga adahan apanenekwa apanenekwa. Ameh.

¹³ Ayteke pahapwi gaytakkis nerras kiyapwiyegben ayapun. Giwn:

—Pariyene nerras hiyeg kasimsapuwape seyne? Kitak igkis ayta?

¹⁴ Nahme kaytwa giwn:

—Nah ka hiyak, Kiyapwiye. Piski hiyak. Igme awna nuthu:

—Nerrasneki hiyeg pes abetitak mbeyne kaayhsima mbeyne. Gihiyakemnikis barewbetye awaku ku samah igkis kamaxwa kabayhtiwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus abetnewa ini mbeyne. In ke wotbe igkis sukuhbete gikawihnikis ahakwa Muttuhyan gimig. Inneki keh in gikawihnikis wageswa seyne. ¹⁵ Awaku ini igkis tabirbet ay gipetun Uhokri ayge amedgene gepwi. Igkis kehnekiye gibetki takunipti apanenekwa ay gipineku. Igme ku pariye betnene amadga gepwi, ig apuriwgikis ay gi-mun. ¹⁶ Awetupye igkis matipwa akiw. Awetupye igkis arabyu un akiw. Kamuw ka bukahgikis akiw. Yuma awahka hiyá gibukakis akiw. ¹⁷ Mmanawa ig Muttuhyan ku pariye ay gipetun Uhokri, ig apuriwgikis kewa pahapwi muttuhtputnebe. Ig huwiteprikis ta arimkat un ariwtyak ku pariye keh igkis aymuhwa adahan apanenekwa. Ayge ig Uhokri manotigkis ariw madikte gikantakkis.

Hennawatbaki ig pahapwi awna nuthu.

Madikte Msakwanek Tinwopu Ayhté Inugik

8 Ayteke ig kene pahapwi muttuhyanbe ig hakuhe ini ntewnehkerpye makakasaki. Aynewa madikte msekwe tinwopu ayhté inugik adahan abusku ler.

² Ayteke ariwnteke ini nah hiyá ntewnehker gikebyikis ahj tabirwak ayhté gipetun Uhokri. Ikaka gitkis ntewnehker akebyi garignikis tohomet adahan igkis agigenes adahan kerka.

Jesus Gihiyegapu Gayapnikis Git Uhokri In Humawnek Gitkis

³ Ayteke pahapwi ahj akiw danuh atere. Ig sumuh pahamku imihgi atiy tas kehka karukri wahano. Ig tabir apetun piriyepekewket. Ikaka git kaayhsima iyayrti imihnepye wageska payebitak akak madikte Jesus gihiyegapu gipigyepekawnikis. In ikaka git adahan ig nibuketni ta gipetunat Uhokri amadga ini piriyepekewket

kehka karukri wahano ku pariye aynene apetun Uhokri gepwi. Ayge ig bukehpin.

⁴ Giwakutak ner ahj ini iyayrti imihnepye nisayan wagehe ta gimkanit Uhokri. Ikgisme Jesus gihiyegapu gipigyepekawnikis wagehe payak nikak.

⁵ Pisenwa gibukhan ini iyayrti, ig ahj iwé ini imihgi atiy tas. Ig kipunsin akak tiket ariwntak ini piriyepekewket. Ayteke ig padekwintemkete amadgate wayk. Aynewa diridriye akak kimanka, ugugune, sagkaki kahayak amadga wayk.

Ntewnehker Mbayka Ahawkanaprik Danuhnek

⁶ Ayteke nikwe nerras ntewnehkernene ahj karigni-wokapnepye, igkis ahegbetaw adahan igkis agighe-nes.

Pitatye Mbayka: Waxri Wohe

⁷ Ayteke ner pitatye ahj agighe. Aynewa muwok ti-phawnawa wageska payebitak akak tiket wageska payebitak akak migat in padekwika temkete amadgate wayk. Ayge nikwe kabá abuskuhwa waxri wohe muw-wapu amadga hawkri, hawwata kabá abuskuhwa aha-pwi wohe, hawwata akiw madikte pamatkapiyene apan wohe.

Apeyni Mbayka: Parawhokwa Wageswa Migat

⁸ Ayteke ner gipeynipye ahj agighe. Aynewa arikna ke pahá waxri imuwadminbe in kadawempiye akak tiket in padekwika temkete ahakwate parawhokwa. Ayge nikwe kabá abuskuhwa parawhokwa wageswa migat.

⁹ Apim ini kabá abuskuhwa ahakwayepwi parawhokwa miyarap, hawwata kabá abuskuhwa nawiy mehpi-ka.

Amamnam Mbayka: Un Tipiypi

¹⁰ Ayteke ner gimamnampiye ahj agighe. Aynewa pahá warukma nopsad kadawempiye ke abukribe in tuguhe inugitak. In tuguh ahakwat warik kabá abuskuhwa. Hawwata akiw in tuguh ahakwat un ariwtyak.

¹¹ Ini warukma kanumka "Tipiypa". In keh kabá abuskuhwa un tipiypi. Ayge kaayhsima hiyeg miyarap awaku igkis higap ini un tipiypiye.

Apaxnikan Mbayka: Ariknebdi Amedgene En Huwipwihpika

¹² Ayteke ner gipaxnikapye ahj agighe. Aynewa kabá abuskuhwa kamuw huwipwihpika, kabá abuskuhwa kayg huwipwihpika, kabá abuskuhwa warukma huwipwihpika adahan gibutnikis ka kabutni kiyesradima akiw. Ayge nikwe kabá abuskuhwa puwipaka ka kabutni. Hawwata kabá abuskuhwa mtipka kawnata kabutni.

¹³ Ayteke nah sarayh nupegyi, nah hiyá pahapu apakna amerempi ayhté inugik. Nah timá eg awna akak madikte guwakemni. Guwn:

—Akayih. Akayih. Akayih. Nerras msekwenepwi amadga wayk igkis pi hiyapte mbeyne akiw kuwewane apim ini ku aysaw nerras mpenemnene ahj agigha.

Apahwokni Mbayka: Mbeyepye Akatwa Hiyapkiska Ta Gitkis Hiyeg Gapitkis Kene Tananadbe

9 Ayteke ner gipahwoknipye ahj agighe. Aynewa nah hiyá pahapwi hiyeg ghipak kewa pahá warukmabe ku pariye kuwis tuguh inugiktak ta amadgat wayk. Ikaka git irakri adahan ig awokepten ini miyokwiyad ku pariye yumanene amaksemni.

²Ig ner kene warukmabe woke ini miyokwiyad. Ariwntak ini miyokwiyad pes sariyan mtib ke was wohpiyebe. Ayge nikwe kamuw abutni ka kabutni akiw. Hawkri msanpip awaku ini sariyan.

³Ayteke kaayhsima tananempu pahabunad pes abetitak ini sariyan atan amadgat inin. Ikaka gitkis giwah-rakis kewa akuwbe.

⁴Ayteke pahapwi awna ta gitkis nerras tananempu: —Ka yi muwaka hiyapkis mbeyne arit pamatkapiyene apan, iné arit ahapwi, iné arit nawenépwi amutribidi. Henneme hiyapkisnay mbeyne ta gitkisnen hiyeg, ta gitkis ignesnewa ku pariye yumanene gibekteykis Uhokri gitamra ay gidephakis.

⁵Igkis tananempu ka isaksaka adahan igkis umah hiyeg henneme adahannen igkis hiyapkis mbeyne ta gitkis. Ayge nikwe igkis hiyapkisnes mbeyne gitkis hiyeg adahan pohowku kayg. Igkis hiyapkis gitkis mbeyne kewa akuwbe apuwiyibe akatwabe.

⁶Apim ini pohowku akebyi kayg nerras hiyeg aharitnes miyaka henneme apim ini nikwe igkis ka utí. Igkis umahkiswekere henneme miyaka ka danuh ta gitkis.

⁷Igkis tananad ghipakkis kewa kawaybe ku pariye ahegbetnene adahan kerka. Arikna ke suwprerbe kehka karukri wahano ay gitewhakis adahan arekhetni ku samah igkis matekpeye madikte hiyeg. Gihepkakis kewa awaygbe gihepkakis.

⁸Gisemnikis kiyabwad ke tinobe gusemnube. Gaybukis kewa kawokwinebe gaybu.

⁹Gidukkis awasadukape ke wotbe akakbe siparibe. Gihanpikis gaman kewa kahhosbe amanbe ku samah in kahka gapitkis kaayhsima kaway ku pariye sigisnene ta arimkanit kerka.

¹⁰Gibkis yak ke akuwbe. Ini gibkis in giwahrakis adahan igkis hiyapkisnes mbeyne ta gitkis hiyeg adahan ini pohowkunene kayg.

¹¹Igkis kikipara pahapwi gikiparakis ku pariye kumadukigkis. Igme gikiparakis ig ner ahj ku pariye apuriwne ini miyokwiyad ku pariye yumanene amaksemni. Giw Abadoh giwnaprikkis judeyenepwi. Giw Apoliyoh giwnaprikkis grésiyenepwi. Inakni wownaprikwi “Umehekeputne”.

¹²Ini pitatye mbeyne mpiye. Ayteke ariwnteke ini pi-tenemne mbeyne nemnikumpiye akiw.

Apuguhkunan Mbayka: Suwtat Umah Kaayhsima Hiyegnek

¹³Ayteke ner gipuguhkunpiye ahj agighe. Aynewa nah timá pahá ikupimnat awna ariwntak mpuse nitusi ini piriyepekewket kehka karukri wahano ku pariye ay-nene gipetun Uhokri.

¹⁴In awna ta git ner apuguhkunpiye ahj ku pariye kuhwekwa agigha. In awna:

—Asá isahkis nerras paxniknene ahj mbeyepye ku pariye wanamnape ayhté amun eggu warik nopsadnano Ewfratis.

¹⁵Ayteke nikwe nerras paxniknene ahj isahkiska. Igkis ahegbetape adahanikwa ini ler, adahanikwa ini hawkri, adahanikwa ini kayg, adahanikwa ini kamukri adahan umahkiswiye kabá abuskuhwa hiyeg amedgenepwi inin.

¹⁶Igkis kasuwttapu aduhyamadga kaway. Kaayhsima suwtat aduhyamadga kaway ayge. Nah ekkepka nuthu ku aysaw gikebyikis. Igkis pimapat sah milyoh (200,000,000) gikebyikis.

¹⁷Ayge ig Uhokri hiyapkise nuthu huwewe ku samah ghipakkis nerras kaneayhsima kaway akak nerras suwtat ku pariye betnene giduhyamadgakis. Gidukmadgayakis duruweh ke tiketbe, in hawwata ayewep-tiye ke tipbe kewyo “jasintu”, in hawwata kuwikwiye ke supbe. Nerras kaway gitewkis kewa kawokwinebe gitewbe. Gibiyaptakkis pes tiket akak sariyan akak ini pusukempiye ku pariye bixiwanene arihri.

¹⁸Ini mpenene mbayka, eggu tiket akak ini sariyan ini pusukempiye ku pariye bixiwanene arihri ku pariye pes gibiyaptakkis kaway, in umehe kabá abuskuhwa hiyeg amedgenepwi inin.

¹⁹Mmanawa igkis kaway gidatnikis ay gibiygikkis. Hawwata akiw gibkis dat. In gibkis ke kaybunebe. In katew. Akak ini gibkis atew igkis kaway huwipwihe kaayhsima hiyeg.

Hiyeg Ka Wageskere Gihiyakemnikis

²⁰Nerras hiyeg ku pariye aytentene amadga inin ku pariye kane umahka akak ini mbayka, hiyaksa igkis ka miniw ariw gikehnikis mbayka. Igkis ka miniw ariw gadohetnikis wapitye ariw gadohetnikis ahehpakti batak-karad kehka karukri wahano kuwikwiye, kehka karukri wahano seyno, kehka kuriwra, kehka tip, kehka ah. Henneme ini ahehpakti batak-karad kane hiyap, in kane timap, in kane wew.

²¹Hawwata akiw igkis ka miniw ariw gihiyakemnikis mbeyepye. Igkis gidukweneswa umehnenes hiyeg. Igkis gidukweneswa piyihewnenes akak ihamwi gipeyi. Igkis gidukweneswa mahayakemnihwenenes. Igkis gidukweneswa amepunenes.

Pahat Inetit Ayamkiska Nuthu

10 Ayteke nah hiyá pahapwiwa ahj deteye akiw ig muhuk ayta inugiktak. Ig kasimsapu akak ukuhne. Pahá tuwesegu ay aranwa gitew. Gihepka kaamu-

wyisima ke kamuwbe. Gibagwan kadawe ke tiketbe akadwey.

²Ig sumuh pahak kagta nopsehsa in woknene ay giwaku. Ig danuh atan, ig sibuh gikugku kihehapriktak ta ahakwat parawhokwa. Inme gikugku patuwenapriktak ig sibuh ta apitit waxri.

³Ayteke ig kabiman akak gihawna ke kawokwinebe gibiman ahawna. Pisenwa gibiman ntewnehker akebyi diridriye dirihwa akak nihawna. In awna yuwit.

⁴Pase in diridriye matiswa, nah ahegbetaw adahan nah tamak giwnkis. Henneme nah timá pahá ikupimnat awna nuthu inugiktak. In awna:

—Ayamnite inakni giwnkis ini ntewnehkernene diridriye. Ka ba tamakni amadgat pikagtan.

Nopsehsa Kagta Axkiska Nuthu Adahan Nah Hiyak Kabayhtiwa Ku Pariye Nemnikumpiye

⁵Ayteke ig ner ahj ku pariye nah hiyá tabirnene ahakwepi parawhokwa apit waxri, ig tarak giwak kihehapriktak ta inut.

⁶Ig awna:

—Nah awna kuri giwaprik Uhokri ku pariye dehetniye adahan apanenekwa, ku pariye keh en akak madikte inugikya, ku pariye keh waxri akak madikte amadgaya wayk, ku pariye keh parawhokwa akak madikte ahakwaya un. Nah awna, kuri ahawkanaprik ka ayipwihwa adahan madikte ini biyukka. ⁷Pase igkis ntewnehkerpye ahj agigha, ayge nikwe madikte ku pariye ig Uhokri ikiswanaw adahan ini hawkri in makisup. In ku pariye minikwak hiyeg kotenene hiyakte, kuri metakwa in kahayak ku samah ig ekke ta gitkis gibukpig gawnapepu.

Hennewatbaki ig ahj detye awna.

⁸Ayteke ini pahá ikupimnat ku pariye kuwisnene nah timé awna inugiktak, in awna nuthu akiw. In awna:

—Ataknaba iwí ini kagta ku pariye woknene ay giwaku ner ahj ku pariye tabirnene ahakwa parawhokwa apit waxri.

⁹Nah timapni henne, nah atere git ner ahj. Nah makahpa git ini nopsesnene kagta tagegbihka. Igme kaytwa nuwnhu:

—Ahah. Iwepni. Axnin. Kuwewanek in wageswanek tipiye pitungik. Ka sam. Ay pibiygik in kitere ke ahayakbe anun.

¹⁰Nah timapni henne, nah iwé ini nopsesnene kagta giwakutak. Nah axwin. Hennewa, in kitere nubiygik ke ahayakbe anun. Henneme nah dakerepni, in wageswe kaatipinisima ay ntungik.

¹¹Pisenwa awnaka nuthu:

—Pahaynewata akiw amawka pis kinetihwa amin ku pariye nemnikumpiye ta gitkis kaayhsima hiyegipiyenepwi akak kaayhsima nawenéwa giwnkis, ta gitkis hiyeg msekwenepwi apit kaayhsima waxri, ta gitkis hiyeg gikiparakis kaneayhsima.

Nah Ahehpta Uhokri Gipin Adahan Iwasene Ku Pariye Igyerwa Uhokri Gihiyegapu Ayge

11 Ayteke ikaka nuthu pahat ahehtet ke yakkot akatbe. Ayge nah timá pahapwi awna nuthu:

—Kannikaw. Ahehnaba nupinhu nah Uhokri. Ahehnaba piriyepekewket hawwata. Pukuhnaba aysaw gikebyikis nerras ku pariye nukabayhetnipwi ayge agiku nupinhu nerras ku pariye igyerwa nuhiyegapu. ²Henneme ka muwaka aheh ahigwi aranwa nupinhu. Ka muwaka ahehni mmanawa in ikaka ta gitkis kane Uhokriyanpuma. Igkisme sibuhpte nuwetri paytwempu Jerusalém adahan paxnika madikwa kayg akak piyana arawna (42). ³Apim ini nah awahkis piyana nawnepepu atere, nah ikí gawaygyikis adahan igkis ekkenes nuwnhu. Igkis kasimsapu akak sak kasiwboye adahan arekhetni giwakemnikis akak hiyeg gitaraksankis. Igkis ayge ekkenes nuwnhu abet ini mil hawkri akak pina sah arawna akak puguhkuna madikwa arawna akiw (1.260).

Uhokri Gawnepu Piyana Gikebyikis

Zak 4.3; Mal 4.5

⁴Nerras piyananene gikebyikis Uhokri gawnepu igkis kewa abukribe adahan uguhne hiyeg gihiyakemnikis. Igkis kewa ahbe akatbe kewyo olipeg ku pariye ariy kaneahamawnisima. Igkis ke pisoya lalampbe akekrise ku pariye tabirwak ay gipetun Uhokri ku pariye waxri akipara.

⁵Igkis kaayhsima gannukis. Ku pahapwi hiyeg arewepye ta gitkis, ayge nikwe tiket pes gibiyaptakkis adahan gibukepten ner gipetunyakis. Hennewa, ku pariye arewepye gitkis ig muwaka adahan ig miyá henne.

⁶Igkis gawnepu kadahan gannukis adahan sabuk en kahadbe muwok ka wayk ku samah igkis ekkenete Uhokri ginetni. Hawwata igkis kadahan gannukis adahan wages un humaw migat. Hawwata akiw igkis kadahan gannukis adahan hiyapkis madikte mbeyne ta gitkis hiyeg amedgenepwi inin ku samah gimawkanis.

⁷Ku aysaw igkis pisenwa gakkankis Uhokri ginetni, ayge pahapwi axtig pesnek agikutak ini miyokwiyad ku pariye yumanene amaksemni. Ig atere kerye gikakki-snek. Apim ini ig matekeprikis. Ig umehpigkis.

⁸Ayge nikwe gipitkis haritape apigku ahin ayhté apit ini paytwempu nopsadnene Jerusalém. Inwata paytwempu ku kiney ig gikiparakis deddehpika amin giyakni. Henneme kuri ini paytwempu kanumka Sodoma. In hawwata in kanumka Ejitumnaw. In kanumka henne awaku igkis paytwempuyenepwi ayge kadahanata gihiyakemnikis ke nerras sodomayenepwibe, ke nerras ejituyenepwibe.

⁹Ayteke hiyeg ariwntak madikte waxri, hiyeg gaytakis madikte pakebyekne, hiyeg gaytakkis madikte hiyegipiyenepwi akak madikte nawenéwa giwnkis, igkis madikte hiyá nerras piyananene gawnepu gipitkis haritapnekis apigku ahin. Igkis ipegbet ta gimkanitkis

adahan mpana hawkri akak abusku mmanawa igkis ka isaksa hiyeg apuhgikis.

¹⁰ Ayge nikwe madikte hiyeg amedgenepwi inin igkis hiyapni henne ku samah metakwa ignes miyarap, igkis batek ginaktinkis igkis fetya. Igkis kakanhaw pawtak. Mmanawa igkis gipewkankis nerras piyananene Uho-kri gawnepepu kuwis hiyapkis kaayhsima mbeyne ta gitkis hiyeg amedgenepwi inin.

¹¹ Ayteke ariwnteke ini mpana hawkri akak abusku, ig Uhokri kawihkisnek awnparinene ta gipititkis nerras gawnepepu akiw. Ayge nikwe igkis kannikaw tabir akiw. Nerras hiyeg hiyapni henne, igkis apisasew kaayhsima.

¹² Ayteke igkis piyananene Uhokri gawnepepu timá pahá ikupimnat awna kaahawnasima ta gitkis inugiktak. In awna:

—Wagepinabay ta inut.

Ayteke igkis wagehenek ta inut abet ukuhne ku samah igkis gipetunyakis ipegbet ta gimkatkis.

¹³ Nikwenéwa ayge wayk segke kihhaw. Aynewa pahá payt ariwntak mpuse madikawku payt ay amadga inin in mehpika. Apim ini ntewnehker mil (7.000) gikebyikis hiyeg umehpika abetnewa ini sagkaki. Asemni-pye hiyeg hiyapni henne, igkis apisasew mpiynepepye, igkis kinetihwa gimin Uhokri inugikyene, ku ig Uhokri detye.

¹⁴ Apeynipye mbeyne kuwis mpiya. Kuri amamnam-piye mbeyne ka ayipwihwa adahan in danuh.

Uhokri Gidukwenewa Kabayhaka Ayhté Inugik

Apok 4.8, 5.9, 7.9, 14.2, 15.3, 19.1

¹⁵ Ayteke ntewnehkerpiye ahj agighe. Ayge inugik kaayhsima hiyeg awna akak madikte giwakemnikis. Igkis awna:

—Kuri Ukiparawiy kumadukene amadga wayk gikak gikanyan Cristo. Ig kumadukanek adahan apanenekwa apanenekwa. Kibeyne.

¹⁶ Ayge nerras piyananene madikwa kiyapwiyegben akak paxnika gawnakis (24) ku pariye betnene amadga gepwikis ayge gipetun Uhokri, igkis tuguhkiswa ma-buw adahan igkis gikabayhetni Uhokri.

¹⁷ Igkis awna:

—Kiyapwiye Uhokri, pis Ukipara detye. Pisnewa ay kuri. Piswata minikwak. Usuh kabayhap awaku pis kawih pidatni kuri adahan pis kumadukene hiyeg akak madikte pikiythani. ¹⁸ Nerras kane Uhokriyanpuma igkis dagawnebdí mmanawa metakwa ahawkanaprik danuh adahan pis kahayaksa gitkis ku samah pis ka batek akak gipathawnikis. Ahawkanaprik danuh adahan pis ipukeprikis arimkanit biyukwiki. Hawwata ahawkanaprik danuh adahan pis hiyak gikakkis hiyeg miyarapyempu. Hawwata ahawkanaprik danuh adahan pibukpig gikakkis pawnepepu igkis daxwiye gitiwnikis. Hawwata ahawkanaprik danuh adahan madikte pihiyegapu ku pariye pikiyetnipwi ignes daxwiye gitiwnikis. Nerras ku pariye kiyatyepwi amadga hawkri payak gikakkis nerras ku pariye ikaka yumanene gikiythanikis amadga hawkri ignes madikte daxape gitiwnikis

kibeyne gitiwnikis. Hawwata akiw metakwa ahawkanaprik danuh adahan pis pisenwepye gikakkis hiyeg ku pariye mehpiyepwi ini waxri.

Hennewatbaki igkis kiyapwiyegben awna.

¹⁹ Ayteke Uhokri gipin ayhté inugik in woke. Pahow kiyes hiyapka ayge. Eggú kiyes bayehket gidahan Uhokri gikumadukan gahegbetawni gikakkis gihiyegapu. Ayge ugugune akak kimanka, diridriye. Ayge wayk segke, muwok wayk tiphawnawa.

Judeyenepwi Ke Tino Pamakutekwiyo Igme Satanás Umehpiye Gukamkayh

12 Ayteke pahá annut hiyapkiska nuthu ayhté inugik. Ayge nah hiyá pahapu tino, eg kasimsapu akak kamuw. Hawwata nah hiyá kayg anapi gukugku. Guyuw ay gutewha in kadahan madikawku warukma akak pisaya arawna (12) akebyi.

² Eg tino pamakutekwiyo. Eg kayawparu awaku eg kayehe gukamkayh.

³ Ayteke nawenéwa annut hiyapkiska nuthu ayhté inugik. Nah hiyá pahapwi waramwi kanopsimahad. Ig duruwéh. Ig kadahan ntewnehker akebyi gitew. Ig kadahan madikawku akebyi gituw. Mpuse gitewha kadahan pahamku iyuwti adahan arekhetni ku ig kumadukene hiyeg.

⁴ Akak gib ig sarayhe kabá abuskuhwa warukma inugiktak ig padekwigkis ta amadgat wayk. Ig tabir ayge gupetun no tino ku pariye pamakutekwiyo adahan ig axwiye gukamkayh ku aysaw ig amadgat wayk.

Jesus Amadga Hawkri

⁵ Ayteke no tino sarayhe gukamkayh awayg ku pariye kumadukanek madikte hiyeg amadga inin akak gasuga sipari hawwata ku samah pahapwi muttuhputne kumaduka gipigpu akak ah. Ig sarayhka, ig iwepka ta inut gimkat Uhokri arimkat gepwi kiyatyó ku kiney ig kumadukene madikte muwwapu.

Uhokri Gihiyegapu Apuriwkanek

⁶ Egme no tino bisike eg sigis ta amadgat amatap ku kiney yumanene hiyeg msakwa. Ayge Uhokri ahegbete pahá iwetrit gudahan ku kiney eg apuriwka adahan mil hawkri akak pina sah arawna akak puguhkuna madikwa arawna akiw (1.260) akebyi.

Ahj Wanegbetenek Wapitye Gihawkan

⁷ Ayteke kerkarad humaw ayhté inugik. Ig ner ahj kewe Migew gikakkis gihiyegapu ahj igkis kerye gikak ner ku pariye kene waramwibe. Igme nerad kene waramwibe diyuhkiswigkis payak gikakkis gihiyegapu ahj mbayapye.

⁸ Henneme ig nerad kene waramwibe matekepka payak gikakkis gihiyegapu. Ayge nikwe yuma pahaykuna iwetrit kawih gidahankis ayhté inugik. Ka hiyá igkisma msakwa ayge akiw.

⁹ Ayteke nikwe ig nerad kene waramwibe nopsadne, ig padekwika inugiktak. Iggi ner Kaybune ku pariye

humew minikweknene. Ig kanumka giw Wapitye Giki-paradkis. Ig kanumka giw Satanás, Uhokri Gipetunya. Ig kinisekeputne gidahankis hiyeg madikte amedgenepwi inin. Ig nerad padekwika inugiktak ta amadgat wayk payak gikakkis gihiyegapu ahj mbayapye.

¹⁰ Ayteke nah timá pahá ikupimnat kaahawnasima ayhté inugik. In awna:

—Kibeyne, metakwa ahawkanaprik danuh adahan Uhokri keh hiyeg isamtaw. Metakwa gidatni ahawkanaprik danuh. Metakwa gikumadukan ahawkanaprik danuh. Kibeyne, metakwa ahawkanaprik danuh gidahan Cristo gikiythani. Mmanawa kuri ner kamiyekeputne ku pariye tabirnene gipetun Uhokri kamiyepye ukebyupwiy takunipti, metakwa ig padekwika inugiktak.

¹¹ Kibeyne, igkis ukebyupwiy matekepri akak ta samah ig Muttuhyan sukase gimig gidahankis, igkis matekepri akakwata ku samah igkis ekkenes gikiythani. Kibeyne, igkis kibowkaye kinetihwa gimin he igkis ka kapigsa gipitkis, igkis ahegbet umahkiswa gidahan Uhokri.

¹² Yis inugikyeneppi, hiyawa yis batek yinaktin kuri. Henneme kaayhsima mbayka danuh kuri amadgat wayk, ahakwat parawhokwa. Mmanawa ig wapitye gikiparadkis danuh atere kuri. Ig kaayhsima dagawne mmanawa ig hiyakni ku kabá danuh gihawkanaprik adahan gihawkan pisenwa.

Hennewatbaki ig pahapwi awna.

Wapitye Gikiparadkis Hiyapkis Mbeynenek Ta Gitkis Hiyeg Judeyenepwi

¹³ Igme nerad kene waramwibe ig hiyapni henne ku ig kuwis padekwika ta amadgat wayk, ig kapusa arewhepye ta gut no tino ku pariye sarayh ner gukamkayh awayg.

¹⁴ Ikepka gut no tino pikana akebyi guhanpi kewa apakna ahanpibe adahan eg amerepiyo ta arimkat guwetri ayhté amadga amatap piyawakad. Ayge ig Uhokri apuriwgu adahan mpanabu kamukri akak abusku. Ig ayempig ariw nerad kene waramwibe.

¹⁵ Igme kene waramwibe ig pekkis un gibiygiktak kewa pahatra warikbe. Ini un haraksepye no tino adahan gutarsepten.

¹⁶ Henneme wayk ayapa no tino. In wokhaw. In higap madikte ini un ku pariye pes gibiygiktak nerad kene waramwibe.

¹⁷ Ig nerad kene waramwibe ig hiyapni henne, ig kaayhsima dagawne gut no tino. Ig tipik kerye gikakkis guhiwhipwi ku pariye aytentene amadga inin, madikte nerras ku pariye ihpenepwi giwn Uhokri gikumadukan, ku pariye gidukweneswa ekkenes Kiyapwiye Jesus ginetni.

¹⁸ Ayge nikwe ig kene waramwibe ig tabira akigbimna parawhokwa.

Awayg Kewa Pahapwi Axtigbe Kumadukanek Madikte Hiyeg

Mk 13.21; 2 Tess 2.3; 1 Jo 2.18; Apok 6.2, 17.7

13 Ayteke nah hiyá pahapwi axtig pes akiw ahakwatak parawhokwa. Ig kadahan madikawku

akebyi gituw. Gitew ntewnehker akebyi gitew. Mpuse akisugik gituw kadahanyekwiye iyuwti adahan arekhetni ku ig kumadukene hiyeg. Mpuse gitew tamakape apit mbaytuhka adahan makuksene Uhokri giw.

² Iggi axtig ku pariye nah hiyá gihapak ig kewa pahapwi kawokwinebe. Gikugku kewa wokibe gikugku. Gibiyme kewa kawokwinebe gibiy. Igme ner kene waramwibe ig wapitye gikiparadkis ig ikí gidatni ta git ner axtig. Ig ikí git gikumadukan adahan ig kumadukene hiyeg. Ig ikí git gikiythani.

³ Ke nuthube pahow gitew ner axtig in umehpikabe henneme ayteke in ipeg akiw. Gibuskana miypi. Madikte hiyeg amedgenepwi inin igkis hiyapni henne, igkis wakaymnibdi mpiynepepye, igkis kumadukasaw ta git ner awayg ku pariye kene axtigbe.

⁴ Amun ini nikwe igkis madikte kawohkigahewnes ta git nerad wapitye gikiparadkis ku pariye kene waramwibe mmanawa ignewa ikí gidatni ta git nerad awayg ku pariye kene axtigbe. Igkis kawohkigahaw ta git nerad kene axtigbe hawwata. Igkis awna:

—Yuma pahapwinama detye kema nerma. Yuma pahapwinama hiyá gisamanak.

⁵ Igme nerad kene axtigbe isaksepka adahan ig makuksene Uhokri. Ig isaksepka adahan ig keh kaayhsima annut adahan paxnika madikwa kayg akak piyana arawna (42) akebyi.

⁶ Ayge nikwe ig makuksepye Uhokri. Ig mahipwih Uhokri giw. Ig mahipwihwata gipin. Ig mahipwihwata madikte inugikyeneppi akiw.

⁷ Hawwata ig isaksepka adahan ig kerye gikakkis Uhokri gihiyegapu. Juktah ig isaksepka adahan ig matekeprikis. Ig isaksepka kumaduka madikte pakebyekne gikakkis madikte hiyeg akak madikte nawenéwa giwnkis, madikte hiyegipiyenepwi.

⁸ Madikte hiyeg kane Uhokriyanpuma amedgenepwi inin igkis kawohkigahaw ta git nerad kene axtigbe. Ku samah akapuska hawkri igkis yumanene giwkis tamak amadga ini kagta ku pariye keh wis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa, ini kagta gidahan ner kene pahapwi muttuhyanbe ku pariye umahkiswe gidukwenaprikkis hiyeg.

⁹ Yis ku pariye katayebnenepwi, ataybiswanabay arit ku pariye nah akki yit kuri.

¹⁰ Ku Uhokri ikiswanaw adahan pahapwi yaytak kamaxwika, ka sam, hiyawa ig kamaykiswa. Mmanawa ku pahapwi umeheke akak ponya, akakwata ponya ig umehpika. Awaku ini amawka yis Uhokri gihiyegapu amawka yis kamaxwa ta gipitit Uhokri kabayhtiwa. Amawka yis kamaxwenene gipitit abetnewa ini mbeyne.

Nawenéwa Awayg Ke Axtigbe Kawohkigasigkis Hiyeg Ta Git Ner Pitatye Awayg

Mt 7.15; Mk 13.22

¹¹ Ayteke nah hiyá pahapwiwakiw ku pariye kewa pahapwi axtigbe nawenéwa akiw ig pes waykekutak. Ig pitana gituw kewa pahapwi muttuhyanbe. Henneme ig awna akak gimantiw ke pahapwi waramwibe.

¹² Ku aysaw ig ay kennesa gimun ner pitatye awayg kene axtigibe ig kadahanata gannu. Ig mpiksaptih inin waxri payak akak madikte hiyeg amedgenepwi inin adahan igkis kawohkigahaw ta git nerad kene axtigbe pitatye, nerad ku pariye kabuskanaye mbeyepye henneme in miypi.

¹³ Nerad gipepwipye kene axtigbe ig keh kaayhsima annut ku pariye hiyeg amadgayapu inin ka hiyá nikhaka. Juktah ig keh tiket muhuk inugiktak amadgat inin giwtrikneswa hiyeg.

¹⁴ Ayge ig kinisne madikte hiyeg amedgenepwi inin akak ini gannu ku pariye ig isaksaka adahan ig keh ku aysaw ig kennesa gimun nerad kene axtigbe pitatye. Ig batakkis ahehpakti gitkis madikte hiyeg amedgenepwi inin adahan igkis adohepkenes nerad kene axtigbe ku pariye huwipwihka akak ponya henneme ig kanrikaw akiw.

¹⁵ Ikaka git gipepwipye kene axtigbe adahan ig iki awnparinen arit gahehpak batakkarad nerad pitatye kene axtigbe kahadbe ig ahehpakti ig ik adahan awnene yuwit, ig ik adahan umehne madikte hiyeg ku pariye kane adohepkig.

Kane Uhokriyanpuma Amapanek Axtig Gitamra

¹⁶ Ig nerad gipepwipye kene axtigbe ig mpiksaptih madikte hiyeg, hiyeg kiyatyepwi, hiyeg ku pariye ikaka yumanene gikiythanikis, hiyeg igisapye, hiyeg madiptapye, hiyeg bukitwiyepwi, hiyeg kane bukitwiyepwima adahan igkis amepenekwiye gitamra adahan gibektekis. Ini gitamra in tamak ay aduhyamadga giwakkis kihheptak. Ku kaw in tamak ay gidephakis.

¹⁷ Ayge nikwe hiyeg ku pariye kane amara ini gitamra igkis ka isaksaka adahan igkis isimwiri, iné igkis kaw-nata isaksaka adahan igkis piyuk. In gitamra in nerad kene axtigbe giw. Ku in ka tamak akak let, in tamak akak lemehu adahan arekhetni giw.

¹⁸ Nukebyupwi, ay hiyakemniki yidahan. Ku pahapwi yaytak hiyakemniye, ik adahan ig pukuha ini lemehu ku pariye arekhetni nerad kene axtigbe giw. Mmanawa in pahapwi giw. In lemehu puguhkuna sah akak puguhkuna madikwa arawna akak puguhkuna arawna akiw (666).

144.000 Hiyeg Hawwata Kabayha Uhokri Ayhté Inugik

Apok 4.8, 5.9, 7.9, 11.15, 15.3, 19.1

14 Ayteke nah sarayh nupegyi akiw, nah hiyá ig kene pahapwi muttuhyanbe ig tabirnene apit ini waxri imuwadnene kewye Siyawh ayhté apit Jerusalmém, payak gikakkis nerras sah mil hiyeg akak paxnika madikwa gawnakis akak paxnika gawnakis akiw (144.000). Igkis hiyeg tamakapu gidephakis akak Uhokri gitamra adahan gibektekis kahadbe igkis hiyakan ku igkisnewa gidahan Uhokri. Igkis tamakka akak gibektek giwaprik ner kene muttuhyanbe giwaprik Wigwiy.

² Ayteke nah timá hiyeg gikupimnakis awna inugiktak akak gihawnakis ke apetetnibe, ke diridriyebé. Nah

timá gikupimnakis ke arigmanbe, ke hiyegbe agighe-nebe hebbek.

³ Igkis ayge gipetun Uhokri ku pariye betnene amadga gepwi kiyatyo. Igkis ayge gipetunkis nerras paxnik-nene hiyeg dehetniyepwi, ayge gipetunkis nerras kiyapwiyegben. Igkis peknes nukune apat ku pariye yumanene hiyeg kannuhye pak. Igkisnewa nerras sah mil hiyeg akak paxnika madikwa gawnakis akak paxnika gawnakis akiw (144.000) ku pariye isamtaw ariw ini hawkri, igkisnewa kannuhye pak inakni apat.

⁴ Mmanawa igkisnewa arehpiye gipitkis mmanawa igkis ka mahayakemnihwa gukakkis tinogben. Igkis barewpityepwi. Igkis ikatuswa ta git Uhokri. Igkis wew gikak ner kene muttuhyanbe ku kitwiye ig. Igkis ka amara gihyakemnikis hiyeg amadgayapu inin. Igkis isamtaw niw. Igkis kit umahkiswa gipatra Uhokri. In ke wotbe igkis kakanhaw gipitkis pahapwi ta git Uhokri ta git ner kene pahapwi muttuhyanbe.

⁵ Igkis ka iha giwasezni nerad kene axtigbe. Wasaymka ka utipka ay gibetkis. Igkis yumahwa gipathawnikis aynesnima giwtrik Uhokri.

Mpana Gikebyikis Ahj Ekkene Ku Uhokri Gibiykaseptenkis Hiyeg Ku Pariye Kane Uhokriyanpuma

⁶ Ayteke nah hiyá pahapwi ahj akiw ig amerempi ayhté inugik. Ig ekkene Uhokri ginethi dehetniki. Yuma pahatnama inakni ginethi mpiyene aynesnima. Ig akkamnihni ta gitkis madikte hiyeg amedgenepwi inin. Ig akkin ta gitkis madikte hiyegipiyenepwi, ta gitkis madikte pakebyekne, ta gitkis madikte hiyeg akak nawenéwa giwnkis, ta gitkis hiyeg ku pariye apitnenepwi madikte waxri.

⁷ Ig ahj awna gitkis akak madikte gawaygyi. Giwn:

—Kiyathanabay Uhokri akak madikte yapisni. Kiyathanigbay mmanawa metakwa ahawkanaprik danuh adahan ig katiwnise gitaraksankis gitkis hiyeg apatra gikehnikis kane kabay. Kawohkigahawnabay ta git Uhokri mmanawa ignewa keh en, ignewa keh waxri, ignewa keh parawhokwa, ignewa keh un ariwtyak.

⁸ Ayteke nah hiyá pahapwiwa ahj akiw ig danuh gihapu butte ner pitatye ahj. Ig awna:

—Hiyeg kane Uhokriyanpuma giwetriki ku pariye ke ini paytwempu nopsadnenebe kewye Babilônia in biyuknek. In biyuk awaku in ke pahapu tinobe ku pariye kinista madikte hiyeg adahan ignes higá win gukak. Innebaki guwinwa innebaki kane Uhokriyanpuma gimahyakemnikis mbeyepye.

⁹ Ayteke nah hiyá pahapwiwa ahj akiw, gimamnapiye ahj, ig danuh butte gihapukis nerras pitatyepwi ahj. Ig awna akak madikte giwakemni. Giwn:

—Ku pahapwi kawohkigahaw ta git nerad kene axtigbe akak gahehpak batakkarad, iggi biyuknek. Ku pahapwi amara nerad kene axtigbe gitamra ta gidepharit ta aduhyamadgat giwak, ig biyuknek. ¹⁰ Aysaw-nemenek bijé ig pahapwi higap Uhokriwa giwinwa gihigpan hawwata akiw. Innebaki Uhokri giwinwa innebaki mbeyne ku pariye Uhokri hiyapkisnek gitkis pahawpyenek. In ke wotbe ig dimukwin inyekata ta

agikut gigobla, ig higapkisni ta gitkis. Inme gigobla inebaki gihiyakemni ku samah ig ka batek akak patahwaki aynesnima. Ig nerad patehwepye ig hiyá mbeynenek abet tiket wageska payebitak akak ini pusukempiye ku pariye bixiwanene arihri. Ayge ig hiyá igkis ahj barewpityepwi ig hiyá ig Muttuhyan ke wotbe ig hiyepnebe ini mbeyne ay gipetunkis. ¹¹ Eggu tiket ku kiney hiyeg patahwepye hiyá mbeyne eg wohpiyo adahan apanenekwa. Gusayan pes takunipti apanenekwa. Yumahwa mayakkawa gidahankis takunipti gidahankis nerras ku pariye kawohkigahaw ta git nerad kene axtigbe akak gahehpak batakkarad. Yumahwa mayakka gidahankis nerras ku pariye amara gitamra.

Hennawatbaki ig ahj awna.

Amawka Uhokri Gihiyegapu Kamaxwene Gipitit Abetnewa Mbeyne

¹² Ku pariye hiyeg kane amara gitamra igkis hiyá mbeynenek ay amadga inin. Ka sam. Amawka Uhokri gihiyegapu kamaxwenene gipitit abetnewa ini mbeyne. Ku pariye ihpenepwi Uhokri gikumadukan, ku pariye kamaxwenepwi ta gipitit Kiyapwiye Jesus amawka ku igkis kamaxwa gipitit kabayhtiwa abetnewa ini mbeyne. Amawka igkis ka isahkis gihiyakemni.

¹³ Ayteke nah timá pahá ikupimnat awna inugiktak. In awna nuthu:

—Tamaknaba yuwit ku pariye nah akki pit kuri. “Ku pariye hiyeg umahkiswa apatra ku samah ignes kehnepwí Ukiparawiy gibetki, igkis utí kaayhsima kabaykanek.”

Igme Uhokri Gitip awna:

—Hennewa in. Igkis utí kibeyne mayekket ariw gimapuswankis gidahan Uhokri. Ku pariye kabayka igkis keh, akebwata ini kabayka igkis utí.

Uhokri Iwapkis Gihiyegapunek

¹⁴ Ayteke nah sarayh nupegyi, nah hiyá pahá ukuhne seyne. Pahapwi kene awaygbe bat abet ini ukuhne. Ig kadahan pahamku iyuwti ay gitewha adahan arekhetni ku ig matekepye madikte gipetunyapu. In kehka karukri wahano. Ay giwaku pahamku kasipar kayawbetnad kaneayawisima, kewyo “fois”.

¹⁵ Ayteke pahapwiwa ahj pes akiw agikutak Uhokri gipin. Ig kabiman akak madikte gawaygyi ta git ner ahj ku pariye betnene abet ukuhne. Ig awna git:

—Asá tarak pikaswaga adahan pis hiwh amutri ariw. Mmanawa amutri ariw amadga wayk kuwis ipat. Ahawkanaprik kuwis danuh adahan pis ahiwhpitni.

¹⁶ Ayteke ner ahj ku pariye betnene abet ukuhne ig iwé gikaswaga kayawbetnano. Ig ihukni ta waygboit adahan ig tigehipye gamutrapwi apititak waxri.

Uhokri Hiyapkis Gitkis Taraksapye Ke Wotbe Ig Kumukwigkis Ke Amadga Kumuktetbe

¹⁷ Ayteke pahapwiwa ahj pes akiw agikutak Uhokri gipin ayhté inugik. Ig hawwata sumuh pahamku kasi-

par kayawbetnad kaneayawisima kewyo “fois” ay giwaku.

¹⁸ Ayteke pahapwiwa ahj pes akiw ariwntak piriyepekewket. Iggi tiket akipara. Ig kabiman akak madikte gawaygyi ta git ner apeynipye ahj ku pariye sumuhnene kasipar kayawbetnano kaneayawisima. Ig awna git:

—Asá tarak pikaswaga adahan pis hiwh “uva” ariw ariwntak gukat apititak waxri. Mmanawa ayipa guw kuwis ipat.

¹⁹ Igme ahj ihuk gikaswaga ta waygboit adahan ig hiwhpiye “uva” ariw ariwntak gukat. Pisenwa ig padekwin ta agikut pahamku kumuktet nopsadnano. Ini kumuktet inebaki arakak adahan Uhokri gihiyakemni ku samah ig ka batek akak patahwaki aynesnima.

²⁰ No “uva” ariw eg kumukwika amadga eggu kumuktet aparayewa ariw paytwempu Jerusalém. Bawa ka “uva” arakuma ku pariye pes amadgatak ini kumuktet henneme in migat ku pariye kane Uhokriyanpuma gimgikis. In migat in kaayhsima migat. In buwapewnepad muwwapu optiran adahan mpana sah kilomet (300) apugbokan. In kabá pitana ahehtet amuni nimihni, pakeku akak kaway gibiy.

Matekepyepwi Wapitye Hawwata Kabayha Uhokri Ayhté Inugik

Apok 4.8, 5.9, 7.9, 11.15, 14.2, 19.1

¹⁵ Ayteke nah hiyá nawenéwa annut ayhté inugik. In annut kanidatnisima in keh hiyeg wakaymni.

Ayge ntewnehker gikebyikis ahj. Igkis me amerepyemet ntewnehker mbayka ta giwakuiktis. Ini mbayka in amaksemni mbayka ku pariye Uhokri hiyapkis gitkis hiyeg apatra gipathawnikis.

² Ayteke ke nuthube nah hiyá pahak parawhokwa ke wotbe in kehka akak buttey wageska payebitak akak tiket. Hawwata nah hiyá nerras ku pariye matekepyepwi wapitye. Igkis nerras ku pariye kane kumadukasaw ta git nerad kene axtigbe akak gahehpak batakkarad. Iné igkis kawmata amara nerad kene axtigbe gitamra, in lemehu ku pariye arekhetni giw. Igkis tabirbet ahakwepi inere parawhokwa. Igkis sumuh garignikis hebbek ay giwakukis ku pariye Uhokri gikan gitkis.

³ Ayge igkis peknes apat. Igkis pak gapan amekene Moïs ku pariye gibuk Uhokri. Hawwata igkis pak gapan ner kene pahapwi muttuhyanbe. Igkis awna:

—Kiyapwiye Uhokri detye, pannu kabayhtiwa. In kanidatnisima, kanawaygyisima. Pihiyakemni inyerwatnene waditnenekwa. Pis gikiparakis madikte hiyeg.

⁴ Kiyapwiye, hawkawanek yuma pahapwinama hiyeg ka apis pibohri. Yuma pahapwinama ka kiyatha piw. Mmanawa pisnewa barewpitye. Yuma pahapwinama barewpitye kema pisma. Aysawnemenek hiyeg ariwntak madikte waxri ayta ta pimkatnek adahan igkis kibeyhene piw mmanawa pannu ku pariye kibeynewatnen ini hiyapkanek gapitkis madikte hiyeg.

Hennawatbaki igkis hiyeg pak gipankis.

Ntewnehker Ahj Ewk Ntewnehker Mbayka

⁵ Ariwnteke ini nah sarayh nupegyi akiw, nah hiyá Uhokri gipin ayhté inugik in wok. Ig Uhokri ig ayge gipineku.

⁶ Ayteke nerras ntewnehkernene gikebyikis ahj ku pariye me amerepye ntewnehker mbayka igkis pes agikutak Uhokri gipin. Igkis kasimsapu akak kamis seyne barewye tighwaprinene. Igkis kakabutikpu akak gikabutikkis kehka karukri wahano in pugubguhwa hampa gidukmadgatkis.

⁷ Ayteke pahapwi gaytakkis nerras paxniknene gikebyikis hiyeg dehetniyepwi ig iké ntewnehker tas ta gitkis nerras ntewnehkernene ahj. In tas kipun akak mbayka ku pariye Uhokri hiyapkwisiye ta gitkis hiyeg apatra gipathawnikis. Mmanawa ig Uhokri ku pariye dehetniye adahan apanenekwa ig ka batek akak patahwaki aynesnima.

⁸ Ayge nikwe ig Uhokri gipin in kipun akak sariyan. In amuwe akak gikiythani gidatni. Ka ik adahan hiyeg parak atere agikut Uhokri gipin he ku aysawnemenek ini ntewnehkernene mbayka mpiyanek ini mbayka ku pariye ewka gapitkis nerras ntewnehkernene ahj. Yuma hiyeg ik adahan mpitha nidawnhan akak gipigyepkawnikis akiw.

16 Ayteke nah timá pahá ikupimnat awna kaahawnasima agikutak Uhokri gipin. In awna ta gitkis nerras ntewnehkernene ahj. In awna:

—Ataknabay dimuknabay ini ntewnehkernene tas kipunnene akak ini mbayka ku pariye Uhokri hiyapkwis gitkis hiyeg apatra gipathawnikis. Dimuknabay ta apitit waxri.

Pitatye Mbayka: Busukpitka

² Ner pitatye ahj timapni henne, ig tipik, ig dimuke ini ku pariye ay amadga gitasaga ta apitit waxri. Aynewa busukpitka mbeyepye kaakatwasima in humaw ay gipitkis nerras hiyeg ku pariye amerepye nerad kene axtigbe gitamra, nerras ku pariye kawohkigahaw ta arit nerad kene axtigbe gahehpak batakkarad.

Apeyni Mbayka: Parawhokwa Wageswa Migat

³ Ayteke gipepwipyeh ahj dimuke ini ku pariye ay amadga gitasaga ahakwat parawhokwa. Aynewa un wageswe migat kewa miyarapiyebe gimigkisbe. Ayge madikte im, madikte puwikne, madikte hiyeg ahakwaye parawhokwa igkis miyarap.

Amamnam Mbayka: Warik Wageswa Migat

⁴ Ayteke gimamnampiye ahj dimuke ini ku pariye ay amadga gitasaga ta ahakwat warik, ta ahakwat un ariwtyak. Aynewa in wageswe migat.

⁵ Ayge nah timá pahapwi ahj ig un akipara, ig awna git Uhokri:

—Kiyapwiye, pis ku pariye ay kuri, ku pariye ay minikwak, pis ku pariye waditnenekwa adahan apanenekwa, kibeyne pis hiyapkwis gitkis hiyeg apatra gitarak-

sankis. In kabay pis keh henne mmanawa ⁶ igkis sukase pihiyegapu gimigkis, igkis sukase pawnapepu gimigkis. Kuri metakwa pis diyuhkis gimigkis ta gipititkis pis ikí gitkis migat adahan gihigpankis. Gimebyemnikis keh igkis muwaka adahan igkis higapni.

⁷ Ayteke nah timá pahá ikupimnat nawenéwa akiw in awna ariwntak ini piriyepekewket. In awna:

—Hennewa, Kiyapwiye Uhokri detye. Pis kapihiyakemnisima adahan pis hiyak gikakkis hiyeg pakekunawa akak ku samah gikehnikis. Pis ikí ku pariye kabay gidahankis. Pis ka taraksa.

Apaxnikan Mbayka: Kamuw Awahni Bukah Hiyeg

⁸ Ayteke gipaxnikpeye ahj dimuke ini ku pariye ay amadga gitasaga ta giwtrikut kamuw. Aynewa kihhawnehe kamuwawahni adahan in bukehpiye hiyeg ke tiketbe.

⁹ Ayge hiyeg bukehpiya apit ini kamuwawahni kaahawnasima. Kameki igkis miniwme ariw gitaraksankis. Hiyaksa igkis ka kiyatha Uhokri aynesnima. Ig ik adahan mpithene ini mbayka giwkis henneme igkis he makuksene giw.

Apahwokni Mbayka: Msanpiki, Akatwa

¹⁰ Ayteke gipahwoknipyeh ahj dimuke ini ku pariye ay amadga gitasaga ta amadgat ner kene axtigbe gepwi ku kiney ig kumadukene hiyeg. Aynewa gikumadukan msanpip. Ayge hiyeg kagehe ginenkis awaku akatwa.

¹¹ Igkis hiyapni henne, igkis makukse Uhokri inugikyene awaku ini akatwa ku pariye igkis kayah, awaku gibuskanakis. Kameki igkis miniwme ariw ku pariye gikehnikis mbeyepye.

Apuguhkunan Mbayka: Nopsad Kerkarad

Apok 19:19

¹² Ayteke gipuguhkunepyeh ahj dimuke ini ku pariye ay amadga gitasaga ta ahakwat eggu warik nopsadnawo kewyo Ewfrates. Aynewa eg warik makere adahan kehne ahin gidahankis nerras ikiparat gikakkis madikte gisuwtatapu ku pariye aytniye wahamarapiktak ku kitak kamuw pes.

¹³ Ayteke nah hiyá mpana anmapti mbeyepye ke tipuwbe gihipakkis. Pahapwi pes gibiygiktak ner kene waramwibe, pahapwime pes gibiygiktak ner pitatye kene axtigbe. Pahapwime pes gibiygiktak ner apeynipyeh kene axtigbe ku pariye ikawparinene ke wotbe ig Uhokri gawnepebe.

¹⁴ Igkis anmapti igkis wapityempu. Igkis keh kaayhsi- ma annut. Igkis danuh ta gitkis hiyeg gikiparakis muwawapu amadga inin adahan ahebetenes ginetnikis adahan igkis patiptakata adahan kehne nopsad kerkarad. Abet ini hawkri igwa Uhokri detye patiptakigkis atere.

Amawka Uhokriyanpu Msakwa Ahebet Gapit Cristo Gidawnhan

¹⁵ Nukebyupwi, ihpanabay Cristo giwn. Ig awna:

—Nah ayta pahaye adahan ke amepyebe ig danuh ku kabets hiyeg ka wahapnigma. Ku pahapwi msakwa ahegbet ndahan, ig utí kaayhsima kabaykanek. Ku ig ka daxtasaw arit patahwaki, in ke wotbe ig apuriw gimsa barewbet, nikwe aysawnemenek ig ka muwaka wew makawihannama adahan ig kawih maraki apim ini ku aysaw hiyeg gimebyepnikis hiyapkiska.

¹⁶ AYTEKE nerras wapityempu pahadguhkiye nerras ikiparat amun pahá iwetrit kewye “Armajedoh” giwna-prikkis judeyenepwi.

Ntewnehkerpye Mbayka: Sagkaki Kaahawnasima

Apok 14.8

¹⁷ AYTEKE metakwa ig ntewnehkerpye ahj dimuke ini ku pariye ay amadga gitasaga ta abetit mayg. Ayge pahá ikupimnat awna kaahawnasima ariwntak Uhokri gepwi kiyatyto ku pariye aynene agiku gipin. In awna:

—Madikte pisenwa kuri.

¹⁸ Ayge kimanka, ugugune, diridriye. Ayge wayk segke kaahawnasima. Yuma nawenéwa sagkaki kema inima ku samah yumahte hiyeg ay amadga inin. Ini sagkaki pi mbayte ariw madikte.

¹⁹ In ibakha ini paytwempu nopsadnene Jerusalém adahan in humaw mpana nikebyi paytwempu. Hawwata akiw in mehe madikte paytwempu apit madikte waxri. Mmanawa metakwa ig Uhokri kiyé nerras ku pariye kane ihpenepwima giwn adahan ig hiyapkis gitkis. Ta git Uhokri ini giwetricis kewa paytwempube nopsadnene Babilônia mmanawa hiyeg apitnenepwi ini paytwempu gihyakemnikis mbeyepye. Kuri metakwa ig keh madikte paytwempuyenepwi ayge igkis higraph ini win agikutak gidahanwa gigobla. Inme win inebaki mbayka ku pariye Uhokri hiyapkis ta gitkis hiyeg apatra gipathawnikis mmanawa ig ka batek akak patahwaki aynesnima.

²⁰ Apim ini madikte kewgihri mehwe. Hawwata madikte waxri imuwadnene mehwe.

²¹ Muwok wayk tiphawana inutak kewa tipbe ka-nopsimahad. Mpuse tip aheh paxnika madikwa (40) ahehtet. In wayk inugiktak in huwit ta gipititkis hiyeg. Igkis hiyapni henne, igkis makuksa Uhokri giw apatra ini mbeye muwok tiphawane mmanawa in kanimebyenisima.

Tino Powkempipyo Aduhyamadga Axtig: Madikte Hiyeg Isaksawnek Arit Mahayakemniki

¹⁷ AYTEKE pahapwi ahj gaytakkis nerras ntewnehkernene gikebyikis ahj ku pariye sumuhnene ntewnehkernene tas, ig danukwa kennesa ta nuthu. Ig awna nuthu:

—Ba ayta. Nah akkite pit pahapu tino powkempipyo datyo ku samah eg katiwnihwepyo apatra gumahyakemni. No tino egnebaki arakak adahan gihyakemnikis kaayhsima hiyeg ku pariye msekwenepwi akigbimna kaayhsima warik. ² Madikte hiyeg gikiparakis amedgenepwi inin igkis ke wotbe igkis mahayakemnihwa gukak no tino powkempipyo. Madikte hiyeg amedgenepwi inin igkis ke wotbe igkis urukihwe akak guwin-

wa gihigpankis. Inme guwinwa innebaki gumahyakemni.

³ AYTEKE nikwe ig ner ahj waxe ntipuh ta amadgat amatap. Ayge nah hiyá pahapu tino bat aduhyamadga pahapwi axtigad duruweh. Ig ner axtig tamak muwwapu gipitiw akak mbaytuhka. Ig kadahan ntewnehker akebyi gitew. Ig kadahan madikawku akebyi gituw.

⁴ No tino kasimsapu akak gukawihni bareswatet katiwnisima ugagebuye duruboye. Eg bareswapu akak karukri wahano akak tip bukabkahwapimpiyo akak akabdat seyno kaatiwnisima. Eg sumuh pahow goblé ay guwaku kehka karukri wahano. Ini gugobla kipun akak arikna mbeyepye patehwepye. Ini arikna mbeyepye innebaki arakak adahan gumahyakemni.

⁵ Nah hiyá ay gudepha tamak pahat guw patuwesbuhka. Inakni “Babilônia Datyo, Tinogben Powkemnapyo Gunagkis, Mahayakemniki Ganag.”

⁶ Nah hiyá no tino eg urukihwa akak Uhokri gihiyegapu gimigkis akak gimigkis nerras ku pariye umehpika apatra ku samah igkis kinetihwa gimin Kiyapwiye Jesus. Nah hiyapni henne, nah wakaymni kaayhsima.

Axtig Ignebaki Arakak Gidahan Ikiparat Amadgayapu Inin

2 Tess 2.3; 1 Jo 2.18; Apok 6.2, 13.1

⁷ Igme ner ahj awna nuthu:

—Mmahki pis wakaymni? Nah akkamnihte pit hiyakemniki ayemewnene gumin no tino. Hawwata nah akkamnihte pit hiyakemniki gimin ner axtig ntewnehkernene gitew madikawkunene gituw ku pariye hiyuwempiye no tino giduhyamadga. ⁸ Ig nerad axtig ku pariye pis hiyá ignebaki arakak gidahan pahapwi awayg ku pariye pahaywowatnene ig ay henneme kuri ig yuma ay akiw. Aysawnemenek ig wagahnek agikutak ini miyokwiyad ku pariye yumanene amaksemni, henneme ayteke ig sarayhpika arimkanit biyukwiki. Madikte hiyeg amedgenepwi inin igkis wakaymni giminnek. Ku samah akapuska hawkri igkis hiyeg yumanene giwkis tamak amadga ini kagta ku pariye keh hiyeg aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Igkis wakaymni gimin ner awayg mmanawa ig pahaywowatnene ig ay ayteke ig yuma ay akiw henneme metakwa ig kahayak akiw. ⁹ Nah akkamnihte pit pahat hiyakemniki akiw adahan pis pukuhipin. Ner axtig gitewad ntewnehkernene akebyi innebaki arakak adahan ntewnehker akebyi waxri. No tino msakwa ay apit ini waxri. Hawwata akiw ini gitew innebaki arakak gidahankis ntewnehker gikebyikis ikiparat. ¹⁰ Pohowku gikebyikis gaytakkis nerras ikiparat igkis kuwis kumaduka, kuwis igkis mapiya. Pahapwime kuri kumadukene ku akak inin. Pahapwime akiw ig kote danuhte. Ku aysaw ig danuh ig ka dahwa kebadima hawkri. ¹¹ AYTEKE pahapwiwa ikiparat akiw kahayaknek. Iggi ner kene axtigbe ku pariye pahaywowatnene ig ay henneme kuri ig yuma ay akiw, iggi ner ikiparat. Ig pes ayta gibetitakkis nerras ntewnehkernene ikiparat pitatyepwi. Aysawnemenek ig sarayhpika arimkanit biyukwiki. ¹² Igme ner axtig gituw madikawkunene akebyi ku pariye

pis hiyá ini arakak adahan madikawku ikiparat ku pariye kote kapusate kumaduka hiyeg. Henneme aysaw-nemenek igkis ikaka gitkis gidatnikis adahan igkis kumaduknene payak gikak ner kene axtigbe. Igkis kumaduka hiyeg ayge adahan ka pahaynema hawkri. ¹³ Igkis madikawkunene ikiparat igkis pahatwowa gihiyakemnikis. Igkis sarayh gidatnikis gikiythanikis ta giduhyamadgat ner pahapwi kene axtigbe. ¹⁴ Igkis keryenek gikak ner pahapwi kene muttuhyanbe. Henneme ner kene muttuhyanbe ig matekeprikisnek, mmanawa ig gikiparakis madikte ikiparat, ig kumaduka madikte ku pariye kumadukenepwi. Gihiyegapu hawwata matekeprikis, igkis ku pariye ig humak ta gimkanit, ku pariye ig kaniy adahan igkis msakwa gimun, ku pariye kamaxwenepwi ta gipitit.

Hennewatbaki ig ahj awna.

Ikiparat Pisenwenek Akak Mahayakemniki

¹⁵ Ayteke ig awna nuthu akiw. Giwn:

—Egnes warik ku pariye pis hiyá ku kiney no tino powkemnipyo batano egnesbaki arakak adahan kaayhsima hiyegipiyenepwi ariwntak kaayhsima waxri ku pariye awna kaayhsima nawenéwa giwnkis. ¹⁶ Igkisme nerras ikiparat ku pariye kene ner axtig gituwbe madikawkunene akebyi ku pariye pis hiyá, igkis hiyapni henne ku samah madikte hiyeg madikte ikiparat isak-saw arit mahayakemniki, igkis ka batek. In ke wotbe igkis amiyih no tino powkemnipyo. Ig ner pahapwi kene axtigbe hawwata amiyhepru. Ayteke nikwe igkis pisenwe akak guhawan. In ke wotbe igkis xuwehe guw madikte gubereswan akak gudadni. In ke wotbe igkis ikiswig makawihanabe. In ke wotbe igkis axe gihbe. In ke wotbe igkis bukehpiak akak tiketbe. ¹⁷ Mmanawa ignewa Uhokri ikí ta apitit giyaknikis nerras ikiparat adahan igkis keh ini ku pariye gibetki. Hawwata ig keh igkis ahegbet ginatnikis adahan igkis sarayh gidatnikis ta giduhyamadgat ner pahapwi kene axtigbe adahan igme kumadukene juktah ku aysaw Uhokri giwn kahayaknek. ¹⁸ Egme no tino ku pariye pis hiyá, egwatabaki ini paytwempu nopsadnene ku pariye paytwempuyenepwi ayge kurinewa kumaduka madikte ikiparat amedgenepwi inin.

Mahayakemniki Mehpikanek

18 Ariwnteke ini nah hiyá pahapwiwa ahj akiw. Ig muhuk inugiktak. Ig kagidatnisima. Gamuwyi uguhe madikte waxri.

² Nah timá ig kabiman akak madikte giwakemni. Giwn:

—In paytwempu nopsadnene Babilônia in biyuk. In biyuk. Kuri he wapityenen msakwa ayge. Anmapti mbeyepye kapinwene ayge payak akak madikte kuhipra asanawkapye patahwapye. ³ Mmanawa ini paytwempu in kewa pahapu tino powkemnipyobe, eg higgapise guwinwa guhigpan kaahawnasima ta gitkis madikte hiyeg. In win innebaki gumahyakemni. Madikte ikiparat amedgenepwi inin igkis ke wotbe igkis po-

wkemnihwe gukak. Hawwata madikte piyuknepwi amedgenepwi inin igkis dax karukri kaayhsima akak gumahyakemni.

Hennewatbaki ig ahj awna.

⁴ Ayteke nah timá pahá ikupimnat awna ayta inugiktak. In awna:

—Nuhiyegapu, ka yi muwaka daxtasaw gukak no tino akak gumahyakemni. Amawka yis ka patahwa gukak kahadbe yis ka hiyá mbeyne payak gukak. ⁵ Mmanawa gukehni gupathawni kiyehiwe imuhew he danuhe ta amadgat en. Kuri nikwe ig Uhokri hiyak akak ini guhiyakemni mbeyepye.

⁶ Ayteke in ikupimnat awna ta gitkis ahj. In awna:

—Kuri hiyawa yis diyuhkis guwak. Katiwnisanay gutaraksan gut mapiy pimapat apitmin ku samah gumbeyemni. Kipunsanay gugobla akak higapka mapiy pimapat apitmin ahawna ku samah ini higapka ku pariye eg higapise ta gitkis hiyeg. ⁷ Eg kuwis kawih kaayhsima gukiythani ta gupitit. Eg wew akak kaayhsima batekka amadgaya inin. Kuri yisme kawihkisnay ta gupitit kaayhsima kayahwaki akak kaayhsima kadniki. Mmanawa eg awna gunaktin: “Nah bat ay nah ikiparawanah. Nah ka madankunoma mmanawa madikte hiyeg wew nukakhu. Awetupye nah hiyá kadniki.”

⁸ Apatra inakni guwn, kaayhsima mbeyne danuh ta gut pahatya amin hawkri. Miyaka akak kadniki, mihetniki danuh gutnek. Eg bukehpiakanek akak tiket. Mmanawa Ukiparawiy Uhokri kagidatnisima adahan ig hiyapkis gut apatra gupathawni.

Hennewatbaki ini ikupimnat awna.

Hiyeg Amedgenepwi Inin Wakaymninek Ku Samah Madikte Igiska Amadgaya Inin In Biyuke

⁹ Nerras ikiparat amedgenepwi inin ku pariye ke wotbe powkemnihwepyebe gukak no tino, ku pariye aharitnepwi batekka amadgaya inin, igkis hiyapni henne, igkis tihenek igkis kadninek mpiyenepepe. Ta gitkis in ke wotbe igkis hiyá pahá paytwempu in wohe pahate, igkis hiyá nisayan pes nipititak.

¹⁰ In ke wotbe igkis tabirbet piyawakte ariw ini paytwempu akak madikte gapisnikis. Mmanawa igkis apis abohri ini mbeyne ku pariye danuh ta gut. Apim ini in ke wotbe igkis awna gitkis nerras paytwempuyenepwi ayge. Giwnkis:

—Akayih. Yis paytwempuyenepwi apit Babilônia yis kuwis utí kaayhsima mbeyne. Kuhwekwa yipin nopsadnene apitminene. Hiyaksa kuri pahatya amin kaayhsima mbeyne hiyapkiska yit.

¹¹ Hawwata akiw madikte piyuknepwi amedgenepwi inin igkis hiyapni henne, igkis hawwata tihenek. Igkis kadni giharitkis nerras paytwempuyenepwi. Igkis ka kadni giharitkis awakuma igkis batek gikakkis henne awakuma yuma hiyeg ay akiw adahan isimwiyi gewkanbetkis gitkis akiw.

¹² Yuma hiyeg isimwiyi karukri wahano kuwikwiye gitkis akiw, iné karukri wahano seyeno, iné tip ku pariye bukabhawapu, iné akabdat kaneatiwnisima, iné kamis kibeyne mtibete, iné kamis bareswetet, iné kamis

duruweh, iné ah imihne madikte, iné arikna madikte kehka puwikne giwahra, iné arikna madikte kehka ah kaatiwnisima, iné arikna madikte kehka kuriwra, iné arikna madikte kehka sipari, iné arikna madikte kehka tip.

¹³ Yuma hiyeg isimwiyi gitkis akiw ini “kanela”, ini adahan maguhene axka, iné igkis kawmata isim iyayrti imihnepye, iné pommad, iné ini imihgi kewye “mirra”, iné win, iné diluy, iné kuwak, iné pak, iné muttuh, iné kaway, iné giwewtenkis, iné ibukti. Yuma hiyeg isimwiyi ariknawnama akiw. Iné igkis kawmata isim hiyeg gihyakemnikis akiw.

¹⁴ Hennewa, yis mahayakamnapye, madikte ini maguwka amadgaya inin ku pariye yis miyarhaw aharit, madikte biyukenek. Madikte igkiska amadgaya inin biyukenek. Madikte barewka amadgaya inin biyukenek. Yis ka takunima hiyapni akiw.

¹⁵ Apim ini nerras piyuknepwi ku pariye humaw igisapye awaku ku samah nerras paytwempuyenepwi isimwiyi ini arikna gitkis, in ke wotbe ignekis tabirbet piyawakte ariw ini paytwempu akak madikte gapisnikis. Mmanawa igkis apis abohri ini mbeyne ku pariye danuh gitkis nerras paytwempuyenepwi. Ayge igkis tihenes, igkis kadnibdikis mpiynepepeye.

¹⁶ Igkis awna:

—Akayih. Kaayhsima mbeyne danuh arit ini paytwempu nopsadnene. Kuhwekwa in kewa pahapu tinobe bareswapu akak kamis kaneatiwnisima, kamis ugageboye, kamis duruweh, eg bareswapu akak karukri wahano, akak tip bukabkahwapu akak akabdat kaneatiwnisima. ¹⁷ Hiyaksa kuri pahatya amin eg biyukse madikte.

Hennawatbaki igkis piyuknepwi awna.

Hawwata akiw madikte nawiy akaptena gikakkis madikte gihiyegapukis, madikte gumadgayapu, madikte nerras ku pariye kannipwiye ahakwa parawhokwa, in ke wotbe igkis madikte tabirbet piyawakte ariw ini paytwempu.

¹⁸ Igkis hiyapni ku samah in wohe, ku samah nisayan pes nipititak, igkis kabimannek. Igkis awna:

—Yuma paytwempu akiw kema inima paytwempuma.

¹⁹ Apim ini igkis padak wayk gitewharitkisnek. Igkis tihebndinek, igkis kadnibndinek. Ayge igkis awnanek:

—Akayih. Ini paytwempu nopsadnene ini iwetrit ku kiney madikte hiyeg nawiy akipara nawiy pukewne parawhokwa igkis humaw igisapye awaku kaayhsima igiska ayge. Hiyaksa kuri pahatya amin madikte biyuke.

Hennawatbaki igkis hiyeg awnanek.

Mahayakemnihwenepwi Muwaka Adahan Igkis Biyuk

²⁰ Yisme yis inugikyenepwi, yis ka muwaka kadni. Hiyawa yis batek awaku ku samah ini paytwempu biyuk. Yis Uhokri gihiyegapu, hiyawa yis batek. Yis Uhokri giwatnipwi, yis Uhokri gawnepepu, hiyawa yis batek. Mmanawa ig Uhokri hiyapkis gitkis nerras paytwempuyenepwi apatra ku pariye gitaraksankis yikak.

²¹ Ayteke nah hiyá pahapwi ahj detye ig kidise pahow tip nopsadminnano kewa pahow sepbe. Ig padekwig ta parawhokwat. Ig awna:

—Inin arekhetni adahan ku samah ini paytwempu nopsadnene Babilônia in biyuke kibentenwa. Akak nihawna in mpiya. Ka takunima in hiyapka akiw.

²² Ayteke ig ahj awna gitkis nerras paytwempuyenepwi. Giwn:

—Ka takunima timapka arigman ayge yibet akiw iné hebbek aman, iné aramtem guman, iné tohompet aman. In ka timapka akiw ayge yibet. Yuma hiyeg kanuhyepwi utipka ayge yibet akiw. Ka takunima timapka maripkaman ayge yibet akiw. ²³ Yuma abukati hiyapka ayge yibet akiw. Ka takunima timapka ayge yibet akiw awayg ahegbetene ginetni gukak gibetki. Kuri yis hiyá mbeyne kaayhsima mmanawa nerras kinistekeputnepwi ayge yibet ignes mpiynepepeye wages hiyeg adahan igkis keh ku pariye gihyakemnikis tuguh. Yis hiyá mbeyne kaayhsima apatra ku samah yis kinisne madikte hiyeg amadgayapu inin akak yiyahmara.

Hennawatbaki ig ahj awna.

²⁴ Igkis paytwempuyenepwi apitnenepwi Babilônia igkis hiyapkiska kaayhsima mbeyne gitkis apatra ku samah igkis umehekeputnepwi mmanawa migat utepka ayge gibetkis. Uhokri gawnepepu gimigkis gikakkis gihiyegapu gimigkis ayge. Hawwata madikte hiyeg ku pariye umehpika amadga hawkri gimigkis ayge.

Inugikyenepwi Kabayha Uhokrinek Ku Samah Mbayka Amadgaya Inin In Biyuke Madikte

Apok 4.8, 5.9, 7.9, 11.15, 14.2, 15.3

19 Ayteke ariwnteke ini nah timá kadukmanka kewa hiyeg pahadgupunebe awnene ayhté inugik. Igkis awna:

—Aleluya. Kibeyne gidahan Uhokri. Kibeyne adahan gamnihra. Kibeyne adahan gikiythani. Kibeyne adahan gidatni. ² Ig kagihyakemnisima adahan ig hiyak gikakkis hiyeg pakekunawa akak ku samah gikehnikis. Ig ikí gitkis ku pariye kabay gidahankis. In kabay ig pisenwe akak mahayakemniki. In kabay ig hiyapkis gut no tino powkemnipyo datyo apatra gupathawni mmanawa eg mbayha madikte hawkri akak gumebyemni. In kabay ig diyuhkise gimigkis nerras gibukpig.

³ Ayteke igkis awna akiw:

—Aleluya. Kibeyne gidahan Uhokri. Ini mahayakemniki niwetri in wohpiye adahan apanenekwa. Nisayan pes nipititak adahan apanenekwa.

⁴ Ayteke nerras piyananene madikwa kiyapwiyegben gikakkis paxnika gawnakis (24) gikebyikis payak gikakkis nerras paxniknene gikebyikis hiyeg dehetniyepwi igkis tuguhkiswa mabuw gipetunat Uhokri ku pariye ayge betnene amadga gepwi kiyatyo. Igkis adohepkig ayge. Igkis awna:

—Ameh. Aleluya. Kibeyne gidahan Uhokri.

Muttuhyan Fetya Adahan Maripkawka

⁵ Ayteke pahá ikupimnat pes ayteke ahumwatak Uhokri gepwi kiyatyo. In awna:

—Yis Uhokri gibukpig, uyay kabayha Uwohkgawiy. Yis ku pariye kiyenepwi Uhokri, yis kiyatyepwi payak yikak yis yumanene yikiythani, uyay kabayha Uwohkgawiy.

⁶ Ayteke nah timá kadukmanka kewa hiyeg kaayhsimabe pahadgupunenebe, kewa apetetnibe nopsadbe, kewa diridriyebe digihwa kaahawnasima. Nah timá igkis awna:

—Aleluya. Kibeyne. Ukiparawiy Uwohkgawiy detye ignewa kumadukene madikte. ⁷ Uyay batek uminwi. Uyay kabayha giw. Mmanawa kuwis ahawkanaprik danuh adahan Muttuhyan gipetra adahan maripkawka. Kibeyne, kuwis no gibetki ahegbetaw adahan eg msa-kwa pahapwiwa gikak adahan apanenekwa. ⁸ Kibeyne, ikaka gut adahan eg kawihminaw akak gusimsa bare-swetet barewbetye tigigihwapwinene.

Ini gukawihni inebaki arakak adahan ku samah Uhokri gihiyegapu gihiyakemnikis barewbetye.

⁹ Ayteke ig ner ahj awna nuthu:

—Uyá tamak amadga pikagtan inakni yuwit ku pariye nah akki pit kuri. “Kaayhsima kabayka ay gidahan-kisnek nerras ku pariye awnasaki ta git Muttuhyan gipetra adahan maripkawka.”

Ayteke ig awna nuthu akiw:

—Inakni yuwit in inyerwatnene, in giwntakwa Uhokri.

Amawka Wis Ka Adohepka Ahj

Kol 2.18; Eb 1.7; Apok 22.8

¹⁰ Nah timapni henne, nah paberetusaw gikimpuit adahan nah nupewkan adahan nah gadohepketni. Henneme ig awna nuthu:

—Ka ba kehni henne. Nah Uhokriwata gibuk hawwata ke pisbe hawwata ke madikte pikebyupwibe ku pariye ekkeneepwi Kiyapwiye Jesus ginetni. Ka muwaka kiyathan henne. Kiyathanaba Uhokrinenwa. Mmanawa inakni Kiyapwiye Jesus ginetni, ini ku pariye uguhe Uhokri gawnepepu gihiyakemnikis adahan igkis awna yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri.

Jesus Aytanek Adahan Pisenwepye Gihawkankis Gipe-tunyapu

¹¹ Ayteke nah hiyá en woka. Ayge nah hiyá pahapwi kaway seyne. Nah hiyá pahapwi giduhyamadga kaway ig igyerwa waditye ig kis adahan wixwiw ipeg ta gipitit. Ig keh wadit ku samah ig katiwnise hiyeg gitaraksankis gitkis. Ig keh wadit ku samah ig kapetunsa hiyeg patahwapye.

¹² Giwtyak kewa tiket akadweybe. Nah hiyá kaayhsima gisuwpren kehka akak karukri wahano ay gitewha adahan arekhetni ku samah ig kumadukene madikte. Giw tamak ay gipit henneme yuma hiyeg ahiyekten. Ignewa nihiyekten.

¹³ Ig kasimsapu akak simis migatbetye. Ig kanumka giw “Uhokri Giwn” mmanawa ignewa ekkene gitkis hiyeg ku samah Uhokri gihiyakemni.

¹⁴ Nah hiyá gisuwtatapu inugikyenepwi igkis makekenes gihapu butte. Igkis hawwata bat giduhyamad-

gakis gikawyokis seyne. Igkis kasimsapuwape akak kamis seyne barewbetye.

¹⁵ Ayteke nah hiyá pahamku ponya kaneayawisima pes gibiyaptak. Akak eggu giponyaga ig wanegbete gihawkankis madikte hiyegipiyenepwi. Ig kumadukigkisnek akak gasuga sipari hawwata ku samah pahapwi muttuhputne kumaduka gipigpu akak ah. Ignewa hiyapkis mbeyne gitkis hiyeg apatra gipathawnikis ke wotbe ig kumukwigkis amadga kumuktetbe. Mmanawa ig Uhokri detye, ig ka batek akak patahwaki ayne-snima.

¹⁶ Hawwata pahat giw akiw in tamak abet gisimsa ay gihuwmin. Inakni giw “Tkiparat Gikiparakis. Ig Kumaduka Madikte Ku pariye Kumadukenenepwi.”

Kuhipra Asanawkapye Fetya Adahan Miyaka

Ez 39.4

¹⁷ Ayteke nah hiyá pahapwi ahj tabir ariwtrik kamuw. Ig kabiman akak madikte gawaygyi ta gutkis madikte kuhipra ku pariye amarape agiku hawkri. Ig awna gutkis:

—Ba yi ayta fetya. Ba yi ayta pahadguhwa adahan yis axne ini axkarad kiyesrad ku pariye Uhokri ahegbete yidahan. ¹⁸ Axnay gupelma gikiparakis gihkis, akak suwtat gikiparakis gihkis, akak gisuwtatapu gihkis. Axnay kaway gihkis akak gihkis nerras ku pariye we-wnepwi giduhyamadgakis kaway. Axnay hiyeg gihkis madikte, hiyeg bukitwiyeepwi akak hiyeg kane bukitwiye-epwima, hiyeg kiyatyepwi akak hiyeg yumanene gikiy-thanikis. Axnay gihkis madikte.

Jesus Matekenek Ner Pahapwi Kene Axtigbe

2 Tess 2.8; Apok 16.16

¹⁹ Ayteke nah hiyá nerad pahapwi kene axtigbe payak gikakkis madikte ikiparat amedgenepwi inin gikakkis gisuwtatapukis. Igkis pahadgupu adahan igkis kerye gikak ner pahapwi ku pariye wewnene giduhyamadga kaway seyne gikakkis gisuwtatapu inugikyenepwi.

²⁰ Pisenwa gikeryinikis, ig nerad kene axtigbe ig kamaxwika payak gikak ner ku pariye ikewne ke wotbe ig Uhokri gawnepebe bawa ig ner kene axtigbe gawnepe. Iggi ner ku pariye kehne annut ku aysaw ig ay kenessa gimun ner kene axtigbe. Akak ini gannu ig kinise nerras ku pariye amepenepwi ner kene axtigbe gitamra, nerras ku pariye kawohkgigahaw ta arit gahehpak batakkarad. Ayteke nikwe ig ner kene axtigbe gikak ner ku pariye ikewne ke wotbe ig Uhokri gawnepebe, igkis piyamate padekwika ipegyi ta abetit tiket ahawkri ku pariye wohnenekwa adahan apanenekwa wageska payebitak akak ini pusukempiye ku pariye bixiwanene arihri.

²¹ Ignahme gisuwtatapu umehpika akak eggu ponya ku pariye pes gibiyaptak ner ku pariye wewne giduhyamadga gikawyo seyne. Ayge nikwe madikte kuhipra axape gihkis igkis kabihribdape.

Satanás Wanekwikanek Adahan Mil Kamukri

20 Ayteke nah hiyá pahapwi ahj muhuk inugiktak. Ig sumuh pahamku irakri ay giwaku adahan wigestipepye asabwat ini miyokwiyaad ku pariye yumanene amaksemni. Hawwata ig kaxenawok pahamku xen kaneawinisima.

² Ig atere, ig kamaxe ner kene waramwibe, ner kaybune ku pariye humaw minikwak. Ignebaki wapitye gikiparadkis, Uhokri gipetunya Satanás. Ig ahj kamaxri ig wanekwig adahan pahak mil (1.000) akebyi kamukri.

³ Ayteke ig padekwig ta agikut ini miyokwiyaad ku pariye yumanene amaksemni. Pisenwa ig sabukwin. Ig wigestipepni akak irakri kahadbe ig Satanás ka kinis hiyeg amedgenepwi inin akiw juktah ku aysaw ini peheknene mil (1.000) kamukri mpiyanek. Henneme aysawnenek ariwntak ini peheknene mil (1.000) kamukri, amawka ig isahkiska akiw adahan aynessa hawkri.

Cristo Kumadukanek Hiyeg Amedgenepwi Inin Adahan Mil Kamukri

⁴ Ayteke nah hiyá kaayhsima epti kiyatyo adahan ku kiney hiyeg kumadukene. Nah hiyá kaayhsima hiyeg igkis batape ay gumadgakis. Igkis hiyeg ikaka gidatnikis adahan igkis hiyak gikakkis hiyeg. Gaytakkis nerras hiyeg igkis nerras ku pariye bukihkapu gibitakis apatra ku samah igkis kinetihwenes gimin Kiyapwiye Jesus ginetni apatra ku samah igkis ekkenes Uhokri giwn. Igkis kane kumadukasaw git nerad pahamwi kene axtigbe. Kawnata igkis kawohkigahaw arit nerad kene axtigbe gahehpak. Kawnata igkis amara gitamra adahan gibekteyikis ta gidepharitikis iné aduhyamadgatma giwakkis. Igkis kuwis kannikaw ariw gimiremnikis adahan igkis kumadukenes payak gikak Cristo adahan ini peheknene mil (1.000) akebyi kamukri.

⁵ Ignisme nerras kane Uhokriyanpuma miyarapye igkis kote kannikawte ariw gimiremnikis juktah ku aysaw ini peheknene mil (1.000) kamukri mpiyanek. Nerrasme ku pariye kumadukenepwi ayge gikak Cristo igkis nerras ku pariye igkis kit kannikaw ariw miyaka.

⁶ Ku pariye hiyeg kannikaw abet ini pitatye kannikawka ignes barewpityepwi. Igkis utí kaayhsima kabaykanek. Ini apeynipye miyaka ka hiyá gisamanakkis. Igkis wageswa Uhokri gimuwpegapu Cristo gimuwpegapu adahan igkis danukwa kennesa gitkis takunipti adahan kehne gibetkikis. Hawwata akiw igkis kumadukanek payak gikak Cristo adahan ini peheknene mil (1.000) kamukri.

Satanás Isahkiskanek Adahan Aynessa Hawkri

⁷ Ariwnteke ini peheknene mil (1.000) kamukri, nikwe ig Satanás isahkiskanek ariwntak ini paraksetek.

⁸ Ayteke nikwe ig pes adahan kinisne madikte hiyeg muwwapu amadga inin. Apim ini ig kinis hiyegipiyenepwi kewye Gogi akak Magogi ayhté apit waxri Rusu. Ig pahadguhikisnek adahan igkis kerye gikakkis Uhokri

gihiyegapu. Ig utí kaayhsima hiyeg adahan kerye gikakkis. Igkis kaayhsima ke kayhbe akigbimna parawhokwa.

⁹ Ayge nikwe igkis ibekhewbet muwwapu amadga inin. Ayge igkis kiyaranwehe Uhokri gihiyegapu giwetri-kis. Igkis kiyaranwehe ini paytwempu Jerusalém ku pariye Uhokri batek nikak. Henneme pahaye adahan tiket muhuke inugiktak. In bukehpi-gkis madikte.

Satanás Sarayhpikanek Abetit Tiket

¹⁰ Ayteke ig ner wapitye gikiparadkis ku pariye gikinseptenkis nerras hiyeg ig padekwikanek ta abetit tiket ahawkri ku pariye wohnenekwa adahan apanenekwa wageska payebitak akak ini pusukempiye ku pariye bi-xiwanene arihri. Egwata tiket ku kit nerad pahamwi kene axtigbe kuwis padekwika payak gikak ner pahamwi ku pariye ikewne ke wotbe ig Uhokri gawnepebe bawa ig nerad kene axtigbe gawnepe. Ayge igkis madikte kayahnek takunipti adahan apanenekwa akiwka akiwkanek.

Uhokri Gihiyetnikis Hiyeg Ba Ignis Kibeynewatma

Mt 25.31

¹¹ Ayteke nah hiyá pahow epti kiyatyo seyno nopsadnano. Nah hiyá pahamwi betnene ayge gumadga. Pahaye adahan waxri akak en higihwe gipetunatak. In ka hiyapka akiw.

¹² Ayge nikwe nah hiyá madikte miyarapyempu, nerras ku pariye kiyatyepwi gikakkis nerras ku pariye ika-ka yumanene gikiythanikis. Igkis madikte tabirbet ayge gipetun Uhokri gepwi. Ayge kaayhsima kagta wo-kepka. Ayteke nah hiyá pahak kagta wokepka akiw. Ini kagta ku pariye keh wis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Ayteke nikwe ariwnteke ini ig Uhokri gihiyetnikis madikte nerras miyarapyempu ba igkis kibeynewatma. Ig ipegboha madikte ini kagta amin ku pariye gikehnikis ay amadga inin mmanawa gikehnikis tamakape amadga ini kagta.

¹³ Madikte miyarapyempu ayge. Ku pariye ahakwa parawhokwa igkis pes ahakwatak. Ku pariye apuhpika waykeku igkis hawwata pes waykekutak. Madikte ku pariye ayhté miyarapyempu giwetri-kis igkis hawwata pes ayteke. Ayge nikwe igkis madikte hiyapka pahapwimpi ba igkis kibeynewatma akak ku pariye gikehnikis ay amadga inin.

Kane Kibeynepwima Padekwika Abetit Tiket Ahawkri

Mt 25.41

¹⁴ Ayteke ariwnteke ini, miyaka akak miyarapyempu giwetri-kis in padekwika ta abetit tiket ahawkri. In yuma ay akiw mmanawa eggu tiket ahawkri innebaki apeynipye miyaka. In amaksemni miyaka.

¹⁵ Hawwata akiw madikte hiyeg ku pariye giwkis kane tamak amadga ini kagta ku pariye keh wis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa igkis hawwata padekwika ta abetit eggu tiket ahawkri.

Nukune En Akak Nukune Waxri Kabaykanen Ayge

Is 2.4, 11.6, 65.20; Zak 14.9, 16

21 Ayteke ariwnteke ini nah hiyá nukune en akak nukune waxri. Ini pitatye en akak ini pitatye waxri in kuwis mehwe payak akak parawhokwa.

² Ayteke nah hiyá nawenéwa paytwempu akiw. Inme paytwempu in barewyewa, ini nukune Jerusalém in Uhokri gihiyegapu giwetriakis. In muhuk inugiktak giwntak Uhokri. In bareswapu ke pahapu tinobe akak gubereswan ahegbet adahan patiptakano gubetki.

³ Ayteke nah timá pahá ikupimnat kaahawnasima pes ayteke ahumwatak Uhokri gepwi. In awna:

—Kuri aytekihan Uhokri kapinwene ay gibetkis hiyeg amadgayapu inin. Ig msekwene gikakkis. Igkisme gihiyegapu. Igme giwohkgiakis. Kibeyne, Uhokriwa ay gimunkis kuri. ⁴ Ig manotigkisnek ariw gikantakkis madikte. Ayge gimun yuma miyaka akiw. Yuma kadniki akiw. Yuma tihaki akiw. Yuma kayahwaki akiw. Mmana-wa madikte arikna minikweknene in kuwis mpiye.

⁵ Ayteke ig Uhokri ku pariye betnene amadga gepwi kiyatyo, ig awna:

—Apim ini nah keh madikte arikna nukunekwiye.

Pisenwa nikwe ig awna ta nuthu. Giwn:

—Tamaknaba inakni nuwnhu amadga kagta. Mmana-wa inakni yuwit in inyerwatbaki. Ik adahan hiyeg kamaxwa nipitit mmanawa in ka waditnepyenenma.

⁶ Ayteke ig awna akiw:

—Madikte pisenwa. Nahnewa akapuska. Nahwata amaksemni. Yuma pahapwinama napitkignama. Yumanawata ewka nuwenhu akiw. Ku pahapwi nuharitpiye kiyesrad ke pahapwi hiyeg arabupyebe unbe, nikwe nah ikí git un ariwntak ini un dehetniki ahawkri ku pariye keh ig aymuhwa numun adahan apanenekwa. He gamnihkanen nah ikí git. ⁷ Ku ig ka isaksaw arit wapitye gihiyakemni, nikwe ig utí madikte kabaykanek. Apim ini nahme giwohkiga, igme nukamkayh. ⁸ Henneme hiyeg apisatrupye gikakkis hiyeg kinisekeputnepwi, hiyeg patahwapye, hiyeg umehekeputnepwi, hiyeg kinikwenepwi, hiyeg ihamwigben, hiyeg adohepkenepwi ahehpakti batakkarad, madikte hiyeg wasaymapye, igkis madikte utí giwetriakis abet eggu tiket ahawkri ku pariye wohnekwa adahan apanenekwa wageska payebitak akak ini pusukumpiye ku pariye bixiwanene arihri.

Innebaki apeynipy miyaka.

Nukune Jerusalém Arakak Adahan Ku Samah Jesus Gihiyegapu Barewyewa Ta Git Uhokri

1 Kor 3.10; 2 Kor 6.16; Ef 2.20; 1 Ped 2.5

⁹ Ayteke pahapwi gaytakkis nerras ntewnhekernene gikebyikis ahj ku pariye sumuhnene ntewnhekernene tas kipun akak ini ntewnhekernene amaksemni mbayka, ig danuh nuthu, ig awna:

—Ba ayta. Nah akkite pit ig Muttuhyan gibetki, eg ku pariye wageswepyo gihayo.

¹⁰ Ig ner ahj waxe ntipuh ta apitit pahá waxri nopsadnene imuwadnene. Ayteke ig akki nuthu ini paytwem-

pu barewyewa Jerusalém in muhukempi inugiktak giwntak Uhokri.

¹¹ In amuwe akak Uhokri gamuwyi. In tigigihwe ke tip huwiynanobe kewyo “diyamanti”, in huwewehe ke butteybe.

¹² In kiyaraniwnene akak nopsad yar kanenimunisi-ma. Ini yar kadahan madikawku lappot akak pigikna arawna (12) akebyi. Madikawku ahj akak piyana gawnakis (12) gikebyikis igkis tatabirbet ahumwa ini lappot. Mpuse lappot tamak akak giwkis amekene Israel gikamkayupwi madikawkunene gikebyikis akak piyana gawnakis (12).

¹³ Mpaymeku lappot mpuse niyaranwa. Mpaymeku wahamatak, mpaymekume tiwgiktak, mpaymekume imekaptak, mpaymekume upitkitak.

¹⁴ Ini paytwempu niyaranwa bat apitmin madikawku tip akak pikana arawna (12) akebyi. In yar akamaxten. Mpuse tip yar akamaxten tamak akak pahapwi giw gaytakkis ner kene pahapwi muttuhyanbe giwatnipwi madikawkunene gikebyikis akak piyana gawnakis (12).

Nukune Jerusalém Kawih Adahan Kaayhsima Hiyeg

¹⁵ Ig ner ahj ku pariye awna nuthu ig sumuh pahat ahehtet kehka karukri wahano. In ahehtet adahan ahehne ini paytwempu akak nilappota akak niyaranwa.

¹⁶ Ini paytwempu nihumwan ke bakmunsakibe. Nipugbun tuguh hehpekwiye ku samah niyabwi. Ig ahj aheh ini paytwempu akak gahehten. Nah hiyá ku in paytwempu kanopsimahad. Niyabwi pitana mil kilomet akak pitana sah arawna (2.200). Nipugbun hehpekwiye. Nimuni hehpekwiye. In kawih adahan kaayhsima hiyeg.

¹⁷ Ig ahj hawwata aheh niyaranwa akiw. Nipugbun mpana madikwa iwanti akak pitana arawna (32). Ini ahehtet ku kakak wixwiw aheh ay amadga inin, ig ahj aheh akakwata akebyi ini.

Nukune Jerusalém Kaneabewisima

¹⁸ Ini paytwempu niyaranwa in kehka akak tip tigigihwapu kewyo “diyamanti”. Madikte ini paytwempu kehka akak karukri wahanoyekata henneme in huwewehe ke butteybe.

¹⁹ Niyaranwa akamaxten bareswapu akak tip tigigihwapu.

In pitatye yar akamaxten bareswapu akak tip huwinyepyo kewyo “diyamanti”.

Apek yar akamaxten bareswapu akak tip inamyampiyo kewyo “safira”.

Amamnabun bareswapu akak tip bukibkipityo akak kuwikwiye akak duruweh in kewyo “kalsedonya”.

Apaxkabun bareswapu akak tip ayeweyo ke butteybe kewyo “esmerawda”.

²⁰ Apahwokbun bareswapu akak tip duruwnepyo kewyo “sardônyu”.

Apuguhkubun bareswapu akak tip duruweh kewyo “sárdyu”.

Pahakme kehpiye ntewnehkerbo in bareswapu akak tip bukibkipityo akak kuwikwiye akak ayeweye in kewyo “kirisólitu”.

Pahakme kehpiye ntewnehkerbo akak pahak arawna in bareswapu akak tip ayeweptiyo kewyo “berilu”.

Pahakme kehpiye ntewnehkerbo akak pikana arawna in bareswapu akak tip kuwikwipityo kewyo “to-pázyu”.

Pahakme kehpiye madikawkubu in bareswapu akak tip inamyantpityo kewyo “kirisóprasu”.

Pahakme kehpiye madikawkubu akak pahak arawna (11) in bareswapu akak tip ayeweptiyo kewyo “jasintu”.

Pahakme kehpiye madikawkubu akak pikana arawna in bareswapu akak tip waspityo kewyo “ametista”.

²¹ Mpuse ini lappot madikawkunene akebyi akak pigikna arawna (12) in pahow akabdat bukabkawahapu nopsad. Ayge pahatra ahin apuriw ini paytwempu. In kehka akak karukri wahanoyekata henneme in hawwata huwiye ke butteybe.

²² Nah ka hiyá ayge pahawonama payt kewye Uhokri Gipin ayge apit ini paytwempu. Mmanawa Ukiparawiy Uhokri detye gikak ner kene pahapwi muttuhyanbe igkis muwwapu ayge, igkis kiyathaka muwwapu. Nikwe ini paytwempu in pahate Uhokri Gipin.

Nukune Jerusalém Kabutenne Akak Uhokri Gamuwyi

²³ Hawwata akiw ini paytwempu ka muwaka kamuw kawnata muwaka kayg adahan kabutnihne ayge mmanawa igwa Uhokriwa gamuwyi uguhne ini paytwempu. Hawwata ig ner kene muttuhyanbe ig abukri adahan ini paytwempu.

²⁴ Nah hiyá gaytakkis madikte hiyegipiyenepwi igkis wewnekwiye abet nibutni. Nah hiyá madikte ikiparat amadgayapu inin igkis ewknes igiska ta nipitit.

Ku Pahapwi Parekkere Atere, Hiyawa Ig Parak

²⁵ Ini paytwempu nilappota woknenekwa mataytak. Nikwe in ka sabukti mmanawa yuma tiyegimka ayge. Ku pahapwi parekkere atere, hiyawa ig parak.

²⁶ Madikte hiyegipiyenepwi ewknek igiska akak kabayka atere.

Patahwapye Ka Parak Atere

1 Kor 6.9; Gál 5.21; Ef 5.5; Apok 21.8, 22.15

²⁷ Henneme yuma ariknawnama patehwepye ik adahan parak atere. Yuma pahapwinama ku pariye keh mbayka ik adahan parak atere. Iné yuma pahapwinama wasaympiye kawnata ik adahan parak atere. Igenisnewa ku pariye kadahanyepwi giw tamak amadga ner kene muttuhyanbe gikagtan ku pariye keh wis aymuhwa gimun Uhokri ignesnewa ik adahan igkis parak atere.

Warik Arakak Adahan Ku Samah Uhokri Gitip Ikí Wot Madikte Kabayka

Jo 7.38

²² Ayteke ig ahj akki nuthu pahatra warik ku pariye un dehetniki ahawkri. In un tigigihwapwiye ahakwa huwiye ke butteybe. In pes giwntak Uhokri gepwi giwntak ner kene pahapwi muttuhyanbe.

² Eggw warik pakwa ayaknisep paytwempu ahina. Hawwata nah hiyá ayge no ah akat ku pariye keh wis aymuhwa adahan apanenekwa. Egkis tabirbet mpuse apebkak warik. Madikte kayg egkis ah kew. Madikawkuput akak pimapat arawna (12) egkis kew abet pahaknene kamukri. Hawwata akiw gupankis kawih adahan gimakniwtenkis madikte hiyegipiyenepwi.

Wixwiy Hiyapak Gikak Uhokri Pahepkataknek

³ Ayge yuma ariknawnama mbeyepye. Ayge ig Uhokri gikak ner kene pahapwi muttuhyanbe igkis kumadukene ay amadgatak gepwikis kiyatyo. Ayge madikte gibukpig kehnenekwa gibetki.

⁴ Igkis gibukpig hiyapak gikak pahepkataknek. Giw tamak ay gidephakis adahan arekhetni ku igkisnewa gihiyegapu.

⁵ Ayge yuma tiyegimka akiw. Igkis gihiyegapu ka muwaka abukri iné kamuw abutni. Mmanawa Ukiparawiy Uhokri gibusni uguhgikis. Ayge igkis kumaduka adahan apanenekwa apanenekwa.

Inakni Nuwnhu Inyerwatnene

⁶ Ayteke ig ahj awna nuthu:

—Madikte inakni yuwit pariye ekkepka pit ku apim inin in inyerwatnene. Ik adahan kamaxwa nipitit mmanawa in kane waditnepyenenma. Ig Ukiparawiy Uhokri ku pariye kawihkis Gitip ta gipititkis gawnepepu, ig awahkis giwatni ahj pimin adahan pisme ekkene ta gitkis Uhokri gibukpig madikte arikna ku pariye me danuhmet.

⁷ Giwnamnawa, nukebyupwi. Igwa Kiyapwiye Jesus awna wotwi:

—Apuriwnabay. Nah ayta kibentenwa. Ku pahapwi ihepye inakni yuwit ku pariye tamak amadga inin kagta amin ku pariye nemnikumpiye, ku ig ihepye inakni, nikwe ig utí kaayhsima kabaykanek.

⁸ Nukebyupwi, nah João, nah timá nah hiyá madikte inu ku pariye nah akki yit amadgatak inin kagta.

Amawka Wis Ka Adohepka Ahj

Kol 2.18; Eb 1.7; Apok 19.10

Pisenwa ntimpan inakni, pisenwa nuhiypan madikte, nah paberetusaw ta gikimpuit ner ahj ku pariye akki nuthu inakni. Nah nupewkan adahan nah gadohepketni.

⁹ Henneme ig awna nuthu:

—Ka ba kehni henne. Nah Uhokriwata gibuk hawwata ke pisbe hawwata ke madikte pikebyupwibe Uhokri gawnepebe. Nah gikebyikis madikte nerras ku pariye

ihpenepwi inakni yuwit amadgatak inin kagta. Ka ba kiyathan henne. Kiyathanaba Uhokrinen.

Apuriwnabay Yihiyakemni Baki In Kibeynewatma

¹⁰ Ariwnteke ini ig awna nuthu:

—Ka muwaka ayam inakni yuwit ku pariye pis tamak amadga inin kagta amin ku pariye nemnikumpiye. Mmanawa in me danuhmet. ¹¹ Ku pahapwi gihiyakemni taraksepye, pugamawka ku ig wewnenekwa tarak-senenekwa. Ku pahapwi gihiyakemni patehwepye, pugamawka ku ig kehnenekwa patahwaki. Henneme ku pahapwi kuwis kibeyne, pugamawka ku ig kehnenekwa kabaykanen. Ku pahapwi kuwis gihiyakemni barewbetye, pugamawka ku ig wewnenekwa akak hiyakemniki barewbetye.

¹² Giwnamnawa, nukebyupwi. Igwa Kiyapwiye Jesus awna wotwiy:

—Apuriwnabay. Nah ayta kibentenwa. Nah ikí hiyeg gitiwnikis pakekunawa akak gikehnikis ay amadga inin. Ku pahapwi keh mbayka, mbaykanewa nah ikí git. Ku pahapwi keh kabayka, kabaykanewa ig utí. ¹³ Nahnewa akapuska. Nahwata amaksemni. Yuma pahapwinama napitkignama. Yumanawata ewka nuwenhu akiw. Nahnewa pitatye. Nahwata buttye.

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna.

¹⁴ Ku pariye hiyeg ka batek akak gipathawnikis, ku pariye hiyeg ke wotbe igkis sukubetenepwi gisimsakis barewbet abet Kiyapwiye Jesus gimig, ignes utí kayhsima kabaykanek. Igkis kis adahan igkis ax guwntak no ah guw ku pariye keh wis aymuhwa adahan apanenekwa. Igkis kis mpiya anumeku lappot adahan igkis parak ta apitit ini paytwempu gidahan Uhokri.

¹⁵ Ignahme hiyeg patahwapye igkis msakwa aparayewa ariw ini paytwempu payak gikakkis hiyeg ihamwigben gikakkis hiyeg mahayakemnapye gikakkis hiyeg umehkeputnepwi gikakkis hiyeg ku pariye kiyathenepwi ahehpakti batakkarad gikakkis hiyeg wasa-

mapye kinisekeputnepwi. Madikte igkis msakwa aparayewa ariw ini paytwempu.

¹⁶ Ig Kiyapwiye Jesus awna nuthu:

—Nah Jesus awahkis nuwatni ahj pimin adahan pisme ekkene ta gitkis nuhiyegapu madikte inin ku pariye ig hiyapkis ta pit. Nah humaw giwntak amekene Daví. Igme amekene Daví humaw nuwntak. Nah ke warukmabe kabutniye kibeywekenpiye adahan kapusene nukune hawkri gidahankis hiyeg.

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna.

¹⁷ Uhokri Gitip gikak Cristo gibetki egkis awna gitkis madikte hiyeg: “Ba ayta.” Igkis ku pariye timá inakni guwnkis igkis awna hawwata ta git Cristo: “Ba ayta.” Ku pahapwi giharitpiye Uhokri kiyesrad ke pahapwi hiyeg arabyupebe unbe, hiyawa ig ayta. Ku pahapwi higepkerepye ini un dehetniki, hiyawa ig higap yuma atiwni.

Ka Yi Muwaka Katawnha Inakni Hiyakemniki

¹⁸ Nah João ikene yihiyakemni ta yit madikte ku pariye timepnepwi inakni hiyakemniki amadgatak inin kagta amin ku pariye nemnikumpiye. Ku pahapwi katawnha inakni, igme Uhokri hawwata kiyesrihe gihyapan mbeyne. Ig ner pahapwi hiyá madikte ini mbeyne ku pariye ekkepka ay amadgatak inin kagta.

¹⁹ Hawwata akiw ku pahapwi ayam abusku inakni hiyakemniki amadgatak inin kagta, igme Uhokri hawwata ayeme giw no ah guw ku pariye keh wis aymuhwa adahan apanenekwa. Ig ka ikí iwetrit git apitit ini paytwempu gidahan Uhokri. Ig ka ikí git pahatnama kabayka ku pariye ekkepka amadgatak inin kagta.

²⁰ Ig ner ku pariye akkase inakni ginetni ta wotwiy ig awna:

—Nah ayta kibentenwa. Hennewatbaki in.

Nahme kaytwa:

—Ameh. Kiyapwiye Jesus, ba ayta.

²¹ Nukebyupwi, Ukiparawiy Jesus gabay yikaknek madikte. Ameh.